

Bali -le 'fluba 'trɛ

Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

Yaouré
[yre]

Bali -le 'fluba 'tre

Le Nouveau Testament en Yaouré de Côte d'Ivoire
[yre]

Édition électronique

© Wycliffe Bible Translators, Inc. 2014

Première édition imprimée

© Société Chrétienne Biblique 1999

License Creative Commons

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 3.0 non transposé

(CC BY-NC-ND 3.0)

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/deed.fr>

Bali -le 'fluba 'tr

'Flubanun -nanjen -nan

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Matie -a cɛn -tɛ	
Matie	Mt. 7
Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Mark -a cɛn -tɛ	
Mark.	Mk 76
Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Luk -a cɛn -tɛ	
Luk	Lk 117
Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Zan -a cɛn -tɛ	
Zan	Zan 188
Zozi Crizi -le 'pasianɔn Dɛwɪ (Actes)	
Dɛwɪ (Actes)	Dɛwɪ 235
'Fluba nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Rɔm 'nɔn lɛ Rɔmɛn	
Rɔmɛn	Rm 294
'Fluba tɛdɛ nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Korɛnti 'nɔn lɛ	
1 Korɛnti.	1 Ko. 329
'Fluba "flizan nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Korɛnti 'nɔn lɛ	
2 Korɛnti.	2 Ko. 359
'Fluba nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Galatɪ 'nɔn lɛ	
Galatɪ	Gal 378
'Fluba nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Efɛz 'nɔn lɛ	
Efɛz	Efɛz 389
'Fluba nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Filipɯ 'nɔn lɛ	
Filipɯ	Flp 399
'Fluba nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Kolɔs 'nɔn lɛ	
Kolɔs.	Kol 407
'Fluba tɛdɛ nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Tɛsalɔnik 'nɔn lɛ	
1 Tɛsalɔnik	1 Tes 414
'Fluba "flizan nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Tɛsalɔnik 'nɔn lɛ	
2 Tɛsalɔnik	2 Tes 420
'Fluba tɛdɛ nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Timotɛ lɛ	
1 Timotɛ	1 Ti 424
'Fluba "flizan nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Timotɛ lɛ	
2 Timotɛ.	2 Ti 433
'Fluba nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Tit lɛ	
Tit	Tit. 439
'Fluba nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Filemɔn lɛ	
Filemɔn	Flm 443
'Fluba nɛn min -tɯ -a cɛn -tɛ Ebrɛ 'nɔn lɛ	
Ebrɛ	Ebrɛ. 445
'Fluba nɛn Zaji -a cɛn -tɛ	
Zaji	Zaji 470

'Fluba tede nen Pieri -a cren -te		
1 Pieri	1 Pi	.478
'Fluba "flizan nen Pieri -a cren -te		
2 Pieri	2 Pi	.486
'Fluba tede nen Zan -a cren -te		
1 Zan	1 Zan	.491
'Fluba "flizan nen Zan -a cren -te		
2 Zan	2 Zan	.498
'Fluba yaagazan nen Zan -a cren -te		
3 Zan	3 Zan	.500
'Fluba nen Zud -a cren -te		
Zud	Zud	.502
'Winun nen Zozi -a -nan koon Zan le be -nyren 'gu Apokalis		
Apokalis	Ap.	.505

Avant-Propos

La présente traduction du Nouveau Testament en langue yaouré, République de Côte d'Ivoire, a été faite à partir des textes grecs et comparée avec d'autres traductions actuelles en Allemande, Anglais, Baoulé, Français et Gouro.

La langue yaouré est riche et possède sa propre grammaire, raison pour laquelle la traduction du Nouveau Testament en Yaouré n'est pas une traduction «mot-à-mot», plutôt une traduction vivante dans un parler courant.

L'orthographe utilisé est conforme aux principes établis par l'Institut de Linguistique Appliquée de l'Université Nationale de Côte d'Ivoire.

* * * *

'Bvunun 'lee "blunun,

'fluba nen 'ka 'lɔ 'labɛ, e ya "le 'ka yɪfɛ -dan tʊ -le 'wɪ 'zʊ. E 'bɔla 'trɛda -a -nan lɛ 'ka lɛ va dɪ. Weinun nen minnun -a lila 'ji bɛ, -a -kpi tʊ -cia (1.000).

Bali 'bɔ 'bɛ 'ta 'tɔ minnun man ɛn waa cɛn -tɛ. -E 'e 'sia 'li 'trilii -e 'e bɔ cɛɛɣʊ yi -a bɛ, -si nen e blamin -pliman Bali man bɛ, 'fluba zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman blamin lɛ.

'Kʊ 'bɔ "nyian "kʊ 'yɪ 'yi ɛn kʊa lila -yɔwɛlɛ wei -ji. Kɔɔ kʊa -tɔa 'nan, e -taa "nyian 'palɛ "cɛɛ 'va -e 'ka yi -tɛra Bali da.

'Wɪ nen 'fluba zɪɛ yaa 'vɪ 'e 'fli man bɛ, -nyɛn 'ɣʊ. Yaa 'vɪ 'nan:

'Winun nen 'ɣʊɛ, wɛɛ 'cɛn -tɛ 'nan -e 'ka yi -tɛra "da 'nan, min nen Bali -a 'si 'va, ɛn e ya Bali -pɪ -a bɛ, Zozi nen. -Tɛ ka yi -tɛra Zozi da bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, e dra 'cɛɛ vɛ -a.

'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Zan -le 'fluba 'la 'yɔ -tʊ, -yɛɛ 'wɪ vɪnan -fuba yaaga 'wɛlɛ 'tʊ (Zan 20.31).

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn

Matie

-a crɛn -tɛ

Zozi Crizi tranun 'tɔ nɛn 'gʊ
(Lk 3.23-38)

- 1** ¹ Zozi Crizi a David kluda min -a, ɛn e ya "nyian Abraam kluda min -a. Zozi tranun 'tɔ nɛn 'gʊ.
- ² Abraam Izak -ya.
ɛn Izak Zago 'ya.
ɛn Zago Zuda 'lee 'e "buunun yaa.
- ³ ɛn Zuda 'lee Tama bɛ, o Faras 'lee Zara -ya.
ɛn Faras Esrɔm -ya.
ɛn Esrɔm Aram -ya.
- ⁴ ɛn Aram Aminada -ya.
ɛn Aminada Naashɔn -ya.
ɛn Naashɔn Salmɔn -ya.
- ⁵ ɛn Salmɔn 'lee 'e nan Rab bɛ, o Boazɪ -ya.
ɛn Boazɪ 'lee 'e nan Rut bɛ, o Yobedi -ya.
ɛn Yobedi Jese -ya.
- ⁶ ɛn Jese David nɛn e drɛ mingɔnnɛn -a bɛ, -a -ya.
ɛn David Salomɔn -ya 'o 'vale Uri -le -cale -a.
- ⁷ ɛn Salomɔn Robɔam -ya.
ɛn Robɔam Abia -ya.
ɛn Abia Asa -ya.
- ⁸ ɛn Asa Zozafa -ya.
ɛn Zozafa Zoram -ya.
ɛn Zoram Ozia -ya.
- ⁹ ɛn Ozia Zoatan -ya.

En Zoatan Akaz -ya.

En Akaz Ezekia -ya.

¹⁰En Ezekia Manase -ya.

En Manase Amōn -ya.

En Amōn Zozia -ya.

¹¹En Zozia Zekonia 'lee 'e "buunun yaa. E o yaa tū nen o -ko Izraēl
'nōn 'a Babilōn bē -a man.

¹²Zi o -kū Babilōn "bē -sru "bē, en Zekonia Salatīel -ya.

En Salatīel Zorobabel -ya.

¹³En Zorobabel Abiudi -ya.

En Abiudi Eliakim -ya.

En Eliakim Azo -ya.

¹⁴En Azo Sadoci -ya.

En Sadoci Akim -ya.

En Akim Eliu -ya.

¹⁵En Eliu Eleaza -ya.

En Eleaza Matan -ya.

En Matan Zago -ya.

¹⁶En Zago Zozefu nen e cī Mari -sran -a bē, -a -ya.

Mari Zozi nen waa laabo min 'sizan 'wī 'jī Crizi bē -a -ya.

¹⁷Klu pēenōn zīe -a "nen "nen 'gū:

-E e "sia Abraam da -trilīi, -e 'e bō David man bē, e ya klu -fuda sinjen.

-E e "sia David da -trilīi, -e 'e bō tū nen o -ko Izraēl 'nōn 'a Babilōn bē -a
man bē, e ya klu -fuda sinjen.

-E e "sia tū nen o -ko Izraēl 'nōn 'a Babilōn -trilīi, -e 'e bō min 'sizan 'wī
'jī Crizi man bē, e ya klu -fuda sinjen.

Bali "e 'nan, o "ta -daa Zozi 'yale

(Lk 2.1-7)

¹⁸Zī Zozi 'yanan wī cī 'gū: Mari a Zozefu 'tō da 'nan -e 'e 'pa. Wa'a tian
'o cin -tōlē lī 'lee -kōnnen -a dī, en Mari 'e 'pōn 'si Bali lei man.

¹⁹Zozefu nen, e "ta -daa Mari 'palē bē, e ya min tūglī 'a. E 'ka "vale 'nan
'e Mari 'ci bōala dī -le "wēan, yaa nrōn 'e 'jī 'nan e "cēan "man 'e yōōdī. ²⁰E
-fu 'e 'ci "nrōnnan 'wī zīe -a da, en Bali -le 'pasianōn nen lajī bē -a -tū -ta
"va "nyrinvlā. E -yrē 'nan: «David kluda min Zozefu, te Mari 'padī "klan
'e 'i 'tē dī! 'Nen nen -a -pōn cī "man "bē, e "sia Bali lei va. ²¹Mari "ta -daa
'nen 'klōnmōn -yale. 'Nen zīe 'i 'tō 'pa Zozi. -Yēe "ta -daa 'yēe minnun 'silē
'wī 'wlidī "jī.»

²²'Wī pēenōn zīe, e drē 'wī nen Bali 'lewei vīzan -a 'vī 'e 'cēn bē -a 'lē
sōōdī -a. Kōō yaa 'vī 'nan:

²³«'I 'yīō! Nōnbē "nen,
ya'a tian 'kōnnen -tōlē dīe,

'e 'pɔn "sia,
 -e 'e 'nen 'klɔnmɔn -ya,
 waa 'tɔ "paa Emanuel.»

Emanuel -ci nen 'nan, Bali a -kaa 'va.

²⁴Zɪ Zozefu fuv bɛ, 'wɪ nen Bali -le 'pasiazan -a 'vɪ bɛ yaa drɛ, e -ku Mari -a 'yee 'kɔnnɛn, ɛn yaa 'pa. ²⁵'Pian wa'a 'o cin -tɔlɛ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a "fo 'lɔɔ ɛn Mari Zozi 'ya dɪ.

'Wɪ 'tɔnɔn 'si -kɔɔbli ɛn o -ta Zozi bɔlɛ

2 ¹O Zozi 'ya Betelem 'fla Zude 'lɛglɔn 'ji, te Erodi 'bɛ cɪ Zuif 'nɔn -le mingɔnnɛn -a.

Zɪ waa -ya bɛ, ɛn 'wɪ 'tɔnɔn nen o mlen crɛnnun -kɔnnɛn "paala bɛ, o 'si yidɛ wlɔan "nan 'zia, ɛn o -ta Zeruzalɛm. Zɪ o 'bɔla Zeruzalɛm bɛ, ²ɛn waa laabu minnun lɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn nen, o "sia -a -yanan 'gʊɛ, e ya nyin zia? Ku -yee mlen crɛn 'yɪ yidɛ wlɔan "nan zia, ɛn ku -ta -a bɔlɛ.»

³Zɪ mingɔnnɛn Erodi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, -a ci srɛ. ɛn Zeruzalɛm 'nɔn pɛɛnɔn "le 'ci srɛ "nyian. ⁴Tɔɔn e Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn laabu, ɛn yaa laabu -wlɔ 'nan: «Nyin zia nen, o min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -yaa?» ⁵O -yrɛ 'nan: «Waa -yaa Betelem, Zude 'lɛglɔn 'ji. Kɔɔ 'wɪ nen Bali 'lewei vɪzan -a crɛn -tɛ 'e 'cɛn bɛ -nyrɛn 'gʊ:

⁶«Betelem 'nɔn,
 'ka flɔ a Zude 'lɛglɔn 'ji 'fla "wɛnnɛn 'a,
 'pian e ya 'fla nen
 -a 'tɔ -taa vlɛ bɛ -a.
 Kɔɔ 'ka 'va nen
 o -taa Minsan -yale,
 -yɛɛ si -kɔɔnman 'mɛn minnun Izrael 'nɔn lɛ.» »

⁷'Bɛ -sru ɛn Erodi 'wɪ 'tɔnɔn zɪɛ o laabu 'e yɔɔdɪ, ɛn yaa laabu -wlɔ 'nan: «Tɔ "kɔ "man 'sɛzɛ nen, ka mlen crɛn zɪɛ -a 'yɪ?» ɛn waa 'vɪ -yrɛ. ⁸-A -nan nen e 'o 'pa 'sia Betelem, yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Tɛ ka 'bɔla 'nan nun bɛ, 'ka 'nɛn zɪɛ -a -wɛɛ tɪglɪ! ɛn -tɛ kaa 'yɪ bɛ, 'ka 'ta "mɛn 'vɪ, -e "an -kuv -a bɔ.»

⁹Zɪ e cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man -wlɛ "bɛ, ɛn o -kʊdɪ "sia. "Wɛɛ -kɔn -kʊnan -sia bɛ, ɛn o mlen crɛn -tuwli "nen, waa 'yɪ yidɛ wlɔan "nan 'zia bɛ -a 'yɪ "nyian. E -trɔɔ o 'lɛ, ɛn e -ku -tɔlɛ 'kɔn nen 'nen 'bɔ cɪ -ji bɛ -a ta lou. ¹⁰Zɪ o mlen crɛn zɪɛ -a 'yɪ bɛ, ɛn o 'ci nran 'sia 'kpa tɪglɪ. ¹¹O wla 'kɔn zɪɛ -a -ji, ɛn o 'nɛn 'lee 'e "bu Mari 'yɪ. O "pɔ sɔɔn, ɛn o 'nɛn zɪɛ -a 'bɔ. O 'wee -trɔ flu, ɛn o fɛnʊn -nɔn -yrɛ. -Siganun 'lee -lazɪglɔnnun 'lee fɛnʊn nen waa laabo mire bɛ, -a 'bɔ nen waa -nɔn -yrɛ.

¹²'Bɛ -sru "bɛ, ɛn Bali 'wɪ tin 'ba 'wɪ 'tɔnɔn zɪɛ -wlɛ "nyrinvla. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Tɛ 'ka li "nyian 'ka da Erodi -va dɪ.» Zɪ o fuv bɛ, o -si pee 'sia, ɛn o -ku 'wee 'lɛglɔn 'ji.

Zozefu 'lee Mari -ta Zozi 'a min tiidii "treda

¹³Zɪ 'wɪ 'tɔnɔn 'o -kʊʊ bɛ, ɛn Bali -le 'pasiazan -ta Zozefu -va nyrinvla. E -yrɛ 'nan: «Erodi a 'va 'nan 'e 'nɛn 'gʊɛ -a -tɛa. -Yee 'wɛan 'i 'wluən, 'i 'nɛn 'lee 'e 'bʊ 'sia -e 'ka 'kʊ tada min tiidii "treda Ezipti 'lɛglɔn 'ji. 'Ka 'fʊ -nan nun -trilii, -te mɛin laabu 'vaa -e 'ka 'ta.»

¹⁴ɛn Zozefu wluən, e 'nɛn 'lee e 'bʊ 'sia, ɛn o Ezipti 'lɛglɔn 'ji si 'sia 'pei -man. ¹⁵Zɪ o 'bɔla 'nan nun bɛ, o -fʊ -nan nun -trilii, ɛn Erodi -ka.

'Wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ 'e 'cɛn 'e 'lewei vɪzan lɛ bɛ, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan: «Ezipti 'lɛglɔn 'ji nɛn 'an 'pɪ ɔɪ, ɛn maan laabu.»

O nannannun -tɛɛ Betelem

¹⁶Zɪ Erodi -a 'yɪ 'nan, 'wɪ 'tɔnɔn 'e see paa bɛ, 'bli 'fɔ 'ji -wlidi. ɛn e minnun 'pa 'sia 'nan 'o 'kʊ Betelem 'lee 'e 'srɔn 'flanun pɛɛnɔn da, -e nannannun pɛɛnɔn nɛn o lɛ 'bɔ "fli 'lee o nɛn o lɛ 'ka tian bɔlɛ "fli 'dɪɛ, 'o o -tɛɛ. Tʊ nɛn 'wɪ 'tɔnɔn 'a 'vɪ Erodi lɛ bɛ -a da nɛn 'e 'ci nrɔn ɛn e lɛ "fli 'wɪ 'vɪ.

¹⁷'Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Zeremi -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

¹⁸«O -paandɪ 'lee wu maan Rama 'fla.

Rashɛl 'bɛ 'yɛɛ 'nɛnnun -wua.

'Yɛɛ 'nɛnnun kaa,

e 'ka "vale 'wee "sii dɪ,

kɔɔ o 'ka "nyian -nan dɪ.»

Zozefu 'lee Mari 'si Zozi 'a Ezipti 'lɛglɔn 'ji

¹⁹Zɪ Erodi -ka bɛ, ɛn Bali -le 'pasiazan 'wɪ tin 'ba 'nyian Zozefu lɛ nyrinvla Ezipti 'lɛglɔn 'ji. ²⁰E 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'wluən! 'I 'nɛn 'lee 'e 'bʊ 'sia -e 'ka li waa 'ka da Izraɛl 'lɛglɔn 'ji! Kɔɔ minnun nɛn waa -wɛɛman 'nan 'o 'nɛn 'gʊɛ -a -tɛa "bɛ, o pɛɛnɔn kaa.»

²¹Zozefu wluən, e 'nɛn 'lee 'e 'bʊ 'sia, ɛn o Izraɛl 'lɛglɔn 'ji si 'sia. ²²'Pian zɪ yaa 'man 'nan Akelausi 'bɛ 'tɔ mingɔnnɛn -a Zude 'lɛglɔn da 'e 'tɪ Erodi 'pa 'ji bɛ, tɔɔn Zude 'lɛglɔn 'bɔ 'ji -nyrandɪ "klan -a -tɛ "nyian. -A -nan nɛn Bali 'wɪ tin 'ba -yrɛ "nyrinvla, ɛn e Galile 'lɛglɔn 'ji si 'sia. ²³Zɪ o 'bɔla 'nan nun bɛ, ɛn o -kʊ -nyenlɛa 'fla nɛn waa laabo Nazaretɪ bɛ -a da.

'Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ waa 'vɪ 'nan: «Waa laabo Nazaretɪ min.»

Zan minnun -batize dre

(Mk 1.2-6; Lk 3.1-9; Zan 1.19-23)

3 ¹Tʊ zɪɛ -a man nɛn min -batize drezan Zan 'bɔla Zude "bui "da ɛn yaa vɪdɪ 'sia minnun lɛ 'nan: ²«'Ka 'si 'wɪ 'wlidi "dredɪ man -e 'ka 'fli -nɔn

Bali le! Bali -le mingɔnnɛn -blɔdɔ 'bɔ -kogo.» ³Zan -le 'wɪ nɛn Bali 'leweɪ vɪzan Ezai -a 'vɪ 'li. Yaa 'vɪ 'nan:

«Min -tɔ wei 'bɛ "we "bui "da.

Min zɪɛ yaa ve 'nan:

«Ka Minsan -le -si ta dre!

'Ka -yee -sinun ta -sɛn 'e cin va!»

⁴Wi nɛn waa laabo Shamo bɛ, -a "cɛsɔ nɛn Zan da, ɛn -wi 'kɔlɛ nɛn 'e 'tɔdɔ 'da -a -tɪɛn. Sɔɔ 'lee -sɔɔ 'nyɔn nɛn yaa -ble fɛ -a. ⁵Min "kaga "ku "va. O -mienun "sia Zeruzalem, ɛn o -mienun "sia Zude 'lɛglɔn 'ji, ɛn o -mienun "sia 'yi nɛn waa laabo Zudan bɛ -a "sɔn 'lɛglɔn 'ji. ⁶O pɛɛnɔn 'ta ɛn o 'wee 'wɪ 'wɪdɪnɔn 'vɪ Bali lɛ 'wein minnɔn pɛɛnɔn yɪɛ man, te Zan o -batize dra Zudan -va.

⁷Pian zɪ Zan -a 'yi 'nan Farizen 'nɔn 'lee Saduze 'nɔn a -tanɛn 'e 'va "kaga -e 'e o -batize dre bɛ, ɛn yaa 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «Min -wɪdɪnɔn! -Tɪɛ 'vɪ 'cɛɛ 'nan 'ka 'si Bali -le nyɔn -blɔdɔ nɛn e "ta -daa "bɛ -a wɪlɔ? ⁸'Ka -kɔɔn 'ka dre wɪ -a 'nan, ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "dredɔ man. ⁹Pian te 'ka vɪ 'e "tun 'nan, ka 'si 'wɪ 'ji Abraam a 'ka 'tra -a -le "wɛan dɪ! Maan ve 'cɛɛ 'nan, -kɔlɛnɔn nɛn 'lagɔɛ, Bali -kɔlaman o dredɔ -a Abraam kludanɔn 'a.

¹⁰'Ka "trɔɛn "tɔ -kɔnnɛn 'gɔɛ -yrɛ: 'Bɛ nɛn 'gɔɛ yibanun 'cɛndɪ -le "wɛan bɛ, -saanen lɛ a 'e "trandɪ 'va. Yiba "nɛn e baa, te -a 'blɔ 'ka "yi "dɪɛ, waa "cɛan, -e 'o tɔv 'tɛ 'va.

¹¹'An 'ka -batize dre 'yi 'a, -a -kɔɔndɪ -a 'nan, ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "dredɔ man. 'Pian min -tɔ "ta -daa 'e 'fɔla "da, ɛn -a 'plɛblɛ 'mlɪan 'an da. An 'ka -yee -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɪ. Min zɪɛ -yɛɛ 'ka -batize dra Bali lei 'lee 'tɛ 'a. ¹²-Yee -kɪlɔ "a 'e 'lɔ -e 'e fɛ 'lee 'e -flu 'cɛn 'e cin man. Yaa 'wɛlɛ -sɛan 'trebɔ -ji. 'Pian yaa -flu 'tɛ 'ble 'tɛ nɛn ya'a 'drɪman 'mlɔnmlɔn dɪɛ -a va.»

Zan Zozi -batize dre

(Mk 1.9-11; Lk 3.21-22; Zan 1.29-34)

¹³'Bɛ -sru Zozi 'si Galile 'lɛglɔn 'ji, ɛn e -ta Zan va 'yi nɛn waa laabo Zudan bɛ -a man. E -ta 'nan -e 'yee -batize dre. ¹⁴Zan "e -yrɛ 'nan: «-Cɛje! 'I 'bɔ nɛn yɪɛ 'an -batize dra bɛ, yɪɛ ve 'pian 'mɛn 'nan, 'mɛin -batize dre?»

¹⁵ɛn Zozi "e -yrɛ 'nan: «'I 'wɪ "man -e 'i dre, kɔɔ e ya 'wɪ "yi "a -e 'wɪ nɛn e cɪ Bali ci 'sɔa bɛ 'ku dre.» ɛn Zan 'ka 'wɪ 'pee vɪlɛ "nyɪan dɪ.

¹⁶Zɪ Zan Zozi -batize dre bɛ, Zozi "ɛ 'si 'yia, tɔɔn labli 'lɛ 'sɔ, ɛn e Bali lei 'yi -sɔɔnlanɛn 'e da "le -plabɔ -le 'wɪ 'zɔ. ¹⁷ɛn wei -tɔ wɪlɔ laji. E 'nan: «Min 'labɛ, e ya 'an 'pɪ nɛn maan ye "yi ɛn -yee 'wɪ 'an 'ci "nranman bɛ -a.»

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wɪ 'wɪdɪ "dre

(Mk 1.12-13; Lk 4.1-13)

4 ¹'Bɛ -sru, ɛn Bali lei -ku Zozi 'a "bui "da, -e Satan 'e man -tan -le "wɛan. ²Zɪ e fɛ 'sɔn yi -fuba sinjen bodrun funnin bɛ, ɛn dra -a -tɛdɪ

'sia. ³-A -nan nen Satan nen min man -tanzan -a be e pli "man, en e -yre 'nan: «Te i ya Bali -pɪ -a be, 'i 'wɪ 'tʊ vɪ -e -kɔlenun 'labɛ 'o lila -blɪfɛ -a!»

⁴En Zozi "e -yre 'nan: «E ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Blɪfɛ 'saza 'man "cɛɛ min "belia dɪ.

'Pian weinun pɛɛnɔn nen

e "sia Bali 'le be,

-a da 'ta wudɪ man nen min "belia.» »

⁵"Be -sru Satan -ku Zozi 'a Zeruzalem, en e -ku -a -tɔlɛ Bali -pan 'kɔn 'win -ji lou. ⁶-A -nan nen e 'nan Zozi le 'nan: «Te i ya Bali -pɪ -a be, 'i 'sʊ -e 'i -sɔɔnla, kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Bali -a ve 'yee 'pasianɔn nen

laji be -wɛ 'nan,

'wei 'kun 'o 'lɔ lou,

"tɔɔ 'i 'cɛin 'e 'lɛ wʊ

-kɔlɛ -mie ji -le "wɛan.» »

⁷Zozi "e -yre 'nan: «-Ceɛ, ma'an dra dɪ. Kɔɔ e ya "nyian 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Te blamin 'e Bali nen

Minsan -a be -a man -tan dɪ!» »

⁸"Be -sru, en Satan -ku Zozi 'a "nyian pɔn loulou "tʊ -win -ji. -A -nan nen e mingɔnnɛn trenun pɛɛnɔn nen 'trɛda be -a kɔɔn -yre 'o 'vale 'wee fenyian -a. ⁹En "e -yre 'nan: «Te i "po sɔɔnla 'an 'wɪ -e 'yian bɔ be, mingɔnnɛn trenun pɛɛnɔn 'labɛ, maan -nɔan 'yɪɛ.»

¹⁰Tɔɔn Zozi "e -yre 'nan: «Satan, 'i -pli 'i -sru! E ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Bali nen Minsan -a be,

-a 'bɔ nen min 'e bɔ,

en -a -tʊwɪ "cɛ "nen min 'e 'su!» »

¹¹-A -nan nen Satan 'si -a "srɔn, tɔɔn Bali -le 'pasianɔn nen laji be, o pli "man, en waa 'su.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan

(Mk 1.14-15; Lk 4.14-15)

¹²Zɪ Zozi 'a 'man 'nan o Zan -fɔ -pʊ 'kuin be, en e 'li 'e da Galile. ¹³Ya'a 'fʊlɛ Nazaretɪ dɪ, 'pian e -ku -nyenlɛa Kapanamo. 'Fla zɪɛ e ya Galile 'yi -dan "srɔn. E ya Zabulɔn 'lee Nefutali 'lɛɔlɔn 'ji. ¹⁴'Wɪ nen Bali 'lewei vɪzan Ezai -a 'vɪ 'e 'cɛn be, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

¹⁵«Zabulɔn 'lee Nefutali 'lɛɔlɔn 'ji 'nɔn!

Ka ya 'trɛ nen

e ya Galile 'yi -dan "srɔn "be

-a da 'nɔn 'a.

En ka ya 'lɛɔlɔn nen

e ya Zudan 'yi -sru "be -a -ji 'nɔn 'a.

Galile nɛn minnun nɛn
 o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ
 o -nyɛanla 'nan bɛ
 -a -nan 'nɔn nɛn kaa!
 'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ 'gʊɛ -yrɛ!
 16 Minnun nɛn 'o -nyrandɪ klun tiidii 'va bɛ,
 o 'tɛ 'san -dan 'yɪ.
 ɛn minnun nɛn o cɪ -ka -lɔ bɛ,
 'tɛ 'san -sɛn o da.»
 17 Tʊ zɪɛ -a man nɛn Zozi Bali -le 'wɪ vɪdɪ 'sia. Yaa 'vɪ 'nan: «'Ka 'si 'wɪ
 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'ka 'fɪ -nɔn Bali lɛ! Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔ 'kogo.»

Zozi -srunɔn tɛdɛ
(Mk 1.16-20; Lk 5.1-11)

18 Yɪ -tʊ da nɛn Zozi a ciunan Galile 'yɪ 'plo da, ɛn e min "fɪ 'yɪ, tɛ o ya
 'wee pɔ -tɛ "sɛ 'wɛɛnnan 'yɪ 'va. Pɔ -tɛnɔn nɛn waa. Simɔn nɛn waa laabo
 Pieri bɛ 'lee 'e "bʊɪ Andre nɛn. 19 ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «'Ka -sɔɔnla 'an -sru!
 An -taa 'ka drɛɛ minnun nɛn o min laabo 'an -sru "bɛ waa.» 20 'Nun tɔɔn o
 'wee "senun 'tʊɪ, ɛn o sɔɔnla Zozi -sru.

21 "Yɛɛ -kʊ "nyian 'e 'lɛ bɛ, tɛ e min "fɪ 'pee ye. Zebede -pɪ Zaji 'lee 'e
 "bʊɪ Zan nɛn, o ya 'o 'fɔdɪ -klʊ -jɪ 'o 'vale 'o "tɪ Zebede -a, tɛ o 'wee "senun
 -peeman. Zozi o laabʊ. 22 'Nun tɔɔn min "fɪ zɪɛ o 'si 'wee -klʊ -jɪ, o 'si 'o "tɪ
 -sru, ɛn o sɔɔnla Zozi -sru.

Zozi ciɪ Bali -le 'wɪ vɪdɪ -a Galile 'lɛglɔn 'jɪ
(Mk 1.39; Lk 4.44)

23 Zozi ciɪ Galile 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'jɪ. E 'wɪ paa minnun jɪ Zuif 'nɔn 'le cin
 yɪ 'kɔnnun -jɪ. E Bali 'le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ -yɛɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ da. Minnun
 pɛɛnɔn nɛn -cɛ cɪ o man 'lee minnun pɛɛnɔn nɛn o man "yaaman bɛ e 'o
 beli. 24 -A -nan nɛn waa 'tɔ 'wɪdɪ 'man Siri 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'jɪ, ɛn minnun
 -ta o pɛɛnɔn nɛn o cɪ sɛɛ -blɪnan -cɛ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'lɔ bɛ waa -yrɛ. Min
 -mienun man 'bɛ "yaaman, ɛn -yʊ -wɪdɪ 'bɛ cɪ min -mienun -sru, ɛn -tʊwɪ
 "cɛ 'bɛ cɪ min -mienun man, ɛn min -mienun a 'o -srandɪ 'tra, o pɛɛnɔn
 zɪɛ o -ta waa -yrɛ, ɛn e o beli. 25 -A -nan nɛn min "kaga 'kpa -sɔɔnla -a
 -sru. O -mienun "sia Galile 'lɛglɔn 'bɔ 'jɪ, ɛn o -mienun "sia 'lɛglɔn 'tʊ nɛn
 waa laabo 'Fla 'fu bɛ -a -jɪ, ɛn o -mienun "sia Zeruzalɛm, ɛn o -mienun "sia
 Zude, ɛn o -mienun "sia 'yɪ nɛn waa laabo Zudan bɛ -a -sru 'flanun da.

Zozi Bali -le 'wɪ 'vɪ pɔn da
(Lk 6.20-26)

5 1 Zɪ Zozi min "kaga zɪɛ o 'yɪ bɛ, -a -nan nɛn e pɔn tri, e -nyran, ɛn -a
 -srunɔn pli "man. 2 ɛn e 'wɪ "paadɪ 'sia o jɪ. Yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan:

-Tɪ man nen Bali -le -fɛa cɪ?

3«Minnun nen waa -tɔa 'o 'fli 'lɔ 'nan, -te Bali 'ka 'pale 'o 'va dɛ, wa'a 'kɔlaman fɛ -tʊ dɛdɪ -a dɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ -wɛɛ cɪ Bali -le mingɔnnɛn tɛdanɔn 'a.

4Minnun nen o cɪ -trunna 'o 'man wɪnun lɔ bɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ Bali o "siiman.

5Minnun nen o cɪ min -trɔɔ -a bɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ 'trɛ nen Bali -a 'vɪ bɛ -wɛɛ cɪ -a da 'nɔn 'a.

6Minnun nen Bali -le 'wɪ tɪɡɪ dɛdɪ dra o -tɛa "bɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ Bali o ci -taa "tra 'wɪ zɛ -a dɛdɪ -a.

7Minnun nen min nyrinda -sean "o da bɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ Bali o nyrinda "sia.

8Minnun nen o 'wɪ dra 'o 'ci 'fɪdaa 'a bɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ o -taa Bali yɛ.

9Minnun nen waa -wɛɛman 'nan minnun yɛi 'e 'fʊ -trɔɔ bɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ Bali -taa "o laabʊlɛ 'yɛɛ 'nɛnnun.

10Minnun nen o cɪ 'tɛ 'panan o da Bali ci 'sɔ wɪ dɛdɪ -le "wɛan bɛ, Bali -le -fɛa a o man, kɔɔ -wɛɛ cɪ Bali -le mingɔnnɛn tɛdanɔn 'a.

11-Te o 'ka "srɔnman 'mɛn "wɛan oo, -te o 'tɛ "paa 'ka da 'mɛn "wɛan oo, -te o 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn vɛ 'ka man 'wɪlʊ 'a 'mɛn "wɛan oo, Bali -le -fɛa a 'ka man! 12'Ka 'ci 'e 'nran 'e 'ciɪla "da, kɔɔ 'ka 'kopa -kɔan -dan laji. Bali 'lewei vɪnɔn nen 'ka 'lɔ 'e 'flin bɛ, 'wɪ 'tʊwɪ zɛ minnun -wɛɛ dɛ.»

Zozi -srɔnɔn a 'trɛda "le -wɛ -le 'wɪ 'zʊ

(Mk 9.50; Lk 14.34-35)

13«Ka ya 'trɛda "le -wɛ -le 'wɪ 'zʊ. -Te -wɛ 'nɔnnɔn 'si "man "bɛ, -mɛ "a nen waa dra 'nɔnnɔn? E 'ka fɛ -tʊ dɛvɛ -a "nyian "fo "dɪ. Waa wɛɛnman, -e minnun 'o "taanla "da.»

Zozi -srɔnɔn a 'trɛda "le 'tɛ 'san -le 'wɪ 'zʊ

(Mk 4.21; Lk 8.16)

14«Ka ya 'trɛda "le 'tɛ 'san -le 'wɪ 'zʊ. 'Fla nen pɔn da lou "bɛ, e 'ka 'e yɔɔdɪ dɪ, -a -tʊwɪ "nen "nyian 'cɛɛ vɛ -a. 15ɛn wa'a -kannɛn -fɔa "nen -e 'o yɔɔ -pɔ wɪlʊ dɪ. 'Pian waa -tɔala fɛnan 'wɛin da, -e 'e min pɛɛnɔn nen 'kuin bɛ o va dɛ 'wɛin. 16'Wɪ 'tʊwɪ zɛ -a 'bɔ nen 'cɛɛ vɛ -a, minnun pɛɛnɔn 'o 'ka 'san yɪ! ɛn 'wɪ 'yi "nen kaa dra bɛ 'o yɪ, -e 'o 'ka "tɪ "nen laji bɛ -a 'tɔ dɛ -dan.»

Zozi 'ta Bali -le -pei 'le sɔɔlɛ

(Lk 16.17)

17«Te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, an -ta Moizi -le -pei kɪlʊ -sɛnlɛa ji dɪ! Te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji "nyian 'nan, an -ta Bali 'lewei vɪnɔn wɛi kɪlʊ -sɛnlɛa

ji dɪ! Ma'an 'tale 'winun zɪɛ -a klu -sɛnleɔ ji dɪ, an -ta 'nan -e 'an o 'le sɔɔ
 'pian. ¹⁸Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, -te labli 'lee 'trɛ 'ka tian 'nyanle
 dɪɛ, te -pei -le 'wɪ 'wɛnnɛn 'tuwli 'cɛ 'ka 'sia 'da 'dɪ -trilii, -e 'wɪ pɛɛnɔn
 nɛn -pei -a 'vɪ bɛ 'e 'lɛ sɔɔ. ¹⁹-Yee "wɛan min nɛn e Bali -le -pei "wɛnnɛn
 'tuwli sɛ bɛ, ɛn e 'wɪ paa minnɔn ji 'nan, 'o drɛ "le 'yee 'wɪ 'zɜ bɛ, Bali -le
 mingɔnnɛn trɛda bɛ, min zɪɛ -yɛɛ -kɔan min "wɛnnɛn 'a. 'Pian min nɛn e
 'ta 'wɪla Bali -le -pei da, ɛn yaa "paaman minnɔn ji 'nan 'o 'ta wɪla 'da
 "bɛ, Bali -le mingɔnnɛn trɛda bɛ, min zɪɛ -yɛɛ -kɔan min -dan a. ²⁰-Yee
 "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, -te 'ka drɛ wɪ "yɪnɔn 'ka 'mlɪnle 'fluba 'ci vɪnɔn
 'lee Farizen 'nɔn 'le vɛ da dɪɛ, ka'a -ko Bali -le mingɔnnɛn 'trɛda 'fo 'dɪ.»

'Wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn a -tuwli
(Lk 12.57-59)

- ²¹«Kaa 'man 'nan, waa 'vɪ -kaa tranun le 'nan:
 <Te blamin 'e drɛ min -tezan -a dɪ!
 Min nɛn e min -tɛ bɛ,
 o -ko -a tin 'banɔn 'cɛin -da.>
- ²²'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn 'bli 'fɔ 'ji 'e "bɜɪ man bɛ, o -ko -a
 tin 'banɔn 'cɛin -da. ɛn min nɛn yaa 'vɪ 'e "bɜɪ le -blɜzan bɛ, o -ko -a tin
 'banɔn -dandan cɛin -da. ɛn min nɛn yaa 'vɪ 'e "bɜɪ le klinzan bɛ, e ya "le
 'o -fɔ 'tɛ nɛn -a va yɪa yɪdɪ 'leda "ka "dɪɛ, -a va.
- ²³-Te i -kɜ Bali -panvɛ -a Bali -pannan, ɛn -a -cin -trɔa 'i 'ji 'nan, 'wɪ a 'ka
 'vale 'i "bɜɪ -tɜ -a 'ka yei "bɛ, ²⁴'i Bali -panvɛ zɪɛ -a 'tuɪla Bali -pannan bɛ, -e
 'i 'kɜ 'i "bɜɪ zɪɛ -a va. 'I 'ka yei "sɛn 'e cin va 'vaa -e 'i 'ta 'yie 'sɪraɔ bɜ Bali lɛ.
- ²⁵-Te min -tɜ 'i 'sanman drɛ, ɛn ka "ta -ko -a tin 'balɛ bɛ, 'i 'fɔ 'e 'flɪn 'i
 'ka yei "sɛn 'e cin va, "tɔɔɔ 'yei 'nɔn tin 'bazan lɛ, -e tin 'bazan 'e 'i 'fɔ -pɜ
 'kuin. ²⁶Maan ve 'yie 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, "yie vɪnan i bɔla -pɜ 'kɔn zɪɛ -a -ji
 bɛ, te i cɛɛn -yee "lala pɛɛnɔn bɔladɪ man.»

Wa'a min nan 'lee min -sɪan -wɛɛman dɪ
(Mk 9.43-48)

- ²⁷«Kaa 'man 'nan, Bali 'e 'nan:
 <Te blamin 'e min nan -wɛɛ "dɪ,
 ɛn te 'e min -sɪan -wɛɛ "dɪ!>
- ²⁸'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn e min nan -nanjɛɛn, ɛn -a 'bli bɜ
 'man "bɛ, te yaa wɛɛ 'va.
- ²⁹-Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, -te 'i 'pɛ "yi "da yei 'bɛ -maan i 'wɪ 'wɪdɪ
 "dra bɛ, 'i 'si "ji -e 'i tuɜ -kɔɔbli! Kɔɔ -te 'i 'man 'mɛn -tuwli "cɛ sɛ bɛ, -a
 "yi "mlɪan 'i 'bɔ po -fɔdɪ 'tɛ nɛn -a va yɪa yɪdɪ 'leda "ka "dɪɛ, -a va da. ³⁰ɛn
 -te 'i 'pɛ "yi 'bɛ -maan i 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, 'i 'cɛn -e 'i tuɜ -kɔɔbli! Kɔɔ -te
 'i 'man 'mɛn -tuwli "cɛ sɛ bɛ, -a "yi "mlɪan 'i 'bɔ po -fɔdɪ 'tɛ nɛn -a va yɪa
 yɪdɪ 'leda "ka "dɪɛ, -a va da.»

Min nan bɔladɪ da wɪ
(Lk 16.18)

31 «Bali -a 'vɪ 'nyian 'nan:

↳Te min 'ta 'e nan bɔala bɛ,
'fluba nɛn yaa -kɔɔnman 'nan yaa 'bɔla bɛ,
'e 'nɔn -yrɛ 'vaa -e 'e bɔla.»

32 'Pian 'an 'bɔ, 'an 've 'cɛɛ 'nan, min nɛn e nan 'bɔla, te -kɔɔnɛn -wɛɛdɪ man 'cɛɛ dɪɛ, te min zɪɛ -yɛɛ vɪnan 'e -kɔɔnɛn -wɛɛ -kɔɔnɛn pee 'padɪ -a. En min nɛn e lɪ zɪɛ -a 'pa bɛ, te Bali 'lɛ zɪa bɛ e min nan wɛɛ.»

Zozi -srunɔn 'ka 'wɪ 'ji -pɛ wuanla Bali 'tɔ da dɪ

33 «Kaa 'man 'nan, waa 'vɪ -kaa tranun lɛ 'nan:

↳Te blamin 'e 'wlu man -pɛ wluan Bali 'tɔ da dɪ!
'Pian 'wɪ oo 'wɪ nɛn
'e 'pɛ wluan 'ji Minsan Bali 'tɔ bɛ,
yaa 'lɛ sɔɔman -kpɔ.»

34 'Pian 'an 'bɔ, 'an 've 'cɛɛ 'nan, te 'ka fɛ -tɔ -ji -pɛ wluan 'fo 'dɪ! En te 'ka labli drɛ 'cɛɛ 'wɪ nan yɪzan -a 'fo 'dɪ, kɔɔ e ya Bali -lɛ mingɔnɛn pɛɪn -a. 35 Te 'ka 'trɛ drɛ 'cɛɛ 'wɪ nan yɪzan -a 'fo 'dɪ, kɔɔ e ya Bali cɛɪn -trɔanɛn 'a. Te 'ka Zeruzalem 'trɛ drɛ 'cɛɛ 'wɪ nan yɪzan -a 'fo 'dɪ, kɔɔ e ya Bali nɛn mingɔnɛn -dan a bɛ -a 'fla -a. 36 En te 'ka vɪnan 'wɪ 'e 'bɔ 'ka man 'wɪ 'tɔ -ji, -e 'ka 'wulo 'e 'kɔ -ji dɪ, kɔɔ ka'a 'kɔlaman 'ka 'wulo 'jɛ pou -tɔwli "cɛ liladɪ -a 'fuvu dɪ, ɛn ka'a 'kɔlaman -a liladɪ -a tiidii 'dɪ. 37 -Te e ya -inyan -a bɛ, 'ka vɪ -inyan! -Te e ya -cɛjɛ -a bɛ, 'ka vɪ -cɛjɛ! 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn cɛɛ vɛ -a -sru "bɛ, 'e "sia Satan nɛn e 'wɪ 'wliɪdɪ "paa 'nyranman -a bɛ -a va.»

Zozi -srunɔn 'ka 'wɪ 'lɛji tɔa dɪ
(Lk 6.29-30)

38 «Kaa 'man 'nan waa 'vɪ 'nan:

↳Te min 'i yɪɛ -wi bɛ,
'i -yɛɛ vɛ -wi!
En -te min 'i 'shɛ 'sɔ bɛ,
'i -yɛɛ vɛ 'sɔ!»

39 'Pian 'an 'bɔ, 'an 've 'cɛɛ 'nan, te 'ka 'wɪ 'lɛji -tɔ 'wɪ 'wliɪdɪ "drezan lɛ dɪ. -Te min 'pa 'fɔ 'i 'pɛ 'yɪ "da 'klanbo "da bɛ, 'i 'pɛ bu dave -kɔɔn "nyian -yrɛ!
40 -Te min a "va 'nan 'e 'ko 'yɪa tin 'bazan cɛɪn -da, 'yɪɛ -tralɛ 'sɪdɪ -lɛ "wɛan bɛ, 'i 'ta sɔ nɛn -a 'wɪ cɪ 'i man bɛ, 'i 'nɔn -yrɛ "nyian! 41 -Te min -tɔ -trɔ -tɔ 'i 'win -ji -sa -a, 'nan 'i 'kɔ -a kilo -tɔ da bɛ, 'i 'pa "da "nyian -tɔ! 42 -Te min fɛ laabu 'i 'lɔ bɛ, 'i 'nɔn -yrɛ. En te 'i koda -tɔ min nɛn e -ta fɛ 'fɛlɛ 'i 'lɔ bɛ -yrɛ "dɪ!»

Zozi -sruncɔn 'o 'nanmannɔn ye 'yi
(Lk 6.27-28, 32-36)

43 «Kaa 'man 'nan waa 'vɪ 'nan:
 «Blamin 'e bɔɛzan -tʊ yɪ 'yi,
 'pian 'e 'nan 'e 'nanmanzan man!»

44 'Pian 'an 'bɔ, 'an 've 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ka 'nanmannɔn yɪ 'yi, ɛn 'nyian bɛ 'ka Bali tru 'ba minnun nɛn o 'te 'paa 'ka da bɛ, -wee 'wɪ man! 45 'Winun zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'ka drɛ, -e 'ka 'kɔn 'ka 'tɪ nɛn laji bɛ -yee 'nɛnnun tɪglɪ 'a. Kɔɔ e yidɛ wuanla 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'dɛnɔn 'lee 'wɪ 'yi 'dɛnɔn da, ɛn e laa -fɛan min -wɪlɪdɪn 'lee min tɪglɪn da.

46 -Te minnun nɛn o 'ka ye 'yi 'bɛ, o 'saza nɛn ka o ye 'yi 'bɛ, te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali -a man 'yi 'dra 'cɛɛ dɪ! 'Sukɔlɛ 'sinɔn nɛn 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'dɛnɔn 'a bɛ, 'wɪ 'bɔ zɪɛ -nyɛn 'o 'dra. 47 ɛn -te 'ka 'bɔnɪn 'saza nɛn ka 'o 'tɔ bɔ bɛ, ka'a 'wɪ -dan drɛlɛ 'fo 'dɪ. Kɔɔ minnun nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, 'wɪ 'tɔwɪlɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'o 'dra.

48 'Ka 'kɔn tɪglɪ 'lɛ zɪ 'ka 'tɪ Bali nɛn laji bɛ e cɪ tɪglɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.»

O fɛ -nɔan seenɔn lɛ 'kɔ?

6 ¹«Fɛ oo fɛ nɛn ka 'ta -a dra Bali lɛ bɛ, te 'ka -wɛɛ 'nan 'ka dra minnun yɪɛ lɛ 'nan -e 'o 'ka 'tɔ 'yi 'vɪ dɪ! Kɔɔ -te 'wɪ zɪɛ -a -cin a 'ka 'ji bɛ 'ka 'tɪ 'nɛn laji bɛ ya'a man 'yi 'dra 'cɛɛ 'fo 'dɪ.

²-Yee 'wɛan fɛ oo fɛ nɛn yia -nɔan seezan lɛ bɛ, te 'i 'nan wɪ fuila 'man 'dɪ! 'Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn minnun nɛn o 'wɪ dra min yɪɛ lɛ bɛ, waa dra cin yɪ 'kuin, ɛn waa dra 'nyian -guada. Waa -nan wɪ ve 'nan -e minnun 'e 'o 'tɔ 'yi 'vɪ -lɛ 'wɛan. Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, o 'o -kopa 'yɪ 'va. ³'Pian 'yie vɛ bɛ, -te 'yɪɛ 'lala -nɔn seezan lɛ bɛ, te min pee 'e 'nan yɪ dɪ! ⁴'I drɛ zɪɛ 'dʊ -e -a 'wɪ 'e 'fʊ 'e yɔɔdɪ, -e 'i 'tɪ 'nɛn e fɛ yɔɔdɪ -tɔa 'bɛ, 'yei -ko 'pa.»

Bali tru 'badɪ da wɪ

⁵«ɛn -te ka ya Bali tru 'banan bɛ, te 'ka drɛ 'lɛ minnun nɛn o 'wɪ dra min yɪɛ lɛ bɛ, -wee 'wɪ 'zʊ dɪ! O Bali tru 'badɪ ye 'yi 'o 'tɔdɪ lou cin yɪ 'kuin 'lee -guada, 'nan -e minnun 'e 'o yɪ -lɛ 'wɛan. Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, o 'wee -kopa 'yɪ 'va. ⁶'Pian 'yie vɛ bɛ, -te i ya 'va 'nan i Bali tru 'baa bɛ, 'i wɪlɪ 'yie 'kɔn 'bʊ 'ji, 'i 'lɛ wʊ, -e 'i 'tɪ 'nɛn e cɪ fɛ yɔɔdɪ 'bɔ zɪɛ -a -nan bɛ, 'i tru 'ba. -Te i ya -a drɛnan zɪɛ, 'i 'tɪ 'nɛn e 'wɪ yɔɔdɪ ye bɛ, yei -ko 'paa.

⁷-Te ka ya Bali tru 'banan bɛ, te 'ka 'wɪ 'kaga 'vɪ 'lɛ minnun nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, -wee 'wɪ 'zʊ dɪ. E ya 'o 'ji 'lɛ 'nan 'wee tin 'kaga 'padɪ man nɛn Bali 'e 'trɔɛn -tɔa 'wɪɛ. ⁸Te 'ka drɛ 'lɛ -wee 'wɪ 'zʊ dɪ! Kɔɔ 'ka 'tɪ 'nɛn laji bɛ, 'cɛɛ vɪnan 'ka fɛnɪn laabu -yrɔ 'bɛ, te e 'ka 'man winun 'bɔ -tɔa 'va.»

Bali tru 'badɪ
(Lk 11.2-4)

⁹«Zɪ kɔ 'ka Bali tru 'ba bɛ -nyɛn 'gʊ, 'ka vɪ 'nan:

'Kv "tɪ Bali nɛn laji bɛ,
'i drɛ -e minnun 'o 'i 'tɔ drɛ -dan.

10 'Yie mingɔnnɛn -blɪdɪ 'e 'ta.

ɛn 'i drɛ -e minnun 'o 'i 'ci 'sɔ wɪ drɛ 'trɛda,
"le zɪ e dra laji bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

11 'I 'kʊɛ cɛɛɡʊ -blɪfɛ nɛn kʊ cɪ 'va "bɛ, -a -nɔn 'kʊɛ.

12 'Wɪnun nɛn kʊa dra 'yɪɛ -wɪdɪ "bɛ 'i 'cɛ 'kʊɛ,
"le zɪ minnun 'wɪ dra 'kʊɛ -wɪdɪ kʊa "cɛa -wɪɛ "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

13 Tɛ 'i 'kʊ 'tʊɪ -e Satan 'e 'kʊ 'man yɪ dɪ.

'Pian 'i 'kʊ 'si -yɾɔ.

[Mingɔnnɛn -blɪdɪ, 'lɛɛ 'plɛblɛ, 'lɛɛ 'tɔ -dan a 'li 'e 'cɛn 'yɪɛ vɛ -a, -trɪlii. Amen!]

14 'Wɪ 'wɪdɪ "nɛn minnun -a dra 'cɛɛ bɛ, -tɛ kaa "cɛa -wɪɛ "bɛ, 'ka "tɪ "nɛn laji bɛ, 'wɪnun nɛn kaa drɛ -yɾɛ "wɪdɪ "bɛ, e "cɛa 'nyian 'cɛɛ. 15 'Pian -tɛ minnun 'wɪ drɛ 'cɛɛ, ɛn ka'a 'cɛɛ -wɪɛ "dɪɛ, 'ka "tɪ "nɛn laji bɛ, 'wɪnun nɛn kaa drɛ -yɾɛ "wɪdɪ "bɛ, ya'a "nyian 'e cɛa 'cɛɛ dɪ.»

Fɛ 'sɔndɪ

16 «Tɛ ka ya fɛ 'sɔnnan bɛ, tɛ 'ka 'fli ta drɛ -trɔdrɔ "lɛ minnun nɛn o 'wɪ dra min yɪɛ lɛ bɛ, -wɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ. 'O 'fli ta dra -trɔdrɔ, -e 'o -kɔn "minnun lɛ 'nan, 'o ya fɛ 'sɔnnan. Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, o 'wɛɛ -kɔpa 'yɪ 'va. 17-Tɛ i ya fɛ 'sɔnnan bɛ, 'i yɾa "foɛ, ɛn 'i -lazɪɡɔ -sɛn 'i da, 18-e minnun 'o vɪɛ o -kɔnnɛn "yɪ 'nan i ya fɛ 'sɔnnan dɪ. 'I "tɪ "nɛn e cɪ fɛ yɔɔdɪ 'bɔ zɪɛ -a -nan bɛ, -yɛɛ -nan yɛ 'i 'lɔ, -e 'yɛi -ko 'pa.»

Zozi -srunɔn 'o -wɛɛ 'nan 'o yɪfɛnɪn 'e 'kɔn Bali 'srɔn

(Lk 12.33-34; 11.34-36; 16.13)

19 «Tɛ 'ka fɛnɪn trɛ 'ka yɪfɛ -a 'trɛ 'ɡʊɛ -a da dɪ! Fadrunɛn 'lɛɛ mɔnnɛnnɪn o srɛman, ɛn crɪnnɔn 'kɔn 'fɔan, -e 'o "koola. 20 'Pian 'ka fɛnɪn trɛ 'ka yɪfɛ -a laji. Fadrunɛn 'lɛɛ mɔnnɛnnɪn 'ka 'nan nɪn -e 'o fɛ srɛ dɪ, ɛn crɪnnɔn 'ka 'nan nɪn -e 'o crɪn wʊ dɪ. 21 Fɛ nɛn yaa -maan 'lɔɔ 'an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, fɛnan nɛn min yɪfɛ cɪ 'e pladɪ bɛ, -a -nan nɛn min -lɛ cɪ 'nrɔndɪ pɛɛnɔn -kɔan.

22 Min yɪɛ 'bɛ -maan min fɛnan yɛ. -Tɛ 'i yɪɛ a 'ji 'kpa bɛ, 'tɛ 'san -sɛan 'i da, yɪa -tɔa. 23 'Pian -tɛ 'i yɪɛ 'ka fɛnan yɛ dɪɛ, 'tɛ 'san -sɛan 'i da, yɪ'a tɔa dɪ. I ya tʊ pɛɛnɔn man klun va. -Tɛ fɛ -tʊ -sɪ -tɔ 'tɛ 'san -lɔ ɛn i -fʊ klun va bɛ, tɛ i ya klun tiidii -dan 'va!

24 Min -tʊwɪ 'ka 'kɔlaman -e 'e drɛ min "fli 'suzan 'a dɪ. Kɔɔ -tɛ yaa 'vɪ 'nan 'e dra bɛ, e "naan -a -tʊ man -e 'e -tʊ yɪ "yɪ. ɛn -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, e kɔamlan -a -tʊ man, -e 'e -tʊ drɛ 'e 'pɛla koda. -A -tʊwɪ "nɛn 'nyian 'cɛɛ vɛ -a, ka'a 'kɔlaman -e 'ka Bali 'lɛɛ "lala yɪ "yɪ 'e cin -a dɪ.»

Zozi -srunɔn yɪ -tɛala Bali da

(Lk 12.22-31)

25 «-Yɛɛ "wɛan nɛn maan vɛ 'cɛɛ 'nan, tɛ 'ka 'fʊ 'ka 'ci "nrɔnnan 'cɛɛ 'trɛda da dɪ! -Yɛɛ cɪ "lɛ: «-Mɛ "nɛn kʊa -blɛ? -Mɛ "nɛn kʊa -mlɪan? Kʊa dra

'kɔ, -e 'ku 'man sɔnɔn yɪ?> 'Pian -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'belidɪ nɛn 'ka 'lɔ bɛ -a "yi 'mlian -blɪfɛ da, ɛn 'ka 'kɔlɛ nɛn 'ka da bɛ, -a 'kpa 'mlian sɔnɔn da.

26 'Ka 'ci 'nrɔn "lomannun da! Wa'a 'saa 'fɔa dɪ, ɛn wa'a 'saa 'tɛa dɪ, ɛn wa'a 'saa 'sɛan 'trɛbɔnɔn -ji dɪ. 'Pian 'ka 'tɪ "nɛn laji bɛ e -blɪfɛ -nɔan -wɛlɛ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali 'lɛ bɛ 'ka "yi 'mlian o da! 27 'Cee ci 'nrɔndɪ 'cee 'trɛda da bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e yi -tɔwli 'cɛ 'pa 'cee 'belidɪ da "fo 'dɪ.

28 Sɔnɔn nɛn 'kɔ ka 'wɪ 'ka man bɛ te 'ka 'ci 'nrɔn -a 'wɪ 'a dɪ! Lunun nɛn 'o -fui -tɛa "lua bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn o da! Wa'a 'nyranman paa dɪ, ɛn wa'a 'nanwɛlɛ 'taan dɪ. 29 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Salomɔn nɛn e ya mingɔnɔnɛn -dan tɔ a 'li bɛ, -yee sɔ -tɔ fenyian 'ka 'mlinlɛ lu -fuinun zɪɛ -a -tɔwli 'lɛ fenyian da dɪ. 30 Lu -fui 'nɛn 'bɛ ci lua, 'trɛ wɛɛ 'cɛan -e 'wɛɛ 'fɔ 'tɛ 'va bɛ, -te Bali 'bɛ 'man drɛvɛ wɛɛ fenyian zɪɛ bɛ, 'lɔɔ kaa 'nun? 'Cee yi -tɛradɪ Bali da a "wɛnnɔn.

31 -Yee "wean te 'ka 'fɔ 'ka 'ci 'nrɔnnan -a laabɔdɪ -a 'nan: <-Mɛ "nɛn kua -ble? -Mɛ "nɛn kua -mlian? Kua dra 'kɔ, -e 'ku 'man sɔnɔn yɪ?> 32 Ci 'nrɔndɪ nun zɪɛ e ya minnɔn nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, -wee vɛ -a. 'Ka 'tɪ "nɛn laji bɛ yaa -tɔa 'nan fɛnɔn zɪɛ -a 'wɪ a 'ka man. 33 'Ka -wɛɛ 'e tɛdɛ 'nan, Bali 'e mingɔnɔnɛn -bli 'ka da, ɛn 'ka -wɛɛ 'nyian 'nan, 'ka Bali ci 'sɔ wɪ dra. "Bɛ -sru -e Bali 'e fɛ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛ 'cɛɛ. 34 "Trɛ 'tɔ 'lɛɛ 'e 'ci wɪ, ɛn yi -tɔ 'lɛɛ 'yee "koe "nyan. -Yee "wean te 'ka 'ci 'nrɔn "trɛ 'wɪ da dɪ!»

Zozi -srunɔn 'ka min 'tɔ 'tɛa dɪ

(Lk 6.37, 38, 41-42)

7 1 «Te 'ka min 'tɔ 'tɛ dɪ, "tɔɔ tɔ nɛn Bali 'trɛdanɔn 'lɛ 'wɪ tin "baa bɛ, 'e tin -tɛ 'ka da! 2 Kɔɔ Bali 'cee tin "baa "lɛ zɪ ka minnɔn -lɛ vɛ 'pa bɛ -yee 'wɪ zɔ. Zɪ i 'wɪ dra 'i bɔɛzan -tɔ -va bɛ, -a da nɛn Bali 'yie "dra.

3 -Mɛ "lɛ "wean nɛn i yiba -flunɛn ye 'i bɔɛzan -tɔ yie -goei, te 'i 'bɔ 'lɛ vɛ nɛn yiba -dan 'bɔ ci 'bɛ 'ji bɛ, yi'a 'bɛ 'ye dɪ? 4 'I 'bɔ nɛn yiba -dan ci 'i 'yie -goei "bɛ, -mɛ "lɛ "wean nɛn 'yie 've 'i bɔɛzan lɛ 'nan: <'I 'tɔ -e 'an yiba -flu 'si 'i 'yie -goei!> 5 -Bluzan, 'i yiba -dan 'si 'i 'yie -goei 'vaa, -e 'i fɛnan yɪ 'wein. "Bɛ -sru i -kɔlaman yiba -flu 'sidɪ -a 'i bɔɛzan -tɔ yie -goei.

6 Te 'ka Bali -lɛ fɛnɔn -nɔn -plɛnnɔn lɛ dɪ, "tɔɔ 'o li 'o da -e 'o 'ka 'wɪ "cɛɛn 'e cin man! ɛn te 'ka 'cee -siga -fɔla 'srunun lɛ dɪ, "tɔɔ 'o 'tran "da!»

Zozi -srunɔn Bali tru "baa 'nan 'e 'pa 'o 'va

(Lk 11.9-13)

7 «Ka fɛ tru 'ba, waa -nɔan 'cɛɛ! 'Ka fɛ -wɛɛ, kaa ye! 'Ka 'kɔn 'tɛ, waa 'lɛ "so 'cɛɛ! 8 Kɔɔ min nɛn e fɛ tru "baa bɛ, waa -nɔan -yrɛ. Min nɛn e fɛ -wɛɛman bɛ, yaa ye. ɛn min nɛn e 'kɔn -tɛa "bɛ, waa 'lɛ "so -yrɛ.

9 Min -tɔ 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nɛn -blɪfɛ tru 'ba -yrɔ, -e 'e 'kɔlɛ -nɔn -yrɛ "dɪ. 10 ɛn min -tɔ 'ka 'ka yei, -te -yee 'nɛn pɔ tru 'ba -yrɔ, -e 'e -mlɛn -nɔn

-yre "nyian dı. ¹¹ Ka ya -wlidi, 'pian ka fε "yi -tɔa -e 'ka -nɔn 'cee 'nennun lε. 'Ka "tɪ "nɛn laji bε, -a ci "yi "mlian 'ka da, -yee "wεan 'ka -tɔ 'nan, e fε "yi -nɔan minnun nɛn waa laabo -yrɔ "bε -wle!

¹² 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn ka ya "va 'nan minnun 'o drε 'cɛɛ bε, -a 'wɪ 'bɔ -tuwli zɪε -nyrɛn 'ka -wee "drε! 'Wɪ zɪε -a 'bɔ nɛn Moizi -le -pei -a 'vɪ 'nan blamin 'e drε. ɛn -a -tuwli "nɛn "nyian Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'nan blamin 'e drε.»

-Si nɛn min -a "siala -e 'e 'beli bε, e ya -tuwli
(Lk 13.23-24)

¹³ «'Kɔn -yre "funɛn bε -a -ji nɛn 'ka -wla -e 'ka 'belidɪ yɪ! Kɔɔ 'kɔn -yre nɛn min -wlamlan 'ji, te -a 'le 'srannan "nɛn -kadɪ -a bε e ya -dan, ɛn -a -si a -gbagbla. -Si zɪε -a da ta wudɪ nɛn min "kaga -a ye "yi. ¹⁴ 'Pian 'kɔn -yre nɛn min -wlamlan 'ji -e 'e 'belidɪ yɪ bε e ya "funɔn, ɛn -a -si a "wɛnnɔn. -Yee "wεan min "soglo 'nɛn 'bε 'ta wula "da.»

Yiba 'kpa 'lee yiba -wlidi
(Mt 12.33-35; Lk 6.43-44)

¹⁵ «'Ka yɪε 'tɔ 'ka 'fli -va, minnun nɛn waa ve 'nan Bali 'lewei vɪnɔn nɛn waa, 'pian te o 'ka 'a dɪε -wee "wεan. 'O 'fli dra 'ka yei 'le 'blanun -le 'wɪ 'zɪ, "tɔgɔ te plɔ winun nɛn waa. ¹⁶ O drε winun man nɛn ka o -kɔnnɛn "ye. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan wa'a -lomin naan -tein "man dɪ, ɛn wa'a -wɛn bewle 'naan "trɔɛn 'fɔn lei man dɪ. ¹⁷ Yiba "nɛn e ya 'kpa bε -a 'blɔ a "yi, ɛn yiba "nɛn e ya -wlidi "bε -a 'blɔ a -wlidi. ¹⁸ Yiba "nɛn e ya 'kpa bε -a 'blɔ 'ka 'wlidi "dɪ, ɛn yiba "nɛn e ya -wlidi "bε -a 'blɔ 'ka "yi "dɪ. ¹⁹ Yiba "nɛn e baa te -a 'blɔ 'ka "yi "dɪε, waa "cɛan -e 'o 'fɔ 'tɛa. ²⁰ -Yee "wεan minnun zɪε, o drε winun man nɛn 'ka -taa "o -tɔlε.»

Zozi -srunɔn tɪglɪ
(Lk 6.46; 13.27)

²¹ «'An laabudɪ Minsan, Minsan bε, -a 'saza 'ka 'ko min -a Bali -le mingɔnnɛn trɛda dɪ. 'Pian min nɛn yaan "tɪ "nɛn laji bε -a ci 'sɔ wɪ dra bε, -yɛε ko -nan nun. ²² Yi nɛn an 'trɛdanɔn 'le tin "baa bε, min "kaga -taa -a vɪlε 'mɛn 'nan: «Minsan, Minsan! Kɔ Bali 'lewei 'vɪ 'i 'tɔ da, ɛn kɔ -yɪ -wlidi "pin minnun -sru 'i 'tɔ da, ɛn kɔ 'lɛbo "fɔ winun drε 'i 'tɔ da.» ²³ 'Pian maan ve -wle 'nan: «Ma'an 'ka 'tɔa "fo "dɪ, 'ka 'si 'an "srɔn "kɔɔbli, ka ya 'wɪ 'wlidi "drɛnɔn 'a.»

²⁴ -Yee "wεan nɛn, 'winun nɛn maan ve 'cɛɛ 'gʊε, -te min nɛn yaa 'man, ɛn yaa ta 'ta 'wʊ bε, te -a san a "le 'nan 'wɪ 'tɔzan nɛn e 'yee 'kɔn -klu cɛɛn 'e trʊdɪ, ɛn yaa -pʊ -fɔ 'plɛblɛ bε, -yee 'wɪ 'zɪ. ²⁵ Fulɔ fɛɛn, ɛn laa 'fɛn, ɛn 'yi yrʊ, -a pɛɛnɔn -sɛn 'kɔn zɪε -a man, ɛn ya'a 'wɪlε dɪ, e ya 'e 'tɔdɪ -kli -le "wεan. ²⁶ 'Pian min nɛn e 'winun nɛn maan ve 'gʊε -a 'man, ɛn ya'a 'ta wʊlε "da "dɪε, -a san a "le 'nan -blɔzan nɛn e 'yee 'kɔn 'tɔ nyrɛn va bε, -yee

'wɪ 'zʊ. ²⁷Fulɔ fɛɛn, ɛn laa 'fɛn, ɛn 'yi yɾʊ, -a pɛɛnɔn -sɛn 'kɔn zɪɛ -a man, ɛn e wiila 'nan 'fo.»

²⁸Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪnʊn zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, -yee 'wɪ "paadɪ minnʊn pɛɛnɔn zɪɛ o 'kan, ²⁹kɔɔ -yee 'wɪ "paadɪ 'ka "le 'fluba 'ci vɪnɔn 'le vɛ zʊ dɪ. 'Pian yaa 'paaman "le min nɛn Bali -kɔladɪ -nɔn -yɾɛ "bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ.

Zozi -kogobe 'tezan -tʊ beli

(Mk 1.40-44; Lk 5.12-14)

8 ¹Zɪ Zozi 'si pɔn da bɛ, ɛn min "kaga sɔɔnla -a -sru. ²-A -nan nɛn -kogobe 'tezan -tʊ pli "man, e "pɔ sɔɔn "wlu, ɛn e -yɾɛ 'nan: «Minsan, maan -tɔa 'nan, -tɛ i wɪ "man "bɛ, i -kɔlaman i -kogobe "sia 'an man, -e 'an drɛ 'saun Bali 'lɛ.»

³Zozi 'e 'pɛ 'sʊ 'ji, e klɛ "man, ɛn e -yɾɛ 'nan: «An "we "man, 'I drɛ 'saun Bali 'lɛ!» 'Nun tɔɔn -kogobe 'bɔ 'si "man, ɛn e drɛ 'saun Bali 'lɛ.

⁴-A -nan nɛn Zozi 'e -yɾɛ 'nan: «Tɛ 'i -nan sɛɛ wʊ min -tʊ lɛ 'mlɔnmlɔn dɪ! 'Pian 'i 'kʊ Bali -panzan -tʊ -va, -e 'yɛi 'nanjɛn! "Bɛ -sru -e 'i 'sraga bʊ Bali lɛ, "le zɪ Moizi -a crɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Tɔɔn -e minnʊn pɛɛnɔn 'o -kɔnnɛn "yɪ 'nan i beli.»

Rɔm min nɛn 'sounjanun tazan 'a bɛ, e pli Zozi man

(Lk 7.1-10; Zan 4.46-54)

⁵Zozi Kapanamo si 'sia. Zɪ e 'bɔla 'fla zɪɛ -a da bɛ, ɛn 'sounjanun tazan -tʊ pli "man. Yaa trʊ 'ba ⁶-a vɪdɪ -a 'nan: «Minsan, 'yian 'suzan 'beli! -Cɛ -fɔ "man, ɛn e -sran "tra. E ya 'e nyinnandɪ "kɔnnɛn, ɛn e ya 'e yɾa yɪnan -wɪdɪ.»

⁷Zozi 'e -yɾɛ 'nan: «An "ta "lo, -e 'an -cɛ 'si "man.»

⁸ɛn 'sounjanun tazan 'e -yɾɛ 'nan: «Minsan, an 'ka min nɛn i -wɪamlan -yee 'kuin bɛ -a dɪ, kɔɔ Zuif min "cɛɛ man dɪ. 'Pian 'i 'wɪ 'tʊ vɪ, -e 'an 'suzan 'e 'beli. ⁹An 'bɔ 'gʊɛ, 'an 'tanɔn 'bɛ 'an 'paala, ɛn 'mɛn 'sounjanun bɛ mɛɛn 'o "paala. -Tɛ maan 'vɪ -a -tʊ lɛ 'nan: <'I 'kʊ>, -e 'e 'kʊ. ɛn -tɛ maan 'vɪ -a pee lɛ 'nan: <'I 'ta>, -e 'e 'ta. ɛn -tɛ maan 'vɪ 'mɛn nɔan lɛ 'nan: <'I 'wɪ 'gʊɛ -a drɛ bɛ>, yaa dra.»

¹⁰Zɪ Zozi 'wɪnʊn zɪɛ -a 'man bɛ, 'wɪ -a 'kan, ɛn minnʊn nɛn -a -sru "bɛ, e -wɪɛ 'nan: «An 'wɪ tɪɡɪ vɛ 'cɛɛ! Ma'an tian min -tʊ yɪɛ Izraɛl 'nɔn 'va, tɛ e yi -tɛala 'an da tɪɡɪ zɪɛ dɪ. ¹¹Maan 'lɛ "cɛan 'cɛɛ 'nan, min "kaga "sia yɪdɛ wluan "nan 'lee yɪdɛ 'fɔ -nan 'va, o -taa -e 'o "fɛdɪ -blɪ Bali fla 'o 'vale Abraam 'lee Izak 'lee Zago nun -a. ¹²'Pian minnʊn nɛn Bali o 'si 'va 'e tɛdɛ 'yee mingɔnnɛn trɛdave -a bɛ, Izraɛl 'nɔn nɛn. Bali -taa -wee 'tʊ wɪɛ klun va bei. Fɛnan nɛn -wʊɔdɪ 'lee 'shɛ da -blɪdɪ cɪ bɛ -a -nan.»

¹³Tɔɔn Zozi 'e 'sounjanun tazan zɪɛ -yɾɛ 'nan: <'I 'kʊ 'yɪɛ "kɔnnɛn. 'Wɪ nɛn, i yi -tɛra "da "bɛ 'e 'lɛ sɔɔ 'yɪɛ!> Tʊ 'bɔ 'leɪn zɪɛ -a wlu nɛn 'sounjanun tazan 'suzan bɛ, e beli.

Zozi Pieri 'sea 'lee -ce -tenən "kaga beli
(Mk 1.29-34; Lk 4.38-41)

14 "Be -sru en Zozi 'kv Pieri -le "kɔnnɛn. Yaa nan "bu 'yɪ 'e nyinnandi
'kɔlɛ 'tɔndɔn 'lɔ. 15 E klɛ -a -pɛla man, ɛn -a 'kɔlɛ 'ji 'e 'trɔ -fɔ. 'Nun tɔɔn lɔ
zɛ e wluan lou, ɛn e fɛ -nɔn -yrɛ.

¹⁶Zɪ funninmlan 'pla bɛ, ɛn minnun -ta minnun nɛn -yʊ -wliɖɪnɪn cɪ o -sru 'bɛ o 'kaga 'a Zozi lɛ. Yaa 'vɪ -yʊ -wliɖɪnɪn lɛ 'nan, 'o 'si minnun -sru, ɛn e -cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn beli. ¹⁷Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

Zozi -sru 'ta wudɪ
(*Lk 9.57-60*)

¹⁸Zɪ Zozi min "kaga 'yɪ 'e 'srɔn "bɛ, ɛn yaa 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «Kaa ku 'yɪ -sru.» ¹⁹-A -nan nɛn 'fluba 'ci vɪzan -tu pli "man, ɛn yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, fɛnan pɛɛnɔn nɛn i -ko bɛ, kuɛ 'ko 'yia.»

²⁰ En Zozi 'e -yrɛ 'nan: «-Canjannennun nyinnan a, en 'lomannun 'kɔɛ 'a, 'pian Blamin -pt 'le 'fɛ -tu -nan 'ka -e 'e 'wulo 'pla 'nan dɪ.»

²¹En -a -sruzan 'pee -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, 'i 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'ku
'an 'tɪ 'wɔ 'vaa, -e 'an 'ta.»

²²Zozi 'e 'vɪ -yrɛ 'pian 'nan: «I -sɔɔnla 'an -sru! Minnun nɛn Bali 'le 'va
o ci 'o 'kadɪ bɛ, 'i o 'tʊɪ 'o 'wee min wʊ.»

Zozi fulo 'pleble 'tu ta -to
(Mk 4.35-41; Lk 8.22-25)

²³Zozi 'fɔ -klɔ -ji ɔ 'vale 'e -srɛnɔn 'a, ɛn ɔ -kudɔ 'sia. ²⁴Tɔɔn fulɔ 'plɛblɛ 'tu 'fɛɛndɔ 'sia 'yi zɛ -a yiɛ da, ɛn 'yi 'sɛndɔ 'sia -klɔ -ji. Tɔ zɛ -a wlu bɛ, tɛ Zozi 'e 'yi -tɛa. ²⁵-A -nan nɛn -a -srɛnɔn pli "man, waa fuɔ, ɛn ɔ -yrɛ 'nan: «Minsan, 'i 'pa 'kɔ 'va, 'kɔ 'nan 'ta -nyaan!»

²⁶En Zozi 'e -wɛ 'nan: «-Mɛ "kɛlɛn" bɛ 'ka -tɛa? 'Cee yi -tɛradɔ Bali da a "wɛnnɔn!» -A -nan nɛn e wluan, ɛn e paan fulɔ 'lee 'yi da 'pleble. Tɔɔn fɛnan -tɔ flu.

27'Wɪ zɪɛ e minnun pɛɛnɔn 'kan, ɛn waa laabu 'nan: «-Mɛ 'sɔ -man min
'bɛ cɪ zɪɛ, ɛn 'bɛ 'wɪ tin "baa fulɔ 'lee 'vi le -e 'o drɛla "da.»

Zozi 'yu -wliḏi "pin min "fli -sru Gadara 'leḡlōn 'ji
(Mk 5.1-20; Lk 8.26-39)

²⁸ Zɪ Zozi 'bɔla 'yɪ -sru Gadara 'leglɔn 'jɪ bɛ, ɛn min 'fli 'nɛn -yʊ
-wɪdɪnɪn cɪ o -sru "bɛ, o -ta -a 'lɛ. Min -yɾɛ nɛn waa bɔ -kɔlɛ -jɪ bɛ -a -mie
jɪ nɛn o nyɪan. O nyɾan wɔ -wɪdɪ "lɛ "wɛan, min -tʊ 'ka 'ciala fɛ zɪɛ -a

-nan dɪ. ²⁹Tɔɔn o -paandɪ 'sia 'nan: «Bali -pu! -Mɛ 'nɛn 'yie 'nan 'e dra 'kuɛ? I -ta 'tɛ 'palɛ 'ku da 'va? Tʊ nɛn Bali -a kɔɔn bɛ ya'a tian bɔlɛ dɪ.»

³⁰Tʊ zɪɛ -a wlu bɛ tɛ 'sru 'pa 'tʊ a 'e 'blɪnan. 'Srunun 'bɔ 'ka o man -kɔɔbli dɪ. ³¹ɛn -yʊ -wɪdɪnʊn toba -fɔ Zozi lɛ. Waa 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Tɛ i 'ku 'pin bɛ, 'i 'ku 'pa 'sia 'sru 'pa 'labɛ -a va.»

³²Zozi 'e -wlɛ 'nan: «Ka 'ku!» Tɔɔn o 'si min 'fli zɪɛ o -sru, ɛn o -fɔ 'srunun -sru. 'Sru 'pa 'tʊ zɪɛ, o flɛn 'sia pɔn 'sɛan man zia, o -sɛn 'yia. ɛn o pɛɛnɔn kaa 'fo. ³³Minnun nɛn o 'srunun 'bɔ 'ta -pian 'bɛ, 'o 'sɛn 'wʊ 'ji flɛn -a. O 'bɔla 'ji 'fla, ɛn 'wɪ nɛn e drɛ o yie man bɛ, 'lɛɛ 'wɪ nɛn e drɛ minnʊn nɛn -yʊ -wɪdɪnʊn 'cɪ o -sru 'bɛ -wlɛ 'bɛ, waa -nan 'sinan 'pa. ³⁴ɛn 'flɛnɔn pɛɛnɔn 'ku Zozi 'lɛ. Zɪ waa 'yɪ bɛ, ɛn o toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e 'si 'wee 'lɛglɔn 'ji.

Zozi min -srandɪ "tra "tʊ belɪ

(Mk 2.1-12; Lk 5.17-25)

9 ¹-A -nan nɛn Zozi 'fɔ -klʊ -ji "nyian, e 'yi cɛɛn, ɛn e 'bɔla Kapanamo. 'Fla zɪɛ -a da nɛn e -nyɛanla. ²Tɔɔn minnʊn -ta min -tʊ nɛn e -sran "tra "bɛ -a -yrɛ "sɛ 'ji. Zɪ Zozi -wee yi -teradɪ 'e da 'yɪ bɛ, ɛn e 'nan min -srandɪ "tra zɪɛ -yrɛ 'nan: «An bɛɛ, nyɛn 'e 'si 'i 'ji! 'Wɪnʊn nɛn yia drɛ 'wɪdɪ "bɛ, maan fui!»

³'Wɪ zɪɛ -a da nɛn 'fluba 'ci vɪnɔn -mienun -a 'vɪ 'o 'ji 'nan: «Min 'labɛ, e Bali sɔn!»

⁴Zɪ Zozi -wee ci "nrɔndɪ 'yɪ bɛ, ɛn yaa laabu -wlɔ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn ci "nrɔndɪ -wɪdɪ zɪɛ, e ya 'ka 'ji? ⁵-Tɛ maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Wɪnʊn nɛn yia drɛ 'wɪdɪ "bɛ, maan fui», 'bɛ a -tʊ. ɛn -tɛ maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I 'wluɛn, 'i 'tɔ lou, 'i 'ta wʊ», 'bɛ a -tʊ. 'Wɪ "fli zɪɛ -a "cɛn "vɪdɪ 'bɛ cɪ 'plɛblɛ? ⁶'Pian an "ta -a -ci -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan, Bali -koladɪ -nɔn Blamin -pu lɛ, -e 'e min -lɛ 'wɪ -wɪdɪnʊn fui 'trɛda.» -A -nan nɛn yaa 'vɪ min -srandɪ "tra zɪɛ -yrɛ 'nan: «'I 'wluɛn! 'I 'yie nyinnan "dave 'sia! 'I 'ku 'yie "kɔnnɛn!»

⁷'Nʊn tɔɔn e wluɛn lou, ɛn e 'yɛɛ "kɔnnɛn 'si 'sia. ⁸Zɪ min "kaga 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, "klan -sɛn o ji, ɛn o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia, kɔɔ e -koladɪ zɪɛ -a -nɔn blamin lɛ.

Zozi Matie laabu

(Mk 2.13-17; Lk 5.27-32)

⁹Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan. "Yɛɛ -ku 'e 'lɛ bɛ, ɛn e min -tʊ nɛn waa laabo Matie bɛ -a 'yɪ. 'Sukɔlɛ 'sizan nɛn, ɛn e ya 'yɛɛ 'nyranman 'bɔ zɪɛ -a 'panan. ɛn Zozi 'e -yrɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!» Matie wluɛn, ɛn e sɔɔnla -a -sru.

¹⁰'Bɛ -sru Zozi 'lɛɛ 'e -srunɔn a 'o -nyrandɪ -blɪfɛ -sru 'kuin. ɛn 'sukɔlɛ 'sinɔn "kaga 'lɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'ta, o -nyran fɛ -sru o va. ¹¹Zɪ Farizen 'nɔn -a -nan 'yɪ bɛ, ɛn waa laabu Zozi -srunɔn lɔ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn 'ka 'san fɛ -blɛ 'o 'vale 'sukɔlɛ 'sinɔn 'lɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a?»

¹²Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man, ɛn e 'nan Farizen 'nɔn lɛ 'nan: «Minnun nɛn -cɛ 'ka o man dɪɛ, wa'a -dɔdrɔ -sru -wɛɛman dɪ. 'Pian minnun nɛn -cɛ cɪ o man bɛ, -wɛɛ -dɔdrɔ -sru -wɛɛman. ¹³'Ka 'ci 'nrɔn 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da. E 'nan:

«Min nyrinda 'e 'sɛn 'ka da!»

'Bɛ cɪ 'wɪ 'yɪ 'a, 'pian 'sraga budɪ bɛ 'bɛ a 'e "tun. 'Ka -wɛɛ 'nan 'ka 'wɪ zɪɛ -a -ci maan 'kpa! 'Wɪ 'bɔ zɪɛ -yɛɛ "wɛan nɛn an -ta. An -ta 'nan -e 'an 'wɪ 'wɪdɪ "drenɔn laabu, -e 'o 'si 'wɪ 'ji. Ma'an 'talɛ minnun nɛn o cɪ tɪɪɪ bɛ -wɛɛ "wɛan dɪ.»

Zozi 'le 'wɪ "paadt a 'le fɛ -trɛ -le 'wɪ 'zɔ
(Mk 2.18-22; Lk 5.33-39)

¹⁴'Bɛ -sru Zan -srunɔn 'ta Zozi 'va, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "wɛan nɛn 'ku 'vale Farizen 'nɔn 'a, ku fɛ "sɔan, tɛ 'i -srunɔn 'ka 'o "fɛ sɔan dɔv?»

¹⁵ɛn Zozi "e -wɛɛ 'nan: «-Tɛ minnun a lɪ 'pa "fɛdɪ drenan bɛ, tɔ nɛn lɪ -trɛ 'pazan a o yɛɪ "bɛ, o man 'ka 'kɔan 'yuo dɪ. 'Pian tɔ nɛn e 'ka "nyian o yɛɪ "dɪɛ, -a -nan nɛn o -kolaman o fɛ "sɔan.

¹⁶ɛn "nyian bɛ, -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, wa'a sɔ -trɛ 'fɔɪ 'sia -e 'o 'pa sɔ ceje 'fɔɪ bunan dɪ. -Tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, sɔ -trɛ zɪɛ e sɔ ceje 'fɔɪ bunan "paa "va tɛ e srɛ. ¹⁷Wa'a 'wɛn -trɛ sɛan -wi 'kɔɛ trɛ cejenun -ji dɪ. -Tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪɛ -wi 'kɔɛ trɛ cejenun fɛaman, -e -wɛn 'e 'sran, tɛ 'o srɛ. 'Pian o -wɛn -trɛ -sɛan -wi 'kɔɛ trɛ 'trɛnɔn -ji, -e -wɛn 'lɛɛ -wi 'kɔɛ 'trɛnɔn 'o vɪɛ 'e srɛ dɪ.»

'Pleblɛ a Zozi 'lɔ fɛ pɛɛnɔn da
(Mk 5.21-43; Lk 8.40-56)

¹⁸Zozi a 'winun zɪɛ -a vɪnan -wɛɛ, tɔɔn ɛn min tazan -tɔ -ta. E "po sɔɔn 'wɪɪ, ɛn e -yrɛ 'nan: «'An 'lu "sia -kanan 'nun -naagu. 'Pian 'i yra 'si, 'i 'ta 'i 'pɛ 'pla "da, -e 'e 'fuɪ!» ¹⁹Zozi wɪuan, ɛn e sɔɔnla -a -sru 'o 'vale 'e -srunɔn 'a.

²⁰Tɔɔn lumɔn -tɔ nɛn nyɛn -sɛanla "man -a -nan lɛ -fuda "fli 'bɔ, tɛ ya'a 'nyan dɪɛ, e pli Zozi man 'e koda zia, ɛn e klɛ -yɛɛ sɔ 'lebo "man. ²¹Kɔɔ yaa 'vɪ 'e 'ji 'nan: «-Tɛ an -kola an klɛ 'e "tun -yɛɛ sɔ man bɛ an "belia.»

²²Zozi 'e 'man lila, yaa 'yɪ, ɛn e -yrɛ 'nan: «'An 'lu, nyɛn 'e 'si 'i 'ji! 'Yie yɪ -tɛradɪ 'an da 'i belɪ.» 'Nun tɔɔn lumɔn zɪɛ e belɪ.

²³Zɪ Zozi 'bɔla min tazan zɪɛ -yɛɛ "kɔnnɛn "bɛ, e 'bei 'fɛnnɔn 'lɛɛ min "kaga 'yɪ. O -ta -wuwɛɛ -cɛda. ²⁴ɛn e -wɛɛ 'nan: «'Ka bɔla! Nɔnbɛ 'labɛ ya'a 'kalɛ dɪ, 'pian e ya yɪ -tɛnan.» ɛn waa sɛɛ wudɪ 'sia. ²⁵Zɪ o cɛɛn minnun bɔɔladɪ man bɛ, ɛn Zozi wlala, e nɔnbɛ zɪɛ -a 'kun 'e 'pɛ man, ɛn nɔnbɛ 'bɔ wɪuan lou. ²⁶'Wɪ zɪɛ e fuɪla "man 'lɛɪɪɪɪ pɛɛnɔn 'ji.

Zozi yɛɛ 'winɔn "fli "belɪ

²⁷Zɪ Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, ɛn yɛɛ 'winɔn "fli sɔɔnla -a -sru -paandt -a. O -paanman 'nan: «David kluda min Zozi, 'ku nyrinda 'e 'sɛn 'i da!»

²⁸Zɪ e 'bɔla "kɔnnɛn "bɛ, ɛn yie 'winɔn 'bɔ pli "man. Zozi 'a laabu -wɔ
'nan: «Ka yi -tɛala "da 'nan, an -kɔlaman 'padɪ -a 'ka 'va?»

ɛn waa wun -fɔ -yre 'nan: «-Inyan, Minsan!»

²⁹-A -nan nɛn 'e 'pɛ kle o yie man, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'Wɪ nɛn ka yi
-tɛra "da "bɛ, 'e 'lɛ sɔɔ 'cɛɛ.» ³⁰ɛn o yie 'lɛ 'sɔ. Zozi 'wɪ 'pla -wɛ, yaa 'vɪ -wɛ
'nan: «Te 'ka -nan sɛɛ wu min lɛ dɪ.» ³¹'Pian o -kɔ, ɛn waa 'sinan 'pa 'lɛglɔn
pɛɛnɔn 'ji.

Zozi bobo -tu beli

(Lk 11.14-15)

³²Zɪ min "fli zɛ o -kɔ bɛ, ɛn minnɔn -ta min -tu nɛn -yɔ -wɪdɪ -a dre
bobo -a bɛ -a Zozi lɛ. ³³Zozi -yɔ -wɪdɪ zɛ -a -pin -a -sru, ɛn e 'wɪdɪ 'sia.
'Wɪ zɛ e minnɔn 'lɛbo 'fɔ, ɛn waa vɪdɪ 'sia 'nan: «Kɔ'a tian 'wɪ 'gɔɛ -a tɛde
-nan yɪlɛ Izraɛl 'lɛglɔn 'ji 'mlɔnmlɔn dɪ.»

³⁴'Pian Farizen 'nɔn 'o 'vɪ 'nan: «-Yunɔn tazan -le 'plɛblɛ 'a nɛn e -yɔnɔn
-pian "minnɔn -sru.»

Minnun nyrinda -sɛn Zozi da

(Mk 6.34; Lk 10.2)

³⁵Zozi cɪt 'fla -dandannɔn 'lee 'fla "wɛnnɛnnɔn pɛɛnɔn da. E 'wɪ paa
minnɔn 'ji -wee cɪn yɪ 'kɔnnɔn -ji. E 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ -wɛ 'nan, Bali -le
mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔ -kogo. Minnɔn pɛɛnɔn nɛn -cɛ cɪ o man 'lee minnɔn
pɛɛnɔn nɛn o man 'yaaman bɛ, e 'o 'beli. ³⁶Zɪ e minnɔn 'yɪ "kaga "bɛ, ɛn
o nyrinda -sɛn "da. Kɔɔ e o 'yɪ bɛ, o "koe 'ka 'o da dɪ, ɛn o ya 'fogo 'fogo
"le 'blanɔn nɛn o -sru "pinzan "ka -e 'e o 'lɛ bɔ tɪglɪ dɪ -wee 'wɪ 'zɔ. ³⁷-A
-nan nɛn yaa 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «'Saa 'bɛ tran "kaga "bɛ, 'pian -a -tɛnɔn
a "wɛnnɔn. ³⁸-Yee "wɛan 'ka Minsan nɛn fei zɛ e cɪ -yee vɛ -a bɛ -a tru 'ba
'nan, 'e -a -tɛnɔn 'pa 'sia -e 'o -yee 'saa bɛ -a -tɛ!»

Zozi minnɔn 'si "va 'yee 'pasianɔn 'a

(Mk 3.13-19; Lk 6.12-16)

10 ¹Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli "bɛ o cɪn 'yɪ, ɛn e -kɔladɪ -nɔn -wɛ
'nan, 'o -yɔ -wɪdɪnɔn -pin minnɔn -sru, ɛn "nyian 'o minnɔn
pɛɛnɔn nɛn -cɛ cɪ o man 'lee minnɔn pɛɛnɔn nɛn o man 'yaaman bɛ o
'beli.

²Min -fuda "fli "nɛn Zozi o 'si "va 'yee 'pasianɔn 'a bɛ, o 'tɔ nɛn 'gɔ:
Simɔn nɛn waa laabo "nyian Pieri bɛ, 'lee 'e "bɔɪ Andre, 'lee Zebede -pɪ
Zaji 'lee 'e "bɔɪ Zan, ³'lee Filipɔ, 'lee Batelemi, 'lee Toma, 'lee Matie nɛn e
ya 'e tɛdɛ 'sukɔlɛ 'sizan 'a bɛ, 'lee Alife -pɪ Zaji, 'lee Tade, ⁴'lee Simɔn -tu
nɛn waa laabo "nyian Zelo bɛ, 'lee Zudazi Karioti. Min nɛn e "ta -daa Zozi
'nɔnlɛ 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ, -nyrɛn. Minnɔn zɛ o 'bɔ nɛn Zozi o 'si "va 'yee
'pasianɔn 'a.

'Wt nen kɔ Zozi 'le 'pasianɔn 'o dre be Zozi -a 'vɪ -wle
(Mk 6.7-13; Lk 9.2-6)

⁵Min -fuda "fli zɪɛ, o nen Zozi o 'pa 'sia. 'Wt nen yaa 'pla -wle 'vaa, ɛn e o 'pa 'sia be -nyren 'gu. E -wle 'nan: «Te 'ka 'kɔ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o va dɪ! ɛn te 'ka 'kɔ Samari 'nɔn 'le 'flanun da dɪ! ⁶'Ka 'kɔ 'pian Izrael 'nɔn 'va. -Wɛɛ cɪ 'blanun nen o 'san be waa! ⁷'Ka 'kɔ Bali -le 'wɪ vɪ -wle! 'Ka vɪ -wle 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔ 'kogo.» ⁸Minnun nen 'cɛ cɪ o man be, 'ka o 'beli! Minnun nen o -ka be, 'ka o 'fuw! 'Ka 'kogobe 'si minnun man -e 'o dre 'saun Bali 'le! 'Ka 'yɔ -wɪdɪnun -pin minnun -sru! 'Ka 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dre minnun lɛ 'e 'tun! Te 'ka fɛ -tɔ 'si 'man "dɪ, kɔɔ an 'plɛblɛ zɪɛ -a -nɔn 'cɛɛ 'e 'tun. ⁹Te 'ka -siga 'lee "lala 'sia 'ka -tɪɛn 'ji dɪ! ¹⁰Te 'ka 'pada 'sia dɪ! ɛn te 'ka 'trale 'sia "fli "dɪ! Te 'ka 'manwua pee 'sia dɪ! ɛn te 'ka "tonyrin pee 'sia dɪ! Kɔɔ -a -nɔn da nen -e 'nyranman 'pazan 'e 'yee -pan yɪ.

¹¹-Te 'fla -dan da nen ka 'bɔla oo, -te 'fla "wɛnnɛn da nen ka 'bɔla oo, min nen e ya 'fla zɪɛ -a da, e "we "man -e 'e 'ka 'pɛ 'kun be, -a 'bɔ nen 'ka -wɛɛ. 'Ka 'fɔ -a san va -trɪlɪi -e 'cee -kɔ yɪ 'e bɔ. ¹²-Te ka wla 'kɔn 'tɔ -ji be, 'ka 'kɔn zɪɛ -a -ji 'nɔn 'tɔ bɔ! ¹³-Te 'kɔn zɪɛ -a -ji 'nɔn 'ka 'pɛ 'kun be, 'cee -fɛa 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn -wle. 'Pian -te wa'a 'ka 'pɛ 'kunlɛ dɪɛ, 'cee -fɛa 'nen 'e 'fɔ 'e 'tun. ¹⁴Minnun nen wa'a 'ka 'pɛ 'kunlɛ dɪ, ɛn wa'a o "trɔɛn "tɔlɛ 'ka 'wei lɛ dɪɛ, 'ka 'pɛ 'e 'si -wee 'wɪ 'ji -e 'ka 'si 'o fla, -te 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, 'ka 'si 'wee "kɔnnɛn -e 'ka 'kɔ! ¹⁵Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪtɪ 'a 'nan, yɪ nen Bali minnun -le tin "baa be, 'fla zɪɛ -a da 'nɔn 'o yra ye 'plɛblɛ. E "mlɪan Sodɔm 'nɔn 'lee Gomɔr 'nɔn 'le yra yɪdɪ da.»

Minnun -taa 'tɛ 'pale Zozi 'le 'pasianɔn da
(Mk 13.9-13; Lk 12.11-19; 21.12-19)

¹⁶«'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ 'gɔɛ -yrɛ! An "ta 'ka "paa -sia 'tredanɔn 'va, 'pian ka ya o yɛi 'le 'nan 'blanun nen plɔ winun yɛi "bɛ -wee 'wɪ 'zɔ. -Yee "wɛan 'wɪ 'tɔdɪ -a nen 'ka 'ta wɔ o yɛi, ɛn 'ka 'kɔn o va -trɔɔ. ¹⁷'Pian 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va minnun -le "wɛan! Kɔɔ o -taa 'ka -nɔnlɛ tin 'banɔn lɛ, -e 'o 'ka 'sɔn -ngble -a Zuif 'nɔn 'le cɪn yɪ 'kɔnnun -ji. ¹⁸'Mɛn "wɛan o -ko 'ka 'a -kɔnmandannun 'lɛ, ɛn o -ko 'ka 'a mingɔnnɛnnun 'lɛ. Fɛ zɪɛ -a -nan nen ka 'mɛn 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ. Ka dra 'mɛn 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a o 'lɛ, ɛn ka dra "nyɪan 'mɛn 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a minnun o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o 'lɛ. ¹⁹'Pian -te o 'ka 'nɔn -wle "bɛ, 'wɪ nen kɔ 'ka vɪ be, te -a nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ. Kɔɔ -te -a tɔ 'bɔ be, 'wɪ zɪɛ -a -cɪn -tɔa 'ka 'ji. ²⁰-Yɛɛ cɪ 'nan 'ka "tɪ Bali lei 'bɛ 'wɪ "paa 'ka 'lɛ, -e 'ka vɪ. Cɛɛ "cɛɛ tin 'baa dɪ!

²¹Tɔ -tɔ -taa "bɔlɛ be, "bɔɪ -mie 'e 'bɔ 'fli "bɔɪ -nɔn "minnun lɛ 'nan 'o -tɛ. ɛn "nyɪan 'nen "tɪ -mie 'yee 'nen -nɔn "minnun lɛ 'nan 'o -tɛ. 'Nɛnnun -mɪɛnun wuanla 'o "tɪ 'lee 'o "bɔ "man 'nan minnun 'e o -tɛɛ. ²²'Mɛn "wɛan

be, minnun pɛɛnɔn -taa 'nanlɛ 'ka man. 'Pian min nɛn e -tɔ 'plɛblɛ 'trilii, ɛn e 'bɔla -a 'lɛ 'sran 'nan 'bɛ, e 'sia 'wɪ 'ji. ²³-Tɛ minnun a 'tɛ 'panan 'ka da 'fla 'tʊ da bɛ, 'ka 'si 'bɛ 'nan, -e 'ka 'kʊ 'fla 'pɛɛ da. Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, ka'a 'cɛan ciɪdɪ man Izraɛl 'fla pɛɛnɔn da Bali -lɛ 'wɪ vɪdɪ -a 'vaa -e 'an 'bɔ Blamin -pɪ -tadɪ 'e 'bɔ dɪ.

²⁴Maan vɛ 'nyian 'cɛɛ 'nan, 'wɪ -tranlazan 'ka 'mlian 'wɪ "paazan da dɪ. ɛn min 'suzan 'ka 'mlian 'e plazan "da dɪ. ²⁵-Yee "wean tɛ 'wɪ 'e 'ka 'kan dɪ. 'Wɪ nɛn waa drɛ 'wɪ "paazan lɛ bɛ, waa dra 'nyian -a -tranlazan "lɛ. ɛn 'wɪ nɛn waa drɛ min plazan "lɛ bɛ waa dra 'nyian -a 'suzan lɛ. ɛn "nyian bɛ "kɔnnɛnzɛn cɛjɛ 'bɔ bɛ minnun -a laabu -yɔnɔn tazɛn Bɛlzɛbul, -yee "wean 'wɪ nɛn o -taa -a vɪlɛ -yee "kɔnnɛn 'nɔn man bɛ, e "mlianla "da!»

Te 'ka "kɛlan min lɔ dɪ!

(Lk 12.2-9)

²⁶«Pian minnun nɛn o 'wɪnɔn zɪɛ -a dra 'cɛɛ bɛ, tɛ 'ka "kɛlan -wɔlɔ "dɪ! Kɔɔ 'wɪ nɛn e ya tian 'e yɔɔdɪ minnun man bɛ, -a ta -taa "bɔlɛa. ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn minnun 'ka tian -a tɔa dɪɛ, -a -ci -taa 'sɪlɛ -wɪlɛ. ²⁷-Yee "wean 'wɪ nɛn maan vɛ 'cɛɛ klun tiidii 'va bɛ, 'ka vɪ yidɛa, ɛn 'wɪ nɛn maan vɛ 'cɛɛ 'sɪrɛ -ji bɛ, 'ka trɔan -tɔ -guada.

²⁸ɛn tɛ 'ka "kɛlan minnun lɔ dɪ! O -kɔlaman min pɔ -tɛdɪ -a, tɛ wa'a 'kɔlaman -a lɛi -tɛdɪ -a dɪ. 'Pian 'ka "kɛlan Bali lɔ! Kɔɔ e -kɔlaman min pɔ -tɛdɪ -a, ɛn e -kɔlaman min lɛi -tɛdɪ -a. Yaa dra 'tɛ nɛn ya'a 'driman 'mlɔnmlɔn dɪɛ -a va. ²⁹-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, "loman "wɛnwɛnnɛnnɛn nɛn min 'ka o taan "lala "kaga 'va dɪɛ, 'ka "tɪ Bali yɪɛ a o da. -A -tʊ 'ka 'sia "va -e 'e 'tria tɛ Bali 'bɔ "cɛɛ 'vɪ dɪ. ³⁰ɛn 'cɛɛ vɛ bɛ, 'ka 'wɔlɔ "jɛ pɛɛnɔn nɛn 'ka 'wɪn -ji bɛ, Bali -a pou "nɛn -tɔa. ³¹-Yee "wean tɛ "kɛlan -tʊ 'e 'kɔn 'ka 'ji 'mlɔnmlɔn dɪ, Bali 'ka "sɪala e -cia "lomannun "da.

³²Min nɛn yaa 'lɛ "cɛan minnun 'lɛ 'nan, 'e ya 'an -srɪzan 'a bɛ, maan 'lɛ "cɛan 'nyian 'an "tɪ "nɛn laji bɛ -a 'lɛ 'nan, min 'gʊɛ 'an -srɪzan nɛn. ³³'Pian min nɛn e 'ka "vɛlɛ 'e vɛ minnun yɪɛ man 'nan, 'e ya 'an -srɪzan 'a dɪɛ, an 'bɔ "nyian "an "vɛ 'an "tɪ "nɛn laji bɛ -a 'lɛ 'nan, 'an -srɪzan "cɛɛ dɪ.»

Minnun "cɛan 'e cin man Zozi -lɛ "wean

(Lk 12.51-53; 14.26-27; 17.33)

³⁴«Tɛ 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, an -ta 'trɛda 'nan -e 'ka 'man 'e 'fɔla -trɔɔ dɪ! Ma'an 'talɛ 'nan -e 'ka 'man 'e 'fɔla -trɔɔ dɪ, 'pian an -ta 'wɪ 'fɔlɛa 'ka man. ³⁵Kɔɔ an -ta 'wɪ 'fɔlɛa 'nɛn -klɔnmɔn 'lɛɛ 'e "tɪ yɛi, ɛn an -ta 'wɪ 'fɔlɛa nɔnbɛ 'lɛɛ 'e "bʊ yɛi, ɛn 'nyian bɛ an -ta 'wɪ 'fɔlɛa 'nɛn "bʊ 'lɛɛ 'e 'pɪ nan yɛi. ³⁶ɛn min 'bɔ 'mangulinun 'bɛ -taa "drɛlɛ -a 'nanmannɔn 'a.

³⁷Min nɛn e "tɪ yɛ 'yi, -tɛ "bɛ "cɛɛ dɪ, 'e "bʊ yɛ 'yi e "mlian 'an da bɛ, ya'a nyɛnlɛ 'an -srɪzan 'a dɪ. ɛn min nɛn e 'pɪ yɛ 'yi, -tɛ "bɛ "cɛɛ dɪ, 'e 'lu yɛ 'yi e "mlian 'an da bɛ, ya'a nyɛnlɛ 'an -srɪzan 'a dɪ. ³⁸Min nɛn e ya "vɛlɛ 'e -sɔɔnmɛlan

'an -sru "bɛ, 'e 'wɪ yɾa yɪdɪ man, ɛn 'e 'wɪ -kadɪ man yɪba "plan da! -Te ya'a dɾɛlɛ zɪ dɪɛ, ya'a nyɛnlɛ 'an -sruzan 'a dɪ. ³⁹Min nɛn e ya 'e 'ladɪ 'yɛɛ 'trɛda da bɛ, ya'a yɛ dɪ. 'Pian min nɛn 'e 'pɛ 'si 'yɛɛ 'trɛda da "fo, ɛn 'e 'fli -nɔn 'mɛn bɛ, yaa yɛ.»

Min nɛn e 'ka 'pɛ 'kun bɛ Bali -a -ko "paa

(Zan 13.20; Lk 10.16; Mk 9.41)

⁴⁰«Min nɛn e 'ka 'pɛ 'kun bɛ, tɛ yaan 'pɛ 'kun. ɛn min nɛn yaan 'pɛ 'kun bɛ, tɛ e min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a -pɛ 'kun. ⁴¹Min nɛn e Bali 'lewei vɪzan -pɛ 'kun 'nan e ya Bali 'lewei vɪzan -a -lɛ "wean bɛ, Bali -a san -ko "paa "lɛ Bali 'lewei vɪzan -lɛ 'wɪ 'zʊ. ɛn min nɛn e min tɪɣlɪ 'pɛ 'kun 'nan e ya min tɪɣlɪ 'a -lɛ "wean bɛ, Bali -a san -ko "paa "lɛ min tɪɣlɪ 'lɛ 'wɪ 'zʊ. ⁴²'An -sruzan nɛn minnɪn 'ka -a sɪalɛ fɛ -tʊ -a dɪɛ, min nɛn e 'yi 'kulɛnɛn 'tʊ -nɔn -yɾɛ 'nan e ya 'an -sruzan 'a -lɛ "wean bɛ, maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɣlɪ 'a 'nan, Bali -a -ko "paa 'wɪ nɛn yaa dɾɛ bɛ -a man.»

11 ¹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪnɪn pɛɛnɔn zɪɛ -a vɪdɪ man 'e -sɾunɔn 'fuda "fli "lɛ bɛ, ɛn e 'si fɛ zɪɛ -a -nan. E -kʊ 'wɪ "paadɪ -a minnɪn jɪ 'lɛɛ Bali -lɛ 'wɪ vɪdɪ -a minnɪn lɛ fɛ zɪɛ -a "sɾɔn 'flanun da.

Min -batize dɾezan Zan minnɪn 'pa 'sia Zozi 'va

(Lk 7.18-35)

²Tʊ zɪɛ -a wlu bɛ, tɛ Zan a -pʊ 'kuɪn. 'Wɪnɪn nɛn Crɪzɪ -a dɾa bɛ yaa 'man, ɛn 'e -sɾunɔn 'pa 'sia "va, ³'nan o laabʊ -yɾɔ 'nan: «Yɪɛ cɪ min nɛn kʊa 'man 'nan e -taa "bɛ -a, -baa kʊa pɛɛ man -pɛan tɪan?»

⁴ɛn Zozi 'e -wle 'nan: «Ka 'kʊ! 'Wɪnɪn nɛn kaa 'man bɛ, 'lɛɛ 'wɪnɪn nɛn kaa -nan 'yɪ bɛ, 'ka 'sɪnan 'pa Zan lɛ. ⁵'Wɪnɪn zɪɛ -nyɾɛn 'gʊ: An yɪɛ 'wɪnɔn yɪɛ 'lɛ 'sʊ. Minnɪn nɛn o -sɾan "tra "bɛ an o wluan lou. An -kogobɛ 'sɪ -kogobɛ 'tɛnɔn man. An "trɔɛn "wɪnɔn "trɔɛn 'lɛ 'sʊ. Minnɪn nɛn o -ka bɛ an o fʊv. ɛn an Bali -lɛ 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'vɪ 'yalɛ -tɛnɔn lɛ. ⁶Min nɛn e yɪ -tɛra an da ɛn -a -pɛ -sru 'ka tɔalɛ 'mlɔnmlɔn dɪɛ, Bali -lɛ -fɛa a -a san man.»

⁷Zɪ Zan -lɛ 'pasianɔn zɪɛ o lɪdɪ 'sia 'o da bɛ, ɛn Zozi Zan -lɛ 'wɪ vɪdɪ 'sia minnɪn nɛn -nan bɛ -wle. Yaa laabʊ -wlu 'nan: «-Mɛ "lɛ "wean nɛn ka -kʊ Zan -nanjɛnlɛ "bui "da? -Cɛan nɛn fulɔ cɪ -a nyɔɔnnan bɛ, -a yɪnan "cɛɛ ka -kʊ dɪ. ⁸ɛn -mɛ "lɛ "wean nɛn ka -kʊ "mɛn? Min nɛn e sɔ fɛnyɪan 'wʊ 'e da bɛ, -a yɪnan "cɛɛ ka -kʊ dɪ. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan sɔ fɛnyɪan fɛnyɪan bɛ, mingɔnnɛn -lɛ 'kuɪn nɛn waa yɛ. ⁹'Ka 'cɪ nɾɔn 'nan Bali 'lewei vɪzan nɛn, -yɛɛ "wean nɛn ka -kʊ. 'Wɪ 'kpa nɛn! 'Pian maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Zan -dan "mlɪan Bali 'lewei vɪzan da. ¹⁰Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'jɪ 'nan:

«An 'bɔ Bali,

an 'mɛn min -tʊ -tɔalɛ 'i 'lɛ,

-yɛɛ 'i 'lɛ sɪ dɾa.»

Min nɛn Bali -a 'vɪ bɛ Zan nɛn. ¹¹Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɣlɪ 'a 'nan, 'trɛda blamin -tʊ -dan 'ka 'mlɪan min -batize dɾezan Zan da dɪ. 'Pian minnɪn

nen o ya Bali -le mingonnen tredave -a be, o va min "wennen -dan "mlian Zan da. ¹²Tu nen min -batize drezan Zan Bali -le 'wɪ vɪdɪ 'sia, 'trilii -e 'e bɔ cɛɛɣu yi -a be, minnun a 'o 'tɔdɪ lou 'nan te Bali -le mingonnen -blɪdɪ 'e 'kʊ 'e 'lɛ dɪ. En minnun 'bɔ nen -wee 'wɪ a 'tɔndɔn zɪɛ, o ya 'va 'nan 'e dre 'wee vɛ -a. ¹³Bali -le mingonnen -blɪdɪ pou siadɪ be, Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn -a 'vɪ 'e 'cɛn, en 'wɪ zɪɛ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nyian Moizi -le -pei 'fluba 'ji. En Zan 'e 'wɪ 'tuwli zɪɛ -a 'vɪ 'nyian. ¹⁴Winun zɪɛ -te ka yi -teala "da 'nan 'wɪ 'kpa nen be, maan ve 'cɛɛ 'nan, Eli nen Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'nan e -taa 'vaa -e Bali -le mingonnen -blɪdɪ 'e pou sia be -a 'bɔ nen Zan -a. ¹⁵Min nen 'wɪ man "trɔɛn 'cɪ -a -wulo -man be 'e man.

¹⁶-Naagvɔn be an o -kɔɔnman -tɪnɪn man? O ya 'le nannannun nen o ya sɔɔn -tenan -guada be, -wee 'wɪ 'zʊ. -A -mienun -a ve 'o bɔɛnɪn le 'nan: ¹⁷«Kʊ -pʊ -tɛ 'cɛɛ, 'pian ka'a 'tanle dɪ. "Drenun nen o min -wulo -man -taa "be kʊa -fɔ 'cɛɛ, 'pian ka'a 'wuɔle dɪ. ¹⁸Fɛ nen maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, zɪ Zan -ta be, e fɛ 'sɔn, en ya'a -wen mlinle dɪ, 'pian minnun -a 'vɪ 'man 'nan: «Yʊ -wɪdɪ 'be cɪ -a -sru.» ¹⁹'Be nen 'gʊɛ 'an 'bɔ Blamin -pɪ -ta, "an "fɛ -ble, en "an "wen -mlian, en minnun -a 'vɪ 'an man 'nan: «Fɛ -blɪ -lagu nen 'maan, en -wen -tezan nen 'maan.» En "nyian minnun -a 'vɪ 'an man 'nan: «Sukɔle 'sinɔn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ "drenɔn bee nen 'maan.» 'Pian 'an dre winun 'be Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ -ci -kɔɔnman.»

'Flanun nen -a danɔn 'ka yi -telea Zozi da dɪɛ, Zozi 'wɪ 'pla -wle
(Lk 10.13-15)

²⁰'Be -sru en Zozi 'wɪ 'tɔ 'flanun nen e 'lebo "fɔ wɪ "kaga dre "da "be o man, kɔɔ wa'a 'wɪle "man -e 'o 'si 'o dre wɪ -wɪdɪnɪn man dɪ. Yaa 'vɪ -wle 'nan: ²¹«Koraze 'nɔn, 'wɪ -taa "bɔle 'ka man! Bezaida 'nɔn, 'wɪ -taa "bɔle 'ka man! 'Lebo "fɔ winun nen o dre 'ka fla 'gʊɛ, "te o dre Tɪr 'lee Sidɔn 'flanun da be, "te o 'tɛ 'yie 'wi 'o da -a -nan 'mɔn, en "te 'o -cɛ bʊ sɔ cɛɛn 'o man -a -nan 'mɔn. -A -ci -kɔɔndɪ nen 'nan o 'si 'o dre wɪ -wɪdɪnɪn man. ²²-Yee "wean maan ve 'cɛɛ 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'cee yɪa yɪdɪ 'pleble "mlian Tɪr 'nɔn 'lee Sidɔn 'nɔn 'le ve da. ²³En kaa nen ka cɪ Kapanamo 'nɔn 'a be, e ya 'ka 'ji 'nan ka -ko Bali va laji? -Cɛje, 'pian Bali 'ka -sɔɔnmlan -kanɔn 'va. Kɔɔ 'lebo "fɔ winun nen o dre 'ka 'va 'gʊɛ, "te o dre Sodɔm 'nɔn fla be, "te 'fla zɪɛ e ya -nan tian cɛɛɣu yi -a. ²⁴-Yee "wean maan ve 'cɛɛ 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'cee yɪa yɪdɪ 'pleble "mlian Sodɔm 'nɔn 'le vɛ da.»

Zozi 'e "tɪ 'tɔ 'bɔ
(Lk 10.21-22)

²⁵Tʊ zɪɛ -a man nen, Zozi Bali tru 'ba. Yaa 'vɪ 'nan: «'An "tɪ, yie cɪ labli 'san -a, en yie cɪ 'tre 'san -a. Mein 'tɔ "yi 've 'nan, 'winun nen yia yɔɔ minnun nen 'o 'fli "siala 'wɪ 'tɔnɔn -a be o man be, yia ta 'bɔla minnun nen

'o 'fli dre nannannun -a be -wle. ²⁶Wɪ 'kpa nen, kɔɔ 'wɪ nen e ci 'i 'ci 'sɔ 'a be, -a 'bɔ nen yia dre.

²⁷Fɛ pɛɛnɔn 'pɛba a 'e wudɪ 'an 'lɔ, 'an 'tɪ yie dre zi. 'An 'tɪ 'saza 'bɛ 'an 'bɔ nen an ci -a -pɪ -a be 'an -tɔa. En 'an 'bɔ nen an ci -a -pɪ -a be 'an 'saza 'bɛ 'an 'tɪ -tɔa. En 'nyian 'an 'bɔ nen an ci -a -pɪ -a be, min nen an ya 'va 'nan 'an ta bɔala -yre "bɛ, -a san 'bɛ 'an 'tɪ -tɔa.

²⁸'Ka pɛɛnɔn, 'ka 'ta 'an 'va! 'Ka "koe "a 'e 'nyandɪ, kɔɔ -trɔ nen 'ka 'win -ji be -a cibɛn a, -yee "wean 'ka 'ta 'an 'va -e 'an 'ka 'trɔa. ²⁹'Ka 'wɪ "man -e 'an dre 'ka 'tazan -a! 'Ka -sɔɔnla 'an -sru -e 'ka 'wɪ -tranla 'an 'va! Ma'an 'tɛ 'paa 'ka da dɪ, en 'nyian be, an 'ka 'tudɔ pɛɛnɔn "siala min -a. 'An 'va zia be, 'ka 'ci yra "tra. ³⁰Kɔɔ -si nen maan -kɔɔnmlan 'cɛɛ -e 'ka 'sia be, e ya 'ka 'sia -si -a. En -trɔ nen maan -nɔan 'cɛɛ -e 'ka 'sia be, e ya 'fogo 'fogo.»

Zozi 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi man

(Mk 2.23-28; Lk 6.1-5)

12 ¹"Be -sru 'flinla "yi -tu da be, en Zozi 'lee 'e -srunɔn fei -tu 'cɛndɪ 'sia 'ji. Tɔ zɪɛ -a wlu be, te dra -a -srunɔn -tea. Fɛ 'wle nen fei zɪɛ -a da be, waa cɛɛn, en waa -blɪdɪ 'sia. ²Zɪ Farizen 'nɔn -a -nan 'yɪ be, en waa 'vɪ Zozi le 'nan: «"I 'yɪɔ 'i -srunɔn 'a! 'Wɪ nen wa'a dra -cee 'flinla "yi da dɪɛ, -a 'bɔ nen o ci -a drenan be.»

³En Zozi -a laabu -wɔlɔ 'nan: «'Wɪ nen -kaa tra David -a dre 'o 'vale 'yee minnun -a be, ka'a tian -a ta vɪɛ dɔv? Te dra o -tea "bɛ, ⁴e wla Bali -le 'kuin, en 'kpɔun nen waa 'pla Bali -le vɛ -a be, yaa 'sia, yaa blɪ, en e 'yee minnun "le 'nɔn, 'pian te -a 'kpɔun 'bɔ zɪɛ Bali -pannɔn 'saza 'bɛ -ble. ⁵En "nyian be, kaa ta 'vɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, 'flinla "yi da be, Bali -pannɔn 'ko 'nyranman 'pale Bali -pan 'kuin. 'Flinla "yi 'srɔɛn nen waa sre zɪɛ, 'pian o ya Bali -pan 'kuin -le "wean be, min -tu 'ka 'wɪ 'tɔa o man dɪ. ⁶Maan ve 'cɛɛ 'nan, fɛ nen 'bɛ -dan 'mlian Bali -pan 'kɔn da be, 'bɛ a 'gɔ. ⁷E ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nyrinda 'e 'sen 'ka da!

'Bɛ ci 'wɪ "yi "a,

'pian 'sraga budɪ be,

'bɛ a 'e "tun.»

"Te ka 'wɪ zɪɛ -a -ci 'man be, 'mɛn minnun nen wa'a 'wɪ 'wɪdɪ "tu dreɛ 'labɛ dɪɛ, "te ka'a 'wɪ 'tɔa o man "fo "dɪ. ⁸Fɛ nen maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, 'an 'bɔ Blamin -pɪ mɛɛn ci 'flinla "yi san -a.»

Min -tu nen -a -pela 'ka 'e man be Zozi -a beli

(Mk 3.1-6; Lk 6.6-11)

⁹Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan, en e -kɔ -wee cin yɪ 'kuin. ¹⁰'Kɔn zɪɛ -a -ji be, min -tu nen -a -pela 'ka 'e man be, e ya -nan. -A -nan nen minnun 'wɪ 'gɔvɛ -a laabu Zozi 'lɔ 'nan -e 'o -kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a "man "le "wean. O -yre 'nan: «-Cee -pei -tɔ wɪ -a -si -nɔn 'nan min 'e 'cɛ 'si min man 'flinla "yi da?»

¹¹En Zozi -a 'vɪ -wle 'nan: «Min -tʊ 'ka 'ka yei, -te -yee 'bla a -tʊwli "cɛ, en e -te -klu -ji 'flinla "yi da bɛ, -e 'e vɪle 'e 'si dɪ. ¹²Blamin 'wɪ a e -cia 'bla da. -Yee "wɛan -a -si a min lɔ -e 'e 'wɪ "yi "drɛ min lɛ 'flinla "yi da.»

¹³En Zozi -a 'vɪ min nɛn -a -pɛla 'ka 'e man bɛ -yrɛ 'nan: «I 'pɛ 'sʊ 'ji!» Min zɪɛ 'e 'pɛ 'sʊ 'ji, en -a -pɛ zɪɛ e drɛ "plɔnblɔn 'lɛ -a -pɛ -tʊ -lɛ 'wɪ 'zʊ. ¹⁴Zɪ e 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, en Farizen 'nɔn 'bɔla bei. O -kʊ 'o cin yɪlɛ. Waa 'pla 'da 'nan, 'o Zozi 'man -wɛɛ -e 'o -tɛ.

Bali 'suzan nɛn Bali -a 'si "va "bɛ Zozi nɛn
(Mk 3.7-12; Lk 6.17-19)

¹⁵'Wɪ nɛn -a -cin cɪ Farizen 'nɔn 'ji 'nan 'o dra bɛ, Zozi -a -kɔnnɛn 'yɪ, en e 'si fɛ zɪɛ -a -nan, e -kʊ. Min "kaga "kɔla -a -sru, en minnɔn nɛn 'o 'man "yaaman bɛ, e -cɛ 'si o pɛɛnɔn man, ¹⁶'pian e 'wɪ 'pla -wle klagla 'nan, tɛ 'wee 'tʊ fuɪla 'man "dɪ! ¹⁷'Wɪ nɛn Bali 'lɛwei vɪzan Ezai -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan: ¹⁸«Bali 'e 'nan:

<An 'suzan nɛn maan 'si "va "bɛ, -nyrɛn "bɛ.

Maan ye "yi ɛn -yee 'wɪ 'an 'ci "nranman.

An 'mɛn lei 'saun -nɔan -yrɛ.

Zɪ an min "sɪala min tɪglɪ 'a 'an 'lɛ bɛ,

-yɛɛ vɛ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn lɛ.

¹⁹Ya'a vɛ -sa -a dɪ, ɛn ya'a -paanman -a vɪdɪ -a dɪ.

ɛn "nyian bɛ,

ya'a vɛ -guada -trilii dɪ.

²⁰Maan vɛ 'cɛɛ 'nan,

-cɛan nɛn e ya 'e 'widɪ bɛ,

'an 'suzan zɪɛ,

ya'a sʊʊmlan "nɛn "dɪ.

ɛn 'tɛ nɛn e cɛɛn "dridɪ man bɛ,

ya'a 'driman dɪ.

Yaa dra -bleble zɪɛ -trilii,

-e zɪ an min "sɪala min tɪglɪ 'a 'an 'lɛ bɛ,

minnɔn pɛɛnɔn 'o -ci man.

²¹'Tredanɔn pɛɛnɔn yɪɛ 'fo -yrɛ 'nan,

-yɛɛ min "sia 'wɪ 'ji.» »

Zozi 'wɪ 'pla Farizen 'nɔn lɛ
(Mk 3.22-30; Lk 11.14-23; 12.10; 6.43-45)

²²"Bɛ -sru ɛn minnɔn -ta min -tʊ nɛn -yʊ -wɪdɪ "a -a -sru "bɛ, -a Zozi lɛ. Min zɪɛ -yʊ -wɪdɪ 'bɔ -a yɪɛ 'wi, ɛn yaa drɛ bobo -a. Zozi -a beli, ɛn e wɪ, ɛn e fɛnan yɪ. ²³'Wɪ nɛn Zozi -a drɛ bɛ, e minnɔn pɛɛnɔn 'plo 'fɔ, ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Min 'labɛ e -kɔan David kluda min -a 'kpagba.»

²⁴Zɪ Farizen 'nɔn 'wɪ nɛn minnɔn -a 'vɪ bɛ -a 'man bɛ, ɛn waa 'vɪ -wle 'nan: «Yɔnɔn tazan Belzebul -lɛ 'pleble 'a nɛn min 'labɛ e -yʊ -wɪdɪnɔn -pian "minnɔn -sru.»

²⁵ 'Wɪ nən Farizen 'nɔn 'ji bɛ, Zozi -a -tɔ, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «-Te 'lɛɡlɔn 'tʊ -ji minnun cɛɛn 'e cin man, ɛn o ya -kuli -tanan 'o cin man bɛ, 'lɛɡlɔn zɪɛ e -wia. -Te 'fla -tʊ da 'nɔn 'bɛ cɪ 'wɪ 'tʊwli zɪɛ -a drɛnan oo, 'fla zɪɛ ya'a 'mɔan dɪ, -e 'e -wi. ɛn -te 'kɔn 'tʊwli 'lɛ 'nɛn 'nɔn 'bɛ cɪ 'wɪ 'tʊwli zɪɛ -a drɛnan oo, 'kɔnnɛn zɪɛ e -wia. ²⁶ -A -tʊwli 'nɛn 'nyian Satan 'lee -yee -yʊnun -le vɛ -a. "Te -wɛɛ cɛɛn 'e cin man, ɛn o ya -kuli -tannan 'o cin yei "bɛ, "te -yee mingɔnnɛn trɛ -wi -a -nan 'mɔn.

²⁷ Kaa 'vɪ 'an man 'nan, Belzebul 'bɛ 'plɛblɛ -nɔan 'mɛn ɛn an -yʊ -wɪdɪ -pian 'minnun -sru, 'lɔ 'cɛɛ 'nɛnnun -le vɛ bɛ cɛɛ vɛ -nɔn? 'Wɪ nən kaa vɛ 'an man, -te ka'a vɛ 'cɛɛ 'nɛnnun man dɪɛ, yaa -kɔɔnman 'nan -tin a 'e 'tɛdɪ 'ka da. ²⁸ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, Bali lei 'bɛ 'plɛblɛ -nɔan 'mɛn, ɛn an -yʊnun -pian 'minnun -sru. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔla 'ka 'va. ²⁹ ɛn 'nyian bɛ, maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Satan nɛn e ya min 'plɛblɛ 'a bɛ, waa 'kuan waa -yrɪman 'vaa, ɛn min -kɔlaman 'e -wɪamlan -yee 'kuin -e 'e -yee fɛnʊn 'koola.

³⁰ Min nɛn e 'ka 'an 'va dɪɛ, te -a pei a 'e 'padɪ 'an man. ɛn min nɛn ya'a 'paa 'an 'va -e 'kʊ fɛ trɛ 'e cin man dɪɛ, yaa fuimlan "man. ³¹ E ya "le 'an 'wɪ 'pla 'cɛɛ 'nan, 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn nɛn min -a dra bɛ, Bali -kɔlaman -a 'cɛdɪ -a min lɛ. ɛn 'nyian -te min Bali sɔn bɛ, Bali -kɔlaman -a 'cɛdɪ -a min lɛ. 'Pian 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a dra bɛ, min nɛn e "wɛ "man -wɪdɪ "bɛ, Bali 'ka -a cɛa -a san lɛ 'li "fo "dɪ. ³² Min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ 'an 'bɔ Blamin -pɪ man bɛ, waa "cɛa -yrɛ. 'Pian min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ Bali lei 'saun man bɛ, -te -a yɪɛ a "man 'trɛda 'ɡʊ oo, -te e -ka oo, wa'a cɛa -yrɛ "fo "dɪ.

³³ O yiba 'kpa -tɔa 'e 'blʊ man. -Te yiba "a "yi "bɛ, -a 'blʊ -kɔan "yi, ɛn -te yiba "a -wɪdɪ "bɛ, -a 'blʊ -kɔan -wɪdɪ. ³⁴ Min -wɪdɪnʊn! 'Wɪ "yi 'ka 'kɔlaman -e 'e 'bɔla 'ka 'lɛ dɪ, kɔɔ 'ka 'ci wɪ a -wɪdɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn 'e fadɪ min -ji bɛ -yɛɛ bɔala min 'lɛ. ³⁵ Min nɛn -a ci wɪ a "yi "bɛ, -a 'lɛ nɛn 'wɪ "yi bɔala, ɛn min nɛn -a ci wɪ a -wɪdɪ "bɛ, -a 'lɛ nɛn 'wɪ 'wɪdɪ bɔala. ³⁶ Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, yi nɛn Bali minnun -le tin "baa bɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn min a 'bɔla 'e 'lɛ bɛ, yi zɪɛ -a da nɛn min -a -ci vɛ. ³⁷ Kɔɔ 'wɪ pɛɛnɔn nɛn min -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ -tin -tea "min da, ɛn -yɛɛ min -le tin dra 'nɔnnɔn.»

Zozi 'ka 'wɪlɛ "man -e 'e 'lɛbo "fɔ wɪ drɛ dɪ
(Mk 8.11-12; Lk 11.16, 29-32)

³⁸ "Bɛ -sru ɛn 'fluba 'ci vɪnɔn -mienun 'lee Farizen 'nɔn -mienun 'wɪ laabʊ Zozi 'lɔ. O -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, 'i 'wɪ 'tʊ drɛ -e 'e -ci -kɔɔn 'kʊɛ 'nan i "sia Bali va!»

³⁹ ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «-Naagʊnɔn, ka ya min -wɪdɪnʊn -a, ka cɛɛn Bali man, ɛn ka ya "va 'nan, 'an 'wɪ 'tʊ drɛ -e 'e -kɔɔn 'nan 'an "sia Bali va. 'Pian maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Bali 'ka 'nyian 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "vɛ pee dra 'ka 'va 'ɡʊ dɪ, -te ya'a 'sɪlɛa 'wɪ nɛn e 'bɔ Bali 'lewei vɪzan Zonazi man bɛ -a

dɛ. ⁴⁰Wɪ nɛn e 'bɔ Zonazi man bɛ -nyrɛn 'gʊ. E yi drɛ pɔ -dan tʊ pɔn -ji yaaga. 'Wɪ 'tʊwli zɪɛ e bɔa 'an 'bɔ Blamin -pɪ man, an yi dra 'trɛ 'ji yaaga.

⁴¹Yi nɛn Bali minnɔn -le tin "baa bɛ, Ninivi 'nɔn 'bɛ 'wɪ -tɔa -naagɔnɔn man. Kɔɔ zɪ Zonazi Bali -le 'wɪ 'vɪ Ninivi 'nɔn lɛ bɛ, o 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, ɛn o -sɔɔnla Bali -sru. ⁴²ɛn "nyian bɛ, lɔmɔn -tʊ nɛn 'li e ya mingɔnnɛn -a 'trɛda "trɛ 'zia bɛ, yi nɛn Bali minnɔn -le tin "baa bɛ, -yɛɛ 'wɪ -tɔa -naagɔnɔn man. Kɔɔ e 'si 'trɛda fɛnan -kɔɔbli 'nan, 'nan -e 'e Salomɔn -le 'wɪ 'tɔdɪ yɪ. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min nɛn -a -dan 'mlɪan Salomɔn da bɛ, e ya 'gʊ.»

**-Yɔ -wɪdɪ "lɪdɪ 'e da
(Lk 11.24-26)**

⁴³«-Te -yɔ -wɪdɪ 'si min -tʊ -sru "bɛ, e -cia "wɔdɪ -a fɛnan -kadɪnɔn -nan. E -cia "fɛnan -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e -nyran nan, 'pɪan -te ya'a yɪlɛ dɛ, ⁴⁴-e 'e vɪ 'nan: «An lɪa 'an da 'mɛn 'kɔn nɛn an cɪ "nɛn "ji bɛ, -a -ji.» -Te e -ta, te -a -nan a e "koodɪ, te fɛnɔn a 'e wɔvladɪ 'da, ɛn -a -ci a 'e "tʊn "bɛ, ⁴⁵tɔɔn e -ko 'e -sru, -e 'e -yɔ -wɪdɪ 'sɔravɪ "nɛn o -wɪdɪ "mlɪan "da "bɛ o 'pa 'e 'va, -e 'o 'ta -nyran 'kɔn zɪɛ -a -ji. "Yɛɛ 'le 'sran bɛ, min zɪɛ -yɛɛ -kɔndɪ -wɪdɪ "mlɪan -a tɛdɛ vɛ da "fo. 'Wɪ -tʊwli zɪɛ -yɛɛ dra -naagɔnɔn lɛ.»

**-Tɪ nɛn Zozi -a "sɪala 'e drɪ 'a?
(Mk 3.31-35; Lk 8.19-21)**

⁴⁶Zozi 'fʊ tin 'banan minnɔn zɪɛ -wɛɛ, ɛn -a "bʊ 'lee -a "bʊnɔn -ta. O -fʊ 'o 'tɔdɪ bɛɪ, ɛn o 'nan 'o ya "vale 'o 'wɪ tin "baa -yrɛ. ⁴⁷ɛn minnɔn nɛn o cɪ Zozi wɛɪ mannan bɛ, o va min -tʊ -kʊ -a vɪlɛ -yrɛ 'nan: «I "bʊ 'lee 'i "bʊnɔn a bɛɪ, o ya "vale 'o tin "baa 'yɪɛ.»

⁴⁸'Pɪan Zozi 'e min zɪɛ -yrɛ 'nan: «-Tɪnɔn 'bɛ cɪ 'an "bʊ "a, ɛn -tɪnɔn 'bɛ cɪ 'an "bʊnɔn -a?» ⁴⁹Zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -a -nan nɛn 'e 'pɛ 'sʊ "ji 'e -sruɔn da, ɛn e 'nan: «"Ka 'yɪɔ, 'an "bʊ 'lee 'an "bʊnɔn nɛn 'gʊ. ⁵⁰Fɛ nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan min nɛn yaan "tɪ "nɛn laji bɛ -a cɪ 'sɔ wɪ dra bɛ, -yɛɛ cɪ 'an "bʊ "a, ɛn -yɛɛ cɪ 'an "bʊ -a, ɛn -yɛɛ cɪ 'an "bʊ -a.»

**'Saa 'fɔzan man -kɔnnɛn
(Mk 4.1-9; Lk 8.4-8)**

13 ¹Yi -tʊwli zɪɛ -a da bɛ, Zozi 'si 'kuin, ɛn e -kʊ -nyɛnlɛa Galɪlɛ 'yɪ 'plo man. ²Minnɔn a trenan "man "kaga, -yɛɛ "wɛan e -kʊ -fɔlɛ -klʊ -ji, ɛn e -nyran. Minnɔn pɛɛnɔn "o -fʊv 'yɪ 'plo da, ³ɛn e 'wɪ "paadɪ 'sia o ji -kɔnnɛnnɔn -fɔdɪ -a -wɛɛ. E 'nan -wɛɛ 'nan:

«Min -tʊ 'bɛ 'kʊ 'saa 'fɔlɛ. ⁴"Yɛɛ -kɔn -a wɛɛnnan bɛ, ɛn -a 'wɛɛ plɔɛn 'sran si man. "Lomannɔn -ta, ɛn waa blɪ. ⁵-A 'wɛɛ -mie -sran "nyian puo da, fɛnan nɛn 'trɛ 'ka "kaga "dɛ, -a -nan. E bɔdɪ 'sia tada, kɔɔ 'trɛ 'ka "da "kaga "dɪ. ⁶'Pɪan zɪ yɪdɛ "ɛ bɔla "ji "bɛ, 'saa zɪɛ e 'tɛ blɪ, ɛn e -ka, -a 'sɛin

'ka 'kule -kɔɔbli dɪ -le 'wean. ⁷En -a 'wle -mie -sran 'nyian fɛnan nɛn -tein -taa 'bɔle bɛ -a -nan. -Tein zɪɛ e 'tu, yaa -maan 'saa 'ka bɔle dɪ. ⁸En -a 'wle -mie -sran 'trɛ 'yi 'da, e 'bɔ, e -sɛn 'da. 'Saa bɛ -tu 'wle a 'man -yaa tɔ, ɛn -a bɛ -tu 'wle a 'man -fuba 'shɛɛdɔ, ɛn -a bɛ -tu 'wle a 'man -fuba yaaga. ⁹Min nɛn 'wɪ man 'trɔɛn 'ci -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!»

-Mɛ 'le "wean nɛn Zozi 'wɪ tin 'ba -kɔnnɛn "ji?

(Mk 4.10-12; Lk 8.9-10)

¹⁰Zozi -srunɔn pli Zozi man, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ 'le "wean nɛn i 'wɪ tin 'ba minnɔn 'labɛ -wle -kɔnnɛn "ji?»

¹¹En Zozi 'e -wle 'nan: «Kaa 'gɔɛ, 'ka lɛ nɛn Bali 'yɛɛ 'wɪ yɔɔdɪ nɛn 'e min 'paala 'a bɛ -a -ci 'si. 'Pian minnɔn nɛn o 'ka 'an -sru 'dɪɛ, 'o 'wɪ pɛɛnɔn maan -kɔnnɛn "ji. ¹²Wɪ 'kpa nɛn, kɔɔ min nɛn e ya -yrɔ "bɛ, -a lɛ nɛn waa -nɔan, -e 'e -tɔ 'e 'ciɪla 'da. 'Pian min nɛn -yɛɛ "ka 'dɪɛ, -a "tiɛnnɛn nɛn yaa -tɔa "bɛ, waa 'sia -yrɔ. ¹³Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wean nɛn an 'wɪ tin "baa minnɔn 'labɛ -wle -kɔnnɛn "ji, kɔɔ o yɪɛ a "ji fɛnan yɪ vɛ -a, 'pian wa'a fɛnan yɛ dɪ. En 'wɪ man 'trɔɛn "a o -wulo -man, 'pian wa'a 'wɪ maan dɪ, ɛn waa 'wɪ 'ci maan dɪ. ¹⁴Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ 'bɔ o man. Yaa 'vɪ nan:

ɔ'Ka "trɔɛn -tɔa 'wɪ lɛ 'kpa tɪɪɪ,

'pian ka'a -ci maan dɪ.

Ka fɛnan -nanjean 'kpa tɪɪɪ,

'pian ka'a -kɔnnɛn 'yɛ dɪ.

¹⁵-Yɛɛ ci 'nan minnɔn 'labɛ 'o 'bli da -tɔ 'plɛblɛ,

'o 'fli "trɔɛn drɛ "yuyɪ,

ɛn 'o yɪɛ 'lɛ 'wɔ 'o 'bɔ 'a.

Waa drɛ zɪɛ 'nan,

-e 'o vɪlɛ 'o fɛnan yɪ dɪ,

ɛn -e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ man dɪ,

ɛn -e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ 'ci man dɪ.

'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ waa drɛ 'nan,

"tɔɔ 'o -sɔɔnla 'an -sru

-e 'an o 'si 'wɪ 'ji.»

¹⁶'Pian kaa nɛn ka ci 'an -srunɔn 'a 'gɔɛ, Bali -le -fɛa a 'ka man, kɔɔ 'ka yɪɛ fɛnan yɛ, ɛn 'ka "trɔɛn 'wɪ 'ci maan. ¹⁷Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɪɪ 'a 'nan, Bali 'lewei vɪnɔn "kaga, 'lɛɛ minnɔn nɛn o 'ta 'wɔla Bali wei da bɛ o "kaga -a man wɛɛ 'nan, fɛ nɛn kaa yɛ bɛ 'o "yɛ, 'pian wa'a -kɔlɛ -a yɪdɪ -a dɪ. En 'nyian waa man wɛɛ 'nan, 'wɪ nɛn kaa maan 'gɔɛ 'o maan, 'pian wa'a -kɔlɛ -a mandɪ -a dɪ.»

Zozi 'saa 'fɔzan man -kɔnnɛn "ci 'vɪ

(Mk 4.13-20; Lk 8.11-15)

¹⁸«Kaa nɛn ka ci 'an -srunɔn 'a bɛ, -kɔnnɛn "nɛn maan -fɔ 'saa 'fɔzan man bɛ, an "ta -a -ci vɛ 'cɛɛ. ¹⁹Min -mienun -le vɛ bɛ, 'wɪ nɛn e 'bɔ 'saa

'wle nen e -sran -si man be -a man be, -yee baa 'nyian -wee 'man. 'O "trɔɛn "tɔ Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da 'wɪ lɛ, 'pian o "trɔɛn "yuyu 'tan. Tɔɔn ɛn Bali 'nanmanzan 'ta 'wɪnun nɛn -a -cin -fɔla o ji be, -a "koole. ²⁰Min -mienun -le vɛ be, 'wɪ nen e 'bɔ 'saa 'wle nen e -sran puo da be, -a man be, -yee baa 'nyian -wee 'man. O Bali -le 'wɪ maan, 'nun tɔɔn o "we 'man ci "nrandɪ -a. ²¹'Pian o 'ka 'o 'tɔdɪ 'da 'pleble dɪ, -Te 'wɪ 'tɔndɔn bɔdɪ "sia o man, ɛn minnun 'tɛ 'padɪ 'sia o da 'nan o wɪ Bali -le 'wɪ man -le 'wean be, tɔɔn -e 'o 'pɛ 'si Bali -le 'wɪ -sru. ²²Min -mienun -le vɛ be, 'wɪ nen e 'bɔ 'saa 'wle nen e -sran fɛnan nɛn -teɪn -taa "bɔle be, -a -nan be, -yee baa -wee 'man. O Bali -le 'wɪ maan, 'pian -wee ci "nrɔndɪ 'trɛda fɛnun da, 'lee -wee "lala yɪdɪ 'yi "bɒv "be, e -si -tɔa Bali wei lɔ -e 'e 'nyranman 'pa o man. ²³'Pian min -mienun -le vɛ be, 'wɪ nen e 'bɔ 'saa 'wle nen e -sran 'trɛ "yi 'da be, -a man be, -yee baa "o man. O Bali -le 'wɪ maan, o "we 'man, tɔɔn 'nyranman nɛn Bali wei -a 'padɪ 'siala o man be -a "nen bɔala -dan. Te o drɛ "le 'nan 'saa nɛn -a be -tɔwli 'wle a "man -yaa tɔ, ɛn -a -tɔwli 'wle a "man -fuba 'sheɛdɔ, ɛn -a -tɔwli 'wle a "man -fuba yaaga be, -yee 'wɪ 'zɔ.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ lu 'wle -wɪdɪ "da

²⁴Zozi -kɔnnɛn "pee -fɔ 'nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da be, -nyrɛn 'gɒ. E ya "le min -tɔ 'be 'yee fei 'pa, ɛn e 'saa 'fɔ "da. ²⁵'Pian, zɪ -pei 'tan, ɛn minnun a yi -tɛnan be, min zɪɛ -a 'nanmanzan 'ta, e lu -wɪdɪ 'wle wɛɛn fei zɪɛ -a da, ɛn e -kɒ. ²⁶'Saa zɪɛ e 'bɔ, e -sɛn "da, ɛn lu -wɪdɪ "e 'bɔ 'wɒ 'nyian. ²⁷Minnun nɛn 'o yɪɛ -tɔa "fei 'bɔ 'va te waa man dra be, o -ta -a vɪle fei san le 'nan: 'Kɒ 'san, 'saa 'saza nɛn yia -fɔ 'yie fei. E drɛ 'kɔ, ɛn lu -wɪdɪ 'bɔ 'ji?» ²⁸ɛn e 'nan -wle 'nan: 'An 'nanmanzan 'be drɛ.» ɛn -yee minnun 'bɔ -a 'vɪ -yrɛ 'nan: 'Kɒ "ta -ko -a "sɒvleɛ?» ²⁹ɛn e 'nan -wle 'nan: «-Cɛje, te 'ka drɛ dɪ! "Tɔgɔ "cɛɛ vɪ 'nan ka lu -wɪdɪ 'sɒla be, 'ka 'saa 'pa 'va. ³⁰'Ka o 'tɔv 'o trɒ 'e cin va -trɪlii, -e 'saa 'tɛ tɔ 'e bɔ. 'Saa 'tɛ tɔ -man be, maan vɛ 'saa 'tɛnɔn le 'nan, 'o lu 'wle -wɪdɪ 'sɒla 'e 'flin, 'wɛɛ -yrɪ, -e 'wɛɛ 'tɛ 'blɪ. ɛn 'saa be, 'wɛɛ 'tɛ, -e 'wɛɛ 'sɛn 'mɛn 'trɛbɔ -ji.» »

Fei fɛ 'wle 'tɔ man -kɔnnɛn 'lee 'mannyan man -kɔnnɛn (Mk 4.30-32; Lk 13.18-21)

³¹Zozi -kɔnnɛn "pee -fɔ 'nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da be, -nyrɛn 'gɒ. E ya "le min -tɔ 'be fei fɛ 'wle "wɛnnɛn 'tɔ 'si, ɛn yaa -fɔ 'yee fei. ³²Fei fɛ 'wle zɪɛ -a "wɛnnɛn "mlɪan fei fɛ 'wle pɛɛnɔn nɛn min -a -fɔa "fei be -a da. 'Pian -te waa -fɔ ɛn e 'bɔ be, -a -dan "mlɪan fei 'wle pɛɛnɔn da. E dra "le yiba 'zɔ, te "lomannun a o "kɔɛ "tɔnan -a plan -ji.» ³³ɛn e -kɔnnɛn "pee -fɔ 'nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da be, -nyrɛn 'gɒ. E ya "le lɪmɔn -tɔ 'be -fari puu "sonun yaaga 'si,

e 'mannyan 'wennon 'wu 'va, en yaa baa. 'Mannyan zɛ e -fari -pu 'bɔ siiman 'e pɛɛnon.»

-Mɛ 'le "wean nen Zozi 'wɪ tin 'ba -kɔnnen "ji?

(Mk 4.33-34)

³⁴-Kɔnnen "ji nen Zozi wɪ pɛɛnon zɛ -a 'vɪ minnun "kaga 'nen 'o cin 'yɪ bɛ -wlɛ. Ya'a 'wɪ 'tʊ vɪlɛ -wlɛ te e 'ka -kɔnnen "ji dɪ. ³⁵Zozi -a drɛ zɛ 'nan, -e 'wɪ nen Bali 'lewei vɪzan -a 'vɪ bɛ, 'e 'lɛ sɔɔ. Bali 'lewei vɪzan -a 'vɪ 'nan:

«-Kɔnnen "ji nen an 'wɪ tin "baa minnun lɛ.

'Winun nen o -fʊ 'e yɔɔdɪ

'trɛda pou sianan "trilii

-e 'e 'bɔ cɛɛɣv yɪ -a bɛ,

maan ve minnun lɛ.»

Zozi lu 'wlɛ -wɪdɪ "man -kɔnnen "ci 'vɪ

³⁶'Bɛ -sru, Zozi minnun "kaga zɛ o 'tʊɪ, en e -kʊ "kɔnnen 'o 'vale 'e -srɔnon 'a. -A -srɔnon pli "man, en o 'nan -yrɛ 'nan: «-Kɔnnen "nen yia -fɔ lu 'wlɛ -wɪdɪ "da bɛ, 'i -ci vɪ 'kʊɛ!»

³⁷En Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Min nen, e 'saa 'fɔ bɛ, 'an 'bɔ Blamin -pɪ nen. ³⁸Fei 'bɔ bɛ, 'trɛda nen. 'Saa 'wlɛ bɛ, minnun nen o 'ta wɪla Bali -sru "bɛ o nen. Lu 'wlɛ 'wɪdɪ "bɛ, minnun nen o 'ta wɪla Satan -sru "bɛ o nen.

³⁹Min zɛ -a 'nanmanzan nen e lu 'wlɛ 'wɪdɪ wɛɛn bɛ, Satan nen. 'Saa 'tɛ tʊ bɛ, yɪ nen Bali 'trɛdanɔn -lɛ tin "baa bɛ -nyrɛn. En 'saa -tɛnɔn bɛ, Bali -lɛ 'pasianɔn nen laji bɛ o nen. ⁴⁰O lu 'wlɛ 'wɪdɪ 'tɛ blɪ, 'wɪ 'tʊwɪlɪ zɛ -yɛɛ dra yɪ nen Bali 'trɛdanɔn -lɛ tin "baa bɛ -a da. ⁴¹'Wɪ nen e -taa "drɛlɛ bɛ -nyrɛn 'gʊ: 'An 'bɔ Blamin -pɪ 'an 'mɛn 'pasianɔn nen laji bɛ o "paa -sia.

'Wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn, 'lɛɛ minnun nen waa dra -e min 'e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ bɛ, 'mɛn 'pasianɔn o bo "va minnun nen Bali mingɔnnen -blɛ o da bɛ o yɛi.

⁴²O minnun zɛ o -sɛan 'tɛ -dan 'va. Fɛnan nen -wuɔdɪ 'lɛɛ 'shɛ da -blɪdɪ cɪ bɛ -a -nan. ⁴³Tɔɔn -e minnun nen o 'ta 'wɪla Bali -sru "bɛ, o ta 'e 'sʊ 'o "tɪ "lɛ mingɔnnen trɛda, tɛ o -san a "lɛ yɪdɛ 'san -lɛ 'wɪ 'zʊ. Min nen 'wɪ man "trɔɛn "cɪ -a -wulo -man bɛ -a san 'e man!»

Zozi -kɔnnen "fɔ -gan da

⁴⁴Zozi 'e 'nan: «Bali -lɛ mingɔnnen -blɪdɪ min da bɛ -nyrɛn 'gʊ. E ya 'lɛ 'nan -gan -tʊ nen 'e yɔɔdɪ fei -tʊ da. Min -tʊ -kʊ, e -gan zɛ -a 'yɪ, en 'e yɔɔ "nyian. -A ci "nranman "bʊv -lɛ "wean, e 'yɛɛ fɛnun pɛɛnon 'tan, en e -kʊ fei zɛ -a 'lɔlɛ -a man "lala -a.»

⁴⁵En e -kɔnnen "pɛɛ -fɔ "nyian -wlɛ. E 'nan: «Bali -lɛ mingɔnnen -blɪdɪ min da bɛ, -nyrɛn 'gʊ. E ya 'lɛ 'flɛ 'tanzan -tʊ 'bɛ cɪ fɛ -tʊ nen -a 'flɛ a "lɛ -sɪga -zʊ bɛ -a -mie -wɛɛnan 'nan -e 'e 'lɔ. ⁴⁶Fɛ zɛ yaa -tʊ 'yɪ tɛ -a 'flɛ a 'kpa tɪɣlɪ. E -kʊ, e 'yɛɛ fɛnun pɛɛnon 'tan, en e -ta -a 'lɔlɛ -a man "lala -a.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ pɔ -tɛ "sɛ "da

⁴⁷Zozi -kɔnnɛn "pɛɛ -fɔ "nyian -wlɛ. E 'nan: «Bali -lɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -nyrɛn 'gʊ. E ya "lɛ min -tʊ 'bɛ 'kʊ 'yɛɛ 'sɛ 'wɛɛnlɛ 'yɪ 'va. "Sɛ zɪɛ pɔ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'sɛn -jɪ. ⁴⁸Zɪ e 'fa bɛ, minnʊn -a klan 'yɪ 'plo da, o -nyran, ɛn waa fa budɪ 'sia. Pɔ 'kpa nʊn nɛn "va "bɛ, -wɛɛ -sɛn -pɔ -jɪ, ɛn -a -wɪdɪnʊn bɛ, -wɛɛ wɛɛn. ⁴⁹Wɪ 'tʊwɪ zɪɛ -yɛɛ dra yɪ nɛn Bali 'trɛdɔnɔn 'lɛ tɪn "baa bɛ, -a da. Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn lajɪ bɛ, o -taa "min -wɪdɪnʊn bulɛ "va minnʊn nɛn o 'ta 'wɪla Bali -sru "bɛ o yɛɪ. ⁵⁰O minnʊn zɪɛ o -sɛɔn 'tɛ -dan 'va. Fɛnan nɛn -wʊdɪ 'lɛɛ 'shɛ da -blɪdɪ cɪ bɛ -a -nan.»

⁵¹ɛn Zozi -a laabʊ 'ɛ -sɾunɔn 'lɔ 'nan: «Ka 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a -cɪ 'man?»

O -yrɛ 'nan: «-Inyan!»

⁵²ɛn e -wlɛ 'nan: «Kaa 'vɪ 'kpa. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min nɛn e Bali -lɛ 'fluba -tɔɔ ɛn e -sɔɔnla 'an -sru "bɛ, tɛ e drɛ "lɛ "kɔnnɛn san cɛjɛ -lɛ 'wɪ 'zʊ. E 'wɪ cɛjɛnʊn 'lɛɛ 'wɪ 'trɛnʊn "paaman 'yɛɛ "kɔnnɛn 'nɔn 'jɪ.»

Zozi 'kʊ Nazaretɪ

(Mk 6.1-6; Lk 4.16-30)

⁵³Zɪ Zozi cɛɛn -kɔnnɛn "nʊn zɪɛ -a -fɔdɪ man bɛ, ɛn e 'sɪ 'nan, ⁵⁴e -kʊ 'ɛ fla. Zɪ e 'bɔla -nan nʊn bɛ, e 'wɪ "paadɪ 'sia -wɛɛ cɪn yɪ 'kuɪn. Min pɛɛnɔn 'plo 'fɔ ɛn o 'nan: «-Tɛ 'wɪ 'tɔdɪ paa "jɪ? ɛn yaa dra 'kɔ 'lɔɔ ɛn e 'lɛbɔ "fɔ wɪnʊn dra? ⁵⁵Min nɛn e cɪ -a bɛ, kʊa -tɔɔ. Yɪba "nyaanzan nɛn 'gʊɛ -a -pɪ nɛn. ɛn Mari 'bɛ cɪ -a "bʊ "a. ɛn -a "bʊnʊn nɛn Zajɪ 'lɛɛ Zozɛfʊ 'lɛɛ Sɪmɔn 'lɛɛ Zʊd -a. ⁵⁶ɛn "nyian bɛ, -a "blʊnʊn pɛɛnɔn a -kaa fla 'gʊ. -Yɛɛ 'wɪ 'tɔdɪ 'lɛɛ 'lɛbɔ "fɔ wɪnʊn drɛdɪ 'labɛ nyɪn zɪɛ nɛn yɛɛ 'sɪ?» ⁵⁷Wɪ zɪɛ ya'a o cɪ 'sɔlɛ dɪ. -Yɛɛ "wɛɛn nɛn wa'a 'wɪlɛ "man -e 'o yɪ -tɛra "da "dɪ.

-A -nan nɛn Zozi 'ɛ e 'nan -wlɛ 'nan: «-Tɛ Bali 'lɛwɛɪ vɪzan a 'ɛ fla, ɛn -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ 'nan e ya 'yɛɛ "kɔnnɛn "bɛ, minnʊn yɪɛ 'ka "naan "man "dɪ.»

⁵⁸Minnʊn 'ka yɪ -tɛlɛɔ Zozi da dɪ -lɛ "wɛɛn, ya'a 'lɛbɔ "fɔ wɪ "kaga "drɛlɛ fɛ zɪɛ -a -nan dɪ.

Min -batizɛ drɛzan Zan -kanan wɪ nɛn 'gʊ

(Mk 6.14-29; Lk 9.7-9)

14 ¹Tʊ zɪɛ -a man nɛn, mingɔnnɛn Erodɪ nɛn e Galɪlɛ 'lɛglɔn "paala bɛ, e Zozi 'lɛ 'wɪ 'man. ²Yaa 'vɪ 'ɛ 'wlʊnɔn lɛ 'nan: «Min 'labɛ min -batizɛ drɛzan Zan nɛn! E wɪuan -kanɔn 'va, -yɛɛ "wɛɛn 'plɛblɛ a -yrɔ ɛn e 'lɛbɔ "fɔ wɪnʊn dra.»

³Wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ ɛn Zan 'bɔ 'ka bɛ, -nyrɛn 'gʊ: Erodɪ 'bɛ 'vɪ 'nan o Zan 'kʊn, o -yrɪ, -e 'o -fɔ -pʊ 'kuɪn. Erodɪ 'ɛ "bʊɪ Filipʊ nan nɛn waa laabɔ Erodɪɔ bɛ -a 'sɪ 'ɛ 'lɔ, ɛn yaa 'pa. ⁴Wɪ zɪɛ e 'nan Zan man, tʊ pɛɛnɔn man bɛ tɛ yaa vɛ Erodɪ lɛ 'nan: «-A -sɪ 'ka 'i 'lɔ -e 'i "bʊɪ nan 'pa dɪ.» ⁵-Yɛɛ "wɛɛn Erodɪ a 'va 'nan 'ɛ Zan -tɛɔ. 'Pɪan "klan a "jɪ minnʊn "lɛ "wɛɛn, kɔɔ min pɛɛnɔn Zan "sɪala Bali 'lɛwɛɪ vɪzan -a.

⁶Erodi -ya yi "fedi dɛɛɛt 'bɔ. Yi zɛ -a da bɛ Erodi 'lu "dre 'tan minnun nɛn Erodi o laabu "fedi da bɛ o 'lɛ. -Yee "dre 'tandɛ Erodi ci 'sɔ "fo. ⁷-Yee "wean e -tɔ 'e 'wei da nɔnbɛ zɛ -yrɛ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Fɛ oo fɛ nɛn i ya 'va "bɛ, 'i vɪ 'mɛn, maan -nɔan 'yɛ.»

⁸-A "bɔ 'wɪ wɔv 'ji, ɛn e 'nan Erodi lɛ 'nan: «Min -batize dɛɛzan Zan -wulo -va nɛn an cɪ. 'I -nɔn 'mɛn -naagu "plɛdi da!» ⁹'Wɪ zɛ e trun -fɔ mingɔnnɛn Erodi man. 'Pian e -tɔ 'e 'wei da 'va, ɛn "nyian bɛ minnun nɛn "fedi da bɛ -wee "wean, ya'a 'kolaman -e 'e vɪ -cɛɛ dɪ. -A -nan nɛn e wɪ 'man, ¹⁰ɛn e min 'pa 'sia 'nan 'e 'ku Zan -wulo 'cɛn -pɔ 'kuin. ¹¹Yaa cɛɛn, ɛn e -ta -a "plɛdi da. Waa -nɔn nɔnbɛ zɛ -yrɛ, ɛn e -ku -a 'e "bɔ 'lɛ.

¹²"Bɛ -sru, Zan -srɔnɔn 'ta Zan -kadɪ 'sɪlɛa, ɛn o -ku -a wulɛ. 'Wɪ nɛn e 'bɔ "man "bɛ, ɛn o -ku -a 'sinan 'pale Zozi lɛ.

Zozi 'blɛfɛ -nɔn min -kpi 'soolu lɛ
(Mk 6.30-44; Lk 9.10-17; Zan 6.1-13)

¹³Zɪ Zozi 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, e -fɔ -klɔ -ji, ɛn e 'si fɛ zɛ -a -nan. E ya 'vale 'e -kɔan fɛnan nɛn e cɪ flu bɛ -a -nan. 'Pian min "kaga -a -kɔnnɛn 'yɪ, o 'si 'fla, ɛn o -kɔla -a -sru 'o 'cɛin ji. ¹⁴Zɪ e sɔɔnla -klɔ -ji bɛ, e minnun 'yɪ "kaga, ɛn o nyrinda -sɛn "da. -A -nan nɛn -cɛnɔn nɛn minnun zɛ o yɛi "bɛ e o beli.

¹⁵Zɪ funninmlan "ta "paala bɛ, ɛn -a -srɔnɔn pli "man, o -yrɛ 'nan: «-Pei "ta taan, min 'ka 'nyeanla 'gɔ dɪ. -Yee "wean 'i vɪ minnun lɛ 'nan, 'o 'ku 'fla -e 'o 'wee -blɛfɛnɔn 'lɔ, o -blɛ.»

¹⁶ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «O -kolaman o -fo 'gɔ, 'ka 'blɛfɛ -nɔn -wɛlɛ 'ka 'bɔa!»

¹⁷ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «'Kpɔun 'soolu 'lee pɔ 'fiili "cɛ "nɛn 'ku 'lɔ 'gɔ.»

¹⁸ɛn Zozi "e 'nan: «'Ka 'ta -a 'mɛn!» ¹⁹"Bɛ -sru ɛn yaa 'vɪ minnun "kaga zɛ -wɛlɛ 'nan, 'o -nyran lu da. E 'kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli zɛ -a 'si, 'e yɛ -tɔ laji, e Bali muo "fɔ. "Bɛ -sru e 'kpɔunnun 'bɔ "nɛn jɛɛn, ɛn yaa -nɔn 'e -srɔnɔn lɛ 'nan 'o -pli "minnun 'bɔ man. ²⁰O pɛɛnɔn -a blɪ, o 'kan. -A plɔɛn nɛn e -fɔ bɛ, waa tre 'e cin man, e saannɛn -fuda "fli 'fa. ²¹Minnun nɛn waa blɪ bɛ, o "nɛn bɔa -kpi 'soolu, te wa'a nannannun 'lee lɔnnɔn "nrɔnlɛ dɪ.

Zozi 'ta 'wɔ 'yɪ yɛ da
(Mk 6.45-52; Zan 6.15-21)

²²"Bɛ -sru, ɛn e -tɔ 'e -srɔnɔn man 'nan, 'o 'fɔ -klɔ -ji 'o 'trɔa 'e 'lɛ 'yɪ -sru. E -fɔla "da 'nan -e 'e -si -nɔn minnun 'bɛ -wɛlɛ. ²³Zɪ minnun -nyan -nan bɛ, e pɔn -tɔ tri ɛn e -ku Bali tru 'balɛ 'e 'saza. Funninmlan 'pla te e ya fɛ zɛ -nan 'e 'tuwli. ²⁴Tɔ zɛ -a man bɛ, te -klɔ -sru 'bɔ "kɔɔbli. 'Pian te -klɔ 'bɔ a 'e yɛ yɛn 'yɪ nɛn e 'blɔ -fɔa "bɛ -yrɔ, kɔɔ fulɔ "fɛɛnman o da zia.

²⁵Zɪ tɔ 'cɛn mannɛn 'wɪɪ 'sia bɛ, ɛn Zozi 'kɔla o -sru 'ta wɔɪ -a 'yɪ yɛ da. ²⁶Zɪ -a -srɔnɔn -a 'yɪ, te e ya 'ta wɔn 'yɪ yɛ da bɛ, o ci nrɔn 'nan: «Min lei nɛn!» "Klan o -tɛa "lɛ "wean o -paandɪ 'sia 'plɛblɛ.

27 En Zozi 'e -wle 'nan: «'Ka 'fu flu. Maan nen, te 'ka 'klan dɪ!»

28 En Pieri 'e 'nan -yre 'nan: «Minsan, -te bii nen be, 'yian laabu -e 'an 'lu 'i 'va 'ta wudɪ -a 'yi yie da.»

29 En e -yre 'nan: «'I 'ta!»

Pieri 'si -klu -ji, en e 'ta wuladɪ 'sia 'yi 'yie da te e -ko Zozi 'va. 30 'Pian zɪ yaa 'yɪ 'nan fulɔ 'fɛɛnman 'plɛblɛ be, 'klan -sɛn 'ji, en e -wladɪ 'sia 'yi 'wlu. -A -nan nen e -paandɪ 'sia. E 'nan: «Minsan, 'yian 'su 'yi 'lɔ.»

31 'Nun tɔɔn Zozi 'e 'pɛ 'su 'ji, yaa 'kun, en e 'nan -yre 'nan: «'Yie yi -teradɪ 'an da a 'wɛnnɔn. -Mɛ 'le 'wɛan nen 'i 'ci -fɔɔdɪ 'sia?»

32 -A -nan nen o -fɔ -klu -ji, en fulɔ 'fɛɛndɪ 'le 'tɔ. 33 Tɔɔn en -a -sruncɔn 'o 'po sɔɔn 'wlu, waa 'vɪ -yre 'nan: «-A -sa 'ka 'fo 'dɪ, Bali -pɪ nen yia.»

Zozi -cɛ -tɛnɔn beli Jenezaret

(Mk 6.53-56)

34 O 'yi zɛ -a cɛɛn 'ji, en o 'bɔla Jenezaret 'lɛglɔn 'ji. 35 Minnun nen o -nyɛanla fɛ zɛ -a -nan be, zɪ o Zozi 'yɪ be, waa -kɔnnɛn 'yɪ. -A -nan nen o minnun 'pa 'sia 'o 'srɔn 'flanun da, en minnun -ta -cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn 'a -yre. 36 En o toba -fɔ Zozi le 'nan 'e 'si -nɔn 'wle -e 'o klɛ -yɛɛ sɔ 'lɛbo 'tun 'man. Minnun pɛɛnɔn nen o -kɔla klɛdɪ -a -yɛɛ sɔ 'lɛbo 'man be, -cɛ 'si o man 'fo.

Zuif 'nɔn tranun kluda wɪ

(Mk 7.1-13)

15 1 'Be -sru, en Farizen 'nɔn -mienun 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn -mienun 'si Zeruzalem, o -ta Zozi 'va, en waa laabu -yɾɔ 'nan: 2 «-Mɛ 'le 'wɛan nen 'i -sruncɔn 'ka 'ta 'wɔla -kaa tranun kluda winun da dɪ? 'Wɛɛ fɛnɪn -blɪ be, wa'a 'o 'pɛ -man foeman 'le zɪ -kaa tranun -a 'vɪ be -yɛɛ 'wɪ 'zɔ dɪ.»

3 En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «'Ka 'bɔ 'nɪn, -mɛ 'le 'wɛan nen -kaa tranun kluda wɪ 'tɔ 'ji be, ka'a 'ta 'wɔla Bali -le -pɛi -tɔ winun da dɪ? 4 Bali 'e 'nan: «'I 'tɪ 'lee 'i 'bɔ 'bɛ, 'i yie 'e 'nan o man.» En yaa 'vɪ 'nyian 'nan: «Min nen e wu -wɪdɪ 'e 'tɪ 'lɛ, -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ e wu -wɪdɪ 'e 'bɔ 'lɛ be, -a san zɛ 'o -tɛ.» 5 'Pian 'ka 'bɔ 'ka 'paaman minnun ji 'nan, min nen yaa 'vɪ 'e 'tɪ -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ 'e 'bɔ 'lɛ 'nan: «'Lala nen 'an 'ci nrɔn 'nan 'an 'paa -a 'ka 'va be, an 'ta -a -nɔan Bali lɛ.» 6 -A san zɛ -te -a yie 'ka 'nanlɛ 'e 'tɪ 'lee 'e 'bɔ 'man dɛ, ya'a fɛ -tɔ dra dɪ. 'Wɪ zɛ yaa -kɔɔnman 'nan, ka Bali wei klu -sɾan 'ji 'ka tranun kluda wɪ -a. 7 Wei 'flivli 'nɔn! 'Wɪ nen Bali 'lewei vɪzan Ezai -a 'vɪ 'ka man be, 'wɪ 'kpa nen. Yaa 'vɪ 'nan:

8 «Bali 'e 'nan:

Minnun 'labɛ,

waan 'tɔ 'yi 've 'o 'le lou,

'pian o jinun be,

o ya 'o 'sidɪ 'an man -kɔɔbli.

9 -Wee 'an 'sudɪ be -a 'nen 'ka 'dɪ.

Kɔɔ -peinun nen blamin a -tɔ be,
 -a 'bɔ nen waa "paaman minnun ji 'nan
 -yɛɛ ci Bali -le -si -a.»

-Me "wɪ 'bɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ?

(Mk 7.14-23)

¹⁰"Be -sru ɛn Zozi minnun laabu 'e "srɔn "kogo, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Ka 'trɔɛn 'tɔ -e 'ka 'wɪ 'gʊɛ -a -ci man 'kpa! ¹¹Fɛ nen e "sia bei -e 'e -wla "min ji be, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'lɛ dɪ. 'Pian fɛ nen e "sia min ji -e 'e bɔla bei 'be, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ.»

¹²Tɔɔn ɛn -a -srɔnɔn pli 'man, ɛn o 'nan -yɛɛ 'nan: «Wɪ nen yia 'vɪ 'gʊɛ, e wla Farizen 'nɔn man. Yia -tɔa zɪ?»

¹³ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «Fɛ pɛɛnɔn nen 'an "tɪ 'nen laji be, -yɛɛ "cɛɛ 'wle 'fɔ 'trɛ 'ji dɪɛ, o -taa -a "sʊvlɛa. ¹⁴'Ka o 'tʊɪ zɪɛ! Yie 'winɔn nen waa, ɛn o ya 'vale 'o -si -kɔɔnman minnun nen o yie a 'e 'widɪ be -wlɛ. -Te yie 'wizan -tʊ a -si -kɔɔnman yie 'wizan -tʊ lɛ be, o "flinɔn -tɛa "klu -ji.»

¹⁵ɛn Pieri -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «-Kɔnnɛn "nen yia -fɔ 'nan min "tri -tɔa Bali 'lɛ be, 'i -ci vɪ 'kʊɛ.»

¹⁶ɛn Zozi 'e 'nan -yɛɛ 'nan: «Ka 'bɔ 'nyian, "ka "ya wo tian minnun nen wa'a 'wɪ 'ci maan dɪɛ waa? ¹⁷-Me drɛ ka'a 'wɪ 'ci maan dɪ? Fɛ pɛɛnɔn nen e -wlamlan min 'lɛ be, e -ko min -pɔn -ji, ɛn -a 'bɔ 'a nen o -fɔa "lua. ¹⁸'Pian fɛ pɛɛnɔn nen e bɔala min 'lɛ be, e "sia min souba ji, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ. ¹⁹Kɔɔ min souba ji nen ci "nrɔndɪ -wɪdɪ pɛɛnɔn "sia: min -tɛdɪ a -tʊ, min nan -wɛɛdɪ a -tʊ, min -srɔn -wɛɛdɪ a -tʊ, nyinnandɪ lɪ 'lee -kɔnnɛn -a te wa'a 'o cin 'pale dɪɛ e ya -tʊ, crin wɔdɪ a -tʊ, 'wlu 'sendɪ minnun man a -tʊ, 'widɪ min man -wɪdɪ "a -tʊ. ²⁰'Winun zɪɛ -a drɛdɪ 'bɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ. 'Pian -te min fɛ -blɪ 'e 'pɛ -man "tri "a be, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'lɛ dɪ.»

-Pen lɪ -tʊ yi -tera Zozi da

(Mk 7.24-30)

²¹Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan, ɛn e -kʊ Tir 'lee Sɪdɔn 'lɛglɔn 'ji. ²²'Lɛglɔn zɪɛ -a -ji 'nɔn be Zuif 'nɔn "cɛɛ waa dɪ. -A -nan lɪmɔn -tʊ 'bɛ 'ta Zozi 'lɛ, ɛn e paan -yɛɛ. E 'nan -yɛɛ 'nan: «Minsan, David kluda min, 'an nyrinda 'e 'sɛn 'i da. -Yʊ -wɪdɪ "a see 'panan 'an 'lu man.»

²³'Pian Zozi 'ka 'wɪ 'tʊ 'sɪlɛ "da "man "dɪ. ɛn -a -srɔnɔn pli 'man, o toba -fɔ Zozi lɛ 'nan: «I fɛ -tʊ drɛ -e lɪ 'gʊɛ 'e lɪ 'e da, kɔɔ -a -nan 'mɔn te e -paanman -kaa -sru.»

²⁴ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Izrael 'nɔn 'saza 'va nen Bali 'an 'pa 'sia. -Wɛɛ ci "lɛ 'blanun nen -si 'san -wɔɔ "bɛ -wee 'wɪ 'zʊ.»

²⁵'Pian lɪ zɪɛ e -ta 'e "pɔ sɔɔnla Zozi 'wlu ɛn e -yɛɛ 'nan: «Minsan 'i yɪa 'si, 'i 'pa 'an 'va!»

²⁶Zozi 'e -yɛɛ 'nan: «E 'ka 'wɪ "yi "a -e min 'e 'yɛɛ 'nɛnnun -blɪfɛ 'si 'e -nɔn -plennun lɛ dɪ.»

²⁷En li zɛ e 'nan: «Wɪ 'kpa nɛn, Minsan! 'Pian -plɛnnun bɛ, o 'tɪ 'nean plɔɛn nɛn e -sɛanla bɛ, -nyrɛn waa -ble.»

²⁸Tɔɔn Zozi 'e -yrɛ 'nan: «Yie yi -teradɪ Bali da a -dan. 'Wɪ nɛn i cɪ 'va "bɛ 'e 'lɛ sɔɔ 'yie!» Tɔ 'bɔ 'lein zɛ -a wlu nɛn -a 'lu beli.

Zozi min "kaga beli

(Mk 7.31-37)

²⁹"Bɛ -sru Zozi 'si fɛ zɛ -a -nan, ɛn e -ku Galile 'yi man. E pɔn -tu tri, ɛn e -nyran "da. ³⁰En minnun -tadɪ 'sia "va "kaga. O -ta 'o 'lɔ le minnun nɛn o "tun "bo bɛ waa, 'lee yie 'winɔn, 'lee minnun nɛn o man mɛn -mie -ka o man bɛ waa, 'lee bobonun, 'lee -cɛ -tɛnɔn "kaga "pee 'nyian. O -ta waa ɛn o o -sran -a 'lɛ, ɛn e o pɛɛnɔn beli. ³¹Bobonun wɪ, minnun nɛn o man mɛn -mie -ka o man bɛ e drɛ "plɔnblɔn 'e "pa 'ji, minnun nɛn o "tun "bo bɛ o 'ta 'wɔ, yie 'winɔn fɛnan 'yɪ, zɪ minnun 'wɪ zɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o 'plo 'fɔ, ɛn o Izrael 'nɔn 'le Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia.

Zozi 'kpɔun pli min -kpi sinjen man

(Mk 8.1-10)

³²Zozi 'e -srɔnɔn laabɔ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Min "kaga 'labɛ, o nyrinda -sɛan 'an da, kɔɔ o yi yaaga nɛn 'an "srɔn 'gɔ, ɛn o -blɪfɛ "ka "nyian dɪ. An 'ka "va 'nan 'an o lia 'o da 'o 'ci le dra -a dɪ, "tɔgɔ o "koe 'e 'si 'o da -sia.»

³³-A -srɔnɔn "e -yrɛ 'nan: «Fɛnan nɛn -kaa cɪ 'gɔɛ, min 'ka 'nyeanla 'nan dɪ. Nyin zia nɛn kɔ -blɪfɛ "kaga "ye -e 'ku -nɔn min "kaga zɛ -wlɛ o 'kanve -a?»

³⁴En Zozi -a laabɔ -wɔ 'nan: «-Blɪfɛ "cɛ "nɛn 'ka 'lɔ?»

ɛn o -yrɛ 'nan: «Kpɔun 'sɔravli 'lee pɔnɛn "wɛnwɛnnɛn -mie nɛn 'ku 'lɔ.»

³⁵Tɔɔn Zozi 'e 'nan minnun lɛ 'nan 'o -nyran 'tra. ³⁶E 'kpɔun 'sɔravli 'lee pɔnɛnnun zɛ -a 'si, e Bali muo "fɔ, ɛn yaa "nɛn jɛɛn. "Bɛ -sru yaa -nɔn 'e -srɔnɔn lɛ, ɛn waa pli minnun man. ³⁷O pɛɛnɔn -a blɪ, o 'kan. -A plɔɛn nɛn e -fɔ bɛ, waa tre 'e cin man, e saannɛn 'sɔravli 'fa. ³⁸Minnun nɛn waa blɪ bɛ, o "nɛn bɔa -kpi sinjen, te wa'a nannannun 'lee lumɔnnun "nrɔnlɛ dɪ. ³⁹Zɪ Zozi 'si -nɔn minnun lɛ o -ku bɛ, ɛn e -fɔ -klɔ -ji, e Magadan 'lɛglɔn 'ji si 'sia.

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'ka Zozi -le 'wɪ 'ci maan dɪ

(Mk 8.11-21; Lk 12.54-56)

16 ¹Farizen 'nɔn 'lee Saduze 'nɔn pli Zozi man, ɛn o 'tan "man 'wɪ 'tu laabɔdɪ -a -yrɔ. Waa 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e 'lɛbo "fɔ wɪ -tu drɛ laji -e 'o -tɔ 'nan Bali -le 'plɛblɛ a -yrɔ.

²En Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «-Te funninmlan 'pla te laji a 'tɛndɛn bɛ, kaa ve 'nan, "trɛ "bɛ fɛnan -kɔan 'e siadɪ "da. ³En bodrun -te fɛnan a -suglɔɔ bɛ, kaa ve 'nan, cɛɛgɔ laa -fɛan. 'Wɪ nɛn e "ta dra laji bɛ, kaa

-tɔa. 'Pian 'wɪ nɛn 'bɛ cɪ drenan 'ka 'bɔ yɪɛ man 'gʊɛ, ka'a 'bɛ 'ci maan dɪ.]
 4-Naagɔnɔn, ka ya min -wɪdɪnɔn -a, ka cɛɛn Bali man, ɛn ka ya 'va 'nan,
 'an 'wɪ 'tʊ drɛ -e 'e -kɔɔn 'nan Bali -le 'plɛblɛ a 'an 'lɔ. 'Pian maan ve 'cɛɛ
 'nan, Bali 'ka 'nyian 'wɪ 'nɔan -kɔɔn 'vɛ pee dra 'ka 'va 'gʊ dɪ, -te ya'a 'sɪlɛa
 'wɪ nɛn e 'bɔ Bali 'lewei vɪzan Zonazi man bɛ -a dɪɛ.» ɛn e o 'tʊɪ, e -kʊ.

Zozi 'wɪ 'pla 'e -srunɔn lɛ Farizen 'nɔn 'le 'wɪ "paadɪ da
(Mk 8.14-21)

5Te -a -srunɔn 'ta -ko 'yi -sru 'zianun bɛ, o ci 'san 'kpɔun siadɪ man. 6Zɪ
 o 'bɔla 'nan nun bɛ, ɛn Zozi 'e -wɪlɛ 'nan: «Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va 'kpa Farizen
 'nɔn 'lee Saduze 'nɔn 'le 'mannyan 'le "wɛan.»

7-A -srunɔn 'o 'ci nɔn, ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Ka'a talɛ 'kpɔun -a dɪ,
 -yɛɛ "wɛan nɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.»

8Zozi -a -kɔnnɛn 'yɪ, ɛn e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Cɛɛ yi -tɛradɪ Bali da a
 'wɛnnɔn. -Mɛ "le "wɛan nɛn 'ka 'ci nɔn 'nan, ka'a 'talɛ 'kpɔun -a dɪ, -yɛɛ
 "wɛan nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ. 9'Wɪ klɔ 'ka 'ka 'ji dʊb? -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan,
 an 'kpɔun 'soolu pli min -kpi 'soolu man, waa blɪ o 'kan. -A plɔɛn nɛn e -fʊ
 bɛ e saannɛn 'fa wɛa? 10ɛn -a cin 'e 'tɔ 'ka 'ji "nyian 'nan, an 'kpɔun 'sɔravɪ
 pli min -kpi sinjɛn man, waa blɪ o 'kan. -A plɔɛn nɛn e -fʊ bɛ e saannɛn 'fa
 wɛa? 11'Cɛɛ 'wɪ 'ci mandɪ a 'plɛblɛ. Ma'an 'kpɔun -le 'wɪ vɪlɛ 'cɛɛ dɪ. 'Pian
 maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va Farizen 'nɔn 'lee Saduze 'nɔn 'le
 'mannyan 'le "wɛan.»

12ɛn -a -srunɔn -a -ci 'man 'mɛn 'nan, 'mannyan nɛn waa -sɛan 'kpɔun
 -va bɛ, -yɛɛ "wɛan "cɛɛ e 'nan 'o yɪɛ 'tɔ 'o 'fli -va dɪ. 'Pian Farizen 'nɔn 'lee
 Saduze 'nɔn -le 'wɪ "paadɪ nɛn yaa ve.

Min nɛn Zozi cɪ -a bɛ Pieri -a 'vɪ
(Mk 8.27-30; Lk 9.18-21)

13Zɪ Zozi 'bɔla Sezare Filipu 'lɛglɔn 'ji bɛ, ɛn yaa laabu 'e -srunɔn 'lɔ
 'nan: «An 'bɔ Blamin -pɪ bɛ minnɔn 'o 'nan, -tɪ nɛn 'maan?»

14ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Min -mienun 'o 'vɪ 'nan, min -batize drezan Zan
 nɛn e -ka bɛ, -nyrɛn 'yia. ɛn min plɔɛn 'o 'vɪ 'nan, Bali 'lewei vɪzan Eli nɛn
 'li bɛ, -nyrɛn 'yia. ɛn o -mienun 'o 'vɪ 'nan Bali 'lewei vɪzan Zeremi nɛn 'li
 bɛ, -nyrɛn 'yia. ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, Bali 'lewei vɪnɔn nɛn 'li bɛ -a -tʊ 'bɛ fuɔ,
 -nyrɛn 'yia.»

15ɛn yaa laabu 'e -srunɔn 'lɔ 'nan: «Kaa "nun, "ka 'vɪ 'nan, -tɪ nɛn
 'maan?»

16Simɔn Pieri 'e -yrɛ 'nan: «I ya Crizi nɛn Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnɔn 'si
 'wɪ 'ji bɛ -a. Bali nɛn -a yɪɛ cɪ "man "bɛ -a -pɪ nɛn 'yia.»

17ɛn Zozi 'e 'nan: «Zonas -pɪ Simɔn, 'yie 'wɪ a "yi. Kɔɔ blamin "cɛɛ 'wɪ
 zɪɛ -a -cin -tɔ 'i 'ji dɪ, 'pian 'an "tɪ "nɛn laji bɛ -yɛɛ -cin -tɔ 'i 'ji. 18Maan
 ve 'yie 'nan, 'i 'tɔ nɛn Pieri, -a -ci puo. ɛn puo zɪɛ -a da nɛn an -taa 'mɛn

-leglizi -tɔlɛa. Fɛ -tu 'ka 'trɛ 'gʊɛ -a da -e 'e -leglizi zɪɛ -a -wɪ dɪ. ¹⁹Bali -le mingɔnnɛn trɛ bɛ, maan -laglɛ 'wɛ -nɔan 'yɪɛ. Fɛ oo fɛ nɛn yɪa ve "man 'cɛjɛ 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, te o -cɛjɛ 'vɪ "man laji. ɛn fɛ oo fɛ nɛn yɪa "kuan 'i pɛ "fli "a 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, te waa 'kun o -pɛ "fli "a laji.»

²⁰-A -nan nɛn Zozi 'e -srunɔn "trɔɛn nyuɔn 'kɫagla. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan, te 'o -nan sɛɛ wu min lɛ 'nan, min nɛn Bali -a 'si "va -e 'e minnɔn 'si 'wɪ 'ji bɛ -nyrɛn 'yaa dɪ.

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɪ -kanɔn 'va wɪ 'vɪ
(Mk 8.31-33; Lk 9.22)

²¹-E 'e 'sia tu zɪɛ -a man bɛ, -a -nan nɛn 'wɪ nɛn e "ta -daa "bɔlɛ Zozi man bɛ yaa vidɪ 'sia 'e -srunɔn lɛ. E 'nan -wɛ 'nan: «An -ko Zeruzalɛm. Min cɛjɛnɔn, 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'tɛ "kaga "paa 'an da. Waan -tɛa, -a yɪ yaagazan da -e 'an 'wluan -kanɔn 'va.»

²²-A -nan nɛn Pieri -a laabu 'o "fli yɛi, ɛn e 'wɪ pladɪ 'sia -yrɛ 'kɫagla. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, 'wɪ zɪɛ te 'an man 'i da "fo "dɪ, te Bali 'e -si -nɔn dɪ.»

²³Zozi 'e yra -tɔ Pieri da, ɛn e -yrɛ 'nan: «Satan! 'I 'si 'an -sru! Te 'i 'si -tɔ 'an 'lɔ dɪ! 'Wɪ nɛn 'i 'ci "nrɔnman "da "bɛ, -a da "cɛɛ Bali e ci "nrɔnman dɪ. Blamin -le ci "nrɔndɪ nɛn 'i "wulo -ji.»

Zozi -sru 'ta wudɪ
(Mk 8.34–9.1; Lk 9.23-27)

²⁴"Bɛ -sru ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «Min nɛn e ya "vale 'e dra 'an -sruzan 'a bɛ, 'e 'wɪ yra yɪdɪ man, ɛn 'e 'wɪ 'kadɪ man yɪba "plan da, -e 'e -sɔɔnla 'an -sru. ²⁵Kɔɔ min nɛn e ci 'e 'ladɪ 'yɛɛ 'trɛda da bɛ, ya'a yɛ dɪ. 'Pian min nɛn 'e 'pɛ 'si 'yɛɛ 'trɛda da "fo ɛn yaa -nɔn 'mɛn bɛ, -a san 'bɛ 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ -a yɛ. ²⁶ɛn -te min 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'yɪ, te 'belɪdɪ 'ka -yrɔ "dɪɛ, -a -ci nɛn 'nɔn? Fɛ -tu 'ka 'trɛ 'gʊɛ -a da -e min 'e 'yɛɛ 'belɪdɪ ta pan wu -a dɪ. ²⁷'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ maan -cin -tɔ 'ka 'ji, kɔɔ tu nɛn an -ta pee wo bɛ, 'an 'bɔ Blamin -pɪ, an -taa 'an "tɪ 'le 'tɛ 'san da 'ku 'vale 'mɛn 'pasianɔn nɛn laji bɛ waa. Tu zɪɛ -a man nɛn min -tu 'e drɛ wɪ man -kopa yɛ. ²⁸Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka pɛɛnɔn nɛn 'an 'le 'gʊɛ, ka'a 'cɛan -kaadɪ man 'vaa -e 'ka yɪ 'nan, 'an 'bɔ Blamin -pɪ mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sia dɪ.»

Zozi -srunɔn yaaga Zozi 'yɪ 'yɛɛ 'tɛ 'san wlu
(Mk 9.2-13; Lk 9.28-36)

17 ¹Yɪ 'shɛɛdɪ, "bɛ -sru ɛn Zozi 'ku pɔn loulou "tu da 'o 'vale Pieri 'lee Zaji 'lee 'e "buɪ Zan -a. ²Zozi 'kɔlɛ lɪla o yɪɛ man. -A yra 'bidɪ 'sia "le yɪdɛ 'le 'wɪ 'zɪv, ɛn -yɛɛ sɔ drɛ 'fuvu 'yrɪyɪ. ³ɛn o Moizi 'lee Eli 'yɪ -a "srɔn, te o -sɛɛ "wo 'o 'vale Zozi 'a.

⁴-A -nan nɛn Pieri -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Minsan, e drɛ 'wɪ 'yɪ "a ɛn -kaa ta 'gʊ. -Tɛ 'i wu "man "bɛ, an seglɛ pannɛn yaaga -tɔa. -A -tu -kɔan 'yɪɛ vɛ, -a -tu -kɔan Moizi -le vɛ, ɛn -a -tu -kɔan Eli -le vɛ -a.»

⁵E -fu 'wɪ zɪɛ -a tin 'banan, ɛn "lolu -koei 'nen e ya 'fuvu 'yɾyɾɪ bɛ, e -trɔa o da. -A -nan nen wei -tu wɪ "lolu -koei zɪɛ -a va. Yaa 'vɪ 'nan: «Min 'labe, e ya 'an 'pɪ nen maan ye 'yi "bɛ -a. E ya 'an 'bli 'pa "da "nen -a. 'Ka "trɔɛn "tɔ -a wei le!»

⁶Zɪ -a -srunɔn wei zɪɛ -a 'man bɛ, "klan -sɛn o ji, o tɛɛla 'o 'kɔlɛnɛn, ɛn 'o yɾa blula. ⁷Pian Zozi pli o man, e kle o man, ɛn e -wlɛ 'nan: «Tɛ 'ka "klan dɪ! 'Ka 'wluɛn lou!» ⁸-A -nan nen 'o 'wulo wluɛn lou, ɛn o Zozi 'yɪ 'e 'saza.

⁹Zɪ o ya 'sinan pɔn da -e 'o -sɔɔn "ji "bɛ, ɛn e 'wɪ 'pla 'e -srunɔn lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Wɪ nen ka "sia -a -nan yɪnan 'gʊɛ, tɛ 'ka -nan sɛɛ wɔ min lɛ dɪ, -trilii -e 'an 'bɔ Blamin -pɪ 'an 'wluɛn -kanɔn 'va.»

¹⁰-A -nan nen -a -srunɔn 'wɪ laabu -yɾɔ. Waa laabu 'nan: «-Mɛ "lɛ "wean nen 'fluba 'ci vɪnɔn "o 'nan, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin 'vaa -e min 'sizan 'wɪ 'ji 'e 'ta?»

¹¹ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «-Wee tin a 'nɔnɔn. Eli 'bɛ -taa 'e 'flin, -e 'e fɛnɪn pɛɛnɔn -tɔɔla 'e 'pa 'ji. ¹²Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Eli -ta 'va, ɛn wa'a 'sileɛ min -a dɪ. 'Wɪ nen o ci "va "bɛ, waa drɛ -yɾɛ. 'Wɪ 'tɔwli zɪɛ -yɛɛ bɔa 'an 'bɔ Blamin -pɪ man, 'an yɾa ye -wɔ.» ¹³-A -nan nen -a -srunɔn -a -ci 'man 'nan, min -batize drezan Zan -lɛ 'wɪ nen yaa 'vɪ.

Zozi -yɔ -wlidɪ 'si 'nen 'tɔ -sru

(Mk 9.14-29; Lk 9.37-43)

¹⁴Minnun nen o ci Zozi 'pennan bɛ, Zozi 'lee 'e -srunɔn yaaga 'bɔ o man, ɛn min -tɔ -ta 'e 'po "sɾan Zozi 'wlu, ɛn e 'nan -yɾɛ 'nan: ¹⁵«Minsan, 'an 'pɪ nyrinda 'e 'sɛn 'i da! -'Tɔwli "cɛ a "man, ɛn e ya 'e yɾa yɪnan -yɾɔ 'wlidɪ. Tɔ -mie man bɛ, yaa -tɛɛ 'tɛ 'va, ɛn tɔ -mie man bɛ yaa -tɛɛ 'yi 'va. ¹⁶An -ta -a 'i -srunɔn lɛ, wa'a -kɔlɛlɛ -a 'belidɪ -a dɪ.»

¹⁷Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «-Naagɪnɔn, 'cɛɛ yi -tɛɾɛdɪ Bali da "ka "dɪ, ɛn ka 'wɪ 'wlidɪ "dra. 'An "koe -nyaan 'ka man 'e "tun. Tɔ wea nen maan dra "nyian 'ka 'va? 'Ka 'ta 'nen 'bɔ 'a 'gʊ!» ¹⁸ɛn Zozi 'a 'vɪ 'yɔ -wlidɪ zɪɛ -yɾɛ 'nan: «'I 'si 'nen 'gʊɛ -a -sru.» E 'si -a -sru ɛn 'nen zɪɛ e beli 'nun.

¹⁹"Bɛ -sru, zɪ Zozi 'lee 'e -srunɔn 'fu 'o 'saza bɛ, ɛn waa laabu -yɾɔ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wean nen ku'a -kɔlɛlɛ -yɔ -wlidɪ zɪɛ -a -pindɪ -a dɪ?»

²⁰ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «'Cɛɛ yi -tɛɾɛdɪ Bali da a "wɛnnɔn, -yɛɛ "wean ka'a -kɔlɛlɛ -a drɛdɪ -a dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -tɛ 'cɛɛ yi -tɛɾɛdɪ Bali da a "wɛnnɔn "lɛ fei fɛ 'wɛ "wɛnnɛn -tɔ -lɛ 'wɪ 'zɔ bɛ, kaa ve pɔn 'labe -yɾɛ 'nan: «'I 'sɾa fɛ 'gʊɛ -a -nan 'i 'trɔa -mien», yaa dra. 'Wɪ 'tɔ 'ka 'kɔan, tɛ ka'a 'kɔlaman -a drɛdɪ -a dɪ. ²¹['Pian -yɔ -wlidɪ zɪɛ, min fɛ "sɔan, e Bali trɔ "baa 'vaa ɛn e -kɔlaman -a -pindɪ -a min -sru.»]

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluannan -kanɔn 'va wɪ 'vɪ "nyian

(Mk 9.30-32; Lk 9.43-45)

²²Yi -tɔ da tɛ Zozi 'lee 'e -srunɔn a ciɪnan Galile 'lɛglɔn 'ji, ɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «'An 'bɔ Blamin -pɪ bɛ, o "ta -daa 'an -nɔnɛ minnɪn lɛ, ²³-e

'waan 'te. -A yi yaagazan da -e 'an 'wluan -kanɔn 'va.» 'Wɪ zɪe yaa -srɔnɔn 'ta drɛ 'trɔdrɔ 'kpa.

Zozi 'lee Pieri 'sukɔle -pan 'wu

²⁴Le -tudɔ pɛɛnɔn man bɛ Zuif 'nɔn nɛn -klɔnmɔnnun -a bɛ, o "lala -nɔan Bali -pan 'kɔn 'le vɛ -a. -Yee "wean yi -tu da, zɪ Zozi 'lee 'e -srɔnɔn 'bɔla Kapanamo bɛ, minnɔn nɛn o "lala zɪe -a "sia bɛ, o pli Pieri man, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «"Lala nɛn minnɔn -a -nɔan Bali -pan 'kɔn 'le vɛ -a bɛ, 'ka 'san 'e -nɔan?»

²⁵Pieri 'e 'nan: «-Inyan, yaa -nɔan.»

"Bɛ -sru ɛn e wla 'kuin. -A -nan nɛn Zozi 'fɔ 'e 'flin, e 'wɪ 'gʊɛ -a laabu -yrɔ. Yaa laabu -yrɔ 'nan: «Simɔn, 'i 'ci 'nrɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da. Mingɔnnɛnnun nɛn 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, -tɪnɔn lɔ nɛn o 'sukɔle 'sia? 'O 'bɔ 'le "kɔnnɛn 'nɔn 'lɔ nɛn waa 'sia, -baa min pɛɛnɔn lɔ nɛn waa 'sia?»

²⁶ɛn e 'nan Zozi le 'nan: «Min pɛɛnɔn lɔ nɛn waa 'sia.»

Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn, wa'a sia 'o 'bɔ 'le "kɔnnɛn 'nɔn 'lɔ dɪ. ²⁷'Pian -te kua drɛ ɛn 'wɪ 'nan o man bɛ, e 'ka 'yi 'dɪ. -Yee "wean 'i 'ku 'yi man, 'i -kopa -fɔla 'yia. Pɔ tɛdɛ nɛn e -kopa zɪe -a 'siala bɛ 'i -tɛ. 'I yie 'tɔ -a 'le! 'Lein 'wɛ nɛn -nan bɛ, 'i 'si -e 'i -nɔn -wɛ 'mɛn vɛ 'lee 'yie vɛ -a.»

-Tɛ cɪ Zozi -srɔzan -dan a?

(Mk 9.33-37; Lk 9.46-48)

18 ¹Tɔ zɪe -a man nɛn, Zozi -srɔnɔn pli "man, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «-Tɛ cɪ min -dan a Bali -le mingɔnnɛn trɛda?»

²Zozi 'nɛn "wɛnnɛn 'tɔ laabu, yaa -tɔ o yɛi. ³ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -te ka'a lilɛa -e 'ka 'fli drɛ "le nannannun -le 'wɪ 'zɔ dɪɛ, ka'a 'ko Bali -le mingɔnnɛn trɛda dɪ. ⁴'Pian min nɛn 'e 'fli drɛ "wɛnnɔn bɛ, Bali -le mingɔnnɛn trɛda, e ya min -dan a.

⁵ɛn min oo min nɛn e min nɛn "le 'nɛn "wɛnnɛn 'zɔ -gʊ -a 'kun tɪglɪ 'mɛn "wean bɛ, tɛ 'an 'bɔ nɛn yaan 'kun tɪglɪ.»

'Ka drɛ "yi -e 'ka vɛlɛ 'ka 'si Zozi -sru "dɪ!

(Mk 9.42-48; Lk 17.1-2)

⁶«Minnun nɛn o yi -tɛala 'an da "le nannannun -le 'wɪ 'zɔ bɛ, min oo min nɛn yaa drɛ ɛn -a -tuwɪlɪ 'cɛ 'si 'an -sru "bɛ, -a "yi mlin -e 'o 'kɔlɛbu -dan -fɔ -a 'klan -e 'o -fɔ jemɛ -va.

⁷'Wɪ -taa "bɔlɛ 'trɛdanɔn 'gʊɛ o man, kɔɔ -wɛɛ dra -e 'mɛn minnɔn 'o 'si 'an -sru. 'Wɪnɔn nɛn waa -maan 'lɔɔ -e min 'e 'si 'an -sru "bɛ, o ya 'trɛda "kaga. 'Pian min nɛn yaa drɛ ɛn 'mɛn min -tu 'si 'an -sru "bɛ, 'wɪ -taa "bɔlɛ -a san man. ⁸-Yee "wean maan vɛ 'cɛɛ 'nan, -te 'i 'pɛ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'i 'cɛin 'bɛ -maan i 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, 'i 'cɛn -e 'i tuw -kɔɔbli. Kɔɔ -te i -ku Bali va 'i 'pɛ pɔnɛn 'a, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'i cɛin pɔnɛn 'a 'i man bɛ, -a "yi mlin 'i 'pɛ

"fli 'lee 'i 'cein "fli 'o 'fu 'i man -e 'wei 'tuv 'te 'va bɛ, -a da. 9 En -te 'i yie 'bɛ -maan 'i 'wɪ 'wɪdɪ 'dra bɛ, 'i 'si 'ji, -e 'i tuv -kɔɔbli. Kɔɔ -te i -ku Bali va yie 'tuwli 'a bɛ, 'bɛ 'yi mlin 'i yie 'fli 'o 'fu 'ji, -e 'wei 'tuv 'te 'va bɛ -a da.

10 Ka drɛ 'yi! Minnun nɛn o yi -tɛala 'an da "le nannannun -le 'wɪ 'zɜ bɛ, te 'ka o drɛ 'ka 'pɛla koda dɪ! Kɔɔ maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali -le 'pasianɔn nɛn o yie -tɔa "minnun zɪɛ o va bɛ o ya bodrun funnin 'o 'tɔdɪ 'an "tɪ "nɛn laji bɛ -a 'lɛ. 'Wɪ nɛn e bɔa "minnun zɪɛ o man bɛ -e 'o -nan 'sinan 'pa -yrɛ.»

-Te min 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, waa dra 'kɔ?

(Lk 15.3-7)

11 [«An 'bɔ Blamin -pɪ an -ta 'nan -e 'an minnun nɛn o 'san bɛ o 'si 'wɪ 'ji.]

12 Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da! Min -tʊ -le 'bla a -yaa tʊ, ɛn -a -tʊ 'san 'va. Yaa dra 'kɔ? Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'bla -fuba 'sɔrasien 'wɛ 'sɔrasien bɛ e 'o "tʊɛ zɪɛ, -e 'e 'ku 'bla -tʊ nɛn e 'san bɛ -a -wɛɛ. 13 -Te yaa 'yɪ bɛ, -a ci 'nranman. Ci 'nran zɪɛ e -ciala 'bla -fuba 'sɔrasien 'wɛ 'sɔrasien nɛn wa'a 'sanlɛ dɪɛ, -wee ci 'nran nɛn waa -nɔan min lɛ bɛ -a da. 14 Ka "tɪ "nɛn laji bɛ, 'wɪ 'tuwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn yaa dra. -A ci 'sɔ "cɛɛ 'nan, minnun nɛn o yi -tɛala 'an da "le nannannun -le 'wɪ 'zɜ bɛ, o -tuwli "cɛ 'e 'san 'va 'dɪ.

15 -Te 'i bɔɛzan -tʊ nɛn e ya 'an -sruzan 'a "le 'yie 'wɪ 'zɜ 'nan e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'yie bɛ, 'i 'ku 'va -e 'ka 'nan wɪ vɪ 'ka "fli yei. -Te yei wei 'man bɛ, te yie drɛ ɛn 'ka yei "sɛn 'e cin va. 16 Pian -te e 'ka 'va 'nan 'yei wei maan "dɪɛ, 'i min -tʊ 'pa 'i 'va, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'i min "fli 'pa 'i 'va, -e 'ka 'ku 'wɪ zɪɛ -a -pɛ 'pa 'e cin man o yie man. 17 -Te e 'ka "vale 'e 'o 'wei maan "dɪɛ, 'i 'wɪ zɪɛ -a 'pla -leglizinɔn lɛ. ɛn -te e 'ka "vale 'e -leglizinɔn wei maan "dɪɛ, 'i "bʊɪ zɪɛ -a 'sia 'sien "le min nɛn e 'ka Bali -le 'nɛnnun va dɪɛ, -yee 'wɪ 'zɜ.

18 Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, fɛ oo fɛ nɛn kaa ve "man "cɛjɛ 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, te o -cɛjɛ 'vɪ "man laji. ɛn fɛ oo fɛ nɛn kaa "kuan 'ka 'pɛ "fli "a 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, te waa 'kun o -pɛ "fli "a laji.

19 ɛn maan ve "nyian 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -te ka ya min "fli ɛn 'ka 'ci drɛ -tuwli, ka 'wɪ 'tʊ laabu 'an "tɪ "nɛn laji bɛ -yrɔ "bɛ, yaa -nɔan 'cɛɛ. 20 Kɔɔ -te min "fli, min yaa 'o cin yɪ 'nan -e 'waan 'tɔ drɛ -dan bɛ, an ya o yei.»

-Mɛ "le "wɛan nɛn Zozizan 'e bɔɛzan man wɪ "cɛa?

(Lk 17.4)

21 ɛn Pieri -a laabu -yrɔ 'nan: «Minsan, min nɛn e ya 'i -sruzan 'a "le 'mɛn 'wɪ 'zɜ bɛ, -te e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'mɛn bɛ, maan "cɛa -yrɛ 'e 'pa -a wɛa? An 'cɛ -yrɛ -trilii 'e 'pa -a 'sɔravli?»

22 Zozi 'e -yrɛ 'nan: «Yi'a dra 'e 'pa 'sɔravli "cɛ "dɪ, 'pian 'i drɛ -trilii -fuba 'sɔravli 'pa 'sɔravli.

23 Fɛ -le "wɛan nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -nyrɛn 'gʊ: Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, e ya "le 'nan mingɔnnɛn -tʊ 'bɛ 'vɪ 'e 'wlunɔn lɛ 'nan, 'yee

fiennun nen o da be, 'o 'ta -e 'e 'nrɔn! ²⁴Zɪ yaa "nrɔndɪ 'sia be, en o -ta min -tu -a -yrɛ. 'Be 'ta fien bɔa -mlinyɔn (1.000.000) "kaga. ²⁵Min zɪɛ fɛ -tu 'ka -yrɔ -e 'e -yee "lala 'bɔ bɔla dɪ. -A -nan nen mingɔnnɛn zɪɛ e 'nan, 'o min 'bɔ 'tan, 'o -a nan 'lee 'yee 'nɛnnennun -tan. En "nyian be, o -a yɪfɛ pɛɛnɔn 'tan -e 'o 'yee "lala -mie bɔla.

²⁶Min zɪɛ e "po -sɔɔn mingɔnnɛn be -a 'wlu, en e -yrɛ 'nan: <'An 'san, 'i yra 'si! 'I tu -kɔɔn 'mɛn "nyian! An 'yie "lala -wɛɛ "man -blɛblɛ -e 'an pɛɛnɔn bɔla 'yie.> ²⁷-A nyrinda -sɛn mingɔnnɛn zɪɛ -a da, en e fien pɛɛnɔn 'bɔ 'cɛ -yrɛ, en e 'si "man.

²⁸"Yɛɛ -ku be, min -tu nen o 'nyranman -tɔwli "paa 'e cin va be yaa 'yɪ. -Yee "lala "wɛnnɛn a 'be 'lɔ fien -ji. Yaa -blɔ man sɔ 'kun, en e 'nan -yrɛ 'nan: <'Mɛn "lala nen 'i 'lɔ be, 'i -nɔn 'mɛn!>

²⁹Min zɪɛ e "po -sɔɔn "wlu, en e toba -fɔdɪ 'sia, -yrɛ. E 'nan: <'I yra 'si! 'I tu -kɔɔn 'mɛn! An 'yie "lala -wɛɛ "man -blɛblɛ -e 'an pɛɛnɔn bɔla 'yie.>

³⁰'Pian ya'a 'wɪlɛ "man "fo "dɪ. E -ku -a -fɔlɛ -pɔ 'kuin. Min zɪɛ, e 'cɛn -yee "lala -nɔndɪ man 'vaa en 'e bɔla.

³¹-A bɔɛnɔn -mienun nen o 'nyranman "paa waa 'e cin va be, waa -nan 'yɪ. 'Wɪ zɪɛ e o 'kan en o -ku -a 'sinan 'palɛ mingɔnnɛn lɛ.

³²-A -nan nen mingɔnnɛn 'e 'suzan zɪɛ -a laabu "nyian, en e 'nan -yrɛ 'nan: <'An 'suzan, i ya 'tɛɛ -wɪdɪ! I toba -fɔ 'mɛn -yee "wɛan fien nen 'i da be, maan pɛɛnɔn 'cɛ 'yie. ³³I bɔɛzan nyrinda 'sia paan 'le 'mɛin nyrinda 'si be -yee 'wɪ -zɔ!> ³⁴'Bli 'fɔ mingɔnnɛn zɪɛ -a ji -wɪdɪ, en yaa -nɔn minnɔn lɛ 'nan 'o 'ku 'tɛ 'pa "da -pɔ 'kuin. E cɛɛn -yee "lala -nɔndɪ man 'vaa en 'e bɔla.

³⁵-A -tɔwli "nen "nyian 'cɛɛ vɛ -a. -Tɛ ka'a cin man wɪ 'cɛlɛ 'ka 'ci 'fɪdaa 'a dɪɛ, 'an "tɪ "nen laji be 'wɪ 'tɔwli zɪɛ -nyrɛn yaa dra 'cɛɛ.>

Zozi 'wɪ tin 'ba lɪ bɔladɪ da

(Mk 10.1-12; Lk 16.18)

19 ¹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪnɔn zɪɛ -a "paadɪ man 'e -srɔnɔn 'ji be, e 'si Galile, en e -ku Zude 'lɛglɔn 'fɔvɪ nen Zudan 'yɪ -sru 'zia be -a -ji.

²Min "kaga "kula -a -sru, en minnɔn nen -cɛ cɪ o man be e o beli.

³-A -nan nen Farizen 'nɔn pli "man. O 'wɪ laabu -yrɔ -a wei 'kundɪ -le "wɛan. Waa laabu -yrɔ 'nan: <--Cɛɛ -pei -tɔ wɪ -a -si -nɔn 'nan min -kɔlaman 'e nan bɔala 'wɪ pɛɛnɔn 'ji 'e "tun?>

⁴En Zozi "e 'nan -wɪlɛ 'nan: <'Wɪ nen e ya 'e 'cɛɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji be, ka'a ta vɪlɛ dɔv? E ya 'e 'cɛɛn -tɛdɪ 'nan, 'trɛda pou sianan "bɛ, Bali -klɔnmɔn drɛ 'o 'vale lɔmɔn -a. ⁵En Bali -a 'vɪ "nyian 'nan:

<-Klɔnmɔn "sia 'e "tɪ 'lee 'e "bɔ "srɔn,

-e 'e lɛa 'e nan man,

te o drɛ min -tɔwli "a.>

⁶O 'ka "nyian "le min "fli "le 'wɪ 'zɔ dɪ, 'pian te o drɛ min -tɔwli "a. Min "fli zɪɛ Bali o 'pa 'e cin man. Te min 'e o 'cɛn 'e cin man "fo "dɪ!>

7En Farizen 'nɔn -a laabu -yɾɔ 'nyian 'nan: «Mɛ 'le "wɛan nɛn Moizi -a crɛn -tɛ "mɛn 'nan, min -kɔlaman 'e nan bɔala, 'pian yaa 'fluba dra -e 'e -nɔn -yɾɛ 'vaa -e 'e bɔla?»

8Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Ka 'trɔɛn "a "yuyu, -yɛɛ "wɛan nɛn Moizi -si -nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka lɪ bɔla. 'Pian 'trɛda pou sianan "bɛ, 'wɪ zɪɛ 'e 'ka -nan dɪ. 9'An 'bɔ maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min oo min nɛn 'e nan 'bɔla, tɛ -kɔnnɛn -wɛɛdɪ man 'cɛɛ dɪ, ɛn e lɪ pee 'pa bɛ, tɛ e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'e nan 'tɪdɪ -a ɛn e lɪ pee wɛɛ.»

10En -a -srunɔn 'a 'vɪ -yɾɛ 'nan: «Tɛ 'wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ -klɔnmɔn 'lee lɪmɔn yei "bɛ, "tɛ e ya 'wɪ "yi "a -e min 'e vɪlɛ 'e lɪ 'pa dɪ!»

11Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan 'gʊɛ, min pɛɛnɔn 'ka -a -ci maan dɪ, 'pian minnɔn nɛn Bali -a -ci 'si -wlɛ "bɛ, -wɛɛ -ci maan. 12Min -mienun a bɛ, o "bu "o -ya tɛ o 'ka -klɔnmɔn -a dɪ. ɛn min -mienun a bɛ, min 'bɛ o "saa -e 'o 'si -klɔnmɔn -va. ɛn min -mienun a bɛ, o 'ka "vale 'o lɪ "paa dɪ -e 'o Bali -le 'nyranman 'pa 'kpa. Min nɛn e 'wɪ 'ci maan "bɛ 'e man.»

Zozi -fɛa 'vɪ nannannun man

(Mk 10.13-16; Lk 18.15-17)

13Minnun a -tanan nannannun -a Zozi lɛ, -e 'e 'pɛ 'pla o da, -e 'e Bali tru 'ba -wlɛ 'nan Bali 'e -fɛa vɪ o man. -A -nan nɛn -a -srunɔn 'si -tɔ -wlɔ 'nan 'o 'lɪ 'o da.

14En Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Ka nannannun 'tɪvɪ 'o 'ta 'an 'va, tɛ 'ka 'si -tɔ -wlɔ "dɪ! Kɔɔ minnɔn nɛn "le -wee 'wɪ 'zɪv bɛ, Bali -le mingɔnnɛn trɛ a -wee vɛ -a.» 15'E 'pɛ 'pla o da. "Bɛ -sru ɛn e -kʊ fɛ pee -nan.

-Gobonen fɛzan -tɪ -le 'wɪ

(Mk 10.17-31; Lk 18.18-30)

16Yi -tɪvɪ da bɛ, -gobonɛn 'tɪvɪ pli Zozi man, ɛn e 'wɪ 'gʊɛ -a laabu -yɾɔ. Yaa laabu -yɾɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan! 'Wɪ "yi "kɔ "nɛn maan dra, -e an 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ?»

17Zozi 'e -yɾɛ 'nan: «Mɛ 'le "wɛan nɛn yia laabo 'an 'lɔ 'nan, 'wɪ "cɛn 'bɛ cɪ 'yi -e 'i drɛ? Bali -tɪwɪlɪ 'bɛ cɪ 'yi. -Tɛ i ya "vale 'i 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, -a ye bɛ, 'i 'ta wɪla -yɛɛ -pɛi -tɔ wɪnɔn da.»

18En -gobo zɪɛ yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «-Yɛɛ -pɛi -tɔ wɪnɔn 'bɔ "cɛn?»

ɛn Zozi 'e 'nan -yɾɛ 'nan: «Tɛ 'i drɛ min -tɛzan -a dɪ! Tɛ 'i min nan -wɛɛ "dɪ! Tɛ 'i crin wɪ dɪ! Tɛ 'i 'wɪlɔ -sɛn min man dɪ! 19'I yɪɛ 'e 'nan 'i "tɪ 'lee 'i "bu "man! ɛn 'i bɔɛzan -tɪvɪ yɪ "yi "le 'yɪɛ 'wɪ 'zɪv!»

20-Gobonɛn bɛ, e 'nan Zozi lɛ 'nan: «'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a da nɛn an 'ta wɪla. -Mɛ "wɪ 'bɛ klɪ 'an man "nyian?»

21En Zozi 'e 'nan -yɾɛ 'nan: «Tɛ i ya "vale 'yɪɛ 'wɪ 'e 'kɔn tɪɣɪ Bali 'lɛ bɛ, 'i 'kʊ, fɛnɔn nɛn 'i 'lɔ bɛ, 'i -tan, -e 'i man "lala -pli 'yalɛ -tɛnɔn man. E ya "lɛ i ya 'i yɪfɛ planan "laji. "Bɛ -sru -e 'i -sɔɔnla 'an -sru.»

²² Zɪ -gobonen 'wɪnɪn zɪɛ -a 'man bɛ, -a 'ta drɛ -trɔdrɔ, ɛn e -kudɪ 'sia. -A yɪfɛnɪn a "kaga "le "wɛan.

²³ Ɛn Zozi 'a 'vɪ 'e -srɪnɔn lɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, fɛzan -le drɛdɪ Bali -le mingɔnnɛn trɛdavɛ -a bɛ, e ya 'plɛblɛ. ²⁴ Ɛn maan ve 'nyɪan 'cɛɛ 'nan, -wɪ -dan nɛn waa laabo shamo bɛ, ya'a -kɔlaman -wɪlɔdɪ -a 'mɛnzrɛn -yrɛ jɪ dɪ. -A -tuwɪ 'nɛn 'nyɪan fɛnɔn 'le vɛ -a. Drɛdɪ Bali -le mingɔnnɛn trɛdavɛ -a bɛ, e ya -wɪɔ 'plɛblɛ 'wɪlɔdɪ.»

²⁵ Zɪ -a -srɪnɔn 'wɪnɪn zɪɛ -a 'man bɛ, e wɪlɔ o man -wɪlɔdɪ, ɛn waa laabo -yrɔ 'nan: «-Te 'bɛ a zɪɛ, -tɪɛ -kɔlaman -e 'e 'si 'wɪ 'jɪ 'mɛn?»

²⁶ Zozi o -nanjɛn, ɛn e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Min 'ka 'kɔlaman 'e 'fɪlɪ 'sɪdɪ -a 'wɪ 'jɪ dɪ, 'pɪan Bali -kɔlaman 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ -a.»

²⁷ -A -nan nɛn Pɪɪrɪ 'e -yrɛ 'nan: «Kɪ 'si fɛ pɛɛnɔn -sru, ɛn kɪ sɔɔnɪlɔ 'i -sru. -Mɛ 'nɛn 'kɪ 'yɛ -jɪ?»

²⁸ Ɛn Zozi e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, tɪ nɛn fɛnɪn pɛɛnɔn dra 'e 'trɛ, tɛ 'an 'bɔ Blamin -pɪ an ya 'an -nyrandɪ 'mɛn tɪn 'ba pɛɪn -dan da bɛ, kaa nɛn ka 'ta 'wɪlɔ 'an -sru 'bɛ, ka -kɔan 'ka -nyrandɪ 'nyɪan mingɔnnɛn pɛɪn -fɪdɔ 'fɪlɪ 'da, ɛn cɛɛ Izraɛl 'lɛɡɪɔn 'fɪdɔ 'fɪlɪ 'le tɪn 'baa.

²⁹ Ɛn min o min nɛn 'mɛn "wɛan e 'si 'e 'fla, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e 'si 'e "bɪnɪn -sru, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e 'si 'e "blɪnɪn -sru, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e 'si 'e "tɪ 'lɛɛ 'e "bɪ -sru, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e 'si 'e nan 'lɛɛ 'yɛɛ 'nɛnnɪn -sru, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e 'si 'yɛɛ -yɔ -sru 'bɛ, -a san zɪɛ yaa pɛɛnɔn zɪɛ -a yɛ 'e 'pa -a -yaa tɪv. Ɛn 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaaɪn dɪɛ, e dra -yɛɛ vɛ -a. ³⁰ Minnɪn nɛn o -trɔa 'si 'lɛ bɛ, o "kaga -taa 'fɔlɛa 'da, ɛn minnɪn nɛn o -fɔlɔ 'da 'bɛ, o "kaga -taa 'drɛlɛ -si 'lɛnɔn 'a.»

'Nyranman 'panɔn 'man -kɔnnɛn

20 ¹ Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn e -kɔnnɛn "tɪ -fɔ -wɪlɛ. Yaa 'vɪ -wɪlɛ 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -nyrɛn 'ɡv, e ya "le fɛɪ san -tɪv 'bɛ 'bɔlɔ bodrun puɪnɔn ɛn e minnɪn -wɛɛdɪ 'sia 'nan -e 'o 'kɪ 'nyranman 'pa 'yɛɛ rɛzɛn fɛɪ. ² E min -mɪɛnɪn 'yɪ, ɛn o wɛɪ drɛ waa -tɪv 'nan yɪ -tɪv nyranman -pan nɛn 'e -nɔan -wɪlɛ. Ɛn o -kɪ 'yɛɛ fɛɪ zɪɛ -a da.

³ E 'bɔlɔ 'nyɪan tɛ bodrun yɪdɛ wɪuan loulou 'kpa. Ɛn e min -mɪɛnɪn 'yɪ 'o -nyrandɪ -ɡuadɔ, tɛ 'nyranman 'ka -wɪɔ -e 'o 'pa dɪ. ⁴ Ɛn "e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Ka 'kɪ 'nyranman 'pa 'mɛn fɛɪ! Maan man -kɔ "paa 'cɛɛ.» ⁵ -A -nan nɛn minnɪn zɪɛ o -kɪ -yɛɛ rɛzɛn fɛɪ.

Fɛɪ san zɪɛ e 'bɔlɔ 'nyɪan tɛ yɪdɛ 'bɔ min -wɪn -jɪ 'sɛzɛ, ɛn e 'bɔlɔ 'nyɪan tɛ funnɪnmlan yɪdɛ tɛɛnɪlɔ. Minnɪn nɛn e 'bɔ o man bɛ, 'wɪ 'tuwɪlɪ zɪɛ -nyrɛn yaa 'vɪ -wɪlɛ. ⁶ Zɪ yɪdɛ 'plɔ plɔ da bɛ, ɛn e 'bɔlɔ 'nyɪan, e 'bɔ min -mɪɛnɪn man -ɡuadɔ, ɛn yaa laabu -wɪɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn ka -fɪv 'ka -nyrandɪ bodrun 'trɪlɪɪ funnɪnmlan, ɛn ka'a 'nyranman 'tɪv 'palɛ dɪ?»

⁷ O 'nan -yrɛ 'nan: «Min -tɪv 'ka 'kɪ 'sɪlɛ 'nan 'kɪ 'yɛɛ 'nyranman 'pa dɪ.»

Ɛn fɛɪ san "e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Ka 'kɪ 'nyranman 'pa 'mɛn rɛzɛn fɛɪ!»

⁸Zi funninmlan 'pla be, en fei san zɛ e min nen e yie -tɔa 'yee 'nyranman 'panɔn 'va be -a laabu. E 'nan -yre 'nan: 'I 'nyranman 'panɔn pɛɛnɔn laabu -e 'i o -ko 'pa. 'I 'sia minnun nen o -fɔla 'da "be o da -e 'i 'le 'sran minnun nen o -trɔa -si 'le be o da.»

⁹-A -nan nen minnun nen o -ku 'nyranman 'palɛ te yide 'pla plɔ da be o -ta, en e yi -tu nyranman man "lala -nɔn o pɛɛnɔn le. ¹⁰Yaa dre zɛ -trilii en e 'bɔ minnun nen o -trɔa -si 'le be o da. -A -cin a o ji 'nan 'o -kopa -taa 'ciulea 'da, 'pian yi -tu nyranman man "lala nen waa 'yɪ 'o pɛɛnɔn.

¹¹-A -nan nen o 'wɪ 'blɪdɪ 'sia fei san va. ¹²Waa 'vɪ -yre 'nan: «Minnun nen o -ta 'e -fɔla 'da 'gʊɛ, wa'a 'mɔnlɛ 'nyranman 'panan "fo 'dɪ. 'Ku 'bɔ nen ku 'nyranman 'pa yi -tu "fo, en ku -fu yideɔ "trilii be, i 'ku 'pan 'bɔ waa 'e cin man. -Mɛ "le "wɛan yaa dre zɪ?»

¹³En fei san 'wɪ 'si 'va o va min -tu le. Yaa 'vɪ -yre 'nan: «An bee! Ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "drele 'yie dɪ. Yi -tu nyranman "lala da nen 'ku wei -tria, -njɛɛ dʊʊ? ¹⁴-Yɛɛ cɪ 'yie vɛ -a, 'i 'si -e 'i 'ku. Min nen e -fɔla 'da "be, -te maan -ko "paa 'le 'yie 'wɪ 'zʊ oo, e "siala 'an 'bɔ 'a. ¹⁵'Wɪ nen e 'sɔ 'an 'ji be, -a 'bɔ nen maan dra 'an yɪfɛ -a. -Te an 'yi dre min le be, -mɛ dre -a 'wɪ "naan 'i man?»
»

¹⁶En Zozi 'a 'le 'sran -wlɛ 'nan: «Minnun nen o -fɔla 'da "be, zɪ o -taa "drele -si 'lenɔn 'a zɛ, en minnun nen o -trɔa -si 'le be, zɪ o -taa "fɔlɛ 'da zɛ.»

**Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɪ -kanɔn 'va wɪ 'pa yaagazan 'vɪ
(Mk 10.32-34; Lk 18.31-34)**

¹⁷Zozi 'lee 'e -srunɔn a -kunan Zeruzalem. -A -nan nen Zozi 'e -srunɔn 'fuda 'fli laabu 'o 'saza, en e 'nan -wlɛ 'nan: ¹⁸«-Kaa "ta -ko Zeruzalem 'gʊɛ, minnun 'an 'bɔ Blamin -pɪ -nɔan Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn le. O tin -tɛa 'an da -e 'an 'ka -a 'wɪ 'ji. ¹⁹Waan -nɔan "minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ. Minnun zɛ waan sɛɛ wo, waan -sɔan -ngble -a, en waan -pɛinman yiba "plan da -e 'an 'ka. 'Pian -a yi yaagazan da be, -e 'an 'wluan -kanɔn 'va.»

**Zaji 'lee 'e "bʊ Zan be, o "bʊ "fɛ -tu -si laabu Zozi 'lɔ
(Mk 10.35-45; Lk 22.24-27)**

²⁰"Bɛ -sru en Zebede nan pli Zozi man 'o 'vale -yee 'nennun -a. E "po sɔɔn Zozi 'wlu 'nan -e 'e 'wɪ 'tu -si laabu -yrɔ.

²¹En Zozi 'a laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ 'va nen i cɪ?»

Lɪ zɛ e 'nan Zozi le 'nan: «'Mɛn 'nennun "fli 'gʊɛ, tu nen i dra mingɔnnɛn -a be, 'i 'wɪ 'man -e 'o -nyran 'i 'srɔn. -A -tu 'e -nyran 'i 'pɛ "yi "da, -e -a -tu 'e -nyran 'i 'pɛ bʊ da.»

²²En Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «'Wɪ nen ka cɪ -a laabunan be, ka'a 'ci tɔa dɪ. 'Wɪ yɪdɪ nen e "ta -daa "bɔlɛ 'an man be, 'ka 'wulo 'sɔa 'wlu?»

En -yee 'nennun 'bɔ -a 'vɪ -yre 'nan: «-Inyan, 'ku 'wulo "sɔa "wlu.»

²³ Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn, 'wɪ nɛn e 'ta -daa "bɔle 'an man 'gʊe e bɔa 'nyian 'cee 'man. 'Pian -nyrandɪ 'an 'pɛ 'yi 'lee 'an 'pɛ bu da bɛ, 'an 'bɔ "cɛɛ -si -nɔan 'min lɛ dɪ. Minnun nɛn 'an 'tɪ -a pla o 'tɔ man bɛ -wee vɛ 'bɛ cɪ -a.»

²⁴ Zozi -srunɔn 'fu nɛn o -fu bɛ, zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn 'bli 'fɔ o ji Zan 'lee 'e "buɪ Zaji man. ²⁵ -A -nan nɛn Zozi o pɛɛnɔn laabu, ɛn e 'nan -wle 'nan: «Kaa -tɔa 'nan, 'trɛda mingɔnnennun min "paala -sa wɪ -a. ɛn minnun nɛn o cɪ min -dandannun -a bɛ, o -va -ble minnun da. ²⁶ 'Pian te 'wɪ zɪɛ -nyɛn 'e 'kɔn 'ka yei "dɪ. Min oo min nɛn e ya "vale 'e dra min -dan a 'ka yei "bɛ, 'e 'fli 'pla 'ka pɛɛnɔn 'wlu o 'sudɪ -a! ²⁷ ɛn min oo min nɛn e ya "vale 'e dra 'ka 'tazan -a bɛ, 'e 'fli drɛ 'ka pɛɛnɔn 'le nɔan -a! ²⁸ 'Wɪ 'tɔwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn an 'bɔ Blamin -pɪ maan drɛ. Ma'an 'talɛ 'nan -e minnun 'waan 'su dɪ, 'pian an -ta 'nan -e 'an minnun 'su. ɛn an -ta 'nan -e 'an 'ka -e min "kaga 'o 'sʊ Satan -le 'pleble 'lɔ.»

Zozi yie 'winɔn "fli yie 'le 'sʊ

(Mk 10.46-52; Lk 18.35-43)

²⁹ Zɪ Zozi 'lee 'e -srunɔn 'si Zeriko bɛ, min "kaga 'kpa sɔɔnla o -sru.

³⁰ Yie 'winɔn 'fli "a 'o -nyrandɪ -si man, waa 'man 'nan Zozi a ciɛnan, ɛn o -paandɪ 'sia. O paan 'nan: «Minsan, David kluda min, 'ku nyrinda 'e 'sɛn 'i da!»

³¹ ɛn minnun paan o da 'nan 'o 'lebo 'pla da. 'Pian yie 'winɔn zɪɛ o paan 'nyian 'pleble 'kpa. O paan 'nan: «Minsan, David kluda min, 'ku nyrinda 'e 'sɛn 'i da!»

³² Zozi 'tɔ, e o laabu, ɛn e 'nan -wle 'nan: «Ka ya "vale 'an drɛ 'cɛɛ 'kɔ?»

³³ O 'nan -yre 'nan: «Minsan, ku ya "vale 'i 'ku yie 'le 'sʊ!»

³⁴ O nyrinda -sɛn Zozi da, -a -nan nɛn 'e 'pɛ klɛ o yie man, 'nun tɔɔn o yie 'le 'sʊ, ɛn o sɔɔnla -a -sru.

Zozi 'bɔla Zeruzalem

(Mk 11.1-11; Lk 19.28-40; Zan 12.12-19)

21 ¹ Zozi 'lee 'e -srunɔn a -plinan Zeruzalem. O 'bɔ 'fla nɛn waa laabo Befaze bɛ -a 'srɔn. 'Fla zɪɛ e ya Olivie pɔn man. ɛn Zozi 'e -srunɔn 'fli 'pa 'sia 'o 'lɛ. ² Yaa 'vɪ -wle 'nan: «'Ka 'ku 'fla nɛn 'ka 'lɛ bɛ -a da! -Te 'ka 'bɔla 'nan nun bɛ, ka -aflumun "bu "tʊ 'lee -yee 'nɛn ye 'o 'baa -tɔdɪ. 'Ka o baa 'sʊ -e 'ka 'ta waa 'men! ³ -Te min -tʊ 'wɪ laabu 'ka 'lɔ bɛ, 'ka vɪ -a san lɛ 'nan: «Minsan 'e 'nan -aflumun 'wɪ a 'e man.» 'Nun tɔɔn 'e 'pɛ sia "da -e 'ka 'ta -a.»

⁴ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, e drɛ 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -a 'lɛ sɔɔdɪ -a. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

⁵ «'Ka vɪ Zeruzalem 'nɔn lɛ 'nan:

"Ka 'yio, 'cee mingonnen a -tanan 'ka 'va!

E -taala 'e man -trɔɔ.

E ya 'e -nyrandi -aflumun da.

-Aflumun nen e -trɔ 'siala be,

-a 'nen da nen e ya 'e -nyrandi.»

⁶Zozi -srurun 'fli zie o 'ku, en 'wi nen yaa 'vi -wle "be waa drela "da.

⁷O -ta -aflumun "bu 'lee -yee 'nen 'a, o 'wee sunun -sen "da, en Zozi -nyran "da. ⁸Minnun "kaga 'wee sunun paala -a 'le. En min -mienun yiba "penennun cɛn, en waa 'pla -a 'le. Zi 'o min -dan 'siala zie. ⁹Min "kaga yra -a 'le, en min "kaga -fɔla "da -a koda, te o pɛnɛn plaman 'e cin va. Waa ve 'nan:

«-Feavea o! -Feavea o!

David kluda min -le -feavea o!

Bali -le -fɛa 'e 'kɔn min nen

Minsan -a 'pa 'sia be -a man.

Bali 'to 'e dre -dan laji lou!»

¹⁰Zi e 'bɔla Zeruzalem be, -wee pladi Zeruzalem 'si "fo, en 'flanɔn pɛnɛn 'man nyɔn -a laabudi -a 'nan: «-Ti nen min 'bɔ 'labɛ -a?»

¹¹Minnun "kaga "nen waa si -fɔ be, o 'nan: «Zozi nen! Bali 'lewei vɛzan nen, e "sia Nazaret Galile 'leglɔn 'ji.»

Zozi fenun -tannɔn 'pin Bali -pan 'kuin
(Mk 11.15-19; Lk 19.45-48; Zan 2.13-17)

¹²"Be -sru en Zozi 'ku Bali -pan 'kuin. Minnun nen o ya Bali -pan fenun -tannan 'lee minnun nen o ya -a 'lɔnan Bali -pan 'kuin be, e o -pin. E "lala ta -fɔɔnɔn 'le 'tablonun 'lee -plablo -tannɔn 'le pɛinnun fuila "man. ¹³En e 'nan -wle 'nan: «E ya e 'cɛn -tedi Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Bali 'e 'nan: «Men 'kɔn -kɔan 'an tru 'ba 'kɔn 'a.» Pian kaa dre 'cee crin wunan -a.»

¹⁴"Be -sru en yie 'winɔn 'lee minnun nen o "tun "bo be, o pli Zozi man Bali -pan 'kuin, en e o beli. ¹⁵Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɛnɔn 'wi -dandan nen Zozi ci -a drenan be -a -nan 'yi. En o nannannun 'yi 'nyian te o plaman Bali -pan 'kuin -a vidɔ -a 'nan: «Bali David kluda min 'to dre -dan!»

-A 'wi 'nan o man, ¹⁶en o 'wi 'pla Zozi le. Waa 'vi -yre 'nan: «'Wi nen o ci -a vɛnan 'labɛ, yi'a maan duv?»

En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «Maan maan. -Me "le "wean nen ka 'wi zie -a laabu 'an 'lɔ? 'Wi nen 'e 'cɛn -tedi Bali -le 'fluba 'ji be ka'a tian -a ta vile duv? Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tedi 'nan:

«Yia dre en nannannun 'lee 'nyɔnmɛlin 'nennun 'i 'to 'yi 'vi.» »

¹⁷-A -nan nen e o 'tvi, en e 'si Zeruzalem. E -ku 'fla nen waa laabo Betani be -a da, e 'nyin 'nan nun.

Yiba "tu nen ya'a 'baa dié Zozi -a -te
(Mk 11.12-14, 20-25)

¹⁸Tu cɛɛn bodrun ɛn Zozi Zeruzalem si 'sia 'nyian. "Yɛɛ -kɔn -kɔnan 'sia bɛ, -a -nan nen dra -a -tɛdɪ 'sia. ¹⁹E fije yiba 'yɪ 'si man, ɛn e pli 'man 'nan -e 'e 'blu -mie 'cɛn 'e -bli. 'Pian -a 'la 'saza nɛn yaa 'yɪ 'da, ɛn e 'nan fije yiba zɪɛ -yrɛ 'nan: «Te 'i 'blu -tuwli 'e ba 'i man 'li "fo "dɪ!» 'Nun tɔɔn fije yiba 'bɔ 'ka.

²⁰Zɪ -a -srɔnɔn 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o 'lɛbo 'fɔ, ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «E dre 'kɔ, ɛn fije yiba "ka 'nun zɪɛ?»

²¹Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -te ka yi -tɛala Bali da bɛ, ɛn 'nyian -te ka'a 'ci -fɔɔman diɛ, 'wɪ nen maan dre fije yiba 'labɛ -yrɛ "bɛ, 'ka 'pɛ "sɔa -a dɛdɪ -a. ɛn 'nyian -te kaa 'vɪ pɔn 'labɛ -yrɛ 'nan: «I 'sɔra 'gu, 'i 'ku -trɔa jemie -va bɛ, yaa dra. ²²-Te ka yi -tɛala Bali da, ɛn ka fɛ -tu laabu -yrɔ -a tru 'badɪ -a bɛ, kaa ye.»

Zozi 'le -kɔladɪ "sia nyin zia?
(Mk 11.27-33; Lk 20.1-8)

²³"Bɛ -sru ɛn Zozi 'ku Bali -pan 'kuin, e 'wɪ "paadɪ 'sia minnun -ji. -A -nan nen Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun -ta, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «-Kɔladɪ "cɛn "a nen i 'wɪnɔn zɪɛ -a dre? ɛn -tɪɛ -si -nɔn 'yie?»

²⁴Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian an "ta 'wɪ 'tuwli "cɛ laabo 'ka 'lɔ. -Te kaa -sru 'vɪ 'mɛn bɛ, -kɔladɪ nen an 'wɪnɔn zɪɛ -a dre 'a bɛ, maan -ci "sia 'cɛɛ. ²⁵-Tɪɛ Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batize dre? Minnun 'bɛ 'pa 'sia, -baa Bali 'bɛ 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'mɛn!»

-A -nan nen waa vidɪ 'sia 'o cin yei 'nan: «-Te -kaa 'vɪ 'nan: «Bali 'bɛ 'pa 'sia bɛ, e -taa -a laabule -kaa 'lɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean nen ka'a yi -tɛala 'wɪ nen Zan -a 'vɪ bɛ -a da dɪ?» ²⁶ɛn -te -kaa 'vɪ 'nan: «Minnun 'bɛ 'pa 'sia bɛ, minnun pɛɛnɔn -taa 'wunlɛa -kaa man, kɔɔ o pɛɛnɔn Zan "siala Bali 'lewei vɪzan -a.»

²⁷-A -nan nen waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Ku'a san -tɔa dɪ.»

ɛn Zozi 'e 'vɪ 'nyian -wlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian min nen e -si -nɔn 'mɛn ɛn an 'wɪnɔn zɪɛ -a dre bɛ, ma'an -ci sia 'cɛɛ dɪ.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ 'nɛn 'klɔnmɔn "fli "man

²⁸«Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'guɛ -a da! Min -tu a, ɛn 'yee 'nɛn 'klɔnmɔnnun a 'fiili. Yi -tu da bɛ yaa 'vɪ -a ceje 'nɛnzɛn lɛ 'nan: «Mɛn 'nɛn 'i 'ku 'nyranman 'pa cɛɛɔ 'mɛn rɛzɛn fei.»

²⁹-Yee 'nɛn zɪɛ e 'nan -yrɛ 'nan: «Ma'an 'ko dɪ. 'Pian "bɛ -sru -a ci lila, ɛn e -ku.

³⁰'Wɪ 'tuwli zɪɛ yaa 'vɪ 'nyian 'yee 'nɛn 'fɔla "dazɛn lɛ. 'Nɛn zɪɛ e wu "man. Yaa 'vɪ 'e "tɪ "lɛ 'nan: «An "tɪ, maan 'man, 'pian "bɛ -sru ya'a 'kulɛ dɪ.

31 'Nennun 'fli zɪe o yei 'bɛ, -tɪɛ 'e 'tɪ 'ci 'sɔ wɪ drɛ?»

Minnun tanɔn nɛn o ci 'wɪ zɪɛ -a mannan bɛ, o -yrɛ 'nan: «'Nɛn ceje 'nɛnzɛn nɛn.»

Ɛn Zozi 'e 'nan -wɪɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪɪt 'a 'nan, 'sukɔɛ 'sɪnɔn 'lee -kɔnnɛn -wɛɛnɔn -tɔala 'ka 'lɛ -wɪɪɪɪt -a Bali -le mingɔnnɛn trɛɪɪɪɪ. 32 Zan -ta -si tɪɪɪt -kɔɔnɪɛ 'cɛɛ, ɛn ka'a yi -tɛɪɪɪɪ 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ -a da dɪ. 'Pian 'sukɔɛ 'sɪnɔn 'lee -kɔnnɛn -wɛɛnɔn yi -tɛra 'da. 'Wɪ zɪɛ kaa -nan 'yɪ, 'pian ka'a 'wɪɪɪɪɪ 'man -e 'ka yi -tɛra 'wɪ nɛn Zan -a 'vɪ bɛ -a da, -e 'ka 'si 'wɪ 'wɪɪɪɪɪ 'drɛɪɪɪɪ man dɪ.»

Zozi -kɔnnɛn 'fɔ rɛzɛn fei 'panɔn man

(Mk 12.1-12; Lk 20.9-19)

33 «'Ka 'trɔɛn 'tɔ -kɔnnɛn 'pee lɛ: Min -tɔ 'bɛ 'yɛɛ rɛzɛn fei 'pa, e -klɔn 'bɔ 'man, e rɛzɛn 'blɔnɛn drɛ, ɛn e fɛ -tɔ drɛ, min -tɔɔ 'da -e 'e fei 'bɔ 'ta -pin. 'Bɛ -sru e fei zɪɛ -a -pɛba 'wɔ minnɔn lɔ 'nan 'o 'nyranman 'pa 'da, tɛ o 'yɛɛ vɛ -nɔɛn. Yaa drɛ zɪɛ, ɛn e -kɔ 'lɛɪɪɪɪɪ 'kɔɔbɪɪ 'tɔ da. 34 Zɪ rɛzɛn nan tɔ 'bɔ bɛ, ɛn min zɪɛ 'e 'sɔnɔn 'pa 'sia minnɔn nɛn o 'nyranman 'paa 'yɛɛ rɛzɛn fei bɛ o va, 'nan 'nyranman nɛn waa 'pa bɛ 'o 'yɛɛ vɛ -nɔn.

35 Fei 'panɔn zɪɛ waa 'sɔnɔn 'bɔ kuun. Waa -tɔ -sɔn, waa -tɔ -tɛ, ɛn waa yaagazan -tɛ -kɔɪɪɪɪɪ -a. 36 Fei san zɪɛ e 'sɔnɔn 'pa 'sia 'nyian. O 'kaga 'mɪɪɪɪɪ minnɔn nɛn o -kɔ 'e tɛɪɪɪ bɛ o da. 'Wɪ 'tɔwɪɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn fei 'panɔn -a drɛ -wɪɛ.

37 'Bɛ -sru ɛn 'e 'pɪ 'pa 'sia o va. 'E 'ci nrɔn 'nan, o yɪɛ -taa 'nanɪɪ 'e 'pɪ man.

38 'Pian zɪ fei 'panɔn -yɛɛ 'nɛn zɪɛ -a 'yɪ bɛ, ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Min 'labɛ -yɛɛ 'e 'tɪ -zia -ble. -Kaa -tɛ, -e -zia zɪɛ 'e drɛ -cɛɛ vɛ -a.» 39 -A -nan nɛn waa 'kun, o ci 'a -klɔn -sru, ɛn waa -tɛ.

40 Maan laabo 'ka 'lɔ 'nan, -tɛ fei san zɪɛ e -ta bɛ, yaa dra 'yɛɛ fei 'panɔn lɛ 'kɔ?»

41 Ɛn minnɔn tanɔn nɛn o ci 'wɪ zɪɛ -a mannan bɛ, o 'nan -yrɛ 'nan: «Min -wɪɪɪɪɪɪɪ zɪɛ, e o -tɛɛman 'lɛ 'nan pɔɔnɔnɔn 'lɛ 'wɪ 'zɔ. 'Bɛ -sru -e 'e 'yɛɛ fei -pɛba wɔ min pɛɛnɔn lɔ. Yaa -pɛba wɔ minnɔn nɛn -tɛ o 'nyranman 'pa, o -yɛɛ vɛ -nɔɛn 'e tɔ man bɛ -wɪɔ.»

42 Ɛn Zozi -a 'lɛ 'sran -wɪɛ 'nan: «'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛɪɪɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a ta vɪɪɪɪɪ dɔv? Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛɪɪɪ 'nan:

«-Kɔɛ nɛn 'kɔn 'tɔnɔn -a tɔv 'o 'pɛla kɔɪɪɪɪɪ bɛ,

-yɛɛ drɛ 'kɔn 'pɔ -fɔ -kɔɛ -a.

Minsan 'bɛ drɛ,

ɛn -kɔɛ zɪɛ 'e drɛ 'kɔn 'pɔ -fɔ -kɔɛ -a.

'Wɪ nɛn Minsan -a drɛ bɛ,

e min 'pɔ -fɔɔ.»

43 Maan 'nan 'an ve 'cɛɛ 'nan, mingɔnnɛn -blɪɪɪɪɪ Bali va bɛ Bali -taa -a 'sɪɪɪɪɪ 'ka 'lɔ. Yaa -nɔɛn 'lɛɪɪɪɪɪɪɪ 'pee -ji 'nɔn nɛn, o 'ta 'wɔɪɪɪ -a wei da bɛ -wɪɛ.

44 [Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛɪɪɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nyian 'nan:

«Min nen e -tria -kɔlɛ zɛ -a da bɛ, e -wia. En -te -kɔlɛ zɛ e -tria min da bɛ, yaa pɔlɛ "bo.» »]

⁴⁵Zɪ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn -kɔnnɛnnun zɛ -a 'man bɛ, waa -tɔ 'nan 'wee 'wɪ nen Zozi -a ve. ⁴⁶En o ya 'vale 'nan 'o "kuan. 'Pian minnɔn -le "wean "klan a o ji, kɔɔ minnɔn zɛ o Zozi 'siala Bali 'lewei vɪzan -a.

Lɪ 'pa "fedi man -kɔnnɛn

(Lk 14.16-24)

22 ¹"Bɛ -sru en Zozi -kɔnnɛn pee -fɔ 'nyian -wlɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: ²«Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -nyrɛn 'gu. E ya 'le mingɔnnɛn -tɔ 'bɛ 'ta 'e 'pɪ -le lɪ 'pa "fedi dra. ³Minnɔn nen e "fedi zɛ -a 'wɪ 'vɪ -wlɛ "bɛ, e 'e 'sunɔn 'pa 'sia 'nan 'o 'ku o laabu. 'Pian wa'a 'wɪlɛ "man -e 'o -ta "fedi da dɪ.

⁴En e 'e 'sunɔn 'pee 'pa 'sia 'nyian. E 'nan -wlɛ 'nan, 'o vɪ minnɔn zɛ -wlɛ 'nan: «An cɛɛn -a drɛdɪ man. An trinun tɛɛ, en an 'blanun tɛɛ. -A pɛɛnɔn 'man, -yee "wean 'ka 'ta "fedi da!»

⁵'Pian o 'wɪ zɛ -a -fɔla 'o "trɔɛn -sru. O -mie -ku 'wee fei, en o -mie -ku 'wee 'flɛ 'tanlɛ. ⁶En o -mienun -a 'sunɔn 'bɔ kuun, o o -sɔn, en o o tɛɛ.

⁷'Bli 'fɔ mingɔnnɛn zɛ a ji -wlɪdɪ. E 'yee 'sounjanun 'pa 'sia 'nan 'o min -tɛnɔn zɛ o -tɛɛ, en 'o -wee 'fla 'tɛ 'bli.

⁸"Bɛ -sru en e 'nan 'e 'sunɔn lɛ 'nan: «An cɛɛn lɪ 'pa "fedi fɛnɔn drɛdɪ man. 'Pian minnɔn nen maan 'vɪ -wlɛ "bɛ, o 'ka "fedi zɛ -a da 'nɔn 'a dɪ. ⁹-Yee "wean 'ka 'ku -si -plannun da. Minnɔn pɛɛnɔn nen ka bɔa 'o man bɛ, 'ka vɪ -wlɛ 'nan 'o 'ta lɪ 'pa "fedi da.» ¹⁰Mingɔnnɛn 'sunɔn zɛ waa drɛla "da. Minnɔn pɛɛnɔn nen o 'bɔ o man bɛ, o -ta waa. Min -wlɪdɪ oo, min 'yɪ oo, o pɛɛnɔn 'ta, en o 'kɔn zɛ -a -ci 'fa.

¹¹Mingɔnnɛn wlala o va 'nan -e 'e minnɔn nen o -ta "fedi da bɛ o yɪ. E min -tɔ 'yɪ o yɛi tɛ lɪ 'pa "fedi da sɔ 'ka "da "dɪ. ¹²En e 'nan -yrɛ 'nan: «An bee, lɪ 'pa "fedi da sɔ 'ka 'i da dɪ. E drɛ 'kɔ, en i ya 'gu?» Min zɛ ya'a -kɔlɛ 'wɪ 'tɔ 'sɪdɪ -a "da "dɪ.

¹³-A -nan nen mingɔnnɛn -a 'vɪ 'e 'sunɔn lɛ 'nan: «'Ka min 'labe -a 'kun, 'ka cɛɛn 'lee -a -pɛ -yrɪ, -e 'ka tuv klun va bei, fɛnan nen -wuɔdɪ 'lee 'shɛ da -blɪdɪ cɪ bɛ -a -nan.» »

¹⁴En Zozi -a 'le 'sran -wlɛ 'nan: «Minnɔn nen Bali o laabu bɛ, o ya "kaga. 'Pian minnɔn nen Bali o "sia "va 'yee vɛ -a bɛ, o ya "wɛnnɔn.»

'Sukɔlɛ -pan wɔdɪ da wɪ

(Mk 12.13-17; Lk 20.20-26)

¹⁵"Bɛ -sru en Farizen 'nɔn 'ku 'o cin yulɛ. Waa 'pla "da 'nan 'o Zozi 'kun 'e wei man. ¹⁶-A -nan nen o 'wee minnɔn 'lee Erodi -le minnɔn 'pa 'sia 'nan 'o 'wɪ laabu Zozi 'lɔ. Waa laabu -yrɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kua -tɔa 'nan

i ya 'wɪ tɪɣl vɪzan -a, ɛn i Bali -sru 'ta wɒdɪ 'paaman minnun ji 'e tɪɣl da. Yi'a klanman min lɔ 'wɪ tɪɣl 'ci 'sɪdɪ -a -yrɛ dɪ. ɛn yi'a min bo 'va 'dɪ. ¹⁷-Yee 'wean kva laabo 'i 'lɔ 'nan: «A -si a -kaa 'lɔ -e -kaa 'sukɔlɛ -pan wɒ Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza lɛ, -baa te -ka'a drɛ dɪ? 'Wɪ nɛn 'yie ji bɛ, 'i vɪ 'kʊɛ! »

¹⁸Pian 'wɪ nɛn -a -cin cɪ o ji bɛ Zozi -a -kɔnnɛn 'yɪ. ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Wei 'flivli 'nɔn! Ka ya 'an 'man -wɛɛnan -wɪdɪ! ¹⁹"Lala nɛn ka 'sukɔlɛ -pan wo -a bɛ, 'ka 'lein 'wlɛ -tʊ 'si 'va -e 'ka -kɔɔn 'mɛn!» -A -nan nɛn o 'lein 'wlɛ -tʊ kɔɔn -yrɛ. ²⁰ɛn Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Tɪ -wulo -fodo nɛn 'gʊ? ɛn -tɪ 'tɔ 'crɛn nɛn 'gʊ?»

²¹O 'nan -yrɛ 'nan: «Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza nɛn.»

ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Fɛ nɛn Seza -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Seza lɛ! ɛn fɛ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Bali lɛ!»

²²'Wɪ zɪɛ -a mandɪ o 'plo 'fɔ, -a -nan nɛn o 'si Zozi 'srɔn, ɛn o -kʊ.

Minnun nɛn o -kaa bɛ o wuanla -kanɔn 'va
(Mk 12.18-27; Lk 20.27-40)

²³Yi 'bɔ 'lein zɪɛ -a da bɛ, Saduze 'nɔn -mie pli Zozi man. Saduze 'nɔn 'o 've 'nan -te min -ka bɛ, ya'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. Zɪ o pli 'man 'bɛ, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: ²⁴«Bali -le 'wɪ 'paazan, Moizi 'e 'nan: «-Te min lɪ 'pa, ɛn -a san zɪɛ e -ka, te wa'a tian 'nɛn 'yalɛ 'o 'vale 'e nan 'bɔ 'a dɪɛ, -yee -cale zɪɛ -a 'bʊɪ 'e 'pa, -e 'e 'bʊɪ klu bɔlɔ!» ²⁵Bali -le 'wɪ 'paazan, min -tʊ a 'li 'kʊ 'va bɛ 'yee 'nɛn 'klɔnmɔn a 'sɔravli. -A tɛdɛ lɪ 'pa. Wa'a tian 'nɛn 'yalɛ 'e nan zɪɛ -a dɪ, ɛn e -ka. -A klu 'ka 'fʊlɛ dɪ, -yee 'wean -a -suannɛn 'e 'bʊɪ -cale zɪɛ -a 'pa. ²⁶'Wɪ 'tʊwli zɪɛ -yɛɛ 'bɔ 'nyian -yee 'man, ɛn -yɛɛ 'bɔ -a yaagazan man. E drɛ zɪɛ -trilii, ɛn o 'sɔravli cɛɛn -kaadɪ man. ²⁷"Bɛ -sru ɛn lɪ 'bɔ -ka. ²⁸Tʊ nɛn minnun wuanla -kanɔn 'va bɛ, lɪ zɪɛ e -kɔan -tɪ nan -a? Kɔɔ o 'sɔravli 'bɔ -a 'pa lɪ -a.»

²⁹ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Ka'a tian 'wɪ 'tʊ -ci manlɛ 'fo 'dɪ. 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a -ci maan dɪ, ɛn Bali -le 'plɛblɛ bɛ, ka'a tɔa dɪ. ³⁰Kɔɔ tʊ nɛn minnun wuanla -kanɔn 'va bɛ, -klɔnmɔnnun 'ka lɪ paa dɪ, ɛn lumɔnnun 'ka -kɔnnɛn paa dɪ. O -kɔan 'le Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. ³¹-Te -a -cin a 'ka 'ji 'nan, minnun nɛn o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪɛ, te ka ya 'ka 'fli see 'paanan. 'Wɪ 'nɛn Bali -a 'vɪ 'yee 'fluba 'ji bɛ, ka'a tian -a ta vɪlɛ dʊʊ? ³²Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan: «An ya Abraam -le Bali -a, ɛn an ya Izak -le Bali -a, ɛn an ya Zago 'le Bali -a.» Tʊ nɛn Bali 'wɪ zɪɛ -a ve bɛ, te -kaa tranun zɪɛ o kaa -a -nan 'mɔn. 'Pian Bali 'le 'va bɛ, o yɪɛ a 'man tian, kɔɔ Bali a minnun nɛn o yɪɛ cɪ 'man 'bɛ -wee Bali -a, e 'ka minnun nɛn o kaa bɛ -wee Bali -a dɪ.»

³³Minnun nɛn o cɪ 'wɪ zɪɛ -a mannan bɛ, Zozi 'le 'wɪ 'paadɪ o 'plo 'fɔ.

-Mɛ 'wɪ 'bɛ cɪ Bali -le -pei -tɔ wɪ -dan a?
(Mk 12.28-31; Lk 10.25-28)

³⁴Farizen 'nɔn -a 'man 'nan Zozi Saduze 'nɔn klɪ 'wɪ 'a. -A -nan nɛn o -ta 'o cin yɪlɛ Zozi man. ³⁵ɛn o va min -tʊ nɛn e Bali -le -pei -tɔ wunun

-tɔa 'kpa tɪɡlɪ bɛ, e 'wɪ laabu Zozi 'lɔ 'nan -e 'e wei man. ³⁶Yaa laabu -yɾɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ 'paazan, Bali -le -pei -tɔ wɪ pɛɛnɔn bɛ, -a 'cɛn 'bɛ cɪ 'va -dan?»

³⁷En Zozi 'e 'nan -yɾɛ 'nan:

« 'I Minsan 'bɔ nɛn 'yie Bali -a bɛ, -a yɪ 'yi 'i 'bli pɛɛnɔn 'a!

'I yɪ 'yi 'yie 'wɪ dɾɛdɪ pɛɛnɔn 'a!

En 'i yɪ 'yi 'i 'ci 'nrɔndɪ pɛɛnɔn 'a.»

³⁸'Wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ Bali -le -pei -tɔ wɪ tɛdɛ -a, ɛn -yɛɛ cɪ 'va -a -dan a. ³⁹En -a 'flizan nɛn o cin 'sia 'a bɛ, -nyɾɛn 'ɡv:

« 'I bɔɛzan -tɔ yɪ 'yi

'le 'yie 'wɪ 'zɔ!»

⁴⁰'Wɪ 'fli zɪɛ, -wɛɛ cɪ 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn -a 'vɪ bɛ -a -wulo -a, ɛn -wɛɛ cɪ 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ bɛ -a -wulo -a.»

-Tɪ -pɪ nɛn Crizi -a?

(Mk 12.35-37; Lk 20.41-44)

⁴¹'Bɛ -sɾu ɛn Zozi -a laabu Farizen 'nɔn pɛɛnɔn nɛn 'o cin 'yɪ bɛ -wɔ 'nan: ⁴²«Crizi nɛn Bali -a 'si 'va -e 'e min 'si 'wɪ 'ji bɛ, -tɪ -pɪ nɛn? "Cɛɛ 'ji min nɛn e cɪ -a bɛ, 'ka vɪ 'mɛn!»

En o 'nan -yɾɛ 'nan: «David -pɪ nɛn!»

⁴³En Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Te Crizi a David -pɪ -a bɛ, -mɛ 'le 'wɛan nɛn zɪ Bali lei 'saun 'ta 'tɔ David man bɛ, yaa laabu 'e 'san? Kɔɔ David -a 'vɪ 'nan:

⁴⁴«Minsan Bali -a 'vɪ 'an 'san lɛ 'nan:

'I -nyɾan 'an 'pɛ 'yi 'da -trilii,

-e 'an 'cɛn 'i 'nanmannɔn 'klɪdɪ man.»

⁴⁵-Te David 'bɔ Crizi laabo 'e 'san bɛ, e dɾɛ 'kɔ ɛn 'bɛ -kɔan David kluda min -a?»

⁴⁶Min -tɔ 'ka -kɔlɛlɛ 'wɪ 'tɔ 'sɪdɪ -a 'da -yɾɛ 'dɪ. 'Bɛ -sɾu min -tɔ 'ka 'nyian 'wɪ laabɔlɛ Zozi 'lɔ 'nan -e 'e wei 'kun dɪ.

Te 'ka 'wɪ dɾɛ 'le Farizen 'nɔn 'le 'wɪ 'zɔ dɪ!

(Mk 12.38-40; Lk 20.45-46)

23 ¹'Bɛ -sɾu ɛn Zozi 'wɪ tin 'badɪ 'sia 'e -sɾunɔn 'lee minnɔn pɛɛnɔn lɛ. ²Yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan: «'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn 'bɛ Moizi -le -pei -tɔ wɪnɔn 'paaman 'ka 'ji. ³-Yɛɛ 'wɛan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn waa ve 'cɛɛ bɛ, 'ka 'ta wɔla 'da! 'Pian te 'ka 'ta wɔla o dɾɛ wɪnɔn da dɪ! Kɔɔ 'wɪnɔn nɛn waa 'paaman 'ka 'ji bɛ, -a da 'cɛɛ 'o 'bɔ 'o 'ta wɔla dɪ.

⁴'Wɪnɔn nɛn o ya 'pleblɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn waa -tɛa 'e cin da -e 'o vɪ minnɔn lɛ 'nan 'o 'ta wɔla 'da. 'Pian o 'ka 'vale o 'paa o va -a dɾɛnan dɪ. ⁵-Wee 'wɪ pɛɛnɔn dɾɛdɪ bɛ, e ya min yie 'lɛ. 'Fluba nɛn waa cɾɛn -tɛa, -e 'o 'pa o nyɾɛnbɔn da bɛ, 'lee -nyɾɛn waa cɾɛn -tɛa -e 'o 'pa 'o 'pɛ -da bɛ, 'lee sɔ 'lɛbo

"nɛn 'e -plimlan bɛ, -wee vɛ "mlianla "da. ⁶Te e ya "fɛdi da -a oo, ɛn -te e ya cin yɪ 'kuin -a oo, -nyran 'nan 'kpagba nɛn waa 'sidi ye "yi. ⁷Waa ye "yi 'le 'nan min 'e 'o 'tɔ bu -guada, ɛn waa ye "yi 'le 'nan min 'e 'o laabu 'fluba "paazan.

⁸'Pian 'cee ve bɛ, te 'ka -wɛɛ 'nan min -tɔ 'e 'ka laabu 'fluba "paazan dɪ! Kɔɔ 'ka pɛɛnɔn ka drɛ "buɪnun -a, ɛn Bali -tuwli 'bɛ ci 'wɪ "paazan -a 'ka 'ji. ⁹ɛn "nyian bɛ, 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, te 'ka min -tɔ bɔ -a laabudɪ -a 'nan 'ka "tɪ "dɪ, kɔɔ 'ka "tɪ "a laji lou, Bali nɛn. ¹⁰Te 'ka -wɛɛ 'nan min -tɔ 'e 'ka laabu 'e 'tazan dɪ! Kɔɔ Crizi -tuwli 'bɛ ci 'ka 'tazan -a. ¹¹'Ka 'va min -dan 'e drɛ 'ka pɛɛnɔn 'suzan 'a. ¹²Min nɛn 'e 'fli drɛ -dan bɛ, Bali -a dra "wɛnnɔn. ɛn min nɛn 'e 'fli drɛ "wɛnnɔn bɛ, Bali -a dra -dan.»

Zozi 'wɪ 'pla 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn lɛ
(Mk 12.40; Lk 20.47; 11.39-52)

¹³«'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn, ka 'wɪ dra min yɪɛ 'lɛ! 'Wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ ka -si -tɔ minnɔn lɔ 'nan te 'o 'ku Bali va dɪ. 'Ka 'bɔ, ka 'ka 'vale 'ka -wɪla "wo Bali -le mingɔnnɛn trɛda dɪ, ɛn minnɔn nɛn o ya 'vale 'o -wɪmlan 'nan bɛ, ka -si 'lɛ 'wɪ -wɪlɔ.

¹⁴['Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn, ka 'wɪ dra min yɪɛ 'lɛ! 'Wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ ka -calɛnɔn -le fɛnɔn "sia 'o 'lɔ -dawli -a. "Bɛ -sru -e 'ka Bali tru 'ba -plɔn 'nan -e minnɔn 'o 'ka "sia min tɪglɪ 'a. 'Wɪnɔn zɪɛ -yɛɛ "wɛan Bali -wee tin "paa 'plɛblɛ.]

¹⁵'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn, ka 'wɪ dra min yɪɛ 'lɛ! 'Wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ ka -ko min -wɛɛlɛ 'trɛda fɛ -kɔɔbli 'nan, 'nan -e 'o 'ta wɪla 'cee -pɛi -tɔ wɪnɔn da. ɛn -te ka min 'yɪ bɛ, 'cee 'wɪ "paadɪ a limlan min -wɪlɪdɪ "a "fo. -Yɛɛ -kɔndɪ -wɪlɪdɪ -ciala 'cee vɛ da 'e 'pa -a "fli.

¹⁶'Ka yɪɛ a 'e 'wɪdɪ, ɛn ka ya "vale 'ka -si -kɔɔnman minnɔn lɛ. -Yɛɛ "wɛan 'wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kaa paa minnɔn ji 'nan, -te min 'e 'pɛ wɪuan Bali -pan 'kɔn da bɛ, ya'a fɛ -tɔ dra min lɛ dɪ. 'Pian -te min 'e 'pɛ wɪuan -sɪga nɛn Bali -pan 'kuin bɛ -a da bɛ, -yɛɛ ci 'wɪ -dan a. -A san -a 'ta ta wo -kpɔ. ¹⁷-Blɔnɔn nɛn kaa, ɛn 'ka yɪɛ a 'e 'wɪdɪ! -Sɪga bɛ e ya fɛ -tɔ -a, 'pian Bali -pan 'kuin nɛn e dra 'saun Bali 'lɛ. Ka'a tɔa zɪɛ duv?

¹⁸ɛn ka paa minnɔn ji "nyian 'nan, -te min 'e 'pɛ wɪuan Bali -pan "dave da bɛ, ya'a fɛ 'tɔ dra min lɛ dɪ. 'Pian -te min 'e 'pɛ wɪuan 'sraga buvɛ nɛn Bali -pan "dave da bɛ, -a da bɛ, e ya 'wɪ -dan a. -A san -a 'ta ta wo -kpɔ. ¹⁹Yɪɛ 'wɪnɔn! 'Sraga buvɛ bɛ e ya fɛ -tɔ -a, 'pian Bali -pan "dave da nɛn e dra 'saun Bali 'lɛ. Ka'a tɔa zɪɛ duv? ²⁰Min nɛn 'e 'pɛ wɪuan Bali -pan "dave da bɛ, te 'e 'pɛ wɪuan Bali -pan "dave 'lee 'sraga buvɛ pɛɛnɔn nɛn "da "bɛ -a da. ²¹Min nɛn 'e 'pɛ wɪuan Bali -pan 'kɔn da bɛ, te 'e 'pɛ wɪuan Bali nɛn e -nyɛanla 'ji bɛ -a da. ²²ɛn min nɛn 'e 'pɛ wɪuan labli man bɛ, te 'e 'pɛ wɪuan Bali -le mingɔnnɛn pɛin man, ɛn "nyian te 'e 'pɛ wɪuan Bali da kɔɔ -yɛɛ ci 'e -nyrandɪ pɛin zɪɛ -a da.

23 'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn, ka 'wɪ dra min yie 'lɛ! 'Wɪ -taa "bɔle 'ka man! Ka fɛ pɛɛnɔn 'fuzan -nɔan Bali lɛ. En 'nyian fɛ 'finvinnun pɛɛnɔn bɛ, kaa -fuzan -nɔan Bali lɛ, -nyren "le sinwlenun nen waa laabo manti 'lee aneti 'lee -cimen bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. 'Pian -pei -tɔ wɪnɪn nen o cɪ -dan 'le 'cɛɛ drɛ bɛ cɛɛ 'tʊe. 'Wɪ tɪɡɪ drɛdɪ a -tʊ, en min nyrinda 'sɪdɪ a -tʊ, en yɪ -tɛradɪ Bali da a -tʊ, 'wɪnɪn zɪɛ -nyren kaa dra 'e tɛdɛ paan 'vaa -e 'ka pee drɛ "bɛ -sru! 24 'Ka yie a 'e 'widɪ, en ka ya "vale 'ka -sɪ -kɔɔnman minnɪn lɛ. -Te 'nyrɔndru "wennɛn 'fɔ 'ka 'blɪfɛ va bɛ, kaa "sia 'va. 'Pian -wɪ -dandan nen waa laabo shamo bɛ, cɛɛ "mɛan tɛ ka'a -kɔnnɛn 'yɛ dɪ.

25 'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn, ka 'wɪ dra min yie 'lɛ! 'Wɪ -taa "bɔle 'ka man! Kɔɔ ka 'kulɛnɛn 'lee -pɔ man "foeman fɛnyian, 'pian fɛnɪn nen kaa -blɛ -jɪ bɛ, crinnan fɛnɪn 'lee fɛnɪn nen kaa "sia minnɪn lɔ 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn da bɛ -nyren. 26 Farizen 'nɔn, 'ka yie a 'e 'widɪ! 'Ka -wɛɛ 'nan 'ka 'ci 'e drɛ tɪɡɪ 'vaa -e 'ka 'kulɛnɛn 'lee -pɔ man "foe.

27 'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn, ka 'wɪ dra min yie 'lɛ! 'Wɪ -taa "bɔle 'ka man! Kɔɔ ka ya "le min -yrɛnɪn nen o trɛɛ 'wɪ "man "bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. O man bɛi "a fɛnyian, 'pian tɛ o cɪ a 'e fadɪ min 'wɪlɛ 'lee fɛ fʊɪdɪ pɛɛnɔn 'a. 28 'Ka 'bɔ "nyian, minnɪn 'ka yɛ min tɪɡɪnɪn -a, 'pian tɛ ka 'ka 'bɛ 'a dɪ. Ka 'wɪ dra min yie 'lɛ, en 'ka 'ci a 'e fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'a.

29 'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn, ka 'wɪ dra min yie 'lɛ! 'Wɪ -taa "bɔle 'ka man! Kɔɔ Bali 'lewei vɪnɔn nen -kaa tranun o tɛɛ bɛ, ka 'kɔn drɛ o -yrɛ da. En "nyian ka min tɪɡɪnɪn -yrɛ da drɛ fɛnyian fɛnyian. 30 "Cɛɛ vɪ 'nan kaa 'kɔn 'wɪnɪn zɪɛ -a drɛnan bɛ, tɛ kaa vɛ 'nan: <"Tɛ tʊ nɛn 'kʊ tranun yie a "man, kʊ ya -nan bɛ, "tɛ kʊ'a 'palɛ o va -e 'kʊ Bali 'lewei vɪnɔn -tɛɛ 'dɪ.> 31 En 'wɪnɪn zɪɛ -a vɪdɪ -a -kɔɔnman 'nan kaa 'vɪ 'ka 'fɪlɪ -a 'nan 'ka tranun 'bɛ Bali 'lewei vɪnɔn tɛɛ. 32 'Wɪnɪn nen 'ka tranun -a drɛ 'lɪ bɛ, -tɛ ka ya "va, "ka 'drɛ 'e 'cɪɪla -wee vɛ da!

33 Ka ya min -wɪdɪnɪn -a! Bali -lɛ tɪn -tɛa 'ka da -kpɔ. Tɛ -a -cɪn 'e 'kɔn 'ka 'jɪ 'nan, 'tɛ nɛn ya'a 'drɪman dɪɛ e 'ka "bluman dɪ! 34 -Yɛɛ "wɛan 'ka "trɔɛn 'tɔ 'wɪ 'ɡʊɛ -yrɛ 'kpa! 'An "ta -daa Bali 'lewei vɪnɔn 'lee 'wɪ 'tɔnɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'palɛ -sia 'cɛɛ. Ka o -mɪɛ -tɛa "va, en ka o -mɪɛ -tɛa "o -pɛɪndɪ -a yɪba "plan da, en ka o -mɪɛ -sɔan -ngblɛ -a 'cɛɛ cɪn yɪ 'kɔnnɪn -jɪ. Ka 'tɛ "paa o -mɪɛnɪn da 'flanun da, tɛ wa'a 'o 'wɪulo da yɛ 'ka 'lɔ dɪ. 35 'Wɪnɪn zɪɛ -a drɛdɪ 'bɛ -maan -e minnɪn nen wa'a 'wɪ 'wɪdɪ "drɛɛ dɪ, en 'ka tranun o tɛɛ bɛ, o -ka wɪ 'e 'pa 'ka da zɪa. Abel nɛn min tɪɡɪ 'a bɛ, -a da nɛn 'ka tranun -a 'sia -trɪlɪɪ, en e 'bɔ Barashi -pɪ Zakari nɛn kaa -tɛ Bali -pan 'kɔn 'lee Bali -pan "dave yɛi "bɛ -a da. 36 Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yɛɛ "wɛan bɛ, Bali -lɛ tɪn -tɛa 'ka -naagɔnɔn da.»

Zozɪ 'wʊɔ Zeruzalem 'nɔn 'lɛ "wɛan (Lk 13.34-35)

37 «Zeruzalem 'nɔn, 'cɛɛ 'wɪ 'naan 'an man -wɪdɪ! Ka Bali 'lewei vɪnɔn tɛɛ, en minnɪn nen Bali o 'pa 'sia 'cɛɛ bɛ, ka o tɛɛ -kɔlɛnɪn -a. Maan man

-wɛɛ 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an 'ka treman 'e cin man "le zɪ mɛin "bʊ 'yee
 'nennun treman 'e -pɛba wlu bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Pian ka'a 'wɪlɛ 'man 'dɪ.
 38-Yee "wɛan an 'ta 'an 'pɛ 'sia 'ka -sru, -e 'cee Bali -pan 'kɔn 'e 'fʊ 'e 'tun.
 39Maan ve 'cɛɛ 'nan, ka'a 'nyian 'an yɪ pee wo dɪ, -trilii -e 'ka vɪ 'nan: <Bali
 -le -fɛa 'e 'kɔn min nɛn e -taa Minsan 'tɔ da bɛ -a man.> »

Zozi Bali -pan 'kɔn 'wɪ wɪ 'vɪ
(Mk 13.1-2; Lk 21.5-6)

24 ¹"Bɛ -sru Zozi 'bɔla Bali -pan 'kuin, ɛn e -kudɪ 'sia. -A -nan nɛn
 -a -srɔnɔn pli 'man, ɛn o 'nan -yre 'nan: «'I 'yɪɔ, Bali -pan 'kɔn a
 -mien!» ²En Zozi 'e 'nan -wɪlɛ 'nan: «-A pɛɛnɔn 'labɛ 'ka -nanjɛn! Maan ve
 'cɛɛ 'wɪ tɪɣl 'a 'nan, 'kɔn 'labɛ e -wia. -A -kɔlɛ pɛɛnɔn fuimlan 'man, -a -tʊ
 'ka 'fo 'e bɔɛzan -tʊ da dɪ.»

'Wɪ yɪdɪ -dandan bɔa minnun man 'vaa -e 'trɛda -nyan tʊ 'e bɔ
(Mk 13.3-13; Lk 21.7-19)

³Zɪ Zozi 'bɔla Olivie pɔn da bɛ, e -nyran, ɛn -a -srɔnɔn -a laabʊ -yrɔ 'nan: «'Wɪ
 nɛn i 'sia -a vɪnan 'gʊɛ, tʊ 'cɛn 'man nɛn e dra? En 'nyian -mɛ 'wɪ 'bɛ dra 'vaa -e
 'kʊ -tɔ 'nan 'i 'ta tʊ 'bɔ? En -mɛ 'wɪ 'bɛ dra 'vaa -e 'kʊ -tɔ 'nan 'trɛ 'nyan tʊ 'bɔ?»

⁴En Zozi 'e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Ka yɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Te min -tʊ 'e 'ka see 'paa -e
 'ka 'si -si tɪɣl da dɪ! ⁵Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, min "kaga -taa 'talɛ 'an
 'tɔ da. Waa ve 'o 'fli man 'nan, min nɛn Bali -a 'si 'va 'bɛ -nyrɛn 'waa, -e min
 'kaga 'o -sɔɔnla o -sru. ⁶Ka -kuli -tan winun maan, ɛn ka 'fla -kɔɔbli -kɔɔbli da
 -kuli winun maan. Te 'o 'ka 'cɛn nyɛn -a dɪ! Kɔɔ 'winun zɪɛ -wɛɛ dra 'e 'flin, 'pian
 'trɛda -nyan tʊ 'cɛɛ dɪ. ⁷'Lɛɣlɔn 'tʊ -ji 'nɔn -taa 'wunlɛa 'lɛɣlɔn 'tʊ -ji 'nɔn man, ɛn
 mingɔnnɛn trɛ -tʊ -taa 'wunlɛa mingɔnnɛn trɛ -tʊ man. Dra minnun -tɛɛman
 fɛ "kaga 'nan, ɛn 'trɛ 'nyɔnnman fɛ "kaga 'nan. ⁸-A pɛɛnɔn zɪɛ e ya "le 'nan 'nɛn
 'yadɪ -lɛ cɪ -yaa pou sianan "wɛnnɛn 'zʊ.

⁹Tʊ zɪɛ -a man nɛn minnun 'ka "kuundɪ 'siala, te o 'tɛ 'paa 'ka da, ɛn te o 'ka
 -tɛɛman. 'Lɛɣlɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn 'naan 'ka man, ka drɛ 'an -srɔnɔn 'a -lɛ 'wɛan.
¹⁰En 'nyian min "kaga 'sia 'an -sru. 'O cin man wɪlɛ -fɔa, te o 'naan 'o cin man.
¹¹Minnun nɛn o 'wlu wɪ "sia -e 'o vɪ, te waa ve 'nan o ya Bali 'lewɛi vɪnɔn 'a
 bɛ, o bɔala 'trɛda 'kaga. ɛn o min "kaga see 'paaman. ¹²'Wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ faa
 'da 'trɛda -lɛ 'wɛan, min "kaga 'le min yɪdɪ 'yɪ 'e 'le -tɔa. ¹³'Pian min nɛn e -tɔ
 'plɛblɛ -trilii, ɛn e 'bɔ -a 'le 'srannan 'bɛ, e 'sia 'wɪ ji. ¹⁴Bali -lɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ
 min da bɛ, 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn. ɛn 'wɪ zɪɛ minnun -a fuimlan 'man 'trɛda 'nɔn
 pɛɛnɔn 'va, -e 'lɛɣlɔn 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'o man. "Bɛ -sru 'vaa -e 'trɛda -nyan tʊ 'e bɔ.»

Tʊ nɛn 'wɪ yɪdɪ "mlianla "da "bɛ, Zozi -a 'wɪ 'vɪ
(Mk 13.14-23; Lk 21.20-24; 17.23-24)

¹⁵«Bali 'lewɛi vɪzan Daniel -a 'vɪ 'nan, 'wɪ 'wlɪdɪ 'nɔnnɔn -taa 'drɛlɛ
 Bali -lɛ 'kuin. Min nɛn e 'fluba 'gʊɛ -a ta ve bɛ 'e 'ci man 'kpa! Tʊ nɛn 'wɪ

zɛ kaa -nan 'yɪ Bali -pan 'kuin bɛ, ¹⁶minnun nɛn o cɪ Zude 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'o flɛn 'bli, 'o 'kʊ pɔnnun yei! ¹⁷En -te min a bei "bɛ, te 'e -wla 'yee 'kuin -e 'e 'kʊ fɛ -tʊ 'sia dɪ! ¹⁸En -te min a fei bɛ, te 'e li 'e da 'fla -e 'e 'kʊ 'yee -trale 'si 'yee 'kuin dɪ! ¹⁹Lumɔnnun nɛn o -pɔn cɪ 'o man tʊ zɛ -a man bɛ, 'lee lumɔnnun nɛn 'nɛn 'nyɔn -mlɪan -wɔ tʊ zɛ -a man bɛ, -wee yɾa yɪdɪ 'mlɪanla "da. ²⁰-Yee "wean 'ka Bali tru 'ba 'nan, te 'wɪ zɛ 'e 'tria laa 'fɛn tʊ -man dɪ, ɛn te 'e 'tria 'cee 'flɪnla 'yɪ da dɪ! ²¹Kɔɔ 'wɪ yɪdɪ -kɔan -dan 'kpa tʊ zɛ -a man. Zɪ Bali 'trɛ drɛ 'li -e 'e bɔ cɛɛgʊ yɪ -a bɛ, -a suman 'wɪ yɪdɪ 'ka tɪan drɛlɛ dɪ. ɛn 'wɪ yɪdɪ zɛ -a pee 'ka 'dra 'nyɪan 'li 'trɛda "fo "dɪ. ²²Yɪnun nɛn 'wɪnun zɛ o dra "da "bɛ, Bali -a -mie cɛɛn "da. -Te ya'a 'wɪ zɛ -a drɛlɛ dɪɛ, "te min -tʊ -wulo 'ka -taa bɔlɛa "va "dɪ. 'Pɪan minnun nɛn e o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, -wee "wean e yɪnun -mie cɛɛn "da.

²³-Te min -tʊ -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, min 'sɪzan 'wɪ 'ji Crɪzi a 'gʊ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, Crɪzi a -mɪɛn bɛ, te 'ka yɪ -tɛra "da "fo "dɪ! ²⁴Kɔɔ minnun nɛn o 'wlu -sean 'nan 'wɛɛ cɪ Crɪzi -a bɛ, o -taa "kɔnlɛ 'trɛda. ɛn minnun nɛn o 'wlu wɪnun vɛ, te waa vɛ 'nan Bali 'lewei vɪnɔn nɛn waa bɛ, o -taa "kɔnlɛ 'nyɪan. O -taa 'lɛbo "fɔ wɪ -dandan 'lee -cɛ -srɔn "wɪ -dandan drɛlɛ. Waa dra 'nan -te 'o 'pɛ 'sɔ a bɛ -e 'o minnun nɛn Bali o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, o 'si -sɪ tɪglɪ da. ²⁵'Wɪnun zɛ maan -cɪn -trɔa 'ka 'ji 'nan, te 'ka yɪɛ a 'ka 'flɪ -va.

²⁶-Yee "wean -te min -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, Crɪzi a "bui "da bɛ, te 'ka 'kʊ -nan dɪ. ɛn -te waa 'vɪ 'cɛɛ 'nan, e ya 'kɔn 'tʊ -ji bɛ, te 'ka yɪ -tɛra "da "dɪ. ²⁷Kɔɔ tʊ nɛn 'an 'bɔ Blamin -pɪ 'an -taa "man "bɛ, e dra "le laa -paan 'zʊ. Laa -paan, 'e 'wlei -wlei -fɔa, e "sia yɪdɛ wluan "nan 'zia, -e 'e 'kʊ yɪdɛ 'fɔ -nan "va 'zia. 'Trɛda 'nɔn pɛɛnɔn -a -nan ye. ²⁸-Kaa -tɔa 'wein 'nan fɛnan nɛn -wɪ -kadɪ cɪ 'e pladɪ bɛ, -a ta lou "nɛn -wɪ pɛa "bli "lomannun 'o 'ble.»

Blamin -pɪ -tadɪ da wɪ
(Mk 13.24-27; Lk 21.25-28)

²⁹«-Te 'wɪ yɪdɪ -dan zɛ, e cɛɛn -nyandɪ man bɛ, 'nun tɔɔn yɪdɛ yɾa klun -tɔala, mɛn 'bɪdɪ 'e 'le -tɔa, mɛn crɛnnun "sia laji, o -tɛɛmlɛn "tra, ɛn laji fɛnun pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔ "bɛ, o "sia 'o 'klu -ji.

³⁰Tɔɔn minnun pɛɛnɔn -a -kɔnnɛn ye laji 'nan 'an 'bɔ Blamin -pɪ -tadɪ 'bɔ 'mɛn. "Bɛ -sru 'trɛda 'nɔn pɛɛnɔn 'an 'bɔ Blamin -pɪ ye -tanɛn "lolu -koei "da laji, -e 'o 'wuɔdɪ 'sia. 'Plɛblɛ -dan -kɔan 'an 'lɔ, ɛn 'tɔ -dan -kɔan 'an 'lɔ. ³¹Bali -le 'bei -dan 'we, -e 'an 'bɔ Blamin -pɪ, 'an 'mɛn 'pasɪanɔn nɛn laji bɛ o 'pa 'sia 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan. Minnun pɛɛnɔn nɛn an o 'si "va 'mɛn vɛ -a bɛ, 'mɛn 'pasɪanɔn o cɪn ye. Fɛ -tʊ -nan 'ka 'fʊ 'trɛda, te wa'a min 'sɪlɛ 'bɛ 'nan dɪ.»

'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wuɔdɪ tʊ pɛɛnɔn man Blamin -pɪ -tadɪ -le "wean
(Mk 13.28-33; Lk 21.29-33)

³²«'Wɪ nɛn e dra fɪjɛ yɪba 'lɛ bɛ, 'e drɛ 'cee 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a! -Te -a 'la nrɪndɪ 'sia "da "bɛ, kaa -tɔa 'nan 'munmun tʊ a -tanɛn bɔdɪ -a -kogo.

33-A -tɔwli "nen 'nyian, 'an 'bɔ Blamin -pɪ -tadɪ -le vɛ -a. -Te ka 'wɪnun nen maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -a 'yɪ drɛnan bɛ, 'ka -tɔ 'nan 'an 'tadɪ a bɔnan 'kogo!
 34Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka -naagunɔn 'gʊɛ, ka'a 'cɛan -kaadt man 'vaa, -e 'wɪnun zɪɛ 'o drɛ dɪ. 35Labli 'lee 'trɛ 'nyan tʊ a, 'pian 'an wei -fo -nan 'li 'trilii.

36Tʊ nen an -taa "man "bɛ, blamin -tʊ 'ka -a tɔa "fo "dɪ. En Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ, wa'a tɔa "fo "dɪ, en 'an 'bɔ Blamin -pɪ ma'an tɔa "fo "dɪ, 'pian 'an "tɪ 'bɛ -tɔa 'e 'tɔwli.

37Tʊ nen 'an 'bɔ Blamin -pɪ -taa "bɛ, 'wɪnun dra "le zɪ e drɛ Noe tʊ va bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 38Kɔɔ Noe tʊ va 'li te laa -dan 'ka tian 'fɛnlɛ 'trɛda dɪɛ, minnun fɛ blɪ, o -wen mlin, o lɪ 'pa, o -kɔnnɛn 'pa. Waa drɛ zɪɛ -trilii en Noe wla -klu -dan -ji, te waa dra tian. 39'Wɪ 'tʊ -cin 'ka o ji dɪ. O -fu -a dredɪ man zɪɛ -trilii en laa -dan o -nan -nyan "fo. 'Wɪ 'tɔwli zɪɛ -yɛɛ dra 'an 'bɔ Blamin -pɪ -ta tʊ -man. 40Tʊ zɪɛ -a man bɛ, min 'fli -kɔan "fei, 'mɛn 'pasianɔn nen laji bɛ waa -tʊ "siala -e 'o -tʊ 'tʊɪ. 41En "nyian bɛ, lumɔn 'fli -kɔan 'saa 'sɔnnan, 'mɛn 'pasianɔn nen laji bɛ waa -tʊ "siala -e 'o -tʊ 'tʊɪ.

42-Yee "wean 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wʊdɪ tʊ pɛɛnɔn man! Kɔɔ yi nen 'ka 'san -taa "da "bɛ, ka'a tɔa dɪ. 43'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da! Tʊ nen crinzan -taa "min crin wʊlɛ -pei -man bɛ, "te 'kɔn san -a -tɔa "bɛ, "te -a yɪɛ 'fo "man "trilii, en ya'a 'we "man -e crinzan 'e -yee fɛnʊn "koola dɪ. 44'Kɔn san 'ka crinzan -ta tʊ tɔa dɪ. -A -tɔwli "nen 'nyian 'cɛɛ vɛ -a, Blamin -pɪ -le -tadɪ bɔa 'ka man kligli, -yee "wean 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wʊdɪ tʊ pɛɛnɔn man!»

Min man -kɔan 'e wʊdɪ 'kɔ?

(Lk 12.42-46)

45«Min 'suzan "cɛn 'bɛ 'ta wʊla 'e 'san wei da 'wɪ 'tɔdɪ -a? Min 'suzan nen -a tazan 'yee 'kɔn 'pɛba 'wʊ -yrɔ, en yaa 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e -blɪfɛ -nɔn min 'sunɔn -mienʊn lɛ 'e tʊ -man bɛ, -nyrɛn. 46Min 'suzan zɪɛ -te -a tazan 'bɔ "man 'wɪ zɪɛ -a drɛnan bɛ -yee vɛ a 'yi. 47Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -a tazan -a -tɔa 'e yɪfɛ pɛɛnɔn da.

48'Pian -te min 'suzan -wɪdɪ "nen bɛ, zɪ 'e 'ci "nrɔnman 'gʊ. Yaa ve 'nan: <'An 'tazan a 'mɔnnan.> 49Tɔɔn -e 'e 'tɛ 'padɪ 'sia minnun nen 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ o da, te e ya 'e 'fɔdɪ -wɛn -tɛnɔn -sru, o fɛnʊn -ble waa, te o -wen -mlian "waa. 50Tɔɔn yi nen -a -cin 'ka 'ji 'nan 'e 'tazan -taa "dɪɛ, -e 'bɛ bɔla kligli, 51-e -a tazan 'e 'nen "jɛɛnla 'ji -wɪdɪ. E 'wɪ "nen -kɔɔnman -yrɛ "le zɪ o 'wɪ "nen -kɔɔnman minnun nen o 'wɪ dra min yɪɛ lɛ bɛ -wɪɛ "bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ fɛnan nen -wʊdɪ 'lee 'shɛ da -blɪdɪ cɪ bɛ -a -nan.»

Nɔnbɛ "fu man -kɔnnɛn

25 1En Zozɪ -kɔnnɛn pee -fɔ 'nyian -wɪɛ. E 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -nyrɛn 'gʊ. E ya "le nɔnbɛ "fu 'bɛ 'wee

-kannennun 'sia, en o -ku lumon -tu nen e "ta -konnen "paa be -yee 'kuin. Min nen e "ta li "paa be waa -pendi 'sia, koo -wee -ko o 'pale -sia o 'lo le 'wee -kannennun -a. ²Nonbenun zie -a 'soolu a "va "be -blunon nen waa, en -a 'soolu a "va "be 'wi 'tonon nen waa. ³-A 'soolu nen -blunon 'a be, o 'wee -kannennun 'sia, 'pian wa'a 'kunle -a 'yi man di. ⁴En -a 'soolu nen 'wi 'tonon 'a be o 'wee -kannennun 'sia, en o 'kun -a 'yi -mie man.

⁵Min nen e "ta li "paa be, zi e ya 'monnan be, en yi -fola nonbenun zie o da.

⁶Zi bada -to be, en minnun pladi 'sia. O pla 'nan: <Min nen e "ta li "paa be, e ya -tanen. 'Ka 'ku -a 'si 'sia.>

⁷-A -nan nen nonbenun zie o wluan lou, en o 'wee -kannennun dre 'kpa. ⁸Nonbenun 'soolu nen -blunon 'a be, waa 'vi o 'luenun le 'nan: <'Ka 'kue 'cee -kannen 'yi 'non, koo 'kue -kannennun "ta "driman!>

⁹'Pian nonbenun nen 'wi 'tonon 'a be, o 'nan -wle 'nan: <Ceje, ku'a 'we 'man "di. Ya'a 'boa 'kue ve 'lee 'cee ve -a di. 'Ka 'ku 'cee ve 'lo -kannen 'yi -tanzen -va!>

¹⁰En nonbenun zie o -ku -a 'lole. Tu zie -a wlu nen min nen e "ta li "paa be e 'bola. En nonbenun 'soolu nen o man ci 'e wuudi be, o -ku li 'pa "fedi da. -A -nan nen minnun 'kon 'le 'wu o da.

¹¹"Be -sru en nonbenun nen -blunon 'a be, o -ta. O 'kon -te, te o -paanman 'nan: <'Ku 'san, 'ku 'san, 'i yra 'si, 'i 'kon 'le 'su 'kuel>

¹²'Pian li 'pazan zie ya'a 'wile "man "di. E 'nan -wle 'nan: <Ma'an 'ka 'toa di.> »

¹³En Zozi -a 'le 'sran -wle 'nan: <'Wi zie -a bodi 'ka man -le "wean be, 'ka 'man 'e 'kon 'e wuudi tu peenon man, koo tu nen an -taa "man "be, ka'a toa di.>

Zozi -konnen pee -fo minnun nen 'o man ci 'o wuudi be o man
(Lk 19.12-17)

¹⁴<Bali -le mingonnen -blidi min da be, -nyren 'gu. E ya "le min -tu 'be "ta -ko 'ta wunan. Min zie 'e 'sunon laabu, en 'e yife peenon -peba 'wu -wlo. ¹⁵E -siga 'wle 'soolu 'non -a -tu le, en yaa -non -a -tu le "nyian 'wle "fli, en yaa -non -a yaagazan le 'wle 'tu. Zi min -tu -kolaman 'e 'pe man liladi -a be, -a da nen yaa -non -wle. En e -ku.

¹⁶'Nun toon min nen e -siga 'wle 'soolu 'yi be, 'e 'pe man lila -siga zie -a, en -a man 'pa "nyian -siga 'wle 'soolu. ¹⁷Min nen e -siga 'wle "fli 'yi be, 'wi 'tuwli zie -a 'bo nen "e dre. -Yee ve man 'pa -siga 'wle "fli. ¹⁸Min nen e -siga 'wle -tuwli 'yi be, e -klu ceen, en yaa yoo "ji.

¹⁹-A -nan 'mon 'trilii, en o tazan zie e -ta. -A -nan nen 'e 'sunon zie o laabu 'nan -e 'o 'nyranman nen waa 'pa be -a -sru "vi 'yre. ²⁰Min nen e -siga 'wle 'soolu 'yi be, e -ta 'e 'lo le -siga 'wle 'soolu -a "nyian. En e 'nan 'e 'san le 'nan: <'An 'san, -siga 'wle 'soolu nen yia -non 'men be, maan dre en -a man 'pa "nyian -siga 'wle 'soolu. -Nyren 'gu.>

²¹-A -nan nen -a tazan 'e 'nan -yre 'nan: «I muo, yia dre 'kpa. I ya 'an 'suzan 'kpa -a. Fe "wennen nen maan -peba 'wu 'i 'lɔ 'gʊɛ, i 'wɪ 'yi dre 'a. -Yee "wean an fɛ -dan -peba wo 'i 'lɔ. 'I 'ta -e 'ku 'ci 'e "nran 'e cin va.»

²²Min nen e -siga 'wle 'fli 'yɪ bɛ, e -ta ɛn e 'nan 'e 'san lɛ 'nan: «An 'san, -siga 'wle 'fli 'nen yia -nɔn 'men bɛ, maan dre ɛn -a man 'pa 'nyian -siga 'wle 'fli. -Nyren 'gʊ.»

²³-A -nan nen -a tazan 'e 'nan -yre 'nan: «I muo, yia dre 'kpa. I ya 'an 'suzan 'kpa -a. Fe "wennen nen maan -peba 'wu 'i 'lɔ 'gʊɛ, i 'wɪ 'yi dre 'a. -Yee "wean an fɛ -dan -peba wo 'i 'lɔ. 'I 'ta -e 'ku 'ci 'e "nran 'e cin va.»

²⁴"Bɛ -sru min nen e -siga 'wle -tʊ 'yɪ bɛ, e -ta ɛn e 'nan 'e 'san lɛ 'nan: «An 'san, maan -tɔa 'nan, i ya min nen -yee 'wɪ a 'tɔndɔn bɛ -a. -Te min 'yie 'nyranman 'pa bɛ, -a ta -trɔn pɛɛnɔn nen yaa ye bɛ, yia 'sia -yrɔ. ²⁵"Klan -fʊ 'an 'ji 'nan te 'yie -siga 'e 'san 'an 'lɔ dɪ, -yee "wean an -ku -a yɔɔlɛ 'trɛ 'ji. -Nyren 'gʊ, 'i 'si.»

²⁶ɛn -a tazan zɪɛ e 'nan -yre 'nan: «I ya 'an 'suzan -wɪdɪ "a, ɛn kɔanzan nen yia. -Te -a -cin a 'i 'ji 'nan, min 'men 'nyranman "paa, maan ta -trɔn pɛɛnɔn "sia -a san lɔ bɛ, ²⁷-mɛ "le "wean nen yɪ'a -kulɛ 'men -siga 'palea fɛnan nen -a man "paa bɛ -a -nan dɪ? Yia dra paan zɪɛ, -te an -ta bɛ, -e 'an 'ku 'men -siga 'si 'o 'vale 'e 'man 'pa 'a.

²⁸'Ka -siga 'labe -a 'si -yrɔ, -e 'ka -nɔn min nen -siga -fu a -yrɔ "bɛ -yre!
²⁹Kɔɔ min nen fɛ a -yrɔ "kaga "bɛ -a lɛ nen waa -nɔan, -e -yee vɛ 'e 'pa "da. 'Pian min nen fɛ 'ka -yrɔ "kaga "dɪɛ, -a "tiennen nen -yrɔ "bɛ, waa "sia. ³⁰'An 'suzan 'gʊɛ, -a -pɛ 'ka 'fɔala 'e man dɪ, 'ka 'ta -a tʊv klun va bei, fɛnan nen -wuɔdɪ 'lee 'shɛ da -blɪdɪ cɪ bɛ -a -nan.» »

Blamin -pɪ 'trɛdanɔn 'le tin "baa tʊ -fɔla "da "ji

³¹«Tʊ nen 'an 'bɔ Blamin -pɪ an -taa 'ku 'vale 'men 'pasianɔn nen laji bɛ waa bɛ, an -taa 'men 'te 'san da, -e 'an -nyran 'men mingɔnnen pɛin -da.

³²'Leglɔn pɛɛnɔn 'jinɔn 'o cin ye 'an 'lɛ, -e 'an o 'cɛn 'e cin man "fli. Maan dra "le zɪ 'bla -sru "pinzan 'yee 'blanun 'lee 'yee bonun "cɛan 'e cin man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ³³E 'blanun -sɛan 'e 'pɛ 'yi "da, -e 'e bonun -sɛn 'e 'pɛ bʊ da.

³⁴Tɔɔn 'an 'bɔ mingɔnnen maan vɛ 'an 'pɛ 'yi "danɔn lɛ 'nan: «Kaa 'gʊɛ, 'an "tɪ -fɛa 'vɪ 'ka man! 'Ka 'ta! Mingɔnnen trɛ nen 'an "tɪ -a man dre 'trɛda pou sianan "bɛ, e dre 'cɛe vɛ -a. 'Ka 'si! ³⁵Fɛ -le "wean nen maan -nɔn 'cɛɛ bɛ, te dra 'an -tɛa "bɛ, ka fɛ -nɔn 'men. ɛn te 'yi dra 'an -tɛa "bɛ, ka 'yi 'nɔn 'men, ɛn te an 'lʊ 'ka 'va 'pɛn -a bɛ, kaan 'kun 'ka 'pɛ "fli "a. ³⁶ɛn te sɔ 'ka 'an da dɪɛ, ka sɔ 'wʊ 'an man, ɛn te 'an 'man 'yaaman bɛ, 'ka yie 'tɔ 'an 'va. ɛn te an ya -pʊ 'kuin bɛ, ka 'lʊ 'an 'nanjɛnɛ.»

³⁷Tɔɔn -e min tɪglɪnʊn zɪɛ 'o laabʊ 'an 'lɔ 'nan: «Minsan, tʊ "cɛn "man nen kʊi 'yɪ te dra 'i -tɛa ɛn kʊ fɛ -nɔn 'yie? ɛn tʊ "cɛn "man nen kʊi 'yɪ te 'yi dra 'i -tɛa ɛn kʊ 'yi 'nɔn 'yie? ³⁸Tʊ "cɛn "man nen i 'lʊ 'ku 'va 'pɛn -a, ɛn kʊi 'kun 'ku 'pɛ "fli "a? Tʊ "cɛn "man nen i ya 'i plʊdɪ, ɛn kʊ sɔ 'wʊ 'i da?

³⁹Tu "cɛn "man nɛn kʊi 'yɪ tɛ 'i 'man "yaaman, ɛn 'kʊ yɪɛ 'tɔ 'i 'va? Tu "cɛn "man nɛn kʊi 'yɪ tɛ i ya -pʊ 'kuin ɛn kʊ 'lʊ 'i 'nanjɛnɛ?

⁴⁰Tɔɔn 'an 'bɔ mingɔnnɛn, maan vɛ -wɛɛ 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, tʊ nɛn ka ya 'wɪnʊn zɪɛ -a drɛnan 'an "bʊnʊn 'ɡʊɛ o va min "wɛnnɛn 'tʊ lɛ bɛ, tɛ 'an lɛ nɛn ka cɪ -a drɛnan.»

⁴¹"Bɛ -sru maan vɛ minnʊn nɛn 'an 'pɛ bʊ da bɛ -wɛɛ 'nan: «Ka -pli 'ka -sru "kɔɔbli! Bali wɛi a 'ɛ pladt 'ka man. 'Ka 'kʊ 'tɛ nɛn ya'a 'driman dɪɛ, -a va. Bali -a man drɛ Satan 'lɛɛ 'yɛɛ 'pasianɔn 'lɛ vɛ -a. ⁴²Fɛ -lɛ "wɛan nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, tɛ dra 'an -tɛa "bɛ, ka'a fɛ -nɔnɛɛ 'mɛn dɪ. ɛn tɛ 'yɪ dra 'an -tɛa "bɛ, ka'a 'yɪ 'nɔnɛɛ 'mɛn dɪ. ⁴³ɛn tɛ an 'lʊ 'ka 'va 'pɛn -a bɛ, ka'an 'kunɛɛ 'ka 'pɛ "fli "a dɪ. ɛn tɛ sɔ 'ka 'an da dɪɛ, ka'a sɔ wɛɛɛ 'an man dɪ. ɛn tɛ 'an 'man "yaaman bɛ, ka'a yɪɛ -tɔɛɛ 'an 'va dɪ. ɛn tɛ an ya -pʊ 'kuin bɛ, ka'a 'lʊɛɛ 'an 'nanjɛnɛ dɪ.»

⁴⁴Tɔɔn -ɛ "o laabʊ 'an 'lʊ "nyian 'nan: «Minsan, tʊ "cɛn "man nɛn kʊi 'yɪ tɛ dra 'i -tɛa? ɛn tʊ "cɛn "man nɛn kʊi 'yɪ tɛ 'yɪ dra 'i -tɛa? ɛn tʊ "cɛn "man nɛn i 'lʊ 'kʊ 'va 'pɛn -a? ɛn tʊ "cɛn "man nɛn i ya 'i pladt? ɛn tʊ "cɛn "man nɛn kʊi 'yɪ tɛ 'i 'man "yaaman? ɛn tʊ "cɛn "man nɛn kʊi 'yɪ tɛ i ya -pʊ 'kuin? ɛn tʊ "cɛn "man nɛn kʊ'a 'palɛ 'i 'va dɪ?»

⁴⁵Tɔɔn -ɛ 'an vɪ -wɛɛɛ 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, tʊ nɛn ka 'ka 'wɪnʊn zɪɛ -a drɛnan 'an "bʊnʊn 'ɡʊɛ o va min "wɛnnɛn 'tʊ lɛ dɪɛ, tɛ 'an 'bɔ lɛ nɛn ka 'ka -a drɛnan dɪ.»

⁴⁶Minnʊn zɪɛ, wɛɛ -ko yɪa yɪdɪ nɛn -a 'leda "ka "dɪɛ -a va. 'Pian minnʊn nɛn o cɪ min tɪɡɪnʊn -a bɛ, 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, ɛ ya -wɛɛ vɛ -a.»

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'tɛ
(*Mk 14.1-2; Lk 22.1-2; Zan 11.45-53*)

26 ¹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn yaa 'vɪ 'ɛ -srɔnɔn lɛ 'nan: ²«Kaa -tɔa 'nan, ɛ -fʊ yɪ -tʊ -a "fli -ɛ -kaa tranʊn -lɛ 'sɪdɪ nɔanba -ji "fɛdɪ drɛdɪ 'ɛ bɔ. Yɪ zɪɛ -a da nɛn 'an 'bɔ Blamin -pɪ waan -nɔan "minnʊn lɛ, -ɛ 'waan 'tɛ 'an -pɛɪndɪ -a yɪba "plan da.»

³Tʊ zɪɛ -a wɪlʊ bɛ tɛ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lɛɛ min cɛjɛnʊn a 'o cɪn yɪnan Bali -pannɔn 'tazan nɛn waa laabo Kaifa bɛ -yɛɛ -klɔn -ji. ⁴-A -nan nɛn waa 'pla "da 'nan 'o Zozi 'kun cɪ 'cɛn 'a -ɛ 'o -tɛ. ⁵'Pian waa 'vɪ 'o cɪn yɛi 'nan: «Tɛ -kaa drɛ "fɛdɪ yɪ da dɪ! "Tɔɡɔ minnʊn 'o -nan yɪ -ɛ 'o 'wɪlʊan -kaa man.»

Lumɔn -tʊ 'wɪ "yɪ drɛ Zozi lɛ
(*Mk 14.3-9; Zan 12.1-8*)

⁶Zozi a 'fla nɛn waa laabo Betani bɛ -a da. ɛ ya Simɔn nɛn -kogobɛ a "nɛn "man "bɛ -yɛɛ 'kuin. ⁷O ya fɛnʊn -blʊnan, -a -nan nɛn lumɔn -tʊ pli Zozi man 'ɛ 'lʊ lɛ -lazɪɡɪlɔ nɛn -a 'flɛ a 'plɛblɛ 'kpa bɛ -a -pɔnɛn 'tʊ -a. ɛn yaa -sɛndɪ 'sia Zozi 'wɪn -ji.

⁸Zi -a -srunɔn 'wɪ zɪe -a -nan 'yɪ bɛ, -a 'wɪ 'nan o man, ɛn o 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn e -lazigɔ 'kpa bɛ -a sɾɛ 'e "tun? ⁹-Lazigɔ 'labɛ yaa -taan paan 'flɛ 'plɛblɛ 'a, -e 'e man "lala -pli 'yalɛ -tenɔn man.»

¹⁰Zozi 'wɪ zɪe -a 'man, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn ka 'wɪ -tɔa lɪ 'gʊɛ -a man? E 'wɪ 'yɪ drɛ 'mɛn. ¹¹'Yalɛ -tenɔn a 'ka 'va tʊ pɛɛnɔn man, 'pian 'an 'ka 'wo 'ka 'va tʊ pɛɛnɔn man dɪ. ¹²-Lazigɔ nɛn yaa -sɛn 'an da 'gʊɛ, 'an 'man nɛn yaa drɛ 'nan -e 'waan wʊ -a. ¹³Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, fɛnan pɛɛnɔn nɛn minnʊn Bali -le 'wɪ 'nɔnɔn ve 'trɛda bɛ, 'wɪ nɛn lɪ 'gʊɛ yaa drɛ bɛ, waa -nan 'sinan 'paa, ɛn -yɛɛ -maan 'lɔɔ -e lɪ 'bɔ 'cin 'e 'fɔla minnʊn ji.»

Zudazi 'e pei -fɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'va
(Mk 14.10-11; Lk 22.3-6)

¹⁴"Bɛ -sru ɛn Zozi -srunɔn 'fuda "fli 'va min -tʊ nɛn waa laabo Zudazi Karioti bɛ, e -kʊ Bali -pannɔn 'tanɔn 'va, ¹⁵ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «-Tɛ an Zozi 'nɔn 'cɛɛ bɛ, -mɛ "nɛn kaa -nɔan 'mɛn?» -A -nan nɛn o 'lein 'wlɛ -fuba yaaga 'nɔn -yrɛ. ¹⁶Yi zɪe -a da nɛn Zudazi -a man -wɛɛdɪ 'sia 'nan, tʊ 'yɪ 'e 'pla -e 'e Zozi 'nɔn Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ lɛ.

Zozi 'lee 'e -srunɔn Zuif 'nɔn 'le 'si nɔanba -ji "fedi blɪ
(Mk 14.12-26; Lk 22.7-23)

¹⁷Kpɔun nɛn 'mannyan 'ka "va "dɪɛ, Zuif 'nɔn -a "fedi -ble 'flɛ 'tʊ. Zi 'flɛ zɪe e 'bɔ bɛ, -a yi tɛdɛ da nɛn Zozi -srunɔn -ta -a laabʊlɛ -yrɔ 'nan: «Nyin zia nɛn i ya "vale 'kʊ 'kʊ -kaa tranun 'sidɪ nɔanba -ji "fedi bɛ -cɛɛ vɛ man drɛ?»

¹⁸ɛn Zozi min -tʊ 'tɔ 'vɪ -wlɛ 'nan 'o 'kʊ "va. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Ka 'kʊ Zeruzalɛm, -e 'ka vɪ -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan "e 'nan, 'kʊ vɪ 'yɪɛ 'nan, 'yɛɛ tʊ 'bɔ 'kogo. 'Yɪɛ 'kuin nɛn 'e -kaa tranun 'sidɪ nɔanba -ji "fedi -ble 'o 'vale 'e -srunɔn 'a.» » ¹⁹'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ "bɛ -a -srunɔn -a drɛla "da, ɛn o "fedi zɪe -a man drɛ.

²⁰Zɪ funninmlan 'pla bɛ, ɛn Zozi 'lee 'e -srunɔn 'fuda "fli "nyran fɛnʊn -sru. ²¹O ya fɛnʊn -blɪnan ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min -tʊ a 'ka yɛi 'gʊ, -yɛɛ 'an -nɔan "minnʊn lɛ.»

²²'Wɪ zɪe e o ta drɛ 'trɔdrɔ "fo, ɛn waa laabʊdɪ 'sia -yrɔ "tʊdʊ 'nan: «Minsan, 'an 'bɔ nɛn?»

²³ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Min nɛn 'kʊ 'vale -a 'kʊ 'pɛ wla 'pɔ -tʊwli "ji 'gʊɛ, -a san 'bɛ 'an -nɔan "minnʊn lɛ. ²⁴'Wɪ 'kpa nɛn, 'an 'bɔ Blamin -pɪ an -kaa, zɪ waa crɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji zɪɛ. 'Pian min nɛn yaan 'bɔ Blamin -pɪ -nɔan "minnʊn lɛ bɛ, 'wɪ -taa "bɔlɛ -a san man. E ya paan -a san -le 'wɪ 'yɪ "a -e 'o vɪlɛ o -ya dɪ.»

²⁵-A -nan nɛn Zudazi nɛn e "ta -daa -a -nɔnlɛ Zuif 'nɔn 'tanɔn lɛ bɛ, yaa 'si "va. Yaa laabo -yrɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, 'an 'bɔ nɛn?»

En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «'Yie 'be 'vɪ 'i 'bɔ 'a.»

²⁶O -fɔ fɛnɔn zɪɛ -a -blɪnɔn, en Zozi 'kpɔn 'si, e Bali muo 'fɔ, yaa 'nɛn jɛɛn, en yaa -nɔn 'e -srɔnɔn lɛ. E 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka 'si, 'ka -blɪ! -Nyɛn 'gɔɛ, 'an 'kɔlɛ nɛn.»

²⁷"Be -sru e 'kulɛnɛn nɛn rɛzɛn -wɛn cɪ -ji bɛ -a 'si, e Bali muo 'fɔ, en yaa -nɔn 'e -srɔnɔn lɛ. E 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka mlin 'ka pɛɛnɔn! ²⁸-Nyɛn 'gɔɛ, 'an nyɛn nɛn. -A 'bɔ nɛn Bali 'ta -a 'sia -e 'lɛ blamin 'lee 'e 'bɔ yɛi 'sɛn 'e cin va. E 'ta -sɛanla 'nan -e Bali 'e min 'kaga 'lɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. ²⁹Maan ve 'cɛɛ 'nan, ma'an 'nyian rɛzɛn -wɛn 'mlɪan dɪ, -trɪlɪi -e yɪ nɛn -kaa pɛɛ -mlɪan 'e cin va 'an 'tɪ 'lɛ mɪngɔnnɛn trɛda bɛ 'e bɔ.»

³⁰Zɪ o cɛɛn fɛnɔn -blɪdɪ man bɛ, o Bali 'tɔ bɔ 'dre 'fɔ. "Be -sru ɛn o -ku Olivie pɔn da.

Zozi -a 'vɪ 'nan Pieri 'sia 'e -sru
(Mk 14.26-31; Lk 22.31-34)

³¹Tɔɔn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Cɛɛgɔ -pɛi 'gɔɛ -a man bɛ, 'ka pɛɛnɔn 'ci -taa 'srɛlɛ, -e 'ka 'si 'an -sru. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'e 'nan,
e 'bla -sru 'pinzan -tɛa
-e 'blanun 'o fuɪla 'man.»

³²'Pian "bɛ -sru, -tɛ an wɪuan 'kanɔn 'va bɛ, an -tɔala 'ka 'lɛ Galile 'lɛglɔn 'ji.»

³³En Pieri 'e 'nan -yre 'nan: «-Tɛ 'yie 'wɛan min pɛɛnɔn 'ci srɛman -e 'o 'si 'i -sru "bɛ, 'an 'tɔwɪli 'gɔɛ, ma'an 'sia 'i -sru 'li 'fo "dɪ.»

³⁴-A -nan nɛn Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «Maan ve 'yie 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -pɛi 'bɔ 'gɔɛ -a man bɛ, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yɪ'an 'tɔa dɪ, 'vaa -e mannɛn tɛdɛ 'e 'wɪ.»

³⁵En Pieri -a 'vɪ -yre 'nan: «-Tɛ e ya 'nan kɔɛ -kaa 'ku 'vale 'yia oo, ma'an dra zɪɛ 'fo "dɪ.» En -a -srɔnɔn pɛɛnɔn "o 'wɪ 'tɔwɪli zɪɛ -a 'vɪ 'nyian.

Zozi 'ku Bali tru 'bale Zezemani
(Mk 14.32-42; Lk 22.39-46)

³⁶"Be -sru Zozi 'lee 'e -srɔnɔn 'ku fei nɛn waa laabo Zezemani bɛ -a da. En e 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka 'nyran 'gɔ! An 'ta 'sia 'ka 'srɔn -e 'an Bali tru 'ba.»

³⁷E Pieri 'lee Zebede -pɪ "fɪlɪ 'fɔ 'e -sru, ɛn o -ku waa. -A -nan nɛn Zozi 'ta drɛdɪ 'sia 'trɔdrɔ tɛ "klan -a -tɛa. ³⁸En e 'nan -wlɛ 'nan: «'An 'ta nɛn e drɛ 'trɔdrɔ 'gɔɛ, e "mlɪanla 'an da. 'Ka 'fɔ 'gɔ, -e -kaa yɪ 'sɔn 'e cin va!»

³⁹E pli 'e 'lɛ 'wɛnnɔn, e blula "tra, ɛn e Bali tru 'badɪ 'sia. Yaa 'vɪ 'nan: «'An 'tɪ, 'i yra 'si! -Tɛ i "we "man "bɛ, 'kulɛnɛn nɛn 'wɪ yɪdɪ cɪ -ji e -taa 'labɛ, 'i drɛ -e 'e "paala 'an man! 'Pian tɛ 'e drɛ 'an 'ci 'sɔ wɪ -a dɪ, 'i 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ nɛn 'e drɛ!»

⁴⁰"Be -sru ɛn e 'li 'e da 'e -srɔnɔn yaaga zɪɛ o va. E 'bɔ o man tɛ o ya yɪ -tɛnan, e Pieri fuɔ, ɛn yaa 'vɪ -yre 'nan: «'Ka'a -kɔlɛlɛ 'padɪ -a 'an 'va -e 'ka

yi 'sɔn tʊ "wennen 'gʊe -a wlu dʊʊ? ⁴¹Ka yi 'sɔn -e 'ka Bali tru 'ba, "tɔgɔ 'wɪ 'wɪdɪ 'e 'ka 'man yɪ! Blamin a 'va 'nan 'e 'wɪ 'yi 'dra, 'pian -a 'plɛble 'ka -yrɔ 'dɪ.»

⁴²Zozi 'li -bei 'flizan 'wʊ 'e da, ɛn e Bali tru 'ba 'nyian. Yaa 'vɪ 'nan: «'An 'tɪ, 'i yra 'si! -Te i 'ka "vale 'i 'we "man -e 'kulenen nen 'wɪ yɪdɪ cɪ -ji e -taa 'labɛ, e "paala 'an man dɛ, 'i 'ci 'sɔ wɪ nen 'e drɛ!»

⁴³E 'li 'e da, ɛn e 'bɔ o man 'nyian yi -tɛnan, kɔɔ o "koe "nyan.

⁴⁴Zozi o 'tʊ 'nyian, ɛn e -kʊ Bali tru 'balɛ. -A cɛn yaagazan nen te e 'wɪ 'tʊwɪ zɪɛ -a ve Bali lɛ.

⁴⁵-A -nan nen e 'li 'e da 'e -srɛnɔn 'va, ɛn yaa laabu -wɔ 'nan: «Ka yi -tɛa tian, te ka 'flianla 'ka man -a -trɔɔ? Maan ve 'cɛɛ 'nan, -a tʊ 'bɔ 'mɛn. Tʊ nɛn, minnɔn 'an 'bɔ Blamin -pɪ -nɔan 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn lɛ bɛ, e 'bɔ. ⁴⁶'Ka 'wluɔn lou, -e -kaa kʊ! Min nen e 'ta 'an -nɔan "minnɔn lɛ bɛ, e ya -plinɔn 'kogo.»

Zuif 'nɔn 'tanɔn Zozi 'kun

(Mk 14.43-50; Lk 22.47-53; Zan 18.3-12)

⁴⁷Zozi 'fʊ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, tɔɔn ɛn Zudazi nen -a -srɛnɔn 'fuda "fli 'bɔ 'va min -tʊ -a bɛ, e 'bɔla. -Wɛɛ cɪ 'o 'vale min "kaga "a, ɛn sennɔn 'lee yibanun a -wɔ. Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun 'bɛ o 'pa 'sia.

⁴⁸Zudazi -a 'vɪ 'e 'cɛn minnɔn zɪɛ -wɛ 'nan: «Min nen an -atu -tɛ "man "bɛ, te Zozi nɛn. -A 'bɔ nen 'ka 'kun!» ⁴⁹-Yee "wean zɪ o 'bɔla bɛ, tɔɔn ɛn e pli Zozi man. E 'nan: «'An 'san, mɛin 'tɔ bɔ.» -A -nan nen e -atu -tɛ "man.

⁵⁰ɛn Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'An bee, 'wɪ nen i -ta "man "bɛ, 'i drɛ!» Tɔɔn minnɔn nen e -ta waa bɛ, o Zozi 'kun.

⁵¹-A -nan nen Zozi -srɛzan -tʊ 'yee sɛn 'sʊ 'ji, ɛn e Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tʊ "trɔɛn cɛɛn.

⁵²'Pian Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'yie sɛn wʊ 'e 'kɔlɛ 'ji! Maan ve 'yie 'nan, minnɔn pɛɛnɔn nen o sɛn "siala min man bɛ, sɛn "nɛn "nɛn o -kaala. ⁵³'I 'tɔ 'nan, "tɛ an ya 'va 'nan min 'e 'pa 'an va bɛ, maan ve 'an 'tɪ 'lɛ 'nan, 'e 'yee 'pasianɔn nen laji bɛ, o 'pa 'sia 'mɛn. O 'kɔn -kuli 'pa 'tʊdʊ -fuda 'fiili, -e 'waan 'ta kuli -tan. ⁵⁴'Pian -tɛ 'wɪ zɪɛ e drɛ bɛ, 'wɪ nen e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e 'lɛ sɔɔ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan, zɪ 'e drɛ zɪɛ.»

⁵⁵ɛn Zozi 'a 'vɪ min "kaga zɪɛ -wɛ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wean nen ka -ta 'an 'kunlɛ 'ka 'lɔ lɛ sennɔn 'lee yibanun -a "lɛ ka -ta crɪnzɔn -sru? Tʊ pɛɛnɔn man an ya Bali -pan 'kuin, tɛ an Bali -lɛ 'wɪ "paaman 'ka 'ji, ɛn ka'an 'kunlɛ dɪ. ⁵⁶'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, e drɛ -e 'wɪnɔn nen Bali 'lewei vɪnɔn -a crɛn -tɛ 'e 'cɛn bɛ 'e 'lɛ sɔɔ.»

-A -nan nen Zozi -srɛnɔn pɛɛnɔn 'wɪ "man -a -sru, ɛn o flɔn bli.

Minnɔn -kʊ Zozi 'a tin 'banɔn 'lɛ

(Mk 14.53-65; Lk 22.54-55, 63-71; Zan 18.12-14, 19-24)

⁵⁷Minnɔn nen o Zozi 'kun bɛ, o -kʊ Zozi 'a Bali -pannɔn 'tazan nen waa laabo Kaifa bɛ, -yee "kɔnnɛn. 'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun 'o cɪn 'yɪ

fɛ zɪɛ -a -nan. ⁵⁸Pieri -fʊ -kɔɔbli, te e -kɔla Zozi -sru. E -kʊ zɪɛ -trilii, ɛn e 'bɔla Bali -pannɔn 'tazan -le 'kɔnnɛn. E wla -yee -klɔn -ji, ɛn e -nyran -a 'sunɔn yei, 'wɪ nɛn e bɔa Zozi man bɛ -a -nan yɪdɪ -le "wɛan.

⁵⁹Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee tin 'banɔn pɛɛnɔn a 'va 'nan o 'wlu wɪ -tu "paa Zozi da, -e 'o -kɔla -a -tɛdɪ -a -le "wɛan. ⁶⁰Min "kaga 'wlu 'sɛn Zozi man, 'pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ ya'a tin -tɛɛ Zozi da "fo "dɪ.

"Bɛ -sru min 'fli "ta ɛn "o 'vɪ 'nan; ⁶¹«Min 'labɛ e 'nan: 'An -kɔlaman Bali -pan 'kɔn 'widɪ -a, -e 'an pee -tɔ yi yaaga 'wlu.» »

⁶²-A -nan nɛn Bali -pannɔn 'tazan wluan lou, ɛn yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'Wɪ nɛn minnɔn -a ve 'i man bɛ, yɪ'a sia "va "dʊv?» ⁶³Zozi 'ka -a 'silɛ "da -yrɛ "dɪ.

ɛn Bali -pannɔn 'tazan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I 'pɛ wluan Bali nɛn -a yie cɪ "man "bɛ -a 'lɛ! Maan laabo 'i 'lɔ 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji nɛn yia? Bali -pɪ nɛn yia? 'Wɪ zɪɛ 'i -ci 'si 'kʊɛ!»

⁶⁴ɛn Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Nyɛn, yia 'vɪ 'i 'bɔ 'a bɛ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, -e 'e 'sia cɛɛgʊ yi 'gʊɛ -a da bɛ, kaan 'bɔ Blamin -pɪ ye 'an -nyrandɪ 'pleblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -pɛ "yi "da. ɛn "bɛ -sru kaan ye "nyian laji, te an ya -tanɔn "lolu -koei "da.»

⁶⁵-A vidɪ zɪɛ e Bali -pannɔn 'tazan ta kli, ɛn 'e 'ta sɔnɔn 'fʊɪ budɪ 'sia. -A -nan nɛn e 'nan: «E Bali sɔnɔn! -Kaa 'ka 'nyian -yee 'wɪ 'nan yɪzan pee -va "fo "dɪ. "Sɔnɔn nɛn e 'sia -a wɔnan bɛ, kaa 'man 'ka 'bɔ 'a. ⁶⁶"Ka "ve -ji 'nɔn?»

ɛn minnɔn -a 'si "va -yrɛ 'nan: «E 'sɔ -ka vɛ -a.»

⁶⁷'Wɪ zɪɛ -a da nɛn, o 'lɛ 'yi 'sɛndɪ 'sia -a yɾa, ɛn o -fɔlɛ wʊɔdɪ "va 'sia. Min -mienun 'pa -fɔa -a yɾa, te waa laabo -yrɔ 'nan: ⁶⁸«'Yie 'nan min 'sizan 'wɪ 'ji nɛn 'yia. -Yee "wɛan -te i ya Bali 'lewei vɪzan a bɛ, min nɛn e fɛ tuɔ 'yie bɛ, 'i -kɔɔn 'kʊɛ.»

Pieri yɔɔ "da 'nan 'e 'ka Zozi -sruzan 'a dɪ
(Mk 14.66-72; Lk 22.56-62; Zan 18.15-18, 25-27)

⁶⁹Tʊ zɪɛ -a wlu bɛ, te Pieri a tian 'e -nyrandɪ -klɔn -ji. -A -nan nɛn nɔan lʊmɔn -tu pli "man, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Bii 'gʊɛ Galile min Zozi -sruzan 'tʊ nɛn 'yia.»

⁷⁰'Pian Pieri yɔɔ "da min pɛɛnɔn yie man. E 'nan: «'Wɪ nɛn i cɪ "vale 'i ve bɛ, ma'an tɔa dɪ.»

⁷¹ɛn Pieri -klɔn -yrɛ "nɛn -si 'sia, -a -nan nɛn nɔan lʊmɔn pee -a 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ minnɔn nɛn fɛ zɪɛ -a -nan bɛ -wlɛ 'nan: «Min 'lagʊɛ, e ya Nazaretɪ min Zozi -sruzan 'tʊ -a.»

⁷²Pieri yɔɔ "da 'nyian, yaa -ci -pɛ wluan, ɛn e 'nan: «Min 'labɛ, ma'an tɔa "fo "dɪ.»

⁷³"Bɛ -sru 'nyian, minnɔn nɛn fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, o pli Pieri man ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn. 'I 'bɔ 'gʊɛ, -a -sruzan -tʊ nɛn 'yia. 'Yie 'widɪ -a kɔɔn "man zɪɛ.»

74-A -nan nen Pieri 'e 'nan: «Te 'wlu nen maan -sean "bɛ, Bali 'e 'wɪ 'nen -kɔɔn 'mɛn. Maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, ma'an min 'labe -a tɔa "fo 'dɪ.»

'Nun tɔɔn ɛn mannɛn wu. 75'Wɪ nen Zozi -a 'vɪ Pieri lɛ bɛ, ɛn -a -cin -trɔa Pieri ji. Kɔɔ Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Vaa -e mannen tɛdɛ 'e 'wɪ bɛ, tɛ yia 'vɪ 'e 'pa -a yaaga 'nan yɪ'an tɔa dɪ.» -A -nan nen Pieri 'bɔla bɛi, ɛn e -wuɔdɪ 'sia 'wɪ 'nanmandɪ -a.

Minnun -ku Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'lɛ
(Mk 15.1; Lk 23.1; Zan 18.28)

27 ¹Zɪ tɔ cɛɛn bodrun bɛ, ɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun pɛɛnɔn 'wei 'pa 'e cin man 'nan 'o Zozi 'tɛ. ²O Zozi yrɪ, "bɛ -sru ɛn o -ku -a -nɔnɛ Rɔm min -kɔnmandan Pilati lɛ. Mingɔnnennun tazan nen Rɔm bɛ, -yɛɛ Pilati -tɔ 'nan 'e 'lɛglɔn 'bɔ 'pla.

Zudazi -ka -nan wɪ
(Drewɪ 1.16-20)

³Zudazi 'bɔ nɛn, e Zozi -nɔn minnun lɛ bɛ, zɪ yaa 'yɪ 'nan minnun tanɔn tin -tɛ Zozi da 'nan 'e -ka -a 'wɪ 'ji bɛ, -a -nan nen 'wɪ 'nandɪ 'man 'sia, ɛn e -ku 'lein 'wɛ 'fuba yaaga bɛ -a -nɔnɛ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun lɛ 'e 'pa 'ji. ⁴E 'nan -wɛ 'nan: «An 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ min nen ya'a 'wɪ 'tɔ dreɛ -wlɪdɪ 'dɪɛ, -a -nɔndɪ -a 'cɛɛ.»

-A -nan nen minnun zɪɛ o 'nan Zudazi lɛ 'nan: «'Kue 'man wɪ 'ka 'ji dɪ. 'I 'bɔ 'lɔ wɪ nɛn.»

⁵Tɔɔn Zudazi 'lein 'wɛnɛn zɪɛ -a -sran Bali -pan 'kuin, ɛn e -ku 'e 'blɔ wɛlɛ baa -ji.

⁶Bali -pannɔn 'tanɔn 'lein 'wɛnɛn zɪɛ -a koola, ɛn o 'nan: «-A -si 'ka -kaa 'lɔ -e -kaa "lala 'gɛ -a -sen Bali -pan 'kuin "lala -va dɪ, kɔɔ "lala nɛn yaa -maan blamin nyen -sran bɛ -nyrɛn.» ⁷Wɪ nen 'kɔ 'o drɛ "lala zɪɛ -a bɛ, o wei drɛ "da -tɔwɪ. -A -nan nen o -ku fei 'lɔlɛ -pɔ -tɔzan -tɔ -lɔ. Fei zɪɛ waa 'lɔ 'nan -e 'e drɛ -pɛnnɔn 'lɛ min wɔnan -a. ⁸Bɛ nɛn -kaa cɪ cɛgɔ yɪ -a 'gɛɛ, minnun fei zɪɛ -a laabo nyen fei, kɔɔ "lala zɪɛ -yɛɛ -maan blamin nyen -sran.

⁹Wɪ nen Bali 'lewei vɪzan Zeremi -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

«'Lein 'wɛ 'fuba yaaga nɛn waa 'si min nen Izrael 'nɔn 'a 'flɛ 'tan bɛ -a manvɛ nɛn.

¹⁰ɛn "lala -tɔwɪ zɪɛ

-a 'bɔ nɛn waa -nɔn -pɔ -tɔzan -lɛ fei man.

Zɪ Minsan -a 'vɪ 'mɛn zɪɛ.»

Zozi a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'lɛ
(Mk 15.2-15; Lk 23.2-5, 13-25; Zan 18.29-19.16)

¹¹Zɪ minnun 'bɔla Zozi 'a -kɔnmandan 'lɛ bɛ, ɛn -kɔnmandan 'wɪ laabu -yrɔ. Yaa laabu -yrɔ 'nan: «Zuɪf 'nɔn 'lɛ mingɔnnɛn nɛn 'yia?»

Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Nyren, yia 'vɪ 'i 'bɔ 'a bɛ.»

¹²Wɪnun nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun -a 'vɪ Zozi man bɛ, Zozi 'ka 'wɪ 'tʊ 'sɪlɛ 'da 'fo 'dɪ. ¹³-A -nan nɛn Pilati 'e 'nan -yre 'nan: «'Wɪ pɛɛnɔn nɛn waa 'paa 'i da bɛ, yɪ'a maan dʊʊ?» ¹⁴Pian Zozi 'ka 'wɪ 'tʊ 'sɪlɛ 'da -yre 'fo 'dɪ. 'Wɪ zɪɛ e -kɔnnmandan 'kan 'e 'ciɪla 'da.

¹⁵Lɛ -tudʊ pɛɛnɔn man bɛ, -te Zuif 'nɔn tranun -le 'sɪdɪ nɔanba -ji 'fɛdɪ drɛdɪ 'bɔ bɛ, -kɔnnmandan 'sia -pʊ 'kɔnzɔn 'tʊ man. -Pʊ 'kɔnzɔn nɛn minnun cɪ 'va 'nan 'o 'sɪ man bɛ, -a man nɛn e 'sia. ¹⁶Lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji bɛ, te min -tʊ nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ -dan drɛ -a 'wɪ a 'e fuɪladɪ 'man 'bɛ e ya -pʊ 'kuɪn. Min zɪɛ waa laabo Barabazi. ¹⁷-Yee 'wean zɪ minnun a 'o cin yɪdɪ bɛ, ɛn Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «Barabazi 'lee Zozi nɛn waa laabo min 'sɪzɔn 'wɪ 'jɪ bɛ, -tɪ man nɛn 'an 'sɪ o 'fli yɛi?» ¹⁸Pilati -a -tɔa 'nan minnun tanɔn 'naan Zozi man 'e 'tun, -yee 'wean nɛn o -ta Zozi 'a 'yrɛ.

¹⁹Pilati a 'e -nyrandɪ 'yee tin 'ba pɛɪn -da tin -sru, ɛn -a nan min 'pa 'sia -yre. E 'nan: «Min 'labɛ ya'a 'wɪ 'tʊ drɛlɛ -wɪdɪ 'dɪ. Te 'i 'pɛ wʊ -yee 'wɪ 'jɪ dɪ. Kɔɔ paan 'pɛɪ -man nyrin nɛn maan -tɛ bɛ, 'an 'koe 'nyan -yee 'wean 'kpa tɪglɪ.»

²⁰Tʊ zɪɛ -a wɔ bɛ, Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun -a 'vɪ minnun lɛ 'nan, 'o vɪ 'nan Barabazi man nɛn Pilati 'e 'sɪ -e 'e Zozi 'tɛ.

²¹-Yee 'wean nɛn zɪ -kɔnnmandan -a laabu -wɔ 'nyian 'nan: «Min 'fli 'gʊɛ o yɛi 'bɛ, -tɪ man nɛn 'an 'sɪ?»

ɛn o pɛɛnɔn -a 'vɪ 'nan: «Barabazi man nɛn 'i 'sɪ.»

²²Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «Zozi nɛn waa laabo min 'sɪzɔn 'wɪ 'jɪ bɛ, 'an drɛ -yre 'kɔ?»

ɛn o pɛɛnɔn -a 'vɪ -yre 'nan: «'I -pɛɪn yɪba 'plan da.»

²³-A -nan nɛn Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «'Wɪ 'wɪdɪ 'cɛn 'nɛn yaa drɛ -yee 'wean 'an -pɛɪn yɪba 'plan da?»

ɛn o pɛɛnɔn paan 'nyian 'kpa 'plɛblɛ. Waa 'vɪ 'nan: «'I -pɛɪn yɪba 'plan da!»

²⁴Pilati -a 'yɪ 'nan, 'e 'ka o 'klɪnan 'wɪ 'a dɪ, te minnun plaman 'bʊʊ. -A -nan nɛn e 'yɪ 'sɪ, 'e 'pɛ -man foe minnun pɛɛnɔn yɛ man, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Mɛɛn 'cɛɛ vɪ 'nan o min 'lagʊɛ -a -tɛ dɪ. -Tɛ e -ka bɛ, 'ka 'bɔ 'lɔ 'wɪ nɛn.»

²⁵ɛn minnun wʊ 'man o pɛɛnɔn. Waa 'vɪ 'nan: «-A -ka wɪ 'e 'pa 'kʊ da, ɛn 'e 'pa 'kʊɛ 'nɛnnun da.»

²⁶-A -nan nɛn Pilati 'sɪ Barabazi man, ɛn yaa 'vɪ 'yee 'sounjanun lɛ 'nan, 'o Zozi 'sɔn -ngblɛ -a, -e 'o 'kʊ -a -pɛɪn yɪba 'plan da.

'Sounjanun Zozi sɛɛ 'wʊ
(Mk 15.16-20; Zan 19.2-3)

²⁷-Kɔnnmandan -le 'sounjanun -kʊ Zozi 'a -kɔnnmandan -le -klɔn -ji. ɛn o 'sounjanun pɛɛnɔn cin 'yɪ 'man. ²⁸O -yee sɔnun 'sʊ 'e da, ɛn o mingɔnnɛn

-trale -gblɔ 'tɛndɛn 'tʊ 'wʊ 'da. ²⁹O lei 'tan, ɛn waa 'wʊ -a -wulo -man 'le mingɔnnɛn kle 'zʊ. ɛn o -cɛan -kɔ -tʊ -nɔn -a -pɛ 'yi 'lɛ, 'le -yee mingɔnnɛn 'tonyrin -zʊ. -A -nan nɛn 'o 'po -sɔɔnladɪ 'sia 'wlu, te waa sɛɛ wo. Waa ve -yrɛ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn, 'tʊ 'tɔ bo!» ³⁰O 'le 'yi -sɛan 'da, ɛn 'nyian o -cɛan -kɔ 'sia -yrɔ, -e 'o 'lɛ wula -a -win -ji. ³¹Zɪ o cɛɛn -a sɛɛ wʊdɪ man bɛ, ɛn o mingɔnnɛn -trale zɪɛ -a 'sʊ 'da. O -yee sɔnʊn 'wʊ 'e da, ɛn o -kʊ -a 'nan -e 'o -pɛin yiba 'plan da.

Zozi -pɛinnan yiba "plan da
(Mk 15.21-32; Lk 23.26-43; Zan 19.17-27)

³²'Sounjanun -kʊdɪ 'sia Zozi 'a, ɛn 'o cin 'yɪ Sirene min -tʊ nɛn waa laabo Simɔn bɛ -a. 'Sounjanun 'tɔ Simɔn zɪɛ -a -sru 'sa -a, 'nan 'e Zozi 'le yiba 'plan 'sia.

³³O 'bɔla fɛnan nɛn waa laabo Gɔlgota bɛ -a -nan. Gɔlgota -ci nɛn 'nan, min -wulo klo. ³⁴-Wɛn nɛn waa baa fɛ -tʊ nyrannyrandɪ -a bɛ, waa -nɔn -yrɛ 'nan 'e mlin. 'Pian zɪ yaa -nanjɛɛn 'e 'le bɛ, ya'a 'wɪlɛ 'man -e 'e mlin dɪ.

³⁵Waa -pɛin yiba "plan da, "bɛ -sru ɛn o -yee sɔnʊn pli 'o cin yei. Waa dre 'lein 'wɛ 'tuɹladɪ da. ['Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, zɪ 'e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

«O 'mɛn sɔnʊn pli 'o cin yei,
ɛn o 'mɛn sɔ -gblɔ 'sia
'lein 'wɛ 'tuɹladɪ da.»]

³⁶'Bɛ -sru ɛn 'sounjanun -nyran, te o Zozi 'nanjɛan. ³⁷Wɪ nɛn -yee 'wɛan o Zozi -pɛin yiba "plan da bɛ, waa crɛn -tɛ ɛn waa 'pa -a -wulo da lou. Waa crɛn -tɛ 'nan:

«Min 'gʊɛ Zozi nɛn,
e ya Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn -a.»

³⁸O 'wɪ 'wɪdɪ 'dɛnɔn 'fli pɛin 'nyian yiba "plan da. Waa -tʊ pɛin yiba "plan da Zozi 'pɛ 'yi 'da, ɛn waa -tʊ pɛin yiba "plan da -a -pɛ bʊ da.

³⁹Minnun nɛn o -ciala fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, o Zozi 'srɔnman, te 'o 'wulo nyɔɔnman. ⁴⁰Waa ve 'nan: «Yɪɛ 'cɛɛ 'vɪ 'nan 'i Bali -pan 'kɔn -wia -e 'i pee -tɔ yi yaaga 'wlu 'gʊ dʊv? -Tɛ i ya Bali -pɪ -a bɛ, 'i 'fli 'si 'wɪ 'ji, -e 'i 'si yiba "plan 'labɛ -a da!»

⁴¹Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun 'o sɛɛ 'wʊ 'nyian. "O 'vɪ 'nan: ⁴²«E min peenun 'si 'wɪ 'ji, 'pian ya'a 'kolaman 'e 'fli 'sidɪ -a 'wɪ 'ji dɪ. -Tɛ e ya Izraɛl 'nɔn 'le mingɔnnɛn -a bɛ, 'e 'si yiba "plan da 'e -sɔɔnla -e 'kʊ yi -tɛra 'da. ⁴³E yi -tɛra Bali da 'nan Bali 'paa 'e 'va, ɛn yaa 'vɪ 'nan 'e ya Bali -pɪ -a. -Yee 'wɛan -tɛ Bali -a ye 'yi "bɛ, Bali 'e 'si 'wɪ 'mɛn!»

⁴⁴Wɪ 'wɪdɪ 'dɛnɔn nɛn minnʊn o pɛin yiba "plan da Zozi 'srɔn "bɛ, "o Zozi srɔn 'nyian 'wɪ 'tʊwli zɪɛ -a vɪdɪ -a.

Zozi 'ka -nan*(Mk 15.33-41; Lk 23.44-49; Zan 19.28-30)*

⁴⁵Zi yide 'bɔ min -win -ji 'seze be, en klun -trɔa 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji. E -fu zɪe -trilii en funninmlan yide tɛɛnla. ⁴⁶Zi funninmlan yide tɛɛnla be, en Zozi paan 'kpa 'pleble. Yaa 'vɪ 'e fla wei -ji 'nan: «Eli, Eli lama sabatani?» 'Wɪ zɪe -a -ci nen 'nan: «'Mɛn Bali, 'mɛn Bali, -mɛ "le "wean nen 'i 'pɛ 'si 'an -sru?»

⁴⁷Min -mienun nen fɛ zɪe -a -nan be, waa 'man, en o 'nan: «E ya Eli laabunan.»

⁴⁸'Nun tɔɔn 'sounja min -tu flan bli, e -ku sɔ 'sile, yaa 'wɔ -wen 'wɛ 'cɛn 'va, yaa 'wɔ 'cɛn -kɔ 'nɛn, en yaa 'pa Zozi 'lɛbo 'nɛn 'nan -e 'e 'yi flɔn 'ji. ⁴⁹'Pian 'sounja -mienun 'o 'vɪ 'nan: «'I 'tɔ -e -kaa -nan yɪ, -te Eli -taa -a 'sile 'wɪ 'ji -o.»

⁵⁰Zozi paan 'nyian 'kpa 'pleble, en 'e yie 'lɛ 'wɔ.

⁵¹'Nun tɔɔn sɔ -dan nen 'e 'tɪndɪ Bali -pan 'kuin be, e 'fɔɪ 'bɔ 'ji 'fli. E 'fɔɪ bɔdɪ 'sia lou, en yaa -sɛn "tra. 'Trɛ nyɔɔn, en puo -kɔlɛnɔn 'fɔɪ bɔɔ. ⁵²Min -yrɛnɔn 'lɛ sɔɔ, en Bali -le minnɔn 'kaga wluan 'kanɔn 'va, ⁵³te o bɔala 'yrɛ -ji. 'Pian zɪ Zozi wluan 'kanɔn 'va be, -a -nan nen o -ku 'o 'fli -kɔɔnɛ. 'O 'fli kɔɔn min 'kaga 'lɛ Zeruzalɛm nen Bali -le 'fla 'saun -a be -a da.

⁵⁴'Sounjanun tazan 'lee 'yee minnɔn nen 'o yie 'tɔ Zozi 'va be, zɪ 'trɛ nyɔɔn waa -nan 'yɪ be, en 'wɪ pɛɛnɔn nen e dre waa -nan 'yɪ be, -a "klan o -tɛdɪ 'sia. -A -nan nen waa 'vɪ 'nan: «'Wɪ 'kpa nen, min 'labe Bali -pɪ nen.»

⁵⁵Fɛ 'bɔ zɪe -a -nan be, lɪmɔn "kaga "a 'o 'tɔdɪ -kɔɔbli, te o yie a -nan nun. Lɪmɔnnun nen o sɔɔnla Zozi -sru Galile, te o 'nyranman "paa Zozi lɛ be o 'bɔ nɛn. ⁵⁶Lɪmɔnnun zɪe, Madala lɪ Mari a o va, en Zaji 'lee Zozɛfɔ 'bɔ Mari a o va, en Zebede -pɪnɔn "bɔ "a o va.

Zozi wɔ -nan*(Mk 15.42-47; Lk 23.50-56; Zan 19.38-42)*

⁵⁷Zi funninmlan 'pla be, en fezan -tu nen e 'sia Arimate be e -ta. Waa laabo Zozɛfɔ. Zozi -sruzan 'tu nen. ⁵⁸E -ku toba -fɔlɛ Pilati lɛ 'nan 'e Zozi pa -nɔn 'yrɛ. En Pilati -a 'vɪ 'yee minnɔn lɛ 'nan 'o -nɔn -yrɛ. ⁵⁹Zozɛfɔ Zozi 'kadɪ zɪe -a 'si, e sɔ -trɛdrɛ 'pa "man, ⁶⁰en e -ku -a wɛlɛ. Yaa 'wɔ min -yrɛ -trɛ nen waa cɛɛn puo -kɔlɛ ji be -a -ji. Waa cɛɛn paan -a 'bɔ 'fli -le vɛ -a. "Bɛ -sru e -kɔlɛ -dan blu, yaa -tɔ -yrɛ zɪe -a "nɛn, en e -ku. ⁶¹Tɔ zɪe -a wlu be, te Madala lɪ Mari 'lee Mari -tu a -nan. O -fu 'o -nyrandɪ -yrɛ 'bɔ 'lɛ "nɛn.

'Sounjanun 'o yie 'tɔ Zozi 'yrɛ -va

⁶²Zɪ tu cɛɛn be, Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn 'ku Pilati -va. Zuif 'nɔn 'lɛ 'flinla "yi da nen o -ku. -Yɛɛ cɪ Saba yi -a. ⁶³O 'nan -yrɛ 'nan: «'Ku

'san, 'wɪ 'tʊ -cin -trɔɑ 'kʊ 'ji, -yee "wɛan nɛn kʊ -ta. 'Wluzan 'labɛ, tɛ -a yie a tian "man "bɛ, e 'nan, -tɛ e -ka bɛ, e yi dra yaaga -e 'e 'wluan 'kanɔn 'va.
 64-Yee "wɛan kʊi trʊ "baa 'nan 'i vɪ 'yie minnʊn lɛ -e 'o yie 'tɔ -a -yrɛ -va -trilii yi yaaga. 'I drɛ zɪɛ "tɔgɔ Zozi -srɔnɔn 'o 'kʊ Zozi pa 'si -yrɛ -ji, -e 'o 'wlu 'sɛn minnʊn lɛ 'nan e wluan -kanɔn 'va. 'Wlu zɪɛ 'bɛ 'cibɛn -taa 'mlinlɛ -a tɛdɛ da.»

65-A -nan nɛn Pilati "e 'nan -wlɛ 'nan: «'Sounja 'pa 'tʊ 'labɛ, maan -nɔan 'cɛɛ. 'Ka 'kʊ waa, -e 'o yie 'tɔ -yrɛ 'bɔ 'va "lɛ zɪ ka cɪ 'va "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.»

66-O -kʊ, o -yrɛ 'bɔ "kɔnnɛn 'pla, ɛn o 'sounjanun -tɔ -a 'lɛ "nɛn.

Zozi wluan -kanɔn 'va

(Mk 16.1-11; Lk 24.1-12; Zan 20.1-18)

28 1'Mɔnnɛn yi nɛn 'bɛ cɪ Zuif 'nɔn 'lɛ 'flinla "yi -sru "yi -a. 'Mɔnnɛn yi zɪɛ, -a bodrun puunɔn nɛn Madala lɪ Mari 'lɛɛ Mari -tʊzan bɛ, o -kʊ -yrɛ da.

2'Nun tɔɔn 'trɛ nyɔɔn 'kpa 'plɛblɛ. Minsan -lɛ 'pasiazan -tʊ 'bɛ 'si laji, e -kɔlɛ nɛn waa -tɔ -yrɛ "nɛn "bɛ -a 'sinan, ɛn e -nyran "da. 3'E "bia "lɛ zɪ laa 'e 'wlei -wlei -fɔɑ e "bia bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ɛn -yee sɔ a 'fuvu, -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ. 4'Nyen 'sounjanun cɛɛn, ɛn o nyɔɔndɪ 'sia. -A -nan nɛn o tɛɛla "tra. O drɛ "lɛ minnʊn nɛn o kaa bɛ -wee 'wɪ 'zʊ.

5'ɛn Bali -lɛ 'pasiazan tin 'badɪ 'sia lɪmɔnnun lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Te "klan 'e 'ka 'tɛ dɪ! Maan -tɔɑ 'nan, ka ya Zozi nɛn waa -tɛ yiba "plan da bɛ -a -wɛɛnan. 6'E 'ka 'gʊ dɪ. E wluan -kanɔn 'va "lɛ zɪ yaa 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Ka 'ta, -e 'ka yie 'tɔ fɛnan nɛn waa 'pla bɛ -a -nan. 7'"Bɛ -sru 'ka 'kʊ "nyiandʊ -a vɪ -a -srɔnɔn lɛ. 'Ka vɪ -wlɛ 'nan: E wluan 'kanɔn 'va, e -trɔɑ 'ka 'lɛ Galilɛ, ka bɔɑ "man "nan nʊn. 'Wɪ nɛn an -ta -a vɪlɛ 'cɛɛ bɛ, -nyrɛn zɪɛ.»

8'Lɪmɔnnun zɪɛ o 'si "nyiandʊ -yrɛ da. Nyen o cɛɛn, 'pian cɪ "nrandɪ -dan a -wlɔ, ɛn o -kʊ flɛn 'blidɪ -a. 'Wɪ zɪɛ o "ta -ko -a 'sinan 'panan Zozi -srɔnɔn lɛ. 9'Nun tɔɔn Zozi 'bɔla o 'lɛ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «An 'ka 'tɔ bɔ.» Lɪmɔnnun pli Zozi man, o "pɔ sɔɔn "wlu, ɛn waa cɛin 'kun -a bɔdɪ -a. 10-A -nan nɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Te "klan 'e 'ka 'tɛ dɪ! 'Ka 'kʊ -a vɪ 'an -srɔnɔn nɛn o drɛ "lɛ 'an "bʊnʊn -zʊ bɛ -wlɛ. 'Ka vɪ -wlɛ 'nan 'o 'kʊ Galilɛ. O bɔɑ 'an man -nan nʊn.»

Bali -pannɔn "lala -nɔn 'sounjanun lɛ 'nan -e 'o 'wlu 'sɛn

11Te lɪmɔnnun a -kʊnan -sia bɛ, -a -nan nɛn 'sounja -mienun 'bɔla Zeruzalɛm 'fla. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e drɛ bɛ, waa 'sinan 'pa Bali -pannɔn 'tanɔn lɛ. 12Bali -pannɔn 'tanɔn zɪɛ 'o cin 'yɪ 'o 'vale min cejenun -a, ɛn o 'wɪ 'pla "da. -A -nan nɛn o "lala "kaga "nɔn 'sounjanun lɛ, 13ɛn o 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka vɪ 'nan, Zozi -srɔnɔn 'ta Zozi pa crin wulɛ -pei -man, tɛ ka ya yi -tɛnan. 14'Wɪ zɪɛ -tɛ -kɔnmandan -a 'man bɛ, kʊ toba -fɔɑ -yrɛ, -e 'kʊ 'wɪ 'si

'ka man.» ¹⁵Sounjanun "lala zɛ -a 'si, ɛn 'wɪ nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn -a 'vɪ -wɛ "bɛ, waa drela "da. 'Wɪ nɛn waa 'vɪ zɛ Zuif 'nɔn -a ve tian cɛɛɔ yi -a.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn lɛ

(Mk 16.14-18; Lk 24.36-49; Zan 20.19-23; Dɛwɪ 1.6-8)

¹⁶Zozi -srunɔn 'fuda -tɔ -kɔ Galile, pɔn nɛn Zozi -a kɔɔn -wɛ "bɛ -a da. ¹⁷Zɪ o Zozi 'yɪ bɛ, o "pɔ sɔɔn "wɪ -a bɔdɪ -a. 'Pian te o va min -mienun 'o 'ci -fɔɔman.

¹⁸Zozi pli 'e -srunɔn man, ɛn e 'wɪ tin 'ba -wɛ. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «Bali 'pleble 'nɔn 'mɛn fɛ pɛɛnɔn da laji, ɛn yaa -nɔn 'mɛn fɛ pɛɛnɔn da 'trɛda. ¹⁹'Ka 'kɔ, 'ka 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn dɛ 'an -srunɔn 'a! 'Ka o -batize dɛ -kaa "tɪ Bali 'lee 'e 'pɪ 'lee 'yee lei 'saun 'tɔ da. ²⁰ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn maan paa 'ka 'ji bɛ, 'ka "paa o ji, -e 'o 'ta wɪla "da "lɛ "wɛan. ɛn -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, an -fo 'ka 'va yi pɛɛnɔn man 'li 'trilii, -e 'trɛ 'nyan tɔ 'e bɔ.»

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn

Mark

-a crɛn -tɛ

Zan a Zozi 'le drɛnan

(Mt 3.1-12; Lk 3.1-18; Zan 1.19-28)

1 ¹Bali -pɪ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn pou sianan 'nɛn 'gʊ. ²E pou 'sia 'le 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪzan Ezai -le 'fluba 'ji bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zv. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Bali 'e 'nan:

«An 'mɛn min -tʊ -tɔala 'i 'lɛ,
-yɛɛ 'i 'lɛ si -tɛa.»

³Min zɪɛ -a wei 'we "bui "da.

Yaa ve 'nan:

«Ka Minsan -le -si ta drɛ!

'Ka -yɛɛ -sinun ta -sɛn 'e cin va!» »

⁴Min zɪɛ Zan nɛn. E 'bɔla 'ji "bui "da, ɛn e Bali -le 'wɪ vɪdɪ 'sia minnɪn lɛ. Yaa 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ! 'Ka 'ta 'ka -batize drɛ, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui.»

⁵Minnɪn nɛn o -nyɛanla Zude 'lɛglɔn 'ji 'lee Zeruzalɛm bɛ, o "kaga "ta Zan wei manlɛ. O 'wee 'wɪ 'wɪdɪnɪn 'vɪ 'wein Bali lɛ minnɪn pɛɛnɔn yɪɛ man, tɛ Zan o -batize dra 'yi nɛn waa laabo Zudan bɛ, -a va.

⁶-Wi nɛn waa laabo Shamo bɛ, -a "ɛsɔ nɛn Zan da, ɛn -wi 'kɔlɛ nɛn 'e 'tɔdɪ "da -a -tɪɛn. Sɾɔ 'lee -sɾɔ 'nyɾɔn nɛn yaa -ble fɛ -a. ⁷E 'nan minnɪn lɛ 'nan: «Min -tʊ "ta -daa 'e 'fɔla "da, ɛn -a 'plɛblɛ "mlɪan 'an da. 'An 'ka -yɛɛ -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɪ. ⁸An 'ka -batize dra 'yi 'a, 'pɪan -yɛɛ 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'a.»

Zan Zozi -batize dre
(Mt 3.13-17; Lk 3.21-22; Zan 1.32-34)

⁹Tu zɛ -a wlu bɛ, ɛn Zozi 'si Galile 'fla nɛn waa laabo Nazaretɪ bɛ -a da, ɛn e -ta Zan -va. -A -nan nɛn Zan -a -batize dre Zudan 'yi 'va. ¹⁰Zozi 'ɛ 'si 'yia bɛ, te e labli ye 'e 'lɛ 'sɔdɪ, ɛn e Bali lei 'yɪ e sɔɔn 'da 'le -plablo -le 'wɪ 'zɔ. ¹¹-A -nan nɛn wei -tɔ wu laji. E 'nan: «I ya 'an 'pɪ nɛn maan ye 'yi ɛn -yee 'wɪ 'an 'ci 'nranman bɛ -a.»

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wɪ 'wɪdɪ 'dre
(Mt 4.1-11; Lk 4.1-13)

¹²"Bɛ -sru, ɛn Bali lei -kɔ Zozi 'a "bui 'da. ¹³E yi dre 'nan nun -fuba sinjɛn, te Satan -a man -taan. E ya -winun va lu -ji, te Bali -le 'pasianɔn -a "sua.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan
(Mt 4.12-17; Lk 4.14-15)

¹⁴Zɪ minnun Zan -fɔ -pɔ 'kuin bɛ, ɛn Zozi 'li 'e da Galile 'lɛglɔn 'ji. -A -nan nɛn e Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'sia minnun lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: ¹⁵«Tɔ nɛn Bali -a kɔɔn bɛ, e 'bɔ. Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔ 'kogo. 'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'dredɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ! 'Ka yi -tera Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn da!»

Zozi pɔ -tɛnɔn sinjɛn dre 'e -srunɔn 'a
(Mt 4.18-22; Lk 5.1-11)

¹⁶Zozi a ciunan 'yi -dan nɛn Galile bɛ -a man, ɛn e Simɔn 'lee 'e -suannɛn Andre 'yɪ, te o ya pɔ -tɛnan "se "a. ¹⁷ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka -sɔɔnla 'an -sru! An -taa 'ka drele minnun nɛn o min laabo 'an -sru "bɛ waa.» ¹⁸Nun tɔɔn o 'wee "senun -sran, ɛn o sɔɔnla Zozi -sru.

¹⁹E -kɔdɪ 'sia "nyian 'e 'lɛ, ɛn e Zebede -pinun 'yɪ, te o ya 'wee "senun -peenɛn -klɔ -ji. Zaji 'lee 'e "bɔɪ Zan nɛn. ²⁰Zozi o laabɔ, -a -nan nɛn o 'si 'o "tɪ Zebede 'lee 'wee 'nyranman 'panɔn -sru, ɛn o sɔɔnla Zozi -sru.

Zozi -yɔ -wɪdɪ "pin min -tɔ -sru
(Lk 4.31-37)

²¹Zozi 'lee 'e -srunɔn 'kɔ 'fla nɛn, waa laabo Kapanamo bɛ, -a da. 'Flinla "yi da bɛ, e wla -wee cin yɪ 'kuin, ɛn e Bali -le 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji.

²²-Yee 'wɪ "paadɪ minnun 'plo 'fɔ, kɔɔ yaa "paaman o ji "le Bali -a -kɔladɪ -nɔn -yrɛ. Ya'a "paalɛ o ji "le 'nan 'fluba 'ci vɪnɔn 'le vɛ -zɔ dɪ.

²³Min -tɔ a cin yɪ 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ, -yɔ -wɪdɪ "a -a -sru. Min zɛ e -paandɪ 'sia, yaa 'vɪ 'nan: ²⁴«Nazaretɪ min Zozi, -mɛ "wean nɛn i -tɔa 'kɛ 'wɪ 'ji? I -ta 'kɔ klu 'sɔlɛ. Mɛin -tɔa. Bali -le min tɔɔlɪ nɛn 'yia.»

25 Zozi 'wɪ 'pla -yre 'nan: «I 'ta -tɔ! I 'si min 'gʊe -a -sru!» 26 -Yɔ -wɪdɪ "min zɪe -a nyɔɔndɪ 'sia 'plɛblɛ, te e -paanman, ɛn e 'si -a -sru.

27 'Wɪ zɪe e ciɪla min pɛɛnɔn da. Waa laabɔdɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «-Mɛ "sɔ -man wɪ 'bɛ ci zɪe? Min 'gʊe -yee 'wɪ 'paadt a 'e 'trɛ, ɛn Bali -a -kɔladɪ -nɔn -yre. E -yɔnɔn -le 'plɛblɛ yi -kaa. 'Wɪ nɛn yaa ve -wɛ "bɛ, waa drala "da.»

28 -A -nan nɛn minnɔn Zozi 'sɪ -fɔdɪ 'sia 'kpa tɪɣɪ Galile 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji.

Zozi Simɔn 'sea 'lee -cɛ -tɛnɔn "kaga beli

(Mt 8.14-17; Lk 4.38-41)

29 Zɪ Zozi 'bɔla cin yɪ 'kuin bɛ, ɛn e -kɔ Simɔn 'lee Andre -le "kɔnnɛn 'o 'vale Zaji 'lee Zan -a. 30 'Wɛɛ 'bɔla "kɔnnɛn "bɛ, te Simɔn nan "bɔ 'a 'e nyinnandɪ 'kɔlɛ -wɔandɪ 'plɛblɛ 'lɔ, ɛn waa 'vɪ Zozi lɛ. 31 Zozi pli "man, yaa 'kun 'e 'pɛ -man, ɛn yaa wɪuan. 'Nun tɔɔn -a 'kɔlɛ 'ji 'e 'trɔ -fɔ. -A -nan nɛn e fɛ -nɔn -wɛlɛ.

32 Zɪ funninmlan 'pla yɪdɛ 'fɔ plɔ va bɛ, ɛn minnɔn -tadt 'sia -cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn 'lee minnɔn pɛɛnɔn nɛn -yɔ -wɪdɪ "a o -sru "bɛ waa Zozi lɛ.

33 'Flanɔn "kaga "ta -senlɛ 'kɔn zɪe -a 'lɛ "nɛn. 34 Zozi min "kaga beli -cɛ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn 'sɪdɪ -a o man. ɛn e -yɔ -wɪdɪ 'si min "kaga -sru "nyian. Zozi 'ka -yɔ -wɪdɪnɔn 'tɔlɛ -e 'o 'wɪ dɪ, kɔɔ min nɛn Zozi ci -a bɛ waa -tɔa.

Zozi Bali -le 'wɪ 'vɪ Galile 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji

(Lk 4.42-44)

35 Bodrun te klun a tian bɛ, Zozi wɪuan, ɛn e 'bɔla bei. E -kɔ Bali tru 'balɛ 'fla -sru fɛnan nɛn -a -nan ci flu bɛ -a -nan. 36 Simɔn 'lee Zozi -srɔnɔn -mienun bɛ, o -kɔ Zozi -wɛɛlɛ. 37 Zɪ waa 'yɪ bɛ, ɛn o -yre 'nan: «Minnun pɛɛnɔn a 'i -wɛɛnan.»

38 ɛn Zozi 'a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «-Kaa ku fɛ pee -nan! -Kaa ku 'fla 'gʊe -a "srɔn 'flanun da, -e 'an Bali -le 'wɪ vɪ -nan nun. Kɔɔ 'wɪ zɪe -a man nɛn an -ta 'trɛ da.» 39 ɛn e ciɪdɪ 'sia Galile 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji. E Bali -le 'wɪ 'vɪ cin yɪ 'kɔnnɔn -ji, te e -yɔ -wɪdɪ -pian "minnɔn -sru.

Zozi -kogobe 'tɛzan -tɔ beli

(Mt 8.1-4; Lk 5.12-16)

40 Yɪ -tɔ da bɛ, -kogobe 'tɛzan -tɔ -ta Zozi 'lɛ. E "pɔ sɔɔn "wɪlɔ, ɛn yaa tru 'badɪ 'sia. Yaa 'vɪ -yre 'nan: «Maan -tɔa 'nan -te i wɪ "man "bɛ, i -kɔlaman i -kogobe 'sia 'an man, -e 'an drɛ 'saun Bali 'lɛ.»

41 -A nyrinda -sɛn Zozi da. 'E 'pɛ 'sɔ "ji, e klɛ "man, ɛn yaa 'vɪ -yre 'nan: «An "we "man! 'I drɛ 'saun Bali 'lɛ!» 42 'Nun tɔɔn -kogobe 'si "man, ɛn e drɛ 'saun Bali 'lɛ.

43 Zozi 'wɪ 'pla -yre -a "trɔɛn nyɔɔndɪ -a. Yaa 'vɪ -yre 'nan: 44 «Te 'i 'wɪ nɛn e drɛ 'gʊe -a -nan sɛɛ wɪ min -tɔ lɛ "fo "dɪ! 'Pian 'i 'kɔ Bali -panzan -tɔ -va -e 'yei 'nanjen! "Bɛ -sru 'sraga nɛn Moizi -a kɔɔn bɛ 'i drɛ, -e minnɔn 'o -kɔnnɛn "yɪ 'nan, i beli!»

45 'Pian min zɛ 'wɪ nɛn Zozi -a drɛ -yrɛ "bɛ, yaa 'sinan 'padɪ 'sia min 'tɔdɔ pɛɛnɔn lɛ. -Yɛɛ "wɛan Zozi 'ka -kɔlɛlɛ 'nyian -e 'e 'fli -kɔɔn 'fla dɪ. ɛn e -fɔ 'fla -sru fɛnan nɛn min "ka "dɛ -a -nan. 'Pian tɛ minnɔn 'sia fɛ pɛɛnɔn 'nan, o -ko "va "nun.

Zozi min -srandɪ "tra "tɔ belɪ

(Mt 9.1-8; Lk 5.17-26)

2 ¹Yi 'fli yaa "bɛ -sru, ɛn Zozi 'li 'e da Kapanamo. Minnɔn -a 'man 'nan Zozi a "kɔnnɛn, ²ɛn o "kaga "kɔ "va. Min a "kaga "bɔɔ 'lɛ "wɛan, 'tɔnan 'ka 'fulɛ 'nyian 'kɔn 'lɛ "nɛn "dɪ. Zozi Bali -lɛ 'wɪ vɪdɪ 'sia -wlɛ.

³-A -nan nɛn, minnɔn -tadɪ 'sia min -srandɪ -tɔ -a Zozi lɛ. E ya min sinjɛn lɔ "sɛ 'ji. ⁴'Pian waa 'a -kɔlɛlɛ -plɪdɪ -a Zozi man dɪ, min a "kaga "lɛ "wɛan. -A -nan nɛn o 'kɔn tri, waa 'fɔn 'e 'win -ji fɛnan nɛn Zozi cɪ 'e 'tɔdɪ bɛ -a -nan. O -cɛzan zɛ -a sɔɔnla. ⁵Zɪ Zozi -wee yi -teradɪ 'e da 'yɪ bɛ, ɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɛ -yrɛ 'nan: «An 'pɪ, 'wɪ 'wlɪdɪnɔn nɛn yia drɛ bɛ maan fui.»

⁶Bali -lɛ 'fluba 'ci vɪnɔn -mie a min "kaga zɛ o yɛi 'o -nyrandɪ. Waa nrɔn 'o 'ji 'nan: ⁷«Mɛ "wɛan nɛn, min 'labɛ, e 'wɪ zɛ -a vɛ? E Bali srɔn. -Tɛ ya'a 'sɪlɛa Bali -tɔwli "a dɛ, -tɛ -kɔlaman min -lɛ 'wɪ 'wlɪdɪnɔn fuidɪ -a?»

⁸Zozi -wee ci "nrɔndɪ 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Mɛ "wɛan nɛn ci "nrɔndɪ zɛ, e ya 'ka 'ji? ⁹-Tɛ maan 'vɪ min -srandɪ "tra 'gɔɛ -yrɛ 'nan: «'Wɪ 'wlɪdɪnɔn nɛn yia drɛ bɛ maan fui», 'bɛ a -tɔ. ɛn -tɛ maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I wluan, 'i 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wɔ, 'bɛ a -tɔ. 'Wɪ "fli zɛ, -a "cɛn "vɪdɪ 'bɛ cɪ 'plɛblɛ? ¹⁰'Pian an "ta -a -ci -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan -kɔladɪ a 'an 'bɔ Blamin -pɪ -lɔ -e 'an min -lɛ 'wɪ 'wlɪdɪnɔn fui 'trɛda.» -A -nan nɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɛ -yrɛ 'nan: ¹¹«'I 'wluan! 'I 'yie nyinnan "dave 'sia! 'I 'kɔ 'yie "kɔnnɛn!» ¹²'Nun tɔɔn min zɛ e wluan, e 'yɛɛ nyinnan "dave 'sia, ɛn e 'ta wɔdɪ 'sia min pɛɛnɔn yie man, e 'bɔla bɛi. 'Wɪ zɛ e ciɪla 'o pɛɛnɔn da. O Bali 'tɔ "yi 'vɪ, ɛn waa 'vɪ 'nan: «'Wɪ 'gɔɛ kɔ'a tian 'li -a -nan yɪlɛ dɪ.»

Zozi Levi laabɔ

(Mt 9.9-13; Lk 5.27-32)

¹³Zozi 'kɔ "nyian Galile 'yi man. Min "kaga "kɔla -a -sru, ɛn e Bali -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn paa o ji. ¹⁴"Yɛɛ -kɔ 'e 'lɛ bɛ, tɛ e Alife -pɪ Levi yɛ 'e -nyrandɪ fɛnan nɛn o 'sukɔlɛ "sia bɛ -a -nan. E ya 'yɛɛ 'nyranman 'panan. ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!» Levi wluan, ɛn e sɔɔnla -a -sru.

¹⁵"Bɛ -sru ɛn Zozi 'lɛɛ 'e -srɔnɔn 'kɔ Levi -lɛ "kɔnnɛn fɛnɔn -blɪlɛ. 'Sukɔlɛ 'sinɔn 'lɛɛ 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛnɔn -mienun yɛ fɛ zɛ -a -sru. Kɔɔ min "kaga 'bɛ 'kɔla -a -sru. ¹⁶'Fluba 'ci vɪnɔn nɛn o ya Farizɛn 'nɔn 'a bɛ, zɪ waa 'yɪ 'nan Zozi a fɛ -blɪnan 'o 'vale 'sukɔlɛ 'sinɔn 'lɛɛ 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛnɔn -mienun -a bɛ, ɛn waa 'vɪ -a -srɔnɔn lɛ 'nan: «Mɛ "lɛ "wɛan nɛn e fɛ blɪ 'o 'vale 'sukɔlɛ 'sinɔn 'lɛɛ min -wlɪdɪ -mienun -a?»

¹⁷Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Minnun nɛn -ɛɛ 'ka o man dɪɛ, wa'a -dɔdrɔ -sru -wɛɛman dɪ. 'Pian minnun nɛn -ɛɛ cɪ o man bɛ, -wɛɛ cɪ -dɔdrɔ -va. ɛn 'nyian bɛ minnun nɛn o cɪ tɪɪɪ bɛ, -wee "wean "ɛɛɛ an -ta dɪ, 'pian an -ta 'wɪ 'wɪdɪ 'dɛnɔn 'va. An -ta o laabulɛ -e 'an Bali -le -si -kɔɔn -wɛɛ.»

Zozi 'le 'wɪ "paadt a "le fɛ -trɛ -le 'wɪ 'zɔ
(Mt 9.14-17; Lk 5.33-39)

¹⁸Zan -srunɔn 'lee Farizen 'nɔn a fɛ 'sɔnnan. ɛn minnun -ta 'wɪ laabulɛ Zozi 'lɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean nɛn, Zan -srunɔn 'lee Farizen -srunɔn fɛ "sɔan, te "yie -srunɔn 'ka fɛ sɔan dɪ?»

¹⁹ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «-Te minnun -a lɪ 'pa "fedi dɛnan bɛ, tɔ nɛn lɪ -trɛ 'pazan a o yei "bɛ, minnun fɛ "sɔan? -Cɛɛ, tɔ nɛn lɪ -trɛ 'pazan a o va bɛ wa'a 'kɔlamɛn fɛ 'sɔndɪ -a dɪ! ²⁰'Pian yɪ nɛn lɪ -trɛ 'pazan -taa 'sɪlɛ o yei "bɛ, -a nyan nɛn o -taa "fɛ 'sɔnɛɛ.

²¹ɛn "nyian bɛ, min 'ka sɔ -trɛ 'fɔɪ 'sia, -e 'e 'pa sɔ cɛɛ 'fɔɪ bunɛn dɪ. -Te 'bɛ "ɛɛɛ "dɪɛ, sɔ -trɛ -a cɛɛ 'fɔɪ bunɛn "paa "va. ²²ɛn "nyian bɛ min 'ka 'wɛn -trɛ sɛan -wɪ 'kɔlɛ 'trɛ cɛɛnɛn -jɪ dɪ. -Te 'bɛ "ɛɛɛ "dɪɛ, -wɛn -trɛ -wɪ 'kɔlɛ 'trɛ cɛɛnɛn fɛaman, te -wɛn 'lee 'trɛnɛn 'bɔ sɛɛ. 'Pian e ya "le min 'e 'wɛn -trɛ -sɛn -wɪ 'kɔlɛ 'trɛ -trɛnɛn -jɪ!»

Zozi 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yɪ man
(Mt 12.1-8; Lk 6.1-5)

²³'Flinla "yɪ da nɛn, Zozi 'lee 'e -srunɔn 'ciɪdɪ 'sia fɛɪ -tɔ da. Fɛ 'wɛɛ nɛn fɛɪ zɪɛ -a da bɛ, e ya 'lee 'saa 'le 'wɪ 'zɔ. -A -srunɔn 'ko -a "ɛɛɛndɪ -a, te waa -ble. ²⁴-A -nan nɛn Farizen 'nɔn -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «"I 'yɪɔ 'wɪ nɛn 'i -srunɔn -a dra bɛ -a. -Cɛɛ 'flinla "yɪ da bɛ, wa'a 'wɪ 'labɛ -a dra dɪ.»

²⁵ɛn Zozi "e 'nan -wɛɛ 'nan: «'Wɪ nɛn -kaa tra David -a drɛ 'lɪ, te dra -a -tɛɛ 'o 'vale 'yɛɛ minnun -a bɛ, ka'a tɪan -a ta vɪlɛ dɔv? ²⁶E wɪa Bali -le 'kuin, ɛn Bali -le 'kpɔn nɛn Bali -pannɔn 'saza 'bɛ -ble bɛ, yaa 'sia, yaa blɪ, ɛn e 'yɛɛ minnun "le "nɔn. Tɔ zɪɛ -a va bɛ, te Abiata 'bɛ cɪ Bali -pannɔn 'tazan -a.»

²⁷ɛn Zozi -a 'pla "da 'nan: «Bali 'flinla "yɪ drɛ minnun -le vɛ -a! Ya'a minnun drɛlɛ 'flinla "yɪ -le vɛ -a dɪ. ²⁸-Yɛɛ "wean nɛn 'an 'bɔ Blamin -pɪ, mɛɛn cɪ 'flinla "yɪ san -a.»

Min -tɔ nɛn -a -pɛla 'ka 'e man bɛ Zozi -a belɪ
(Mt 12.9-14; Lk 6.6-11)

3 ¹Zozi 'kɔ pee 'wɔ "nyian cɪn yɪ 'kuin. Min -tɔ a 'kɔn zɪɛ -a -jɪ, -a -pɛla 'tɔ a 'e 'kadɪ. ²Farizen 'nɔn nɛn 'kɔn zɪɛ -a -jɪ bɛ, o Zozi 'nanjɛndɪ 'sia -gɔɛɛn 'nan, -te e min zɪɛ -a "belɪa 'flinla "yɪ da -o. Waa drɛ zɪɛ 'nan -e 'o -kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a "man. ³Zozi -a 'vɪ -pɛ -kazan lɛ 'nan: «"I 'wɪlɛn! "I 'tɔ min yei 'gɔɪ!»

⁴En Zozi -a laabu -wɔɔ 'nan: «-Mɛ "wɔ nɛn -cee -pei -a vɪ? -Si a 'e 'nɔndɪ min lɛ 'nan 'e 'wɔ 'yɪ 'drɛ 'flɪnla 'yɪ da, -baa 'wɔ 'wɪdɪ 'nɛn e drɛ? En 'nyian bɛ, e min 'belia, -baa e min 'tʊe -e 'e 'ka?» Min -tʊ 'ka 'wɔ 'sɪlɛ 'da 'dɪ.

⁵Zozi o pɛɛnɔn -nanjɛɛn 'tʊdʊ nyran da. -Wee 'trɔɛn 'yuyɪ nɛn waa 'taan Bali va bɛ, -yee 'wean -a ta drɛ 'trɔdrɔ. -A -nan nɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɪɛ -yrɛ 'nan: «I 'pɛ 'sʊ 'jɪ!» E 'e 'pɛ 'sʊ 'jɪ, ɛn -a -pɛ drɛ 'plɔnblɔn 'e 'pa 'jɪ.

⁶Farizen 'nɔn 'bɔla beɪ. O -kʊ Erodi -le minnʊn 'va -a 'palea 'da 'nan 'o Zozi 'man -wɛɛ -e 'o -tɛ.

Min "kaga "ta Zozi 'va
(Mt 12.15-16; Lk 6.17-19)

⁷Zozi 'lee 'e -srunɔn 'kʊ Galile 'yɪ man. Min "kaga 'kʊla o -sru. O -mie 'sɪ Galile 'lɛglɔn 'jɪ, ɛn o -mie 'sɪ Zude 'lɛglɔn 'jɪ, ⁸ɛn o -mie 'sɪ Zeruzalem, ɛn o -mie 'sɪ Idume 'lɛglɔn 'jɪ, ɛn o -mie 'sɪ 'lɛglɔn nɛn Zudan 'yɪ -sru 'bɛ -a -jɪ, ɛn o -mie 'sɪ 'lɛglɔnnʊn nɛn Tir 'lee Sɪdɔn 'srɔn 'bɛ o jɪ. Min "kaga zɪɛ o -ta Zozi 'va, kɔɔ 'wʊnʊn nɛn yaa dra bɛ waa 'man. ⁹-Yee 'wean Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan, 'o 'kʊlʊ -tʊ man wʊʊ, 'tɔɔɔ minnʊn 'o trun 'e man "kaga. ¹⁰Fɛ -le 'wean nɛn e 'wɔ zɪɛ -a 'vɪ bɛ -yɛɛ cɪ 'nan, e min "kaga 'beli, ɛn -cɛnɔn pɛɛnɔn 'o cɪn -mɛandɪ 'sia 'nan -e 'o kʌlɛ 'man. ¹¹Minnʊn nɛn -yʊ -wɪdɪ 'cɪ o -sru 'bɛ, -tɛ o Zozi 'yɪ bɛ, o -tɛɛmlan 'wɪlʊ, tɛ o -paanman 'nan: «Bali -pɪ nɛn 'yɪa.» ¹²'Pian Zozi 'wɔ 'paala -wɛlɛ 'kʌglɪa. Yaa vɛ -wɛlɛ 'nan: «Tɛ 'ka min nɛn 'an cɪ bɛ -a ta bɔla minnʊn lɛ dɪ!»

Zozi min 'si "va -fuda "fli 'yee 'pasianɔn 'a
(Mt 10.1-4; Lk 6.12-16)

¹³'Bɛ -sru ɛn Zozi pɔn -tʊ tri. Minnʊn nɛn Zozi cɪ 'va 'bɛ, e o laabu 'e 'va. ɛn o -kʊ -a 'srɔn. ¹⁴Zɪ e min -fuda "fli 'sɪ 'va zɪɛ, ɛn e o 'tɔ 'pa 'yee 'pasianɔn. Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e 'o 'kɔn -a 'srɔn. ɛn yaa drɛ 'nan -e 'o 'kʊ Bali -le 'wɔ vɪ, ¹⁵tɛ -koladɪ a -wɔɔ -e 'o -yʊ -wɪdɪnʊn -pɪn minnʊn -sru. ¹⁶Minnʊn nɛn e o 'sɪ 'va 'bɛ, o 'tɔ nɛn 'gʊ: Sɪmɔn nɛn yaa 'tɔ 'pa Pieri bɛ, ¹⁷'lee Zebede -pɪnʊn Zaji 'lee 'e 'bʊɪ Zan nɛn Zozi o 'tɔ 'pa Boanezi bɛ, -a -cɪ nɛn 'nan laa -paan 'sʊ -man minnʊn, ¹⁸'lee Andre, 'lee Filipʊ, 'lee Batelemi, 'lee Matie, 'lee Toma, 'lee Alife -pɪ Zaji, 'lee Tade, 'lee Sɪmɔn -tʊ nɛn waa laabo 'nyian Zelo bɛ, ¹⁹'lee Zudazi Karioti. Min nɛn e 'ta -daa Zozi 'nɔnlɛ 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ -nyrɛn.

Zozi 'le 'pleblɛ "sia nyin?
(Mt 12.22-32; Lk 11.14-23)

²⁰'Bɛ -sru ɛn Zozi 'kʊ 'kɔnnɛn. Minnʊn 'o cɪn 'yɪ 'nyian 'man "kaga 'le 'wean, Zozi 'lee 'e -srunɔn 'ka 'o 'wʊlo -da yɪlɛ -e 'o fɛ -blɪ dɪ. ²¹Zɪ Zozi 'mangulinʊn 'wɔ zɪɛ -a 'man bɛ, o -sɪ 'sia 'nan 'o 'ko -a 'kunlɛ. Kɔɔ -a -cɪn a o jɪ 'nan, -a -wʊlo srɛ 'e da.

²² En 'nyian be, 'fluba 'ci vunɔn nen o 'si Zeruzalem be, o 'nan, -yɔ -wɩɔɩnɩn tazan nen waa laabo Belzebul be, e ya Zozi -sru. En -yee 'plɛblɛ 'a nen e -yɩnɩn -pian 'minnɩn -sru.

²³ -A -nan nen Zozi o laabu, en e 'wɩ tin 'badɩ 'sia -kɔnnɛn 'ji. E 'nan: «Satan 'ka 'kolaman -e 'e 'bɔ 'fli -pin dɩ. ²⁴ -Te 'lɛglɔn 'tu -ji minnɩn cɛɛn 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin man be, 'lɛglɔn zɩɛ, e -wia. ²⁵ En -te 'kɔn 'tɔwli 'lɛ "nen 'nɔn 'bɛ ci 'wɩ 'tɔwli zɩɛ -a dɛnɛn oo, 'kɔnnɛn zɩɛ e -wia. ²⁶ -A -tɔwli "nen 'nyian Satan 'lee -yee -yɩnɩn -le vɛ -a. "Te -wɛɛ cɛɛn 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin yɛi "bɛ, "te -yee mingɔnnɛn trɛ -wi -a -nan 'mɔn. ²⁷ Ka -tɔ 'nan, Satan nen e ya min 'plɛblɛ 'a bɛ, min 'ka 'kolaman -e 'e -wla -yee 'kuin -e 'e -yee fɛnɩn crin wɔ, -te ya'a Satan 'bɔ -yrɩlɛ dɩ.

²⁸ Maan vɛ 'cɛɛ 'wɩ tɩglɩ 'a 'nan, 'wɩ 'wɩɔɩ pɛɛnɔn nen min -a dra be, Bali -kolaman -a 'cɛɔɩ -a min lɛ. En 'nyian wɛi -wɩɔɩ pɛɛnɔn min -a -fɔa Bali lɛ be, Bali -kolaman -a 'cɛɔɩ -a min lɛ. ²⁹ Pian 'wɩ nen Bali lei 'saun -a dra be, min nen e "we "man -wɩɔɩ "bɛ, Bali 'ka -a cɛa -a san lɛ 'li "fo "dɩ. 'Wɩ 'kpa, 'wɩ 'wɩɔɩ zɩɛ e -fo -yrɔ 'li "fo "lɛ vɛ -a.»

³⁰ Minnɩn nen o 'nan, -yɔ -wɩɔɩ "a Zozi -sru "bɛ, o 'tɔ 'ji nen e 'wɩ zɩɛ -a 'vɩ.

-Tɩ nen Zozi -a "siala 'e dɩ 'a?

(Mt 12.46-50; Lk 8.19-21)

³¹ Zozi "bu 'lee -a "bɩnɩn -ta. O -fɔ 'o 'tɔɔɩ bei, en o min -tu 'pa 'sia 'nan 'e 'ku Zozi laabu. ³² Minnɩn "kaga "a 'o -nyrandɩ Zozi "srɔn. Waa si -fɔ. O 'nan -yre 'nan: «"I "bu 'lee 'i "bɩnɩn a bei. O 'nan, 'i 'lɔ!»

³³ Zozi "e 'nan -wɩɛ 'nan: «-Tɩnɩn 'bɛ ci 'an "bu "a? En -tɩnɩn 'bɛ ci 'an "bɩnɩn -a?»

³⁴ Zɩ e 'wɩ zɩɛ -a 'vɩ be, e minnɩn nen waa si -fɔ be, o -nanjɛɛn, en e 'nan: «"Ka 'yɔ! "An "bu 'lee 'an "bɩnɩn nen 'gɩ. ³⁵ Fɛ nen maan 'vɩ zɩɛ -yɛɛ ci 'nan, min nen e Bali ci 'sɔ wɩ dra be, -yɛɛ ci 'an "bɩ -a, en -yɛɛ ci 'an "blu "a, en -yɛɛ ci 'an "bu "a.»

'Saa 'fɔzan man -kɔnnɛn

(Mt 13.1-9; Lk 8.4-8)

4 ¹ Yɩ -tu da be, Zozi 'wɩ "paadɩ 'sia minnɩn ji 'nyian Galile 'yi man. Minnɩn a trenan "man "kaga, -yee "wɛan e -fɔ -klɩ -ji 'yi yɛ da, en e -nyran. Minnɩn -fɔ 'o 'sendɩ 'yi 'plo da. ² -Kɔnnɛn 'ji nen e 'wɩ "kaga paa o ji. Yaa 'vɩ -wɩɛ 'nan: ³ «"Ka 'yɔ 'wɩ 'tu nen 'gɩ! "Ka 'trɛɛn 'tɔ -yre! Min -tu 'bɛ 'ku 'saa 'fɔlɛ. ⁴ Zɩ e ya -a wɛɛnnan be, -a 'wɩɛ plɔɛn 'sran -si man. "Lomannɩn -ta, waa blɩ. ⁵ -A 'wɩɛ -mie -sran puo da, fɛnɩn nen 'trɛ 'ka "kaga "dɩɛ -a -nan. E bɔɔɩ 'sia tada, kɔɔ 'trɛ 'ka "da "kaga "dɩ. ⁶ Zɩ yɛɛ 'bidɩ 'sia be, en e kaala 'nan, -a "sɛin 'ka 'kulɛ -kɔɔbli dɩ -le "wɛan. ⁷ -A 'wɩɛ plɔɛn

'sran fɛnan nɛn -tein -taa "bɔle bɛ -a -nan. -Tɛin zɛ e 'tu, e blala 'saa man, wa'a -kɔlale -sendɪ -a "da "dɪ, ɛn o kaa. ⁸-A 'wle plɔɛn 'sran 'trɛ "yi "da. 'O 'bɔ, 'o tru, ɛn 'o 'sɛn "da. -A bɛ -tu 'wle a "man -fuba yaaga. -A bɛ -tu 'wle a "man -fuba 'shɛɛdu. -A bɛ -tu 'wle a "man -yaa tu. ⁹Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "ci -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!»

-Mɛ "le "wean nɛn Zozi 'wɪ tin 'ba -kɔnnɛn "ji?

(Mt 13.10-17; Lk 8.8-10)

¹⁰"Bɛ -sru, zi Zozi 'fu 'e 'saza 'o 'vale 'e -srunɔn 'fuda "fli 'lee min -mienun -a bɛ, ɛn waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «-Kɔnnɛn "nɛn, yia -fɔ 'gʊɛ, -a -ci nɛn 'nɔn?» ¹¹-A -nan nɛn Zozi -a 'vɪ -wle 'nan: «Kaa 'gʊɛ, 'ka lɛ nɛn Bali 'yee 'wɪ yɔɔdɪ nɛn 'e min "paala 'a bɛ -a -ci 'si. 'Pian minnɛn nɛn o 'ka 'an -sru "dɪɛ, "o 'wɪ pɛɛnɔn maan -kɔnnɛn "ji. ¹²E drɛ zɛ 'nan -e 'o fɛnan -nanjɛn, tɛ wa'a -kɔnnɛn 'yɛ dɪ, ɛn -e 'o 'wɪ man, tɛ wa'a -ci maan dɪ, "tɔgɔ 'o 'fli -nɔn Bali lɛ -e 'bɛ -wee 'wɪ 'wɪdɪnɛn fui.»

Zozi 'saa 'fɔzan man -kɔnnɛn "ci 'vɪ

(Mt 13.18-23; Lk 8.11-15)

¹³Zozi -a laabu -wɪlɔ 'nan: «-Tɛ ka'a -kɔnnɛn 'gʊɛ -a -ci manlɛ dɪɛ, kaa dra 'kɔ -e 'ka pɛɛnɛn -ci man?»

¹⁴-A -nan nɛn yaa 'vɪ -wle 'nan: «'Saa 'fɔzan -ku 'yee 'saa 'fɔlɛ, e ya "le 'nan, min -tu 'bɛ 'ku Bali -lɛ 'wɪ vɪlɛ. ¹⁵'Saa 'wle nɛn e -sran -si man bɛ, minnɛn nɛn o Bali -lɛ 'wɪ maan, 'nɛn tɔɔn -e Satan 'e 'ta -a 'si o ji bɛ, -wee 'wɪ nɛn. ¹⁶ɛn 'saa 'wle nɛn 'e 'sran puo da bɛ, minnɛn nɛn o Bali -lɛ 'wɪ maan, 'nɛn tɔɔn o "we "man ci "nrandɪ -a bɛ, -wee 'wɪ nɛn. ¹⁷Wa'a tʊɛ -e -a "sɛin 'e 'ku -kɔɔbli dɪ. Wa'a 'o "trɔɛn 'tɔala 'ji dɪ. -Tɛ 'wɪ yɪdɪ 'lee 'tɛ 'padɪ o da a bɔnan o man Bali -lɛ 'wɪ 'le "wean bɛ, tɔɔn -e 'o 'pɛ 'si Bali -lɛ 'wɪ -sru. ¹⁸ɛn 'saa 'wle nɛn e -sran fɛnan nɛn -tein -taa "bɔle bɛ -a -nan bɛ, minnɛn nɛn o Bali -lɛ 'wɪ maan, o "we "man "bɛ, -wee 'wɪ nɛn. ¹⁹'Pian minnɛn zɛ, o -taa 'o 'ci "nrandɪ 'sɪlɛ 'trɛda fɛnɛn "kaga "da. Fɛ yɪdɪ o see "paaman. O ya 'vale fɛ pɛɛnɔn 'e drɛ 'wee vɛ -a. 'Wɪ zɛ e -si -tɔa Bali wei lɔ, -e 'e vɪlɛ 'e 'nyranman 'pa o man dɪ. ²⁰ɛn 'saa 'wle nɛn o -sran 'trɛ "yi "da bɛ, minnɛn nɛn o Bali -lɛ 'wɪ maan, o "we "man -e 'o 'ta wɪla "da "bɛ, -wee 'wɪ nɛn. Tɔɔn 'nyranman nɛn Bali wei -a 'padɪ 'sɪala o man bɛ, -a "nɛn bɔala -dan. Tɛ o drɛ "le 'nan 'saa nɛn -a bɛ -tʊwli 'wle a "man -fuba yaaga, ɛn -a -tʊwli 'wle a "man -fuba 'shɛɛdu, ɛn -a -tʊwli 'wle a "man -yaa tʊ bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ.»

-Kannɛn man -kɔnnɛn

(Lk 8.16-18)

²¹"Bɛ -sru ɛn Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «Min 'ka -kannɛn 'fɔa "nɛn -e 'e yɔɔ -pɔ wɪlɔ dɪ. -Tɛ 'bɛ "cɛɛ "dɪɛ, -e 'e yɔɔ nyinnan "davɛ wɪlɔ dɪ. 'Pian waa

-tɔala fɛnan 'wein da, te minnun pɛɛnɔn -a ye. ²²Maan ve 'cɛɛ 'nan, fɛ -tu 'ka 'fo 'e yɔɔɔɔ -trilii, -e 'e vɛlɛ 'e bɔla 'ji dɪ. En 'wɪ yɔɔɔɔ -tu 'ka -e 'o vɛlɛ 'o man fɛnan 'wein da dɪ. ²³Min nɛn 'wɪ man 'trɔɛn 'cɪ -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!

²⁴'Ka dre 'yi 'wɪ nɛn ka cɪ -a mannan 'gʊɛ -a va! Zɪ ka Bali wei 'man bɛ, -a da nɛn Bali 'wɪ 'tɔɔɔ 'paa 'da 'cɛɛ, -e 'e 'ku 'e 'lɛ. ²⁵Kɔɔ min nɛn e cɪ -yɾɔ 'bɛ, -a lɛ nɛn waa 'paa 'da. 'Pian min nɛn e 'ka -yɾɔ 'dɪɛ, -a 'tiennɛn nɛn -yɾɔ 'bɛ, o -taa -a 'silɛ.»

Fei fɛ 'wɛ bɔɔɔ da -kɔnnɛn

(Ezai 55.10-11; 1 Ko 3.6-7)

²⁶En Zozi -a 'vɪ 'nyian 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪɔ min da bɛ -nyɾɛn 'gʊ. E ya 'lɛ min -tu 'saa -fɔ 'yee fei. ²⁷'Bɛ -sru e yi -tɛa 'pei -man -e 'e 'fuɔ bodrun. Yaa dra zɪɛ yi -tɔvɔ pɛɛnɔn man. 'Pian fɛ nɛn e dra 'lɔɔ -e 'saa nyɾiɛn 'e bɔ -e 'e tru bɛ, ya'a tɔa dɪ. ²⁸'Trɛ -a bɔa 'e 'fli -a. Yaa nyɾiɛn bɔa 'e 'flin, 'bɛ -sru -e 'e 'sɛn 'da, -e 'e 'yi mlin. ²⁹-Tɛ -a 'wɛ tran bɛ, tɛ -a -tɛɔɔ 'bɔ. -A -nan nɛn min zɪɛ e -ko -a -tɛlɛ sɾɛn 'a.»

Fei fɛ 'wɛ 'tʊ man -kɔnnɛn

(Mt 13.31-35; Lk 13.18-19)

³⁰En Zozi -a 'vɪ 'nyian 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪɔ min da bɛ, -mɛ 'man 'nɛn -kaa -kɔnnɛn? -Kɔnnɛn 'cɛn 'fɔɔɔ -a nɛn maan -ci ve 'cɛɛ? ³¹Maan -kɔnnɛn fei fɛ 'wɛ 'tʊ man. -A 'wɛ 'wɛnnɛn 'mlian 'trɛda fɛ 'wɛ pɛɛnɔn da. ³²'Pian -tɛ waa -fɔ bɛ, e bɔa -e 'e tru. -A -dan -cia fei sinwɛ pɛɛnɔn da. 'E plan -tɔa, -e 'lomannun 'o 'kɔɛ 'tɔ -a 'la 'va.»

³³-Kɔnnɛnnun zɪɛ -a 'kaga 'fɔɔɔ -a bɛ, Zozi Bali -le 'wɪ paa minnun ji 'lɛ zɪ o -kolaman -a -ci mandɪ -a bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ³⁴-Kɔnnɛn 'saza 'ji nɛn e tin 'ba minnun lɛ. 'Pian -tɛ 'o 'vale 'e -srunɔn 'a o -fu 'o 'saza bɛ, -e 'e pɛɛnɔn 'ci vɪ -wɛlɛ.

Zozi fulɔ 'pleblɛ 'tʊ ta -tɔ

(Mt 8.23-27; Lk 8.22-25)

³⁵Yi -tʊwli 'bɔ zɪɛ -a funninmlan nɛn, Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «-Kaa ku 'yi -sru!» ³⁶O -si -nɔn minnun lɛ. -A -nan nɛn o -kʊɔɔ 'sia. -Klʊ nɛn Zozi cɪ -ji paan bɛ, -a -ji nɛn e -fu ɛn o -kʊɔɔ 'sia. -Klʊ -mienun yɾa o -sru. ³⁷En fulɔ 'pleblɛ 'tʊ 'fɛɛndɪ 'sia. 'Yi 'sɛndɪ 'sia -klʊ -ji. 'Sien vɛ bɛ 'yi 'ta -klʊ faa. ³⁸Tʊ zɪɛ -a wlu bɛ, tɛ Zozi a yi -tɛnan -klʊ pei 'ji. -A -wulo a 'e pladɪ -sunmun da. -A -srunɔn 'a fuɔ, ɛn o -yɾɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ 'paazan, 'ku 'nan cɛɛn 'nyandɪ man. 'Yie 'man wɪ 'ka 'ji dʊv?»

³⁹-A -nan nɛn Zozi wluan, e paan fulɔ da, ɛn yaa 'vɪ 'yi lɛ 'nan: «'I 'ta -tɔ! 'I 'ta 'tra!» 'Nun tɔɔn fulɔ 'fɛɛndɪ 'lɛ 'tɔ, ɛn fɛnan -tɔ flu. ⁴⁰Zozi -a laabʊ -wɔlɔ 'nan: «-Mɛ 'klan nɛn kaa wo zɪɛ? Ka'a tian yi tɛala 'an da dʊv?»

⁴¹-A -nan nen 'klan -sen o pɛɛnɔn 'ji, ɛn waa laabudɔ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «Mɛ 'sɔ -man min bɛ cɪ zɪɛ? Fulɔ 'lee 'yi -a wei maan 'yi.»

Zozi min -tu nen -yɔ -wɪɪɪɪɪ "cɪ -a -sru "bɛ -a belɪ
(Mt 8.28-34; Lk 8.26-39)

5 ¹Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla Galile 'yi -sru Geraze 'nɔn 'le 'lɛglɔn 'ji. ²Zɪ Zozi sɔɔnla -klɔ -ji bɛ, min -tu 'si min wunan zia, ɛn e -ta -a 'lɛ. -Yɔ -wɪɪɪɪɪ "a min zɪɛ -a -sru. ³Min wunan nen e -nyɛanla. Min -tu 'ka 'kolaman -a -yɪɪɪɪɪ -a dɪ. -Tɛ -bulalɛ baa nen oo, wa'a 'kolaman dɪ. ⁴Waa cɛnnun 'lee -a -pɛnɔn yɪɪ -bulalɛ baa 'e 'pa -a 'kaga, tɛ yaa 'cɛɛnman 'e man. Min -tu 'plɛblɛ 'ka 'cia 'da 'lɔɔ -e -a -pɛ 'e 'sɔ -a pladɪ -a dɪ. ⁵Bodrun funnin, e -cia 'min wunan 'lee pɔɔnnun da -paandɪ -a 'plɛblɛ, tɛ 'e 'man 'kolɛ buuman -kolɛ -a.

⁶Zɪ e Zozi 'yi 'kɔɔbli bɛ, e -ta flɔn -a, ɛn 'e 'po sɔɔnla 'wlu. ⁷-A -nan nen e paan 'plɛblɛ, ɛn yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Zozi, 'yie -mɛ 'wɪ nen 'an man? Bali nen min ta lou 'bɛ, -a -pɪ nen yia. Bali 'tɔ 'ji bɛ, tɛ 'i 'tɛ 'pa 'an da dɪ!»

⁸Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e 'si min zɪɛ -a -sru, -yɛɛ 'wean nen e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.

⁹ɛn Zozi -a laabu -yrɔ 'nan: «'I 'tɔ nen 'nɔn?»

E 'nan Zozi lɛ 'nan: «'An 'tɔ nen -kuli 'pa 'tu, kɔɔ kɔ ya min 'gɔɛ -a -sru 'kaga.» ¹⁰ɛn e toba -fɔdɪ 'sia Zozi lɛ 'nan, tɛ 'e 'o 'pɪn 'lɛglɔn zɪɛ -a -ji dɪ.

¹¹Tɔ zɪɛ -a wlu bɛ, tɛ 'sru 'pa 'tu a 'e 'blɪnan o 'srɔn 'pɔn -tu da. ¹²ɛn -yɔnnun -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'I yɪa 'si! 'I 'ku 'pa 'sia 'srunun 'labɛ o va -e 'ku 'fɔ o -sru!» ¹³Zozi 'si -nɔn -wɛ. -A -nan nen -yɔ -wɪɪɪɪɪn 'si min zɪɛ -a -sru, ɛn o -ku -fɔlɛ 'srunun -sru. O flɔn 'sia pɔn 'sɛan man zia, tɛ o -sɛan 'yia, ɛn o pɛɛnɔn kaa. O ya 'sru -kpi 'fli.

¹⁴Zɪ 'sru -sru 'pɪnnɔn 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yi bɛ, o -tɛ -ji flɔn -a, ɛn o -ku 'fla 'lee fɛi -paannun da. 'Wɪ nen e drɛ bɛ, waa -nan 'sinan 'pa. Minnɔn -ku 'wɪ zɪɛ -a -nan yɪɛ. ¹⁵Zɪ o 'bɔ Zozi man bɛ, ɛn o min nen blɔɔ -yɔ 'kaga "cɪ -a -sru "bɛ, -a 'yi. E ya 'e -nyrandɪ 'e 'ta lɛ sɔ -a, tɛ -a ta 'si. 'Wɪ zɪɛ e o cɛɛn nyɛn -a.

¹⁶Minnun nen o cɪ -nan ɛn Zozi min zɪɛ -a belɪ bɛ, 'wɪ nen e drɛ bɛ waa -nan 'sinan 'pa -wɛ. ɛn 'wɪ nen e 'bɔ 'srunun man bɛ, waa -nan 'sinan 'pa 'nyian.

¹⁷-A -nan nen o toba -fɔdɪ 'sia Zozi lɛ 'nan, 'e 'si 'wee 'lɛglɔn 'ji.

¹⁸Zɪ Zozi 'ta -fɔa 'klɔ -ji bɛ, ɛn min nen yaa belɪ bɛ, e 'nan Zozi lɛ 'nan: «'I yɪa si, 'kɔɛ 'ko 'yia!» ¹⁹Zozi 'ka 'wɛlɛ "man 'dɪ. 'Pian 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'ku 'yie 'kɔnnɛn 'i 'mangulinun va! 'Wɪ pɛɛnɔn nen Minsan -a drɛ 'yie bɛ, 'i 'sinan 'pa -wɛ! ɛn 'i nyɪrinda nen e -sɛn Minsan da bɛ, 'i 'sinan 'pa -wɛ!» ²⁰Min zɪɛ e -ku, ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nen Zozi -a drɛ -yrɛ "bɛ, yaa -nan 'sinan 'padɪ 'sia 'lɛglɔn nen, waa laabu 'Fla 'fu bɛ -a -ji. Minnɔn pɛɛnɔn nen o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o 'lɛbo "fɔ.

Zozi Zairus 'lu 'lee lɪ -tu belɪ
(Mt 9.18-26; Lk 8.40-56)

²¹Zozi 'fɔ -klɔ -ji, ɛn e 'li 'e da Galile 'e 'pa 'ji. Minnɔn 'o cin 'yi 'man 'kaga, tɛ e ya tian 'yi 'plo da. ²²-A -nan nen cin yɪ 'kɔn 'tazan -tu nen waa

laabo Zairus bɛ, e -ta. Zɪ e Zozi 'yɪ bɛ, e -tria "wlu, ²³ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «I yra 'si! I 'pa 'an 'va 'nyiandu! 'An 'lu cɛɛn 'e yie 'lɛ wudɪ man. I yra 'si, 'i 'ta 'i 'pɛ 'pla 'da, -e 'e 'beli!»

²⁴ɛn Zozi sɔɔnla -a -sru, te min -a -mɛan "man -pɛ pɛɛnɔn da.

²⁵Min "kaga zɪɛ o yei "bɛ, lɪ -tʊ a -nan, -cɛ a "man. -Cɛ zɪɛ e nyɛn -sɛanla "man, -a -nan lɛ -fuda "fli 'bɔ. ²⁶E yra 'yɪ -kʊdɪ -dɔdɔ "kaga 'va 'lɛ "wɛan, ɛn e 'yɛɛ "lala pɛɛnɔn srɛ. 'Pian -yɛɛ -cɛ fa 'ka drɛlɛ "yɪ 'dɪ, te e -ko 'padɪ -a 'da. ²⁷E Zozi 'lɛ 'wɪ 'man, -yɛɛ "wɛan e wla min "kaga zɪɛ o yei. E pli Zozi man 'e koda zia, ɛn e klɛ -yɛɛ sɔ man. ²⁸Yaa nrɔn 'e 'ji 'nan, -te 'e 'pɛ klɛ 'e "tun -yɛɛ sɔ man bɛ, 'e "belia. ²⁹Nun tɔɔn nyɛn -srandɪ "man 'lɛ 'tɔ, ɛn yaa -kɔnnɛn 'yɪ 'nan 'e beli.

³⁰Zozi -a -tɔ 'nan, 'plɛblɛ 'tʊ 'bɔla 'e 'ji. -A -nan nɛn 'e 'man lila minnɔn da, ɛn yaa laabu 'nan: «-Tɛ klɛ 'an 'man sɔ man?»

³¹-A -srunɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «"Wuo! Minnɔn 'i -mɛan "man -pɛ pɛɛnɔn da bɛ, -e 'i laabu 'nan, -tɛ klɛ 'i man?»

³²Zozi 'e yie 'tɔdɪ 'sia 'e man 'nan -e 'e min nɛn e klɛ 'e man bɛ -a yɪ.

³³-A -nan nɛn lɪ zɪɛ, e -ta nyɔɔndɪ -a. Nyɛn a cɛɛn, kɔɔ 'wɪ nɛn e drɛ -yrɛ "bɛ yaa -tɔa 'e 'bɔ 'a. E "pɔ sɔɔn Zozi 'wlu, ɛn e 'wɪ pɛɛnɔn 'vɪ -yrɛ. ³⁴Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «An 'lu, i yɪ -tera 'an da, -yɛɛ "wɛan nɛn i beli. I 'ku -trɔɔ! 'Yie -cɛ 'si 'i man.»

³⁵Zozi 'fʊ 'wɪ zɪɛ -a tin 'banan, ɛn Zairus -lɛ "kɔnnɛn 'pa 'sianɔn 'ta -a vɪlɛ Zairus lɛ 'nan: «I 'lu 'ka 'va. Te 'i Bali -lɛ 'wɪ "paazan "koe "nyan "nyian dɪ!»

³⁶Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man. E 'nan Zairus lɛ 'nan: «Te 'i "klan dɪ! I yɪ -tera 'an da!»

³⁷-Te ya'a 'silɛa Pieri 'lee Zaji 'lee 'e "bʊ Zan -a dɪɛ, Zozi 'ka 'wɪlɛ "man -e min pee 'e -sɔɔnla 'o -sru 'dɪ. ³⁸Zɪ o 'bɔla Zairus -lɛ "kɔnnɛn "bɛ, Zozi min "kaga 'yɪ 'baba 'fɔ o man, te o -wua. ³⁹E wla 'kuin, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn 'baba 'fɔ 'ka man, te ka -wua? 'Nɛn 'labɛ ya'a 'kale dɪ, 'pian e ya yɪ -tɛnan.» ⁴⁰-A -nan nɛn minnɔn Zozi sɛɛ wudɪ 'sia.

ɛn e minnɔn pɛɛnɔn 'bɔla bei. E 'nɛn "tɪ 'lee -a "bʊ 'lee 'e -srunɔn yaaga 'sia, ɛn o wla 'kɔn "bʊ "nɛn 'nɛn 'bɔ cɪ -ji bɛ -a -ji. ⁴¹Yaa 'kun 'e 'pɛ -man, ɛn yaa 'vɪ 'e wei -ji 'nan: «Talita kumu!» -A -ci nɛn 'nan, lumɔn 'nɛn, maan 'nan 'yie 'nan, 'i 'wluɛn lou. ⁴²Nun tɔɔn lumɔn 'nɛn zɪɛ e wluɛn, ɛn e 'ta wudɪ 'sia. -A lɛ a -fuda "fli. Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o 'lɛbo 'fɔ. ⁴³Pian Zozi 'wɪ pla -wlɛ o 'trɔɛn nyuɔndɪ -a. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan, te 'o -nan sɛɛ wu min -tʊ lɛ dɪ! ɛn e 'nan: «Ka fɛ -nɔn -yrɛ!»

Nazaretɪ 'nɔn 'ka yɪ -tɛlɛa Zozi da dɪ

(Mt 13.53-58; Lk 4.16-30)

6 ¹"Bɛ -sru Zozi 'ku 'e fla Nazaretɪ 'o 'vale 'e -srunɔn 'a. ²Flinla "yɪ da bɛ, ɛn e 'wɪ "paadɪ 'sia minnɔn ji cin yɪ 'kuin. Min "kaga "nɛn o -yɛɛ

'wɪ "paadt 'man bɛ, o 'lɛbo "fɔ. ɛn waa laabudɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «Nyin zia nɛn 'wɪ 'labɛ "yɛɛ tranla? -Tɛ 'wɪ 'tɔdɪ zɪɛ -a -nɔn -yrɛ? Yaa dra 'kɔ, ɛn e 'lɛbo "fɔ wɪnɪn 'labɛ -a dra? ³Yiba "nyaanzan "tun "nɛn, ɛn Mari -pɪ nɛn. Zaji 'lee Zoze 'lee Zud 'lee Simɔn nun flinzan nɛn. ɛn "nyian bɛ, -a -suannen lɪmɔnnun -nyɛanla -kaa va 'gɔ.» -Yee "wɛan wa'a wei 'silɛa 'wɪ 'a dɪ.

4-A -nan nɛn Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «Fɛ pɛɛnɔn 'nan bɛ, Bali 'lewei vɪzan 'tɔ a 'e wluandɪ. 'Pian -te e ya 'e 'flanɔn 'lee 'e drɪnɪn 'lee 'e 'mangulinun yei "bɛ, wa'a siala min -a dɪ.» ⁵-Te ya'a 'silɛa -pɛ 'pladt -a -cɛ -tɛnɔn -mie da -e 'o 'beli dɛ, Zozi 'ka -kɔlɛlɛ 'lɛbo "fɔ wɪ pee drɛdɪ -a 'fla zɪɛ -a da dɪ. ⁶Yi nɛn wa'a -tɛlɛa Zozi da dɛ, -a 'wɪ -a 'kan 'e 'ciula 'da. "Bɛ -sru ɛn e -kɔ 'fla pɛɛnɪn da, ɛn e 'wɪ paa minnɪn ji.

Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli 'pa 'sia 'flivli
(Mt 10.5-15; Lk 9.1-6)

⁷Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli laabɔ, ɛn e o 'pa 'sia 'flivli. E -kɔladɪ -nɔn -wɛlɛ 'nan -e 'o -yɔ -wɪdɪnɪn -pin minnɪn -sru.

⁸Yaa 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «-Te ya'a 'silɛa "tonyrin -a dɛ, te 'ka 'ta wɔ "man "fɛ pee 'sia dɪ! Te 'ka 'blɪfɛ 'lee 'pada 'lee "lala 'sia dɪ! ⁹Ka 'manwua "wɔ! Te 'ka 'trɛlɛ 'sia "fli "dɪ!» ¹⁰ɛn yaa 'vɪ "nyian -wɛlɛ 'nan: «-Te 'ka 'bɔla 'fla 'tɔ da bɛ, 'ka 'fɔ 'kɔn nɛn, o 'ka laabɔ 'ji bɛ -a -ji, -trilii -e 'ka 'kɔdɪ 'e bɔ. ¹¹'Pian -te ka 'bɔla 'fla, ɛn 'fla zɪɛ -a da 'nɔn 'ka 'ka 'silɛa min -a dɛ, ɛn wa'a "trɔɛn "tɔlɛ 'ka wei lɛ dɛ, 'ka 'kɔ 'ka 'lɛ! "Cɛɛ -kɔ bɛ, 'ka 'cɛɪn -man fuɔn -koei "trɔa o da 'wɪ pladt -a -wɛlɛ. -A -ci -kɔɔndɪ nɛn 'nan 'ka 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji.»

¹²-A -nan nɛn o -kɔ, ɛn o Bali -lɛ 'wɪ vɪdɪ 'sia minnɪn lɛ. Waa 'vɪ -wɛlɛ 'nan, 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "man -e 'o 'fli -nɔn Bali lɛ. ¹³O -yɔ -wɪdɪ "kaga 'pin minnɪn -sru. O 'nyrɔn ciɪ -cɛ -tɛnɔn "kaga "man, te o "belia.

Min -batize drezan Zan -kanan wɪ nɛn 'gɔ
(Mt 14.1-12; Lk 9.7-9)

¹⁴Mingɔnnɛn Erodɪ Zozi 'lɛ 'wɪ 'man, kɔɔ -a 'tɔ 'wɪdɪ fuila "man, te minnɪn -a ve 'nan: «Min -batize drezan Zan 'bɛ wluan -kanɔn 'va. -Yee "wɛan nɛn -kɔladɪ a -yrɔ ɛn e 'lɛbo "fɔ wɪnɪn dra.»

¹⁵ɛn min plɔɛnnɪn "o 'vɪ 'nan: «Eli nɛn.»

ɛn min -mienun "o 'vɪ 'nan: «Bali 'lewei vɪzan -tɔ nɛn "lɛ Bali 'lewei vɪnɔn 'li bɛ -wee 'wɪ 'zɔ.»

¹⁶Zɪ Erodɪ 'wɪnɪn zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e 'nan: «Zan nɛn maan -wulo cɛɛn bɛ, -a 'bɔ nɛn. -Yɛɛ wluan -kanɔn 'va.»

¹⁷Kɔɔ Erodɪ 'bɛ Zan -tɛ. 'Wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ yaa -tɛ bɛ, -nyrɛn 'gɔ. Erodɪ 'yee minnɪn 'pa 'sia, ɛn 'o -kɔ Zan 'kunlɛ, waa yrɪ, ɛn waa -fɔ -pɔ 'kuin. Yaa drɛ zɪɛ Erodia -lɛ "wɛan, kɔɔ lɪ zɪɛ e ya Erodɪ "bɔvɪ Filipɔ nan -a, ɛn Erodɪ -a 'si 'wlu. ¹⁸'Wɪ zɪɛ Zan -a 'lɛ cɛɛn Erodɪ lɛ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Si

'ka 'i 'lɔ -e 'i "bʊɪ nan 'si 'e 'wlu dɪ.» ¹⁹-A 'wɪ 'nan Erodi man -wɪdɪ. En e Zan -sa 'pla 'nan 'e -tɛa. 'Pian -si nɛn kɔ 'e 'ciɪla 'da "bɛ, ya'a tɔa dɪ. ²⁰Kɔɔ -a -sran Erodi 'bɔ 'e "klan wo Zan -lɔ. -Yaa -tɔa 'nan, Zan a Bali -le min tɪglɪ 'a, -yee "wɛan 'e yɪɛ -tɔa "va, "tɔgɔ 'o -tɛ. Erodi Zan wei mandɪ ye 'yi, 'pian 'wɪ nɛn Erodi 'e 'yɪ -e 'e "vɪ Zan lɛ bɛ, ya'a tɔa dɪ.

²¹Zɪ Erodi -ya lɛ 'lɛ sɔɔ yi 'bɔ bɛ, en Erodi -si nɛn kɔ 'e 'ciɪla "da -e 'e Zan -tɛ bɛ -a 'yɪ. Yi zɪɛ -a da bɛ, Erodi min -dandannun 'lee 'yee 'sounjanun tanɔn 'lee Galile min cejenun laabu 'nan, 'o 'ta "fɛdɪ drɛ 'e 'va. ²²En Erodi 'lu 'kʊ 'dre 'tanlɛ 'o 'lɛ. Erodi 'lee 'yee minnun pɛɛnɔn 'ci 'sɔ 'e 'ciɪla "da.

-A -nan nɛn Erodi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Fɛ nɛn i cɪ "va bɛ, 'i laabu 'an 'lɔ, maan -nɔan 'yɪɛ!» ²³En Erodi -tɔ 'e wei da -a vɪdɪ -a 'nan: «-Te 'men mingɔnnɛn trɛ va nɛn i cɪ bɛ, maan 'fʊɪ 'tʊ -nɔan 'yɪɛ.»

²⁴En nɔnbɛ zɪɛ e 'bɔla, e -kʊ -a laabʊlɛ 'e "bʊ 'lɔ 'nan: «-Mɛ "fɛ nɛn 'an laabu -yrɔ?»

-A "bʊ 'e -yrɛ 'nan: «Min -batize drezan Zan -wulo nɛn, 'i laabu -yrɔ!»

²⁵-A -nan nɛn e 'li 'e da "nyɪandʊ mingɔnnɛn Erodi -va, en yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Min -batize drezan Zan -wulo va nɛn an cɪ. 'I -nɔn 'mɛn -naagu "plɛdɪ da!»

²⁶Zɪ Erodi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, -a ta drɛ 'trɔdrɔ. 'Pian e -tɔ 'e wei da minnun nɛn o -ta "fɛdɪ da bɛ o yɪɛ man, -yee "wɛan ya'a -kolalɛ -a vɪdɪ -a -cɛjɛ dɪ. ²⁷-A -nan nɛn e 'sounja -tʊ 'pa 'sia 'nan, 'e 'kʊ Zan -wulo 'cɛn. 'Sounja zɪɛ e -kʊ -pʊ 'kuɪn, en e Zan -wulo cɛɛn. ²⁸E -ta -a "plɛdɪ da, en yaa -nɔn nɔnbɛ 'bɔ lɛ. En nɔnbɛ zɪɛ yaa -nɔn 'e "bʊ 'lɛ. ²⁹Zɪ Zan -srɔnɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, en o -kʊ -a -kadɪ 'silɛa. O -kʊ -a wʊlɛ.

Zozi -blɪfɛ -nɔn min -kpi 'soolu lɛ
(Mt 14.13-21; Lk 9.10-17; Zan 6.1-13)

³⁰Minnun nɛn Zozi o 'pa 'sia paan bɛ, o -ta. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn waa drɛ bɛ, 'lee 'wɪ nɛn waa paa minnun ji bɛ, waa 'sinan 'pa Zozi lɛ. ³¹En Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «-Kaa 'si fɛ 'gʊɛ -a -nan! -Kaa kʊ fɛnan nɛn e cɪ flu bɛ -a -nan, -e -kaa 'flɪnla "wɛnnɔn!» Fɛ nɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, minnun nɛn o -ko 'lee minnun nɛn o -taa "bɛ, o ya "kaga "bʊɪ -le "wɛan, wa'a 'o 'wulo -da ye -e 'o fɛ -blɪ dɪ.

³²-A -nan nɛn Zozi 'lee 'e -srɔnɔn -fɔ -klʊ -ji 'o 'saza, en o -kʊdɪ 'sia fɛnan nɛn e cɪ flu bɛ -a -nan. ³³Minnun o -kʊnan 'yɪ. En 'wɪ zɪɛ min "kaga -a 'man. -Yee "wɛan o 'si 'fla pɛɛnɔn da, en o -trɔa o 'lɛ flɛn -a fɛ zɪɛ -a -nan. ³⁴Zɪ Zozi sɔɔnla -klʊ -ji bɛ, e min "kaga zɪɛ 'o 'yɪ o 'sendɪ. O nyrɪnda -sɛn "da, kɔɔ e o 'yɪ "lɛ 'nan 'blanun nɛn o -sru 'pinzan "ka "dɪɛ, -wee 'wɪ 'zʊ. -A -nan nɛn e 'wɪ "kaga "paadɪ 'sia o ji.

³⁵Zɪ funninmlan "ta "paala bɛ, en Zozi -srɔnɔn pli "man. O 'nan -yrɛ 'nan: «-Pei "ta taan, en min 'ka 'nyɛanla 'gʊ dɪ. ³⁶-Yee "wɛan 'i vɪ minnun

le 'nan, 'o 'ku fei -paannun 'lee 'flanun nen -kaa 'srɔn 'gʊɛ -a da -e 'o 'wee -blɪfɛnɪn 'lɔ, 'o -blɪ!»

³⁷En Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'Ka 'blɪfɛ -nɔn -wɛ 'ka 'bɔ 'a!»

-A -nan nen waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Kʊa dra kɔ -e 'ku 'blɪfɛ -nɔn -wɛ? I ya "vale 'nan 'ku 'ku minnun "kaga 'labɛ o -blɪfɛ 'lɔ yi yaa "fli "da 'nyranman "lala -a?»

³⁸En Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «'Kpɔun wɛa nen 'ka 'lɔ? 'Ka 'ku -a -nanjen!»

Waa laabu 'o cin lɔ, en o -yrɛ 'nan: «'Kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli "nen 'ku 'lɔ.»

³⁹"Bɛ -sru ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srɔnɔn le 'nan, 'o min pɛɛnɔn 'nyran "tra 'e 'kule -a, 'e 'kule -a. ⁴⁰En minnun -nyran 'e 'kule -a, 'e 'kule -a. -A 'kule -mie bɔa min -yaa tɔ, en -a 'kule -mie bɔa min -fuba 'soolu.

⁴¹-A -nan nen Zozi 'kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli zɪɛ -a 'si, 'e yɾa -tɔ laji, en e Bali muo "fɔ. E 'kpɔunnun ta cɛɛn, en yaa -nɔn 'e -srɔnɔn le 'nan, 'o -pli "minnun man. E pɔ "fli pli "nyian minnun pɛɛnɔn man. ⁴²Min pɛɛnɔn fɛ blɪ, o 'kan. ⁴³'Kpɔun pɔnɛnnun 'lee pɔnɔn nen o -fɔ bɛ, -a -srɔnɔn -a -sɛn saannɛn -fuda "fli 'ji, yaa 'fa. ⁴⁴Minnun nen o 'kpɔun blɪ bɛ, -klɔnmɔn a 'o va -kpi 'soolu.

Zozi 'ta 'wɔ 'yi yɪɛ da (Mt 14.22-33; Zan 6.16-21)

⁴⁵"Bɛ -sru ɛn Zozi 'tɔ 'e -srɔnɔn man 'nan, 'o 'fɔ -klɔ -ji -e 'o 'trɔa 'e 'lɛ Bɛzaida fla 'yi -sru. E -fɔla "da 'nan -e 'e 'si -nɔn minnun lɛ, te o -ko -wee "kɔnnɛn. ⁴⁶Zɪ o pɛɛnɔn cɛɛn 'kɔdɪ man bɛ, en e -ku Bali trɔ 'balɛ pɔn -tɔ da.

⁴⁷-Pei 'tan, en -klɔ 'e 'bɔ 'wɔ 'yi yɛi, te Zozi a tian 'e 'tuwli "tra. ⁴⁸Zozi -a 'yɪ 'nan, 'e -srɔnɔn a 'o yɾa yɪnan -klɔ -fɔdɪ -a, kɔɔ fulɔ "fɛɛnman e -taa "o da zia. -Pei -man, mannen tɛdɛ -a bɛ, en e -kula o -sru 'ta wɔdɪ -a 'yi yɪɛ da. E "ta -cia "o da. ⁴⁹-A -nan nen waa 'yɪ, te e ya 'ta wunan 'yi yɪɛ da. -Wee 'ji "le 'nan min lei nen, en o -paandɪ 'sia. ⁵⁰Waa 'yɪ 'o pɛɛnɔn, en nyɛn -sɛn o ji.

'Pian Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'Ka -pɔan 'kun! Te 'ka "klan dɪ! 'An 'bɔ nɛn.» ⁵¹-A -nan nen e -fɔ o va -klɔ -ji. 'Nun tɔɔn fulɔ 'ta 'tɔ. 'Wɪ zɪɛ e o 'plo 'fɔ 'e 'ciula "da. ⁵²'Lɛbo "fɔ wɪ nen Zozi -a drɛ 'kpɔun -a bɛ, wa'a -ci manlɛ dɪ. -Wee -ci mandɪ a -kɔɔbli -le "wɛan.

Zozi -cɛ -tɛnɔn belɪ Jenezaret (Mt 14.34-36)

⁵³Zɪ o 'yi cɛɛn bɛ, o 'bɔla Jenezaret. ⁵⁴O sɔɔnla -klɔ -ji, 'nun tɔɔn minnun Zozi -kɔnnɛn 'yɪ. ⁵⁵O ciɪ fɛ pɛɛnɔn 'nan -a vɪdɪ -a minnun lɛ. -A -nan nen minnun -tadɪ 'sia -cɛ -tɛnɔn 'a "sɛ 'ji, fɛnan nen waa 'man 'nan e

ya bɛ -a -nan. ⁵⁶Fenan pɛɛnɔn nɛn e 'bɔ bɛ, -te e ya 'fla "wennɛn da -a oo, -te e ya 'fla -dan da -a oo, -te fei -paan "da "nɛn oo, minnun -taa "cɛ -tɛnɔn -a -guada. O toba -fɔa Zozi lɛ 'nan, 'e 'yee sɔ 'lɛbo 'fɛndaa 'tʊt -e -cɛ -tɛnɔn 'o klɛ "man. -Cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn nɛn o klɛ "man "bɛ, o beli.

Zuif 'nɔn kluda wɪ
(Mt 15.1-9; Lk 11.37-41)

7 ¹Yi -tʊ da bɛ, Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn -mienun 'si Zeruzalem, ɛn o -ta Zozi 'va. ²Waa 'yɪ 'nan -a -srunɔn plɔɛn fɛ blɪ, te wa'a 'o 'pɛ -man "foelɛ "lɛ zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ.

³Zuif 'nɔn nɛn Farizen 'nɔn 'a bɛ, 'lee Zuif 'nɔn pɛɛnɔn bɛ, -te wa'a 'o 'pɛ -man "foelɛ "lɛ zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪɛ, wa'a fɛ blɛ dɪ. ⁴ɛn -te o 'si 'fleji bɛ, -te wa'a 'o -srulɛ "lɛ zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪɛ, wa'a fɛ blɛ dɪ. O kluda wɪ "kaga plɔɛn a "nyian. E ya 'yɪ 'mlin 'kulɛnɛnnun -ci "foedɪ da, ɛn e ya -pɔnɪn 'lee -daganun -ci "foedɪ da, [ɛn e ya nyinnan "davenun -srudɪ da.]

⁵-Yee "wɛan Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'a laabʊ Zozi 'lɔ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn, 'i -srunɔn 'ka 'wɪ nɛn -kaa tranun -a 'vɪ 'nan -kaa drɛ bɛ -a dra dɪ? 'Pian wa'a 'o 'pɛ -man dra 'saun Bali 'lɛ 'vaa -e 'o fɛ -blɪ.»

⁶-A -nan nɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Wei "flivli 'nɔn! 'Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai -a cren -tɛ 'ka man bɛ, 'wɪ 'kpa nɛn, kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

«Bali "e 'nan:

Minnun 'labɛ,

waan 'tɔ 'yɪ "ve 'o 'lɛ lou,

'pian o jinun bɛ,

o ya 'o 'sidɪ 'an man -kɔɔbli.

⁷-Wee 'an 'sudɪ bɛ -a "nɛn "ka "dɪ.

Kɔɔ -peinun nɛn blamin a -tɔ bɛ,

-a 'bɔ nɛn waa "paaman minnun ji

'nan -yɛɛ cɪ Bali -lɛ -si -a.» »

⁸ɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Ka "trɔɛn 'si Bali -lɛ -pei -va, ɛn ka -sɔɔnla 'ka tranun kluda wɪ -sru. ⁹'Ka 'ci a 'e 'cɛndɪ. Ka Bali -lɛ -pei tʊv 'ka 'pɛla koda, ɛn ka lɛa 'ka tranun kluda wɪ man.

¹⁰'Wɪ nɛn yaa -kɔɔnman bɛ -nyrɛn 'gʊ. E ya 'e 'cren -tedɪ 'nan:

«'I yɪɛ 'nan 'i "tɪ 'lee 'i "bʊ "man!»

ɛn "nyian 'nan:

«Min nɛn,

'e wei 'pla 'e "tɪ "man,

-te 'bɛ "cɛɛ dɪɛ,

'e "bʊ "man bɛ,

'o san -tɛ!»

-Pei zɪɛ Bali 'bɛ -nɔn Moizi lɛ, ¹¹'pian kaa "paaman minnun ji 'nan, -si a 'e 'nɔndɪ min lɛ -e 'e vɪ 'e "tɪ 'lee 'e "bʊ "lɛ 'nan: «Ma'an 'kɔlamana -e 'an 'pa 'ka

'va dɪ. "Lala nɛn kɔ "an -nɔn 'cɛɛ bɛ, maan drɛ Kɔrban -a. -A -ci nɛn 'nan, maan -nɔn Bali lɛ.» ¹²Cɛɛ 'wɪ "paadɪ zɪɛ e -si -tɔa -yrɔ -e 'e 'pa 'e 'tɪ 'lee 'e "bu 'va. ¹³Zɪ ka Bali wei klu -sɛanla 'ji 'ka tranun kluda wɪ -a zɪɛ. En 'wɪ zɪɛ -a -tɔwli "nɛn kaa dra 'wɪ "kaga "ji.»

-Mɛ "fɛ 'bɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ?

(Mt 15.10-20)

¹⁴"Bɛ -sru ɛn Zozi min "kaga laabu "nyian, ɛn e 'nan -wle 'nan: «Ka "trɔɛn "tɔ 'an wei lɛ -e 'ka 'wɪ 'gʊɛ -a -ci man 'kpa. ¹⁵Fɛ nɛn e "sia bei, -e 'e -wla "min ji bɛ, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'lɛ dɪ. 'Pian fɛ nɛn e "sia min ji -e 'e bɔla bei "bɛ, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ. ¹⁶[Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "ci -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!]

¹⁷Zozi 'si min "kaga yɛi, ɛn e wla 'kuin. -A -nan nɛn -a -srunɔn 'a laabu -yrɔ 'nan, 'e -kɔnnɛn "nɛn yaa -fɔ bɛ -a -ci vɪ 'wle! ¹⁸En e 'nan -wle 'nan: «Ka 'bɔ "nyian, ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'wɪ zɪɛ -a -ci man dʊv? Fɛ nɛn e -wlamlan min ji bɛ, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'lɛ dɪ. Ka'a tɔa zɪ dʊv? ¹⁹Kɔɔ ya'a 'wlamlan min souba ji dɪ, 'pian e -ko min -pɔan 'ji. "Bɛ -sru -e min 'e 'kʊ -fɔ -a lua.»

'Wɪ zɪɛ -a vɪdɪ -a nɛn Zozi -a kɔɔn 'nan, -blɪfɛ -tʊ 'ka min "tri -tɔa Bali 'lɛ dɪ.

²⁰En Zozi -a 'lɛ 'sran 'nan: «Fɛ nɛn, e "sia min ji bɛ, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ. ²¹Kɔɔ blamin souba 'ji nɛn ci "nrɔndɪ -wɪdɪ pɛɛnɔn "sia. -Kɔnnɛn -wɛɛdɪ "kaga 'lee lɪ -wɛɛdɪ "kaga "a -tʊ, ɛn crin wɪdɪ a -tʊ, ɛn min -tɛdɪ a -tʊ, ²²ɛn min nan -wɛɛdɪ 'lee min -sran -wɛɛdɪ a -tʊ, ɛn "lala yɪdɪ "yi "bʊʊ "a -tʊ, ɛn nyannen drɛdɪ a -tʊ, ɛn -dawli drɛdɪ a -tʊ, ɛn fɛ -blɪdɪ 'lee -wen mlɪndɪ -e 'e 'ciɪla "da "bɛ e ya -tʊ, ɛn man bʊdɪ a -tʊ, ɛn 'wɪdɪ min man -wɪdɪ "a -tʊ, ɛn fli drɛdɪ -dandan a -tʊ, ɛn -blʊ 'tandɪ a -tʊ. ²³'Wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn zɪɛ, o "sia min ji, ɛn -wɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ.»

-Pɛn lɪ -tʊ yi -tera Zozi da

(Mt 15.21-24)

²⁴Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan, ɛn e -kʊ Tir 'fla 'srɔn Fenizi 'lɛglɔn 'ji. E wla 'kɔn 'tʊ -ji. E 'ka "vale 'nan, minnun 'o -tɔ 'nan e ya -nan dɪ. 'Pian ya'a -kɔlale drɛdɪ -a dɪ. ²⁵Lɪmɔn -tʊ a 'fla zɪɛ -a da. -Yʊ -wɪdɪ "a -a 'lu -sru. 'Nun tɔɔn e Zozi 'lɛ 'wɪ 'man, ɛn e -ta "va, ɛn e "pɔ sɔɔnla "wlu. ²⁶-A -nan nɛn e toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e 'yʊ -wɪdɪ "pin 'e 'lu -sru. Lɪ 'bɔ zɪɛ Zuɪf lɪ "cɛɛ dɪ, e "sia Siri Fenizi 'lɛglɔn 'ji.

²⁷En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I nannannun 'tʊvɪ 'o fɛ -blɪ 'o 'kan 'lɔ! E 'ka 'wɪ "yi, -e min 'e nannannun -lɔ 'kpɔun 'si 'e -nɔn -plɛnnun lɛ dɪ.»

²⁸En yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'Wɪ tɪglɪ nɛn, yia 'vɪ, 'an 'san. 'Pian nannannun 'nean plɔɛn nɛn e -sɛanla bɛ, -plɛnnun nɛn 'tablo wlu bɛ, waa -ble.»

²⁹En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Yia 'vɪ fenyian. 'I 'kʊ, -yʊ -wɪdɪ 'si 'yie 'nɛn -sru!»

³⁰-A -nan nɛn lɪ zɪɛ e 'li 'e da 'yee 'kɔnnɛn. E 'bɔ 'yee 'nɛn man 'e nyinnandɪ -saa da, te -yʊ -wɪdɪ 'si -a -sru.

Zozi bobo -tu beli

(Mt 15.29-31)

³¹"Be -sru en Zozi 'si 'lɛglɔn nɛn Tir 'fla 'srɔn "bɛ -a -ji. E ciɫa Sidɔn, en e -ku 'lɛglɔn nɛn waa laabo 'Fla 'fu bɛ -a da Galile 'yi man. ³²-A -nan nɛn minnun -ta bobo -tu -a Zozi lɛ, en o toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e 'pɛ 'pla 'da, -e 'e 'beli.

³³Zozi -cezan zɪɛ -a 'si minnun 'srɔn "kogo, en e -ku -a -kɔɔbli fɔɔ. E 'pɛ 'wɛ 'wʊ -a "trɔɛn 'ji, en e 'le 'yi 'si, yaa klɛ -a nɛn man. ³⁴-A -nan nɛn 'e 'yie -tɔ laji, e flin -vɛɛ, en yaa 'vɪ -yrɛ 'e wei -ji 'nan: «Efata!» -A -ci nɛn 'nan, 'i 'le 'sʊ! ³⁵Nun tɔɔn -a "trɔɛn 'le 'sʊ, en -a nɛn flu. -A -nan nɛn e 'wɪdɪ 'sia tɪglɪ.

³⁶Zozi 'wɪ 'pla minnun lɛ 'nan, te 'o -nan wɪ vɪ minnun lɛ dʊ! E 'wɪ 'paala -wɛ te yaa "paala, 'pian 'bɛ 'nan nɛn minnun -a fuimlan "man "bʊʊ. ³⁷Min pɛɛnɔn 'lɛbo "fɔ 'e 'ciɫa 'da, te waa ve 'nan: «Wɪ pɛɛnɔn nɛn yaa dra bɛ, e ya 'yi. Yaa drɛ en "trɔɛn "winɔn "trɔɛn 'le 'sʊ, en yaa drɛ en bobonun nɛn baa flu.»

Zozi -blɪfɛ -nɔn min -kpi sinjen lɛ

(Mt 15.32-34)

8 ¹Tʊ zɪɛ -a man nɛn, min "kaga 'o cin 'yɪ "nyian Zozi man. En zɪ o -blɪfɛ "ka -e 'o -blɪ dɪɛ, -a -nan nɛn yaa 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan:

²«Minnun 'labɛ, o nyrinda -sɛan 'an da. Kɔɔ yi yaaga nɛn 'gʊ, te o ya 'an 'srɔn, en -blɪfɛ -tʊ 'ka -wɔɔ "dɪ. ³-Te an o 'li 'o da 'o 'ci lɛ dra -a bɛ, o man -taa tɔalɛ -sia. En "nyian bɛ, o -mienun 'sinan a -kɔɔbli.»

⁴-A -srɔnɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Nyin zia nɛn min -blɪfɛ ye -e 'e -nɔn -wɛ fɛnan nɛn min 'ka 'nyeanla 'gʊ dɪɛ -a -nan?»

⁵En Zozi -a laabu -wɔɔ 'nan: «Kpɔun a 'ka 'lɔ wɛa?»

O 'nan -yrɛ 'nan: «E ya 'sɔravli.»

⁶Tɔɔn e 'nan minnun "kaga zɪɛ -wɛ 'nan, 'o -nyran "tra. E 'kpɔun 'sɔravli zɪɛ -a 'si, e Bali muo "fɔ, en yaa "nɛn jɛɛn. Yaa -nɔn 'e -srɔnɔn lɛ 'nan, 'o -pli "o man. En waa pli o man. ⁷Pɔ "wɛnwɛnnɛn -mie a "nyian -wɔɔ 'tiennɔn. Zozi Bali muo "fɔ, en yaa 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «'Ka -pli 'nyian o man!» ⁸Minnun pɛɛnɔn -a blɪ, o 'kan. En -a ponennun nɛn o -fʊ bɛ, waa tre 'e cin man, e saannɛn 'fa 'sɔravli. ⁹Minnun nɛn waa blɪ bɛ o 'nɛn bɔa -kpi sinjen. "Bɛ -sru en Zozi -si -nɔn -wɛ 'nan 'o 'li 'o da 'o fla. ¹⁰En Zozi 'lee 'e -srɔnɔn -fɔ -klʊ -ji. O -ku 'trɛ nɛn, waa laabo Damanuta bɛ -a da.

Farizen 'nɔn 'ka Zozi 'le 'wɪ 'ci manlɛ dɪ

(Mt 16.1-4; Lk 12.54-56)

¹¹Farizen 'nɔn 'ta, en o -sa -fɔdɪ 'sia Zozi 'va. -A man -tandɪ -lɛ "wɛan, waa laabu -yrɔ 'nan, -te -yee -koladɪ 'sia Bali va bɛ, 'e 'lɛbo "fɔ wɪ -tʊ

dre laji. ¹²Zozi flin -vɛɛ, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «-Mɛ 'le "wean nɛn 'ka -naagunɔn, 'lɛbo "fɔ wɪ nɛn kaa -wɛɛman? Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɔɔlɪ 'a 'nan, wa'a 'lɛbo "fɔ wɪ -tɔ -kɔɔnman 'ka -naagunɔn lɛ dɪ.» ¹³-A -nan nɛn e 'si o va, e -fɔ -klɔ -ji, ɛn e -kɔ 'yi -sru.

Zozi -srunɔn 'ka Zozi 'le 'wɪ 'ci manlɛ dɪ
(Mt 16.5-12)

¹⁴Zozi -srunɔn 'ci 'san 'kpɔun siadɪ man. 'Kpɔun -tɔwli "nɛn -wɔɔ "klɔ -ji. ¹⁵ɛn Zozi 'wɪ pladɪ 'sia -wɛ. Yaa 'vɪ 'nan: «'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Erodi 'lee Farizen 'nɔn 'le 'mannyan 'le "wean nɛn maan ve zɪɛ.»

¹⁶-A -nan nɛn -a -srunɔn -a vidɪ 'sia 'o cin yei 'nan, 'kpɔun nɛn e 'ka -kaa 'lɔ dɪɛ, -yee "wean nɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.

¹⁷Zozi 'wɪ zɪɛ -a -kɔnnɛn 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «-Mɛ "wean nɛn kaa ve 'nan, 'kpɔun -le "wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ? 'Ka'a tian 'wɪ 'ci manlɛ dɔv? ɛn ka'a 'wɪ 'paala 'ka 'ka 'ji dɔv? -Mɛ 'le "wean 'cee 'wɪ mandɪ 'lɛ 'wɔ? ¹⁸'Ka yie nɛn 'ji "bɛ, fɛnan yivɛ 'cɛɛ dɔv? 'Ka "trɔɛn "nɛn 'ka 'wulo -man bɛ, 'wɪ manvɛ 'cɛɛ dɔv? 'Wɪ 'cin 'ka 'fɔala 'ka 'ji dɔv? ¹⁹Tɔ nɛn an 'kpɔun 'soolu -pliman min -kpi 'soolu man -e 'o 'kan bɛ, 'kpɔun ponɛn nɛn, e -fɔ bɛ, e saannɛn 'fa wɛa?»

O -yɛ 'nan: «-Fuda "fli.»

²⁰ɛn Zozi 'a laabu 'nyian 'nan: «Tɔ nɛn an 'kpɔun 'sɔravli -pliman min -kpi sinjɛn man -e 'o 'kan bɛ, 'kpɔun ponɛn nɛn, e -fɔ bɛ, e saannɛn 'fa wɛa?»

O -yɛ 'nan: «'Sɔravli.»

²¹Zozi "e -wɛ 'nan: «-Tɛ 'bɛ a zɪɛ, -mɛ 'le "wean ka'a tian 'wɪ 'ci manlɛ dɪ?»

Zozi yie 'wizan -tɔ belɪ Bezaida

²²Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla Bezaida, ɛn minnɔn -ta yie 'wizan -tɔ -a -yɛɛ. O toba -fɔ Zozi lɛ 'nan 'e kle "man. ²³-A -nan nɛn Zozi yie 'wizan zɪɛ, -a 'kun 'e 'pɛ -man, ɛn e -kɔ -a 'fla lunɛn. E 'le 'yi 'pa -a yie da, ɛn e 'e 'pɛ 'pla min zɪɛ -a da. "Bɛ -sru ɛn yaa laabu -yɔɔ 'nan: «'I fɛ -tɔ ye?»

²⁴E fɛnan -nanjɛn, ɛn e 'nan: «An minnɔn ye. E dra "le 'nan yibanun 'bɛ cɪ 'ta wɔnan.»

²⁵ɛn Zozi 'e 'pɛ 'pla "nyian -a yie da. -A -nan nɛn min zɪɛ e fɛnan 'yɪ 'wein, e belɪ. ²⁶Zozi -a 'li 'e da 'e fla 'wɪ pladɪ -a -yɛɛ. Yaa 'vɪ -yɛ 'nan: «'I 'kɔ 'i 'mangulinun va, 'pian tɛ 'i 'ciɪla Bezaida 'fla yei 'dɪ!»

Min nɛn Zozi cɪ -a bɛ Pieri -a 'vɪ
(Mt 16.13-20; Lk 9.18-21)

²⁷Zozi 'lee 'e -srunɔn a -kunɛn 'flanun nɛn Sezare Filipɔ 'srɔn "bɛ -a da. O ya -sia, ɛn e 'wɪ 'gɔvɛ -a laabu 'e -srunɔn 'lɔ. Yaa laabu 'nan: «Minnɔn "o 'nan, -tɪ nɛn 'maan?»

28 En o 'nan -yre 'nan: «Min -mienun 'o 'vɪ 'nan, min -batize drezan Zan nen 'yia. En min plɛnnun 'o 'vɪ 'nan, Bali 'lewei vizan Eli nen 'li bɛ -nyren 'yia. En min -mienun 'o 'vɪ 'nan, Bali 'lewei vɪnɔn nen 'li bɛ, -a -tʊ nen 'yia.»

29 En Zozi -a laabu -wɔɔ 'nan: «Kaa 'nun, 'ka 'vɪ 'nan, -tɪ nen 'maan?»

Pieri 'e -yre 'nan: «I ya Crizi nen Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnun 'si 'wɪ 'ji bɛ -a.»

30 En Zozi 'o 'trɔɛn nyuɔn 'wɪ pladɪ -a -wɛ 'nan, te 'o 'yee 'wɪ vɪ min lɛ 'fo 'dɪ.

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɪ -kanɔn 'va wɪ 'vɪ

(Mt 16.21-23; Lk 9.22)

31 'Bɛ -sru ɛn Zozi 'wɪ 'paadɪ 'sia 'e -srunɔn 'ji. Yaa vidɪ 'sia -wɛ 'nan: «Yra yidɪ 'kaga 'ta -daa 'bɔɔlɛ 'an 'bɔ Blamin -pɪ man. Min cejenun 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn -taa 'an dreɛ 'o 'pɛla koda. Waan -tɛa. 'Pian -a yi yaagazan da bɛ, -e 'an 'wluan -kanɔn 'va.»

32 E 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -wɛ 'wein. -A -nan nen Pieri Zozi laabu 'o 'fli yei, ɛn e 'wɪ 'pla Zozi lɛ. E -yre 'nan: «Tɛ 'i 'wɪ zɪɛ -a vɪ 'fo 'dɪ!»

33 Zozi 'e 'man lila, 'e -srunɔn 'nanjɛɛn, ɛn e 'wɪ 'pla Pieri lɛ 'kagla. Yaa 'vɪ -yre 'nan: «Satan, 'i 'si 'an 'srɔn 'kogo! 'Wɪ nen 'i 'ci 'nrɔnman 'da 'bɛ, -a 'bɔ 'cɛɛ Bali -a nrɔn 'e 'ji dɪ. 'Pian 'yie ci 'nrɔndɪ a blamin -le vɛ da.»

Zozi -sru 'ta wudɪ

(Mt 16.24-28; Lk 9.23-27)

34 -A -nan nen Zozi minnun pɛɛnɔn 'lee 'e -srunɔn laabu 'e 'srɔn. ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «-Tɛ min nen e ya 'vale 'e 'ta wɔla 'an -sru 'bɛ, 'e 'bli 'si 'e 'fli da, ɛn e 'wɪ yra yidɪ man, ɛn e 'wɪ 'kadɪ man yiba 'plan da 'vaa, -e 'e -sɔɔnla 'an -sru. 35 Min oo min nen e ya 'e 'ladɪ 'yee 'trɛda da bɛ, -yee 'trɛda -taa 'sile -yrɔ. 'Pian min nen 'e 'pɛ 'si -yee 'trɛda da 'fo, ɛn yaa -nɔn 'mɛn 'an yidɪ 'yi 'lee Bali -le 'wɪ 'nɔnɔn yidɪ 'yi 'le 'wɛan bɛ, Bali -le 'belidɪ dra -a san -le vɛ -a. 36 -Tɛ min 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'yɪ, ɛn 'belidɪ 'si -yrɔ 'bɛ, -a -trɔn nen -mɛ 'a? E 'ka 'fo 'dɪ. 37 Kɔɔ ya'a 'kɔɔlaman -e 'e 'belidɪ zɪɛ -a ta pan wɔ 'e 'lɔ fɛ -tʊ -a dɪ. 38 -Naagunɔn 'o 'fli cɛɛn Bali man, ɛn o ya 'wɪ 'wɪdɪ 'kaga 'drenan. Min nen, yra -a -tɛ o 'lɛ -a vidɪ -a 'nan 'e ya 'an -sruzan 'a bɛ, -tɛ 'bɛ 'cɛɛ dɪ, 'mɛn 'wɪ vidɪ -wɛ yra -a -tɛ bɛ, Blamin -pɪ -yee vɛ yra -tɛa 'nyian tʊ nen e -taa 'man 'bɛ -a man. E -taa 'e 'tɪ 'le 'tɛ 'san 'lee 'e 'tɪ 'le 'pasianɔn 'le 'tɛ 'san da.»

9 1 En Zozi -a 'le 'sran -a vidɪ -a 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka pɛɛnɔn nen 'an 'lɛ 'gʊɛ, ka'a 'cɛɛn -kaadɪ man 'vaa -e 'ka yɪ 'nan Bali mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sia 'yee 'pleblɛ 'a dɪ.»

Zozi -srunɔn yaaga Zozi 'yɪ 'yee 'tɛ 'san wɪ

(Mt 17.1-13; Lk 9.28-36)

2 Yi 'shɛɛdʊ 'bɛ -sru Zozi Pieri 'lee Zaji 'lee Zan 'saza 'sia, ɛn e -kʊ waa pɔn loulou 'tʊ da. -A -nan nen -a 'kɔɔlɛ lila o yie man. 3 -A man sɔnɔn dre

'fuvu 'yɾɿyɾɿ. Min -tu 'ka 'trɛda 'gʊ -e 'e -a suman fɛ 'fuvu dre dɪ. ⁴En o Eli 'lee Moizi 'yɪ Zozi 'srɔn te o ya -sɛɛ 'wʊnan waa.

⁵-A -nan nɛn Pieri -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Kʊ 'san, e ya 'wɪ 'yi 'a -e -kaa -fʊ fɛ 'gʊɛ -a -nan. Kʊ segle pannɛn yaaga -tɔa. -A -tu a 'yie vɛ -a, -a -tu a Moizi -le vɛ -a, ɛn -a -tu a Eli -le vɛ -a.» ⁶Pieri 'wɪ zɪɛ -a vɪ 'e lei -sru, kɔɔ nyɛn o cɛɛn.

⁷En 'lolu -koei 'trɔa o da. -A -nan nɛn wei -tu wʊ 'lolu -koei zɪɛ -a va. Yaa 'vɪ 'nan: «An 'pɪ nɛn, e 'sɔ 'mɛn tɪɡɪ bɛ, -nyrɛn "bɛ. 'Ka 'trɔɛn "tɔ -a wei lɛ!»

⁸Nun tɔɔn "wɛɛ vɪnan 'o yie 'tɔ 'o 'srɔn "bɛ, te o Zozi 'tʊwɪ 'ye 'e 'tɔdɪ.

⁹Zɪ o pɔn -sɔɔndɪ 'ji 'sia bɛ, ɛn Zozi 'wɪ pladɪ 'sia -wɛɛ. Yaa 'vɪ 'nan: «Te Blamin -pɪ 'ka tian 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪɛ, 'wɪ nɛn kaa -nan 'yɪ 'gʊɛ, te 'ka -nan sɛɛ wʊ min -tu lɛ "fo 'dɪ!» ¹⁰O 'wɪ zɪɛ -a 'man 'yi. 'Pian waa laabudɪ 'sia 'o cin yei 'nan: «Wluandɪ -kanɔn 'va bɛ, -a -ci nɛn 'nɔn?»

¹¹En -a -srɔnɔn -a laabu -yɾɔ 'nan: «Mɛ "le "wean nɛn Bali -le 'fluba 'ci vɪnɔn -a 'vɪ 'nan, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin 'vaa -e min nɛn Bali 'si 'va "bɛ 'e 'ta?»

¹²Zozi -a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «-Wee tin a 'nɔnɔnɔn, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin, -e 'e 'wɪ pɛɛnɔn dre 'e 'pa 'ji. 'Pian e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nyian 'nan, Blamin -pɪ 'e yɾa ye "kaga, ɛn minnɔn -a dra 'o 'pɛla koda. -Mɛ "le "wean nɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ zɪɛ? ¹³Maan vɪ 'cɛɛ 'nan, Eli -ta 'va, ɛn minnɔn 'ka 'a 'sɪlɛa min -a dɪ. 'Wɪ nɛn o cɪ 'va "bɛ, waa dre -yɾɛ. 'Wɪ nɛn e 'bɔ "man zɪɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn 'nan 'e dra.»

Zozi -yʊ -wɪdɪ "pin 'nɛn 'tʊ -sru

(Mt 17.14-21; Lk 9.37-43)

¹⁴Zɪ Zozi 'lee 'e -srɔnɔn yaaga zɪɛ, o "ta bɔa -a -srɔnɔn plɔɛn nɛn o -fʊ pɔn wɪlʊ bɛ o man bɛ, ɛn o min "kaga 'yɪ, te waa -srɔnɔn 'bɔ 'si -fɔ. Bali -le 'fluba 'ci vɪnɔn a o yei, te o -sa -fɔa 'o 'vale -a -srɔnɔn 'bɔ 'a. ¹⁵Zɪ minnɔn zɪɛ o Zozi 'yɪ bɛ, o dre kɪɡɪlɪ, ɛn o -kʊ "va 'flan -a 'nan -e 'o 'tɔ bʊ.

¹⁶-A -nan nɛn Zozi -a laabu 'e -srɔnɔn 'lɔ 'nan: «-Mɛ "sa nɛn, ka cɪ -a -fɔnan 'ka 'vale waa?»

¹⁷En min -tu -a 'vɪ Zozi lɛ minnɔn yei 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, an -ta 'mɛn 'nɛn 'a 'yie. -Yʊ -wɪdɪ "a -a -sru, ya'a 'kɔlaman 'wɪdɪ -a dɪ. ¹⁸-Te e -ta "da "bɛ, yaa -tɪala "tra, te -a 'le -pɔɛ bɔa, te e 'shɛ ta -ble, -e 'e 'tɔ -jei. Maan 'vɪ 'i -srɔnɔn lɛ 'nan, 'o 'yʊ -wɪdɪ zɪɛ -a -pin -a -sru. 'Pian 'o 'pɛ 'ka 'sɔlɛ -a dredɪ -a dɪ.»

¹⁹En Zozi -a 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «-Naagʊnɔn, 'cɛɛ yɪ -tɛradɪ Bali da "ka "dɪ. Tʊ wɛa nɛn 'an dre 'nyian 'ka 'va, 'vaa -e 'ka yɪ -tɛra 'an da? 'An dre 'nyian 'cɛɛ 'kɔ? 'Ka 'ta 'nɛn 'bɔ 'a 'mɛn!»

²⁰-A -nan nɛn o -kʊ -a -yɾɛ. Zɪ -yʊ -wɪdɪ Zozi 'yɪ bɛ, 'nun tɔɔn e 'nɛn zɪɛ -a nyɔɔn 'plɛblɛ, ɛn e -tria. E kɔɔladɪ 'sia, te -a 'le -pɔɛ bɔa.

²¹Zozi -a laabu -a "tɪ 'lɔ 'nan: «Tʊ "cɛn "man nɛn, e dredɪ 'sia -yɾɛ?»

-A 'tɪ 'e -yre 'nan: «E drɛdɪ 'sia -yre -a 'wɛnnɛn da. ²²-Yɔ -wɪɪɪɪ -a -trɪa 'e 'pa -a 'kaga. Tɔ -mie 'bɔ bɛ, yaa -fɔ 'tɛa, ɛn tɔ -mie 'bɔ bɛ, yaa -tɛ 'yia. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'e 'ka -le 'wɛan. 'I yra 'si, -te i -kɔlaman 'wɪ 'tɔ drɛdɪ -a bɛ, 'kɔ nyrɪnda 'e 'sɛn 'i da, -e 'i 'pa 'kɔ 'va!»

²³Zozi 'e -yre 'nan: «Mɛ 'le 'wɛan nɛn yia 'vɪ 'nan, -te an -kɔlaman? Min nɛn, e yɪ -tɛala Bali da bɛ, -a -pɛ 'sɔa 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ -a.»

²⁴'Nun tɔɔn ɛn 'nɛn 'tɪ -a 'vɪ 'plɛblɛ 'nan: «An yɪ -tɛala Bali da, 'pian 'i 'pa 'an 'va -e 'mɛn yɪ -tɛradɪ Bali da 'e 'pa 'da.»

²⁵Zɪ Zozi -a 'yɪ 'nan, minnɔn a -tanɛn 'kaga 'bɛ, ɛn yaa 'vɪ -yɔ -wɪɪɪɪ 'le yra 'tɔndɔn 'a 'nan: «Yɔ -wɪɪɪɪ 'nɛn e 'nɛn 'gɔɛ -a dra bobo -a bɛ, 'i 'si -a -sru! Te 'i 'ta 'nyian -a -sru 'fo 'dɪ!»

²⁶-Yɔ -wɪɪɪɪ 'bɔ -paandɪ 'sia, ɛn e 'nɛn 'bɔ nyɔɔn 'plɛblɛ, -a -nan nɛn e 'si -a -sru. 'Nɛn 'bɔ yra flɪ 'le min -kadɪ -le 'wɪ 'zɔ. ɛn min 'kaga -a vɪɪɪ 'sia 'nan: «E -ka.» ²⁷'Pian Zozi -a 'kɔn 'e 'pɛ -man, yaa wɪuan, ɛn e -tɔ lou.

²⁸'Bɛ -sru ɛn Zozi 'kɔ 'kɔnnɛn. -A -nan nɛn -a -srunɔn -a laabu -yɔɔ 'o 'saza yɛi 'nan: «Mɛ 'le 'wɛan nɛn, kɔ'a -kɔlɛ -yɔ -wɪɪɪɪ zɪɛ -a -pɪndɪ -a dɪ?»

²⁹ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Yɔ -wɪɪɪɪnɔn nɛn 'le 'nan -yɔ -wɪɪɪɪ 'labɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ bɛ, -te ya'a 'sɪlɛa Bali trɔ 'badɪ -a dɪɛ, min 'ka 'kɔlaman o -pɪndɪ min -sru 'dɪ.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wɪuandɪ -kanɔn 'va 'wɪ 'vɪ 'nyian
(Mt 17.22-23; Lk 9.43-45)

³⁰Zozi 'lee 'e -srunɔn 'si fɛ zɪɛ -a -nan, ɛn o -kɔdɪ 'sia 'nan -e 'o Galɪlɛ 'cɛn. 'Pian Zozi 'ka 'vale minnɔn 'o -kɔnnɛn 'yɪ 'nan 'e 'bɔ nɛn dɪ. ³¹Kɔɔ e ya 'wɪ 'paanan 'e -srunɔn 'ji. -A -nan nɛn 'wɪ nɛn e -taa 'bɔlɛ 'man 'bɛ, yaa -ci 'vɪ -wɛlɛ. E 'nan: «Minnɔn 'ta -daa Blamin -pɪ -nɔnɛ minnɔn lɛ -e 'o -tɛ. -A yɪ yaagazan da nɛn e wuanla -kanɔn 'va.» ³²'Pian -a -srunɔn 'ka 'wɪ zɪɛ -a -ci manɛ dɪ, ɛn -a -ci laabudɪ o -tɛa 'kɛn -a.

-Tɛ cɪ Zozi -srɔzan -dan a?
(Mt 18.1-5; Lk 9.46-48)

³³Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla Kapanamo. Zɪ o ya 'kɔnnɛn 'bɛ, ɛn Zozi -a laabu -wɪɔ 'nan: «Mɛ 'sa nɛn, kaa -fɔa paan 'sia?» ³⁴'Pian 'o 'ta -sɛn. Kɔɔ -te o ya -sia bɛ, o -sa -fɔ 'o cɪn yɛi 'nan, -tɛ cɪ o yɛi Zozi -srɔzan -dan a?

³⁵-A -nan nɛn Zozi 'nyran, ɛn 'e -srunɔn 'fuda 'fli laabu. E 'nan -wɛ 'nan: «Min nɛn, e cɪ 'vale 'e dra 'an -srɔzan -dan a bɛ, 'e 'fli 'pla min pɛɛnɔn 'wɪ 'nan -e 'e 'o 'su!»

³⁶-A -nan nɛn Zozi 'nɛn 'wɛnnɛn 'tɔ 'si, ɛn yaa -tɔ o 'lɛ. Yaa 'si, yaa -fɔ 'e man, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: ³⁷«Min oo min nɛn e min nɛn 'le 'nɛn 'wɛnnɛn 'zɔ 'gɔ -a 'kɔn tɪglɪ 'mɛn 'wɛan bɛ, te 'an 'bɔ nɛn, yaan 'kɔn tɪglɪ. ɛn min nɛn yaan 'kɔn tɪglɪ bɛ, 'an 'tɔwɪ 'cɛɛ yaa 'kɔn tɪglɪ dɪ, 'pian min nɛn, yaan 'pa 'sia 'trɛda bɛ, te -a san nɛn yaa 'kɔn tɪglɪ.»

Min -tu -yu -wliɖi "pin minnun -sru
(Lk 9.49-50)

³⁸Zan -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ 'paazan, kʊ min -tu 'yɪ, tɛ e -yu -wliɖi -pian "minnun -sru 'i 'tɔ da. ɛn kʊa 'vɪ -yɾɛ 'nan, tɛ 'e drɛ dɪ, kɔɔ ya'a 'ta 'wɪla 'i -sru "lɛ 'kʊɛ 'wɪ 'zʊ dɪ.»

³⁹ɛn Zozi 'e 'nan: «Tɛ 'ka 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ! Kɔɔ min -tu 'ka -e 'e 'lɛbo "fɔ wɪ drɛ 'an 'tɔ da, "bɛ -sru -e 'e 'wɪ 'an man -wliɖi "dɪ. ⁴⁰ɛn min nɛn, -a pɛi 'ka 'e 'padɪ -kaa man dɪɛ, tɛ e ya -kaa -sru. ⁴¹Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɪɪ 'a 'nan, min oo min nɛn e 'yɪ 'kulɛnɛn 'tʊ -nɔn 'cɛɛ, 'nan 'ka ya Crizi -le vɛ -a -le "wɛan bɛ, e -taa 'yɛɛ -kopa yɪlɛ.»

'Ka drɛ "yi -e 'ka vɪlɛ 'ka 'si Zozi -sru "dɪ!
(Mt 18.6-9; Lk 17.1-2)

⁴²«Minnun nɛn o yi -tɛala 'an da "lɛ nannannun -le 'wɪ 'zʊ bɛ, min oo min nɛn yaa drɛ ɛn -a -tuwli "cɛ 'si 'an -sru "bɛ, -a "yi mlin -e 'o 'kɔlɛbu -dan -fɔ -a 'klan -e 'o -fɔ jemɛ -va. ⁴³-Tɛ 'i 'pɛ 'bɛ -maan i 'wɪ 'wliɖi "dra bɛ, 'i 'cɛn 'i man! Kɔɔ -tɛ i wla 'i 'pɛ -tuwli "a 'belɪɖi nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a va bɛ, 'bɛ "yi mlin -kʊɖɪ 'tɛ 'va tɛ 'i 'pɛ a "fli "bɛ -a da. 'Tɛ zɪɛ ya'a 'driman 'li "fo "dɪ. ⁴⁴['Wɪ 'kpa, fɛ zɪɛ -a -nan 'tɛ 'ka 'driman 'li "fo "dɪ, ɛn min -le yɾa yɪɖɪ 'leda "ka "dɪ.] ⁴⁵-Tɛ 'i 'cɛin 'bɛ -maan i 'wɪ 'wliɖi "dra bɛ, 'i 'cɛn 'i man! Kɔɔ -tɛ i wla 'i 'cɛin -tuwli "a 'belɪɖi nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a va bɛ, 'bɛ "yi mlin -kʊɖɪ 'tɛ 'va tɛ 'i 'cɛin a "fli "bɛ -a da. ⁴⁶['Wɪ 'kpa, fɛ zɪɛ -a -nan 'tɛ 'ka 'driman 'li "fo "dɪ, ɛn min -le yɾa yɪɖɪ 'leda "ka "dɪ.] ⁴⁷ɛn -tɛ 'i yɪɛ 'bɛ -maan i 'wɪ 'wliɖi "dra bɛ, 'i 'si 'ji! Kɔɔ -tɛ i -wla 'i yɪɛ -tuwli "a Bali -le mingɔnnɛn trɛ da bɛ, 'bɛ "yi mlin -kʊɖɪ 'tɛ 'va tɛ 'i yɪɛ a "fli "bɛ -a da. ⁴⁸'Wɪ 'kpa, fɛ zɪɛ -a -nan 'tɛ 'ka 'driman 'li "fo "dɪ, ɛn min -le yɾa yɪɖɪ 'leda "ka "dɪ.

⁴⁹Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, Bali -pan wɪ -tʊɖʊ pɛɛnɔn bɛ, o -wɛ -fɔa "man. -A -tuwli "nɛn 'nyian 'cɛɛ vɛ -a, 'tɛ -taa 'ka 'tʊɖʊ pɛɛnɔn 'nanjɛnɛ.

⁵⁰'Wɪ 'kpa, -wɛ a fɛ "yi "a. 'Pian -tɛ -wɛ 'nɔnnɔn 'si "man "bɛ, -mɛ "a nɛn waa dra "nyian 'nɔnnɔn? E "ka "fo "dɪ. "Lɛ zɪ -wɛ fɛ dra 'nɔnnɔn bɛ, 'ka 'bɔ "nyian 'ka 'nɔnnɔn 'e 'kɔn 'ka cin man, -e 'ka yɛi 'e 'fʊ -trɔɔ.»

Zozi 'wɪ tɪn 'ba lɪ bɔladɪ da
(Mt 19.1-9; Lk 16.18)

10 ¹"Bɛ -sru Zozi 'si Galile, ɛn e -kʊ Zude 'lɛɪɪɪn 'fʊɪ nɛn Zudan 'yi -sru "bɛ -a -ji. ɛn minnun o cin 'yɪ "man 'nyian "kaga, -a -nan nɛn e 'wɪ 'paadɪ 'sia o ji "lɛ zɪ yaa dra 'e 'cɛn bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

²Farizen 'nɔn -mie pli "man. O 'wɪ laabu -yɾɔ -a wei 'kʊndɪ -le "wɛan. Waa laabu -yɾɔ 'nan: «-Cɛɛ -pɛi -tɔ wɪ -a -si -nɔn 'nan min 'e nan bɔla?»

³En Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn Moizi -a cren -tɛ -pei 'fluba 'ji 'nan 'ka drɛ?»

⁴Waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Moizi -a -si -nɔn 'kuɛ 'nan, -tɛ min "ta 'e nan bɔla bɛ, 'e lɪ bɔla 'fluba drɛ -e 'e 'nɔn -yrɛ 'vaa -e 'e bɔla.»

⁵Zozi 'e -wɛ 'nan: «'Ka "trɔɛn "a "yuyu, -yɛɛ "wɛan nɛn Moizi -pei zɪɛ -a -tɔ 'cɛɛ. ⁶Pian zɪ Bali fɛ pɛɛnɔn drɛ bɛ, ɛn e -klɔnmɔn drɛ 'o 'vale lumɔn -a. ⁷-Yɛɛ "wɛan -klɔnmɔn "sia 'e "tɪ 'lee 'e "bu "srɔn, -e 'e lɛa 'e nan man. ⁸-A -nan nɛn o "flinɔn dra min -tɔwli "a. Wa'a 'kɔan "nyian min "fli "a dɪ, 'pian o drɛ min -tɔwli "a. ⁹-Yɛɛ "wɛan -si 'ka 'e 'nɔndɪ blamin lɛ 'nan fɛ nɛn Bali -a 'pa 'e cin man bɛ, 'e 'cɛn 'e cin man dɪ.»

¹⁰Zɪ o 'bɔla "kɔnnɛn "bɛ, ɛn -a -srɔnɔn "nyian "o 'wɪ laabu -yrɔ 'wɪ zɪɛ -a da. ¹¹En yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «Min oo min nɛn 'e nan 'bɔla, ɛn e lɪ pee 'pa bɛ, tɛ e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'e nan 'tɔdɪ -a ɛn e lɪ pee wɛɛ. ¹²-A -tɔwli "nɛn "nyian, -tɛ lumɔn 'si 'e 'sran wɪlu, ɛn e -kɔnnɛn pee 'pa bɛ, tɛ e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'e 'sran 'tɔdɪ -a ɛn e -kɔnnɛn pee wɛɛ.»

Zozi -fɛa 'vɪ nannannun man

(Mt 19.13-15; Lk 18.15-17)

¹³Minnun -ta nannannun -a Zozi lɛ 'nan -e 'e klɛ o man. 'Pian Zozi -srɔnɔn 'si -tɔ -wɔ. ¹⁴Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, e 'nan "man, ɛn yaa 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «'Ka nannannun 'tɔ 'o 'ta 'an 'va! Tɛ 'ka 'si -tɔ -wɔ "dɪ! Kɔɔ minnɔn nɛn "lɛ -wɛɛ 'wɪ 'zɔ bɛ, Bali -lɛ mingɔnnɛn trɛ a -wɛɛ vɛ -a. ¹⁵Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, minnɔn nɛn wa'a 'wɛlɛ "man "lɛ zɪ nannannun -lɛ 'wɪ 'zɔ -e Bali 'e mingɔnnɛn -blɪ o da dɪɛ, wa'a 'wɛlamlan -yɛɛ mingɔnnɛn trɛda dɪ.» ¹⁶-A -nan nɛn e o 'si, ɛn e -fɔ 'e man. 'E 'pɛ 'pla o da -tɔdɪ, tɛ e -fɛa vɛ o man.

Fezan -tɔ -lɛ 'wɪ

(Mt 19.16-30; Lk 18.18-30)

¹⁷Zɪ Zozi 'si 'sia bɛ, tɔɔn min -tɔ -ta -a 'lɛ flɔn -a, ɛn 'e "pɔ sɔɔn "wɪlu. Yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan tɪglɪ, maan dra 'kɔ, -e 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, "an "yɪ?»

¹⁸En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn, yian laabo min tɪglɪ? -Tɛ ya'a 'sɪlɛa Bali -tɔwli "a dɪɛ, min -tɔ 'ka tɪglɪ dɪ. ¹⁹I Bali -lɛ -pei -tɔ wɪnun -tɔa. Tɛ 'i drɛ min -tɛzan -a dɪ! Tɛ 'i min nan -wɛɛ "dɪ! Tɛ 'i crɪn wɔ dɪ! Tɛ 'i 'wɪlu 'sɛn min man dɪ! Tɛ 'i min ta -blɪ dɪ! 'I yɪɛ 'e 'nan 'i "tɪ 'lee 'i "bu "man!»

²⁰E Zozi lɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, -pei pɛɛnɔn zɪɛ, an 'ta wɪladɪ 'sia "da 'an "wɛnnɛn da.»

²¹Zozi -a -nanjɛɛn tɛin, yaa 'yɪ "yɪ, ɛn e -yrɛ 'nan: «'Yɪɛ 'wɪ 'fɔ -tɔwli -yɛɛ klɪ 'i man. 'I 'kɔ, fɛnɔn nɛn 'i 'lɔ bɛ, 'i 'tan, -e 'i man "lala -pli 'yalɛ -tɛnɔn man! -Tɛ yia drɛ zɪɛ, 'i yɪfɛ -taa "kɔlɛ laji. "Bɛ -sru ɛn 'i -sɔɔnla 'an -sru!»

22 'Pian zɪ e 'wɪ zɪe -a 'man bɛ, e -si 'sia, te -a ta a -trɔdrɔ, kɔɔ -a yɪfɛ a "kaga.

23 -A -nan nɛn Zozi 'e -srunɔn 'nanjɛɛn 'e "srɔn, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Minnun nɛn, 'trɛda fɛnɪn cɪ -wɪɔ "bɛ, e ya 'pleblɛ -e 'o drɛ Bali -le mingɔnnɛn trɛdave -a.»

24 'Wɪ zɪe yaa -srunɔn 'ci baa 'ji, ɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ "nyian 'nan: «Mɛn 'nɛnnun, e ya 'pleblɛ -e min 'e drɛ Bali -le mingɔnnɛn trɛdave -a. 25 Min nɛn e ya fɛzan -a bɛ, -e 'e drɛ Bali -le mingɔnnɛn trɛdave -a bɛ, e ya "man 'pleblɛ 'wɪdɪ. Kɔɔ 'vaa -e 'wɪ zɪe 'e drɛ bɛ, te -wɪ -dan nɛn waa laabo shamo bɛ, e cɪ 'menzrɛn -yrɛ ji.»

26 -A -nan nɛn -a -srunɔn 'ci baa 'ji "mɛn 'e ciɪla "da, ɛn waa vɪdɪ 'sia 'o cin lɛ 'nan: «-Te 'bɛ a zɪɛ, -tɪɛ -kɔlaman 'sɪdɪ -a 'wɪ 'ji "mɛn?»

27 Zozi o -nanjɛɛn tɛɪn, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'fli 'si 'wɪ 'ji dɪ, 'pian Bali 'bɛ -kɔlaman -a drɛdɪ -a. Kɔɔ Bali -kɔlaman 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ -a.»

28 ɛn Pieri -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɔv "nun? Kɔ 'si fɛ pɛɛnɔn -sru, ɛn kɔ sɔɔnla 'i -sru.»

29 Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min oo min nɛn e 'si 'yɛɛ 'kɔn, 'lɛɛ 'e "bɔnɪn, 'lɛɛ 'e "blunɪn, 'lɛɛ 'e "bɔ, 'lɛɛ 'e "tɪ, 'lɛɛ 'yɛɛ 'nɛnnun, 'lɛɛ 'yɛɛ fɛɪnɪn -sru 'mɛn "wɛan 'lɛɛ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'lɛ "wɛan bɛ, 30 min zɪɛ, e fɛ pɛɛnɔn zɪɛ -a yɛ 'e 'pa -a -yaa tɔ 'trɛda. Yaa yɛ 'kɔnnun -a, ɛn yaa yɛ "bɔnɪn -a, ɛn yaa yɛ "blunɪn -a, ɛn yaa yɛ "bɔnɪn -a, ɛn yaa yɛ 'nɛnnun -a, ɛn yaa yɛ fɛɪnɪn -a. Minnɪn -tɛ "paa "da, 'pian yaa yɛ. "Bɛ -sru tɔ -fɔla "da ji bɛ, 'belɪdɪ nɛn, ya'a 'nyaan dɪɛ, e dra -yɛɛ vɛ -a. 31 Minnɪn nɛn o -trɔɔ 'si 'lɛ bɛ, o "kaga -taa 'fɔlɛa "da, ɛn minnɪn nɛn o -fɔla "da "bɛ, o "kaga -taa "drɛlɛ -si 'lɛnɔn 'a.»

**Zozi 'e 'kanan 'lɛɛ 'e wluandɪ -kanɔn 'va wɪ 'pa yaagazan 'vɪ
(Mt 20.17-19; Lk 18.31-34)**

32 Zozi 'lɛɛ 'e -srunɔn a -kunan Zeruzalɛm, ɛn Zozi nɛn 'si 'lɛ. -Kɔdɪ Zeruzalɛm "klan -a -srunɔn 'fɪda 'fli 'bɔ 'tɛdɪ 'sia, ɛn minnɪn nɛn o -sru "bɛ, nyɛn a 'nyian -wɛɛ 'ji. Zozi 'e -srunɔn 'fɪda 'fli laabu 'o 'saza, ɛn 'wɪ nɛn e "ta -daa "bɔlɛ "man "bɛ yaa vɪdɪ 'sia -wlɛ. E 'nan: 33 «-Kaa "ta -ko Zeruzalɛm. -Te -kaa 'bɔla 'nan nɪn bɛ, minnɪn Blamin -pɪ -nɔan Bali -pannɔn 'tanɔn 'lɛɛ 'fluba 'ci vɪnɔn lɛ. O tin -tɛa "da 'nan 'e 'ka. Waa -nɔan "minnɪn nɛn o 'ka Zuɪf 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ. 34 Minnɪn zɪɛ, waa sɛɛ wo, 'o 'lɛ 'yi -sɛan -a yra, waa -sɔan -ngblɛ -a, ɛn waa -tɛa. 'Pian -a yi yaagazan da bɛ, -e 'e 'wluan -kanɔn 'va.»

**Zaji 'lɛɛ 'e "bɔɪ Zan fɛ -tɔ -si laabu Zozi 'lɔ
(Mt 20.20-28)**

35 Zebede -pɪ Zaji 'lɛɛ 'e "bɔɪ Zan pli Zozi man. O -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kɔ ya "vale 'wɪ nɛn kɔ "ta -a laabo 'i 'lɔ 'gɔvɛ, 'i drɛ 'kɔvɛ.»

36 En Zozi -a laabu -wlo 'nan: «-Mε 'va nen, ka ci?»

37 O 'nan -yre 'nan: «-Te i mingonnen -blidi 'sia be, 'i 'wɪ 'man -e 'ku -nyran 'i 'srɔn! Min -tu -kɔan 'i 'pɛ 'yi 'da, -e min -tu 'e 'kɔn 'i 'pɛ bu da.»

38 Zozi 'e -wle 'nan: «'Wɪ nen ka ci -a laabunan be, ka'a 'ci tɔa di. 'Wɪ yidi nen e 'ta -daa 'bɔle 'an man be, 'ka 'wulo 'sɔa 'wlu? En 'tɛ nen o 'ta -daa -a 'pale 'an da be, 'ka 'wulo 'sɔa 'wlu?»

39 O -yre 'nan: «-Inyan, 'ku 'wulo 'sɔa 'wlu.»

En Zozi 'e -wle 'nan: «'Wɪ tɪglɪ nen, 'wɪ yidi nen e 'ta -daa 'bɔle 'an man be, e bɔa 'nyian 'cee 'man. En 'tɛ nen minnun 'ta -daa -a 'pale 'an da be, waa 'paa 'nyian 'cee 'da. 40 'Pian -nyrandi 'an 'pɛ 'yi 'lee 'an 'pɛ bu da be, 'an 'bɔ 'cɛɛ -si -nɔan 'min le di. Minnun nen Bali -a pla o 'tɔ man be -wee vɛ 'bɛ ci -a.»

41 Zozi -srulon 'fu nen o -fu be, zi o 'wɪ zɪɛ -a 'man be, en 'bli 'fɔ o ji Zaji 'lee Zan man. 42 -A -nan nen Zozi o pɛɛnon laabu, en e 'nan -wle 'nan: «Kaa -tɔa 'nan, min tanon 'le min pladi 'bɛ ci -sa wɪ -a. En minnun nen o ci min -dandannun -a be, -wee -va -ble minnun da. 43 'Pian te 'wɪ zɪɛ -nyren 'e 'kɔn 'ka yei 'di. Min oo min nen e ya 'vale 'e dra min -dan a 'ka yei 'bɛ, 'e 'fli 'pla min pɛɛnon 'wlu o 'sudi -a! 44 En min oo min nen e ya 'vale 'e dra 'ka 'tazan -a be, 'e 'fli drɛ 'ka pɛɛnon 'le nɔan -a! 45 'Wɪ 'tuwli zɪɛ -a 'bɔ nen Blamin -pɪ -a drɛ. Ya'a 'talɛ 'nan -e minnun 'o 'su di, 'pian e -ta 'nan -e 'e minnun 'su. En e -ta 'nan -e 'e 'ka -e min 'kaga 'o 'sv Satan -le 'pleble 'lɔ.»

Zozi Batime yie 'le 'sv
(Mt 20.29-34; Lk 18.35-43)

46 Zozi 'lee 'e -srulon ciɩa Zeriko, te o 'ta -ko Zeruzalem. "Wɛɛ 'si Zeriko be, minnun 'kaga sɔɔnla o -sru. Time -pɪ Batime yɪa 'e -nyrandi -si man, te e fenun tru 'baa -a yie a 'e 'widɪ -le 'wean. 47 Zi yaa 'man 'nan, Zozi nen 'e 'sia Nazareti be, e ya ciɩan be, en e -paandi 'sia 'nan: «Minsan, David kluda min, 'yian nyrinda 'si!»

48 En minnun paan 'da 'nan 'e 'lebo 'pla da. 'Pian e paan 'nyian 'kpa 'pleble 'nan: «Minsan, David kluda min, 'yian nyrinda 'si!»

49 -A -nan nen Zozi 'tɔ, en e 'nan: «'Ka vɪ -yre 'nan, 'e 'ta 'gɪ!»

Waa 'vɪ Batime le 'nan: «'I -pɔan 'kun! E 'nan, 'i 'lɔ!» 50 Tɔɔn e 'yee sɔ 'si 'e da, e wluan lou -blu, en e -ku Zozi 'va.

51 Zozi 'e -yre 'nan: «-Mε 'nen i ya 'vale 'nan 'an drɛ 'yie?»

En yie 'wizan -a 'vɪ -yre 'nan: «'An 'san, an ya 'vale 'yian yie 'le 'sv!»

52 En Zozi 'e -yre 'nan: «'I 'ku! 'Yie yi -teradi 'an da 'i beli.» 'Nun tɔɔn Batime yie 'le 'sv, en e -sɔɔnla Zozi -sru.

Zozi 'bɔla Zeruzalem
(Mt 21.1-11; Lk 19.28-40; Zan 12.12-16)

11 1 Zozi 'lee 'e -srulon a -plinan Zeruzalem. O 'bɔ 'flanun nen o o laabo Befaze 'lee Betani be -a 'srɔn. 'Flanun zɪɛ o ya Olivie pɔn

man. En Zozi 'e -srunon 'fli 'pa 'sia 'o 'le. Yaa 'vɪ -wle 'nan: 2«Ka 'ku 'fla nen, 'ka 'le be -a da! -Te ka 'bola 'nan nun be, ka -aflumun planen ye 'e 'baa -tɔdɪ. Min 'ka tian 'fɔle 'da 'dɪ. 'Ka baa 'sɔ -e 'ka 'ta -a 'men 'gɔ! 3-Te min -tu -a laabu 'ka 'lɔ 'nan, -mɛ 'nen kaa dra -yre "be, 'ka vɪ -yre 'nan: «Minsan 'e 'nan, -aflumun 'wɪ a 'e man. 'Pian e -taa "a -naagv.» »

4O -ku, en o 'bɔ -aflumun planen man 'e 'baa -tɔdɪ 'kɔn 'tu -kpɛin "man bei -si man. En waa baa 'sɔ. 5-A -nan nen minnun nen o cɪ -nan be, o -mienun -a laabu -wɔ 'nan: «-Mɛ 'nen kaa dra? -Mɛ "le "wean nen kaa baa 'sɔ?» 6'Wɪ nen Zozi -a 'vɪ -wle "be, -a 'bɔ nen waa 'vɪ -wle. En minnun o 'tɔ, waa dre. 7O -ku -aflumun planen zɪe -a Zozi le. O 'wee sɔnun paala -a koda, en e -nyran "da. 8Minnun "kaga 'wee sɔnun paala -a 'le. En min -mienun yiba "penennun cɛen, en waa 'pla -a 'le. 9Minnun nen Zozi 'le be, 'lee minnun nen o -sru "be, o pladɪ 'sia -a vidɪ -a 'nan:

«-Feavea o! -Feavea o,
Bali -le -fɛa 'e 'kɔn min nen
Minsan -a 'pa 'sia be -a man!

10 Bali -le -fɛa
'e 'kɔn mingɔnnen -blɪdɪ nen,
e "ta -daa "be -a man!
'Ku tra David -le mingɔnnen -blɪdɪ nen.
Bali 'tɔ 'e dre -dan laji lou!»

11Zɪ Zozi wlala Zeruzalem zɪe. En e -ku Bali -pan 'kuin 'nan -e 'e fɛ pɛenon -nanjen. Zɪ -pei "ta taan "be, en e 'bola, e -ku Betani 'o 'vale 'e -srunon 'fuda 'fli "a.

Yiba "tu nen ya'a 'baa dɪe Zozi 'e wei 'pla "man
(Mt 21.18-19)

12Tu cɛen en Zozi 'si Betani 'o 'vale 'e -srunon 'a. "Wɛɛ -ta -sia be, en dra Zozi 'tɛdɪ 'sia. 13-A -nan nen e fijie yiba "tu 'yɪ -kɔɔbli te -a 'la a "da. En Zozi 'ku -a -nanjenle 'nan -te -a 'blɔ a "maan? Zɪ e 'bɔ yiba zɪe -a wlu be, -a 'la 'saza nen yaa 'yɪ "da. Kɔɔ fijie ba tu "cɛɛ dɪ. 14En Zozi -a 'vɪ yiba zɪe -yre 'nan: «Te min -tu 'e 'i 'blɔ -bli 'li "fo "dɪ!» -A -srunon 'wɪ zɪe -a 'man.

Zozi fenun -tannon 'pin Bali -pan 'kuin
(Mt 21.10-17; Lk 19.45-48; Zan 2.13-16)

15"Be -sru o 'bola Zeruzalem, en Zozi wla Bali -pan 'kuin. Minnun nen o cɪ Bali -pan fenun -tannan, 'lee minnun nen o cɪ -a 'lɔnan be, e o -pɪndɪ 'sia. E "lala ta -fɔɔɔn 'le 'tablonun, 'lee -plablo -tannon 'le peinnun fuila "man. 16En ya'a min -tu 'tɔle -e 'e 'ciɪ fɛ -tu -a Bali -pan 'kuin dɪ. 17Zozi 'wɪ 'pla -wle. E 'nan: «E ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Bali 'e 'nan: «Men 'kɔn -kɔan 'tɛdanon pɛenon 'le Bali tru 'ba 'kɔn 'a.»
'Pian kaa dre crin wunan -a.»

¹⁸Zɪ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'wɪ zɪe -a 'man bɛ, ɛn o Zozi 'man -wɛɛdɪ 'sia 'nan -e 'o -tɛ. Kɔɔ nyɛn o 'cɛndɪ 'sia, -yee 'wɪ "paadɪ nɛn e ya 'sɔnan minnɔn pɛɛnɔn lɛ bɛ, -yee "wɛan.

¹⁹Zɪ funnin 'pla bɛ, ɛn Zozi 'lee 'e -srunɔn 'si Zeruzalɛm.

Yiba "nɛn Zozi 'e wei 'pla "man "bɛ e -ka
(Mt 21.20-22)

²⁰Tɔ cɛɛn ɛn Zozi 'lee 'e -srunɔn lidɪ 'sia 'o da "nyian Zeruzalɛm. O fijie yiba zɪe -a 'yɪ, tɛ e -ka e 'bɔ 'e "sɛin 'man. ²¹Tɔɔn 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ fijie yiba zɪe -a man bɛ, -a -cin -tɔ Pieri ji. ɛn yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, 'i 'yɪɔ! Fijie yiba "nɛn 'i wei 'pla "man "bɛ, e -ka.»

²²ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «Ka yi -tɛra Bali da! ²³Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɪl 'a 'nan, -tɛ min -tɔ -a 'vɪ pɔn 'labɛ -yɛrɛ 'nan: «I 'sura 'ɔ, 'i 'kɔ -tɛ jemɛ -va,» ɛn min zɪe ya'a 'e 'ci -fɔɔlɛ dɪ, 'pian e yi -tɛra "da 'nan Bali -a 'lɛ sɔɔman 'yɛrɛ bɛ, e dra. ²⁴-Yee "wɛan maan vɛ 'cɛɛ 'nan, fɛ pɛɛnɔn nɛn kaa laabo Bali 'lɔ tɛ ka ya Bali tru 'banan bɛ, 'ka yi -tɛra "da 'nan kaa 'yɪ 'va, tɔɔn kaa yɛ! ²⁵ɛn -tɛ ka "ta Bali tru "baa, tɛ min -tɔ man wɪ a 'ka 'ji bɛ, 'ka 'cɛ -yɛrɛ! 'Ka drɛ zɪe -e 'ka "tɪ "nɛn laji lou "bɛ, 'wɪnɔn nɛn kaa drɛ -yɛrɛ "wɪdɪ "bɛ, 'e 'cɛ 'cɛɛ. ²⁶['Pian -tɛ ka'a min man wɪ cɛa dɪɛ, 'ka "tɪ "nɛn laji lou "bɛ, 'wɪnɔn nɛn kaa drɛ -yɛrɛ "wɪdɪ "bɛ, ya'a "nyian "e cɛa 'cɛɛ dɪ.»]

Zozi 'le -kɔladɪ "sia nyin zia?
(Mt 21.23-27; Lk 20.1-8)

²⁷"Bɛ -sru Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bola "nyian Zeruzalɛm. ɛn Zozi 'ciɪdɪ 'sia Bali -pan 'kuin. -A -nan nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cɛɛnɔn pli 'man. ²⁸Waa laabu -yɛrɛ 'nan: «-Kɔladɪ "cɛn "a nɛn i 'wɪnɔn zɪe -a drɛ? ɛn -tɪɛ -si -nɔn 'yɛ?»

²⁹ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian an "ta 'wɪ 'tuwɪlɪ "cɛ laabo 'ka 'lɔ. -Tɛ kaa -sru 'vɪ 'mɛn bɛ, -kɔladɪ nɛn an 'wɪnɔn zɪe -a drɛ 'a bɛ, maan -ci 'sia 'cɛɛ. ³⁰-Tɪɛ Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batizɛ drɛ? Minnɔn 'bɛ 'pa 'sia, -baa Bali 'bɛ 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'mɛn!»

³¹-A -nan nɛn waa vidɪ 'sia 'o cin yɛi 'nan: «-Tɛ -kaa 'vɪ 'nan: «Bali 'bɛ 'pa 'sia bɛ, e -taa -a laabulɛ -kaa 'lɔ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn ka'a yi -tɛalɛ 'wɪ nɛn Zan -a 'vɪ bɛ -a da dɪ?» ³²ɛn -tɛ -kaa 'vɪ 'nan: «Minnɔn 'bɛ 'pa 'sia bɛ, minnɔn pɛɛnɔn -taa 'wɪnɛa -kaa man.» Zuif 'nɔn 'tanɔn zɪe, "klan a o ji, kɔɔ minnɔn pɛɛnɔn Zan 'siala Bali 'lewei vɪzan -a.

³³-Yee "wɛan nɛn waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Ku'a san tɔa dɪ.»

ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian min nɛn e -si -nɔn 'mɛn ɛn an 'wɪnɔn zɪe -a drɛ bɛ, ma'an 'vɛ 'cɛɛ dɪ.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ rɛzɛn fɛi 'panɔn man
(Mt 21.33-46; Lk 20.9-19)

12 ¹Zozi 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wɛlɛ -kɔnnɛn "ji. Yaa 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «Min -tɔ 'bɛ 'yɛɛ rɛzɛn fɛi 'pa, e -klɔn 'bɔ "man, e rɛzɛn 'blɔnan drɛ, ɛn e

fe -tu dre, min -tɔa "da -e 'e fei 'bɔ ta 'pin. "Be -sru e fei zɪe -a -peba 'wɔ minnun lɔ 'nan 'o 'nyranman 'pa "da, te o 'yee vɛ -nɔan. Yaa dre zɪe, ɛn e -ku 'lɛglɔn 'pee -ji. ²Zɪ rezɛn nan tu 'bɔ bɛ, ɛn min zɪe 'e 'suzan 'tu 'pa 'sia minnun nɛn o 'nyranman "paa -yee rezɛn fei bɛ o va, 'nan 'nyranman nɛn waa 'pa bɛ 'o 'yee vɛ -nɔn. ³'Pian waa 'suzan zɪe -a 'kun, waa -sɔn, ɛn waa 'li 'e da 'e 'lɔ 'a 'e "tun. ⁴"Be -sru ɛn e 'suzan 'pee 'pa 'sia "nyian o va. Wɛɛ 'kun, wɛɛ 'sɔn 'e 'wulo -man, wɛɛ sɔn. ⁵Yaa yaagazan 'pa 'sia, ɛn wɛɛ 'tɛ. "Be -sru min "kaga "le vɛ dre "nyian zɪ, waa -mienun -sɔn, ɛn waa -mienun tɛɛ.

⁶Min -tuwli "nɛn, e -fu fei san zɪe -yrɔ "bɛ, -yɛɛ cɪ -a 'bɔ 'pɪ -tuwli "nɛn, e 'sɔ -yrɛ tɪgl bɛ -a. Yaa 'pa 'sia fei 'panɔn zɪe o va 'e -fɔla "da. Yaa 'vɪ 'e 'ji 'nan, o -taa 'yra -tɛlɛ 'e 'pɪ man.

⁷'Pian fei 'panɔn -a 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: «Min 'labɛ -yɛɛ 'e "tɪ -zia -ble. -Kaa -tɛ, -e -zia zɪe 'e dre -cee vɛ -a.» ⁸-A -nan nɛn waa 'kun, waa -tɛ, ɛn waa -kadɪ tuv fei lunɛn -klɔn -sru.

⁹'Wɪ zɪe -a -ji bɛ, -mɛ "wɪ nɛn fei san -taa -a dreɛ? Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, e -taa -e 'e 'yee fei 'panɔn zɪe o -tɛɛ, -e 'e 'yee rezɛn fei 'bɔ 'nɔn min peenun lɛ. ¹⁰'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a ta vɪlɛ dɔv? Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Kɔlɛ nɛn 'kɔn 'tɔnɔn -a tuv 'o 'pɛla koda bɛ,
-yɛɛ dre 'kɔn 'pɔ -fɔ -kɔlɛ -a.

¹¹Minsan 'bɛ dre ɛn -kɔlɛ zɪe
'e dre 'kɔn 'pɔ -fɔ -kɔlɛ -a.
'Wɪ nɛn Minsan -a dre bɛ,
e min 'plo -fɔa.»

¹²Zɪ Zuif 'nɔn 'tanɔn -kɔnnɛn zɪe -a 'man bɛ, waa -tɔ 'nan 'wee 'wɪ nɛn Zozi -a vɛ. -Yee "wean o ya "vale 'o "kuan, 'pian minnun lɔ "klandɪ -le "wean waa 'tuɪ, ɛn o -ku.

'Sukɔlɛ -pan wɔdɪ da wɪ
(Mt 22.15-22; Lk 20.20-26)

¹³"Be -sru ɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn zɪe o Farizɛn 'nɔn -mienun 'lee Erodi -le minnun -mienun 'pa 'sia Zozi 'va -a man -wɛɛdɪ 'nan -e 'o wei 'kun 'le "wean. ¹⁴O -ku, ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kua -tɔa 'nan, i ya 'wɪ tɪglɪ vɪzan -a. Yi'a 'klanman min lɔ 'wɪ tɪglɪ cɪ 'sɪdɪ -a -yrɛ dɪ. ɛn yi'a min bo "va "dɪ. 'Pian i Bali -sru 'ta wɔdɪ "paaman minnun ji 'e tɪglɪ da. -Yee "wean kua laabo 'i 'lɔ 'nan, -a -si a -kaa 'lɔ -e -kaa 'sukɔlɛ -pan wɔ Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza lɛ, -baa te -ka'a dre dɪ? 'I vɪ 'kɔvɛ!»

¹⁵'Pian 'wɪ nɛn -a -cin cɪ o ji bɛ, Zozi -a -kɔnnɛn 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Mɛ "le "wean nɛn, ka ya "vale kaan wei "kuan? 'Ka 'ta 'lein 'wlɛ 'tu -a 'mɛn -e 'an yɪ!»

¹⁶Waa -tu -nɔn -yrɛ. -A -nan nɛn Zozi -a laabu -wɔlɔ 'nan: «-Tɪ -wulo -fodo nɛn 'gɔ? ɛn -tɪ 'tɔ 'crɛn nɛn 'gɔ?»

O -yre 'nan: «Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza -le vɛ nɛn.»

¹⁷En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Fɛ nɛn Seza -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Seza lɛ! En fɛ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Bali lɛ!»

'Wɪ zɪɛ -a mandɪ o 'plo 'fɔ.

Minnun nɛn o -kaa bɛ o wuanla -kanɔn 'va

(Mt 22.23-33; Lk 20.27-40)

¹⁸"Bɛ -sru ɛn Saduze 'nɔn -mie pli Zozi man. Saduze 'nɔn "o "vɛ 'nan, -te min -ka bɛ, ya'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. Zɪ o pli "man "bɛ, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: ¹⁹«Bali -le 'wɪ "paazan, 'wɪ nɛn Moizi -a cren -tɛ 'kʊɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ: «Te min lɪ 'pa, ɛn -a san zɪɛ e -ka, te wa'a tian 'nɛn 'yale 'o 'vale 'e nan 'bɔ 'a dɪɛ, -yɛɛ -cale zɪɛ -a "bʊɪ 'e 'pa, -e 'e "bʊɪ klu bɔla!» ²⁰Min -tʊ -le 'nɛn -klɔnmɔn a 'sɔravli. -A tɛdɛ lɪ 'pa, ɛn e -ka, te wa'a 'nɛn 'yale 'e nan 'bɔ 'a dɪ. ²¹-A "flizan "e -cale -tʊwli zɪɛ -a 'pa, ɛn e -ka, te wa'a 'nɛn 'yale dɪ. -A yaagazan 'le vɛ drɛ "nyian zɪ. ²²O 'sɔravli "lɪ zɪɛ -a 'pa, ɛn o pɛɛnɔn kaa, te wa'a 'nɛn 'yale dɪ. "Bɛ -sru ɛn lɪ 'bɔ "e "ka 'wʊ "nyian. ²³Tʊ nɛn minnʊn wuanla -kanɔn 'va bɛ, lɪ zɪɛ e -kɔan -tɪ nan -a? 'I vɪ 'kʊɛ! Kɔɔ o 'sɔravli 'bɔ -a 'pa lɪ -a.»

²⁴En Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Ka'a tian 'wɪ 'tʊ -ci manlɛ "fo "dɪ. 'Wɪ nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a -ci maan dɪ, ɛn Bali -le 'pleblɛ bɛ, ka'a tɔa dɪ. ²⁵Kɔɔ tʊ nɛn minnʊn wuanla -kanɔn 'va bɛ, -klɔnmɔnnʊn 'ka lɪ paa dɪ, ɛn lɪmɔnnʊn 'ka -kɔnnɛn paa dɪ. O -kɔan "le Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. ²⁶-Te -a -cin a 'ka 'ji 'nan, minnʊn nɛn o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪɛ, te ka ya 'ka 'fli see "paanan. 'Wɪ 'nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ Moizi -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a tian -a ta vɪlɛ dʊʊ? Kɔɔ tʊ nɛn Bali a yiba "kpizrɛnnɛn 'va ɛn e 'wɪ tɪn 'ba Moizi lɛ bɛ, yaa 'vɪ -yre 'nan: «An ya Abraam -le Bali -a, ɛn an ya Izak -le Bali -a, ɛn an ya Zago 'le Bali -a.» ²⁷Tʊ nɛn Bali 'wɪ zɪɛ -a vɛ bɛ, te -kaa tranʊn zɪɛ o kaa -a -nan 'mɔn. 'Pian Bali "le 'va bɛ, o yɪɛ a "man tian, kɔɔ Bali a minnʊn nɛn o yɪɛ cɪ "man "bɛ -wee Bali -a, e 'ka minnʊn nɛn o kaa bɛ -wee Bali -a dɪ. -Yɛɛ "wɛan ka'a 'wɪ 'tʊ -ci manlɛ "fo "dɪ.»

-Mɛ "wɪ 'bɛ cɪ Bali -le -pei -tɔ wɪ -dan a?

(Mt 22.34-40; Lk 10.25-28)

²⁸'Fluba 'ci vɪzan -tʊ -sa zɪɛ -a 'man. Zɪ yaa 'yɪ 'nan Zozi -a -ci 'vɪ Saduze 'nɔn lɛ fɛnyian bɛ, e pli Zozi man, ɛn yaa laabu -yrɔ 'nan: «Bali -le -pei -tɔ wɪ pɛɛnɔn bɛ, -a "cɛn 'bɛ cɪ "va -dan?»

²⁹En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Bali -le -peinʊn pɛɛnɔn 'va bɛ, -pei -dan nɛn 'gʊ:

«Izraɛl 'nɔn,
 'ka "trɔɛn "tɔ!
 -Kaa 'san Bali

'be ci Minsan -a 'e 'towlī.
 30 En 'i Minsan 'bɔ nɛn 'yie Bali -a bɛ,
 -a yɪ 'yi 'i 'bli pɛɛnɔn 'a!
 'I yɪ 'yi 'yie 'wɪ dɾɛdɪ pɛɛnɔn 'a!
 'I yɪ 'yi 'yie ci 'nrɔndɪ pɛɛnɔn 'a!
 'I yɪ 'yi 'yie 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'a!
 31 En -a 'flizan nɛn 'gɔ:
 <'I bɔɛzan -tɔ yɪ 'yi
 'le 'yie 'wɪ 'zɔ!>

Bali -le -pei -tɔ wɪ pee -dan 'ka 'mlian -pei 'fli zɪɛ o da dɪ.»

32 En 'fluba 'ci vɪzan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ 'paazan, yia 'vɪ fɛnyian. 'Yie tin a 'nɔnnɔn -a vɪdɪ -a 'nan, Minsan 'be ci Bali a 'e 'towlī, -a pee 'ka 'dɪ. 33-Yee 'wɛan min 'e Bali yɪ 'yi 'e 'bli pɛɛnɔn 'a, 'lee 'yee ci 'nrɔndɪ pɛɛnɔn 'a, 'lee 'yee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'a! En 'e bɔɛzan -tɔ yɪ 'yi 'le 'e 'bɔ 'le 'wɪ 'zɔ! 'Wɪ zɪɛ -a dɾɛdɪ -dan 'mlian 'sraga nɛn waa 'tɛ 'ble Bali lɛ bɛ, -a da. En -a -dan 'mlian 'sraga pɛɛnɔn bɔdɪ Bali lɛ da.»

34 Zɪ Zozi -a 'yɪ 'nan, min zɪɛ yaa -sru 'vɪ 'wɪ 'tɔdɪ -a bɛ, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «E -fɔ 'wɛnnɔn -e Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'e pou 'sia 'i 'va.» "Bɛ -sru 'wɪ laabɔdɪ -yrɔ 'cin 'ka 'nyian -tɔlɛ min -tɔ ji dɪ.

-Tɪ -pɪ nɛn Crizi -a
(Mt 22.41-46; Lk 20.41-44)

35 Zozi a 'wɪ 'paanan minnɔn ji Bali -pan 'kuin. En yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «E dɾɛ 'kɔ ɛn 'fluba 'ci vɪnɔn 'o 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi a David kluda min -a? 36 Kɔɔ David 'bɔ -a 'vɪ, tɔ nɛn Bali lei 'saun 'ta 'tɔ 'man 'bɛ, -a 'nan:
 <Minsan Bali -a 'vɪ 'an 'san lɛ 'nan:
 'I 'nyran 'an 'pɛ 'yi 'da -trilii,
 -e 'an 'cɛn 'i 'nanmannɔn 'klɪdɪ man.»

37-Te David 'bɔ Crizi laabo 'e 'san bɛ, e dɾɛ 'kɔ ɛn 'bɛ -kɔan David kluda min -a?»

Min 'kaga 'trɔɛn 'a 'e 'tɔdɪ -yrɛ ci 'nrɔndɪ -a.

38 En yaa 'vɪ 'nyian 'yee 'wɪ 'paadɪ 'bɔ 'va 'nan: «Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! -Te 'ka 'wɪ dɾɛ 'le 'fluba 'ci vɪnɔn 'le 'wɪ 'zɔ! O -tɔdɪ ye 'yi -tralɛ -gblɔnnɔn nɛn fɛnyian bɛ -a -ji. En waa ye 'yi 'le 'nan min 'e o 'tɔ bɔ -guada. 39-Te e ya cin yɪ 'kuin -a oo, ɛn -te e ya 'fɛdɪ da -a oo, -nyran 'nan 'kpaga nɛn waa 'sɪdɪ ye 'yi. 40 O fɛnɔn 'sia -calɛnɔn lɔ -dawli -a. "Bɛ -sru -e 'o Bali tru 'ba -plɔn 'nan -e minnɔn 'o o 'sia min tɪɪtɪ 'a. 'Wɪnɔn zɪɛ -a dɾɛdɪ -le 'wɛan Bali -wee tin 'paa 'plɛblɛ 'kpa.»

-Cale seezan -le fɛ -nɔndɪ 'wɪ
(Lk 21.1-4)

41 "Bɛ -sru ɛn Zozi 'kɔ -nyɛnlɛa -gbogbo nɛn minnɔn 'lala -sɛan 'ji Bali -le vɛ -a bɛ -a 'srɔn. Minnɔn nɛn o ci 'lala -sɛnnan -ji bɛ, e o -nanjɛndɪ

'sia. Fɛnɔn "kaga "ta, ɛn o "lala -sɛn -ji "kaga. ⁴²"Bɛ -sru ɛn -cale seezan -tu -ta, e -bablu 'wlɛ 'tudu -fɔ -ji "fli.

⁴³-A -nan nɛn Zozi 'e -srɔnɔn laabu 'e "srɔn, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪtɪ 'a 'nan, -cale seezan 'labɛ, e fɛ -nɔn Bali lɛ e mlin minnun pɛɛnɔn nɛn waa -nɔn 'gʋɛ o da. ⁴⁴Kɔɔ o pɛɛnɔn nɛn waa -nɔn 'gʋɛ, "lala a -wɔ "kaga. 'Pian lɪ 'labɛ, "lala pɛɛnɔn nɛn -yrɔ -yɛɛ fɛ -blɪ "man "vɛ -a bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa -nɔn Bali lɛ.»

Zozi Bali -pan 'kɔn 'wɪ wɪ 'vɪ

(Mt 24.1-4; Lk 21.5-7)

13 ¹Zozi a bolanan Bali -pan 'kuin, ɛn -a -sruzan 'tu -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, "i 'yɪɔ, Bali -pan 'kɔn bɛ, waa -tɔ -kɔlɛ fɛnyian -a. ɛn waa -tɔ -dandan 'e pɛɛnɔn.»

²ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɔn -dandannun nɛn kaa -sɪ -fɔa 'labɛ, yɪ nɛn o -wiiman bɛ, e ya -tanɔn bɔdɪ -a. -A -tɔ -kɔlɛ pɛɛnɔn fuimlan "man, -a -tu 'ka -fɔ 'e bɔɛzan da dɪ.»

'Wɪ yɪdɪ -dandan bɔa minnun man 'vaa -e 'trɛda -nyan tu 'e bɔ

(Mt 24.4-14; Lk 21.8-19)

³"Bɛ -sru ɛn Zozi 'ku -nyɛnlɛa Olivie pɔn da te -a yra a Bali -pan 'kɔn da zia. -A -nan nɛn Pieri, 'lɛɛ Zaji, 'lɛɛ Zan, 'lɛɛ Andre 'wɪ laabu -yrɔ 'o 'saza yɛɪ. O 'nan: ⁴«'Wɪ nɛn i "sia -a vɪnɔn 'gʋɛ, tu "cɛn "man nɛn e dra? ɛn -mɛ "man nɛn, waa -kɔnnɛn "yɛ 'nan 'wɪnɔn zɪɛ o "ta dra? 'I vɪ 'kʋɛ!»

⁵Zozi -a vɪdɪ 'sia -wlɛ 'nan: «Ka yɛɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Te min -tu 'e 'ka see "paa -e 'ka 'si -si tɪɪtɪ da dɪ! ⁶Min "kaga -taa 'talɛ 'an 'tɔ da. Waa ve 'nan, 'wɛɛ cɪ Crizi -a. ɛn o -taa minnun "kaga see "paalɛ -e 'o 'si -si tɪɪtɪ da. ⁷Ka -kuli -tan wɪnɔn maan, ɛn ka 'fla -kɔɔbli -kɔɔbli da -kuli wɪnɔn maan. 'Wɪnɔn zɪɛ te 'o 'ka 'cɛn nyɛn -a dɪ! Kɔɔ 'wɪnɔn zɪɛ -wɛɛ dra 'e 'flin, 'pian 'trɛda -nyan tu "cɛɛ dɪ. ⁸'Lɛɪlɔn 'tu -ji 'nɔn -taa 'wunlɛa 'lɛɪlɔn 'tu -ji 'nɔn man, ɛn mingɔnnɛn trɛ -tu -taa 'wunlɛa mingɔnnɛn trɛ -tu man. 'Trɛ -taa 'nyɔɔnlɛ fɛ "kaga "nan, ɛn dra -dandan -taa "minnun -tɛɛlɛ. 'Wɪ yɪdɪ pou sianan "nɛn. 'Pian -a pɛɛnɔn zɪɛ e ya "lɛ 'nan 'nɛn 'yadɪ -lɛ cɪ -yaa pou sianan 'zɔ.

⁹Ka yɛɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Minnun 'ka "kuan -e 'o -kʋ 'ka 'a tin 'banɔn 'cɛin -da. Zuif 'nɔn -taa 'ka 'sɔnlɛ sɔnbɔ "a 'wɛɛ cɪn yɪ 'kɔnnɔn -ji. ɛn "nyian bɛ, minnun -taa "kʋlɛ 'ka 'a -kɔnmandannun 'lɛɛ mingɔnnɛnnun cɛin -da 'mɛn "wɛan. -A -nan nɛn ka dra 'mɛn 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a o 'lɛ. ¹⁰Kɔɔ Bali -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn fuimlan "man 'lɛɪlɔn 'tudu pɛɛnɔn 'ji, 'vaa -e 'trɛda -nyan tu 'e bɔ.

¹¹-Te minnun 'ka 'kun, ɛn o -kʋ 'ka 'a tin 'banɔn 'cɛin -da bɛ, 'wɪ nɛn kɔ 'ka vɪ bɛ, te -a nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ! 'Pian 'wɪ nɛn Bali -a -cɪn -tɔa 'ka 'ji, te -a tu 'bɔ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! Ya'a 'taa 'silɛ 'ka 'bɔ 'va dɪ, 'pian Bali lɛɪ 'saun 'bɛ "paa 'ka 'lɛ.

12 "Bɔt -mie -taa 'e 'bɔ 'fli "bɔt -nɔnɔ minnun lɛ 'nan 'o -tɛ. ɛn 'nɛn "tɪ -mie -taa 'yee 'nɛn 'nɔnɔ minnun lɛ 'nan 'o -tɛ. ɛn 'nɛnnun -mie -taa 'wunlɛa 'o 'tɪnɪn 'lee 'o "bɔnɪn man 'nan minnun 'e 'o -tɛɛ. 13 Ka drɛ 'mɛn vɛ -a -lɛ "wɛan bɛ, min pɛɛnɔn -taa 'nanlɛ 'ka man, wa'a 'taa 'ka yɪlɛ "yi "dɪ. 'Pian min nɛn e -tɔ 'plɛblɛ, ɛn e 'bɔ -a 'lɛ 'srannan "bɛ, e "sia 'wɪ 'ji.»

Tɔ nɛn 'wɪ yɪdɪ "mlianla "da "bɛ, Zozi -a 'wɪ 'vɪ
(Mt 24.15-28; Lk 21.20-24)

14 «Tɔ -tɔ -taa "bɔlɛ bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ "nɔnnɔn -taa "kɔnɔ fɛnan nɛn e 'ka 'lɛ 'e 'kɔn dɪɛ -a -nan. Min nɛn e 'fluba 'gʊɛ -a ta vɛ bɛ, 'e 'ci man 'kpa! Tɔ nɛn 'wɪ zɪɛ kaa 'yɪ drenan Bali -pan 'kuin bɛ, minnun nɛn o cɪ Zude 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'o flɔn 'bli, 'o 'kʊ pɔnnun yei! 15 ɛn -tɛ min a bei "bɛ, tɛ 'e -wla 'yee 'kuin -e 'e 'kʊ fɛ -tɔ 'sia dɪ! 16 ɛn -tɛ min a fei bɛ, tɛ 'e li 'e da 'fla -e 'e 'kʊ 'yee -tralɛ 'si 'yee 'kuin dɪ! 17 Lɔmɔnnun nɛn o -pɔn cɪ 'o man tɔ zɪɛ -a man bɛ, 'lee lɔmɔnnun nɛn 'nɛn 'nyɔn -mlɪan -wɔ tɔ zɪɛ -a man bɛ, -wee yɪa yɪdɪ "mlɪanla "da. 18 Ka Bali trʊ 'ba 'nan, tɛ 'wɪ zɪɛ 'e 'tria laa 'fɛn tɔ -man dɪ! 19 Kɔɔ 'wɪ yɪdɪ -kɔan -dan 'kpa tɔ zɪɛ -a man. Zɪ Bali 'trɛ drɛ 'li -e 'e bɔ cɛɛgʊ yi -a bɛ, -a sʊman 'wɪ yɪdɪ 'ka tɪan drɛlɛ dɪ. ɛn 'wɪ yɪdɪ zɪɛ -a pɛɛ 'ka 'dra 'nyɪan 'li 'trɛda "fo "dɪ. 20 Yinun nɛn 'wɪnɪn zɪɛ o dra "da "bɛ, Mɪnsan Bali -a -mie cɛɛn "da. -Tɛ ya'a 'wɪ zɪɛ -a drɛlɛ dɪɛ, "tɛ min -tɔ -wulo 'ka -taa bɔlɛa "va "dɪ. 'Pian minnun nɛn e o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, -wee "wɛan e yɪnɪn -mie cɛɛn "da.

21 -Tɛ min -tɔ -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, min 'sɪzan 'wɪ 'ji Crɪzi a 'gʊ, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ, e ya -mɪɛn bɛ, tɛ 'ka yi -tɛra "da "fo "dɪ! 22 Kɔɔ minnun nɛn o 'wlu -sɛan 'nan 'wɛɛ cɪ Crɪzi -a bɛ, o -taa "kɔnɔ 'trɛda. ɛn minnun nɛn o 'wlu wɪnɪn vɛ, tɛ waa vɛ 'nan Bali 'lɛwɛi vɪnɔn nɛn waa bɛ, o -taa "kɔnɔ 'nyɪan. O -taa 'lɛbo "fo wɪ -dandan 'lee -cɛ -srɔn "wɪ -dandan drɛlɛ. Waa dra 'nan, -tɛ 'o 'pɛ 'sɔ a bɛ -e 'o minnun nɛn Bali o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, o 'si -sɪ tɪglɪ da. 23 'Cɛɛ vɛ bɛ, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va 'kpa! An 'wɪ pɛɛnɔn 'vɪ 'cɛɛ 'va.»

Blamin -pɪ -tadɪ -lɛ 'wɪ
(Mt 24.29-44; Lk 21.25-33)

24 «-Tɛ 'wɪ yɪdɪ -dan zɪɛ, e cɛɛn -nyandɪ man bɛ, 'nɪn tɔɔn yɪdɛ yɪa klun -tɔala, mɪlɛn 'bɪdɪ 'e 'lɛ -tɔa, 25 mɪlɛn crɛnnun "sia laji, o -tɛɛmlɔn "tra, ɛn laji fɛnɪn pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔ "bɛ, o "sia 'o 'klu -ji. 26 Tɔɔn tɛ minnun pɛɛnɔn 'an 'bɔ Blamin -pɪ yɛ -tanɔn "lɔlu -kɔɛi "da. 'Plɛblɛ -dan -kɔan 'an 'lɔ, ɛn 'tɔ -dan -kɔan 'an 'lɔ. 27 Bali -lɛ 'pasɪanɔn nɛn laji bɛ, an o "paa -sia 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan -e 'o minnun nɛn an o 'si "va 'mɛn vɛ -a bɛ, o o cɪn yɪ. Fɛ -tɔ -nan 'ka 'fo 'trɛda, tɛ wa'a min 'sɪlɛ 'bɛ 'nan dɪ.

28 'Wɪ nɛn e dra fɪjɪɛ yɪba "lɛ bɛ, 'e drɛ 'cɛɛ 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a! -Tɛ -a 'la nrɪndɪ 'sia "da "bɛ, kaa -tɔa 'nan 'munmun tɔ a -tanɔn bɔdɪ -a -kɔgo. 29 -A -tɔwli "nɛn 'nyɪan, 'an 'bɔ Blamin -pɪ -tadɪ -lɛ vɛ -a. -Tɛ ka 'wɪnɪn

nen maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -a 'yɪ drɛnan bɛ, 'ka -tɔ 'nan 'an 'tadɪ a bɔnan -kogo!
³⁰Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka -naagunɔn 'gʊɛ, ka'a 'cɛan -kaadt man
 'vaa -e 'winun zɪɛ 'o drɛ dɪ. ³¹Labli 'lee 'trɛ 'nyan tʊ a, 'pian 'an wei -fo
 -nan 'li 'trilii.

³²Tʊ nɛn an -taa "man "bɛ, blamin -tʊ 'ka -a tɔa "fo "dɪ. ɛn Bali -le
 'pasianɔn nɛn laji bɛ, wa'a tɔa "fo "dɪ, ɛn 'an 'bɔ Blamin -pɪ ma'an tɔa "fo
 "dɪ, 'pian 'an "tɪ 'bɛ -tɔa 'e 'tʊwli. ³³-Yee "wɛan 'ka yɪɛ -tɔ 'ka 'fli -va! Te 'ka
 yɪ -tɛ dɪ! Kɔɔ tʊ nɛn, 'wɪ zɪɛ e dra "man "bɛ, ka'a tɔa dɪ.

³⁴-A -kɔɔn "man wɪ nɛn 'gʊ. Min -tʊ 'bɛ "ta -ko 'ta -kɔɔbli wunan. E 'yee
 'kɔn 'pɛba 'wʊ 'e 'sunɔn 'lɔ. Min -tʊ 'lee 'yee 'nyranman -a 'bɔ nɛn yaa -nɔn
 o -tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ. ɛn yaa 'vɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa -klɔn -yrɛ "nɛn "bɛ, -yrɛ
 'nan, te 'e yɪ -tɛ dɪ.

³⁵-A -tʊwli "nɛn "nyian 'cɛɛ vɛ -a. -Yee "wɛan te 'ka yɪ -tɛ dɪ! Kɔɔ tʊ nɛn,
 'kɔn san lia 'e da "man "bɛ, ka'a tɔa dɪ. -Te funninmlan nɛn oo, -te bada
 nɛn oo, -te mannen tɛdɛ -a nɛn oo, -te bodrun nɛn oo, ka'a tɔa dɪ. ³⁶-Yee
 "wɛan te 'ka yɪ -tɛ dɪ! "Tɔgɔ e 'bɔ 'ka man kligli te ka ya yɪ -tɛnan. ³⁷'Wɪ
 nɛn an cɪ -a vɪnan 'cɛɛ 'gʊɛ, e ya min pɛɛnɔn 'le vɛ -a. Te 'ka yɪ -tɛ dɪ!»

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'tɛ
(Mt 26.1-5; Lk 22.1-2; Zan 11.45-53)

14 ¹Zuif 'nɔn tranun -le 'si nɛn waa 'wʊ nɔanba -ji bɛ, -a "fɛdi yɪ
 -fʊ "fli -e 'e bɔ. "Fɛdi zɪɛ -a da nɛn minnun 'kpɔn nɛn 'mannyan
 'ka 'va "dɪɛ -a -ble. Tʊ zɪɛ -a man bɛ, te Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci
 vɪnɔn a Zozi 'man -fɔɔnan 'nan, -e 'o 'kun ci 'cɛn 'a -e 'o -tɛ. ²'Pian waa 'vɪ
 'o cin yɛi 'nan: «Te -kaa drɛ "fɛdi yɪ da dɪ! "Tɔgɔ minnun 'o -nan yɪ -e 'o
 'wluɔn -kaa man.»

Lumɔn -tʊ 'wɪ "yɪ drɛ Zozi lɛ
(Mt 26.6-13; Zan 12.1-8)

³Zozi a Betani. E ya Simɔn nɛn -kogobe a "nɛn "man "bɛ -yee 'kuin 'e
 -nyrandɪ fɛnʊn -sru. -A -nan nɛn lumɔn -tʊ pli Zozi man 'e 'lɔ lɛ -pɔnɛn 'tʊ
 -a. -Laziglɔ nɛn waa laabo nard bɛ, e ya -ji. E 'ka 'e baadt fɛ -tʊ -a dɪ, ɛn -a
 'flɛ a 'plɛblɛ 'kpa. Yaa 'lɛ 'sʊ, ɛn yaa -sɛn Zozi 'win -ji.

⁴'Wɪ zɪɛ e 'nan min -mienun man, ɛn waa 'vɪ 'o cin yɛi 'nan: «-Mɛ "le
 "wɛan nɛn e -laziglɔ 'kpa bɛ -a srɛ 'e "tʊn? ⁵-Laziglɔ 'labɛ yaa -taan paan.
 -A 'flɛ bɔa yɪ -yaa yaaga 'nyranman "lala -a, -e 'o -pli 'yale -tɛnɔn man.» ɛn
 o 'wɪ blɪ lumɔn zɪɛ -a va.

⁶'Pian Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «'Ka lɪ 'labɛ -a 'tʊvɪ flu! -Mɛ "le "wɛan nɛn, ka
 'wɪ -tɔa "man? E 'wɪ "yɪ drɛ 'mɛn. ⁷'Yale -tɛnɔn a 'ka 'va tʊ pɛɛnɔn man. ɛn
 tʊ nɛn e 'sɔ 'cɛɛ bɛ, ka -kɔlaman 'wɪ "yɪ "drɛdɪ -a -wɛlɛ. 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, an
 'ka 'ka 'va 'gʊ tʊ pɛɛnɔn man dɪ. ⁸'Wɪ nɛn e -kɔlaman -a bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa
 drɛ. -Laziglɔ nɛn yaa -sɛn 'an da 'gʊɛ, 'an 'man nɛn yaa drɛ 'nan -e 'waan

wu -a. ⁹Maan ve 'cee 'wɪ tɪɡlɪ 'a 'nan, fɛnan pɛɛnɔn nɛn minnun Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve 'treda bɛ, 'wɪ nɛn lɪ 'ɡvɛ yaa dre bɛ, waa -nan 'sinan 'paa, ɛn -yɛɛ -maan 'lɔɔ -e lɪ 'bɔ 'cin 'e 'fɔla minnun ji.»

Zudazi 'e pei -fɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'va
(Mt 26.14-16; Lk 22.3-6)

¹⁰"Bɛ -sru ɛn Zozi -srɔnɔn 'fuda 'fli 'va min -tɔ nɛn waa laabo Zudazi Karioti bɛ, e -kɔ Bali -pannɔn 'tanɔn 'va, 'nan -e 'e Zozi 'nɔn -wɛ. ¹¹Zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -wɛ "bɛ, e o ci nran. -A -nan nɛn o -tɔ 'da 'nan, 'o -taa "lala -nɔnle -yrɛ. Yi zɪɛ -a da nɛn Zudazi -a man -wɛɛdɪ 'sia 'nan, tɔ 'yi 'e 'pla -e 'e Zozi 'nɔn Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ le.

Zozi 'lee 'e -srɔnɔn Zuif 'nɔn 'le 'si nɔanba -ji "fedi blɪ
(Mt 26.17-30; Lk 22.7-20; Zan 13.21-30)

¹²"Fedi nɛn Zuif 'nɔn 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka 'va "dɪɛ, -a -ble "da "bɛ e 'bɔ. -A yi tɛdɛ da nɛn o 'blanun -tɛman -e 'o tranun 'si nɔanba -ji "fedi -blɪ. ɛn Zozi -srɔnɔn -a laabu -yrɔ 'nan: «Nyin zia nɛn i ya "vale 'nan 'kɔ 'kɔ "fedi fɛnun -tɔɛn 'yɪɛ?»

¹³ɛn Zozi 'e -srɔnɔn 'fli 'pa 'sia. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «Ka 'kɔ Zeruzalɛm! Ka bɔa min -tɔ man. 'Yi 'tɔbɔ -kɔan -yrɔ. 'Ka -sɔɔnla -a -sru! ¹⁴Kɔn nɛn, e wɪla 'ji bɛ, 'ka vɪ -a san le 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan "e 'nan, 'kɔ laabu 'i 'lɔ 'nan, 'kɔn "bɔ 'nɛn 'kɔ 'vale 'an -srɔnɔn 'a, kɔ -kaa tranun 'sɪdɪ nɔanba -ji "fedi -ble -ji bɛ, e ya nyin zia?» ¹⁵E -taa 'kɔn "bɔ -dan tɔ -kɔɔnle 'cee 'kɔn 'ta lou, tɛ -a -ci a 'e drɛdɪ 'va. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn 'ka -cee fɛnun -tɔɛn!»

¹⁶-A -nan nɛn -a -srɔnɔn zɪɛ, o -kɔ 'fla. Waa 'yɪ "le zɪ Zozi -a 'vɪ -wɛ "bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. ɛn o 'si nɔanba -ji "fedi fɛnun man drɛ.

¹⁷Zɪ funninmlan 'pla bɛ, ɛn Zozi 'ta 'o 'vale 'e -srɔnɔn 'fuda 'fli "a. ¹⁸Tɔ nɛn o yɪa fɛnun -sru "bɛ, ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Maan ve 'cee 'wɪ tɪɡlɪ 'a 'nan, -kaa nɛn -kaa cɪ fɛnun -blɪnan 'ɡvɛ, 'ka 'va min -tɔ 'bɛ -taa 'an 'nɔnle minnun le.»

¹⁹-A -srɔnɔn 'ta drɛ 'trɔdrɔ, ɛn waa laabudɪ 'sia -yrɔ "tɔdɔ 'nan: «An 'bɔ nɛn?»

²⁰ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Ka min -fuda 'fli "nɛn, -kaa cɪ fɛnun -blɪnan 'e cin va 'ɡvɛ, 'ka 'va min -tɔ nɛn. ²¹'Wɪ tɪɡlɪ nɛn, Blamin -pɪ "ta -daa "kale "le zɪ waa crɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. 'Pian min nɛn, e Blamin -pɪ -nɔan "minnun le bɛ, 'wɪ -taa "bɔlɛ -a san man. E ya paan -a san -le 'wɪ "yi "a -e 'o vɪlɛ 'o -ya dɪ.»

²²O -fɔ fɛnun -blɪnan, ɛn Zozi 'kpɔun 'si. E Bali muo "fɔ, yaa "nɛn jɛɛn, ɛn yaa -nɔn -wɛ. E 'nan -wɛ 'nan: «Ka 'si! -Nyren 'ɡvɛ, 'an 'kɔlɛ nɛn!»

²³"Bɛ -sru e 'kulɛnɛn nɛn rɛzɛn -wɛn cɪ -ji bɛ -a 'si. E Bali muo "fɔ, yaa -nɔn -wɛ, ɛn waa mlin 'o pɛɛnɔn.

²⁴Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «-Nyren 'ɡvɛ, 'an nyɛn nɛn. -Yɛɛ "ta -sɛanla -e 'e drɛ min "kaga -pli "vɛ -a 'nyian Bali man 'e 'pɛɛ. ²⁵Maan ve 'cee 'wɪ tɪɡlɪ 'a

'nan, ma'an 'nyian rezen -wen pee mlian dɪ -trilii, -e yi nen maan -mlian
'e 'pee Bali -le mingɔnnen tɾeda bɛ 'e bɔ.»

²⁶Zɪ o cɛɛn fɛnɪn -blɪdɪ man bɛ, o Bali 'tɔ bɔ "dre "fɔ. ɛn o -ku Olivie
pɔn da.

Zozi -a 'vɪ 'nan Pieri 'sia 'e -sru
(Mt 26.31-35; Lk 22.31-34; Zan 13.36-38)

²⁷-A -nan nen Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «Ka pɛɛnɔn 'ci -taa "sɾelɛ -e
'ka 'si 'an -sru. Kɔɔ e ya 'e 'cɾen -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan,
e 'bla -sru "pinzan -tea
-e 'blanun 'o fuila "man.»

²⁸'Pian "bɛ -sru, -te an wluan 'kanɔn 'va bɛ, an -tɔala 'ka 'lɛ Galile 'leglɔn
'ji.»

²⁹ɛn Pieri -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Te 'yie "wɛan min pɛɛnɔn 'ci sɾɛman -e 'o 'si
'i -sru "bɛ, ma'an 'sia 'i -sru "fo "dɪ.»

³⁰-A -nan nen Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Maan ve 'yie 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -pei
'bɔ 'gʊɛ -a man bɛ, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an 'tɔa dɪ, 'vaa -e mannen
"flizan 'e 'wɪ.»

³¹ɛn Pieri -a 'vɪ 'nyian 'nan: «-Te e ya 'nan kʊɛ -kaa 'ku 'vale 'yia oo,
ma'an dra zɪ "fo "dɪ.» ɛn -a -srunɔn pɛɛnɔn "o 'wɪ 'tuwli zɪɛ -a 'vɪ "nyian.

Zozi 'ku Bali tru 'bale Zezemani
(Mt 26.36-46; Lk 22.39-46)

³²"Bɛ -sru Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla fei nen waa laabo Zezemani bɛ -a
da. Yaa 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «Ka 'nyran 'gʊ! An "ta -ko Bali tru 'bale.»

³³E Pieri, 'lee Zaji, 'lee Zan -fɔ 'e -sru, ɛn o -ku waa. -A -nan nen nyen Zozi
'cɛndɪ 'sia ɛn 'klan -dan 'kpa -a -tɛdɪ 'sia. ³⁴ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «An 'ta
nen e dre 'tɾɔdɾɔ 'gʊɛ, e "mlianla 'an da. 'Ka 'fu 'gʊ! Te 'ka yi -te dɪ!»

³⁵E pli 'e 'lɛ "wɛnnɔn, e blula "tra, ɛn e Bali tru 'badɪ 'sia 'nan, -te e
-kɔlaman dɾɛdɪ -a bɛ, tʊ -wɪdɪ 'gʊɛ 'e 'si 'e man -kɔɔbli. ³⁶Yaa 'vɪ 'nan: «An
"tɪ -baba! I -kɔlaman 'wɪ pɛɛnɔn dɾɛdɪ -a. 'Kulenɛn nen 'wɪ yɪdɪ cɪ -ji 'gʊɛ,
'i dre -e 'e "paala 'an man! 'Pian te 'e dre 'an 'ci 'sɔ wɪ -a dɪ, 'i 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ
nen 'e dre!»

³⁷ɛn e 'li 'e da, e 'bɔ 'e -srunɔn yaaga 'bɔ man, te o ya yi -tenan. -A
-nan nen Zozi -a 'vɪ Pieri lɛ 'nan: «Simɔn, i yi -te 'va? Yi'a -kɔlale -e 'i tʊ
"wɛnnen 'gʊɛ -a dre, te 'i yie a "man "dʊv? ³⁸Te 'ka yi -te dɪ! 'Ka Bali tru
'ba, "tɔgɔ 'wɪ 'wɪdɪ 'e 'ka 'man yɪ! Blamin a "va 'nan 'e 'wɪ "yi "dra, 'pian -a
'plɛble 'ka -yrɔ "dɪ.»

³⁹"Bɛ -sru ɛn e -ku "nyian Bali tru 'bale, te e 'wɪ 'tuwli zɪɛ -a ve. ⁴⁰ɛn e
'li 'e da 'e -srunɔn 'va. E 'bɔ o man "nyian yi -tenan. Kɔɔ o yie 'cibɛn -tɔ. ɛn
wa'a 'wɪ 'tʊ yɪlɛ -e 'o vɪ -yrɛ "dɪ.

⁴¹Zozi 'cein yaagazan da be, en yaa 'vɪ -wle 'nan: «Ka yi -tea tian, te ka 'flianla 'ka man -a -trɔɔ? E -nyan, -a tu 'bɔ 'mɛn. Minnun 'ta -daa Blamin -pɪ -nɔnle 'wɪ 'wɪldɪ 'drɛnɔn lɛ. ⁴²'Ka 'wluan lou, -e -kaa ku! Min nen e 'ta 'an -nɔan 'minnun lɛ be, e ya -plinan 'kogo.»

Zuif 'nɔn 'tanɔn Zozi 'kun

(Mt 26.47-56; Lk 22.47-53; Zan 18.3-12)

⁴³Zozi 'fʊ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, tɔɔn en Zudazi nen -a -srunɔn 'fuda 'fli 'bɔ 'va min -tu -a be, e 'bɔla. -Weɛ cɪ 'o 'vale min "kaga "a, en sennun 'lee yibanun a -wɪɔ. Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun 'be o 'pa 'sia.

⁴⁴Zudazi nen e wle -fɔ be, yaa 'vɪ 'e 'cɛn minnun zɪɛ -wle 'nan: «Min nen an -atu -te "man "be, te Zozi nen. -A 'bɔ nen 'ka 'kun -e 'ka 'ku -a! 'Pian 'ka 'kun "man 'kpa!» ⁴⁵-Yee "wean zɪ e 'bɔla be, tɔɔn en e pli Zozi man. E 'nan -yrɛ 'nan: «'An 'san.» En e -atu -te "man. ⁴⁶-A -nan nen minnun nen o cɪ waa be, o Zozi 'kun. ⁴⁷Tɔɔn minnun nen -nan be, -a -tu 'yee sɛn 'sʊ 'ji, en e Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tu 'trɔɛn cɛɛn.

⁴⁸Zozi -a 'vɪ -wle 'nan: «-Mɛ "le "wean nen ka -ta 'an 'kunlɛ 'ka 'lɔ le sennun 'lee yibanun -a "le ka -ta crinzan -sru? ⁴⁹Tʊ pɛɛnɔn man an ya 'ka yei Bali -pan 'kuin, te an 'wɪ 'paaman minnun ji, en ka'an 'kunle dɪ. 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, e drɛ -e 'wɪnɪn nen 'e 'crɛn -tedɪ Bali -le 'fluba 'ji be 'e 'lɛ sɔɔ.» ⁵⁰-A -nan nen -a -srunɔn pɛɛnɔn 'wɪ "man -a -sru, en o flɛn bli.

⁵¹-Gobonen 'tu sɔɔnla Zozi -sru 'e 'ta le sɔ -tuwli "cɛ "a. Minnun -a 'kun, ⁵²'pian e 'si 'yee sɔ man, en e flɛn bli 'e plʊdɪ.

Minnun -ku Zozi 'a tin 'banɔn 'le

(Mt 26.57-68; Lk 22.54-55, 63-71; Zan 18.13-14, 19-24)

⁵³Minnun -ku Zozi 'a Bali -pannɔn 'tazan -dan 'va. Bali -pannɔn 'tanɔn, 'lee min cejenun, 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'o cin 'yɪ fɛ zɪɛ -a -nan. ⁵⁴Pieri -fʊ -kɔɔbli, en e -kɔla Zozi -sru -trilii, en e wla Bali -pannɔn 'tazan -dan le -klɔn -ji. E -nyran -a 'sunɔn yei, te e 'te "klanman.

⁵⁵Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee tin 'banɔn pɛɛnɔn 'wɪ 'tu -weɛdɪ 'sia 'nan -e 'o 'pa Zozi da -e 'o -kɔla -a -tedɪ -a -le "wean. 'Pian wa'a 'wɪ 'tu yɪlɛ "fo "dɪ. ⁵⁶Min "kaga 'wlu 'sɛn Zozi man, 'pian o wei 'ka drele -tuwli "dɪ.

⁵⁷Min -mienun wluan en o 'wlu 'gʊɛ -a -sɛn "man. Waa 'vɪ 'nan: ⁵⁸«Kua 'yɪ -a vɪnan 'nan: «Bali -pan 'kɔn nen blamin -pɛ -a -tɔ be, maan -wia, -e 'an pee -tɔ yi yaaga 'wlu. 'Kɔn nen blamin 'cɛɛ -tɔ 'e 'pɛ -a dɪɛ, -a 'bɔ nen maan -tɔa.» ⁵⁹'Wɪ 'bɔ zɪɛ 'be da oo, minnun wei 'ka 'nyian drele -tuwli "dɪ.

⁶⁰En Bali -pannɔn 'tazan -dan wluan, e -tɔ minnun yei, en yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «'Wɪ nen minnun -a ve 'i man be, yi'a sia "va "dʊv?» ⁶¹'Pian Zozi 'ta -fʊ flʊ, ya'a 'wɪ 'tu 'sɪlɛ "da "dɪ.

En Bali -pannon 'tazan -dan -a laabu -yrc 'nyian 'nan: «Min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nen 'yia? Bali -pɪ nen 'yia?»

⁶²Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Inyan, -a 'bɔ nen 'maan. En 'ka pɛɛnɔn, ka -taa Blamin -pɪ yɪlɛ 'e -nyrandɪ 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -pɛ 'yi 'da. En ka -taa -a yɪlɛ 'sinan laji 'lolu -koei 'da.»

⁶³-A -nan nen Bali -pannon 'tazan -dan 'e 'ta sɔ 'fɪ 'bɔ, en yaa 'vɪ 'nan: «-Kaa 'ka 'nyian -yee 'wɪ 'nan yɪzan pee -va 'fo 'dɪ. ⁶⁴Bali sɔnɔn nen yaa 'wɔ bɛ, kaa 'man. "Ka 've -ji 'nɔn?»

En minnun -a 'si 'va -yre 'nan: «E 'sɔ -ka vɛ -a.» ⁶⁵En min -mienun 'le 'yi 'sendɪ 'sia Zozi da. O sɔ 'pa -a yɪ, en o 'pa 'fɔ -a yɪ, te waa laabo -yrc 'nan: «Bali 'lewei vɪzan, -tɪ fɛ tɪv 'yie? 'I -kɔn 'kɔe!» En Bali -pannon 'sunɔn -a 'kun, te o -ko -a -sɔndɪ -a.

Pieri yɔɔ 'da 'nan 'e 'ka Zozi -sruzan 'a dɪ
(Mt 26.69-75; Lk 22.56-62; Zan 18.15-18, 25-27)

⁶⁶Tɔ zɪɛ -a wɪlɔ bɛ, te Pieri a tian -klɔn -ji. En Bali -pannon 'tazan -le nɔn lumɔn -tɔ -ta. ⁶⁷E Pieri 'yɪ 'tɛ 'klannan. Yaa -nanjɛɛn tein, en yaa 'vɪ -yre 'nan: «'I 'bɔ 'nyian Nazaretɪ min Zozi -sruzan 'tɔ nen 'yia.»

⁶⁸'Pian Pieri yɔɔ 'da. E 'nan: «'Wɪ nen i cɪ 'vale 'i ve bɛ, ma'an tɔa dɪ, en ma'an ci man dɪ.» Tɔn e 'wɪlɔn, e -kɔ bei -sia, en mannen -tɔ wɪlɔ.

⁶⁹'Bɛ -sru nɔn lumɔn zɪɛ, e Pieri 'yɪ 'nyian, en yaa vidɪ 'sia minnun nen o cɪ -nan bɛ -wɛ 'nan: «Min 'lagɔɛ e ya 'o 'va.» ⁷⁰Pieri yɔɔ 'da 'nyian.

Fɔɔnɔn minnun nen fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, waa 'vɪ 'nyian -yre 'nan: «'Wɪ 'kpa nen. 'I 'bɔ 'gɔɛ, -a -sruzan 'tɔ nen 'yia, kɔ Galile min nen 'yia.»

⁷¹Tɔn Pieri -a vidɪ 'sia: «-Te 'wɪlɔ nen maan -sean 'bɛ, Bali 'e 'wɪ 'nen -kɔn 'mɛn. Maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, ma'an min 'labe -a tɔa 'fo 'dɪ.»

⁷²'Nun tɔn mannen 'flizan wɪlɔ. 'Wɪ nen Zozi -a 'vɪ Pieri lɛ bɛ, -a -cin -trɔa Pieri ji. Kɔ Zozi -a 'vɪ -yre 'nan: «'Vaa -e mannen 'flizan 'e 'wɪ bɛ, te yia 'vɪ 'e 'pa -a yaaga 'nan yɪ'an 'tɔa dɪ.» Tɔn e -wuɔdɪ 'sia.

Minnun -kɔ Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'le
(Mt 27.1-2, 11-14; Lk 23.1-5; Zan 18.28-38)

15 ¹Zɪ tɔ cɛɛn bodrun bɛ, en Bali -pannon 'tanɔn 'lee min cejenun 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn nen o ya Zuif 'nɔn 'le tin 'banɔn 'a bɛ, o wei 'pa 'e cin man 'nan 'o Zozi yɪ, -e 'o 'kɔ -a -nɔn Rɔm min -kɔnmandan Pilati lɛ.

²Pilati -a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn nen 'yia?»

Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Nyɛn, yia 'vɪ 'i 'bɔ 'a bɛ.»

³En Bali -pannon 'tanɔn 'wɪ 'kaga 'pa Zozi da. ⁴-A -nan nen Pilati -a 'vɪ -yre 'nyian 'nan: «'Yɪ'a 'wɪ 'tɔ ve dɔv? 'Wɪnɔn nen, waa 'paa 'i da bɛ, yɪ'a maan dɔv?»

⁵'Pian Zozi 'ka 'wɪ 'tɔ 'sɪlɛ 'da 'dɪ. 'Wɪ zɪɛ e Pilati 'kan.

Minnun 'o 'nan Pilati 'e Zozi 'te!

(Mt 27.15-26; Lk 23.13-25; Zan 18.39–19.16)

6Lε -tudu pɛɛnɔn man bɛ, -te Zuif 'nɔn tranun -le 'sidi nɔanba -ji "fɛdi dɛɛdɛ 'bɔ bɛ, -kɔnmandan 'sia -pu 'kɔnzɔn 'tu man. -Pu 'kɔnzɔn nɛn minnun ci "va 'nan 'o 'si 'man "bɛ, -a man nɛn e "sia. 7Lε 'bɔ zɪɛ -a -ji bɛ, min -tu nɛn waa laabo Barabazi bɛ, te e ya -pu 'kuin 'o 'vale 'wɪ 'wɪɪdi "dɛnɔn nɛn, o 'wɪ 'fɔla minnun 'lee min tanɔn yei, ɛn o min -tɛ 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ waa. 8Minnun "kaga "ku Pilati -va, ɛn 'wɪ nɛn yaa dra -wɛ -wee "fɛdi da -tidi bɛ, waa laabu -yɾɔ.

9Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «Ka ya "vale 'nan, 'an 'si Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn man?» 10Kɔɔ Pilati -a -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, Bali -pannɔn 'tanɔn "naan Zozi man 'e "tun, -yee "wean nɛn o -ta Zozi 'a 'yɾɛ. 11Bali -pannɔn 'tanɔn -tɔa minnun man, -e 'o vɪ Pilati lɛ 'nan, Barabazi man nɛn 'e 'si.

12ɛn Pilati -a laabu minnun "kaga zɪɛ -wɔ 'nan: «Mɛ 'va nɛn ka ci 'nan, 'an dɾɛ min nɛn kaa laabo Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn bɛ -yɾɛ?»

13-A -nan nɛn o paan 'nan: «I -pɛin yiba "plan da!»

14Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «Wɪ 'wɪɪdi "cɛn "nɛn yaa dɾɛ?»

'Pian o paan 'nyian 'kpa 'pleblɛ. Waa 'vɪ 'nan: «I -pɛin yiba "plan da!»

15Minnun ci "nrandɪ 'sɔ Pilati lɛ, -yee "wean e 'si Barabazi man. ɛn e Zozi 'nɔn 'yee 'sounjanun lɛ 'nan 'o -sɔn -ngble -a, -e 'o 'ku -a -pɛin yiba "plan da.

'Sounjanun Zozi sɛɛ 'wɔ

(Mt 27.27-31; Zan 19.2-3)

16'Sounjanun -ku Zozi 'a -kɔnmandan -le -klɔn -ji. ɛn o 'sounjanun pɛɛnɔn cin 'yɪ 'man. 17O mingɔnnɛn -tralɛ -gbɔ 'tɛndɛn 'tu 'wɔ Zozi da. O lei 'tan, ɛn waa 'wɔ -a -wulo -man 'le mingɔnnɛn kle 'zɔ. 18-A -nan nɛn waa 'tɔ budɪ 'sia, te waa vɛ 'nan: «Kui 'tɔ bɔ, Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn!»

19Waa -sɔndɪ 'sia 'e 'wulo -man -cɛan -kɔ -a, te o 'le 'yɪ -sɛan "da. ɛn o "po -sɔɔnmlan "wɔ, te o "kuannan -a 'lɛ. 20Zɪ o cɛɛn -a sɛɛ wudɪ man bɛ, ɛn o mingɔnnɛn -tralɛ zɪɛ -a 'sɔ "da. O -yee sɔnɔn 'wɔ 'e da, ɛn o -ku -a 'nan -e 'o -pɛin yiba "plan da.

Zozi -pɛinnan yiba "plan da

(Mt 27.32-44; Lk 23.26-43; Zan 19.17-27)

21'Sounjanun -kudɪ 'sia Zozi 'a, ɛn 'o cin 'yɪ Sirene min -tu -a. Waa laabo Simɔn, e "sia fei. Alɛzandre 'lee Rufus "tɪ "nɛn. 'Sounjanun 'tɔ Simɔn zɪɛ -a -sru "sa -a 'nan -e 'e Zozi 'le yiba "plan 'sia. 22O -ku Zozi 'a fɛnan nɛn waa laabu Gɔlgota bɛ -a -nan. Gɔlgota -ci nɛn 'nan, min -wulo klo. 23-Wɛn nɛn waa baa 'yile nɛn waa laabo mire bɛ -a bɛ, o ya "vale 'nan 'o -nɔan -yɾɛ. 'Pian Zozi 'ka -a mlinlɛ dɪ. 24ɛn waa pɛin yiba "plan da, "bɛ -sru ɛn o -yee sɔnɔn pli 'o cin yei. Waa dɾɛ 'lein 'wɛ 'tuɔladɪ da.

²⁵Waa pein yiba "plan da bodrun te yide wluan fɔɔ. ²⁶'Wɪ nɛn waa -tɛ "man 'bɛ, waa crɛn -tɛ yiba 'fʊɪ da, ɛn waa pein Zozi 'ta lou. Waa crɛn -tɛ "da 'nan:

«Min 'gʊɛ,

Zuif 'nɔn 'lɛ mingɔnnɛn nɛn.»

²⁷O 'wɪ 'wɪɪɪɪ "drɛnɔn 'fli pein yiba "plan da. Waa -tʊ pein yiba "plan da Zozi 'pɛ 'yi 'da, ɛn waa -tʊ pein yiba "plan da -a -pɛ bʊ da. ²⁸['Wɪ nɛn e ya 'ɛ 'crɛn -tɛɪɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji bɛ, zɪ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ e ya 'ɛ 'crɛn -tɛɪɪ 'nan: «Minnun -taa -a 'silɛa 'wɪ 'wɪɪɪɪ "drezan -a.»]

²⁹Minnun nɛn o -ciala fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, o Zozi 'srɔnman, te 'o 'wulo nyɔnman. Waa vɛ -yrɛ 'nan: «Eɛ! Yɛ "cɛɛ 'vɪ 'nan 'i Bali -pan 'kɔn -wia -ɛ 'i pɛɛ -tʊ yi yaaga 'wlu 'gʊ dʊv? ³⁰I 'fli 'si 'wɪ 'ji, -ɛ 'i 'si yiba "plan 'labɛ -a da!»

³¹Bali -pannɔn 'tanɔn 'lɛɛ 'fluba 'ci vɪnɔn 'o sɛɛ 'wʊ 'nyian. "O 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: «E min peenun 'si 'wɪ 'ji, 'pian ya'a 'kɔlaman 'ɛ 'fli 'sidɪ -a 'wɪ 'ji dɪ. ³²-Tɛ e ya min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nɛn, e cɪ Izraɛl 'nɔn 'lɛ mingɔnnɛn -a bɛ, 'ɛ 'si yiba "plan da! -Tɛ 'kʊ 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, kʊ yi -tɛala "da.» ɛn min 'fli "nɛn minnun o pein yiba "plan da Zozi 'srɔn 'bɛ, "o Zozi srɔn "nyian.

Zozi -ka -nan

(Mt 27.45-56; Lk 23.44-49; Zan 19.28-30)

³³Yide 'bɔ min -wɪn -ji 'sɛzɛ, ɛn klun -trɔa 'trɛ pɛɛnɔn da. E -fʊ zɪɛ -trɪlii, ɛn funninmlan yide tɛɛnla. ³⁴Zɪ e 'bɔ zɪɛ, ɛn Zozi paan 'kpa 'plɛblɛ. Yaa 'vɪ 'ɛ fla wei -ji 'nan: «Eloi, Eloi, lama sabatani?» 'Wɪ zɪɛ -a -ci nɛn 'nan: «'Mɛn Bali, 'mɛn Bali, -mɛ "lɛ "wɛan nɛn 'i 'pɛ 'si 'an -sru?»

³⁵Min -mienun nɛn fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, waa 'man, ɛn o 'nan: «'Ka 'trɔɛn 'pla! E ya Eli laabʊnan.»

³⁶Sounja min -tʊ flan bli, e -kʊ sɔ 'silɛ, yaa 'wʊ 'wɛn 'wɛ 'cɛn 'va, yaa 'wʊ -cɛan -kɔ "nɛn, ɛn yaa 'pa Zozi 'lɛbo "nɛn 'nan -ɛ 'ɛ 'yi flɔn "ji. ɛn min zɪɛ e 'nan: «'Ka 'tɔ -ɛ -kaa -nan yɪ, -tɛ Eli -taa -a 'silɛ yiba "plan da -o.»

³⁷Pian Zozi paan 'plɛblɛ, ɛn 'ɛ yɛ 'lɛ 'wʊ.

³⁸-A -nan nɛn sɔ -dan nɛn 'ɛ 'tɪndɪ Bali -pan 'kuin bɛ, e 'fʊɪ 'bʊ 'ji "fli. E 'fʊɪ bʊɪ 'sia lou, ɛn yaa -sɛn "tra.

³⁹Zɪ 'sounjanun tazan nɛn 'ɛ 'tɔɪɪ Zozi 'lɛ bɛ, yaa -kanan 'yɪ bɛ, e 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn, min 'labɛ Bali -pɪ nɛn.»

⁴⁰Fɛ 'bɔ zɪɛ -a -nan bɛ, lʊmɔn -mienun a 'o 'tɔɪɪ -kɔɔbli, tɛ o yɛ a -nan nun. Madala lɪ Mari, 'lɛɛ Salome, 'lɛɛ Mari nɛn, e cɪ Zaji -gobonɛn 'lɛɛ Zoze 'bʊ "a bɛ, o ya 'o yɛi. ⁴¹Tʊ nɛn Zozi a Galilɛ bɛ, lʊmɔnnun zɪɛ o sɔɔnla -a -sru, tɛ o 'nyranman "paa -yrɛ. Lʊmɔn -mienun nɛn 'o 'vɛɛ Zozi nun -a, o -kʊ Zeruzalɛm bɛ, "o ya "nyian -nan.

Zozi wu -nan*(Mt 27.57-61; Lk 23.50-56; Zan 19.38-42)*

⁴²Yi zɛ, yaa yi nɛn, ɛn Zuif 'nɔn 'le 'flinla 'yi 'ta 'e pou 'siala. -Yee 'wean zi funninmlan 'pla bɛ, ⁴³Arimate min Zozefu -ku Pilati -va. E -pɔan 'kun 'plɛblɛ, ɛn e toba -fɔ Pilati le 'nan 'e Zozi pa -nɔn 'yɛ. Zozefu zɛ, e ya Zuif 'nɔn 'le 'wɪ tin 'banɔn 'va min -dan tɔ -a. ɛn e ya -a man -pɛnnan 'nan Bali 'e mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sia 'yee minnun da. ⁴⁴Pilati 'plo 'fɔ -a mandɪ -a 'nan Zozi 'ka 'va. ɛn e min 'pa 'sia 'sounjanun tazan laabunɛn. Zi e -ta bɛ, ɛn yaa laabu -yrɔ 'nan: «Zozi 'ka -a -nan 'mɔn?» ⁴⁵Zɪ Pilati 'sounjanun tazan wei 'man bɛ, ɛn e Zozi pa -nɔn Zozefu lɛ. ⁴⁶Zozefu sɔ fenyian 'lɔ, e Zozi 'kadɪ 'si yiba 'plan da, ɛn yaa 'pa 'man. -A -nan nɛn e -ku -a wulɛ -yrɛ nɛn waa 'bɔ puo -kɔlɛ ji bɛ, -a ji. "Bɛ -sru e -kɔlɛ -dan blu, ɛn yaa -tɔ -yrɛ zɛ -a 'nɛn. ⁴⁷Madala lɪ Mari 'lee Zoze "bɔ Mari bɛ, fɛnan nɛn o Zozi 'wɔ bɛ, waa -nan 'yɪ.

Zozi wluan -kanɔn 'va*(Mt 28.1-8; Lk 24.1-12; Zan 20.1-10)*

16 ¹Zɪ Zuif 'nɔn 'le 'flinla 'yi ciɪ bɛ, Madala lɪ Mari, 'lee Salome, 'lee Zaji "bɔ Mari -ku tɔɔ nɛn -a -koei "a 'nɔnnɔn bɛ -a 'lɔlɛ. Kɔɔ o ya "vale 'nan 'o 'ko -a wulɛ Zozi man. ²ɛn 'mɔnnɛn yi nɛn 'flinla 'yi -sru 'yi "a bɛ, -a bodrun puunɔn, tɛ yidɛ "ta wuanla bɛ, lɪmɔnnun zɛ o -ku -yrɛ da. ³Waa vɪ 'o cin lɛ 'nan: «-Tɛ 'ta -tɔa -kɔlɛ -dan nɛn -yrɛ 'nɛn "bɛ -a man -cɛɛ?»

⁴Pian "wɛɛ 'o yie 'tɔ bɛ, waa 'yɪ 'nan, -kɔlɛ -dan 'bɔ nɛn -yrɛ 'nɛn "bɛ, e ya 'e "blɪdɪ. ⁵-A -nan nɛn o wɪ 'yrɛ 'bɔ 'ji, ɛn o -gobonɛn 'tɔ 'yɪ. -Tralɛ -gbɪɔ 'fuvu "da, ɛn e ya 'e -nyrandɪ 'o 'pɛ 'yi "da. Nyen o cɛɛn.

⁶Pian min zɛ e 'nan -wɛ 'nan: «Tɛ nyen 'e 'ka 'cɛn dɪ! Ka ya Nazaretɪ min Zozi nɛn waa pɛin yiba "plan da bɛ, -a -wɛɛnan. E 'ka fɛ 'gɔɛ -a -nan dɪ, e wluan -kanɔn 'va. "Ka 'yɪɔ, fɛnan nɛn waa 'pla 'nɛn "bɛ, -a -nan nɛn 'gɔ. ⁷'Ka 'ku -a vɪ -a -srunɔn 'lee Pieri lɛ 'nan, e -trɔa o 'lɛ Galile. Ka bɔa "man "nan nun, "lɛ zɪ yaa 'vɪ 'cɛɛ 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.»

⁸O 'bɔla 'yrɛ -ji 'nyiandɔ flɛn -a, gligɪ o 'kun. ɛn wa'a -kɔlɛ -a -nan wɪ vidɪ -a min -tɔ lɛ dɪ, nyen 'plɛblɛ o cɛɛn 'le "wɛan.

Zozi 'e 'fli kɔɔn Madala lɪ Mari lɛ

⁹Zozi wluan -kanɔn 'va 'mɔnnɛn yi nɛn 'flinla 'yi -sru 'yi "a bɛ, -a bodrun puunɔn. 'E 'fli kɔɔn 'e tɛdɛ Madala lɪ Mari lɛ. Lɪ zɛ -a -sru 'nɛn e -yɔ -wɪdɪ 'sɔravɪ "pin. ¹⁰Minnun nɛn o ci 'nɛn Zozi -sru "bɛ, trun -fɔ o pɛɛnɔn man, tɛ o ya -a -wuɔnan, ɛn lɪ zɛ e -ku -a vɪlɛ -wɛlɛ. ¹¹Pian zɪ yaa 'vɪ 'nan, Zozi a 'e 'belidɪ bɛ, wa'a yi -tɛlɛa "da "dɪ.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn 'fli le
(Lk 24.13-35)

¹²"Be -sru Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn 'fli 'le, te o ya -kɔnan 'fla "wennen 'tu da. 'Pian 'e 'fli kɔɔn 'e 'kɔle pee -a. ¹³O 'li 'o da, en waa -nan wɪ 'vɪ -a -srunɔn -mienun le, 'pian wa'a yi -telea "da "dɪ.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn 'fuda -tu le
(Mt 28.16-20; Lk 24.36-49; Zan 20.19-23)

¹⁴"Be -sru Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn 'fuda -tu le, te o ya fɛ -blɪnan. E 'o "trɔɛn nyuɔn, kɔɔ -wee yi -teradɪ 'wɪ da "ka "dɪ, en o "trɔɛn a "yuyɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan, minnɪn nɛn waa 'yɪ 'nan e 'beli en waa 'vɪ -wle bɛ, wa'a yi -telea o da dɪ.

¹⁵"Be -sru e 'nan -wle 'nan: «Ka 'kɪ 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan -e 'ka Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn vɪ minnɪn pɛɛnɔn le! ¹⁶Min oo min nɛn e yi -tera "da en waa -batize drɛ bɛ, e -taa 'sɪle 'wɪ 'jɪ. 'Pian min oo min nɛn, ya'a yi -telea "da "dɪ, ya'a 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪ -a ye dɪ. ¹⁷Minnɪn nɛn o yi -tera "da "bɛ, o 'lebo "fɔ wɪnɪn 'gʊɛ -a dra. O -yɪ -wɪdɪnɪn -pian "minnɪn -sru 'an 'tɔ da, en o wei 'trɛ -fɔa. ¹⁸-Te o -mlɛn 'kɪn 'o 'lɔ oo, -te o min -tɛ 'yɪle mɪn oo, ya'a fɛ -tu dra -wle "dɪ. 'O 'pɛ "paala -cɛ -tɛnɔn da, -e 'o 'beli.»

Zozi 'li 'e da Bali va
(Lk 24.50-53)

¹⁹Zɪ Mɪnsan Zozi cɛɛn 'wɪnɪn zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, en e wɪuan, e -kɪ lajɪ, en e -nyran Bali -pɛ "yɪ "da. ²⁰-A -srunɔn 'kɪ Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn vɪle fɛ pɛɛnɔn 'nan. Mɪnsan Zozi 'pa o -va. En 'wɪ nɛn waa 'vɪ bɛ, Bali 'bɔ -a -cɪ kɔɔn 'nan 'wɪ tɪɡɪ nɛn, kɔɔ e cɪla o va, en o 'lebo "fɔ wɪnɪn drɛ.

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn

Luk

-a cɾɛn -tɛ

1 ¹Tu Teofil,
'winun nɛn o drɛ 'kʊ 'va 'gʊɛ, minnun "kaga -a man wɛɛ ɛn waa
cɾɛn -tɛ. ²Minnun nɛn 'winun zɪɛ o drɛ o yɪɛ man -a pou sianan "bɛ, -wɛɛ
'sinan 'pa 'kʊɛ. ɛn 'o 'bɔ nɛn Bali o 'pla 'nan 'o 'yɛɛ 'wɪ 'nɔnnɔn fuila "man.
³-Yɛɛ "wɛan, zɪ an cɛɛn 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a pou -wɛɛdɪ man 'e klɔji bɛ, 'an
'bɔ, "an 'yɪ "nyian 'kpa, ɛn 'an "yɪɛ cɾɛn -tɛ 'e "nɛn 'e "nɛn. ⁴Maan drɛ zɪɛ
'nan -e 'wɪ pɛɛnɔn nɛn minnun -a paa 'i ji bɛ, 'i -tɔ 'nan 'wɪ tɪglɪ nɛn.

Bali "e 'nan o "ta -daa Zan -yale

⁵Tu nɛn mingɔnnɛn Erodi Zude 'lɛglɔn "paala bɛ, -a -nan nɛn 'wɪ 'gʊɛ 'e
drɛ. Tu zɪɛ -a va bɛ, tɛ min -tu a, waa laabo Zakari. E ya Bali -panzan -tu
-a Abia nun va. ɛn waa nan laabo Elizabɛtɪ. Bali -panzan -tu nɛn 'li, waa
laabo Arɔn bɛ, -a kluda lɪ nɛn. ⁶Min "fli zɪɛ o ya min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ. ɛn
-wɛɛ 'wɪ drɛdɪ 'lɛɛ -wɛɛ 'ta wudɪ Minsan -lɛ -pɛi da bɛ, -a -pɛ -tuwli 'ka "va
"wɪdɪ "dɪ. ⁷Pian -wɛɛ 'nɛn "ka "dɪ, kɔɔ Elizabɛtɪ a lumɔn nɛn ya'a nɛn 'yaa
dɪɛ -a, ɛn o "flinɔn drɛ "nyian cɛjɛ.

⁸Yi -tu da bɛ, ɛn Zakari -kʊ 'yɛɛ Bali -pan 'nyranman 'palɛ Bali -pan
'kuin. Kɔɔ Bali -pannɔn nɛn e cɪ o va zia bɛ o da nɛn e 'bɔ. ⁹Wɪ nɛn Bali
-pannɔn -a dra -tidi bɛ, -a 'bɔ nɛn waa drɛ. ɛn cɛɛgʊɛ, Zakari da nɛn e
-tria. E wla Bali -pan 'kuin, ɛn e -kʊ fɛ -tu nɛn -a -koei "a 'nɔnnɔn bɛ, -a 'tɛ
'blɪlɛ Bali lɛ. ¹⁰Tu zɪɛ -a wlu bɛ, tɛ minnun "kaga "a 'o 'sɛndɪ 'kɔn 'lɛ "nɛn
bei Bali tru 'banan.

¹¹-A -nan nɛn Bali -lɛ 'pasiazan nɛn laji bɛ, -a -tu 'e 'fli kɔɔn -yɾɛ. E ya
'e 'tɔdɪ lou, fɛnan nɛn o fɛ zɪɛ -a 'tɛ 'blɛ bɛ -a -pɛ "yi "da. ¹²Zɪ Zakari -a 'yɪ
bɛ, nyɛn -a cɛɛn, ɛn "klan -a -tɛdɪ 'sia. ¹³ɛn Bali -lɛ 'pasiazan 'e 'nan -yɾɛ
'nan: «Zakari, tɛ "klan 'e 'i 'tɛ dɪ! 'Wɪ nɛn yia laa 'bʊ Bali lɔ bɛ, e wu "man.

I nan Elizabeth 'ta -daa 'yie 'nen 'klɔnmɔn -yale. I 'tɔ 'pa Zan. ¹⁴E -kɔan 'yie ci 'nran wɪ -dan tʊ -a, ɛn -a -yadi min "kaga 'ci 'nranman. ¹⁵E -kɔan min -dan tʊ -a Minsan 'le. Ya'a 'wɛn mlian dɪ, ɛn -wɛn nɛn e min -tɛa "bɛ, ya'a mlian dɪ. -A -srandɪ man 'e "bʊ 'pɔn -ji bɛ, -e Bali lei 'saun 'e 'ta 'da. ¹⁶-Yɛɛ dra -e Izrael 'nɔn 'o -sɔɔnla "nyian Minsan nɛn -wee Bali -a bɛ -a -sru 'e 'pee. ¹⁷Min nɛn Bali -a -trɔa Minsan 'le bɛ, -nyren. E dra Bali 'lewei vɪzan -a "le zɪ Eli cɪ 'li Bali 'lewei vɪzan -a bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. 'Pleblɛ 'lee Bali lei 'saun nɛn Eli -lɔ 'li bɛ, -yɛɛ -kɔan -yrɔ. E 'nɛn 'lee 'e "tɪ -sɛan 'e cin va. Minnɔn nɛn wa'a 'yra tɛa Bali man dɪɛ, yaa dra -e 'o -sɔɔnla -si tɪɪtɪ da. ɛn "nyian bɛ, yaa dra -e min "kaga 'o 'man wʊʊ Minsan -pendɪ -a.»

¹⁸Zɪ Zakari 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e 'nan Bali -le 'pasiazan zɪɛ -yrɛ 'nan: «Maan dra 'kɔ -e 'an -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn yia ve? Kɔɔ an drɛ ceje ɛn 'an nan drɛ "nyian ceje.»

¹⁹ɛn Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'An 'tɔ nɛn Gabriel, mɛɛn cɪ Bali 'le. Bali 'an 'pa 'sia, 'nan -e 'an 'wɪ tin 'ba 'yie, -e 'an 'wɪ 'yi zɪɛ -a vɪ 'yie. ²⁰Wɪ nɛn maan 'vɪ 'yie 'gʊɛ e dra te -a tʊ 'bɔ. ɛn yi'a yi -tɛlɛa 'an wei da dɪ. -Yee "wɛan i dra bobo -a. Yi'a 'we 'lɔɔ -e -a drɛ yi 'e bɔ dɪ.»

²¹Tʊ zɪɛ -a wlu bɛ te minnɔn "kaga "a Zakari -pennan tian. ɛn 'wɪ o 'kan 'nan e ya 'mɔnnan Bali -pan 'kuin "bʊʊ. ²²Zɪ e 'bɔla bɛ, ya'a -kɔlale 'wɪ tin 'badɪ -a -wɛ 'dɪ. Tɔɔn 'o 'ci nɔn 'nan Bali 'e 'fli kɔɔn Zakari le Bali -pan 'kuin. -A -nan nɛn e 'wɪ tin 'badɪ 'sia 'e 'pɛ -a, te ya'a 'we dɪ.

²³Zɪ -yee 'nyranman 'pa yi -nyan bɛ, ɛn e -ku 'yee 'kɔnnɛn.

²⁴"Bɛ -sru -a -nan 'ka 'mɔnle dɪ, ɛn -a nan Elizabeth 'e 'pɔn 'si. E -fʊ 'e yɔɔdɪ "kɔnnɛn mɛn 'soolu, te yaa ve 'nan: ²⁵«Minsan 'pa 'an 'va. ɛn 'wɪ nɛn e 'yra "sia 'an yie man minnɔn yei "bɛ yaa drɛ 'mɛn.»

Bali "e 'nan o "ta -daa Zozɪ 'yale

(Mt 1.18-25)

²⁶Zɪ Elizabeth -pɔn mɛn 'shɛɛdʊ 'bɔ bɛ, ɛn Bali 'yee 'pasiazan Gabriel 'pa 'sia Galile 'fla 'tʊ nɛn waa laabo Nazaretɪ bɛ -a da. ²⁷Yaa 'pa 'sia nɔnbɛ 'nɛn 'tʊ -va. Nɔnbɛ zɪɛ, -a 'tɔ nɛn Mari, ɛn ya'a tian 'kɔnnɛn -tɔlɛ "fo 'dɪ. 'Pian e ya Zozɛfʊ 'tɔ da 'nan -e 'e 'pa. Zozɛfʊ zɪɛ, David kluda min nɛn. ²⁸Bali -le 'pasiazan wlala "va, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Mein 'tɔ bo. Bali 'yi drɛ 'yie, ɛn Minsan yie a 'i 'va.»

²⁹Wɪ zɪɛ e Mari cɛɛn nyɛn -a, ɛn yaa laabu 'e 'fli -lɔ 'nan, 'tɔ budɪ "cɛn 'bɛ cɪ zɪɛ?

³⁰ɛn Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Mari, te "klan 'e 'i 'tɛ dɪ! Bali 'yi drɛ 'yie. ³¹I "ta -daa 'i 'pɔn 'sile, -e 'i 'nɛn 'klɔnmɔn -ya. 'Nɛn zɪɛ 'i 'tɔ 'pa Zozɪ! ³²E -kɔan "min -dan tʊ -a, ɛn waa laabo Bali nɛn min ta lou "bɛ -a -pɪ. Minsan Bali -a -nyɛanla mingɔnnɛn pɛin nɛn -a tra David -nyran "da "bɛ -a da. ³³E mingɔnnɛn -ble Zago kludanɔn da 'li 'trilii, ɛn -yee mingɔnnɛn -blɪdɪ 'le 'ka 'tɔa dɪ.»

34 En Mari 'e 'nan Bali -le 'pasiazan zɪɛ -yre 'nan: «Wɪ zɪɛ 'bɛ dra 'kɔ -e 'bɛ drɛ? Kɔɔ ma'an 'kɔnnɛn tɔa dɪ.»

35 En Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yre 'nan: «Bali lei 'saun 'bɛ dra. Bali nɛn min ta lou 'bɛ, -yee 'plɛblɛ -taa 'i 'va 'le fulɔ -le 'wɪ zʊ. -Yee 'wɛan 'nɛn nɛn i 'ta -daa -a -yale bɛ, waa laabo Bali -pɪ. E ya Bali -le vɛ -a.

36 En 'nyian bɛ, 'i dɪ lʊmɔn Elizabɛtɪ 'e 'pɔn 'si 'e cɛjɛ da. E 'ta -daa 'nɛn 'klɔnmɔn -yale. Lʊmɔn nɛn minnʊn -a vɛ 'nɛn 'nan, ya'a 'nɛn 'yaa dɪɛ, -a -pɔn mɛn 'shɛɛdʊ nɛn 'gʊ. 37 Kɔɔ 'wɪ 'tʊ 'ka 'kɔlaman Bali 'klɪdɪ -a dɪ.»

38 En Mari 'e 'nan: «An ya Bali 'suzan 'a, 'wɪ nɛn e cɪ 'va 'bɛ -nyrɛn 'e drɛ 'mɛn.» -A -nan nɛn Bali -le 'pasiazan 'si -a 'srɔn.

Mari -kʊ Elizabɛtɪ -va

39 'Bɛ -sru ɛn Mari -kʊ 'nyianɔv Zude 'lɛglɔn 'ji 'fla 'tʊ nɛn e ya pɔn da bɛ -a da. 40 E wla Zakari -le 'kuin, ɛn e Elizabɛtɪ 'tɔ 'bʊ. 41 Zɪ Elizabɛtɪ Mari -le 'tɔ budɪ 'man bɛ, ɛn 'nɛn nyɔɔn -a -pɔn -ji. -A -nan nɛn Bali lei 'saun 'ta Elizabɛtɪ da. 42 ɛn e paan wei 'plɛblɛ 'a 'nan: «Bali -fɛa 'vɪ 'i man lʊmɔn nun va. ɛn 'nɛn nɛn 'i 'pɔn -ji bɛ, Bali -fɛa 'vɪ 'man. 43 -Tɪ nɛn 'maan ɛn 'mɛn Minsan 'bʊ -taa 'an 'va? 'Wɪ zɪɛ yaan 'ci 'nranman -dan. 44 Zɪ an 'yie 'tɔ budɪ 'man bɛ, 'nɛn 'le 'ci nran 'nyian, ɛn e nyɔɔn 'an 'pɔn -ji. 45 Bali -le -fɛa a 'i man, kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -le 'pasiazan -a 'vɪ 'yie bɛ, i yi -tera 'da 'nan e 'lɛ sɔɔman.»

Mari "drɛ "fɔ

46 ɛn Mari 'e 'nan:

«An Minsan 'tɔ bɔa 'tandan.

47 Bali nɛn yaan 'si 'wɪ 'ji bɛ,
-yee 'wɛan ci 'nran -dan a 'an 'lɔ.

48 Kɔɔ 'an 'bɔ nɛn
an cɪ -a 'suzan 'tʊn 'a bɛ,
'an 'cin -trɔa 'ji.
-E 'e 'sia cɛɛgʊ man bɛ,
blamin pɛɛnɔn -a vɛ 'an man
'nan Bali -le -fɛa a 'an man.

49 Kɔɔ 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali 'wɪ -dandan drɛ 'mɛn.
E ya Bali nɛn 'tri 'ka 'man 'dɪɛ -a.

50 ɛn e ya 'yi 'li 'trilii
minnʊn nɛn waa ye 'yi,
ɛn waa bɔa 'bɛ -wɛɛ.

51 E -pɛ 'plɛblɛ 'ci kɔɔn
'wɪ -dandan drɛdɪ -a.
Minnʊn nɛn fli drɛdɪ -dan bli a o ji bɛ,
e o fuila 'man.

52 E mingɔnnennun 'sia 'wee mingɔnnen pein -da.
 En minnun nen min 'ka o siala fɛ -tu -a diɛ,
 e o wluan lou.

53 Minnun nen dra o -tea "bɛ,
 e man yɛfɛ "kaga "nɔn -wlɛ.
 En e fɛnɔn 'li 'o da 'o 'lɔ 'a 'e "tun.

54 E -ta 'palɛ Izraɛl nen yaa 'si 'va
 'nan 'e 'yee 'nyranman 'pa bɛ -a va.
 "Yi "nen e 'nan 'e dra -yrɛ "bɛ,
 -a -cin -trɔa "ji.

55 'Wɪ zɪɛ yaa 'vɪ 'e 'cɛn -kaa tranun lɛ.
 E 'nan 'e "yi dra 'kɔ tra Abraam
 'lee 'e kludanɔn lɛ 'li 'trilii.»

56 Mari -fu Elizabetɪ -va mlɛn yaaga, "bɛ -sru ɛn e 'li 'e da 'e fla.

Zan -ya tɔ 'bɔ

57 Zɪ Elizabetɪ pɔn plala bɛ, ɛn e 'nen 'klɔnmɔn -ya. 58 -A "srɔnnɔn 'lee -a
 drunun -a 'man 'nan Minsan "yi drɛ Elizabetɪ lɛ, ɛn o ci nran 'o 'vale waa.

59 En -a yi 'sɔrazan da bɛ, o -ta 'nen zɪɛ -a -fɔlɛ -klɔnmɔn -va. O ya 'vale
 'o laabu 'e "tɪ 'tɔ 'a Zakari. 60 'Pian -a "bɔ 'ka 'wɪlɛ "man 'dɪ. E 'nan: «'O
 laabu Zan.»

61 En minnun zɪɛ o 'nan -yrɛ 'nan: «Wa'a 'i drɪ 'tɔ laabo 'tɔ zɪɛ -a dɪ. -Mɛ
 'lɛ "wean nen yie 'nan 'o laabu Zan?»

62 -A -nan nen o 'wɪ laabudɪ 'sia -a "tɪ 'lɔ 'o 'pɛ -a. Waa laabu 'nan: «'Nen
 'bɔ 'tɔ nen 'nɔn?» 63 En Zakari yiba 'fɔnɛn 'tɔ -nan laabu 'nan -e 'e 'cɛn
 -tɛ. Yaa cɛn -tɛ 'da 'nan: «-A 'tɔ nen Zan.» En 'wɪ o pɛɛnɔn 'kan. 64 'Nun
 tɔɔn -a nɛn flu ɛn e 'wɪdɪ 'sia tɛ e Bali 'tɔ bɔa.

65 Minnun pɛɛnɔn nen o -nyɛanla fɛ zɪɛ -a -nan -kogo bɛ, nyɛn o cɛɛn.
 'Wɪ zɪɛ -a -nan sɛɛ nen waa wo Zude pɔnnun pɛɛnɔn da. 66 Min -tudɔ
 pɛɛnɔn nen o 'wɪ zɪɛ -a maan "bɛ, 'o 'ci "nrɔndɪ 'siala 'nan: «-Mɛ "a nen
 'nen zɪɛ e -taa "drele?» Kɔɔ waa -tɔa 'wein 'nan Bali -pɛ -trɔɔ a 'e 'padɪ 'nen
 'bɔ da.

Zakari Bali muo "fɔ "dre "a

67 Zakari nen 'nen zɪɛ -a "tɪ "a bɛ, Bali lei 'saun 'ta "da, ɛn e Bali 'lewei
 vidɪ 'sia. E 'nan:

68 «Minnun pɛɛnɔn 'o Minsan 'tɔ bɔ!
 -Yɛɛ cɪ Izraɛl 'nɔn 'lɛ Bali -a.
 E -ta 'palɛ 'yee minnun va,
 ɛn e o 'si nɔanba -ji.

69 Bali -ta min 'pleble nen
 e -kɔlaman e min 'sia 'wɪ 'ji bɛ -a -cɛɛ.

- Yee 'nyranman 'pazan David kluda min nen.
70 'Wɪ zɪɛ yaa 'pa 'e 'lewei vɪnɔn 'saun 'le 'e 'cɛn,
ɛn waa 'vɪ -a -nan lɛ 'ka lɛ va dɪ.
Yaa 'pa o 'le 'nan:
71 E -kaa 'sia -kaa 'nanmannɔn 'le nɔanba -ji,
ɛn minnɔn pɛɛnɔn nen o 'naan -kaa man bɛ,
e -kaa 'sia -wee 'plɛblɛ 'wlu.
72 'Bɛ nen 'gʊɛ,
e 'yi drɛ -kaa tranun lɛ,
ɛn cibɔ 'da 'wɪ 'saun nen
yaa 'vɪ bɛ -a -cin -trɔa 'ji.
73 'Wɪ zɪɛ e -tɔ 'e wei da -a -kaa tra Abraam lɛ.
Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan:
74 E -kaa 'sia -kaa 'nanmannɔn 'le 'plɛblɛ 'wlu,
'nan -e -kaa -kɔla 'yee 'nyranman 'padɪ -a,
te nyɛn 'ka -kaa 'ji dɪ.
75 ɛn 'nyian
te -kaa ya -yee vɛ -a,
ɛn -kaa 'ta wɔla 'e wei da
tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn man -trilii,
-e -kaa ka yi 'e bɔ.
76 'Mɛn 'nɛn, minnɔn -taa 'i laabʊlɛ Bali nen
min ta lou 'bɛ -a 'lewei vɪzan.
Kɔɔ yɪɛ -tɔala Minsan 'lɛ
-e 'i -yee -si man drɛ.
77 Yɪɛ vɛ -yee minnɔn lɛ 'nan,
o 'sizan 'wɪ 'ji a -tanɛn,
ɛn -yɛɛ -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'fuiman.
78 Kɔɔ -cee Bali ci a 'yi,
ɛn e min ye 'yi.
-Yee 'wɛan e 'tɛ 'san 'si lou,
ɛn e bii -kaa da
'le yidɛ 'bɛ ci wluannan.
79 Yaa drɛ zɪɛ 'nan
-e -yee 'tɛ 'san 'bɔ 'e minnɔn nen o ci klun 'va,
te o 'klanman -ka -lɔ bɛ,
o man drɛ 'wein.
ɛn 'nyian 'nan
-e 'e 'wɪ 'tɔdɪ nen
e blamin -fo -trɔɔ bɛ,
-a 'paa -kaa 'ji.»

⁸⁰Zi Zan dre ceje be, en -yee 'wɪ 'tɔdɪ 'pa 'da. "Be -sru en e -ku "bui 'da, e -fu -nan nun -trilii, en yi nen e bɔala 'ji Izrael 'nɔn 'lɛ be, e 'bɔ.

Zozi 'ya tu 'bɔ

2 ¹Wɪ nen e dre Zozi 'ya tu man be, -nyren 'gʊ. Mingɔnnennun tazan nen Rɔm be, waa laabo Ogust. E 'nan, minnun pɛɛnɔn nen 'e mingɔnnɛn -ble o da be, o o "nrɔn. ²Min "nrɔndɪ tedɛ nen. E dre te Cirini 'be ci Siri 'lɛglɔn da -kɔnmandan -a. ³En min -tɔdɔ pɛɛnɔn 'ku 'o 'tɔ 'crɛn -tɛlɛ 'o 'ya 'trɛ -da.

⁴-Yee "wean Zozefu 'si Galile 'lɛglɔn 'ji, 'fla nen waa laabo Nazaretɪ be -a da. En e -ku Zude 'lɛglɔn 'ji, 'fla nen waa laabo Betelem be -a da. 'Fla zɛ -a da nen, o Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn David -ya. Zozefu a David kluda min -a, -yee "wean nen e -ku -nan nun. ⁵E -ku 'e 'tɔ 'crɛn -tɛlɛ 'o 'vale Mari nen e 'ta -daa "drele -a nan -a be -a, te Mari 'pɔn a 'e man.

⁶Zi o 'bɔla Betelem be, en -yee 'nen 'ya tu 'bɔ. ⁷-A -nan nen Mari 'nen tedɛ -ya -klɔnnɔn -a. E sɔ 'pa 'nen zɛ -a man, en yaa 'nyinnan -winun -le fɛ -blɪvɛ -ji. Kɔɔ w'a nyinnan "nan 'yɪlɛ -pɛn 'nɔn nyinnan dɪ.

Bali -le 'pasianɔn 'wɪ tin 'ba 'bla -sru "pinnɔn le

⁸Betelem 'fla 'bɔ zɛ -a "srɔn "be, 'bla -sru "pinnɔn a -nan. 'O yɪɛ -tɔa 'wee 'blanun da -pei -man. ⁹-A -nan nen Minsan -le 'pasiazan -tu 'bɔla o va, en Minsan -le 'te 'san o si -fɔ. Nyen -dan sɛn o ji, ¹⁰'pian Bali -le 'pasiazan 'e -wɛlɛ 'nan: «Te "klan 'e 'ka 'tɛ dɪ! An -ta 'wɪ nen e minnun pɛɛnɔn 'ci 'nranman tɪglɪ be -a vɪlɛ 'cɛɛ! ¹¹'Wɪ zɛ -nyren 'nan, min nen e 'ta -daa 'ka 'sɪlɛ 'wɪ 'ji be, waa -ya cɛɛgʊ David fla. Crizi nen Minsan -a be -nyren! ¹²'Ka 'ku -a -nanjen! -A -kɔnnɛn "yɪ vɛ nen 'gʊ: Ka bɔa 'nen 'tu man, te sɔ a 'e -bladɪ 'man, te e ya 'e nyinnandɪ -winun -le fɛ -blɪ vɛ -ji. 'Nɛn zɛ -nyren.»

¹³'Nun tɔɔn Bali -le 'pasianɔn "kaga 'si laji, en o -ta trele 'pasiazan tedɛ be -a "srɔn, en o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia. Waa 'vɪ 'nan:

¹⁴«'Tɔ -dan a Bali -le vɛ -a laji lou.

En e -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn

'tredanɔn pɛɛnɔn nen

e o ye "yi "be -wee vɛ -a.»

¹⁵Zi Bali -le 'pasianɔn 'li o da laji be, en 'bla -sru "pinnɔn a vɪdɪ 'sia 'o cin lɛ 'nan: «-Kaa ku Betelem, 'wɪ nen Minsan -a 'vɪ -cɛɛ be -a 'yɪ.» -A -nan nen o -si 'sia.

¹⁶Zi o -ku, o 'bɔla 'nan nun be, o 'bɔ Mari 'lee Zozefu man. En o 'nen zɛ -a 'yɪ 'e nyinnandɪ -winun -le fɛ -blɪvɛ -ji. ¹⁷Zi waa 'yɪ be, tɔɔn 'wɪ nen Bali -le 'pasiazan -a 'vɪ -wɛlɛ 'nen zɛ -a man be, waa vɪdɪ 'sia minnun pɛɛnɔn lɛ. ¹⁸Minnun nen o 'wɪ zɛ -a 'man be, 'wɪ o 'plo 'fɔ. ¹⁹'Pian Mari 'e 'wɪnɔn pɛɛnɔn zɛ -a klɔ "paala 'e 'ji, te 'e 'ci "nrɔnman "da.

20 "Be -sru ɛn 'bla -sru "pinnɔn 'li 'o da, te o Bali 'tɔ bɔa 'winun nen waa 'man 'lee waa -nan 'yɪ bɛ -yee "wɛan. Kɔɔ 'wɪ nen Bali -le 'pasiazan -a 'vɪ -wɛ "bɛ -a da nen e drɛ.

21 Zɪ 'nen zɪɛ -a yi 'sɔrazan 'bɔ bɛ, ɛn waa -fɔ -klɔnmɔn -va. -A -nan nen o Zozi 'tɔ 'pa "man. 'Tɔ zɪɛ Bali -le 'pasiazan 'bɛ 'vɪ, te -a "bʊ 'ka tian 'e 'pɔn 'sɪlɛ dɪ.

O -kʊ Zozi 'a Bali -pan 'kuin

22 Tʊ nen o Mari -sruman -e 'e drɛ 'saun Bali lɛ "lɛ zɪ Moizi -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ bɛ e 'bɔ. -A -nan nen o -kʊ Zozi 'a Zeruzalem, 'nan -e 'o -kɔɔn Minsan lɛ, 23 "lɛ zɪ Minsan -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Fɛ pɛɛnɔn 'nen flin nen,
waa -yaa te e ya 'e 'kɔnnɛn -a bɛ,
'o 'pla Minsan lɛ kɔnglɔn -yee vɛ -a.»

24 O -kʊ -nan nun, 'nan -e 'o Bali -pan "lɛ zɪ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Minsan -le -pei -a bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Yalɛ -tɛnɔn -a -nɔan -plablo "fli, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, -plablo 'nen "fli. -A 'bɔ nen Zozi 'mangulinun 'o "nɔn.

25 Min -tʊ a Zeruzalem. -A 'tɔ nen Simeɔn. Min zɪɛ e ya min tɪglɪ 'a, ɛn e 'ta 'wʊla Bali wei da. E ya min nen e 'ta -daa Izraɛl 'nɔn 'sɪlɛ 'wɪ 'jɪ bɛ -a -pennan. Bali lei 'saun -a -yrɔ. 26 ɛn Bali lei 'saun 'bɔ -a 'vɪ -yrɛ 'nan, min 'sizan 'wɪ 'jɪ nen Minsan Bali -taa "talɛ -a bɛ, yaa ye 'e yɪɛ 'a 'vaa ɛn e -kaa.

27 Bali lei 'saun -a -cin -tɔ Simeɔn -jɪ 'nan 'e 'kʊ Bali -pan 'kuin, ɛn e -kʊ. Nun tɔɔn Zozi "tɪ 'lee -a "bʊ wla 'o 'lɔ le 'nen 'linɛn 'bɔ 'a. 'Wɪ nen Bali -le -pei -a 'vɪ bɛ -a 'bɔ nen o "ta -a dra -yrɛ. 28 Simeɔn Zozi 'sɪ 'e 'pɛ -jɪ. E Bali 'tɔ 'bɔ, ɛn e 'nan:

29 «'An 'san,
'i 'sɪ "mɛn 'i 'suzan man,
-e 'e 'ka -trɔɔ,
kɔɔ 'wɪ nen yia 'vɪ bɛ, e drɛ.

30 -Yɛɛ cɪ 'nan,
an min nen e min 'sia 'wɪ 'jɪ bɛ -a 'yɪ 'an yɪɛ 'a.

31 Min nen yia 'sɪ "va
'tɛdɛnɔn pɛɛnɔn 'lɛ vɛ -a bɛ -nyɛn.

32 -Yɛɛ cɪ 'tɛ 'san nen,
e 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'jɪ dra 'wein bɛ -a,
ɛn -yɛɛ 'yɪɛ minnun Izraɛl 'nɔn 'tɔ dra -dan.»

33 'Wɪ nen Simeɔn cɪ -a vɪnan Zozi man bɛ, e Zozi "bʊ 'lee -a "tɪ 'plo 'fɔ.
34 Simeɔn -fɛa 'vɪ 'o man, ɛn e 'nan Zozi "bʊ Mari lɛ 'nan: «'Nɛn 'gʊɛ Bali -a 'sɪ "va 'nan, Izraɛl 'nɔn 'va bɛ min "kaga -tɪala -yee "wɛan, ɛn min "kaga wuanla -yee "wɛan. ɛn Bali -a 'sɪ "va 'nan -e 'e 'kɔn 'wɪ 'nɔan -kɔɔn 'vɛ nen e 'wɪ 'paala minnun lɛ bɛ -a. 'Pian minnun 'o 'cɪ 'paa "man. 35 'Wɪ zɪɛ

-a dɛdɛ bɛ, e o ci wɪ yɔɔdɛ ta bɔala 'wein. En bii nɛn i cɪ -a "bɔ 'a bɛ, 'wɪ -taa 'nanlɛ 'i man 'lɛ sɛn 'bɛ 'i 'fɔn.»

³⁶En 'nyian bɛ Bali 'lewei vɪzan lɪmɔn -tɔ -nyɛanla Zeruzalɛm 'bɔ 'nan nun. Waa laabo Anne, Panuel -lɛ 'nɛn nɛn Aser -lɛ 'lɛglɔn 'ji. E ya ceje 'kpa. E -kɔnnɛn 'pa 'e nɔnbɛ 'da, ɛn o lɛ drɛ 'e 'sran -a 'sɔravli 'vaa ɛn -a -sran 'bɔ 'ka. ³⁷E -fɔ -cale -a -trilii, ɛn -a lɛ 'bɔ -fuba 'sɔra 'wlɛ sinjɛn. E ya Bali -pan 'kuin, tɛ e Bali 'sua bodrun funnin fɛ 'sɔndɪ 'lɛɛ Bali tru 'badɪ -a. ³⁸Tɔ nɛn Simeɔn a 'wɪ zɪɛ -a vɪnan 'nɛn man bɛ, tɛ e ya -nan. -A -nan nɛn lɪ zɪɛ, e Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia. E Zozi 'lɛ 'wɪ vidɪ 'sia minnɔn pɛɛnɔn nɛn o cɪ Zeruzalɛm -lɛ 'sidɪ nɔanba -ji -pɛnnan bɛ -wlɛ.

³⁹Zɪ Zozi 'tɪ 'lɛɛ -a "bɔ cɛɛn -a dɛdɛ man 'lɛ Minsan -lɛ -pɛi -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ bɛ, ɛn o 'lɪ 'o da 'o fla Nazaretɪ Galilɛ 'lɛglɔn 'ji. ⁴⁰Zozi dɛdɛ 'sia ceje, ɛn e -tɔdɪ 'sia 'plɛblɛ. E 'wɪ 'tɔdɪ 'sia 'kpa tɪglɪ, ɛn Bali -lɛ -fɛa a 'e vidɪ 'man.

Zozi lɛ 'bɔ 'fuda 'fli

⁴¹Lɛ -tɔdɔ pɛɛnɔn man bɛ, Zozi 'mangulinun -ko Zeruzalɛm Zuif 'nɔn 'lɛ 'si nɔanba -ji 'fɛdɪ da. ⁴²Zɪ Zozi lɛ 'bɔ 'fuda 'fli "bɛ, -wɛɛ -kɔ waa 'fɛdɪ zɪɛ -a da 'lɛ zɪ waa dra 'e 'cɛn bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. ⁴³Zɪ 'fɛdɪ dɛdɛ -nyan bɛ, Zozi 'tɪ 'lɛɛ -a "bɔ 'o fla si 'sia. Zozi -fɔla "da Zeruzalɛm nun, 'pian wa'a -kɔnnɛn 'yɪlɛ dɪ. ⁴⁴E ya o ji 'nan, Zozi a minnɔn nɛn o -taala waa bɛ o va. Zɪ o yɪ drɛ 'sia -tɔ bɛ, ɛn waa -wɛɛdɪ 'sia o drɪnɔn 'lɛɛ o beenun va. ⁴⁵Wa'a yɪlɛ dɪ -lɛ "wɛan, o 'lɪ 'o da 'nyian Zeruzalɛm -a -wɛɛdɪ -a.

⁴⁶-A -wɛɛdɪ yɪ yaagazan da nɛn o -kɔ bɔlɛ "man Bali -pan 'kuin. E ya 'e -nyrandɪ Bali -lɛ 'fluba 'ci vɪnɔn -dandan yɛi, tɛ -a "trɔɛn yɪa 'o wei lɛ, tɛ e 'wɪ -mienun laabo -wlɔ, ɛn tɛ o -yɛɛ -mie laabo 'e 'lɔ. ⁴⁷Minnɔn pɛɛnɔn nɛn o "trɔɛn "cɪ -a wei lɛ bɛ, -yɛɛ 'wɪnɔn laabudɪ 'lɛɛ -yɛɛ 'wɪnɔn -ci vidɪ o 'plɔ 'fɔ.

⁴⁸Zɪ -a "tɪ 'lɛɛ -a "bɔ "ta bɔlɛ "man 'kɔn zɪɛ -a -ji bɛ 'wɪ o 'kan. -A -nan nɛn -a "bɔ 'e -yrɛ 'nan: «Mɛn 'nɛn, -mɛ "wɛan nɛn yɪa dra 'kɔɛ zɪ? 'Kɔ 'vale 'i "tɪ "a, kɔi -wɛɛdɪ 'sia, 'kɔ 'ci -tɔ lou.»

⁴⁹En Zozi 'e -wlɛ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn, kaan -wɛɛman? Fɛnan nɛn 'an "tɪ "man wɪ cɪ bɛ -a -nan nɛn an -kɔan. Ka'a tɔa zɪ dɔv?»

⁵⁰'Wɪ nɛn, yaa 'vɪ -wlɛ "bɛ, wa'a -ci manlɛ "fo "dɪ.

⁵¹"Bɛ -sru ɛn Zozi 'lɛɛ 'e "tɪ 'lɛɛ 'e "bɔ 'lɪ 'o da Nazaretɪ. Yaa 'sia 'e "tɪnɔn 'wei -da. Mari 'wɪnɔn zɪɛ -a 'pla 'e 'ji. ⁵²Zozi tru ɛn 'yɛɛ 'wɪ 'tɔdɪ 'pa "da. 'Wɪ zɪɛ e minnɔn ci nɛn, ɛn e Bali ci nɛn.

Zan minnɔn -batizɛ drɛ

(Mt 3.1-12; Mk 1.3-8)

3 ¹Tɔ nɛn 'wɪ 'gɔɛ e drɛ "man "bɛ, tɛ Tiber 'bɛ cɪ mingɔnnɛnnun tazan -a Rɔm. -A lɛ -fuda 'sooluzan nɛn, tɛ e ya mingɔnnɛn -a 'lɛglɔn

pɛɛnɔn da. ɛn tɔ zɪɛ -a va bɛ tɛ Rɔm min Ponzu Pilati 'bɛ cɪ -kɔnmandan -a Zude 'leglɔn da. ɛn tɛ Erodi 'bɛ cɪ Galile 'leglɔn 'tazan -a, ɛn -a "bui Filipu 'bɛ cɪ Iture 'leglɔn 'lee Trakoni 'leglɔn 'tazan -a. ɛn tɛ Lisania 'bɛ cɪ Abilenɛn 'leglɔn 'tazan -a. ²ɛn tɛ Ane 'lee Kaifa 'bɛ cɪ Bali -pannɔn 'tanɔn 'a. Tɔ zɪɛ -a man nɛn Bali 'wɪ tin 'ba Zakari -pt Zan lɛ "bui "da.

³-A -nan nɛn Zan ciɪdɪ 'sia 'yi nɛn waa laabo Zudan bɛ -a "srɔn 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji, tɛ e 'wɪ tin "baa minnɔn lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Ka 'si 'wɪ 'wlidɪ "drɛdɪ man -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ! 'Ka 'ta 'ka -batize drɛ -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wlidɪ 'fui!»

⁴'Wɪ nɛn e cɪ 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪzan Ezai -le 'fluba 'ji bɛ, zɪ 'e 'le sɔɔ zɪɛ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min -tɔ wei 'bɛ "we "bui "da.

Min zɪɛ yaa vɛ 'nan:

'Ka Minsan -le -si ta drɛ!

'Ka -yee -sinun ta -sɛn 'e cin va!

⁵'Ka pɔn -klo pɛɛnɔn 'ji -sɛn 'e cin va!

'Ka pɔnnun 'lee pɔn 'nɛn 'ta "nyaan -e 'o 'ta "tra!

ɛn 'ka 'si plinnan pɛɛnɔn 'sɔ "ji tɪglɪ!

ɛn "nyian bɛ 'ka 'si sɛdɪ pɛɛnɔn 'ta drɛ "yi!

⁶'Ka drɛ zɪɛ

-e minnɔn pɛɛnɔn 'o -kɔla min 'sizan 'wɪ 'ji nɛn

Bali -ta -a bɛ -a yɪdɪ -a.»

⁷Minnun -ta Zan -va "kaga, 'nan -e 'e 'o -batize drɛ. -A -nan nɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Min -wlidɪnɔn! -Tɪɛ 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'si Bali -le nyran -blɪdɪ nɛn e "ta -daa "bɛ, -a wlu? ⁸'Ka -kɔn 'ka drɛ wɪ -a 'nan, ka 'si 'wɪ 'wlidɪ "drɛdɪ man. 'Pian tɛ 'ka vɪ 'e "tun 'nan, ka 'si 'wɪ 'ji Abraam a 'ka tra -a -le "wean dɪ. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Bali -kɔlaman e -kɔlɛnɔn 'labɛ o dra Abraam kludanɔn 'a. ⁹'Ka drɛ "yi! Tɔ nɛn o yibanun "cɛan bɛ, e 'bɔ 'va. Yiba "nɛn e baa tɛ -a 'blv 'ka "yi "dɪɛ, waa "cɛan -e 'o tuv 'tɛ 'va.»

¹⁰-A -nan nɛn minnɔn nɛn o -ta "va "bɛ, waa laabu -yrɔ 'nan: «Kɔa dra "mɛn 'kɔ?»

¹¹ɛn Zan 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Min nɛn -tralɛ -a -yrɔ "fli "bɛ, 'e -tɔ -nɔn min nɛn -yee 'ka "dɪɛ -yrɛ. ɛn min nɛn -blɪfɛ -a -yrɔ "bɛ, 'e bɔɛzan "lɛ "nɔn.»

¹²-Va "lala 'sinɔn "o "ta wɔ "nyian 'o -batize drɛlɛ, ɛn waa laabu Zan -lɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, "ku "drɛ 'kɔ?»

¹³ɛn Zan 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Tɛ 'ka -va "lala 'si 'e 'ciɪla -nyrɛn waa 'vɪ 'cɛɛ bɛ -a da dɪ!»

¹⁴ɛn 'sounjanun "o laabu "nyian -yrɔ 'nan: «Kɔv "nun, "ku "dra 'kɔ?»

E 'nan 'wlɛ 'nan: «Tɛ 'ka "lala 'si minnɔn lɔ -sa -a dɪ! ɛn tɛ 'ka 'si 'wlu wɪ man dɪ! 'Pian 'ka 'pan 'bɛ cɪ 'cee vɛ -a!»

¹⁵Minnun nɛn fɛ zɪɛ -a 'nan bɛ, 'wɪ nɛn Bali 'e 'nan, e -taa "drɛlɛ bɛ -a -cin a o ji. -Yee "wean 'o 'ci nrɔn 'nan, Zan -kɔan Crizi nɛn e min "sia 'wɪ

'ji be -a. ¹⁶Tɔɔn ɛn Zan 'e 'nan o pɛɛnɔn lɛ 'nan: «'An 'ka -batize dra 'yi 'a. 'Pian min nɛn -a 'plɛblɛ 'mlɪan 'an da bɛ, e 'ta -daa. An 'ka -yee -manwua 'tun 'da baa 'fluzan -a dɪ. -Yɛɛ 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'lee 'tɛ 'a. ¹⁷-Yee -klu 'a 'e 'lɔ, -e 'e fɛ 'lee 'e -flu 'cɛn 'e cin man. Yaa 'wlɛ -sɛan 'yee 'trɛbɔ -ji, 'pian -a -flu 'bɛ yɛɛ -sɛan 'tɛ nɛn ya'a 'driman 'mlɔnmlɔn dɪɛ -a va, -e 'e 'tɛ 'blɪ.»

¹⁸'Wɪ zɪɛ 'lee 'wɪ 'kaga 'pee nɛn Zan -a 'vɪ minnun lɛ Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn 'a. ¹⁹ɛn 'nyɪan bɛ, Zan 'wɪ 'plɔ Galɪlɛ 'lɛglɔn 'tazan Erodi lɛ. Kɔɔ Erodi 'e 'bɪ nan Erodia 'pa, ɛn e 'wɪ 'wlɪdɪ 'pee drɛ 'nyɪan 'kaga. ²⁰'Bɛ -sru ɛn e 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ 'nyɪan Zan -fɔdɪ -a -pɪ 'kuɪn.

Zan Zozi -batize drɛ

(Mt 3.13-17; Mk 1.9-11; Zan 1.32-34)

²¹Minnun pɛɛnɔn -ta 'o -batize drɛlɛ Zan -va. ɛn Zozi 'e 'ta 'wɪ 'nyɪan 'e -batize drɛlɛ. 'Bɛ -sru zɪ Zozi Bali tru 'badɪ 'sia bɛ, ɛn lablɪ 'lɛ 'sɪ. ²²-A -nan nɛn Bali lei 'saun sɔɔn 'da -goezee 'lɛ -plabɪ -le 'wɪ 'zɪ. ɛn wei -tɪ wɪ laji. Yaa 'vɪ 'nan: «I ya 'an 'pɪ nɛn maan ye 'yi ɛn -yee 'wɪ 'an 'ci 'nranman bɛ -a.»

Zozi Crɪzi tranun 'tɔ nɛn 'gɔ

(Mt 1.1-17)

²³Zozi lɛ a -fuba yaaga, ɛn e Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn vɪdɪ 'sia. Waa 'sɪala 'nan Zozɛfɪ nɛn Eli -pɪ -a bɛ, -yee 'nɛn nɛn.

²⁴Mata -pɪ nɛn Eli -a
ɛn Levi -pɪ nɛn Mata -a
ɛn Mɛci -pɪ nɛn Levi -a
ɛn Zanayɪ -pɪ nɛn Mɛci -a
ɛn Zozɛfɪ -pɪ nɛn Zanayɪ -a.

²⁵Matatɪa -pɪ nɛn Zozɛfɪ -a
ɛn Amɔn -pɪ nɛn Matatɪa -a
ɛn Naun -pɪ nɛn Amɔn -a
ɛn Ezlɪ -pɪ nɛn Naun -a
ɛn Nagayɪ 'pɪ nɛn Ezlɪ -a.

²⁶Maatɪ 'pɪ nɛn Nagayɪ 'a
ɛn Matatɪa -pɪ nɛn Maatɪ 'a
ɛn Semeyɪ 'pɪ nɛn Matatɪa -a
ɛn Yosɛ 'pɪ nɛn Semeyɪ 'a
ɛn Yoda -pɪ nɛn Yosɛ 'a.

²⁷Yoana 'pɪ nɛn Yoda -a
ɛn Reza 'pɪ nɛn Yoana 'a
ɛn Zorobabɛl -pɪ nɛn Reza -a
ɛn Salatɪɛl -pɪ nɛn Zorobabɛl -a

en Neri 'pɪ nɛn Salatɪɛl -a.
 28 Mɛci -pɪ nɛn Neri 'a
 en Adi 'pɪ nɛn Mɛci -a
 en Kozan 'pɪ nɛn Adi 'a
 en Emadan -pɪ nɛn Kozan 'a
 en ɛri -pɪ nɛn Emadan -a.
 29 Yesua 'pɪ nɛn ɛri -a
 en Elieze -pɪ nɛn Yesua 'a
 en Yori 'pɪ nɛn Elieze -a
 en Matatia -pɪ nɛn Yori 'a
 en Levi -pɪ nɛn Matatia -a.
 30 Simeɔn -pɪ nɛn Levi -a
 en Zuda -pɪ nɛn Simeɔn -a
 en Zozɛfɔ -pɪ nɛn Zuda -a
 en Yonan 'pɪ nɛn Zozɛfɔ -a
 en Eliakim -pɪ nɛn Yonan 'a.
 31 Melea -pɪ nɛn Eliakim -a
 en Menan -pɪ nɛn Melea -a
 en Matata -pɪ nɛn Menan -a
 en Natan -pɪ nɛn Matata -a
 en David -pɪ nɛn Natan -a
 32 Jese -pɪ nɛn David -a
 en Yobedi -pɪ nɛn Jese -a
 en Boazɪ -pɪ nɛn Yobedi -a
 en Sala -pɪ nɛn Boazɪ -a
 en Naashɔn -pɪ nɛn Sala -a
 33 Aminada -pɪ nɛn Naashɔn -a
 en Adimen 'pɪ nɛn Aminada -a
 en Ani 'pɪ nɛn Adimen 'a
 en Esrɔm -pɪ nɛn Ani 'a
 en Faras -pɪ nɛn Esrɔm -a
 en Zuda -pɪ nɛn Faras -a.
 34 Zago 'pɪ nɛn Zuda -a
 en Izak -pɪ nɛn Zago 'a
 en Abraam -pɪ nɛn Izak -a
 en Tera 'pɪ nɛn Abraam -a
 en Nawo -pɪ nɛn Tera 'a.
 35 Seru 'pɪ nɛn Nawo -a
 en Rago -pɪ nɛn Seru 'a
 en Pele 'pɪ nɛn Rago -a
 en Ebe 'pɪ nɛn Pele 'a
 en Salmɔn -pɪ nɛn Ebe 'a.

36 Jena 'pɪ nɛn Salmɔn -a
 ɛn Apaza 'pɪ nɛn Jena 'a
 ɛn Sɛm -pɪ nɛn Apaza -a
 ɛn Noe -pɪ nɛn Sɛm -a
 ɛn Lamɛ 'pɪ nɛn Noe -a.
 37 Matuzalɛ 'pɪ nɛn Lamɛ 'a
 ɛn Enɔk -pɪ nɛn Matuzalɛ 'a
 ɛn Yarɛdɪ -pɪ nɛn Enɔk -a
 ɛn Malalɛ 'pɪ nɛn Yarɛdɪ -a
 ɛn Jena 'pɪ nɛn Malalɛ 'a.
 38 Eno 'pɪ nɛn Jena 'a
 ɛn Sɛtɪ -pɪ nɛn Eno 'a
 ɛn Adan -pɪ nɛn Sɛtɪ -a
 ɛn Bali -pɪ nɛn Adan -a.

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wɪ 'wɪdɪ "dre
(Mt 4.1-11; Mk 1.12-13)

4 ¹Bali lei 'saun a Zozi 'lɔ, ɛn e 'si Zudan 'yi 'srɔn. Bali lei 'saun 'kɔ -a
 "bui "da. ²-A -nan nɛn 'wɪ 'wɪdɪ "drezan nɛn waa laabo Satan bɛ, e
 Zozi 'man -tandɪ 'sia "bui zɪɛ -a da. Zɪ e yi -fuba sinjen dre, te ya'a fɛ ble
 dɪɛ, ɛn dra -a -tɛdɪ 'sia 'pleblɛ.

³-A -nan nɛn Satan 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Te Bali -pɪ nɛn yia bɛ, 'i vɪ -kɔlɛ
 'labɛ -yrɛ 'nan 'e lila "da -blɪfɛ -a.»

⁴En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: «-Blɪfɛ 'saza man "cɛɛ
 min "belia dɪ.» »

⁵"Bɛ -sru ɛn Satan -kɔ -a "nyian loulou, ɛn e mingɔnnɛn trɛ pɛɛnɔn nɛn
 'trɛda bɛ -a kɔɔn -yrɛ. ⁶-A -nan nɛn e 'nan Zozi lɛ 'nan: «An 'pleblɛ -nɔan
 'yie -e 'i dre mingɔnnɛn trɛ 'lee 'e da fɛnɔn fɛnyian pɛɛnɔn 'labɛ -a tazan
 -a. -A pɛɛnɔn 'labɛ waa -nɔn 'mɛn, ɛn "an -nɔan "min nɛn an ya "va "bɛ
 -yrɛ. ⁷-Te 'i "pɔ sɔɔnla 'an 'wɪlɔ ɛn yian 'bɔ bɛ, -a pɛɛnɔn zɪɛ te e dre 'yie vɛ
 -a.»

⁸En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: «Bali nɛn Minsan -a
 bɛ, -a 'bɔ nɛn min 'e bɔ. ɛn -a -tɔwɪlɪ "cɛ "nɛn min 'e 'su.» »

⁹"Bɛ -sru ɛn Satan -kɔ Zozi 'a Zeruzalɛm. ɛn e -kɔ -a -tɔlɛ Bali -pan 'kɔn
 'win -ji lou. -A -nan nɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «-Te i ya Bali -pɪ -a bɛ, 'i 'si 'i 'fli
 man -e 'i 'kɔ "tra. ¹⁰Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Bali -a vɛ 'yɛɛ 'pasianɔn lɛ 'nan 'wei 'kun,

¹¹'o 'lɔ lou,

"tɔɔɔ 'i 'cɛɪn 'e 'lɛ wɔ -kɔlɛ ji -lɛ "wean.» »

¹²En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Cɛɛɛ ma'an dra dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ
 "nyian 'nan:

«Te blamin 'e Bali nɛn

Minsan -a bɛ -a man -tan dɪ! »

¹³ Zɪ Satan "koe "nyan Zozi 'man -tandi man bɛ, ɛn e 'si -a "srɔn, -a man -tandi pee man -pendi -a.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan

(Mt 4.12-17; Mk 1.14-15)

¹⁴ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'li 'e da Galile 'lɛglɔn 'ji. Bali lei 'saun 'le 'pleble a -yrɔ. ɛn -a 'tɔ 'wɪdɪ 'sia fɛ pɛɛnɔn 'nan. ¹⁵ E -cia Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔnnun -ji te e Bali -le 'wɪ 'paaman minnun 'ji. -A 'tɔ 'yi "a min pɛɛnɔn 'le.

Nazaretɪ 'nɔn 'ka yi -telea Zozi da dɪ

(Mt 13.53-58; Mk 6.1-6)

¹⁶ Zozi 'bɔla Nazaretɪ, 'fla nen waa 'lɛ 'bʊ "da "bɛ -a da. Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi bɛ, waa laabo Saba. -A -tʊ da nen e wlala -wee cin yɪ 'kuin "le zɪ yaa dra 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. E wluan lou 'nan -e 'e Bali -le 'fluba ta vɪ. ¹⁷ ɛn o Bali 'lewei vɪzan Ezai -le 'fluba 'nɔn -yrɛ. Yaa 'lɛ 'sʊ, ɛn fɛnan nen 'wɪ 'gʊɛ e cɪ 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ, yaa 'yɪ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

¹⁸ «Minsan lei 'saun a 'an 'lɔ,
kɔɔ yaan 'si "va,
'nan -e 'an Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ 'yale -tɛnɔn lɛ,
'nan -e 'an minnun nɛn
o cɪ 'o yra yɪnan bɛ,
o 'si 'wɪ 'ji.
'Nan -e 'an minnun nɛn
o yɛ a 'e 'wɪdɪ bɛ,
-a 'lɛ 'sʊ,
'nan -e 'an minnun nɛn
o cɪ 'tɛ 'panan o da bɛ
o 'si 'wɪ 'lɔ.

¹⁹ 'Nan -e lɛ nɛn
Minsan 'yee "yi -kɔnnman -ji bɛ,
'an vɪ 'cɛɛ.»

²⁰ Zɪ e cɛɛn 'fluba zɪɛ -a ta vɪdɪ man bɛ, yaa 'lɛ 'wʊ, ɛn yaa -nɔn cin yɪ 'kuin 'pasiazan lɛ. -A -nan nen e -nyran. Minnun pɛɛnɔn nɛn cin yɪ 'kuin bɛ, 'o yɛ 'sɛn "da. ²¹ -A -nan nen e 'nan -wlɛ 'nan: «'Wɪ nen kaa 'man Bali -le 'fluba 'gʊɛ -a -ji bɛ, 'e 'lɛ sɔɔdɪ 'sia cɛɛgʊ.»

²² ɛn minnun pɛɛnɔn 'tɔ -a -sru. 'Wɪ 'nɔnnɔn nɛn e bɔala -a 'lɛ bɛ e o 'plo 'fɔ, te waa ve 'nan: «Zozɛfʊ -pɪ "cɛɛ dʊʊ?»

²³ ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Maan -tɔa 'nan -kɔnnɛn 'gʊɛ ka -taa -a -fɔlɛ 'mɛn. -Kɔnnɛn zɪɛ -nyrɛn 'nan: «Min 'belizan, 'i 'fli 'beli 'i 'bɔ 'a!» ɛn ka -taa 'nyian -a vɪlɛ 'mɛn 'nan, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yɪa drɛ Kapanamo kʊa 'man bɛ, 'i drɛ 'i fla 'gʊ!

²⁴Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɡl 'a 'nan, minnun 'ka Bali 'lewei vɪzan 'tu siala -dan 'e 'bɔ flɑ dɪ. ²⁵En e ya 'le 'an 'wɪ 'ɡʊɛ -a -cin -tɔ 'ka 'ji. Tɔ nɛn Bali 'lewei vɪzan Eli a 'li bɛ, laa cɛɛn lɛ yaaga mɛn 'shɛɛdʊ, ɛn dra -dan -ta 'flɑ pɛɛnɔn da. Tɔ zɪɛ -a man bɛ te -cale "kaga "a Izrael, ²⁶'pian Bali 'ka Eli 'palɛ -sia o -tʊ -va dɪ. -Pɛn lɪ -tʊ nɛn e ya -cale -a Sidɔn 'lɛɡlɔn 'ji 'flɑ nɛn waa laabo Saretɑ bɛ -a da bɛ, -a va nɛn Bali Eli 'pa 'sia. ²⁷En "nyian tʊ nɛn Bali 'lewei vɪzan Elize a 'li bɛ, te -kogobe 'tɛnɔn "kaga "a "nyian Izrael. -Kogobe 'ka 'sɪlɛ min -tʊwli "man dɪ, 'pian Siri min Naaman man nɛn -kogobe 'si.»

²⁸Zɪ minnun 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, 'bli 'fɔ o pɛɛnɔn 'ji cin yɪ 'kɔn 'bɔ 'ji. ²⁹O -sɛn lou, ɛn o Zozi 'bɔla bei 'sa -a. -A -nan nɛn o -kʊ -a 'flɑ lu "nɛn, 'nan -e 'o 'ta 'tɔ "man pɔn -yro -ji. Kɔɔ -wee 'flɑ 'bɔ a pɔn da. ³⁰'Pian Zozi 'bɔla o yei 'e "tʊn, ɛn e -kʊ.

Zozi -yʊ -wɪdɪ "pin min -tʊ -sru
(Mk 1.21-34)

³¹Zozi 'bɔla Kapanamo. E ya Galile 'lɛɡlɔn 'flɑ 'tʊ -a. ɛn -wee 'flɪnla "yi da bɛ e Bali -le 'wɪ "paadɪ 'sia -wee cin yɪ 'kuɪn. ³²-Yee 'wɪ "paadɪ minnun 'plɔ 'fɔ, kɔɔ yaa ve 'le Bali -a -kɔladɪ -nɔn -yre.

³³Min -tʊ a cin yɪ 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ, -yʊ -wɪdɪ "a -a -sru. E -paandɪ 'sia 'plɛblɛ. Yaa 'vɪ 'nan: ³⁴«Nazaretɪ min Zozi, -mɛ "wean nɛn i -tɔɑ 'kʊɛ 'wɪ 'ji? I -ta 'kʊ klu 'sulɛ. Mɛɪn -tɔɑ. Bali -le min tɪɡl nɛn 'yia.»

³⁵En Zozi -a -tɛra -a 'nɛan, e -yʊ -wɪdɪ "le 'nan: «I 'ta -tɔ! I 'si min 'labɛ -a -sru!» -A -nan nɛn -yʊ -wɪdɪ "min zɪɛ -a -tria minnun yei, ya'a fɛ -tʊ drele -yre "dɪ, ɛn e 'si -a -sru.

³⁶'Wɪ zɪɛ e min pɛɛnɔn 'kan, ɛn waa 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: «-Mɛ "sʊ -man wɪ 'bɛ cɪ zɪɛ? Yaa ve -yʊ -wɪdɪnʊn lɛ 'yee 'plɛblɛ 'lee 'yee -kɔladɪ -a, 'nan 'o 'si minnun -sru -e 'o drela "da.» ³⁷'Wɪ nɛn Zozi 'a dre zɪɛ, -yee "wean -a 'tɔ "yi "vɪdɪ 'pa "nyian "da Galile 'lɛɡlɔn pɛɛnɔn 'ji.

Zozi Simɔn Pieri 'sɛɑ 'lee -cɛ -tɛnɔn "kaga belɪ
(Mt 8.14-17; Mk 1.29-34)

³⁸Zɪ Zozi 'bɔla cin yɪ 'kuɪn bɛ, ɛn e -kʊ min -tʊ nɛn waa laabo Simɔn bɛ -yee 'kɔnnɛn. Tɔ zɪɛ -a man bɛ, te Simɔn nan "bʊ "a 'e yra yɪnan 'kɔlɛ -wɔandɪ 'plɛblɛ 'lɔ. -A -nan nɛn minnun Zozi tru 'ba 'nan 'e -nanjɛn. ³⁹Zozi 'kunnɔn lɪ zɪɛ -a da, ɛn e 'nan 'kɔlɛ -wɔan "cɛ lɛ 'nan: «I 'si lɪ 'ɡʊɛ -a man.» Tɔɔn ɛn -a 'kɔlɛ 'e 'trɔ -fɔ. -A -nan nɛn e wluan, ɛn e fɛ -nɔn -wɛ.

⁴⁰Zɪ funninmɪlan 'plɑ bɛ, ɛn minnun -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn -cɛ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn cɪ o man bɛ, o -ta waa Zozi lɛ. 'E 'pɛ 'plɑ o -tʊdʊ pɛɛnɔn da, ɛn e o belɪ. ⁴¹E -yʊ -wɪdɪnʊn -pin min "kaga -sru "nyian. O "sia o -sru -paandɪ -a. O -paanman 'nan: «Bali -pɪ nɛn 'yia.» 'Pian Zozi 'ka o 'tʊlɛ -e 'o 'wɪ dɪ, kɔɔ waa -tɔɑ 'nan Zozi a min 'sɪzan 'wɪ 'ji -a.

Zozi Bali -le 'wɪ 'vɪ Galile 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji
(Mk 1.35-39)

⁴²Zɪ tʊ cɛɛn bɛ, ɛn Zozi 'si 'fla. E -kʊ fɛnan nɛn -a -nan cɪ flu bɛ -a -nan. 'Pian minnʊn -kʊ -a -wɛɛdɪ -a, ɛn o -kʊ bɔlɛ "man. O ya "vale o dra 'nan -e 'e vɪlɛ 'e 'si 'o 'srɔn 'dɪ. ⁴³-A -nan nɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Bali 'bɛ cɪ mingɔnnɛn -a fɛ pɛɛnɔn da. E ya "le 'an 'kʊ -yɛɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ 'wɪ vɪ min pɛɛnʊn lɛ "nyian, kɔɔ 'wɪ zɪɛ -a man nɛn Bali 'an 'pa 'sia.» ⁴⁴ɛn Zozi 'kʊ Bali -le 'wɪ vɪlɛ 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji -wee cɪn yɪ 'kɔnnʊn -ji.

Zozi -srɔnɔn tɛdɛ
(Mt 4.18-22; Mk 1.16-20)

5 ¹Yi -tʊ da, tɛ Zozi a 'e 'tɔdɪ 'yi nɛn waa laabo "nyian Jenezaret bɛ -a 'plo da, ɛn minnʊn tɛdɪ 'sia "man "kaga, 'nan -e 'o Bali -le 'wɪ man. ²-A -nan nɛn e -klʊ 'fli 'yɪ 'e 'tɔdɪ 'yi 'bɔ zɪɛ -a 'plo man, tɛ pɔ -tɛnɔn sɔɔnla 'ji, 'nan -e 'o 'wee pɔ -tɛ "se -sru. ³Zozi 'fɔ -klʊ zɪɛ -a -tʊ -ji, tɛ Simɔn -le vɛ nɛn. ɛn e 'nan Simɔn 'bɔ lɛ 'nan: «Kʊ 'si 'yi 'plo man -kogo.» Tɔɔn ɛn e -nyran. E -fʊ -klʊ -ji, ɛn e 'wɪ "paadɪ 'sia minnʊn ji.

⁴Zɪ e cɛɛn -a 'wɪdɪ man bɛ, ɛn e 'nan Simɔn lɛ 'nan: «'I -pli "klʊ -a fɛnan nɛn 'yi -klu cɪ bɛ -a -nan, -e 'ka 'cee "se 'wɛɛn -e 'ka pɔ -tɛ.»

⁵ɛn Simɔn "e 'nan -yrɛ 'nan: «Kʊ 'san, kʊ 'nyranman 'pa paan 'pei -man "fo, ɛn fɛ -tʊ 'ka 'fɔlɛ 'kʊɛ "se "ji dɪ. 'Pian 'i wei da nɛn, an "ta "se 'gʊɛ -a wɛɛnman.»

⁶Zɪ waa drɛ bɛ, ɛn pɔ -sɛn -wee "se "ji "kaga 'kpa. -Yɛɛ "wɛɛn -wee "se "ta 'fʊɪ buuman. ⁷-A -nan nɛn o pɔ -tɛnɔn nɛn -klʊ -tʊ -ji bɛ o laabu 'nan, 'o 'ta 'pa 'o 'va. Zɪ o -ta bɛ, ɛn o 'wee -klʊ "fli 'bɔ 'fa pɔnɛn 'a. -Klʊ "fli zɪɛ o ya "vale 'o 'ko 'sɪɛn 'yi 'wlu.

⁸Zɪ Simɔn Pieri 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, 'e "po sɔɔnla Zozi 'wlu, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, 'i 'si 'an "srɔn "kogo, kɔɔ an ya min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ -a.» ⁹Pɔ "kaga "nɛn waa -tɛ bɛ, -yɛɛ "wɛɛn "klan -dan sɛn Simɔn 'lee o pɛɛnɔn nɛn o cɪ waa bɛ o ji, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ. ¹⁰Wɪ 'tʊwli zɪɛ -yɛɛ drɛ "nyian Zebede -pɪnʊn Zaji 'lee Zan nɛn Simɔn "srɔn "bɛ -wlɛ.

ɛn Zozi "e 'nan Simɔn lɛ 'nan: «Tɛ nyɛn 'e 'i 'cɛn dɪ! -Pɔ -tɛzan nɛn 'yia, 'pian -e 'e 'sia cɛɛgʊ man bɛ, i drɛ min nɛn e -taa "minnʊn laabulɛ 'an -sru "bɛ -a.» ¹¹"Bɛ -sru ɛn o -ta 'wee -klʊ -a 'yi 'plo man. O 'si fɛ pɛɛnɔn zɪɛ -a -sru, ɛn o sɔɔnla Zozi -sru.

Zozi -kogobe 'tɛzan -tʊ belɪ
(Mt 8.1-4; Mk 1.40-45)

¹²Yi -tʊ da bɛ, ɛn Zozi 'lee min -tʊ 'o cɪn 'yɪ 'fla 'tʊ da. Min zɪɛ -kogobe a 'kɔlɛ pɛɛnɔn da 'si "fo. Zɪ e Zozi 'yɪ bɛ, 'nun tɔɔn "e "po sɔɔn "wlu, ɛn 'e yra blula. -A -nan nɛn e toba -fɔdɪ 'sia -yrɛ. E 'nan: «Minsan, maan -tɔa

'nan, -te i wu "man "bɛ, i -kɔlaman i -kogobe "sia 'an man, -e 'an drɛ 'saun Bali 'lɛ.»

¹³En Zozi 'e 'pɛ 'sʊ 'ji, e klɛ "man, en yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «An "we "man. 'I drɛ 'saun Bali 'lɛ!» Nun tɔɔn ɛn -kogobe 'si "man.

¹⁴"Bɛ -sru Zozi 'e -yrɛ 'nan: «Tɛ 'i vɪ min lɛ 'nan, mɛin beli dɪ! 'Pian 'i 'ku Bali -panzan -tʊ -va, -e 'yɛi 'nanjen! "Bɛ -sru -e 'i 'sraga bʊ Bali lɛ, "lɛ zɪ Moizi -a crɛn -tɛ Bali -lɛ 'fluba 'ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. Tɔɔn -e minnun pɛɛnɔn 'o -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, i beli.»

¹⁵Zozi 'tɔ "yi "a min -tʊdʊ pɛɛnɔn 'lɛ fɛ pɛɛnɔn 'nan, tɛ minnun -taa "va 'nan -e 'o wɛi man -e 'lɛ 'wɛɛ -cɛ 'si 'o man. ¹⁶'Pian Zozi 'si o va, ɛn e -ku fɛnan nɛn -a -nan cɪ flu bɛ -a -nan, 'nan -e 'lɛ Bali trʊ 'ba.

Zozi min -srandɪ "tra "tʊ beli

(Mt 9.1-8; Mk 2.1-12)

¹⁷Yi -tʊ da, tɛ Zozi a Bali -lɛ 'wɪ "paanan minnun ji bɛ, Farizɛn 'nɔn 'lɛɛ 'fluba 'ci vɪnɔn a -nan. O 'si Galilɛ 'lɛɛ Zudɛ 'fla pɛɛnɔn da, ɛn o -mie 'si 'nyian Zeruzalɛm. Bali -lɛ 'plɛblɛ a Zozi 'lɔ, tɛ e minnun "belia -a.

¹⁸-A -nan nɛn minnun -tadɪ 'sia, tɛ min -srandɪ -tʊ a -wɔ "sɛ "ji. O ya "vɛlɛ 'o min zɛ -a -wɔlɛm 'kuin 'nan -e 'o 'pla Zozi 'lɛ. ¹⁹'Pian wa'a -kɔlɛ -a -wɔladɪ -a dɪ, kɔɔ min -a -nan "kaga. Tɔɔn ɛn o 'kɔn tri. O 'kɔn bɔ 'fɔn 'e 'wɪn -ji lou, ɛn o -cɛzan zɛ -a sɔɔnla "sɛ "ji minnun pɛɛnɔn yɛi Zozi 'lɛ.

²⁰Zɪ Zozi -wɛɛ yi -tɛradɪ 'e da 'yɪ bɛ, ɛn e 'nan -cɛzan zɛ -yrɛ 'nan: «An 'yie 'wɪ 'wɪdɪnɔn fui.»

²¹-A -nan nɛn 'fluba 'ci vɪnɔn 'lɛɛ Farizɛn 'nɔn 'o 'ci "nrɔndɪ 'sia, ɛn o 'nan: «Tɛ Bali 'tɔ srɛman zɛ? Min -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'lɛ blamin -lɛ 'wɪ 'wɪdɪ "fui dɪ, -tɛ ya'a 'sɪlɛa Bali -tʊwɪ "a dɪɛ!»

²²'Pian Zozi -wɛɛ ci "nrɔndɪ 'yɪ, ɛn yaa laabu -wɔ 'nan: «-Mɛ "wɛan nɛn 'ka 'ci "nrɔnman zɛ? ²³-Tɛ maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Wɪnɔn nɛn yia drɛ -wɪdɪ "bɛ, maan fui, 'bɛ a -tʊ. ɛn -tɛ maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I 'wɪuan, 'i 'tɔ lou, 'i 'ta wʊ, 'bɛ a -tʊ. 'Wɪ "fli zɛ -a "cɛn "vɪdɪ 'bɛ cɪ 'plɛblɛ? ²⁴'Pian an "ta -a -ci -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan, Bali -kɔladɪ -nɔn Blamin -pɪ lɛ, -e 'lɛ min -lɛ 'wɪ 'wɪdɪnɔn fui 'trɛda.» -A -nan nɛn yaa 'vɪ min -srandɪ "tra zɛ -yrɛ 'nan: «'I 'wɪuan! 'I 'yie nyinnan "dɛvɛ 'sia! 'I 'ku 'yie "kɔnnɛn!»

²⁵'Nun tɔɔn min zɛ e wɪuan o yɛɛ man, ɛn e 'yɛɛ nyinnan "dɛvɛ 'sia, ɛn e -kʊdɪ 'sia 'yɛɛ "kɔnnɛn, tɛ e Bali 'tɔ bɔa. ²⁶'Wɪ zɛ e min pɛɛnɔn 'plo 'fɔ, ɛn o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia. O klan Bali lɔ, ɛn waa vɪdɪ 'sia 'nan: «Cɛɛgʊ nɛn, ku -cɛ "srɔn wɪnɔn zɛ -a -nan 'yɪ.»

Zozi Levi laabu

(Mt 9.9-13; Mk 2.13-17)

²⁷"Bɛ -sru, ɛn Zozi 'si fɛ zɛ -a -nan. "Yɛɛ -ku 'e 'lɛ bɛ, ɛn e 'sukɔlɛ 'sizan 'tʊ 'yɪ, tɛ e ya 'yɛɛ 'nyranman 'panan. Waa laabo Levi. Zozi "e 'nan -yrɛ

'nan: «I -sɔɔnla 'an -sru!» ²⁸ Levi fe pɛnɔn 'tvi, e wluan, ɛn e sɔɔnla -a -sru.

²⁹ Bɛ -sru ɛn Levi 'fɛdi -dan da fɛnun tɔɛn Zozi le 'yee 'kɔnnɛn. 'Sukɔlɛ 'sinɔn 'kaga 'lee min -mienun 'bɛ ci 'o -nyrandi 'o 'vale Zozi nun -a fe -sru. ³⁰ Farizɛn 'nɔn 'lee 'wee minnun nɛn o 'fluba 'ci ve bɛ o ci 'ka 'e 'sɔdi dɪ. -A -nan nɛn waa laabu Zozi -srɔnɔn lɛ 'nan: «Mɛ "wɛan nɛn ka fɛnun -ble, 'e cin va 'sukɔlɛ 'sinɔn 'lee 'wɪ 'wɪdi "drenɔn 'a? ɛn -mɛ "wɛan nɛn ka 'yi -mlɪan 'e cin va waa?»

³¹ ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Minnun nɛn -cɛ 'ka o man diɛ, wa'a -dɔdrɔ -sru -wɛɛman dɪ. 'Pian minnun nɛn -cɛ ci o man bɛ, -wɛɛ ci -dɔdrɔ -va.» ³² ɛn e 'nan 'nyɪan -wlɛ 'nan: «Min tɪɟɪɪnun -le "wɛan "cɛɛ an -ta dɪ. 'Pian an -ta 'nan -e 'wɪ 'wɪdi "drenɔn 'o 'si 'wɪ 'wɪdi "drɛdi man, -e 'o -sɔɔnla Bali -sru.»

Zozi 'le 'wɪ "paadi a "le fɛ -trɛ -le 'wɪ 'zu
(Mt 9.14-17; Mk 2.18-22)

³³ Minnun -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Zan -srɔnɔn 'lee Farizɛn 'nɔn -srɔnɔn fe "sɔan yi -mie da, te o Bali tru "baa. 'Pian "yie -srɔnɔn fɛ -ble, te o 'yi -mlɪan.»

³⁴ Zozi 'e -wlɛ 'nan: «-Te minnun -a lɪ 'pa "fɛdi drenan bɛ, tɪ nɛn lɪ -trɛ 'pazan a o yei "bɛ, wa'a fɛ sɔan dɪ. ³⁵ 'Pian tɪ -tɪ -taa "bɔlɛ bɛ, o lɪ -trɛ 'pazan 'sia o yei. Tɪ zɪɛ -a man nɛn o fɛ "sɔan.»

³⁶ ɛn Zozi -kɔnnɛn "tɪ -fɔdi 'sia -wlɛ. Yaa 'vɪ 'nan: «Min -tɪ 'ka sɔ -trɛ 'fɔi 'bɔ, -e 'e 'pa sɔ ceje 'fɔnnan dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ diɛ, sɔ -trɛ 'bɔ 'fɔi 'bɔ 'e "tun, ɛn o yie 'ka 'kɔan 'e cin va dɪ.

³⁷ ɛn 'nyɪan bɛ, e 'ka "le 'o -wɛn -trɛ -sɛn -wi 'kɔlɛ 'trɛ cejenun -ji dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ diɛ, -wɛn -trɛ -wi 'kɔlɛ 'trɛ cejenun fɛaman -e -wɛn 'e 'sran, te -wi 'kɔlɛ 'trenun wii. ³⁸ 'Pian o -wɛn -trɛ -sɛan -wi 'kɔlɛ 'trɛ -trenun -ji!

³⁹ ɛn 'nyɪan bɛ, min nɛn -wɛn 'cɛn 'mlɪndɪ -trɔa -a bɛ, ya'a 'wɛn -trɛ ye "yi "dɪ. Kɔɔ yaa ve 'nan: «Wɛn 'cɛn 'mlɪndɪ 'bɛ ci "yi.» »

Zozi 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'le 'flɪnla 'yi man
(Mt 12.1-8; Mk 2.23-28)

6 ¹ Flɪnla "yi da nɛn, Zozi 'lee 'e -srɔnɔn fei -tɪ 'cɛndɪ 'sia 'ji. Fɛ 'wlɛ nɛn fei zɪɛ -a da bɛ, -a -srɔnɔn 'ko -a 'cɛndɪ -a. Waa plɪmlan "man 'o 'lɔ, te waa -ble. ² -A -nan nɛn Farizɛn 'nɔn -mienun -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Mɛ "nɛn kaa dra bɛ? -Si 'ka -kaa 'lɔ 'nan -kaa 'wɪ zɪɛ -a drɛ -cɛɛ 'flɪnla "yi da dɪ.»

³ ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «'Wɪ nɛn -kaa tra David -a drɛ 'li, te dra -a -tɛa 'o 'vale 'yee minnun -a bɛ, ka'a tian -a ta vɪlɛ duv? ⁴ E wla Bali -pan 'kuin, ɛn 'kpɔun nɛn waa 'pla Bali -le vɛ -a bɛ, yaa 'sia, yaa blɪ, ɛn e 'yee minnun "le "nɔn. 'Wɪ zɪɛ yaa drɛ, 'pian te e ya 'e vɪdi 'nan Bali -pannɔn

'saza 'bɛ -ble.» ⁵En Zozi -a 'le 'sran -wɛ 'nan: «'An 'bɔ Blamin -pɪ mɛɛn cɪ 'flinla 'yi san -a.»

Min -tu nɛn -a -pɛla 'ka 'e man bɛ Zozi -a belɪ

(Mt 12.9-14; Mk 3.1-6)

⁶'Flinla 'yi pee 'bɔ 'nyian, ɛn Zozi wɪa cin yɪ 'kuin. E Bali -le 'wɪ 'paadi 'sia minnun ji. Min -tu a 'kɔn zɪɛ -a -ji, -a -pɛ 'yi 'pɛla a 'e 'kadɪ 'e man. ⁷En 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn Zozi -nanjɛndɪ 'sia -gɔɛn. O ya -a -nanjennan 'nan -te e -cɛ 'sia min man 'flinla 'yi da -o. O ya -a man -wɛɛnan 'nan -e 'o 'wɪ 'tu yɪ, -e 'o -kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a 'man.

⁸'Pian Zozi -wee ci 'nrɔndɪ 'yɪ, ɛn e 'nan min nɛn -a -pɛla cɪ 'e 'kadɪ 'e man bɛ -yrɛ 'nan: «'I 'wɪuan lou -e 'i 'tɔ min yei 'gɔ!» E wɪuan, ɛn e -tɔ lou minnun yei.

⁹-A -nan nɛn Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Mɛ 'wɪ nɛn -cee -pɛi -a 'vɪ? -Si a 'e 'nɔndɪ min lɛ 'nan 'e 'wɪ 'yi 'drɛ 'flinla 'yi da, -baa te 'e drɛ dɪ? En 'nyian min -kɔlaman e min 'belia, -baa yaa 'tɔɛ -e 'e 'ka?»

¹⁰Zozi o pɛɛnɔn 'nanjɛndɪ 'sia 'tɔdɪ, ɛn e 'nan min nɛn -a -pɛla 'ka 'e man bɛ -yrɛ 'nan: «'I 'pɛ 'sɔ 'ji.» Min zɪɛ yaa drɛ, 'nun tɔɔn ɛn -a -pɛ drɛ 'plɔnblɔn. ¹¹'Wɪ zɪɛ e 'bli 'fɔ Zozi 'nanmannɔn 'ji, ɛn o 'wɪ nɛn o 'ta -daa -a dreɛ -yrɛ 'bɛ, -a -sa -fɔdɪ 'sia 'o cin yei.

Zozi min -fuda 'fli 'si 'va 'yee 'pasianɔn 'a

(Mt 10.1-4; Mk 3.13-19)

¹²Yi -tu da ɛn Zozi 'kɔ Bali tru 'balɛ pɔn -tu da. E -fɔ Bali tru 'banan -trilii, ɛn tu cɛɛn. ¹³Zɪ tu cɛɛn bɛ, ɛn 'e -srɔnɔn laabu. E min 'si o va -fuda 'fli, e o 'tɔ 'pa 'yee 'pasianɔn. ¹⁴O 'tɔ nɛn 'gɔ: Simɔn nɛn yaa 'tɔ 'pa Pieri bɛ, 'lee 'e 'bɪ Andre, 'lee Zaji, 'lee Zan, 'lee Filipu, 'lee Batelemi, ¹⁵'lee Matie, 'lee Toma, 'lee Alife -pɪ Zaji, 'lee Simɔn -tu nɛn waa laabo 'nyian Zelo bɛ, ¹⁶'lee Zaji -pɪ Zude, 'lee Zudazi Karioti. Min nɛn e 'ta -daa Zozi 'nɔnlɛ 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ -nyren.

Min 'kaga 'ta Zozi 'va

(Mt 4.23-25; 12.15-16; Mk 3.7-12)

¹⁷Zozi pɔn sɔɔn 'ji o 'vale 'yee 'pasianɔn 'bɔ 'a, ɛn e -tɔ fɛnan pablanɛn 'tu -nan. Min 'kaga 'a 'o 'sendɪ fɛ zɪɛ -a -nan 'o 'vale -a -srɔnɔn 'kaga 'a 'nyian. Minnun zɪɛ o 'si 'lɛglɔn 'tɔdɪ pɛɛnɔn 'ji, ɛn o -ta. O -mie 'si Zude 'lɛglɔn 'ji, ɛn o -mie 'si Zeruzalɛm 'fla, ɛn o -mie 'si jemie 'srɔn Sidɔn 'lee Tir 'lɛglɔn 'ji. ¹⁸O -ta 'nan -e 'o Zozi wei man, ɛn 'nan -e 'e -cɛ 'si 'o man. Minnun nɛn -yɪ -wɪdɪ 'cɪ o -sru 'bɛ, o belɪ. ¹⁹En minnun pɛɛnɔn -a -wɛɛman 'nan 'o kla Zozi man, kɔɔ 'plɛblɛ 'tu bɔala 'ji, te e -cɛ 'sia o pɛɛnɔn man.

-Tɪ man nɛn Bali -le -fɛa cɪ?

(Mt 5.1-12)

²⁰Zozi 'e yɪɛ 'tɔ 'e -srɔnɔn 'va, ɛn e 'nan:

«Kaa nen ka ya 'yale -tenon 'a be, Bali -le -fea a 'ka man, koo ka ya Bali -le mingonnen tredanon 'a.

²¹Kaa nen dra ci 'ka -tenan be, Bali -le -fea a 'ka man, koo ka -taa 'kanle.

Kaa nen 'ka ci -wuonnan be, Bali -le -fea a 'ka man, koo 'ka 'ci -taa 'nranle.

²²-Te minnun 'naan 'ka man Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka 'si o 'va Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka 'sronman Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka 'to sremman Blamin -pi -le "wean oo, Bali -le -fea a 'ka man.

²³'Wɪ zɪe 'e 'ka 'ci 'nran, en 'ka 'sɔ lou ci 'nran -a, koo 'ka -kopa a -dan laji. -A -cin 'e 'kon 'ka 'ji 'nan, 'wɪ -tɔwli zɪe o tranun -a dre Bali 'lewei vinon le 'li.

²⁴En 'nyian be, kaa nen ka ci fenon 'a be, 'wɪ -taa "bɔle 'ka man, koo ka ya 'cee ve drenan 'va.

²⁵En kaa nen ka ci 'ka kandi be, 'wɪ -taa "bɔle 'ka man, koo dra "ta -daa 'ka 'tele.

En kaa nen ka ci 'she 'blunan be, 'wɪ -taa "bɔle 'ka man, koo ka "ta -daa "wuɔle "le -ce 'bɔ 'ka da.

²⁶-Te minnun -cee 'wɪ 'yi 've be, 'wɪ -taa "bɔle 'ka man. -A -cin 'e 'kon 'ka 'ji 'nan, 'wɪ 'tɔwli zɪe o tranun -a dre minnun nen o Bali 'lewei 'vɪ 'li 'wlu 'a 'be -wle.»

Zozi -srunon 'ka 'wɪ 'leji tɔa dɪ

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷«Kaa nen 'ka "trɔɛn "ci 'men be, maan ve 'cee 'nan: 'Ka 'ka 'nanmannon yi 'yi! 'Ka 'yi "dre -wle! ²⁸'Ka 'fea vɪ minnun nen o -yɔ -saanman 'ka man be o man! Minnun nen o 'te "paa 'ka da be, 'ka Bali tru 'ba -wle! ²⁹-Te min 'pa 'fɔ 'i 'klanbo "tu da be, 'i -tu -tɔ "nyian -yre. En -te min 'yie -sen "dasɔ 'si 'i 'lɔ be, te 'i 'si -tɔ -yɔ 'yie -trale 'sinan dɪ.

³⁰Min oo min nen e fe -tu laabu 'i 'lɔ be, -te e ya 'i 'lɔ, 'i -non -yre. -Te min 'yie fe 'si 'i 'lɔ, te yie "cee -non -yre "dɛ, te 'i vɪ -yre 'nan 'e 'leji bɔla 'yie dɪ. ³¹'Wɪ nen ka ci "vale minnun 'o dre 'cee be, -a 'wɪ 'lein zɪe -nyren 'ka -wee "dre.

³²-Te minnun nen o 'ka ye 'yi "be, o 'saza nen ka o ye 'yi "be, te -a -cin 'e 'kon 'ka 'ji 'nan Bali -a man 'yi "dra 'cee dɪ! 'Wɪ 'wɪdɪ "drenon 'nyian, min nen e o ye 'yi "be, -nyren waa ye 'yi. ³³Minnun nen o 'yi "dra 'cee, -te o le nen ka 'yi "dra be, te -a -cin 'e 'kon 'ka 'ji 'nan Bali -a man 'yi "dra 'cee dɪ! 'Wɪ 'wɪdɪ "drenon 'o "dra 'nyian zɪ. ³⁴-Te ka fe "fea minnun nen kaa -tɔa 'nan waa 'leji bɔala be -wle "be, te -a -cin 'e 'kon 'ka 'ji 'nan Bali -a man 'yi "dra 'cee dɪ! 'Wɪ 'wɪdɪ "drenon fe "fea 'wɪ 'wɪdɪ "drenon le, 'nan -e 'o 'leji bɔla.

³⁵Te 'cee ve 'e 'kɔn zɪ dɪ! 'Pian minnun nɛn o 'naan 'ka man bɛ, 'ka o yɪ 'yi! 'Ka 'yi 'drɛ -wle! Ɛn 'nyian bɛ 'ka fɛ 'fɛ min lɛ 'e 'tun. Te 'ka 'ci 'nrɔn 'nan, e -kɔlaman -a 'lɛji bɔladɪ -a dɪ. -Te ka ya 'wɪnun zɪɛ -a drɛnan bɛ, 'ka -kopa -kɔan -dan. Ɛn ka -kɔan Bali nɛn lou 'bɛ -yee 'nɛnnun -a. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'yi 'dra minnun nɛn wa'a min 'tɔ 'yi 've dɪɛ -wle, ɛn e 'yi 'dra nyannɛnnɔn lɛ. ³⁶-Yee 'wean 'ka 'ci 'e 'kɔn 'yi 'le zɪ 'ka 'tɪ Bali ci ci 'yi 'bɛ -yee 'wɪ 'zv.»

Zozi -srunɔn 'ka min 'tɔ 'tɛa dɪ
(Mt 7.1-5)

³⁷«Te 'ka min 'tɔ 'tɛ dɪ, "tɔɔɔ tɔ nɛn Bali 'trɛdanɔn 'le tin "baa bɛ, 'e tin -tɛ 'ka da! Te 'ka 'wɪ bɔ min man dɪ, "tɔɔɔ tɔ nɛn Bali 'trɛdanɔn 'le tin "baa bɛ, 'e 'wɪ bɔ 'ka man! 'Ka 'wɪ 'cɛ min lɛ, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'cɛ! ³⁸'Ka fɛ -nɔn min lɛ, -e Bali 'e 'cee 'nɔn! Bali -a faa 'coun -e 'e -sɛn 'ka 'man sɔ -ji. Zɪ i 'wɪ dra 'i bɔɛzan -tɔ -va bɛ, -a da nɛn Bali 'yie 'dra.»

³⁹Ɛn Zozi 'wɪ 'tɔ 'vɪ -wle -kɔnnɛn 'ji. E 'nan: «Yie 'wizan 'ka -si kɔnnman 'e bɔɛzan yie 'wizan lɛ dɪ, -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ, o 'flinɔn -tɛa 'klu -ji. ⁴⁰Ɛn min nɛn e ci 'wɪ -tranlanan 'bɛ, ya'a 'mlian 'wɪ 'paazan da dɪ, 'pian min nɛn e 'wɪ 'tɔ tɪɪɪ bɛ, e dra 'le min nɛn e 'wɪ paa 'ji 'bɛ -yee 'wɪ 'zv.

⁴¹-Mɛ 'le "wean nɛn i yiba -flunɛn ye 'i bɔɛzan -tɔ yie -goei, te 'i 'bɔ 'le ve nɛn yiba -dan 'bɔ ci 'bɛ 'ci bɛ, yi'a 'bɛ 'ye dɪ? ⁴²I 'bɔ nɛn yiba -dan a 'i 'yie -goei te yi'a 'ye dɪɛ, -mɛ 'le "wean nɛn yie ve 'i bɔɛzan lɛ 'nan: 'An 'bɔɪ, 'i 'tɔ -e 'an yiba -flu 'si 'i 'yie -goei! -Bluzan, 'i yiba 'si 'i 'yie -goei 'e 'flin 'vaa, -e 'i fɛnan yɪ 'wein. "Bɛ -sru i -kɔlaman yiba -flu 'sidɪ -a 'i bɔɛzan -tɔ yie -goei.»

Yiba 'kpa 'lee yiba -wɪdɪ
(Mt 7.16-20)

⁴³«Yiba 'kpa 'ka 'baa yiba "bewle 'wɪdɪ 'a dɪ! Ɛn yiba -wɪdɪ 'ka 'baa yiba "bewle 'yi 'a dɪ. ⁴⁴O yiba -tɔa 'e 'blɔ man, kɔɔ kaa -tɔa 'nan wa'a -lomin 'naan -tɛin "man dɪ, ɛn wa'a -wen bewle 'naan 'trɔɛn 'fɔn lei man dɪ.

⁴⁵Min nɛn -a ci wɪ a 'yi "bɛ, -a 'le nɛn 'wɪ 'yi bɔala. Ɛn min nɛn -a ci wɪ a -wɪdɪ "bɛ, -a 'le nɛn 'wɪ 'wɪdɪ bɔala. -Yɛɛ ci 'nan, 'wɪ nɛn 'e fadɪ min ji bɛ, -yɛɛ bɔala min 'le.»

Zozi -srunɔn tɪɪɪ
(Mt 7.24-27)

⁴⁶«-Mɛ 'le "wean nɛn kaan laabo Minsan, Minsan, 'pian 'wɪ nɛn maan ve 'cɛɛ bɛ, te ka'a dra dɪ? ⁴⁷Min nɛn e drɛ 'an -sruzan 'a, te yaan wei maan, ɛn e 'ta wɪla "da "bɛ, an "ta -a -kɔnnman 'cɛɛ. ⁴⁸E ya 'le min nɛn e 'ta 'yee 'kɔn -tɔa, yaa -klu cɛɛn 'e trɪdɪ, ɛn yaa -pɔ -fɔ 'plɛblɛ bɛ, -yee 'wɪ 'zv. -Te 'yi 'fa, 'yi nɛn e 'yro "bɛ, ya'a 'kɔlaman 'kɔn zɪɛ -a -wɪdɪ -a dɪ, kɔɔ e

ya 'e 'tɔdɪ -kli. ⁴⁹Pian min nen yaan wei 'man, en ya'a 'ta wɔlɛa 'da 'dɪɛ, -a san a 'le min nen e 'kɔn 'trɔa nyren va, en ya'a -pɔ -fɔlɛ 'trɛ 'ji dɪɛ, -yee 'wɪ 'zɔ. Zɪ 'yi 'fa bɛ, e wɛɛn 'man, en 'kɔn zɪɛ e -wi 'nun. E wiila 'nan 'fo.»

Rɔm min nen 'sounjanun tazan 'a bɛ e pli Zozi man

(Mt 8.5-13; Zan 4.46-54)

7 ¹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ tin 'badɪ man minnun lɛ bɛ, en e -ku Kapanamo. ²'Sounjanun tazan -le nɔan -tɔ man "yaaman 'fla zɪɛ -a da. -A -kadɪ -fɔla tɔ, en -a tazan 'bɔ -a ye 'yi 'kpa tɪɪɪ. ³Zɪ e Zozi 'le 'wɪ 'man bɛ, en e Zuif min ceje -mienun 'pa 'sia 'va, 'nan 'e 'ta 'yee nɔan 'beli. ⁴Minnun zɪɛ o -ku, en o 'bɔ Zozi man. O kɔala 'man -a tru 'badɪ -a. Waa 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Sounjanun tazan 'labɛ, e ya 'le 'i 'wɪ zɪɛ -a drɛ -yrɛ. ⁵E -cee 'lɛɪlɔn ye 'yi, en -yɛɛ 'kɔɛ cin yɪ 'kɔn 'tɔ.» ⁶En Zozi 'kɔdɪ 'sia 'o 'vale waa.

"Yɛɛ -pli 'sounjanun tazan zɪɛ -yee vɛ -nan 'srɔn "bɛ, en min zɪɛ e beenun 'pa 'sia 'nan 'o vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, te 'i 'fli "koe 'nyan dɪ! An 'ka min nen i -wɪamlan -yee 'kuin bɛ -a dɪ, kɔɔ Zuif min 'cɛɛ 'maan dɪ. ⁷Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nen ma'an 'fli yɪlɛ tɪɪɪ -e 'an 'lɔ 'i 'va 'an 'bɔ 'a dɪ. 'Pian an ya 'vale 'i 'wɪ 'tɔ vɪ -e 'mɛn nɔan 'e 'beli. ⁸Kɔɔ 'an 'bɔ 'gɔɛ, 'an 'tanɔn 'bɛ 'an 'paala, en 'mɛn 'sounjanun bɛ mɛɛn o 'paala. -Te maan 'vɪ -a -tɔ lɛ 'nan: «'I 'kɔ, -e 'e 'kɔ. -Te maan 'vɪ -a pee lɛ 'nan: «'I 'ta, -e 'e 'ta. -Te maan 'vɪ 'mɛn nɔan lɛ 'nan: «'I 'wɪ 'gɔɛ -a drɛ bɛ», yaa dra.»

⁹'Sounjanun tazan -le 'wɪ nen yaa 'pa 'e beenun 'le bɛ, zɪ Zozi -a 'man bɛ, yaa 'kan. -A -nan nen 'e man lila minnun "kaga nen o -kɔla -a -sru "bɛ o da, en e 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'nan, Izraɛl 'nɔn 'va bɛ, ma'an min -tɔ yɪlɛ te e yɪ -tɛala Bali da tɪɪɪ zɪɛ dɪ.»

¹⁰Minnun nen 'sounjanun tazan o 'pa 'sia bɛ, "wɛɛ li 'o da "kɔnnɛn "bɛ, te -cɛ 'si nɔan zɪɛ -a man "fo.

Zozi min -kadɪ -tɔ fuu

¹¹"Bɛ -sru en Zozi 'ku 'fla 'tɔ nen waa laabo Naɛn bɛ -a da. -Wɛɛ ku 'o 'vale 'e -srɔnɔn 'lee minnun "kaga "a. ¹²Zozi 'e vɪnan 'e -pli 'fla zɪɛ -a man -klɔn -kpɛin 'srɔn "bɛ, te o "ta -ko min -kadɪ -tɔ -a -yrɛ da. -Cale lɔmɔn -tɔ -le 'nen -tɔwli "nen yaa -ya bɛ, -nyren. 'Flanɔn "kaga 'lee -cale 'bɔ 'bɛ cɪ -kɔnan. ¹³Zɪ Minsan lɪ zɪɛ -a 'yɪ bɛ, -a nyirinda -sɛn "da, en e 'nan -yrɛ 'nan: «Te 'i 'wɔɔ dɪ!»

¹⁴-A -nan nen Zozi pli 'e 'lɛ, e klɛ -planɛn man. En minnun nen -planɛn 'bɔ cɪ o -win -ji bɛ, o -tɔ. En Zozi 'e 'nan: «-Gobonɛn, 'an 'bɔ 'e 'yɪɛ 'nan, 'i 'wɪuan lou!» ¹⁵Min -kadɪ zɪɛ e wɪuan lou, en e 'wɪdɪ 'sia. En Zozi 'e 'nan -a "bɔ "lɛ 'nan: «'Yɪɛ 'nen nen 'gɔ.»

¹⁶Nyɛn minnun pɛɛnɔn cɛɛn, en o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia 'nan: «Bali 'lewei vɪzan -dan 'bɔla -kaa 'va, en 'nyian, Bali -ta 'palɛ 'yee minnun va.» ¹⁷Wɪ nen Zozi -a drɛ zɪɛ, e fuila 'man Zude 'lɛɪlɔn 'lee 'e 'srɔn 'lɛɪlɔn pɛɛnɔn 'ji.

Min -batize drezan Zan minnun 'pa 'sia Zozi 'va
(Mt 11.2-19)

18 En Zan -srunon 'ku 'wɪ zɪe -a 'sinan 'pale Zan lɛ. 'E -srunon "fli laabu, 19 en e o 'pa 'sia Minsan -va. E 'nan -wle 'nan: «Ka laabu -yrɔ 'nan, -yɛɛ ci min nen kua 'man 'nan e -taa "bɛ -a, -baa 'ku min pee man -pɛn tian?»

20 Zɪ o 'bɔ Zozi man bɛ, en o 'nan -yrɛ 'nan: «Min -batize drezan 'ku 'pa 'sia 'i 'va, 'nan -e 'ku laabu 'i 'lɔ 'nan, min nen kua 'man 'nan e -taa "bɛ, -nyrɛn 'yia, -baa 'ku min pee -pɛn?»

21 Tɔ 'bɔ zɪe -a wlu bɛ, te Zozi man "yaa 'non "kaga beli, en e -cɛ -tɛnon "kaga beli, en e -yɔ -wɪdɪ "pin min "kaga -sru, en e yɪɛ 'winon "kaga yɪɛ 'lɛ 'sɔ. 22 Zozi "e 'nan Zan -le 'pasianon zɪe -wle 'nan: «Wɪ nen -kaa -nan 'yɪ 'lee 'wɪ nen -kaa 'man bɛ, ka 'ku -a 'sinan 'pa Zan lɛ. 'Ka vɪ -yrɛ 'nan: Yɪɛ 'winon yɪɛ 'lɛ 'sɔ, "tun "bɔnon 'ta 'wɔ, -kogobe 'si -kogobe 'tɛnon man, "trɔn "winon "trɔn 'lɛ 'sɔ, en minnun nen o kaa bɛ o fuv, en 'yale -tɛnon Bali -le 'wɪ 'nonnon 'man. 23 En "nyian bɛ, min nen e yɪ -tera an da en -a -pɛ -sru 'ka tɔale 'mlɔnmlɔn dɪɛ, Bali -le -fɛa a -a san man.»

24 Zɪ Zan -le 'pasianon 'ku bɛ, en Zozi Zan 'bɔ 'lɛ 'wɪ vɪdɪ 'sia minnun lɛ. Yaa 'vɪ -wle 'nan: «-Mɛ "lɛ "wean nen ka -ku Zan -nanjenle "bui "da? -Cɛn nen fulɔ ci -a nyɔnonnan bɛ, -a -nanjennan "cɛɛ ka -ku dɪ. 25 En -mɛ "lɛ "wean nen ka -ku "mɛn? Min nen e sɔ fenyian 'wɔ 'e da bɛ, -a -nanjennan "cɛɛ ka -ku dɪ. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan minnun nen o sɔ fenyian wɔ 'o da, te 'o 'ci 'sɔ wɪnun dra "lala -a bɛ, o -nyɛanla mingonnan -le 'kuin. 26 'Ka 'ci nron 'nan Bali 'lewei vɪzan nen -yɛɛ "wean nen ka -ku. 'Wɪ 'kpa nen! 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Zan -dan 'mlɪan Bali 'lewei vɪzan da. 27 Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan:

An 'mɛn min -tɔ -tɔala 'i 'lɛ,

-yɛɛ 'i 'lɛ si dra.»

Min nen Bali -a 'vɪ bɛ Zan nen. 28 Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'trɛda blamin -tɔ -dan 'ka 'mlɪan Zan da dɪ. 'Pian minnun nen o ya Bali -le mingonnan trɛdave -a bɛ, o va min "wɛnnen -dan 'mlɪan Zan da.

29 Minnun pɛɛnon Zan wei 'man "yi. En 'sukɔlɛ 'sinon "nyian "o wei 'man "yi. O pɛɛnon zɪɛ, waa -tɔ 'o 'fli -a 'nan, Bali -le tin a 'nonnon, en Zan o -batize drɛ. 30 'Pian Farizen 'non 'lee 'fluba 'ci vɪnon 'ka 'wɪlɛ 'wɪ nen Bali -a "vale 'e dra -wle "bɛ -a man dɪ. -Yɛɛ "wean wa'a 'wɪlɛ "man -e Zan 'e o -batize drɛ dɪ.»

31 En Zozi "e 'nan "nyian 'nan: «-Tɪ man nen an -naagɔnon -kɔnonman, en -tɪ nen waa 'sia? 32 O ya "lɛ 'nan nannannun nen o ya srɔan -tɛnan -guada bɛ, -wee 'wɪ 'zɔ. -A -mienun -a ve 'o bɔɛnun lɛ 'nan: «Kɔ -pɔ -tɛ 'cɛɛ, 'pian ka'a 'tanlɛ dɪ. "Drenun nen o min -wulo -man -taa "bɛ kua -fɔ 'cɛɛ, 'pian ka'a 'wɔlɛ dɪ. 33 Fɛ nen maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ ci 'nan zɪ min -batize

drezan Zan -ta be, e fe 'son, en ya'a -wen mlinle di, en kaa 'vɪ 'man 'nan: <Yɔ -wɪdɪ 'a -a -sru.> ³⁴Be nen 'gʊe 'an 'bɔ Blamin -pɪ -ta, 'an 'fe -ble, 'an 'wen -mlian, en ka 'vɪ 'an man 'nan: <Fe -blɪ -lagu nen 'maan, en -wen -tezan nen 'maan, en 'sukɔle 'sinɔn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'drenɔn bee nen 'maan.> ³⁵Pian minnun nen o dre Bali -le 'nennun -a be, -wee Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ -ci -kɔɔnman.>

Zozi 'ku Farizen min Simɔn -va

³⁶Farizen min -tu nen waa laabo Simɔn be, e Zozi tru 'ba 'nan 'e 'ku fenun -blɪ 'e 'va. Zozi wla Farizen min zɪe -yee 'kuin en e -nyran fenun -sru. ³⁷Lɪmɔn -tu nen e -kɔnnen -weeman 'fla zɪe -a da be, yaa 'man 'nan Zozi a fenun -blɪnan Farizen min zɪe -yee 'kuin. -A -nan nen e -ta -kɔle -tu nen waa -ci 'bʊ 'le -pɔ -zʊ be -a. E ya 'e fadɪ 'nyrɔn nen -a -koei 'a 'nɔnnɔn, en waa wo min man be -a. ³⁸E -tɔ Zozi 'cein 'srɔn, en e -wuɔdɪ 'sia te -a yie yi -sean Zozi 'cein -da. E -sean 'da te yaa buuman 'e 'wulo 'je 'a, te yaa cein 'bɔ leaman 'e man. "Be -sru en e 'nyrɔn 'bɔ 'sen -a cein -da.

³⁹Zɪ Farizen min Simɔn 'bɔ 'wɪ zɪe -a -nan 'yɪ be, en 'e 'ci 'nrɔndɪ 'sia 'nan: <"Te min 'labɛ Bali 'lewei vɪzan nen be, 'te lɪ nen e klɛ 'man 'labɛ yaa -tɔa 'nan 'wɪ 'wɪdɪ 'drezan nen.>

⁴⁰En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: <Simɔn, an ya 'vale 'an 'wɪ 'tu ve 'yie.>

En Simɔn 'e 'nan: <Bali -le 'wɪ 'paazan, 'an 'trɔɛn 'a 'yie.>

⁴¹-A -nan nen Zozi 'e 'nan -yre 'nan: <Min -tu 'be 'lala 'fe min 'fli 'le. Min -tu 'e 'si -kpi yaa tu, en min -tu 'e 'si -kpi fu. ⁴²Zɪ fe -tu 'ka -wɔ -e -o -yee 'lala bɔla dɪe, en e 'lala zɪe -a 'ce o 'flinɔn le. Min 'fli zɪe o yei "be, -tɪe min nen e 'lala 'fe -wle "be -a ye "yi "buɔ? 'I vɪ 'mɛn.>

⁴³En Simɔn 'e 'nan -yre 'nan: <"Mɛɛn 'ji 'le 'nan, min nen e 'lala "kaga 'ce -yre "be -a san nen.>

En Zozi 'a 'vɪ Simɔn le 'nan: <Yia -tɛ.>

⁴⁴-A -nan nen Zozi 'e 'man lila lɪ zɪe -a da. E 'nan Simɔn le 'nan: <Lɪ 'gʊe yia ye? An wla 'yie 'kuin, yɪ'an cein -man 'foe yi -nɔnle dɪ. 'Pian 'yaan cein -man foe 'e yie 'yi 'a, en yaa man buɔ 'e 'wulo 'je 'a. ⁴⁵Yi'a -atu -tɛle 'an man dɪ. 'Pian -yee vɛ be, zɪ an wla paan 'i 'va 'gʊe, ya'a tian 'flinle 'an 'cein leaɔɔ -a 'e man dɪ. ⁴⁶Yi'a 'nyrɔn 'senle 'an 'win -ji dɪ. 'Pian 'e 'nyrɔn nen -a -koei 'a 'nɔnnɔn be -a -sen 'an 'cein -da. ⁴⁷-Yee "wean maan ve 'yie 'nan, Bali -yee 'wɪ 'wɪdɪ fui. En lɪ 'bɔ -a -ci kɔɔn 'an yɪdɪ 'yi -dan zɪe -a. Min nen Bali -yee 'wɪ 'wɪdɪ "wɛnnɛn fui be, min zɪe ya'a yɪdɪ 'yi -dan ci kɔɔnman Bali le dɪ.>

⁴⁸En Zozi 'e 'nan lɪ zɪe -yre 'nan: <Bali 'yie 'wɪ 'wɪdɪ fui.>

⁴⁹Minnun nen o cɪra waa fenun -sru "be, 'o 'ci 'nrɔndɪ 'sia 'nan: <Min 'labɛ, -tɪ nen? En 'be -kolaman blamin -le 'wɪ 'wɪdɪ "fuidɪ -a?>

⁵⁰En Zozi 'a 'vɪ 'nyian lɪ zɪe -yre 'nan: <'Yie yi -teradɪ Bali da 'i 'si 'wɪ 'ji. 'I 'fʊ -trɔɔ.>

Lumənnun -kula Zozi -sru

8 ¹"Bə -sru en Zozi 'ku 'fla -dandan 'lee 'fla "wənwənnənnun da, te e -ko Bali -le 'wɪ 'nənnən vɪdɪ -a -yee mingənnən -blɪdɪ da. -Wɛɛ cɪ 'o 'vale 'e -srunən 'fuda "fli 'a. ²En lumən -mienun nən e -yʊ -wɪdɪ "pin o -sru, en e -cɛ 'si o man bə o -kula Zozi -sru "nyian. Mari nən waa laabo Madala bə e ya o va. Zozi -yʊ -wɪdɪ 'sɔravli "pin lɪ zɪɛ -a -sru. ³En lumən -tʊ nən waa laabo Zanən bə e ya "nyian o va. Lɪ zɪɛ -a -sran 'tɔ nən Suza, -yɛɛ yɪɛ -tɔa Erodi -le 'kən 'va. En lumən -tʊ waa laabo Sizanən bə e ya o va "nyian, 'lee lumən -mienun nən o 'pa Zozi 'lee 'e -srunən 'va 'wee fənun -a bə -wɛɛ cɪ.

'Saa 'fɔzan man -kənnən

(Mt 13.1-9; Mk 4.1-20)

⁴Yi -tʊ da bə minnun "kaga "ta Zozi 'va. O 'si 'fla 'tʊdʊ pɛənən da, en o -ta. En Zozi 'wɪ "paadɪ 'sia o ji -kənnən "ji. Yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan:

⁵«Min -tʊ 'bɛ 'ku 'yee 'saa 'fɔɛ. "Yɛɛ 'saa 'wɛən bɛ, -a 'wɛɛ plɔɛn 'sran -si man. Minnun taanla 'da, en "lomannun -ta, waa blɪ. ⁶-A 'wɛɛ -mie -sran puo da. "Yɛɛ 'bɔ bɛ, en e -ka, 'yɪ 'ka "man "dɪ -le "wɛən. ⁷-A 'wɛɛ -mie -sran fənən nən -tɛɪn -taa "bɔɛ -a -nan. -Tɛɪn zɪɛ e 'tʊ, e blala 'saa man, en yaa -tɛ. ⁸-A 'wɛɛ plɔɛn 'sran 'trɛ 'yɪ "da. E 'bɔ, en e -sɛn "da. -A bə -tʊ 'wɛɛ a "man -yaa tʊ.»

En Zozi -a 'le 'sran -wɛɛ 'nan: «Min nən 'wɪ man "trɔɛn "cɪ -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!»

-Mɛ "le "wɛən nən Zozi 'wɪ tin 'ba -kənnən "ji?

(Mt 13.10-17; Mk 4.10-12)

⁹En Zozi -srunən -a laabʊ Zozi 'lɔ 'nan: «-Kənnən "nən yia -fɔ zɪɛ, -a -ci nən 'nɔn?» ¹⁰En Zozi "e 'nan -wɛɛ 'nan: «Kaa 'gʊɛ, 'ka lɛ nən Bali 'yee 'wɪ yɔɔdɪ nən 'e min "paala 'a bə -a -ci 'si. 'Pian minnun nən o 'ka 'an -srunən 'a dɪɛ, "o 'wɪ pɛənən maan -kənnən "ji. Bali -a drɛ zɪɛ 'nan -e 'o fɛ -nanjɛn, te wa'a -kənnən 'yɛ dɪ, en -e 'o 'wɪ man, te wa'a -ci maan dɪ.»

Zozi 'saa 'fɔzan man -kənnən "cɪ 'vɪ

(Mt 13.18-23; Mk 4.13-20)

¹¹En Zozi "e -wɛɛ 'nan: «-Kənnən "nən maan -fɔ bɛ, -a -ci nən 'gʊ: 'Saa 'wɛɛ bɛ -yɛɛ cɪ "le Bali -le 'wɪ 'nənnən 'le 'wɪ 'zʊ. ¹²Min -mienun -le vɛ bɛ, 'wɪ nən e 'bɔ 'saa 'wɛɛ nən e -sran -si man bɛ -a man bɛ, -yɛɛ bɔa "nyian -wee "man. O Bali -le 'wɪ 'nənnən maan, 'nun tɔɔn -e Satan 'e 'ta -a 'si o ji. Kɔɔ e 'ka 'vale 'o 'ta wula "da -e 'o 'si 'wɪ 'ji dɪ. ¹³Min -mienun -le vɛ bɛ, 'wɪ nən e 'bɔ 'saa 'wɛɛ nən e -sran puo da bɛ -a man bɛ, -yɛɛ bɔa "nyian -wee "man. O Bali -le 'wɪ 'nənnən maan, 'nun tɔɔn o "we "man cɪ "nrandɪ -a. 'Pian wa'a tʊɛ -e -a "sɛɪn 'e 'ku -kɔɔbli dɪ. O

yi -teala "da tu "wennen 'a, 'pian -te 'wɪ 'tɔndɔn bɔdɪ 'sia o man bɛ, tɔɔn -e 'o 'si Bali -sru. ¹⁴Min -mienun -le vɛ bɛ, 'wɪ nɛn e 'bɔ 'saa 'wlɛ nɛn e -sran fɛnan nɛn tɛin -taa "bɔlɛ bɛ -a -nan bɛ -yɛɛ bɔa 'nyian -wee "man. O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn maan, o "we "man. Minnun zɪɛ 'o 'ci "nrɔndɪ 'siala 'trɛda fɛnun "kaga "da. Fɛ yɪdɪ o see "paaman. O ya "vale fɛ pɛɛnɔn 'e drɛ -wee vɛ -a. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -si -tɔa Bali wei lɔ, -e 'e vɪlɛ 'e 'nyranman 'pa o man dɪ. ¹⁵Min -mienun -le vɛ bɛ, 'wɪ nɛn e 'bɔ 'saa 'wlɛ nɛn e -sran 'trɛ 'yi "da bɛ -a man bɛ, -yɛɛ bɔa 'nyian -wee "man. O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn maan 'o 'ci 'fɪdaa 'a. Waa paala 'o 'ji tɛ o 'ta wɪla "da -e -a "nɛn 'e bɔla.»

-Kannen man -kɔnnen

(Mk 8.21-25)

¹⁶"Bɛ -sru ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ "nyian 'nan: «Min 'ka -kannen 'fɔa "nɛn 'vaa -e 'e yɔɔ fɛ -tu -a dɪ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, -e 'e yɔɔ nyinnan "dave wɪlu dɪ. 'Pian yaa -tɔala fɛnan 'wein da, 'nan -e minnun nɛn o -wɪamlan 'yɛɛ 'kuin bɛ, 'o -san yɪ. ¹⁷Maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, fɛ -tu 'ka 'fo 'e yɔɔdɪ -trilii, -e 'e vɪlɛ 'e bɔla 'ji dɪ. ɛn 'wɪ yɔɔdɪ -tu "ka -e 'o vɪlɛ 'o man fɛnan 'wein da dɪ. ¹⁸'Wɪ nɛn maan vɛ 'cɛɛ bɛ, 'ka "trɔɛn "tɔ -yrɛ 'kpa tɪɪt! Kɔɔ min nɛn yaa 'pla 'e 'ji bɛ, -a san lɛ nɛn maan "paa "da "nyian. 'Pian min nɛn ya'a 'palea 'e 'ji dɪɛ, -a "tiennen nɛn -yrɔ "bɛ, waa "sia -yrɔ.»

-Tɪ nɛn Zozi -a "siala 'e drɪ 'a?

(Mt 12.46-50; Mk 3.31-35)

¹⁹ɛn Zozi "bɪ 'lee Zozi "bɪunun -ta. 'Pian minnun "kaga "lɛ "wɛan wa'a -kɔlale -plɪdɪ -a Zozi "srɔn "dɪ. ²⁰Tɔɔn ɛn minnun -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «I "bɪ 'lee 'i "bɪunun a bei, o ya "vale 'wei 'man yɛ.»

²¹ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Minnun nɛn, o Bali wei maan, tɛ o 'ta wɪla "da "bɛ, -wɛɛ cɪ 'an "bɪ 'a, ɛn -wɛɛ cɪ 'an "bɪunun -a.»

Zozi fulɔ 'pleblɛ 'tɪ ta -tɔ

(Mt 8.18, 23-27; Mk 4.35-41)

²²Yi -tu da bɛ, Zozi 'fɔ -klɔ -tu -ji 'o 'vale 'e -srɔnnɔn 'a, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Kaa kɪ 'yi -sru.» ɛn o -si 'sia. ²³Wɛɛ -kɔn -kɔnnan 'yi yɪɛ da bɛ, ɛn yi -fɔla Zozi da. Tɔɔn fulɔ 'pleblɛ 'tɪ "fɛɛndɪ 'sia 'yi zɪɛ -a yɪɛ da, ɛn 'yi 'sɛndɪ 'sia 'klɔ -ji. 'Wɪ nɛn e 'bɔ o man bɛ, e ya 'pleblɛ.

²⁴-A -nan nɛn -a -srɔnnɔn -pli "man, ɛn waa fuɔdɪ 'sia. Waa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɪ 'san! 'Kɪ 'san! 'I 'fuɔ! 'Kɪ 'nan cɛɛn 'nyandɪ man.»

ɛn Zozi wɪuan, e paan fulɔ 'lee 'yi da 'pleblɛ. 'Nun tɔɔn fulɔ "fɛɛndɪ -ta "tra, ɛn 'yi 'ta "tra. ɛn fɛnan -tɔ flu.

²⁵"Bɛ -sru ɛn Zozi 'a laabɪ 'e -srɔnnɔn 'lɔ 'nan: «Ka'a yi tɛala 'an da dɪv?»

'Wɪ nɛn Zozi "sia -a drɛnan bɛ, e o cɛɛn nyɛn -a, ɛn e o 'lɛbɔ "fɔ. Waa laabɪdɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «Mɛ "sv -man min 'bɛ cɪ zɪɛ? Yaa 'vɪ fulɔ 'lee 'yi lɛ 'nan, 'o 'ta -tɔ, ɛn waa wei 'man 'yi.»

Zozi min nen -yu -wliɖi "ci -a -sru "be -a beli
(Mt 8.28-34; Mk 5.1-20)

²⁶Zozi 'lee 'e -srunɔn Galile 'yi cɛɛn 'ji, ɛn o 'bɔla Geraze 'nɔn 'le 'lɛglɔn 'ji. Geraze 'lɛglɔn 'lee Galile 'lɛglɔn a 'o cin yra 'sɛzɛ, 'pian 'yi 'bɛ o "cɛɛn 'e cin man. ²⁷Zɪ Zozi 'si -klu -ji, e sɔɔnla "tra "bɛ, ɛn 'fla zɪɛ -a da min -tɔ -ta -a 'lɛ. Min zɪɛ -yu -wliɖi "kaga "a -a -sru. -A -nan 'mɔn 'kpa te ya'a sɔ wo 'e man dɪ, ɛn ya'a 'nyian 'kuin dɪ, 'pian e nyian min -yɾɛ da. ²⁸Zɪ e Zozi 'yɪ bɛ, ɛn e paan. E "po sɔɔn Zozi 'wlu, ɛn yaa 'vɪ -yɾɛ wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «Zozi, 'yie -mɛ "wɪ nen 'an man? Bali nen min ta lou "bɛ -a -pɪ nen yia, maan -tɔa zɪ. 'I yra 'si, te 'i 'tɛ 'pa 'an da dɪ!» ²⁹Zozi a -a vɪnan -yu -wliɖi "lɛ 'nan, 'e 'si -a -sru. -Yee "wean nen e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.

Min zɪɛ -yu -wliɖinun a -a -sru -a -nan 'mɔn. Minnun -a -pɛ -yɾuman -bulalɛ baa -a, -e 'o -bulalɛ -fɔ -a cɛin -man. 'Pian e baa zɪɛ -a "cɛɛnman 'e man, -e -yu -wliɖinun 'o 'ku -a "bui "da.

³⁰Zozi -a laabv -yɾɔ 'nan: «'I 'tɔ nen 'nɔn?»

ɛn e 'nan Zozi lɛ 'nan: «'An 'tɔ nen -kuli 'pa 'tɔ.»

-Yu -wliɖi "kaga "nen -a -sru, -yee "wean nen e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.

³¹-A -nan nen -yɔnun 'bɔ toba -fɔɖɪ 'sia Zozi lɛ 'nan: «'I yra 'si, te 'i 'tɔ 'ku man 'nan 'ku 'ku -klu nen -a 'leda "ka "dɪɛ, -a ji dɪ.»

³²Tɔ zɪɛ -a wlu bɛ, te 'sru 'pa 'tɔ a 'e 'blɪnan o "srɔn 'pɔn -tɔ da. ɛn -yu -wliɖinun -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'I yra 'si, 'i 'ku 'pa 'sia 'srunun nen 'labɛ o va -e 'ku 'fɔ o -sru.» -A -nan nen Zozi 'si -nɔn -wlɛ, ɛn o -ku. ³³-Yu -wliɖinun 'si min zɪɛ -a -sru, ɛn o -fɔ 'srunun -sru. 'Srunun 'bɔ flɪn 'sia pɔn 'sean man zia, ɛn o pɛɛnɔn 'sɛn 'yi 'va, te 'yi o -tɛɛman.

³⁴Zɪ 'sru -sru "pinɔnɔn 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o -tɛ -ji flɪn -a. O -ku -a -nan 'sinan 'palɛ 'fla 'lee fei -paannun da. ³⁵-A -nan nen minnun -ku 'wɪ nen e drɛ bɛ -a -nan yulɛ. O 'bɔ Zozi man, ɛn o min nen -yɔnun 'si -a -sru "bɛ, -a 'yɪ. Sɔ a "da 'e wɔɖɪ, ɛn e ya 'e -nyrandɪ Zozi 'cɛin -man, te -a ta 'si. Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, "klan -sɛn o ji. ³⁶Minnun nen 'wɪ zɪɛ e drɛ o yie man bɛ, zɪ e drɛ 'lɔɔ ɛn -yu -wliɖi 'si min zɪɛ -a -sru "bɛ, waa -nan 'sinan 'pa -wlɛ. ³⁷-A -nan nen Geraze 'nɔn "kaga toba -fɔɖɪ 'sia Zozi lɛ 'nan, 'e 'si 'wee 'lɛglɔn 'ji. Kɔɔ 'wɪ nen Zozi -a drɛ bɛ "klan -dan -sɛn o ji. ɛn Zozi 'fɔ -klu -ji, 'nan -e 'e 'li 'e da.

³⁸Min nen Zozi -a beli bɛ e 'nan Zozi lɛ 'nan: «'I yra 'si, 'kuɛ 'ko 'yia!» 'Pian Zozi "e -yɾɛ 'nan: ³⁹«-Ceje! 'I 'ku 'yie "kɔnnɛn, -e 'wɪ pɛɛnɔn nen Bali -a drɛ 'yie bɛ, 'i -nan 'sinan 'pa!» E -ku, ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nen Zozi -a drɛ -yɾɛ "bɛ, yaa 'sinan 'pa 'fla yei fɛ pɛɛnɔn 'nan.

Zairus 'lu 'lee lɪ nen e klɛ Zozi 'le sɔ man bɛ
(Mt 9.18-26; Mk 5.21-43)

⁴⁰Zɪ Zozi 'li 'e da Galile 'lɛglɔn 'ji bɛ, e 'bɔla, te min "kaga "a -a -pennan. O -ta -a 'sile -sia. ⁴¹-A -nan nen Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn 'tazan -tɔ nen, waa

laabo Zairus bɛ, e -ta Zozi 'va, e "po sɔɔn 'wlu. E Zozi tru 'badɪ 'sia 'nan 'o 'ku -a 'yee 'kuin. ⁴²Kɔɔ -yee 'nen 'tɔwli 'a -kanan. 'Nen zɪɛ lɪmɔn nen, ɛn -a lɛ a -fuda 'fiili.

En Zozi sɔɔnla -a -sru, te minnun -a -mɛan "man -pɛ pɛɛnɔn da. ⁴³Minnun zɪɛ o yei "bɛ, lɪ -tu a -nan, -cɛ a "man. -Cɛ zɪɛ e nyen -sɛanla "man, -a -nan lɛ -fuda "fli 'bɔ. [E -dɔdɔɔ drɛ "kaga "buɔ "lɛ "wean, -yee "lala pɛɛnɔn 'nyan -yɔɔ.] 'Pian -dɔdɔɔ -tu 'ka -kɔlale -yee -cɛ zɪɛ -a 'yile yɪdɪ -a "fo "dɪ. ⁴⁴Lɪ zɪɛ e pli Zozi man 'e koda zia, ɛn e klɛ -yee sɔ 'lebo "man. 'Nun tɔɔn, nyen -srandɪ "man 'lɛ 'tɔ.

⁴⁵En Zozi 'a laabu 'nan: «Tɛ klɛ 'an man?»

Zɪ min -tu 'ka 'wɪlɛ dɪɛ, ɛn Pɪɛri 'e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, min "kaga 'i 'si -fɔ, ɛn minnun 'i -mɛan "man -pɛ pɛɛnɔn da.»

⁴⁶'Pian Zozi 'e 'nan: «'Wɪ 'kpa, min -tu klɛ 'an man. Maan -tɔa 'nan 'pleblɛ 'tɔ 'bɔla 'an 'ji.»

⁴⁷Zɪ lɪ zɪɛ, yaa -tɔ 'nan, Zozi -a -kɔnnɛn 'yɪ bɛ, e nyɔɔndɪ 'sia, ɛn e -ta. E "po sɔɔn Zozi 'wlu. 'Wɪ nen e drɛ 'lɔɔ, ɛn 'e klɛ Zozi man bɛ, yaa 'vɪ minnun pɛɛnɔn yɪɛ man. ɛn e 'yee -cɛ -nyandɪ wɪ 'vɪ 'nyian. ⁴⁸-A -nan nen Zozi 'e -yɛɛ 'nan: «An 'lu, i yɪ -tɛra 'an da, -yee "wean nen i beli. 'I 'fɔ -trɔɔ!»

⁴⁹Zozi 'fɔ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, ɛn cin yɪ 'kɔn 'tazan Zairus -lɛ "kɔnnɛn 'pasiazan -tu -ta, ɛn e 'nan Zairus lɛ 'nan: «'I 'lu 'ka 'va. Te 'i Bali -lɛ 'wɪ "paazan "koe "nyan "nyian dɪ.»

⁵⁰Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e 'nan Zairus lɛ 'nan: «Tɛ 'i "klan dɪ. 'I yɪ -tɛra 'an da, -e 'e 'beli.»

⁵¹Zɪ o 'bɔla "kɔnnɛn "bɛ, Zozi 'ka 'wɪlɛ "man -e min -tu 'e -wla -a -sru 'kuin dɪ. 'Pian yaa -si -nɔn Pɪɛri 'lɛɛ Zan 'lɛɛ Zaji 'lɛɛ 'nen "tɪ 'lɛɛ 'nen "bu "lɛ 'nan 'o -wla. ⁵²Minnun nen 'kuin bɛ, o pɛɛnɔn a -wɔɔnan, te o -pɛ a 'o 'win -ji. En Zozi 'e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Tɛ 'ka 'wɔɔ dɪ! 'Nen 'gɔɛ ya'a 'kalɛ dɪ, 'pian e ya yɪ -tenan.»

⁵³Minnun -a sɛɛ wɔdɪ 'sia, kɔɔ waa -tɔa 'nan e -ka. ⁵⁴'Pian Zozi 'nen 'bɔ 'kun 'e 'pɛ -man, ɛn yaa 'vɪ wei 'pleblɛ 'ji 'nan: «'Nen, 'i 'wluan lou!» ⁵⁵'Nun tɔɔn 'nen zɪɛ e fuɔ, ɛn e wluan lou. Zozi 'e 'nan, 'o fɛ -nɔn -yɛɛ 'e -blɪ. ⁵⁶'Wɪ nen Zozi -a drɛ bɛ, e 'nen "tɪ 'lɛɛ -a "bu 'kan. En Zozi 'e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Tɛ 'o 'wɪ zɪɛ -a -nan sɛɛ wɔ min -tu lɛ dɪ.»

Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli 'pa 'sia "flivli

(Mt 10.1, 5-14; Mk 6.7-13)

9 ¹Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli "bɛ o cin 'yɪ. E -kɔladɪ 'lɛɛ 'pleblɛ -nɔn -wɪlɛ 'nan -e 'o -yɔ -wɪdɪnɔn -pin minnun -sru, -e 'o -cɛ 'si minnun man. ²E o 'pa 'sia 'nan 'o 'ku -a vɪ minnun lɛ 'nan Bali -lɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔ, te o -cɛ "sia minnun man. ³Zozi 'e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Tɛ 'ka fɛ -tu 'sia dɪ! -Yɛɛ cɪ "lɛ "tonyrin -lɛ 'wɪ 'zɔ, ɛn "lɛ 'pada 'lɛ 'wɪ 'zɔ, ɛn "lɛ -blɪfɛ -lɛ 'wɪ 'zɔ, ɛn

"le "lala -le 'wɪ 'zv. -A pɛɛnɔn zɪɛ, te 'ka -tu 'sia "fo "dɪ! Ǝn te 'ka 'tralɛ 'sia "fli "dɪ. ⁴Kɔn nɛn 'ka wla 'ji 'nan o 'ka 'sia tuglɪ bɛ, -a -ji nɛn 'ka 'fʊ, -e 'ka 'kʊdɪ 'e 'bɔ. ⁵-Te ka 'bɔla 'fla 'tu da, ɛn -a -nannɔn 'ka 'ka 'silɛa dɪɛ, ɛn wa'a 'trɔɛn "tɔlɛ 'cɛɛ dɪɛ, 'ka 'si 'fla zɪɛ -a da. 'Pian "cɛɛ 'si 'fla 'bɔ da bɛ, 'ka 'cɛin -man fuɔn -koei 'trɔa o da, -a -ci -kɔɔndɪ nɛn 'nan 'ka 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji.»

⁶Zozi -srɔnɔn 'fuda "fli zɪɛ, o -kʊ. O ciɪ 'flanun da, te o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnɔn lɛ, te o -cɛ "sia minnɔn man fɛ pɛɛnɔn 'nan.

Erodi ci 'kla "tra "dɪ
(Mt 14.1-2; Mk 6.14-16)

⁷Erodi nɛn e Galilɛ 'lɛglɔn 'paala bɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Zozi cɪ -a drɛnan bɛ yaa 'man. Ǝn zɪ kɔ 'e ci 'nrɔn bɛ, ya'a tɔa dɪ. Kɔɔ min -mienun -a ve 'nan: «Min -batize drezan Zan nɛn e -ka bɛ, -yɛɛ fuɔ.» ⁸Ǝn min plɔɛnnun -a ve 'nan: «Bali 'lewei vɪzan Eli nɛn 'li bɛ, -yɛɛ 'ta 'e 'fli -kɔɔnlɛ.» Ǝn min -mienun "o 'vɪ 'nan: «Bali 'lewei vɪnɔn nɛn 'li bɛ, -a -tu 'bɛ fuɔ.» ⁹'Pian Erodi 'e 'vɪ 'nan: «Ɔn 'bɔ 'gʊɛ, 'mɛn minnɔn 'bɛ Zan -wulo cɛɛn. Ǝn min nɛn an -yɛɛ 'wɪ maan 'gʊɛ, -tɪ 'bɛ 'mɛn 'bɛ 'a?» -Yɛɛ "wɛan Erodi -a man -wɛɛdɪ 'sia 'nan 'e Zozi ye.

Zozi -blɪfɛ -nɔn min -kpi 'soolu lɛ
(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44; Zan 6.1-14)

¹⁰Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda "fli "bɛ o 'li 'o da. Ǝn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn, waa dre bɛ, waa 'sinan 'pa Zozi lɛ.

"Bɛ -sru ɛn Zozi 'ku o 'saza 'a 'fla 'tu nɛn waa laabo Bezaida bɛ -a 'srɔn.

¹¹Min "kaga "o -kunan 'yɪ, ɛn o -kula Zozi -sru. Zozi 'ka o lilɛ 'o da dɪ. E Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'wɪ 'vɪ -wlɛ, ɛn minnɔn nɛn -cɛ cɪ o man bɛ, e -cɛ 'si o man.

¹²Zɪ funninmlan "ta "paala bɛ, ɛn Zozi -srɔnɔn pli Zozi man. O 'nan -yrɛ 'nan: «I vɪ minnɔn lɛ 'nan, 'o 'ku fei -paannun 'lee 'flanun nɛn -kogo 'gʊɛ -a da, -e 'o -blɪfɛ 'lee nyinnan "nan 'yɪ. Kɔɔ fɛnan nɛn -kaa cɪ 'gʊɛ, min 'ka 'nyɛanla 'nan dɪ.»

¹³Ǝn Zozi "e -wlɛ 'nan: «'Ka 'bɔ, 'ka 'blɪfɛ -nɔn -wlɛ!»

Ǝn o 'nan -yrɛ 'nan: «'Kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli "nɛn 'ku 'lɔ "cɛ. I ya "vale 'nan, 'ku 'ku minnɔn "kaga 'labe o -blɪfɛ 'lɔ?» ¹⁴Minnɔn nɛn -nan bɛ, -klɔnmɔn a 'o va -kpi 'soolu.

Ǝn Zozi -a 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «'Ka o -nyran 'e cin da -fuba 'souzou.»

¹⁵Waa drela "da, ɛn o pɛɛnɔn 'nyran. ¹⁶Zozi 'kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli zɪɛ -a 'si, 'e yra -tɔ laji lou, ɛn e Bali muo "fɔ. E 'kpɔunnun "nɛn jɛɛn, ɛn yaa -nɔn 'e -srɔnɔn lɛ 'nan 'o -pli 'minnɔn zɪɛ o man. ¹⁷O pɛɛnɔn -a blɪ, o 'kan. Ǝn -a -mie nɛn e -fʊ bɛ waa -tɛ 'e cin da, e saannɛn 'fa -fuda "fli.

Min nɛn Zozi cɪ -a bɛ Pieri -a 'vɪ
(Mt 16.13-20; Mk 8.27-30)

¹⁸Yi -tu da Zozi a Bali tru 'banan 'e 'saza, te -a -srɔnɔn a -a "srɔn. Ǝn yaa laabu -wlɔ 'nan: «Minnɔn "o 'nan, -tɪ nɛn 'maan?»

¹⁹O -yre 'nan: «Min plɔɛn 'o 'vɪ 'nan, min -batize dreʒan Zan nen 'yia. Min -mienun 'o 'vɪ 'nan, Bali 'lewei vɪʒan Eli nen 'li bɛ, -nyrɛn 'yia. En o -mienun 'o 'vɪ 'nan, Bali 'lewei vɪnɔn nen 'li bɛ, -a -tʊ 'bɛ fuʊ, -nyrɛn 'yia.»

²⁰En Zozi -a laabu -wɔɔ 'nyian 'nan: «Kaa "nun, "ka 'vɪ 'nan, -tɪ nen 'maan?» En Pieri 'e -yre 'nan: «I ya Crizi nen, Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnun 'si 'wɪ 'ji bɛ -a.»

²¹En Zozi 'wɪ 'pla -wɛ 'kɪʒla 'nan, tɛ 'o 'wɪ zɪɛ -a vɪ min -tʊ lɛ 'mlɔnmlɔn dɪ!

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɪ -kanɔn 'va wɪ 'vɪ
(Mt 16.21-23; Mk 8.31-33)

²²Zozi 'a 'pla "da "nyian -wɛ 'nan: «E ya 'e vɪdɪ 'nan, Blamin -pɪ 'e yra ye "kaga. En "nyian bɛ, min cejenun 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn -a dra 'o 'pɛla koda, en o Blamin -pɪ -tɛa. -A yi yaagazan da -e 'e 'wluan -kanɔn 'va.»

Zozi -sru 'ta wudɪ
(Mt 16.24-28; Mk 8.34-9.1)

²³"Bɛ -sru en Zozi 'e 'nan o pɛɛnɔn lɛ 'nan: «Min nen e ya "vale 'e dra 'an -sruzan 'a bɛ, 'e 'wɪ tʊ pɛɛnɔn man yra yɪdɪ man, en 'e 'wɪ -kadɪ man yɪba "plan da -e 'e -sɔɔnla 'an -sru. ²⁴Kɔɔ min nen e ci 'e 'ladɪ 'yee 'trɛda da bɛ, -yee 'trɛda -taa 'sɪlɛ -yrɔ. 'Pian min nen 'e 'pɛ 'si 'yee 'trɛda da "fo, en yaa -nɔn 'mɛn bɛ, -a san 'bɛ 'belɪdɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -a ye. ²⁵-Tɛ min 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'yɪ, en 'belɪdɪ 'si -yrɔ "bɛ, -a -ci nen 'nɔn? -A -ci "ka "dɪ. ²⁶Min nen, 'yra -a -tɛa -a vɪdɪ -a 'nan 'e ya 'an -sruzan 'a bɛ, en -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ, 'mɛn 'wɪ vɪdɪ min pee lɛ yra -a -tɛa "bɛ, Blamin -pɪ -yee vɛ yra -tɛa "nyian tʊ nen e -taa "man "bɛ -a man. E -taa 'e 'bɔ 'lɛ 'tɛ 'san 'lee 'e "tɪ "lɛ 'tɛ 'san 'lee 'e "tɪ "lɛ 'pasianɔn 'lɛ 'tɛ 'san da. ²⁷Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪʒɪ 'a 'nan, min -mienun a fɛ 'gʊɛ -a -nan bɛ, wa'a 'kaa 'vaa -e 'o -tʊ 'nan Bali mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sia dɪ.»

Zozi -srɔnɔn yaaga Zozi 'yɪ 'yee 'tɛ 'san wlu
(Mt 17.1-9; Mk 9.2-10)

²⁸Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ, -a -nan yi 'sɔra "bɛ -sru, en e Pieri 'lee Zan 'lee Zaji 'sia, en o -kʊ Bali trʊ 'balɛ pɔn -tʊ da. ²⁹E ya Bali trʊ 'banan, en -a yra liladɪ 'sia, en -yee sɔ dre 'fuʊvɪ 'yɪrɪyɪ. ³⁰-A -nan nen 'o 'vale min "fli "a o -sɛɛ "wudɪ 'sia. Min "fli zɪɛ Moizi 'lee Eli nen waa. ³¹Bali -lɛ 'tɛ 'san o si -fɔ, en 'wɪ nen e "ta -daa "drele Zozi lɛ Zeruzalɛm bɛ, waa -nan wɪ vɪdɪ 'sia -yre.

³²Tʊ zɪɛ -a wlu bɛ, tɛ yi -fɔla Pieri 'lee min "fli "nen o -kʊ waa bɛ, o da "fo. 'Pian o fuʊ en o Zozi 'yɪ Bali -lɛ 'tɛ 'san wlu. En o min "fli 'yɪ "nyian 'o 'tɔdɪ -a "srɔn. ³³Minnun zɪɛ "wɛɛ 'si Zozi "srɔn "bɛ, en Pieri 'e 'nan Zozi lɛ

'nan: «'An 'san, e dre 'wɪ 'yi 'a ɛn -kaa ta 'gu. Ku segle pannen yaaga -tɔa. -A -tu a 'yie vɛ -a, -a -tu a Moizi -le vɛ -a, ɛn -a -tu a Eli -le vɛ -a.» 'Wɪ nɛn Pɪəri -a 'vɪ bɛ, yaa 'vɪ 'e lei -sru.

³⁴Zɪ Pɪəri a 'wɪ zɪɛ -a vɪnan bɛ, ɛn 'lolu -koei 'trɔa o da. 'Lolu -koei 'a -trɔanan Zozi -srunɔn da 'fo. -A -nan nɛn nyɛn o cɛɛn. ³⁵'Nun tɔɔn wei -tu wɪ 'lolu -koei 'bɔ 'va. E 'nan: «'An 'pɪ nɛn, maan 'si 'va 'bɛ, -nyrɛn 'bɛ. 'Ka 'trɔɛn 'tɔ -a wei lɛ!» ³⁶Zɪ wei zɪɛ e wɪ bɛ, ɛn Zozi 'fʊ 'e 'tʊwli. 'Wɪ nɛn Zozi -srunɔn 'a -nan 'yɪ bɛ, wa'a -nan sɛɛ wɔlɛ min -tu lɛ 'fo 'vaa ɛn Zozi 'ku laji dɪ.

Zozi -yʊ -wɪdɪ 'pin 'nɛn 'tʊ -sru
(Mt 17.14-21; Mk 9.14-27)

³⁷Zɪ tʊ cɛɛn bɛ, ɛn o pɔn sɔɔn 'ji. Min 'kaga 'ta Zozi 'sɪlɛ -sia. ³⁸Minnun 'bɔ zɪɛ o yei 'bɛ, min -tu -paandɪ 'sia. Yaa 'vɪ 'nan: «Bali -le 'wɪ 'paazan, mɛɪn tru 'baa, 'i 'mɛn 'nɛn 'gʊɛ -a -nanjɛn! -Yɛɛ cɪ 'mɛn 'nɛn 'tʊwli 'a. ³⁹-Yʊ -wɪdɪ 'tʊ -taa 'da, 'nun tɔɔn -e 'e -paandɪ 'sia. -Yʊ -wɪdɪ 'bɔ -a 'cɛɛn 'da, tɛ yaa 'le -pɔɛ bɔa. 'Yɛɛ vɪnan 'e 'si 'da 'bɛ, tɛ e 'tɛ 'pa 'da 'kaga. ⁴⁰Mɛɪn -srunɔn tru 'ba 'nan, 'o 'yʊ -wɪdɪ zɪɛ -a -pin -a -sru. 'Pian wa'a -kɔlɛlɛ -a dɪ.»

⁴¹ɛn Zozi 'e 'nan: «-Naagunɔn, 'cɛɛ yi -tɛradɪ Bali da 'ka 'dɪ. 'Ka 'wɪ 'wɪdɪ 'dra. Tʊ wɛa nɛn 'nyian maan dra 'ka 'va? 'An 'koe -nyaan 'ka man 'e 'tun. 'I 'ta 'yie 'nɛn 'a 'gu!»

⁴²Zɪ 'nɛn 'bɔ 'ɛ -pli Zozi man bɛ, ɛn -yʊ -wɪdɪ -a -tria 'tra. Yaa cɛɛn 'da. 'Pian Zozi 'e yra 'tɔn 'tɔ -yʊ -wɪdɪ 'da, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'si 'nɛn 'gʊɛ -a -sru.» Zɪ Zozi -a belɪ bɛ, ɛn e 'nan -a 'tɪ 'lɛ 'nan: «'Yie 'nɛn nɛn 'gu.» ⁴³Bali -le -dan 'lee -yɛɛ 'pleblɛ min pɛɛnɔn 'kan.

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɪ -kanɔn 'va wɪ 'vɪ 'nyian
(Mt 17.22-23; Mk 9.30-32)

'Wɪ nɛn Zozi -a dre bɛ, min pɛɛnɔn 'plo 'fʊ 'e 'fɔdɪ. -A -nan nɛn Zozi 'a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: ⁴⁴«'Ka 'trɔɛn 'tɔ 'wɪ 'gʊɛ -yrɛ 'kpa tɪglɪ! Minnun 'ta -daa Blamin -pɪ -nɔnlɛ minnun lɛ -e 'o -tɛ.» ⁴⁵-A -srunɔn 'ka 'wɪ zɪɛ -a -ci manlɛ dɪ. -A -ci a 'e yɔɔdɪ -wɔ, 'dʊ -e 'o vɪlɛ 'o -ci man dɪ. 'Pian -a -ci laabudɪ 'klan o -tɛ.

-Tɪɛ cɪ Zozi -srʊzan -dan a?
(Mt 18.1-5; Mk 9.33-37)

⁴⁶'Bɛ -sru -sa -tu -tria Zozi -srunɔn yei. -Sa zɪɛ -nyrɛn 'nan, -tɪɛ cɪ o yei Zozi -srʊzan -dan a? ⁴⁷Zozi 'a -kɔnnɛn 'yɪ -wɔ. -A -nan nɛn e 'nɛn 'wɛnnɛn 'tʊ 'si, yaa -tɔ 'e 'srɔn, ⁴⁸ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Min nɛn e 'nɛn 'wɛnnɛn 'gu -a 'kun tɪglɪ 'mɛn 'wɛan bɛ, tɛ 'an 'bɔ nɛn yaan 'kun tɪglɪ. ɛn min nɛn yaan 'kun tɪglɪ bɛ, tɛ min nɛn yaan 'pa 'sia 'trɛda bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa 'kun tɪglɪ.

Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'an -sruzan nɛn 'e 'fli drɛ 'nɛn 'wɛnnɛn 'a bɛ, -a san 'bɛ cɪ -dan.»

Min -tu -yɔ -wɪdɪ "pin minnun -sru
(Mk 9.38-40)

⁴⁹En Zan 'e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ 'paazan, kɔ min -tu 'yɪ, tɛ e -yɔ -wɪdɪ -pian 'minnun -sru 'i 'tɔ da. En kɔa 'vɪ -yrɛ 'nan, tɛ 'e drɛ dɪ, kɔɔ ya'a 'ta 'wɪla 'i -sru 'lɛ 'kɔɛ 'wɪ 'zɔ dɪ.»

⁵⁰En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Tɛ 'ka 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ! Kɔɔ min nɛn, -a pɛi 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪɛ, tɛ e ya 'ka 'va.»

Zozi Zeruzalem si 'sia

⁵¹Tɔ nɛn Bali Zozi 'sia 'trɛ 'gɔɛ -a da -e 'e 'kɔ -a laji bɛ, e 'bɔ 'kogo. -A -nan nɛn Zozi 'nyinnan 'e 'fli da, ɛn e Zeruzalem si 'sia. ⁵²E minnun 'pa 'sia 'e 'lɛ. Minnun zɪɛ o -kɔ, ɛn o 'bɔla Samari 'nɔn flɔ. O nyinnan 'nan -wɛɛdɪ 'sia Zozi lɛ 'flɔ zɪɛ -a da. ⁵³Pian Samari 'nɔn 'ka 'wɪlɛ 'man 'fo 'dɪ, kɔɔ Zeruzalem nɛn e 'ta -ko.

⁵⁴Zɪ Zozi -srunɔn Zaji 'lɛɛ Zan 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Minsan, i ya 'vale 'kɔ 'tɛ 'si laji -e 'e o -nan -nyan?» ⁵⁵Zozi 'e man lila o da, ɛn e 'wɪ 'pla -wɪlɛ 'klagla. [Yaa 'vɪ -wɪlɛ 'nan: «Min nɛn ka drɛ -yɛɛ 'nɛnnun -a bɛ -a -cin 'san 'ka 'ji 'va? ⁵⁶Kɔɔ 'an 'bɔ Blamin -pɪ ma'an 'talɛ 'trɛda 'nan -e 'an minnun -tɛɛ 'dɪ. 'Pian an -ta 'nan -e 'an minnun 'si 'wɪ 'ji.]] -A -nan nɛn o 'flɔ pɛɛ da si 'sia.

Zozi -sru 'ta wɔdɪ
(Mt 8.19-22)

⁵⁷Zɪ o ya -kunan -sia bɛ, ɛn min -tu 'e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Fɛnan pɛɛnɔn nɛn i -ko bɛ, kɔɛ 'ko 'yia.»

⁵⁸En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Canjannɛnnun nyinnan a, ɛn 'lomannun 'kɔɛ 'a, 'pian Blamin -pɪ 'lɛ 'fɛ -tu -nan 'ka -e 'e 'wɪlo 'pla 'nan dɪ.»

⁵⁹En Zozi 'a 'vɪ min -tu lɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!»

Min zɪɛ e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Minsan, 'i 'si -nɔn 'mɛn, -e 'an 'kɔ 'an 'tɪ 'wɔ 'vaadrɔ.»

⁶⁰Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Minnun nɛn Bali 'lɛ 'va o cɪ 'o 'kadɪ bɛ, 'i o 'tɔ 'o 'wɛɛ min wɔ. 'Pian 'i 'bɔ 'i 'kɔ -a vɪ minnun lɛ 'nan Bali -lɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔ.»

⁶¹En min pɛɛ -a 'vɪ 'nan: «Minsan, an -taa -sɔɔnlɛa 'i -sru, 'pian an ya 'vale 'i 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'kɔ -si trɔ 'ba 'an 'mangulinun lɔ.»

⁶²En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Tɛ min -si -tu 'sia, tɛ -a 'trɔɛn 'a 'e koda bɛ, -a san zɪɛ ya'a dra Bali -lɛ mingɔnnɛn trɛdave -a 'fo 'dɪ.»

Zozi 'e -srunɔn pɛɛ 'pa 'sia "flivli
(Mt 9.37-38; 10.5-16)

10 ¹"Bɛ -sru ɛn Minsan min -fuba 'sɔravli 'wɪlɛ 'fli 'si 'va, ɛn e o 'pa 'sia "flivli 'e 'lɛ. Yaa 'vɪ -wɪlɛ 'nan 'o 'kɔ 'flɔ 'lɛɛ fɛnan pɛɛnɔn nɛn 'e

"ta -ko be -a -nan. ²En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'Saa 'be tran "kaga "be, 'pian -a -tenon a "wennon. -Yee "wean 'ka Minsan nen fei zie e ci -yee ve -a be -a tru 'ba, 'nan 'e -a -tenon 'pa 'sia -e 'o -yee 'saa be -a -te. ³'Ka -si 'sia! 'Pian 'ka dre "yi, koo an "ta 'ka "paa 'sia 'le 'bla 'nennun nen o "ta -ko plo winun yei "be -wee 'wi zu. ⁴Te 'ka "lala 'lee 'pada 'lee -manwua 'sia di, en te 'ka 'mon -sia min minnun 'to budu -a di.

⁵-Te ka wla 'kon 'tu -ji be, 'ka -a -ji 'non 'to bu 'nan, Bali 'e 'fudu -troo -non -wle! ⁶En -te min -tu a 'kon zie -a -ji, te e ya -fudu -troo -weenan be, 'cee -fea -fudu -troo -non -yre. 'Pian -te 'be "ka "die, 'cee -fea "nen "fo 'e "tun. ⁷Kon nen -a 'le "nen 'non 'ka 'pe 'kun be, -a -nan nen 'ka 'fu. En fe oo fe nen waa -non 'cee -ji -blive -a 'lee mlinve -a be, 'ka -bli en 'ka mlin. Koo min nen e ya 'nyranman -tu 'panan be, -a -non da nen -e -a -pan 'e 'kon. 'Pian te 'ka 'ci 'kon 'le "nen -tocoladi -a "da "di.

⁸'Fla nen ka 'bola "da, en o 'ka 'kun tigli be, fe nen o -taa 'cee be, 'ka -bli. ⁹'Ka -ce 'si minnun man 'fla zie -a da, en 'ka vi -wle 'nan, Bali -le mingonnen -blidi 'sia 'ka 'va. ¹⁰'Pian -te ka wla 'fla 'tu da, en 'fla zie -a danon 'ka 'o yie 'tole 'ka yra die, 'ka 'ku -wee -guada, -e 'ka vi 'nan: ¹¹'Ka -to 'nan, Bali -le mingonnen -blidi 'bo 'kogo. 'Pian ka'a 'wile "man "di. -Yee "wean 'ka fla funon nen e -fu 'ku 'cein -man be, kua -tola 'ka da. -A -koondu nen 'nan 'ku 'pe 'si 'cee 'wi 'ji. ¹²Maan ve 'cee 'wi tigli 'a 'nan, yi nen Bali 'tredanon 'le tin "baa be, 'fla zie -a da 'non 'le yra yidi 'pleble "mlian Sodom non 'le ve da.»

'Flanun nen -a da 'non 'ka yi -telea Zozi da die, Zozi 'wi 'pla -wle
(Mt 11.20-23)

¹³En Zozi -a -to "nen -a yidi -a 'nan: «Koraze 'non, 'wi -taa "bole 'ka man! Bezaida 'non, 'wi -taa "bole 'ka man! Koo, "te 'lebo "fo winun nen o dre 'ka yie man 'gve, 'nan o dre 'fla nen waa laabo Tir 'lee Sidon be -a da be, "te -a da 'non 'si 'o dre wi -wlidi "man -a -nan 'mon. En "te o 'te 'yie 'wi 'o da -a -nan 'mon, en "te o -ce bu so ceen 'o man -a -nan 'mon. ¹⁴-Yee "wean nen maan ve 'cee 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'cee yra yidi 'pleble "mlian Tir 'lee Sidon 'non 'le ve da. ¹⁵En kaa nen ka ci Kapanamo 'non 'a be, e ya 'ka 'ji 'nan ka -ko Bali va laji? -Ceje, 'pian Bali 'ka -sconmlan -kanon 'va.

¹⁶Min nen e 'ka wei 'man "yi "be, te 'an 'bo nen yaan wei 'man "yi. En min nen ya'a 'e yie 'tole 'ka yra die, te 'an yra nen -a san 'ka 'e yie 'tole di. En "nyian be, min nen ya'a 'e yie 'tole 'an yra die, te -a san 'ka 'e yie 'tole min nen yaan 'pa 'sia 'treda be -a yra di.»

Min -fuba 'sɔravli 'wle "fli "be o 'li 'o da

¹⁷Min -fuba 'sɔravli 'wle "fli "nen Zozi o 'pa 'sia be o 'li 'o da ci "nrandi -a. En waa 'vi Zozi le 'nan: «'Ku 'san, 'kue ci -yu -wladunun da. 'Wi nen kua 'vi -wle 'i 'to da 'nan 'o dre be, waa dra.»

18 En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «Maan -tɔa zɪ. An Satan yɪ 'sinan laji, te e 'ta -sɔɔnman 'le laa -paan 'zɔ. 19 An 'bɔ mɛɛn -kɔladɪ -nɔn 'cɛɛ, 'nan -e 'ka 'ta wɔla -sanjre 'lee -mlɛn 'lee Bali 'nanmanzan 'le 'pleble pɛɛnɔn da. 'Wɪ 'tu 'ka 'dra 'cɛɛ 'fo 'dɪ. 20 En te 'ka 'ci 'e 'nran 'nan, cɛɛ cɪ -yɔ -wɪdɪnɔn da dɪ! 'Pian 'ka 'ci 'e 'nran 'nan, 'ka 'tɔ a 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali va!»

Zozi 'e "tɪ 'tɔ 'bɔ

(Mt 11.25-27)

21 Tɔ zɪɛ -a wɪlɔ bɛ, Bali lei 'saun cɪ 'nrandɪ -nɔn Zozi lɛ. -A -nan nɛn Zozi 'e 'nan: «An 'tɪ, yɪɛ cɪ labli 'san -a, ɛn yɪɛ cɪ 'trɛ 'san -a. Mɛɪn 'tɔ 'yɪ 've 'nan 'wɪnɔn nɛn yɪa yɔɔ minnɔn nɛn 'o 'fli 'sɪala 'wɪ 'tɔnɔn -a bɛ o man bɛ, yɪa ta 'bɔla minnɔn nɛn 'o 'fli drɛ nannannɔn -a bɛ -wle. 'Wɪ 'kpa nɛn, kɔɔ 'wɪ nɛn e cɪ 'i 'ci 'sɔ 'a bɛ, -a 'bɔ nɛn yɪa drɛ.

22 Fɛ pɛɛnɔn 'pɛba a 'e wɔdɪ 'an 'lɔ, 'an 'tɪ yɪɛ drɛ zɪ. An 'tɪ 'saza 'bɛ 'an 'bɔ nɛn an cɪ -a -pɪ -a bɛ 'an -tɔa. En 'an 'bɔ nɛn an cɪ -a -pɪ -a bɛ, 'an 'saza 'bɛ 'an 'tɪ -tɔa. En 'nyɪan 'an 'bɔ nɛn an cɪ -a -pɪ -a bɛ, min nɛn an ya 'va 'nan 'an ta bɔala -yɛrɛ 'bɛ, -a san 'bɛ 'an 'tɪ -tɔa.»

23 Zozi 'e 'man lɪla 'e -srɔnɔn 'saza da, ɛn yaa 'vɪ -wle 'nan: «Bali -le -fɛa a kaa nɛn ka 'wɪ zɪɛ -a -nan yɛ bɛ 'ka man. 24 Maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'lewei vɪnɔn 'kaga 'lee mɪngɔnnɛnnɔn -a man wɛɛ 'nan, 'wɪ nɛn kaa -nan yɛ bɛ, 'o 'yɛ, 'pian wa'a yɪlɛ dɪ. En 'nan 'wɪ nɛn kaa maan 'bɛ, 'o maan, 'pian wa'a manlɛ dɪ.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ 'yɪ 'drezan -tɔ man

(Mt 22.34-40; Mk 12.28-31)

25 Fluba 'ci vɪzan -tɔ wɪuan 'nan -e 'e Zozi wei 'kun. En yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ 'paazan, maan dra 'kɔ -e 'an 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ?»

26 Zozi 'e -yɛrɛ 'nan: «Bali -le -pɛɪ 'fluba 'jɪ bɛ, e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'kɔ? -Mɛ 'wɪ nɛn yɪa 'man 'jɪ?»

27 En e 'nan:

«I Minsan Bali yɪ 'yɪ
 'i 'bli pɛɛnɔn 'a!
 'I yɪ 'yɪ 'yɪɛ 'wɪ drɛdɪ pɛɛnɔn 'a!
 'I yɪ 'yɪ 'yɪɛ 'pleble pɛɛnɔn 'a!
 'I yɪ 'yɪ 'i 'ci 'nrɔndɪ pɛɛnɔn 'a!
 En 'nyɪan 'i bɔɛzan -tɔ yɪ 'yɪ
 'le 'yɪɛ 'wɪ 'zɔ.»

28 Zozi 'e -yɛrɛ 'nan: «Yɪa 'vɪ 'kpa. 'I drɛ zɪ -e 'i 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ.»

29 Fluba 'ci vɪzan zɪɛ e ya 'yɛɛ tin 'nɔnnɔn -wɛɛnan, -yɛɛ 'wɛan yaa laabu 'nyɪan Zozi 'lɔ 'nan: «Tɪɛ cɪ 'an bɔɛzan -tɔ -a?»

³⁰En Zozi 'wɪ zɪɛ -a -sru 'vɪ -kɔnnɛn "fɔdɪ -a. E 'nan -yrɛ 'nan: «Min -tu 'si Zeruzalɛm, e 'ta -ko Zeriko. Zɪ e 'bɔ -si yei "bɛ, ɛn crinnɔn 'bɔ 'man, o 'wɔ "da, ɛn o -yee fɛnɔn pɛɛnɔn koo -yrɔ. Waa -sɔn -trillii -a -kadɪ -fɔla tu, ɛn o 'si -a -sru. ³¹"Bɛ -sru ɛn Bali -panzan -tu -si -tuwli zɪɛ -a 'sia. Min nɛn crinnɔn -a -sɔn bɛ, yaa 'yɪ, ɛn e paala "man -kɔɔbli, e -ku. ³²"Bɛ -sru ɛn min -tu nɛn e 'nyranman "paa Bali -pan 'kuin bɛ e -si -tuwli zɪɛ -a 'sia 'nyian. Min zɪɛ Levi min nɛn. 'Wɪ -tuwli "nɛn Bali -panzan -a dre bɛ, -nyren yaa dre. Min nɛn crinnɔn -a -sɔn bɛ, yaa 'yɪ, ɛn e paala "man "kɔɔbli, e -ku. ³³En "nyian bɛ Samari min -tu "ta -ko 'ta wunɔn. E -si -tuwli zɪɛ -a 'sia. E 'bɔ min zɪɛ -a man. Zɪ yaa 'yɪ bɛ, ɛn -a nyrinda -sɛn "da. ³⁴E pli "man, ɛn yaa mlɔnnun yra bɔv 'nyrɔn 'lee -wen -a, ɛn yaa ta yri. Zɪ e cɛɛn "man "bɛ, ɛn yaa 'si 'yee -sɔ da, tɔɔn ɛn e -ku -a -pɛnnɔn nyin -ji 'kuin, ɛn 'e yie 'tɔ "va.

³⁵-A ta tu cɛɛn, e 'lein 'wɛ 'si 'fli, yaa -nɔn -pɛnnɔn nyin -ji 'kɔn san lɛ, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «I yra 'si, 'i yie 'tɔ min 'gɔɛ -a va 'mɛn! "Lala nɛn i "ta -a sɛman -a -wulo -wlu bɛ, -te an -ta bɛ -e 'an bɔla 'yie.» »

³⁶En Zozi -a laabo 'fluba 'ci vɪzan zɪɛ -yrɔ 'nan: «"Yie 'ji, min yaaga zɪɛ o yei "bɛ, -tɛ dre min nɛn crinnɔn -a -sɔn bɛ, -a bɔɛzan -tu -a? 'I vɪ 'mɛn!»

³⁷En 'fluba 'ci vɪzan "e 'nan: «Min nɛn yaa nyrinda 'si bɛ, -a san nɛn.» En Zozi -a 'lɛ 'sran -yrɛ 'nan: «'I 'ku! 'I 'bɔ "i "dre 'nyian zɪɛ!»

Zozi 'kɔ Mat 'lee Mari -va

³⁸Zozi 'lee 'e -srunɔn a -kunɔn -sia, ɛn o 'bɔla 'fla 'tu da. Lɔmɔn -tu a 'fla zɪɛ -a da, waa laabo Mat. E "yi dre Zozi lɛ 'e 'bɔ 'lɛ "kɔnnɛn. ³⁹-A "blu -tu a, wɛɛ laabo Mari. Mari zɪɛ e -nyran Minsan cɛin -man, ɛn yaa wei mandɪ 'sia. ⁴⁰Tɔ zɪɛ -a wlu, te Mat "lɛ yra 'kla "tra "dɪ, fɛnɔn -tɔɛndɪ 'lee 'wɪ "kaga "drɛdɪ -lɛ "wɛan. Tɔɔn e -ta, ɛn e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Minsan, 'an "blu 'an "tɛv 'an 'tuwli fɛnɔn drenɔn. 'Wɪ zɪɛ yi'a siala 'wɪ 'a dɔv? 'I vɪ -yrɛ 'nan 'e 'pa 'an 'va!»

⁴¹En Minsan "e 'nan -yrɛ 'nan: «Mat, 'i 'ci "nrɔnman 'wɪ "kaga "da, ɛn 'i yra 'kla "tra "dɪ. ⁴²'Pian maan ve 'yie 'nan, 'wɪ nɛn e cɪ tɪgl bɛ e ya -tuwli "cɛ. -A 'bɔ nɛn 'i "blu Mari -a -si 'sia 'gɔ, ɛn min 'ka -a sia -yrɔ "fo "dɪ.»

Bali tru 'badɪ

(Mt 6.9-13)

11 ¹Yi -tu da bɛ, Zozi Bali tru 'badɪ 'sia fɛ -tu -nan. Zɪ e cɛɛn "man "bɛ, ɛn -a -sruzan 'tu "e -yrɛ 'nan: «Minsan, 'i Bali tru 'badɪ "paa 'ku 'ji "lɛ zɪ Zan -a paa 'e -srunɔn 'ji bɛ, -yee 'wɪ 'zv.»

²En Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «"Cɛɛ vɪ 'nan ka Bali tru 'ba bɛ, 'ka vɪ 'nan:

'Kɔ "tɪ Bali,

'i dre -e minnun 'o 'i 'tɔ dre -dan!

'Yie mingɔnnɛn -blɔɔtɛ 'e 'ta!

3 Yi -tɔɔv pɛɛnɔn da bɛ,

'i 'kɔ 'blɛfɛ nɛn kɔ cɪ "va "bɛ -a -nɔn 'kɔɛ.

4 'Wɪnɪn nɛn kɔa dra 'yɛ -wɪɔɔtɛ "bɛ, 'i 'cɛ 'kɔɛ!

Kɔɔ min 'wɪ dra 'kɔɛ -wɪɔɔtɛ "bɛ, kɔa "cɛa -yrɛ.

Te 'i 'kɔ 'tɔɪ -e Satan 'e 'kɔ 'man yɪ dɪ!»

5 "Bɛ -sru ɛn Zozi -kɔnnɛn "tɔ -fɔ -wɛɛ. E 'nan: «Min -tɔ a 'ka yei, ɛn -a bee -tɔ -a. Bada -tɔ, ɛn e -kɔ 'e bee zɪɛ -a -va. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: 'An bee, 'i yra 'si, 'i "men 'kpɔɔn yaaga 'fɛ! 6 Min -tɔ "sia 'ta wɔnan, e 'bɔla 'an 'va. ɛn fɛ -tɔ 'ka 'an 'lɔ -e 'an -nɔn -yrɛ "dɪ.»

7 Tɔɔn -a bee zɪɛ, -e 'e vɪ -yrɛ 'nan: 'Yian 'tɔɪ flu! 'An 'kɔn 'fɔ -ji 'va. 'Kɔ 'vale 'men 'nɛnnɪn -a kɔ ya yɪ -tɛnan. Ma'an 'wuanla -e 'an 'kpɔɔn -nɔn 'yɛ dɪ.»

8 -Te min zɪɛ e 'ka "vale 'e wuanla 'e bee -le "wɛan dɪɛ, maan ve 'cɛɛ 'nan, e wuanla 'nan 'e bee a 'e man drɛnan -wɪwɪlu -le "wɛan.

9 -Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan: 'Ka fɛ trɔ 'ba, waa -nɔan 'cɛɛ! 'Ka fɛ -wɛɛ, kaa ye! 'Ka 'kɔn 'tɛ, waa 'lɛ "so 'cɛɛ! 10 Kɔɔ min nɛn e fɛ trɔ "baa bɛ, waa -nɔan -yrɛ. ɛn min nɛn e fɛ -wɛɛman bɛ, yaa ye. ɛn min nɛn e 'kɔn -tɛa "bɛ, waa 'lɛ "so -yrɛ.

11 Min "tɪ "tɔ 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nɛn pɔ trɔ 'ba -yrɔ "bɛ -e 'e -mlɛn -nɔn -yrɛ -a "pa 'ji dɪ. 12 ɛn "nyian bɛ, min "tɪ "tɔ 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nɛn mannyrɛn trɔ 'ba -yrɔ "bɛ -e 'e -sanjɛ -nɔn -yrɛ -a "pa 'ji dɪ. 13 Ka ya min -wɪɔɔtɛ "a, 'pian ka fɛ "yɪ -tɔa -e 'ka -nɔn 'cɛɛ 'nɛnnɪn lɛ. 'Ka "tɪ "nɛn laji bɛ, -a ci "yɪ "mlɛn 'ka da, -yee "wɛan 'ka -tɔ 'nan, e lei 'saun -nɔan minnɪn nɛn waa laabo -yrɔ "bɛ -wɛɛ.»

Zozi 'le 'plɛblɛ "sia nyin?

(Mt 12.22-30; Mk 3.22-27)

14 Yi -tɔ da bɛ, ɛn Zozi bobo -tɔ beli. -Yɔ nɛn e min zɪɛ -a drɛ bobo -a bɛ, Zozi -a -pin -a -sru. Zɪ -yɔ zɪɛ e 'si bobo -sru "bɛ, ɛn min 'bɔ 'wɪɔɔtɛ 'sia. Tɔɔn minnɪn pɛɛnɔn nɛn -nan bɛ, 'wɪ o 'pɔ 'fɔ.

15 'Pian min -mienun "o 'vɪ 'nan: «Yɔnnɪn tazan nɛn waa laabo Belzebul bɛ, -yɛɛ 'plɛblɛ 'nɔn Zozi lɛ, ɛn e -yɔ -wɪɔɔtɛnɪn -pian "minnɪn -sru.» 16 ɛn "nyian bɛ min -mienun -a laabo Zozi 'lɔ 'nan, e 'lɛbo "fɔ wɪ -tɔ drɛ, -e 'o 'tɔ 'nan e "sia laji.

17 Zɪ 'wɪ nɛn -a -cin cɪ o ji bɛ, Zozi 'a -kɔnnɛn 'yɪ bɛ, ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «-Te 'lɛglɔn 'tɔ -ji minnɪn cɛɛn 'e cin man, ɛn o ya -kɪli -tannan 'o cin man bɛ, 'lɛglɔn zɪɛ e -wia. 'Kɔnnɪn -wiiman 'o cin da. 18 -A -tɔwɪli "nɛn "nyian Satan 'lee -yee -yɔnnɪn -le vɛ -a. "Te -wɛɛ cɛɛn 'e cin man, ɛn o ya -kɪli -tannan 'o cin yei "bɛ, "te -yee mingɔnnɛn trɛ -wɪ -a -nan 'mɔn. -Yee "wɛan -te 'ka ve 'an man 'nan Belzebul 'bɛ 'plɛblɛ -nɔan 'mɛn, ɛn 'an -yɔ -wɪɔɔtɛnɪn -pian "minnɪn -sru "bɛ, 'cɛɛ tin 'ka 'nɔnnɔn dɪ. 19 ɛn -te 'wɪ nɛn ka 'vɪ zɪɛ e

ya 'wɪ 'kpa 'a bɛ, 'lɔɔ 'cee minnun bɛ, -tɪ -le 'pleble 'a nɛn 'o 'yɪ -wɪdɪnɪn -pɪan? 'Ka 'bɔ 'le minnun 'bɛ -kɔɔnman 'nan 'cee tɪn 'ka 'nɔnɔn dɪ. ²⁰'Ka -tɔ 'nan, Bali -le 'pleble 'a nɛn an -yɪ -wɪdɪnɪn -pɪan 'minnun -sru. Ɛn 'wɪ zɪɛ -a dɾɛdɪ 'bɛ -kɔɔnman 'nan, Bali -le mingɔnɛn -blɪdɪ 'bɔ 'ka 'va.

²¹Min 'pleble nɛn -kuli -tan fɛnɪn cɪ -yɾɔ, ɛn -a yɪɛ 'a 'yee 'kɔn 'va bɛ, -a yɪfɛnɪn pɛɛnɔn 'man yɾa flu. ²²'Pɪan min nɛn -a 'pleble -cia 'da "bɛ, -te e -ta, ɛn yaa kɪ bɛ, e -yee -kuli -tan fɛnɪn nɛn e yɪ -tera 'da "bɛ -a "kooman -yɾɔ -e 'e -a yɪfɛnɪn -pli.

²³-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'jɪ 'nan, min nɛn e 'ka 'an 'va dɪɛ, te -a peɪ a 'e 'padɪ 'an man. Ɛn min nɛn y'a 'paa 'an 'va -e 'kɪ fɛ tre 'e cin man dɪɛ, yaa fuɪmlan "man.»

Zozi -yɪ -wɪdɪ "lɪdɪ 'e da 'wɪ 'vɪ
(Mt 12.43-45)

²⁴«-Te -yɪ -wɪdɪ 'sɪ min -sru "bɛ, e -cia "wɒdɪ -a fɛnan -kadɪnɪn -nan. E -cia "fɛnan -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e -nyran -nan. 'Pɪan -te y'a 'yɪɛ dɪɛ, -e 'e 'vɪ 'nan: «An lɪa 'an da 'mɛn 'kɔn nɛn an cɪ "nɛn 'jɪ bɛ, -a -jɪ.» ²⁵-Te e -ta, te -a -nan a 'e "koodɪ, te -a -nan fɛ pɛɛnɔn yɾa 'cejɛ, ²⁶tɔɔn -e 'e 'kɪ 'e -sru, -e 'e -yɪ -wɪdɪ 'sɾavɪlɪ "nɛn o -wɪdɪ "mlɪan 'da "bɛ o 'pa 'e 'va, -e 'o 'ta -nyran 'kɔn zɪɛ -a -jɪ. "Yɛɛ 'le 'sran bɛ, min zɪɛ -yee -kɔndɪ -wɪdɪ "mlɪan -a tɛdɛ vɛ da.»

²⁷Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪnɪn zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, tɔɔn ɛn lɪmɔn -tɪ wei wɪ minnun yɛɪ. Yaa 'vɪ 'nan: «Bali -fɛa 'vɪ lɪmɔn nɛn yɛɪ 'y'a ɛn e 'nyɔn 'nɔn 'yɪɛ bɛ -a man.»

²⁸'Pɪan Zozi "e 'nan -yɾɛ 'nan: «Min nɛn e Bali wei maan te e 'ta wɪla "da "bɛ, -a san man nɛn Bali -le -fɛa cɪ.»

Zozi 'ka 'wɪɛ "man -e 'e 'lɛbo "fɔ wɪ dɾɛ dɪ
(Mt 12.38-42)

²⁹Zɪ minnun a trenan "kaga "bɛ, tɔɔn Zozi "e 'nan: «-Naagɪnɔn, ka ya min -wɪdɪnɪn -a. Ka ya "va 'nan, 'an 'wɪ 'tɪ dɾɛ -e 'e -kɔɔn 'nan 'an "sia Bali va. 'Pɪan maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Bali 'ka "nyɪan 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "vɛ pee dra 'ka 'va 'gɪ dɪ, -te y'a 'sɪɛa 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Zonazi -a dɾɛ bɛ -a dɪɛ. ³⁰Kɔɔ Blamin -pɪ -taa "dɾɛɛ 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "vɛ -a -naagɪnɔn lɛ, "lɛ zɪ Zonazi -a dɾɛ 'lɪ Ninɪvɪ 'nɔn lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɪ.

³¹Ɛn lɪmɔn -tɪ nɛn 'lɪ e ya mingɔnɛn -a 'trɛda "tre 'zɪa bɛ, yɪ nɛn Bali minnun -le tɪn "baa bɛ, -yɛɛ 'wɪ -tɔa -naagɪnɔn man. Kɔɔ e 'sɪ 'trɛda fɛnan -kɔɔbɪ 'nan, 'nan -e 'e Salomɔn -le 'wɪ 'tɔdɪ yɪ. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min nɛn -a -dan "mlɪan Salomɔn da bɛ, e ya 'gɪ. ³²Ɛn "nyɪan bɛ, yɪ nɛn Bali minnun -le tɪn "baa bɛ, Ninɪvɪ 'nɔn 'wɪ -tɔa -naagɪnɔn man. Kɔɔ zɪ Zonazi Bali -le 'wɪ 'vɪ -wɪɛ "bɛ, o 'sɪ 'wɪ 'wɪdɪ "dɾɛdɪ man, ɛn o -sɔɔnɪa Bali -sru. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min nɛn -a -dan "mlɪan Zonazi da bɛ, e ya 'gɪ.»

Min nen e Zozi -tɔa "be e ya 'te 'san da
(Mt 5.15; 6.22-23; Mk 4.21)

³³En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Min 'ka -kannen 'fɔa "nen -e 'e yɔɔ dɪ, -te 'be "cɛɛ dɪ, -e 'e wu -pɔ wlu dɪ. 'Pian yaa -tɔala fɛnan 'wein da, -e minnun "ɛ -wla 'kuin be, te waa -san ye.

³⁴Min yie 'be -maan min fɛnan ye. -Te 'i yie a "ji 'kpa be, 'te 'san -sɛan 'i da, yia -tɔa. 'Pian -te 'i yie 'ka fɛnan ye dɛ, 'te 'san -sɛan 'i da, yi'a tɔa dɪ. I ya tɔ pɛɛnɔn man klun va. ³⁵-Yee "wean 'ka drɛ "yi, te fɛ -tɔ 'e 'si -tɔ 'te 'san -lɔ, -e 'ka 'fɔ klun va dɪ. ³⁶Kɔɔ -te 'te 'san a 'e -sendɪ 'i fɛ pɛɛnɔn 'nan, ɛn 'i fɛ -tɔ -nan 'ka 'fɔlɛ klun va dɛ, 'i man -kɔan 'wein 'fo 'le zɪ -kannen 'i 'man dra 'wein be, -yee 'wɪ 'zɔ.»

Zozi 'wɪ 'pla Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn lɛ
(Mt 23.1-36; Mk 12.38-40)

³⁷Zozi 'fɔ 'wɪ tin 'banan, ɛn Farizen min -tɔ -ta -a tru 'balɛ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e 'kɔ fɛnun -bli 'yee "kɔnnɛn. Zozi wɪ "man. Zɪ e -kɔ, e wla -yee 'kuin be, 'nun tɔɔn ɛn e -nyran fɛnun -sru. ³⁸'Wɪ zɪɛ e Farizen min 'plo 'fɔ. Kɔɔ Zozi 'ka 'e 'pɛ -man "foelɛ "lɛ zɪ 'o tranun -a 'vɪ be -yee 'wɪ 'zɔ dɪ.

³⁹-A -nan nen Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Ka Farizen 'nɔn be, ka 'kulenɛn 'lee -pɔ man bei "foeman fɛnyian. 'Pian 'ka 'pɔn -ji a 'e fadɪ crin -pɔan 'lee nyannɛn -pɔan "a. ⁴⁰Ka ya -blɔ -a! Bali nen e fɛ man bei drɛ be, -yɛɛ fɛ -ji drɛ. ⁴¹-Yee "wean fɛ nɛn e cɪ 'cee 'kulenɛn 'lee 'cee -pɔ -ji be, -nyren 'ka -nɔn 'yale -tɛnɔn lɛ, -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ.

⁴²Farizen 'nɔn, 'wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ sinwɛnɛn nen waa laabo manti 'lee ru be, 'lee 'cee sinwɛlɛ pɛɛnɔn be, kaa -fuzan -nɔan Bali lɛ. 'Pian ka'a Bali ye "yi "dɪ, ɛn ka'a va wɪ dra "yi "dɪ. Te 'wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ "lɛ blamin 'e drɛ 'vaa -e 'e fɛ -fuzan -nɔn Bali lɛ.

⁴³Farizen 'nɔn, 'wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ -te ka ya cin yɪ 'kuin be, ka -nyran "nan 'kpagba 'sɪdɪ ye "yi. ɛn -te ka ya -guada be, ka ya "vale min yie 'e 'nan 'ka man -e 'e 'ka 'tɔ bu.

⁴⁴'Wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ ka ya "lɛ min -yrɛ nɛn -a ta a 'e 'sandɪ be -yee 'wɪ 'zɔ. -Te min 'tran "da be, -e fɛ nɛn "ji "be 'e min 'tri "tɔ Bali 'lɛ.»

⁴⁵Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ be, -a -nan nen 'fluba 'ci vɪzan -tɔ -a 'si "da. Yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, -te yia vɪ zɪɛ, te i ya "nyian "kve "srɔn wɔnan.»

⁴⁶En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'Fluba 'ci vɪnɔn, 'wɪ -taa "bɔlɛ "nyian "cee "man! Kɔɔ 'wɪ 'plɛblɛ nɛn kaa ve minnun lɛ 'nan 'o drɛ, te ka'a 'paa o va -a drɛnan dɪ.

⁴⁷'Wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ Bali 'lewei vɪnɔn nɛn 'ka tranun o tɛɛ be, ka 'kɔn drɛ o -yrɛ da. ⁴⁸'Wɪ nɛn 'ka tranun -a drɛ be, e ya 'ka 'ji 'wɪ "yi "a, -yee "wean nɛn ka 'kɔn drɛ Bali 'lewei vɪnɔn zɪɛ o -yrɛ da. ⁴⁹Bali nɛn

'wɪ 'tɔdɪ pɛɛnɔn a -yrɔ "bɛ, e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'e 'cɛn. Yaa 'vɪ 'nan: <An -taa 'an 'lewei vɪnɔn 'lee 'mɛn 'pasianɔn 'a -wlɛ, 'pian o o -mie -tɛa, ɛn o 'tɛ "paa o -mie da.> ⁵⁰ -Yee "wean Bali 'lewei vɪnɔn nɛn minnɔn o tɛɛ 'trɛda pou sianan "bɛ, -naagɔnɔn da nɛn Bali -a nyran -sean. ⁵¹ E 'sia Abel da -trillii, ɛn e 'bɔ Zakari nɛn waa -tɛ Bali -pan 'kɔn 'lee Bali -pan "dave yei "bɛ -a da. Maan ve 'cɛɛ 'nan, -naagɔnɔn da nɛn Bali -a nyran -sean.

⁵² 'Fluba 'ci vɪnɔn, 'wɪ -taa "bɔlɛ 'ka man! Kɔɔ -si nɛn minnɔn -a "siala -e 'o 'kɔ Bali va bɛ kaa 'lɛ 'wɔ. 'Ka 'bɔ 'ka -si 'bɔ zɪɛ -a da dɪ, ɛn "nyian bɛ minnɔn nɛn o ya "vale 'nan 'o 'si zɪɛ -a "siala bɛ, ka -si -tɔ -wɔ!>

⁵³ Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn e 'bɔla Farizen min zɪɛ -yee 'kuin. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn Zozi 'a 'vɪ bɛ, e 'bli 'fɔ 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn 'ji "fo. -Yee "wean -e 'e 'sia tɔ zɪɛ -a man bɛ, o 'wɪ laabu 'sien -yrɔ "kaga. ⁵⁴ Waa dra zɪɛ 'nan -e 'o wei 'kun -e 'o 'kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a man.

'Ka wei 'e 'kɔn 'tɔwli!

(Mt 10.26-27)

12 ¹ ɛn minnɔn trɛdɪ 'sia "nyian Zozi man "kaga 'kpa 'nan -e 'o wei man. O ya "kaga "bɔɔ 'lɛ "wean o "taanmlan 'o cin cɛɛnla da. 'Pian Zozi 'wɪ tin 'badɪ 'sia 'e tɛdɛ 'e -srɔnɔn lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: <'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va Farizen 'nɔn 'lɛ 'mannyan 'lɛ "wean. O wei a 'flivli, -yɛɛ cɪ "lɛ 'mannyan 'lɛ 'wɪ 'zɔ. Te 'wɪ zɪɛ 'e 'ka 'sa -e 'ka 'wɪ drɛ "lɛ -wee 'wɪ 'zɔ dɪ.

² Maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, fɛ -tɔ 'ka 'fo 'e yɔɔdɪ -trillii, -e 'e vɪlɛ 'e bɔla 'ji dɪ. ɛn 'wɪ yɔɔdɪ -tɔ "ka -e 'o vɪlɛ o man fɛnan 'wein da dɪ. ³ -Yee "wean 'wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa ve klun va bɛ, o -taa -a manlɛ yidɛa. ɛn 'wɪ nɛn kaa ve 'sure -ji min lɛ 'kɔn "bɔ 'ji bɛ, o -taa -a trɔan -tɔlɛ min yei.>

Te 'ka "kɔlan min lɔ dɪ!

(Mt 10.28-33; 12.32)

⁴ <'An beenun, maan ve 'cɛɛ 'nan, te 'ka "kɔlan minnɔn nɛn o min po -tɛa, te wa'a 'kɔlaman "nyian fɛ pee drɛdɪ -a dɪɛ, -wɔ "dɪ. ⁵ Min nɛn 'kɔ 'ka "kɔlan -yrɔ "bɛ, maan -kɔɔnman 'cɛɛ. 'Ka "kɔlan Bali lɔ, kɔɔ e -kɔlaman e min -tɛa, ɛn e -kɔlaman e -ko min -a yɛa yɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nan. ⁶ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, "loman "wenwennɛnnɔn 'bɔ nɛn min 'ka o taan "lala "kaga 'va dɪɛ, Bali yie a o -tɔdɪ pɛɛnɔn da. ⁷ ɛn 'cɛɛ ve bɛ, Bali 'ka 'wɔlo "je "pou -tɔdɪ pɛɛnɔn "nɛn -tɔa. -Yee "wean te nyen 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ! Bali 'ka "siala e -cia "loman "kaga "da.

⁸ Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn yaa 'lɛ "cɛan minnɔn pɛɛnɔn 'lɛ 'nan, 'e ya 'an -srɔzan 'a bɛ, 'an 'bɔ Blamin -pɪ maan 'lɛ "cɛan "nyian Bali -lɛ 'pasianɔn 'lɛ 'nan, min 'gɔɛ 'an -srɔzan nɛn. ⁹ 'Pian min nɛn e 'ka "vale 'e ve minnɔn yie man 'nan, e ya 'an -srɔzan 'a dɪɛ, 'an 'bɔ "nyian "an 've Bali -lɛ 'pasianɔn yie man 'nan, 'an -srɔzan "cɛɛ dɪ. ¹⁰ ɛn min nɛn e wɔ 'wɪdɪ Blamin -pɪ man bɛ, Bali -a man wɪ "cɛa. 'Pian min nɛn e wɔ 'wɪdɪ Bali lei 'saun man bɛ, Bali 'ka -a cɛa -yrɛ "fo "dɪ.

¹¹-Te o -ku 'kaa tin 'banon 'cein -da be, 'wɪ nɛn 'kɔ 'ka vɪ be, te -a nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ. -Te Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin nɛn oo, ɛn -te min tanon 'cein -da nɛn oo, ɛn -te mingonnnennun cein -da nɛn oo, 'wɪ nɛn 'kɔ 'ka vɪ be, te -a nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ. ¹²Kɔɔ 'wɪ nɛn 'kɔ 'ka vɪ be, Bali lei -a "paaman 'ka 'ji tu zɪɛ -a wlu.»

Fezan man -kɔnnen

¹³Min -tu nɛn minnun yei "be, e 'nan Zozi le 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, 'i vɪ 'an "buɪ le 'nan, 'ku "tɪ -zia fɛnun be, 'ku -pli!»

¹⁴En Zozi 'e 'nan min zɪɛ -yre 'nan: «-Tɛ 'vɪ 'yie 'nan maan nɛn 'an dre 'ka yei fɛ -plidɪ da tin 'bazan 'a?» ¹⁵En Zozi -a 'vɪ minnun nɛn -nan be -wle 'nan: «Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Te 'ka -weɛ 'nan fɛ pɛɛnɔn 'e 'kɔn 'ka 'lɔ dɪ! Kɔɔ -te min a fezan -a 'kɔ oo, -yee 'belidɪ 'ka 'sia 'e lɔ fɛ man dɪ.»

¹⁶-A -nan nɛn Zozi -kɔnnen 'gʊɛ -a -fɔdɪ 'sia -wle. E 'nan: «Fezan -tu -a, ɛn -yee fei -a. -Yee fei zɪɛ -a ta fɛ 'bɔla "kaga 'kpa. ¹⁷-A -nan nɛn yaa 'nrɔndɪ 'sia 'e 'ji 'nan: «Maan dra 'kɔ? Kɔɔ fɛ pee -nan "ka "nyian -e 'an 'mɛn fɛnun -sɛn -nan dɪ.»

¹⁸Tɔɔn 'wɪ 'tu -cin -tɔ 'ji. -Nyren 'nan: «An 'mɛn fɛnun tre 'kɔnnun -wia, -e 'an pee -tɔ 'kpa -dan. "Be -sru -e 'an 'mɛn fei fɛ 'wle 'lee 'an yɪfɛ pɛɛnɔn -sɛn -ji, ¹⁹-e 'an vɪ 'an 'fli le 'nan: 'An bee, i yɪfɛ a "kaga le "kaga 'wlu vɛ -a. 'I 'flinla 'e "tun, ɛn 'i fɛ -bli 'e "tun, ɛn 'i 'wen mlin 'e "tun, -e 'i 'ci 'e "nran 'e "tun!»

²⁰'Pian Bali -a vɪ -yre 'nan: «Bluzan! Cɛɛgʊ 'pei 'gʊɛ -a man be, 'yie vɛ -nyaan 'trɛ da. Fɛnun pɛɛnɔn nɛn yia tre be, -tɪ -lɔ nɛn e -fo?» »

²¹En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Wɪ 'tɔwli zɪɛ -yɛɛ bɔa min nɛn 'e yɪfɛ -weɛman 'e 'bɔ 'le vɛ -a be -a man. Kɔɔ -a san 'ka fezan -a Bali 'le dɪ.»

Zozi -srɔnɔn yi -teala Bali da!

(Mt 6.25-34)

²²"Be -sru ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srɔnɔn le 'nan: «-Yee "wean maan ve 'cɛɛ 'nan: Te 'ka 'fʊ 'ka 'ci 'nrɔnnan 'cee 'trɛda da dɪ! -Yɛɛ cɪ "le: «Mɛ "nɛn kʊa -ble? ɛn kʊa dra 'kɔ, -e 'ku 'man sɔnɔn yɪ?» ²³Kɔɔ 'belidɪ nɛn 'ka 'lɔ be -a "yi 'mlɪan -blɪfɛ da. ɛn 'ka 'kɔle nɛn 'ka da be -a 'kpa 'mlɪan sɔnɔn da.

²⁴'Ka 'ci 'nrɔn "lomannun da -tu! Wa'a 'saa 'fɔa dɪ, ɛn wa'a 'saa 'tɛa dɪ, ɛn -wee fɛ 'ka 'e tɛdɪ fɛ -tu -nan dɪ, ɛn -wee fɛ trenan "ka "dɪ, 'pian te Bali -blɪfɛ -nɔan -wle. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali 'le be, 'ka "yi 'mlɪan "lomannun da! ²⁵'Cee ci 'nrɔndɪ 'cee 'trɛda da be, ya'a 'kɔlaman -e 'e yi -tɔwli "cɛ 'pa 'cee 'belidɪ da "fo "dɪ. ²⁶-Te ka'a 'kɔlaman 'wɪ zɪɛ 'be dɛdɪ -a dɪɛ, -mɛ "le "wean nɛn 'ka 'ci 'nrɔnman 'wɪ pɛɛnɔn da?

²⁷'Ka 'ci 'nrɔn lu -fuinun da "nyian -tu! 'Ka -wee dɛdɪ yɪ! Wa'a 'nyranman 'paa dɪ, ɛn wa'a sɔ taan dɪ. 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Salomɔn nɛn e ya mingonnnɛn -dan tu -a 'li be, -yee sɔ -tu fɛnyian 'ka 'mlinle lu

-fuinun zɪɛ -a -tuwli "le fenyian da di. ²⁸Lu -fui "nen 'bɛ ci lua, "trɛ wɛɛ "cɛan -e 'wɛɛ -fɔ 'tɛ 'va bɛ, -tɛ Bali 'bɛ 'man drɛ vɛ wɛɛ fenyian zɪɛ bɛ, 'lɔɔ kaa "nun? 'Cee yi -tɛradɪ Bali da a "wɛnnɔn.

²⁹-Yee "wɛan fɛ nɛn 'kɔ 'ka -blɪ 'lee fɛ nɛn 'kɔ 'ka mlin bɛ, tɛ 'ka 'fʊ 'ka 'ci "nrɔnnan "da "dɪ! ³⁰Kɔɔ minnun nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, -wɛɛ ci "nrɔnman 'wɪnɔn zɪɛ -a da. 'Pian 'ka "tɪ Bali -a -tɔa 'nan, fɛnɔn zɪɛ -a 'wɪ a 'ka man. ³¹'Cee vɛ bɛ, 'ka -wɛɛ 'e tɛdɛ 'nan Bali 'e mingɔnnɛn -blɪ 'ka da. "Bɛ -sru -e -a 'bɔ 'e 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛ 'cɛɛ.

³²Tɛ nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ! Ka ya "le 'bla 'pa "wɛnnɛn 'zʊ. Kɔɔ 'ka "tɪ Bali 'ka 'si "va 'nan 'yee mingɔnnɛn trɛ a 'cee vɛ -a.

³³'Ka 'ka yɪfɛnɔn -tan, -e 'ka man "lala -nɔn 'yalɛ -tɛnɔn lɛ. Fɛ nɛn ya'a srɛman dɪɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka -wɛɛ! -Yɛɛ ci min yɪfɛ nɛn laji bɛ -a. Crinnɔn 'ka 'pliman fɛ zɪɛ -a -nan dɪ, ɛn fɛ srɛ bɛbɛ 'ka 'nan dɪ. ³⁴Kɔɔ fɛnan nɛn min yɪfɛ ci bɛ, -a -nan nɛn -yee ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn 'kɔan.»

'Ka Blamin -pɪ man -pɛn
(Mt 24.43-51)

³⁵«'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wʊɔdɪ, ɛn 'cee -kannɛn 'e 'fʊ 'fɔdɪ "nɛn! ³⁶'Ka 'kɔn "le minnun nɛn o ci 'o 'tazan -pɛnnan bɛ -wɛɛ 'wɪ 'zʊ. Minnun zɪɛ, -tɛ o tazan 'si lɪ 'pa 'fɛdɪ da 'nan e -ta, ɛn e 'kɔn 'tɛ bɛ, -wɛɛ 'lɛ "so -yrɛ. ³⁷Bali -lɛ -fɛa a minnun nɛn Minsan bɔa o man, tɛ o yɪɛ a "man "bɛ o man. Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'e 'man wʊɔman, -e 'e o -nyran fɛnɔn -sru, -e 'e -wɛɛ fɛ 'pa. ³⁸E -ta bada oo, ɛn -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ, e -ta tʊ "nɛn "tʊ -a oo, -tɛ e 'bɔ o man tɛ o yɪɛ a "man "bɛ, Bali -lɛ -fɛa a o man. ³⁹Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, tʊ nɛn crinzan -taa "min crin wʊlɛ bɛ, "tɛ 'kɔn san -a -tɔa "bɛ, "tɛ -a man -kɔan 'e wʊɔdɪ tʊ pɛɛnɔn man, ɛn ya'a tʊɛ -e 'e 'yee 'kɔn 'fɔn dɪ. ⁴⁰-Yee "wɛan 'ka 'bɔ "nyian 'ka 'man wʊɔ! Kɔɔ Blamin -pɪ -taa tʊ nɛn -a -cin 'ka 'kɔan 'ka 'ji dɪɛ -a man.»

⁴¹-A -nan nɛn Pieri -a laabʊ Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, -kɔnnɛn "nɛn yia -fɔ zɪɛ, 'kʊ 'saza 'lɛ vɛ nɛn, -baa min pɛɛnɔn 'lɛ vɛ nɛn?»

⁴²ɛn Minsan "e 'nan -yrɛ 'nan: «Min 'suzan "cɛn 'bɛ 'ta wʊla 'e 'san wɛi da 'wɪ 'tɔdɪ -a? Min 'suzan nɛn -a tazan 'yee 'kɔn 'pɛba 'wʊ -yrɔ, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e -blɪfɛ -nɔn min 'sunɔn -mienun lɛ 'e 'tʊ -man bɛ -nyrɛn. ⁴³Min 'suzan zɪɛ -tɛ -a tazan 'bɔ "man 'wɪ zɪɛ -a drɛnan bɛ, -yee vɛ a "yi. ⁴⁴Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -a tazan -a -tɔa 'e yɪfɛ pɛɛnɔn da.

⁴⁵'Pian -tɛ min 'suzan zɪɛ 'e ci nrɔn 'nan: «An 'tazan -a 'mɔnnan.» Tɔɔn -e 'e 'tɛ 'padɪ 'sia minnun nɛn 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ o da, tɛ e ya "fɛdɪ -blɪnan 'saza, ɛn e ya -wɛn mlinnan 'saza. ⁴⁶Tɔɔn yi nɛn -a -cin 'ka 'ji 'nan 'e 'tazan -taa "dɪɛ, -e 'bɛ bɔla kligli, -e -a tazan 'e "nɛn "jɛɛnla 'ji -wɪdɪ. E 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -yrɛ "lɛ zɪ Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman minnun nɛn wa'a yi -tɛlɛa 'e da dɪɛ -wɛlɛ "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

⁴⁷Min 'suzan nɛn 'e 'tazan 'ci 'sɔ wɪnɔn -tɔa, 'pian e 'ka "vale 'e 'ta wʊla "da "dɪɛ, waa -sɔan "kaga 'kpa. ⁴⁸ɛn 'nyian bɛ, min nɛn e 'wɪ 'tʊ drɛ 'wɪdɪ 'e 'tazan lɛ, tɛ

ya'a ci 'sɔ winun tɔa dɛ, waa -sɔan, 'pian waa -sɔan 'wɛnnɔn. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, min nen Bali fɛ 'kaga 'nɔn -yre "bɛ, yaa laabo -yrɔ 'nyian 'kaga. En min nen Bali fɛ 'kaga 'pɛba 'wɔ -yrɔ "bɛ, -a san lɔ nen e 'wɔ 'kaga laabo.»

Minnun 'cean 'e cin man Zozi -le 'wɛan

(Mt 10.34-36)

⁴⁹«An -ta 'tɛ 'fɔlɛ 'nɛn 'trɛ da. An ya 'vale 'e 'kɔn 'e 'bidɪ 'va. ⁵⁰Pian e ya 'le 'mɛn yɔ yɪ tɔ 'e bɔ 'vaa, -e 'e 'bidɪ 'sia. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, an ya -a -pɛnnan 'an 'ci le nyɛn -a, 'nan 'wɔ zɪɛ 'e drɛ. ⁵¹Tɛ 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan 'an -ta 'trɛda, 'nan -e minnun man 'e 'fɔla -trɔɔ dɪ! 'Pian an -ta 'wɔ 'fɔlɛa minnun man. ⁵²Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te min a 'soolu 'kɔn 'tɔwli 'le 'nɛn "bɛ, o 'cean 'e cin man 'mɛn 'wɛan. Min yaaga -taa 'kɔnlɛ -pɛ -tɔ -a, -e min 'fli 'o 'kɔn -pɛ -tɔ -a. ⁵³En 'nɛn 'tɪ 'lɛɛ 'e 'pɪ yɛi 'ka 'taa -a -blɪlɛ dɪ. En 'nɛn "bɔ 'lɛɛ 'e lu yɛi 'ka 'taa -a -blɪlɛ dɪ. En -sran "bɔ 'lɛɛ 'e 'pɪ nan yɛi 'ka 'taa -a -blɪlɛ dɪ.»

Minnun 'ka 'vale 'o Zozi 'le 'wɔ 'ci maan 'dɪ

(Mt 16.2-3; 5.25-26)

⁵⁴Zozi -a 'vɪ 'nyian minnun nɛn -nan bɛ -wlɛ 'nan: «-Tɛ laa wla 'ji yidɛ 'fɔ -nan 'va 'zia bɛ, 'nɔn tɔɔn kaa ve 'nan, laa "ta -fɛan, -e 'e drɛ zɪ. ⁵⁵En -te fulɔ nɛn e 'sia 'trɛda "trɛ 'zia bɛ, ka 'yɪ 'fɛɛnnan bɛ -a 'yɪ bɛ, 'nɔn tɔɔn ka ve 'nan, 'tɛdɛ "ta -daa, -e 'e drɛ zɪ. ⁵⁶Ka 'wɔ dra min yɛi 'lɛ! Fɛ nɛn e "ta dra 'trɛ da bɛ, 'lɛɛ fɛ nɛn e "ta dra laji bɛ, 'cɛɛ -tɔa. 'Pian 'wɔ nɛn 'an cɪ 'bɛ drenan tɔ 'gʊɛ -a bɛ, ka 'ka 'vale 'cɛɛ -tɔa 'dɪ. ⁵⁷En 'wɔ nɛn 'bɛ cɪ tɪglɪ "le 'cɛɛ drɛ bɛ, ka 'ka 'vale 'cɛɛ tɔa dɪ. -Mɛ "le 'wɛan nɛn kaa dra zɪ?

⁵⁸'Ka 'ci 'nɔn 'wɔ 'gʊɛ -a da -tɔ! -Tɛ min -tɔ 'i 'sanman drɛ, ɛn ka "ta -ko -a tin 'balɛ bɛ, 'i 'fɔ 'e 'flin 'i 'ka yɛi 'sɛn 'e cin va, "tɔgɔ 'yɛi 'nɔn tin 'bazan lɛ, -e tin 'bazan 'e 'i 'fɔ -pɔ 'kuin. ⁵⁹Maan ve 'yɛi 'nan, "yɛi vɪnan i bɔla -pɔ 'kɔn zɪɛ -a -ji bɛ, tɛ i cɛɛn "lala pɛɛnɔn bɔladɪ man.»

'Ka 'si 'wɔ 'wlidɪ "drɛdɪ man!

13 ¹Tɔ zɪɛ -a man bɛ, -kɔnmandan Pilati Galilɛ 'nɔn -mienun tɛɛ Zeruzalɛm. E o tɛɛ tɛ o ya Bali -pannan Bali -pan 'kuin. -A -nan nɛn min -mienun -ta 'wɔ zɪɛ -a 'sinan 'palɛ Zozi lɛ. ²En Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «E ya 'ka 'ji 'nan, Galilɛ 'nɔn zɪɛ o 'wɔ 'wlidɪ drɛ e ciɪla Galilɛ 'nɔn -mie -lɛ vɛ da, -lɛ 'wɛan 'wɔ zɪɛ e 'bɔ o man? ³-Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ! 'Pian -tɛ ka'a 'sɪlɛ 'wɔ 'wlidɪ "drɛdɪ man -e 'ka -sɔɔnla Bali -sru "dɛ, ka -kaaman 'le -wee 'wɔ 'zɔ. ⁴En "nyian bɛ, min -fuda 'sɔra nɛn 'kɔn loulou o tɛɛ Silɔɛ bɛ, e ya 'ka 'ji 'nan, o 'wɔ 'wlidɪ drɛ e ciɪla Zeruzalɛm 'nɔn pɛɛnɔn da? ⁵-Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ! 'Pian -tɛ ka'a 'sɪlɛ 'wɔ 'wlidɪ "drɛdɪ man -e 'ka -sɔɔnla Bali -sru "dɛ, ka -kaaman 'le -wee 'wɔ 'zɔ.»

Zozi -kɔnnɛn 'fɔ fijie yiba 'nɛn ya'a 'baa dɛ -a man

⁶En Zozi -kɔnnɛn 'gʊɛ -a -fɔdɪ 'sia. E 'nan: «Min -tɔ -lɛ fijie yiba "a 'e 'tɔdɪ 'yɛɛ rɛzɛn fɛi. Min zɪɛ e -ta -a 'blɔ -wɛɛlɛ "man, 'pian ya'a yɪlɛ "fo "dɪ.

7-A -nan nen yaa 'vɪ min nen 'e yie -tɔa rɛzɛn fei 'bɔ va bɛ -yrɛ 'nan: «Lɛ yaaga nen 'gʊ, te 'an -taa fijie yiba 'gʊɛ, -a 'blʊ -wɛɛlɛ 'man, te ma'an ye dɪ. -Yee "wean 'i yiba 'cɛn! Kɔɔ e ya -nan 'e "tun.»

8 En min nen 'e yie -tɔa 'fei 'bɔ va bɛ, e 'nan min zɪɛ -yrɛ 'nan: «Minsan, 'i 'tʊɪ 'nyian lɛ -tʊ! Maan 'srɔn 'kluman, -e 'an 'bli -sɛn 'man 'dʊ -e 'e ba. 9 Lɛ pee -te ya'a balɛ dɪɛ, -e 'i 'cɛn.» »

Zozi lumɔn -tʊ beli

10 Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi bɛ, waa laabo Saba. -A -tʊ da nɛn, te Zozi a Bali -le 'wɪ "paanan minnʊn ji -wee cin yɪ 'kuin. 11 Lumɔn -tʊ a 'kɔn zɪɛ -a -ji. -A lɛ -fuda 'sɔra 'bɔ, te 'e yra ye -yʊ -wɪdɪ "tʊ -lɔ. -A 'klɔn 'tɔ 'siɛn, ɛn ya'a 'nyian 'kɔlaman wɪuandɪ -a dɪ. 12 Zɪ Zozi lɪ zɪɛ -a 'yɪ bɛ, yaa laabu, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «'Yie -cɛ 'e 'si 'i man!» 13 -A -nan nen 'e 'pɛ 'pla lɪ zɪɛ -a da. 'Nun tɔɔn ɛn e 'sʊ 'ji, ɛn e Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia.

14 'Wɪ nen Zozi 'a drɛ bɛ, e 'bli 'fɔ cin yɪ 'kɔn 'tazan ji, kɔɔ Zozi min beli Saba yi da. ɛn e 'nan minnʊn lɛ 'nan: «'Yi a 'sheɛdʊ, -a da nɛn blamin 'nyranman "paa. Yinun zɪɛ -a -tʊ da nɛn, 'ka 'ta, -e 'o 'ka 'beli. 'Pian te 'ka 'ta Saba yi da "fo "dɪ!»

15 En Minsan 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Ka ya min -wɪdɪ "a, ka 'wɪ dra min yie 'lɛ. Saba yi da bɛ, ka "we 'man, -e min 'e 'yee trʊvɛ baa "flu 'e 'blɪfɛ -sru, -e 'e 'kʊ 'yi 'nɔn -yrɛ. -Te e ya tri a oo, ɛn te 'bɛ "cɛɛ dɪ, -te e ya -aflumun a oo, kaa dra zɪ, -njɛɛ dʊv? 16 'Pian ka 'ka "vale 'an baa 'si Abraam kluda lɪ 'gʊɛ -a man Saba yi da dɪ. Kɔɔ Satan -a yɪ -a -nan lɛ -fuda 'sɔra nɛn 'gʊ.»

17 Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn 'yra -a 'nanmannɔn 'tɛdɪ 'sia. 'Pian te min pɛɛnɔn 'ci "nranman 'wɪ "yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn Zozi a dra bɛ -yee "wean.

Fei fɛ 'wɛlɛ man -kɔnnɛn 'lɛɛ 'mannyan man -kɔnnɛn

(Mt 13.31-32; Mk 4.30-32)

18 'Bɛ -sru Zozi -kɔnnɛn "fɔdɪ 'sia minnʊn lɛ. E 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -mɛ "man nɛn 'an -kɔlaman maan -kɔɔnman? 19 E ya "lɛ min -tʊ 'bɛ fei fɛ 'wɛlɛ "wɛnnɛn 'tʊ 'si, ɛn yaa -fɔ 'yee fei. E bɔa -e 'e drɛ yiba "a, te "lomannun a o "kɔɛ "tɔnan -a plan -ji.»

20 ɛn e -kɔnnɛn pee -fɔ 'nyian -wɛlɛ. E 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -mɛ "man nɛn 'an -kɔlaman maan -kɔɔnman? 21 E ya "lɛ lumɔn -tʊ 'bɛ -fari puu "sonun yaaga 'si, e 'mannyan "wɛnnɔn 'wʊ 'va, ɛn yaa baa. 'Mannyan zɪɛ e -fari -pʊ 'bɔ siiman 'e pɛɛnɔn.»

-Si nɛn min -a "siala -e 'e 'beli bɛ e ya -tʊwɪlɪ

(Mt 7.13-14, 22-23; 8.11-12; 25.10-12)

22 'Bɛ -sru Zozi Zeruzalem si 'sia 'nyian. E -kʊ Bali -le 'wɪ "paadt -a minnʊn ji 'flanun nɛn -si -a bɛ -a da. 23 ɛn min -tʊ -a laabu -yrɔ 'nan: «'An 'san. 'Wɪ 'kpa, min "nɛn "wɛnnɛn nɛn Bali -a "sia 'wɪ 'ji?»

En Zozi -a vɪdɪ 'sia minnun lɛ 'nan: ²⁴«Ka man -wɛɛ 'nan 'ka -wlamlan 'kɔn -yrɛ "funɛn 'ji -e 'ka 'belidɪ yɪ! Maan ve 'cɛɛ 'nan, min 'kaga -taa -a man -wɛɛlɛ 'nan 'o -wlamlan 'kɔn zɪɛ -a -ji, 'pian wa'a 'bɔala 'nan nun dɪ. ²⁵Tv -tv -taa "bɔlɛ bɛ, -te 'kɔn san 'ta 'yɛɛ 'kɔn -fɔa 'ji, te ka -fu bei. Ka 'kɔn 'tɛdɪ 'siala, te ka 'ta -a ve -yrɛ 'nan: «Kv 'san, 'i 'kɔn 'lɛ 'sɔ 'kvɛ! Yaa ve 'cɛɛ 'nan: «Ma'an 'ka 'tɔa dɪ.»

²⁶Tɔɔn -e 'ka vɪ -yrɛ 'nan: «Kaa fɛ -blɪ 'e cin va, ɛn -kaa 'yi mlin 'e cin va. ɛn i Bali -le 'wɪ paa 'kv fla.»

²⁷"Be -sru yaa ve 'cɛɛ 'nan: «Ma'an 'ka 'tɔa "fo "dɪ. Ka ya 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a, 'ka 'si 'an 'srɔn "kogo!»

²⁸Tv zɪɛ -a man bɛ, te ka Abraam 'lee Izak 'lee Zago 'lee Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn ye Bali -le mingɔnnɛn trɛda. 'Pian ka -fo bei, -e 'ka -wuɔdɪ 'sia te 'ka 'shɛ da -ble. ²⁹Minnun "sia yide wluan 'nan 'zia, ɛn o "sia yide 'fɔ -nan "va 'zia, ɛn o "sia 'trɛda lou 'zia, ɛn o "sia 'trɛda 'tre 'zia, -e 'o "fɛdɪ -dan -blɪ Bali -le mingɔnnɛn trɛda. ³⁰Minnun nɛn o -fɔla "da "bɛ, o "kaga -taa "drɛle -si 'lɛnɔn 'a. ɛn minnun nɛn o -trɔa -si 'lɛ bɛ, o "kaga -taa "drɛle min -fɔla "danɔn 'a.»

Zozi 'wɪ 'pla Zeruzalem 'nɔn lɛ (Mt 23.37-39)

³¹Tv zɪɛ -a man bɛ, Farizen 'nɔn -mie -ta -a vɪlɛ Zozi lɛ 'nan: «'I 'kv, 'i 'si 'gv! Erodi a 'i -wɛɛnan 'nan -e 'yɛi 'tɛ.»

³²En Zozi 'a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «Ka 'kv -a vɪ -dawlizan 'labɛ -yrɛ 'nan, an -yv -wɪdɪ -pian "minnun -sru, ɛn an minnun "belia cɛɛgv 'lee 'trɛ "a. -A yi yaagazan da -e 'an 'cɛn "man. ³³'Wɪ 'kpa, maan dra cɛɛgv, ɛn maan dra "trɛ, ɛn maan dra "bɛ -sru. ɛn an bɔala Zeruzalem, kɔɔ -nan nun nɛn Bali 'lewei vɪzan -kaa.

³⁴Zeruzalem 'nɔn, ka Bali 'lewei vɪnɔn -tɛɛman. ɛn minnun nɛn Bali -taa "waa 'cɛɛ bɛ, ka o -tɛɛman -kɔlɛbu -a. Maan man wɛɛ 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an 'ka treman 'e cin man, "lɛ zɪ mɛin "bv 'yɛɛ 'nɛnnun treman 'e 'pɛba 'wlu bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zv. 'Pian ka'a 'wɪlɛ "man "dɪ. ³⁵-Yɛɛ "wɛan Bali 'ta 'e 'pɛ "sia 'cɛɛ Bali -pan 'kɔn -sru. ɛn 'an 'bɔ 'gvɛ, ka'a 'nyian 'an 'yɛ dɪ. 'Pian ka -kolaman 'an yɪdɪ -a 'e 'pɛɛ yi nɛn kaa vɪdɪ 'siala 'nan: «Bali -le -fɛa 'e 'kɔn min nɛn Minsan -a 'pa 'sia bɛ -a man!» »

Zozi min -tv belɪ 'flinla "yi da

14 ¹Zuif 'nɔn 'lɛ 'flinla "yi nɛn waa laabo Saba bɛ -a -tv da nɛn, Zozi wlala Farizen 'nɔn 'tazan -tv -le 'kuin 'nan -e 'e fɛ -blɪ. Minnun nɛn 'kɔn zɪɛ -a -ji bɛ, te o yɪɛ a Zozi 'va. ²En min -tv -ta -tɔlɛ Zozi 'lɛ. Min zɪɛ -a 'kɔlɛ pɛɛnɔn a 'e -tɔɔladɪ -cɛ -tv -lɔ. ³Tɔɔn ɛn Zozi -a laabu 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn 'lɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn -cɛɛ -pɛi -a 'vɪ? -Si a 'e 'nɔndɪ min lɛ 'nan 'e 'cɛ 'si min man 'flinla "yi da?» ⁴'Pian o 'ka "vale 'o 'wɪ 'sia

"da "fo "di. Tɔɔn Zozi klɛ -cɛzan zɪɛ -a man, ɛn yaa beli. E -si -nɔn -yrɛ, ɛn e -ku.

⁵-A -nan nɛn Zozi -a vɪdɪ 'sia 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn lɛ 'nan: «Min -tu 'ka 'ka yei, -te -yee 'nɛn 'fɔ 'yi 'klu -ji 'flinla 'yi da bɛ, -e 'e vɪlɛ 'e 'si dɪ. ɛn -te -yee tri -fɔ 'yi 'klu -ji 'flinla 'yi da bɛ, -e 'e vɪlɛ 'e 'si dɪ. -Njɛɛ duu?» ⁶Wa'a -kolalɛ -e 'o 'wɪ zɪɛ -a -zi -fɔ -yrɛ "di.

-Tɪ lɛ nɛn Bali -nyrannan fɛnyian -nɔan?

⁷Zozi -a 'yɪ 'nan minnɔn nɛn o -taa "bɛ, o -nyrannan tɪɪɪ tɪɪɪ "sia, te o -nyɛanla. -A -nan nɛn e -kɔnnɛn 'gʊɛ -a -fɔdɪ 'sia -wlɛ. E 'nan: ⁸«-Te min 'i laabu 'nan 'i 'lʊ "fɛdɪ -blɪ 'e 'va bɛ, te 'i 'nyrannan tɪɪɪ 'si dɪ! Kɔɔ -a -mie da bɛ, te min nɛn 'bɛ a min -dan a e -cia 'i da bɛ, wɛɛ laabu 'nyian. ⁹Min nɛn e 'ka laabu bɛ, yaa ve 'yɪɛ 'nan: <'I pɛɪn 'labɛ -a -nɔn min 'gʊɛ -yrɛ!> Tɔɔn te 'i "ta wuanla 'yra -a, -e 'i 'ku -nyran pɛɪn -fɔla "dazan da. ¹⁰-Yee "wean -te min 'i laabu 'nan, 'i 'lʊ "fɛdɪ -blɪ 'e 'va bɛ, 'i -nyran pɛɪn -fɔla "dazan da! Min nɛn yei laabu bɛ, -te yei 'yɪ bɛ, -e 'e 'ta -a vɪ 'yɪɛ 'nan: <An bee, 'i 'ta -nyrannan tɪɪɪ 'gʊɛ -a 'si!> -Te e drɛ zɪɛ, min pɛɛnɔn nɛn ka "ta -nyɛanla waa bɛ, 'yra "sia 'i 'yɪɛ man o yei.»

¹¹ɛn Zozi -a 'lɛ 'sran 'nan: «Min nɛn 'e 'fli drɛ -dan bɛ, Bali -a dra "wɛnnɔn. ɛn min nɛn 'e 'fli drɛ "wɛnnɔn bɛ, Bali -a dra -dan.»

¹²"Bɛ -sru ɛn Zozi 'wɪ tɪn 'badɪ 'sia min nɛn e Zozi 'bɔ laabu 'nan 'e 'lʊ "fɛdɪ -blɪ 'e 'va bɛ, -yrɛ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Te 'i "ta minnɔn laabo "fɛdɪ fɛ man bɛ, te 'i beenun laabu dɪ! ɛn te 'i "bʊnɔn laabu dɪ! ɛn te 'i 'mangulinun laabu dɪ! ɛn te 'i bɔɛnɔn fɛnɔn laabu dɪ! "Tɔɔ -wee vɛ da, -e 'wei laabu te 'e drɛ fɛ 'lɛji bɔladɪ -a. ¹³'Pian -te 'i "ta minnɔn laabo "fɛdɪ fɛ man bɛ, 'i 'yale -tɛnɔn laabu! ɛn minnɔn nɛn -cɛ cɪ o man bɛ 'i o laabu! ɛn minnɔn nɛn o "tun "bɔ bɛ 'i o laabu! ɛn minnɔn nɛn o 'yɪɛ 'wi bɛ 'i o laabu! ¹⁴-Te 'i 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, Bali -fɛa ve 'i man, kɔɔ wa'a 'lɛji bɔala 'yɪɛ dɪ. 'Pian Bali -a 'lɛji bɔala 'yɪɛ, tʊ nɛn min tɪɪɪ nɔn wuanla -kanɔn 'va bɛ, -a man.»

"Fɛdɪ -dan man -kɔnnɛn

(Mt 22.1-10)

¹⁵-A -nan nɛn min -tu nɛn fɛ zɪɛ -a -nan bɛ yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Min nɛn e fɛ -ble Bali -le mingɔnnɛn trɛda bɛ, Bali -le -fɛa a -a san man.»

¹⁶ɛn Zozi -kɔnnɛn "tʊ -fɔdɪ 'sia -yrɛ. E 'nan: «Min -tu 'bɛ "ta "fɛdɪ -dan dra, ɛn yaa 'wɪ 'vɪ min "kaga "lɛ. ¹⁷Zɪ "fɛdɪ yɪ 'bɔ bɛ, ɛn 'e 'suzan 'tʊ 'pa 'sia 'nan 'e 'ku o laabu. 'E vɪ -wlɛ 'nan: <'Ka 'ta! O cɛɛn fɛnɔn drɛdɪ man.»

¹⁸'Pian o -tʊdʊ pɛɛnɔn 'wɪ 'tʊ 'yɪ, ɛn waa 'vɪ -yrɛ. Min tɛdɛ -a 'vɪ -yrɛ 'nan: <An "sia fei -tʊ 'lɔnan. An "ta -ko -a -nanjɛnlɛ. -Yee "wean 'i 'yra 'si, ma'an 'kolaman 'lʊdɪ -a dɪ.»

¹⁹ɛn -a -tʊ 'e 'vɪ -yrɛ 'nan: <An tri 'lɔ -fu. An "ta -ko o -nanjɛnlɛ, -te o 'nyranman "paa 'kpa -o. -Yee "wean 'i 'yra 'si, ma'an 'kolaman 'lʊdɪ -a dɪ.»

20 En -a pee "e 'vɪ 'nan: <An "sia lɪ 'panan. -Yee "wɛan ma'an 'kolaman 'lɒdɪ -a dɪ.>

21 Min 'suzan zɪɛ e 'li 'e da 'e 'tazan -va. 'Wɪ nɛn o pɛɛnɔn -a 'vɪ bɛ yaa 'sinan 'pa -yrɛ. -A -nan nɛn 'bli 'fɔ -a tazan 'bɔ 'ji, ɛn e 'nan 'e 'suzan lɛ 'nan: <'I 'kʊ tada 'fla yei, -e 'i vɪ 'yale -tɛnɔn lɛ, ɛn 'i vɪ minnun nɛn -cɛ cɪ o man bɛ -wɛɛ, ɛn 'i vɪ minnun nɛn o yie 'wi bɛ -wɛɛ, ɛn 'i vɪ minnun nɛn o "tun "bɔ bɛ -wɛɛ, -e 'ka 'ta waa!>

22 En min 'suzan zɪɛ e -kʊ "nyian. Fɔɔnɔn, ɛn e -ta -a vɪɛ 'e 'tazan lɛ 'nan: <An 'san, 'wɪ nɛn yia 'vɪ bɛ, maan dre, 'pian -nyrannan -mie a tian 'nan.>

23 -A -nan nɛn -a tazan -a 'vɪ "nyian -yrɛ 'nan: <'I 'kʊ -siblʊ 'nennun da, ɛn 'i 'kʊ fei -paannun da, -e 'i vɪ minnun lɛ 'nan 'o 'ta. 'I 'tɔ o man, -e 'o 'wɪ "man, 'dʊ -e 'mɛn 'kuin 'e fa!> »

24 En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'nan, minnun nɛn Bali o laabu, ɛn wa'a 'wɪɛ "man "dɪɛ, o -tʊ 'ka 'taa "fedi -blɪɛ 'an 'va dɪ.>

-Tɪɛ -kolaman dɛɛdɪ -a Zozi -sruzan -a?

(Mt 10.37-38)

25 "Bɛ -sru ɛn Zozi Zeruzalɛm si 'sia "nyian. Min yɾa -a -sru "kaga 'kpa. -A -nan nɛn Zozi 'e 'man lila, ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: 26 «Min nɛn e ya "vale 'e -sɔɔnmlan 'an -sru "bɛ, 'yaan 'sia e 'mlin 'e "tɪ 'lee 'e "bʊ "da. ɛn 'yaan 'sia e 'mlin 'e nan 'lee 'yee 'nennun da. ɛn 'yaan 'sia e 'mlin 'e "bʊnʊn 'lee e "blʊnʊn "da. ɛn 'yaan 'sia e 'mlin 'e 'bɔ 'le 'belidɪ da. -Te ya'a dɛɛɛ zɪ dɪɛ, ya'a 'kolaman -e 'e dɛɛ 'an -sruzan 'a "fo "dɪ. 27 ɛn "nyian bɛ, min nɛn e ya "vale 'e -sɔɔnmlan 'an -sru "bɛ, 'e 'wɪ yɾa yɪdɪ man, ɛn 'e 'wɪ -kadɪ man yiba "plan da! -Te ya'a dɛɛɛ zɪ dɪɛ, ya'a 'kolaman -e 'e dɛɛ 'an -sruzan 'a "fo "dɪ.

28 -A -kɔɔn "man wɪ -tʊ nɛn 'gʊ. Min -tʊ a 'ka yei, ɛn e ya "vale 'e 'yee 'kɔn -dan -tɔa. Min zɪɛ zɪ 'kɔ 'e dɛɛ bɛ, yaa "nrɔnman 'e 'ji 'vaa, ɛn yaa -si "siala. E 'yee 'lala -nanjean, -te e bɔa -yee 'kɔn 'tɔvɛ -a -o. 29 "Tɔɔ -te e 'yee 'kɔn 'pʊ -fɔ 'trɛ 'ji bɛ, -e 'e vɪɛ 'e 'cɛn "man "dɪ. Tɔɔn minnun nɛn o 'wɪ zɪɛ -a -nan ye bɛ, waa sɛɛ wʊdɪ "siala -a vɪdɪ -a 'nan: 30 «Min 'labɛ e 'kɔn 'tɔdɪ 'sia, 'pian ya'a -kolalɛ 'cɛndɪ -a "man "dɪ.>

31 ɛn -a -kɔɔn "man wɪ -tʊ nɛn "nyian 'gʊ. Mingɔnnɛn -tʊ "ta -ko -kuli man mingɔnnɛn -tʊ -va. Mingɔnnɛn zɪɛ zɪ 'kɔ 'e dɛɛ bɛ, yaa "nrɔnman 'e 'ji 'vaa, ɛn e -kuli -si "siala. 'E 'ci "nrɔnman 'nan, 'yee minnun -kpi fu (10.000) 'gʊɛ, o -pɛ "sɔa min -kpi yɔ -tʊ (20.000) -a? 32 -Te yaa -tɔ 'nan 'e 'pɛ 'ka 'taa 'sɔɛ -kuli -a dɪɛ, e minnun "paa 'sia mingɔnnɛn -tʊ zɪɛ -a va, te 'bɛ a tian 'kɔɔbli. E toba -fɔa -yrɛ 'nan, te 'o 'kuli -tan "nyian dɪ.>

33 ɛn Zozi -a 'le 'sran 'nan: «'Wɪ 'tʊwli zɪɛ -nyrɛn 'e dɛɛ 'cɛɛ vɛ -a! -Te min 'ka 'e 'bli 'silɛ 'yee fɛ pɛɛnɔn da dɪɛ, ya'a 'kolaman -e 'e dɛɛ 'an -sruzan 'a "fo "dɪ.

³⁴ 'Wɪ 'kpa, -wɛ a fɛ 'yi 'a. 'Pian -te -wɛ 'nɔnnɔn 'si 'man 'bɛ, -a drɛ vɛ 'ka 'nyian 'nɔnnɔn dɪ. ³⁵ E 'ka 'nyian 'yi fɛ -tʊ drɛ vɛ -a 'trɛda dɪ. ɛn e 'ka -angle -a dɪ. 'Pian waa wɛɛnman 'e 'tun. Min nɛn 'wɪ man 'trɔɛn cɪ -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!»

'Bla nɛn e 'san bɛ waa 'yi

(Mt 18.12-14)

15 ¹ Yi -tʊ da 'sukɔlɛ 'sinɔn 'kaga pli Zozi man 'nan -e 'o wei man. ɛn minnɔn nɛn o 'tʊ 'wɪdɪ 'a 'nyian minnɔn 'lɛ bɛ, o 'kaga 'ta 'nyian. ² 'Wɪ zɪɛ ya'a Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'ci 'sɔlɛ 'fo 'dɪ. -A -nan nɛn waa vɪdɪ 'sia 'nan: «Min 'labɛ, e ta -kli 'wɪ dra. E 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛnɔn 'kuan 'e 'pɛ 'fli 'a, ɛn o fɛ -blɛ waa 'e cin va.»

³ -A -nan nɛn Zozi -kɔnnɛn 'fɔdɪ 'sia -wɛ. E 'nan: ⁴ «Min -tʊ -lɛ 'bla a -yaa tʊ, ɛn -a -tʊwɪ 'cɛ 'san 'va. Min zɪɛ yaa dra 'kɔ? Maan vɛ 'cɛɛ 'nan e 'bla -fuba 'sɔrasien 'wɛ 'sɔrasien 'tʊɛ 'bui 'da, -e 'e 'kʊ -a -tʊwɪ 'nɛn e 'san bɛ -a -wɛɛ. -Njɛɛ dʊv? ⁵ -Te yaa yɪ bɛ, -a ci 'nranman 'kpa tɪɡɪ. Yaa 'sia -e 'e -fɔ 'e 'plabɛi da. ⁶ -Te e 'bɔla 'kɔnnɛn 'bɛ, 'e beenun 'lee 'e 'sɔrɔnnɔn laabo 'e va. Yaa vɛ -wɛ 'nan: 'Ka 'ta -e -kaa ci 'e 'nran 'e cin va! An 'mɛn 'bla nɛn e 'san bɛ -a 'yɪ.»

⁷ 'Wɪ 'tʊwɪ zɪɛ -yɛɛ dra Bali lɛ. -Te min -tʊwɪ 'cɛ 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ man, ɛn 'e 'fli -nɔn Bali lɛ bɛ, Bali ci 'nranman. Ci 'nran nɛn min -tʊwɪ zɪɛ, yaa -nɔan Bali lɛ bɛ, e 'mlian min -fuba 'sɔrasien 'wɛ 'sɔrasien nɛn o ya tɪɡɪ 'va bɛ -wɛɛ ci 'nran nɛn waa -nɔan Bali lɛ bɛ -a da.»

'Lein 'wɛ nɛn e 'san bɛ waa 'yi

⁸ ɛn Zozi -a 'vɪ 'nyian -wɛ 'nan: «-Te lɪmɔn -tʊ -lɛ 'lein 'wɛ a -fʊ, ɛn -a -tʊwɪ 'cɛ 'san 'va 'bɛ, e -kannɛn -fɔa 'nɛn, -e 'e 'yɛɛ 'kuin 'koodɪ 'sia. Yaa -wɛɛman -trilii, -e 'e yɪ. ⁹ -Te yaa 'yɪ bɛ, 'e 'luɛnɔn 'lee 'e 'sɔrɔnnɔn laabo 'e 'va. Yaa vɛ -wɛ 'nan: 'Ka 'ta -e -kaa ci 'e 'nran 'e cin va! An 'mɛn 'lein 'wɛ nɛn e 'san bɛ -a 'yɪ.»

¹⁰ 'Wɪ 'tʊwɪ zɪɛ -yɛɛ dra Bali 'lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ -wɛ. -Te min -tʊwɪ 'cɛ 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ man, ɛn 'e 'fli -nɔn Bali lɛ bɛ, Bali -lɛ 'pasianɔn 'ci 'nranman.»

'Nɛn 'tɪ 'lee 'yɛɛ 'nɛnnɔn 'fli 'lɛ 'wɪ

¹¹ Zozi -kɔnnɛn 'tʊ -fɔ 'nyian -wɛ. E 'nan: «Min -tʊ a, ɛn -yɛɛ 'nɛnnɔn a 'fli. ¹² Yi -tʊ da bɛ, ɛn -a 'tiɛnnɛnzɔn -a 'vɪ 'e 'tɪ 'lɛ 'nan: 'An 'tɪ, 'an 'blunɔn nɛn e -taa 'kɔnlɛ 'mɛn vɛ -a bɛ, 'i -nɔn 'mɛn!» -A -nan nɛn o 'tɪ 'e yɪfɛ cɛɛn 'e cin man -wɛ.

¹³ Yi 'fli, yaa, 'bɛ -sru ɛn -a 'tiɛnnɛnzɔn 'bɔ 'yɛɛ vɛ pɛɛnɔn 'tan. Yaa man 'lala 'si, ɛn e -kʊ -a -blɪlɛ 'fla 'kɔɔbli 'tʊ da, tɛ 'e 'ci 'sɔ wɪnɔn dra. ¹⁴ 'Yɛɛ 'cɛn -a -blɪdɪ man bɛ, tɛ dra -dan 'lɛ 'so 'fla zɪɛ -a da. -A -nan nɛn 'e yra

yɔdɪ 'sia. ¹⁵En e -ku toba -fɔlɛ 'fla zɪɛ -a da min -tɔ lɛ, 'nan -e 'e 'nyranman 'va. Min zɪɛ 'bɛ 'pa 'sia 'nan 'e 'ku 'e yɪɛ 'tɔ 'yee 'srnun va lua. ¹⁶Dra -a -tɛa, e ya 'vale 'e 'srnun -blɪfɛ -ble, 'pian min -tɔ 'ka -a -nɔan -yrɛ 'fo 'dɪ.

¹⁷En 'e 'wulo 'ji 'nrɔndɪ 'sia. Yaa 'vɪ 'e 'ji 'nan: <'An 'tɪ 'le 'nyranman 'panɔn 'bɛ fɛ -ble -mien, te e o 'kle. 'Pian mɛɛn -kaa 'dra lɔ 'gɔ. ¹⁸'Wɪ nɛn an -taa -a drɛlɛ bɛ -nyrɛn 'gɔ. An lia 'an da 'an 'tɪ 'va -e 'an vɪ -yrɛ 'nan: <'An 'tɪ, 'i yra 'si! 'An 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ Bali wlu, en 'an 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ 'yɪɛ. ¹⁹E 'ka 'le 'waan laabu 'nyian 'yɪɛ 'nɛn 'fo 'dɪ. 'I yra 'si, 'yian drɛ 'yɪɛ 'nyranman 'pazan 'tɔ -a!> »

²⁰-A -nan nɛn e 'li 'e da 'e 'tɪ 'va. E -fɔ 'kɔnnɛn 'man -kɔɔbli, en -a 'tɪ -a 'yɪ. -Yee 'nɛn nyrinda -sɛn 'da, en e -ku -a 'le flan -a. Yaa 'kun, en e -atu -tɛ 'man.

²¹-A -pɪ 'e -yrɛ 'nan: <'An 'tɪ, an 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ Bali wlu, en an 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ 'yɪɛ. E 'ka 'le 'waan laabu 'nyian 'yɪɛ 'nɛn 'fo 'dɪ.>

²²'Pian -a 'tɪ -a 'vɪ 'yee nɔannun lɛ 'nan: <'Ka 'ta 'nyiandɔ sɔ -trɛ fɛnyian -a, -e 'ka wɔ 'mɛn 'nɛn 'gɔɛ -a da! 'Ka sɔɔnwɛ wɔ -a -pɛ 'wɛ man, -e 'ka 'manwua 'wɔ -a cɛɪn -man! ²³'Ka 'ta tri -blonɛn bɔadɪ bɛ -a, -e 'kaa -tɛ -yrɛ! E ya 'le -kaa 'fɛdɪ -blɪ, -e -kaa ci 'e 'nran 'e cin va. ²⁴Kɔɔ 'an 'pɪ nɛn kaa ye 'gɔɛ, e -ka, en e fuv. E 'san, en maan 'yɪ. Tɔɔn en o 'fɛdɪ drɛdɪ 'sia.

²⁵Tɔ zɪɛ -a wlu bɛ, te -yee 'nɛn cɛjɛnɛnzɛn a tian fɛi. Zɪ e 'si fɛi, e ya -tanan bɛ, 'yɛɛ -pli 'kɔnnɛn 'man bɛ, en e 'drɛ 'man. ²⁶-A -nan nɛn e nɔan -tɔ laabu, en e 'kɔnnɛn 'wɪ laabu -yrɔ. ²⁷'Bɛ 'vɪ -yrɛ 'nan: <'I -suannɛn 'bɛ 'ta. 'I 'tɪ tri -blonɛn bɔadɪ bɛ -a -tɛ -yrɛ, 'nan 'wɪ 'tɔ 'ka drɛlɛ -yrɛ 'dɪ -le 'wɛan.>

²⁸'Wɪ zɪɛ e 'bli 'fɔ 'ji, en e 'ka 'vale 'e -wɪamlan 'kɔnnɛn 'dɪ. Tɔɔn en -a 'tɪ 'bɔla. E toba -fɔdɪ 'sia -yrɛ 'nan 'e -wɪa 'kɔnnɛn. ²⁹'Pian e 'nan 'e 'tɪ 'le 'nan: <'An lɛ 'kaga 'kpa nɛn 'gɔ, te 'an 'nyranman 'paa 'yɪɛ, en ma'an tian 'li -a vɪlɛ 'yɪɛ 'wɪ 'tɔ man -cɛjɛ dɪ. 'Pian yɪ'a tian bɔ 'nɛn 'tɔwli 'nɔnɛlɛ 'mɛn, -e 'ku 'fɛdɪ -blɪ 'va 'ku 'vale 'an bɛɛnɛn -a dɪ. ³⁰'I 'yɪɔ, 'wɪ nɛn yɪa drɛ bɛ -a! 'I 'pɪ nɛn e 'yɪɛ 'lala pɛɛnɔn blɪ lɪmɔnnun man bɛ, zɪ e -ta bɛ, en i tri -blonɛn bɔadɪ bɛ -a -tɛ -yrɛ.>

³¹En -a 'tɪ 'e -yrɛ 'nan: <'Mɛn 'nɛn, tɔ pɛɛnɔn man bɛ, i ya 'an 'va 'gɔ, en 'an yɪfɛ pɛɛnɔn bɛ e ya 'yɪɛ vɛ -a. ³²E ya 'le -kaa 'fɛdɪ -blɪ, -e -kaa ci 'e 'nran 'e cin va. -Ka'a 'kɔlaman -e -kaa 'wɪ 'pɛɛ drɛ 'fo 'dɪ, kɔɔ 'i -suannɛn 'gɔɛ e -ka, en e fuv, e 'san, en maan 'yɪ.> »

'Ka 'man wɔɔ, 'trɛ 'wɪ -le 'wɛan!

16 ¹'Bɛ -sru Zozi -kɔnnɛn 'tɔ -fɔdɪ 'sia 'e -srnun lɛ. E 'nan: <'Fɛzan -tɔ a, en min -tɔ 'bɛ 'e yɪɛ -tɔa -a yɪfɛ pɛɛnɔn 'va. En minnɛn -a -nan sɛɛ 'wɔ fɛzan zɪɛ -yrɛ 'nan, min nɛn 'e yɪɛ -tɔa -a yɪfɛ va bɛ, yaa 'sia 'va te 'e man wɪ dra -a. ²-A -nan nɛn fɛzan -a laabu, en e 'wɪ 'gɔɛ -a laabu -yrɔ. E 'nan: <-Mɛ 'wɪ nɛn maan 'man 'i man 'gɔ? Yɪ'a 'kɔlaman -e 'i 'fɔ 'an

yɔfɛ da "nyian "fo "di. -Yee "wean 'nyranman pɛɛnɔn nɛn yia 'pa bɛ, 'i -sru "vɪ 'mɛn!>

3 En min nɛn 'e yie -tɔa -a yɔfɛ va bɛ, 'e 'ci "nrɔndɪ 'sia. Yaa 'vɪ 'e 'ji 'nan: <An 'san 'ta 'mɛn 'nyranman 'sia 'an 'lɔ. -Mɛ "nɛn an -taa -a dreɛ "mɛn? An 'koe 'ka -e 'an fei 'pa dɪ, ɛn 'tra 'tɛdɪ 'yra 'an -tɛa. 4 'Pian 'wɪ nɛn 'kɔ 'an dre -e minnɔn 'o 'an yɪ 'yi "bɛ, maan -tɔa. 'Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn maan dra, 'bɛ 'le vɛ bɛ, -te 'an 'san 'si 'an man bɛ, -e minnɔn 'waan 'kun 'o 'pɛ "fli "a 'wee "kɔnnɛn.>

5 -A -nan nɛn minnɔn nɛn -a san -le fiɛn cɪ o da bɛ, e o laabudɪ 'sia 'tɔdɔ. Yaa laabu -a tɛdɛ -lɔ 'nan: <An 'san -le fiɛn a 'i da wea?>

6 "Bɛ -yrɛ 'nan: <E ya 'nyrɔn "tugu -yaa tɔ!>

En e -yrɛ 'nan: <'I 'yie 'fluba 'si, 'i -nyran "nyiandɔ, -e 'i crɛn -tɛ -fuba 'soolu!>

7 "Bɛ -sru yaa laabu "nyian -a -tɔ -lɔ 'nan: <Bii "nun? E ya 'yie 'lɔ wea?>

"Bɛ -yrɛ 'nan: <E ya 'saa 'wlɛ 'plablu -yaa tɔ.>

En e -yrɛ 'nan: <'I 'yie 'fluba 'si, -e 'i crɛn -tɛ -fuba 'sɔra!> »

8 En Zozi -a 'le 'sran 'e -srunɔn le 'nan: <Min 'suzan 'wɪdɪ zɪɛ, e 'wɪ 'tɔ wɪ dre. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, minnɔn nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, o 'wɪ -tɔa 'o cin yei e 'mlian minnɔn nɛn o cɪ Bali -le vɛ -a bɛ o da.

9 -Yee "wean 'wɪ zɪɛ -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn -e 'ka 'wɪ dre! 'Ka bee -wɛɛ 'lala nɛn e ya 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn pou -a bɛ -a! -Te ka 'wɪ zɪɛ -a dre bɛ, tɔ nɛn 'lala 'wɪ 'ka 'kɔan 'nyian dɪɛ, o 'ka "kuan 'o 'pɛ "fli "a Bali fla.

10 -Te min dre wɪ a tɪglɪ 'wɪ 'sezenɛn pɛɛnɔn 'ji bɛ, min dre wɪ -kɔan tɪglɪ 'wɪ -dandan ji. En -te min -dawli ye 'yi 'wɪ 'sezenɛn pɛɛnɔn 'ji bɛ, min -dawli ye 'yi 'wɪ -dandan ji. 11 -Yee "wean -te minnɔn 'ka yi -tɛlɛa 'ka da 'lala nɛn e ya 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn pou -a bɛ -a va dɪɛ, Bali 'ka fɛ nɛn e cɪ tɪglɪ bɛ -a nɔan 'cɛɛ dɪ. 12 En -te minnɔn 'ka yi -tɛlɛa 'ka da fɛ nɛn e 'ka 'cɛɛ vɛ -a dɪɛ -a va dɪɛ, fɛ nɛn Bali -a 'pla 'cɛɛ vɛ -a bɛ, ya'a nɔan 'cɛɛ dɪ.

13 Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, nɔan -tɔ 'ka 'kɔlaman -e 'e min 'fli 'su 'e cin -a dɪ. E lɛaman -a -tɔ man, te ya'a -tɔ ye 'yi "dɪ. Fɛ -le "wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, min nɛn e 'lala ye 'yi "bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e Bali yɪ 'yi "dɪ.>

14 Farizen 'nɔn nɛn -nan bɛ, zɪ o 'wɪnɔn zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o Zozi 'shɛ blɪ. Kɔɔ o 'lala ye 'yi. 15 -A -nan nɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: <'Ka 'fli dra min yie lɛ min tɪglɪnɔn -a. 'Pian Bali 'cɛɛ cɪ "nrɔndɪ ye. En fɛ nɛn minnɔn -a 'siala 'nan, ka ya 'wɪ -dan drɛnan bɛ, Bali 'le 'va bɛ, e ya 'wɪ 'wɪdɪ "a "fo.

16 -Pei -tɔ wɪnɔn nɛn Bali -a -nɔn Moizi lɛ bɛ, 'lee 'wɪnɔn nɛn Bali 'lewei vɪnɔn 'a 'vɪ bɛ, -a da nɛn minnɔn 'ta 'wɔla -trillɪ ɛn Zan -ta. 'Pian zɪ e -ta bɛ, ɛn Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn 'nan -yee mingɔnnɛn -blɪdɪ 'bɔ 'kogo bɛ, waa vɪdɪ 'sia minnɔn lɛ. -A -nan nɛn minnɔn "kaga -a 'vale 'nan Bali 'e mingɔnnɛn -blɪ 'o da. 17 'Pian -te labli 'lee 'trɛ 'ka tian 'nyanlɛ dɪɛ, te -pei -le 'wɪ "wɛnnɛn 'tɔwli 'ka tian 'silɛ "da "fo "dɪ.

18 -Yee "wean min nɛn e 'si 'e nan man ɛn e lɪ pee 'pa bɛ, te e lɪ wɛɛ 'e nan ceje man. En 'nyian bɛ, min nɛn e lɪ nɛn -a -sran -a 'bɔla bɛ -a 'pa bɛ, te min nan wɛɛ.>

Fezan -tu 'lee Laza man -konnən

19"Be -sru Zozi -konnən 'tu -fɔ 'nyian. E 'nan: «Fezan -tu a. Min zɛ mingɔnnɛnnun da sɔ nən -a 'flɛ cɪ bɛ, -nyrɛn yaa wo. Ɛn tu -tɔdɔ pɛɛnɔn man te -a cɪ a 'e 'sɔdɪ, te e 'fɛdɪ -ble. 20Ɛn 'yale -tezan -tu a 'nyian. Wɛɛ laabo Laza. Min zɛ mlɔn 'a -a 'kɔlɛ pɛɛnɔn da. Ɛn e ya 'e nyinnandɪ fezan zɛ -yee -klɔn -yrɛ 'nɛn. 21E ya 'vale 'e fezan 'nean pɔnnɛn nɛn e -sɛanla bɛ -a -ble. 'Pian min -tu 'ka -a -nɔnle -yrɛ 'dɪ. E ya 'e nyinnandɪ fɛ zɛ -a -nan, te -plennun -a mlɔnnun 'ji flannan.

22Yi -tu 'bɔ ɛn 'yale -tezan zɛ e -ka. -A -nan nɛn Bali -le 'pasianɔn -a 'si, o -ku -a Abraam 'srɔn.

"Be -sru ɛn fezan 'e 'ka 'wɔ 'nyian, ɛn wɛɛ 'wɔ. 23Zɪ e 'bɔla -yremo fla bɛ, ɛn 'e yɾa yɪdɪ 'sia. -A -nan nɛn 'e yɪɛ 'tɔ lou, ɛn e Abraam 'yɪ 'kɔɔbli, te Laza yɾa -a 'srɔn. 24Ɛn e -paandɪ 'sia. E 'nan: «Kɔ tra Abraam, 'an nyrinda 'e 'sɛn 'i da! 'I yɾa 'si, 'i Laza 'pa 'sia 'e 'ta 'e 'pɛ 'wɛlɛ wɔ 'yia, -e 'e 'tɔ 'an 'le! Kɔɔ 'an ya 'an yɾa yɪnan 'tɛ 'gɔɛ -a va.»

25Ɛn Abraam 'e -yrɛ 'nan: «Mɛn 'nɛn, -a -cin 'e 'tɔ 'i 'ji 'nan, tu nɛn i ya 'trɛda bɛ i 'yɪ 'yɪ, te Laza 'e yɾa ye. -Yee 'wɛan 'bɛ nɛn 'gɔɛ, -a 'sɪi tu 'bɔ ɛn 'yɪɛ yɾa yɪ tu 'bɔ. 26Ɛn 'nyian bɛ -klu -dan -kaa cɛɛn 'e cin man. -Te min a 'vale 'nan 'e 'sia 'kɔ 'va 'gɔ -e 'e 'lɔ 'ka 'va nun bɛ, ya'a 'kɔlaman -a drɛdɪ -a dɪ. Ɛn -te min a 'vale 'nan 'e 'sia 'ka 'va nun -e 'e 'ta 'kɔ 'va 'gɔɛ, ya'a 'kɔlaman -a drɛdɪ -a dɪ.»

27Tɔɔn fezan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɔ tra Abraam, 'pian mɛin trɔ 'baa, 'i Laza 'pa 'sia 'an 'tɪ 'le 'konnən! 28'An "bɔunun a 'soolu, -e 'e 'wɪ tin 'ba -wɛlɛ, "tɔɔɔ 'o 'ta fɛnan nɛn 'an yɾa ye 'gɔɛ -a -nan.»

29Ɛn Abraam 'e -yrɛ 'nan: «Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn nɛn yaa -nɔn Moizi lɛ bɛ, e ya o va nun. Ɛn 'wɪnɔn nɛn Bali 'lewɛi vɪnɔn 'a 'vɪ bɛ, e ya o va nun. 'O "trɔɛn "tɔ -yrɛ -e 'o 'ta wɔla "da!»

30Ɛn fezan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɔ tra Abraam, 'bɛ 'ka 'bɔa waa "fo "dɪ. 'Pian -te min 'si -kanɔn 'va, ɛn e -ku 'wɪ tin 'balɛ -wɛlɛ "bɛ, waa wɛi maan. O "sia 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'o -sɔɔnla Bali -sru.»

31-A -nan nɛn Abraam -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Te wa'a 'o "trɔɛn 'tɔa Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn nɛn yaa -nɔn Moizi lɛ bɛ -yrɛ "dɪɛ, ɛn -te wa'a 'o "trɔɛn 'tɔa 'wɪnɔn nɛn Bali 'lewɛi vɪnɔn 'a 'vɪ bɛ -yrɛ "dɪɛ, te wa'a 'kɔlaman 'nyian -e 'o "trɔɛn "tɔ min nɛn e 'si -kanɔn 'va bɛ -a wɛi lɛ dɪ.» »

Zozi 'wɪ 'pla 'e -srɔnɔn lɛ (Mt 18.6-7, 15, 21-22; Mk 9.42)

17 1"Be -sru ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «'Wɪnɔn nɛn o -kɔlaman o min 'sia Bali -sru "bɛ, o ya 'trɛda "kaga. 'Pian min nɛn yaa drɛ ɛn 'wɪ zɛ 'e bɔ min -tu man bɛ, 'wɪ -taa "bɔlɛ -a san man. 2E ya 'le 'o -kɔlɛbu -fɔ min zɛ -a 'klan, -e 'o tuv jemɛ -va. 'Bɛ 'yɪ mlin, "tɔɔɔ 'e drɛ -e 'mɛn 'nɛn 'tu 'e 'si 'an -sru. 3'Ka drɛ 'yɪ 'ka 'fli -va!

-Te 'i "bɔt -tu 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ bɛ, 'i 'wɪ tɪɡɪ tin 'ba -yrɛ. -Te yaa -tɔ 'e 'fli -lɔ bɛ, -e 'i man wɪ 'cɛ! 4En -te e 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ 'yɪɛ 'e 'pa -a 'sɔravli yɪdɛ 'wɛ 'tɔwli 'wɪ, te e lia 'e da 'i 'va 'e 'pa -a 'sɔravli, te yaa ve 'yɪɛ 'e 'bɔ 'a bɛ, 'i man wɪ 'cɛ!»

5-A -nan nɛn Zozi 'le 'pasianɔn -a 'vɪ Minsan 'bɔ lɛ 'nan: «'I 'kɔɛ yi -tɛradɪ 'i da 'pa "da!»

6En Minsan 'e 'nan: «-Te 'cee yi -tɛradɪ Bali da a "wɛnnɔn 'le fei fɛ 'wɛ 'tɔ -le 'wɪ 'zɔ bɛ, kaa ve yɪba -dan 'ɡʊɛ -yrɛ 'nan: 'I 'sura, 'i 'kɔ -tɔ jemɪe -va, yaa dra.»

Zozi -sruzan 'nyranman "paa 'e 'ci -a -tɔwli

7«'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'ɡʊɛ -a da! 'Cee nɔan a, ɛn e 'nyranman "paa 'cee fei, -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ, 'e yɪɛ -tɔa 'cee -winun va. Min -tu 'ka 'ka yei, -te nɔan zɪɛ e 'si lua, e -ta bɛ, -e 'e vɪ -yrɛ 'nan: «'I 'ta "nyɪandɔ -nyran fɛ -sru "dɪ?» 8Pian yaa ve -yrɛ 'nan: «'I fɛnɔn -tɔɛn "nyɪandɔ, 'i 'man wɔw, -e 'i 'ta 'mɛn fɛ 'pa! -Te an fɛ blɪ, an 'kan, ɛn an 'yi mɪn bɛ, -e 'i 'yɪɛ vɛ -blɪ.» 9En "nyɪan bɛ, min -tu 'ka 'yee nɔan muo 'fɔa 'nyranman nɛn yaa 'pa bɛ -a man dɪ. 10Zɪ ka cɪ Bali lɔ zɪɛ. -Yee "wɛan -te ka cɛɛn Bali -le 'nyranman nɛn e 'nan 'ka 'pa bɛ -a man bɛ, 'ka vɪ 'nan: «Nɔan "tun "nɛn 'kɔa. 'Wɪ nɛn e cɪ "le 'kɔ drɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn kɔa drɛ.» »

Zozi -kogobe 'si min -fu man

11Te Zozi a -kɔnan Zeruzalem zia bɛ, e ciɪladɪ 'sia Samari 'lɛɡlɔn 'lee Galile 'lɛɡlɔn yei. 12Zɪ Zozi "ta bɔala 'fla 'tɔ da bɛ, ɛn -kogobe -tɛnɔn 'fu -ta -a 'lɛ. O -fu "man "kɔɔbli, 13ɛn o -paandɪ 'sia -yrɛ. Waa 'vɪ 'nan: «'Kɔ 'san Zozi! 'I yra 'si! 'I 'kɔ nyɪrɪnda 'si!»

14Zɪ Zozi o 'yɪ bɛ, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'kɔ 'ka 'fli -kɔɔn Bali -pannɔn lɛ.» "Wɛɛ -kɔn -kɔnan -sia bɛ, ɛn -kogobe 'si o pɛɛnɔn man.

15Zɪ o va min -tu -a 'yɪ 'nan, -kogobe 'si 'e man bɛ, ɛn e 'li 'e da Zozi 'va. E Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia wei 'pleble 'a. 16Zɪ e 'bɔ Zozi man bɛ, ɛn e "pɔ sɔɔn 'wɪ, 'e yra blula, ɛn yaa muo "fɔdɪ 'sia. Min zɪɛ e "sia Samari, Zuif min 'cɛɛ dɪ.

17En Zozi -a laabu minnɔn lɔ 'nan: «-Kogobe 'si min -fu bɛ, o pɛɛnɔn man. ɛn min 'sɔrasɪɛn a nyɪn zia? 18-Mɛ "le "wɛan nɛn min nɛn e 'ka Zuif min -a dɪɛ, -yɛɛ 'si o yei, ɛn e -ta Bali 'tɔ "yi "vɪlɛ?» 19-A -nan nɛn Zozi -a 'vɪ min zɪɛ -yrɛ 'nan: «'I 'wɪuan, 'i 'kɔ! 'I yi -tɛra 'an da, -yɛɛ "wɛan 'i belɪ.»

Bali mingɔnnɛn -ble min da 'kɔ?

(Mt 24.23)

20Farizen 'nɔn -a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «'Tɔ "cɛn "man nɛn Bali mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sɪala?» ɛn e -wɛ 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'ka 'taa 'le fɛ nɛn waa ye bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ dɪ. 21En wa'a 'kɔlaman -e 'o vɪ 'nan, -yɛɛ 'bɔla -mɪɛn dɪ, ɛn -yɛɛ 'bɔla 'ɡʊ dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'nan Bali mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sia 'ka yei 'va.»

Zozi 'le -tadı pee dra 'kɔ?

(Mt 24.26-28, 37-41)

22 "Bɛ -sru ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn le 'nan: «Tɔ -tɔ -taa "bɔlɛ bɛ, te ka ya "va 'nan 'ka Blamin -pɪ ye. -Tɛ e ya yi -tɔwli "cɛ "a oo, ka ya "vale 'ka ye -kpɔ, 'pian ka'a 'kolaman -a yɪdɪ -a "fo "dɪ. 23 Tɔ zɪɛ -a man nɛn minnun -a ve 'cɛɛ 'nan, e ya -mɪɛn, ɛn e ya 'gɔ. 'Pian te 'ka 'ku -nan dɪ, ɛn te 'ka sɔɔnla o -sru "dɪ. 24 Kɔɔ tɔ nɛn Blamin -pɪ -taa "man "bɛ, e -taa "le laa -paan "le 'wɪ 'zɔ. E 'wlei -wlei -fɔa, -e -a -san 'e labli 'cɛn 'ji "fo. 25 'Pian e ya "le Blamin -pɪ 'e yɪa yɪ, ɛn -naagunɔn 'o 'nan "man 'vaa, -e 'wɪ zɪɛ 'e drɛ.

26 Tɔ nɛn Blamin -pɪ -taa "man "bɛ, 'wɪnɔn nɛn minnun -a drɛ 'li Noe tɔ va bɛ, waa dra "nyian. 27 Kɔɔ Noe tɔ va bɛ, minnun fɛ blɪ, o -wɛn mlin, o lɪ 'pa, ɛn o -kɔnnɛn 'pa. Waa drɛ zɪɛ -trilii, ɛn tɔ nɛn Noe -wlamlan -klɔ -dan ji bɛ e 'bɔ. Tɔ zɪɛ -a man nɛn laa -dan fɛndɪ 'sia, ɛn o pɛɛnɔn 'nan -nyan.

28 ɛn "nyian bɛ, 'wɪnɔn nɛn minnun -a drɛ 'li Lɔt tɔ va bɛ, waa dra "nyian. Minnun fɛ blɪ, o -wɛn mlin, o fɛnɔn lɔɔ, o fɛnɔn taan, o fɛinɔn paa, o 'kɔnnɔn tɔɔ. 29 'Pian yi nɛn Lɔt 'si Sɔdɔm bɛ, -a -nan nɛn Bali 'tɛ 'lee 'tɛ nyin nɛn -a -kɔei "min -tɛa "bɛ, -a -fɛn laa 'a 'fla zɪɛ -a da. ɛn o pɛɛnɔn 'nan -nyan.

30 'Wɪ 'tɔwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn minnun -kɔan -a drɛnan, ɛn Blamin -pɪ -taa. 31 Tɔ zɪɛ -a man bɛ, min nɛn e cɪ 'yɛɛ 'kɔn 'lɛ "nɛn "bɛ, te 'e -wla 'kuin fɛ -tɔ 'sinan dɪ! ɛn min nɛn fɛi bɛ, te 'e li 'e da 'fla dɪ! 32 'Wɪ nɛn 'li e 'bɔ Lɔt nan man, te 'e yɪɛ 'tɔ 'e kɔda bɛ, 'e 'wɪ 'cin -trɔa 'ka 'ji! 33 Min nɛn e cɪ 'e 'ladɪ 'yɛɛ 'trɛda da bɛ, ya'a ye dɪ. 'Pian min nɛn 'e 'pɛ 'si 'yɛɛ 'trɛda da "fo, ɛn yaa -nɔn 'mɛn bɛ, -a san 'bɛ 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a ye.»

34 ɛn Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'nan, -pɛi zɪɛ -a man bɛ, min "fli -kɔan 'o nyinnandɪ -saa -tɔwli "da, waa -tɔ "siala, -e -a -tɔ "e -fɔv. 35 ɛn lɔnɔn "fli -kɔan "fɛ -sɔnnan, waa -tɔ "siala, -e -a -tɔ "e -fɔv. 36 [ɛn min "fli -kɔan fɛi -tɔwli "da, waa -tɔ "siala, -e -a -tɔ "e -fɔv.]

37 -A -nan nɛn Zozi -srunɔn -a laabɔ -yrɔ 'nan: «'Kɔ 'san! 'Wɪ zɪɛ nyin zia nɛn e dra?»

ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Fɛnan nɛn -wi -kadɪ cɪ 'e pladɪ bɛ, -a ta lou 'nɛn -wi pɛa "blɪ "lomannɔn 'o 'ble!»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ tin 'bazan 'tɔ 'lee -cale -tɔ man

18 1 "Bɛ -sru ɛn Zozi -kɔnnɛn "tɔ -fɔdɪ 'sia -wlɛ. E ya "vale 'e -kɔnnan -wlɛ 'nan 'o Bali tru 'ba tɔ pɛɛnɔn man, te o "kɔe 'e 'nyan dɪ. 2 E 'nan -wlɛ 'nan: «'Fla 'tɔ da bɛ, tin 'bazan 'tɔ a -nan. Min zɪɛ ya'a 'klan man Bali lɔ dɪ, ɛn -a yɪɛ 'ka 'naan min man dɪ. 3 ɛn -cale -tɔ a 'nyian 'fla -tɔwli 'bɔ zɪɛ -a da. Tɔ pɛɛnɔn man bɛ, e -taa 'yɛɛ 'wɪ 'a tin 'bazan zɪɛ -yrɛ. Yaa ve -yrɛ 'nan, 'e 'tɔ 'e -sru -e 'yɛɛ tin 'e 'tɛ 'e 'nanmanzan da.

4-A -nan 'mɔn 'wɪ zɪɛ -a dɾɛnan, te ya'a -yee tin 'baa "fo "dɪ. 'Pian zɪ yi -tu 'bɔ be, ɛn 'e 'ci 'nɾɔndɪ 'sia. Yaa 'vɪ 'e 'ji 'nan: «Ma'an 'klan man Bali lɔ dɪ. ɛn 'an yɪɛ 'ka 'naan min man dɪ. 5'Pian -cale 'gʊɛ, e see "paa 'an man "buʊ, -yee "wean an -yee tin dra 'nɔnɔn. Maan dra zɪɛ -e 'e 'vɪɛ 'e 'wɪ 'wɪdɪ "dɾɛ 'mɛn dɪ.» »

6 ɛn Minsan -a 'le 'sɾan -wɪɛ 'nan: «'Wɪ nɛn tin 'bazan 'wɪdɪ zɪɛ e 'sia -a vɪnan be, kaa 'man 'kpa? 7E ya 'ka 'ji 'nan, minnun nɛn Bali o 'si "va 'yee vɛ -a te o -paanman -yɾɛ "tu pɛɛnɔn man be, 'e "tɾɛn "sia o va? -Cɛjɛ, ya'a dra "fo "dɪ. 8Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Bali 'ka 'mɔan dɪ, te e -tɔ o -sɾu -e 'e tin 'nɔnɔn 'nɔn -wɪɛ. 'Bɛ a zɪ, 'pian tu nɛn Blamin -pɪ -taa 'nyian 'tɾɛda be, e bɔa minnun nɛn o yi -tera Bali da be o man?»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ Farizɛn min 'lee 'sukɔɛ 'sizan 'tu man

9Zozi -kɔnnɛn "tu -fɔdɪ 'sia minnun nɛn o 'fli "siala min tɪɡɪnɪn -a, te wa'a o bɔɛnɪn siala min tɪɡɪnɪn -a dɪɛ, o man. E 'nan: 10«Min 'fli 'bɛ 'ku Bali tɾʊ 'balɛ Bali -pan 'kuin. Min -tu a Farizɛn min -a, ɛn -a -tu a 'sukɔɛ 'sizan 'a. 11Farizɛn min a 'e 'tɔdɪ lou, ɛn e Bali tɾʊ 'badɪ 'sia 'e 'ji. E 'nan: «Bali, mɛin muo -fɔa 'nan an 'ka 'le min pɛɛnɪn -le 'wɪ 'zʊ dɪ. Kɔɔ o crin wo, ɛn o ya 'wɪ 'wɪdɪ "dɾɛnɔn 'a, ɛn o ya min nan -wɛɛnɔn 'a. ɛn 'nyian bɛ mɛin muo -fɔa 'nan an 'ka 'le 'sukɔɛ 'sizan 'labɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ. 12Kɔɔ an fɛ "sɔan yi "fli 'flɛ 'tu -ji, ɛn fɛ pɛɛnɔn nɛn maan yɛ be, maan -fuzan -nɔan 'jɪɛ.»

13Tu zɪɛ -a wɪɪ be te 'sukɔɛ 'sizan a 'e 'tɔdɪ -kɔɔbli, ɛn e ya Bali tɾʊ 'banan. 'E 'wulo -fɔ 'e 'wɪɪ, ɛn 'e 'pɛ 'pa 'e 'kɔɛ "nɛn. ɛn yaa vɪdɪ 'sia 'nan: «Bali 'i yɾa 'si! 'Wɪ 'wɪdɪ "dɾɛzan nɛn maan, 'yian nyrinda 'si!» »

14 ɛn Zozi -a 'le 'sɾan 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'sukɔɛ 'sizan zɪɛ, o 'vale Bali -a o yɛi "sɛn 'e cin va, ɛn e -ku 'yee "kɔnnɛn. 'Pian Farizɛn min 'lee Bali yɛi 'ka 'sɛnɛ 'e cin va dɪ. Kɔɔ min nɛn 'e 'fli "siala -dan be, Bali -a dra "wɛnnɔn. ɛn min nɛn 'e 'fli dɾɛ "wɛnnɔn be, Bali -a dra -dan.»

Zozi -fɛa 'vɪ nannannun man

(Mt 19.13-15; Mk 10.13-16)

15Yi -tu be, ɛn minnun -tadɪ 'sia nannannun -a Zozi lɛ, 'nan -e 'e kɛ o man. 'Pian zɪ -a -sɾunɔn 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ be, ɛn o -si -tɔ -wɪɔ. 16-A -nan nɛn Zozi nannannun laabʊ 'e 'va, ɛn e 'nan 'e -sɾunɔn lɛ 'nan: «'Ka nannannun 'tʊɪ o 'ta 'an 'va! Te 'ka 'si -tɔ -wɪɔ "dɪ! Kɔɔ minnun nɛn "le nannannun -le 'wɪ 'zʊ be, Bali -le mingɔnnɛn tɾɛda si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ -wɪɛ. 17Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, minnun nɛn wa'a yi tɛala Bali da "le zɪ nannannun yi -tɛala o "tɪ "da be -yee 'wɪ 'zʊ dɪɛ, Bali 'ka mingɔnnɛn blɛ o da "fo "dɪ.»

Fɛzan -tu -lɛ 'wɪ

(Mt 19.16-30; Mk 10.17-31)

18"Be -sɾu ɛn min tazan -tu -ta 'wɪ laabʊɛ Zozi 'lɔ. E 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, i ya min tɪɡɪ 'a. Maan dra 'kɔ, -e 'an 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, -a yɪ?»

¹⁹En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Me 'le "wean nen, yia ve 'nan an ya min tighl 'a? Min -tu 'ka tighl dı, -te ya'a 'sileā Bali -towlı "a dıe. ²⁰Bali -le -pei -tō winun 'gυe, yia -tōa. -Nyren 'nan:

«Te 'i min nan -wεe "dı!

Te 'i dre min -tezan -a dı!

Te 'i crin wu dı!

Te 'i 'wlu 'sen min man dı!

'I yie 'e 'nan 'i "tı 'lee 'i "bu "man!» »

²¹En e 'nan Zozi le 'nan: «'Wı pεenon zıe, maan dredı 'sia 'an "wennen da, en an dre ceje.»

²²Zı Zozi 'wı zıe -a 'man be, en e 'nan -yre 'nan: «'Pian 'yie 'wı 'fı -tu. -Nyren 'nan, 'i 'yie fenun pεenon 'tan, -e 'i man "lala -pli 'yale -tεenon man. -Te yaa dre zıe, laji fenun nen, wa'a sreman dıe, o dra 'yie ve -a. "Be -sru -e 'i -sōnla 'an -sru!»

²³Zı e 'wı zıe -a 'man be, en -a -pe -sru -tōa, kōō -a yıfe a "kaga.

²⁴Zı Zozi -a 'yı 'nan -a ta dre 'trōdrō be, en e 'nan: «Minnun nen, o yıfe a "kaga 'trēda be, -wee -sōnladı Bali -sru "a 'tōndon. ²⁵Maan ve 'cεe 'nan, -wi -dan nen waa laabo shamo be, ya'a 'kolaman -wladı -a 'menzren -yre ji dı. -A -towlı "nen 'nyian fenon 'le ve -a, -wee -sōnladı Bali -sru "a 'pleble 'wlıdı.»

²⁶Zı minnun 'wı zıe -a 'man be, en o 'nan: «-Te 'be a zıe, -tıe -kolaman 'sıdı -a 'wı 'ji "men?»

²⁷En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «'Wı nen min 'ka 'kolaman -a dredı -a dıe, Bali -kolaman -a dredı -a.»

²⁸-A -nan nen Pieri -a 'vı -yre 'nan: «Minsan, 'ku 'bō 'gυe, ku 'si 'kve fenun pεenon -sru, en ku sōnla 'i -sru!»

²⁹En Zozi -a 'vı -wle 'nan: «Maan ve 'cεe 'wı tighl 'a 'nan, min oo min nen e 'si 'yee "kōnnen, -te 'be "cεe dı, e 'si 'e "bıunun 'lee 'e "blunun -sru, -te 'be "cεe dı, e 'si 'e "bu 'lee 'e "tı -sru, -te 'be "cεe dı, e 'si 'yee 'nennun -sru, 'nan -e Bali 'e mingōnnen -blı 'e da -le "wean be, ³⁰-a san zıe e fe pee ye "kaga 'trēda. En "be -sru tu nen Bali fe pεenon limlan be e 'belıdı nen ya'a 'nyaan dıe -a ye.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandı -kanon 'va wı 'pa yaagazan 'vı

(Mt 20.17-19; Mk 10.32-34)

³¹"Be -sru en Zozi 'e -srunon 'fuda 'fli 'saza laabu. En e 'nan -wle 'nan: «-Kaa "ta -ko Zeruzalem, -e 'wı pεenon nen Bali 'lewei vınon -a 'vı Blamin -pı man be, 'e 'le sōō. -Nyren 'nan: ³²Minnun -a -nōan minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a dıe -wle, -e 'o -te. Minnun zıe, waa sεe wo, o 'le 'yi -sean -a yra, ³³waa -sōan -ngble -a, -e 'o 'ku -a -te. 'Pian -a yi yaagazan da be, -e 'e 'wluan -kanon 'va.»

³⁴-A -srunon 'ka 'wı zıe -a -ci manle dı. -A -ci -fı 'e yōōdı o man. 'Wı nen Zozi 'e 'nan 'e ve be, wa'a -tōle dı.

Zozi yie 'wizan -tu beli
(Mt 20.29-34; Mk 10.46-52)

³⁵ Zozi a -plinan Zeriko 'fla 'srɔn, te yie 'wizan -tu yra 'e -nyrandɔ -si man, te e fɛnɔn tru "baa. ³⁶ Zɪ yie 'wizan zɪe, e minnɔn -cin 'man 'ciɔnan be, ɛn yaa laabu 'nan: «-Mɛ 'be drɛ?»

³⁷ O -yre 'nan: «Nazaretɪ min Zozi 'be ci ciɔnan!»

³⁸ -A -nan nɛn e -paandɔ 'sia. E 'nan: «David kluda min Zozi, 'i yra 'si, 'yian nyrinda 'si!»

³⁹ ɛn minnɔn nɛn o cɪra 'si 'lɛ be o paan "da 'nan 'e 'lɛbo 'pla "da. 'Pian e paan "nyian 'kpa 'plɛble 'nan: «David kluda min, 'yian nyrinda 'si!»

⁴⁰ ɛn Zozi 'tɔ, e 'nan minnɔn lɛ 'nan 'o 'ta yie 'wizan zɪe -a 'e 'va 'gɔ. Zɪ e pli "man "be, ɛn Zozi -a laabu -yrɔ 'nan: ⁴¹ «-Mɛ "nɛn i ya "vale 'an drɛ 'yie?»

ɛn e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Minsan, an ya "vale 'yian yie 'lɛ 'sɔ!»

⁴² ɛn Zozi -a 'vɪ -yre 'nan: «I yie 'e 'lɛ 'sɔ! 'Yie yi -tɛradɔ 'an da 'i beli!»

⁴³ Nun tɔɔn -a yie 'lɛ 'sɔ, ɛn e sɔɔnla Zozi -sru, te e Bali 'tɔ bɔa. Zɪ min pɛɛnɔn 'wɪ zɪe -a -nan 'yɪ be, ɛn o Bali 'tɔ drɛ -dan.

Zashe -le 'wɪ

19 ¹ 'Be -sru ɛn Zozi 'bɔla Zeriko 'fla. E 'fla zɪe -a 'cɛndɔ 'sia 'ji. ² Fɛzan -tu a 'fla 'bɔ da, waa laabo Zashe. 'Sukɔlɛ 'sinɔn 'tazan nɛn. ³ Min zɪe e ya "vale 'e Zozi ye. 'Pian e ya tounɔn, ɛn min "kaga "lɛ "wɛan ya'a 'kɔlaman -a yɪdɪ -a dɪ. ⁴ -A -nan nɛn e -trɔa o 'lɛ flɔn -a, ɛn e yɪba "tɔ nɛn waa laabo Sikomor be -a tri. Yaa drɛ zɪe 'nan -te Zozi a ciɔnan 'wlu "be -e 'e yɪ.

⁵ Zɪ Zozi 'bɔ fɛ zɪe -a -nan be, ɛn 'e yie 'tɔ lou. Yaa 'vɪ Zashe lɛ 'nan: «Zashe, 'i -sɔɔnla tada! Kɔɔ e ya "lɛ cɛgɔ 'an -nyran 'yie "kɔnnɛn.» ⁶ ɛn Zashe sɔɔnla 'nyiandɔ. E -kɔ Zozi 'a 'yee "kɔnnɛn, ɛn e 'yi drɛ -yre ci "nrandɔ -a.

⁷ Minnɔn nɛn waa -nan 'yɪ be, o Zozi 'man wɪ vɪdɪ 'sia. Waa 'vɪ 'nan: «E wla 'wɪ 'wɪdɪ "drɛzan zɪe -yee 'kuin.»

⁸ Zashe pli Minsan man, ɛn e -yre 'nan: «Minsan, an "ta 'an yɪfɛ "cɛan 'e cin man "fli, -e 'an -tu -nɔn 'yale -tɛnɔn lɛ. ɛn "nyian be, "lala nɛn maan 'si minnɔn lɔ 'e 'ciɔladɔ "da "be, an min -tu -le vɛ 'lɛji bɔala 'e 'pa -a sinjen.»

⁹ Tɔɔn ɛn Zozi -a 'vɪ -yre 'nan: «Cɛgɔ, Bali 'kɔn 'gɔvɛ -a 'lɛ "nɛnnɔn 'si 'wɪ 'ji. Kɔɔ yia kɔɔn 'nan Abraam kluda min nɛn 'yia. ¹⁰ Blamin -pɪ -ta 'trɛda 'nan -e 'e min nɛn e 'si Bali man -kɔɔbli be, -a 'si 'wɪ 'ji.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ nɔan yaaga man
(Mt 25.14-30)

¹¹ Zozi a -plinan Zeruzalem 'srɔn "kogo, -yee "wɛan 'wɪ nɛn Zozi 'sia -a vɔnan be, zɪ minnɔn -a 'man be, ɛn 'o ci "nrɔndɔ 'sia 'nan, Bali -le

mingonnen -blɔdɔ 'bɔ 'kogo. Zozi -a -kɔnnen 'yɪ, ɛn e -kɔnnen 'fɔdɔ 'sia -wle.
 12E 'nan: «Mingonnen kluda min -tu 'bɛ 'ta -ko 'lɛglɔn -kɔɔbli 'tu da. E 'ta
 -ko 'nan -e 'wee 'tɔ mingonnen -a. "Bɛ -sru -e 'e 'ta mingonnen -bli 'e 'ya trɛ
 da. 13"Yɛɛ -kɔ bɛ, 'e 'sɔnɔn laabu -fu, ɛn e -siga 'wle nɛn -a 'flɛ -kɔan tɪɪtɪ bɛ,
 -a pli o man -tudɔ. E 'nan -wle 'nan: 'Ka fɛ -wɛɛ 'a -trilii, -e 'an 'tadɔ 'e bɔ.»

14Min zɪɛ -yee 'lɛglɔn 'jinɔn 'ka -a ye 'yi 'dɪ, -yee 'wean o minnɔn 'pa
 'sia -a -sru 'nan 'o 'ka 'vale 'e 'tɔ 'o da mingonnen -a dɪ.

15'Pian e drɛ mingonnen -a, ɛn e 'li 'e da.

Zɪ e 'bɔla bɛ, ɛn 'e 'sɔnɔn nɛn e -siga pli o man bɛ o laabu. Yaa drɛ zɪɛ
 'nan, -e 'o 'nyranman nɛn waa 'pa bɛ -a -sru 'vɪ 'yrɛ.

16-A tɛdɛ -ta, ɛn e -yrɛ 'nan: 'An 'san, -siga nɛn yia -nɔn 'mɛn bɛ, an
 -siga 'yɪ 'man 'fu.»

17ɛn -a tazan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: 'I muo, yia drɛ 'yi. I ya 'an 'suzan 'kpa -a.
 Fɛ 'wɛnnɛn nɛn maan -pɛba 'wɔ 'i 'lɔ 'gɔɛ, i 'wɪ 'yi drɛ 'a. -Yee 'wean an
 'fla 'fu -nɔan 'yie -e 'mɛin 'tɔ o tazan -a.»

18"Bɛ -sru ɛn -a 'flizan 'ta. E -yrɛ 'nan: 'An 'san, 'yie -siga nɛn yia -nɔn
 'mɛn bɛ, an -siga 'yɪ 'man 'soolu.»

19ɛn -a tazan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: 'I muo, yia drɛ 'yi 'nyian. -Yee 'wean an
 'fla 'soolu -nɔan 'yie -e 'mɛin 'tɔ o tazan -a.»

20"Bɛ -sru ɛn -a pee -ta. "Bɛ 'vɪ -yrɛ 'nan: 'An 'san, 'yie -siga nɛn yia -nɔn
 'mɛn bɛ, maan 'pa sɔ -ji ɛn maan 'pla 'yie. -Nyren 'gɔ. 21"Klan -fu 'an 'ji 'i
 'va zia, kɔɔ 'yie 'wɪ a 'tɔndɔn. Fɛ nɛn 'yie vɛ 'cɛɛ dɪɛ, yia 'sia. ɛn -te min
 'yie 'nyranman 'pa bɛ, -a ta -trɔn pɛɛnɔn nɛn yaa ye bɛ yia 'sia -yrɔ.»

22ɛn -a tazan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: 'I ya 'an 'suzan 'wɪdɪ 'a. 'I wei 'i -tɛa. Yia
 -tɔa 'nan, 'mɛn 'wɪ a 'tɔndɔn, ɛn yie 'nan: «Fɛ nɛn e 'ka 'mɛn vɛ -a dɪɛ,
 maan 'sia. ɛn -te min 'mɛn 'nyranman 'pa bɛ, -a ta -trɔn pɛɛnɔn nɛn yaa
 ye bɛ, maan 'sia -yrɔ.» 23-Te i 'wɪ zɪɛ -a -tɔa "bɛ, -mɛ 'le "wean nɛn yia
 'mɛn -siga 'palea fɛnan nɛn -a man "paa "bɛ -a -nan dɪ? Yia dra paan zɪɛ -e
 'mɛn vɪnan 'an 'ta bɛ, te -a man 'pa.»

24Tɔɔn ɛn mingonnen zɪɛ yaa 'vɪ minnɔn nɛn o cɪ -nan bɛ, -wle 'nan:
 'Ka -siga bɛ -a 'si -yrɔ, -e 'ka -nɔn min nɛn -siga -fu a -yrɔ "bɛ -yrɛ!»

25ɛn minnɔn 'bɔ -a 'vɪ -yrɛ 'nan: 'Kɔ 'san, -siga a -yrɔ -fu 'va.»

26-A -nan nɛn mingonnen -a 'vɪ 'nan: 'Min nɛn e ya -yrɔ "bɛ, -a lɛ nɛn
 waa -nɔan. 'Pian min nɛn -yee 'ka "dɪɛ, -nyren -yrɔ "bɛ waa 'sia.» 27ɛn yaa
 'vɪ 'nyian 'nan: 'An 'nanmannɔn nɛn wa'a yɪlɛ 'yi 'nan 'an 'tɔ 'o da dɪɛ, 'ka
 'ta waa 'an 'lɛ 'gɔ, -e 'ka o -blɔ 'cɛɛn!» »

28Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn e Zeruzalem si 'sia 'nyian.

Zozi 'bɔla Zeruzalem

(Mt 21.1-11; Mk 11.1-10; Zan 12.12-16)

29Zɪ Zozi 'bɔ Befaze 'lee Betani 'srɔn "bɛ, ɛn 'e -srɔnɔn 'fli 'pa 'sia 'o 'lɛ.
 'Fla "fli zɪɛ o ya Olivie pɔn 'sɛan man. 30E 'nan -wle 'nan: «'Ka 'kɔ 'fla nɛn

'ka 'lɛ bɛ -a da. -Te ka 'bɔla 'nan nun, ka -aflumun planɛn yɛ 'e 'baa -tɔdɪ. Min -tʊ 'ka tian 'fɔlɛ 'da 'dɪ. 'Ka baa 'sʊ, -e 'ka 'ta -a 'mɛn 'gʊ! ³¹-Te min -a laabʊ 'ka 'lɔ 'nan: «-Mɛ 'lɛ "wean nɛn ka cɪ -a baa 'sʊnan bɛ, 'ka vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan 'e 'nan, -aflumun 'wɪ a 'e man.» »

³²Minnun nɛn e o 'pa 'sia bɛ, o -kʊ. O 'bɔ "man 'lɛ zɪ yaa 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ³³Zɪ o ya -aflumun baa "flunan bɛ, ɛn minnun nɛn -wee vɛ cɪ -a bɛ, waa laabʊ -wɔlɔ 'nan: «-Mɛ 'lɛ "wean ka ya -a "flunan?»

³⁴ɛn o 'nan -wɛlɛ 'nan: «Minsan 'e 'nan, -aflumun 'wɪ a 'e man.»

³⁵-A -nan nɛn o -kʊ -aflumun zɪɛ -a Zozi lɛ. O 'wee sɔnʊn paala -a koda, ɛn o Zozi -nyran 'da. ³⁶ɛn e -kʊdɪ 'sia. Minnun 'wee sɔnʊn "paaladɪ 'sia 'wɪlʊ, tɛ e -kʊla 'da.

³⁷Zɪ e Olivie pɔn sɔɔn "ji ɛn e 'bɔ Zeruzalem 'srɔn "kogo bɛ, -a -nan nɛn -a -srunɔn pɛɛnɔn Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia 'ci "nrandɪ -a. 'Lɛbo 'fɔ wɪnʊn nɛn waa -nan 'yɪ bɛ, ³⁸-yɛɛ "wean waa vidɪ 'sia 'nan:

«Bali -lɛ -fɛa 'e 'kɔn

mingɔnnɛn nɛn

Minsan -a 'pa 'sia bɛ -a man!

Bali -a drɛ ɛn kʊ -fʊdɪ -trɔɔ 'yɪ.

-A 'tɔ 'e drɛ -dan laji lou!»

³⁹Farizɛn 'nɔn -mienun a o yɛi. Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, 'i -paan 'i -srunɔn da!»

⁴⁰'Pian Zozi 'e 'nan -wɛlɛ 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, -tɛ 'o 'lɛbo 'plɛ "da "bɛ, -kɔlɛnʊn 'bɛ -taa 'wɛlɛ o 'pa 'ji.»

Zozi 'wʊɔ Zeruzalem 'nɔn 'lɛ "wean

⁴¹Zɪ Zozi Zeruzalem 'fla 'yɪ 'e 'lɛ bɛ, ɛn e -wʊɔdɪ 'sia. ⁴²E 'nan: «Zeruzalem 'nɔn, -fʊdɪ -trɔɔ a paan 'cɛɛ vɛ -a, -mɛ 'lɛ "wean nɛn ka'a 'wɛlɛ "man 'dɪ? 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka'a 'nyian -kɔlamɛn -a yɪdɪ -a dɪ. ⁴³Tʊ -tʊ -taa "bɔlɛ bɛ, 'ka 'nanmannɔn 'ka 'si -fɔa "klɔn -a, -e 'o 'kuli -tɔ 'ka man -pɛ pɛɛnɔn da. ⁴⁴O 'ka 'fla -wia, ɛn o minnun pɛɛnɔn -tɛɛman. Fɛ -tʊwli 'ka 'fo 'fla 'bɔ da dɪ. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ e bɔa 'ka man, kɔɔ tʊ nɛn Bali -ta 'palɛ 'ka 'va bɛ, ka'a 'wɛlɛ "man 'dɪ.»

Zozi fenun -tannɔn 'pin Bali -pan 'kuin (Mt 21.10-17; Mk 11.15-19; Zan 2.13-16)

⁴⁵"Bɛ -sru ɛn Zozi 'kʊ Bali -pan 'kuin. Minnun nɛn o Bali -pan fenun -taan "bɛ, e o -pɪndɪ 'sia 'kɔn zɪɛ -a -ji, 'nan 'o bɔla bei. ⁴⁶Yaa 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji 'nan, Bali 'e 'nan:

«Mɛn 'kɔn -kɔan 'an trʊ 'ba 'kɔn 'a.»

'Pian kaa drɛ crɪn wʊnan -a.»

⁴⁷"Bɛ -sru tɛ Zozi 'ko Bali -lɛ 'wɪ "paalɛ yɪ -tʊdʊ pɛɛnɔn man Bali -pan 'kuin. ɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lɛɛ 'fluba 'ci vɪnɔn 'lɛɛ minnun tanɔn Zozi

'man -wædt 'sia, 'nan -e 'o -tɛ. ⁴⁸'Pian 'wɪ nɛn 'kɔ 'o drɛ -e 'o -kɔla -a man yɪdɪ -a bɛ, wa'a tɔa dɪ. Kɔɔ Zozi 'le 'wɪ "paadt 'sɔ min pɛɛnɔn lɛ, ɛn 'nyian bɛ o Zozi 'bɔ ye "yi.

Zozi 'le -kɔladɪ "sia nyin zia?

(Mt 21.23-27; Mk 11.27-33)

20 ¹Yi -tu da Zozi a Bali -le 'wɪ "paanan minnɔn ji Bali -pan 'kuin. ɛn e Bali -le 'wɪ nɔnnɔn vɪdɪ 'sia -wlɛ. -A -nan nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun -ta "va, ²ɛn waa laabɔ -yrɔ 'nan: «-Kɔladɪ "cɛn "a nɛn i 'wɪnɔn zɪɛ -a dra? ɛn -tɪɛ -si -nɔn 'yie? 'I vɪ 'kɔɛ!»

³ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «'An 'bɔ "nyian an 'ta 'wɪ 'tuwli "cɛ laabo 'ka 'lɔ. ⁴-Tɪɛ Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batize drɛ? Minnɔn 'bɛ 'pa 'sia, -baa Bali 'bɛ 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'mɛn!»

⁵-A -nan nɛn waa vɪdɪ 'sia 'o cin yei 'nan: «-Tɛ -kaa 'vɪ 'nan, Bali 'bɛ 'pa 'sia bɛ, yaa laabo -kaa 'lɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean nɛn ka'a yi -tɛlɛa -a wei -da dɪ?» ⁶ɛn -tɛ -kaa 'vɪ 'nan, minnɔn 'bɛ 'pa 'sia bɛ, min pɛɛnɔn 'kɔlɛ wɛɛndɪ "siala -kaa 'va -e 'o -kaa -tɛɛ. Kɔɔ -a -cin a o pɛɛnɔn 'ji 'nan Zan a Bali 'lewei vɪzan -a.»

⁷-A -nan nɛn waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Min nɛn e Zan 'pa 'sia bɛ, ku'a tɔa dɪ.»

⁸ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «'An 'bɔ "nyian min nɛn e -si -nɔn 'mɛn, ɛn an 'wɪnɔn zɪɛ -a dra bɛ, ma'an -ci sia 'cɛɛ dɪ.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ rɛzɛn fei 'panɔn man

(Mt 21.33-46; Mk 12.1-12)

⁹ɛn Zozi -kɔnnɛn 'gʊɛ -a -fɔdɪ 'sia minnɔn lɛ. E 'nan: «Min -tu 'bɛ 'yee rɛzɛn fei 'pa, ɛn yaa -nɔn minnɔn lɛ 'nan 'o 'nyranman 'pa "da, tɛ o 'yee vɛ -nɔan. Yaa drɛ zɪɛ, ɛn e -ku 'lɛglɔn 'kɔɔbli 'tu da, e "mɔan -nan nɔn. ¹⁰Zɪ rɛzɛn nan tu 'bɔ bɛ, ɛn min zɪɛ 'e 'suzan -tu 'pa 'sia, 'nan 'e 'ku 'yee vɛ 'si. Fei 'panɔn -a 'suzan zɪɛ -a 'kun, waa -sɔn, ɛn o 'si 'man. Wa'a fɛ -tu -nɔnlɛ -yrɛ "dɪ. ¹¹"Bɛ -sru ɛn 'e 'suzan 'pee 'pa 'sia 'nyian. Waa -sɔn, waa sɔn, ɛn waa 'li 'e da 'e 'lɔ 'a 'e "tun. ¹²"Bɛ -sru ɛn yaa yaagazan 'pa 'sia 'nyian. Wɛɛ 'sɔn -trilii, nyen 'bɔ 'bɛ da, ɛn wɛɛ 'pin.

¹³-A -nan nɛn fei san 'bɔ 'e 'nan: «Maan dra 'kɔ? -A -cin -tɔ 'an 'ji. 'An 'pɪ nɛn e 'sɔ 'mɛn tɪglɪ bɛ, -a 'bɔ nɛn maan "paa -sia o va. Maan ye "lɛ o yie -taa 'nanlɛ 'bɛ man.»

¹⁴'Pian zɪ fei 'panɔn 'nɛn zɪɛ -a 'yɪ 'tanɛn bɛ, ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «'Nɛn 'labɛ, -yɛɛ -taa "drɛlɛ 'e "tɪ -ziazan -a. -Yee "wean -kaa -tɛ, -e fei 'e 'fʊ -kaa 'lɔ.» ¹⁵Waa 'kun, ɛn o -ku -a rɛzɛn fei -sru "sa -a, ɛn waa -tɛ.

'Wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, -mɛ "wɪ nɛn fei san -taa -a drɛlɛ minnɔn nɛn o -yee fei dra bɛ -wlɛ? ¹⁶Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, e -taa -e 'e 'yee fei 'panɔn zɪɛ o -tɛɛ, -e 'e 'yee rɛzɛn fei 'bɔ 'nɔn min pɛɛnɔn lɛ.»

Minnun nen -nan be, o 'nan: «Wɪ nen i 'sia -a vɪnan 'labe, ya'a dra dɪ.»

¹⁷Zozi o -nanjendi 'sia, en yaa 'vɪ -wle 'nan: «Wɪ nen 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji be, -a -ci nen 'non? Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Kɔle nen, 'kɔn 'tɔnɔn -a tuv 'o 'pela koda be,

-yɛɛ dre 'kɔn 'pu -fɔ -kɔle -a.»

¹⁸Min nen e -tria -kɔle zɪɛ -a da be, e -wia. En -te -kɔle zɪɛ e -tria min da be, yaa pɔle "bo.»

¹⁹Zɪ 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man be, en waa -tɔ 'nan, 'wee "wean nen Zozi -kɔnnɛn zɪɛ -a -fɔ. -A -nan nen o ya "vale 'o Zozi "kuan -nan nun, 'pian o klan minnun lɔ.

'Sukɔle -pan wɔdɪ da wɪ
(Mt 22.15-22; Mk 12.13-17)

²⁰Tv zɪɛ -a man nen 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn Zozi 'man -fɔɔdɪ 'sia. -Yee "wean o minnun 'pa 'sia "va, 'nan 'o 'fli dre min tɪɡlɪnɪn -a, -e 'o Zozi wei 'kun. O ya "vale 'o 'wɪ 'tv ye -e 'o -kɔla Zozi 'nɔndɪ -a -kɔnmandan lɛ. ²¹Minnun zɪɛ o 'wɪ laabu Zozi 'lɔ. O 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kva -tɔa 'nan, i 'wɪ "paaman 'wɪ tɪɡlɪ 'a. En kva -tɔa "nyian 'nan, yi'a min bo "va "dɪ. En "nyian be, 'wɪ nen Bali "e 'nan blamin 'e dre be, -a tɪɡlɪ 'bɔ nen yia "paaman minnun ji. ²²-Yee "wean kv "ta 'wɪ 'ɡvɛ -a laabo 'i 'lɔ. -Nyren 'nan: -Si a 'e 'nɔndɪ -cɛɛ, -e -kaa 'sukɔle -pan wɔ Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza lɛ, -baa te -ka'a dre "fo "dɪ?»

²³Pian Zozi -wee -dawli -kɔnnɛn 'yɪ. En e 'nan -wle 'nan: ²⁴«Ka 'ta 'lein 'wle 'tv -a 'mɛn -e 'an yɪ! -Tɪ -wulo -fodo nen 'ɡv? En -tɪ 'tɔ 'cren nen 'ɡv?» O 'nan -yrɛ 'nan: «Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza nen.»

²⁵En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Fɛ nen Seza -le vɛ -a be, 'cɛɛ 'nɔn Seza lɛ! En fɛ nen Bali -le vɛ -a be, 'cɛɛ 'nɔn Bali lɛ!»

²⁶Wa'a -kɔlale Zozi wei 'kundɪ -a minnun yiɛ man "fo "dɪ. En 'wɪ 'bɔ nen Zozi -a 'vɪ be e o 'kan, -yee "wean wa'a "nyian 'wɪ 'tv vɪle "fo "dɪ.

Minnun nen o -kaa be o wuanla -kanɔn 'va
(Mt 22.23-33; Mk 12.18-27)

²⁷"Be -sru en Saduze 'nɔn -mie pli Zozi man. Saduze 'nɔn "o "ve 'nan, -te min -ka be, ya'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. Zɪ o pli "man "be, en waa laabu -yrɔ 'nan: ²⁸«Bali -le 'wɪ "paazan, 'wɪ nen Moizi -a cren -te 'kvɛ be, -nyren 'ɡv: «Te min lɪ 'pa, en -a san zɪɛ e -ka, te wa'a tian 'nen 'yale 'o 'vale 'e nan 'bɔ 'a dɪɛ, -yee -cale zɪɛ -a "bvɪ 'e 'pa, -e 'e "bvɪ klu bɔla!» ²⁹Min -tv -le 'nen -klɔnmɔn a 'sɔravli. -A tɛdɛ lɪ 'pa, en e -ka, te wa'a 'nen 'yale 'e nan 'bɔ 'a dɪ. ³⁰-A "flizan "e -cale -tɔwli zɪɛ -a 'pa, en e dre "nyian zɪ. ³¹En -a yaagazan "e -cale -tɔwli zɪɛ -a 'pa, en e dre "nyian zɪ. 'Wɪ 'tɔwli zɪɛ e 'bɔ o 'sɔravlinɔn man. Wa'a 'nen 'yale dɪ, en o pɛɛnɔn kaa. ³²"Be -sru en lɪ 'bɔ "e "ka 'wɔ "nyian. ³³Tv nen minnun wuanla -kanɔn 'va be, lɪ zɪɛ e -kɔan -tɪ nan -a? 'I vɪ 'kvɛ! Kɔɔ o 'sɔravli 'bɔ -a 'pa lɪ -a.»

³⁴En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «Minnun nen 'tre 'gwe -a da be, -wee lɪ 'lee -kɔnnɛn 'paa. ³⁵'Pian minnun nen Bali o 'yɪ tɪglɪ 'tre pee dave -a, ɛn e o wluan -kanɔn 'va be, wa'a lɪ 'lee -kɔnnɛn 'paa dɪ. ³⁶En wa'a 'kolaman 'nyian -kadɪ -a dɪ. O -kɔan 'le Bali -le 'pasianɔn nen laji be -wee 'wɪ 'zʊ. Bali o wluan -kanɔn 'va, ɛn o dre -yee 'nɛnnun -a. ³⁷'Ka Saduze 'nɔn, -a -cin a 'ka 'ji 'nan, min 'ka 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. Ka ya 'ka 'fli see 'paanan, kɔɔ 'wɪ nen Moizi -a 'vɪ 'li be, yaa -ci -kɔɔnman 'nan, minnun nen o kaa be, o wuanla -kanɔn 'va. 'Wɪ nen Moizi -a -nan 'yɪ te 'tɛ nɛn a yiba "kpizɛnnɛn 'va be, -nyɛn 'gʊ. Yaa cɛn -tɛ 'nan: «Minsan 'e 'nan, 'e ya Abraam -le Bali -a, ɛn 'e ya Izak -le Bali -a, ɛn 'e ya Zago 'le Bali -a.» ³⁸Tu nen Bali 'wɪ zɪɛ -a ve be, te -kaa tranun zɪɛ o kaa -a -nan 'mɔn. 'Pian Bali 'le 'va be, o yɪɛ a "man tian, kɔɔ Bali a minnun nen o yɪɛ cɪ "man "be -wee Bali -a, e 'ka minnun nen o kaa be -wee Bali -a dɪ.»

³⁹-A -nan nen 'fluba 'ci vɪnɔn -mienun -a 'vɪ -yɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, yia -ci 'vɪ tɪglɪ.» ⁴⁰En wa'a 'nyian 'wɪ 'pee laabʊle Zozi 'lɔ dɪ.

-Tɪ -pɪ nen Crizi -a?

(Mt 22.41-46; Mk 12.35-37)

⁴¹"Be -sru ɛn Zozi -a laabʊ minnun lɔ 'nan: «E dre 'kɔ ɛn minnun 'o 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi a David kluda min -a? ⁴²Kɔɔ David 'bɔ -a 'vɪ "dre 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan Bali -a 'vɪ 'an 'san lɛ 'nan:

'I 'nyran 'an 'pɛ 'yi "da -trilii,

⁴³-e 'an 'cɛn 'i 'nanmannɔn 'klɪdɪ man.»

⁴⁴-Te David 'bɔ Crizi laabo 'e 'san be, e dre 'kɔ ɛn 'be -kɔan David kluda min -a?»

Te 'ka 'wɪ dre "le 'fluba 'ci vɪnɔn 'le 'wɪ 'zʊ dɪ!

(Mt 23.1, 6-7, 14; Mk 12.37-40)

⁴⁵Zɪ minnun pɛɛnɔn a Zozi wei mannan be, ɛn e 'wɪ pladɪ 'sia 'e -srunɔn lɛ. E 'nan -wle 'nan: ⁴⁶«Te 'ka 'wɪ dre "le 'fluba 'ci vɪnɔn 'le 'wɪ 'zʊ dɪ! O -tɔɔdɪ ye "yi -tralɛ -gbɔnɔn nen fɛnyian be -a -ji. ɛn waa ye "yi "le 'nan min 'e o 'tɔ bʊ -guada. -Te e ya "fɛdɪ da -a oo, ɛn -te e ya cin yɪ 'kuin -a oo, -nyran "nan 'kpagba nen waa 'sɪdɪ ye "yi. ⁴⁷O fɛnɪn "sia -calɛnɪn lɔ -dawli -a. "Be -sru -e 'o Bali tru 'ba -plɔn 'nan -e minnun 'o o "sia min tɪglɪ 'a. 'Winun zɪɛ -a dɛɛdɪ -le "wean Bali -wee tin "paa 'plɛblɛ 'kpa.»

-Cale seezan -le fɛ -nɔndɪ 'wɪ

(Mk 12.41-44)

21 ¹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man be, "yɛɛ yɪɛ 'tɔ 'e "srɔn Bali -pan 'kɔn 'bɔ 'ji be, te e fɛnɔn ye. O ya "lala nɛn kɔ 'o -nɔn Bali lɛ be -a -sennan -gbogbo -tʊ -ji. ²En Zozi -cale seezan -tʊ 'yɪ, te e ya -bablu 'wle

'tudu 'fli 'fɔnan -ji. ³-A -nan nen e 'nan 'e -srunɔn lɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪlɪ 'a 'nan, -cale seezan 'labɛ, e fɛ -nɔn Bali lɛ e mlin minnun pɛɛnɔn nen waa -nɔn 'gʊɛ o da. ⁴Kɔɔ o pɛɛnɔn nen waa -nɔn 'gʊɛ, "lala a -wɔ 'kaga. 'Pian lɪ 'labɛ, "lala pɛɛnɔn nen -yɾɔ -yee fɛ -blɪ "man "vɛ -a bɛ, -a 'bɔ nen yaa -nɔn Bali lɛ.»

Zozi Bali -pan 'kɔn 'wɪ wɪ 'vɪ
(Mt 24.1-2; Mk 13.1-2)

⁵Tʊ zɪɛ -a wɔlʊ bɛ, te min -mienun a -a vɪnan 'nan: «"Ii, Bali -pan 'kɔn bɛ, waa -tɔ -kɔlɛ fɛnyian -a! 'Ka 'yɪɛ 'tɔ fɛnʊn fɛnyian nen minnun -a -nɔn Bali lɛ bɛ -a 'bɔ 'a nen waa 'man drɛ.» ɛn Zozi 'e 'nan 'wɛɛ 'nan: ⁶«Tʊ -tʊ -taa "bɔlɛ bɛ, fɛnʊn nen ka o yɛ 'labɛ, minnun -a -wiiman 'e pɛɛnɔn. -A -kɔlɛ pɛɛnɔn fuimlan 'man, -a -tʊ 'ka 'fo 'e bɔɛzan da dɪ.»

'Wɪ yɪdɪ -dandan bɔa minnun man 'vaa -e 'trɛda -nyan tʊ 'e bɔ
(Mt 24.3-14; Mk 13.3-13)

⁷Minnun -a laabʊ Zozi 'lɔ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, tʊ "cɛn "man nen, 'wɪnʊn zɪɛ o dra? ɛn -mɛ "man nen, waa -kɔnnɛn "yɛ 'nan 'wɪnʊn zɪɛ o "ta dra?»

⁸ɛn Zozi 'e 'nan -wɛɛ 'nan: «'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Te min -tʊ 'e 'ka see "paa -e 'ka 'si -si tɪɪlɪ da dɪ! Fɛ nen maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, min "kaga -taa "talɛ 'an 'tɔ da. Waa ve 'nan, 'wɛɛ cɪ Crizi -a. ɛn waa ve "nyian 'nan, 'trɛda -nyan tʊ 'bɔ! Te 'ka -sɔɔnla minnun zɪɛ o -sru "dɪ! ⁹Ka -kuli -tan wɪnʊn maan, ɛn 'lɛɪlɔn 'tʊ -ji 'nɔn wuanla 'o cin man, kaa -nan wɪ maan. Te 'o 'ka 'cɛn nyɛn -a dɪ! Kɔɔ 'wɪnʊn zɪɛ -wɛɛ dra 'e flin, 'pian 'trɛda -nyan tʊ "cɛɛ dɪ.»

¹⁰ɛn Zozi 'e 'nan "nyian -wɛɛ 'nan: «'Lɛɪlɔn 'tʊ -ji 'nɔn wuanla 'lɛɪlɔn 'tʊ -ji 'nɔn man, ɛn mingɔnnɛn trɛ -tʊ wuanla mingɔnnɛn trɛ -tʊ man. ¹¹ɛn "nyian bɛ, 'trɛ 'nyɔɔnman fɛ "kaga "nan. Dra -dandan -taa, ɛn -cɛ -wɪdɪ -kɔan fɛ "kaga "nan. ɛn "nyian bɛ, nyɛn 'cɛn wɪ -dandan 'lɛɛ 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "vɛ -dandan dra laji.

¹²Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'vaa -e 'wɪnʊn zɪɛ 'o drɛ bɛ, minnun 'ka "kuan, o 'tɛ "paa 'ka da. Ka drɛ 'mɛn vɛ -a -lɛ "wɛan bɛ, minnun -ko 'cɛɛ tin 'palɛ 'wee cin yɪ 'kuin, ɛn o 'ka -fɔa "pʊ 'kuin. ɛn "nyian bɛ, o -ko 'ka 'a mingɔnnɛnnun 'lɛɛ -kɔnmandannun 'lɛ. ¹³Tʊ zɪɛ -a man bɛ, ka dra 'mɛn 'wɪnan yɪnɔn 'a o 'lɛ. ¹⁴Wɪ nen kɔ 'ka vɪ -e 'cɛɛ tin 'e drɛ 'nɔnnɔn bɛ, te -a nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ! ¹⁵Kɔɔ 'an 'bɔ 'bɛ 'wɪ 'tɔdɪ -nɔan 'cɛɛ, ɛn "nyian bɛ 'wɪ nen kɔ 'ka vɪ bɛ, maan -cin -tɔa 'ka 'ji. -Yee "wɛan 'ka 'nanmannɔn 'ka 'kɔlaman -e 'o -zi -fɔ dɪ.

¹⁶'Ka "tɪ 'lɛɛ 'ka "bʊ 'bɛ -taa 'silɛ 'ka -sru. -Te 'bɛ "cɛɛ dɪ, 'ka "bʊnʊn 'lɛɛ 'ka "blunʊn 'bɛ -taa 'silɛ 'ka -sru. -Te 'bɛ "cɛɛ dɪ, 'ka drɪnʊn 'lɛɛ 'ka beenun 'bɛ -taa 'silɛ 'ka -sru. O pɛɛnɔn "sia 'ka -sru -e 'o 'ka -nɔn minnun lɛ. 'Wɪ

zɪɛ -a -ji bɛ, 'ka "kaga 'wulo -ko -ji. ¹⁷Ka drɛ 'mɛn vɛ -a -le "wean bɛ, min pɛɛnɔn -taa 'nanlɛ 'ka man, wa'a 'taa 'ka ylɛ 'yi 'dɪ. ¹⁸Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'wulo "jɛ "pou -tuwli 'ka 'saan "va 'dɪ. ¹⁹Pian 'ka -pɔan 'e 'sɔ -e 'ka 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ.»

Zozi Zeruzalem srɛ tɔ 'wɪ 'vɪ

(Mt 24.15-21; Mk 13.14-19)

²⁰En Zozi "e 'nan -wlɛ "nyian 'nan: «Tɔ nɛn ka Zeruzalem 'yɪ tɛ -a 'nanmannɔn 'lɛ 'sounjanun -a si -fɔ bɛ, 'ka -tɔ 'nan, -a -nan srɛ tɔ 'bɔ 'kogo. ²¹Tɔ zɪɛ -a man bɛ, minnun nɛn Zude 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'o flɛn 'bli, 'o 'kɔ pɔnnun yɛi! En minnun nɛn Zeruzalem bɛ 'o 'si 'nan! En minnun nɛn fɛi -paan "da "bɛ, tɛ 'o li 'o da Zeruzalem dɪ! ²²Tɔ nɛn Bali minnun -lɛ tin "baa bɛ, -a pou siadɪ nɛn. En 'wɪnɪn nɛn 'o 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji bɛ, -a 'lɛ sɔɔ tɔ nɛn. ²³Lumɔnnun nɛn o -pɔn -kɔan 'o man tɔ zɪɛ -a man bɛ, 'lɛɛ lumɔnnun nɛn 'nɛn 'nyɔn -mlɪan -wlɔ tɔ zɪɛ -a man bɛ, -wee yɪa yɪdɪ "mlɪanla "da. Kɔɔ minnun pɛɛnɔn -taa 'o yɪa ylɛ -wlɪdɪ 'lɛglɔn zɪɛ -a -ji. Bali -lɛ nyɪan -blɪ tɔ nɛn o va. ²⁴O min -mienun -tɛɛman srɛn 'a. O -ko o -mienun drɛlɛ nɔannun -a 'lɛglɔn pɛɛnɔn -ji. Minnun nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, o Zeruzalem srɛman "fo. 'Pian -wee tɔ 'bɔ 'leda a.»

Blamin -pɪ -ta pɛɛ wo "nyian 'trɛ da

(Mt 24.29-35; Mk 13.24-31)

²⁵En Zozi "e 'nan -wlɛ "nyian 'nan: «Fɛ -nɔan -kɔɔn "vɛ -kɔan yɪdɛ yɪa, ɛn e -kɔan mɛn yɪa, ɛn e -kɔan mɛn crɛnnun yɪa. 'Wɪ zɪɛ e "klan -dan -sɛan 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnun ji. En "nyian bɛ, jemɛ 'blɔ 'fɔdɪ 'lɛɛ -a -klundɪ 'plɛblɛ o 'cɛan nyɛn -a. ²⁶Minnun -kaa "klan -dan 'lɔ, tɛ o yɪa 'wɪ nɛn e "ta -daa "drɛlɛ 'trɛda bɛ -a man -pɛnnan. Kɔɔ laji fɛnɪn 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'nyɔnnan. ²⁷Tɔ zɪɛ -a man nɛn, minnun pɛɛnɔn Blamin -pɪ yɛ 'sɪnan laji "lɔlu -kɔɛi "da. -Kɔladɪ 'plɛblɛ 'lɛɛ 'tɔ -dan -kɔan -yɪɔ. ²⁸-Tɛ 'wɪnɪn zɪɛ -a drɛdɪ "ta 'e pou 'sɪala bɛ, 'ka -pɔan 'kun, -e 'ka 'wulo wlɛan lou, kɔɔ tɛ 'ka 'sɪdɪ 'wɪ 'ji a -plɪnan 'kogo.»

²⁹"Bɛ -sru ɛn Zozi -a vɪdɪ 'sia -kɔnnɛn 'ji 'nan: «Yɪba "tɔ nɛn waa laabo fɪjɪɛ bɛ, 'ka drɛ 'cɛɛ 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a 'lɛɛ yɪba -mienun "nyian! ³⁰-Tɛ -a 'la nrɪndɪ 'sia "da "bɛ, kaa -tɔa 'nan 'munmun tɔ a -tanɛn bɔdɪ -a -kogo. ³¹-A -tuwli "nɛn "nyian Bali -lɛ mingɔnnɛn trɛ -tadɪ -lɛ vɛ -a. -Tɛ ka 'wɪnɪn zɪɛ -a 'yɪ drɛnan bɛ, 'ka -tɔ 'nan Bali -lɛ mingɔnnɛn trɛ -tadɪ 'bɔ 'kogo.

³²Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka -naagɔnnɔn 'gʊɛ, ka'a 'cɛan -kaadɪ man 'vaa -e 'wɪnɪn zɪɛ 'o drɛ dɪ. ³³Labli 'lɛɛ 'trɛ 'nyan tɔ a, 'pian 'an wɛi -fo -nan 'li 'trɪlɪi.

³⁴'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Tɛ 'ka 'fli -nɔn -wɛn lɛ 'e 'ciɪla "da "dɪ! En tɛ 'ka 'fli -nɔn 'trɛda ci "nrɔndɪ lɛ 'e 'ciɪla "da "dɪ! "Tɔgɔ tin 'ba yɪ 'e bɔ 'ka man kɪglɪ. ³⁵Kɔɔ yɪ nɛn Bali 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'lɛ 'wɪ tin "baa bɛ, e dra kɪglɪ. E

dra 'le zɪ 'se -sɛanla pɔnɔn da kligli bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ³⁶-Yee 'wɛan te 'ka 'ci 'e 'san 'ka 'fli man dɪ! 'Ka Bali tru 'ba tʊ pɛɛnɔn man, -e 'ka 'koe 'e 'kɔn 'ka da! 'Ka drɛ zɪ, -e 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e -taa 'bɔlɛ 'ka man bɛ 'ka 'sʊ -yrɔ, -e 'ka 'kɔla -plidɪ -a Blamin -pɪ man.»

³⁷Yi -tudʊ pɛɛnɔn man bɛ, Zozi 'ko Bali -le 'wɪ 'paale minnɔn ji Bali -pan 'kuin, 'pian -pei -man bɛ, -e 'e 'kʊ Olivie pɔn da. ³⁸Tʊ 'le 'cɛndɪ man bodrun puunɔn bɛ, te minnɔn pɛɛnɔn a -kunan Zozi 'va Bali -pan 'kuin 'nan -e 'o wei man.

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'tɛ
(Mt 26.1-5; Mk 14.1-2, 10-11; Zan 11.45-53)

22 ¹Zuif 'nɔn tranun -le 'si nɛn waa 'wʊ nɔanba -ji bɛ, -a 'fɛdi 'ta bɔa. 'Fɛdi zɪɛ -a da nɛn minnɔn 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka 'va 'dɪɛ -a -ble. ²Tʊ zɪɛ -a man bɛ, te Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn a Zozi 'man -fɔɔnan, 'nan -e 'o -tɛ 'e yɔɔdɪ. Kɔɔ 'klan a o ji minnɔn -le 'wɛan.

Zudazi 'e pei -fɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'va
(Mt 26.14-16; Mk 14.10-11)

³Satan -fɔ Zudazi nɛn waa laabo 'nyian Karioti bɛ -a -sru. Zozi -srunɔn 'fuda 'fli 'bɔ 'va min -tʊ nɛn. ⁴Zudazi zɪɛ e -kʊ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee minnɔn tanɔn nɛn o yɪɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ o va. ɛn 'wɪ nɛn kɔ 'e drɛ 'lɔɔ -e 'e Zozi 'nɔn -wɛ 'bɛ, yaa 'vɪ -wɛ. ⁵'Wɪ zɪɛ e o ci nran. -A -nan nɛn waa 'vɪ -yrɛ 'nan, o 'lala -nɔan -yrɛ. ⁶E wʊ 'man, ɛn zɪ kɔ 'o drɛ 'lɔɔ -e 'o Zozi 'kun te minnɔn 'ka 'nan dɪɛ, yaa man -wɛɛdɪ 'sia.

Zozi 'lee 'e -srunɔn fɛ -nyranman blɪ 'e cin va
(Mt 26.17-30; Mk 14.12-25; Zan 13.21-30)

⁷'Fɛdi nɛn Zuif 'nɔn 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka 'va 'dɪɛ -a -ble 'da 'bɛ e 'bɔ. Waa drɛdɪ 'sia, ɛn yɪ nɛn o 'blanun -tɛɛman -e 'o tranun 'si nɔanba -ji 'fɛdi -blɪ bɛ e 'bɔ. ⁸-A -nan nɛn Zozi Pieri 'lee Zan 'pa 'sia. E 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'kʊ 'fla -cee 'fɛdi fɛnɔn man drɛ, 'dʊ -e -kaa -blɪ.»

⁹ɛn waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Nyin zia nɛn i ya 'vale 'kʊ 'kʊ -a drɛ?»

¹⁰ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «-Te ka 'bɔla 'fla bɛ, ka min -tʊ ye, te 'yɪ 'tɔbɔ a -yrɔ. 'Ka 'kʊla -a -sru! 'Kɔn nɛn e -ko -ji bɛ, 'ka 'kʊ waa! ¹¹'Ka vɪ 'kɔn zɪɛ -a san lɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ 'paazan 'e 'nan, 'kʊ vɪ 'yɪɛ 'nan, 'kɔn 'bʊ 'nɛn 'kʊ 'vale 'an -srunɔn 'a, kʊ 'fɛdi fɛnɔn -ble -ji bɛ, e ya nyin zia?» ¹²Min zɪɛ e 'kɔn 'bʊ -dan tʊ -kɔɔnman 'cɛɛ 'kɔn 'ta lou te -a -ji a 'e drɛdɪ 'fo. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn 'ka -cee 'fɛdi fɛnɔn man drɛ!»

¹³Zozi -srunɔn zɪɛ o -kʊ, ɛn waa 'yɪ 'le zɪ Zozi -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. -A -nan nɛn o 'wee 'fɛdi fɛnɔn man drɛdɪ 'sia.

¹⁴Zɪ 'fɛdi fɛnɔn -blɪ tʊ 'bɔ bɛ, ɛn Zozi 'lee 'yee 'pasianɔn 'nyran fɛnɔn -sru. ¹⁵ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «-Kaa tranun 'sidɪ nɔanba -ji 'fɛdi 'gʊɛ, maan

wæe 'kpa tɪglɪ 'nan -kaa -blɪ 'e cin va 'vaa -e 'mən yɾa yɪ tu 'e bɔ. ¹⁶Kɔɔ maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, ma'an 'nyian -a pee ble dɪ, -trilii, ɛn tu nɛn Bali 'fɛdɪ 'bɔ 'ci 'sia 'cɛɛ -yee mingɔnnɛn trɛ da bɛ e bɔa.»

¹⁷-A -nan nɛn Zozi 'kulenɛn 'tu 'si, e Bali muo 'fɔ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Ka 'si -e 'ka mlin 'sɛzɛnɔn! ¹⁸Maan ve 'cɛɛ 'nan, ma'an 'nyian rɛzɛn -wɛn pee mlian dɪ, -trilii -e Bali -le mingɔnnɛn trɛ 'e 'ta.»

¹⁹"Bɛ -sru ɛn Zozi 'kpɔun 'si, e Bali muo 'fɔ, yaa 'nɛn jɛɛn, ɛn yaa -nɔn -wlɛ. E 'nan -wlɛ 'nan: «Nyren 'gʊɛ, 'an 'kɔlɛ nɛn. -Yɛɛ -taa 'drɛlɛ 'sɾaga buvɛ -a Bali lɛ 'ka 'lɛji. 'Wɪ nɛn an cɪ -a drenan 'gʊɛ, 'ka drɛ, tɛ 'an 'cin -tɔala 'ka 'ji!»

²⁰O cɛɛn fɛnɪn -blɪdɪ man, ɛn e 'kulenɛn 'nyranman 'si. E 'nan -wlɛ 'nan: «Kulenɛn 'gʊɛ 'an nyɛn nɛn -ji. -Yɛɛ 'ta -sɛanla -e 'e drɛ 'ka -pli 'vɛ -a 'nyian Bali man 'e 'pee.»

²¹ɛn Zozi -a 'lɛ 'sɾan 'nan: «Min nɛn e 'ta -daa 'an -nɔnlɛ 'an 'nanmannɔn lɛ bɛ, 'ku 'pɛ a -a san -a -pɔ -tɔwli 'ji. ²²'Wɪ tɪglɪ, Blamin -pɪ 'ta -daa 'kalɛ 'lɛ zɪ Bali -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Pian min nɛn, e Blamin -pɪ -nɔn 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ, 'wɪ -taa 'bɔlɛ 'man.» ²³-A -nan nɛn Zozi -sɾunɔn -a laabudɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «-Tɛ cɪ 'wɪ zɪɛ -a drɛzan -a?»

-Tɛ cɪ Zozi -sɾuzan -dan a?

(Mt 20.25-28; Mk 10.42-45)

²⁴"Bɛ -sru ɛn -sa -fɔla Zozi -sɾunɔn yɛi. -Sa zɪɛ -nyrɛn 'nan, -tɛ cɪ 'o yɛi Zozi -sɾuzan -dan a? ²⁵ɛn Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Kaa -tɔa 'nan, 'trɛda mingɔnnɛnnɪn min 'paala -sa wɪ -a. ɛn minnɪn nɛn o cɪ min -dandannɪn -a bɛ, waa ve minnɪn lɛ 'nan 'o 'o laabu 'yi 'drɛnɔn. ²⁶'Pian 'cɛɛ vɛ bɛ, tɛ 'e 'kɔn zɪ dɪ! Min nɛn e cɪ min -dan a 'ka yɛi 'bɛ, 'e 'fli drɛ 'lɛ 'nɛn 'wɛnnɛn 'zʊ. ɛn min nɛn e cɪ min tazan -a 'ka yɛi 'bɛ, 'e 'fli drɛ 'lɛ min 'suzan 'zʊ. ²⁷'Ka 'ci 'nɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da! Min nɛn e ya 'e -nyrandɪ fɛnɪn -sru 'bɛ, 'lɛɛ min nɛn e ya fɛnɪn zɪɛ -a 'paanan bɛ, -tɛ cɪ o yɛi min -dan a? Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn 'e -nyrandɪ fɛ -sru 'bɛ -a san nɛn. 'Pian mɛɛn cɪ 'ka yɛi 'lɛ min 'suzan 'zʊ.

²⁸Kaa 'gʊɛ, cɛɛ -fʊ 'an -sru 'trilii 'mɛn yɾa yɪdɪ pɛɛnɔn 'ji. ²⁹-Yɛɛ 'wɛan mingɔnnɛn trɛ nɛn 'an 'tɪ -a -nɔn 'mɛn bɛ, maan -nɔan 'nyian 'cɛɛ 'lɛ. ³⁰-Kaa -taa 'fɛdɪ -blɪlɛ 'e cin va 'mɛn mingɔnnɛn trɛ da. Tu zɪɛ -a man bɛ, ka -kɔan 'ka -nyrandɪ mingɔnnɛn pɛinnɪn da, -e 'ka Izraɛl 'lɛglɔn 'fuda 'fli 'lɛ tin 'ba.»

Zozi -a 'vɪ 'nan Pieri 'sia 'e -sru

(Mt 26.31-35; Mk 14.27-31)

³¹-A -nan nɛn Zozi -a vɪdɪ 'sia Simɔn Pieri lɛ 'nan: «Simɔn! Satan 'ka laabu 'nan, -e 'e 'ka 'fɛɛ 'lɛ 'saa 'zʊ. ³²'Pian an Bali trʊ 'ba 'yɛ 'nan, -e 'yɛ yɪ -teradɪ 'an da 'e vɪlɛ 'e 'lɛ 'tɔ dɪ. ɛn 'bɛ -sru, -tɛ i 'li 'i da 'nyian 'an -sru 'bɛ, 'i 'bʊnɪn man -tɔ 'pleblɛ.»

³³En Pieri -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Minsan, 'an 'man a 'e wuɔdɪ. -Te e ya -pu 'kuin -a oo, ɛn -te e ya -kadɪ -a oo, 'an 'man a 'e wuɔdɪ -e 'ku 'ku 'yia.»

³⁴En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Pieri, maan ve 'yie 'nan, cɛɛɣv, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an tɔa dɪ, 'vaa -e manɛn tɛdɛ 'e 'wɪ.»

³⁵"Bɛ -sru ɛn Zozi -a laabu o pɛɛnɔn 'lɔ 'nan: «Tɔ nɛn an 'ka 'pa 'sia, te 'lala 'ka 'ka 'lɔ dɪɛ, ɛn te 'pada 'ka 'ka 'lɔ dɪɛ, ɛn te -manwua 'ka 'ka 'cein -man dɪɛ, fɛ -tɔ klɪ 'ka man?»

En o 'nan -yrɛ 'nan: «-Ceɛ. Fɛ -tɔ 'ka 'klɪlɛ 'ku man dɪ.»

³⁶En Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, min nɛn 'lala a -yrɔ "bɛ, 'e 'sia! En min nɛn 'pada a -yrɔ "bɛ, 'e 'sia! En min nɛn sɛn 'ka -yrɔ "dɪɛ, 'e 'yee -tralɛ 'tan, -e 'e 'yee sɛn 'lɔ! ³⁷Fɛ -le "wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, e 'ta 'le sɔɔman 'an da. 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Minnun -taa -a 'sileɛ 'wɪ 'wlɪdɪ "drezan -a.»

'Wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ 'an man bɛ, -a 'le sɔɔdɪ 'bɔ 'kogo.»

³⁸En -a -srɛnɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, sɛn 'fli "nɛn 'gʊ!»

'Pian e 'nan -wlɛ 'nan: «E 'bɔ 'yi!»

Zozi 'ku Bali tru 'balɛ Olivie pɔn da

(Mt 26.36-46; Mk 14.32-42)

³⁹"Bɛ -sru ɛn Zozi 'ku Olivie pɔn da 'le zɪ yaa dra 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zv. En -a -srɛnɔn sɔɔnla -a -sru. ⁴⁰Zɪ o 'bɔla fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka Bali tru 'ba -e 'wɪ 'wlɪdɪ 'e 'vɪlɛ 'e 'ka 'man yɪ dɪ!» ⁴¹En e 'si o 'srɔn "kogo, e -ku 'e 'le fɔɔ. 'E "pɔ sɔɔnla ɛn e Bali tru 'badɪ 'sia. ⁴²Yaa 'vɪ 'nan: «'An "tɪ, -te i "we "man "bɛ, 'kulɛnɛn nɛn 'wɪ yɪdɪ cɪ -ji 'gʊɛ, 'i 'si 'an man -kɔɔbli! 'Pian te 'an 'ci 'sɔ wɪ nɛn 'e dre dɪ, 'i 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ nɛn 'e dre!»

⁴³[Tɔɔn ɛn Bali -le 'pasiazan -tɔ 'si laji, e -ta -a man -tɔlɛ 'pleblɛ. ⁴⁴"Klan -a -tɛdɪ 'sia 'wlɪdɪ, ɛn e Bali tru 'badɪ 'sia 'kpa tɪɣɪ. -A man 'tɛdɛ dre nyɛn -a te e -sɛanla "tra.]

⁴⁵Zɪ e cɛɛn Bali tru 'badɪ man bɛ, ɛn e -ta 'e -srɛnɔn 'va. E 'bɔ o man, te o ya yɪ -tenan. O ta dre 'trɔdrɔ -le "wean. ⁴⁶En Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «-Mɛ 'le "wean nɛn ka ya yɪ -tenan? 'Ka 'wluan lou, 'ka Bali tru 'ba, -e 'wɪ 'wlɪdɪ 'e 'vɪlɛ 'e 'ka 'man yɪ dɪ!»

Zuif 'nɔn 'tanɔn Zozi 'kun

(Mt 26.47-56; Mk 14.43-50; Zan 18.3-11)

⁴⁷Zozi 'fʊ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, ɛn minnɔn -tadɪ 'sia "kaga. Zudazi nɛn -a -srɛnɔn 'fuda 'fli 'bɔ 'va min -tɔ -a bɛ, e yra o 'lɛ. E pli Zozi man 'nan -e 'e -atu -tɛ "man. ⁴⁸En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Zudazi, -atu -tɛdɪ -a nɛn i Blamin -pɪ -nɔan "minnɔn lɛ -e 'o -tɛ?»

⁴⁹Zozi -srɛnɔn nɛn Zozi 'srɔn "bɛ, waa -kɔnnɛn 'yɪ 'nan 'wɪ 'tɔ "ta dra, ɛn waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «'Ku 'san, sɛn -a nɛn 'ku 'kuli -tan o man?» ⁵⁰En

o va min -tu 'yee ve tuu Bali -pannon 'tazan 'suzan 'tu le. Yaa -pe "yi "da "trɔɛn cɛɛn.

⁵¹Pian Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Ka 'tɔ! 'Ka 'tɔ!» -A -nan nen e kle min zɛ -a "trɔɛn 'man, ɛn e dre "plɔnblɔn 'e "pa 'ji.

⁵²En Zozi "e 'nan Bali -pannon 'tanɔn, 'lee minnun tanɔn nen 'o yie -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va be, 'lee min cejenun le 'nan: «-Me "le "wean nen ka -ta 'an 'kunle 'ka 'lɔ le sennun 'lee yibanun -a "le ka -ta crinzan -sru? ⁵³Tu pɛɛnɔn man an ya 'ka yei Bali -pan 'kuin, ɛn ka'an 'kunle dɪ. 'Pian 'be nen 'gʊe 'cee tu 'bɔ "mɛn. En Satan nen e -cia "klun va be, -yee tu 'bɔ "nyian.»

Pieri yɔɔ "da 'nan e 'ka Zozi -sruzan 'a dɪ

(Mt 26.57-58, 69-75; Mk 14.53-54, 66-72; Zan 18.12-18, 25-27)

⁵⁴O Zozi 'kun, ɛn o -kʊ -a Bali -pannon 'tazan -le -klɔn -ji. Pieri sɔɔnla o -sru 'kɔɔbli. ⁵⁵O 'te 'sɔn -klɔn 'bɔ yei 'seze, ɛn o -nyran -a "srɔn. En Pieri -nyran o yei. ⁵⁶-A -nan nen nɔan lɔmɔn -tu -a 'yɪ 'e -nyrandɪ 'te man. Yaa -nanjeen tein, ɛn e 'nan: «Min 'gʊe, e ya "nen -a -sru.»

⁵⁷Pian Pieri yɔɔ "da. E 'nan: «Lɔmɔn, ma'an min 'labɛ -a tɔa dɪ.»

⁵⁸Fɔɔnɔn min pee Pieri 'yɪ "nyian, ɛn "be -yre 'nan: «I 'bɔ 'gʊe -a -sruzan -tu nen yia.» En Pieri "e -yre 'nan: «An 'ka o va dɪ.»

⁵⁹Zɪ o 'mɔn "nyian -trilii be, ɛn min -tu kɔala "man -a vɪdɪ -a 'nan: «Wɪ tɪglɪ nen min 'gʊe e ya "nen -a -sru. Kɔɔ Galile min nen.»

⁶⁰En Pieri "e 'nan -yre 'nan: «Wɪ nen yie 'nan 'i ve be, ma'an tɔa dɪ.» E -fʊ 'wɪ zɛ -a vɪnan ɛn mannen wɪ. ⁶¹-A -nan nen Minsan 'e 'man lila, ɛn e Pieri -nanjeen. 'Wɪ nen Minsan -a 'vɪ be, -a -cin -tɔ Pieri ji. Kɔɔ Minsan -a 'vɪ -yre 'nan: «Cɛɛɣʊ, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yɪ'an tɔa dɪ, 'vaa -e mannen tɛdɛ 'e 'wɪ.» ⁶²-A -nan nen Pieri 'bɔla bei, ɛn e -wuɔdɪ 'sia 'wɪ 'nanmandɪ -a.

Minnun -kʊ Zozi 'a tin 'banɔn 'le

(Mt 26.57-68; Mk 14.53-65; Zan 18.12-24)

⁶³Minnun nen o yie cɪ Zozi 'va be, waa sɛɛ wo te waa -sɔan. ⁶⁴O sɔ -fɔa -a yra -e 'o 'wɪ laabu -yrɔ 'nan: «I ya Bali 'lewei vɪzan -a, min nen e fɛ tuu 'yie be, 'i san -kɔɔn!» ⁶⁵Te o 'wɪ "kaga "ve -yre "nyian 'srɔn pɛ -ji.

⁶⁶Zɪ tu cɛɛn be, ɛn min cejenun 'lee Bali -pannon 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'o cin 'yɪ. 'O cin 'yɪ 'nan -e 'o Zozi 'le tin 'ba. O 'nan 'o 'ta Zozi 'a 'wle. -A -nan nen minnun -ta Zozi 'a. ⁶⁷En tin 'banɔn 'bɔ -a laabu -yrɔ 'nan: «Min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nen 'yia? 'I vɪ 'kʊe!»

En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «-Te maan 'vɪ 'cɛɛ oo, ka'a yi tɛala "da "fo "dɪ. ⁶⁸En -te an 'wɪ laabu 'ka 'lɔ oo, ka'a ve 'mɛn dɪ. ⁶⁹Maan ve 'cɛɛ 'nan, -e 'e 'sia cɛɛɣʊ yɪ 'gʊe -a da be, 'an 'bɔ Blamin -pɪ -kɔan 'an -nyrandɪ 'pleble pɛɛnɔn 'san Bali -pe "yi "da.»

⁷⁰En o pɛɛnɔn -a 'vɪ -yre 'nan: «Yioo, Bali -pɪ nen 'yia?»

En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «-A 'bɔ nɛn kaa 'vɪ bɛ, an ya -a.»

⁷¹Tɔɔn en o 'nan: «E 'ka 'le -e -kaa 'wɪ laabu 'nyian min pee -lɔ "fo "dɪ. -Kaa 'wɪ 'bɔ 'man -a 'le 'va.»

Minnun -kɔ Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'le

(Mt 27.1-2, 11-14; Mk 15.1-5; Zan 18.28-38)

23 ¹Minnun pɛɛnɔn wluɔn lou 'e cin va, en o -kɔ Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'le. ²O 'wɪ padɪ 'da 'sia -a vɪdɪ -a 'nan: «Min 'lagvɛ, 'e 'wɪ 'fɔla minnun yei -cee 'leglɔn 'ji. -Yɛɛ 'vɪ 'nan, te minnun 'o 'sukɔle -pan wɔ Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza lɛ dɪ. En yaa 'vɪ 'e 'fli man 'nan, 'yɛɛ cɪ 'kɔvɛ mingɔnnɛn -a, en Bali 'e 'pa 'sia 'nan -e 'e 'ku 'si 'wɪ 'ji.»

³-A -nan nɛn Pilati 'wɪ laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn nɛn 'yia?»

En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-A 'bɔ nɛn yia 'vɪ bɛ.»

⁴En Pilati 'e 'nan Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee minnun lɛ 'nan: «Ma'an 'wɪ 'wɪdɪ 'ye min 'gvɛ -yɛɛ 'wɪ 'va -e 'o 'kun 'man "dɪ.»

⁵'Pian o kɔala "man te waa ve 'nan: «E 'wɪ 'fɔla minnun yei 'wɪ 'paadɪ -a Zude 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji. Yaa pou 'sia Galile en e 'bɔla Zeruzalem 'gv.»

Minnun -kɔ Zozi 'a Erodi 'le

⁶Zɪ Pilati 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, en yaa laabu 'nan: «Galile min nɛn?»

⁷Minnun -a wun -fɔ -yrɛ. Zɪ yaa 'man 'nan, Zozi 'sia 'leglɔn nɛn Erodi -a "paala bɛ -a -ji bɛ, en e 'nan 'o 'ku -a Erodi lɛ. Kɔɔ tɔ zɪɛ -a man bɛ te Erodi 'bɔ a Zeruzalem.

⁸Zɪ Erodi Zozi 'yɪ bɛ, en -a ci nran 'kpa tɪglɪ. Kɔɔ -a -nan 'mɔn te e ya "vale 'e Zozi 'bɔ ye, 'wɪnɔn nɛn yaa maan "man "bɛ -yɛɛ "wɛan. En -a -cin a Erodi 'bɔ 'ji 'nan 'e 'lebo "fɔ wɪ -tɔ drɛ 'e yɛɛ man. ⁹E 'wɪ laabu Zozi 'lɔ "kaga, 'pian Zozi 'ka 'wɪ 'sɪle "da -yrɛ "dɪ. ¹⁰Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn a 'o 'tɔdɪ Zozi 'srɔn, te "o 'wɪ "paa 'da 'lebo 'plɛ 'a. ¹¹-A -nan nɛn Erodi 'lee 'yɛɛ 'sounjanun Zozi drɛdɪ 'sia 'o 'pɛla kɔda. Waa sɛɛ 'wɔ, o mingɔnnɛn sɔ fɛnyian 'wɔ "da -a sɛɛ wɔdɪ -a "nyian. "Bɛ -sru en Erodi -a 'li 'e da Pilati lɛ. ¹²Yɪ 'bɔ 'lein zɪɛ -a da nɛn, Pilati 'lee Erodi drɛ bee -a, te o yei 'ka "nɛn -a ble dɪ.

Minnun "o 'nan Pilati 'e Zozi 'te!

(Mt 27.15-26; Mk 15.6-15; Zan 18.39-19.16)

¹³"Bɛ -sru en Pilati Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee minnun tanɔn cin 'yɪ. ¹⁴En e 'nan -wle 'nan: «Ka -ta min 'gvɛ -a 'mɛn, en ka 'nan e ya 'wɪ 'fɔlanan minnun yei. -Yɛɛ "wɛan an 'wɪ laabu -yrɔ 'ka yɛɛ man. 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa 'pa "da "bɛ, ma'an yɪlɛ -a drezan -a dɪ. ¹⁵En "nyian bɛ Erodi 'ka "nyian 'e "yɪlɛ -a drezan -a dɪ, kɔɔ yaa 'li 'e da -cɛɛ. Min 'gvɛ, ya'a 'wɪ 'tɔ drɛlɛ -e 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ. ¹⁶-Yɛɛ "wɛan maan ve 'mɛn minnun lɛ 'nan 'o -sɔn, -e 'o 'si "man.»

nɛn o 'li 'o da 'wee "kɔnnɛn, o -ku 'nyrɔn 'lee tɔɔ nɛn -a -koei "a 'nɔnnɔn bɛ -a drɛɛ. Kɔɔ "trɛ "bɛ 'flinla "yi nɛn, ɛn o "flanla "le zɪ -wee -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

Zozi wluan -kanɔn 'va
(Mt 28.1-8; Mk 16.1-8; Zan 20.1-13)

24 ¹Mɔnnɛn yi 'bɛ cɪ Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi -sru "yi -a. Mɔnnɛn yi zɪɛ -a bodrun puɔnnɔn nɛn lɪmɔnnun zɪɛ o -ku Zozi 'yrɛ da 'o 'lɔ le 'nyrɔn 'lee tɔɔ nɛn waa drɛ bɛ -a. ²Kɔlɛbu -dan nɛn 'e 'tɔdɪ -yrɛ "nɛn "bɛ, waa 'yi 'e 'sidɪ "nɛn. ³-A -nan nɛn o wlala -yrɛ 'bɔ 'ji. 'Pian wa'a Minsan Zozi pa yɪɛ dɪ. ⁴'Wɪ zɪɛ e 'baba 'fɔ o man. ɛn min "fli 'bɔla 'ji o va 'o 'ta le sɔ 'fuvu 'yrɪyrɪ 'a. ⁵-A -nan nɛn nyɛn o cɛɛn ɛn 'o 'wulo -fɔ 'o 'wlu. 'Pian min "fli zɪɛ o 'nan -wlɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn min nɛn -a yɪɛ cɪ "man "bɛ, kaa -wɛɛman minnɛn nɛn o kaa bɛ o va? ⁶Zozi 'ka fɛ 'gʊɛ -a -nan dɪ, e wluan 'kanɔn 'va. 'Wɪ nɛn yaa 'vɪ tɛ e ya tian Galilɛ bɛ, -a -cin 'e -sɔɔnla 'ka 'ji. ⁷Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan: «Minnun Blamin -pɪ -nɔan 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛnɔn lɛ -e 'o -tɛ. Waa -pɛinman yɪba "plan da, -a yi yaagazan da bɛ -e 'e 'wluan -kanɔn 'va.» ⁸Tɔɔn ɛn 'wɪ nɛn Zozi -a tin 'pa -wlɛ "bɛ, -a -cin sɔɔnla o ji. ⁹-A -nan nɛn o 'bɔla -yrɛ zɪɛ -a ji. ɛn o -ku 'wɪ zɪɛ -a vɪɛ Zozi -srunɔn 'fuda -tv 'lee min -mienun lɛ. ¹⁰Lɪmɔnnun nɛn o -ku -yrɛ da bɛ, o 'tɔ nɛn 'gʊ: Madala lɪ Mari a, ɛn Zanɛn a, ɛn Zaji "bu Mari a, 'lee lɪmɔn -mienun. -Wɛɛ 'wɪ nɛn e drɛ bɛ, -a 'sinan 'pa Zozi 'le 'pasianɔn lɛ. ¹¹'Wɪ zɪɛ Zozi -srunɔn 'a 'sia -sɛɛ "wʊ wɪ -a, ɛn wa'a yi -tɛɛa "da "dɪ. ¹²'Pian Pɪɛri wluan, ɛn e -ku flan -a Zozi -yrɛ da. Zɪ e 'bɔla 'nan nun bɛ, ɛn e 'kunnan, "yɛɛ yɪɛ 'tɔ bɛ, tɛ e sɔ nɛn waa 'pa Zozi man bɛ, -a yɛ 'e -srandɪ "tra. -A -nan nɛn e 'li 'e da 'yee vɛnan, tɛ -a 'plo a 'e 'fɔdɪ 'wɪ nɛn yaa -nan 'yi bɛ -a.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn "fli lɛ
(Mk 16.12-13)

¹³Yi 'bɔ 'lein zɪɛ -a da nɛn Zozi -srunɔn "fli -kudɪ 'sia 'fla nɛn waa laabo Emauzi bɛ -a da. 'Fla zɪɛ e ya Zeruzalɛm man kilo -fu da. ¹⁴O ya -sɛɛ "wʊnan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e drɛ bɛ -a da. ¹⁵"Wɛɛ -kɔn 'wɪ tin 'banan 'wɪnɛn zɪɛ -a da bɛ, ɛn Zozi 'bɔ o man, ɛn o -kudɪ 'sia waa. ¹⁶Waa 'yi, 'pian wa'a -kɔnnɛn "yɪɛ dɪ.

¹⁷ɛn Zozi -a laabu -wlɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn kaa vɛ, tɛ ka -ko 'ta wudɪ -a 'gʊ?»

O ta drɛ 'trɔdrɔ, ɛn o -tɔ. ¹⁸Min "fli zɪɛ -a -tv a "va "bɛ waa laabo Kleopa. E 'nan Zozi lɛ 'nan: «'I 'tʊwli yɪɛ cɪ Zeruzalɛm, tɛ 'wɪ nɛn e drɛ 'nan bɛ, yi'a tian "i "manlɛ "fo "dɪ!»

¹⁹ɛn Zozi -a laabu -wlɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ 'bɛ drɛ Zeruzalɛm?»

-A -nan nɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Nazaretɪ min Zozi 'le 'wɪ nɛn. Bali 'lewei vɪzan -dan nɛn. 'Wɪnɛn nɛn yaa 'vɪ, 'lee 'wɪnɛn nɛn yaa drɛ bɛ, -wɛɛ -ci

-kɔɔnman 'nan Bali 'bɛ 'pa 'sia, ɛn minnun -a -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn. ²⁰Pian -cee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee -kaa tanɔn -a -nɔn minnun lɛ 'nan 'o -tɛ. ɛn waa -tɛ yɪba "plan da. ²¹-A -cin a "nɛn 'ku 'ji 'nan, -yɛɛ "ta -daa Izrael 'nɔn 'sɪlɛ 'wɪ 'ji. 'Pian 'wɪ zɪɛ e 'bɔ "man -a -nan yɪ yaaga nɛn 'gʊ. ²²ɛn "nyian bɛ cɛɛgʊ bodrun 'gʊɛ, lɪmɔnnun nɛn ku cɪ waa bɛ, o -ku -yrɛ da. ɛn o -ta 'lɛbo "fɔ wɪ -dan vɪlɛ 'kʊɛ. ²³O 'nan, wa'a Zozi pa yɪlɛ -yrɛ -ji dɪ, ɛn Bali -lɛ 'pasianɔn 'bɔla 'ji o va. Bali -lɛ 'pasianɔn zɪɛ o 'nan Zozi yɪɛ a "man. ²⁴Min -mienun nɛn ku cɪ waa bɛ, "o -kʊɔ "nyian -yrɛ da. Waa 'yɪ "lɛ zɪ lɪmɔnnun -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ɛn o 'bɔ "nyian wa'a Zozi yɪlɛ dɪ.»

²⁵ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «Cee 'wɪ cɪ mandɪ a 'plɛblɛ. -Mɛ "lɛ "wean nɛn 'wɪnɪn nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ bɛ, e ya 'ka 'lɔ 'plɛblɛ -e 'ka yɪ -tɛra "da? ²⁶Kɔɔ Bali 'lewei vɪnɔn -a cɛn -tɛ 'wein 'nan, 'wɪnɪn zɪɛ -wɛɛ bɔa min 'sɪzan 'wɪ 'ji Crɪzi man, 'vaa -e 'e mɪngɔnnɛn -blɪdɪ 'sia.» ²⁷-A -nan nɛn Zozi 'wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ 'e 'bɔ man bɛ, -a -ci 'vɪ -wlɛ. Yaa 'sia 'wɪnɪn nɛn 'o 'cɛn -tɛdɪ Moɪzi -lɛ 'fluba 'ji bɛ -a da, ɛn yaa 'lɛ 'sɾan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ bɛ -a da.

²⁸Zɪ o 'bɔla 'fla nɛn o "ta -ko "da "bɛ -a "sɾɔn "kogo bɛ, ɛn Zozi -a drɛ "lɛ 'e "ta -ko -kɔɔbli. ²⁹'Pian min "fli zɪɛ o kɔala "man -a trʊ 'badɪ -a 'nan: «I 'fʊ 'ku va 'gʊ, kɔɔ funninmlan 'pla, ɛn -pɛɪ cɛɛn tandɪ man.» Zozi wlala o va, ɛn e -fʊ o va.

³⁰Zɪ o -nyran 'nan -e 'o fɛ -blɪ bɛ, ɛn Zozi 'kpɔun 'sɪ, e Bali muo "fɔ, yaa 'nɛn jɛɛn, ɛn yaa -nɔn -wlɛ. ³¹-A -nan nɛn o yɪɛ da 'sɪ, ɛn o Zozi -kɔnnɛn 'yɪ. 'Nun tɔɔn ɛn e 'san o 'lɛ. ³²ɛn waa vɪdɪ 'sia 'o cin lɛ 'nan: «Fɛ -lɛ "wean nɛn -a wei 'ku 'sɪanan paan -sia, tɛ e ya Bali wei nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ bɛ, -a -ci vɪnan 'kʊɛ bɛ, kʊa -ci 'man "mɛn.»

³³-A -nan nɛn min "fli zɪɛ, o 'li 'o da "nyian Zeruzalɛm. O 'bɔ Zozi -srɪnɔn 'fuda -tʊ 'lee min -mienun man 'o cin yɪdɪ. ³⁴ɛn minnun nɛn 'o cin yɪdɪ bɛ, waa vɪdɪ 'sia min "fli zɪɛ -wlɛ 'nan: «Mɪnsan wluan 'kanɔn 'va, 'wɪ 'kpa nɛn. 'E 'fli kɔɔn Sɪmɔn lɛ.» ³⁵ɛn min "fli zɪɛ, 'wɪ nɛn e drɛ "nyian -wee "lɛ -sia bɛ waa 'vɪ. ɛn zɪ waa -kɔnnɛn 'yɪ 'kpɔun "nɛn 'jɛnnan bɛ, waa 'vɪ.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srɪnɔn lɛ
(Mk 16.14-18; Zan 20.19-23)

³⁶O -fʊ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, ɛn Zozi 'bɔla 'ji o yɛɪ, ɛn e o 'tɔ 'bʊ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Bali 'e 'fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛl!»

³⁷-A -nan nɛn "klan -sɛn o jɪ, ɛn nyɛn o cɛɛn. 'O 'ci nɾɔn 'nan min lei nɛn. ³⁸ɛn Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wean nɛn "klan 'ka -tɛa? ɛn -mɛ "lɛ "wean nɛn 'wɪ zɪɛ -a -cin -tɔa 'ka 'ci? ³⁹Kaan -pɛlanun 'lee 'an 'cɛinnun -nanjɛn! 'An 'bɔ nɛn. 'Ka klɛ 'an man -e 'ka -tɔ 'nan maan nɛn. 'An nɛn a 'an man, ɛn 'an 'wlɛ a "ji. Kaa -tɔa 'nan, min lei -lɛ vɛ 'ka zɪ dɪ.»

⁴⁰E ya 'wɪ zɪɛ -a vɪnan ɛn 'e 'pɛnɪn 'bɔla 'ji -wlɛ, ɛn 'e 'cɛinnun 'bɔla 'ji -wlɛ. ⁴¹'Wɪ o 'kan "fo, ɛn o ci "nranman 'kpa, 'pian wa'a tɪan yɪ tɛala "da

'nan 'wɪ 'kpa nɛn dɪ. -Yee 'wean Zozi -a laabu -wɪɔ 'nan: «Blɪfɛ -tʊ a 'ka 'lɔ 'gʊ?» ⁴²En o pɔnnɛn sɾɛndɪ pɔnɛn 'tʊ -nɔn -yɾɛ. ⁴³Yaa 'si, ɛn yaa blɪ o yie man.

⁴⁴"Bɛ -sɾu ɛn e 'nan -wɪɛ 'nan: «'Wɪ nɛn maan 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji! Kɔɔ maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'mɛn 'wɪ 'a Moizi -le -pei 'fluba 'ji bɛ, 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ, 'lee "dre 'fluba 'ji bɛ, 'o bɔa 'an man.»

⁴⁵Zozi 'padɪ 'sia o va, 'nan -e Bali wei nɛn 'e 'cɾɛn -tɛdɪ bɛ 'o -ci man. ⁴⁶Yaa 'vɪ -wɪɛ 'nan: «E ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi 'e yɾa ye, -e 'e 'ka. 'Pian -a yi yaagazan da bɛ, -e 'e 'wɪuan -kanɔn 'va. ⁴⁷En e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'nyian 'nan, minnɔn Bali -le 'wɪ ve -a 'tɔ da minnɔn lɛ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji. Waa ve minnɔn lɛ 'nan, 'o 'si 'wɪ 'wɪdɪ "dɾɛdɪ man, -e 'o 'fli -nɔn Bali lɛ, -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. Waa vidɪ 'siala Zeruzalɛm, -e 'e bɔ 'lɛglɔn 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'ji 'nɔn man. ⁴⁸'Ka 'kɔn 'wɪnɔn zɪɛ -a -nan yɪnɔn 'a! ⁴⁹Fɛ nɛn 'an 'tɪ -a 'vɪ 'nan 'e -nɔan 'cɛɛ bɛ, 'an 'bɔ, mɛɛn "paa -sia 'cɛɛ. 'Pian 'ka 'fʊ Zeruzalɛm 'fla 'bɔ da -trilii, -e Bali -le 'pleblɛ zɪɛ 'e 'ta 'ka da!»

Zozi 'li 'e da Bali va

(Mk 16.19-20)

⁵⁰"Bɛ -sɾu ɛn Zozi 'kʊ 'e -sɾunɔn 'a 'fla nɛn waa laabo Betani bɛ -a "sɾɔn. 'E 'pɛ wɪuan lou, ɛn e -fɛa vidɪ 'sia o man. ⁵¹E -fʊ -fɛa vɪnan, ɛn e 'si o "sɾɔn, te e -ko laji. ⁵²-A -nan nɛn -a -sɾunɔn 'o "pɔ sɔɔn, ɛn waa 'bɔ. "Bɛ -sɾu ɛn o 'li 'o da Zeruzalɛm te o ci "nɾanman 'kpa tɪglɪ. ⁵³Tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn e "cɛan bɛ te o ya Bali -pan 'kuin. O Bali 'tɔ bɔ "dɾɛnɔn -fɔa, te waa tru "baa.

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn

Zan

-a crɛn -tɛ

Wei nɛn e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ, Zozi Crizi nɛn

- 1** ¹Fɛ pɛɛnɔn drɛdɪ pou sianan "bɛ, tɛ min nɛn waa laabo wei bɛ e ya. Wei 'bɔ a Bali va, ɛn e ya Bali -a. ²-A pou sianan "bɛ tɛ e ya Bali va. ³Bali ciɭa "va ɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ. Fɛ -tʊ 'ka 'e drɛdɪ, tɛ -yɛɛ "cɛɛ drɛ dɪ. ⁴-A va nɛn 'belidɪ 'si. 'Belidɪ zɪɛ, 'tɛ 'san nɛn e 'trɛdanɔn 'man dra 'wein bɛ -nyrɛn. ⁵'Tɛ zɪɛ -a -san -sɛn klun va, ɛn klun 'ka -tɔlɛ -a 'lɛ dɪ. ⁶Bali min -tʊ 'pa 'sia, -a 'tɔ nɛn Zan. ⁷E -ta 'nan -e 'e 'tɛ 'san -le 'wɪ vɪ minnɪn lɛ, 'dʊ -e minnɪn 'o man, -e 'o yi -tɛra "da. ⁸Zan 'bɔ "cɛɛ 'tɛ 'san zɪɛ -a -nɔan 'dɪ, 'pian e -ta 'nan -e 'e 'tɛ 'san -le 'wɪ vɪ minnɪn lɛ. ⁹Min nɛn waa laabo wei bɛ, -yɛɛ ci 'tɛ 'san tɪɣɭ 'a, ɛn -yɛɛ 'ta 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'man drɛlɛ 'wein. ¹⁰Bali ciɭa "va ɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ. 'Pian zɪ e -ta 'trɛda bɛ, minnɪn 'ka -a 'silɛa min -a dɪ. ¹¹E -ta 'yɛɛ 'trɛda, ɛn -yɛɛ minnɪn 'ka -a 'kunlɛ 'o 'pɛ "fli "a dɪ. ¹²'Pian min -mienun -a 'kun 'o 'pɛ "fli "a, ɛn o yi -tɛra "da. Minnɪn zɪɛ yaa -si -nɔn -wɛlɛ -e 'o drɛ Bali -le 'nɛnnun -a. ¹³Wa'a drɛlɛ Bali -le 'nɛnnun -a "lɛ zɪ min 'nɛn -yaa 'e 'pɔn -ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ. ɛn min "cɛɛ o drɛ Bali -le 'nɛnnun -a dɪ. 'Pian Bali 'bɔ 'bɛ o drɛ 'yɛɛ 'nɛnnun -a. ¹⁴Wei zɪɛ, e drɛ blamin -a, ɛn e -ta -nyɛnlɛa 'ku 'va. Ku -yɛɛ -dan ci 'yɪ, -dan zɪɛ e ya -kaa "tɪ Bali -le 'nɛn 'tʊwli "lɛ vɛ -a. E ya 'e fadɪ "yɪ "a, ɛn zɪ Bali ci bɛ, yaa kɔɔn 'kʊɛ 'e tɪɣɭ da. ¹⁵Yi -tʊ da nɛn Zan -yɛɛ 'wɪ vɪdɪ 'sia minnɪn lɛ. 'E wei wluan 'plɛblɛ, ɛn yaa 'vɪ 'nan: «Min nɛn an -yɛɛ 'wɪ 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -nyrɛn "bɛ. Maan 'vɪ 'nan, e -fɔla "da 'an -sru e -taa. -A -dan "mlian 'an da, kɔɔ e ya 'li 'e 'cɛn.» ¹⁶"Yi "nɛn -yrɔ "bɛ e -cɛɛ "nɔn. Yi -tʊdʊ pɛɛnɔn man tɛ e "yɪ zɪɛ -a -sɛan "da -cɛɛ. ¹⁷Bali ciɭa Moizi -va, ɛn e -pɛi -tɔ -cɛɛ. 'Pian Zozi 'bɛ 'ta Bali -le

"yi 'a, en zɪ Bali cɪ bɛ -yɛɛ kɔɔn -cɛɛ 'e tɪɣt da. ¹⁸Min -tu 'ka tian Bali yɪle dɪ. 'Pian Bali -le 'nɛn -tɔwli "nɛn e ya Bali -a, ɛn e ya 'e 'cɛn -kaa "tɪ Bali "srɔn "bɛ, zɪ Bali 'bɔ cɪ bɛ -yɛɛ kɔɔn -cɛɛ.

Zan 'yee 'nyranman -ci 'vɪ minnun le
(Mt 3.1-12; Mk 1.1-8; Lk 3.1-18)

¹⁹Yi -tu da, Zuif 'nɔn 'tanɔn nɛn Zeruzalem bɛ, o Bali -pannɔn 'lee Levi kludanɔn -mienun 'pa 'sia Zan -va. Levi kludanɔn 'bɔ bɛ, -wɛɛ nyranman "paa Bali -pan 'kuin. O o 'pa 'sia 'nan 'o laabu Zan -lɔ 'nan: «-Tɪ nɛn 'yia?» 'Wɪ nɛn Zan -a 'vɪ minnun zɪɛ -wɛɛ "bɛ -nyren 'gɔ. ²⁰Ya'a 'wɪ 'tu yɔɔle o man dɪ, yaa 'vɪ -wɛɛ -gbaa 'nan: «An 'ka Crizi nɛn Bali -a 'si "va -e 'e minnun 'si 'wɪ 'ji bɛ -a dɪ.»

²¹Tɔɔn ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «Lɔɔ -tɪ nɛn 'yia "mɛn, Bali 'lewei vɪzan -dan nɛn waa laabo Eli bɛ, -nyren 'yia?»

ɛn Zan "e 'nan: «Eli "cɛɛ 'maan dɪ.»

ɛn waa laabu -yrɔ "nyian 'nan: «Bali 'lewei vɪzan nɛn o -yee 'wɪ 'vɪ bɛ, -nyren 'yia?»

ɛn e 'nan: «-Cɛɛ.»

²²ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «Lɔɔ, -tɪ nɛn 'yia -kpɔ? 'I vɪ 'kɔɛ, 'dɔ -e 'kɔ -kɔla 'kɔ 'wɪ 'tu yɪ, -e 'kɔ vɪ minnun nɛn o 'kɔ 'pa 'sia bɛ -wɛɛ. -Mɛ "wɪ nɛn i -kɔlaman -e 'i vɪ 'i 'fli man?»

²³Tɔɔn ɛn Zan "e 'nan -wɛɛ 'nan: «Mɛɛn cɪ min nɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai -a 'vɪ 'li bɛ -a. Yaa 'vɪ 'nan:

«Min -tu wei 'bɛ "we "bui "da, -a san -a ve 'nan:

'Ka Minsan -le -si ta drɛ!»

²⁴Minnun nɛn o o 'pa 'sia Zan -va bɛ Farizen 'nɔn a o va. ²⁵ɛn waa laabu -yrɔ nan: «Crizi "cɛɛ 'yia dɪ, ɛn Eli "cɛɛ yia dɪ, ɛn Bali 'lewei vɪzan nɛn o -yee 'wɪ 'vɪ bɛ -nɣɛɛ 'yia dɪ. -Mɛ "le "wɛan nɛn i min -batize dra "mɛn?»

²⁶Zan "e 'nan -wɛɛ 'nan: «An 'bɔ, "an "min -batize dra 'yi 'a, 'pian 'ka yei "bɛ, min -tu a -nan, ka'a tɔa dɪ. ²⁷E -fɔla "da. An 'ka -yee -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɪ.»

²⁸'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ e drɛ 'fla nɛn waa laabo Betani bɛ -a da. 'Fla zɪɛ e ya 'yi nɛn waa laabo Zudan bɛ -a -sru, fɛ zɪɛ -a -nan nɛn Zan minnun -batize drɛ.

²⁹-A ta tu cɛɛn, zɪ Zan -a 'yɪ 'nan Zozi a -tanɛn 'e 'va zia bɛ, ɛn e 'nan: «"Ka 'yɪɔ, Bali -le 'bla 'a. -A 'bɔ nɛn Bali -a -nɔn 'nan -e 'e 'trɛdanɔn 'le 'wɪ 'wlɪdɪ pɛɛnɔn "nɛn wɪ yɪ, -e -wee 'wɪ 'wlɪdɪ 'e 'fui. ³⁰Min nɛn, an -yee 'wɪ 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, -nyren "bɛ. Maan 'vɪ 'nan e -fɔla "da e -taa, -a -dan "mlɪan 'an da, kɔɔ e ya -nan 'li 'e 'cɛn. ³¹Tɔ nɛn an 'wɪ zɪɛ -a ve bɛ te ma'an min 'bɔ 'tɔa dɪ, 'pian an minnun -batize drɛdɪ 'sia 'nan -e Izraɛl 'nɔn 'o min zɪɛ -a -tɔ.»

³² 'Wɪ nɛn Zan -a -nan 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ minnɛn lɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ: «An Bali lei 'saun 'yɪ 'sinan laji, e sɔɔn 'da "le -plablo -zʊ, ɛn e -fʊ "va. ³³ Tʊ nɛn an 'wɪ zɪɛ -a ve bɛ te ma'an min 'bɔ 'tɔa dɪ, 'pian Bali nɛn e 'nan 'an 'ta min -batize drɛ 'yɪ 'a bɛ, -yɛɛ 'vɪ 'mɛn 'nan: «Min nɛn 'i Bali lei ye -e 'e -sɔɔn 'da -e 'e 'fʊ "va "bɛ, -yɛɛ Bali lei 'saun -nɔan "min lɛ.» ³⁴ Maan -nan 'yɪ, ɛn maan 'vɪ 'wein 'nan, min 'labɛ Bali -pɪ nɛn.»

Zozi -srunɔn tɛdɛ

³⁵ -A ta tʊ cɛɛn, te Zan 'lee 'e -srunɔn "fli 'bɛ cɪ fɛ zɪɛ -a -nan, ³⁶ ɛn zɪ e Zozi 'yɪ te e ya ciɛnan bɛ, ɛn e 'nan: «"Ka 'yɪɔ Bali -le 'bla bɛ, -nyrɛn "bɛ.»

³⁷ -A -srunɔn "fli "bɛ, o 'wɪ zɪɛ -a 'man, tɔɔn ɛn o sɔɔnla Zozi -sru. ³⁸ Zozi 'e 'man lila, zɪ yaa 'yɪ 'nan Zan -srunɔn bɛ o sɔɔnla 'e -sru "bɛ, ɛn yaa laabu -wɔɔ 'nan: «-Mɛ "nɛn kaa -wɛɛman?»

O 'nan -yrɛ 'nan: «Rabi, 'yɪɛ "kɔnnɛn "a nyin zia?» Rabi -ci nɛn 'nan Bali -le 'wɪ "paazan.

³⁹ ɛn Zozi "e -wɛɛ 'nan: «"Ka 'ta -e 'ka -nan 'yɪ!»

O sɔɔnla -a -sru, ɛn waa -nyrannan 'yɪ. Yɪ zɪɛ -a da bɛ, o -fʊ -a "srɔn. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ e drɛ te yɪdɛ "ta -pliman "tra.

⁴⁰ Min "fli "nɛn o Zan wei 'man ɛn o sɔɔnla Zozi -sru "bɛ, Simɔn Pieri "bʊɪ Andre nɛn -a -tʊ -a. ⁴¹ Andre zɪɛ, min tɛdɛ nɛn e -kʊ "va "bɛ, -a 'bɔ "bʊɪ Simɔn nɛn. ɛn e -yrɛ 'nan: «Kʊ min nɛn e cɪ Crizi -a bɛ -a 'yɪ.» Crizi -ci nɛn 'nan min nɛn Bali -a 'si "va. ⁴² ɛn e -kʊ Simɔn -a Zozi lɛ.

Zozi -a -nanjɛɛn tɛin ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Zan -pɪ Simɔn nɛn 'yɪa, o -taa 'i laabʊɛ Kɛva.» Kɛva 'bɔ nɛn waa ve "nyian Pieri.

Zozi Filipu 'lee Natanaɛl laabu 'nan 'o -sɔɔnla 'e -sru

⁴³ 'Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn Zozi a "vale 'e 'ko Galile 'lɛglɔn 'ji, -a -nan nɛn e 'bɔ Filipu man ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «"I -sɔɔnla 'an -sru.»

⁴⁴ Filipu zɪɛ, Bezaida nɛn Andre 'lee Pieri fla -a bɛ, -a -nan min nɛn.

⁴⁵ Filipu 'bɔ min -tʊ nɛn waa laabo Natanaɛl bɛ -a man, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Min nɛn -yɛɛ 'wɪ cɪ 'e 'crɛn -tɛdɪ Moizi -le -pɛi 'fluba 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ, kʊa 'yɪ. Nazaretɪ min Zozi nɛn Zozɛfʊ -pɪ -a bɛ, -nyrɛn.»

⁴⁶ ɛn Natanaɛl -a laabu -yrɔ 'nan: «Fɛ 'kpa -kɔlaman -e 'e bɔla 'fla nɛn waa laabo Nazaretɪ bɛ -a da?»

-A -nan nɛn Filipu "e -yrɛ 'nan: «"I 'ta -e 'i 'yɪ 'i 'bɔ 'a.»

⁴⁷ zɪ Zozi Natanaɛl 'yɪ 'tanɛn 'e 'va bɛ, ɛn yaa 'vɪ 'nan: «Cɛɛ Izraɛl min tɪglɪ nɛn 'e 'wɪ tɪglɪ ve bɛ, -nyrɛn "bɛ.»

⁴⁸ ɛn Natanaɛl -a laabu -yrɔ 'nan: «Nyin zia nɛn yian -tɔa?»

Zozi "e -yrɛ 'nan: «"Tɛ i ya 'i -nyrandɪ Fijie yiba 'wɔ -e Filipu 'e 'i laabu bɛ, te mein 'yɪ 'va.»

⁴⁹ -A -nan nɛn Natanaɛl "e 'nan -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, Bali -pɪ nɛn 'yɪa, yɪɛ cɪ Izraɛl 'nɔn 'le mingɔnnɛn -a.»

⁵⁰Zozi -a laabu -yrɔ 'nan: «Maan 'vɪ 'yie 'nan mein 'yɪ Fijie yiba 'wlu 'le "wean nen i yi -tera 'an da? I -taa 'wɪ -dandan -nan yile e -ciala 'wɪ 'labe 'be da.»

⁵¹En Zozi -a 'vɪ 'nyian 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɔɔlt 'a 'nan, ka -taa labli yile 'e 'le 'sɔdɪ -e 'ka Bali -le 'pasianɔn yɪ, te o -ko laji, en te o 'sia laji -e 'o -sɔɔn 'an Blamin -pɪ da.»

Zozi -yee 'pleble 'ci kɔɔn minnun le 'e tede

2 ¹Yi yaaga "be -sru, en lɪ 'pa "fedi dredi 'bɔ 'fla nen waa laabo Kanan be -a da, Galile 'leglɔn 'ji. Zozi "bu "a "fedi zɪɛ -a da, ²en o Zozi 'lee 'e -srunɔn laabu "nyian "fedi 'bɔ da.

³Zɪ -wen -nyan be, en Zozi "bu "e 'nan Zozi le 'nan: «-Wen -nyan -wɔ.»

⁴Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Manmi, -mɛ "le "wean nen i -tɔa 'wɪ zɪɛ 'be 'ji, 'men tɔ 'ka tian bɔle dɪ.»

⁵-A -nan nen Zozi "bu "e 'nan minnun nen o ci fenun -plinan be -wle 'nan: «Wɪ pɛɛnɔn nen yaa 've 'cɛɛ be, 'ka drela "da.»

⁶'Yi 'tɔbɔ nen 'e dredi -kɔle -a be, -a 'shɛɛdɔ a fe 'bɔ zɪɛ -a -nan. 'Yi 'tɔbɔ zɪɛ -a -ji nen Zuif 'nɔn 'o 'cɛɛn 'lee 'o 'pɛ -man "foe yi "sia -e 'o 'fli dre 'saun Bali 'le. -A -tɔ -kolaman e 'yi "siala "tugu -yaa tɔ.

⁷En Zozi "e 'nan minnun nen o ci fenun -plinan be -wle 'nan: «'Ka 'pɔnɔn 'labe o fa 'yi 'a!» O -pɔnɔn zɪɛ -a 'fa, e -sran "man.

⁸-A -nan nen Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'Ka 'yi 'gɔɛ -a 'kolu "tiennɔn -e 'ka 'kɔ -a min nen 'e yie -tɔa "fedi 'gɔɛ -a da be -yre!»

En waa kolu o -kɔ -a -yre. ⁹Min nen 'e yie -tɔa "fedi 'bɔ da be, e 'yi zɪɛ -a -nanjɛn 'e 'le te e lila 'wen -a. Fenan nen -wen zɪɛ e 'si be ya'a tɔa dɪ. 'Pian fe -plinɔn nen o 'yi 'bɔ 'tɔ be, "o -tɔa. E lɪ 'pazan laabu en e 'nan -yre 'nan: ¹⁰«Minnun pɛɛnɔn 'gɔɛ, -wen nen e ci 'kpa be, -a 'bɔ nen waa -nɔan "min le 'e 'flin. "Be -sru te -wen ci min yie da be, -e -wen nen e 'ka 'kpa dɛ, 'wɛɛ 'nɔn min le. 'Yie ve be, -wen nen e ci 'kpa be, yia ta -tɔ -trilii tɔ 'gɔɛ -a.»

¹¹'Lebo "fɔ wɪ tede nen Zozi -a dre be, -nyren zɪɛ. Yaa dre Kanan, Galile 'leglɔn 'ji. E 'yee -dan ci kɔɔn en -a -srunɔn yi -tera Zozi 'bɔ da.

¹²"Be -sru, en e sɔɔn 'ji 'fla nen waa laabo Kapanamo be -a da, 'o 'vale 'e "bu 'lee 'e "bɔɪnɔn 'lee 'e -srunɔn 'a. O -fɔ 'fla zɪɛ -a da tɔ "wennɛn 'a.

Zozi fenun -tannɔn 'pin Bali -pan 'kuin (Mt 21.12-13; Mk 11.15-17; Lk 19.45-46)

¹³Zuif 'nɔn 'le 'si nɔanba -ji "fedi dredi 'bɔ 'kogo, en Zozi 'kɔ Zeruzalɛm. ¹⁴Zɪ e 'bɔla 'nan nun be, en e wla Bali -pan 'kuin. E minnun 'yɪ te o ya trinun 'lee 'blanun 'lee -plablonun -tannan. En e minnun 'yɪ "nyian te o ya "lala ta -fɔɔnan. ¹⁵Zɪ e 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ be, e baa dre sɔnba "a, en e 'blanun 'lee trinun 'lee minnun pɛɛnɔn 'pin Bali -pan 'kuin. E "lala ta

-fɔɔnɔn 'le 'lala fuila 'man e -wee 'tablonun -sran ji. ¹⁶En e 'nan -plablo -tannɔn le 'nan: «Ka fɛnɔn 'gʊe -a bɔla fɛ 'gʊe -a -nan. Te 'ka 'an 'tɪ 'le 'kɔn dre 'flɛ 'tan 'kɔn 'a dɪ!»

¹⁷En -a -cin -tɔra -a -srɔnɔn 'ji 'nan 'e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«'Yie 'kɔn yɪdɪ 'yi 'a 'an 'ji -dan e -ciala 'da.»

¹⁸Zɪ Zozi 'wɪ zɪe -a dre bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn -a laabu -yrɔ 'nan: «Lɛbo 'fɔ 'wɪ 'kɔ 'nɛn yia dra -e 'e -kɔn 'nan Bali 'bɛ 'si -nɔn 'yie 'nan 'i 'wɪ zɪe -a dre?»

¹⁹En Zozi -a -sru 'fɔ -wlɛ 'nan: «Bali -pan 'kɔn 'gʊe, 'ka -wi! E ya yi yaaga -e 'an wluan lou 'e 'pa 'ji.»

²⁰En o 'nan -yre 'nan: «Bali -pan 'kɔn 'labɛ, lɛ -fuba sinjen 'wlɛ 'sheedu wlu nɛn minnɔn -a -tɔ, ɛn yie 'nan, yi yaaga 'wlu -e 'i pee -tɔ?»

²¹Pian -te Zozi a 'wɪ zɪe -a vɪnan bɛ, -a 'bɔ po nɛn Bali -le 'kɔn 'a bɛ -nyɛn yaa vɛ. ²²Zɪ 'e wluan -kanɔn 'va bɛ, -a -ci -tɔ -a -srɔnɔn 'ji 'nan e 'wɪ zɪe -a 'vɪ 'e 'cɛn. En o yi -tera Bali wei nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ bɛ -a da, 'lee 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'bɛ -a da.

²³Tv nɛn te Zozi a Zeruzalem Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji 'fedi da bɛ, zɪ minnɔn 'lɛbo 'fɔ winun nɛn yaa dre bɛ -a -nan 'yɪ -yrɔ 'bɛ, ɛn min 'kaga 'yi -tera Zozi 'bɔ da. ²⁴Pian Zozi 'ka yi -telea o da dɪ, kɔɔ e o pɛɛnɔn -tɔa 'fo. ²⁵En Zozi 'ka -a wɛɛman 'nan, min 'e min -tv man wɪ vɪ 'yre dɪ. 'Wɪ nɛn min ji bɛ, Zozi -a -tɔa 'e 'bɔ 'a.

Nikodem -ku 'wɪ laabule Zozi 'lɔ

3 ¹Zuif 'nɔn 'tazan -tv nɛn waa laabo Nikodem bɛ, e ya Farizen 'nɔn 'va. ²E -ta Zozi 'va 'pei -man, ɛn e 'nan -yre 'nan: «An 'san, kua -tɔa 'nan i ya min nɛn Bali -a 'pa 'sia -e 'e 'wɪ 'paa minnɔn ji bɛ -a. Kɔɔ 'lɛbo 'fɔ winun nɛn yia dra 'gʊe min nɛn Bali a 'e 'padɪ 'va 'bɛ, -a san 'bɛ -kɔlaman -a dɛdɪ -a.»

³En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «Maan ve 'yie 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min 'ka 'kɔlaman -e 'e Bali -le mingɔnnɛn trɛ yɪ, te wa'a -yalɛ 'e 'trɛ dɪ.»

⁴-A -nan nɛn yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Min nɛn e dre ceje 'gʊe, waa dra 'kɔ -e 'o -ya? E -wlaman 'nyian 'e 'bɔ 'pɔn -ji -e 'o -ya 'e 'pee?»

⁵En Zozi 'e -yre 'nan: «Maan ve 'yie 'nyian 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'ku Bali -le mingɔnnɛn trɛ da, te wa'a -yalɛ 'yi 'lee Bali lei -a dɪ. ⁶Fɛ nɛn min -a -ya bɛ, e ya min -a. 'Pian fɛ nɛn Bali lei -a -ya bɛ, e ya -yee vɛ -a. ⁷-Te 'an 'bɔ maan 'vɪ 'yie 'nan e ya 'le 'wei 'ya 'nyian 'e 'trɛ bɛ, te -a 'wɪ 'e 'i 'kan dɪ. ⁸Waa -kɔnman fulɔ man. Fɛnan nɛn fulɔ cɪ 'vale 'e 'ko bɛ, -a -nan nɛn e 'fɛɛnman e -ko. Waa -cin maan, 'pian -a -nan nɛn e 'sia bɛ wa'a tɔa dɪ, ɛn -a -nan nɛn e -ko bɛ wa'a tɔa dɪ. -A -tuwli 'nɛn 'nyian min nɛn Bali lei -a -ya 'e 'trɛ bɛ -yee vɛ -a.»

⁹Nikodem -a laabu -yrɔ 'nan: «'Wɪ zɪe e dra 'kɔ -e 'bɛ dre?»

¹⁰En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «I 'bɔ nɛn i 'wɪ 'paaman Izraēl 'nɔn 'ji bɛ, yi'a 'wɪnɪn zɪɛ -a tɔa dʊv? ¹¹Maan ve 'yɪɛ 'wɪ tɪɡɪ 'a 'nan, 'wɪ nɛn kʊa -tɔa 'bɛ -nyren kʊa ve, ɛn 'wɪ nɛn kʊa -nan 'yɪ bɛ, -nyren kʊa ve, ɛn 'kʊe 'wɪ zɪɛ ya'a 'ko 'ka 'wulo -ji dɪ. ¹²An 'trɛ 'ɡʊɛ -a da wɪ 'vɪ 'cɛɛ, ka'a yi -tɛlɛa 'bɛ da dɪ, 'lɔɔ -tɛ an laji lou 'wɪ 'vɪ 'cɛɛ bɛ, e dra 'kɔ -e 'ka yi -tɛra 'bɛ da? ¹³Min -tʊ 'ka tian 'kʊlɛ laji dɪ, -tɛ ya'a 'sɪlɛa Blamin -pɪ nɛn e 'sɪ laji bɛ -a dɪɛ. ¹⁴"Le zɪ Moizi a "bui "da 'li ɛn e -bulalɛ drɛ -mlɛn -a ɛn yaa 'pa yiba "man ɛn yaa wluɛn lou "bɛ, -a -tʊwli "nɛn "nyian waan 'bɔ blamin -pɪ wuanla lou. ¹⁵"Dʊ -e min nɛn e yi -tɛra Blamin -pɪ 'bɔ da bɛ, 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ 'e drɛ -a san -lɛ vɛ -a.

¹⁶-Yɛɛ cɪ 'nan Bali 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'yɪ 'yi "bʊʊ "lɛ "wɛan, 'e 'pɪ -tʊwli "nɔn -wee 'wɪ 'ji, 'nan -e min nɛn e yi -tɛra -a -pɪ zɪɛ -a da bɛ, -a san -nan 'e vɪlɛ 'e 'nyan dɪ, 'pian -e 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, 'e drɛ -a san -lɛ vɛ -a. ¹⁷Bali 'ka 'e 'pɪ 'palɛ -sia 'trɛda 'nan -e 'e tin -tɛ min da dɪ, yaa 'pa 'sia 'nan -e 'e min 'sɪ 'wɪ 'ji. ¹⁸Min nɛn e yi -tɛla -a -pɪ zɪɛ -a da bɛ, wa'a -yɛɛ tin 'baa dɪ, 'pian min nɛn ya'a yi 'tɛla "da "dɪɛ -a san -lɛ 'wɪ a 'e tin 'badɪ 'va, kɔɔ ya'a yi -tɛlɛa Bali -pɪ -tʊwli "da dɪ -lɛ "wɛan. ¹⁹Wɪ nɛn -yɛɛ "wɛan, Bali 'trɛdanɔn 'lɛ tin "baa bɛ, -nyren 'ɡʊ, 'tɛ 'san -ta 'trɛda, ɛn minnɪn 'ka -a yɪlɛ "yi "dɪ, o klun 'yɪ 'yi e mlin 'tɛ 'san da, o drɛnan wɪ a -wɪdɪ "lɛ "wɛan. ²⁰-Yɛɛ cɪ 'nan min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, ya'a 'tɛ 'san yɛ "yi "dɪ. ɛn -a san 'ka 'taa 'tɛ 'san da dɪ, 'tɔɔɔ -yɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ "ta 'e bɔla. ²¹'Pian min nɛn e 'ta 'wɪla 'wɪ tɪɡɪ da bɛ, e -taa 'tɛ 'san da, 'dʊ -e 'tɛ 'san 'e drɛ wɪ -cɪ -kɔɔn 'nan e 'ta 'wɪla Bali wei da.»

Zan Zozi 'lɛ 'wɪ 'vɪ

²²"Bɛ -sru ɛn Zozi 'lɛɛ 'e -srunɔn 'kʊ Zude 'lɛɡɪɔn 'ji. O -fʊ fɛ zɪɛ -a -nan tʊ "wɛnnɛn 'a, ɛn e minnɪn -batizɛ drɛdɪ 'sia. ²³Tʊ 'bɔ 'lɛɪn zɪɛ -a wɪlʊ bɛ, tɛ Zan 'e minnɪn -batizɛ dra "nyian 'fla nɛn waa laabo ɛnɔn bɛ -a da, kɔɔ 'yi banun a -nan "kaga. 'Fla zɪɛ, e ya 'fla nɛn waa laabo Salim bɛ -a "srɔn. Minnɪn -ko -nan nun tɛ Zan o -batizɛ dra, ²⁴Tʊ zɪɛ -a man bɛ, tɛ wa'a tian -a -fɔlɛ -pʊ 'kuɪn dɪ.

²⁵Yɪ -tʊ da, ɛn -sa -tʊ -fɔla Zan -srunɔn 'lɛɛ Zuɪf min -tʊ yɛɪ. -Sa zɪɛ e ya min drɛdɪ 'saun Bali 'lɛ da. ²⁶O -kʊ Zan -va, ɛn waa laabʊ -yrɔ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, min nɛn "nɛn ka cɪ 'ka 'valɛ -a Zudan 'yi -sru, tɛ i -yɛɛ 'wɪ vɛ minnɪn lɛ bɛ, e ya minnɪn -batizɛ drɛnan ɛn minnɪn pɛɛnɔn a -kʊnan "va 'zia.»

²⁷-A -nan Zan 'e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Min 'ka 'kɔlaman -e 'e fɛ -tʊ yɪ tɛ Bali "cɛɛ -nɔn -yrɛ "dɪ. ²⁸Maan 'vɪ 'ka yɪɛ man 'nan, min nɛn e min 'sia 'wɪ 'ji bɛ, -a 'bɔ "cɛɛ 'maan dɪ, 'pian an ya min nɛn Bali -a -trɔa -a 'lɛ bɛ -a. 'Ka 'bɔ ka ya 'mɛn 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a. ²⁹Lɪmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, e ya -tɪ -lɛ vɛ -a? Min nɛn yaa 'pa bɛ, -yɛɛ vɛ nɛn. Lɪ 'paazan 'bɔ bɛɛ -lɛ vɛ "cɛɛ dɪ, -a bɛɛ bɛ, "bɛ "ya wɔ min nɛn e -tɔa -a "srɔn, tɛ -a "trɔɛn "a 'e 'tɔdɪ -a wei lɛ

bɛ -a. ɛn -a wei mandɪ -a ci 'nranman. Zɪ 'an 'ci cɪ zɪɛ. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'an 'ci 'nranman e -ciala 'da 'mɛn 'fo. ³⁰E ya 'le -a 'bɔ 'tɔ nɛn 'e drɛ -dan -e 'an 'tɔ 'e 'ta wʊ 'tra.

³¹Min nɛn e 'sia laji lou 'bɛ, e ya fɛ pɛɛnɔn da, 'pian min nɛn e 'si 'trɛda bɛ, e ya 'trɛda min -a, ɛn 'trɛda wɪ nɛn yaa ve. Min nɛn e 'sia laji bɛ, e ya fɛ pɛɛnɔn da. ³²ɛn 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ, 'lee 'wɪ nɛn yaa 'man bɛ -nyren yaa ve, 'pian min -tu 'ka yi -tɛlɛa 'wɪ zɪɛ -a da dɪ. ³³Min nɛn e yi -tɛra 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ -a da bɛ, te 'bɛ 'san 'e 'nan 'wɪ 'kpa, Bali 'wɪ tɪglɪ ve. ³⁴-Yɛɛ cɪ 'nan min nɛn Bali -a 'pa 'sia bɛ, Bali 'bɔ wei nɛn yaa ve, kɔɔ Bali 'ka 'yee lei 'saun 'nɔndɪ 'nɛn 'palea dɪ. ³⁵-Kaa 'tɪ Bali 'e 'pɪ ye 'yi, ɛn e fɛ pɛɛnɔn 'pɛba 'wʊ -yrɔ. ³⁶Min nɛn e yi -tɛra -a -pɪ zɪɛ -a da bɛ, 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -a san -le vɛ -a. 'Pian min nɛn ya'a -pɪ 'sileɛ min -a dɪɛ, -a san 'ka 'belidɪ ye dɪ, te 'bli a 'e 'fɔdɪ Bali -ji -a san man.»

Zozi 'lee Samari lumɔn -tu 'o cin 'yɪ

4 ¹Zozi -a -tɔ 'nan, Farizɛn 'nɔn -a 'man 'nan minnɔn nɛn 'e -sru te 'e o -batize dra bɛ, o ya 'kaga, ɛn o 'mlɪan Zan -srɔnɔn da. ²Zozi 'bɔ 'cɛɛ min -batize dra 'e 'bɔ 'a dɪ, 'pian -a -srɔnɔn nɛn. ³Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a -kɔnnɛn 'yɪ bɛ, -a -nan nɛn e 'si Zude 'lɛglɔn 'ji, ɛn e Galile si 'sia. ⁴-Si zɪɛ e -ciala Samari 'lɛglɔn 'ji.

⁵Zozi 'bɔla Samari 'fla 'tu da. 'Fla zɪɛ waa laabo Sisha e ya fei nɛn Zago -a -nɔn 'li 'e 'pɪ Zozɛfʊ lɛ bɛ -a 'srɔn. ⁶Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn Zago 'le 'yi -klu cɪ. Zɪ Zozi 'koe 'nyɪan 'ta wʊdɪ -a bɛ, ɛn e -nyran 'yi -klu zɪɛ -a 'srɔn te yide 'bɔ min -win -ji 'sezɛ.

⁷-A -nan nɛn Samari lumɔn -tu -ta 'yi 'tɔlɛ, ɛn Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'yi 'nɔn 'mɛn -e 'an mlin.» ⁸Tʊ zɪɛ -a wlu, te -a -srɔnɔn 'ku -blɪfɛnɔn 'lɔlɛ 'fla.

⁹ɛn Samari lɪ zɪɛ e 'nan Zozi lɛ 'nan: «-Mɛ 'le 'wean nɛn 'i 'bɔ nɛn Zuif min -a bɛ, i 'yi laabo 'an 'lɔ -e 'i mlin, te Samari lɪ nɛn 'maan?» Zuif 'nɔn 'lee Samari 'nɔn bɛ te o yɛi 'ka -a ble 'fo 'dɪ.

¹⁰ɛn Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'Te fɛ nɛn Bali -a -nɔn minnɔn lɛ bɛ, 'nan yia -tɔa 'bɛ, ɛn min nɛn yaa ve 'yɪɛ 'nan 'i 'yi 'nɔn 'mɛn 'gʊɛ, yia -tɔa 'bɛ, 'te 'i 'bɔ 'bɛ 'yi laabʊ -yrɔ, -e 'i mlin, -e 'e 'yi nɛn e 'belidɪ -nɔan 'min lɛ bɛ -a -nɔn 'yɪɛ.»

¹¹ɛn lɪ zɪɛ e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Minsan, fɛ -tu 'ka 'i 'lɔ -e 'i 'yi 'tɔ 'a dɪ, ɛn -klu 'gʊɛ e ya 'e trʊdɪ. Nyin zia nɛn i 'yi nɛn e 'belidɪ -nɔan 'bɛ, -a 'sia? ¹²Kʊ tra Zago nɛn e 'yi -klu 'gʊɛ -a -nɔn 'kʊɛ bɛ, -a 'bɔ 'e ci yi mlin 'o 'vale 'e 'pɪnɔn 'lee 'yee trinɔn -a. 'I -dan 'mlɪan 'bɛ da?»

¹³ɛn Zozi 'e -yrɛ 'nan: «Min nɛn e 'yi 'gʊɛ -a mlin bɛ, 'yi dra pee -a -tɛa. ¹⁴'Pian min nɛn e 'yi nɛn maan -nɔan 'bɛ -a mlin bɛ, 'yi dra pee 'ka 'nyɪan 'li -a tɛa dɪ, ɛn 'yi nɛn maan -nɔan -yrɛ 'bɛ, e dra 'ji 'yi ku -a, ɛn e 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan -yrɛ.»

15-A -nan nen li be e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, 'yi zɛ 'i "mɛn "nɔn -e 'yi dra pee 'e vɛle 'yaan 'tɛ dɪ, -e 'an vɪnan 'an 'ta 'nyian 'yi 'tɔ 'gʊ dɪ.»

16 En Zozi 'e -yre 'nan: «'I 'kʊ 'i -sran laabu -e 'ka 'ta -a.»

17 Li zɛ e 'nan -yre 'nan: «'An -sran "ka "dɪ.»

En Zozi 'e -yre 'nan: «'I 'wɪ tɪglɪ 'vɪ -a vɪdɪ -a 'nan, 'i -sran "ka "dɪ. 18-Yɛɛ cɪ 'nan i -kɔnnɛn 'pa tian 'soolu, en min nen i cɪ 'wɪlu "bɛ, 'i -sran "cɛɛ dɪ, i 'wɪ tɪglɪ 'vɪ.»

19 Tɔɔn li be e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, maan ye "le 'nan Bali 'lewei vɪzan nen 'yia. 20 'Kʊ tranun nen Samari 'nɔn 'a bɛ, pɔn 'gʊɛ -a da nen o Bali 'bɔ, en 'ka Zuif 'nɔn "ka 'vɪ 'nan Zeruzalem nen 'o 'kʊ Bali 'bɔ -kpɔ.»

21 En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «'I 'trɔɛn "tɔ 'an wei 'gʊɛ -yre 'kpa. Tʊ -tʊ -taa "bɔle bɛ, te ka'a Bali bɔa pɔn 'gʊɛ -a da dɪ, en ka'a 'ko Bali bɔle Zeruzalem dɪ. 22 'Ka Samari 'nɔn bɛ, ka Bali bɔa, 'pian ka'a Bali 'bɔ 'tɔa dɪ, 'kʊ Zuif 'nɔn bɛ, "kʊ Bali bɔa en "kʊ Bali 'bɔ -tɔa. -Yɛɛ cɪ 'nan min nen e 'trɛdanɔn "sia 'wɪ 'ji bɛ, Zuif 'nɔn 'va nen e "sia. 23 'Pian tʊ -tʊ -taa "bɔle bɛ, en -a tʊ 'bɔ 'bɔ 'va. Tʊ zɛ -a man nen Bali bɔ 'nɔn tɪglɪ -kaa "tɪ Bali bɔa Bali lei 'saun 'le 'pleble 'a, en waa bɔa 'e -si tɪglɪ da. Bali bɔ 'nɔn zɛ o va nen -kaa "tɪ Bali cɪ. 24 Bali a lei -a. -Yɛɛ "wɛan minnun nen waa bɔa "bɛ, 'o bɔ -yɛɛ lei 'saun 'le 'pleble 'a, en 'o bɔ 'e -si tɪglɪ da.»

25 En li zɛ e 'nan Zozi le 'nan: «Maan -tɔa 'nan min nen e cɪ Crizi -a bɛ e -taa, -a 'bɔ nen Bali -a 'si 'va. Tʊ nen e -ta bɛ, e 'wɪ pɛɛnɔn 'ci ve 'kʊɛ.»

26 En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «'An 'bɔ nen an 'wɪ tin "baa 'yɛ 'gʊɛ, mɛɛn cɪ -a.»

27 E -fʊ 'wɪ zɛ -a vɪnan, nun tɔɔn en -a -srunɔn 'bɔla. 'Wɪ o 'kan 'nan 'o 'vale lɪmɔn -a o ya 'wɪ tin 'banan. 'Pian o va min -tʊ 'ka -a laabule -yrɔ 'nan, -mɛ "wɪ nen e cɪ -a laabunan li 'labe -yrɔ "dɪ? En wa'a laabule 'nyian 'nan, -mɛ "wɪ nen e cɪ -a tin 'banan -yre "dɪ?

28 -A -nan nen li zɛ e 'yɛɛ 'yi 'tɔvɛ 'tʊ, en e -kʊ 'fla -a vɛle minnun le 'nan: 29 «'Ka 'ta min -tʊ yɪ. Min zɛ yaan drɛ wɪ pɛɛnɔn 'vɪ 'mɛn. -Tɛ Crizi nen -o?» 30 En minnun pɛɛnɔn 'si 'fla, o -ta fɛnan nen e cɪ bɛ -a -nan.

31 Tʊ zɛ -a wɪlu bɛ, te Zozi -srunɔn Zozi man dra -wɪwɪlu 'nan 'e fɛ -bli.

32 'Pian Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «-Blɪfɛ nen 'an 'le 'gʊɛ, ka'a tɔa dɪ.»

33 En Zozi -srunɔn -a laabu 'o cin lɔ 'nan: «Min -tʊ -ta -blɪfɛ -a -yre "baale?»

34 Zozi 'e -wɛ 'nan: «'Mɛn -blɪfɛ nen 'nan min nen yaan 'pa 'sia bɛ, 'an 'ci 'sɔ wɪnun drɛ, en 'nyranman nen yaa -nɔn 'mɛn bɛ 'an 'pa. 35 'Ka bɔ, "ka 'vɪ 'nan, e -fʊ mɛn sinjen 'vaa -e 'o 'saa 'tɛdɪ 'sia. 'Pian 'an 'bɔ, maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ka 'wulo wɪuan lou 'saa tran 'tɛvɛ -a. 36 Min nen e cɪ 'saa 'tenan bɛ, -a san -kopa a 'va, en fɛ 'wɛ 'bɔ nen yaa -tɛ bɛ, yaa tre 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɛ -yɛɛ vɛ -a. E drɛ zɛ 'nan -e min nen e 'saa 'fɔ bɛ, 'lee min nen yaa -tɛ bɛ, o 'ci 'e 'nran 'e cin va. 37 O -kɔnnɛn "tʊ -fɔa 'nan: «Min -tʊ 'bɛ fɛ 'wɛ -fɔa 'trɛ 'ji -e min pee nen 'e -tɛ.» E ya 'wɪ 'kpa -a. 38 An 'bɔ, an 'ka 'pa

'sia 'nan, 'ka 'ku 'saa 'tɛ fei nɛn ka'a 'nyranman 'palɛ 'da 'dɪɛ -a da. Min peenun -a da nyranman 'pa 'va, ɛn cɛɛ 'ta -a 'nɛn 'ble.»

³⁹Wɪ nɛn lɪ zɪɛ yaa 'vɪ bɛ, -yee "wean Samari 'nɔn 'kaga "yi -tera Zozi da. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan, Zozi 'e drɛ wɪ pɛɛnɔn 'vɪ 'yrɛ. ⁴⁰Zɪ Samari 'nɔn 'ta Zozi 'va bɛ, ɛn waa trɪ 'ba 'nan 'e 'fɔ 'o 'va. -A -nan nɛn Zozi yi 'fiili drɛ o va. ⁴¹Wɪ nɛn yaa ve bɛ, -yee "wean minnun nɛn o yi -tera 'da "bɛ, o 'bɔ "nyian "kaga 'kpa.

⁴²ɛn waa 'vɪ 'sien lɪ zɪɛ -yrɛ 'nan: «Wa'a vlɛ 'nan 'wɪ nɛn yia 'vɪ bɛ, -a 'saza 'le "wean nɛn kɪ yi -tera 'da 'dɪ. 'Pian 'wɪ nɛn kɪa 'man 'da 'ku 'bɔ 'a bɛ, -yee "wean nɛn kɪ yi -tera 'da, ɛn kɪa -tɔ 'mɛn 'nan -yɛɛ cɪ 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'sizan 'wɪ 'ji -a.»

Mingɔnnɛn wluzan -tu -le 'nɛn 'man "yaaman ɛn Zozi -a belɪ

⁴³Zɪ Zozi yi 'fli drɛ o va bɛ, ɛn e Galile -si 'sia 'nyian. ⁴⁴Te Zozi -a 'vɪ 'e 'bɔ 'a 'nan, wa'a Bali 'lewei vɪzan -tu siala -dan 'e 'bɔ fla dɪ. ⁴⁵'Pian zɪ e 'bɔla Galile bɛ, Galile 'nɔn -a 'sia 'kpa tɪglɪ. Kɔɔ 'wɪ nɛn yaa drɛ 'fɛdɪ da Zeruzalem bɛ, waa -nan 'yɪ, o -kɪ -nan nun -le "wean.

⁴⁶E 'bɔla 'nyian Kanan Galile 'leglɔn 'bɔ 'ji, 'fla nɛn e 'yi lila 'wen -a bɛ -a da.

Tɪ zɪɛ -a man bɛ, mingɔnnɛn wluzan -tu nɛn e -nyeanla Kapanamo bɛ, te -a -pɪ 'man "yaaman 'kpa tɪglɪ. ⁴⁷Mingɔnnɛn wluzan zɪɛ, yaa 'man 'nan Zozi 'si Zude, ɛn e 'bɔla Galile. -A -nan nɛn e -kɪ Zozi 'va, ɛn e toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e -sɔɔn 'ji Kapanamo -e 'e 'yee 'nɛn nɛn -a man "yaaman -nan nun bɛ -a 'belɪ. 'Nɛn zɪɛ -a -kadɪ -fɔla tɪ.

⁴⁸ɛn Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Te ka'a tian 'lɛbo "fɔ wɪnɪn 'lee -cɛ -srɔn "wɪnɪn -nan yɪlɛ dɪɛ, ka'a yi 'tɛala 'wɪ da 'mlɔnmlɔn dɪ.»

⁴⁹Mingɔnnɛn wluzan 'e -yrɛ 'nan: «Minsan, 'i yra 'si, 'i -ta -trɛlɛ 'vaa -e 'mɛn 'nɛn 'e yɪɛ 'lɛ wɪ.»

⁵⁰ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I 'ku, 'i -pɪ "belia.» E yi -tera 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ bɛ -a da ɛn e -kɪ.

⁵¹'Yɛɛ -kɔn -kunan -sia bɛ, ɛn -a 'sunɔn 'ta -a 'lɛ, ɛn o -yrɛ 'nan: «-Cɛ 'si 'yie 'nɛn man.» ⁵²-A -nan nɛn yaa laabu -wɔ 'nan: «'Tɪ "cɛn "man nɛn -cɛ 'si "man?» ɛn o -yrɛ 'nan: «'Sɪ te yɪdɛ 'sia 'mɔɛnnɛn man "tiennɔn, tɔɔn ɛn -cɛ 'si "man.»

⁵³ɛn -a -cin -tɔ mingɔnnɛn wluzan 'ji 'nan, tɪ 'lein zɪɛ -a wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ 'yrɛ 'nan: «'I 'pɪ "belia.» -A -nan nɛn -a 'bɔ 'lee 'yee "kɔnnɛn 'nɔn pɛɛnɔn yi -tera Zozi da.

⁵⁴Zɪ Zozi 'si Zude ɛn e -kɪ Galile bɛ, -a -nan nɛn e 'lɛbo "fɔ wɪ zɪɛ -a drɛ. -Yee 'lɛbo "fɔ wɪ "flizan nɛn yaa dra fɛ 'lein zɪɛ -a -nan.

Zozi min -tu nɛn e -sran "tra "bɛ -a belɪ

5 ¹"Bɛ -sru, Zuif 'nɔn 'le "fɛdɪ -tu drɛdɪ 'bɔ Zeruzalem, ɛn Zozi 'ku -nan nun. ²Zeruzalem 'bɔ man -klɔn bɛ, -a -wlala 'nan "tɪ a, waa laabo

'blanun -wlala "nan. -Wlala "nan zɪe -a "srɔn "bɛ, 'yɪ 'tʊ a -nan, waa laabo Ebre wei -ji «Betesda». -Duban 'soolu a 'e 'tɔdɪ 'yɪ zɪe -a "srɔn. ³-Dubannun zɪe -a wlu bɛ, -cɛ -tɛnɔn "kaga yɾa 'o nyinnandɪ -nan. Yɪɛ 'winɔn 'lee minnun nɛn o 'tun "bo bɛ 'lee minnun nɛn 'o -srandɪ 'tra "bɛ, o nɛn. [O ya -a man -pennan 'nan 'yɪ 'e 'nyɔɔn 'ji. ⁴-Yɛɛ cɪ 'nan Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, -a -tʊ -sɔɔn "man 'yɪ zɪe -a va, -e 'e nyɔɔn. Min nɛn e sɔɔn 'va 'e tɛdɛ te Bali -le 'pasiazan "sia -a nyɔɔnnan bɛ, -te -a san -le -cɛ a 'kɔ oo, e "sia "man.]

⁵ɛn min -tʊ a fɛ 'bɔ zɪe -a -nan, -cɛ a "man. -A -cɛ zɪe -a -nan lɛ -fuba yaaga 'wle 'sɔra nɛn 'gʊ. ⁶Zɪ Zozi -a 'yɪ 'e nyinnandɪ bɛ, ɛn yaa -tɔ 'nan -cɛ nɛn "man "bɛ -a yɪ "fli 'bɔ, -a -nan nɛn yaa laabu -yɾɔ 'nan: «I ya "vale -cɛ 'e 'si 'i man?»

⁷ɛn min zɪe e 'nan Zozi lɛ nan: «Minsan, "mɛɛn -mie "ka -e 'yaan 'fɔ 'yɪ 'va te 'yɪ nyɔɔn 'ji "dɪ. ɛn -te "mɛɛn vɪnan 'an -pli 'yɪ 'bɔ man bɛ, -e min -tʊ 'e 'fɔ 'va 'an 'lɔ 'e 'flin.»

⁸-A -nan nɛn Zozi -a 'vɪ -yɾɛ 'nan: «I 'wluan lou, 'i 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wʊ!» ⁹'Nun tɔɔn -cɛ 'si min zɪe -a man, e 'yee nyinnan "dave 'sia, ɛn e 'ta wʊdɪ 'sia.

Yɪ zɪe -a da bɛ, te Zuif 'nɔn 'le 'flinla 'yɪ nɛn waa laabo Saba bɛ -nyɾɛn.

¹⁰ɛn zɪ Zuif 'nɔn 'tanɔn -a 'yɪ bɛ, ɛn waa 'vɪ -yɾɛ 'nan: «Cɛɛɟʊ 'flinla 'yɪ nɛn, -yee "wean -a -si 'ka 'e 'nɔndɪ 'yɪɛ -e 'i 'kʊ 'yie nyinnan "dave -a dɪ.»

¹¹ɛn e 'nan -wle 'nan: «Min nɛn e -cɛ 'si 'an man bɛ, e 'nan 'mɛn 'nan: «I 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wʊ.» »

¹²Waa laabu -yɾɔ 'nan: «Min 'cɛn 'bɛ 'vɪ 'yɪɛ 'nan 'i 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wʊ?»

¹³'Pian min nɛn -cɛ 'si "man "bɛ, ya'a min zɪe -a tɔa dɪ. Kɔɔ Zozi 'si fɛ zɪe -a -nan min "kaga "le "wean.

¹⁴'Bɛ -sru, Zozi min zɪe -a 'yɪ Bali -pan 'kuin, ɛn e 'nan -yɾɛ 'nan: «I "trɔɛn 'tɔ 'wɪ 'gʊɛ -yɾɛ 'kpa! -Cɛ 'si 'i man, te 'i 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ "nyian dɪ, "tɔɔɔ 'wɪ nɛn e -ciala 'wɪ zɪe 'bɛ da bɛ, 'e bɔ 'i man.»

¹⁵Min zɪe e -kʊ, ɛn yaa 'vɪ Zuif 'nɔn lɛ "mɛn 'nan Zozi 'bɛ -cɛ 'si 'e man.

¹⁶-Yee "wean Zuif 'nɔn Zozi -wɛɛdɪ 'sia 'nan e 'wɪ zɪe -a drɛ 'flinla 'yɪ da.

¹⁷'Pian Zozi 'wɪ 'ci 'vɪ -wle, yaa 'vɪ 'nan: «An 'tɪ 'nyranman "paa tian tʊ 'gʊɛ -a, -yee "wean 'an 'bɔ 'nyian, "an "ya wo -a 'panan.»

¹⁸'Wɪ zɪe -yee "wean Zuif 'nɔn a Zozi -wɛɛnan 'kpa tɪɟɪ 'nan o -tɛa. Wa'a vɪlɛ 'nan e -wee 'flinla 'yɪ 'srɔɛn srɛ -yee "wean dɪ, 'pian 'nan, e 'nan Bali 'bɛ cɪ 'e "tɪ "a, te 'e 'fli -kɔɔnnan Bali man.

Zozi 'le 'pleble bɛ Bali 'bɔ 'bɛ -nɔn -yɾɛ

¹⁹ɛn Zozi 'e 'fli -le 'wɪ 'vɪ -wle 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɟɪ 'a 'nan, Bali -pɪ 'ka 'kɔlaman 'wɪ 'tʊ drɛdɪ -a 'e 'bɔ 'wulo -ji wɪ -a dɪ, 'pian 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ 'e "tɪ 'lɔ bɛ -nyɾɛn yaa dra. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn -a "tɪ -a dra bɛ, -nyɾɛn

-a -pɪ -a dra 'nyian. ²⁰-Yɛɛ cɪ 'nan -kaa 'tɪ Bali 'e 'pɪ ye 'yi, ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali -a dra bɛ, yaa -kɔɔnman 'e 'pɪ lɛ. 'Wɪnɪn nɛn e cɪ -dandan 'kpa e -ciala 'gʊ da bɛ, yaa -kɔɔnman -yɛɛ, 'nan -e 'wɪ 'e 'ka 'kan 'le 'wean. ²¹Zɪ -kaa 'tɪ Bali minnɪn wuanla -kanɔn 'va -e 'e 'belidɪ -nɔn -wɛlɛ 'bɛ, -a -tʊwli 'nɛn 'nyian -a -pɪ -a dra -e min nɛn e 'sɔ 'ji 'bɛ 'e 'belidɪ -nɔn -a san lɛ. ²²ɛn 'nyian bɛ, -kaa 'tɪ Bali 'cɛɛ min -le 'wɪ tin 'baa dɪ, 'pian e 'wɪ tin 'badɪ pɛɛnɔn -pɛba 'wʊ 'e 'pɪ -lɔ. ²³Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e minnɪn pɛɛnɔn 'o -pɪ 'tɔ bɔ 'le zɪ o -a 'bɔ 'tɔ bɔa 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. Min nɛn ya'a -pɪ 'tɔ bɔlɛ dɪɛ, tɛ -a 'tɪ 'nɛn yaa 'pa 'sia bɛ, ya'a 'tɔ bɔlɛ dɪ.

²⁴Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min nɛn yaan wɛi 'man 'yi, ɛn e yi -tɛra Bali nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a da bɛ, 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -a san -lɛ vɛ -a. -A san -lɛ tin 'badɪ 'ka 'kɔan 'mlɔnmlɔn dɪ, 'pian e 'sʊ 'ka -lɔ ɛn e 'belidɪ 'yi. ²⁵Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, tʊ -tʊ -taa 'bɔlɛ, ɛn e 'bɔ 'va. Tʊ zɪɛ -a man nɛn minnɪn nɛn o cɪ minnɪn -kadɪ -a Bali 'le bɛ, o Bali -pɪ wɛi maan. ɛn minnɪn nɛn waa 'man 'yi 'bɛ o 'belia. ²⁶-Yɛɛ cɪ 'nan zɪ 'plɛblɛ a -kaa 'tɪ Bali 'lɔ -e 'e 'belidɪ -nɔn minnɪn lɛ bɛ, -a -tʊwli 'nɛn yaa -nɔn 'e 'pɪ lɛ 'nan 'e 'belidɪ -nɔn minnɪn lɛ. ²⁷ɛn yaa -sɪ -nɔn -yɛɛ 'nan 'e minnɪn -lɛ 'wɪ tin 'ba, e ya blamin -pɪ -a -lɛ 'wean.

²⁸Tɛ 'wɪ 'gʊɛ 'e 'ka 'kan dɪ, kɔɔ -a tʊ -a -tanɛn bɔdɪ -a. Tʊ zɪɛ -a man nɛn minnɪn nɛn o kaa o ya -yɛɛ -ji bɛ, o Blamin -pɪ wɛi maan, ²⁹ɛn o bɔala 'yɛɛ -ji. Minnɪn nɛn o 'wɪ 'yi drɛ bɛ, o wuanla -e 'o 'belidɪ yi. ɛn minnɪn nɛn o 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, o wuanla -e tin 'e 'tɛ o da.

³⁰Ma'an 'kɔlaman -e 'an 'wɪ 'tʊ drɛ 'an 'bɔ 'wulo -ji wɪ -a dɪ. 'Wɪ nɛn 'an 'tɪ -a vɛ 'mɛn bɛ, -a da nɛn an min -lɛ 'wɪ tin 'baa. Kɔɔ an 'ka 'an 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɛɛnan dɪ, 'pian Bali nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, -a ci 'sɔ wɪnɪn -wɛɛnan nɛn an cɪ.

³¹-Tɛ 'an 'bɔ mɛɛn cɪ 'an 'bɔ 'fli -lɛ 'wɪ 'nan yɪzan -a bɛ, min 'ka 'an wɛi siala 'wɪ 'kpa -a dɪ. ³²'Pian 'mɛn 'wɪ 'nan yɪzan a, ɛn maan -tɔa 'nan 'wɪ nɛn yaa vɛ 'an man bɛ 'wɪ 'kpa nɛn.

³³'Ka 'bɔ, 'ka minnɪn 'pa 'sia Zan -va, ɛn e 'wɪ tɪglɪ 'vɪ 'an man. ³⁴An 'bɔ 'le vɛ bɛ, ma'an wɛɛman 'nan min nɛn 'e drɛ 'mɛn 'wɪ 'nan yɪzan -a dɪ, 'pian 'an Zan -lɛ 'wɪ vɛ cɛɛ 'nan -e 'ka yi -tɛra 'da, -e Bali 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji. ³⁵Zan a 'lɛ 'nan 'tɛ nɛn waa -fɔ 'nɛn ɛn e blɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. Ka wɪ 'man, ɛn 'ka 'ci nɛn -a -san man tʊ 'wɛnnɛn 'a.

³⁶'Wɪ nɛn 'bɛ 'mɛn 'wɪ -kɔɔnman bɛ, 'bɛ -dan 'mlɪan 'wɪ nɛn Zan -a 'vɪ 'an man bɛ -a da. 'Wɪnɪn nɛn 'an 'tɪ -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an drɛ bɛ, -a 'wɪnɪn 'bɔ nɛn maan dra 'gʊ. -Yɛɛ -kɔɔnman 'nan 'an 'tɪ 'bɛ 'an 'pa 'sia. ³⁷An 'tɪ 'bɔ nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, -yɛɛ 'an 'man wɪ 'vɪ 'e 'bɔ 'a. 'Pian ka'a tɪan 'li -a wɛi manlɛ 'mlɔnmlɔn dɪ, ɛn ka'a tɪan 'li -a yɛa yɛlɛ 'mlɔnmlɔn dɪ. ³⁸ɛn -a wɛi -cin 'ka 'fɔla 'ka 'ji dɪ, kɔɔ ka'a yi 'tɛala -a -pɪ nɛn yaa 'pa 'sia bɛ -a da dɪ. ³⁹Kaa -tɔa 'nan Bali wɛi nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ, e 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan 'min lɛ, -yɛɛ 'wean kaa ta vɛ tʊ pɛɛnɔn man. 'Fluba 'crɛnnɪn

zɪɛ, -wɛɛ 'an 'man wɪ ve minnun lɛ. ⁴⁰'Pian ka 'ka 'vale 'ka -taa 'an -sru, -e 'belidɪ 'kpa 'e drɛ 'cee vɛ -a dɪ.

⁴¹An 'ka -a -wɛɛnan 'nan minnun 'waan 'tɔ bɔ dɪ, ⁴²'pian an 'ka -tɔa. Maan -tɔa 'nan Bali yɪdɪ 'yɪ 'ka 'ka 'jɪ dɪ. ⁴³An 'tɪ 'bɛ 'an 'pa 'sia, ɛn ka 'ka 'vale 'kaan 'sia 'cee vɛ -a dɪ. -Tɛ min pee -ta 'e 'bɔ 'tɔ da bɛ, cɛɛ 'sia 'cee vɛ -a. ⁴⁴Kaa -wɛɛman 'nan 'ka bɔɛzan -tɔ 'e 'ka 'tɔ bɔ. Ka'a wɛɛman 'pian 'nan Bali -tɔwli 'nen 'e 'ka 'tɔ bɔ dɪ. ɛn -tɛ ka ya zɪɛ 'wɪ 'kpa bɛ, e dra 'kɔ -e 'ka yɪ -tɛra 'an da?

⁴⁵Tɛ 'ka 'ci 'nrɔn 'nan 'an 'tɪ 'va nun bɛ, 'an 'bɔ 'bɛ 'wɪ -tɔa 'ka man dɪ! Min nɛn e 'wɪ -tɔa 'ka man bɛ, Moizi nɛn 'ka 'ci 'nrɔn man 'da 'nan e -taa 'pale 'ka 'va bɛ -nyrɛn. ⁴⁶-Yɛɛ cɪ 'nan 'tɛ ka yɪ -tɛala Moizi da bɛ, 'tɛ ka yɪ -tɛala 'an da 'nyian, kɔɔ 'mɛn 'wɪ nɛn Moizi -a cɛn -tɛ. ⁴⁷'Pian 'wɪ nɛn yaa cɛn -tɛ bɛ, ka'a yɪ 'tɛala 'da 'dɪ, e dra 'mɛn 'kɔ 'lɔɔ -e 'ka yɪ -tɛra 'wɪ nɛn maan vɛ bɛ -a da?»

Zozi 'blɪfɛ -nɔn min 'kaga 'lɛ
(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44; Lk 9.10-17)

6 ¹'Bɛ -sru ɛn Zozi 'kɔ Galile 'yɪ nɛn waa laabo 'nyian Tiberia 'yɪ bɛ -a -sru. ²Min 'kaga 'kula Zozi -sru, -yɛɛ 'lɛbo 'fɔ wɪnun nɛn yaa drɛ -cɛ -tɛnɔn 'belidɪ -a ɛn waa -nan 'yɪ bɛ -yɛɛ 'wɛan. ³Zozi pɔn -tɔ tri 'o 'vale 'e -srunɔn 'a, ɛn o -nyran. ⁴Tɛ Zuif 'nɔn 'lɛ 'si nɔanba -jɪ 'fɛdɪ drɛdɪ 'bɔ 'kogo.

⁵Zɪ Zozi 'e 'wulo wluan, ɛn e min 'kaga 'yɪ -tanɛn 'o 'va zia bɛ, -a -nan nɛn yaa laabo Filipu -lɔ 'nan: «Nyin zia nɛn, -kaa -blɪfɛ 'lɔa, -e -kaa -nɔn min 'kaga 'labe -wlɛ?» ⁶Zɪ kɔ Zozi 'e drɛ bɛ -a -cin a 'jɪ, 'pian e 'tan Filipu man -a ci wɪ mandɪ -lɛ 'wɛan.

⁷ɛn Filipu 'e -yrɛ 'nan: «-Tɛ -kaa -blɪfɛ 'lɔ -kpi fuba sinjɛn bɛ, ya'a 'bɔa waa 'fo 'dɪ.»

⁸ɛn Zozi -sruzan 'pee nɛn, waa laabo Andre, Simɔn Pieri 'bɔɪ -a bɛ e 'nan: ⁹«'Kpɔn 'soolu 'lee pɔ 'fɪ 'a 'nɛn 'klɔnmɔn -tɔ -lɔ 'gɔ, 'pian ya'a 'bɔa waa 'fo 'dɪ?»

¹⁰ɛn Zozi 'e 'nan 'e -srunɔn lɛ 'nan: «'Ka min pɛɛnɔn -nyran 'tra.» Waa 'vɪ -wlɛ, ɛn o -nyran lu da, kɔɔ -a -nan lu a fɛnyian -nyran 'dave -a. Minnun zɪɛ, -klɔnmɔn a o va -kpi 'soolu.

¹¹Zozi 'kpɔn 'soolu zɪɛ -a 'si, e Bali muo 'fɔ, ɛn yaa pli o man. E pɔ 'si ɛn yaa drɛ 'nyian zɪ. Min -tɔ 'e blɪ 'lɛ zɪ e cɪ 'va 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ.

¹²Zɪ e o 'kan bɛ, ɛn Zozi 'e 'nan 'e -srunɔn lɛ 'nan: «'Ka -nyranman 'koola! Tɛ 'ka 'blɪfɛ 'tɔɪ -e 'e sɛɛ dɪ.» ¹³ɛn -a -srunɔn -a koola. 'Kpɔn 'soolu bɛ e min 'kaga zɪɛ o 'kan, ɛn -a -nyranman saannɛn -fuda 'fɪ 'fa.

¹⁴Zɪ minnun Zozi 'lɛ 'lɛbo 'fɔ wɪ -dan zɪɛ, -a -nan 'yɪ bɛ, ɛn o 'nan: «'Wɪ 'kpa! Min 'labe, e ya Bali 'lewei vɪzan nɛn o 'nan e -taa 'bɛ -a.»

¹⁵Zɪ Zozi -a -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, o 'ta -daa 'e 'kunlɛ -e 'wee 'tɔ 'wee mingɔnnɛn -a bɛ, ɛn e 'li 'e da 'nyian pɔn da nun 'e 'saza.

Zozi 'ta 'wv Galile 'yi yie da
(Mt 14.22-33; Mk 6.45-52)

¹⁶Zi funninmlan 'pla be, en -a -sruncn sɔcn "ji 'yi man. ¹⁷O -fɔ -klv -tu -ji, en o -kudɪ 'sia 'fla nen waa laabo Kapanamo be -a da. E ya 'yi 'bɔ -sru. Klun -trɔa, te Zozi 'ka tian bɔle o man dɪ, ¹⁸en fulɔ 'pleble 'tu "fændɪ 'sia, te 'yi 'bɔ 'nyɔcnman. ¹⁹O -klv -fɔ o -sru 'bɔ 'kɔɔbli, waa drɛ kilo 'soolu te 'be "cɛɛ dɪ kilo 'shɛɛdɪ. "Wɛɛ vɪnan 'o yie -tɔa "be, te o Zozi ye -tanen 'ta wudɪ -a 'yi yie da, en "klan -sen o ji. ²⁰'Pian Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «'An 'bɔ nen. Te "klan 'e 'ka 'tɛ dɪ!»

²¹-A -nan nen o ya "vale 'nan 'o Zozi -fɔa 'o 'va 'klv -ji. 'Nun tɔcn en o bɔla fɛnan nen o cɪ -kvnan be -a -nan.

Zozi a -blɪfɛ nen e 'belidɪ -nɔan "min lɛ be -a

²²Zi tu cɛɛn be, minnun nen o -fɔ "yi -sru "be, en -a -cin -trɔa o ji 'nan -klv a 'sɪ 'tuwli, en Zozi 'ka 'fɔle -ji dɪ. Waa -tɔa 'pian 'nan -a -sruncn 'ku 'o 'saza. ²³Tɔcn en -klv -mienun 'si minnun -a Tiberia. O 'bɔla fɛnan nen Minsan Bali muo "fɔ 'vaa en o fɛnun blɪ be, -a -nan 'srɔn. ²⁴Zi wa'a Zozi yilɛ dɪɛ, te wa'a 'nyian -a -sruncn 'ye dɪɛ, en minnun pɛɛcnɔn 'fɔ -klvnun zɪɛ -a -ji, en o -kv Zozi -wɛɛle Kapanamo.

²⁵O 'bɔ Zozi man 'yi -sru "nun, en waa laabu -yrɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, tu "cɛn "man nen i -ta 'gɪ?»

²⁶En Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪlɪ 'a 'nan, ka -blɪfɛ 'yɪ, kaa blɪ, ka 'kan, -yɛɛ "wean ka ya 'an -wɛɛnan. Ka 'ka 'an -wɛɛnan 'nan -cɛ -srɔn "wɪnun nen maan drɛ be, kaa -ci 'man 'le "wean dɪ. ²⁷Te 'ka -wɛɛ 'nan -blɪfɛ nen e sreman be, -nyren 'ka ye dɪ. 'Pian 'ka -wɛɛ 'nan -blɪfɛ nen e "mɔan en e 'belidɪ -nɔan "min lɛ be, -nyren 'ka ye. 'An 'bɔ Blamin -pɪ 'be -blɪfɛ zɪɛ -a -nɔan 'cɛɛ, kɔɔ 'an "tɪ Bali -a 'pleble 'nɔn 'mɛn.»

²⁸En waa laabu -yrɔ 'nan: «Kɔa dra 'kɔ, 'wɪnun nen e cɪ Bali ci 'sɔ 'a be, -e 'kv -kɔla -a drɛdɪ -a?»

²⁹En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Wɪ -tuwli "nen Bali cɪ "vale 'ka drɛ be, -nyren 'nan, 'ka yi -tera min nen Bali 'bɔ -a 'pa 'sia be -a da.»

³⁰-A -nan nen waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «'Lɛbɔ "fɔ wɪ "kɔ "nen yia dra -e 'kv yi -tera 'i da? -Mɛ "wɪ nen i -taa -a drele? ³¹'Li te 'kv tranun a "bui "da be, o fɛ -tu nen waa laabo manen be, -a blɪ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji nan:

«E -blɪfɛ nen e 'si laji be
-a -nɔn -wlɛ.» »

³²En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪlɪ 'a 'nan, Moizi 'cɛɛ -blɪfɛ tɪɪlɪ 'si laji en yaa -nɔn 'cɛɛ dɪ. 'Pian 'an "tɪ 'be -blɪfɛ tɪɪlɪ 'si laji, en yaa -nɔn 'cɛɛ. ³³-Yɛɛ cɪ 'nan fɛ nen Bali -a -nɔn -blɪfɛ -a be, min nen e 'si laji te e 'belidɪ -nɔan 'trɛdanɔn lɛ be -nyren.»

34 En minnun -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, -blɪfɛ zɪɛ 'i -nɔn 'kʊɛ tʊ pɛɛnɔn man.»

35 Zozi 'e 'nan 'mɛn -wɛ 'nan: «An 'bɔ 'bɛ cɪ -blɪfɛ nɛn e 'belɪdɪ -nɔan "bɛ -a. Min nɛn e -ta 'an 'va bɛ, dra 'ka -a tɛa "nyian 'mlɔnmlɔn dɪ, ɛn min nɛn e yɪ -tɛra 'an da bɛ, 'yɪ dra 'ka "nyian -a tɛa 'mlɔnmlɔn dɪ. 36 Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va, ɛn kaan 'yɪ 'ka 'bɔa, 'pian ka'a yɪ 'tɛala 'an da dɪ. 37 Minnun pɛɛnɔn nɛn 'an "tɪ "o -nɔn 'mɛn bɛ, o -taa 'an 'va, ɛn min 'ɛ -ta 'an 'va bɛ, ma'an pian 'mlɔnmlɔn dɪ. 38 Kɔɔ ma'an 'sɪlɛ laji 'nan -e 'an 'bɔ 'fɪlɪ cɪ 'sɔ wɪnɪn drɛ dɪ, 'pian 'nan -e 'an min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a cɪ 'sɔ wɪnɪn drɛ. 39 Min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, -a cɪ 'sɔ wɪnɪn nɛn 'nan: Minnun nɛn e o -nɔn 'mɛn bɛ, tɛ 'an -tʊwɪlɪ 'cɛ 'san 'va "dɪ, 'pian 'nan 'an o wɪuan -kanɔn 'va yɪ -fɔla "da "ji. 40 An "tɪ 'cɪ 'sɔ wɪnɪn nɛn "nyian 'nan, minnun pɛɛnɔn nɛn waan 'yɪ -a -pɪ -a ɛn o yɪ -tɛra "da "bɛ, 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -wee vɛ -a. An 'bɔ 'bɛ o wuanla -kanɔn 'va yɪ -fɔla "da "ji.»

41 Zozi -a 'vɪ 'nan 'e ya -blɪfɛ nɛn e 'sɪ laji, ɛn e 'belɪdɪ -nɔan "min lɛ bɛ -a, -yɛɛ "wean minnun wunwun "vɪdɪ 'sia 'o cɪn yɛɪ. 42 Waa vɛ 'nan: «Min 'labɛ, Zozɛfʊ -pɪ Zozi bɛ -nyrɛn. -Kaa "tɪ -tɔa, ɛn kaa "bʊ -tɔa. E drɛ "mɛn 'kɔ, ɛn yaa vɛ 'nan 'e 'sɪ laji?»

43 En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Ka wunwun "vɪdɪ 'lɛ 'tɔ. 44 Min -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e 'ta 'an 'va, tɛ 'an "tɪ "nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -yɛɛ "cɛɛ 'taa 'mɛn dɪ. ɛn -tɛ e -ta bɛ, maan wuanla -kanɔn 'va yɪ -fɔla "da "ji. 45 E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'lɛ 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'bɛ 'wɪ "paaman min pɛɛnɔn 'ji.»

Min nɛn e -kaa "tɪ Bali wei 'man, ɛn e wɪ -yɛɛ 'wɪ "paadɪ man bɛ, -a san 'bɛ -taa 'an 'va. 46 E 'ka 'nan min -tʊ -kaa "tɪ 'yɪ dɪ. An 'bɔ nɛn 'an 'sɪ "va "nɪn bɛ, mɛɛn -kaa "tɪ Bali 'yɪ. 47 Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɪɪ 'a 'nan min nɛn e yɪ -tɛala 'an da bɛ, 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -a san -lɛ vɛ -a. 48 An 'bɔ 'bɛ cɪ -blɪfɛ nɛn e 'belɪdɪ -nɔan "bɛ -a. 49 Ka tranun fɛ -tʊ nɛn waa laabo Manɛn bɛ -a blɪ "bui "da, ɛn ya'a 'kadɪ sɪ 'lɛ wɛlɛ -wɛlɔ "dɪ. 50 Pian -blɪfɛ 'gʊɛ, 'bɛ 'sɪ laji, min nɛn yaa blɪ bɛ, ya'a 'kaa 'fo "dɪ. 51 An 'bɔ 'bɛ cɪ -blɪfɛ nɛn e 'belɪdɪ -nɔan "bɛ -a. Min nɛn e -blɪfɛ zɪɛ -a blɪ bɛ, 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -a san -lɛ vɛ -a. -Blɪfɛ 'bɔ nɛn an -taa -a -nɔnɛ bɛ, 'an 'bɔ 'kɔlɛ nɛn. Maan -nɔan 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'belɪ vɛ -a.»

52 -A -nan nɛn Zuɪf 'nɔn 'sa -fɔdɪ 'sia 'o cɪn yɛɪ, tɛ waa vɛ 'nan: «Yaa dra 'kɔ -e 'e 'kɔlɛ 'nɔn min lɛ -blɪfɛ -a?»

53 En Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɪɪ 'a 'nan, -tɛ ka'an 'bɔ Blamin -pɪ 'kɔlɛ 'blɪlɛ dɪɛ, ɛn -tɛ ka'an nyɛn mɪnɪlɛ dɪɛ, tɛ 'belɪdɪ 'ka 'ka 'lɔ dɪ. 54 Min nɛn yaan 'kɔlɛ 'blɛ, ɛn yaan nyɛn -mlɪan "bɛ, 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -a san -lɛ vɛ -a. Maan wuanla -kanɔn 'va yɪ -fɔla "da "ji. 55 -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'kɔlɛ bɛ, -blɪfɛ tɪɪɪ nɛn, ɛn 'an nyɛn bɛ, mɪn vɛ tɪɪɪ nɛn. 56 Min nɛn yaan 'kɔlɛ 'blɛ ɛn yaan nyɛn -mlɪan "bɛ, tɛ 'kʊ 'vɛlɛ -a san -a kʊ drɛ min -tʊwɪlɪ "a, kʊ'a 'sia 'e cɪn man dɪ. 57 -Kaa "tɪ "nɛn yaan 'pa 'sia bɛ

'belidi a -yrɔ, ɛn -yɛɛ 'belidi -nɔn 'mɛn, -a -tɔwli "nɛn 'nyian min nɛn yaan 'kɔlɛ bli bɛ, an 'belidi -nɔan -a san lɛ. ⁵⁸An 'kɔlɛ bɛ, -blɪfɛ tɪɪtɪ nɛn e 'si laji bɛ -nyrɛn. E 'ka "lɛ 'nan fɛ nɛn 'ka tranun -a bli "bui "da bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zu dɪ. Waa bli, ɛn ya'a 'kadɪ si 'lɛ wɔlɛ -wɔlɔ "dɪ. Min nɛn e -blɪfɛ 'gʊɛ -a bli bɛ, 'belidi nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -a san -lɛ vɛ -a.»

⁵⁹Wɪ zɪɛ, -a 'bɔ nɛn Zozi -a 'vɪ tɛ e ya 'wɪ "paanan minnɔn ji Zuif 'nɔn 'lɛ cin yɪ 'kuin, 'fla nɛn waa laabo Kapanamo bɛ -a da. ⁶⁰ɛn zɪ -a -srunɔn 'wɪnɔn zɪɛ -a 'man bɛ, -a -nan nɛn o va min "kaga "e 'nan: «'Wɪ nɛn yaa "paaman 'gʊɛ, e ya 'plɛblɛ, min -tɔ 'ka 'kɔlaman -e "e 'trɔɛn "tɔ -yrɛ "dɪ.»

⁶¹Te Zozi -a -tɔ "e 'fli -lɔ 'va 'nan 'wɪ zɪɛ e wunwun "vɪdɪ 'pla "e -srunɔn 'nɛan. ɛn yaa laabu -wɔlɔ 'nan: «'Wɪ nɛn maan 'vɪ 'gʊɛ e 'ka 'ci baa 'ji?

⁶²Lɔɔ -tɛ ka Blamin -pɪ 'yɪ tɛ e "ta wuanla -e "e 'kʊ fɛnan nɛn e cɪ "e tɛdɛ bɛ -a -nan bɛ, e dra 'cɛɛ 'kɔ? ⁶³Bali lei 'saun 'bɛ 'belidi -nɔan "min lɛ.

Min 'bɔ 'saza 'ka 'kɔlaman -e "e 'belidi yɪ dɪ. Wei nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ 'gʊɛ, min nɛn e yɪ -tɛra "da "bɛ, e Bali lei 'saun yɛ, ɛn e 'belidi yɛ. ⁶⁴Pian min -mienun a 'ka yɛi tɛ wa'a yɪ 'teala "da "dɪ.»

-Te Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan -a pou sianan "bɛ, tɛ e minnɔn nɛn wa'a yɪ 'teala -a wei da dɪɛ o -tɔa, ɛn min nɛn e -taa -a -nɔnlɛ minnɔn lɛ bɛ yaa -tɔa. ⁶⁵Tɔɔn ɛn Zozi -a 'vɪ "nyian 'nan: «-Yɛɛ "wean nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan min 'ka 'kɔlaman -e "e 'ta 'an 'va tɛ 'an "tɪ "cɛɛ -si -nɔn -yrɛ "dɪ.»

⁶⁶Tɔ zɪɛ -a man nɛn Zozi -srunɔn "kaga 'li 'o da, ɛn wa'a 'nyian -sɔɔnlɛa -a -sru "dɪ.

⁶⁷ɛn Zozi -a laabu min -fuda "fli "nɛn o -fɔ -a -sru "bɛ -wɔlɔ 'nan: «Kaa "nun, ka 'ka "vale "ka -koo "nyian dɔv?»

⁶⁸-A -nan nɛn Simɔn Pieri -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, -tɪ -va nɛn kʊ lia 'kʊ da? 'I wei 'bɛ 'belidi nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan "min lɛ. ⁶⁹Kʊ yɪ -tɛra "da ɛn kʊa -tɔ 'nan yɛi cɪ min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ -a.»

⁷⁰ɛn Zozi -a 'vɪ -wɔlɛ 'nan: «'An 'bɔ 'bɛ 'ka 'si "va -fuda "fli, 'pian 'ka 'va min -tɔ a Satan -lɛ 'nɛn 'a!» ⁷¹Min nɛn Zozi cɪ -yɛɛ 'wɪ vɪnan bɛ, Simɔn Karioti -pɪ Zudazi nɛn. -A -srunɔn 'fuda "fli 'bɔ 'va min -tɔ nɛn, -yɛɛ -taa Zozi 'bɔ 'nɔnlɛ minnɔn lɛ.

Zozi "bɔnɔn 'ka yɪ 'teala Zozi da dɪ

7 ¹"Bɛ -sru ɛn Zozi cit Galile 'lɛɪlɔn 'ji. E 'ka "vale "e 'ko Zude 'lɛɪlɔn 'ji dɪ, kɔɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn a -a -wɛɛnan 'nan -e "o -tɛ. ²Zuif 'nɔn "lɛ 'fɛdi nɛn waa -blɛ lo 'la -paannun wɔlɔ bɛ -a tɔ 'bɔ 'kogo. ³ɛn Zozi "bɔnɔn "e Zozi lɛ 'nan: «'I 'si 'gʊ! 'I 'kʊ Zude 'lɛɪlɔn 'ji -e "i -srunɔn "o 'lɛbo "fɔ wɪnɔn nɛn yɪa dra bɛ -a -nan yɪ. ⁴Min nɛn yaa -wɛɛman 'nan min pɛɛnɔn "o "e "tɔ bɛ, ya'a 'yɔɔman dɪ. 'Wɪnɔn nɛn yɪa dra 'gʊɛ, "i dre -e min pɛɛnɔn "o -nan yɪ.» ⁵Zozi 'bɔ "bɔnɔn "ka "nyian "o yɪ 'teala Zozi da dɪ.

⁶ɛn Zozi "e "nan -wɔlɛ 'nan: «'Mɛn tɔ 'ka tɪan bɔlɛ dɪ. 'Pian tɔ pɛɛnɔn a "yɪ 'cɛɛ vɛ "lɛ "a. ⁷-A -ci "ka -e 'trɛdanɔn "o 'nan "cɛɛ "man dɪ, 'pian o "naan

"mɛɛn 'man, kɔɔ maan -tɛala o yra 'nan o dre wɪ a -wɪdɪ. ⁸'Ka 'bɔ, 'ka 'ku 'fɛdi da. Ma'an 'koo 'fɛdi 'labɛ -a da dɪ, kɔɔ 'mɛn tʊ 'ka tian bɔlɛ dɪ.» ⁹E 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -wɛɛ, ɛn e -fʊ Galile.

Zozi 'ku 'fɛdi da Zeruzalem

¹⁰Zɪ Zozi 'buunun -ku 'fɛdi 'bɔ da bɛ, ɛn Zozi 'bɔ 'kula o -sru 'mɛn. 'Pian ya'a 'yee -kʊdɪ -ci -tɛɛ dɪ. ¹¹Zuif 'nɔn 'tanɔn -a -wɛɛdɪ 'sia minnun nɛn o -ku 'fɛdi zɪɛ -a da bɛ o yɛi, tɛ waa laabo -wɔɔ 'nan: «-Vɛ -mie 'gʊɛ e ya nyin zia?»

¹²Minnun wunwun 'vɪdɪ 'sia fɛ zɪɛ -a -nan 'kaga. Min -mienun -a vɛ 'nan: «E ya min tɪglɪ 'a.»

Tɛ -a -mienun 'o 'vɛ 'nan: «-Cɛjɛ! Min nɛn e min sɛɛ 'paaman bɛ -nyrɛn.» ¹³'Pian min -tʊ 'ka 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a vɛlɛ wɛi 'plɛblɛ 'ji dɪ, kɔɔ 'klan a o ji Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lɛ 'wɛan.

¹⁴Zɪ 'fɛdi dɛdɪ 'bɔ 'ɛ yɛi 'bɛ, Zozi 'ku Bali -pan 'kuin, ɛn e 'wɪ 'paadɪ 'sia minnun ji. ¹⁵-Yɛɛ 'wɪ 'paadɪ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ 'kan tɛ waa vɛ 'nan: «Min 'labɛ ya'a dɛɛlɛ min -tʊ -sruzan 'a dɪ, e dre 'kɔ ɛn e 'wɪ nɛn 'ɛ 'cɛn -tɛdɪ bɛ -a -tɔa zɪɛ.»

¹⁶ɛn Zozi 'ɛ 'nan -wɛɛ 'nan: «'Wɪ nɛn maan 'paaman minnun ji 'gʊɛ, ya'a 'sia 'an 'bɔ 'va dɪ, 'pian e 'sia Bali nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a va. ¹⁷Min nɛn e ya 'vɛɛ 'ɛ Bali zɪɛ -a ci 'sɔ wɪnɪn dra bɛ, -yɛɛ 'mɛn 'wɪ 'paadɪ 'gʊɛ -a -tɔa. -Tɛ Bali va nɛn e 'sia oo, ɛn tɛ 'an 'bɔ 'va nɛn e 'sia oo, -a san 'bɛ -tɔa.

¹⁸Min nɛn 'ɛ 'bɔ 'wulo -ji wɪ 'paaman minnun ji bɛ, tɛ e ya 'ɛ 'bɔ 'fli 'tɔ -wɛɛnan. 'Pian min nɛn e ya 'vɛɛ 'nan min nɛn yɛɛ 'pa 'sia bɛ minnun 'o bɔ bɛ, -a san zɪɛ min tɪglɪ nɛn, ya'a 'wɪ 'vɛ 'wɪlɪ 'a dɛɛ, -nyrɛn. ¹⁹Moizi -pɛi -tɔ wɪnɪn paa 'ka 'ji, 'pian 'ka pɛɛnɔn ka'a 'ta wɪlɪ 'da 'dɪ. ɛn ka ya 'vɛɛ 'kaan -tɛa 'nyian, -mɛ 'lɛ 'wɛan?»

²⁰Minnun 'kaga 'bɛ waa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Fɛ -wɪdɪ 'tʊ a 'i -sru. -Tɛ cɪ -a -wɛɛnan 'nan 'yɛi -tɛa?»

²¹Zozi 'ɛ 'nan -wɛɛ 'nan: «An 'lɛbo 'fɔ wɪ -tʊwɪlɪ dre 'gʊɛ, -a 'wɪ 'nan 'ka pɛɛnɔn man. ²²Moizi -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'nɛn 'fɔ -klɔnmɔn -va 'ɛ -ya yi 'sɔra da. ɛn -tɛ yi 'sɔrazan zɪɛ e -trɪa 'flinla 'yi da bɛ, kaa dra -kpɔ. -Pɛ -tʊ da zia bɛ, Moizi 'cɛɛ -pɛi -trɔa dɪ, 'pian -a tranun -a dra 'ɛ 'cɛn. ²³'Flinla 'yi da bɛ ka 'nɛn -fɔa 'klɔnmɔn -va, -ɛ 'ka vɛlɛ 'ka Moizi -lɛ -pɛi 'srɔɛn srɛ dɪ -lɛ 'wɛan. -Tɛ 'bɛ a zɪɛ, -mɛ 'lɛ 'wɛan 'bli 'fɔ 'ka 'ji 'an man 'nan, 'an 'blamin -munmuan beli 'flinla 'yi da? ²⁴Ka min -lɛ 'wɪ vɛ 'ta lou. 'Cɛɛ 'lɛ 'tɔ, 'ka 'wɪ 'fa 'si 'vaa -ɛ 'ka min -lɛ 'wɪ 'cɛn!»

Min nɛn Bali -a 'si 'va 'bɛ -nyrɛn Zozi 'a

²⁵-A -nan nɛn Zeruzalem 'nɔn -mienun 'o 'nan: «'Ka 'yɪɔ, min nɛn o cɪ -a -wɛɛnan 'nan 'o -tɛa 'bɛ -nyrɛn 'gʊ. ²⁶ɛn -yɛɛ 'wɪ tin 'baa minnun yɛi tɛ wa'a 'wɪ tʊ vɛ -yrɛ 'bɛ dɪ. Maan yɛ 'lɛ -kaa 'tanɔn -a -tɔ 'nan -yɛɛ cɪ min

nən Bali -a 'si 'va "bē -a. ²⁷Pian min 'labe -cēē 'sinan -tōa. Min nən Bali -a 'si 'va "bē -te 'bē 'ta bē, min -tu 'ka 'bē 'sinan 'tōa dī.»

²⁸Tv zīē -a wlu bē, te Zozi a 'wī "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin, ēn yaa 'vī wei 'plēblē 'jī 'nan: «Kaa "nrōnman 'ka 'jī 'nan, kaan -tōa, ēn -a -nan nən an 'si bē kaa -tōa. 'Pian ma'an 'tale 'an 'bō 'fī -ji dī. Min nən yaan 'pa 'sia bē e ya tīglī, ēn ka'a min zīē -a tōa dī. ²⁹Mēn vē bē "an -tōa, kōō -a va nən an 'si, ēn -yēē 'an 'pa 'sia.»

³⁰-A -nan nən Zeruzalem 'nōn zīē o ya "vale 'o Zozi "kuan. 'Pian min -tu 'ka -kolalē -a 'kundi -a dī, kōō -yēē tv 'ka tian bōlē dī. ³¹Min -mienun "o "yi -tēra Zozi 'bō da. Minnun zīē o ya "kaga ēn "o laabv 'nan: «Min nən Bali -a 'si 'va "bē, yi nən e -ta bē, e -cē -srōn "wī "kaga "dra e "mlīan min 'labe -a da?»

³²Wunwun "nən minnun cī -a vīnan Zozi man bē, Farizen 'nōn -a 'man. -A -nan nən 'o 'vale Bali -pannōn 'tanōn 'a o minnun 'pa 'sia 'nan 'o 'kun.

³³En Zozi "e 'nan -wlē 'nan: «An "flian tian 'ka yēi tv "wennēn 'a, "bē -sru -e 'an lī 'an da min nən yaan 'pa 'sia bē -a va. ³⁴Ka -taa 'an -wēēlē, 'pian ka'a 'kolaman 'an yūdī -a dī. En fēnan nən an -kōan "bē, ka'a 'kolaman -e 'ka 'kū -nan dī.»

³⁵En Zuif 'nōn 'tanōn -a laabv 'o cīn lō 'nan: «Nyin zia nən e -taa "kulē -e -kaa vūlē -kaa yī dī? E -ko Zuif 'nōn nən 'o fuiladī "man 'trēda bē o va, -e 'e 'wī "paa minnun nən o 'ka Zuif 'nōn 'a dīē o jī? ³⁶'Wī nən yaa 'vī 'labe -a -cī nən 'nōn? Kōō yaa 'vī 'nan: «Ka -taa 'an -wēēlē, 'pian ka'a 'kolaman 'an yūdī -a dī.» En: «Fēnan nən an -kōan "bē, ka'a 'kolaman -e 'ka 'kū -nan dī.» »

³⁷'Fēdī yī -nyranman da nən, -yēē cī yī -dan 'bō 'a. Yī zīē -a da nən Zozi a minnun yēi 'e 'tōdī, ēn yaa 'vī wei 'plēblē 'jī 'nan: «Min nən 'yi dra -a -tēa "bē, -a san 'e 'ta 'an 'va -e 'e 'yi 'mlīn. ³⁸Min nən e yī -tēra 'an da bē, -a san -kōan "lē 'yī kū nən e 'belidī -nōan "min lē bē -yēē 'wī 'zv. Zī e cī 'e 'crēn -tēdī Bali -lē 'fluba 'jī zīē.» ³⁹Lei 'saun nən minnun nən o yī -tēra Zozi da o -taa -a yūlē bē, -yēē 'wī nən Zozi 'bō cī -a vīnan. Tv zīē -a man bē, te Bali lei 'saun 'ka tian 'talē dī, kōō Zozi 'ka tian 'kulē 'e "tī "lē mingōnnēn trē nən e "bia bē -a da dī.

⁴⁰Zī min "kaga 'wī zīē -a 'man bē, ēn o -mienun -a 'vī 'nan: «Min 'labe, 'wī 'kpa e ya Bali 'lewei vīzan nən o 'nan e -taa "bē -a.»

⁴¹Min plōennun "o 'vī 'nan: «Min 'labe, min nən Bali -a 'si 'va "bē -nyrēn.» En min peenun "o 'vī 'nan: «Min nən Bali -a 'si 'va "bē ya'a 'kolaman -e 'e 'si Galilē dī. ⁴²Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -lē 'fluba 'jī 'nan, min nən Bali -a 'si 'va "bē, e -kōan David kluda min -a, ēn e "sia Betelem, David -ya trē -da.»

⁴³Zozi 'lē "wean, -sa -fōla minnun "kaga zīē o yēi. ⁴⁴En o va min -mienun a "vale 'o "kuan, 'pian min -tu 'ka -kolalē -a 'kundi -a dī.

Zuif 'nōn 'tanōn 'ka yī -tēlēa Zozi da dī

⁴⁵-A -nan nən minnun nən Bali -pannōn 'tanōn 'lēē Farizen 'nōn o 'pa 'sia bē o 'lī 'o da o 'va. En Bali -pannōn 'tanōn 'lēē Farizen 'nōn -a laabv -wlō 'nan: «-Mē "lē "wean nən ka'a 'kunlē -e 'ka 'ta -a dī?»

46 En 'pa 'sianɔn "o -wle 'nan: «Wɪ nɛn yaa vɛ bɛ, min -tu 'ka tian 'li -a vɪlɛ 'mlɔnmɪɔn dɪ.»

47 En Farizen 'nɔn "o 'nan: «Ka 'bɔ "nyian, maan yɛ "lɛ -yɛɛ 'wɪ 'ka 'sia 'nan. 48 -Kaa Farizen 'nɔn -ka'a tɔlɛ -a -sru "dɪ, ɛn -kaa tazan -tu 'ka 'tɔlɛ -a -sru "dɪ. 49 'Pian minnun nɛn wa'a Moizi -lɛ -pɛi -tɔ wɪ tɔa dɪ, ɛn Bali wei a 'e 'pladɪ o man bɛ, o 'saza 'bɛ -tɔa -a -sru.»

50 Nikodem nɛn e -kɔ Zozi 'man yɪlɛ 'e tɛdɛ bɛ, e ya Farizen 'nɔn 'bɔ 'va. ɛn yaa 'vɪ Farizen 'nɔn zɪɛ -wle 'nan: 51 «-Cɛɛ -pɛi 'e 'nan, -tɛ wa'a tian min -lɛ tin 'balɛ dɪɛ, wa'a 'wɪ 'tɔa -a san man dɪ. 'Pian -tɛ min 'wɪ drɛ bɛ, waa wei maan 'vaa, ɛn o 'wɪ -tɔa "man.»

52 En Farizen 'nɔn -a laabu -yrɔ 'nan: «Galilɛ min nɛn "nyian "yɪɛ "a? 'I -nanjɛn Bali -lɛ 'fluba 'ji 'kpa tɪɟɪ -e 'i -tɔ 'nan Bali 'lewei vɪzan 'ka 'li 'sia Galilɛ dɪ.»

-Kɔnnɛn -wɛɛzan 'tu -lɛ 'wɪ

53 ["Bɛ -sru ɛn o pɛɛnɔn 'kɔ 'weɛ "kɔnnɛn.

8 1 -A -nan nɛn Zozi 'kɔ Olivie pɔn da. 2 -A ta tu cɛɛn, bodrun puunɔn ɛn Zozi 'li 'e da Bali -pan 'kuin. Tɔɔn min "kaga "kɔ "va. Zozi -nyran, ɛn e 'wɪ "paadɪ 'sia o ji. 3 -A -nan nɛn 'fluba 'ci vɪnɔn 'lɛɛ Farizen 'nɔn 'ta lɔmɔn -tu -a, ɛn waa -tɔ minnun yɛi. Lɪ zɪɛ o 'bɔ "man, tɛ e ya nyinnan -kɔnnɛn -sru. 4 ɛn o 'nan Zozi lɛ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, lɪ 'gʊɛ, kɔ 'bɔ "man tɛ e ya nyinnan -kɔnnɛn -sru. 5 Moizi -a cɛɛn -tɛ -pɛi 'fluba 'ji 'nan lɔmɔn nɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, 'o -tɛ -kɔlɛ -a. Bii "nun "i 'vɪ 'nɔn?» 6 O 'wɪ zɪɛ -a laabu 'nan -e 'o wei 'kun, -e 'o -kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a "man.

'Pian Zozi 'kunnan, ɛn e fɛ -tu cɛɛn -tɛdɪ 'sia 'e 'pɛ 'wɛ 'a 'trɛ da, 7 tɛ Farizen 'nɔn 'lɛɛ 'fluba 'ci vɪnɔn 'wɪ laabo Zozi 'lɔ. O ya 'wɪ laabunɔn Zozi 'lɔ "bʊʊ "lɛ "wɛan, 'e 'wulo wluan, ɛn e 'nan -wle 'nan: «Min nɛn 'ka yɛi, tɛ ya'a tian 'wɪ 'wɪdɪ "drɛlɛ dɪɛ, -a san 'e -kɔlɛ tɛdɛ tuv -yrɛ.» 8 E 'kunnan "nyian 'e "pa 'ji, ɛn yaa cɛɛn -tɛdɪ 'sia "nyian 'trɛ da.

9 Zɪ Farizen 'nɔn 'lɛɛ 'fluba 'ci vɪnɔn 'bɔ 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o pɛɛnɔn 'kɔ -tʊdʊ. Min cɛjɛnɔn 'bɛ 'kʊdɪ 'sia 'e 'flin.

-A -nan nɛn lɪ bɛ e -fʊ 'e 'tɔdɪ Zozi 'lɛ 'e -tʊwɪ minnun yɛi. 10 Zozi 'e 'wulo wluan, ɛn yaa laabu -yrɔ 'nan: «Minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ 'i man bɛ, o ya nyin zia? Min -tu 'ka "nyian -nan -e 'e 'wɪ 'tɔ 'i man dʊʊ?»

11 ɛn lɪ zɪɛ e 'nan Zozi lɛ 'nan: «An 'san, min -tu 'ka "nyian -nan dɪ.»

Zozi 'e -yrɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian, ma'an 'wɪ tɔa 'i man dɪ. 'I 'kʊ! Tɛ 'i 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ "nyian dɪ!»]

Zozi 'bɛ cɪ 'tɛ 'san nɛn e 'trɛdanɔn man dra 'wein bɛ -a

12 Tʊ pɛɛ -a bɛ, ɛn Zozi 'wɪ tin 'badɪ 'sia "nyian minnun lɛ. Yaa 'vɪ -wle 'nan: «An 'bɔ 'bɛ cɪ 'tɛ 'san nɛn e 'trɛdanɔn 'man dra 'wein bɛ -a. Min nɛn e sɔɔnla 'an -sru "bɛ, tɛ ya'a "nyian 'ta wo klun va dɪ, ɛn 'tɛ 'san nɛn e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ e ya -a san -lɛ vɛ -a.»

¹³En Farizen 'nɔn -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'Wɪ nɛn yia ve bɛ, e 'ka 'wɪ 'kpa 'a dɪ, kɔɔ yie cɪ -a vɪnan 'i 'fli man.»

¹⁴Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Te 'an 'bɔ mɛɛn cɪ 'an 'bɔ 'fli -le 'wɪ vɪnan oo, 'wɪ nɛn maan ve 'gʊɛ, 'wɪ 'kpa nɛn. Kɔɔ fɛnan nɛn an 'si bɛ, maan -tɔa. En fɛnan nɛn an cɪ -kunan bɛ, maan -tɔa. 'Pian 'cee vɛ bɛ, fɛnan nɛn an 'sia bɛ, ka'a -nan tɔa dɪ, en fɛnan nɛn an cɪ -kunan bɛ, ka'a -nan tɔa dɪ. ¹⁵"Ka 'tin -tɛa 'min da blamin -wulo -ji wɪ yra man. 'An 'bɔ 'le vɛ bɛ, ma'an tin tɛa min da dɪ. ¹⁶'Pian -te an tin -tɛ min da bɛ, e ya 'e 'nɔan da. Kɔɔ an 'ka 'an -tuwli "dɪ, 'ku 'vale 'an "tɪ 'nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a kʊɛ cɪ. ¹⁷E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'cee -pei 'fluba 'ji 'nan: «-Te min "fli "wei a -tuwli 'wɪ 'tu da bɛ, te 'wɪ zɪɛ e ya 'wɪ 'kpa -a.» ¹⁸'An 'bɔ 'an 'fli -le 'wɪ ve, en 'an "tɪ 'nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, e 'mɛn 'wɪ ve.»

¹⁹En waa laabu -yrɔ 'nan: «'I "tɪ 'bɔ a nyin zia?»

Zozi 'e -wlɛ 'nan: «Ka'an tɔa dɪ, en ka'an "tɪ tɔa dɪ. "Te kaan -tɔa "bɛ, "te kaan "tɪ -tɔa "nyian.»

²⁰Zozi a 'wɪ zɪɛ -a "paanan minnɔn ji, te e ya Bali -pan 'kuin, fɛnan nɛn minnɔn "lala -sɛan -gbogbo -ji Bali -le vɛ -a bɛ -a -nan. En min -tu 'ka -a 'kunle dɪ, kɔɔ -yee tu 'ka tian bɔlɛ dɪ.

Zozi 'e "tɪ 'srɔn "kʊdɪ -nan wɪ 'vɪ

²¹Zozi -a 'vɪ "nyian -wlɛ 'nan: «An "ta -ko. Ka -taa 'an -wɛɛlɛ, 'pian ka'an 'ye dɪ. En 'cee 'wɪ 'wɪdɪ "fo 'ka 'lɔ -e 'ka 'ka. Fɛnan nɛn an "ta -ko 'gʊɛ, ka'a 'kolaman -e 'ka 'ku -nan dɪ.»

²²En Zuif 'nɔn 'tanɔn -a laabu 'o 'fli -lɔ 'nan: «E "ta -ko 'e 'fli -tɛlɛ -baalɛ, kɔɔ yaa 'vɪ 'nan, fɛnan nɛn 'e "ta -ko bɛ, -ka'a 'kolaman -e -kaa kʊ -nan dɪ.»

²³En e 'nan -wlɛ 'nan: «'Trɛ 'gʊɛ -a da 'nɔn nɛn 'cee "a. "Ka 'si wo 'trɛda 'gʊ, 'pian "an 'si wo laji lou. Ma'an 'sia 'trɛda 'gʊ dɪ. ²⁴-Yee "wean maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'cee 'wɪ 'wɪdɪ "fo 'ka 'lɔ -e 'ka 'ka. Kɔɔ min nɛn an cɪ -a bɛ, -te ka'a yi 'tɛala "da 'nan an ya min zɪɛ -a dɪɛ, 'cee 'wɪ 'wɪdɪ "fo 'ka 'lɔ -e 'ka 'ka.»

²⁵En waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «-Tɪ nɛn 'yia?»

Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Min nɛn an cɪ -a bɛ, maan ve 'cɛɛ, te maan ve.

²⁶'Wɪ "kaga "a -e 'an vɪ 'ka man -e tin 'e 'tɛ 'ka da. 'Pian 'wɪ nɛn maan 'man min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a da bɛ, -nyrɛn maan ve 'trɛdanɔn lɛ. Min zɪɛ ya'a 'wɪ 've 'wlu 'a dɪ.»

²⁷Wa'a -ci manlɛ "le 'nan -a "tɪ "le 'wɪ nɛn e cɪ -a vɪnan dɪ. ²⁸En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Tɔ nɛn ka Blamin -pɪ "paa yiba "man lou "bɛ, -a tu zɪɛ -a man nɛn kaa -tɔa 'nan min nɛn an cɪ -a bɛ -nyrɛn 'maan. En kaa -tɔa 'nan ma'an 'wɪ 'dra 'an 'bɔ 'fli -ji dɪ, 'pian 'wɪ nɛn maan 'man 'an "tɪ "da bɛ -nyrɛn maan ve. ²⁹Min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, 'ku 'vale -a kʊɛ cɪ. Ya'an 'tuɪlɛ 'an -tuwli "dɪ, kɔɔ -a ci 'sɔ wɪnɔn nɛn maan dra tu pɛɛnɔn man.» ³⁰Zɪ Zozi 'wɪnɔn zɪɛ -a 'vɪ bɛ, en min "kaga yi -tera Zozi 'bɔ da.

Min nen e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, tɛ e ya 'wɪ 'wɪdɪ "lɛ nɔan -a

31-A -nan nen Zuif 'nɔn nen o yi -tera Zozi 'bɔ da bɛ, Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Te 'ka 'ta 'wɔla 'an wei da 'kpa bɛ, tɛ ka ya 'an -srɔnɔn 'a. 32Ka -taa 'wɪ tɪɣɪ 'tɔlɛ, -e 'wɪ tɪɣɪ 'e 'ka drɛ minnɔn nen o 'ka nɔan -a dɛ waa.»

33En Zuif 'nɔn 'bɔ -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɔ ya Abraam kluda 'nɔn 'a, ɛn kɔ'a tian 'li dreɛ min -tɔ -lɛ nɔan -a dɪ. -Mɛ "lɛ "wɛan nen yia ve 'nan: «Kɔ dra minnɔn nen o 'ka nɔan -a dɛ waa?» »

34En Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɣɪ 'a 'nan, min oo min nen e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, tɛ e ya 'wɪ 'wɪdɪ "lɛ nɔan -a. 35Nɔan 'ka 'fo "kɔnnɛn 'li 'trilii dɪ, 'pian 'nen nen e cɪ 'yɛɛ ve -nan bɛ, -yɛɛ fo "kɔnnɛn 'li 'trilii. 36-Te 'an 'bɔ Bali -pɪ an 'ka 'si nɔanba -ji bɛ, ka'a 'kɔan "nyian fɛ -tɔ -lɔ nɔan -a dɪ.

37Maan -tɔa 'nan ka ya Abraam kluda 'nɔn 'a, 'pian ka ya -a -wɛnan 'nan 'kaan -tɛa, kɔɔ ka 'ka "vale 'ka 'ta wɔla 'mɛn 'wɪ "paadɪ da dɪ. 38'Wɪ nen maan -nan 'yɪ 'an "tɪ 'lɔ bɛ, -nyrɛn maan ve, ɛn 'cɛɛ vɛ bɛ, 'wɪ nen kaa 'man 'ka "tɪ "da bɛ, -nyrɛn kaa dra.»

39En o 'nan Zozi lɛ 'nan: «Abraam 'bɛ cɪ 'kɔ "tɪ "a.»

En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «"Te Abraam -lɛ 'nennɔn nen 'kaa bɛ, "tɛ Abraam drɛ wɪ nen kaa dra. 40'Wɪ tɪɣɪ nen maan 'man Bali da bɛ, maan ve 'cɛɛ tɔ pɛɛnɔn man. 'Pian 'bɛ nen 'gɔvɛ, ka ya -a -wɛnan 'nan 'kaan -tɛa. 'Wɪ zɪɛ Abraam 'ka 'bɛ dreɛ dɪ. 41'Pian 'cɛɛ vɛ bɛ, 'ka "tɪ "drɛ wɪ nen kaa dra.»

En o 'nan Zozi lɛ 'nan: «Bɔɛda nen "cɛɛ 'kɔa dɪ, Bali -tɔwɪ 'bɛ cɪ 'kɔ "tɪ "a.»

42En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «"Te Bali 'bɛ cɪ 'ka "tɪ "a bɛ, "tɛ kaan ye 'yi. Kɔɔ Bali va nen an 'si, ɛn an -ta. Ma'an 'talɛ 'an 'bɔ 'fli -ji dɪ, 'pian -yɛɛ 'an 'pa 'sia. 43Ka 'ka "vale 'ka "trɔɛn -tɔa 'an wei lɛ dɪ, -yɛɛ "wɛan nen ka'an wei -ci maan dɪ? 44Satan nen e 'wɪ 'wɪdɪ "paa min lɔ bɛ, -yɛɛ cɪ 'ka "tɪ "a, ɛn 'ka "tɪ 'ci 'sɔ wɪnɔn nen kaa dra. -A pou sianan 'li 'trilii -e 'e bɔ cɛɛgɔvɛ, min -tɛzan nen. Ya'a 'ta wɔla 'wɪ tɪɣɪ da 'mlɔnmlɔn dɪ, kɔɔ ya'a 'tɔa 'wɪ tɪɣɪ -sru "dɪ. 'Wɪ 'sendɪ -cin nen "ji, kɔɔ 'wɪluzan nen, ɛn -a va nen 'wɪlɔ wɪ pɛɛnɔn "sia. 45'Mɛn vɛ bɛ, an 'wɪ tɪɣɪ ve, -yɛɛ "wɛan ka'a yi 'tɛala 'an da dɪ. 46Min -tɔ 'ka 'ka yɛi -e 'e -ci -kɔɔn 'nan an 'wɪ 'wɪdɪ drɛ dɪ. En -tɛ 'wɪ tɪɣɪ nen maan ve bɛ, -mɛ "lɛ "wɛan ka'a yi 'tɛala 'an da dɪ? 47Min nen Bali cɪ -a "tɪ "a bɛ, 'wɪ nen Bali -a ve bɛ 'e "trɔɛn -tɔa -yrɛ. 'Pian 'cɛɛ vɛ bɛ, Bali "cɛɛ 'ka "tɪ "a dɪ -yɛɛ "wɛan ka'a "trɔɛn 'tɔa -a wei lɛ dɪ.»

Zozi -dan "mlian Abraam da

48Zuif 'nɔn 'tanɔn 'e Zozi lɛ 'nan: «Kɔvɛ tin a 'nɔnnɔn -a vɪdɪ -a 'nan Samari min nen yia, ɛn -yɔ -wɪdɪ "a 'i -sru.»

49Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «-Yɔ -wɪdɪ 'ka 'an -sru "dɪ. 'An "tɪ "nen maan 'tɔ dra -dan, ɛn 'cɛɛ vɛ bɛ, "kaan 'tɔ srɛman. 50'An 'bɔ an 'ka -a -wɛnan 'nan

min 'e 'an 'tɔ drɛ -dan dɪ. 'Pian min -tu 'bɛ cɪ -a -wɛɛnan. ɛn -a min zɪɛ, -yɛɛ 'cee tin "baa. ⁵¹Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɣl 'a 'nan min nɛn e 'ta 'wɪla 'an wei da bɛ, -a san 'ka 'kaa 'mlɔnmlɔn dɪ.»

⁵²ɛn Zuif 'nɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɔa -tɔ "mɛn 'nan -yɔ -wɪdɪ "a 'i -sru. Abraam -ka, ɛn Bali 'lewei vɪnɔn "o "ka 'wɪ "nyian. -E 'i vɪ 'nan: «Min nɛn e 'ta 'wɪla 'i wei da bɛ, -a san 'ka 'kaa 'mlɔnmlɔn dɪ.» ⁵³Kɔ tra Abraam -ka, ɛn Bali 'lewei vɪnɔn "o "ka 'wɪ "nyian. 'I -dan "mlian Abraam da? 'I 'bɔ 'i 'fli "siala 'kɔ?»

⁵⁴ɛn Zozi 'e 'nan -wɪɛ 'nan: «-Te 'an 'bɔ mɛɛn 'an 'fli 'tɔ dra -dan bɛ, 'mɛn 'tɔ -dan zɪɛ, e ya 'wɪ "tun "a. 'An "tɪ 'bɔ 'bɛ 'an 'tɔ dra -dan. 'Ka 'bɔ cɛɛ 'vɪ 'nan -yɛɛ cɪ 'cee Bali -a, ⁵⁵'pian ka'a tɔa dɪ. 'An 'bɔ 'bɛ -tɔa. -Te maan 'vɪ 'nan ma'an tɔa dɪɛ, te an drɛ 'wluzan 'a "le 'cee 'wɪ 'zɔ. 'Pian maan -tɔa, ɛn an 'ta 'wɪla -a wei da. ⁵⁶Tɔ nɛn an -taa "man 'trɛda bɛ, Bali -a 'vɪ 'ka tra Abraam lɛ. 'Wɪ zɪɛ e Abraam cɪ -ta "tra. Abraam -a -nan 'yɪ, ɛn yaa cɪ nran.»

⁵⁷ɛn Zuif 'nɔn -a vɪ Zozi lɛ 'nan: «'I lɛ -fuba 'soolu 'ka 'bɔa dɪ -e 'i Abraam yɪ?»

⁵⁸Zozi -a 'vɪ -wɪɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɣl 'a 'nan, tɔ nɛn te wa'a tian Abraam -yale dɪɛ, te an ya.» ⁵⁹'Wɪ zɪɛ -a da nɛn o -kɔlɛ siila 'nan -e 'o Zozi 'tɛ -a. 'Pian Zozi yɔɔ, ɛn e 'bɔla Bali -pan 'kuin.

Zozi yɪɛ 'wizan -tu beli

9 ¹Zozi a ciinan ɛn e min -tu nɛn waa -ya 'e yɪɛ 'a 'e 'wɪdɪ bɛ -a 'yɪ.

²ɛn Zozi -srunɔn 'a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, -mɛ "le "wɛan nɛn o min 'gɔɛ -a -ya 'e yɪɛ 'a 'e 'wɪdɪ? -A 'bɔ 'le 'wɪ 'wɪdɪ "man nɛn, -baa -a "tɪ 'lee -a "bɔ 'le 'wɪ 'wɪdɪ "man nɛn?»

³ɛn Zozi 'e -wɪɛ 'nan: «Wa'a vɪlɛ 'nan -a 'bɔ 'le 'wɪ 'wɪdɪ "man nɛn dɪ, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, -a "tɪ 'lee -a "bɔ 'le 'wɪ 'wɪdɪ "man nɛn -a yɪɛ 'wɪ dɪ. 'Pian -a yɪɛ 'wɪ 'nan -e minnɔn "o 'wɪ -dan nɛn Bali "ta -daa -a drɛlɛ -yrɛ "bɛ -a -nan yɪ. ⁴'Bɛ nɛn tɔ a tian 'e 'cɛndɪ 'gɔɛ, min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, -kaa -yɛɛ 'nyranman 'pa. -Pei -taa "tanlɛ, te min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e 'nyranman 'pa "nyian dɪ. ⁵'Bɛ nɛn an ya tian 'trɛda 'gɔɛ, mɛɛn cɪ 'tɛ 'san nɛn e 'trɛdanɔn 'man dra 'wein bɛ -a.»

⁶Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn e 'le 'yɪ -sran "tra. E -fɛlɪ drɛ 'e 'le 'yɪ 'bɔ 'a, yaa ciɪ yɪɛ 'wizan zɪɛ -a yɪɛ da, ⁷ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'kɔ 'i yra "foe 'yɪ nɛn waa laabo Siloe bɛ -a va.» Siloe -ci nɛn 'nan 'padɪ -sia. E -kɔ 'e yra foe, ɛn e 'li 'e da te e fɛnan ye 'wein.

⁸Yɪɛ 'wizan zɪɛ -a 'srɔn 'nɔn 'lee minnɔn nɛn waa 'yɪ te e fɛ tru "baa bɛ, "o laabu 'nan: «Min nɛn "nɛn e -nyɛanla 'gɔ te e fɛ tru "baa bɛ, -njɛɛ bɛ dɔɔ?» ⁹Min -mienun "o 'vɪ 'nan: «-A 'bɔ nɛn.»

Min plɔɛnnun "o 'vɪ 'nan: «-A 'bɔ "cɛɛ dɪ, 'pian -a siazan "nɛn.»

ɛn -a 'bɔ 'e 'nan: «'Wɪ 'kpa, 'e 'bɔ nɛn.»

¹⁰-A -nan nen waa laabu -yrɔ 'nan: «E dre 'kɔ en 'i yie 'le 'su?»

¹¹En e 'nan -wle 'nan: «Min nen waa laabo Zozi be, e -feli dre, yaa ciɪ 'an yie da, en e 'men 'nan 'an 'ku 'an yra "foe Siloe 'yi 'va. An -ku -nan nun, zi 'an yra foe be, en 'an yie 'le 'su.»

¹²En waa laabu -yrɔ 'nan: «Min 'bɔ -a nyin zia?»

E 'nan -wle 'nan: «Ma'an 'tɔa dɪ.»

Farizen 'nɔn 'wɪ laabu min nen -a yie 'le 'su be -yrɔ

¹³O -ku min nen -a yie 'le 'su be -a Farizen 'nɔn 'va. ¹⁴Flinla 'yi da nen Zozi 'feli dre, en e min zɪe -a yie 'le 'su 'a. ¹⁵Farizen 'nɔn 'o laabu 'nyian min be -yrɔ 'nan: «E dre 'kɔ en 'i yie 'le 'su?»

En e 'nan -wle 'nan: «E -feli ciɪ 'an yie da, 'an yra foe, en an fɛnan 'yɪ.» ¹⁶Zɪ e 'wɪ zɪe -a 'vɪ be, en Farizen 'nɔn -mienun 'o 'nan: «Min nen e 'wɪ 'labɛ -a dre be, ya'a 'sia Bali va dɪ, kɔɔ e 'flinla 'yi 'srɔɛn sre.»

Te min plɛnnun 'o 've 'nan: «Wɪ 'wɪdɪ "drezan 'ka 'kɔlaman -e 'e 'cɛ -srɔn 'wɪ zɪe -a dre dɪ.»

-A -nan nen o wei 'ka 'nyian drele -tuwɪ dɪ. ¹⁷Waa laabu min nen -a yie 'le 'su be -yrɔ 'nan: «'I 'bɔ 'i 've min nen yei yie 'le 'su be -a man 'nɔn?»

En e 'nan -wle 'nan: «Bali 'lewei vɪnan nen.»

¹⁸Zuif 'nɔn 'tanɔn 'ka yi -telea 'da 'nan min zɪe -a yie 'a 'e 'wɪdɪ 'e 'cɛn dɪ. En waa 'tɪ 'lee -a 'bɔ laabu. ¹⁹Zɪ o -ta be, en waa laabu -wɔ 'nan: «Cee 'nen nen ka 'nan waa -ya 'e yie 'a 'e 'wɪdɪ be -nyren 'gu? E dre 'men 'kɔ, en -a yie 'le 'su 'sien?»

²⁰-A 'tɪ 'lee -a 'bɔ 'o 'nan: «Kɔa -tɔa 'nan 'kɔe 'nen nen, en kɔa -ya te -a yie 'a 'e 'wɪdɪ. ²¹'Pian fɛ nen e dre 'lɔɔ en -a yie 'le 'su 'sien 'gɔɛ, kɔ'a tɔa dɪ. En min 'bɔ nen yaa yie 'le 'su be, kɔ'a 'be 'tɔa 'nyian dɪ. 'Ka 'wɪ laabu -a 'bɔ 'lɔ, e ya ceje -e 'e -ci vɪ 'e 'bɔ 'a.» ²²-A 'tɪ 'lee -a 'bɔ 'kɪlanman Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lɔ -yee 'wean o 'wɪ zɪe -a 'vɪ. Kɔɔ Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'nan, min oo min nen yaa 'vɪ 'nan, Zozi 'be ci min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -a be, 'o -pian 'wee cin yɪ 'kuin. ²³-Yee 'wean -a 'tɪ 'lee -a 'bɔ -a 'vɪ 'nan: «E ya ceje 'ka 'wɪ laabu -a 'bɔ 'lɔ.»

²⁴-A -nan nen min nen -a yie 'le 'su be, Farizen 'nɔn -a 'pa 'flizan laabu 'nyian, en o 'nan -yre 'nan: «'I Bali 'tɔ dre -dan 'wɪ tɪglɪ vɪdɪ -a! Kɔa -tɔa 'nan min be 'wɪ 'wɪdɪ "drezan nen.»

²⁵En e 'nan -wle 'nan: «-Te e ya 'wɪ 'wɪdɪ "drezan -a be, ma'an tɔa dɪ. Maan -tɔa 'pian 'nan, 'an yie 'a 'nen 'e 'wɪdɪ en 'be nen 'gɔɛ, an fɛnan ye 'sien.»

²⁶Waa laabu -yrɔ 'nyian 'nan: «-Mɛ 'nen yaa dre 'yie? Yaa dre 'kɔ en yei yie 'le 'su?»

²⁷En e 'nan -wle 'nan: «Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va en ka'a 'trɔɛn 'tɔle -yre 'dɪ. -Mɛ 'le 'wean ka ya 'nyian -a mandɪ va? 'Ka 'ya wo 'nyian 'vale 'ka dra -a -srɔnɔn 'a?»

28-A -nan nen waa 'srɔndɪ 'sia, ɛn o 'nan -yre 'nan: «I 'bɔ 'bɛ cɪ -a -sruzan 'a, 'ku 'ya wo Moizi -srɔnɔn 'a. 29Kɔa -tɔa 'nan Bali 'wɪ tin 'ba Moizi lɛ, 'pian min 'labɛ, ku'a 'bɛ 'sinan 'tɔa dɪ.»

30ɛn min nen -a yie 'lɛ 'sɔ bɛ, yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Ka 'yio 'wɪ 'a bɛ, fɛnan nen e 'si bɛ, ka'a tɔa dɪ, ɛn yaan yie 'lɛ 'sɔ! 31-Kaa -ci -tɔa 'nan Bali 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drenɔn wei maan dɪ. 'Pian -te min Bali bɔa ɛn yaa ci 'sɔ winun dra bɛ, min zɪɛ Bali -a wei maan. 32ɛn ka'a tian 'li -a manlɛ 'nan min nen waa -ya 'e yie 'a 'e 'wɪdɪ bɛ, min -tɔ -a yie 'lɛ 'sɔ dɪ. 33"Te min 'bɛ ya'a 'silɛ Bali va dɪɛ, "te ya'a -kɔlɛ -a dɛdɪ -a dɪ.»

34ɛn waa 'vɪ -yre 'nan: «I 'bɔ nen wei 'ya 'wɪ 'wɪdɪ va "fo "bɛ, yie 'wɪ "paaman 'ku 'ji?» ɛn waa -pin 'o yɛi.

Minnun yie a 'e 'wɪdɪ Bali -lɛ 'wɪ 'ji

35Zɪ Zozi -a 'man 'nan waa -pin 'o yɛi "bɛ, e -ku "va ɛn yaa laabu -yrɔ 'nan: «I yi -tɛala Blamin -pɪ da?»

36ɛn e 'nan Zozi lɛ 'nan: «An 'san, -tɪɛ cɪ "nyian 'bɛ 'a -e 'an yi -tɛra "da?»

37Zozi 'e -yre 'nan: «Yia 'yɪ, 'an 'bɔ nen an 'wɪ tin "baa yie 'gɔɛ, 'an 'bɔ nen.»

38-A -nan nen e 'nan: «Minsan, 'an yi -tɛala 'i da.» ɛn e blula "wlu.

39-A -nan nen Zozi 'e 'nan: «An -ta 'trɛ 'gɔɛ -a da 'nan -e 'an minnun 'cɛn 'e cin man. -Yɛɛ cɪ 'nan minnun nen wa'a fɛnan ye dɪɛ, o fɛnan ye, ɛn minnun nen 'o 'fli "siala fɛnan yɪnɔn 'a bɛ o yie -wia.»

40Farizen 'nɔn -mienun nen -a "srɔn "bɛ, zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «Yie 'nan 'i ve 'nan, 'ku yie a 'e 'wɪdɪ?»

41Zozi 'e 'nan -wlɛ 'nan: «"Te 'ka 'kɔn yie 'winɔn 'a bɛ, "te 'cee 'wɪ 'wɪdɪ "ka 'fo "dɪ. 'Pian 'bɛ nen 'gɔɛ, 'ka 'nan, 'ka fɛnan ye, te ka'a 'we 'mɛn 'wɪ "paadɪ man dɪ, -yɛɛ "wean 'cee 'wɪ 'wɪdɪ "a tian.»

Zozi a 'bla -sru "pinzan 'kpa -a

10 1Zozi 'e 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min nen ya'a 'wɪamlan 'bla 'klɔn -ji -klɔn 'bɔ -yre "nen "dɪɛ, 'pian yaa -tria "fɛ pee -nan bɛ, min zɪɛ crinzan nen, ɛn 'bla 'tɛzan nen. 2'Pian min nen e -wɪamlan 'klɔn -yre "nen "bɛ, -yɛɛ cɪ 'blanun 'bɔ -sru "pinzan -a. 3Min nen 'e -nyrandɪ -klɔn 'bɔ -yre "nen "bɛ, e -klɔn 'lɛ "so -yre. ɛn 'blanun nen o cɪ -yɛɛ vɛ -a bɛ, 'o "trɔɛn -tɔa -a wei lɛ, e o laabo 'o 'tɔ man -e 'e bɔla waa bei. 4-Te e cɛɛn 'blanun nen o cɪ -yɛɛ vɛ -a bɛ o bɔladɪ man bɛ, -e 'e -trɔa o 'lɛ, te 'blanun -kɔla -a -sru, kɔɔ waa wei -tɔa. 5Wa'a 'sɔɔnmlan min nen e cɪ -pɛn -a bɛ -a -sru 'mlɔnmlɔn dɪ. O flɛn "blia 'pian -yrɔ, kɔɔ minnun nen o cɪ -pɛn -a bɛ wa'a o wei tɔa dɪ.» 6Zozi -kɔnnɛn zɪɛ -a -fɔ -wlɛ, 'pian 'wɪ 'bɔ nen yaa tin 'ba -wlɛ "bɛ, wa'a -ci manlɛ dɪ.

7ɛn Zozi -a -ci 'vɪ "nyian -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'blanun man -klɔn 'bɔ bɛ, mɛɛn cɪ -a -yre -a. 8Minnun pɛɛnɔn nen o -trɔa

'an 'lɛ 'e tɛdɛ bɛ, crinnɔn nɛn waa, ɛn 'bla 'tɛnɔn nɛn waa. 'Pian 'blanun 'ka 'o 'trɔɛn 'tɔɛ o wei lɛ 'mlɔnmlɔn dɪ. ⁹Klɔn 'bɔ man -yrɛ bɛ, 'an bɔ nɛn. Min nɛn e ciɪla 'an 'va, ɛn e wla 'klɔn -ji bɛ, e 'sia 'wɪ 'ji. E bɔala e 'tun, ɛn e -wɪamlan 'e 'tun, -a -blɪfɛ a -e 'e -blɪ. ¹⁰Crinzan bɛ, 'e 'ta wo crin wɔdɪ 'lee 'bla 'tɛdɪ 'lee fɛ sɛdɪ 'tɔ 'ji. 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, 'an 'ta 'wɔ 'nan -e 'blanun 'o 'beli, -e -wee 'belidɪ 'e 'kɔn 'e 'lɛ sɔɔdɪ.

¹¹Mɛɛn cɪ 'bla -sru 'pinzan 'kpa -a. 'Bla -sru 'pinzan 'kpa bɛ, e 'we 'man -e 'e 'ka 'yɛɛ 'blanun -le 'wɛan. ¹²'Pian min nɛn 'bɛ 'nyranman 'paa 'lala -le 'wɛan bɛ, tɛ 'blanun 'bɔ 'ka -a san -le vɛ -a dɪɛ, -tɛ e beli 'yɪ 'tanɛn bɛ, e 'sia 'blanun -sru -e 'e flɛn 'bli. Beli 'bɔ o fuimlan 'man -e 'e o 'kuun. ¹³Min nɛn 'bɛ 'nyranman 'paa 'lala -le 'wɛan bɛ, 'bɛ flɛn 'blia, kɔɔ 'blanun -tɛdɪ bɛ, -a 'wɪ 'ka 'naan 'man 'dɪ.

¹⁴Mɛɛn cɪ 'bla -sru 'pinzan 'kpa -a. An 'mɛn 'blanun -tɔa, ɛn waan -tɔa, ¹⁵'lɛ zɪ 'an 'tɪ 'an -tɔa ɛn 'an 'tɪ 'bɔ -tɔa 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. 'An 'man a 'e wɔdɪ -e 'an 'ka 'mɛn 'blanun -le 'wɛan. ¹⁶'Mɛn 'bla -mienun a tɛ o 'ka tian -klɔn 'gʊɛ -a -ji dɪ. 'Blanun zɪɛ, an o -fɔa 'ji, o -taa 'an wei manlɛ -e 'o drɛ 'blanun nɛn o -sru 'pinzan a -tʊwli 'bɛ waa.

¹⁷'An 'tɪ 'an yɛ 'yi, kɔɔ 'an 'fli -nɔn 'nan -e 'an 'ka, -e 'an 'belidɪ yɪ 'nyian. ¹⁸Min -tʊ 'ka 'mɛn 'belidɪ sia 'an 'lɔ dɪ, 'pian 'an 'bɔ 'bɛ -nɔan 'an 'fli -a. 'Plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an -nɔn, ɛn 'plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an 'si 'nyian 'e 'pa 'ji. 'Wɪ nɛn 'an 'tɪ 'e 'mɛn 'nan 'an drɛ bɛ, -nyrɛn 'bɛ.»

¹⁹'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ zɪɛ, -yɛɛ 'wɛan Zuif 'nɔn cɛɛn 'nyian 'e cin man.

²⁰Min 'kaga 'a o yɛi tɛ 'o 'vɛ 'nan: «-Yʊ -wɪdɪ 'a -a -sru, ɛn klin 'a -a -wulo -ji. Tɛ 'ka 'trɔɛn 'tɔ -a wei lɛ.»

²¹Min -mienun 'o 'vɪ 'nan: «Ya'a 'wɪ 'vɛ 'lɛ min nɛn -yʊ -wɪdɪ 'a -a -sru 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ. -Yʊ -wɪdɪ 'ka 'kɔlaman -e 'e min nɛn -a yɛi cɪ 'e 'widɪ bɛ -a yɛi 'lɛ 'sʊ dɪ.»

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'ka 'wɪlɛ Zozi 'lɛ 'wɪ 'paadɪ man dɪ

²²Minnun a Bali -pan 'kɔn 'lɛ 'fɛdɪ drɛnan Zeruzalɛm. 'Fɛdɪ zɪɛ, waa dra lɛ pɛɛnɔn man 'nan -e Bali -pan 'kɔn nɛn waa 'lɛ 'sʊ 'nyian 'e 'pɛɛ bɛ, -a -cin 'e -trɔa o ji. Tʊ zɪɛ -a man bɛ tɛ trun -taa. ²³ɛn Zozi ciɪdɪ 'sia Bali -pan 'kɔn 'lɛ 'nɛn, fɛnan nɛn waa 'tɔ 'pa Salomɔn man bɛ -a -nan. ²⁴ɛn Zuif 'nɔn 'o cin 'yɪ 'man, waa laabʊ -yrɔ 'nan: «Tʊ 'cɛn 'a nɛn, i 'wɪ 'ci 'sia 'kʊɛ 'wein -e 'kʊ vɪnan 'kʊ 'ci -tɔɔ 'nyian dɪ? -Tɛ min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nɛn 'yia bɛ, 'i -ci 'si 'kʊɛ tɪglɪ.»

²⁵Zozi -a 'vɪ -wɪlɛ 'nan: «Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va, ɛn ka'a yɪ 'tɛala 'an da dɪ. 'Winun nɛn maan dra 'an 'tɪ 'tɔ da 'gʊɛ, yaa -ci -kɔɔnman 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji nɛn 'maan. ²⁶'Pian ka'a yɪ 'tɛala 'an da dɪ, 'mɛn 'blanun 'cɛɛ 'kaa dɪ -le 'wɛan. ²⁷'Blanun nɛn 'o cɪ 'mɛn vɛ -a bɛ, 'waan wei maan, an 'o -tɔa, ɛn 'o 'ta wɪla 'an -sru. ²⁸'Belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, maan -nɔan -wɪlɛ, wa'a 'li 'kaa 'mlɔnmlɔn dɪ. ɛn min -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e o 'si 'an 'lɔ dɪ. ²⁹'An 'tɪ 'nɛn

e o -nɔn 'mɛn bɛ, -a 'plɛblɛ 'mlɪan fɛ pɛɛnɔn da, ɛn min -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e o 'si 'an 'tɪ 'lɔ dɪ. ³⁰An 'bɔ 'lee 'an 'tɪ 'bɛ, kʊ ya min -tʊwli 'a.»

³¹Tɔɔn ɛn Zuif 'nɔn -kɔlɛ koola 'nan -e 'o wɛɛn 'nyɪan Zozi 'va. ³²ɛn Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «An 'wɪ -dandan drɛ 'ka yɪɛ man 'kaga 'an 'tɪ 'le 'plɛblɛ 'a. 'Wɪ 'bɔ 'cɛn 'le 'wɛan nɛn ka 'ta -kɔlɛ wɛɛnman 'an 'va?»

³³ɛn Zuif 'nɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Wa'a vɪlɛ 'nan 'wɪ 'tʊ nɛn yɪa drɛ 'yɪ 'bɛ, -a 'tɔ 'jɪ nɛn kʊ 'ta -kɔlɛ wɛɛnman 'i 'va dɪ, 'pɪan 'nan i Bali srɔn 'le 'wɛan. 'I ya min -a ɛn 'i 'fli drɛ Bali -a, -yɛɛ 'wɛan kʊ 'ta -kɔlɛ wɛɛnman 'i 'va.»

³⁴Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'cɛɛ -pɛi 'fluba 'jɪ 'nan:

«Bali 'e 'nan, 'ka ya balinun -a.»

³⁵ɛn -kaa -tɔa 'nan 'wɪ nɛn Bali -le 'fluba 'jɪ bɛ, 'wɪ 'kpa 'nɛn. Minnɪn nɛn Bali 'wɪ tɪn 'baa -wle 'bɛ, e o laabo balinun. ³⁶ɛn 'an 'bɔ bɛ, Bali 'an 'si 'va ɛn yaan 'pa 'sia 'trɛda. -Mɛ 'le 'wɛan nɛn -tɛ maan 'vɪ 'nan Bali -pɪ nɛn 'maan bɛ, ɛn kaa vɛ 'nan an Bali srɔn? ³⁷-Tɛ 'wɪ nɛn maan dra 'gʊɛ, 'an 'tɪ 'drɛ wɪ 'cɛɛ dɪɛ, tɛ 'ka yɪ -tɛra 'an da dɪ! ³⁸'Pɪan -tɛ -a 'bɔ nɛn maan dra bɛ, 'ka yɪ -tɛra 'an da. -Tɛ 'bɛ 'cɛɛ dɪ, 'ka yɪ -tɛra 'wɪ 'bɔ nɛn maan dra bɛ -a da. 'Ka drɛ zɪɛ, -e 'ka -tɔ 'kpa tɪɡɪ 'nan 'kʊ 'vɛlɛ 'an 'tɪ 'a bɛ, kʊ ya min -tʊwli 'a.»

³⁹'Wɪ zɪɛ -a da nɛn, o ya 'nyɪan 'va 'nan 'o 'kuan, 'pɪan e 'sʊ -wɔ.

⁴⁰Zozi 'kʊ 'nyɪan Zudan 'yɪ -sru, fɛnan nɛn Zan minnɪn -batizɛ drɛ 'e tɛdɛ bɛ -a -nan, ɛn e -fʊ -nan nɪn. ⁴¹Min 'kaga 'kula Zozi -sru. Minnɪn zɪɛ waa 'vɪ 'nan: «Zan 'ka -cɛ -srɔn 'wɪ -tʊ drɛlɛ dɪ, 'pɪan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yaa 'vɪ min 'gʊɛ -a man bɛ, e ya 'wɪ 'kpa -a.» ⁴²Minnɪn nɛn o -kʊ fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, o 'kaga 'yɪ -tɛra Zozi da.

Laza -kanan wɪ

11 ¹Min -tʊ nɛn waa laabo Laza bɛ, -a man 'yaaman. E -nyɛanla 'fla nɛn waa laabo Betani bɛ -a da. -A 'blu Mari 'lee Mat 'o 'nyɛnwla 'nyɪan 'fla 'bɔ zɪɛ -a da. ²Mari zɪɛ, -yɛɛ 'ta -daa -lazɪɡɔ -sɛnɛ Minsan cɛɪn -da, -e 'e man bʊv 'e 'wulo 'jɛ 'a. -A 'bʊv Laza man 'bɛ 'yaaman. ³-A 'blunɪn zɪɛ, o min 'pa 'sia 'nan 'e vɪ Zozi lɛ 'nan: «Minsan, 'i bɛɛ bɛ -a man 'yaaman.»

⁴Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e 'nan: «Laza -lɛ -cɛ 'lɛbɛ, -a -tɛ vɛ 'cɛɛ dɪ. 'Pɪan e -fʊ Laza man 'nan -e 'e Bali -lɛ 'plɛblɛ 'ci -kɔɔn. ɛn 'nyɪan 'dʊ -e Bali -pɪ 'tɔ 'e drɛ -dan -cɛ 'bɔ 'le 'wɛan.» ⁵Mat 'lee Mari 'lee o 'bʊv Laza 'bɔ bɛ, Zozi o yɛ 'yɪ.

⁶Zɪ yaa 'man 'nan Laza man 'yaaman bɛ, ɛn e yɪ drɛ 'nyɪan fɛnan nɛn e cɪ bɛ -a -nan 'fiili. ⁷'Bɛ -sru, ɛn yaa 'vɪ 'e -srɪnɔn lɛ 'nan: «-Kaa 'li -kaa da Zude.»

⁸ɛn -a -srɪnɔn -a laabʊ -yrɔ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ 'paazan, tʊ nɛn e 'sia ciɪnan -kogo 'gʊɛ -a -jɪ 'cɛɛ Zuif 'nɔn nɛn Zude bɛ, o ya -a -wɛɛnan 'nan 'wei -tɛa 'kɔlɛ -a 'ɡʊ dʊv? Yɪɛ 'nan 'i 'ko -nan nɪn?»

⁹En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Te tʊ cɛɛn bɛ, fɛnan a 'wein bodrun 'trilii -e funnin 'e 'pla. Min nɛn e 'ta wo te tʊ cɛɛn bɛ, -a sɾɔɛn 'ka 'wia dɪ, kɔɔ 'tɛ nɛn e "bia 'trɛda bɛ, -a -san man nɛn e 'ta wo. ¹⁰Pian min nɛn e 'ta wo klun va bɛ, -a sɾɔɛn -wia, kɔɔ 'tɛ 'ka -a 'lɛ dɪ.»

¹¹Zɪ e cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Kaa bee Laza a yi -tɛnan, 'pian 'an 'ko -a fuvlɛ.»

¹²En -a -srɛnɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan -te e ya yi -tɛnan bɛ, -a fa dra 'yi -e 'e 'beli. ¹³Laza -kadɪ 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ, 'pian e ya -a -srɛnɔn 'le 'ji 'nan yi tɪglɪ 'bɛ 'fɔla Laza da.

¹⁴En Zozi -a -ci 'vɪ -wlɛ 'mɛn 'wein 'nan: «Laza -ka. ¹⁵Cee 'wean, ɛn 'dʊ -e 'ka yi -tɛra 'an da bɛ -yee 'wean, 'an 'ci 'nranman. Kɔɔ an 'ka 'nan nun dɪ ɛn e drɛ. 'Pian -kaa ku 'va "nun.»

¹⁶'Wɪ zɪɛ -a da nɛn Toma nɛn waa laabo 'nyian 'flɛn bɛ, e 'nan Zozi -srɛnɔn -mienun lɛ 'nan: «Kaa kʊla Zozi -sru -e -kaa ka 'e cin va waa.»

¹⁷Zozi 'ɛ bɔla 'nan nun bɛ, te o Laza 'wʊ -a -nan yi sinjɛn 'bɔ. ¹⁸Betani 'lee Zeruzalem bɛ, o yei bɔa kilo 'fli, -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ kilo yaaga. ¹⁹-Yee 'wean Zuif 'nɔn 'kaga 'ta -nyenlɛa Mat 'lee Mari 'srɔn o "bʊɪ nɛn e -ka bɛ -a -cɛ -da. ²⁰Zɪ Mat -a 'man 'nan Zozi -a -tanan bɛ, ɛn e -kʊ -a 'sɪlɛ -sia te Mari yɾa 'e -nyrandɪ 'kɔnnɛn.

²¹Mat -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «An 'san, 'te 'i 'kɔn 'gʊɛ, 'te 'an "bʊɪ 'ka 'kalɛ dɪ. ²²'Pian 'bɛ 'bɔ nɛn 'gʊɛ, an yi -tɛala 'da 'nan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yia laabo Bali lɔ bɛ, yaa 'lɛ sɔɔman 'yɪɛ.»

²³En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «I "bʊɪ bɛ, e wuanla -kanɔn 'va.»

²⁴Mat 'e -yrɛ 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn, maan -tɔa 'nan tʊ -fɔla 'da 'ji bɛ, minnɛn nɛn o kaa bɛ, o wuanla -kanɔn 'va. 'An "bʊɪ wuanla -kanɔn 'va "nyian.»

²⁵En Zozi 'e -yrɛ 'nan: «An 'bɔ 'bɛ min wuanla -kanɔn 'va, ɛn mɛɛn 'belɪdɪ -nɔan 'min lɛ. Min nɛn e yi -tɛala 'an da bɛ, -te e -ka oo, 'belɪdɪ a -yrɔ. ²⁶Min nɛn -a yɪɛ a 'man ɛn e yi -tɛra 'an da bɛ, -a san 'ka kaa 'li 'mlɔnmlɔn dɪ. 'I yi -tɛala 'wɪ zɪɛ -a da?»

²⁷En Mat 'e 'nan Zozi lɛ 'nan: «An 'san 'wɪ 'kpa nɛn. An yi -tɛala 'da 'nan yɪɛ cɪ min nɛn Bali -a 'sɪ "va "bɛ -a. Bali -pɪ nɛn waa 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e -taa 'trɛda bɛ -nyrɛn 'yia.»

²⁸Zɪ Mat 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn e 'li 'e da. E "blu Mari laabʊ, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ 'o 'fli yei 'nan: «Kʊ 'san bɛ e -ta, e ya 'vale yei 'man ye.» ²⁹Zɪ Mari 'wɪ zɪɛ -a man bɛ, e wluan 'klɪ, ɛn e -kʊ fɛnan nɛn Zozi cɪ bɛ -a -nan. ³⁰Zozi 'ka tian bɔlɛa 'fla yei 'dɪ, e ya tian fɛnan nɛn Mat -kʊ -a 'sɪlɛ -sia 'o cin yɪ 'a bɛ -a -nan. ³¹Zuif 'nɔn nɛn o -kʊ -nyenlɛa Mari 'srɔn "bɛ, zɪ o Mari yɪ e wluan 'klɪ e bɔla bɛ, ɛn o sɔɔnla -a -sru. Waa nrɔn 'o 'ji 'nan e 'ta -ko -wʊɔlɛ 'e "bʊɪ -yrɛ da.

³²Zɪ Mari 'bɔla fɛnan nɛn Zozi cɪ bɛ -a -nan, ɛn e Zozi 'bɔ yɪ bɛ, -a -nan nɛn e -tria 'wlu ɛn e 'nan: «An 'san, 'te 'i 'kɔn 'gʊɛ, 'te 'an "bʊɪ 'ka 'kalɛ dɪ.»

33 Zɪ Zozi Mari 'yɪ 'wuɔnan 'o 'vale Zuif 'nɔn nɛn o -tra -a -sru "bɛ waa bɛ, -a -wulo -man -ta, ɛn -a 'wɪ 'nan 'man 'kpa tɪglɪ. 34 Yaa laabu 'nan: «Nyin zia nɛn kaa 'wu?»

ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «I 'ta -e 'kɔ -kɔɔn 'yie.»

35 Zozi 'wuɔ.

36 Zɪ Zuif 'nɔn -a -nan 'yɪ bɛ, ɛn o 'nan: «Ka 'yio, yaa ye "yi e -ciala "da.»

37 -A -nan nɛn Zuif 'nɔn 'bɔ 'va min -mienun 'o 'vɪ 'nan: «E min nɛn -a yie cɪ 'e 'widɪ bɛ -a 'lɛ 'sɔ, ɛn ya'a -kɔlɛ -a dɛdɪ -a -e Laza 'e vɪlɛ 'e 'ka dɪ.»

38 Zozi 'wulo -man -ta, ɛn e -kɔ -yrɛ da. -Wee min -yrɛ bɛ, -kɔlɛ -dan tɔ nɛn -a ci a 'e budɪ bɛ -nyren, ɛn -kɔlɛ nɛn waa -tɔa "nɛn -a 'lɛ wuvɛ -a.

39 Zozi 'e 'nan: «-Kɔlɛ 'labɛ 'ka 'si 'nɛn.»

ɛn Laza 'bɔ "blu Mat 'e 'nan: «Minsan, -a -koei bɔa, kɔɔ waa 'wu -a -nan yi sinjɛn nɛn 'gɔ.»

40 ɛn Zozi 'e Mat lɛ 'nan: «Maan 'nan 'yie 'nan -te i yi -tɛra 'an da bɛ, i Bali -lɛ -dan ci ye.»

41 Tɔɔn ɛn o -kɔlɛ bɛ -a 'si -yrɛ "nɛn. Zozi 'e yra -tɔ lou ɛn e 'nan: «An "tɪ, mɛin muo -fɔa 'nan yian wei 'man. 42 An 'bɔ 'lɛ vɛ bɛ, maan -tɔa 'nan yian wei maan tɔ pɛɛnɔn man. 'Pian minnɔn nɛn 'an 'srɔn 'gɔɛ, -wee "wɛan maan 'vɪ 'dɔ -e 'o -tɔ 'nan yie 'an 'pa 'sia.»

43 Zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn e paan wei 'plɛblɛ 'ji. E 'nan: «Laza, 'i bɔla!»

44 ɛn min -kadɪ zɪɛ e 'bɔla te -a cɛin 'lɛɛ -a -pɛ a 'e -yrɪdɪ sɔ -a. -A yra a 'e -yrɪdɪ "nyian.

Zozi 'e 'nan -wlɛ -nan: «Ka sɔnɔn "flu "man -e 'ka 'si "man!»

45 Zuif 'nɔn nɛn o -ta Mari 'srɔn, ɛn o 'wɪ nɛn Zozi -a dɛ bɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o "kaga 'yi -tɛradɪ 'sia Zozi da. 46 'Pian o va min -mienun -kɔ Farizɛn 'nɔn 'va, ɛn 'wɪ nɛn Zozi -a dɛ bɛ, waa 'vɪ -wlɛ.

Zuif 'nɔn 'tanɔn Zozi 'tɛdɪ 'wɪ 'pla "da

47 Bali -pannɔn 'tanɔn 'lɛɛ Farizɛn 'nɔn bɛ, o tin 'banɔn cin 'yɪ, ɛn waa laabu -wlɔ 'nan: «-Kaa dra kɔ? Min 'labɛ e ya -cɛ srɔn "wɪ "kaga "drenan.

48 -Te e -fɔ 'wɪ zɪɛ -a drenan 'nan -ka'a 'wɪ 'silɛ "da "man "dɪɛ, min "kaga "yi -tɛɛla "da -e Rɔm 'nɔn 'o -cɛɛ Bali -pan 'kɔn 'wi, -e 'o -cɛɛ 'lɛglɔn 'wi.»

49 O va min -tɔ nɛn waa laabo Kaifa bɛ, -yɛɛ cɪ 'lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji Bali -pannɔn 'tazan -a. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Wɪ 'tɔ a bɛ, ka'a tɔa dɪ. 50 'Ka "nrɔn 'ka 'ji 'nan, e ya 'cɛɛ 'wɪ "yi "a -e min -tɔwli 'e min pɛɛnɔn 'ji -ka wɔ, "tɔgɔ -cɛɛ 'lɛglɔn 'ji minnɔn pɛɛnɔn 'nan 'e 'nyan.»

51 'Wɪ nɛn Kaifa -a 'vɪ bɛ, ya'a 'silɛ -a 'bɔ 'lɛ ci "nrɔndɪ va dɪ. 'Pian lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji bɛ Bali -pannɔn 'tazan nɛn, -yɛɛ "wɛan Bali ciɪla "va ɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'nan, Zozi -taa "kalɛ Zuif 'nɔn 'lɛji. 52 Wa'a vɪlɛ 'nan e -kaa Zuif 'nɔn 'saza 'lɛji dɪ, 'pian Bali -lɛ 'nennɔn pɛɛnɔn nɛn 'o fuiladɪ "man 'trɛda bɛ, o 'lɛji nɛn e -kaa, -e 'o 'tɛ 'e cin da min 'pa 'tɔ -a.

⁵³Yi 'lein nen Kaifa 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'da "bɛ, -a nyan nen Zuif 'nɔn 'tɔ 'da 'nan 'o Zozi 'tɛ. ⁵⁴-Yee "wean ya'a 'nyian bɔlɛa 'ji Zude 'lɛglɔn 'ji dɪ. 'Pian e 'si Zude, ɛn e -kɪ 'trɛ 'tɔ da "bui 'da zia 'fla nen waa laabo Efrai bɛ -a da. 'O 'vale 'e -srɔnɔn 'a o -fɪ 'fla zɪɛ -a da.

⁵⁵Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fɛdɪ drɛdɪ 'bɔ 'kogo. ɛn 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɔn bɛ, o "kaga 'kɪ Zeruzalɛm. O -kɪ -nan nun te "fɛdɪ 'bɔ 'ka tian bɔlɛ dɪ, 'nan -e 'o 'fli drɛ 'saun Bali 'lɛ. ⁵⁶ɛn o Zozi -wɛɛdɪ 'sia. Zɪ 'o cin 'yɪ Bali -pan 'kɔn 'lɛ "nen "bɛ, ɛn waa laabu 'o cin lɔ 'nan: «Zozi 'ka 'kɔlaman -e 'e 'ta "fɛdɪ 'gɔɛ -a da dɪ, "ka "nrɔnman 'ka 'ji 'kɔ?» ⁵⁷Fɛ -le "wean nen o 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn -a 'vɪ 'nan min nen e Zozi 'yɪ bɛ, -a san 'e srɔɛn wɔ "man 'wlɛ 'dɔ -e 'o 'kun.

Lumɔn -tɔ -lazigɔ -sɛn Zozi 'cɛin -da
(Mt 26.6-13; Mk 14.3-9)

12 ¹E -fɪ yɪ 'shɛɛdɪ -e Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fɛdɪ 'e bɔ, ɛn Zozi 'kɪ 'fla nen waa laabo Betani bɛ -a da. Laza nen e -ka ɛn yaa fuɔ bɛ -a flɔ nɛn. ²Zɪ e 'bɔlɛ Betani nun bɛ, o fɛnɔn tɔɛn ɛn waa -nɔn -yrɛ. Mat 'bɛ fɛ zɪɛ -a -plɪman. ɛn minnɔn nen o cɪ 'o -nyrandɪ Zozi "srɔn fɛnɔn -sru "bɛ, Laza a o va.

³Tɔɔn Mari -lazigɔ -pɔn -tɔ 'si, yaa -sɛn Zozi 'cɛin -da, ɛn yaa man buɔ 'e 'wulo "jɛ "a. -A -koei 'kɔn 'bɔ 'ji 'si 'e pɛɛnɔn. -Lazigɔ zɪɛ waa drɛ fɛ -tɔ nɛn waa laabo Nard bɛ -a, e 'ka 'e baadɪ fɛ -tɔ -a dɪ, ɛn -a 'flɛ a.

⁴O Zozi -srɔzan 'tɔ laabo Zudazi Karioti, -yɛɛ "ta -daa Zozi 'nɔnlɛ minnɔn lɛ. Min zɪɛ e 'nan: ⁵«-Mɛ "lɛ "wean nen wa'a -lazigɔ 'labɛ -a -tanlɛ dɪ? -Kaa taan paan, -a "lala bɔa -kpi fuba 'shɛɛdɪ, -e -kaa -pli 'yalɛ -tɛnɔn man.» ⁶'Yalɛ -tɛnɔn 'le 'wɪ "cɛɛ "naan "man -yɛɛ "wean e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ dɪ. 'Pian crɪnzɔn nɛn, ɛn -wɛɛ "lala nen yaa "paala bɛ, yaa "sia 'va te yaa -ble.

⁷ɛn Zozi "e 'nan: «'Ka lɪ 'labɛ -a 'tɔɪ flu, yaan 'man drɛ yɪ nen waan wɔ bɛ -yɛɛ "wean. ⁸Tɔ pɛɛnɔn 'a bɛ, te 'yalɛ -tɛnɔn a 'ka 'va. 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, ma'an 'fo 'ka 'va tɔ pɛɛnɔn 'a dɪ.»

Bali -pannɔn 'tanɔn -a 'plɔ "da 'nan 'o Laza -tɛ

⁹Zuif 'nɔn "kaga -a 'man 'nan Zozi a Betani, ɛn o -kɪ -nan nun. Wa'a 'kɔlɛ Zozi yɪdɪ 'saza 'le "wean dɪ, 'pian o -kɪ 'nan -e 'o Laza nen e -ka ɛn yaa fuɔ bɛ -a yɪ. ¹⁰-A -nan nen Bali -pannɔn 'tanɔn -a 'plɔ "da 'nan 'o Laza -tɛ. ¹¹Kɔɔ Laza -le "wean Zuif 'nɔn "kaga "a 'sinan o -sru, te o yɪ -tɛalɛ Zozi da.

Zozi 'bɔlɛ Zeruzalɛm
(Mt 21.1-11; Mk 11.1-11; Lk 19.28-40)

¹²-A ta tɔ nɛn e cɛɛn bɛ, Zuif 'nɔn "kaga "nen o -kɪ Zeruzalɛm Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fɛdɪ da bɛ, zɪ waa 'man 'nan Zozi -a -tanɔn Zeruzalɛm bɛ, ¹³o lɔ 'lanun 'sia, ɛn o -kɪ Zozi 'silɛ -sia te o plaman. Waa vɛ 'nan:

«-Feavea o! -Feavea o!

Min nen e ci -tanan Minsan 'to da be,

Bali -le -fæa 'e 'kɔn -a san man.

Izrael 'nɔn 'le mingɔnnɛn nɛn.»

¹⁴Zozi -aflumun pla 'nen 'tu 'yɪ, ɛn e -nyran 'da 'le 'wɪ nen 'e 'crɛn -tɛdɪ 'e 'cɛn Bali -le 'fluba 'ji be -yee 'wɪ 'zv. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

¹⁵«Zeruzalem minnun,

te nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ!

"Ka 'yɪɔ, 'cee mingɔnnɛn a -tanan

'e -nyrandɪ -aflumun pla 'nen da.»

¹⁶Tu zɪɛ -a wlu be, Zozi -srɔnɔn 'ka 'wɪ nen e ci 'e 'le sɔɔnan zɪɛ -a -ci manlɛ dɪ. 'Pian tu nen Zozi 'ku 'e 'tɪ 'le mingɔnnɛn trɛ nen e 'bia be -a da be, -a -nan nen -a -cin -tɔ o ji 'nan 'wɪ nen e crɛn -tɛdɪ Zozi 'bɔ 'le 'wɪ 'a be, -yɛɛ 'le sɔɔ.

¹⁷Tu nen te Laza -ka e ya -yrɛ -ji -e Zozi 'e fuɔ be, minnun pɛɛnɔn nen waa -nan 'yɪ be, o Zozi 'le 'wɪ 'vɪ. ¹⁸ɛn minnun "kaga "ta Zozi 'sɪlɛ -sia 'lɛbo 'fɔ wɪ nen yaa drɛ waa 'man be -yee "wean. ¹⁹-A -nan nen Farizen 'nɔn -a vidɪ 'sia 'o cin le 'nan: «Kaa ye, ka'a 'kɔlaman fɛ -tu drɛdɪ -a "nyian dɪ. "Ka 'yɪɔ, 'trɛda minnun pɛɛnɔn -sɛn -a -sru.»

Minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o -ta Zozi 'va

²⁰Minnun nen o -ku Bali bɔlɛ "fɛdɪ da Zeruzalem be, minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o -mie a o va. ²¹O 'nɔn zɪɛ, o pli Filipu man. Filipu be, Bezaida min nen Galile 'lɛglɔn 'ji. ɛn o kɔala "man -a vidɪ -a 'nan: «Ku 'san, ku ya "vale 'ku Zozi ye.» ²²Filipu -ku -a vlɛ Andre lɛ, ɛn Andre 'lee Filipu -ku -a vlɛ Zozi lɛ.

²³ɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Tu nen 'an 'bɔ Blamin -pɪ 'an -ko 'an 'tɪ 'le mingɔnnɛn trɛ nen e "bia be -a da be e 'bɔ. ²⁴Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -te wa'a 'saa 'wlɛ 'fɔlɛ 'trɛ 'ji -e 'e fulɪ 'ji "dɪɛ, e -fo 'e -tuwli, yaa 'bɔa "da "dɪ. 'Pian -te e fulɪ 'ji "be, -a -kɔn bɔa "da -e 'e 'sɛn "da "kaga. ²⁵Min nen -yee 'belɪdɪ wɪ ci "man "bɔvɪ "be, e -taa 'yee 'belɪdɪ 'bɔ srɛlɛ, 'pian min nen 'e 'pɛ 'sɪ 'trɛda wɪnɔn -sru "be, 'belɪdɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -a san -le vɛ -a. ²⁶-Te min a "va 'nan 'an drɛ 'e 'san -a be, 'e -sɔɔnla 'an -sru. -Te e sɔɔnla 'an -sru "be, fɛnan nen an ci be, 'an 'suzan zɪɛ e -kɔan "nan "nyian. Min nen yaan "sua be, 'an "tɪ -a 'tɔ dra -dan.

²⁷Be nen 'gɔvɛ, 'an 'ci baa 'ji. -Mɛ "wɪ nen an -taa -a vlɛ 'an "tɪ "lɛ? Maan ve 'an "tɪ "lɛ 'nan, 'e yra yɪdɪ 'labɛ -a 'sɪ 'an man -kɔɔbli. -Cɛjɛ, ma'an 'wɪ zɪɛ -a ve dɪ, kɔɔ -yee "wean nen an -ta 'trɛda. ²⁸Maan ve 'pian 'nan: «An "tɪ, 'i drɛ -e minnun 'o -tɔ 'nan 'i 'tɔ a -dan.» »

'Nun tɔɔn, ɛn wei -tu wu laji. E 'nan: «Maan -ci kɔɔn 'nan 'an 'tɔ a -dan 'va, ɛn maan dra "nyian -dan.» ²⁹Min "kaga "nɛn fɛ zɪɛ -a -nan, ɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man be, o 'nan: «Laa -paan 'be klun.» ɛn o -mienun 'o 'vɪ 'nan: «Bali -le 'pasianɔn nen laji be, -a -tu 'be 'wɪ tin 'ba -yrɛ.»

³⁰En Zozi 'bɔ -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Wei nɛn e wu 'gʊɛ, 'mɛn "wɛan "cɛɛ e wu dɪ, 'pian 'ka lɛ nɛn e 'wɪ tin 'ba. ³¹'Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'trɛdanɔn 'le tin 'badɪ bɛ e 'bɔ. Satan nɛn e 'trɛ 'gʊɛ -a "paala bɛ -a -pin tʊ 'bɔ. ³²'Mɛn vɛ bɛ, tʊ nɛn minnʊn 'an "paa yiba "plan da -e 'an 'si 'trɛda bɛ, -te -a tʊ 'bɔ bɛ, maan dra -e min pɛɛnɔn 'o yi -tera 'an da.» ³³-Te Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, zɪ e -taa "kale bɛ -a -nan wɪ nɛn yaa 'vɪ.

³⁴En minnʊn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kʊa 'man -pei 'fluba 'ji 'nan, min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ, ya'a kaa 'li "fo "dɪ. -Mɛ "le "wɛan nɛn yia ve 'nan: «Yi nɛn o Blamin -pɪ "paa yiba "plan da? Blamin -pɪ zɪɛ -tɪ nɛn?» »

³⁵En Zozi 'e -wlɛ 'nan: «'Te 'san a tian 'ka 'va tʊ "wɛnnɛn 'a. 'Ka 'ta wʊ te -a 'san a tian 'ka 'va, "tɔgɔ klun 'e bɔ 'ka man kligli. Min nɛn e 'ta wo klun va bɛ, fɛnan nɛn e cɪ -kʊnan bɛ, ya'a tɔa dɪ. ³⁶'Ka yi -tera 'te 'san da te e ya tian 'ka 'va, -e 'ka 'kɔn minnʊn nɛn o ya 'te 'san da bɛ waa.»

Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, e 'si o "srɔn, ɛn e yɔɔ -wɔɔ.

Zuif 'nɔn 'ka yi -tɛlɛa Zozi da dɪ

³⁷Zozi 'lebo "fɔ wɪ "kaga dre Zuif 'nɔn yɪɛ man, 'pian wa'a yi -tɛlɛa Zozi da dɪ. ³⁸E dre zɪɛ 'nan -e 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai -a 'vɪ bɛ 'e 'le sɔɔ. Yaa 'vɪ 'nan:

«Minsan, -tɪɛ yi -tera 'wɪnʊn nɛn kʊa 'vɪ bɛ -a da?

ɛn -tɪ lɛ nɛn Minsan 'yɛɛ -pɛ 'plɛ 'ci kɔɔn?»

³⁹'Wɪ nɛn -yɛɛ "wɛan wa'a 'kolaman -e 'o yi -tera 'wɪ da dɪɛ, Ezai -a 'vɪ "nyian. Yaa 'vɪ 'nan:

⁴⁰«Bali o yɪɛ 'wi,

-e 'o vɪlɛ 'o fɛnan 'yɪ dɪ,

ɛn e o -pɔan "da -tɔ 'plɛblɛ,

-e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ 'wɪ man dɪ.

E dre zɪɛ 'nan

"tɔgɔ 'o -sɔɔnla 'e -sru,

-e 'e o 'si 'wɪ 'ji.»

⁴¹Zozi 'le 'wɪ nɛn Ezai -a 'vɪ. E Zozi 'le -dan ci 'yɪ, -yɛɛ "wɛan e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.

⁴²Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ bɛ, o "kaga "yi -tɛala Zozi da. 'Pian Farizen 'nɔn 'le "wɛan o 'ka "vale 'o ve 'wein dɪ, "tɔgɔ 'o o -pin cin yɪ 'kuin. ⁴³-Te minnʊn o 'tɔ "yi 've bɛ, waa ye "yi e "mlian Bali -le o 'tɔ "yi "vɪdɪ da.

⁴⁴Zozi paan 'nan: «Min nɛn e yi -tɛala 'an da bɛ, 'an 'saza da "cɛɛ e yi -tɛala dɪ, 'pian e yi -tɛala 'nyian min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a da. ⁴⁵Min nɛn yaan 'yɪ bɛ, te e min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a 'yɪ. ⁴⁶Mɛɛn cɪ 'te 'san -a, an -ta 'trɛda 'nan -e min nɛn e yi -tera 'an da bɛ, -a san 'e vɪlɛ 'e 'fʊ klun va -trilii dɪ.

⁴⁷-Te min 'an wei 'man, ɛn -a san 'ka 'ta wʊlɛa "da "dɪɛ, mɛɛn "cɛɛ tin -tɛa -a san da dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan an -ta 'trɛda 'nan -e 'an 'trɛdanɔn 'si 'wɪ 'ji,

ma'an 'tale 'nan -e 'an tin -te 'tredanɔn da dɪ. ⁴⁸Min nen yaan tuv 'e 'pela koda, ɛn ya'a 'an wei 'silea 'wɪ 'a dɪɛ, -a san -le 'wɪ tin 'bazan a. 'An wei nen maan 'vɪ bɛ, -yɛɛ tin -tea -a san da yi -fɔla 'da 'ji. ⁴⁹'Wɪ nen maan ve bɛ, ya'a 'sia 'an 'bɔ 'va dɪ, 'pian 'an 'tɪ 'nen yaan 'pa 'sia bɛ, -yɛɛ 'wɪ nen kɔ 'an vɪ bɛ -a 'pa 'an 'le. ⁵⁰En maan -tɔa 'nan 'an 'tɪ 'le 'wɪ nen yaa 'vɪ bɛ, e 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan 'min lɛ. 'Winun nen maan ve 'gʊɛ, zɪ 'an 'tɪ -a 'vɪ 'mɛn bɛ -a da nen maan ve.»

Zozi 'lee 'e -srɔnɔn fɛ -nyranman blɪ 'e cin va

13 ¹E -fu yi -tu -e Zuif 'nɔn 'le 'si nɔanba -ji 'fɛdɪ yi 'e bɔ. Zozi -a -tɔa 'nan 'yee tu 'bɔ -e 'e 'si 'trɛ 'gʊɛ -a da -e 'e 'kʊ 'e 'tɪ 'srɔn. Minnun nen o yi -tera Zozi da 'trɛda bɛ, e o 'yɪ 'yi, e o 'yɪ 'yi 'trilii, ɛn yaa 'le 'sran.

²Yi zɪɛ -a funninmlan nen Zozi 'lee 'e -srɔnɔn a fenun -blɪnan 'e cin va. Tu zɪɛ -a man bɛ, te Satan ci 'nrɔndɪ 'pla Simɔn -pɪ Zudazi Karioti man. Yaa -cin -trɔa 'ji 'nan 'e Zozi 'nɔn 'e 'nanmannɔn lɛ. ³Zozi -a -tɔa 'nan 'e 'sia Bali va ɛn 'e lia 'e da Bali va. Yaa -tɔa 'nyian 'nan 'e 'tɪ 'e 'tɔ fɛ pɛɛnɔn da. ⁴E wluan fenun nen o ci -a -blɪnan bɛ -a -sru, e 'yee sɔ 'si 'e da, ɛn e sɔ -tu 'si yaa -trɔa 'e -tien 'da. ⁵E 'yi 'sen 'kpɔngbo 'tu -ji, ɛn 'e -srɔnɔn 'cein -man 'foedɪ 'sia, te yaa man buuman sɔ nen -a -tien 'da bɛ -a.

⁶Zɪ e 'bɔ Simɔn Pieri da bɛ, ɛn 'bɛ laabu -yrɔ 'nan: «Minsan, yie 'an 'cein -man 'foeman?»

⁷En Zozi -a 'vɪ -yre 'nan: «'Wɪ nen an ci -a drenan 'gʊɛ yɪ'a -ci maan tu 'gʊɛ -a dɪ, 'pian yia -ci maan 'e 'fɔla 'da.»

⁸En Pieri 'e -yre 'nan: «Maan 'we 'man 'dɪ, yɪ'a 'li 'an 'cein -man foeman 'fo 'dɪ.»

Zozi 'e -yre 'nan: «-Te ma'an 'i 'cein -man 'foele dɪɛ, te i 'ka 'mɛn vɛ -a dɪ.»

⁹-A -nan nen Simɔn Pieri 'e Zozi lɛ 'nan: «Te 'yian 'cein 'saza 'man 'foe dɪ. Minsan, 'an 'pɛ 'lee 'an 'wulo nen 'gʊ, 'i o man 'foe 'nyian.»

¹⁰En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «Min nen 'e sru 'va bɛ, -a 'kɔlɛ pɛɛnɔn da a 'saun. -A cein -man 'saza nen yaa 'foeman. Ka ya 'saun, 'pian 'ka pɛɛnɔn 'cɛɛ dɪ.» ¹¹Min nen e 'ta -daa Zozi 'nɔnle 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ, Zozi -a -tɔa, -yee 'wean yaa 'vɪ 'nan, o pɛɛnɔn 'ka 'saun dɪ.

¹²Zɪ Zozi cɛɛn 'e -srɔnɔn 'cein -man 'foedɪ man bɛ, ɛn e 'yee sɔ 'wɪ 'nyian 'e da. E -nyran fenun -sru 'e 'pa 'ji, ɛn yaa laabu -wɔ 'nan: «'Wɪ nen maan drɛ 'cɛɛ 'gʊɛ, kaa -ci 'man? ¹³Kaan laabo Bali -le 'wɪ 'paazan, ɛn kaan laabo Minsan. Kaa ve 'e 'nɔan da, kɔɔ an ya -a. ¹⁴'An 'bɔ 'bɛ ci Bali -le 'wɪ 'paazan -a, ɛn mɛɛn ci Minsan -a, -yee 'wean -te an 'ka 'cein -man foe bɛ, 'ka cin cɛin -man 'foe 'nyian. ¹⁵'Wɪ -kɔɔn 'man wɪ nen man drɛ 'cɛɛ, 'dʊ -e 'ka drɛ 'le zɪ maan drɛ 'cɛɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ¹⁶Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪgɪ 'a 'nan, min 'suzan -dan 'ka 'mlian 'e 'tazan da dɪ. ɛn 'pasiazan -dan 'ka 'mlian min nen yaa 'pa 'sia bɛ -a da dɪ. ¹⁷'Winun zɪɛ kaa -tɔa 'siɛn. -Te ka 'ta 'wula 'da 'bɛ, Bali -le -fea a 'ka man.

¹⁸'Ka pɛɛnɔn 'cɛɛ maan ve dɪ. Minnun nɛn an o 'si 'va 'bɛ, an o -tɔa, 'pian 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, e ya 'lɛ 'e 'lɛ sɔɔ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min nɛn 'kʊ fɛ blɪ a 'e cin va bɛ,
e drɛ 'an 'nanmanzan 'a.»

¹⁹Maan ve 'cɛɛ 'vaa -e -a tʊ 'e bɔ. Tʊ nɛn 'wɪnʊn zɪɛ e dra 'man 'bɛ, -e min nɛn an cɪ -a bɛ 'ka -tɔ. ²⁰Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪɪ 'a 'nan, min nɛn maan 'pa 'sia bɛ, -te min nɛn yaa -pɛ 'kun bɛ, 'an 'bɔ nɛn -a san 'an 'pɛ 'kun. ɛn min nɛn yaan 'pɛ 'kun bɛ, te min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, -a 'bɔ nɛn -a san -a -pɛ 'kun.»

Zozi 'e 'nan Zudazi 'ta 'e -nɔan 'e 'nanmannɔn lɛ
(Mt 26.20-25; Mk 14.17-21; Lk 22.21-23)

²¹Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn -a ci baa 'ji. -A -nan nɛn yaa 'vɪ -wɛlɛ 'wein 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪɪɪ 'a 'nan, min -tʊ a 'ka yei, -yɛɛ 'an -nɔan 'an 'nanmannɔn lɛ.»

²²ɛn Zozi -srɛnɔn 'o yɪɛ 'tɔ 'o cin yɾa, kɔɔ min nɛn e cɪ -yɛɛ 'wɪ vɪnan bɛ, wa'a san tɔa dɪ. ²³Zozi -srɛzan 'tʊ nɛn Zozi -a ye 'yɪ 'kpa tɪɪɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'e -nyrandɪ Zozi 'bɔ 'srɔn 'kogo. ²⁴ɛn Simɔn Pɪɛrɪ 'wɪ 'tʊ drɛ -yɾɛ 'nan 'e laabu Zozi 'lɔ 'nan -tɪ nɛn Zozi 'bɔ -a ve.

²⁵Zozi -srɛzan zɪɛ, e tɛɛn 'ji Zozi kugu da, ɛn yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, -tɪ nɛn?»

²⁶Zozi 'e -yɾɛ 'nan: «Min nɛn an 'kpɔun pɔnɛn 'fɔdɪ -nɔn -yɾɛ 'bɛ, te -a san nɛn.» -A -nan nɛn Zozi 'kpɔun pɔnɛn 'si, yaa 'fɔ, ɛn yaa -nɔn Simɔn -pɪ Zudazi Karioti lɛ. ²⁷Zɪ Zudazi 'kpɔun pɔnɛn zɪɛ -a 'si bɛ, ɛn Satan -fɔ -a -sru.

Zozi 'e -yɾɛ 'nan: «'Wɪ nɛn i 'ta -a dra bɛ, 'i drɛ tada.» ²⁸Minnun nɛn o cɪ 'o -nyrandɪ waa fɛnʊn -sru 'bɛ, o -tʊ 'ka 'wɪ nɛn Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'man 'bɛ -a -ci manlɛ dɪ. ²⁹Zudazi 'kuan 'wee 'lala man, -yɛɛ 'wean min -mienun -a nrɔn 'o 'ji 'nan, Zozi -a 'vɪ -yɾɛ 'nan 'e 'kʊ fɛ nɛn e klɪ 'o man 'fɛdɪ fɛ -a bɛ -a 'lɔ. -Tɛ 'bɛ 'cɛɛ dɪ 'nan 'e 'kʊ fɛ -tʊ -nɔn 'yale -tɛnɔn lɛ. ³⁰Zudazi 'kpɔun pɔnɛn zɪɛ -a 'si, nʊn tɔɔn ɛn e 'bɔla bei 'nyɪandʊ klʊn va.

Zozi 'wɪ 'nyranman paa 'e -srɛnɔn 'ji

³¹Zɪ Zudazi bɔla bɛ, ɛn Zozi 'e 'nan: «Bɛ nɛn 'gʊɛ, Blamin -pɪ 'tɔ drɛ -dan 'mɛn, ɛn minnun Bali -le -dan ci ye Blamin -pɪ -le 'wean. ³²ɛn -te minnun Bali -le -dan ci 'yɪ Blamin -pɪ -le 'wean bɛ, -e Bali 'bɔ 'e 'pɪ 'tɔ drɛ -dan 'e 'bɔ 'a. -A -nan 'ka 'nyɪan mɔan dɪ -e 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

³³'Mɛn 'nennun, an ya tɪan ka yei tʊ 'wɛnnɛn 'a, 'pian ka -taa 'an -wɛɛlɛ. 'Wɪ nɛn maan 'vɪ Zuɪf 'nɔn lɛ bɛ, an 'cɛɛ 've 'nyɪan. Ka'a 'kolaman -e 'ka 'kʊ fɛnan nɛn an 'ta -ko bɛ -a -nan dɪ.

³⁴An -pɛɪ -trɛ -tɔa 'cɛɛ, -nyɾɛn 'nan 'ka cin yɪ 'yɪ 'lɛ zɪ an 'ka 'yɪ 'yɪ 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ³⁵-Tɛ 'ka cin ye 'yɪ 'bɛ, minnun pɛɛnɔn -taa -a -tɔlɛ 'nan ka ya 'an -srɛnɔn 'a.»

Zozi -a 'vɪ Pieri le 'nan e 'sia 'e -sru
(Mt 26.31-35; Mk 14.27-31; Lk 22.31-34)

36 Simɔn Pieri -a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, i 'ta -ko nyin zia?»

En Zozi 'e -yre 'nan: «Fenan nɛn an 'ta -ko tʊ 'gʊɛ -a bɛ, yi'a 'kolaman -e 'i -tra 'an -sru 'di, 'pian 'bɛ -sru, i -taa -sɔɔnlɛa 'an -sru.»

37 En Pieri -a laabu -yrɔ 'nyian 'nan: «Minsan, -mɛ 'le 'wean ma'an 'kolaman -e 'an 'kula 'i -sru tʊ 'gʊɛ -a di? 'An 'man a 'e wʊɔdi -e 'an 'ka 'yie 'wean.»

38 En Zozi 'e 'nan Pieri le 'nan: «Yia ve 'nan, 'i 'man a 'e wʊɔdi -e 'i 'ka 'men 'wean? 'Pian 'an 'bɔ 'an 've 'yie 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an 'tɔa di, 'vaa -e mannen tɛdɛ 'e 'wɪ.»

Zozi 'tʊwli 'bɛ cɪ Bali va -si -a

14 ¹ Zozi 'e 'nan 'e -srɔnɔn le 'nan: «Te 'ka 'ci 'e baa -ji 'mlɔnmlɔn dɪ! 'Ka yi -tera Bali da, ɛn 'ka yi -tera 'nyian 'an da! ² 'An 'tɪ 'le 'kɔnnɛn 'bɛ, -nyrannan 'kaga 'a -nan. An 'ta -ko 'ka -nyrannan 'man drɛlɛ. 'Te -nyrannan 'ka 'nan dɪɛ, 'te ma'an vɪlɛ 'cɛɛ dɪ. ³ -Yee 'wean -te an -kʊ ɛn an 'ka -nyrannan 'man drɛ bɛ, an -taa 'ka 'silɛ -e -kaa kʊ -nan nun. -Kaa -nyrannan -kɔan 'e cin va. ⁴ Fe nɛn an 'ta -ko -nan 'gʊɛ, -kaa -nan si -tɔa.»

⁵ En Toma 'e -yre 'nan: «Minsan, fɛ nɛn i 'ta -ko -nan bɛ, kʊ'a -nan si tɔa dɪ. Kʊa dra 'kɔ -e 'kʊ -nan si -tɔ?»

⁶ Zozi 'e -yre 'nan: «Mɛn cɪ -si -a, ɛn mɛn cɪ 'wɪ tɪglɪ 'a, ɛn mɛn cɪ 'belidi -a. Min 'ka 'kolaman -e 'e 'kʊ 'an 'tɪ 'va, te ya'a 'ciɛlɛa 'an 'va dɪ. ⁷ Min nɛn an cɪ -a bɛ kaa -tɔ, -yee 'wean kaan 'tɪ -tɔa. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ kaan 'tɪ 'yɪ, ɛn zɪ e cɪ bɛ, kaa -tɔdi 'sia.»

⁸ En Filipu 'e 'si 'va 'nan: «Minsan, 'i 'tɪ 'bɔ bɛ, 'i -kɔɔn 'kʊɛ, te 'kʊ 'ci 'sɔ.»

⁹ Zozi 'e -yre 'nan: «Filipu, an 'mɔn 'ka yei 'kaga, ɛn yia tian 'an 'tɔlɛ dʊv? Min nɛn yaan 'yɪ bɛ, te -a san 'an 'tɪ 'yɪ. -Mɛ 'le 'wean yia ve 'nan 'an 'tɪ -kɔɔn 'cɛɛ? ¹⁰ Yi'a yi 'tɛala 'da 'nan 'kʊ 'vale 'an 'tɪ 'a kʊ ya min -tʊwli 'a dʊv? 'Winun nɛn maan ve 'cɛɛ 'gʊɛ, ya'a 'sia 'an 'bɔ 'va dɪ. 'An 'tɪ 'bɔ nɛn kʊ ya -a min -tʊwli 'bɛ, -yɛɛ -ciala 'an 'va -e 'e 'yee 'winun 'lɛ sɔɔ. ¹¹ 'Ka yi -tera 'da 'nan 'kʊ 'vale 'an 'tɪ 'a kʊ ya min -tʊwli 'a. ɛn -te ka'a yi 'tɛala 'an da 'an 'lewei 'le 'wean dɪɛ, 'ka yi -tera 'an da, winun nɛn maan dra bɛ -yee 'wean. ¹² Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min nɛn e yi -tera 'an da bɛ, 'winun nɛn maan dra 'gʊɛ, -a san 'e 'dra 'nyian. -A -san -taa 'wɪ -dandan drɛlɛ e 'mlian 'mɛn vɛ da, kɔɔ an 'ta -ko 'an 'tɪ 'va. ¹³ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa laabo 'an 'tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a bɛ, maan dra, 'dʊ -e 'an 'tɪ 'tɔ 'e drɛ -dan 'mɛn 'wean. ¹⁴ -Te ka 'wɪ 'tʊ laabu 'an 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a bɛ, maan dra.»

Zozi 'e 'nan 'e -taa Bali lei 'saun 'a 'yee minnun da

¹⁵ «-Te kaan ye 'yi 'bɛ, 'an wei da nɛn 'ka 'ta wɔla. ¹⁶ Tɔɔn 'an 'tɪ tru "baa -e 'e 'ka 'pa 'vazan 'pa 'sia 'cɛɛ, -yɛɛ fo 'ka 'va 'li 'trilii. ¹⁷ 'Ka 'pa 'vazan

ziε Bali lei nen 'e 'wɪ tɪglɪ -kɔɔnman min lε bε -nyrɛn. Minnun nen 'trɛda 'wɪnɪn 'gʊɛ -nyrɛn waa yε 'yi "bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e drɛ -wee vɛ -a dɪ, kɔɔ o yra 'ka 'da 'zia dɪ, ɛn wa'a -tɔlɛ dɪ. 'Pian 'cee vɛ bɛ, "ka 'tɔ, kɔɔ e ya 'ka 'va, ɛn 'ka -taa 'dreɛ waa min -tuwli 'a. ¹⁸Ma'an 'ka 'tʊɛ 'ka 'saza 'le 'nɛn nen -a 'tɪ 'lee -a 'bʊ 'ka 'e da bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ. An lia 'an da 'ka 'va. ¹⁹E -fʊ tʊ "wɛnnɛn 'a, tɛ 'trɛda minnun 'ka 'nyian 'an 'yɛ dɪ. 'Pian 'cee vɛ bɛ, ka -taa -a yɪlɛ 'nan 'an yɪɛ a "man 'nyian 'e "pa 'ji. ɛn "cee yɪɛ 'fo "man 'nyian. ²⁰Tʊ ziε -a man nen kaa -tɔa 'nan 'an 'tɪ 'bɔ bɛ, kʊ ya -a min -tuwli. ɛn 'ka 'bɔ 'lee 'an 'bɔ bɛ, -kaa ya min -tuwli 'a. ²¹Min nen 'mɛn -pɛi -tɔ wɪnɪn -cin a "ji, tɛ e 'ta 'wɪla "da "bɛ, -a san 'bɛ 'an yɛ 'yi. Min nen yaan yɛ "yi "bɛ, 'an "tɪ -taa -a san yɪlɛ "yi, 'an 'bɔ an -taa -a san yɪlɛ "yi "nyian, ɛn 'an 'fli -kɔɔnman -yrɛ.»

²²ɛn -a -sruzan 'tʊ nen "nyian waa laabo Zudazi, tɛ Zudazi Karioti "cɛɛ 'bɛ 'a dɪɛ, 'bɛ laabʊ -yrɔ 'nan: «Minsan, -mɛ "le "wɛan 'i 'fli -kɔɔnman 'kʊɛ, ɛn yɪ'a 'i 'fli kɔɔnman 'trɛda minnun lɛ dɪ?»

²³ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Tɛ min 'an yɛ "yi tɛ e 'ta 'wɪla 'an wɛi da bɛ, -a -nan nen 'an "tɪ -taa -a san yɪlɛ "yi. Tɔɔn 'kʊ 'vale 'an "tɪ "a bɛ, kʊ -taa "talɛ -a san va -e 'kʊ -nyran "va. ²⁴'Pian min nen ya'an yɛ "yi "dɪɛ, ya'a 'ta wɪla 'an wɛi da dɪ. Wɛi nen ka cɪ -a mannan 'gʊɛ, ya'a 'sia 'an 'va dɪ, 'pian 'an "tɪ 'nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a va nɛn e "sia.

²⁵'Wɪnɪn 'gʊɛ maan tin "baa 'cɛɛ tɛ an ya tian 'ka yɛi. ²⁶'An "tɪ -taa "talɛ 'ka 'pa 'vazan 'a 'an 'lɛji, Bali lei 'saun nen. -Yɛɛ 'wɪ pɛɛnɔn nen maan 'vɪ bɛ -a -cin -tɔa 'ka 'ji, ɛn -yɛɛ -ci "sia 'cɛɛ.

²⁷'Ka 'fʊ -trɔɔ, 'mɛn -fʊdɪ -trɔɔ bɛ, maan -nɔn 'cɛɛ. Ma'an -fʊdɪ -trɔɔ vɛ 'ka 'man "le 'nan 'trɛda minnun -a vɛ 'ka man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ. Tɛ nyɛn 'e 'ka 'cɛn dɪ, ɛn tɛ "klan 'e 'ka 'tɛ dɪ.

²⁸Maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, an "ta -ko -e 'an li 'an da "nyian 'ka 'va. "Tɛ kaan yɛ "yi "bɛ, "tɛ 'ka 'ci "nranman, kɔɔ an "ta -ko 'an "tɪ 'va, ɛn 'an "tɪ -dan "mlian 'an da. ²⁹'Wɪnɪn ziε, maan 'vɪ 'cɛɛ 'vaa -e -a drɛ tʊ 'e bɔ. 'Dʊ -e "yɛɛ vɪnan 'e drɛ bɛ, -e 'ka yɪ -tɛra 'an da. ³⁰'Mɛn tʊ 'ka "nyian "kaga -e 'an 'wɪ tin 'ba 'cɛɛ dɪ, kɔɔ Satan nen e 'trɛ 'gʊɛ -a "paala bɛ, e ya -tanɛn. -Yɛɛ 'plɛblɛ 'ka 'an da dɪ, ³¹'pian -e 'trɛda minnun 'o -tɔ 'nan, 'an "tɪ yɛ "yi "bɛ, 'wɪ nen yaa 'vɪ 'mɛn bɛ an 'ta 'wɪla "da.

'Ka 'wɪlan lou, -kaa kʊ!»

Zozi -kɔnnɛn "tʊ -fɔ yɪba 'lee 'e pɛ 'nennun da

15 ¹Yaa vɪdɪ 'sia -wɛlɛ 'nan: «Mɛɛn cɪ rɛzɛn yɪba 'kpa -a, ɛn 'an "tɪ 'bɛ cɪ min nen e rɛzɛn 'bɔ 'ta bɛ -a. ²'An pɛ 'nennun nen wa'a 'baa dɪɛ, 'an "tɪ o "cɛɛn, ɛn 'an pɛ 'nennun nen o baa "bɛ, 'an "tɪ "o man dra 'dʊ -e 'o ba 'kpa "kaga. ³Cɛɛ cɪ 'an pɛ 'nennun nen o -taa "balɛ "kaga "bɛ waa, kɔɔ 'wɪ nen maan paa 'ka 'ji 'gʊɛ, e 'ka drɛ 'saun 'va. ⁴'Ka 'fʊ 'ka lɛadɪ 'an man tɛ -kaa ya min -tuwli 'a. Yɪba "pɛ 'ka 'kɔlaman -e 'e ba 'e 'saza, tɛ e 'ka

'e leadı yiba 'bɔ man dɪ. -A -tuwli 'nɛn 'nyian 'cee vɛ -a, -te ka'a 'fulɛ 'ka leadı 'an man dɪɛ, ka'a 'kɔlaman 'wɪ 'tʊ dɾɛdɪ -a dɪ.

5 Mɛɛn cɪ rɛzɛn yiba 'a, ɛn cɛɛ cɪ 'an pɛ 'nɛnnun -a. Min nɛn e -fʊ 'e leadı 'an man bɛ, kʊ 'vale -a kʊ dra min -tuwli 'a. -A san -kɔan 'le yiba 'pɛ nɛn e baa 'kaga 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. -Yɛɛ cɪ 'nan -te ma'an 'palɛ 'ka 'va dɪɛ, ka'a 'kɔlaman 'wɪ 'tʊ dɾɛdɪ -a dɪ. 6 Min nɛn ya'a -fulɛ 'e leadı 'an man dɪɛ, waa -tua bei. -A san a 'le 'nan yiba 'pɛ nɛn waa cɛɛn ɛn waa tuv bei 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. E -kaa, waa 'siala -e 'o -fɔ 'tɛa. 7 -Te ka -fʊ 'ka leadı 'an man, ɛn 'an wei -cin -fɔla 'ka 'ji bɛ, fɛ oo fɛ nɛn ka cɪ 'va 'bɛ, 'ka laabu 'an 'tɪ 'lɔ, yaa -nɔan 'cɛɛ. 8 -Te ka ya 'le 'nan yiba 'pɛ nɛn e baa 'kaga 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ bɛ, 'an 'tɪ 'tɔ dra -dan. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan ka ya 'an -srunɔn 'a.

9 Zɪ 'an 'tɪ 'an ye 'yi 'bɛ, -a da nɛn an 'ka ye 'yi. 'Ka 'fʊ 'ka leadı 'an man -e 'an 'ka yɪ 'yi. 10 -Te ka 'ta 'wula 'mɛn -pɛi -tɔ winun da bɛ, an 'ka ye 'yi. An 'bɔ 'nyian, 'an 'ta wula 'an 'tɪ 'le -pɛi -tɔ winun da ɛn yaan 'yɪ 'yi.

11 'Winun zɪɛ maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan -e cɪ 'nrandɪ nɛn an 'lɔ 'gʊɛ -e 'kɔn 'nyian 'cee 'lɔ. -E 'cee vɛ 'e 'ciula 'da 'fo. 12 'Mɛn -pɛi -tɔ wɪ nɛn 'nan, 'ka cin yɪ 'yi 'le zɪ an 'ka ye 'yi 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. 13 Yɪdɪ 'yi 'nɛn e 'mlian yɪdɪ 'yi pɛɛnɔn da bɛ, -nyrɛn 'nan min 'e 'wɪ 'man -e 'e 'ka 'e beenun 'pa 'ji. 14 -Te ka 'ta 'wula 'wɪ nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ -a da bɛ, te ka ya 'an beenun -a. 15 Ma'an 'nyian 'ka laabo 'an 'sunɔn dɪ, 'pian an 'ka laabo 'an beenun. Min 'suzan 'ka 'e 'tazan dɾɛ wɪ tɔa dɪ, 'pian 'wɪ pɛɛnɔn nɛn maan 'man 'an 'tɪ 'da bɛ, maan 'vɪ 'cɛɛ, -yɛɛ 'wɛan an 'ka laabo 'an beenun. 16 'Ka 'bɔ 'cɛɛ 'an 'si 'va ɛn ka sɔɔnla 'an -sru 'dɪ, 'pian mɛɛn 'ka 'si 'va. An 'ka 'si 'va 'nan -e 'ka 'nyranman 'pa, -e 'ka dɾɛ yiba 'pɛ nɛn e baa 'kaga 'bɛ -a. 'Cɛɛ 'nyranman 'nɛn 'ka 'fo 'e 'tun 'dɪ. -Te kaa dɾɛ zɪɛ, fɛ pɛɛnɔn nɛn kaa laabo 'an 'tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a bɛ, yaa -nɔan 'cɛɛ. 17 'Winun nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ 'gʊɛ, 'ka 'ta wula 'da 'dʊ -e 'ka cin yɪ 'yi.»

'Tɾɛda minnun 'naan Zozi 'lee 'e -srunɔn man

18 «'Tɾedanɔn 'naan 'ka man, 'pian 'ka -tɔ 'nan o 'nan 'an man 'ka 'lɔ 'e 'flin. 19 'Te ka ya 'le 'tɾedanɔn 'zʊ bɛ, 'te o 'ka ye 'yi 'le 'o 'va minnun zʊ. 'Pian an 'ka 'si o yei, ɛn ka 'ka 'nyian 'tɾɛdave -a dɪ, -yɛɛ 'wɛan o 'naan 'ka man. 20 'Wɪ nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -a -cin 'e 'fɔla 'ka 'ji. Maan 'vɪ 'nan, min 'suzan -dan 'ka 'mlian 'e 'tazan da dɪ, -yɛɛ 'wɛan -te minnun 'te 'pa 'an da bɛ, 'ka -tɔ 'nan o 'tɛ 'paa 'nyian 'cee 'da. -Te minnun 'ta 'wula 'an wei da bɛ, 'ka -tɔ 'nan o 'ta wula 'nyian 'cee 'wei da. 21 'Winun pɛɛnɔn zɪɛ waa dra 'cɛɛ, ka ya 'mɛn vɛ -a -le 'wɛan. Min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, wa'a tɔa dɪ, -yɛɛ 'wɛan nɛn waa dra. 22 'Te ma'an 'talɛ -e 'an 'wɪ tin 'ba -wɛɛ 'dɪɛ, 'te o 'ka 'wɪ 'wɪdɪ 'dɾɛnɔn 'a dɪ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, -wɛɛ 'wɪ 'pa 'dave pee 'ka 'dɪ. 23 Kɔɔ min nɛn e 'naan 'an man bɛ, te -a san 'nan 'nyian 'an 'tɪ 'man. 24 'Winun nɛn min -tʊ 'ka tian 'li -a dɾɛɛ dɪɛ, 'te ma'an dɾɛɛ o yie man dɪɛ, 'te o 'ka 'wɪ 'wɪdɪ 'dɾɛnɔn 'a dɪ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, waan dɾɛ winun

'yɪ, te o 'naan tian 'ku 'vale 'an 'tɪ 'a 'ku man. ²⁵Wɪ zɪɛ e dra 'nan -e 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ -wee -pei 'fluba 'ji bɛ 'e 'lɛ sɔɔ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Minnun 'nan 'an man te -a -ci 'ka 'dɪ.»

²⁶Tɔ nɛn an -ko 'an 'tɪ 'va bɛ, an 'ka 'pa 'vazan 'paa -sia. Bali lei nɛn, e 'sia 'an 'tɪ 'va, ɛn e 'wɪ tɪɣl 'ci 'sia min lɛ. -Te e -ta bɛ, -yɛɛ 'an 'nan wɪ vɛ. ²⁷Ka 'bɔ 'nyian, cɛɛ 'an 'nan wɪ vɛ minnun lɛ. Kɔɔ -e 'e 'sia 'mɛn 'nyranman pou sianan 'trilii -e 'e bɔ cɛɛɣu yi -a bɛ, ka -fu 'an 'srɔn.

16 ¹Wɪnun 'gʊɛ maan 'vɪ cɛɛ 'nan -e 'wɛɛ vɪnan 'o 'tɛ 'paa 'ka da bɛ -e 'ka vɪlɛ 'ka 'si 'an -sru 'dɪ. ²Minnun -taa 'ka 'pinlɛ 'wee cin yɪ 'kɔnnun -ji. ɛn tɔ -mie -taa 'bɔlɛ bɛ, minnun 'ka -tɛɛman, te o 'ci 'nrɔnman 'nan 'o ya Bali 'sunan. ³Wɪnun zɪɛ waa dra, kɔɔ wa'an 'tɪ 'tɔa dɪ, ɛn wa'an 'tɔa dɪ.

⁴Wɪnun zɪɛ maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan -te -a -tɔ 'bɔ bɛ, -e 'an wei -cin 'e 'trɔa 'ka 'ji. Ma'an vɪlɛ 'cɛɛ -a pou sianan 'dɪ, kɔɔ te an ya 'ka yei.»

Zozi 'e 'nan Bali lei 'saun -taa 'wɪ tɪɣl 'ci 'sile

⁵«Bɛ nɛn 'gʊɛ, an 'ta lia 'an da min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a va. 'Wɪ zɪɛ maan 'vɪ 'cɛɛ, ɛn min -tɔ 'ka yɪlɛ 'ka yei -e 'e laabɔ 'an 'lɔ 'nan nyin zia nɛn an 'ta -ko dɪ. ⁶Pian zɪ an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'cɛɛ bɛ, ɛn 'ka 'ta drɛ 'trɔdrɔ. ⁷Maan vɛ 'cɛɛ 'wɪ tɪɣl 'a 'nan, e ya 'cɛɛ 'wɪ 'yi 'a -e 'an 'ku. Kɔɔ -te ma'an 'kʊlɛ dɪɛ, 'ka 'pa 'vazan 'ka 'taa dɪ. 'Pian -te an -kʊ bɛ, maan 'paa -sia 'cɛɛ.

⁸-Te e -ta bɛ, 'wɪ nɛn e ci 'wɪ 'wlɪdɪ 'a bɛ 'lee 'wɪ nɛn e ci 'wɪ tɪɣl 'a bɛ 'lee Bali -lɛ tin 'badɪ bɛ, -yɛɛ -ci -kɔnnman 'trɛdanɔn lɛ. ⁹-Wee 'wɪ 'wlɪdɪ 'nɛn 'nan wa'a yi 'teala 'an da dɪ. ¹⁰Bali -lɛ 'wɪ tɪɣl drɛdɪ nɛn 'nan an lia 'an da 'an 'tɪ 'va, ɛn ka'a 'nyian 'an 'ye dɪ. ¹¹Bali -lɛ tin 'badɪ nɛn 'nan Satan nɛn e 'trɛ 'gʊɛ -a 'paala bɛ tin -tɛ 'da.

¹²'Wɪ 'kaga 'a -e 'an vɪ 'cɛɛ, 'pian ka'a 'kɔlaman -e 'ka -ci man tɔ 'gʊɛ -a dɪ. ¹³Bali lei nɛn e 'wɪ tɪɣl 'ci 'sia min lɛ bɛ, -te e -ta bɛ, -yɛɛ 'wɪ tɪɣl pɛɛnɔn 'ci 'sia 'cɛɛ. Ya'a 'wɪ 'vɛ 'e 'bɔ 'lɛ 'pleblɛ 'a dɪ, 'pian 'wɪ nɛn yaa man bɛ, -nyrɛn yaa vɛ minnun lɛ. 'Wɪ nɛn e -taa 'drele -kɔɔbli bɛ, -nyrɛn yaa -ci 'sia minnun lɛ. ¹⁴-Yɛɛ 'mɛn -dan ci -kɔnnman minnun lɛ, kɔɔ 'wɪnun nɛn e -taa -a vɪlɛ 'cɛɛ bɛ, e 'sia an 'va. ¹⁵Fɛ pɛɛnɔn nɛn e ci 'an 'tɪ 'lɔ bɛ, te e ya 'mɛn vɛ -a 'nyian, -yɛɛ 'wean maan 'vɪ 'nan, 'wɪnun nɛn yaa vɛ 'cɛɛ bɛ, e 'sia 'an 'va.»

Zozi 'e 'nan ci 'nrandɪ -taa 'e -srunɔn 'lɔ

¹⁶Zozi -a 'vɪ 'nyian 'nan: «Tɔ -fu 'wɛnnɔn -e 'ka vɪlɛ 'kaan yɪ 'nyian dɪ, ɛn tɔ 'wɛnnɛn 'a 'nyian -e 'kaan yɪ.»

¹⁷Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn -a -srunɔn -mienun 'wɪ vɪdɪ 'sia o cin yei. Waa 'vɪ 'nan: «'Wɪ nɛn yaa 'vɪ -cɛɛ 'gʊɛ, -a -ci nɛn 'nɔn? Yaa 'vɪ 'nan, tɔ -fu 'wɛnnɔn -e 'ka vɪlɛ 'kaan yɪ 'nyian dɪ, ɛn tɔ 'wɛnnɛn 'a 'nyian -e 'kaan yɪ. ɛn yaa 'vɪ 'nyian 'nan an 'ta -ko 'an 'tɪ 'srɔn. ¹⁸Tɔ 'wɛnnɛn 'bɔ nɛn yaa vɛ 'gʊɛ -a -ci nɛn 'nɔn? 'Wɪ nɛn e ci 'vale 'e vɛ bɛ, -ka'a -ci maan dɪ.»

¹⁹Zozi -a -tɔ 'nan o ya 'vale 'o 'wɪ zɪɛ -a -ci laabo 'e 'lɔ, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan tʊ -fʊ 'wɛnnɔn, te ka'a 'nyian 'an 'ye dɪ ɛn tʊ 'wɛnnɛn 'a 'nyian -e 'kaan yɪ. 'Wɪ zɪɛ -a da nɛn ka 'wɪ laabo 'ka cin lɔ 'gʊ? ²⁰Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, ka -taa 'wuɔɛ 'kpa tɪglɪ, 'pian te 'trɛdanɔn 'le 'ci 'nranman. 'Ka 'ta dra -trɔdrɔ, 'pian 'cee ta drɛdɪ -trɔdrɔ zɪɛ e limlan 'da ci 'nrandɪ -a. ²¹'Ka 'ci 'nrɔn -pɔnzɔn da. -Te -yee 'nɛn 'ya tʊ 'bɔ bɛ, -a ta dra -trɔdrɔ, kɔɔ -yee yɾa yɪdɪ 'bɔ. 'Pian -te e 'nɛn 'bɔ 'ya bɛ, -e 'yee yɾa yɪdɪ -cin 'e 'san 'ji. -A ci 'nranman 'sɪɛn 'nan 'e min 'bɔla 'trɛda. ²²-A -tʊwli 'nɛn 'nyian 'cee vɛ -a. Tʊ 'gʊɛ -a bɛ 'ka 'ta a -trɔdrɔ, 'pian an 'ka yɪ pee wo -e 'ka 'ci 'e 'nran. ɛn min -tʊ 'ka 'kɔlamɔn -e 'e ci 'nrandɪ zɪɛ -a 'si 'ka 'lɔ dɪ. ²³Tʊ zɪɛ -a man bɛ, ka'a 'nyian 'wɪ 'tʊ laabo 'an 'lɔ dɪ.

Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, fɛ nɛn kaa laabo 'an 'tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a bɛ yaa -nɔan 'cɛɛ. ²⁴Ka'a tian fɛ -tʊ laabʊɛ 'an 'tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a dɪ. 'Ka laabʊ -yɾɔ, yaa -nɔan 'cɛɛ -e 'cee ci 'nrandɪ 'e 'ciɫa 'da 'fo.»

Zozi 'e 'nan 'e -srɛnɔn 'o -pɔan 'kun

²⁵«'Wɪnʊn zɪɛ, maan 'vɪ 'cɛɛ -kɔnnɛn 'ji. Tʊ -tʊ -taa 'bɔɛ, te ma'an 'nyian 'wɪ tin 'baa 'cɛɛ -kɔnnɛn 'ji dɪ, 'pian 'an 'tɪ 'le 'wɪ tin 'baa 'cɛɛ 'weɪn. ²⁶Tʊ zɪɛ -a man bɛ, 'ka fɛ laabʊ 'an 'tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a. 'An 'bɔ 'cɛɛ 'an 'tɪ trʊ 'baa -yee fɛ -nɔndɪ 'cɛɛ -a dɪ, ²⁷kɔɔ 'an 'tɪ 'bɔ 'ka ye 'yi, kaan 'yɪ 'yi 'le 'wean. Kaan ye 'yi, ɛn ka yɪ -tɛala 'da 'nan an 'si Bali va, -yee 'wean 'an 'tɪ 'bɔ 'ka ye 'yi. ²⁸An 'si 'an 'tɪ 'va, ɛn an -ta 'trɛ 'gʊɛ -a da. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, an 'ta 'sia 'trɛda -e 'an li 'an da 'an 'tɪ 'va.»

²⁹ɛn -a -srɛnɔn 'e 'nan -yɾɛ 'nan: «I ya 'wɪ tin 'banan 'mɛn 'e 'ci -a 'weɪn te e 'ka -kɔnnɛn 'ji dɪ. ³⁰'Bɛ nɛn 'gʊɛ, kʊa -tʊ 'mɛn 'nan i 'wɪ pɛɛnɔn -tɔa. 'Wɪ nɛn kʊ cɪ 'vale 'kʊ laabo 'i 'lɔ bɛ yia -tɔa, te kʊ'a tian -a laabʊɛ dɪ. -Yee 'wean kʊ yɪ -tɛala 'i da 'nan i 'si Bali va.»

³¹ɛn Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Ka yɪ -tɛala 'an da, 'bɛ a zɪ. ³²'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, tʊ -tʊ -taa 'bɔɛ, 'ka pɛɛnɔn fuɪmlan 'man -e min -tʊ 'e 'kʊ 'e 'lɛ zia. -A tʊ 'bɔ 'bɔ 'va. Tʊ zɪɛ -a man nɛn kaan 'tʊɛ 'an -tʊwli. 'Pian an 'ka 'an -tʊwli 'dɪ, kɔɔ 'an 'tɪ -kɔan 'an 'srɔn.

³³An -fɔ 'e 'flin an 'wɪnʊn pɛɛnɔn 'gʊɛ -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan -e 'ka 'fʊ -trɔɔ, -e -kaa drɛ min -tʊwli 'a -le 'wean. Ka -taa 'ka yɾa yɪɫ 'trɛda, 'pian 'ka -pɔan 'e 'sɔ, an 'trɛda 'pleblɛ pɛɛnɔn klɪ.»

Zozi Bali trʊ 'ba 'e -srɛnɔn lɛ

17 ¹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, 'e yɾa -tɔ laji, ɛn e 'nan: «'An 'tɪ, -a tʊ 'bɔ. 'An 'bɔ nɛn 'i 'pɪ -a bɛ, 'yian 'tɔ drɛ -dan, -e 'mɛɪn 'tɔ drɛ -dan 'nyian. ²I 'pleblɛ 'nɔn 'mɛn, ɛn yian 'plɔ fɛ pɛɛnɔn 'ta lou, -yee 'wean minnʊn nɛn i o -nɔn 'mɛn bɛ, an 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan -wɛɫ. ³'Belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, -nyɾɛn 'nan, min 'e 'i 'tɔ, 'nan 'i 'bɔ 'tʊwli yɪɛ cɪ Bali tɪglɪ 'a, ɛn 'an 'bɔ Zozi Crɪzi nɛn yian 'pa 'sia bɛ

min 'e 'an 'tɔ. ⁴Mɛin 'tɔ drɛ -dan 'trɛda, ɛn 'nyranman nɛn yia -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa bɛ, maan 'lɛ sɔɔ. ⁵Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'an 'tɪ, 'yian drɛ -dan 'i 'srɔn 'nun. Zɪ an cɪ -dan 'i 'srɔn 'nun 'e 'cɛn, tɛ 'trɛ 'ka tian dɪɛ, 'yian drɛ -a 'e 'pa 'ji.

⁶Zɪ i cɪ bɛ, maan -ci 'si minnɔn nɛn i o 'si 'va 'trɛdanɔn yɛi ɛn i o -nɔn 'mɛn bɛ -wlɛ. O ya 'yie vɛ -a, ɛn i o -nɔn 'mɛn. O 'ta 'wɔla 'i wei da, ⁷ɛn waa -tɔ 'mɛn 'nan, fɛ pɛɛnɔn nɛn yia -nɔn 'mɛn bɛ, e 'sia 'i 'va 'kpagba. ⁸-Yɛɛ cɪ 'nan weinun nɛn yia -nɔn 'mɛn bɛ, maan 'vɪ -wlɛ ɛn waa 'sia 'da. Waa -tɔ 'nan 'wɪ tɪɪl an 'si 'i 'va, ɛn o yi -tɛra 'da 'nan yie 'an 'pa 'sia.

⁹-Wee "wean nɛn an cɪ 'i trʊ 'banan. An 'ka 'i trʊ 'banan 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'lɛ "wean dɪ. 'Pian minnɔn nɛn i o -nɔn 'mɛn bɛ, -wee "wean nɛn an cɪ 'i trʊ 'banan, kɔɔ o ya 'yie vɛ -a. ¹⁰Minnɔn pɛɛnɔn nɛn o cɪ 'mɛn vɛ -a bɛ, o ya 'yie vɛ -a. ɛn minnɔn nɛn yie vɛ -a bɛ, o ya 'mɛn vɛ -a, -wee "wean nɛn 'an 'tɔ drɛ -dan. ¹¹An "ta "sia 'trɛda -e 'an 'lɔ 'i 'va nun tɛ "o 'ya wɔ 'trɛda 'gʊ. An "tɪ 'nɛn e ya 'saun bɛ, 'i 'tɔ nɛn yia -nɔn 'mɛn bɛ -yɛɛ 'plɛblɛ 'a, 'i yie 'tɔ o va, 'dʊ -e -kaa fʊ waa -tʊwli "lɛ zɪ 'kʊ cɪ 'yia min -tʊwli "a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹²Tʊ nɛn tɛ an ya o va 'trɛda bɛ, 'an yie 'tɔ o va, 'i 'tɔ nɛn yia -nɔn 'mɛn bɛ, -yɛɛ 'plɛblɛ 'a. Min -tʊwli 'ka 'sanlɛ dɪ, -tɛ yaa 'sileɛ min -wɪdɪ "a dɪɛ. -Yɛɛ 'san 'nan -e Bali wei nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ 'e 'lɛ sɔɔ.

¹³Bɛ nɛn 'gʊɛ an "ta 'lɔ 'i 'va, ɛn 'wɪnɔn 'gʊɛ maan vɛ trɛda 'gʊ 'nan -e ci "nrandɪ nɛn 'an 'lɔ bɛ, 'e 'kɔn 'nyian -wee 'lɔ 'e 'ciɪladɪ "da "fo. ¹⁴I wei bɛ, maan 'vɪ -wlɛ, -yɛɛ "wean 'trɛdanɔn 'nandɪ 'sia o man. O 'nandɪ 'sia o man 'nan o 'ka 'nyian 'wee vɛ -a dɪ, "lɛ zɪ an 'ka -wee vɛ -a dɪɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹⁵An 'ka 'i trʊ 'banan 'nan 'i o 'si 'trɛdanɔn yɛi "dɪ. An ya 'i trʊ 'banan 'pian 'nan, 'i yie 'tɔ o va Satan nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "paa 'nyranman -a bɛ -yɛɛ "wean. ¹⁶O 'ka 'trɛdave -a dɪ, "lɛ zɪ an 'ka 'trɛdave -a dɪɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹⁷I 'wɪ tɪɪl -kɔɔn -wlɛ -e 'o drɛ 'yie vɛ -a "fo. 'Wɪ tɪɪl zɪɛ 'i wei nɛn. ¹⁸Zɪ yian 'pa 'sia 'trɛda bɛ, -a -tʊwli "nɛn 'nyian an o 'pa 'sia 'trɛda. ¹⁹An 'fli -nɔan -e 'an 'ka -wee "wean, 'dʊ -e 'o drɛ 'yie vɛ -a "fo.

²⁰-Wee "wean nɛn an ya 'i trʊ 'banan, ɛn minnɔn nɛn o yi -tɛra 'an da o wei -lɛ "wean bɛ, an ya 'i trʊ 'banan 'nyian -wee 'wɪ man. ²¹An ya 'i trʊ 'banan 'nan -e 'o drɛ min -tʊwli "a. An "tɪ, 'o 'kɔn 'o lɛadɪ 'kʊ man, "lɛ zɪ 'kʊ 'vale 'yia, kʊ ya min -tʊwli "a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. 'O drɛ min -tʊwli "a -e 'trɛdanɔn 'o -tɔ 'nan yie 'an 'pa 'sia. ²²An o drɛ -dan "lɛ zɪ yian drɛ -dan bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. An o drɛ -dan 'nan -e 'o drɛ min -tʊwli "a, "lɛ zɪ kʊ cɪ 'yia min -tʊwli "a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ²³Kʊ ya waa min -tʊwli "a, ɛn kʊ ya 'yia min -tʊwli "a 'nan -e 'o drɛ min -tʊwli "a 'kpa tɪɪl. 'E drɛ zɪɛ -e 'trɛdanɔn 'o -tɔ 'nan, yie 'an 'pa 'sia, ɛn i o ye "yi "lɛ zɪ yian ye "yi "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

²⁴An "tɪ, minnɔn pɛɛnɔn nɛn i o -nɔn 'mɛn bɛ, an ya "va 'nan 'kʊ 'kɔn waa fɛnan nɛn an -kɔan "bɛ -a -nan. An ya "va 'nan 'o 'mɛn -dan ci yɪ. Yian drɛ -dan, kɔɔ yian 'yɪ "yi, tɛ yi'a tian 'trɛ drele dɪ. ²⁵An "tɪ, i ya tɪɪl.

'Tredanɔn 'ka 'i 'tɔa dɪ, 'pian 'an 'bɔ 'meɪn -tɔa. En 'an -srɔnɔn 'o 'tɔ 'nyian 'nan yɪe 'an 'pa 'sia. ²⁶Zɪ i cɪ bɛ, maan kɔɔn -wɛ, en maan -kɔɔnman tian -wɛ, 'nan -e 'o cin yɪ 'yi 'le zɪ yian ye 'yi "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, te ku ya waa min -tuwli "a.»

Zuif 'nɔn 'tanɔn Zozi 'kun

(Mt 26.47-58; Mk 14.43-50, 53-54; Lk 22.47-54)

18 ¹Zɪ Zozi cɛɛn Bali tru 'badɪ man bɛ, en 'o 'vale 'e -srɔnɔn 'a, o -ku 'yi nen waa laabo Cedron bɛ -a -sru. Fei -tʊ a fɛ zɪe -a -nan, -a da nen o -ku. ²Zozi 'lee 'e -srɔnɔn 'o cin ye 'e 'cɛn fɛ zɪe -a -nan, -yee "wean Zudazi nen e 'ta -daa Zozi 'nɔnɛ 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ, yaa -nan -tɔa.

³'Sounja 'pa 'tʊ 'lee minnun nen Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn o 'pa 'sia bɛ, Zudazi -trɔa o 'lɛ, en e -ku waa fei zɪe -a da. "Wɛɛ vɪnan 'o 'ku bɛ, sɔɔannun a -wɔ, -kannennun a -wɔ, en -kuli -tan fenun a -wɔ.

Zɪ o 'bɔla bɛ, ⁴en Zozi 'ku o 'lɛ, te e 'wɪ nen e 'ta -daa "bɔlɛ "man "bɛ -a -tɔa, en yaa laabu -wɔ 'nan: «-Tɪ nen -kaa -weɛman?»

⁵O 'nan -yrɛ 'nan: «Nazaretɪ min Zozi nen kʊa -weɛman.»

En Zozi 'e -wɛ 'nan: «An 'bɔ nen 'gʊ.»

Zudazi nen e Zozi 'bɔ 'nɔn 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ e ya o yei. ⁶Zɪ Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan, 'e 'bɔ nen 'gʊɛ, o -ku 'o koda en o tiila "tra.

⁷-A -nan nen Zozi -a laabu "nyian -wɔ 'nan: «-Tɪ nen kaa -weɛman?»

En o -yrɛ 'nan: «Nazaretɪ min Zozi nen.»

⁸Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va 'nan 'an 'bɔ nen 'gʊ. -Yee "wean -te maan nen ka cɪ 'an -weɛnan bɛ, ka minnun 'gʊɛ o 'tʊ 'o 'ku.»

⁹Zɪ 'wɪ nen Zozi -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ 'e 'lɛ sɔɔ zɪe. Yaa 'vɪ 'e 'cɛn 'nan: «Minnun nen i o -nɔn 'mɛn bɛ, o va min -tuwli 'ka 'sanlɛ dɪ.»

¹⁰-A -srɔzan nen Simɔn Pieri -a bɛ, sen a -yrɔ, yaa 'sʊ 'e 'kɔlɛ 'ji, en e Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tʊ -pɛ 'yi "da "trɔɛn cɛɛn. Min zɪe waa laabo Maku.

¹¹En Zozi 'e Pieri lɛ 'nan: «'I 'yie sen wʊ 'e 'kɔlɛ 'ji! 'Kulenɛn nen yra yɪdɪ cɪ -ji 'gʊɛ, 'an 'tɪ -a 'plɔ 'mɛn, ma'an ve "man 'cɛɛɛ dɪ.»

¹²'Sounjanun 'lee 'o 'tazan 'lee minnun nen Zuif 'nɔn 'tanɔn o 'pa 'sia bɛ, o Zozi 'kun, waa yɪ, ¹³en o -ku -a 'e tɛdɛ min -tʊ nen waa laabo Ane bɛ -a va. Waa nan 'tɪ laabo Kaifa, -yɛɛ cɪ lɛ 'bɔ zɪe -a -ji Bali -pannɔn 'tazan -a.

¹⁴Kaifa zɪe, -yɛɛ 'wɪ tin 'ba "nen Zuif 'nɔn 'tanɔn lɛ. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan, -a 'yi mlin -e min -tuwli 'e min pɛɛnɔn 'leji -ka wʊ.

Pieri yɔɔ "da 'nan 'e 'ka Zozi -srɔzan 'a dɪ

(Mt 26.69-70; Mk 14.66-68; Lk 22.55-57)

¹⁵Simɔn Pieri 'lee Zozi -srɔzan 'tʊ, 'bɛ sɔɔnla Zozi 'bɔ -sru. Zozi -srɔzan 'tʊ zɪe Bali -pannɔn 'tazan 'bɔ -a -tɔa. -Yee "wean -yɛɛ wlala 'o 'vale Zozi 'a Bali -pannɔn 'tazan 'bɔ 'lɛ -klɔn -ji. ¹⁶'Pian Pieri 'e -fʊv bei -klɔn -yrɛ 'nen.

-A -sruzan 'tu be, e 'li 'e da, en e 'wɪ tin 'ba lɪmɔn nɛn 'e yie -tɔa -klɔn 'bɔ -yrɛ 'nɛn "bɛ -yrɛ.

Tɔɔn, en e -si -nɔn Pieri lɛ, ¹⁷yaa laabu Pieri -lɔ 'nan: «Bii 'gʊɛ, -a -sruzan 'tu nɛn 'nyian 'yie "a?»

En Pieri 'e 'nan -yrɛ 'nan: «An 'ka -a -sruzan 'a dɪ.»

¹⁸Bali -pannɔn 'tazan 'bɔ 'sɔnɔn 'lee 'sounjanun nɛn -nan bɛ, o 'tɛ 'fɔ 'nɛn, en waa si -fɔ trun -taa "le "wean. Pieri -tɔ o va, en e 'tɛ "klandɪ 'sia.

Bali -pannɔn 'tazan Ane 'wɪ laabu Zozi 'lɔ

¹⁹Bali -pannɔn 'tazan 'wɪ laabu Zozi 'lɔ. Yaa laabu -yrɔ -a -srɔnɔn da, en yaa laabu -yee 'wɪ "paadɪ da.

²⁰En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «An 'wɪ tin 'ba min pɛɛnɔn yie man, en yi pɛɛnɔn man te an 'wɪ "paaman minnɔn ji Bali tru 'ba 'kɔnnɔn -ji 'lee Bali -pan 'kɔnnɔn nɛn Zuif 'nɔn o cin ye -ji bɛ -a -ji. Ma'an 'wɪ 'tu drɛlɛ 'e yɔɔdɪ dɪ. ²¹-Mɛ "le "wean i 'wɪ laabo 'an 'lɔ 'wɪ zɪɛ -a da? Minnɔn nɛn waan wei 'man bɛ, 'wɪ nɛn maan tin 'ba -wɛ "bɛ, waa -tɔa. O lɔ nɛn 'i laabu.»

²²Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, en Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tu nɛn 'e 'tɔdɪ Zozi 'srɔn "bɛ, e 'pa 'fɔ Zozi yɾa, en e 'nan -yrɛ 'nan: «-Tɛ 'vɪ 'yie 'nan 'i 'wɪ tin 'ba Bali -pannɔn 'tazan lɛ zɪɛ?»

²³En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Te maan 'vɪ 'wɪdɪ "bɛ, 'wɪ nɛn maan 'vɪ "va 'wɪdɪ "bɛ, 'i vɪ 'mɛn. En -tɛ ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "vɪlɛ dɪɛ, -mɛ "le "wean nɛn i fɛ 'lɛ wo 'an 'ji?»

²⁴Ane Zozi 'tɔl 'e -yrɪdɪ, en yaa -nɔn 'nan 'o 'kʊ -a Kaifa lɛ. -Yɛɛ cɪ Bali -pannɔn 'tazan -a lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji.

Pieri yɔɔ "da "nyian 'nan ya'a Zozi 'tɔa dɪ (Mt 26.71-75; Mk 14.69-72; Lk 22.58-62)

²⁵Tɔ zɪɛ -a wɪlɔ bɛ, te Simɔn Pieri a tian 'e 'tɔdɪ 'tɛ man 'tɛ "klannan. En waa laabu -yrɔ 'nan: «Bii 'gʊɛ, -a -sruzan 'tu nɛn 'nyian 'yie "a?»

Simɔn yɔɔ "da, en e 'nan: «An 'ka -a -sruzan 'a dɪ.»

²⁶Bali -pannɔn 'suzan 'tu a fɛ 'bɔ zɪɛ -a -nan. Min nɛn Pieri -a 'trɔɛn cɛɛn bɛ, -a dɪl nɛn, e 'nan Pieri lɛ 'nan: «Mein 'yɪ 'ka 'vale Zozi 'a fei.»

²⁷Pieri yɔɔ "da "nyian. 'Nun tɔɔn, en mannen wɪl.

O -kʊ Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'lɛ (Mt 27.1-2, 11-14; Mk 15.1-5; Lk 23.1-5)

²⁸Bodrun puunɔn nɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn 'si Zozi 'a Kaifa -va, en o -kʊ -a Rɔm min -kɔnmandan -lɛ -klɔn -ji. Zuif 'nɔn 'ka "o -wɪlɔ "wɪlɛ Rɔm min -kɔnmandan -lɛ -klɔn -ji dɪ, "tɔgɔ 'o "tri 'tɔ Bali 'lɛ, -e 'o vɪlɛ 'o -kɔlɔ Zuif 'nɔn 'lɛ 'si nɔanba -ji "fɛdɪ da fɛnɔn -blɪdɪ -a dɪ.

²⁹-Yee "wean -kɔnmandan Pilati 'bɔ 'bɛ 'bɔlɔ en e -kʊ o va. Yaa laabu -wɪlɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn min 'labe yaa drɛ, en ka 'wɪ -tɔa "man?»

30 En o 'nan Pilati le 'nan: «"Te 'wɪ 'wɪdɪ "drezan "cɛɛ dɪɛ, "te kua 'talɛ -a 'i 'va 'gʊ dɪ.»

31 En Pilati -a 'vɪ -wɛ le 'nan: «'Ka 'bɔ, 'ka 'kʊ -a -e 'ka -yee 'wɪ tin 'ba "le zɪ 'cee -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.»

En Zuif 'nɔn 'o 'nan -yrɛ 'nan: «'Ka'a -si -nɔnɛ 'kʊɛ 'nan 'kʊ min -tɛ dɪ.»

32 Zɪ 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ 'e 'cɛn 'yee -kadɪ da bɛ 'e 'lɛ sɔɔ zɪɛ.

33 Tɔɔn ɛn Pilati 'li 'e da 'yee -klɔn -ji. E Zozi laabu, ɛn yaa laabu -yrɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn nɛn 'yia?»

34 En Zozi -a laabu -yrɔ 'nan: «'I 'bɔ, yɪɛ 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'i 'bɔ 'a, -baa minnɔn 'bɛ 'vɪ ɛn 'i "man?»

35 Pilati 'e -yrɛ 'nan: «Zuif min nɛn maan? 'I 'bɔ flannɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'bɛ 'i 'nɔn 'nan 'mɛin 'tɛ. -Mɛ "nɛn yia drɛ?»

36 En Zozi 'e 'nan: «'Treda minnɔn "cɛɛ 'an 'tɔ mingɔnnɛn -a dɪ. "Te -wɛɛ 'an 'tɔ mingɔnnɛn -a bɛ, "te 'an 'sunɔn 'an 'ta kuli -tan, -e minnɔn 'o vɪɛ 'waan 'nɔn Zuif 'nɔn 'tanɔn le dɪ. 'Trɛ 'gʊɛ -a da minnɔn "cɛɛ 'an 'tɔ mingɔnnɛn -a dɪ.»

37 En Pilati -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Yioo, mingɔnnɛn nɛn 'yia?»

Zozi 'e 'nan: «-Inyan, -a 'bɔ nɛn i 'sia -a vɪnan bɛ an ya -a. An -ta 'treda 'nan -e 'an 'wɪ tɪgl vɪ minnɔn lɛ. -Yee "wɛan waan 'ya, minnɔn pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ tɪgl -tɔa 'bɛ, 'o "trɔɛn -tɔa 'an wei lɛ.»

38 Pilati -a laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "nɛn 'wɪ tɪgl 'a?»

Zɪ Pilati 'wɪ zɪɛ -a laabu bɛ, e 'bɔla, ɛn e -kʊ 'nyian Zuif 'nɔn 'va. ɛn e 'nan -wɛ le 'nan: «'Ma'an 'wɪ 'tʊ yɪɛ min 'gʊɛ -a man, -e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ. 39 'Pian 'wɪ nɛn -cɛɛ dra 'e 'cɛn bɛ, 'bɛ cɪ 'nan -te Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fedi 'bɔ bɛ, an 'sia -pʊ 'kɔnzɛn 'tʊ man. -Yee "wɛan maan laabo 'ka 'lɔ 'nan, ka ya 'va 'nan 'an 'si Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn man?»

40 Tɔɔn, ɛn o pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va. Waa ve 'nan: «-Cɛɛ oo! -Cɛɛ oo! Te 'i 'si min 'labɛ 'bɛ man dɪ oo! Barabazi man nɛn 'i 'si o!» Barabazi 'bɔ zɪɛ, min nɛn e min -tɛ bɛ -nyrɛn.

19 1 En Pilati 'e 'nan 'sounjanun le 'nan 'o Zozi 'kun, -e 'o -sɔn -ngble -a. 2 'Sounjanun 'bɔ lei 'tan, ɛn waa 'wʊ -a -wulo -man "le -yee mingɔnnɛn kle 'zʊ. O mingɔnnɛn -tralɛ 'tɛndɛn 'tʊ 'si, ɛn waa 'wʊ 'da. 3 O -pli "man -a 'srɔn te waa ve -yrɛ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn, 'tʊ 'tɔ bɔ», -e 'o 'pa 'fɔ -a yra.

4 Pilati 'bɔla 'nyian, ɛn e 'nan Zuif 'nɔn le 'nan: «'An "ta -a bɔala 'cɛɛ bei -e 'ka -tɔ 'nan ma'an 'wɪ 'tʊ yɪɛ "man -e 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ.» 5 En Zozi 'bɔla te lei kle "a -a -wulo -man, ɛn mingɔnnɛn -tralɛ a "da. -A -nan nɛn, Pilati 'e 'nan -wɛ le 'nan: «'Cɛɛ min bɛ, -nyrɛn "bɛ.»

6 Zɪ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee o 'sunɔn -a 'yɪ bɛ, ɛn o -paandɪ 'sia. Waa ve 'nan: «'I -pɛin yiba "plan da! 'I -pɛin yiba "plan da!»

En Pilati 'e -wɛ le 'nan: «'Ka 'si, -e 'ka -pɛin yiba "plan da 'ka 'bɔ 'a! Kɔɔ ma'an 'wɪ 'tʊ yɪɛ "man -e 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ.»

⁷Zuif 'nɔn 'o 'nan -yɾɛ 'nan: «'Kue -pei -tɔ 'wɪ 'tʊ a. 'Kue -pei -tɔ wɪ zɪɛ -a pɛ -ji nɛn waa -tɛa, kɔɔ e 'nan Bali -pɪ nɛn 'yaa.»

⁸Zɪ Pilati 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn -yɛɛ "klandɪ 'pa 'da. ⁹Pilati wɪa "nyian 'yɛɛ -klɔn -ji, ɛn yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «'I 'sia nyin?» 'Pian Zozi 'ka 'wɪ 'tʊ 'sɪlɛ 'da 'dɪ. ¹⁰ɛn Pilati 'e -yɾɛ 'mɛn 'nan: «'An 'bɔ 'lɛ nɛn yɪ'a 'wɪ 'tʊ sia 'da "dʊʊ? Yɪ'a tɔa 'nan -a -sɪ a 'an 'lɔ -e 'an 'sɪ 'i man dʊʊ, ɛn -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ -e 'mɛin -pɛin yɪba "plan da dʊʊ?»

¹¹Zozi 'e 'nan -yɾɛ 'nan: «'Yɪ'a 'kolaman fɛ -tʊ drɛdɪ -a 'mɛn, tɛ Bali "cɛɛ -sɪ -nɔn dɪ, -yɛɛ "wɛan min nɛn yaan 'nɔn 'yɪɛ bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'bɛ cɪ -dan.»

¹²Zɪ Pilati 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn yaa -wɛɛdɪ 'sia 'nan 'e "sia Zozi man. 'Pian tɛ Zuif 'nɔn -paanman 'nan: «-Tɛ i 'sɪ "man "bɛ, tɛ i 'ka Rɔm 'nɔn 'lɛ mingɔnnɛn tazan Seza bɛ -a dɪ. Kɔɔ min nɛn e 'fɪlɪ drɛ mingɔnnɛn -a bɛ, tɛ -a pɛi a 'e 'padɪ "man.»

¹³Zɪ Pilati 'wɪ zɪɛ 'bɛ 'man 'nyian bɛ, ɛn e 'nan 'o Zozi bɔla bei. Tɔɔn ɛn Pilati 'bɔ -nyran 'yɛɛ tɪn 'ba pɛin -da. Fɛ zɪɛ -a -nan a 'e wɪuandɪ, waa drɛ -kɔlɛ -a "lɛ lazo nɛn waa -fɔ. Waa laabo Ebre wei -ji «Gabata». ¹⁴Tɛ yɪdɛ 'bɔ min -wɪn -ji 'seze, ɛn Zuif 'nɔn a 'wee 'sɪ nɔanba -ji "fɛdɪ man drɛnan.

-A -nan nɛn Pilati 'e 'nan Zuif 'nɔn 'tanɔn lɛ 'nan: «'Cɛɛ mingɔnnɛn 'bɔ nɛn bɛ.»

¹⁵ɛn o -paandɪ 'sia 'nan: «'O -tɛ, 'o -tɛ! 'I -pɛin yɪba "plan da!»

ɛn Pilati -a laabu -wɔlɔ 'nan: «'An 'cɛɛ mingɔnnɛn -pɛin yɪba "plan da?»

Tɔɔn ɛn Bali -pannɔn 'tanɔn -a 'vɪ -yɾɛ 'nan: «'Kue mingɔnnɛn a -tʊwɪ "cɛ, waa laabo mingɔnnɛn Seza.»

¹⁶'Wɪ zɪɛ -a da nɛn Pilati 'e 'pɛ 'sɪ Zozi da, ɛn yaa -pɛindɪ yɪba "plan da -sɪ -nɔn.

Zozi -pɛinnan yɪba "plan da (Mt 27.32-44; Mk 15.21-32; Lk 23.26-43)

'Sounjanun -kʊ Zozi 'a. ¹⁷Zozi 'bɔ 'bɛ 'yɛɛ yɪba "plan 'sia, ɛn o -kʊ -a fɛnan nɛn waa laabo min -wɔlɔ klo bɛ -a -nan. Waa vɛ Ebre wei -ji «Golgota». ¹⁸Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn waa pɛin yɪba "plan da. O min -tʊ pɛin yɪba "plan da -a -pɛ 'yɪ "da, ɛn o min -tʊ pɛin 'nyian yɪba "plan da -a -pɛ bu da.

¹⁹Pilati 'e 'nan 'o yɪba 'fʊnɛn da 'crɛn -tɛ, -e 'o 'pa Zozi 'lɛ yɪba "plan ta lou. Waa 'crɛn -tɛ "da 'nan:

«Zuif 'nɔn 'lɛ mingɔnnɛn, Nazaretɪ min Zozi.»

²⁰'Wɪ 'bɔ a 'e 'crɛn -tɛdɪ Ebre wei -ji, ɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Latɛn wei -ji, ɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "nyian Grɛk wei -ji. Zuif 'nɔn "kaga 'wɪ zɪɛ -a ta 'vɪ, kɔɔ fɛnan nɛn o Zozi pɛin yɪba "plan da bɛ, e ya 'fla 'srɔn "kogo. ²¹ɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'kʊ -a vɪlɛ Pilati lɛ 'nan: «Tɛ 'e 'kɔn 'e 'crɛn -tɛdɪ Zuif 'nɔn 'lɛ mingɔnnɛn dɪ! 'Pian 'i crɛn -tɛ 'nan, e 'nan 'e ya Zuif 'nɔn 'lɛ mingɔnnɛn -a!»

²²Pilati -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Wɪ nɛn maan cɛn -tɛ bɛ, ma'an 'nyian -a limlan dɪ.»

²³Zɪ 'sounjanun cɛn Zozi -pɛindɪ man yiba 'plan da bɛ, ɛn o sɔnɛn nɛn waa 'sʊ 'da 'bɛ, waa 'pla sinjɛn, ɛn waa 'sia 'tʊdʊ. -Yee sɔ -gblɔ -tʊ nɛn wɛɛ pee 'tʊwli 'plɔn bɛ, wɛɛ 'si, ²⁴ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Te -kaa 'fʊi bʊʊ dɪ, 'pian -kaa 'leɪn 'wlɛ tuula, -e min nɛn e -tria 'da 'bɛ, 'o -nɔn -yrɛ.»

Zɪ Bali wei nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ 'e 'cɛn bɛ e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«O 'mɛn sɔ pli 'o cin yei,
ɛn o 'mɛn sɔ -gblɔ 'si
'leɪn 'wlɛ 'tuuladɪ da.»

'Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'sounjanun -a drɛ.

²⁵Tʊ zɪɛ -a wlu bɛ, te yiba 'plan nɛn o Zozi pɛɪn 'da 'bɛ, lɪmɔn sinjɛn a 'o 'tɔdɪ 'wlu. Zozi 'bɔ 'bʊ 'lee Zozi 'bʊ 'blu 'lee Klopa nan Mari 'lee Madala lɪ Mari. ²⁶Zɪ Zozi 'e 'bʊ 'yɪ, te 'e -srʊzan nɛn yaa ye 'yi 'bɛ -a ye 'e 'tɔdɪ 'e 'bʊ 'srɔn 'bɛ, ɛn e 'nan 'e 'bʊ 'lɛ 'nan: «I 'pɪ nɛn bɛ o.» ²⁷ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srʊzan zɪɛ -yrɛ 'nan: «I 'bʊ 'nɛn bɛ o.» 'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ bɛ, -a da nɛn -a -srʊzan -a drɛ, 'e yɪɛ 'tɔ -a 'bʊ 'va.

Zozi 'kanan

(Mt 27.45-56; Mk 15.33-41; Lk 23.44-49)

²⁸Zozi -a -tɔ 'nan 'e 'wɪ pɛɛnɔn 'lɛ sɔɔ, ɛn e 'nan 'mɛn 'nan: «Yi dra 'an -tɛa.» Zɪ 'wɪ nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ bɛ 'e 'lɛ sɔɔ zɪɛ. ²⁹-Wɛn 'wlɛ nɛn e -fɔla -trilii bɛ, -a -pɔ -tʊ a 'sounjanun 'bɔ 'lɔ -wee mlinvɛ -a. ɛn o sɔ -tʊ 'si, waa 'fɔ -wɛn zɪɛ -a, waa yɪ -cɛn 'nɛn, ɛn waa -tɔ -a 'lebo 'nɛn. ³⁰Zɪ Zozi cɛn -a flɔndɪ man 'ji 'bɛ, ɛn e 'nan: «'Wɪ pɛɛnɔn 'e 'lɛ sɔɔ 'mɛn.» -A -nan nɛn 'e 'wulo -fɔ 'e 'wlu, ɛn 'e yɪɛ 'lɛ 'wʊ.

³¹'Yaa yi da nɛn, ɛn Zuɪf 'nɔn 'tanɔn 'kʊ Pilati trʊ 'balɛ 'nan minnɛn nɛn o o -pɛɪn yiba 'plan da bɛ, o o cɛɪn 'yee -e 'o 'o 'si 'nan. Waa drɛ zɪɛ, kɔɔ -te tʊ cɛn bɛ, -wee 'flinla 'yi nɛn, ɛn o 'ka 'vale min -kadɪ 'e 'fʊ 'e 'padɪ yiba 'plan da dɪ.

³²Pilati 'sounjanun 'pa 'sia 'nan 'o 'kʊ -a drɛ. Zɪ 'o 'bɔla 'nan nɛn bɛ, ɛn min 'fli 'nɛn o o pɛɪn Zozi 'srɔn 'bɛ, waa -tʊ cɛɪn 'fli yee, ɛn waa -tʊ cɛɪn 'fli yee. ³³O 'bɔ Zozi da, ɛn waa 'yɪ 'nan e ya 'e 'kadɪ -yee 'wɛan wa'a cɛɪn 'yeelɛ dɪ. ³⁴'Pian 'sounja min -tʊ Zozi 'fɔn 'e 'sɛan da 'yee -tin -a. 'Nun tɔɔn 'yi -sɛn, ɛn nyɛn -sɛn.

³⁵Min 'bɔ nɛn e 'wɪ 'gʊɛ -a -nan 'yɪ bɛ, -a san 'bɛ 'vɪ. Yaa 'vɪ 'nan -e 'ka 'bɔ 'nyian 'ka yi -tɛra 'da. 'Wɪ nɛn yaa 'vɪ 'gʊɛ, 'wɪ 'kpa nɛn, ɛn -a 'bɔ 'e -tɔa 'nan e ya 'wɪ 'kpa -a.

³⁶'Wɪnɛn 'bɔ zɪɛ e drɛ 'nan -e Bali wei nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ bɛ 'e 'lɛ sɔɔ. E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«-A 'wlɛ -tʊwli 'ka 'wia dɪ.»

37 En e ya "nyian 'e 'cren -tɛdɪ fɛ pee -nan 'nan:

«Min nen waa 'fɔn bɛ,

-a lɛ nen min pɛɛnɔn yɛ 'e 'fɔ.»

Zozi wunan

(Mt 27.57-61; Mk 15.42-47; Lk 23.50-56)

38 Min -tɔ nen waa laabo Zozɛfɔ bɛ, e "sia Arimate, Zozi -sruzan nɛn. 'Pian 'e "klanman Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lɔ 'le "wɛan, e ya -a -sru 'e yɔɔdɔ. Zozɛfɔ -si trɔ 'ba Pilati -lɔ 'nan 'e Zozi pa -nɔn 'yrɛ -e 'e wɔ. Pilati -a -si -nɔn -yrɛ, ɛn e -kɔ Zozi 'kadɪ 'bɔ 'silɛa. 39 Nikodem nen yi -tɔ da e -kɔ Zozi 'va -pei -man bɛ, "e "ta wɔ "nyian 'e 'lɔ 'le 'yile nen waa wo min pa man bɛ -a. 'Yile zɛ, e ya 'e baadɪ mire 'lee aloɛ -a, ɛn -a kilo a -fuba yaaga. 40 'O 'vale Zozɛfɔ -a, -wɛɛ Zozi pa yɪ. O 'yile -sɛn sɔ ji ɛn waa drɛ 'a. Zɪ Zuif 'nɔn 'wee pa dra zɛ -e 'o wɔ.

41 Fɛnan 'bɔ nen o Zozi pein yiba "plan da bɛ, fei -tɔ a -a "srɔn. Fei zɛ -a da bɛ, min -yrɛ nen waa cɛɛn -kɔlɛ -ji bɛ -a -tɔ a -nan. -Yrɛ zɛ wa'a tian min wɔlɛ "ji "dɪ. 42 -A 'bɔ 'ji nen o Zozi 'wɔ. Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi a -tanɔn bɔdɪ -a, ɛn -yrɛ 'bɔ a "nyian -kogo -yee "wɛan -a ji nen o Zozi 'wɔ.

Zozi wluan -kanɔn 'va

(Mt 28.1-8; Mk 16.1-8; Lk 24.1-12)

20 1 'Mɔnnɛn yi da, bodrun puunɔn, tɛ klunglun 'nɛn a tian, ɛn Madala lɪ Mari -kɔ Zozi -yrɛ da. -Kɔlɛ nen o -yrɛ 'bɔ 'lɛ 'wɔ 'a bɛ, yaa 'yɪ 'e 'sidɪ 'nɛn. 2 Mari 'li 'e da flɔn -a, ɛn e -kɔ e 'bɔ Simɔn Pieri 'lee Zozi -sruzan 'tɔ nen Zozi -a yɛ "yi "bɛ o man, ɛn e 'nan -wɛlɛ 'nan: «O Minsan pa 'si 'yrɛ -ji, ɛn fɛnan nen o kɔ -a bɛ kɔ'a tɔa dɪ.»

3 Pieri 'lee Zozi -sruzan zɛ o 'bɔla ɛn o -kɔ -yrɛ da. 4 O "flinɔn 'ko flɔn -a, 'pian min -tɔ bɛ, e flɔn bli e mlin Simɔn Pieri da. -Yɛɛ 'bɔla -yrɛ da 'e 'flin. 5 'Pian ya'a -wlalɛ -nan nun dɪ, e 'kunnan ɛn 'e yɛ 'tɔ -yrɛ 'bɔ 'ji. Sɔnun nen waa 'pa Zozi man bɛ yaa 'yɪ. 6 Simɔn Pieri 'bɔla -yee -sru, ɛn "bɛ wla 'wɔ 'yrɛ 'bɔ 'ji nun. E sɔnun nen waa 'pa Zozi man bɛ -a 'yɪ 'e -srandɪ. 7 Sɔ nen waa -tɔ Zozi 'wulo -man bɛ, yɛɛ 'yɪ 'e -srandɪ 'e 'tɔ, tɛ e ya 'e plindɪ. 8 En Zozi -sruzan nen e 'bɔla paan 'e tɛdɛ bɛ, "e wla 'wɔ "nyian -yrɛ 'bɔ 'ji nun. Zɪ yaa -nan 'yɪ bɛ, ɛn e yi -tera "da 'nan Zozi wluan -kanɔn 'va. 9 Tɔ zɛ -a wlu bɛ, tɛ 'wɪ nen 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan: Zozi -kaa -e 'e 'wluan -kanɔn 'va bɛ, -a -srunɔn 'ka tian -a -ci manlɛ dɪ. 10 Zozi -srunɔn "fli "bɛ, o 'li 'o da 'wee vɛ -nan.

Zozi 'e 'fli kɔɔn Madala lɪ Mari lɛ

(Mt 28.9-10; Mk 16.9-11)

11 En Mari "e fɔv 'e 'tɔdɪ -yrɛ 'bɔ "srɔn, tɛ e -wua. E ya -wuɔnan ɛn e 'kunnan 'e yɛ 'tɔ -yrɛ -ji nun. 12 En e Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ o "fli 'yɪ

'o 'ta le sɔ 'fuvu 'a fɛnan nɛn o Zozi pa 'pla bɛ -a -nan. -A -tu a 'e -nyrandɪ -a -wulo -man zia, ɛn -a -tu a 'e -nyrandɪ -a cɛin -man zia.

¹³Bali -le 'pasianɔn -a laabu lɪ zɪɛ -yrɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn i ya -wuɔnan?»

ɛn lɪ bɛ e -wlɛ 'nan: «Minnun 'an 'san pa 'si 'yrɛ -ji, ɛn fɛnan nɛn waa 'pla bɛ ma'an tɔa dɪ, -yɛɛ "wɛan an ya -wuɔnan.»

¹⁴E 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ, "yɛɛ vɪnan 'e man lila, te e min -tu ye 'e 'tɔdɪ. Min zɪɛ Zozi nɛn, 'pian ya'a -tɔlɛ 'nan Zozi nɛn dɪ.

¹⁵ɛn Zozi 'bɔ -a laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn i ya -wuɔnan? -Tɪ nɛn yia -wɛɛman?»

Mari -a nrɔn 'e 'ji 'nan min nɛn e 'nyranman "paa fei 'bɔ da bɛ -nyren. ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «'An 'san, -te yie 'si 'yrɛ -ji bɛ, fɛnan nɛn yia 'pla bɛ, 'i vɪ 'mɛn -e 'an 'kɔ -a 'sia.»

¹⁶ɛn Zozi -a laabu: «Mari!»

Mari 'e man lila, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ Ebre wei -ji 'nan: «Rabuni!» -A -ci nɛn 'nan Bali -le 'wɪ "paazan.

¹⁷Zozi 'e -yrɛ 'nan: «Te 'i klɛ 'an man dɪ! Ma'an tian 'kɔlɛ 'an "tɪ 'va dɪ. 'I 'kɔ -a vɪ 'an "bɔunun lɛ 'nan: «An "ta -ko 'an "tɪ 'va, e ya 'ka "tɪ "a. An "ta -ko 'mɛn Bali va, e ya 'cee Bali -a.» »

¹⁸ɛn Madala lɪ Mari -kɔ -a vɪlɛ Zozi -srɔnɔn lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan 'e Minsan 'yɪ, ɛn e 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ "bɛ, -a tin 'ba -wlɛ.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srɔnɔn lɛ

(Mt 28.16-20; Mk 16.14-18; Lk 24.36-49)

¹⁹Mɔnnɛn yɪ 'bɔ 'lein zɪɛ -a funninmlan, ɛn Zozi -srɔnɔn 'o cin 'yɪ 'kɔn 'tu -ji. 'Kɔn zɪɛ waa -fɔ -ji, o ya "klannan Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ 'le "wɛan. 'Nun tɔɔn, ɛn Zozi 'bɔla o va, e -tɔ o yei, ɛn e -wlɛ 'nan: «Bali 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ!» ²⁰E 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ, ɛn 'e -pɛlanun kɔɔn -wlɛ 'lɛɛ 'e 'sɛan da. Zɪ o Minsan 'yɪ bɛ, o 'ci nran.

²¹ɛn Zozi -a 'vɪ "nyian -wlɛ 'nan: «Bali 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ! Zɪ 'an "tɪ 'an 'pa 'sia bɛ, -a da nɛn 'an 'bɔ "nyian 'an 'ka "paa -sia.» ²²E cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man, tɔɔn ɛn 'e 'le fulɔ fɛɛn o man, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Bali lei 'saun nɛn bɛ, e ya 'cee vɛ -a, 'ka 'si. ²³Minnun nɛn o 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ, ɛn kaa 'vɪ 'nan -wee 'wɪ 'wlɪdɪ fui bɛ, te Bali -wee 'wɪ 'wlɪdɪ fui. ɛn -te ka'a -wee 'wɪ 'wlɪdɪ "fuilɛ dɪɛ, Bali 'ka -wee 'wɪ 'wlɪdɪ 'fuiman dɪ.»

Zozi 'e 'fli kɔɔn Toma lɛ

²⁴Tɔ zɪɛ -a wlu bɛ, -a -srɔzan 'tu nɛn waa laabo Toma bɛ, te e 'ka 'nan dɪ. Waa laabo "nyian 'flɛn. ²⁵Zɪ e -ta bɛ, ɛn Zozi -srɔnɔn -mienun -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kɔ Minsan 'yɪ.»

ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «-Te ma'an tian -a -pɛ nɛn waa pɛin bɛ -a "pa 'ji yulɛ dɪɛ, ma'an yɪ 'teala 'da 'mlɔnmlɔn dɪ. 'An 'pɛ 'wlɛ -tɔala -a "pa 'ji, ɛn 'an 'pɛ "paa -a 'sɛan 'ji 'vaa, ɛn an yɪ -teala 'wɪ nɛn kaa 'vɪ 'gɔvɛ -a da.»

²⁶Yi 'sɔra "bɛ -sru, Zozi -srunɔn a 'o cin yɪdɪ "nyian 'kuin, te Toma a 'sien o va. 'Kɔn 'bɔ -kpɛinnun a 'e 'fɔdɪ -ji, 'nun tɔɔn ɛn Zozi bɔla o va, e -tɔ o yei ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Bali 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.» ²⁷ɛn Zozi -a 'vɪ Toma lɛ 'nan: «'An -pɛlanun nɛn 'gʊ, 'i -pli 'i -pɛ 'wɛ 'a 'gʊ, ɛn 'i 'pɛ 'pa "nyian 'an 'sɛan 'ji. 'I yi -tɛra "da, te 'i 'ci -fɔɔ "nyian dɪ.»

²⁸Toma "e -yrɛ 'nan: «Yiɛ cɪ 'an 'san -a, ɛn yiɛ cɪ 'mɛn Bali -a.»

²⁹ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'mɛn 'nan: «Yian 'yɪ, -yɛɛ "wɛan nɛn i yi -tɛra 'an da. Minnun nɛn o yi -tɛala 'an da te wa'a 'an yɪlɛ dɪɛ, Bali -lɛ -fɛa a o man.»

-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn o 'fluba 'gʊɛ -a cɛn -tɛ?

³⁰Zozi 'lɛbo "fɔ wɪ "kaga drɛ 'e -srunɔn yiɛ man, te 'bɛ 'ka 'e 'cɛn -tɛdɪ 'fluba 'gʊɛ -a -ji dɪ. ³¹'Pian 'wɪnɪn nɛn 'gʊɛ, wɛɛ 'cɛn -tɛ 'nan -e 'ka yi -tɛra "da 'nan min nɛn Bali -a 'si "va, ɛn e ya Bali -pɪ -a bɛ Zozi nɛn. -Tɛ ka yi -tɛra Zozi da bɛ, 'bɛlɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, e dra 'cɛɛ vɛ -a.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn 'sɔravli "lɛ

21 ¹"Bɛ -sru ɛn Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -srunɔn lɛ "nyian 'yi nɛn waa laabo Tiberia bɛ -a man. Zɪ 'e 'fli kɔɔn -wɛ "bɛ, -a -nan wɪ nɛn 'gʊ. ²Yi -tɔ da te -a -srunɔn a 'o cin yɪdɪ. Simɔn Pieri, 'lɛɛ Toma nɛn waa laabo "nyian "flɛn bɛ, 'lɛɛ Natanaɛl nɛn 'e "sia 'fla nɛn waa laabo Kanan bɛ -a da Galilɛ 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'lɛɛ Zɛbɛdɛ -pɪnɪn 'lɛɛ Zozi -srunɔn "fli "pɛɛ 'bɛ cɪ. ³ɛn Simɔn Pieri -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'An "ta -ko pɔ -tɛlɛ.» O 'nan -yrɛ 'nan: «'Kʊ 'bɔ "nyian, "kʊ -koo 'i -sru.» O -kʊ, ɛn o -fɔ -klʊ -ji. -Pɛi zɪɛ -a man bɛ, wa'a pɔ -tɛlɛ 'mlɔnmlɔn dɪ.

⁴Tʊ "ɛ vɪnan 'e 'cɛn bodrun, te Zozi a 'e 'tɔdɪ 'yi 'plo da. 'Pian Zozi -srunɔn 'ka -a -tɔlɛ "lɛ Zozi nɛn dɪ.

⁵ɛn Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Gobonun, ka pɔ "tiɛnnɛn 'yɪ?»

O 'nan -yrɛ 'nan: «-Cɛjɛ, kʊ'a -vɛ -tɛlɛ dɪ.»

⁶ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'cɛɛ "sɛ "wɛɛn -klʊ 'bɔ -pɛ "yi "da zia, pɔ -sɛan 'ji.» Waa dreɛla "da, ɛn pɔ "kaga "sɛn -wɛɛ "sɛ "ji, -yɛɛ "wɛan wa'a -kɔlɛ "nyian "sɛ zɪɛ -a -kɛlɛdɪ -a dɪ.

⁷-A -nan nɛn Zozi -sruzan 'tʊ nɛn Zozi -a ye "yi "bɛ, e 'nan Pieri lɛ 'nan: «Minsan nɛn!» Zɪ Simɔn Pieri -a 'man 'nan Minsan nɛn bɛ, ɛn e 'yɛɛ sɔ nɛn yaa wɔ sɔ ta lou "bɛ -a 'sia, yaa 'wʊ 'e man, ɛn e -fɔ 'yi 'va 'nan -e 'e 'kʊ 'yi 'plo man. E sɔ zɪɛ -a 'sʊ 'e man 'nyranman 'padɪ -lɛ "wɛan.

⁸Zozi -srunɔn -mɛnɪn bɛ, "o "ta 'wʊla 'klʊ -ji, te o -taa "sɛ "nɛn 'e fɛdɪ pɔ -a bɛ -a -kɛlɛdɪ -a 'o -sru. Fɛnan nɛn o 'si bɛ, -a -nan bɔa -mɛnlɛ -fuba 'soolu. ⁹Zɪ o sɔɔnlɛ 'klʊ -ji bɛ, ɛn o 'tɛ 'yɪ 'e 'sɔndɪ, te pɔ a "da 'e 'padɪ, ɛn 'kpɔun a -a "srɔn.

¹⁰ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «Pɔ nɛn kaa -tɛ bɛ, 'ka 'ta -a -mie -a.»

¹¹Simɔn Pieri -fɔ -klʊ -ji, ɛn e "sɛ "nɛn 'e fɛdɪ pɔ -dandan -a bɛ -a klan 'yi 'plo man. Pɔ a "sɛ 'bɔ 'ji "kaga, -a -yaa tʊ -fuba 'soolu 'wɛ yaaga bɔa, 'pian ya'a 'fʊ bʊlɛ dɪ.

¹²En Zozi -a 'vɪ -wle 'nan: «'Ka 'ta fɛnɪn -blɪ!» -A -srɪnɔn 'bɔ 'tʊ 'ka -kɔlale -a laabudɪ -a -yrɔ 'nan -tɪ nɛn dɪ. Kɔɔ o pɛɛnɔn -a -tɔ 'nan Minsan 'bɔ nɛn. ¹³Zozi pli o 'srɔn, e 'kpɔun 'sia, yaa pli o man, ɛn e pɔ 'sia, yaa pli o man.

¹⁴Zozi 'fli -kɔɔndɪ 'e -srɪnɔn lɛ tɛ 'e wluan -kanɔn 'va bɛ, -a 'pa yaagazan nɛn zɪɛ.

Zozi 'wɪ tin 'ba Pieri lɛ

¹⁵Zɪ o cɛɛn fɛnɪn -blɪdɪ man bɛ, ɛn Zozi -a laabu Simɔn Pieri -lɔ 'nan: «Zan -pɪ Simɔn, yian ye 'yi e 'mlɪan 'i bɔɛnɪn 'gʊɛ -wee 'an yɪdɪ 'yi 'da?» Simɔn 'e -yrɛ 'nan: «-Inyan, Minsan, yia -tɔa 'nan mɛɪn ye 'yi.»

En Zozi 'e -yrɛ 'nan: «'I yɪɛ 'tɔ 'mɛn 'bla 'nɛnnɪn va!»

¹⁶Zozi -a 'pa 'flɪzan laabu -yrɔ. E 'nan: «Zan -pɪ Simɔn, yian ye 'yi?»

Pieri 'e -yrɛ 'nan: «-Inyan, Minsan, yia -tɔa 'nan mɛɪn ye 'yi.»

En Zozi 'e -yrɛ 'nan: «'I yɪɛ 'tɔ 'mɛn 'blanun va!»

¹⁷Zozi -a 'pa yaagazan laabu 'nyɪan -yrɔ. E 'nan: «Zan -pɪ Simɔn, yian ye 'yi?»

En Pieri ta drɛ 'trɔdrɔ, kɔɔ e 'wɪ -tɔwli laabu -yrɔ 'e cɪn -sru 'e 'pa -a yaaga. En Pieri -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, i 'wɪ pɛɛnɔn tɔa. Yia -tɔa 'nan mɛɪn ye 'yi.»

En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I yɪɛ 'tɔ 'mɛn 'blanun va! ¹⁸Maan vɛ yɪɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan: Tʊ nɛn tɛ i ya 'wɛnnɔn bɛ, yɪɛ 'i -tɪɛn -tɔa 'i 'bɔ 'a -e 'i 'kʊ fɛnan nɛn i cɪ 'va 'bɛ -a -nan. 'Pian tʊ nɛn i dra cɛjɛ bɛ, mɪn pɛɛ 'bɛ 'i -yrɪman -e 'e 'kʊ 'yia fɛnan nɛn i 'ka 'va 'dɪɛ -a -nan.»

¹⁹Zɪ Pieri -taa 'kalɛ -e 'e Bali 'tɔ drɛ -dan bɛ, -a da -kɔnnɛn 'nɛn Zozi -a -fɔ. E cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man, ɛn e 'nan Pieri lɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!»

²⁰Pieri 'e 'man 'lɪla, ɛn 'e yɪɛ 'tɔ 'o -sru, tɛ e Zozi -srɪzan nɛn Zozi -a ye 'yi 'kpa bɛ -a ye. -A -srɪzan zɪɛ, -yɛɛ tɛɛn yɪ -tʊ da Zozi 'pɛ -jɪ, tɛ o ya fɛnɪn -blɪnan, ɛn yaa laabu -yrɔ 'nan: «Minsan, -tɪɛ 'ta 'i -nɔan 'i 'nanmannɔn lɛ?» ²¹Zɪ Pieri -a 'yɪ bɛ, ɛn yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, mɪn 'labɛ 'nɪn, -mɛ 'wɪ 'bɛ bɔa -yɛɛ 'man?»

²²En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Tɛ an ya 'va 'nan 'e 'fʊ -trɪlɪɪ -e 'an 'tadɪ 'e bɔ bɛ, 'yɪɛ 'wɪ 'tʊ 'ka 'jɪ dɪ. 'I 'bɔ, 'i -sɔɔnla 'an -sru.»

²³'Wɪ zɪɛ e fuɪla 'man 'bʊnɪn yɛɪ 'nan Zozi -srɪzan zɪɛ, ya'a 'lɪ 'kaa 'mlɔnmlɔn dɪ. 'Pian Zozi 'ka -a vɪlɛ Pieri lɛ 'nan ya'a 'kaa dɪ. Zozi 'e 'vɪ 'nan: «-Tɛ an ya 'va 'nan 'e 'fʊ -nan -trɪlɪɪ -e 'an 'tadɪ 'e bɔ bɛ, 'yɪɛ 'wɪ 'tʊ 'ka 'jɪ dɪ.»

²⁴Zozi -srɪzan zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'wɪnɪn 'gʊɛ -a -nan yɪzan -a, ɛn -yɛɛ crɛn -tɛ. Kʊa -tɔa 'nan 'wɪnɪn nɛn yaa 'vɪ bɛ 'wɪ 'kpa nɛn.

²⁵Zozi 'wɪ 'kaga 'pɛɛ drɛ 'nyɪan. -Tɛ waa pɛɛnɔn 'crɛn -tɛ paan bɛ, 'an 'cɪ 'nrɔnman 'nan -a 'flubanun 'bɔ 'ka 'sɔa 'trɛ 'gʊɛ -a da 'fo 'dɪ.

Zozi Crizi -le 'pasianon

Drɛwɪ (Actes)

Zozi 'li 'e da Bali va

1 ¹Tɪ Teofil,
'mɛn 'fluba tɛdɛ -ji bɛ, Zozi 'lɛ 'wɪ nɛn yaa drɛ 'lɛɛ yaa paa minnɪn ji
bɛ, maan crɛn -tɛdɪ 'sia 'e pou sianan "trilii, ²ɛn e 'bɔ yi nɛn Bali -a 'si bɛ -a.
Tɛ e 'ta -ko laji bɛ, -yɛɛ 'wɪ nɛn 'kɔ 'o 'ta wɪla "da "bɛ, yaa paa 'yɛɛ 'pasianon
nɛn, e o 'si "va "bɛ, o ji Bali lei 'saun -lɛ 'plɛblɛ 'a. ³Zɪ -yɛɛ yɾa yɪdɪ tɪ -nyan
bɛ, o lɛ nɛn 'e 'fli kɔɔn 'e 'pa -a "kaga. Yaa -ci kɔɔn -wɛɛ 'nan, 'e yɪɛ a "man. 'E
'fli kɔɔn -wɛɛ yi -fuba sinjɛn wɪlɪ tɛ e Bali -lɛ mingonɛn -blɪdɪ 'wɪ vɛ -wɛɛ.
⁴Yi -tɪ da tɛ Zozi a o yɛi "bɛ, ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «Tɛ 'ka 'si Zeruzalɛm
dɪ! Bali lei 'saun nɛn maan 'nan 'an -nɔan 'cɛɛ bɛ, 'kaa man -pɛn! ⁵Zan
'e "min -batizɛ drɛ 'yi 'a, 'pian 'cɛɛ vɛ bɛ, tɪ -fɪ "wɛnnɔn -e Bali 'e "cɛɛ
-batizɛ drɛ 'yɛɛ lei 'saun 'a.»

⁶ɛn minnɪn nɛn Zozi "srɔn "bɛ, waa laabɪ Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, tɪ zɪɛ
-a man nɛn Izraɛl 'nɔn dra 'yɪɛ mingonɛn trɛdanɔn 'a?»

⁷Zozi "e -wɛɛ 'nan: «An "tɪ 'ka 'si -nɔnɛ 'nan -e "ka "tɔ dɪ, -a 'bɔ 'tɪwɪlɪ
'bɛ yi 'lɛɛ tɪ nɪn zɪɛ -a 'pla. ⁸ɛn Bali lei 'saun -taa 'ka da, e 'plɛblɛ -nɔan
'cɛɛ, -e 'ka drɛ 'mɛn 'wɪ 'nan yɪnɔn 'a. Ka 'mɛn 'wɪ vɛ Zeruzalɛm, 'lɛɛ Zudɛ
'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'lɛɛ Samari 'lɛglɔn 'ji 'lɛɛ 'trɛ pɛɛnɔn da.»

⁹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn e wɪuan laji. O yɪɛ a -a -sru ɛn
'lɔlu -kɔɛi -a -sru 'san -wɔɔ.

¹⁰O yɪɛ yɾa tian -a -sru laji, ɛn min "fli 'bɔla 'ji o va kligli 'o 'ta lɛ sɔ
'fuvu 'a, ɛn o 'nan -wɛɛ 'nan: ¹¹«Galilɛ 'nɔn, -mɛ "lɛ "wɛan nɛn ka ya 'ka
'tɔdɪ tɛ 'ka yɪɛ a laji? Bali Zozi 'si 'ka yɛi, ɛn e -kɪ -a laji. E -ta pɛɛ wɔ "lɛ
zɪ kaa 'yɪ 'kunan bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zɪ.»

Zozi 'le 'pasianon Zudazi "pa 'jizan 'tɔ

¹²-A -nan nɛn Zozi 'lɛ 'pasianon 'si Olivie pɔn da, ɛn o 'li 'o da
Zeruzalɛm. Pɔn zɪɛ e 'ka Zeruzalɛm man -kɔɔbli "bɪvɪ "dɪ. ¹³Zɪ o 'bɔla

Zeruzalem be, en o -ku 'kɔn 'bu 'tu -ji 'kɔn 'ta lou. 'Kɔn 'bɔ zɛ, -a -ji nen 'o cin ye 'e 'cɛn. Pieri 'lee Zan 'lee Zaji 'lee Andre 'lee Filipu 'lee Toma 'lee Batelemi 'lee Matie 'lee Alife -pɪ Zaji 'lee Simɔn nen waa laabo 'nyian Zelo be, 'lee Zaji -pɪ Zude, 'be ci. ¹⁴O 'ci a -tuwli, en o pɛɛnɔn Bali tru 'baa 'kɔn zɛ -a -ji tu pɛɛnɔn man. -Wɛɛ ci 'o 'vale lɔmɔn -mienun 'lee Zozi 'bu Mari 'lee Zozi 'bɔnɔn -a.

¹⁵Yi -tu da, minnɔn nen o yi -tɛala Zozi da be, 'o cin 'yɪ. O ya min -yaa tu -yɔ -tu (120). Pieri wluan lou, en e 'nan -wle 'nan:

¹⁶«"Bɔnɔn, 'wɪ nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ Zudazi man be 'e 'le sɔɔ. Bali lei 'saun Zudazi -le 'wɪ 'bɔla David 'le 'nan, Zudazi 'be -si -kɔɔnmlan Zozi 'kunnɔn lɛ. ¹⁷E ya 'nen -kaa 'va, en -cɛɛ 'nyranman -tuwli 'pa waa. ¹⁸"Lala nen waa -pan 'wu 'a, 'nan -e 'e Zozi -kɔɔn "be, e fei -tu 'lɔ 'a. 'Pian -a fei 'bɔ da nen e -ka. -A -pɔn fɛa, en -a -pɔn wɛɛn bei. ¹⁹Zeruzalem 'nɔn pɛɛnɔn 'wɪ zɛ -a 'man, -yee 'wean nen o fei zɛ -a 'tɔ 'pa 'o wei -ji 'nan: <Akeldama>, -a -ci nen 'nan: <nyen fei>. ²⁰En e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ "dre 'fluba 'ji 'nan:

<Yee 'kuin 'e 'fɔ 'e "tun.

Te min -tu 'e 'nyran ji dɪ.>

En e ya 'nyian 'e 'cɛn -tɛdɪ -ji 'nan:

<Min pee 'e 'pa 'ji nyranman 'pa.>

²¹⁻²²Zɪ Zan Zozi -batize dre, -trillii -e 'e 'bɔ yi nen Bali -a 'si -kaa yei "be -a man be, minnɔn nen o -ko -kaa 'pale fɛ pɛɛnɔn 'nan te Minsan Zozi a -kaa 'va be, -kaa o -tu -tɔ -a 'pa 'ji. -Kaa min -tu 'si o yei, -e 'e 'pa -kaa 'va, -e 'e dre Zozi 'le wluandɪ -kanɔn 'va -nan yɪzan -tu -a.>

²³-A -nan nen o min 'fli kɔɔn, -a -tu 'tɔ nen Matias, en -a -tu 'tɔ nen Zozefu. Waa laabo 'nyian Barsaba, -te be "cɛɛ dɪ Zuti. ²⁴Tɔɔn en o Bali tru 'ba, o 'nan: «Minsan, 'i 'bɔ nen, i min pɛɛnɔn souba ji ye be, min 'fli 'gɔɛ o yei "be, min nen yia 'si 'va "be, 'i -kɔɔn 'kɔɛ. ²⁵Zudazi 'si 'kɔ 'va, en e -ku -a -nan nen kɔ 'e 'kɔ be -a -nan. Min 'fli 'gɔɛ o yei "be -tɛ "pa 'ji nyranman "paa?» ²⁶En o 'lein 'wle tuɔla o 'tɔ da. Matias da nen e -tria, en e 'pa Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda -tu be o va.

Bali lei 'saun 'ta Zozi 'le 'pasianɔn da

2 ¹"Fɛdi -tu nen waa laabo Pantekɔt be -a yi da, te minnɔn pɛɛnɔn nen o yi -tɛra Zozi da be, o ya 'o cin yɪdɪ 'wee Bali tru 'banan 'cɛn 'nan.

²Nun tɔɔn en fɛ -tu -cin 'wɪdɪ 'plɛblɛ 'si laji. 'E 'cin wu 'le fulɔ 'plɛblɛ 'be ci "fɛɛnnan. -A -cin 'wɪdɪ zɛ, e 'kɔn nen o ci o -nyrandɪ -ji be -a -ci 'si.

³Fɛnɔn o 'fli kɔɔn -wle "le 'tɛ nɛn -le 'wɪ 'zɔ, te o 'siiman 'e cin man. 'Tɛ nɛn zɛ, e sɔɔn o -tudɔ pɛɛnɔn da. ⁴Bali lei 'saun 'ta o pɛɛnɔn da 'nun, en o 'wɪdɪ 'sia wei peenun -ji. Bali lei 'be 'wɪ zɛ -a 'pa o 'le.

⁵Yi 'bɔ 'lein zɛ -a da be, minnɔn nen o 'sia 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan te o 'ta wɔla Moizi -le -pei da tɪɪɪ be, o ya Zeruzalem. ⁶Zɪ o fɛ -cin 'wɪdɪ zɛ -a 'man be, en o -ku 'o cin yɪlɛ -nan. 'Wɪ o 'kan 'e 'ciɪla "da, kɔɔ minnɔn zɛ

te o ya 'wɪnan bɛ, min -tʊ "e 'e 'bɔ fla wei 'man. ⁷Wɪ o 'kan, ɛn 'wɪ nɛn kɔ 'o yɪ 'o 'vɪ bɛ, wa'a tɔa dɪ, te waa ve 'nan: «Minnun nɛn o 'we 'labɛ, Galile 'nɔn nɛn waa 'o pɛɛnɔn, ⁸ɛn e drɛ 'mɛn 'kɔ 'lɔɔ, ɛn o 'we -kaa wei -ji te -kaa maan? ⁹-Kaa "sia Part 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia Medi 'trɛda 'lee Elam 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia Mesopotami 'trɛda 'lee Zude 'trɛda 'lee Kapadɔs 'trɛda 'lee Pɔnt 'trɛda 'lee Azi 'trɛda. ¹⁰ɛn -kaa -mie "sia Pirigi 'lee Panfili 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia 'nyian Ezipti 'trɛda. ɛn -kaa -mie "sia 'nyian Sirene 'trɛda Libi 'nɔn 'va. ɛn -kaa -mie "sia Rɔm 'nɔn 'va. ¹¹-Kaa -mie a Cret 'nɔn 'a, ɛn -kaa -mie a Arabi 'nɔn 'a. ɛn Zuif 'nɔn a -kaa yei, ɛn min -mienun nɛn o yɪ -tɛala Zuif 'nɔn 'le Bali da bɛ o ya -kaa yei. ɛn -kaa -tʊdʊ pɛɛnɔn -kaa fla wei maan, te minnun zɛ o ya 'wɪ -dandan nɛn Bali -a drɛ bɛ -a vɪnan.»

¹²Wɪ o pɛɛnɔn 'kan 'e 'ciɪla "da, ɛn 'wɪ nɛn kɔ 'o yɪ 'o 'vɪ bɛ, wa'a tɔa dɪ, te waa laabo 'o cin lɔ 'nan: «Wɪ zɛ 'bɛ 'ci bɛ ci 'nɔn?»

¹³Pian te min -mienun o sɛɛ wo, -a vidɪ -a 'nan: «Wɛn o -tɛa 'e 'ciɪladɪ "da.»

Pieri 'wɪ tin 'ba minnun le

¹⁴Pieri 'lee Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda -tʊ -tɔ lou, ɛn Pieri -a 'vɪ o yei wei 'pleblɛ 'ji minnun pɛɛnɔn le 'nan:

«Zuif 'nɔn, 'lee 'ka pɛɛnɔn nɛn ka ci Zeruzalem 'gʊ, 'wɪ 'gʊɛ 'ka man, ɛn 'ka "trɔɛn "tɔ 'an wei lɛ. ¹⁵Te 'ka vɪ zɛ dɪ! Minnun 'gʊɛ, -wɛn "cɛɛ o -tɛa "dɪ. Bodrun nɛn tian, wa'a -wɛn mlinlɛ dɪ. ¹⁶Pian 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Zoel -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ ci drenan. ¹⁷Yaa 'vɪ 'nan:

«Bali "e 'nan,
tʊ -fɔla "da "ji bɛ,
an -taa 'mɛn lei 'saun 'a minnun da.
'Cɛɛ 'nɛn 'klɔnmɔnnun
'lee 'cɛɛ 'nɛn lɪmɔnnun Bali 'lewei ve.
Bali fɛnan -kɔɔnman
'yɛ -goei 'wein 'a 'cɛɛ -gobonun lɛ.
Bali fɛnan -kɔɔnman
nyrinvla min cejenun lɛ.

¹⁸Wɪ 'kpa, an -taa 'mɛn lei 'saun 'a
-klɔnmɔn 'lee lɪmɔn pɛɛnɔn nɛn waan "sua bɛ o da,
tʊ zɛ -a man
-e 'o Bali 'lewei vɪ.

¹⁹An -cɛ -srɔn "wɪnun dra laji lou,
-e 'an 'lɛbo "fɔ wɪnun drɛ 'trɛda.
E -kɔan 'tɛ 'a, e -kɔan "nyɛn -a,
e -kɔan "lolu -koei "a.

²⁰Klun -tɔala yide yra,

mɛn dra 'tendɛn "le nyɛn -zʊ,
'vaa -e Minsan -le yi -dan nɛn e "bia bɛ, 'e bɔ.

21 Tʊ zɪɛ -a man bɛ,
min nɛn e Minsan laabu bɛ,
Minsan -a "sia 'wɪ 'ji. »

22 Ɛn Pieri 'e 'nan "nyian 'nan: «Izrael 'nɔn 'ka "trɔɛn "tɔ: Nazaretɪ min
Zozɪ 'ta 'trɛda, -cɛ -srɔn "wɪnɪn nɛn Bali ciɭa "va, ɛn yaa drɛ bɛ, yaa
-kɔɔnman 'wein 'nan Bali 'bɛ 'pa 'sia. 23 Ɛn o min 'bɔ 'nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka
-tɛ. Bali 'bɔ 'bɛ 'vɪ 'nan 'e drɛ zɪɛ, ɛn yaa -tɔa 'e 'cɛn 'nan e dra. Kaa -nɔn
minnɪn nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ -wɛɛ, ɛn waa -tɛ -a -pɛɪndɪ -a yɪba "plan da.
24 'Pian Bali -a wɪuan -kanɔn 'va, yaa 'si 'ka -lɔ, -yɛɛ cɪ 'nan ya'a 'kɔlaman
-e 'e 'fʊ -ka -le 'plɛblɛ 'wɪ dɪ. 25 Ɛn mingɔnnɛn David 'wɪ 'gʊɛ -a 'vɪ 'e 'cɛn
Zozɪ man. Yaa 'vɪ 'nan:

«Maan -tɔa 'nan 'kʊ 'vale Minsan -a 'kʊɛ cɪ tʊ pɛɛnɔn man.
E ya tʊ pɛɛnɔn man 'an "srɔn
tɛ 'e 'klan "sia 'an 'ji 'wɪ drɛnan.

26 Tʊ pɛɛnɔn man
ci "nrandɪ a 'an 'lɔ,
ɛn an Bali 'tɔ bɔ "drɛ -fɔa.
Ɛn -tɛ an -ka oo,
Bali ci 'ka 'saan 'an man dɪ.

27 -Yɛɛ cɪ 'nan
Bali 'ka 'an lei tʊɛ -ka -lɔ dɪ,
ɛn ya'a 'e 'suzan 'tʊɛ
-e 'e fʊlɪ -yrɛ -ji dɪ.

28 -Si nɛn waa "siala
-e 'o 'belɪdɪ nɛn
ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ bɛ,
yɪa kɔɔn 'mɛn,
ɛn yɪɛ -kɔndɪ 'an "srɔn "le "wɛan
'an 'ci "nranman "fo.»

29 "Bʊnɪn, -si a 'e 'nɔndɪ 'mɛn -e 'an vɪ 'cɛɛ 'nan: -Kaa tra David -ka, waa
'wʊ, ɛn a -yrɛ a tɪan -kaa 'va 'gʊ. 30 'Pian, e ya Bali 'lewei vɪzan -a "nɛn, ɛn
yaa -tɔa 'e 'cɛn 'nan Bali -tɔ 'e wei -da -a vɪdɪ -a 'yrɛ 'nan: «E kluda min -tʊ
'e 'lɛʒɪ mingɔnnɛn -ble.» 31 'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra bɛ, David -a -nan
'yɪ 'e 'cɛn -yɛɛ "wɛan nɛn, e min 'sɪzan 'wɪ 'ji -le wɪuandɪ -kanɔn 'va wɪ 'vɪ
'vaa ɛn e drɛ. E 'nan:

«Bali 'ka -a 'tʊlɛ -ka -lɔ dɪ,
ɛn ya'a fʊlɪɛ -yrɛ -ji dɪ.»

32 Zozɪ 'bɔ nɛn an -yɛɛ 'wɪ ve 'gʊɛ, Bali -a wɪuan -kanɔn 'va, ɛn -kaa
pɛɛnɔn -kaa ya -a -nan yɪnɔn 'a. 33 Bali -a -nyran 'e 'pɛ "yɪ "da, ɛn e lei
'saun nɛn e 'nan 'e -nɔan "bɛ yaa -nɔn -yrɛ. -A lei 'saun 'bɔ zɪɛ ɛn Zozɪ 'ta -a

'ku da. -A 'bɔ nɛn ka ci -a -nan yɛnan, ɛn ka ci -a da weinun mannan 'gu.

34-Yɛɛ ci 'nan, David 'bɔ 'ka 'e -kɔɔlɛ laji dɪ, 'pian -a 'bɔ 'bɛ 'vɪ 'nan:

 >Bali -a 'vɪ 'an 'san lɛ 'nan,

 'i -nyran 'an 'pɛ 'yi 'da,

35 -trilii -e 'mɛin 'nanmannɔn dre

 'i 'cɛin -trɔa 'dave -a.>

36-Yee "wean 'ka Izraɛl 'nɔn pɛɛnɔn 'ka -ci -tɔ 'wein 'nan, Zozi nɛn kaa -tɛ -a -pɛindɪ -a yiba "plan da bɛ, Bali -a dre Minsan -a, ɛn yaa dre 'tredanɔn pɛɛnɔn 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -a.»

-Leglizi tedɛ -trɔanan

37Zɪ minnun nɛn -nan bɛ, o 'wɪnɪn zɪɛ -a 'man bɛ, -a 'wɪ wla o man. ɛn waa laabu Pieri 'lee Zozi 'le 'pasianɔn -mienun lɔ 'nan: «"Bɔɪnɪn, "ku "dra "mɛn 'kɔ?»

38 ɛn Pieri 'e 'nan wlɛ 'nan: «Ka 'si 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ, -e o 'ka -tɔdɔ pɛɛnɔn -batize dre Zozi 'tɔ da, -e Bali 'e 'cɛɛ 'wɪ 'wlɪdɪ fui, -e 'e 'yɛɛ lei 'saun 'nɔn 'cɛɛ. 39-Yɛɛ ci 'nan, Bali -le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ 'nan 'e dra bɛ, 'ka lɛ nɛn, ɛn 'cɛɛ 'nɛnnun lɛ nɛn, 'lee minnun pɛɛnɔn nɛn o ya tian -kɔɔbli ɛn Minsan nɛn -cɛɛ Bali -a bɛ, e 'ta -daa 'o laabulɛ bɛ, o lɛ nɛn.»

40 ɛn Pieri 'wɪ "kaga "pɛɛ 'vɪ 'nyian -wlɛ, -e 'o -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn bɛ, e 'wɪ 'pla -wlɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Ka 'fli -nɔn Bali lɛ, -e Bali 'e 'ka 'si yɛ yɪdɪ nɛn e 'ta -daa 'bɔlɛ 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛnɔn man bɛ -yrɔ.»

41 Minnun nɛn o Pieri wei 'man 'yi "bɛ, Zozi 'le 'pasianɔn o -batize drɛ. Yi 'bɔ zɪɛ -a da, min -kpi yaaga bɛ 'o 'fli -nɔn Bali lɛ.

42 ɛn tɔ pɛɛnɔn man 'wɪnɪn nɛn Zozi 'le 'pasianɔn -a "paaman o ji bɛ, waa maan tɛ o 'ta wɪla "da 'o 'ci 'fɪdaa 'a. O ci a -tɔwli, o "paa 'o cin va tɛ 'o cin man wɪ dra. O pɛɛnɔn fɛ -tɔwli "ble 'e cin va Minsan -cin -trɔadɪ o ji -a, ɛn o Bali trɔ "baa 'e cin va.

43 Zeruzalɛm 'nɔn nɛn -nan bɛ nyɛn o cɛɛn kɔ Zozi 'le 'pasianɔn -cɛ -srɔn "wɪnɪn 'lee 'lɛbo 'fɔ wɪnɪn dra. 44 Minnun pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛra Zozi da bɛ, o ya 'e cin va, ɛn -wee fɛnɪn pɛɛnɔn a 'e cin va. 45 'O 'lɔ fɛnɪn pɛɛnɔn 'tan, ɛn waa man "lala pli minnun man. O min -tɔ "lɛ 'nɔn "lɛ zɪ "lala 'wɪ ci "man "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. 46 Tɔ -tɔdɔ pɛɛnɔn man, tɛ 'o cin yɛ Bali -pan 'kuin, 'kɔn 'tɔdɔ nɛn o -wee -blɪfɛ -tɔɔmlan 'ji bɛ, 'o cin -pliman -e 'o 'ku -a -blɪ ci 'nran 'lee ci 'fɪdaa 'a. 47 O Bali bɔa tɛ minnun o 'tɔ 'yi "ve. ɛn tɔ pɛɛnɔn man bɛ, Minsan minnun "sia 'wɪ 'ji tɛ e o -sɛan "o va.

Pieri min -srandɪ "tra "tɔ belɪ

3 ¹Yi -tɔ da, tɛ yɪdɛ tɛɛnla, ɛn Zan 'lee Pieri "ta -ko yɪdɛa Bali trɔ 'balɛ. ²Bali -pan 'kɔn 'bɔ man -klɔn -yrɛ nɛn waa laabo -kpein fɛnyian bɛ, min -srandɪ "tra "tɔ yɛra -a "nɛn. -A min 'bɔ, waa -ya zɪɛ. Tɔ pɛɛnɔn man, o

-taa min 'bɔ 'nyenlɛa -kpɛin 'bɔ 'srɔn 'nan te e 'lala tru "baa minnun nen o -wlamlan Bali -pan 'kuin bɛ -wɔɔ. ³Zi e Pieri 'lee Zan 'yɪ te o 'ta -wlamlan bɛ, ɛn e fɛ tru 'ba -wɔɔ.

⁴Tɔɔn ɛn Pieri 'lee Zan 'o yie 'sɛn 'da, waa -nanjɛɛn, ɛn Pieri 'e -yɾɛ 'nan: «I 'ku 'nanjɛn.» ⁵ɛn e o -nanjɛɛn, 'yee 'ji 'le o 'ta fɛ -tɔ -nɔan 'yɾɛ.

⁶ɛn Pieri 'e -yɾɛ 'nan: «'Lala 'ka 'an 'lɔ dɪ, ɛn -siga 'ka 'an 'lɔ dɪ, 'pian fɛ nen 'an 'lɔ bɛ, maan -nɔan 'yie: Nazaretɪ min Zozi Crizi 'tɔ da, 'i 'wluan lou, 'i 'ta wɔɔ!» ⁷-A -nan nen yaa 'kun 'e 'pɛ 'yi 'man, ɛn yaa wluan lou. 'Nun tɔɔn ɛn min -srandɪ 'tra zɪɛ -a cɛin 'lee -a -sezenɛnnun -tɔ 'e man 'pleble. ⁸E dre 'klɪ, ɛn e -tɔ lou, ɛn e 'ta wɔdɪ 'sia 'o 'vale Pieri 'lee Zan -a. O wla Bali -pan 'kuin, te e -ko 'ta wɔdɪ -a. E -ko 'sɔdɪ -a lou, te e Bali 'tɔ bɔa.

⁹Minnun pɛɛnɔn -a 'yɪ 'ta wunan, te e Bali 'tɔ bɔa. ¹⁰Waa -tɔa 'nan, min nen 'e -nyrandɪ -klɔn -yɾɛ nen waa laabo -kpɛin fɛnyian bɛ -a 'nen te e fɛ tru "baa bɛ -nyren. ɛn 'wɪ nen e dre -yɾɛ "bɛ -a 'wɪ ciula minnun pɛɛnɔn da, 'wɪ o 'kan.

Pieri 'wɪ tin 'ba Bali -pan 'kuin

¹¹Te ya'a tian 'sile Pieri 'lee Zan 'srɔn 'dɪ, ɛn o 'bɔ Bali -pan 'kɔn 'lɛ 'nen 'nen waa 'tɔ 'pa Salomɔn man bɛ -a -nan, tɔɔn ɛn minnun nen 'wɪ o 'kan 'gʊɛ, o -ku o 'lɛ flɛn -a. ¹²Zi Pieri 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, tɔɔn ɛn e -wle 'nan: «Izraɛl 'nɔn, -mɛ 'le 'wean nen 'wɪ 'ka 'kan? -Mɛ 'le 'wean nen ka 'ku -nanjɛn? Bali -le 'pleble 'bɛ min 'gʊɛ -a beli, 'ku 'bɔ 'le 'pleble 'cɛɛ dɪ. ¹³Bali nen e cɪ Abraam -le Bali -a 'lee Izak -le Bali -a 'lee Zago 'le Bali -a 'lee -kaa tranun -le Bali -a bɛ, -yɛɛ e 'suzan Zozi Crizi -le 'pleble 'ci kɔɔn. -A -pɪ Zozi zɪɛ, Pilati 'e 'vɪ 'nan 'o 'si 'man 'pian ka'a 'wɪlɛ 'man 'dɪ. Ka kɔala 'man, ɛn kaa -nɔn minnun lɛ, ɛn waa -tɛ. ¹⁴Min nen 'bɛ a Bali 'lɛ 'saun ɛn 'bɛ a min tɪglɪ 'a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn ɛn wɛɛ 'tɛ, ɛn ka wɪ min -tezan man 'bɛ 'pa 'ji 'nan te 'wɛɛ 'tɛ dɪ. ¹⁵Ka min nen e cɪ 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -a san -a bɛ, -a -tɛ, 'pian Bali -a wluan -kanɔn 'va, ɛn ku ya -a -nan yɪnɔn 'a. ¹⁶Yi -teradɪ -a 'tɔ da -le 'wean, -a 'tɔ 'bɔ 'le 'pleble min nen kaa -tɔa ɛn kaa ye 'gʊɛ e beli. Yi -teradɪ Zozi da 'bɛ beli 'fo 'ka pɛɛnɔn yie man 'gʊ.

¹⁷An "bɔunun, maan -tɔa 'nan 'wɪ nen 'ka 'bɔ 'lee 'ka 'tanɔn 'a dre Zozi lɛ bɛ, ka'a -ci -tɔlɛ 'vaa, ɛn kaa dre dɪ. ¹⁸'Pian Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e dre zɪ, -e 'wɪ nen Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn -a 'vɪ bɛ, 'e 'lɛ sɔɔ. -A 'wɪ zɪɛ, -yɛɛ cɪ -yee min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -le yɾa yɪdɪ -a. ¹⁹-Yee 'wean 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. ²⁰-Te kaa dre zɪɛ -e Minsan Bali 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ, -e min 'sizan 'wɪ 'ji Zozi nen yaa 'pla 'cee vɛ -a bɛ, 'e -ta -a. ²¹Bɛ nen 'gʊɛ, Zozi Crizi -fo tian laji -trilii -e tɔ nen Bali 'e 'nan 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'kɔan 'trɛda dɪ 'le 'trɛda pou sianan 'zʊ bɛ, 'e 'bɔ. 'Wɪ zɪɛ, Bali 'lewei vɪnɔn 'saun -a 'vɪ 'e 'cɛn. ²²Moizi -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan:

«Minsan nen 'cee Bali -a bɛ,

e -taa Bali 'lewei vızan -tu -a 'cɛɛ 'le 'mɛn 'wɪ 'zʊ.

'Ka 'va nɛn e min zɪɛ -a 'sia,

'ka min zɪɛ -a wei man -e 'ka 'ta wɪla 'da.

23 'Pian bii nɛn yɪ'a min zɪɛ -a wei manlɛ dɪɛ,

'i klu "so Bali -le minnun yei.»

24 ɛn 'wɪ nɛn Bali 'lewei vızan Sanmian 'lee Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn nɛn o -ta -yee -sru "bɛ, waa 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ "mɛn "dɛnan 'gʊ. 25 Bali 'lewei vɪnɔn zɪɛ ka ya o kludanɔn 'a, ɛn 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ -kaa tranun lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'cɛɛ cɪ -a "nɛn "blɪnɔn 'a. Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan:

«I kluda min -tu 'tɔ 'ji

an -fɛa ve 'tɛdanɔn pɛɛnɔn man,

tɔɔn ɛn Bali -ta 'e 'suzan 'a.»

26 -Yee "wɛan Bali 'e 'suzan Zozi Crizi 'bɔla 'ka 'va 'e 'flin 'nan -e 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "dɛɛdɪ man -e 'ka 'fli -nɔn -yɛɛ -e 'e -fɛa vɪ 'ka man.»

O -ku Pieri 'lee Zan -a tin 'banɔn 'cɛin -da

4 1 Pieri 'lee Zan -fʊ tin 'banan minnun lɛ, ɛn Bali -pannɔn 'lee min nɛn e yɪɛ -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ 'lee Saduze 'nɔn 'ta. 2 'Bli 'fɔ o ji 'nan, Zozi 'le 'pasianɔn "fli zɪɛ o ya 'wɪ "paanan minnun ji, te waa ve -wɪlɛ 'nan, Zozi wɪuan -kanɔn 'va, -yee "wɛan minnun nɛn o -ka bɛ o wuanla -kanɔn 'va. 3 O Zozi 'le 'pasianɔn "fli zɪɛ o 'kun, ɛn o -ku o -fɔlɛ -pʊ 'kuin 'nan -e tʊ 'e 'cɛn o man, kɔɔ fɛnan -ku -kɔɔbli. 4 'Pian minnun nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o "kaga "fɔ Zozi 'va, ɛn Zozi -sru 'ta wɔnɔn "nɛn 'bɔ -kpi 'soolu (5.000).

5 Zɪ tʊ cɛɛn bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lee min cejenun 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'o cin 'yɪ Zeruzalem. 6 Bali -pannɔn 'tazan Ane a o va, 'lee Kaifa 'lee Zan 'lee Alezandre 'lee Bali -pannɔn 'tazan "srɔnnɔn -mienun 'nyian. 7 ɛn o 'nan 'o 'ta Pieri 'lee Zan -a 'o yei. Zɪ Pieri 'lee Zan -ta bɛ, ɛn waa laabu -wɔ 'nan: «'Pleble "cɛn "a nɛn ka min -srandɪ "tra beli, ɛn -tɪ 'tɔ da nɛn ka 'wɪnɪn zɪɛ -a dra?»

8 ɛn Pieri nɛn 'e fadɪ Bali lei 'saun 'le 'pleble 'a bɛ, e 'nan -wɪlɛ 'nan: «Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lee min cejenun, 9 -te cɛɛgʊ o 'wɪ laabu 'ku 'lɔ "yɪ "nɛn kʊa dɛ min -srandɪ "tra "lɛ bɛ -a da bɛ 'lee min nɛn kʊa dɛ -a 'tɔ da bɛ -a da bɛ, 10 kʊa ve 'cɛɛ -e 'ka -tɔ, ɛn 'nyian -e Izraɛl 'nɔn pɛɛnɔn 'o -tɔ 'nan: Nazaretɪ min Zozi Crizi nɛn kaa -tɛ -a -pɛindɪ -a yɪba "plan da, ɛn Bali -a wɪuan -kanɔn 'va bɛ, -a 'tɔ da nɛn ka min 'labɛ -a ye 'e 'belidɪ. 11 E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'saun 'ji 'nan:

«Kɔlɛ nɛn 'ka 'kɔn 'tɔnɔn,

kaa tuw 'ka 'pɛla koda bɛ,

-yɛɛ dɛ 'kɔn 'tɔ -kɔlɛ tɪglɪ 'a.»

12 -A 'saza 'va nɛn 'belidɪ cɪ, -yɛɛ cɪ 'nan lakɔlɛ 'wɪlʊ 'gʊ, Bali 'ka 'tɔ 'tʊ -nɔnle minnun lɛ -e min 'e 'ciɪla "va -e 'e 'belidɪ yɪ dɪ.»

13 Tɔɔn ɛn tin 'banɔn nɛn 'o cin 'yɪ bɛ 'wɪ o 'kan. -Yɛɛ cɪ 'nan, waa -ci -tɔ 'nan, Pieri 'lee Zan -le 'wɪ nɛn waa 'vɪ bɛ, o yɪ -tera 'o 'fli da ɛn nyen 'ka o

ji dt. En waa -ci -tɔ "nyian 'nan, Zan 'lee Pieri be 'flanɔn "tun "nɛn waa, en wa'a Bali -le 'fluba -tranleɔ dt. 'Pian waa -tɔa 'nan, 'o 'vale Zozi nun -a o 'ta wula, ¹⁴En min -srandi "tra "nɛn -ce 'si "man te waa ye 'e 'tɔdi o "srɔn "be, -yee "wean 'wɪ 'tʊ 'ka o ji -e 'o vɪ dt. ¹⁵Tɔɔn ɛn o 'nan -wle 'nan 'o 'man 'tɛn "tiɛnɔn. -A -nan nɛn -sa -fɔla tin 'banɔn 'bɔ yei. ¹⁶En waa laabudɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «Kaa dra minnun 'labɛ -wle 'kɔ? Zeruzalem 'nɔn pɛɛnɔn -a -ci -tɔa 'wein, 'nan -ce -srɔn "wɪ -dan nɛn 'labɛ -wɛɛ drɛ. En -ka'a 'kolaman -a -sa -fɔdi -a dt. ¹⁷'Pian -e o "fli zɪɛ, -e -wee 'wɪ 'bɔ 'e vɪlɛ 'e fuila "man "minnun pɛɛnɔn 'va diɛ, -kaa 'wɪ 'pla -wle 'kɪglɪ 'nan, te o 'wɪ tin 'ba min -tʊ lɛ "nyian -wee Zozi zɪɛ -a 'tɔ da dt.»

¹⁸Tɔɔn ɛn o Zan 'lee Pieri laabu, ɛn o 'wɪ 'pla -wle 'kɪglɪ 'nan, te 'o 'wɪ tin 'ba "nyian minnun lɛ Zozi 'tɔ da dt, ɛn te 'o 'wɪ "paa "nyian minnun ji Zozi 'tɔ da dt.

¹⁹En Pieri 'lee Zan 'e 'nan -wle 'nan: «'Wɪ nɛn e cɪ tɪglɪ be, 'ka vɪ 'ka 'bɔ 'a: 'Ku 'ta wula 'ka wei da, -baa 'ku 'ta wula Bali wei da? ²⁰'Pian 'kʊɛ vɛ be 'wɪ nɛn kʊa -nan 'yɪ, ɛn kʊa 'man be, kʊa 'kolaman -e 'ku 'lɛbo 'pla "da -a 'wɪ zɪɛ -a vɪdi -a dt.»

²¹Tɔɔn ɛn tin 'banɔn 'wɪ 'pla "nyian -wle 'kɪglɪ 'kpa, ɛn o -si -nɔn -wle 'nan 'o 'ku. Tin 'banɔn 'bɔ 'ka -kolalɛ -si -tʊ yɪdi -a -e 'o 'wɪ 'nɔn -wle 'di, kɔɔ minnun pɛɛnɔn a Bali 'tɔ bɔnan 'wɪ nɛn e drɛ be -yee "wean. ²²En "nyian min -srandi "tra "nɛn -ce -srɔn "wɪ zɪɛ e drɛ, ɛn -ce 'si "man "be, min ceje nɛn -a lɛ -fuba sinjen -cia "be -nyren.

Zozinɔn Bali tru 'ba

²³Zɪ o 'si o man be, ɛn o -ku 'o "buɪ Zozinɔn -mienun va, ɛn 'wɪ nɛn Bali -panɔn 'tanɔn 'lee min cejenun -a 'vɪ -wle "be, o -wee 'vɪ. ²⁴En zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man be, o pɛɛnɔn 'ci drɛ 'tʊ, ɛn o Bali tru 'ba 'nan: «'Ku 'san, yɪɛ 'trɛ drɛ, yɪɛ lakɔlɛ 'pla, yɪɛ jemɪɛ 'lee 'e 'va fɛnɪn pɛɛnɔn drɛ. ²⁵Yɪɛ 'pa 'ku tra David 'le 'yɪɛ lei 'saun 'a 'nan:

«Mɛ "lɛ "wean nɛn 'bli a 'e 'fɔdi 'lɛglɔn pɛɛnɔn da minnun ji zɪɛ,
 ɛn -mɛ "lɛ "wean nɛn 'wɪ nɛn -a -ci "ka "diɛ,
 -a -cin a minnun ji zɪɛ?

²⁶'Treda mingɔnnɛn nun 'o man wʊv 'kuli da,
 ɛn 'o 'ci 'pa 'o 'vale minnun tanɔn 'a
 Minsan Bali 'lee -yee min nɛn yaa 'si "va
 ɛn yaa 'pa 'sia 'nan 'e min 'si 'wɪ 'ji be o man.»

²⁷'Wɪ 'kpa nɛn, -yɛɛ cɪ 'nan Erodi 'lee Ponzv Pilati 'o cin 'yɪ 'fla zɪɛ -a da 'o 'vale -pɛnnɔn 'lee Izraɛl 'nɔn 'a, ɛn 'o 'ci 'pa 'i 'suzan 'saun Zozi nɛn yia 'si "va, ɛn yia 'pa 'sia, 'nan 'e min 'si 'wɪ 'ji be -a man. ²⁸'Wɪ nɛn yia 'vɪ 'i 'bɔ 'le 'pleblɛ 'lee 'i 'bɔ 'ci 'sɔ 'a 'e 'cɛn be, -a 'bɔ nɛn waa 'lɛ sɔɔ. ²⁹-Yee "wean, 'be nɛn 'gʊɛ Minsan Bali, 'i 'wɪ nɛn waa dra -wle "be, 'i yɪ 'i drɛ -e 'i 'sunɔn 'o 'yɪɛ 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun lɛ yɪ -tɛradɪ 'o 'fli da -a. ³⁰'I 'yɪɛ 'pleblɛ 'ci

-kɔɔn 'du -e 'i 'sunɔn 'o -ce 'si minnun man -e 'o 'lebo "fɔ wɪnɪn 'lee -ce -srɔn "wɪnɪn dre 'i 'suzan 'saun Zozi nɛn yia 'si "va "bɛ -a 'tɔ da.»

³¹Zɪ o cɛɛn Bali tru 'badɪ man bɛ, ɛn fɛnan nɛn o ci 'o cin yɪdɪ bɛ -a -nan nyɔɔndɪ 'sia, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun o pɛɛnɔn 'fa, ɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnɔn vɪdɪ 'sia minnun lɛ te "klan 'ka o ji "nyian dɪ.

Zozinɔn 'pa 'o cin va 'wɪnɪn drenan

³²Minnun pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛra Zozi Crizi da bɛ, o dre min -tuwli "a, o ci wɪ a -tuwli. -Te min -tu yɪfɛ a bɛ, te o pɛɛnɔn 'le vɛ nɛn. ³³Pleble -dan nɛn -wɔ "bɛ, -a 'bɔ 'a nɛn o Minsan Zozi 'le wluandɪ -kanɔn 'va wɪ vɛ minnun lɛ, ɛn "nyian bɛ, Bali -le -fɛa a o man 'kpa. ³⁴Fɛ -tu 'ka 'kle min -tu man o va dɪ. Kɔɔ minnun nɛn -wee fei 'lee 'kɔnnun a bɛ waa -tan, ɛn o -ta -a man "lala -a, ³⁵ɛn waa -sran Zozi 'le 'pasianɔn 'wlu. Zozi 'le 'pasianɔn zɪɛ, o min -tu "le "nɔn "le zɪ "lala 'wɪ ci "man "bɛ -yee 'wɪ 'zɪ.

³⁶Levi min -tu a o va, waa -ya Sipri 'leglɔn 'ji, -a 'tɔ nɛn Zozefu, ɛn Zozi 'le 'pasianɔn -a 'tɔ 'pa "nyian Barnaba, 'bɛ 'ci 'bɛ ci 'nan min nɛn e min "koe -tɔa 'e da. ³⁷-Yee fei nɛn 'e 'lɔ bɛ yaa -tan, ɛn e -ta -a man "lala -a, yaa -sran Zozi 'le 'pasianɔn 'wlu.

Anania 'lee Safira -le 'wɪ

5 ¹Pian min -tu a, -a 'tɔ nɛn Anania, 'o 'vale 'e nan Safira -a o 'wee -yɔ -tan. ²Yaa man "lala -mie 'si "va, ɛn yɛɛ 'pla 'yee vɛ -a, -a nan -a -tɔa zɪɛ, ɛn e -kɪ -a -nyranman -a Zozi 'le 'pasianɔn lɛ.

³Tɔɔn ɛn Pieri "e -yrɛ 'nan: «Anania, -mɛ "le "wean nɛn 'i 'fli 'tɪ ɛn Satan wla 'i 'ji, ɛn i 'wlu 'sɛn Bali lei 'saun lɛ, ɛn i 'yie -yɔ man "lala -mie 'pla 'yie vɛ -a? ⁴I 'bɔ 'le -yɔ nɛn, ɛn yia -tan. ɛn zɪ yia -tan, -a man "lala bɛ, 'i 'bɔ 'le vɛ "cɛɛ dɪvɔ? ɛn -mɛ "le "wean nɛn 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ, yia nrɔn 'i 'ji? Minnun lɛ "cɛɛ i 'wlu 'sɛn dɪ, 'pian Bali lɛ nɛn i 'wlu 'sɛn.»

⁵Zɪ Anania 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, e -tria, ɛn e -ka. Minnun pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, "klan -dan -sɛn o ji. ⁶-Gobonun nɛn -nan bɛ, o sɔ 'pa -a -kadɪ man, ɛn o -kɪ -a wɔlɛ.

⁷-A -nan 'mɔn -trɪlii, "bɛ -sru ɛn -a nan -ta, te 'wɪ nɛn e dre bɛ, ya'a tian "e "manlɛ dɪ. ⁸ɛn Pieri -a laabu -yrɔ 'nan: «Yɔ nɛn kaa -tan bɛ, -a man "lala nɛn 'gɪ?»

ɛn -a nan -a wun -fɔ 'nan -a man "lala nɛn bɛ.

⁹Tɔɔn ɛn Pieri "e -yrɛ 'nan: «-Mɛ "le "wean nɛn 'ka 'ci 'pa, ɛn ka Minsan lei 'man -tan? "I 'yɪɔ, minnun nɛn wei -sran 'wɪ bɛ, o nɛn 'kɔn 'le "nɛn "bɛ, o "ta -ko "nyian "yie "a.»

¹⁰Nun tɔɔn e -tria Pieri 'wlu, ɛn e -ka. -A -nan nɛn -gobonun wla o 'bɔ 'man te e ya 'e 'kadɪ, ɛn waa 'sia o -kɪ -a wɔlɛ 'e -sran 'srɔn. ¹¹-Leglizɪ 'nɔn 'lee minnun pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, "klan -dan -sɛn o ji.

Zozi 'le 'pasianon minnun "kaga beli

¹²Zozi 'le 'pasianon 'lebo "fɔ wɪ 'lee -ce -srɔn "wɪ "kaga drɛ minnun yie man. Zozinon pɛɛnon a 'o cin yɪdɪ Bali -pan 'kɔn 'le "nɛn "nɛn waa 'tɔ 'pa Salomon man bɛ -a -nan. -A -nan nɛn 'o cin ye 'e 'cɛn. ¹³En minnun nɛn o 'ka Zozi 'va dɛ o -tɔ 'ka -plile o man dɪ, 'pian te o Zozinon 'tɔ 'yi 've. ¹⁴Minnun "kaga 'yi -tera Minsan da, -e 'e 'sia lumon 'lee 'klɔnmɔn man, te o -ko -sendi -a Zozinon 'va. ¹⁵Minnun 'bɔla 'ji -ce -tɛnɔn 'a 'fla yei, te o -ce -tɛnɔn 'bɔ nyianla -saa 'lee nyinnan "dave -mienun da. Minnun zɛ, waa "nrɔnman 'o 'ji, 'nan -te Pieri 'ɛ ci -e -a fulɔ lei "tun 'e 'ci min -tɔ da 'fɛndaa. ¹⁶Minnun "kaga 'sia 'flanun nɛn Zeruzalem "srɔn "bɛ -a da, te o -taa "nyian -ce -tɛnɔn 'lee minnun nɛn pɔn 'e 'pɛ klɛ o man bɛ waa, te o pɛɛnon "belia.

Minnun 'tɛ 'pa Zozi 'le 'pasianon da

¹⁷Man budɪ wlala Bali -pannon 'tazan 'lee Saduze 'nɔn 'ji Zozi 'le 'pasianon man. ¹⁸-A -nan nɛn o Zozi 'le 'pasianon 'kun, ɛn o o -fɔ -pɔ 'kuin. ¹⁹'Pian zɪ -pɛi 'tan bɛ, ɛn Minsan -le 'pasiazan -tɔ -ta -pɔ 'kɔn 'le 'sɔlɛ o da, e o 'bɔla bei, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: ²⁰«Ka 'kɔ Bali -pan 'kuin -e 'ka Bali wei nɛn e 'belidɪ -nɔan "bɛ -a -nan wɪ vɪ minnun lɛ.»

²¹En o wɪ "man. Bodrun puunon o -kɔ Bali -pan 'kuin, ɛn o 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji.

Tɔ 'bɔ zɛ -a wɪ bɛ, Bali -pannon 'tazan 'lee 'e "srɔnnɔn tin 'banɔn cin 'yɪ 'o 'vale Zuif min cejenun -a. ɛn o minnun 'pa 'sia -pɔ 'kuin 'nan 'o 'ta Zozi 'le 'pasianon 'a. ²²'Pian, minnun nɛn o o 'pa 'sia bɛ, wa'a Zozi 'le 'pasianon yɪlɛ -pɔ 'kuin dɪ. ɛn o 'li 'o da tin 'banɔn 'va, o 'wɪ zɛ -a 'sinan 'pa -wlɛ. ²³Waa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Pɔ 'kɔn a 'e 'fɔdɪ -ji "fo, ɛn 'sounjanun a -a 'le "nɛn 'pian zɪ kɔ 'kɔn 'le 'sɔ bɛ, kɔ'a Zozi 'le 'pasianon yɪlɛ -ji dɪ.»

²⁴Zɪ min nɛn o yie -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ, 'lee Bali -pannon 'tanɔn 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, wa'a 'wɪ 'tɔ yɪlɛ -e 'o vɪ Zozi 'le 'pasianon 'le 'sandɪ da dɪ, ɛn waa laabɔ 'o cin lɔ 'nan, -mɛ "wɪ 'bɛ ci zɛ.

²⁵-A -nan nɛn min -tɔ -ta -a vɪlɛ -wlɛ 'nan: «"Ka 'yɪɔ, minnun nɛn ka o -fɔ -pɔ 'kuin 'gɔvɛ, o ya 'wɪ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin.» ²⁶En min nɛn e yie -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ 'lee 'yee minnun -kɔ o 'kunlɛ, ɛn o -ta waa. 'Pian wa'a drele -sa -a dɪ, kɔɔ "klan a o ji 'nan minnun "ta -kɔlɛ wɛɛnman 'o 'va.

²⁷Zɪ o -ta waa bɛ, ɛn o -kɔ waa tin 'banɔn 'lɛ. -A -nan nɛn Bali -pannon 'tazan 'wɪ laabɔ -wlɔ. ²⁸E 'nan -wlɛ 'nan: «Kɔ 'wɪ 'pla 'cɛɛ 'kɪagla 'nan, te 'ka 'wɪ "paa 'nyian minnun ji 'tɔ 'labɛ -a da dɪ. "Ka 'yɪɔ "le kaa drɛ, ɛn 'cee 'wɪ "paadɪ fuila "man Zeruzalem "fo, ɛn ka 'nan minnun lɛ 'nan, 'kɔvɛ min zɛ -a -tɛ.»

²⁹Tɔɔn Pieri 'lee Zozi 'le 'pasianon -mienun -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «Bali wei da nɛn min 'ta 'wɔla 'e 'flin 'vaa -e 'e 'ta wɔla min wei da. ³⁰Zozi nɛn kaa

-te -a -peindi -a yiba "plan da be, 'ku tranun -le Bali -a wluan -kanon 'va. ³¹Bali -a -nyran 'e 'pe 'yi 'da, en yaa dre min 'sizan 'wɪ 'ji -a. En yaa dre min tazan -a. Yaa dre zɪe 'nan -e Izrael 'non o 'si 'o dre wɪ -wɪldɪ "man -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wɪldɪ 'fui. ³²Ku ya 'wɪ zɪe -a -nan yunon 'a, en lei 'saun nen Bali -a -non minnun nen o 'ta 'wɪla Bali 'bɔ wei da be -wɪe "be, e ya 'nyian -a -nan yɪzan -a.»

³³Zɪ tin 'banon 'wɪ zɪe -a 'man o da be, en 'bli 'fɔ o ji 'e 'ciɪla "da, o ya "vale o Zozi 'le 'pasianon 'bɔ -tɛeman. ³⁴Pian Farizen min -tu nen waa laabo Gamaliel, e Moizi -le -pei 'fluba "paaman, en minnun pɛenon -a bɔa "be, e -tɔ lou tin 'banon yei, en e 'nan 'o Zozi 'le 'pasianon 'man 'ten 'tiennon. ³⁵-A -nan nen e 'nan tin 'banon le 'nan: «Izrael 'non, 'wɪ nen ka 'ta -a dra minnun 'labe -wɪe "be, 'ka 'wɪlo -ji 'nrɔn 'da 'kpa. ³⁶Min -tu nen waa laabo Teida be, e 'bɔla -a -nan 'ka tian 'mɔnlɛ "bɔɔ dɪ. Zɪ -yee 'wɪ 'bɔla zɪe, e 'nan 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan tu -a, en min -yaa sinjen sɔɔnla -a -sru. 'Pian waa -te, en minnun nen o sɔɔnla -a -sru "be o fuila "man. Min -tu 'ka 'nyian -fulɛ -nan dɪ. ³⁷"Be -sru, te min 'nrɔndɪ tu 'bɔ, en Galile min Zuda "e 'ta wɪ, "be minnun "kaga 'sen 'e -sru. 'Pian wee 'te 'nyian, en minnun pɛenon nen o sɔɔnla -a -sru "be, o fuila "man. ³⁸"Be nen 'gʊɛ maan ve 'cɛɛ 'nan, te 'ka "trɔɛn 'tɔ 'nyian minnun 'labe o va dɪ, en 'ka 'si o man 'o 'ku. -Yɛɛ cɪ 'nan, -te -wee 'wɪ nen 'o cɪ "man "be 'nan min wei da nen o 'ta 'wɪla be, "te 'li 'pei te -a 'wɪ 'nyan. ³⁹"Pian -te Bali wei da nen o 'ta 'wɪla be, "te ka'a 'kolaman o fuiladɪ -a "man "dɪ. 'Ka dre 'yi, "tɔgɔ 'ka 'kuli -tan Bali man.»

Tɔɔn en tin 'banon -a 'sia Gamaliel -le ve da. ⁴⁰O Zozi 'le 'pasianon laabu, en o 'nan 'sounjanun le 'nan 'o o -sɔn -ngble -a, en o 'wɪ 'pla -wɪe 'nan, te 'o 'wɪ tin 'ba 'nyian min le Zozi 'tɔ da dɪ. Tɔɔn en o 'si o man.

⁴¹-A -nan nen Zozi 'le 'pasianon 'si tin 'banon 'le. O 'si o 'le cɪ 'nran -a, kɔɔ 'o yra 'yɪ Zozi 'tɔ 'ji. ⁴²Yɪ -tɔdɔ pɛenon man te o ya Bali -pan 'kuin 'lee 'wee 'kɔnnun -ji, wa'a 'flinle 'wɪ 'paadɪ -a dɪ, en wa'a 'flinle Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnon vidɪ -a minnun le dɪ.

O Etienen 'lee min 'shɛɛdɔ 'si "va -e 'o 'pa Zozi 'le 'pasianon 'va

6 ¹Tu zɪe -a man te Zozinon a bonan "kaga "be, en minnun nen o Grɛk wei -fɔa "be, o Zuif 'non nen o Ebre wei -fɔa "be, o man wɪ 'pla 'nan, tu pɛenon man, -te "wee -blɪfɛnɪn -pli "be o cɪ 'saan 'o 'va -calɛnɪn man. ²En Zozi 'le 'pasianon 'fuda "fli Zozinon pɛenon cin 'yɪ, en o 'nan -wɪe 'nan: «E 'ka 'yi, -e -kaa Bali -le 'wɪ 'tɔɪ -e -kaa 'trɔɛn 'tɔ -blɪfɛ -le 'wɪ 'ji dɪ. ³-Yee "wean "bɔɪnɪn, 'ka min -wee 'ka 'va 'sɔravli -e -kaa o 'pla 'nyranman zɪe -a da. O 'non zɪe, 'o 'tɔ 'yi 'e 'kɔn minnun 'le, 'o 'kɔn minnun nen o 'ta wɪla Bali lei 'saun 'le 'wɪ da be waa, en 'o 'kɔn 'wɪ 'tɔɔn 'a. ⁴-Cee ve be, -e -kaa yɪe 'trɔa Bali -le 'wɪ da te -kaa Bali tru "baa.»

⁵'Wɪ zɪe, e Zozinon pɛenon 'ci 'sɔ, en o Etienen -tɔ. Etienen zɪe, e yɪ -tɛala Bali da 'kpa, en e 'ta 'wɪla Bali lei 'saun 'le 'wɪ da. En o Filipu 'lee

Prokōr 'lee Nikanor 'lee Timōn 'lee Parmena 'lee Antioḥ min Nikola nēn e dre Zuif min -a bē, o 'yi. ⁶Zozinōn o kōōn Zozi 'le 'pasianōn lē, tōōn en 'o 'pē 'pla o da, en o Bali tru 'ba -wle.

⁷Bali -le 'wī 'nōōnōn 'ko fuiladī -a 'man, te Zozinōn 'ko bōdī -a 'kaga Zeruzalem, en te Bali -pannōn 'kaga 'ta wula 'nyian Zozi 'le 'wī da.

Minnun Etienen 'kun

⁸Bali 'yee 'plēblē 'lee 'yee yīdī 'yi "nōn Etienen lē, -a 'bō 'a nēn e -cē -srōn 'wūnūn 'lee 'lēbo 'fō wūnūn dra minnūn yīē man. ⁹Pian minnūn nēn o -ko Bali tru 'bale nōannūn nēn o 'si o man bē, -wee cin yī 'kuin bē, o -sa -fōdī 'sia 'o 'vale Etienen -a. Minnūn zīē Zuif 'nōn nēn waa, o 'sia Sirene, en o -mie 'sia Alēzandri, en o -mie 'sia Silisi 'lee Azi 'lēglōn 'ji. ¹⁰Pian Etienen o 'kle 'sa -fōdī -a. -Yēē cī 'nan 'wī 'tōdī nēn Bali lei 'saun -a -nōan -yrē "bē -a 'bō 'a nēn 'e "we.

¹¹En o -kū -fōlē minnūn -sru "lala -a 'nan 'o vī Etienen man 'nan, 'o 'bō 'man te e ya Moizi 'lee Bali 'tō srēnan. ¹²Wī zīē, e 'bli 'fō min cejenun 'lee 'fluba 'cī vūnōn 'ji, en o -kū -a 'kunlē -sa -a, en o -kū -a tin 'banōn 'cēin -da. ¹³O -fō "nyian minnūn pēenūn -sru, en 'o 'ta 'wlu 'senlē "man 'nyian. Waa 'vī 'nan: «Min 'gūē, e wū 'wlidī Bali -pan 'kōn nēn Bali -le vē -a bē -a man, en e wū 'nyian -wlidī Moizi -le -pēinūn man. ¹⁴Kua 'man "da 'nan: Nazaretī min Zozi 'kōn zīē -a -wīa, en Moizi -le -pēinūn nēn yaa -tō -kaa tranun lē bē, Zozi -a limlan -e -ka'a vīlē -kaa 'ta wula "da "dī.»

¹⁵-A -nan nēn minnūn pēenōn nēn tin 'banan bē, 'o yīē 'sen Etienen da, en waa yā 'yī "le Bali -le 'pasianōn nēn laji bē -a -tū -zū.

Etienen 'wī tin 'ba tin 'banōn lē

7 ¹Tōōn en Bali -pannōn 'tazan -a laabu Etienen -lō 'nan: «'Wī 'kpa nēn?»

²En Etienen "e 'nan: «'An "būnūn, 'an "tūnūn, 'ka "trōēn "tō 'an wei lē. 'Li 'kpa te Abraam -nyēanla Mesopotami bē, en -cēē Bali nēn -a -kōōn "manvē "ka "dīē, 'e 'fīlī kōōn -yrē 'vaa, en e -kū -nyenlēa Aran. ³E 'nan Abraam lē 'nan:

«'I 'si 'yīē 'lēglōn 'ji,
'i 'si 'i 'mangulinūn va,
-e 'i 'kū 'trē nēn
an "ta -daa -a -kōōnlē 'yīē 'gūē -a da.»

⁴En Abraam 'si Kalde 'lēglōn 'ji, en e -kū -nyenlēa Aran. E -fū -nan nūn. Zī -a "tī "ka bē, en Bali -ta -a 'lēglōn nēn ka cī -ji cēēgū 'gūē -a -ji. ⁵Bali 'ka -yēē -yō -nōnlē 'lēglōn zīē -a -ji dī. Bali 'ka -yēē "blīnan 'wēnnēn 'nōnlē dī. 'Pian e -tō 'e wei da 'nan 'e 'lēglōn zīē -a -nōan -yrē -yēē vē -a, en -yēē -sru 'e -nōan -a klu lē. Bali 'wī zīē -a 'vī, te Abraam -le 'nēn "ka "dī. 'Pian Bali -a 'vī 'nan:

- 6 'Ləglɔn nən -pən da bɛ,
 -a 'ji nən 'i kludanɔn -nyɛanla.
 O -kɔan "minnun -le nɔannun -a -nan nun.
 Minnun 'tɛ "paa o da lɛ -yaa sinjɛn wlu.
- 7 'Pian 'lɛglɔn nən o drɛ -wee nɔannun -a bɛ,
 an 'wɪ "nən -kɔɔnman -wlɛ.
 'An 'bɔ Bali 'bɛ 'vɪ.
 "Bɛ -sru 'i kludanɔn lia 'o da
 -e 'o 'ta 'an tru 'ba Kanan 'lɛglɔn 'bɔ 'gʊɛ -a -ji.⟩
- 8 Bali -tɔ 'e wei da Abraam lɛ 'nan e 'lɛglɔn zɪɛ -a -nɔan -yrɛ. -A -nɔan
 -kɔɔn "vɛ nən 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va -a. -Yee "wɛan Abraam Izak -ya, ɛn yaa
 -fɔ -klɔnmɔn -va -a -ya yi 'sɔravli "da. -A -tʊwli "nən Izak "e drɛ Zago lɛ,
 ɛn Zago "e drɛ "nyian 'yee 'nennun -fuda "fli "nən -kaa tra "lɛ "tranun -a bɛ
 -wlɛ.
- 9 Zozɛfʊ "bʊnʊn man bʊ Zozɛfʊ -va, ɛn waa -tan "lɛ nɔan -zʊ Ezipti.
 'Pian Bali 'pa "va, 10 ɛn yaa 'si 'wɪ 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'ji. Bali 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -yrɛ,
 ɛn Ezipti mingɔnnɛn -a 'yɪ "yi. Mingɔnnɛn zɪɛ e Zozɛfʊ -tɔ 'e 'wluzan -dan
 tʊ -a Ezipti 'lɛglɔn da 'lɛɛ 'e yɪfɛnʊn da.
- 11 Tɔɔn ɛn dra -dan tʊ -ta Ezipti 'lɛglɔn 'lɛɛ Kanan 'lɛglɔn 'ji. Dra zɪɛ -a
 cibɛn a "bʊʊ "lɛ "wɛan, -kaa tranun 'ka 'blɪfɛ yɛ -e 'o -bli dɪ. 12 -A -nan nɛn
 Zago -a man 'nan -blɪfɛ a Ezipti, ɛn e Zozɛfʊ "bʊnʊn nən -kaa tranun -a
 bɛ, o 'pa 'sia 'e tɛdɛ. 13 -A "flizan da bɛ, ɛn Zozɛfʊ 'e 'fli -kɔɔn 'e "bʊnʊn
 lɛ. -A -nan nɛn Ezipti mingɔnnɛn Zozɛfʊ 'sinan 'tɔ. 14 Zozɛfʊ "e 'nan 'e
 "bʊnʊn lɛ 'nan, 'o 'kʊ 'e "tɪ Zago 'si 'o -taa. -A "tɪ Zago 'lɛɛ 'e 'mangulinun
 a min -fuba 'sɔravli 'wlɛ 'soolu. 15 Zago 'kʊ Ezipti, ɛn e -ka -nan nun 'o
 'valɛ 'yee 'nennun nən -kaa tranun -a bɛ waa. 16 O -ta o pɛɛnɔn wʊlɛ Sizɛm
 'fla Kanan 'lɛglɔn 'ji. Minnun o 'wʊ min wʊnan nən Abraam -a 'lɔ "lala -a
 Emor -pɪnʊn lɔ bɛ -a -nan.
- 17 Zɪ tʊ nən Bali 'e wei -nɔn Abraam lɛ 'nan e 'wɪ 'tʊ dra -yrɛ "bɛ, e ya
 bɔnan -kogo bɛ, ɛn Abraam kludanɔn fadɪ 'sia "da, ɛn o bɔdɪ 'sia "kaga
 Ezipti 'lɛglɔn 'ji. 18 -A -nan nɛn mingɔnnɛn -trɛ -tʊ mingɔnnɛn -blɪdɪ "sia
 Ezipti 'lɛglɔn da. Mingɔnnɛn zɪɛ, ya'a Zozɛfʊ -tɔlɛ dɪ. 19 -A mingɔnnɛn zɪɛ,
 e -cɛɛ minnun sɛɛ paa, ɛn e 'tɛ 'pa -kaa tranun da, e -tɔ -kaa tranun man
 -sa -a, 'nan 'o 'si 'nɛn 'linɛnnun -sru, -e 'o kaa.
- 20 -A tʊ zɪɛ -a man nɛn o Moizi -ya. Moizi 'sɔ Bali lɛ tɪglɪ, ɛn e -fʊ 'e "tɪ
 "lɛ "kɔnnɛn mɛn yaaga tɛ e 'nyɔn -mlɪan. 21 ɛn zɪ o 'si -a -sru "bɛ, -a -nan
 nɛn Ezipti mingɔnnɛn 'lu -a 'sia, ɛn yaa 'lɛbʊ "lɛ 'yee 'nɛn 'zʊ. 22 O Moizi
 'lɛbʊ Ezipti 'nɔn 'lɛ 'wɪ 'tɔdɪ -a, ɛn Moizi 'lɛwɛi 'lɛɛ -a drɛ wɪnʊn -a kɔɔn
 'nan e ya min 'plɛblɛ 'a.
- 23 Zɪ Moizi lɛ 'bɔ -fuba sinjɛn bɛ, -a -nan nɛn -a -cin -trɔa "ji 'nan 'e 'kʊ 'e
 "bʊɪ Izraɛl 'nɔn 'nanjɛn. 24 ɛn e Ezipti min -tʊ 'yɪ, tɛ e ya 'tɛ 'panan Izraɛl
 min -tʊ da, tɛ -a -ci "ka "dɪ, ɛn e 'padɪ 'sia Izraɛl min zɪɛ -a va, ɛn Ezipti

min -ka -yrɔ. ²⁵Moizi 'e 'ci nrɔn 'nan 'e "bui Izrael 'nɔn -a -ci -tɔa paan 'nan Bali 'e 'si "va 'nan -e 'e o 'si nɔanba -ji. 'Pian wa'a -ci manle dɪ. ²⁶'Be -sru, tɔ cɛɛn te Moizi Izrael 'nɔn 'fli "ye te o ya 'wɪ 'blunan, ɛn e ya "vale e o yei "paamlan. E 'nan -wle 'nan: 'An beenun, ka ya "buɪnun -a. -Mɛ "le "wean nen ka 'tɛ "paa 'ka cin da te -a -ci "ka "dɪ?

²⁷'Pian min nen e ci 'tɛ 'panan 'e bɔɛzan -tɔ da bɛ, e 'nan Moizi lɛ 'nan: 'Tɛ i -tɔ 'ku 'tazan -a? -Tɛ i -tɔ 'kve tin 'bazan 'a? ²⁸I ya "vale 'yian -tɛa "le zɪ i Ezipti min -tɛ 'sɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ? ²⁹Zɪ Moizi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e -tɛ -ji, e -ku yɔɔlɛ Mandian 'lɛglɔn 'ji. E 'nen 'ya -nan nun 'fli.

³⁰Lɛ -fuba sinjen "bɛ -sru, ɛn Bali -le 'pasiazan -tɔ 'e 'fli kɔɔn -yre "bui 'da Sinai pɔn 'srɔn. 'E 'fli kɔɔn -yre 'tɛ nren yei yibanen 'tɔ -va. ³¹Zɪ Moizi 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, 'wɪ -a 'kan, 'pian zɪ e ya -plinan "man 'nan -e 'e -nan 'yɪ bɛ, ɛn e Minsan wei 'man 'nan: ³²'An ya 'i tranun -le Bali -a. An ya 'i tranun Abraam 'lee Izak 'lee Zago 'le Bali -a. ɛn Moizi nyɔɔndɪ 'sia, ya'a -kɔlale Bali -nanjɛndɪ -a dɪ.

³³-A -nan nen Minsan 'e -yre 'nan: 'I 'yie -manwua 'sɔ 'i 'cɛin -man, kɔɔ fɛnan nen i ci 'i 'tɔdɪ bɛ, e yra kɔnglɔn 'mɛn vɛ -a. ³⁴An 'mɛn minnun nen Ezipti bɛ, -wee yra yɪdɪ 'yɪ, an -wee -paandɪ 'man, ɛn an sɔɔnla 'nan -e 'an o 'si nɔanba -ji. -Yee "wean, mɛin "paa -sia Ezipti 'lɛglɔn 'ji.

³⁵Moizi -tɔwli "nen, "nen minnun zɪɛ wa'a yɪlɛ "yɪ "dɪ, waa 'vɪ "man 'nan: 'Tɛ i -tɔ 'ku 'tazan -a? -Tɛ i -tɔ 'kve tin 'bazan 'a? bɛ, -a 'lein nen Bali -a 'pa 'sia 'nan 'e 'tɔ o tazan 'lee o 'sizan nɔanba -ji -a. Bali -le 'pasiazan -tɔ 'bɛ 'e 'fli kɔɔn -yre yibanen 'va, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -yre. ³⁶Moizi 'bɛ o 'si Ezipti 'lɛglɔn 'ji -cɛ -srɔn "wɪ 'lee 'lɛbo "fɔ winun drɛdɪ -a. -Cɛ -srɔn "winun zɪɛ yaa drɛ Ezipti 'lɛglɔn 'ji, ɛn yaa drɛ jemie 'tenden man, ɛn yaa drɛ "bui "da lɛ -fuba sinjen wlu.

³⁷Moizi 'bɔ zɪɛ, -yɛɛ 'vɪ Izrael 'nɔn lɛ 'nan: 'Bali -taa "talɛ Bali 'lewei vɪzan -tɔ nen "le 'mɛn 'wɪ 'zɔ bɛ -a 'cɛɛ. -A Bali 'lewei vɪzan zɪɛ, 'ka 'bɔ 'va nen e bɔala. ³⁸Tɔ nen Izrael 'nɔn 'o cin 'yɪ "bui "da bɛ, Moizi 'bɔ 'bɛ 'tɔ Bali 'lee Izrael 'nɔn yei, e -tɔ 'ka tranun 'lee Bali -le 'pasiazan nen e 'wɪ tin 'ba -yre Sinai pɔn da bɛ o yei. Moizi lɛ nen Bali wei nen e 'belidɪ -nɔan "bɛ, Bali 'bɔ -a -nɔn 'nan 'e vɪ 'cɛɛ.

³⁹ɛn -kaa tranun 'ka -a wei 'sileɛ 'wɪ 'kpa -a dɪ, o 'ci 'pa "man. ɛn waa nrɔn 'o 'ji 'nan 'o lia 'o da Ezipti 'lɛglɔn 'ji. ⁴⁰Waa 'vɪ Arɔn lɛ 'nan: 'I -cee balinun drɛ -e 'o 'si -kɔɔn -cɛɛ. -Yɛɛ ci 'nan Moizi 'bɔ nen e -kaa 'si Ezipti 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'wɪ nen e 'bɔ "man "nun bɛ, -ka'a tɔa dɪ. ⁴¹-A -nan nen o fɛ -tɔ drɛ "le tri -zɔ 'nan -e 'o -pan, ɛn o tri zɪɛ -a -pan. ɛn o ci 'nrandɪ 'sia 'o 'bɔ 'pɛ drɛvɛ lɛ. ⁴²Tɔɔn ɛn Bali 'e koda -tɔ o va, e o 'tɔvɪ 'nan 'o laji fɛnun -pan "le zɪ e ci 'e 'crɛn -tedɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. E ya 'e 'crɛn -tedɪ 'nan:

ɪzrael 'nɔn, lɛ -fuba sinjen wlu
te ka ya "bui "da bɛ, ka -wi -tɛ 'mɛn?

En ka 'sraga dre 'mən?

43 -Cɛjɛ!

'Pian 'cee bali nən waa laabo Molok bɛ

-yee -tandan nən 'ka 'lɔ,

'lee 'cee bali Rɔnfa -le mlen cren nən

kaa dre bɛ, -nyɾɛn 'ka 'lɔ.

Fɛnun nən kaa dre 'nan

-e 'ka -pan bɛ -nyɾɛn 'ka 'lɔ.

-Yee "wɛan nən an 'ka "tua,

an -ko 'ka 'a Babilɔn 'leglɔn -sru,

ka dra -wee nɔannun -a.»

44 Te -kaa tranun a "bui "da bɛ, -tandan nən Bali -taa "ji bɛ, e ya -wɔ.

Moizi -tandan zɪɛ -a -tɔ "le zɪ Bali -a 'vɪ -yɾɛ "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, en -a 'lein nən

yaa 'yɪ bɛ, -nyɾɛn yaa -tɔ. 45 "Bɛ -sru en -tandan 'lein zɪɛ, e -fʊ -kaa tranun

-le 'nennun lɔ. Zozue -trɔa o 'lɛ, en o -kʊ -nyenlea 'leglɔn nən Bali -a -ji

'nɔn 'pin o 'lɛ bɛ -a -ji. O -kʊ -tandan zɪɛ -a 'leglɔn zɪɛ -a -ji, -tandan 'bɔ 'fʊ

-nan nun -trilii, en e 'bɔ David da. 46 David zɪɛ e 'sɔ Bali lɛ, en yaa laabu

Bali lɔ 'nan 'e 'si -nɔn 'yɾɛ -e 'e 'kɔn 'tɔ -yɾɛ, 'dʊ -e Bali nən Zago kludanɔn

'le Bali -a bɛ 'e -nyɾan ji, 47 'pian Salomɔn 'bɛ 'kɔn zɪɛ -a -tɔ Bali lɛ.

48 Te e ya 'e vidɪ 'nan Bali nən min ta lou "bɛ ya'a 'nyeanla min -tɔ 'kɔn -ji dɪ. Bali 'lewei vɪzan 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'e 'cɛn. Yaa 'vɪ 'nan:

49 «An Minsan, 'mɛn mingɔnnɛn pɛin a labli 'ji,

en 'trɛ a 'an 'cɛin -trɔa "dave -a.

'Kɔn "cɛn "nɛn ka -kɔlaman -a -tɔdɪ -a 'mɛn?

En nyin zia 'bɛ -kɔan 'an 'flinla "nan "a?

50 -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'bɔ 'pɛ dreve fɛnun pɛɛnɔn zɪɛ -a.» »

51 En Etienɛn "e 'nan tin 'banɔn lɛ 'nan: «Ka ya minnɔn nən 'wɪ 'ka 'ko o -wulo -ji dɪɛ, waa. Ka ya "le minnɔn nən wa'a Bali tɔa dɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ.

'Ka "trɔɛn "a "yuyu, en 'ka 'ci 'pa Bali lei 'saun 'le 'wɪ man "le 'ka tranun

'zʊ. 52 Bali 'lewei vɪzan "cɛn "da nən 'ka tranun 'ka 'tɛ 'pale dɪ? Bali 'lewei

vɪnɔn nən waa 'vɪ 'nan Bali -le min tɪɣɪ -taa "tale bɛ, 'ka tranun o tɛɛ, en

'cɛɛ min tɪɣɪ zɪɛ 'bɛ 'nɔn "nyian minnɔn lɛ, en waa -tɛ. 53 Zɪ Bali -le -pɛi

-tɔ winun cɪ bɛ, Bali -le 'pasianɔn -a -nɔn 'cɛɛ, en ka'a 'ta wulea "da "dɪ.»

Minnun Etienɛn -tɛ, en Saul 'tɛ 'padɪ 'sia Zozinɔn da

54 Zɪ tin 'banɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, 'bli 'fɔ o ji Etienɛn man, en 'o 'shɛ da

-blɪdɪ 'sia. 55 'Pian Etienɛn nən 'e fadɪ Bali lei 'saun 'a bɛ, 'e yɪɛ 'tɔ laji, en

e Bali -le 'tɛ 'san 'yɪ, te e Zozɪ ye 'e 'tɔdɪ lou Bali -pɛ "yɪ "da. 56 En e 'nan:

«"Ka 'yɪɔ, an labli ye 'e 'lɛ 'sʊdɪ, en an Blamin -pɪ ye 'e 'tɔdɪ lou Bali -pɛ "yɪ "da.»

57 Minnɔn -paandɪ 'sia 'pleble, te 'o 'pɛ 'wɛ wo 'o "trɔɛn 'ji. En o pɛɛnɔn

'kʊ Etienɛn -va, waa 'kun. 58 Waa plila, o -kʊ -a 'fla lunɛn, en waa -sɔn

-kole -a. Minnun nen waa dre be, o 'wee sɔnun -sran -gobo "tu nen waa laabo Saul be -a "srɔn.

⁵⁹ Minnun Etienen -sɔan "kole -a, 'pian te Etienen "e Bali tru "baa 'nan: «Minsan Zozi, 'an lei -nɔan 'yie 'e "pa 'ji.» ⁶⁰ -A -nan nen 'e "po sɔɔn, en e paan 'pleble 'kpa. E 'nan: «Minsan, 'i 'wɪ 'wɪdɪ 'gʊe -a 'ce -wɪe.» Zɪ e cɛɛn 'wɪ zɪe -a vɪdɪ man be, en 'e yie 'le 'wɪ.

8 ¹ Saul "le 'ci 'sɔ nen 'nan minnun Etienen -te.

Yi 'bɔ 'lein zɪe -a da nen minnun 'te 'padɪ 'sia Zozinɔn nen Zeruzalem be o da. Zozinɔn pɛɛnɔn fuila "man Zude 'lee Samari 'lɛglɔn 'ji, 'pian Zozi 'le 'pasianɔn "o -fʊv Zeruzalem. ² En minnun nen o 'ta wɪla Bali wei tɪglɪ da be, o Etienen -wɪɔ, en o -kʊ -a wɪɛ. ³ 'Pian Saul -le vɛ be, e 'te 'padɪ 'sia Zozinɔn da. E -cia 'kɔnnun 'le "nen 'nan -e 'e Zozinɔn "kuun. E 'sia lɪmɔn 'lee 'klɔnmɔn man, e o 'kun, en e -kʊ o -fɔle -pʊ 'kuin.

Filipu Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ Samari 'nɔn le

⁴ Zozinɔn nen o fuila "man "be, o ciɪ Zeruzalem fɛnan pɛɛnɔn 'nan Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a minnun le. ⁵ Filipu -kʊ Samari 'lɛglɔn 'ji, en e min 'sɪzan 'wɪ 'ji -le 'wɪ 'vɪ. ⁶ Samari 'nɔn 'ta "kaga, o pɛɛnɔn o "trɛɛn "tɔ Filipu wei le 'kpa tɪglɪ, te o -ce -srɔn "wɪnɪn nen yaa dra be -a -nan ye, 'lee 'wɪnɪn nen yaa vɛ be, -a maan. ⁷ -Yɛe cɪ 'nan, -yʊ -wɪdɪnɪn nen o ya minnun -srʊ "be o 'si o -srʊ -paandɪ -a, en minnun nen o "tʊn "bɔ be, 'lee minnun nen o -srandɪ "tra "be, -ce 'si o man. ⁸ -A -nan nen ci "nran -dan dre 'fla zɪe -a da.

⁹ Min -tʊ a 'fla 'bɔ zɪe -a da 'e 'cɛn waa laabo Simɔn. E fɛnɪn dra 'bui da. -Yɛe 'bui wɪnɪn dɛɛdɪ Samari 'nɔn 'plo 'fɔ, en yaa vɛ 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan a. ¹⁰ -E 'e 'sia 'nen "wɛnnɛn 'lee min ceje man, o pɛɛnɔn 'wɪnɪn nen Simɔn -a dra be e o 'sɪanan, te waa vɛ 'nan: «Min 'labe, Bali nen, 'pleble -dan be -nyrɛn.» ¹¹ -Yɛe cɪ 'nan, o pɛɛnɔn -a wei "sɪala 'wɪ 'a, kɔɔ e o 'plo 'fɔ 'yɛe 'bui wɪnɪn dɛɛdɪ -a, -a -nan 'mɔn. ¹² 'Pian zɪ Filipu Bali -le mɪngɔnnɛn -blɪdɪ 'wɪ 'vɪ, te e Zozi Crɪzi -le 'wɪ vɛ -wɪe "be, en o yɪ -tɛra "da. Tɔɔn lɪmɔn 'lee 'klɔnmɔn pɛɛnɔn 'o -batize dɛ. ¹³ Simɔn 'bɔ "nyɪan "e "yɪ -tɛra "da, en waa -batize dɛ. Zɪ waa -batize dɛ be, ya'a 'sɪle "nyɪan Filipu 'srɔn "dɪ. -Cɛ -srɔn "wɪ 'lee 'lɛbɔ "fɔ wɪnɪn nen Simɔn -a -nan ye Filipu -lɔ be, yaa 'plo 'fɔ.

¹⁴ Zɪ Zozi 'le 'pasianɔn nen o -fʊv Zeruzalem be, waa 'man 'nan Samari 'nɔn yɪ -tɛra Bali wei da be, en o Pieri 'lee Zan 'pa 'sia o va. ¹⁵ Zɪ Pieri 'lee Zan 'bɔla o va nʊn be, en o Bali tru 'ba -wɪe 'nan -e 'o Bali lei 'saun yɪ. ¹⁶ -Yɛe cɪ 'nan, min -tʊ 'ka tɪan Bali lei 'saun yɪɛ o va dɪ, o 'o -batize dɛ 'e tɛdɛ Minsan Zozi 'tɔ da 'e "tʊn. ¹⁷ -A -nan nen Pieri 'lee Zan 'o 'pɛ 'pla o da, en o Bali lei 'saun yɪ.

¹⁸ Simɔn -a 'yɪ 'nan, Zozi 'le 'pasianɔn 'o 'pɛ 'pla minnun da en o Bali lei 'saun yɪ, -a -nan nen Simɔn "lala 'sɪ, en e 'nan -wɪe 'nan: ¹⁹ «'Ka "mɛɛn 'pleble 'nɔn "nyɪan, -e -te 'an 'pɛ 'pla min da be, -a san 'e Bali lei 'saun yɪ.»

20 'Pian Pieri 'e -yre 'nan: «'Yie 'lala 'e 'ku 'yia 'te nen ya'a 'driman die -a va. Koo 'yie 'ji 'le o Bali -le 'pleble zie -a 'lba 'lala -a. 21 'Yie 'wɪ 'tu 'ka 'wɪ zie -a -ji dɪ, en 'i 'blɪnan 'ka 'nan dɪ, koo 'i 'wulo -ji wɪ 'ka tɪglɪ Bali 'le dɪ. 22 -Yee 'wean 'i 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'dredɪ man -e 'i 'fli -nɔn Bali le. 'I Minsan tru 'ba, 'dɒ -e 'e -kɔla 'wɪ 'wɪdɪ 'nen 'i 'wulo -ji be -a fuidɪ -a. 23 -Yee cɪ 'nan maan -tɔa 'nan i ya 'i fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ 'nɔnnɔn -a, en i ya 'wɪ 'wɪdɪ 'le nɔn -a.»

24 -A -nan nen Simɔn 'e 'nan Pieri 'lee Zan le 'nan: «'Ka 'bɔ 'ka Minsan tru 'ba 'men 'wɪ man -e 'wɪ nen kaa 'vɪ be 'e vɪle 'e bɔ 'an man dɪ.»

25 'Winun nen Minsan Zozi -a 'vɪ 'lee 'winun nen yaa dre Zan 'lee Pieri yie man be, o Samari 'nɔn 'le 'vɪ. Zɪ o cɛen -a vidɪ man be, en o 'li 'o da Zeruzalem. 'Wee -ta -sia be, o -tɔ Samari 'fla -mie da, te o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnun le.

Filipu Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ Etiopi min -tu le

26 Minsan -le 'pasiazan -tu 'wɪ tin 'ba Filipu le 'nan: «'I -ku 'treda 'tre 'zia, -e 'i -si nen e 'sia Zeruzalem -e 'e 'ku 'fla nen waa laabo Gaza be -a 'sia. -A da 'be cɪ flu.» 27 Filipu wluan, en e -ku. 'Yee -kɔn -kunan -sia be, en e min -tu 'yɪ 'e 'le. Min zie, Etiopi min nen, en e ya 'e 'sadɪ. Etiopi lɪ Kandas nen mingɔnnen -a be, -a yɪfe va nen 'e yie -tɔa. E -ta Bali tru 'bale Zeruzalem, 28 en e 'ta lia 'e da 'e fla. E ya 'e -nyrandɪ odro nen -sɒ -a -kɪlanman be -a -ji, te e Bali 'lewei vɪzan Ezai -le 'fluba 'ta ve.

29 Bali lei 'e Filipu le 'nan: «'I -pli odro 'labe -a man.»

30 En Filipu sɔɔnla odro zie -a -sru, te e Etiopi min -le 'fluba ta vidɪ maan. E ya -a ta vɪnan Bali 'lewei vɪzan Ezai -le 'fluba 'ji, en Filipu 'e -yre 'nan: «'Fluba nen yia ta ve be yia -ci maan?»

31 Etiopi min 'e -yre 'nan: «'Te min 'ka 'a -kɔɔnle 'men die, maan dra kɔ -e 'an -ci man?» En e Filipu laabu 'nan 'e -nyran 'e 'srɔn odro -ji.

32 'Wɪ nen e cɪ -a ta vɪnan Ezai -le 'fluba 'ji be -nyren 'gu:

«O -ku -a -tɛle 'le 'bla 'zɒ,
en o -ku -a 'le 'bla 'nen nen
o cɪ -a 'ce 'bunan ya'a 'we die -yee 'wɪ 'zɒ.
Ya'a 'wɪ 'tu 'sile 'da 'dɪ.

33 Wa'a 'silɛa fe -tu -a dɪ,

en min -tu 'ka 'tɔle -a -sru 'dɪ.

-Tɛ -kɔlaman -a kludanɔn 'le 'wɪ vidɪ -a?

Koo minnun 'be -yee 'belidɪ 'le 'tɔ 'treda.»

34 En Etiopi min -a laabu Filipu -lɔ 'nan: «-Tɪ nen Bali 'lewei vɪzan -a ve 'gu? -A 'bɔ 'fli nen yaa ve, -baa min pee nen yaa ve?» 35 -A -nan nen Filipu Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vidɪ 'sia -yre, 'wɪ nen 'e 'cren -tɛdɪ zie -a da.

36 O ya -kunan 'o 'le, en o 'bɔ 'yɪ ba man, en Etiopi min 'e 'nan -yre 'nan: «'Yi nen 'gu, -me -maan yɪ'an -batize dra dɪ?» 37 [-A -nan nen Filipu

"e -yre 'nan: «Te i yi -tɛala "da 'i 'bli pɛɛnɔn 'a bɛ, -e 'wei -batize drɛ.» En Etiopi min 'e 'nan: «Maan -tɔa 'nan Zozi Crizi a Bali -pɪ -a.»] ³⁸En Etiopi min 'e 'nan 'o odro -tɔ. -A -nan nɛn o "flinɔn sɔɔn 'yia, ɛn Filipu -a -batize drɛ. ³⁹Zi o 'si 'yia bɛ, ɛn Minsan lei Filipu 'sia, -a -nan nɛn Etiopi min 'ka 'nyian -a yɛlɛ dɪ. -A ci -fɪ 'e 'nrandi, ɛn e -kɪ.

⁴⁰Pian Filipu 'e 'fli 'yɪ 'fla nɛn waa laabo Azo bɛ -a da, ɛn e Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'sia 'fla pɛɛnɔn nɛn e 'bɔ "man, ɛn e 'bɔla Sezare bɛ -a da.

Fɛ nɛn e drɛ 'lɔɔ, ɛn Saul sɔɔnla Zozi -sru "bɛ

9 ¹Tɔ zɪɛ -a man tɛ Saul -ko tian 'tɛ 'padɪ -a Minsan -srunɔn da, tɛ e -ko o -tɛɛdɪ -a. ɛn Saul -kɪ Bali -pannɔn 'tazan va, ²'nan 'e 'fluba nɛn e -si -nɔan 'yrɛ -e 'e -wla Zuif 'nɔn 'lɛ cɪn yɪ 'kɔn nɛn Damas bɛ -a -ji bɛ -a -nɔn 'yrɛ. Saul 'ta -ko 'nan -e 'e 'sia lɪmɔn 'lɛɛ 'klɔnmɔn nɛn o 'ta wɪla Minsan -sru "bɛ, -e 'e o "kuun -e 'e 'ta waa Zeruzalɛm.

³E Damas si 'sia e ya -kɪnan, e "ta bɔa 'fla 'bɔ "srɔn "kogo 'nun tɔɔn 'tɛ 'san -tɔ bii laji, ɛn e -sɛn "da. ⁴Saul -tria "tra, ɛn e wei -tɔ 'man, tɛ 'bɛ vɛ -yrɛ 'nan: «Saul, Saul, -mɛ "lɛ "wɛan i 'tɛ "paa 'an da?»

⁵En Saul 'e -yrɛ 'nan: «An 'san, -tɪ nɛn 'yia?»

ɛn Minsan wɪ "man 'nan: «An 'bɔ Zozi nɛn i 'tɛ "paa 'an da bɛ, maan nɛn. ⁶I 'wlɪan lou, 'i 'kɪ 'fla. -Tɛ i 'bɔla 'nan nun bɛ, 'wɪ nɛn kɔ 'i drɛ bɛ, waa vɛ 'yɛ.»

⁷Minnun nɛn o cɪ -kɪnan 'o 'vale Saul nun -a bɛ, 'wɪ ciɪla o da, wa'a -kɔlale 'wɪdɪ -a dɪ, 'o wei 'bɔ maan, 'pian wa'a min -tɔ yɛ dɪ. ⁸Saul wlɪan, -a yɛɛ 'e 'lɛ 'sɪdɪ, 'pian tɛ ya'a fɛnan yɛ dɪ. Waa 'kun 'e 'pɛ -man, ɛn o -kɪ -a Damas. ⁹E yɪ drɛ yaaga tɛ ya'a fɛnan yɛ dɪ, ya'a 'yɪ mlɪan dɪ, ɛn ya'a fɛ blɛ dɪ.

¹⁰Tɛ Zozi -sruzan -tɔ a Damas, waa laabo Anania, Minsan 'wɪ tɪn 'ba -yrɛ "lɛ nyrɪnvla -zɪ. Yaa laabu Anania, ɛn Anania "e -yrɛ 'nan: «Minsan, maan nɛn 'gɪ.»

¹¹En Minsan "e -yrɛ 'nan: «I 'wlɪan, 'i 'kɪ 'fla yɛi 'si nɛn 'e 'sɪdɪ "ji tɪɪɪ 'labɛ -a da, 'i 'kɪ Zudazi -lɛ "kɔnnɛn. Min -tɔ nɛn waa laabo Saul bɛ e ya Bali trɪ 'banan 'nan nun. Saul zɪɛ, e "sia 'fla nɛn waa laabo Tars bɛ -a da. ¹²Tɛ Saul 'bɔ "e min -tɔ nɛn waa laabo Anania bɛ -a yɛ "nyian "lɛ nyrɪnvla zɪ e wla, ɛn e 'pɛ 'pla "da 'nan -e -a yɛɛ 'e 'lɛ 'sɪ.»

¹³En Anania "e 'nan: «Minsan, 'tɛ nɛn yaa 'pa 'i -srunɔn da Zeruzalɛm bɛ, maan 'man min "kaga "da. ¹⁴En Bali -pannɔn 'tanɔn 'si -nɔn -yrɛ 'nan, minnɪn pɛɛnɔn nɛn o Bali trɪ "baa 'i 'tɔ da bɛ, 'e o "kuun.»

¹⁵-A -nan nɛn Minsan "e Anania lɛ 'nan: «I 'kɪ! -Yɛɛ cɪ 'nan, 'an 'bɔ mɛɛn min 'labɛ -a 'si "va 'nan -e 'e 'mɛn 'nyranman 'pa, 'dɪ -e 'an 'tɔ 'e bɔla 'ji 'lɛɪɔn nun 'lɛ, 'lɛɛ mɪngɔnnɛn nun 'lɛ 'lɛɛ Izraɛl 'nɔn 'lɛ. ¹⁶Zɪ e -taa 'e yra yɛlɛ -e 'an 'tɔ 'e fuɪla "man "bɛ, 'an 'bɔ 'bɛ -kɔɔnman -yrɛ.»

¹⁷Tɔɔn ɛn Anania -kɪ. Zɪ e 'bɔla "kɔnnɛn "bɛ, 'e 'pɛ 'pla Saul da, ɛn e 'nan: «An "bɪ Saul, tɛ i ya -tanɛn -sia, Minsan Zozi nɛn 'e 'fli kɔɔn 'yɛɛ bɛ, yaan

'pa 'sia 'nan -e 'i yie 'e 'le 'su, 'nan -e 'i 'kɔn 'i faɗɗi Bali lei 'saun 'a.» ¹⁸ 'Nun tɔɔn, fɛ -tu 'si Saul yie da 'le pɔnen fɛɛ 'zɔ, e -fɔla, en -a yie 'le 'su. Saul wluɔn lou, en waa -batize dre. ¹⁹ Zi e -nyan bɛ, e fɛnɔn blɪ, en -a "koe "tɔ 'e da.

Saul Bali -le 'wɪ 'vɪ Damas

E yi "fli yaa dre Zozi -srɔnɔn nɛn Damas bɛ o va. ²⁰ Tɔɔn en e Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔn vidɪ 'sia minnɔn lɛ Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin 'nan Zozi bɛ, Bali -pɪ nɛn. ²¹ Minnɔn pɛɛnɔn nɛn waa ye -a vɪnan bɛ 'wɪ o "kaan, te waa ve 'nan: «Min 'labe, -yɛɛ minnɔn nɛn o Bali tru "baa Zozi 'tɔ da Zeruzalɛm bɛ, o tɛɛ te e 'tɛ "paa o da 'gɔ, en e -ta "nyian Zozinɔn "kuunle 'gɔ, en e -ku waa Bali -pannɔn 'tanɔn lɛ. E dre 'kɔ, en -yɛɛ 'wɪ zɪɛ -a ve?» ²² 'Pian te Saul -ko Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔn vidɪ -a minnɔn lɛ 'kpa tɪglɪ. 'Wɪ nɛn Saul -a ve zɪɛ, Zuif 'nɔn nɛn Damas bɛ e o klɪ 'a, en wa'a -kɔlale -a -zi -fɔɗɪ -a dɪ. Yaa -ci -kɔɔnman -wɛ 'wein 'nan Zozi 'bɛ cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a.

²³ Zi -a -nan 'mɔn 'trilii bɛ, en Zuif 'nɔn 'o cin wei -ci 'man 'nan 'o -tɛ. ²⁴ 'Pian -wee 'wɪ nɛn waa 'pla "da "bɛ, Saul -a 'man. O Saul man -pennan bodrun funnin -klɔn -yre "nɛn 'nan -e 'o -tɛ. ²⁵ -Yee "wean -pei -tu man, Saul -srɔnɔn Saul 'si, en waa sɔɔnla 'fla man -klɔn -sru saannen 'ji.

Saul 'li 'e da Zeruzalɛm

²⁶ Zi Saul 'bɔla Zeruzalɛm bɛ, en e ya "vale 'e -fɔa Zozi -srɔnɔn 'va. 'Pian o pɛɛnɔn "klanman -yrɔ, kɔɔ wa'a yi 'tɛala "da 'nan Zozi -srɔzan nɛn dɪ. ²⁷ -A -nan nɛn Barnaba -a 'kun, en e -ku -a Zozi 'le 'pasianɔn 'va, en zɪ Minsan 'e 'fli -kɔɔn Saul lɛ -sia bɛ, 'lee 'wɪ nɛn yaa 'vɪ -yre "bɛ, Barnaba -a 'vɪ -wɛ. En zɪ Saul Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔn 'vɪ 'wein Damas bɛ, Barnaba -a 'vɪ "nyian -wɛ. ²⁸ -A -nan nɛn Saul -fɔ o va, o ciɪ waa Zeruzalɛm fɛ pɛɛnɔn 'nan, te e 'wɪ 'nɔnɔn ve minnɔn lɛ 'wein Minsan 'tɔ da. ²⁹ Saul 'wɪ 'vɪ Zuif 'nɔn nɛn o Grek wei -fɔa "bɛ -wɛ, en o -sa -fɔ waa. 'Pian minnɔn zɪɛ waa -weɛ "man 'nan 'o -tɛa. ³⁰ -A "bɔɪ Zozinɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man, en o -ku Saul -a Sezare 'fla, en o -yre 'nan 'e 'ku Tars.

Pieri min -srandɪ beli

³¹ -A -nan nɛn -leglizinɔn nɛn Zude 'lee Galile 'lee Samari 'leglɔn 'ji bɛ, o man flin, en o -tɔ 'plɛblɛ. O 'yra -tɛa Minsan 'man, en o 'ta wɔla -a -sru tɪglɪ. Bali lei 'saun 'pa o va, en -leglizi -ji 'nɔn dre "kaga.

³² Pieri a ciɪnan 'fla pɛɛnɔn zɪɛ -a da. Yi -tu da, en e 'bɔla minnɔn nɛn Zozi 'le vɛ -a Lida 'fla bɛ o va. ³³ En e 'bɔ min -srandɪ "tra "tu nɛn waa laabo Ene bɛ -a man 'e nyinnandɪ -saa da. E yra "tra -a -nan lɛ 'sɔra nɛn 'gɔ. ³⁴ En Pieri 'e -yre 'nan: «Zozi Crizi 'i beli, 'i 'wluɔn lou 'i 'bɔ 'a -e 'i 'yie nyinnan "dave plin.» 'Nun tɔɔn en e wluɔn lou. ³⁵ Lida 'nɔn pɛɛnɔn 'lee minnɔn pɛɛnɔn nɛn o -nyeanla Sarɔn fɛnan pɛblɛ da bɛ, zɪ o min zɪɛ -a 'yɪ te e 'ta wo bɛ, en 'o 'fli -nɔn Minsan lɛ.

Dorka -ka, en Pieri -a fuv

³⁶Lumɔn -tu a Zozi 'va, e ya 'fla nen waa laabo Zope be -a da. Li zɛ -a 'tɔ nen Tabita, en -te 'be 'cɛɛ dɪ Dorka. 'Tɔ zɛ -a -ci nen Grek wei -ji «srɔ». Li zɛ, e 'yi "dra min pɛɛnɔn lɛ, te e "paa 'yale -tɛnɔn 'va. ³⁷Tu nen te Pieri a Lida be -a man, li zɛ e -tria -cɛ -a, e -ka. Zi o cɛɛn -a -srudɪ man be, en o -ku -a 'palea 'kɔn "bu "tu -ji 'kɔn 'ta lou. ³⁸Lida 'fla a Zope 'fla "srɔn "kogo, en Zozi -srɔnɔn -a 'man 'e 'cɛn, 'nan Pieri a Lida. -A -nan nen o min 'fli 'pa 'sia 'nan 'o 'ku -a tru 'ba, 'nan 'o vɪ -yrɛ 'nan 'e 'ta 'o 'va 'treɛ.

³⁹Zi o 'bɔ Pieri man be, waa 'vɪ -yrɛ, 'nun tɔɔn en 'o 'vale waa o -ku. Zi o 'bɔla 'nan nun be, en o -ku Pieri -a 'kɔn "bu "ji lou. Lumɔnnun pɛɛnɔn nen o -sran -ka 'o da be, o pli Pieri man te o -wua, en o Tabita -le -tralɛ 'lee -yee sɔnɔn nen yaa dre te o ya waa be, -a kɔɔn -yrɛ.

⁴⁰En Pieri min pɛɛnɔn 'sen bei, 'e "pɔ sɔɔnla, en e Bali tru 'ba. Tɔɔn 'e yra -tɔ min pa zɛ -a da, en e -yrɛ 'nan: «Tabita, 'i 'wluɔn lou.» En 'e yɛ 'lɛ 'sɔ. Zi e Pieri 'yɪ be, en e -nyran lou. ⁴¹Pieri 'e 'pɛ -nɔn -yrɛ, en yaa wluɔn lou, en e -calɛnɔn 'lee Zozinɔn -mienun laabu. -A -nan nen e li zɛ -a kɔɔn -wlɛ 'e 'belidɪ. ⁴²Zi Zope 'nɔn "kaga 'wɪ zɛ -a 'man be, en o -mienun yi -tɛradɪ 'sia Minsan da. ⁴³Pieri -fɔ Zope 'fla tu "wɛnnɛn 'a. E -fɔ min -tu nen waa laabo Simɔn be -a va. Simɔn zɛ e -jeliba 'kɔlɛ dra.

Pieri 'lee Kɔrneli

10 ¹Min -tu a waa laabo Kɔrneli, e ya 'fla nen waa laabo Sezare be -a da. Itali 'sounjanun tazan nen. ²Kɔrneli zɛ, e Bali ye 'yi, en e 'yra -tɛa "man. O 'vale 'e 'mangulinun pɛɛnɔn 'a o Bali tru "baa, e 'yi "dra Zuif 'nɔn nen 'yale o -tɛ be -wlɛ, en e Bali tru "baa tu pɛɛnɔn man. ³Yi -tu da te yidɛ tɛɛnla be, e dre -yrɛ 'le nyrinvla zɔ, en e Bali -le 'pasiazan -tu 'yɪ -goezɛ, 'be wlala "va, en 'be laabu: «Kɔrneli!»

⁴E Bali -le 'pasiazan zɛ -a -nanjɛɛn "klan da, en e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, -mɛ "nɛn -nan?»

En Bali -le 'pasiazan 'e -yrɛ 'nan: «I Bali tru "baa, en i 'yi dra 'yale -tɛnɔn lɛ Bali -a -nan 'yɪ, en -a ci 'ka 'sanlɛ 'i man dɪ. ⁵'Be nen 'gɔvɛ, 'i minnɔn 'pa 'sia Zope -e 'o 'ku Simɔn nen waa laabo 'nyian Pieri be -a laabu. ⁶Simɔn zɛ, e -nyɛanla Simɔn nen e -jeliba 'kɔlɛ dra be -a va. -Yee 'kɔn a jemɛ "srɔn.»

⁷Zi Bali -le 'pasiazan nen e 'wɪ tin 'ba -yrɛ "be, e 'si -a "srɔn "be, tɔɔn en Kɔrneli 'yee 'nyranman 'pazan 'fli laabu, en e 'yee 'sounjanun va 'sounja -tu nen e Bali ye 'yi, en e 'yra -tɛa "man "be -a laabu. ⁸'Wɪ pɛɛnɔn nen e dre be, e -wee 'vɪ, en e o 'pa 'sia Zope.

⁹-A ta tu cɛɛn "wɛɛ -kɔn -kunan, o pli 'fla 'bɔ "srɔn "kogo, te Pieri -ku 'kɔn 'ta lou Bali tru 'balɛ, te yidɛ 'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ. ¹⁰Dra Pieri zɛ -a -tɛa, en e ya 'vale 'e fɛ -ble. Te o ya -yee fɛ -tɔɛnnan, en e dre -yrɛ 'le

nyrinvla zu, ¹¹e labli 'yɪ 'e 'lɛ 'sɒdɪ, te e fɛ -tʊ ye "le sɔla -dan nɛn o ya 'o 'kʊndɪ -a 'nɛn "sinjen man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. E -tadɪ 'sia "tra, te e -pliman 'tre man. ¹²-Wi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn o 'ta wo 'o 'pɛ 'fli 'lee 'o 'cɛin 'fli 'da bɛ, 'lee -winun nɛn o -plimlan 'o 'kɔlɛnɛn "bɛ 'lee "loman 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn a sɔ zɪɛ -a -ji. ¹³En wei -tʊ "e -yrɛ 'nan: «Pieri 'i 'wluan lou, 'i -tɛ -e 'i -blɪ.»

¹⁴Pian Pieri "e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, te 'i vɪ mɪlɔnmɪlɔn dɪ. Ma'an tian 'li fɛnʊn nɛn e cɪ min 'srɔɛn 'a 'lee fɛnʊn nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -a -blɪlɛ dɪ.»

¹⁵En wei zɪɛ e 'nan -yrɛ -a "flizan da 'nan: «Fɛnʊn nɛn Bali -a vɪ 'nan e ya -blɪvɛ -a bɛ, te 'i drɛ 'i 'srɔɛn 'a dɪ.»

¹⁶E 'vɪ zɪɛ 'e 'pa -a yaaga, 'nʊn tɔɔn "bɛ -sru, ɛn fɛ zɪɛ e -kʊ laji.

¹⁷Te Pieri 'ka 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ bɛ -a -ci maan dɪ, -a tʊ 'bɔ zɪɛ -a wlu bɛ, te minnʊn nɛn Kɔrneli o 'pa 'sia bɛ, o Simɔn -le 'kɔn 'yɪ, ɛn o 'bɔla 'nɛn 'sɛzɛ. ¹⁸O min -tʊ laabu, ɛn o 'wɪ laabu -yrɔ 'nan: «Simɔn nɛn waa laabo Pieri bɛ, e ya -nan?»

¹⁹Pieri -fʊ 'e ci "nrɔnnan 'wɪ nɛn yaa -nan 'yɪ bɛ -a da, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun "e -yrɛ 'nan: «"I 'yɪɔ, min yaaga a 'i -weenan. ²⁰I 'wluan lou, 'i sɔɔnla, te 'i 'ci -fɔɔ 'dɪ, -e 'ka 'kʊ waa. -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'bɔ 'bɛ o 'pa 'sia.»

²¹Pieri sɔɔnla, ɛn e 'nan minnʊn zɪɛ -wlɛ 'nan: «An 'bɔ nɛn ka cɪ 'an -weenan bɛ, 'an 'bɔ nɛn 'gʊ. -Mɛ "wɪ man nɛn ka -ta 'gʊ.»

²²En o 'nan -yrɛ 'nan: «Sounjanun tazan Kɔrneli 'bɛ 'kʊ 'pa 'sia. E ya min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ, e 'yra -tɛa Bali man, ɛn Zuif 'nɔn pɛɛnɔn -a 'tɔ 'yɪ 've. Bali -le 'pasiazan "e 'nan -yrɛ 'nan, 'o 'lʊ 'yia 'yee venan -e 'yɛi wei man.»

²³Tɔɔn ɛn Pieri o wla 'yee 'kuin, ɛn o 'nyin 'nan nʊn. Zɪ tʊ cɛɛn bɛ, ɛn o 'vale Zope Zozinɔn -mienun -a, o -si 'sia.

Pieri -kʊ Kɔrneli -va

²⁴Bɛ 'ta tʊ cɛɛn, ɛn o 'bɔla Sezare. Kɔrneli 'e 'mangulinun 'lee 'e bee tɪglɪ tɪglɪ laabu 'e 'va te o ya o -pɛnnan. ²⁵Zɪ Pieri 'bɔla bɛ, tɔɔn ɛn Kɔrneli -kʊ -a 'lɛ, ɛn 'e "po sɔɔn "wlu, ɛn 'e 'wulo -fɔ 'e 'wlu. ²⁶Pian Pieri -a wluan lou te yaa ve -yrɛ 'nan: «An 'bɔ 'gʊ, min nɛn maan 'nyian, -yee "wean 'i 'wluan.»

²⁷O -kʊ -sɛɛ "wʊdɪ -a, o wlala 'kuin, ɛn Pieri min "kaga 'yɪ 'o cin yɪdɪ. ²⁸-A -nan nɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Kaa -tɔa 'nan Zuif 'nɔn 'le -pei "e 'nan: «Te Zuif min 'lee -pɛn min 'e 'kɔn 'e cin va dɪ, ɛn te Zuif min 'e -wla -pɛn min -le 'kuin dɪ.» 'Pian Bali -a kɔɔn 'mɛn 'nan, te min 'e vɪ min -tʊ man 'nan e ya 'e "tri -tɔdɪ Bali 'lɛ, ɛn te 'o -pli -a san man dɪ. ²⁹-Yee "wean, zɪ ka min 'pa 'sia 'an 'va bɛ, ma'an 'wɪ 'tʊ vlɛ dɪ, ɛn an -ta. Maan laabo "mɛn 'ka 'lɔ 'nan, -mɛ "wɪ man nɛn ka 'nan, 'an 'ta.»

³⁰En Kɔrneli "e 'nan: «An ya Bali tru 'banan 'mɛn 'kuin -a -nan yɪ yaaga nɛn 'gʊ, te yɪdɛ tɛɛnla. -A -nan nɛn min -tʊ 'bɔla 'an 'lɛ. Min zɪɛ sɔ 'fʊvu 'yɪrɪrɪ nɛn "da, ³¹ɛn e 'nan 'mɛn 'nan: «Kɔrneli, Bali 'i wei 'man, ɛn 'yɛi "yɪ

"nen yia dra be -a -cin -trɔa "ji. ³²-Yee "wɛan 'i min 'pa 'sia Zope Simɔn nen waa laabo Pieri be -a va. E -nyeanla jemie man, Simɔn nen e -jeliba 'kɔlɛ dra be -a va.» ³³Nun tɔɔn en an min 'pa 'sia 'i -sru, en i 'bɔ "nyian, 'i dre "yi, en i -ta. 'Be nen "men 'gʊɛ, -kaa pɛɛnɔn -kaa ya Bali 'le, -e 'wɪ nen Minsan -a 'vɪ "yie "le be -e -kaa man.»

³⁴-A -nan nen Pieri -a 'bɔla 'e 'le 'nan: «'Wɪ 'kpa nen, maan -tɔ "men 'nan, Bali 'ka min bo "va "dɪ. ³⁵'Pian 'tre pɛɛnɔn da, min nen e 'yra -tea 'man, en e 'ta wɔla 'wɪ nen yaa 'vɪ be -a da be, te yaa san ye "yi. ³⁶Bali -ta 'e wei -a Izraɛl 'nɔn le, en e 'wɪ 'nɔnnɔn 'gʊɛ -a 'vɪ -wɛlɛ, e 'nan min -fʊdɪ -trɔɔ ye Zozi Crizi 'tɔ 'ji. -Yɛɛ cɪ min pɛɛnɔn 'san -a. ³⁷Zɪ Zan Bali -le 'wɪ 'vɪ, en e min -batize dre be, 'wɪ nen e dre Galile 'lee Zude 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji be, kaa -tɔa. ³⁸En zɪ Bali Nazareti min Zozi Crizi 'si "va, en -yee lei 'saun 'ta "da "be, kaa -tɔa. Zozi cɪ 'flanun da, te e "yi "dra minnun le, te minnun nen o cɪ Satan -le 'plɛblɛ 'wɪlɔ be, e -cɛ "sia o man, kɔɔ Bali a 'e 'padɪ "va.

³⁹'Wɪ pɛɛnɔn nen yaa dre Zuif 'nɔn fla 'lee Zeruzalem be, -kaa ya -a -nan yɔnɔn 'a. En waa -te -a -pɛɪndɪ -a yiba "plan da. ⁴⁰-A yi yaagazan da, Bali -a wɪuan -kanɔn 'va, Bali -a dre, en 'e 'fli kɔɔn. ⁴¹'Pian min pɛɛnɔn le "cɛɛ dɪ, -kaa nen Bali -kaa 'si "va 'e 'cɛn 'yee 'wɪ 'nan yɔnɔn 'a be, -kaa le nen. Zɪ e wɪuan -kanɔn 'va be, -kaa nen -kaa fɛnɪn 'lee 'yi mlin waa 'e cin va be, ⁴²-kaa le nen yaa 'vɪ 'nan, -kaa 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ Izraɛl 'nɔn le. En 'nan -kaa vɪ minnun le 'nan Bali 'be 'si "va, en yaa -tɔ minnun nen o yie cɪ "man 'lee minnun nen o -ka be -wee tin 'bazan 'a. ⁴³Bali 'lewei vɔnɔn pɛɛnɔn Zozi 'le 'wɪ 'vɪ 'nan min nen e yi -tera "da "be, Bali -a san -le 'wɪ 'wɪdɪ "fuiman.»

⁴⁴Pieri -fʊ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, en Bali lei 'saun 'ta min pɛɛnɔn nen o cɪ -a wei mannan be, o da. ⁴⁵Zuif 'nɔn nen o cɪ Zozi 'va, en o -ta Pieri 'palɛ be, zɪ Bali lei 'saun 'ta minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o da be, en 'wɪ o 'kan. ⁴⁶-Yɛɛ cɪ 'nan minnun nen o "we wei peenun -ji, te o Bali 'tɔ bɔa "be, "o maan.

En Pieri -a 'vɪ "nyian 'nan: ⁴⁷«Min 'ka 'kolaman -e 'e vɪ 'nan ya'a minnun 'labɛ o -batize dra dɪ, kɔɔ o Bali lei 'saun 'yɪ "le -cee 'wɪ 'zʊ.» ⁴⁸En yaa 'vɪ minnun le 'nan 'o o -batize dre Zozi Crizi 'tɔ da. -A -nan nen minnun zɪɛ, waa 'vɪ Pieri nun le 'nan, 'o yi 'fli "dre 'o 'va.

Pieri 'li 'e da Zeruzalem

11 ¹Zozi 'le 'pasianɔn 'lee o "bʊ Zozinɔn nen Zude be, waa man 'nan minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o wɪ Bali -le 'wɪ man. ²Zɪ Pieri 'li 'e da Zeruzalem be, en Zuif 'nɔn nen Zozi 'va be, o 'wɪ 'tɔ "man -a vɪdɪ -a 'nan: ³«I wla minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wee 'kuin, en ka fɛnɪn blɪ waa 'e cin va.»

⁴-A -nan nen 'wɪ nen e dre be, Pieri -a -ci 'vɪ -wɛlɛ 'e "nen 'e "nen. E 'nan -wɛlɛ 'nan: ⁵«An ya Bali tru 'banan Zope 'fla. -A -nan nen e dre 'men 'le

nyrinvla zu, an fε -tu 'yɪ, te e -taa 'tra 'an 'va. E ya "le sɔla -dan nɛn o ya 'o 'kundi -a 'nɛn "sinjɛn man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, te e ya 'sinan laji, ɛn e -ta 'an 'srɔn "kogo. ⁶An yie 'tɔ -ji tein, ɛn an truvenun, 'lee luji winun, 'lee -winun nɛn o -plimlan o 'kolɛnɛn "bɛ, 'lee "lomannun 'yɪ. ⁷En an wei -tu 'man "nyian te 'bɛ ve 'mɛn 'nan: <Pieri 'i 'wluan, 'i -tɛ, -e 'i -blɛ.>

⁸Pian maan 'vɪ 'nan: <Minsan, te 'i vɪ 'mlɔnmlɔn dɪ. Ma'an tian 'li fɛnun nɛn o cɪ min 'srɔɛn 'a, 'lee fɛnun nɛn o min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ -a -blɛ dɪ.>

⁹Wei zɛ, ɛn yaa 'vɪ "nyian laji 'e 'pee 'nan: <Fɛnun nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e ya -blɛ -a bɛ, te 'i drɛ 'i 'srɔɛn 'a dɪ.> ¹⁰Wɪ zɛ, e drɛ 'e 'pa -a yaaga, ɛn fɛnun 'bɔ 'sinan 'e -ku laji.

¹¹Tɔ 'bɔ 'lein zɛ -a wlu bɛ, te min yaaga bɔala 'kɔn nɛn an cɪ -ji bɛ -a 'lɛ 'nɛn. O o 'pa 'sia 'an 'va, o 'si Sezare. ¹²En Bali lei 'saun "e 'mɛn 'nan, te 'an 'ci -fɔɔ "dɪ! 'Kʊ 'kʊ waa. "Bɔunun 'shɛɛdʊ nɛn 'gʊɛ, -wɛɛ kʊ 'an 'palɛ, ɛn kʊ wla Kɔrneli -le 'kuin. ¹³Wɪ nɛn Kɔrneli -a 'vɪ 'kʊɛ bɛ -nyrɛn 'gʊ. E 'nan Bali -le 'pasiazan -tu 'bɔala 'ji 'e 'lɛ 'yee 'kuin, ɛn "bɛ 'yrɛ 'nan: <'I minnun 'pa 'sia Zope -e 'o 'kʊ Simɔn nɛn waa laabo Pieri bɛ -a laabu. ¹⁴Wɪ nɛn e -taa 'i 'sile 'wɪ 'ji 'ka 'vale 'i 'mangulinun -a bɛ, yaa ve 'yie.>

¹⁵An 'wɪ tin 'badɪ 'sia, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun 'ta o da "lɛ zɪ e -ta -kaa da 'e tɛdɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ¹⁶-A -nan nɛn Minsan -le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ, -a -cin -trɔa an 'ji. Yaa 'vɪ 'nan: <Zan min -batize drɛ 'yi 'a 'pian 'cee vɛ bɛ, 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'a.> ¹⁷Bali 'yee lei 'saun 'nɔn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wɛ "lɛ zɪ yaa -nɔn -cɛɛ te -kaa wu Minsan Zozi Crizi -le 'wɪ man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. -Tɪ nɛn maan -e 'an vɪ Bali lɛ 'nan, te 'e 'wɪ zɛ -a drɛ dɪ?»

¹⁸Zɪ o 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, ɛn o ci -ta "tra, ɛn o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia -a vidɪ -a 'nan: <"Ka 'yio, Bali -a drɛ ɛn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "man, ɛn o 'belidɪ tɪɪɪ 'yɪ!»

Antios 'nɔn wu Zozi 'lɛ 'wɪ man

¹⁹Zɪ Etienɛn -ka bɛ, ɛn o 'tɛ 'padɪ 'sia Zozinɔn da. 'Tɛ 'padɪ o da zɛ, -yee "wean Zozinɔn fuɪla "man. O va min -mienun -ku Fenizi 'lee Sipri 'lee Antios. 'Pian Zuif 'nɔn 'saza lɛ nɛn o Bali -le 'wɪ 'vɪ. ²⁰En o va min -mienun nɛn Sipri 'nɔn 'a bɛ, 'lee Sirene 'nɔn 'a bɛ, "o -kʊv Antios, ɛn "o Minsan Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wɛ. ²¹Minsan 'pa o va, ɛn min "kaga 'yi -tera Zozi da, ɛn o sɔɔnla Minsan -sru.

²²Zɪ Zeruzalem -leglizi 'nɔn 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, -a -nan nɛn o Barnaba 'pa 'sia Antios 'nan 'e 'kʊ -a -nan yɪ. ²³Zɪ e 'bɔla 'nan nun bɛ, Bali -le 'yi "nɛn yaa drɛ -wɛ "bɛ yaa -nan 'yɪ, ɛn yaa ci nran. -A -nan nɛn Barnaba o "koe "tɔ 'o da 'nan, te 'o 'si Minsan -sru "fo "dɪ. ²⁴-Yɛɛ cɪ 'nan Barnaba ci a 'yi, e ya 'e fadɪ Bali lei 'saun 'a, ɛn e yi -tɛala Bali da. -A -nan nɛn min "kaga 'kpa sɔɔnla Minsan -sru.

²⁵En Barnaba -ku Tars Saul -wæle. ²⁶Zi yaa 'yɪ be, en o -ta 'o 'vale -a Antios. Waa dre le -tu Antios -leglizi -ji. O 'pa o va, en o Bali -le 'wɪ paa minnun "kaga 'ji. Antios nen o minnun nen o 'ta 'wula Zozi 'le 'wɪ da be o 'tɔ 'pa 'e tede Crizi -le minnun.

²⁷Tu zɛ -a man nen Bali 'lewei vɪnɔn 'si Zeruzalem, en o -ku Antios. ²⁸Waa -tu laabo Agabo, -a 'le nen Bali lei 'saun -a 'pa 'nan: «Dra -dan -taa "tale 'tre pɛɛnɔn da.» Dra zɛ e -ta, te Klodu 'be ci mingɔnnennun tazan -a Rɔm. ²⁹En Zozinɔn -a 'pla "da 'nan, min -tu 'e fɛ nen e -kolaman -a yɪdɪ -a -e 'e 'pa "buɪ Zozinɔn nen Zude be o va be, -a -nɔn. ³⁰Zi waa dre zɛ, en -wee "yi "nen waa 'yɪ be, waa -nɔn Barnaba 'lee Saul lɛ, en o -ku -a Zude -leglizi min cejunen le.

Minnun Zaji -tɛ, en o Pieri -fɔ -pu 'kuin

12 ¹Tu zɛ -a man nen mingɔnnen Erodi 'te 'padɪ 'sia -leglizi 'nɔn da. ²-Yee 'sounjanun Zan "buɪ Zaji -tɛ -kuli -tan sɛn -a. ³Zi yaa 'yɪ 'nan, 'wɪ zɛ e ya Zuif 'nɔn 'ci 'sɔ 'a be, en e 'nan 'yee 'sounjanun le 'nan, 'o Pieri 'kun. "Fedi nen o 'kpɔun nen 'mannyan 'ka "va "dɪɛ -a -ble "da "be -a drenan nen. ⁴Zi o Pieri 'kun, en waa -fɔ -pu 'kuin be, -a -nan nen Erodi min -fuda 'sheɛdɪ 'pla 'nan 'o yɛ 'tɔ "va. E bɔa "o da min sienzien. E ya Erodi 'ji 'nan, -te 'si nɔanba -ji "fedi ciu be, -e 'o -yee tin 'ba min pɛɛnɔn yɛ man.

⁵Pieri a -pu 'kuin, 'pian te Zozinɔn -yee Bali tru "baa 'kpa tɪɪlɪ.

⁶'Be ta tu nen e "cean be, -a 'bɔ 'a nen Erodi Pieri -le tin "baa min pɛɛnɔn yɛ man. -Pei zɛ -a man, te Pieri a 'e nyinnandɪ 'sounja 'fli yɛi, te e ya yi -tenan. E ya 'e -yɪdɪ -bulalɛ baa "fli "a, en minnun nen o yɛ ci "va "be o yɪa 'o "pa 'ji -pu 'kɔn 'lɛ "nen. ⁷Nun tɔɔn Minsan -le 'pasianɔn nen laji be -a -tu -ta, en 'tɛ 'san -tu bii 'kɔn "bu 'bɔ 'ji. 'Pasiazan zɛ, 'e 'pɛ -tɛ Pieri man, yaa fuv, en e -yrɛ 'nan: «'I 'wluan lou "nyiandɪ.» -A -nan nen -bulalɛ baa 'si -a -pɛ -man.

⁸En Minsan -le 'pasiazan "e -yrɛ 'nan: «'I 'yɛ sɔnun -yɪ 'i man tɪɪlɪ -e 'i 'yɛ -manwua "wu.» Yaa dre zi. E 'nan "nyian -yrɛ 'nan: «'I 'yɛ sɔ -gblo -fɔ 'i da -e 'i sɔɔnla 'an -sru.»

⁹Pieri 'bɔla, en e sɔɔnla -a -sru. "Yee 'ji "le 'nan nyrinvla nen, "tɔɔ te Bali -le 'pasiazan -ta 'palɛ 'va 'yɛ -goei 'wein 'a. ¹⁰O ciu 'sounja tede da, en o ciu -a "flizan da, tɔɔn en o 'bɔ -bulalɛ -kpɛin "nen, e 'lɛ "so -e 'o bɔla 'ji 'fla be -a man. -Kpɛin zɛ 'e 'lɛ 'sɪ 'e 'bɔ 'a o 'lɛ. O 'bɔla, en o sɔɔnla 'fla yɛi "si -tu da, 'nun tɔɔn en Bali -le 'pasiazan 'si -a "srɔn.

¹¹Zi Pieri yɛ da 'si tɪɪlɪ be, en e 'nan: «'Be 'gʊɛ maan -tɔ "mɛn 'nan 'wɪ 'kpa nen, Minsan 'be 'yee 'pasiazan -tu 'pa 'sia, en yaan 'si Erodi 'lee 'wɪ pɛɛnɔn nen Zuif 'nɔn ci -a -pennan be -yrɔ.»

¹²Zi 'wɪ zɛ -a -cin -trɔa Pieri 'ji be, en e -ku Zan nen waa laabo Mark be -a "bu Mari -le "kɔnnɛn. Min -mienun a 'o cin yɪdɪ -nan nun Bali tru

'banan. ¹³Zi Pieri 'kɔn 'te bɛ, ɛn lɪmɔn -tʊ nɛn e 'nyranman 'paa 'kɔn zɪɛ -a -ji, waa laabo Rode bɛ, e pli 'man 'nan -e 'e 'lɛ 'sʊ, ¹⁴ɛn e Pieri wei -kɔnnɛn 'yɪ. Tɔɔn -a ci 'nrandu 'sia, ɛn -a ci 'san 'kɔn 'lɛ 'sʊdɪ man, ɛn e -ku 'pian flan -a 'kuin zia nun -a vɪlɛ 'nan: «Pieri a bei.»

¹⁵ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «I 'ta 'ka 'e yɪdɪ dʊʊ?»

'Pian te li zɪɛ yaa ve 'nan: «Wɪ 'kpa nɛn.»

-A -nan nɛn o 'nan -yre 'nan: «Pieri lei nɛn.»

¹⁶Te Pieri 'ka 'flian 'kɔn 'tɛdɪ -a dɪ. Zi o 'kɔn 'lɛ 'sʊ bɛ, o Pieri 'yɪ, ɛn 'wɪ o 'kan 'fo. ¹⁷ɛn Pieri 'e 'pɛ drɛ -wlɛ 'nan 'o 'lɛbo 'pla 'da. -A -nan nɛn zi Minsan -a 'bɔla 'pʊ 'kuin bɛ, yaa pɛɛnɔn 'sinan 'pa -wlɛ. ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Ka 'wɪ zɪɛ -a vɪ Zaji 'lee -kaa 'bʊ Zozinɔn -mienun lɛ.» Tɔɔn ɛn e 'bɔla e -ku fɛ pee -nan.

¹⁸Zi tʊ cɛɛn bɛ, 'wɪ -dan fɔla 'sounjanun yei, te waa laabo 'o cin lɔ 'nan: «Pieri wla nyin?» ¹⁹Erodi 'e 'nan 'sounjanun 'o -wɛɛ, waa wɛɛ, 'pian wa'a yɪlɛ dɪ. Erodi 'wɪ laabu 'sounjanun nɛn o yɪɛ 'tɔ 'va 'bɛ -wlɔ, ɛn e 'nan 'o 'sounjanun zɪɛ 'o -tɛɛ. -A -nan nɛn Erodi 'si Zude 'leglɔn 'ji, ɛn e -ku Sezare fla, e 'mɔn 'nan nun.

Mingɔnnɛn Erodi -ka

²⁰Bli a 'e 'fɔdɪ Erodi 'ji Tir 'nɔn 'lee Sidɔn 'nɔn man. 'Pian minnun zɪɛ o ci drɛ 'tʊ, ɛn o -fɔ min -tʊ nɛn waa laabo Blasitu bɛ -a -sru, 'nan -e 'e 'o yei "paala 'o 'vale Erodi nun -a. Blasitu zɪɛ, -yɛɛ Erodi 'bɔ 'lɛ 'kɔn 'ta -nanjean. -Yɛɛ ci 'nan -wee -blɪfɛ pɛɛnɔn "sia 'trɛ nɛn Erodi -a "paala bɛ -a da.

²¹Yi 'bɔ nɛn o -sɛan 'e cin va "da "bɛ, zi e 'bɔ bɛ, Erodi 'yɛɛ mingɔnnɛn sɔ 'wʊ, ɛn e -nyran 'yɛɛ mingɔnnɛn pɛin -da, ɛn e 'wɪ tin 'ba -wlɛ min pɛɛnɔn yɪɛ man. ²²Minnun pla "man -a vɪdɪ -a 'nan: «Blamin 'cɛɛ 'we "bɛ dɪ, Bali 'bɛ ci 'wɪnan.» ²³Nun tɔɔn tʊ 'bɔ zɪɛ -a wlu bɛ, ɛn Minsan -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tʊ 'wɪ 'nɛn kɔɔn Erodi lɛ, kɔɔ 'e 'fli 'sia 'lɛ Bali -le 'wɪ 'zʊ. -Cɛ -tʊ -sɛn "man, 'e sri 'si, ɛn e -ka.

²⁴-A -nan nɛn Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'ku fuiladɪ -a "man te minnun yi -tɛala "da 'kpa tɪglɪ.

Pɔl cɛin tɛdɛ nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪlɛ

²⁵Zi Barnaba 'lee Saul cɛɛn 'wɪ nɛn o -ku "man Zeruzalɛm bɛ -a drɛdɪ man bɛ, ɛn o 'li 'o da Antɪɔs. -Wɛɛ ta 'o 'vale Zan nɛn waa laabo Mark bɛ waa.

13 ¹Bali 'lewei vɪnɔn 'lee Bali -le 'fluba "paanɔn a -leglizi nɛn Antɪɔs bɛ -a -ji. O 'tɔ nɛn Barnaba 'lee Simeɔn nɛn waa laabo min tiidii "bɛ 'lee Sirene min Lusiya 'lee Manaɛl nɛn o 'vale Galile 'leglɔn plazan Erodi -a o o 'lɛbʊ 'e cin va bɛ 'lee Saul. ²Yi -tʊ da, te o Minsan tru 'ba, te o ya fɛ 'sɔnnan, -a -nan nɛn Bali lei 'saun 'e -wlɛ 'nan: «'Ka Barnaba 'lee Saul

'si 'va -e o 'nyranman nen an o laabu 'nan 'o 'pa be -a 'pa.» ³-A -nan nen zi o cɛɛn Bali tru 'badɪ 'lee fe 'sɔndɪ man be, en 'o 'pe 'pla o da, en o 'si o man, o -ku.

Barnaba 'lee Saul -ku Sipri

⁴Barnaba 'lee Saul nen Bali lei 'saun o 'pa 'sia be, o -ku Selusi 'fla jemie man, en o -fo -klv -dan ji, en o -ku Sipri 'trɛda 'yi yei. ⁵Zɪ o 'bɔla 'fla nen waa laabo Salami be -a da be, en o Bali -le 'wɪ 'nɔnɔn vɪdɪ 'sia minnun le Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. Zan nen waa laabo 'nyian Mark be, e ya o va, te e 'paa o va.

⁶O cɛɛn 'yi yei 'tre zɪɛ -a 'cɛndɪ man -ji, tɔɔn en o 'bɔla 'fla nen waa laabo Pafɔ be -a da, en o -dravia drezan -tu 'yɪ. Waa laabo Barzozi, Zuif min nen, 'e 'fli 'siala Bali 'lewei vɪzan -a, te e 'ka 'a dɪ. ⁷E ya -kɔnmandan Sɛrji Polo bee -a. -Kɔnmandan zɪɛ, e 'wɪ -tɔa 'kpa tɪglɪ. -A -nan nen e Barnaba 'lee Saul laabu 'e 'va, kɔɔ e ya 'vale 'e Bali wei maan. ⁸Pian te -dravia drezan -tuwli "nen waa laabo "nyian Elima Grɛk wei -ji be e 'ka 'vale 'o 'ta dɪ, te yaa -wɛɛ "man 'nan, te -kɔnmandan 'e yi -tera Barnaba 'lee Saul da dɪ.

⁹-A -nan nen Saul nen waa laabo 'nyian Pɔl be, e ya 'e fadɪ Bali lei 'saun 'a, en e -dravia drezan zɪɛ -a -nanjɛɛn tein, ¹⁰en e 'nan: «Bii 'gʊɛ, i ya 'i fadɪ -dawli winun 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'a. I ya Bali 'nanmanzan 'le 'nen 'a, 'wɪ 'yi pɛɛnɔn 'nanmanzan nen 'yia. 'I 'flin Minsan -le -si tɪglɪ ta sɛdɪ -a. ¹¹'Be nen 'gʊɛ, 'i 'yɪɔ, Minsan 'ta 'wɪ 'nen -kɔɔnman 'yie -e 'i 'flin yide 'san yɪdɪ -a fɔɔnɔn.»

'Nun tɔɔn en Elima yie 'wɪ, e -fʊ klun va, te 'e 'man limlan -pe pɛɛnɔn da min -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e 'kun 'e 'pe -man. ¹²Zɪ -kɔnmandan 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ be, en e -fo Zozi 'va. Minsan -le 'wɪ nen yaa 'man, en yaa -nan 'yɪ be, yaa 'kan 'e 'ciɪla 'da.

Pɔl 'lee Barnaba -ku Antios 'fla Pisidi 'lɛglɔn 'ji

¹³Pɔl 'lee 'e beenun -fo -klv -ji Pafɔ, en o -ku Pergi 'fla Panfili 'lɛglɔn 'ji. Zan nen waa laabo Mark be, e 'si o -sru, en e 'li 'e da Zeruzalem. ¹⁴O 'si Pergi, en o -ku Antios 'fla Pisidi 'lɛglɔn 'ji. 'Flinla 'yi da, o wla Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin, en o -nyran. ¹⁵Zɪ o cɛɛn Bali -le 'wɪ mandɪ man -pei 'fluba 'ji 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji be, en Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn 'tazan min 'pa 'sia Pɔl 'lee Barnaba -va 'nan 'o laabu -wɔ 'nan: «"Bʊnʊn, -te 'wɪ -mie a 'ka 'ji -e 'ka 'ku "koe "tɔ 'ku da be, 'ka vɪ "mɛn!»

¹⁶En Pɔl wluan 'e 'pe nyɔɔn 'nan, te 'o sɔɔ -tɔ 'nyian dɪ, en e 'nan: «'Ka Izrael 'nɔn, 'lee kaa nen ka Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa "be, 'ka 'trɔɛn "tɔ 'mɛn. ¹⁷Izrael 'nɔn 'le Bali -kaa tranun 'si 'va, en o 'pa Izrael 'nɔn 'va, en o 'bɔ "kaga te o ya Ezipti 'lɛglɔn 'ji. "Be -sru, en Bali o 'si Ezipti 'yee 'plɛblɛ 'a. ¹⁸Bali 'e yie 'tɔ 'yee 'nennun va "bui "da le -fuba sinjen wlu. ¹⁹Bali 'lɛglɔn

'sɔravli sɾɛ Kanan 'lɛglɔn 'ji, ɛn e -wee 'trɛ 'nɔn 'yee minnun lɛ. ²⁰-A pɛɛnɔn zɪɛ e drɛ lɛ yaa sinjen -fuba 'soolu 'wlu.

"Bɛ -sru, ɛn e -kaa tranun -le tin 'banɔn 'nɔn 'trilii, ɛn e 'bɔ Bali 'lewei vɪzan Sanmian da. ²¹-A -nan nɛn -kaa tranun -a laabu 'nan Sanmian 'e mingɔnnɛn -tɔ 'o da. ɛn Bali Kis -pɪ Saul -tɔ o da, Benzamen -le 'lɛglɔn 'ji min nɛn. Zɪ e mingɔnnɛn blɪ o da lɛ -fuba sinjen wlu bɛ, ²²"bɛ -sru Bali -a -nyran, ɛn yaa ta fɔɔ David -a. David zɪɛ Bali 'bɔ -a 'vɪ "man 'nan:

«An Jese -pɪ David 'yɪ,
 'an 'ci 'sɔ "ji "min nɛn,
 e -taa 'an 'ci 'sɔ wɪ pɛɛnɔn drele bɛ -a.»

²³David zɪɛ, -a kluda nɛn, Bali 'bɔ Zozi 'bɔla min 'sɪzan 'wɪ 'ji -a, "lɛ zɪ yaa 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ²⁴Te Zozi 'ka tian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'sɪlɛ dɪɛ, Zan -a 'vɪ Izrael 'nɔn lɛ 'nan, 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "man, 'o 'fli -nɔn Bali lɛ, -e 'o 'ta 'o -batize drɛ. ²⁵Te Zan -le 'nyranman 'padɪ "ta -nyan "bɛ, yaa 'vɪ 'nan: «Min nɛn 'ka 'ci "nrɔnman "da "bɛ, ma'an 'cɛɛ dɪ, 'pian e -taa "mɛn -sru. 'An 'bɔ an 'ka -a cɛɪn -man -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɪ.»

²⁶"Bɔunun, kaa nɛn ka cɪ Abraam kludanɔn 'a bɛ, 'lee minnun nɛn 'ka yei tɛ o 'yra -tɛa Bali man bɛ, -kaa lɛ nɛn Bali cɪ 'yee 'wɪ nɛn e min "sia 'wɪ 'ji bɛ -a vɪnan. ²⁷-Yɛɛ cɪ 'nan, Zeruzalem minnun tanɔn 'lee Zeruzalem 'nɔn 'ka -a -tɔlɛ 'nan Zozi 'bɛ cɪ min 'sɪzan 'wɪ 'ji -a dɪ, ɛn wa'a Bali 'lewei vɪnɔn wei nɛn waa ta 'vɪ -wlɛ 'flinla "yɪ -tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ -a -ci manlɛ dɪ. 'Pian 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ bɛ, waa 'lɛ sɔɔ Zozi 'tɛdɪ -a. ²⁸Wa'a 'wɪ 'tɔ yɪlɛ Zozi man -e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ, 'pian waa 'vɪ Pilati lɛ 'nan, 'e -nɔn minnun lɛ -e 'o -tɛ. ²⁹'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e cɪ 'e 'crɛn -tɛdɪ Zozi 'lɛ 'wɪ 'a bɛ, zɪ 'e 'lɛ sɔɔ bɛ, waa 'si yɪba "plan da, ɛn o -kɔ -a wɔlɛ. ³⁰'Pian Bali -a wɔuan -kanɔn 'va, ³¹ɛn 'e 'fli kɔɔn yɪ "kaga 'wɔlɛ minnun nɛn o 'si waa Galile, ɛn o -kɔ Zeruzalem bɛ -wlɛ. ɛn 'bɛ 'gʊɛ -wɛɛ drɛ -yee 'wɪ 'nan vɪnɔn 'a, tɛ o -yee 'wɪ vɛ Izrael 'nɔn lɛ.

³²ɛn 'kɔ 'bɔ 'gʊ, kɔ -ta 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Bali -tɔ 'e wei da -kaa tranun lɛ 'nan 'e dra bɛ -a vɪlɛ 'cɛɛ. ³³'Wɪ zɪɛ, yaa 'lɛ sɔɔ -kaa nɛn -kaa cɪ o kluda 'nɔn 'a bɛ -cɛɛ: E Zozi wɔuan -kanɔn 'va. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "dre 'fluba 'la "fli "ji 'e 'cɛn 'nan:

«Yɪɛ cɪ 'mɛn 'nɛn 'a,
 -e 'e 'sia cɛɛgʊ man bɛ,
 an drɛ 'i "tɪ "a.»

³⁴'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan, 'e Zozi wuanla -kanɔn 'va, 'dɔ -e 'e vɪlɛ 'e 'fʊ -a -nan nɛn min fuluman bɛ -a -nan dɪɛ -nyrɛn 'gʊ:

«Fɛa tɪglɪ nɛn
 an -tɔ 'an wei da 'nan
 'an vɛ David man bɛ,
 ya'a 'nyaan dɪ,

en e ya tian 'cee vε -a.>

35-Yee "wean nen Bali -a 'vɪ David -le "dre 'fluba pee ji 'nan:

«Yi'a 'yie 'nen 'saun 'tve

-e 'e fulɪ -yrε -ji dɪ.>

36 David -le vε bε, "e Bali 'su "le zɪ Bali -a 'vɪ bε -yee 'wɪ 'zʊ. En -a -kadɪ 'bɔ, waa 'wʊ 'e tranun 'srɔn, en e fulɪ 'yrε -ji. 37-Pian Zozi 'ka fulɪle -yrε -ji dɪ, Bali -a wluan -kanɔn 'va.

38-Yee "wean, "bʊnʊn, 'ka -tɔ 'nan Zozi 'tɔ 'ji nen waa ve 'cεε cεεgv 'nan, Bali 'cee 'wɪ 'wɪdɪ fui. 'Ta wɪladɪ Moizi -le -pei -tɔ winun da 'ka -kɔlale 'cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fuidɪ -a dɪ. 39-Pian minnun pɛɛnɔn nen o yi -tera Zozi da bε, Bali o "siala min tɪglɪ 'a.

40-Yee "wean, 'wɪ nen 'e vɪdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bε, 'ka dre "yi, te 'e bɔ 'ka man dɪ. 41-E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min sεε wʊnɔn 'ka 'yɪɔ,

'wɪ 'e 'ka 'kan -e 'ka 'san "fo.

-Yεε cɪ 'nan 'ka yɪε -kɔan "man

-e 'an 'wɪ 'tʊ nen

e -ciala min da bε -a dre.

-Te waa -nan -sεε "wʊ 'cεε

-e 'ka vɪle 'ka yi -tera "da "dɪ.> »

42 Zɪ Pɔl 'lee Barnaba "ta bɔala -wee cin yɪ 'kuin bε, en o 'nan -wɛ 'nan, 'o 'ta 'flinla 'yi pee -a -e 'o 'wɪ 'leɪn zɪε -a vɪ 'nyian. 43 Zɪ cin yɪdɪ -nyan bε, o "ta fuimlan "man, en Zuif 'nɔn "kaga 'lee minnun nen o Izraēl 'nɔn 'le Bali bɔa "bε, o sɔɔnla Pɔl 'lee Barnaba -sru. Pɔl 'lee Barnaba 'bɔ 'bε 'wɪ tin 'ba -wɛε, en o o "koe "tɔ 'o da 'nan 'o 'fʊ Bali -le 'yi 'wɪlu 'li 'trilii.

44-Flinla 'yi pee nen e 'bɔ bε, 'fla 'bɔ da 'nɔn pɛɛnɔn 'bε cin 'yɪ 'nan -e 'o Bali wei man. 45 Zɪ Zuif 'nɔn min "kaga zɪε o 'yɪ bε, en man bʊdɪ wɪa o ji, te 'wɪ nen Pɔl -a ve bε, waa fuimlan 'nan 'wɪ 'pee -a, te waa 'srɔn man.

46-A -nan nen Pɔl 'lee Barnaba -a -ci 'vɪ -wɛε 'wein 'nan: «'Ka Zuif 'nɔn, 'ka lɛ nen paan 'kʊ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve 'e 'flin, 'pian kaa -tua 'ka 'pela koda. "Cεε dre zɪε, kaa -kɔɔnman 'nan, ka'a 'ka 'fli ye 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪε -a yɪnɔn 'a dɪ. -Yee "wean kʊ -ko 'sien minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪε o va. 47-Yεε cɪ 'nan 'wɪ nen Minsan "e 'nan 'kʊ dre bε -nyrɛn 'nan:

«Mein dre 'tɛ 'san nen

e 'leɪlɔn pɛɛnɔn 'ji dra 'wein bε -a.

'I vɪ minnun lɛ 'trɛ pɛɛnɔn da 'nan

Bali 'o "sia 'wɪ 'ji.> »

48 Zɪ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪε o 'wɪ zɪε -a 'man bε, o ci nran, en o 'nan, Minsan wei a 'nɔnnɔn. -A -nan nen minnun pɛɛnɔn nen Bali o 'si "va 'nan -e 'o 'kɔn 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪε -a yɪnɔn 'a bε, o yi -teradɪ 'sia Zozi da.

49 Tɔɔn en Minsan -le 'wɪ 'nɔɔnɔn 'ku fuiladɪ -a 'man 'lɛglɔn zɪɛ -a da 'fo. 50 'Pian Antios 'fla 'bɔ da bɛ lɪmɔnnun nɛn o Izrael 'nɔn 'le Bali bɔa, te o mangulinun a fɛnɔn 'a bɛ, o ya -nan. Zuif 'nɔn o 'pa 'o 'va 'lee 'fla 'bɔ da min cejenun, en o 'tɛ 'padɪ 'sia Pɔl 'lee Barnaba da, en o Pɔl 'lee Barnaba -pin 'o fla. 51 Tɔɔn 'o 'cɛin -man fuɔn -koei plu o da, -a -kɔɔndɪ -a -wɛ 'nan 'o 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji, en o -ku 'fla nɛn waa laabo Ikomien bɛ -a da. 52 'Pian Zozinɔn nɛn Antios bɛ o -fɪ ci 'nran -a, en o -fɪ 'o fadɪ Bali lei 'saun 'a.

Pɔl 'lee Barnaba 'bɔla Ikomien

14 1 Zɪ Pɔl 'lee Barnaba 'bɔla Ikomien bɛ, en o wɪa 'nyian Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. O Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn 'vɪ -wɛ, -a -nan nɛn Zuif 'nɔn 'kaga 'lee minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o -fɔ Zozɪ 'va. 2 'Pian Zuif 'nɔn nɛn o 'ka 'vale o yɪ -teala 'wɪ zɪɛ -a da dɪɛ, o 'wɪ wɔɔman minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ 'o 'ji, te 'o 'wulo -ji 'nrɔnman -wɪdɪ "bɪ Zozinɔn man. 3 Pɔl 'lee Barnaba 'mɔn 'kpa tɪglɪ Ikomien. O yɪ -tera Minsan da, en o -yee 'wɪ 'nɔɔnɔn nɛn e min 'sia 'wɪ 'ji bɛ -a 'vɪ 'kpa tɪglɪ. Bali 'pa o va, -a -nan nɛn o -cɛ -srɔn 'wɪnɪn 'lee 'lɛbɔ 'fɔ wɪnɪn drɛ.

4 Min 'kaga cɛɛn 'e cin man 'fla 'bɔ da, min -mienun a Zuif 'nɔn -sru, en min -mienun a Zozɪ 'le 'pasianɔn -sru. 5 Zɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'lee Zuif 'nɔn, 'lee 'o 'tanɔn a 'o man wɔɔnan 'nan -e 'o 'tɛ 'pa Pɔl 'lee Barnaba da, -e 'o -kɔlɛ wɛɛn o va bɛ, 6 en Pɔl 'lee Barnaba a -kɔnnɛn 'yɪ, -a -nan nɛn o flɔn bli, o -ku Lisiani 'lɛglɔn 'ji 'flanun nɛn o o laabo Lisitri 'lee Derbɪ bɛ -a da, 'lee o 'srɔn 'flanun da. 7 En o Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn 'vɪ 'nan nun.

Pɔl 'lee Barnaba 'bɔla Lisitri

8 Min -tɪ a Lisitri 'fla, e ya 'e -srandɪ 'tra. Waa -ya 'e 'lɔ le -a, ya'a tian 'li 'ta wɔlɛ dɪ. 9 'Wɪ nɛn Pɔl cɪ -a vɪnan bɛ, -a 'trɔɛn 'a -yrɛ, -a -nan nɛn Pɔl -a -nanjɛn tɛin, en Pɔl -a -tɔ 'nan min zɪɛ e yɪ -teala 'yee 'belidɪ da, 10 en Pɔl 'e -yrɛ wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «I 'wɪuan lou 'i 'cɛin -da tɪglɪ.» Nun tɔɔn e drɛ 'klɪ, en e wɪuan, en e 'ta wɔdɪ 'sia.

11 'Wɪ nɛn Pɔl -a drɛ bɛ, zɪ minnun -a -nan 'yɪ bɛ, en o -paandɪ 'sia -a vɪdɪ -a Lisiani wei -ji 'nan: «Bali lɪla 'da 'minnun -a, en o 'bɔla -kaa 'va.» 12 Te o Barnaba laabo «Zeus», en o Pɔl 'le laabo «Ermɛs», kɔɔ -yɛɛ 'wɪ tin 'ba 'le 'wɛan. 13 'Wɛɛ bɔla -wee fla 'bɔ da bɛ, -wee bali Zeus 'bɔ 'pan 'kɔn a 'e 'tɔdɪ -nan. -A -nan nɛn -wee Zeus -panzan -ta trinun -a 'fla 'bɔ man -klɔn -yrɛ 'nɛn te lu -fui 'a 'e 'fɔdɪ o -blɔ -man. Zeus -panzan 'bɔ 'lee minnun 'kaga 'a 'vale 'nan 'o Zozɪ 'le 'pasianɔn 'bɔ -paan.

14 'Pian zɪ Zozɪ 'le 'pasianɔn Barnaba 'lee Pɔl 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o ta klɪ, -a 'wɪ 'nan o man, en o 'wee sɔnɪn 'fɔvɪ bɪvɪ 'o da, en o -ku minnun yɛi 'nɪn, te o -paan 'man -wɛ 'nan: 15 «-Mɛ 'wɛan nɛn kaa dra zɪɛ, minnun 'tun 'nɛn 'ku 'a 'le 'cee 'wɪ 'zv. Ku -ta Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn vɪlɛ 'cɛɛ, 'nan -e 'ka 'si 'cee 'wɪ 'tun

"nun 'labɛ -a dɛdɛ man, -e 'ka -sɔɔnla Bali nɛn -a yɛ ci 'man 'bɛ -a -sru. -Yɛɛ 'trɛ drɛ, ɛn -yɛɛ la drɛ, ɛn -yɛɛ jemɛ drɛ 'lee 'e 'va fɛnɛn pɛɛnɔn. ¹⁶'Li 'e tɛdɛ bɛ, e minnɛn 'tɔɪ, ɛn o sɔɔnla 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɛnɛn -sru. ¹⁷'Pian ya'a 'flinlɛ 'yɛɛ 'yi 'ci -kɔɔndɛ -a dɪ. -Yɛɛ ci 'nan e laa 'sia laji te yaa -fɛan 'cɛɛ, e 'cee fɛ 'wɛnɛn dra 'e tɔ -man, e ci 'nrandɛ 'lee -blɪfɛ -nɔan 'cɛɛ 'kaga.» ¹⁸Pɔl 'lee Barnaba "koe 'nyan -a vɪdɪ -a -wlɛ 'nan, te 'o 'o 'pan dɪ, 'vaa ɛn waa 'man.

¹⁹-A -nan nɛn Zuif 'nɔn 'si Antɪɔs 'lee Ikomɛn, ɛn o -sɛn minnɛn zɪɛ o va, ɛn o Pɔl -sɔn -kɔlɛ -a. Waa plɪla, o -kɔ -a lunɛn 'o 'ci nrɔn 'nan e -ka.

²⁰'Pian zɪ Zozinɔn -a si -fɔ bɛ, ɛn Pɔl wlɛn lou, e -ta 'fla.

Pɔl 'lee Barnaba -kɔ Derbu ɛn o 'li 'o da Antɪɔs

-A ta tɔ cɛɛn ɛn Pɔl 'lee Barnaba -kɔ Derbu. ²¹O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'fla zɪɛ -a da, ɛn min 'kaga 'fɔ Zozi 'va. -A -nan nɛn o 'li 'o da Lisitri 'lee Ikomɛn 'lee Antɪɔs Pisidi. ²²O -ta Zozinɔn "koe 'tɔdɪ -a 'o da, te o 'wɪ 'paala -wlɛ 'nan, 'o yi -tɛra Bali da 'li 'trɪlii, te waa ve -wlɛ 'nan: «-Kaa yra ye "kaga 'vaa, -e -kaa kɔ Bali -le mingɔnnɛn trɛda.» ²³-Te o 'bɔla -leglɪzi -tɔ -nan -e 'o -wee min cɛjɛnɛn -tɔɔ, ɛn -te o cɛɛn Bali tru 'badɪ 'lee fɛ 'sɔndɪ man, -e 'o o -pɛba wɔ Minsan nɛn o yi -tɛra 'da 'bɛ -yrɔ.

²⁴Zɪ Pɔl 'lee Barnaba Pisidi 'leglɔn cɛɛn bɛ, ɛn o 'bɔla Panfili 'leglɔn 'ji.

²⁵O Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ Pɛrgi, ɛn o sɔɔn 'ji Atali.

²⁶'Fla zɪɛ -a da nɛn o -fɔ -klɔ -ji, ɛn o 'li 'o da Antɪɔs. Antɪɔs 'bɔ 'nan nɛn o o -pɛba 'wɔ Bali lɔ 'nan 'e 'yi drɛ -wlɛ, -e 'nyranman nɛn o 'sia -a 'panan zɪɛ bɛ o 'pa.

²⁷Zɪ o 'bɔla Antɪɔs bɛ, ɛn o -leglɪzi 'nɔn cɪn 'yɪ, ɛn 'wɛnɛn nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ bɛ, waa 'sinan 'pa. Waa -ci 'vɪ 'nyian -wlɛ 'nan, minnɛn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Bali -si 'lɛ 'sɔ -wlɛ 'nan 'o yi -tɛra 'e da. ²⁸'Bɛ -sru Pɔl 'lee Barnaba -fɔ o va tɔ 'kaga 'kpa -a.

Zozinɔn wei drɛ 'tɔ Moizi -le -pɛi da Zeruzalɛm

15 ¹Min -mienun 'si Zude 'leglɔn 'ji. Zɪ o 'bɔla Antɪɔs bɛ, ɛn o 'wɪ 'paadɪ 'sia "bɔ Zozinɔn 'ji, waa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Te min 'ka 'fɔlɛ -klɔnnɔn -va 'lɛ zɪ Moizi -le -pɛi -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ dɪɛ, Bali 'ka -a san sia 'wɪ 'ji dɪ.» ²Pɔl 'lee Barnaba 'ka 'wɪ zɪɛ -a manlɛ 'yi "fɔ 'dɪ, ɛn -sa 'plɛblɛ 'fɔla o yɛi 'wɪ zɪɛ -a da.

-A -nan nɛn minnɛn -a 'pla 'da 'nan, Pɔl 'lee Barnaba 'lee Zozinɔn -mienun 'o 'kɔ 'wɪ zɪɛ -a tin 'ba Zeruzalɛm 'o 'vale Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -a -nan -leglɪzi min cɛjɛnɛn -a. ³ɛn Antɪɔs -leglɪzi 'pa o va -wee -kɔdɪ -ji. "Wɛɛ -kɔ, o ciɪla Fenizi 'lee Samari, te 'wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ, ɛn minnɛn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o sɔɔnla Bali -sru 'bɛ, te o -ko -a -nan wɪ vɪdɪ -a Zozinɔn lɛ. 'Wɪ zɪɛ -a vɪdɪ ci 'nran -dan nɔn "bɔ Zozinɔn pɛɛnɔn lɛ.

⁴Zɪ o 'bɔla Zeruzalɛm bɛ, -leglɪzi 'nɔn 'lee Zozi 'le 'pasianɔn 'lee -leglɪzi min cɛjɛnɛn o 'sia 'kpa tɪɪɪ, ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali ciɪla o va yaa drɛ bɛ, waa -nan 'sinan 'pa -wlɛ.

⁵-A -nan nen Farizen 'non 'va min -mienun nen o dre Zozinon 'a be, o wluan lou, en o 'nan: «Minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a die, o o -fa paan 'klonmon -va -e 'o vi -wle 'nan 'o 'ta wula Moizi -le -peinun da.»

⁶Zozi 'le 'pasianon 'lee -leglizi min cejenun 'o cin 'yi, 'nan -e 'o 'wi zie -a 'pla 'da. ⁷Zi o cee -sa 'pleble 'fodi man 'o cin yei "be, Pieri wluan lou, en e -wle 'nan: «An "bounun, kaa -toa 'nan 'cee Bali an 'si 'va -e 'an 'yee 'wi 'nonnon vi minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a die -wle, 'du -e 'o 'fli -non Bali le. ⁸En Bali 'bo nen e min ci wi -toa "be, yaa -ci kon 'yee lei 'saun 'nondu -a -wle 'nan o ya 'yee ve -a "le zi yaa -non -cee be -yee 'wi 'zu. ⁹Bali 'ka -kaa 'cenle 'e cin man -kaa 'vale waa di. E -wee 'wi 'widi fui 'nan o yi -tera 'e da -le "wean.

¹⁰En -me "le "wean nen ka Bali man -weeman? -Yee ci 'nan -tro ciben nen -kaa tranun 'ka -kolale -a siadi -a di, en -kaa 'bo 'ka 'kolaman -a siadi -a die, ka ya "vale 'ka -toa "men Zozinon 'win -ji. ¹¹Pian -kaa yi -teala "da 'nan, Minsan Zozi 'bo 'le "yi "le "wean nen -kaa 'si 'wi 'ji "le -wee 'wi 'zu.»

¹²Nun ton minnun nen 'o cin yidi be, 'o 'ta -sen, en o Barnaba 'lee Pol wei mand 'sia, en 'lebo "fo wi nen Bali ciula o va yaa dre minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a die o yei "be, waa 'vi -wle.

¹³Zi o cee -a vidi man be, en Zaji -a vidi 'sia 'nan: «"Bounun, 'ka "tronen "to 'men. ¹⁴Simon 'sia 'wi 'tu vnan -cee. E 'nan: Bali 'bo minnun 'sidi 'sia 'yee ve -a, minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a die o yei, 'nan -e 'wee 'to bo. ¹⁵En Bali 'lewei vnon 'le 'wi nen waa cren -te be, 'wi zie yaa 'le so. -Yee ci 'nan, e ya 'e 'cren -tedi 'nan: ¹⁶Bali "e 'nan:

«"Be -sru an lia 'an da
-e 'an David -le 'kon nen
e -wi be, -a pee -to.
-A "pa 'ji nen e -fu -nan be,
maan -tooman 'e cin da
-e 'an 'wluan lou,

¹⁷'du -e min -mienun nen
o -fu be, 'o Minsan -wee
'o 'vale 'leglon -mienun nen
'an 'to yra o man be waa.

¹⁸'An 'bo Minsan,
'wi nen maan 'vi 'e 'cen
-a -nan le 'ka le va die,
maan 'le sooman.» »

¹⁹En Zaji -a 'le 'sran 'nan: «-Yee "wean, e ya 'an 'ji 'nan, minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a die, en o soanla Bali -sru "be, e ya "yi -e min 'e vile 'e 'to o -sru 'nan 'o 'ta wula Moizi -le -pei da di. ²⁰Pian -kaa 'fluba 'cren -te -wle 'nan, te 'o 'wi nen waa -te -yu le be -a -bli di, en te 'o cin nan 'lee 'o cin -sran -wee "di, en te min 'e "blu -wee "di. En te 'o 'wi nen min 'ka -a -blo

'cɛnɛ -e -a nyɛn 'e -sran dɛ -a -bli dɪ, ɛn te 'o 'wi nyɛn -bli dɪ. ²¹-Yɛɛ cɪ 'nan, 'li 'e 'cɛn bɛ Moizi -le -pei -tɔ wɪnɪn zɪɛ 'flanɔn pɛɛnɔn -a -tɔa, kɔɔ waa ta ve minnɪn lɛ Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin tɔ pɛɛnɔn man 'flinla 'yi da.»

Zozi 'le 'pasianɔn 'fluba 'pa 'sia minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wɛ

²²-A -nan nɛn Zozi 'le 'pasianɔn, 'lee min cejenun, 'lee -leglizi 'nɔn pɛɛnɔn wei drɛ 'tɔ, ɛn o min -mienun 'si o yei, ɛn o o 'pa 'sia Antioɔ 'o 'vale Pɔl 'lee Barnaba -a. Zudazi nɛn waa laabo 'nyian Barsaba bɛ 'lee Sila nɛn Zozinɔn 'yra -tea 'o man bɛ, o nɛn o o 'si o yei. ²³Fluba nɛn waa -nɔn -wɛ "bɛ -nyɛn 'gɔ:

«Kɔ Zozi 'le 'pasianɔn 'lee min cejenun 'bɛ 'fluba 'crɛn -tɛ 'ka Zozinɔn nɛn ka cɪ Antioɔ 'lee Siri 'lɛglɔn 'ji 'lee Silisi 'lɛglɔn 'ji, te o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, 'cɛɛ.

Kɔ ya 'ka "bɔɪnɪn -a, kɔ 'we 'ka 'va.

²⁴Kɔa 'man 'nan, 'kɔ 'va min -mienun nɛn kɔ'a 'si -nɔnɛ 'wɛ 'dɛ, o 'lɔ 'ka 'ci baalɛ -ji 'wee 'wɪ "paadt -a, ɛn o 'ka "koe 'si 'ka da. ²⁵-Yee "wean, zɪ 'kɔ cin wei -ci 'man bɛ, ɛn kɔa 'yɪ 'nan, e ya 'yi -e 'kɔ min -mienun 'si 'va -e 'kɔ o 'pa 'sia 'cɛɛ 'o 'vale 'kɔ "bɔ Barnaba 'lee Pɔl nɛn kɔ o ye 'yi "bɛ waa. ²⁶Min "fli zɪɛ, e -fɔ "wɛnnɔn -e 'o 'ka -kaa san Zozi Crizi 'tɔ 'ji. ²⁷ɛn kɔ Zudazi 'lee Sila 'pa 'sia 'nan 'o 'wɪ 'bɔ 'lein 'gɔɛ -a vɪ 'cɛɛ 'o 'bɔ 'a. ²⁸-Yɛɛ cɪ 'nan Bali lei 'saun 'lee 'kɔ 'bɔ, 'wɪ nɛn 'kɔ 'ka 'ta wɪla "da "bɛ, kɔɛ 'vɪ 'cɛɛ, kɔ'a 'wɪ 'pee 'palɛ "va "dɪ. ²⁹Bɛ 'wɪ zɪɛ, 'bɛ cɪ 'nan: Te 'ka 'wi nɛn waa -tɛ -yɔ lɛ bɛ -a -bli dɪ, ɛn te 'ka 'wi nyɛn -bli dɪ, ɛn te 'ka 'wi nɛn min 'ka -a -blɔ 'cɛnɛ -e -a nyɛn 'e -sran dɛ -a -bli dɪ, ɛn te 'ka cin nan 'lee 'ka cin -sran -wɛɛ "dɪ, ɛn te min 'e "blu -wɛɛ "dɪ. 'Wɪnɪn zɪɛ, 'ka 'ta wɪla "da.

Kɔ 'ka 'tɔ bɔ.»

³⁰-A -nan nɛn o o 'pa 'sia, ɛn o -kɔ Antioɔ. Zɪ o 'bɔla 'nan nɪn bɛ, ɛn o Zozinɔn cin 'yɪ, ɛn o 'fluba zɪɛ -a -nɔn -wɛ. ³¹Waa ta 'vɪ, ɛn o pɛɛnɔn 'ci nɪn, e o "koe "tɔ 'o da -le "wean.

³²Zudazi 'lee Sila nɛn Bali 'lewei vɪnɔn 'a bɛ, o 'wɪ "kaga tin 'ba -wɛ, o man -tɔ 'pleblɛ, ɛn o "koe "tɔ 'o da. ³³O -fɔ Antioɔ 'fla tɔ "wɛnnɛn 'a 'vaa, ɛn Zozinɔn 'kɔ o 'palɛ -sia -trɔɔ 'nan -e 'o li 'o da Zeruzalɛm. ³⁴['Pian Sila 'e 'vɪ 'nan 'e -foo Antioɔ 'fla.] ³⁵Pɔl 'lee Barnaba "o -fɔv Antioɔ, ɛn 'o 'vale min "kaga "a o 'wɪ paa minnɪn ji, ɛn o Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ -wɛ.

Pɔl cɛin 'flizan nɛn te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɛ

Pɔl 'lee Barnaba cɛɛn 'e cin man

³⁶Yɪ "fli yaa "bɛ -srɪ, ɛn Pɔl "e 'nan Barnaba lɛ 'nan: «'Fla pɛɛnɔn nɛn kɔ cɪ "da Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a bɛ, 'kɔ 'cɪ "nyian "da -e 'kɔ "bɔ Zozinɔn nɛn -nan nɪn bɛ o yɪ.» ³⁷Barnaba a "vale 'nan Zan nɛn waa

laabo Mark be 'e 'kula 'o -sru. ³⁸Pian Pɔl 'ka 'wɛle 'man -e 'o 'ku waa dɪ, kɔɔ Mark 'nyranman 'tuɪ o man Panfili 'leglɔn 'ji, en e 'si o -sru. ³⁹Pɔl 'lee Barnaba wei 'ka drele -tuwli 'fo 'dɪ, -a -nan nɛn o cɛɛn 'e cin man. Barnaba Mark -fɔ 'e -sru, en o -fɔ -klɔ -dan ji, o -ku Sipri 'trɛda. ⁴⁰Pɔl 'e Sila -fɔ 'e -sru, en Zozinɔn o -pɛba 'wɔ Bali lɔ, en o -ku. ⁴¹O ciɩla Siri 'leglɔn 'lee Silisi 'leglɔn 'ji, te o -ko Zozinɔn 'koe 'tɔdɪ -a 'o da.

Pɔl 'lee Sila -ku Derbu 'lee Lisitri 'lee Ikomien

16 ¹-A -nan nɛn Pɔl ciɩla Derbu, en e 'bɔla Lisitri. 'Fla zɛ -a da be, Zozi -sruzan 'tu a -nan, waa laabo Timote. -A 'tɪ "a Grek min -a, lɪmɔn -tu nɛn e ya Zozi 'va be -yee 'nɛn nɛn, Zuif lɪ nɛn. ²-A 'tɔ 'yi "a Zozinɔn nɛn Lisitri 'lee Ikomien be o 'le. ³Pɔl a "vale 'e 'ku 'o 'vale 'waa, en e -ku -a -fɔle -klɔnmɔn -va, Zuif 'nɔn nɛn fɛ zɛ -a -nan be -wee "wɛan. Kɔɔ o pɛɛnɔn -a -tɔa 'nan Timote 'tɪ "a Grek min -a. ⁴Flanun nɛn o ciɩla "da "be, 'wɪ nɛn Zozi 'le 'pasianɔn 'lee Zeruzalem min cejenun -a 'vɪ be, waa 'vɪ 'fla zɛ -a da 'nɔn le, 'nan 'o 'ta wɔla "da. ⁵-A -nan nɛn Zozinɔn 'le yi -teradɪ Bali da 'pa "da, te Zozinɔn 'ko bɔdɪ -a "kaga yi -tudɔ pɛɛnɔn man.

Pɔl -ku Masedɔa

⁶Pɔl a "vale 'o 'ku Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ Azi 'leglɔn 'ji, 'pian Bali lei 'saun 'ka 'wɛle 'man "dɪ. -Yee "wɛan o ciɩla Pirigi 'lee Galatɪ 'leglɔn 'ji. ⁷Zɪ o 'bɔla Misi 'leglɔn 'ji be, en waa man wɛɛ 'nan 'o 'ko Bitini 'leglɔn 'ji, 'pian Zozi lei 'saun 'ka 'wɛle 'man "dɪ. ⁸-A -nan nɛn o ciɩla Misi, en o 'bɔla Troas 'fla. ⁹-Pei -man, e dre Pɔl le "le nyrinvla -zɔ, e dre -yrɛ "le Masedɔa min -tu a 'e 'tɔdɪ lou, te yaa tru "baa -a vidɪ -a 'nan: «I ciɩla Masedɔa 'leglɔn 'ji, 'i 'ta 'pa 'ku 'va!» ¹⁰Zɪ Pɔl 'wɪ zɛ -a -nan 'yɪ "le nyrinvla -zɔ be, en kua man wɛɛ 'nan 'ku 'ku Masedɔa 'leglɔn 'ji, kɔɔ kua -tɔa 'nan Bali 'ku laabu 'nan -e 'ku 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ -nan nun.

Pɔl 'bɔla Filipu 'fla

¹¹Zɪ ku -fɔ -klɔ -dan ji Troas be, en ku -ku Samotras. 'Be 'ta tu cɛɛn en ku -ku Neapoli. ¹²Ku 'si 'be 'nan, en ku -ku Filipu 'fla. Filipu 'fla zɛ, -yɛɛ cɪ Masedɔa 'leglɔn 'ji 'fla tɛde -a, en Rɔm 'nɔn 'be 'fla 'bɔ 'tɔ. Ku -fu 'fla zɛ -a da tu "wɛnnɛn 'a.

¹³Flinla "yi da, ku 'si 'fla zɛ -a da, en ku -ku lu "nɛn 'yi 'tu 'srɔn. -A -cin a 'ku 'ji 'nan Zuif 'nɔn 'le Bali tru 'banan -kɔan fɛ zɛ -a -nan. Zɪ ku cɛɛn -nyrandɪ man be, en lɪmɔnnun nɛn 'o cin yɪdɪ fɛ zɛ -a -nan be, ku 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wɛ. ¹⁴Lɪmɔn -tu a fɛ zɛ -a -nan te e 'yra -tea Bali man, -a 'tɔ nɛn Lidi, e "sia Tiatire. Min -dandan nun ta sɔ nɛn yaa -taan. E ya 'wɪ zɛ -a mannan, en Minsan -a 'trɔɛn 'le 'sɔ, en 'wɪ nɛn Pɔl cɪ -a vɪnan be, yaa -ci 'man 'kpa tɔgl. ¹⁵-A -nan nɛn waa -batize dre 'o 'vale 'e 'mangulinun -a, en e 'ku tru 'ba -a vidɪ -a 'nan: «-Te kaa 'nrɔnman 'ka 'ji 'nan, an wu

Minsan man 'an 'bli pɛɛnɔn 'a bɛ, 'ka 'fu 'an 'va tɔ 'wennɛn 'a.» E kɔala 'wɪ zɪɛ -a man, ɛn kɔ wɪ 'man.

Minnun Pɔl 'lee Sila -fɔ -pɔ 'kuin

¹⁶Te kɔ 'ta -ko fɛnan nɛn o Bali tru "baa bɛ -a -nan, ɛn nɔan lɪmɔn -tɔ -ta 'kɔ 'lɛ. Lɪ zɪɛ -mlɛŋan a -a -sru, e -pɛ -tɔala, -yɛɛ "wean minnun nɛn waa "paala bɛ o "lala ye "man "kaga. ¹⁷E sɔɔnla 'kɔ 'vale Pɔl -a 'kɔ -sru, te e -paan "man 'nan: «Minnun 'labɛ, Bali nɛn min ta lou "bɛ, -yɛɛ 'nyranman 'panɔn nɛn waa. O ya Bali -lɛ 'wɪ nɛn e min "sia 'wɪ 'jɪ bɛ -a vɪnan 'cɛɛ.» ¹⁸Yaa 'vɪ zɪɛ yɪ "kaga 'wlu, tɔɔn Pɔl 'ka 'vale e 'wɪ zɪɛ -a maan "nyian dɪ, ɛn e 'man lila "da, e 'nan -yɔ nɛn -a -sru "bɛ -yrɛ 'nan: «An 'bɔ 'e 'yɪɛ 'nan Zozi Crizi 'tɔ da, 'i 'si lɪ 'gɔɛ -a -sru.» ɛn -yɔ zɪɛ e 'si -a -sru 'nun.

¹⁹Nɔan lɪmɔn zɪɛ minnun nɛn waa "paala bɛ, zɪ waa 'yɪ 'nan wa'a "nyian "lala ye lɪ zɪɛ -a man dɪɛ, ɛn o Pɔl 'lee Sila 'kun, o -kɔ waa 'fla 'tanɔn 'lɛ fɛnan nɛn o tin "baa bɛ -a -nan. ²⁰Zɪ o -kɔ waa tin 'banɔn 'lɛ bɛ, ɛn o 'nan: «Vɛ -mienun 'gɔɛ, o -tein -tria 'kɔ flanɔn yɛɪ, Zuif 'nɔn nɛn waa. ²¹O ya "vale o 'wɪ -trɛ "paaman 'kɔ 'jɪ, kɔ'a 'we "man "dɪ, ɛn kɔ'a 'kɔlaman -e 'kɔ 'ta wɪla "da "dɪ, kɔ ya Rɔm 'nɔn 'a -lɛ "wean.»

²²-A -nan nɛn 'bli 'fɔ min "kaga 'jɪ o man, ɛn tin 'banɔn 'e 'nan minnun 'lɛ 'nan, 'o -wee sɔnɔn "koo 'o man, ɛn 'o o -sɔn sɔnba "a. ²³Zɪ o cɛɛn o -sɔndɪ man bɛ, ɛn o o -fɔ -pɔ 'kuin. Waa 'vɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ -yrɛ 'nan, 'e yɪɛ 'tɔ o va 'kpa. ²⁴Zɪ min zɪɛ e 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e o -fɔ -pɔ 'kɔn kplo -jɪ, ɛn e 'ploblo 'fɔ o cɛɪn -man.

²⁵-Pei -man te bada -tɔ, ɛn Pɔl 'lee Sila Bali tru 'badɪ 'sia, te o Bali 'tɔ bɔ "dre -fɔa, te minnun nɛn -pɔ 'kuin bɛ, o o wei maan. ²⁶'Nun tɔɔn ɛn 'trɛ nyɔɔn, e nyɔɔn 'pleble "bɔɔ 'lɛ "wean -pɔ 'kɔn nyɔɔn 'e 'klu -jɪ. Tɔ 'bɔ zɪɛ -a wlu, ɛn -pɔ 'kɔn -kpɛɪn pɛɛnɔn 'lɛ 'sɔ, ɛn fɛnun nɛn 'e 'fɔdɪ -pɔ 'kɔnɔnɔn 'cɛɪn -man bɛ, -a pɛɛnɔn 'lɛ 'sɔ.

²⁷Zɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ e fuv bɛ, e -kpɛɪnnun 'yɪ 'e 'lɛ 'sɔdɪ, ɛn e 'yɛɛ sren 'sɔ 'jɪ 'nan -e 'e 'fli -tɛ, kɔɔ yaa nɔn 'e 'jɪ 'nan -pɔ 'kɔnɔnɔn pɛɛnɔn 'tɛ -jɪ. ²⁸'Pian Pɔl paan -yrɛ wei 'pleble 'jɪ 'nan: «Tɛ 'i 'wɪ 'wlɪdɪ "dre 'i 'fli lɛ dɪ, kɔ ya 'gɔ 'kɔ pɛɛnɔn.»

²⁹Tɔɔn ɛn min zɪɛ e 'nan 'o 'tɛ 'bi, ɛn e wla "nyɪandɔ -pɔ 'kɔnɔnɔn 'va, ɛn e blula Pɔl 'lee Sila wlu, te e nyɔɔnman. ³⁰"Bɛ -sru e o 'bɔla bei, ɛn yaa laabɔ -wɪɔ 'nan: «An "tɪnɔn, maan dra 'kɔ -e 'an 'si 'wɪ 'jɪ?»

³¹ɛn o -yrɛ 'nan: «I yɪ -tera Minsan Zozi da -e 'ka 'vale 'yɪɛ "kɔnnɛn 'nɔn 'a 'ka 'si 'wɪ 'jɪ.» ³²-A -nan nɛn o Minsan -lɛ 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'vɪ -yrɛ 'o 'vale 'yɛɛ "kɔnnɛn 'nɔn pɛɛnɔn 'a. ³³-Pei 'bɔ 'lein zɪɛ -a man bɛ, min nɛn 'e yɪɛ -tɔa -pɔ 'kɔnɔnɔn 'va bɛ, e -kɔ Pɔl 'lee Sila mɪɔn 'jɪ "foelɛ. 'Nun tɔɔn ɛn waa -batize dre 'o 'vale 'yɛɛ "kɔnnɛn 'nɔn 'a. ³⁴E -kɔ waa 'yɛɛ 'kuin, ɛn e fɛnun -nɔn -wɪɛ, waa bli. -A -nan nɛn -a ci "nrandɪ 'sia 'o 'vale 'yɛɛ "kɔnnɛn 'nɔn pɛɛnɔn 'a, e yɪ -tera Bali da -lɛ "wean.

³⁵ Zɪ tʊ cɛɛn bɛ, ɛn tin 'banɔn minnun 'pa 'sia, 'nan 'o vɪ min nɛn e yie -tɔa -pu 'kɔnnɔn 'va bɛ -yɾɛ 'nan, 'e 'si o man. ³⁶ ɛn min nɛn 'e yie -tɔa -pu 'kɔnnɔn 'va bɛ, e 'wɪ 'gʊɛ -a 'vɪ Pɔl lɛ. E 'nan: «Tin 'banɔn min 'pa 'sia 'nan, 'an 'si 'ka man. -Yee "wɛan 'ka bɔla, 'ka 'kʊ, 'ka 'fʊ -trɔɔ.»

³⁷ Pian Pɔl -a 'vɪ 'pasianɔn lɛ 'nan: «O 'kʊ 'sɔn minnun yie man, ɛn o 'kʊ 'fɔ -pu 'kuin, wa'a 'wɪ zɪɛ -a -ci vɪlɛ dɪ, -e te kʊ ya Rɔm 'nɔn 'a, ɛn o ya "vale 'o 'sia 'kʊ man 'e yɔɔdɪ. -Yee "wɛan kʊ'a 'we "man "dɪ. 'O 'ta 'kʊ bɔla 'o 'bɔ 'a.»

³⁸ ɛn 'pasianɔn 'kʊ 'wɪ zɪɛ -a vɪlɛ tin 'banɔn lɛ. Zɪ tin 'banɔn -a 'man 'nan, Rɔm 'nɔn nɛn waa bɛ, nyɛn o cɛɛn. ³⁹ Tin 'banɔn 'ta toba -fɔlɛ -wɪlɛ, ɛn o o 'bɔla -pu 'kuin, ɛn waa 'vɪ -wɪlɛ 'nan, 'o yɾa 'si, 'o 'si 'fla 'bɔ da. ⁴⁰ Zɪ o 'bɔla -pu 'kuin bɛ, ɛn o -kʊ Lidi -va, 'o cin 'yɪ 'o 'vale 'o "bʊt Zozinɔn 'a. O o "koe "tɔ o da 'vaa, ɛn o 'si 'fla 'bɔ da.

Pɔl 'lee Sila -kʊ Tesalonik 'nɔn fla

17 ¹ O ciɪla Anfipoli 'fla 'lee Apoloni 'fla, ɛn o 'bɔla Tesalonik. Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn a fɛ zɪɛ -a -nan. ² Pɔl wɪla cin yɪ 'kɔn zɪɛ -a -ji "le yaa dra 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Flinla "yi yaaga 'a 'e cin -sru, te Pɔl 'wɪ nɛn 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -a ve -wɪlɛ. ³ Pɔl -a ta ve -wɪlɛ, te yaa -ci ve -wɪlɛ 'nan, e ya 'e vidɪ 'nan min 'sizan 'wɪ 'ji 'e yɾa yɪ, -e 'e 'ka, -e 'e 'wɪuan -kanɔn 'va. ɛn e 'nan: «Zozɪ nɛn an -yee 'wɪ ve 'cɛɛ 'gʊɛ, -yɛɛ cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a.»

⁴ Min plɔɛnnun 'wɪ zɪɛ -a 'man 'wɪ 'kpa -a, ɛn o -fɔ Pɔl 'lee Sila -sru, 'lee Grek 'nɔn "kaga "nɛn o 'yɾa -tɛa Bali man bɛ, 'lee lɪmɔn -mienun nɛn o 'yɾa -tɛa "o man 'fla bɛ. ⁵ Pian man budɪ wɪla Zuif 'nɔn 'ji, ɛn o yie 'plɛnɔn kuun 'fla yei, o o -sɛn 'o 'va, ɛn o 'wɪ 'fɔla 'fla. O -kʊ 'wɪ 'tɔlɛ min -tʊ nɛn waa laabo Zason bɛ -a man 'yee "kɔnnɛn 'nan, 'e Pɔl 'lee Sila -nɔn 'wɪlɛ -e 'o 'kʊ waa 'flanɔn 'lɛ. ⁶ Wa'a Pɔl 'lee Sila yɪlɛ dɪ, ɛn o Zason 'lee "bʊt Zozinɔn -mienun 'kun, ɛn o -kʊ waa 'fla 'tanɔn 'lɛ, te o -paanman -a vidɪ -a 'nan: «Minnun nɛn o 'trɛda baa 'ji bɛ, o -ta 'gʊ, ɛn Zason o 'sia. ⁷ Mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -yee -pei -tɔ wɪnɪn bɛ, o ya -a sɾɛnan. Waa 'vɪ 'nan, mingɔnnɛn -tʊ a "nyian, wɛɛ laabo Zozi.» ⁸ 'Wɪ zɪɛ e 'nan 'fla 'tanɔn 'lee minnun man. ⁹ Zason 'lee "bʊt Zozinɔn -mienun -a man pan 'wʊ -wɪlɛ 'vaa, ɛn o 'si o man.

Pɔl -kʊ Bere 'fla

¹⁰ Zɪ -pei 'tan bɛ, ɛn Zozinɔn 'kʊ Pɔl 'lee Sila 'palɛ -sia, ɛn o -kʊ Bere 'fla. Zɪ o 'bɔla 'nan nun bɛ, ɛn o wɪla Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin. ¹¹ 'Fla zɪɛ -a da 'nɔn bɛ -wee 'wɪ a "yi, ɛn o 'wɪ maan e 'mlian Tesalonik 'nɔn da. Waa -wɛɛman 'nan 'o Bali wei maan. Bali wei nɛn 'e 'cɾɛn -tɛdɪ bɛ, waa ta ve tʊ pɛɛnɔn man, -e 'wɪ nɛn Pɔl a ve -wɪlɛ "bɛ, 'o -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn. ¹² O va Zuif 'nɔn "kaga "yi -tɛra Zozi da, 'lee Grek lɪmɔn -mienun nɛn o 'yɾa -tɛa "o man bɛ, 'lee -klɔnmɔn "kaga 'kpa.

¹³ 'Pian zɪ Tesalonik Zuif 'nɔn -a 'man 'nan, Pɔl a Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪnan Bere bɛ, ɛn o -ta 'wɪ 'fɔlɛa 'fla zɪɛ -a da 'nɔn yei. ¹⁴ -A -nan nɛn Zozinɔn 'ku Pɔl 'palɛ -sia jemie man. 'Pian Sila 'lee Timote 'o fʊv 'fla 'bɔ da. ¹⁵ Minnun nɛn o -ku Pɔl 'palɛ -sia bɛ o 'bɔ 'a Atɛn 'fla, ɛn o 'li 'o da. Pɔl o kalɪ 'nan 'o vɪ Timote 'lee Sila lɛ 'nan 'o 'lu tada.

Pɔl 'bɔla Atɛn 'fla

¹⁶ Te Pɔl a Sila 'lee Timote -pennan Atɛn 'fla bɛ, ɛn e 'fla zɪɛ -a da 'yɪ 'e fadɪ -yʊ nɛn waa -paan "bɛ -a. 'Wɪ zɪɛ e 'nan "man. ¹⁷ -Yee "wɛan Pɔl 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'lee minnun nɛn o 'yra -tɛa Bali man bɛ -wlɛ cin yɪ 'kuin, ɛn minnun nɛn e bɔa 'o man -guada tʊ pɛɛnɔn man bɛ, e 'wɪ tin 'ba 'nyian -wlɛ.

¹⁸ 'Fluba 'tɔnɔn nɛn o cɪ Epikuri -sru "bɛ, 'lee o nɛn Sitoiki -sru "bɛ, o -sa -fɔdɪ 'sia 'o 'vale Pɔl -a. O -mienun -a laabʊ 'nan: «Mɛ "wɪ nɛn sɔɔ -tɔzan 'labe yaa vɛ?» O -mienun "o 've 'nan: «Maan ye "le 'nan 'lɛglɔn pɛɛ -le Bali -le 'wɪ nɛn yaa vɛ.» -Yɛɛ cɪ 'nan Pɔl a Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪnan, tɛ e minnun nɛn o -ka bɛ -wee wluandɪ -kanɔn 'va 'wɪ vɛ, -yee "wɛan o 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ. ¹⁹ -A -nan nɛn o Pɔl 'kun, ɛn o -ku -a tin 'banɔn 'le fɛnan nɛn waa laabo Aeropaz bɛ -a -nan. Waa laabʊ -yrɔ 'nan: «'Wɪ -trɛ nɛn i cɪ -a "paanan 'gʊɛ, ku ya "vale "ku maan. ²⁰ -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn e -ciala 'ku da bɛ, -nyrɛn yia vɛ 'kʊɛ. -Yee "wɛan ku ya "vale 'ku 'wɪ zɪɛ -a -ci maan.» ²¹ Atɛn 'nɔn 'lee -pɛn 'nɔn nɛn Atɛn 'fla bɛ, -sɛɛ "wʊdɪ 'lee 'sinan -trɛnʊn nɛn waa mandɪ ye "yɪ.

²² ɛn Pɔl wluan lou tin 'ba 'nɔn yei, ɛn e 'nan: «Atɛn 'flanɔn, maan -tɔa 'nan 'cee balinun a 'ka 'yra -tɛa "o man 'kpa. ²³ -Yɛɛ cɪ 'nan "mɛɛn vɪnan 'an 'ciɪ 'ka flɪ yei "bɛ, an 'cee balinun -pannan 'yɪ. An Bali -pan 'dave -tʊ 'yɪ tɛ waa crɛn -tɛ "man 'nan:

«E ya Bali nɛn ku'a tɔa dɪɛ -yee vɛ -a.»

Bali 'bɔ nɛn kaa -paan tɛ ka'a tɔa dɪɛ, an -ta 'nan -e 'an -yee 'wɪ vɪ 'cɛɛ.

²⁴ Bali nɛn e 'trɛ 'lee 'e ta fɛnʊn pɛɛnɔn drɛ bɛ, -yɛɛ cɪ Minsan nɛn e 'trɛ 'lee la "paala bɛ -a, ɛn ya'a 'nyɛanla min -pɛ drɛ fɛnʊn ji dɪ. ²⁵ ɛn ya'a wɛɛman 'nan min 'e 'pɛ "nɛn "fɛ 'si -e 'e -nɔn 'yrɛ dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan Bali 'bɔ 'bɛ min ci fulɔ 'lee 'belidɪ 'lee fɛ pɛɛnɔn -nɔan "min lɛ. ²⁶ Bali 'bɔ -a drɛ, ɛn 'lɛglɔn pɛɛnɔn "tɪ "a -tʊwli, ɛn e -wee 'trɛ 'leda drɛ, ɛn e -wee lɛ "nɛn 'pla.

²⁷ Yaa drɛ zɪɛ, 'nan -e minnun 'o 'e -wɛɛ 'o 'pɛ "paadɪ -a fɛ pɛɛnɔn 'nan, 'nan -e 'wee yɪ. 'Pian -e tɛ Bali 'bɔ 'ka -kaa man -kɔɔbli dɪ. ²⁸ -Yɛɛ drɛ ɛn -kaa ya 'trɛda, ɛn -yɛɛ -maan -kaa kla -kaa man, ɛn -yɛɛ 'belidɪ -nɔn -cɛɛ. 'Ka 'bɔ 'va 'fluba 'tɔnɔn 'wɪ zɪɛ -a crɛn -tɛ 'va, waa crɛn -tɛ 'nan: «'Wɪ 'kpa, -kaa ya -yee 'nɛnnʊn -a.» ²⁹ ɛn -tɛ -kaa ya -yee 'nɛnnʊn -a bɛ, -ka'a 'kɔlaman paan -e -kaa ci "nrɔn 'nan, -kaa Bali -kɔɔnman -siga minnun 'lee "lala minnun 'lee -kɔlɛ minnun nɛn minnun o nyaan 'o 'pɛ -a 'lee 'o 'wulo -ji wɪnʊn da bɛ -a man dɪ.

³⁰En tu nen te min 'ka Bali tɔa diɛ, Bali 'ka -a paa bɛ man di, 'pian 'bɛ nen 'gʊɛ, e 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn laabu 'nan 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ 'man -e 'o 'fli 'nɔn 'yrɛ. ³¹Kɔɔ Bali yi -tu 'pla 'nan -e 'e 'trɛda 'nɔn pɛɛnɔn 'le 'wɪ tin 'ba 'e 'nɔan da. Bali min -tu 'si 'va, yaa -tɔ 'wɪ zɪɛ -a -ji tin 'bazan 'a, ɛn yaa -ci kɔɔn -wɪɛ -a wluandɪ -a -kanɔn 'va.»

³²Zɪ o -kanɔn wluandɪ da wɪ 'man bɛ, ɛn o plɔɛnnun -a sɛɛ wɪdɪ 'sia, ɛn o -mienun 'o 'vɪ 'nan: «Yi pɛɛ nyan, -e 'kui wei man "nyian.»

³³-A -nan nen Pɔl 'bɔla o yei. ³⁴'Pian min -mienun -fɔ -a -sru, ɛn o yi -tɛra Zozi da. Dioni 'bɔ nen tin 'bazan 'tu -a bɛ e ya o va, 'lee lɔmɔn -tu nen waa laabo Damari bɛ, 'lee min -mienun 'nyian.

Pɔl 'bɔla Korenti 'fla

18 ¹"Bɛ -sru ɛn Pɔl 'si Aten 'fla, e -kɪ Korenti. ²E Zuif min -tu nen waa laabo Akila bɛ -a 'yɪ 'nan nun. Waa -ya Pɔnt 'lɛglɔn 'ji. 'O 'vale 'e nan Priskil -a, o 'sia 'sinan Itali 'lɛglɔn 'ji 'e -trɛ. Kɔɔ mingɔnnɛnnun tazan Klodu nen Rɔm bɛ, e 'nan, Zuif 'nɔn pɛɛnɔn 'o 'si Rɔm 'lɛglɔn 'ji. ɛn Pɔl -kɪ Akila 'lee Priskil -va. ³O 'pa nyranman a -tuwɪ 'le "wɛan Pɔl -fɪ o va, ɛn o 'nyranman 'pa 'e cin va. -Wee 'nyranman nen 'nan 'o -tandannun drɛ.

⁴Flinla 'yi -tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ, te Pɔl 'wɪ "paaman Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin, yaa -wɛɛman 'nan Zuif 'nɔn 'lee Grɛk 'nɔn 'o -sɔɔnla 'e -sru. ⁵'Pian zɪ Sila 'lee Timote 'si Masedɔa 'lɛglɔn 'ji o -ta bɛ, ɛn Pɔl Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'saza 'paadɪ 'sia. Yaa ve Zuif 'nɔn 'le 'nan, Zozi 'bɛ cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a. ⁶Zuif 'nɔn 'ka 'o "trɔɛn "tɔlɛ -a wei lɛ dɪ. ɛn zɪ waa wei fuimlan 'nan te waa 'srɔnman bɛ, ɛn Pɔl 'yɛɛ sɔ ci plu -a -ci -kɔɔndɪ -a 'nan, 'e 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji. E 'nan -wɪɛ 'nan: «Wɪ nen e -taa "bɔlɛ 'ka man bɛ 'ka 'bɔ 'lɔ wɪ nen. Te 'ka 'an 'tɔ vɪ dɪ. 'Bɛ nen 'sien 'gʊɛ minnɔn nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a diɛ, o va nen an -ko.»

⁷Pɔl 'bɔla cin yɪ 'kuin, ɛn e -kɪ min -tu nen e 'yra -tɛa Bali man bɛ -yɛɛ 'kuin. Min zɪɛ waa laabo Titu Zuti -yɛɛ 'kɔn a Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn 'bɔ "srɔn. ⁸'Pian Cripu 'bɔ nen cin yɪ 'kɔn 'tazan -a bɛ, e yi -tɛra Minsan da 'o 'vale 'yɛɛ "kɔnnɛn 'nɔn 'a. ɛn Korenti 'nɔn "kaga "nɛn o cɪ Pɔl wei mannan bɛ, o yi -tɛra Minsan da 'nyian, ɛn o o -batize drɛ.

⁹-A -nan nen Minsan 'wɪ tin 'ba Pɔl lɛ -pɛi -man "le nyrinvla -zɪ. Yaa 'vɪ 'nan: «Te "klan 'e 'kɔn 'i 'ji dɪ. 'I 'wɪ vɪ minnɔn lɛ, te 'i 'flin 'wɪdɪ -a dɪ. ¹⁰-Yɛɛ cɪ 'nan, an ya 'i 'srɔn, ɛn min -tu 'ka 'kɔlaman 'i 'kɔndɪ -a -e 'e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ 'yɛɛ dɪ, kɔɔ 'mɛn minnɔn a "kaga 'fla 'gʊɛ -a da.» ¹¹Pɔl -fɪ 'fla zɪɛ -a da lɛ -tu mɛn 'shɛɛdɔ te e Bali -le 'wɪ "paaman minnɔn ji.

¹²Tɔ nen Rɔm 'nɔn 'le -kɔnmandan Galɔn -tɔ Akai 'lɛglɔn da bɛ, ɛn Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa Pɔl man, waa 'kun, ɛn o -kɪ -a -a cɛin -da. ¹³Waa 'vɪ -kɔnmandan zɪɛ -yrɛ 'nan: «Vɛ -mie 'gʊɛ, e 'wɪ "paaman minnɔn ji 'nan, minnɔn 'o Bali 'tɔ bɔ 'e 'pɛɛ, -pɛi -tɔ wɪnɔn man.»

¹⁴Pɔl 'ta 'wɪ 'sia 'va, 'nun tɔɔn ɛn Galɔn 'e Zuif 'nɔn lɛ 'nan: «'Te min 'gʊɛ, 'wɪ 'wɪdɪ -dan tʊ nɛn yaa drɛ bɛ, 'te maan 'sinan 'va 'yɪ 'ka Zuif 'nɔn lɛ. ¹⁵'Pian ɛn ka ya 'wɪ 'blɪnan 'wɪ 'paadɪ 'lee 'wɪ 'paanɔn da bɛ, 'lee 'ka 'bɔ 'le -pei -tɔ wɪnɪn da bɛ, 'ka 'bɔ 'lɔ wɪ 'bɛ. Ma'an 'we 'man -e 'an drɛ 'bɛ tin 'bazan 'a dɪ.» ¹⁶ɛn Galɔn 'e 'nan -wɛ 'nan, 'o bɔla tin 'ba 'kuin. ¹⁷-A -nan nɛn minnɪn pɛɛnɔn Sɔstɛn nɛn cɪn yɪ 'kɔn 'tazan -a bɛ -a 'kun, ɛn waa -sɔndɪ 'sia tin 'ba 'kɔn 'bɔ 'lɛ 'nɛn. 'Pian Galɔn 'ka 'wɪ 'tʊ 'sɪlɛ 'da 'dɪ.

Pɔl 'li 'e da Antɪɔs

¹⁸Zɪ 'wɪ zɪɛ e drɛ bɛ, Pɔl tʊ 'kaga drɛ Korɛntɪ, ɛn e 'sɪ 'bʊt Zozɪnɔn nɛn -nan nɪn bɛ o va 'o 'vale Prɪskɪl 'lee Akɪla -a, o -kʊ Cɛnɛrɛ 'nan -e 'o 'fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Sɪrɪ bɛ -a -jɪ. Pɔl -tɔ 'e wei -da Balɪ lɛ, -yɛɛ 'wean 'e 'wʊlɔ 'jɛ 'bʊ 'klɔgɔ 'vaa ɛn e 'sɪ Cɛnɛrɛ. ¹⁹O 'bɔla Efɛz, ɛn Akɪla 'lee Prɪskɪl -fʊ 'fla zɪɛ -a da, ɛn Pɔl -kʊ cɪn yɪ 'kuin, e 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn lɛ. ²⁰-A -nan nɛn Zuif 'nɔn 'e -yrɛ 'nan 'e yɪ -mɪɛ drɛ 'o 'va. ²¹'Pian Pɔl 'ka 'wɪlɛ 'man 'dɪ, ɛn e -sɪ trʊ 'ba -wɔ. E -wɛ 'nan: «-Te Balɪ wʊ 'man 'bɛ, an -taa 'nyɪan 'ka 'va 'gʊ.»

Pɔl 'sɪ Efɛz, ɛn e -fɔ -klʊ -dan nɛn e -ko Sezare bɛ -a -jɪ. ²²Zɪ e 'bɔla Sezare bɛ, ɛn e -kʊ 'e cɛɪn -jɪ Zɛrʊzaleɪm Zozɪnɔn 'tɔ bʊlɛ. 'Bɛ -sru ɛn e Antɪɔs sɪ 'sia.

Pɔl cɛɪn yaagazan nɛn tɛ e -ko Balɪ -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn vɪlɛ

²³Pɔl 'mɔn 'wɛnnɔn Antɪɔs, ɛn e -kʊ 'e 'lɛ. E cɪlɪ Galatɪ, 'bɛ -sru Pɪrɪgɪ tɛ e -ko -a -nan Zozɪnɔn pɛɛnɔn 'kɔɛ 'tɔdɪ -a 'o da.

Apolo 'wɪ paa Efɛz 'lee Korɛntɪ

²⁴Zuif min -tʊ nɛn waa laabo Apolo, ɛn waa -ya Alɛzandrɪ bɛ, e 'bɔla Efɛz. Apolo zɪɛ, e 'we 'wɪ 'tɔ wei -jɪ, ɛn e Balɪ -lɛ 'flʊba 'wɛ 'kaga -tɔa. ²⁵Zɪ kɔ min 'e 'ta wʊla Mɪnsan -sru 'bɛ, -nyrɛn waa paa 'jɪ. Apolo 'e 'flɪ -nɔn Balɪ -lɛ 'nyranman 'padɪ -jɪ, ɛn e Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn vɛ minnɪn lɛ 'lɛ zɪ Zozi -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ 'sɛzɛ, 'pɪan 'wɪ nɛn Zan min -batɪzɛ drɛ 'man 'bɛ -nyrɛn yaa -tɔa 'cɛ. ²⁶Apolo yɪ -tɛra 'e 'flɪ da, ɛn e Balɪ -lɛ 'wɪ vɪdɪ 'sia Zuif 'nɔn 'lɛ cɪn yɪ 'kuin. Zɪ Prɪskɪl 'lee Akɪla -a wei 'man bɛ, ɛn waa laabu 'o 'va, ɛn zɪ kɔ min 'e 'ta wʊla Balɪ -sru 'bɛ, waa paa 'jɪ 'kpa tɪgɪ.

²⁷Zɪ Apolo a 'vale 'e 'ko Akai 'lɛgɔn 'jɪ bɛ, ɛn Zozɪnɔn -a 'kɔɛ 'tɔ 'e da -kʊdɪ -a. -A -nan nɛn o 'flʊba 'crɛn -tɛ, waa -nɔn -yrɛ. Waa crɛn -tɛ -jɪ 'nan, Zozɪnɔn nɛn -nan nɪn bɛ 'o Apolo 'sia tɪgɪ. Zɪ e 'bɔla Korɛntɪ bɛ, minnɪn nɛn Balɪ -lɛ 'yɪ 'lɛ 'wean o yɪ -tɛra Zozi da bɛ, e 'pa o va -dan. ²⁸-Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn Zuif 'nɔn -a dra tɛ e 'ka 'yɪ 'dɪɛ, yaa -tɛala o yɪ minnɪn yɛɛ man 'e klɔ jɪ. 'Wɪ zɪɛ yaa -cɪ kɔɔn -wɛ Balɪ wei nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ -a 'nan Zozi 'bɛ cɪ min 'sɪzan 'wɪ 'jɪ -a.

Pɔl 'li 'e da Efez

19 ¹Te Apolo a Korenti, ɛn Pɔl ciula Azi pɔnnun yei 'zia, -a -nan nen e 'bɔla Efez. 'O 'vale Zozinɔn -mienun -a 'o cin 'yɪ, ²ɛn yaa laabu -wɔlɔ 'nan: «Zɪ ka yi -tɛra Zozi da bɛ, ka Bali lei 'saun 'yɪ?»

ɛn o 'nan -yɾɛ 'nan: «Kʊ'a 'bɔ manlɛ 'nan Bali lei 'saun a dɪ.»

³ɛn Pɔl -a laabu -wɔlɔ 'nan: «O 'ka -batize drɛ 'wɪ 'cɛn 'man?»

O 'nan -yɾɛ 'nan: «O 'kʊ -batize drɛ 'lɛ zɪ Zan -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.»

⁴-A -nan nen Pɔl 'e 'nan: «Zan minnun nen o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ 'man, ɛn 'o 'fli -nɔn Bali lɛ bɛ o -batize drɛ. Zan 'bɔ -a 'vɪ minnun lɛ 'nan, min nen e -taa 'talɛ 'an -sru "bɛ, 'ka yi -tɛra -a san da. -Yɛɛ cɪ Zozi 'a.»

⁵Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o o -batize drɛ Minsan Zozi 'tɔ da. ⁶Pɔl 'e 'pɛ 'pla o da ɛn Bali lei 'saun 'ta o da. -A -nan nen o 'wɪdɪ 'sia wei peenun -ji, ɛn o Bali 'lewei vɪdɪ 'sia. ⁷Minnun zɪɛ o pɛɛnɔn 'nen bɔa -fuda 'fli.

⁸ɛn Pɔl wɪa Zuif 'nɔn 'lɛ cin yɪ 'kuin. E yi -tɛala 'e 'fli da, ɛn -a mɛn yaaga 'bɔ te e 'wɪ 'paaman minnun ji. Bali -lɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ -lɛ 'wɪ nen yaa vɛ minnun lɛ, te yaa -wɛɛman 'nan minnun 'o man 'yɪ, -e 'o -sɔɔnla Bali -sru. ⁹Pian zɪ min -mienun 'ka 'wɪ zɪɛ -a sɪala 'wɪ 'a dɪ, ɛn wɪ'a 'wɛ 'man -e 'o yi -tɛra 'da 'dɪɛ, te o 'wɛ 'wɪ 'paadɪ zɪɛ -a man -wɪdɪ min pɛɛnɔn yɪɛ man bɛ, -a -nan nen Pɔl 'si o va. Yi -tudɔ pɛɛnɔn man e 'wɪ 'paaman 'sɪɛn Zozinɔn 'ji, min -tʊ nen waa laabo Tirani bɛ -yɛɛ -lugɔlu 'kuin. ¹⁰Pɔl -a drɛ zɪɛ -trɪlɪi lɛ 'fiili, ɛn minnun pɛɛnɔn nen o -nyɛanla Azi 'lɛglɔn 'ji, te o ya Zuif 'nɔn 'a oo, te o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪ oo, o Minsan 'lɛ 'wɪ nɔnɔnɔn 'man.

Keva -lɛ 'nennun -a "vale 'o 'yʊ -wɪdɪ -pian minnun -sru

¹¹Bali -ciala Pɔl -va te Pɔl 'lɛbo "fɔ wɪ -dandan dra. ¹²-Yɛɛ "wɛan sɔnnun 'lɛɛ sɔ plɪnɪn nen o klɛ Pɔl 'kɔlɛ man bɛ, waa 'sia te waa 'paaman man "yaa 'nɔn man te e -cɛ "sia o man te e -yʊ -wɪdɪ "sia o -sru.

¹³ɛn Zuif 'nɔn -mienun nen o -cia 'wɪdɪ -a 'fla 'tudɔ pɛɛnɔn da bɛ, o -yʊ -wɪdɪ -pian "minnun -sru Minsan Zozi 'tɔ da. Waa vɛ -yʊ -wɪdɪnɪn lɛ 'nan: «Zozi nen Pɔl -yɛɛ 'wɪ vɛ bɛ, -a 'tɔ da maan vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'si min 'gʊɛ -a -sru.» ¹⁴Minnun nen o 'wɪ zɪɛ -a dra bɛ, min -tʊ nen waa laabo Seva bɛ -yɛɛ 'nennun nen waa, o ya 'sɾavli. Seva zɪɛ, Zuif min nen, ɛn e ya Bali -pannɔn 'tazan -tʊ -a. ¹⁵ɛn -yʊ -wɪdɪ -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «An Zozi -tɔa. ɛn min nen 'bɛ cɪ Pɔl -a bɛ mɛɛn -tɔa. -Tɪ nun nen "cɛɛ 'a?» ¹⁶-A -nan nen min nen -yʊ -wɪdɪ "cɪ -a -sru "bɛ, e 'wʊ o da, -a -pɛ 'bɔ o pɛɛnɔn man -lɛ "wɛan o 'bɔla 'kɔn zɪɛ -a -ji flɛn -a 'o plʊdɪ te nyɛn a o da.

¹⁷'Wɪ zɪɛ, Zuif 'nɔn pɛɛnɔn 'lɛɛ Grɛk 'nɔn pɛɛnɔn nen Efez bɛ waa 'man, ɛn o klan Bali lɔ. -A -nan nen e drɛ Minsan Zozi 'tɔ bɔ wɪ -a. ¹⁸Minnun nen o yi -tɛra Zozi da bɛ, o "kaga "ta 'wɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ "vɪlɛ minnun yɪɛ man 'wein. ¹⁹ɛn minnun nen o 'bui -fɔa "bɛ, o "kaga "ta 'wɛɛ 'bui 'flubanun -a,

'lee 'wee fɛnɛn -a, ɛn waa 'tɛ 'bli minnɛn yɛ man. 'Flubanun zɛ, -te waa man 'lala nɔn bɛ, e bɔa yi -kpi fuba 'soolu da nyranman 'lala -a (50.000).
 20 Bali -le 'plɛblɛ 'le 'wɛan zɪ Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn fuila 'man zɛ.

Efɛz 'nɔn wluɛn Zozinɔn man

21 Zɪ 'wɪ zɛ e drɛ bɛ, 'bɛ -sru ɛn Pɔl 'e 'nan, 'e 'ta -ko Zeruzalɛm. 'Pian e 'nan, 'e 'ko Masedɔa 'lee Akai 'vaa -e 'e 'ku. E 'nan, -te 'e 'ku bɛ, 'e bɔala Rɔm. 22 -A -nan nɛn e Timote 'lee Eras nɛn o 'paa 'va 'bɛ o 'pa 'sia Masedɔa, ɛn -a 'bɔ 'e fuv tu 'wɛnnɛn 'a Azi 'lɛglɔn 'ji.

23 Tɔ zɛ -a man nɛn -tein -tria Minsan -le 'wɪ 'nɔnnɔn da Efɛz 'fla. 24 Min -tu nɛn waa laabo Demetri bɛ, e ya fɛ zɛ -a -nan. E -siga man nyranman 'paa, ɛn e -siga 'kɔn 'wɛnwɛnnɛn nun dra -wee Bali -tu nɛn waa laabo Artemi bɛ -yɛɛ vɛ -a. -Yɛɛ minnɛn nɛn waa dra waa bɛ, e 'lala 'kaga 'yɛ o da. 25 Minnɛn nɛn o 'nyranman -tuwli 'bɔ zɛ -a 'paa bɛ e 'o cin 'yɪ, ɛn e -wlɛ 'nan: «Ka pɛɛnɔn kaa -tɔa 'nan, -cɛɛ 'nyranman 'gʊɛ -yɛɛ -maan, ɛn -kaa ci. 26 ɛn kaa 'man 'nan, Pɔl a -a vɪnan minnɛn lɛ 'nan balinun nɛn min o drɛ 'o 'pɛ -a bɛ, o 'ka bali tɪglɪ 'a dɪ. 'Wɪ zɛ, ya'a vɪlɛ Efɛz 'saza 'cɛ 'dɪ, 'pian yaa 'vɪ Azi 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji. ɛn zɪ yaa 'vɪ bɛ, min 'kaga 'yɪ -tɛra 'da, ɛn o 'si -cɛɛ bali Artemi -sru. 27 'Wɪ zɛ e -taa -cɛɛ 'nyranman klu -sɛnlɛa ji, ɛn -cɛɛ bali Artemi bɛ, -yɛɛ 'kɔn klu -taa 'sɛnlɛa ji, ɛn 'yɛɛ 'lɛ 'sran bɛ, Artemi 'bɔ 'tɔ 'ka 'nyian taa -kɔnlɛ min 'lɛ dɪ. Tɛ Artemi 'bɔ nɛn minnɛn pɛɛnɔn -a yɛ 'yɪ Azi 'lɛglɔn 'ji 'lɛ 'trɛ pɛɛnɔn da.»

28 Zɪ minnɛn 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, 'bli 'fɔ 'o 'ji, ɛn o -paandɪ 'sia tɛ waa vɛ 'nan: «Efɛz 'nɔn 'lɛ bali Artemi a -dan.» 29 'Wɪ zɛ e 'fla nyɔnɔn, ɛn 'flanɔn 'ci drɛ 'tu. -A -nan nɛn o Gai 'lee Ariza 'kun 'sa -a, ɛn o -ku waa fɛnan nɛn 'flanɔn 'o cin yɛ bɛ -a -nan. Gai 'lee Ariza zɛ Masedɔa 'nɔn nɛn waa, -wɛɛ Bali -le 'nyranman 'pa 'o 'vɛlɛ Pɔl nun -a 'e cin va. 30 Zɪ Pɔl a 'vɛlɛ 'e bɔala 'ji minnɛn zɛ o 'lɛ bɛ, Zozinɔn 'ka 'wɪlɛ 'man 'dɪ. 31 ɛn Pɔl bɛɛ -mienun nɛn o 'fla 'paala bɛ o min 'pa 'sia -yɛɛ 'nan, tɛ 'e bɔla 'ji minnɛn 'lɛ dɪ.

32 Tɔ zɛ -a wlu bɛ, tɛ minnɛn nɛn 'o cin 'yɪ bɛ, wa'a tian 'o cin wɛi -ci manlɛ dɪ. Min -mienun -paanman, 'o 'wɪ 'pɛɛ vɛ -e min -mienun 'o -paan 'wɔ 'wɪ 'pɛɛ -a. ɛn min 'kaga 'a o yɛi, tɛ 'wɪ 'bɔ nɛn 'o cin 'yɪ 'man 'bɛ, wa'a tian 'o -ci manlɛ dɪ. 33 Min -tu nɛn waa laabo Alɛzandrɛ bɛ, Zuif 'nɔn a 'ta 'tɔnan 'man, 'nan -e 'e bɔla 'ji minnɛn 'lɛ, ɛn min -mienun 'wɪ zɛ -a -ci 'vɪ -yɛɛ. -A -nan nɛn 'e 'pɛ wluɛn minnɛn lɛ 'nan, 'o sɔɔ 'pla, -e 'e 'wɪ tin 'ba -wlɛ. 34 'Pian zɪ minnɛn -a -tɔ 'nan Zuif min nɛn bɛ, ɛn o pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va 'wɪ -tuwli 'vɪdɪ -a 'nan: «Efɛz 'nɔn 'lɛ bali Artemi a -dan.» O 'mɔn -paandɪ zɛ -a da.

35 E drɛ zɛ fɔɔnɔn, ɛn min nɛn e -tɔa 'flanɔn 'lɛ 'fla 'tanɔn yɛi 'bɛ, 'e -kɔla 'e 'pɛ -tɔdɪ -a o da, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Efɛz 'nɔn, min pɛɛnɔn -a -tɔa 'nan Efɛz 'bɛ yɛi -tɔa -cɛɛ bali Artemi -le 'kɔn 'va. ɛn Artemi 'bɔ -a yɪba 'min nɛn e 'si laji e -tria bɛ -cɛɛ yɛi -tɔa 'va. 36 Min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e

-sa -fɔ dɪ. -Yee "wean 'ka 'lɛbo 'pla "da -e 'ka 'wulo -ji "nrɔn 'vaa, -e 'ka 'ta wɪ drɛ. ³⁷-Yɛɛ cɪ 'nan, minnun nɛn ka -ta waa 'gʊɛ, wa'a -cee bali -le fɛ -tu crin wɔlɛ dɪ, ɛn waa -cee bali "srɔnlɛ dɪ. ³⁸-Yee "wean -te Demetri 'lee 'yee 'nyranman 'panɔn a "vale o 'wɪ -tɔa "min man bɛ, yinun nɛn o tin 'ba "da "bɛ o ya, ɛn minnun nɛn o tin 'ba o va bɛ o ya. O va nɛn 'o 'ku o -sanman drɛ. ³⁹ɛn -te 'wɪ 'pee a "nyian 'ka 'ji -e 'ka vɪ bɛ, yi nɛn minnun 'o cin ye -e 'o 'wɪ tin 'ba bɛ -e 'ka 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a bɔla -wlɛ. ⁴⁰Wɪ nɛn e drɛ cɛgʊɛ -yee "wean bɛ, o -kɔlaman -e 'o 'wɪ 'tɔ -kaa man 'nan, -kaa wluan minnun man. -Cee cin yɪdɪ 'gʊɛ -a -ci "ka "dɪ, ɛn -ka'a 'kɔlaman -e -kaa -ci tɪɣɪ yɪ -e -kaa vɪ minnun lɛ dɪ.»

⁴¹Zɪ e cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn e 'nan minnun lɛ 'nan, 'o 'ku 'wee vɛ -nan.

Pɔl -ku Masedɔa 'vaa, ɛn e -ku Grɛk 'trɛda

20 ¹Zɪ 'wɪ nɛn e 'fla nyɔɔn bɛ e -ta "tra "bɛ, ɛn Pɔl Zozinɔn cin 'yɪ, e o "koe "tɔ 'o da, ɛn e -wlɛ 'nan, 'e "ta -ko Masedɔa. ²Pɔl 'bɔla Masedɔa, ɛn e Zozinɔn "koe "tɔ 'o da wei "kaga "a. "Bɛ -sru, ɛn e -ku Grɛk. ³E mɛn drɛ 'nan nun yaaga. Te Pɔl 'e 'man wɔv 'nan -e 'e -klv -dan nɛn e "ta -ko Siri bɛ -a 'sia bɛ, ɛn yaa 'man 'nan, Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'e man, -a -nan nɛn e 'nan, 'e lia 'e da -e 'e ciɪla Masedɔa 'nyian.

⁴Min 'sɔravli "nɛn o -ku Pɔl 'palɛ bɛ, o 'tɔ nɛn 'gʊ: Min -tu 'si Bere 'fla, Pirus -pɪ Sopatɛr nɛn. Min 'fli 'si Tesalonik 'fla, Ariza 'lee Sekundus 'bɛ 'waa. Min -tu 'si Derbu 'fla, Gai 'bɛ. Min yaaga 'si Azi 'lɛɣlɔn 'ji, Timote 'lee Tisik 'lee Trofi 'bɛ 'waa. ⁵O zɪɛ o -trɔa 'ku 'lɛ, ɛn o -ku 'ku 'pɛnlɛ Troas. ⁶Kʊɛ vɛ bɛ, "ku "fɔ 'wɔ -klv -dan ji Filipu 'fla, te "fɛdɪ nɛn o 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka "va "dɪɛ -a -ble "da "bɛ e -nyan. Yi 'soolu "bɛ -sru, ɛn ku 'bɔ o man Troas, ku yi drɛ Troas 'sɔravli.

Pɔl 'bɔla Troas

⁷Mɔnnɛn yi -tu da, 'ku cin 'yɪ 'nan -e fɛ nɛn Minsan "e 'nan 'ku -bli 'e cin va bɛ 'ku -bli. -A -nan nɛn Pɔl 'wɪ tin 'badɪ 'sia Zozinɔn lɛ, kɔɔ -te tu cɛɛn bɛ, e -ko -le "wean. E 'wɪ tin 'ba -wlɛ "trilii, ɛn bada -tɔ. ⁸Kʊ ya 'ku cin yɪdɪ 'kɔn "bʊ 'nɛn 'kɔn 'ta lou "bɛ -a -ji. 'Kɔn "bʊ zɪɛ -a -ji bɛ, -kannɛn "kaga "a 'e 'fɔdɪ "nɛn. ⁹-Gobo 'nɛn 'tu nɛn waa laabo Etiko bɛ, e ya 'e -nyrandɪ -fenɛdɪ 'plo da. Pɔl a 'wɪ tin 'banan "kaga, ɛn yi 'nɛn zɪɛ -a -tɛdɪ 'sia. Yi -wɪlamlan "bʊv "lɛ "wean e 'si -fenɛdɪ da 'kɔn 'ta lou 'kɔn yaagazan 'win -ji, ɛn e -ta -tilɛa "tra. Minnun -ta, ɛn waa wluan lou, 'pian te e -ka 'va.

¹⁰Pɔl sɔɔnla e 'kunnan 'nɛn zɪɛ -a da, ɛn yaa 'si 'e 'pɛ -ji, e 'nan: «Te nyɛn 'e 'ka 'cɛndɪ, e beli 'va.» ¹¹"Bɛ -sru, ɛn Pɔl -ku 'e "pa 'ji 'kɔn 'ta lou. E 'kpɔun "nɛn jɛɛn, waa bli 'e cin va, ɛn e 'wɪ tin 'ba 'trilii tu cɛɛn "man, -a -nan nɛn e -ku. ¹²O -ku -gobo 'nɛn zɪɛ -a 'yee "kɔnnɛn te e ya 'e 'belidɪ, -a -nan nɛn e drɛ ci "nran -dan tu -a.

Pɔl 'si Troas, en e -ku Mile

¹³Kuɛ -trɔa 'e tɛdɛ Pɔl lɛ -klɔ -dan ji, en ku -ku 'fla nɛn waa laabo Azo bɛ -a da. 'Fla zɛ -a da nɛn ku Pɔl -fɔa 'ku 'va, -yɛɛ cɪ 'nan Pɔl 'e 'nan 'e -ciala 'e 'cɛin -ji zia. ¹⁴Pɔl 'bɔ 'ku man Azo, en e -fɔ 'ku 'va -klɔ -dan ji, -a -nan nɛn ku -ku 'fla nɛn waa laabo Mitilɛn bɛ -a da. ¹⁵Ku 'si 'bɛ 'nan, en ku -kula 'nyian -klɔ -dan ji. 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn, ku 'bɔla 'yi yɛi 'trɛ 'tɔ nɛn waa laabo Kio bɛ -a "srɔn. "Bɛ -sru 'yi -a, en ku 'bɔla 'yi yɛi 'trɛ nɛn waa laabo Samos bɛ -a da. 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn 'nyian, en ku 'bɔla 'fla nɛn waa laabo Mile bɛ -a da. ¹⁶-Yɛɛ cɪ 'nan Pɔl 'ka "vale 'e -tɔa Efɛz dɪ, kɔɔ 'e 'ka "vale 'e "mɔan Azi 'leglɔn 'ji dɪ, en yaa -wɛɛ "man 'nan 'e bɔala Zeruzalɛm Pantekɔt "fedi yi da.

Pɔl 'wɪ tin 'ba Efɛz -leglizɪ min cejenun lɛ

¹⁷'Pian zɪ Pɔl 'bɔla Mile bɛ, en e min 'pa 'sia 'nan 'o 'ku Efɛz -leglizɪ min cejenun laabu. ¹⁸Zɪ min cejenun zɛ o -ta bɛ, en e 'nan -wlɛ 'nan: «Te an 'bɔla 'e tɛdɛ 'ka 'va, 'nyranman nɛn maan 'pa Azi 'leglɔn 'ji -trilii -e 'e 'bɔ cɛɛgɔɛ, kaa -tɔa. ¹⁹Ma'an 'fli drɛlɛ -dandan Minsan -lɛ 'nyranman 'panan dɪ. An yra 'yɪ Zuif 'nɔn 'lɔ, en an 'nyranman 'pa 'an 'ta lɛ 'an yɛi 'yi 'a. -Yɛɛ cɪ 'nan Zuif 'nɔn a "vale 'o 'wɪ 'wɪdɪ "dra 'mɛn. ²⁰Ma'an 'wɪ 'tɔ yɔɔlɛ 'ka man dɪ, an Bali -lɛ 'wɪ 'vɪ cɛɛ, en an -yɛɛ 'wɪ nɛn e ka dra tɪglɔ bɛ -a paa 'ka 'ji min pɛɛnɔn yɛ man 'kɔnnun -ji. ²¹Maan 'vɪ Zuif 'nɔn 'lɛ minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ, 'nan 'o 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'o -sɔɔnla Bali -sru -e 'o yi -tɛra -cɛɛ Minsan Zozi Crizi da.

²²En 'bɛ nɛn 'gɔɛ, an "ta -ko Zeruzalɛm "lɛ zɪ Bali lei 'saun -a 'vɪ 'mɛn 'nan 'an drɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. 'Pian 'wɪ nɛn e bɔa 'an man -nan nɛn bɛ, ma'an tɔa dɪ. ²³Maan -tɔa 'pian 'nan 'fla 'tɔdɔ pɛɛnɔn da bɛ, Bali lei 'saun -a ve 'mɛn 'nan minnɔn 'tɛ "paa 'an da -e 'waan 'fɔ -pɔ 'kuin. ²⁴'Pian 'mɛn vɛ bɛ, 'mɛn 'belidɪ -cin 'ka 'an 'ji "lɛ 'nyranman nɛn Minsan Zozi -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ dɪ. 'Wɪ nɛn Minsan "e 'nan 'mɛn 'an drɛ bɛ, -nyrɛn 'nan, 'an Bali -lɛ 'wɪ 'nɔnɔn vɪ minnɔn lɛ 'nan Bali "yi drɛ -wlɛ.

²⁵An cɪ 'ka pɛɛnɔn 'va tɛ an Bali -lɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ 'wɪ vɛ 'cɛɛ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, maan -tɔa 'nan 'ka 'va min -tɔ 'ka 'nyian 'an yɛ dɪ. ²⁶-Yɛɛ "wɛan maan vɛ 'cɛɛ cɛɛgɔ 'nan: Zɪ kɔ "an "drɛ bɛ, maan drɛ 'ka pɛɛnɔn lɛ. -Tɛ 'li 'pɛi ka'a yi -tɛlɛa 'mɛn 'wɪ "paadɪ da dɪɛ, mɛɛn "cɛɛ drɛ dɪ. ²⁷-Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn Bali -a drɛ 'nan -e min 'e pli 'e man bɛ, maan 'vɪ 'cɛɛ 'e pɛɛnɔn. Ma'an 'wɪ 'tɔ yɔɔlɛ 'ka man dɪ. ²⁸-Yɛɛ "wɛan 'ka drɛ 'yi 'ka 'fli -va 'lɛ minnɔn nɛn Bali lei 'saun o -nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka yɛi 'tɔ o va bɛ o va. 'Ka yɛi 'tɔ Bali -lɛ -leglizɪ bɛ -a va, Minsan Bali -a 'lɔ 'e 'pɪ nyɛn -a. ²⁹Maan -tɔa 'nan, -tɛ an -ku bɛ, minnɔn nɛn o ya "lɛ plɔ wi -zɔ bɛ, o -taa -wlalɛa 'ka yɛi, -e 'o 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ minnɔn nɛn 'ka yɛi -tɔa "o va bɛ -wlɛ. ³⁰En 'nyian 'ka yɛi min -mienun -taa 'wunlɛa, o 'wɪ wunɔn vɛ Zozinɔn lɛ -e 'o

'sen o -sru. ³¹Yee "wëan 'ka yie 'tò 'ka 'fli -va, en -a -cin 'e 'fòla 'ka 'ji 'nan le yaaga 'wlu bodrun funnin te an 'wì 'paala 'c'ë 'an 'ta le 'an yie 'yi 'a.

³²En 'bë 'güë, an 'ta 'mën 'ka -pëba wo Bali 'lee Bali -le 'wì nën e 'yi 'dra min le bë -wlb. -Yee 'wì zïë, 'plëblë a -yrö -e 'e 'ka "koe "tò 'ka da, "bë -sru -e 'e 'yi 'nën yaa 'pla 'nan e dra minnun nën o ci -yee vë -a bë -wle "bë, 'e dre 'c'ëë.

³³En ma'an -wëële 'nan min e 'yee "lala 'lee 'yee -siga 'lee 'yee sönun -nön 'mën dï. ³⁴Kaa -töa 'ka 'bö 'a 'nan an 'nyranman 'pa 'an 'pë -a, en maan "nën "fë blï, en minnun nën o -kü 'an 'palë bë, en waa "nën "fë blï. ³⁵Zi kü min e 'nyranman 'pa -e 'e 'pa 'yale -tënnön 'va bë, maan -nan könnön 'c'ëë. En 'wì nën Minsan Zozi -a 'vì bë, -a -cin 'e 'fòla 'ka ji. Yaa 'vì 'nan: «Min nën e fë -nön 'min le bë, -fëa a -a san man e "mlïan min nën e fë "sia min ló bë -a san da.» »

³⁶Zi Pöl cëen 'wì zïë -a vidi man bë, en e "po sönnla o 'vale waa, en e Bali tru 'ba. ³⁷-A -nan nën o pëennön -sran wu -a, te o -tea Pöl -pë -ji, te waa lea man 'o man. ³⁸'Wì nën e o ta dre 'trödrö bë, -nyren 'nan Pöl "e 'nan min -tü 'ka "nyian 'e 'ye dï. Tönn en o -kü Pöl 'palë -a -nan nën e -föa -klü -dan ji bë -a -nan.

Pöl -kü Zeruzalem

21 ¹Zi kü 'si o "srön "bë, en kü -fö -klü -dan nën e -ko Kos tiglï bë -a -ji. 'Bë 'ta tü cëen, en kü -kü Rodes, kü 'si 'bë 'nan, en kü -kü Patara. ²-A -nan nën kü -klü -dan tü nën e "ta -ko Fenizi bë -a 'yi, en kü -fö -ji. ³Kü 'böla 'yi yei 'tre nën waa laabo Sipri bë -a "srön. Kü ya -klü -ji, te kü Sipri 'tre 'bö ye. Sipri -fü 'kü 'pë bü da zia, en kü -kü Siri 'leglön 'ji zia, 'nan -e 'kü 'tö 'fla nën waa laabo Tir bë -a da. 'Fla zïë -a da nën -klü 'bö -töa -e 'o -ci fenun pëennön -sönnla.

⁴Zi kü -a -nan Zozinön 'yi bë, en kü -fü o va yi 'söravli. Zozinön nën Bali lei 'saun 'ta 'tö o man bë, waa 'vì Pöl le 'nan, te 'e 'kü Zeruzalem dï. ⁵'Pian zï yi 'söravli zïë e -nyan bë, en lumön 'lee -klönnmön 'lee 'nën "wënnën, o pëennön 'ta 'kü 'palë -sia fënan nën o -klü -dan 'siala bë -a -nan. En 'kü pëennön 'kü "po sönnla jemie man, en kü Bali tru 'ba. ⁶Zi kü 'si 'kü cin "srön "bë, "kü "fö 'wü -klü -dan ji, en "o küv 'weë vë -nan.

⁷Zi kü 'si Tir bë, en kü 'böla Potelemai, -a -nan nën 'küë -födi -klü -dan ji -nyan. Zozinön nën fë zïë -a -nan bë, kü o 'tö bü, en kü yi -tü dre o va. ⁸'Bë 'ta tü cëen, en kü -kü, kü 'böla Sezare. Kü -kü Filipu nën waa laabo Bali -le 'wì 'könnön vïzan bë -yee "könnën, en kü -nyran "va. Filipu zïë, e ya min 'söravli "nën o o 'si "va Zeruzalem bë o va. ⁹Filipu -le 'nën lumönnun a sinjen, wa'a 'könnën töa dï. O ya Bali 'lewei vünön 'a.

¹⁰En zï kü ya 'mönnan fë zïë -a -nan bë, en Bali 'lewei vïzan -tü nën waa laabo Agabo bë e 'si Zude, e -ta 'kü 'va. ¹¹-A -nan nën e Pöl -le -tien 'köle 'si, en 'e 'cëin 'lee 'e 'pë yri 'a, en e 'nan: «'Wì nën Bali lei 'saun -a 'vì bë -nyren 'gü, e 'nan: «Min nën -tien 'köle 'güë e ci -yee vë -a bë, zï Zuif 'nön -a -yriman -gü Zeruzalem -e 'o -nön minnun nën o 'ka Zuif 'nön 'a dïë -wle.» »

¹²'Ku 'vale Zozinon nen Sezare be waa, zi ku 'wi zɛ -a 'man be, en ku Pɔl tru 'ba 'kpa tɔɣlɛ 'nan, te 'e 'ku Zeruzalem dɛ. ¹³En Pɔl 'e 'nan 'kue 'nan: «Me "wean nen ka -wua -e te kaan 'ta dra -trɔdrɔ? -Yee ci 'nan, 'an 'man a 'e wuɔdɛ, 'an 'man 'ka 'e wuɔdɛ 'nan -e 'waan -yɾɛ 'saza "ce 'dɛ, 'pian 'an 'man a 'e wuɔdɛ 'nan -e 'an 'ka Zeruzalem 'bɔ 'nan nun Minsan Zozi 'tɔ 'ji.» ¹⁴Zɛ Pɔl 'ka 'winan 'man -e 'wi nen kua ve be 'e 'sia "da "dɛ, ku'a "nyian kɔalea "man "dɛ, en ku -yɾɛ 'nan: «Minsan ci 'sɔ winun 'e dre!»

¹⁵Zɛ ku yi -mie dre fe zɛ -a -nan be, en ku 'kue fenun wuɔla "da, en ku -ku Zeruzalem. ¹⁶-A -nan nen Sezare Zozinon 'ku 'ku 'pale -sia, en o -ku 'ku 'a Sipri min Nasɔn -le "konnen 'nan -e 'ku nyin -nan nun. Nasɔn zɛ e ya Zozi 'va -a -nan 'mon.

Pɔl -ku Zaji -le "konnen

¹⁷Zɛ ku 'bɔla Zeruzalem be, -a -nan Zozinon 'ku 'sia ci "nran -a. ¹⁸'Be 'ta tu ceen en 'ku 'vale Pɔl nun -a, ku -ku Zaji -va. -A -nan nen -leglizɛ min cejenun peenon 'o cin 'yɛ. ¹⁹Zɛ Pɔl o 'tɔ 'bu be, 'wi nen Bali ciula "va yaa dre minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a dɛ o yei "be, en yaa 'vɛ -wle 'e klo ji.

²⁰Zɛ min cejenun 'wi zɛ -a 'man be, en o Bali 'tɔ bɔ "dre "fɔ. -A -nan nen o 'nan Pɔl le 'nan: «"Bu, 'i 'yio, Zuif 'non "kaga dre Zozinon 'a, en o peenon a 'o kɔaladɛ -pei -tɔ wi man 'kpa tɔɣlɛ. ²¹Waa 'vɛ 'wle 'nan, yie 'nan Zuif 'non peenon nen o ci -pennon yei "be, 'nan te 'o 'ta wula Moizi -le -pei da dɛ, en te 'o 'wee 'nen 'fɔ -klɔnmɔn -va dɛ, en te 'o 'ta wula Zuif 'non 'le -pei da dɛ. ²²Waa dra "men 'kɔ? -Yee ci 'nan o -taa -a manle 'nan i ya 'gɔ. ²³-Yee "wean, 'wi nen ku "ta -a ve yie 'gɔɛ, 'i 'ta wula "da! Min sinjen a 'ku yei 'gɔ, o -tɔ 'o wei da. ²⁴'I 'ku waa, -e 'ka 'fli dre 'saun Bali 'le "le zi Moizi -le -pei -a 'vɛ be -yee 'wi 'zɛ. 'I "lala nen waa -non -e 'o 'wulo "je "bu be -a -non o 'leji -e 'o -kɔla 'o 'wulo "je "bɔdɛ -a. -Te e dre zɛ, -e min peenon o -tɔ 'nan, 'wi nen waa ve 'i man be, wlu nen, -e 'o -tɔ 'nan, 'i 'bɔ "nyian, 'i 'ta wula Moizi -le -pei da. ²⁵Minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a dɛ, en o yi -tera Zozi da be, 'wi nen kua 'pla "da 'e 'cen be, -nyren kua 'vɛ -wle. Kua 'vɛ 'nan: Te 'o 'wi nen waa -te -yɛ le be -a -bli dɛ, en te 'o 'wi nyen -bli dɛ, en te 'o 'wi nen min 'ka -a -blo 'cenle -e -a nyen 'e -sran dɛ -a -bli dɛ, en te 'o cin nan 'lee 'o cin -sran -wɛɛ "dɛ, en te min 'e "blu -wɛɛ "dɛ.»

²⁶'Be 'ta tu ceen, en Pɔl min sinjen zɛ o 'sia, fe nen min -a dra 'lɔɔ -e min 'e dre 'saun Bali 'le be, waa dre. "Be -sru, en Pɔl -ku Bali -pan 'kuin, en yi nen 'winun zɛ -a dredɛ -nyaan "da "be yaa 'vɛ -wle, -e o -tudɔ peenon 'o Bali -panve -non Bali le yi zɛ -a da.

Minnun Pɔl 'kun Bali -pan 'kuin

²⁷Te yi 'sɔravli zɛ -a -nyandɛ 'bɔ, -a -nan nen Azi Zuif 'non nen o Pɔl 'yɛ Bali -pan 'kuin be, o minnun "kaga wluan "man, en waa 'kun. ²⁸Minnun zɛ o -paanman -a vidɛ -a 'nan: «Izrael 'non 'ka 'ta 'pa 'ku 'va. "Ka 'yio, min

nɛn e 'wɪ 'paaman minnun ji fɛ pɛɛnɔn 'nan bɛ -nyrɛn 'gʊ. Yaa 'paaman 'nan, Moizi -le -peinun 'lee -cee Bali -pan 'kɔn 'lee -kaa 'bɔ Izrael 'nɔn bɛ, 'nan -kaa 'ka -si tɔɣl da dɪ. ɛn e wla Grek 'nɔn 'a -cee Bali -pan 'kuin. 'Wɪ nɛn wa'a dra dɪɛ, yaa drɛ -cee fɛnan nɛn e cɪ 'saun Bali 'lɛ bɛ -a -nan.»

²⁹Waa 'vɪ zɪɛ, kɔɔ o Pɔl 'lee Efɛz min Trofi 'yɪ 'fla yei, ɛn 'o ci nrɔn 'nan, -wɛɛ wla 'o 'vale -a Bali -pan 'kuin.

³⁰'Wɪ zɪɛ, e min pɛɛnɔn nyɔɔn 'fla, ɛn o 'si flɛn -a fɛ pɛɛnɔn 'nan, o -kʊ 'o cin yɪlɛ -nan. O Pɔl 'kun, waa klan, ɛn waa 'bɔla Bali -pan 'kuin -sa -a, ɛn o 'kɔn 'bɔ 'lɛ 'wʊ 'nun. ³¹O ya Pɔl -sɔnnan 'nan -e 'e 'ka 'o 'pɛ 'nɛn.

-A -nan nɛn minnun -kʊ -a vɪlɛ Rɔm 'nɔn 'lɛ 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan, Zeruzalɛm 'nɔn pɛɛnɔn 'ta wuanla 'o cin man. ³²'Nun tɔɔn ɛn 'sounjanun tazan -dan zɪɛ e 'yɛɛ 'sounjanun 'lee 'sounjanun tanɔn wluan, ɛn o -kʊ minnun 'kaga zɪɛ o va. Zɪ minnun zɪɛ o 'sounjanun tazan -dan 'yɪ 'o 'vale 'yɛɛ 'sounjanun -a bɛ, ɛn o Pɔl -sɔndɪ 'lɛ tɔ.

³³-A -nan nɛn 'sounjanun tazan -dan pli Pɔl man, ɛn e 'nan 'yɛɛ 'sounjanun lɛ 'nan, 'o 'kun -e 'o -yɪɪ -bulalɛ baa 'fli 'a. Tɔɔn ɛn yaa laabu minnun lɔ 'nan: «-Tɪ nɛn -a 'bɔ 'a, ɛn -mɛ 'nɛn yaa drɛ?» ³⁴Minnun pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va, min -mie 'e -paan 'wo 'wɪ 'pee vɪdɪ -a, -e min -mie 'e -paan 'wʊ 'wɪ 'pee vɪdɪ -a. -Yɛɛ 'wɛan 'sounjanun tazan -dan 'ka -kɔlɛlɛ 'wɪ 'tʊ -ci mandɪ -a sɔɔ zɪɛ -a yei 'dɪ, ɛn e 'nan, 'o 'kʊ Pɔl -a 'sounjanun -le 'kuin. ³⁵Zɪ Pɔl 'lee 'sounjanun 'ta bɔa fɛnan nɛn waa -tria 'vaa, -e 'o -wla 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ -a -nan bɛ, ɛn 'sounjanun Pɔl 'si lou, kɔɔ minnun 'ta -gla -fɔa 'nan, tɛ 'sounjanun 'o 'kʊ -a dɪ. ³⁶-Yɛɛ cɪ 'nan, minnun pɛɛnɔn yɪa -a -sru tɛ o -paanman 'nan: «'Ka -tɛ, 'ka -tɛ.»

Pɔl 'e 'ci wɪ 'vɪ

³⁷Tɛ o 'ta Pɔl -wlamlan 'sounjanun -le 'kɔn zɪɛ -a -ji bɛ, ɛn yaa laabu 'sounjanun tazan -dan lɔ 'nan: «'I -kɔlaman i -si -nɔan 'mɛn -e 'an 'wɪ 'tʊ vɪ yɛɛ?»

ɛn 'sounjanun tazan 'e 'nan: «Yioo, Grek min nɛn 'yia, ³⁸Ezipti min nɛn e minnun wluan 'o cin man -a yɪ 'fli 'ka tian bɔlɛ 'gʊ dɪɛ, -njɛɛ 'yia dʊv? Min zɪɛ, e -kʊ o -kpi sinjen (20.000) -a 'bui 'da tɛ -kuli -tan fɛnun 'lee sennun a -wɔɔ.»

³⁹ɛn Pɔl 'e 'nan: «Silisi Zuif min nɛn maan, an 'sia Tars, an ya 'fla nɛn -a 'tʊ 'wɛ 'bɛ -a da 'trɛ 'wɛlɛ 'a. Mein tru 'baa, 'i 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'wɪ tin 'ba minnun lɛ.»

⁴⁰-A -nan nɛn 'sounjanun tazan -si -nɔn -yɪɛ. ɛn Pɔl -tɔ fɛnan nɛn waa -tria 'vaa -e 'o -wla 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ -a -nan, ɛn 'e 'pɛ wluan minnun lɛ 'nan, 'o sɔɔ 'pla. Zɪ minnun pɛɛnɔn 'ta -tɔ bɛ, ɛn Pɔl 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wɛlɛ Ebre wei -ji.

22 ¹E 'nan: «'An 'bʊɪnɪn 'lee 'an 'tɪnɪn, 'ka 'trɔɛn 'tɔ 'an wei lɛ -e 'wɪ nɛn kɔ 'an vɪ 'cɛɛ 'lɔɔ, -e 'ka 'si 'an man bɛ 'ka man.»

²Zi waa wei 'man te e "we -wle Ebre wei -ji be, en 'o 'lebo 'pla "da "fo. -A -nan nen Pol "e -wle 'nan:

³«Silisi Zuif min nen maan, an "sia Tars, 'pian waan 'lebu Zeruzalem 'gu. Min nen e 'wi paa 'an 'ji be, waa laabo Gamaliel, -yee -kaa tranun dre wi paa 'an 'ji 'kpa tigl. 'An bo 'gu an ya "nen Bali nen ka ci cægu -a -sru 'labe, -a -sru 'kpa tigl. ⁴Minnun nen o 'ta 'wula "nen 'wi "paadi -tre nen 'gwe -a -sru "be, an 'te 'pa o da -trilii, min -mie -ka -a 'wi 'ji. An -klonmon 'lee lumon nun 'kun, an o -fo -pu 'kuin -a 'wi man. ⁵Bali -pannon 'tazan 'lee min cejenun -kolaman waa ve 'nan, 'wi tigl nen maan ve. -Yee ci 'nan, o 'bo -wæe 'fluba nen e -si -ncon 'men -e 'an -wla Zuif 'non 'le cin yi 'kon nen Damas be -a -ji be -a -non 'men. An -ku 'nan -e 'an Zozinon nen -nan nun be o "kuun -e 'an 'ta waa Zeruzalem -e 'o 'wi "nen -kcon -wle.

⁶An soonla 'sia, "meen vnan 'an -pliman Damas "srøn te yide "ta bo min -win -ji 'seze be, -a -nan nen 'te 'san -dan bii laji, e -sen 'an da. ⁷An -tria "tra, en an wei -tu 'man, te yaa ve 'men 'nan: <Saul, Saul -me "le "wean nen i 'te "paa 'an da?>

⁸En maan laabu 'nan: <An 'san, -ti nen 'yia?>

E 'men 'nan: <Nazaret min Zozi nen i 'te "paa "da "be -nyren 'maan.>

⁹Minnun nen ku ci waa be, "o 'te 'san 'bo 'yi, 'pian min 'bo nen ku wu 'a be, wa'a wei manle di.

¹⁰Maan laabu 'nan: <Minsan 'an dre "men 'ko?>

En Minsan "e "men 'nan: <'I 'wluan lou -e 'i 'ku Damas -a -nan nun nen 'wi nen Bali "e 'nan 'yie 'i dre be, waa ve 'yie.>

¹¹'Te 'san 'pleble zte, yaan yie 'wi, -yee "wean minnun nen ku ci waa be, waan 'kun 'an 'pe -man, en o -ku maan Damas.

¹²Min -tu a 'fla zte -a da be, waa laabo Anania e Bali bo 'kpa tigl en e 'ta 'wula -cee -peinun da, en Damas 'bo 'nan be Zuif 'non peenon -a 'to "yi "ve. ¹³Min zte, e -ta 'an 'va, e -to 'an "srøn, en e 'men 'nan: <An "bu Saul 'i yie 'e 'le 'su!>

'Nun tcon en 'an yie 'le 'su, en maan 'bo 'yi. ¹⁴-A -nan nen yaa 'vi 'nan: <-Kaa tranun -le Bali 'i 'pla 'e 'cen 'nan -e 'yie 'ci 'so winun -to, -e min nen e ci tigl 'e -tuwli "be 'i -to, -e wei nen e 'sia -a 'le be 'i man.> ¹⁵-Yee ci 'nan e 'nan: <'I -kcon 'yee 'wi -nan yizan -a, -e 'wi nen yia -nan 'yi, en yia 'man be, 'i vi min peenon le! ¹⁶'Be nen 'gwe, -me "nen i ci -a man -pennan? 'I 'wluan lou. 'Wei -batize dre, 'i vi Zozi le 'nan, -yee ci 'i 'san -a, -e Zozi 'e 'yie 'wi 'wli di fui.>

¹⁷An 'li 'an da Zeruzalem, an ya Bali tru 'banan Bali -pan 'kuin, en e dre 'men "le nyrinvla zu. ¹⁸An Minsan 'yi, en e 'men 'nan: <'I kle 'i man! 'I 'si "nyiandu Zeruzalem! -Yee ci 'nan -a -nan 'non 'ka 'taa 'wle 'men 'wi nen i -taa -a vile be -a man di.>

¹⁹En maan 'nan -yre 'nan: <Minsan, waa -toa 'nan "nen an -cia cin yi 'konnun -ji, te an minnun nen o yi -teala i da be o "kuunman, te an o -foa

'pu 'kuin, te an o -scan. ²⁰Wæ vī 'nan o Etienēn nēn 'yie 'wī 'nan yīzan -a bē -a -tē te an ya -nan, ēn 'an 'bō 'bē 'kun -wee sōnun man.›

²¹En Minsan 'e 'mēn 'mēn 'nan: «I 'ku! An -taa 'i 'palē -sia -kōōbli minnun nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe o va.» »

²²Minnun 'trōēn 'fu 'e 'tōdī Pōl wei lē -trilii 'pian zī e 'wī zīē -a 'vī bē, tōōn ēn o -paandī 'sia -a vīdī -a 'nan: «O min 'labē -a -tē, 'e 'sinan 'fo, e 'ka 'le -a yīē 'e 'fu 'man 'dī.»

²³O -paandī 'sia te o 'wee sōnun wēēnman, te o fuōn wēēnman lou 'bli 'fō o jī -le 'wean.

²⁴En 'sounjanun tazan 'e 'nan 'o Pōl -wla 'sounjanun -le 'kōn 'bō 'jī, -e 'o 'wī laabu -yrō sōnba 'a. 'Sounjanun tazan a 'vale 'wī nēn yaa -maan 'lōō, minnun paan Pōl da bē 'e -ci maan. ²⁵Zī o ya Pōl -yrūnan 'nan -e 'o -sōn bē, ēn 'sounjanun tazan nēn 'e 'tōdī -nan bē, Pōl -a laabu -yrō 'nan: «-A -si a 'e 'nōndī 'cēē 'nan, Rōm min tīglī nēn wa'a tian -yēē tin 'balē -e tin 'e 'tē 'da 'dīē, 'ka -sōn?»

²⁶Zī 'sounjanun tazan 'wī zīē -a 'man bē, ēn e -kū -a vīlē 'sounjanun tazan -dan lē 'nan: «Min 'labē, Rōm min tīglī nēn. I 'ta -a dra -yrē 'kō?»

²⁷-A -nan nēn 'sounjanun tazan -dan -ta, ēn yaa laabu Pōl -lō 'nan: «Rōm min nēn 'yia?»

En Pōl 'e -yrē 'nan, Rōm min nēn 'yaa.

²⁸En 'sounjanun tazan -dan 'e Pōl lē 'nyian 'nan: «Men vē bē, 'lala 'kaga 'a nēn an drē Rōm min tīglī 'a.»

En Pōl 'e 'nan: «O 'mēēn 'ya 'wū Rōm min tīglī 'a.»

²⁹'Nun tōōn minnun nēn o 'ta paan 'wī laabo Pōl -lō sōnba 'a bē, o pli 'o -sru, ēn o 'si Pōl 'srōn. Zī 'sounjanun tazan -dan a 'man 'nan, Pōl nēn 'e 'nōn minnun lē waa yrī bē, 'nan Rōm min tīglī nēn bē, -a -nan nēn nyēn -a cēēn.

O -kū Pōl a tin 'banōn 'lē

³⁰'Sounjanun tazan -dan a 'vale 'nan 'wī nēn 'e drē 'lōō, ēn Zuif 'nōn 'wī 'tō Pōl man bē 'e -tōa. -Yēē 'wean zī tū cēēn bodrun bē, ēn e 'nan Bali -pannōn 'lēē tin 'banōn pēēnōn lē 'nan, 'o cin yī. E 'nan 'o baa 'si Pōl man, -a -nan nēn o 'ta Pōl -a tin 'banōn 'lē, ēn waa -tō o yēi.

23 ¹Pōl tin 'banōn pēēnōn 'nanjen tein, ēn e 'nan: «An 'bōūnūn, Bali -le 'nyranman nēn maan 'pa 'trilii -e 'e 'bō cēēgū yī -a bē, maan -tōa 'an 'fī -lō 'nan, -a -tūwli 'ka 'va te e ya -wīdī 'fo 'dī.»

²En Bali -pannōn 'tazan Anania 'e 'nan minnun nēn 'o 'tōdī Pōl 'srōn 'bē -wlē 'nan, 'o Pōl 'lēbo 'wī 'da. ³En Pōl 'e -yrē 'nan: «Bali 'bē -taa 'yīē 'sōn wūlē, i ya 'lē 'kōnba cēje nēn waa man 'wū 'fuvu bē -yēē 'wī 'zū. I ya 'i -nyrandī 'mēn 'wī -sru 'nan -e 'i 'mēn 'wī tin 'ba 'lē zī -pei -a 'vī bē -yēē 'wī 'zū, ēn i -pei -tō wī 'bō srēman -a vīdī -a minnun lē 'nan, 'waan 'sōn.»

⁴Minnun nēn Pōl 'srōn 'kogo bē, ēn o 'nan Pōl lē 'nan: «I ya Bali -pannōn 'tazan -dan bē -a 'srōnnan?»

⁵En Pól 'e -wle 'nan: «"Buınun, ma'an -ci -tǝle 'nan Bali -pannǝn 'tazan nǝn dı. 'Pian maan -tǝa 'nan Bali wei a 'e 'cǝn 'tǝdı 'nan: 'Te 'i 'wı 'wlıdı 'vı 'yie minnun tazan le dı.» »

⁶Zı Pól -a -ci -tǝ 'le 'nan minnun nǝn 'o cin 'yı be o -mienun a Saduze 'nǝn 'a, ǝn o plǝennun a Farizen 'nǝn 'a be, -a -nan nǝn yaa 'vı 'plǝble tin 'banǝn yei 'nan: «'An "buınun, Farizen min nǝn maan, ǝn Farizen min 'be 'an 'ya. Cǝǝv -te o -ta maan tin 'banǝn 'le be, -yǝǝ cı 'nan 'an yi -tera "da 'nan, minnun nǝn o kaa be o wuanla -kanǝn 'va.»

⁷Zı Pól 'wı zıǝ -a 'vı be, ǝn -sa -fǝla Farizen 'nǝn 'lee Saduze 'nǝn yei, -a -nan nǝn o "kaga cǝǝn 'e cin man. ⁸-Yǝǝ cı 'nan, Saduze 'nǝn "o 'vı 'nan, minnun nǝn o -kaa "be, wa'a 'fua dı, ǝn Bali -le 'pasianǝn "ka "dı, ǝn Bali lei 'saun "ka "dı, te Farizen 'nǝn "o "ve 'nan, 'wı 'kpa nǝn 'wı zıǝ -a.

⁹Minnun -le -paandı a ciłanan "da, -a -nan nǝn Farizen 'nǝn va 'fluba 'ci vıǝn wluan lou, ǝn o -sa -fǝdı 'sia 'plǝble, te waa ve 'nan: «Kı'a 'wı 'wlıdı -tuwlı 'ye min 'gıǝ -a man dı. -Te Bali lei 'be 'wı "paaman "ji? ǝn -te 'be "cǝǝ dı Bali -le 'pasiazan 'be 'wı "paaman "ji? -Ka'a tǝa dı.»

¹⁰-Sa -fǝdı 'bǝ 'fǝla 'va 'plǝble "buı "le "wean, nyen 'sounjanun tazan cǝǝn 'nan, te 'o Pól sǝǝ -ji dı. ǝn e 'nan 'yǝǝ minnun le 'nan, 'o -sǝǝnla -e 'o Pól 'kun o yei, -e 'o -kǝ -a 'sounjanun -le 'kuin.

¹¹-Pei -man be, Minsan pli Pól man, ǝn e 'nan -yǝǝ 'nan: «'I -pǝan 'kun! -Yǝǝ cı 'nan, zı i -tǝ 'an -sru 'mǝn 'wı vıdı -a Zeruzalem be, -a -tuwlı "nǝn 'nyian 'i dre Rǝm!»

Zuif 'nǝn 'o 'ci 'pa Pól man

¹²Zı tu cǝǝn be, ǝn Zuif 'nǝn 'o 'ci 'pa, ǝn o -tǝ 'o wei -da 'nan, -te wa'a tian Pól -teǝ dıǝ, wa'a fe ble dı, ǝn wa'a 'yi 'mlian dı. ¹³Minnun nǝn o 'wı zıǝ -a 'pla "da "be, o -fuba sinjen -cia. ¹⁴Minnun zıǝ, o -kǝ Bali -pannǝn 'tanǝn 'lee min cǝǝn va, ǝn o 'nan -wle 'nan: «Kıa 'pla "da, ǝn kǝ -tǝ 'kǝ wei -da 'nan, -te kǝ'a tian Pól -teǝ dıǝ, -blıfe -tuwlı 'ka 'ko 'kǝ 'le dı. ¹⁵-Yǝǝ "wean, 'ka vı 'sounjanun tazan -dan le 'nan, 'e 'ta Pól -a 'cǝǝ, -e 'wı nǝn kǝ ka dre -yǝǝ "be 'ka vı. -Te "yǝǝ vı 'nan 'e -pli 'ka man be, te "kǝǝ man a 'e wıudı -e 'kǝ -te.»

¹⁶-Wee san nǝn waa nǝn be, Pól "blu -le 'nǝn -a 'wı vıdı 'man, ǝn e -kǝ 'sounjanun -le 'kuin -a -nan sǝǝ wǝle Pól le.

¹⁷-A -nan nǝn Pól 'sounjanun tazan -tu laabu, ǝn e -yǝǝ 'nan: «'I 'kǝ 'nǝn 'gıǝ -a 'sounjanun tazan -dan 'va. 'Wı 'tu a "ji -e 'e tin 'ba -yǝǝ.»

¹⁸'Sounjanun tazan -trǝa 'nǝn zıǝ -a 'le, ǝn o -kǝ 'sounjanun tazan -dan 'va, ǝn e -yǝǝ 'nan: «Pól nǝn -pǝ 'kuin be, yaan laabu, ǝn e 'mǝn 'nan, 'an 'ta 'nǝn 'gıǝ -a 'yie 'nan, 'wı 'tu a "ji -e 'e vı 'yie.»

¹⁹'Sounjanun tazan -dan a 'kun 'e 'pǝ -man, ǝn 'o 'man tǝǝn -a -nan nǝn yaa laabu -yǝǝ 'nan: «-Me "wı nǝn yie 'nan 'i ve 'mǝn?»

²⁰'Nǝn zıǝ e -yǝǝ 'nan: «Zuif 'nǝn 'o 'ci 'pa 'nan -e 'o vı 'yie 'nan "trǝ "be, 'i 'kǝ Pól -a tin 'banǝn 'le "le "mǝn o "ta -kǝ 'wı nǝn kǝ 'o dre -yǝǝ "be -a

vile -yre. ²¹Te 'i 'wɪ zɪɛ -a 'sia 'wɪ 'kpa -a dɪ. -Yee cɪ 'nan, minnun nɛn o san nren -yre "bɛ o -fuba sinjen -cia. Waa 'pla "da, ɛn o -tɔ o wei -da 'nan, -te wa'a tian Pɔl -tɛlɛ dɪɛ, wa'a fɛ ble dɪ, ɛn wa'a 'yi 'mlɪan dɪ. O man a 'e wuudɪ 'va, ɛn o ya -a man -pɛnnan 'nan 'i 'wɪ tɪglɪ 'si "va 'wɪɛ.»

²²'Sounjanun tazan -dan "e 'nan 'nɛn zɪɛ -yre 'nan: «Te 'i 'wɪ zɪɛ -a vɪ "nyian min pee lɛ dɪ.» -A -nan nɛn e 'si "man, ɛn e -ku.

'Sounjanun -ku Pɔl -a Sezare

²³"Bɛ -sru, ɛn e 'sounjanun tanɔn "fli laabu, e -wɪɛ 'nan: «Ka 'sounja -yaa "fli 'pla 'ka 'pɛ -a, 'lee 'sounjanun nɛn -su da bɛ o -fuba 'sɔravli, 'lee 'sounjanun nɛn -tin a -wɪɔ "bɛ o -yaa "fli, -e 'ka 'ku Sezare, te minnun nyinla. ²⁴'Ka 'su -mie 'sia Pɔl -fɔ "dave -a, -e 'ka 'ku -a -kɔnmandan Felizi lɛ. 'Ka bɔla 'a -nan nun "cɛ, te 'wɪ 'tʊ 'e drɛ -yre "dɪ.»

²⁵-A -nan nɛn e 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛ, yaa 'pa "va. Yaa crɛn -tɛ 'nan:

²⁶«An "bɔ Klodu Lisias 'bɛ 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛ -kɔnmandan Felizi lɛ. An "we 'i 'va!

²⁷Min nɛn maan 'pa 'sia 'yɪɛ bɛ, Zuif 'nɔn -a 'kun 'nan -e 'o -tɛ. ɛn zɪ maan 'man 'nan, Rɔm min nɛn bɛ, -a -nan nɛn maan 'vɪ 'mɛn minnun lɛ, ɛn waa 'si -wɪɔ. ²⁸Fɛ nɛn e drɛ 'lɔɔ, ɛn o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ, an ya "vale "an -tɔa, ɛn an -ku -a -wee tin 'banɔn 'lɛ. ²⁹ɛn maan 'yɪ 'nan, o 'wɪ 'tɔ Pɔl man 'nan, e ya 'wee -pei -tɔ wɪnɪn srenan. 'Pian 'wɪ 'wɪdɪ "tʊ nɛn -e min 'e 'ka 'bɛ man, ɛn -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ -e 'o min -fɔ -pʊ 'kuin 'bɛ man bɛ, ya'a 'bɛ drele dɪ. ³⁰O 'ci 'pa min zɪɛ -a man, ɛn maan 'wɪ 'man, -yee "wean maan 'pa 'sia 'yɪɛ "nyiandu, ɛn maan 'vɪ minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ -wɪɛ 'nan 'o 'lʊ 'wɪ 'tɔ "man 'i 'va nun.»

³¹'Wɪ nɛn waa 'vɪ 'sounjanun lɛ bɛ, o 'ta 'wɪɔla "da. O Pɔl 'sia -pei 'bɔ 'leɪn zɪɛ -a man, ɛn o -ku -a Antipatri. ³²"Bɛ -sru "tʊ nɛn e cɛɛn bɛ, 'sounjanun nɛn o 'cɛɪn -ji bɛ, o 'li 'o da 'sounjanun -le 'kuin, o 'si -su da 'nɔn -sru. ɛn -su da 'nɔn 'lee Pɔl nun -ku. ³³Zɪ o 'bɔla Sezare bɛ, ɛn -su da 'sounjanun Pɔl -nɔn -kɔnmandan lɛ, ɛn o 'fluba bɛ -a 'pa "va. ³⁴-Kɔnmandan 'fluba zɪɛ -a ta 'vɪ, ɛn yaa laabu Pɔl -lɔ 'nan, e 'sia 'leɪlɔn "cɛn "ji. Zɪ yaa 'man 'nan, Pɔl "sia Silisi bɛ, ɛn e 'nan: ³⁵«"Mɛn 'i wei man bɛ, te minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ 'i man bɛ, o 'bɔla 'gʊ.» -A -nan nɛn e -si -nɔn 'nan 'o 'ku Pɔl 'pa -e 'o yɪɛ 'tɔ "va Erodi -le mingɔnnɛn 'kuin.

24 ¹Yi 'soolu "bɛ -sru, ɛn Bali -pannɔn 'tazan Anania 'bɔla Sezare 'o 'vale min ceje -mienun 'lee min nɛn o -fɔa -a -sru -e 'e min 'leji wɪ -blɪ bɛ -a -tʊ -a. Min zɪɛ waa laabo Tertulu. O Pɔl -sanman drɛ -kɔnmandan -va. ²O Pɔl laabu, ɛn Tertulu 'wɪ 'gʊɛ -a 'padɪ "da 'sia, e 'nan: «Min -dan Felizi, 'yɪɛ "wean nɛn 'ku man yɪa -trɔɔ, ɛn 'ku 'ci "nranman. 'I 'ku man 'wɪ dra tɪglɪ. -Yee "wean nɛn 'kʊɛ minnun 'gʊɛ, i ya -wee 'trɛda drenan tɪglɪ. ³Min -dan Felizi, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yɪa dra 'kʊɛ tʊ pɛɛnɔn man bɛ, -a -cin 'ka 'saan 'ku 'ji dɪ. ⁴An 'ka "vale 'an see "paa 'i man 'wɪ pɛɛnɔn vɪdɪ -a dɪ, -yee "wean mein tru "baa 'nan 'i "trɔɛn "tɔ 'ku wei lɛ "wɛnnɔn.

⁵Kba 'yɪ 'nan, min 'gʊe -yɛɛ minnun yei 'srɛman, e 'wɪnun ve te -sa -dan -fɔala Zuif 'nɔn yei fɛ pɛɛnɔn 'nan. -Yɛɛ cɪ minnun nɛn o cɪ Nazaretɪ min Zozi -sru "bɛ o tazan -a. ⁶Yaa man wɛɛ 'nan, 'e -cee Bali -pan 'kɔn 'tri -tɔa Bali 'lɛ, ɛn kʊa 'kun. [Kʊ ya "vale 'kʊ -yee 'wɪ tin "baa "lɛ zɪ 'kʊe -pei -a 'vɪ bɛ -yee wɪ 'zʊ. ⁷Pian ɛn 'sounjanun tazan Lisias -ta 'palɛ 'va, ɛn yaa 'si 'kʊ 'lɔ 'sa -a. ⁸Yaa 'vɪ minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ 'man "bɛ -wɛɛ 'nan 'o 'ta 'wɪ 'tɔ 'man 'i 'va 'gʊ.] I 'wɪ laabu -yrɔ 'i 'bɔ 'a, -e 'wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ kʊ 'wɪ 'tɔ 'man "bɛ, "i "man.»

⁹ɛn Zuif 'nɔn 'tɔ 'wɪ zɪɛ -a -sru te waa ve 'nan e ya 'wɪ 'kpa -a.

Pɔl 'wɪ 'ci 'vɪ -kɔnmandan Felizi 'lɛ

¹⁰-Kɔnmandan Felizi -si -nɔn Pɔl 'lɛ 'nan, 'e 'wɪ. -A -nan nɛn Pɔl 'e 'nan: «Maan -tɔa 'nan, i ya 'lɛglɔn 'gʊe -a da tin 'bazan 'a -a -nan lɛ "kaga 'bɔ. -Yee "wɛan an yi -tɛala 'an 'fli da, ɛn an ya tin 'banan 'i 'lɛ 'gʊ. ¹¹An -kʊ Bali trʊ 'bale Zeruzalɛm, -a -nan yi -fuda "fli 'ka tian 'ciɛlɛ dɪ. -Tɛ ya laabu minnun lɔ, o -taa -a vɛlɛ yɛ zɪ. ¹²-Tɛ e ya Bali -pan 'kuin -a oo, -tɛ e ya cin yɪ 'kɔnnun -a oo, -tɛ e ya 'fla yei "a oo, min -tʊ 'ka 'an yɛlɛ, tɛ an ya -sa -fɔnan dɪ. ɛn min 'ka 'an yɛlɛ, tɛ an ya 'wɪ vɪnan minnun lɛ -e 'o 'wɪlɛn 'o cin man dɪ. ¹³Minnun 'labɛ, 'wɪ 'bɔ nɛn waa -tɔa 'an man 'gʊɛ, wa'a 'kɔlaman -e 'o -ci -kɔɔn 'wein dɪ. ¹⁴Maan ve 'i yɛɛ man 'wein 'nan, 'an tranun -lɛ Bali nɛn an cɪ -a trʊ 'banan, "lɛ zɪ Minsan -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Pian -wee vɛ bɛ, an ya 'ta wɪlanan 'wɪ 'pee -sru. ɛn 'mɛn vɛ bɛ, "an "yi -tɛala 'wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Moizi -lɛ -pei 'fluba ji 'lɛɛ 'wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'lɛ 'fluba 'ji bɛ -a da. ¹⁵Bali 'e 'nan, minnun nɛn o 'wɪ tɪglɪ dra ɛn o kaa bɛ, 'lɛɛ minnun nɛn o 'wɪ 'wɪlɪdɪ "dra ɛn o -ka bɛ, o wuanla -kanɔn 'va. An yi -tɛala 'wɪ zɪɛ -a da, ɛn o 'bɔ "o "yi -tɛala "da "nyian. ¹⁶-Yee "wɛan, maan -wɛɛman tʊ pɛɛnɔn man 'nan, 'mɛn 'wɪ pɛɛnɔn 'e 'kɔn 'e 'sʊdɪ "ji Bali 'lɛ 'lɛɛ minnun 'lɛ.

¹⁷Zɪ an 'si Zeruzalɛm -a -nan lɛ "kaga 'bɔ bɛ, ɛn an 'li 'an da -nan nun, 'nan -e 'an "yi "drɛ 'mɛn minnun lɛ "lala -a, -e fɛ nɛn e -fɔ 'an 'lɔ bɛ 'an -nɔn Bali lɛ -a. ¹⁸'Wɪ zɪɛ -a drɛnan nɛn an cɪ, ɛn o 'bɔ 'an man Bali -pan 'kuin. "Wɛɛ bɔ 'an man bɛ, tɛ an ya fɛ nɛn waa dra 'lɔɔ -e min 'e drɛ 'saun Bali 'lɛ bɛ -a drɛnan. Minnun 'ka 'nan "kaga "dɪ, ɛn minnun 'ka 'sa -fɔnan 'o cin yei "dɪ. ¹⁹Pian Azi 'lɛglɔn 'ji Zuif 'nɔn -mienun 'bɛ cɪ -nan, -wɛɛ -kɔlaman paan -e 'o 'ta 'i 'va -tɛ 'wɪ a o ji -e 'o -tɔ 'an man. ²⁰ɛn -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, minnun 'gʊɛ zɪ o -kʊ maan tin 'banɔn 'lɛ bɛ, 'wɪ "cɛn "nɛn waa 'yɪ, ɛn e 'pa 'an man. ²¹-Tɛ ya'a 'silɛa 'wɪ nɛn maan 'vɪ wei 'pleblɛ 'ji o pɛɛnɔn yei "bɛ -a dɪɛ. Maan 'vɪ 'nan: 'An "bʊnɪn, an yi -tɛala "da 'nan minnun nɛn o kaa bɛ, o wuanla -kanɔn 'va. -Yee "wɛan nɛn o -ta maan tin 'banɔn 'lɛ cɛɛgʊ.»

²²Zɪ kɔ min 'e 'ta wɪla Minsan -lɛ 'wɪ da bɛ, Felizi -a tɔa. -A -nan nɛn e tin 'banɔn wɪlɛn lou, ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «-Tɛ yi nɛn 'sounjanun tazan Lisias -ta bɛ -e 'an 'cee 'wɪ 'gʊɛ -a fa 'si.» ²³ɛn Felizi 'e 'nan 'sounjanun

tazan le 'nan, 'e yie 'tɔ Pɔl -va. 'Pian te 'e 'kɔn 'le -pu 'kuinzan 'zɔ dɪ, -te -a beenun 'ta 'yi 'dra -yre "bɛ, te 'o 'si -tɔ -wɔ 'dɪ.

Pɔl 'wɪ tin 'ba Felizi 'lee 'e nan le

24Yi 'fli yaa "bɛ -sru, ɛn Felizi 'lee 'e nan -ta. -A nan zɪɛ Zuif lɪ nɛn, waa laabo Drusil. -A -nan nɛn e min 'pa 'sia 'nan, 'o 'ku Pɔl laabu -e 'e yi -teradɪ Zozi Crizi da 'wɪ vɪ 'wɛ. 25Zɪ Pɔl -ta bɛ, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a -ci vidɪ 'sia, zɪ kɔ min 'e 'ta wɔ -e 'e 'sɔ Bali lɛ bɛ, yaa 'vɪ, ɛn zɪ kɔ min 'e 'fli 'kun 'wɪ man bɛ, yaa 'vɪ, ɛn yaa 'vɪ 'nyian 'nan Bali -taa minnun pɛɛnɔn 'le tin 'bale. -A -nan nɛn nyen Felizi cɛɛn, ɛn e Pɔl lɛ 'nan: «Cɛɛɔ vɛ 'bɔ 'yi, -te 'an 'wulo da 'yɪ -e 'mɛin laabu.» 26Felizi -a 'nrɔnman 'e 'ji 'nan, Pɔl 'ta "lala -nɔan 'yre, -yee "wean e Pɔl laabu 'e 'va 'e 'pa -a "kaga, te o -sɛɛ "wo -a.

27Zɪ -a -nan lɛ "fli ciɪ bɛ, ɛn o Felizi 'pa 'jizan 'tɔ. Wɛɛ laabo Porci Fetus. Felizi a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wɪ yɪ 'yi 'le "wean, e Pɔl 'tɔɪ -pu 'kuin.

Pɔl 'wɪ tin 'ba Fetus 'le

25 1Zɪ Fetus 'bɔla 'lɛglɔn zɪɛ -a -ji bɛ, yi yaaga "bɛ -sru ɛn e 'si Sezare, e -ku Zeruzalem. 2Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Zuif 'nɔn 'va min cejenun -ku Fetus -va, ɛn o 'wɪ 'tɔ Pɔl man. 3O toba -fɔ Fetus lɛ 'nan 'e 'pa 'o 'va -e 'e dre -e Pɔl 'e 'ta Zeruzalem. O 'ta san nrɛnman Pɔl lɛ 'nan 'yɛɛ -ta -sia -e 'o -tɛ. 4ɛn Fetus -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Pɔl a -pu 'kuin Sezare, ɛn an 'bɔ -taa "kɔlɛ -nan nun -naagɔ. 5-Yee "wean, 'ka 'va min cejenun nɛn o -kɔlaman bɛ 'o 'pa 'an 'va, -e 'ku 'ku waa, -e 'wɪ nɛn min zɪɛ yaa dre 'wɪdɪ "bɛ 'o -tɔ "man.»

6Fetus yi dre Zeruzalem 'sɔra, -a -fuzan da, ɛn e 'li 'e da Sezare. 'Bɛ 'ta tɔ cɛɛn, ɛn e -nyran fenan nɛn o tin "baa bɛ -a -nan, ɛn e 'nan 'o 'ta Pɔl -a 'yre. 7Zɪ Pɔl -ta bɛ, ɛn Zuif 'nɔn nɛn o 'si Zeruzalem bɛ, 'o cin yɪ "man. -A -nan nɛn o 'wɪ "kaga "nɛn e ci -wɪdɪ "bɛ -a 'pa 'da, 'pian te wa'a 'kɔlaman -a -ci -kɔɔndɪ -a dɪ.

8Pɔl -tɔ 'e 'fli -sru -a vidɪ -a 'nan: «Ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ Zuif 'nɔn -le -pei man dɪ, ɛn ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ Bali -pan 'kɔn man dɪ, ɛn ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ -yre "dɪ.»

9Fetus a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wɪ yɪ 'yi, -yee "wean yaa laabu Pɔl -lɔ 'nan: «I ya "vale 'i 'ko Zeruzalem -e 'ka tin 'ba 'wɪ zɪɛ -a da 'an yie man?»

10ɛn Pɔl 'e 'nan: «An ya mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ -yee tin 'banɔn 'lɛ. -Wɛɛ 'mɛn 'wɪ tin "baa. Yia -tɔa 'i 'bɔ 'a 'nan ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ Zuif 'nɔn lɛ dɪ. 11Te an 'wɪ 'wɪdɪ "tɔ dre 'nan -e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji bɛ, "te an "we "man -e 'an 'ka. ɛn -te -wee 'wɪ 'bɔ nɛn waa -tɔ 'an man bɛ -a -ci "ka "dɪɛ, min -tɔ 'ka 'kɔlaman -e 'yaan 'nɔn -wɛ -e 'waan 'tɛ dɪ. An ya "vale mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'mɛn 'wɪ tin 'ba.»

12Fetus 'lee 'yee minnun 'o cin wei -ci man, ɛn e 'nan Pɔl lɛ 'nan: «I ya "vale mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'yie 'wɪ tin 'ba. -Yee "wean o -ko 'yie 'wɪ tin 'bale "va "nun.»

Fetus Pɔl -le 'wɪ 'vɪ Agripa le

¹³Yi 'fli yaa "bɛ -sru, mingɔnnɛn Agripa 'lee 'e "blu Bereni -ta Fetus 'tɔ bʊlɛ Sezare. ¹⁴Zɪ o "ta yi "kaga "dra Sezare bɛ, ɛn Fetus Pɔl -le 'wɪ 'vɪ mingɔnnɛn Agripa le. E 'nan: «Min -tʊ a 'gʊɛ, Felizi -a 'tʊɪ -pʊ 'kuin. ¹⁵Zɪ an -kʊ Zeruzalem bɛ, ɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Zuif min cejenun 'wɪ 'tɔ "man, 'nan -a 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, 'an tin -tɛ "da.

¹⁶ɛn maan 'vɪ -wɪlɛ 'nan, Rɔm 'nɔn 'ka tin tɛa min da zɪɛ dɪ. Min nɛn o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ, 'o 'vale minnɔn nɛn o 'wɪ 'bɔ 'tɔ "man "bɛ waa, 'o cin ye, -e min zɪɛ 'wɪ nɛn e dre 'lɔɔ, o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ, 'e 'si 'va. ¹⁷-A -nan nɛn Zuif 'nɔn zɪɛ, kʊ -ta waa 'gʊ. Ma'an yi 'palea dɪ, -a ta tʊ cɛɛn, ɛn an -nyran 'men tin 'banan, ɛn maan 'vɪ 'nan, 'o 'ta min zɪɛ -a 'mɛn. ¹⁸Minnun nɛn o 'wɪ 'tɔ "man "bɛ o -ta, ɛn ma'an nɔn 'an 'ji 'nan, o "ta 'wɪ 'wɪdɪ "tʊ ve -e 'e dre paan -a dre wɪ -a. ¹⁹Pian o 'wɪ 'vɪ 'o 'bɔ 'le -pei -tɔ wɪnɔn da 'lee min -tʊ nɛn waa laabo Zozi bɛ -a da. Min zɪɛ e -ka, ɛn Pɔl 'e vɪ 'nan, -a yɪɛ a "man. ²⁰Zɪ ma'an 'wɪ zɪɛ -a 'kun "man "klɔ yɪlɛ dɪɛ, ɛn maan laabu Pɔl 'bɔ 'lɔ 'nan, -te e ya "vale 'e 'ko Zeruzalem -e 'o 'wɪ zɪɛ -a tin 'ba 'nan nɔn. ²¹Pian Pɔl 'e 'nan, 'e ya "vale 'nan mingɔnnɛnnun tazan nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'yee 'wɪ tin 'ba. -Yee "wean maan 'vɪ 'nan, 'o yɪɛ 'tɔ tian "va -pʊ 'kuin, -e tʊ nɛn maan -nɔan 'sounjanun lɛ -e 'o 'kʊ -a -yrɛ "bɛ 'e bɔ.»

²²ɛn Agripa "e Fetus lɛ 'nan: «"An "ya wo "vale "an "min 'bɔ wei maan "nyian.»

-A -nan nɛn Fetus "e 'nan: «"Trɛ -e 'i wei man.»

²³-A ta tʊ nɛn e cɛɛn bɛ, Agripa 'lee Bereni -ta. -Wɛɛ ta 'o 'vale min "kaga "nɛn o -kʊ o 'silɛ -sia bɛ waa. 'O 'vale 'sounjanun tanɔn 'lee 'flanɔn cejenun -a -wɛɛ wɪa tin 'banan. ɛn Fetus "e 'nan, 'o -ta Pɔl -a. Zɪ o -ta -a bɛ, ²⁴ɛn Fetus "e 'nan:

«Mingɔnnɛn Agripa 'lee 'ka pɛɛnɔn nɛn fɛ 'gʊɛ -a -nan bɛ, "ka 'yɪɔ, cɛɛ min nɛn Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o ya Zeruzalem 'lee Sezare bɛ, o -paanman -a vidɪ -a 'nan, e 'ka "le -e -a yɪɛ 'e 'fʊ "man "dɪɛ, -nyrɛn 'gʊ. ²⁵Pian "mɛɛn 'va zia bɛ, ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "tʊ dreɛ -e 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ, ɛn -a 'bɔ "e 'vɪ 'nan mingɔnnɛnnun tazan nɛn Rɔm bɛ, -yɛɛ 'yee tin "baa. -Yee "wean an wɪ "man 'nan 'an -nɔan "minnɔn lɛ -e 'o 'kʊ -a -yrɛ. ²⁶ɛn 'wɪ nɛn 'kɔ 'an 'crɛn -tɛ 'an 'san lɛ 'nan, yaa dre -e 'an 'pa "va "bɛ, -a -cin 'ka 'an 'ji dɪ. -Yee "wean an -ta -a 'ka pɛɛnɔn 'lɛ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'i 'bɔ 'lɛ "bʊv mingɔnnɛn Agripa, 'i 'wɪ laabu -yrɔ, -te e -nyan -e 'an 'wɪ 'tʊ yɪ 'an crɛn -tɛ 'nan yaa dre. ²⁷-Yɛɛ cɪ 'nan -e min 'e 'kʊ min -a min lɛ 'nan, 'e -fɔ -pʊ 'kuin te 'wɪ nɛn yaa dre bɛ e 'ka "va "dɪɛ, -a -ci "ka "mɛɛn 'va dɪ.»

Pɔl 'wɪ tin 'ba Agripa 'le

26 ¹-A -nan nɛn Agripa "e Pɔl lɛ 'nan: «-Si a 'yɪɛ -e 'i 'wɪ nɛn e dre bɛ -a 'vɪ.»

En Pol 'e 'pe nyɔɔn minnun le 'nan -e 'e 'wɪ tin 'ba. E 'nan: ²«Mingɔnnən Agripa, 'wɪ pɛɛnɔn nən Zuif 'nɔn -a 'pa 'an da bɛ, 'an 'ci a 'e 'sɔdɪ cɛɛgɜ -e 'an 'nan wɪ vɪ 'i 'lɛ. ³-Yɛɛ cɪ 'nan Zuif 'nɔn 'le -pei -tɔ winun pɛɛnɔn bɛ yia -tɔa, en 'wɪ nɛn Zuif 'nɔn 'bɔ o -sa -fɔa 'da 'bɛ yia -tɔa. -Yee "wean maan laabo 'i 'lɔ 'nan, 'i man -sran -e 'i 'trɔɛn 'tɔ 'an wei le.

⁴'Wɪ pɛɛnɔn nən maan dreɔtɪ 'sia 'an "wɛnnɛn da, 'an 'ya trɛda 'lee Zeruzalem bɛ, Zuif 'nɔn pɛɛnɔn -a -tɔa. ⁵Farizen 'nɔn 'bɛ 'ta 'wɪla -pei -tɔ winun da "kaga, en -a min -tɔ nɛn "nɛn 'maan. -Tɛ o ya "vale 'o 'nan wɪ vɛ bɛ, o -kɔlaman waa vɛ 'o 'bɔ 'a, kɔɔ waa -tɔa -a -nan 'mɔn.

⁶'Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'wɪ nɛn -yee "wean o -ta maan tin 'banɔn 'le bɛ -nyrɛn 'nan: Bali -tɔ e wei -da -kaa tranun lɛ, 'nan 'e 'wɪ 'tɔ dra -wɛ, en an ya 'wɪ zɪɛ -a dreɔtɪ man -pɛnnan. ⁷'Kʊɛ 'lɛglɔn 'fuda 'fli 'bɔ 'ji bɛ, minnun -a "nrɔnman 'o 'ji 'nan Bali 'wɪ zɪɛ -a 'lɛ sɔɔman, te waa "sua bodrun funnin, wa'a 'flian dɪ.

Mingɔnnən Agripa, 'wɪ 'lein zɪɛ "an "nrɔnman 'nyian 'an 'ji, -yee "wean Zuif 'nɔn 'wɪ 'tɔ 'an man. ⁸-Mɛ "le "wean ka'a yi -tera "da 'nan, min nɛn e -ka bɛ Bali -kɔlaman -a wluandɪ -a -kanɔn 'va dɪ?

⁹'An 'bɔ 'gʊ zɪ -a -cin cɪ 'e tɛdɛ 'an 'ji zɪɛ, 'an pei 'pa Nazareti min Zozi man 'wɪ pɛɛnɔn dreɔtɪ -ji. ¹⁰-A 'bɔ nɛn maan dre Zeruzalem, en an Zozinɔn "kaga "fɔ -pʊ 'kuin, Bali -pannɔn 'tanɔn 'bɛ -si -nɔn 'mɛn. -Tɛ waa 'vɪ 'nan 'o o -tɛɛ "bɛ 'kʊ pei a waa -tuwli. ¹¹An cɪ cin yɪ 'kɔn 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'ji, te an Zozinɔn -sɔan. An -tɔa "o -sru "sa -a, te o "we "wɪdɪ Zozi man. 'An 'ci a 'e sɛdɪ o man "bʊ -le "wean, an 'tɛ 'pa o da, en an -kʊ 'tɛ 'palɛ o da 'flanun nɛn -pɛn da bɛ -a da.

¹²'Wɪ zɪɛ -a -ji nɛn yi -tɔ da an "ta -ko Damas, Bali -pannɔn 'tanɔn 'bɛ 'fluba 'nɔn 'mɛn 'nan, 'an 'kʊ Zozinɔn nɛn -nan nun bɛ o "kuun.

¹³Mingɔnnən Agripa, te an ya -sia yidɛ 'bɔ min -win -ji 'seze, -a -nan nɛn an 'tɛ 'san -tɔ 'yɪ, te e "sia laji, en e 'kʊ 'si -fɔ 'kʊ 'vale minnun nɛn o -kʊ 'an 'palɛ bɛ waa. 'Tɛ zɪɛ, -a 'bidɪ "mlian yidɛ da. ¹⁴'Kʊ pɛɛnɔn kʊ -tria "tra, en an wei -tɔ 'man, te yaa vɛ 'mɛn Ebre wei -ji 'nan: «Saul, Saul, -mɛ "le "wean i 'tɛ "paa 'an da? -Yɛɛ cɪ 'nan, i ya "le 'nan -wi nɛn -a -sru 'pinzan yiba 'nɛnbʊdɪ -sɔɔnman "man, te ya'a 'ko 'e 'lɛ dɪɛ -yee 'wɪ 'zʊ.»

¹⁵Maan laabʊ -yrɔ 'nan: «An 'san, -tɪ nɛn 'yia?»

En Minsan "e 'nan: «Zozi nɛn maan, 'an 'bɔ da nɛn i 'tɛ "paa 'gʊ. ¹⁶'Pian 'i 'wluan, 'i 'tɔ 'i 'cɛin -da lou. -Yɛɛ cɪ 'nan 'wɪ nɛn 'an 'fli kɔɔn 'yɛɛ "man "bɛ, -nyrɛn 'gʊ: Mein 'pla 'nan -e 'i dre 'an 'suzan 'a, -e 'i 'wɪ nɛn yia -nan 'yɪ bɛ -a vɪ minnun lɛ, -e 'an 'fli -kɔɔn "nyian 'yɛɛ 'wɪ pɛɛnɔn -ji. ¹⁷An "ta 'i 'sia 'wɪ 'ji, Zuif 'nɔn 'lee minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yɛi. En mein "paa -sia o va, ¹⁸-e 'i o yɛɛ 'lɛ 'sʊ, 'dʊ -e 'o 'si klun va, -e 'o 'ta 'tɛ 'san da, -e 'o 'si Satan -le 'plɛblɛ 'wlu, -e 'o 'ta Bali va. -Tɛ o yi -tera 'an da -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui, -e 'o -nyrannan "yɪ minnun nɛn o cɪ Bali -le vɛ -a bɛ o va.»

¹⁹Mingɔnnən Agripa, zɪ e dre zɪɛ, 'wɪ nɛn maan -nan 'yɪ, en e "sia Bali va bɛ, ma'an tuvlɛ 'an 'pɛla koda dɪ. ²⁰'Pian 'wɪ nɛn maan 'vɪ Damas 'nɔn

le, 'lee Zeruzalem 'non le, 'lee Zude 'leglon 'ji 'non le, 'lee 'leglon pee da 'non le be, -nyren 'gu: 'Ka 'si 'wi 'wliɗi "dredɗi man, -e 'ka 'fli -non Bali le. 'Ka 'wi 'yi "dre, -e 'e -kɔɔn 'nan 'ka 'si 'wi 'wliɗi "dredɗi man. ²¹ 'Wi nen -yee "wɛan Zuif 'non 'an 'kun Bali -pan 'kuin, en o 'nan, waan -tɛa "be -nyren zɛ.

²² 'Pian Bali -le 'padɗi 'an 'va 'le "wɛan be yaa dre 'trilii, en yi 'guɛ e 'bɔ 'an man, en an ya -yee 'wi 'nan yɪzan -a min pɛɛnon yie man. An ya -yee 'wi 'nan yɪzan -a min -dandannun 'lee min "tunnun yie man, te ma'an 'wi 'pee 'pale 'wi nen Bali 'lewei vɪnɔn 'lee Moizi -a 'vɪ 'nan, e -taa "drele be -a da dɪ. ²³ Waa 'vɪ 'nan: Min 'sizan 'wi 'ji e yɪ ye, en -yɛɛ wuanla 'e flin -kanɔn 'va, en -yɛɛ -taa "drele 'tɛ 'san -a Zuif 'non yei 'lee 'leglon pee -ji 'non yei.»

²⁴ Pɔl a 'wi nen e dre be -a tin 'banan, en Fetus paan wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «Pɔl, klin "a 'i 'wulo -ji? 'Yie 'wi 'tɔdɪ "bɔɔ 'bɔ "ta klin -fɔa 'i 'wulo -ji "be -sru?»

²⁵ En Pɔl 'e -yɛɛ 'nan: «Min -dan Fetus, klin 'ka 'an 'wulo -ji dɪ, 'pian 'wi 'tɔ wei nen maan -fɔa, en 'wi tigɪ nen maan ve. ²⁶ -A -cin a mingɔnnen Agripa ji 'e pɛɛnon, -yee "wɛan an yi -tɛala 'an 'fli da, en maan ve -a 'le. An yi -tɛala "da 'nan, 'wi pɛɛnon zɛ yaa -tɔa, -yɛɛ cɪ 'nan 'wi zɛ ya'a drele 'e yɔɔdɪ dɪ.» ²⁷ En Pɔl a laabu Agripa lɔ 'nan: «Mingɔnnen i yi -tɛala Bali 'lewei vɪnɔn wei da? Maan -tɔa 'nan, i yi -tɛala "da.»

²⁸ -A -nan nen Agripa 'e Pɔl le 'nan: «E -fu "wennɔn -e 'yia dre Zozizan 'a.»

²⁹ En Pɔl -a 'vɪ 'nan: «-Te e -fu "wennɔn oo, en -te e ya tian "kaga oo, 'e dre Bali cɪ 'sɔ wi -a, 'nan te 'i 'saza nen 'i 'fɔ "va "dɪ. 'Pian minnɔn pɛɛnon nen o cɪ 'an wei mannan cɛɛguɛ, 'o dre "le 'mɛn 'wi 'zɔ. 'Pian te o 'ka min lɔ -pu 'kuin dɪ.»

³⁰ En mingɔnnen Agripa 'lee -kɔnmandan 'lee Bereni 'lee o pɛɛnon nen o cɪ o -nyrandɪ waa be, o wluan lou, ³¹ o 'bɔla bei, te waa ve 'o cin yei 'nan: «Min 'labe ya'a 'wi 'wliɗi "tɔ drele -e min 'e 'ka -a 'wi 'ji dɪ, en -te "be "cɛɛ dɪ -e 'o min -fɔ "man -pu 'kuin dɪ.»

³² -A -nan nen Agripa 'e Fetus le 'nan: «Kɔ -kɔlaman paan 'ku "sia "man, 'pian -a 'bɔ 'be cɪ "va 'nan mingɔnnennun tazan nen Rɔm be, -a 'bɔ nen 'e 'yee 'wi tin 'ba.»

O -ku Pɔl -a Rɔm

27 ¹ Zɪ waa 'pla "da 'nan 'ku 'ku Itali -klɔ -dan ji be, en o Pɔl 'lee -pu 'kɔnnɔn -mie -non 'sounjanun tazan -tɔ le. Waa laabo Zulis, e ya Rɔm 'non 'le mingɔnnen -le 'sounjanun 'va. ² Ku -fɔ -klɔ -dan tɔ nen e 'si 'fla nen waa laabo Adramit be -a da be -a -ji. -Klɔ zɛ e -ciala Azi fenannun nen -klɔ -tɔa "be -a -nan. En ku -kɔdɪ 'sia. 'Ku 'vale min -tɔ nen waa laabo Ariza be waa kɛ cɪ, Masedɔa min nen, e "sia Tesalonik.

³ Be 'ta tɔ cɛn, en ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Sidɔn be -a da. Zulis cɪ "yi dre Pɔl le, e -si -non -yɛɛ 'nan, 'e 'ku 'e beenun va -e fe nen -a 'wi cɪ "man

"be, 'o -nɔn -yre. ⁴Ku 'si 'be 'nan, en ku ciu 'yi yei 'tre nen waa laabo Sipri be -a "srɔn. Kɔɔ fulɔ yra a 'ku da zia -le "wean. ⁵Ku jemie nen Silisi 'lee Panfili 'leglɔn "srɔn "be -a cɛɛn, en ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Mir be -a da, Lisi 'leglɔn 'ji. ⁶'Fla zɛ -a da nen 'sounjanun tazan -klɔ -dan tu 'yi, te e "sia Alezandri e "ta -ko Itali, en e 'ku 'fɔ -ji.

⁷Ku yi dre "kaga te ku -kɔla yɔɔ. 'Ku "koe "nyan -sia "kaga 'vaa, en ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Nide be -a "srɔn. 'Pian fulɔ -le "wean ku'a 'kɔlaman -e 'ku 'ku 'ku 'le zia dɪ. -Yee "wean ku ciula Salome zia, en ku -kɔla 'yi yei 'tre nen waa laabo Cret be -a "srɔn. ⁸'Ku "koe "nyan -sia "kaga, en ku ciu 'yi yei 'tre zɛ -a "srɔn, ku 'bɔla fe -tu -nan. Fe zɛ waa -nan laabo -klɔ -dandan -tɔnan 'kpa. E ya 'fla nen waa laabo Lase be -a "srɔn.

⁹Ku tu "kaga 'kpa dre -sia, en -kɔdɪ 'ku 'le 'tɔ "nyian 'pleble 'kpa tɪglɪ. -Yee ci 'nan tu nen o fe "sɔan "man "be e ciu, en tu -wɪdɪ "ta bɔa. ¹⁰-Yee "wean Pɔl 'wɪ 'gʊe -a 'pla -wɛ, e 'nan: «An beenun, maan ye "le 'nan, -cee -kɔdɪ -kaa 'le dra 'pleble 'kpa tɪglɪ. -Klɔ -dan 'lee 'e 'ci fɛnɔn pɛɛnɔn sɛman, en -kaa 'bɔ 'nyian -te kaa drele "yi "dɪe, -kaa wulo -ko -ji.»

¹¹'Pian 'sounjanun tazan yi -tera -klɔ -dan fɔzan 'lee min 'bɔ nen -yee -klɔ ci -a be -a da e mlin Pɔl wei da. ¹²En "nyian -a -nan nen -klɔ -dannun 'bɔ -tɔa "be, -a -nan "ka "yi 'kpa "le -e 'o tu -wɪdɪ zɛ -a dre -nan dɪ, -yee "wean -klɔ -dan 'bɔ 'ji minnɔn pɛɛnɔn wei dre 'tu 'nan, 'o 'si fe zɛ -a -nan. O ya "vale 'o dra -kpɔ 'nan, -e 'o 'bɔ -klɔ -dandannun -tɔnan nen waa laabo Fenis be -a -nan. -A -nan a Cret 'tre 'bɔ da "nyian, en 'fla zɛ -a da be -wee fulɔ 'sia yide 'fɔ -nan "va 'zia 'pɛ "yi "da, -te 'be "cɛɛ dɪ -e 'e 'si -a -pɛ bu da. -Yee "wean fɛnan zɛ e ya "yi -e 'o 'fɔ -nan tu -wɪdɪ "man.

Fulɔ 'pleble "fɛɛndɪ 'sia jemie da

¹³Fulɔ nen e "sia 'trɛda 'tre 'zia be, e "fɛɛndɪ 'sia fɔɔɔ. En minnɔn nen -klɔ -dan ji be, "wee 'ji "le 'wee 'wɪ nen 'o 'pla "da "be e "ta -daa "drele "yi. -Bulale nen o -klɔ baa -tɔ -a be, waa 'si 'yia, en o 'wee -klɔ da sɔnɔn wluan lou, 'nan -e 'o -pli 'o 'le Cret 'bɔ "srɔn. ¹⁴'Pian fɔɔnɔn, en fulɔ 'pleble 'tu 'si 'yi yei 'tre 'bɔ da, e "fɛɛndɪ 'sia 'pleble. Fulɔ zɛ e 'si fɛnan nen yide wuanla be -a -pɛ bu da zia. ¹⁵-Klɔ -dan 'ka -kɔlale -tɔdɪ -a fulɔ zɛ -a yra dɪ, en 'ku 'fli 'tɔi e -ku 'ku 'a. ¹⁶'Kɔe vɪnan 'ku 'ciu 'yi yei 'tre 'tu nen waa laabo Kloda be, -a wlu "tre, en ku kɔla 'kue -klɔ "wennen -trɔadɪ -a -si yra. Kɔa 'sia, ¹⁷en kɔa -fɔ -klɔ -dan 'bɔ 'ji. -A -nan nen minnɔn nen o 'nyranman "paa -klɔ 'bɔ da be, o baa -fɔ 'kue -klɔ 'bɔ man, 'nan -e 'e 'kɔn 'cinjin. En "nyian "kɔlan a o ji 'nan, 'o "ta -daa kɔale nyren nen Libi 'leglɔn "srɔn "be -a va, -yee "wean o 'kue -klɔ da sɔnɔn -ta "tra. Zɪ kɔa dre zɛ, en fulɔ -ku 'ku 'a 'ku 'le.

¹⁸Tɔ cɛɛn te fulɔ 'kue -klɔ -dan 'bɔ 'nyɔɔn man tian 'pleble, -yee "wean fɛnɔn nen -klɔ -dan 'bɔ 'ji be, kɔa wɛɛndɪ 'sia 'yia. ¹⁹-A yi yaagazan da be, minnɔn nen o 'nyranman "paa -klɔ -dan 'bɔ 'ji be, -wɛɛ -klɔ 'bɔ da fɛnɔn

"suudi 'sia te waa wëenman 'yia. ²⁰Yi "kaga 'kpa -a, te wa'a yidë 'lee mlen cren -tuwli 'ye di. Fulɔ a tian 'e 'pa 'ji 'pleble 'buu 'le "wëan kua -tɔa 'nan 'ku 'wulo 'ka bɔala 'va 'di.

²¹Ku yi "kaga dre, te ku'a fɛ ble di, ɛn Pɔl -tɔ lou minnun yei, -a -nan nen e 'nan -wle 'nan: «Kaan wei maan paan -e 'ka vile 'ka 'si Crɛt 'trɛda di. "Te kaan wei man paan bɛ, 'te 'wɪ 'pleble 'ka bɔle -kaa man di, ɛn "te fɛnun 'ka sɾɛle di. ²²Pian 'bɛ nen 'gʊɛ, an 'wɪ "paala 'nyian 'cɛɛ 'nan, 'ka -pɔan 'kun, -yɛɛ ci 'nan 'ka 'va min -tuwli 'ka 'kaa -a 'wɪ 'ji di. 'Pian -klu bɛ, ka'a 'bɛ 'ye 'nyian di. ²³Paan 'pei -man bɛ, Bali nen an ci -yee vɛ -a ɛn maan "sua 'gʊɛ, -yee 'pasiazan -tu -ta 'an 'va, ɛn e 'nan 'mɛn 'nan: ²⁴Pɔl, te nyen 'e 'i 'cɛn di. I -tɔa mingɔnnennun tazan nen Rɔm bɛ -a 'lɛ, ɛn Bali -a dra 'yie "yi, -e minnun nen ka ci waa -klu -ji bɛ, o pɛɛnɔn 'wulo 'e bɔla 'va.» ²⁵-Yee "wëan 'ka -pɔan 'kun, kɔɔ an yi -tɛala Bali da 'nan, 'wɪ nen yaa 'vɪ 'mɛn bɛ, yaa drala 'da. ²⁶Pian fulɔ -taa -kaa 'wëenlɛ 'yi yei 'trɛ 'tu da.»

-Wee -klu -dan wi

²⁷-A -nan 'flɛ 'fli nen 'gʊ, te fulɔ 'bɛ 'ta -tɔa 'ku man 'yi 'bɔ nen waa laabo Atria bɛ -a yie da. -Pei -tu man te bada -tu, ɛn minnun nen o 'nyranman "paa -klu 'bɔ 'ji bɛ, 'o 'ci nrɔn 'nan ku "ta -pliman 'trɛ man.

²⁸-A -nan nen o baa -tu nen -bulale ci 'e 'fɔdi -a "nen "bɛ -a -fɔ 'yia, ɛn waa 'yɪ 'nan 'yi 'bɔ -klu bɔa "nan -mɛnlɛ -yɔ -tu. Zɪ o -ku "nyian 'o 'lɛ -voo bɛ, ɛn waa -fɔ "nyian 'yia, ɛn waa 'yɪ 'nan 'yi 'bɔ -klu bɔa "nan -mɛnlɛ -fuda 'soolu. ²⁹"Klan a o ji 'nan, te fulɔ 'e 'kʊɛ -klu kɔa -kɔlɛ da di, -yee "wëan o -bulale -dandan sinjen nen 'e 'fɔdi 'kʊɛ -klu man bɛ o -fɔ 'yia -klu -sru, 'nan 'e 'kʊɛ -klu 'e vile 'e 'ku 'e 'lɛ di. ɛn o tu 'cɛndɪ man -pɛn.

³⁰Minnun nen o 'nyranman "paa -klu 'bɔ 'ji bɛ, o ya "vale o -tɛa "ji, ɛn o -klu "wɛnnɛn bɛ -a -fɔ 'yia -a vidɪ -a 'nan 'o "ta -klu baa -tɔa -bulalɛ -a 'e 'lɛ zia. ³¹-A -nan nen Pɔl -a 'vɪ 'sounjanun tazan 'lee 'sounjanun lɛ 'nan: «-Te minnun 'labɛ, wa'a 'fʊlɛ -klu -ji diɛ, 'ka 'wulo 'ka bɔala 'va 'di.» ³²ɛn 'sounjanun -klu "wɛnnɛn 'bɔ man baa cɛɛn, ɛn 'yi 'ku -a.

³³Tɛ o ya tu 'cɛndɪ man -pɛnnan bɛ, ɛn Pɔl minnun pɛɛnɔn cin 'yɪ 'nan 'o fɛnun -bli, te yaa vɛ -wle 'nan: «Ka yi -fuda sinjen nen 'gʊ te ka ya -a -man -pɛnnan 'nan, fulɔ 'e 'cɛn, ɛn 'yi 'ka 'ka 'ji di. ³⁴-Yee "wëan an 'ka tru "baa 'nan, 'ka fɛnun -bli. -Yɛɛ -maan 'lɔɔ, -e 'ka 'wulo 'e vile 'e 'ku -ji di. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'va min -tuwli 'sɾɔɛn 'ka 'sɔanla di.»

³⁵Zɪ Pɔl cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vidɪ man bɛ, e 'kpɔun 'si, e Bali muo "fɔ min pɛɛnɔn yie man, yaa "nen jɛɛn, ɛn yaa -blɪdi 'sia. ³⁶Min pɛɛnɔn 'o -pɔan 'kun, ɛn o fɛnun bli. ³⁷Ku pɛɛnɔn nen -klu -dan zɪɛ -a -ji bɛ, 'ku "nen bɔa min -yaa 'fli -fuba 'sɔravli 'wle 'shɛɛdʊ. ³⁸Zɪ o cɛɛn fɛnun -blɪdi man o 'kan bɛ, -wee -blɪfɛnun -mie nen e -fʊ -klu -dan 'bɔ ji bɛ, ɛn waa -sɛn 'yia, 'nan -e -klu 'e drɛ 'fɔgo 'fɔgo.

³⁹Zɪ tu cɛɛn bɛ, 'trɛ nen o ci da "bɛ, wa'a -kɔnnɛn "yɪlɛ di. 'Pian o kɔmɪda 'yɪ, te nyɾɛn a -nan. -A -nan nen waa 'pla 'da 'nan, o dra -e 'wee

-klu -dan 'e bɔ -nan nun -kpo. ⁴⁰En o -bulalenun nen o -klu baa -tɔ -a paan be o flu, en o -ku 'yi 'wlu. En o -klu yra -trɔa "vɛ -si yra be -a man baa flu, en e -fu 'yia. -A -nan nen o sɔ -tu nen -klu -dan 'bɔ lɛ be -a wluan lou 'nan -e fulɔ 'e 'tɔ -ji -e 'e 'ku waa -a -nan nen nyren 'bɔla be -a -nan. ⁴¹'Pian 'wee -klu -dan 'bɔ wla nyren va 'yia, en e kɔa. -Klu -dan 'bɔ 'lɛ zia wla nyren va, en ya'a 'nyian -kolaman boladi -a di. -A -nan nen fulɔ 'plɛble 'tu -klu -dan 'bɔ koda zia -wi.

⁴²'Sounjanun a "vale 'o -pu 'kɔnnɔn -tɛɛman, 'du -e o -tu 'e vɛlɛ 'e 'yi 'wɛ -e 'e -tɛ -ji di. ⁴³'Pian 'sounjanun tazan nen e 'ka "vale o Pɔl -tɛ diɛ, ya'a o tɔulɛ -e o 'wɪ zɛ -a drɛ di. Yaa 'vɪ 'e 'flin minnun nen o 'yi "wea sidɔ be -wɛlɛ 'nan, 'o 'tɛ 'yia -e 'o bɔla kɔmida. ⁴⁴En yaa 'vɪ -a -mienun lɛ 'nan, "o "drɛ yiba 'fɔnun da, en -tɛ be "cɛɛ di, o -kula -klu -dan nen fulɔ ci -a -winan be -a fenun pli -mie da. Zɪ waa drɛ zɛ, en o pɛɛnɔn 'wulo 'bɔla "va.

Pɔl 'bɔla Malt

28 ¹Zɪ ku 'bɔla 'ji 'kloun 'gloun be, -a -nan nen kua 'man 'nan, o 'yi yei 'trɛ zɛ -a laabo Malt. ²-A -nan 'nɔn 'ku 'sia 'kpa tɪglɪ. Zɪ laa a -fennan, te trun -taa 'wlu "bɛ, o 'tɛ -dan fɔ 'nen, en o 'ku laabu 'nan 'ku "klan. ³Pɔl lu koola 'nan, -e 'e -sɛn 'tɛ zɛ -a da, 'pian 'tɛ flu -lɛ "wean buli 'tu 'bɔla lu zɛ -a yei, en e 'shɛ 'wɔ Pɔl -pɛ -man. ⁴Zɪ 'fla zɛ -a da 'nɔn -mlɛn 'yɪ 'e 'tɪndɪ Pɔl -pɛ -man be, en waa 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: «Min 'labɛ min -tɛzan nen, -yɛɛ "wean e "sia 'sɔnan 'yi 'lɔ, en 'wɪ nen yaa drɛ be, -a yra "nen "wɪ bɔ "man.»

⁵'Pian Pɔl -mlɛn zɛ -a plu 'e 'pɛ -man 'tɛ 'va, en 'wɪ 'tu 'ka drɛlɛ Pɔl lɛ di. ⁶Minnun zɛ, o ya -a man -pɛnnan 'nan, Pɔl 'e -sii, en -tɛ 'bɛ "cɛɛ di, e -tria -e 'e 'ka. 'Pian zɪ waa man -pɛn -trilii, en waa 'yɪ 'nan, 'wɪ 'tu 'ka drenan -yrɛ "fo "diɛ, en o ci lila te waa ve 'sɪɛn 'nan: «Min 'labɛ Bali nen.»

⁷Fɛ 'bɔ zɛ -a -nan be, 'yi yei 'trɛ 'bɔ 'tazan nen waa laabo Publi be, -yɛɛ vɛ -nan a -nan -kogo. -A va nen ku 'nyin yi yaaga, en e 'ku 'sia 'kpa tɪglɪ. ⁸Publi zɛ -a "tɪ "a 'e nyinnandi, te -a 'kɔlɛ a 'e -wɔandi, en -a ci -sɛanla 'kpa tɪglɪ. Pɔl -ku -a -nanjenlɛ, e Bali tru 'ba -yrɛ, te -a -pɛ yra "da, en -cɛ 'si 'man. ⁹"Bɛ -sru man "yaa 'nɔn -mienun nen 'yi yei 'trɛ zɛ -a da be "o "ta 'wɔ 'nyian, en -cɛ 'si o man. ¹⁰O 'ku 'tɔ drɛ -dan, en zɪ 'ku 'kɔdɪ 'bɔ be, fenun nen -a 'wɪ ci 'ku man be, waa -nɔn 'kɔɛ.

Pɔl 'bɔla Rɔm

¹¹Ku mlɛn drɛ yaaga 'yi yei 'trɛ zɛ -a da, en ku -fɔ Alezandri -klu -dan tu -ji. -Klu zɛ, waa laabo «'flɛn bali». E -fu 'yi yei 'trɛ 'bɔ da tu -wɪdɪ "a. ¹²Ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Sirakuze be -a da, en ku yi drɛ 'nan yaaga. ¹³Ku 'si 'bɛ 'nan, en ku -ku Reshio. 'Bɛ 'ta tu nen e cɛɛn be, en fulɔ nen e "sia 'trɛda 'trɛ 'zia be, e "fɛɛndɪ 'sia. Ku yi drɛ 'fli, en ku 'bɔla Puteoli.

14'Fla 'bɔ zɪɛ -a da bɛ, kʊ 'bɔ "bʊi Zozinɔn -mienun man, ɛn waa laabu 'kʊ 'lɔ 'nan 'kʊ 'flɛ 'tʊ drɛ 'o 'va. Zɪ kʊɛ drɛ bɛ, ɛn kʊ Rɔm si 'sia.

15'Kʊ "bʊi Zozinɔn nɛn Rɔm bɛ, zɪ o 'kʊ 'tadt 'wɪ 'man bɛ, ɛn o -ta 'kʊ 'lɛ 'flanun nɛn waa laabo Forɔm Api 'lee Troa Taverne bɛ -a da. Zɪ Pɔl o 'yɪ bɛ, e Bali muo 'fɔ, ɛn -a "koe "tɔ 'e da.

16'Be -sru kʊ 'bɔla Rɔm, ɛn o -si -nɔn Pɔl lɛ 'nan 'e nyin 'kɔn 'tʊ -ji -e 'sounja -tʊ 'e yɪɛ 'tɔ 'va.

17Yi yaaga "bɛ -sru, ɛn Pɔl Zuif 'nɔn 'tanɔn nɛn Rɔm bɛ o laabu 'e 'va. Zɪ 'o cin 'yɪ bɛ, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «"Bʊinun, ma'an 'wɪ 'tʊ dreɛ -cee minnun lɛ dɪ, ɛn ma'an 'wɪ 'tʊ dreɛ -kaa tranun -le -pei -tɔ wɪ man dɪ, 'pian waan 'kun Zeruzalem, ɛn waan 'nɔn Rɔm 'nɔn lɛ. 18Rɔm 'nɔn zɪɛ, o 'wɪ laabu 'an 'lɔ, ɛn o ya "vale 'o 'sia 'an man, kɔɔ wa'a 'wɪ 'tʊ yɪɛ 'an man -e 'an 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ. 19'Pian Zuif 'nɔn 'ka 'wɪɛ "man "dɪ, -yee "wean maan laabu 'nan mingɔnnennun tazan nɛn Rɔm bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'men 'wɪ tin 'ba. E 'ka 'an 'ji 'nan 'an 'wɪ -tɔa 'pian 'men 'leglɔn man dɪ. 20-Yee "wean maan man wɛɛ 'nan, 'an 'ka man ye -e 'an 'wɪ zɪɛ -a vɪ 'cɛɛ. -Yɛɛ cɪ 'nan waan 'fɔ -pʊ 'kuin 'wɪ nɛn -a -cin a Izrael 'nɔn 'ji bɛ -yee "wean.»

21ɛn o 'nan Pɔl lɛ 'nan: «Fluba 'ka 'sɪɛ Zude 'leglɔn 'ji -e 'e 'ta 'gʊ te 'i 'man wɪ -a -ji dɪ, ɛn 'kʊ "bʊi -tʊ 'ka 'sɪɛ -nan nun -e 'e 'ta 'i man 'vɪ 'kʊɛ dɪ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ -e 'e 'yɪɛ 'wɪ 'wɪɪdɪ "vɪ 'kʊɛ dɪ. 22'Pian kʊ ya "vale 'wɪ nɛn e drɛ bɛ 'i -ci vɪ 'kʊɛ 'i 'bɔ 'a, kɔɔ kʊa -tɔa 'nan, -si nɛn i cɪ "da "bɛ, fɛ pɛɛnɔn 'nan minnun "we "man "wɪɪdɪ.»

23O yɪ -tʊ kɔɔn Pɔl lɛ, ɛn yɪ zɪɛ -a da bɛ 'o cin 'yɪ fɛnan nɛn Pɔl nyin "bɛ -a -nan "kaga 'kpa. -E 'e 'sia bodrun -trilii -e -pei 'e tan bɛ te Pɔl 'wɪ 'ci ve -wɛɛ. Bali -le mingɔnnen -blɪdɪ 'wɪ 'lee Zozi 'le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ -wɛɛ. Yaa man wɛɛ 'nan 'o -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn, te yaa -kɔɔnman Moizi -le -pei 'fluba 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji. 24'Wɪ nɛn Pɔl cɪ -a vɪnan bɛ, min -mienun yɪ -tera "da, 'pian o -mienun 'ka 'wɪɛ "man -e 'o yɪ -tera "da "dɪ.

25Zɪ o ya bɔɔlanan te o wei 'ka tian dreɛ -tʊ dɪɛ, ɛn Pɔl 'wɪ 'gʊɛ -a 'vɪ -wɛɛ: «Bali lei 'saun 'le tin a 'nɔnnɔn tʊ nɛn e ciɪla Ezai -va, ɛn e 'wɪ tin 'ba 'ka tranun lɛ bɛ -a man. 26Yaa 'vɪ tʊ zɪɛ -a man 'nan:

 <'I kʊ minnun 'labe o va

 -e 'i vɪ -wɛɛ 'nan:

 'Ka "trɔɛn -tɔa 'wɪ lɛ 'kpa tɪgɪ,

 'pian ka'a -ci maan dɪ.

 Ka fɛnan -nanjean 'kpa tɪgɪ,

 'pian ka'a fɛ -tʊ ye dɪ.

27-Yɛɛ cɪ 'nan minnun 'labe

 o 'bli da -tɔ 'plɛɛɛ,

 'o 'fli "trɔɛn drɛ "yuyu,

 ɛn 'o yɪɛ 'lɛ 'wʊ 'o 'bɔ 'a.

 Waa drɛ zɪɛ 'nan,

-e 'o vɪɛ 'o fɛnan yɪ dɪ,
 ɛn 'nan -e 'o vɪɛ 'o 'wɪ man dɪ,
 ɛn 'nan -e 'o vɪɛ 'o 'wɪ 'ci man dɪ.
 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ waa drɛ 'nan,
 "tɔgɔ 'o -sɔɔnla 'an -sru
 -e 'an o 'si 'wɪ 'ji.>

²⁸-Yee "wean 'ka -tɔ 'nan, Bali wei nɛn e min "sia 'wɪ 'ji bɛ, Bali -ta -a
 "mɛn minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɪɛ. -Wee vɛ bɛ "o "trɔɛn -tɔa
 -yrɛ.»

²⁹[Zɪ Pɔl 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn Zuif 'nɔn bɔɔla tɛ o -ko -sa 'plɛblɛ 'fɔdɪ -a 'o
 cin yei.] ³⁰'Kɔn nɛn Pɔl 'nyin 'ji tɛ yaa -pan wo bɛ, e ɛ drɛ 'ji "fli. Minnɔn
 pɛɛnɔn nɛn o -taa -a -nanjɛnɛ bɛ, e o "siala. ³¹E Bali -lɛ mingɔnnɛn -blɪdɪ
 'wɪ vɛ -wɪɛ, tɛ e 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e cɪ Minsan Zozi Crizi -lɛ vɛ -a bɛ -a
 "paaman o ji. Ya'a paaman o ji 'e yɔɔdɪ dɪ, ɛn min -tɔ 'ka 'wɪ -tɔɛ "man
 "dɪ.

'Fluba nen Pɔl -a cren -te Rɔm 'non le Rɔmen

1 ¹An 'bɔ Pɔl bɛ, an ya Zozi Crizi 'suzan 'a. Bali 'an laabu 'nan 'an dre Zozi 'le 'pasiazan -a. En yaan 'si "va 'nan 'an 'yee 'wɪ 'nonnon vɪ minnun lɛ. ²Wɪ 'nonnon 'bɔ zɪɛ Bali ciɬa 'e 'lewei vɪnon 'va, en waa 'vɪ -a -nan 'mon. E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. ³Wɪ 'nonnon zɪɛ -a -pɪ -le 'wɪ nen. Waa -ya blamin -a, mingonnen David nen 'li bɛ -a kluda. ⁴Pian Bali lei 'saun 'le 'pleble -a -ci kɔɔn minnun lɛ 'nan Bali -pɪ nen. Yaa -ci kɔɔn -a wluandɪ -a -kanon 'va. -Yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi -a.

⁵Bali ciɬa "va en e "yi dre 'men. Yaan dre Zozi 'le 'pasiazan -tɔ -a, 'nan -e 'an -yee 'wɪ 'nonnon vɪ minnun pɛɛnon nen o 'ka Zuif 'non 'a dɪɛ -wɛɛ. Yaa dre zɪɛ 'nan -e 'o yi -tera Zozi da, te o 'ta wɔla -a wei da. ⁶Ka dre minnun zɪɛ o va 'non 'a, kɔɔ Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka 'kon Zozi Crizi -le ve -a.

⁷Ka pɛɛnon 'bɔ nen ka cɪ Rɔm en Bali 'ka ye "yi "bɛ, e 'ka laabu 'nan 'ka 'kon 'yee vɛ -a. 'Ka lɛ nen an cɪ 'fluba 'gɔɛ -a cren -tenan.

-Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fudɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ.

Pɔl a "vale 'e 'ko Zozinon nen Rɔm bɛ o yɪɛ

⁸Maan pou "siala 'men Bali muo "fɔdɪ -a. An ciɬa Zozi Crizi -va -e 'an muo "fɔ 'cee "wɛan, kɔɔ minnun 'cee yi -teradɪ Zozi da -sɪ -fɔa fɛ pɛɛnon 'nan. ⁹An Bali "sua 'men ci "nrɔndɪ pɛɛnon 'a -a -pɪ -le 'wɪ 'nonnon vɪdɪ -a minnun lɛ. Bali zɪɛ yaa -tɔa 'nan, 'wɪ nen an "ta -a ve 'gɔɛ 'wɪ 'kpa nen. -Nyren 'nan, 'ka 'cin a 'an 'ji tɔ pɛɛnon man, ¹⁰te an ya -a tru 'banan. En maan laabo -yrɔ 'nan -te e ya -a ci 'sɔ 'a bɛ, 'an 'wulo -da yɪ -e 'an 'lɔ 'ka 'va nun.

¹¹'Ka dra 'an -tɛa 'kpa tɪglɪ "le 'an 'ka yɪ. "Yi "nen Bali lei 'saun -a -non 'men bɛ, an ya "vale 'an "paa -a 'ka 'va 'nan -e 'ka 'man 'e 'tɔ 'pleble Bali

-le 'wɪ 'ji. ¹²Maan ve 'pian 'nan, -e -kaa pɛɛnɔn 'man 'e 'tɔ 'plɛblɛ -cee yi -teradɪ Zozi da nɛn e ya -tuwli "bɛ -yee "wean. ¹³An "buɪ Zozinɔn, 'ka -tɔ 'nan, maan man wɛɛ 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an "lo 'ka 'va. 'Pian -e 'e bɔ cɛɛgu yi -a bɛ, -si 'ka tian 'lɛ 'sɔlɛ 'mɛn dɪ. An ya "vale 'an "lo 'nan -e 'an minnɔn drɛ Zozi 'le vɛ -a, "le zɪ maan drɛ 'lɛglɔn 'pɛɛnɔn -ji bɛ -yee 'wɪ 'zu.

¹⁴E ya 'an da fien -a 'nan 'an Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ min -tudɔ pɛɛnɔn lɛ. -Te o ya Grɛk 'nɔn 'a oo, ɛn -te o "sia 'lɛglɔn 'pɛɛ -ji oo, ɛn -te o ya 'fluba 'tɔnɔn 'a oo, ɛn -te o 'ka 'fluba 'tɔnɔn 'a dɪ oo, e ya 'an da fien -a 'nan 'an vɪ -wlɛ. ¹⁵-Yee "wean -a -cin a 'an 'bɔ "le 'ji 'kpa tɪglɪ 'nan 'an Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn ve kaa nɛn ka cɪ Rɔm bɛ 'cɛɛ.

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn bɛ Bali -le 'plɛblɛ nɛn

¹⁶Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ bɛ, -a 'yra 'ka 'an 'tɛa dɪ. Kɔɔ -yɛɛ cɪ Bali -le 'plɛblɛ 'a, ɛn min oo min nɛn e yi -tɛra "da "bɛ, Bali -a "sia 'wɪ 'ji. Zuɪf 'nɔn 'va nɛn e 'bɔla 'e tɛdɛ, ɛn "bɛ -sru e drɛ minnɔn pɛɛnɔn 'le vɛ -a. ¹⁷Zɪ Bali minnɔn "siala 'e 'le min tɪglɪ 'a bɛ, Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'bɔ 'bɛ -ci "sia min lɛ. Kɔɔ -yɛɛ vɪ 'nan yi -teradɪ Zozi da -tuwli "man nɛn Bali min "siala min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ. E pou "siala yi -teradɪ Zozi da -a, ɛn e 'le -sɛanla yi -teradɪ Zozi da -a. 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'e 'cɛn Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min nɛn -yee yi -teradɪ Bali da man nɛn
Bali -a 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ bɛ,
-a san 'belidɪ nɛn ya'an 'nyaan dɪɛ -a ye.»

Bali -le tin a 'e 'tɛdɪ 'trɛda blamin da

¹⁸-A -ci a 'e 'sidɪ 'wein 'nan, Bali -le nyran -blɪdɪ a 'e 'pladɪ blamin man. Wa'a Bali bɔa dɪ, ɛn o 'wɪ 'wlɪdɪ 'tɔ 'tudɔ pɛɛnɔn dra. 'Wɪ 'wlɪdɪ "drɛdɪ -a nɛn o -si -tɔa Bali -le 'wɪ tɪglɪ 'lɔ. ¹⁹-A -nɔan da nɛn ɛn Bali -le nyran -blɪdɪ a 'e 'pladɪ o man. Kɔɔ 'wɪ nɛn blamin -kɔlaman -a -tɔdɪ -a Bali da bɛ, e ya 'wein -wee vɛ -a. Bali 'bɔ 'bɛ drɛ zɪ. ²⁰Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, min 'ka 'kɔlaman Bali 'bɔ yɪdɪ -a dɪ, 'pian 'e 'fli kɔɔn minnɔn lɛ 'e 'pɛ drɛ fɛnɔn -a. E 'trɛ drɛ, ɛn e la drɛ. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a -kɔɔnman blamin lɛ 'nan, Bali -le 'plɛblɛ 'leda "ka "dɪ, ɛn -yɛɛ cɪ Bali -a fɛ pɛɛnɔn da. -Yee "wean blamin 'ka 'kɔlaman 'yee tin 'nɔnnɔn -wɛɛdɪ -a Bali 'lɛ dɪ.

²¹Minnɔn -a -tɔa 'nan Bali a, 'pian wa'a 'wɪlɛ "man -e 'o 'tɔ -dan -nɔn -yɛɛ "le zɪ e cɪ "le blamin 'e drɛ Bali lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zu dɪ. ɛn wa'a 'wɪlɛ "man -e 'o muo "fɔ dɪ. 'Pian -wee cɪ "nrɔndɪ pɛɛnɔn a fɛnɔn nɛn -a -ci "ka "dɛ -a da. ɛn 'wɪ nɛn Bali cɪ "vale 'o drɛ bɛ, wa'a -kɔlale -a -tɔdɪ -a dɪ, tɛ o -ko -wladɪ -a klun va. ²²'O 'fli "siala 'wɪ 'tɔnɔn 'a, 'pian tɛ -blɪv nɛn waa "taan. ²³Bali nɛn e ya -nan 'li 'trilii, ɛn e ya "le blamin 'e bɔ bɛ, wa'a 'bɛ bɔlɛ dɪ. 'Pian blamin nɛn 'bɛ -kaa "bɛ, 'bɛ min yibanun bɛ wɛɛ bɔa. ɛn "nyian bɛ o "lomannɔn 'lee -wi 'tɔ 'tudɔ pɛɛnɔn yiba drɛ 'wee Bali -a, tɛ waa bɔa.

24 'Wīnun zīe -a drēdī -le "wean, Bali 'e 'pē 'sī o -sru 'nan -e 'o 'wī nen e min "tri -tōa Bali 'le bē -a drē. 'O 'bō 'cī 'sō wīnun -wldīdī "nen. -Yēe -maan 'wī nen e 'ka "le blamin 'e drē dīe waa dra 'o cin va. 25 En "nyian bē o Bali -pē drē fēnun bōa en o o "sua, 'pian Bali nen e fēnun pēenōn drē bē, wēe dra 'o 'pela koda. 'Wī zīe -yēe -kōōnman 'nan, o Bali -le 'wī tīghī 'ta fōō 'o 'bō 'le 'wlu wīnun drēdī -a. 'Pian -a -cin 'e 'kōn 'ka 'jī 'nan, Bali nen e fēnun pēenōn drē bē, 'tō -dan a -yēe vē -a 'lī 'trilīi. Amen!

26 Minnun a 'wīnun zīe -a drenan -le "wean bē, Bali o -nōn 'o 'bō 'cī 'sō wīnun -wldīdī "drēdī lē. -A -mie nen "le lūmōn 'lee lūmōn -le nyinnandī lī 'lee -kōōnen -a -le 'wī 'zū. 27 -A -tūwli "nen "nyian -klōnmōnnun -a dra. Lūmōn 'lee -klōnmōn nen o nyianla lī 'lee -kōōnen -a bē wēe 'tūi. En -klōnmōn 'lee -klōnmōn 'o cin -wēēdī 'yī 'yī, te o nyianla. 'Wī nen e 'ka "le blamin 'e drē dīe, -klōnmōn 'lee -klōnmōn -a dra 'o cin va. 'O 'bō 'cī 'sō wīnun -wldīdī "nen, o 'ta 'wula -a -sru "bē, -a "nen "wī 'bē bōa o man zīe.

28 Wa'a 'wīlē "man -e Bali nen 'e drē o tazan -a dī. -Yēe "wean Bali o -nōn 'wee klin "wī drēdī lē. En 'wī nen e 'ka "le blamin 'e drē dīe waa dra 'o cin va. 29 O 'wī 'wldīdī 'tō 'tūdū pēenōn dra. O ya min -wldīdnun -a. O ya "vale fē pēenōn 'e 'kōn 'wee vē -a. O cī a nyrannyrandī. O 'bli bō min lō fē man. O min -tēa. O 'wī 'blīdī yē 'yī. O -dawli drēdī yē 'yī. Waa -wēeman 'nan 'wī 'e bō 'o bōēzan -tū man. O 'wī 'paa min da. 30 O "we "min man -wldīdī. O "naan Bali man. O 'wī dra min va -blū pē -jī. 'O 'fī "siala -dandan. 'O 'fī 'tō vīdī yē 'yī. O 'wī 'wldīdī -wēeman te waa dra. O yīē 'ka "naan 'o 'mangulinun man dī. 31 'O 'bō 'wulo -jī wī da nen o 'ta wo. 'Wī nen waa vē min lē 'nan 'o dra bē, wa'a 'ta 'wula "da "dī. Wa'a min yē 'yī "dī. En min nyrinda 'ka 'sean o da dī. 32 Bali -a 'vī 'nan, minnun nen o 'wīnun zīe -a dra bē, -a 'le 'srannan "nen -kadī -a. 'Wī nen Bali -a 'vī bē, minnun zīe waa -tōa, 'pian te waa dra. En "nyian bē, minnun nen o 'wī dra "le -wee 'wī 'zū bē, o o 'tō 'yī "vē.

Bali minnun pēenōn 'le 'wī tin "baa

2 1 'Wī 'wldīdī "drēnōn 'ka 'kolaman 'wee tin 'nōōnōn -wēēdī -a Bali 'le dī. En 'i 'bō "nyian, min nen i cī -a, en i tin -tēa "o da bē, yī'a 'kolaman 'yīe tin 'nōōnōn -wēēdī -a Bali 'le dī. -A -cin 'e 'kōn 'i 'jī 'nan, -te i ya tin -tēan minnun da bē, te i ya tin -tēan 'i 'bō 'fī da. Kōō i ya 'wī 'wldīdī "drēzan -a "le -wee 'wī 'zū. 2 Minnun pēenōn nen o 'wī 'wldīdnun zīe -a dra bē, Bali tin -tēa "o da 'e 'nōan da. -Kaa -tōa zī. 3 I tin -tēa "minnun zīe o da, te i ya 'wī 'wldīdī "drēzan "le -wee 'wī 'zū. -Te -a -cin a 'i 'jī 'nan Bali 'ka tin tēa 'i da dīe, te i ya 'i 'fī see "paanan. 4 Bali cī a "yī, en e 'wī man -pēan "sidō, en e -seanla min man -trōō. -Kaa -tōa zī. 'Pian -te 'wīnun zīe -a -cin nen 'i 'jī, -yēe "wean nen i 'wī 'wldīdī "dra bē, te i ya 'i 'fī see "paanan, en i ya Bali -le "yī -fōlanan 'i "trōēn -sru. E ya "le 'i -tō 'nan, Bali a "va 'nan 'i 'sī 'wī 'wldīdī "drēdī man -e 'i -sōōnla 'e -sru, -yēe "wean nen 'e 'man -seanla 'i 'va!

⁵Pian i ya 'trōen 'yuyu 'tannan, en i 'ka 'vale 'i 'sia 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ man dɪ. 'Wɪ nɛn i cɪ 'man zɪɛ, Bali -le nyran -blɪdɪ -dan nɛn i cɪ -a planan 'i 'fli man. E bɔa 'i man yɪ nɛn Bali 'yee nyran -blɪdɪ cɪ -kɔɔnman 'e 'noan da bɛ -a da.

⁶Yɪ zɪɛ -a da nɛn 'wɪ nɛn min -tɔ -a drɛ bɛ Bali -a man -pan wɔ -a san lɛ. ⁷Belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, yaa -noan 'minnun nɛn o 'koe 'ka 'nyanle Bali cɪ 'sɔ wɪ drɛdɪ -a dɪɛ -wɛɛ. Kɔɔ tɔ pɛɛnɔn man bɛ, waa -wɛɛman 'nan Bali 'e 'tɔ -dan 'nɔn 'wɛɛ, en waa -wɛɛman 'nan 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ 'e drɛ 'wee vɛ -a. ⁸Pian Bali -le nyran -blɪdɪ -dan bɛ, e ya minnun nɛn 'o 'bɔ 'cɪ 'sɔ wɪnɔn -wlɪdɪ 'yɪ 'yɪ 'bɛ -wee vɛ -a. Kɔɔ tɔ pɛɛnɔn man bɛ, o 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ 'yɪ 'yɪ, tɛ o Bali -le 'wɪ tɪɪɪ -fɔala 'o 'trōen -sru. ⁹Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min -tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ bɛ, yɪ yɪdɪ bɔa 'o man, en 'klan -dan o -tɛa. Zuɪf 'nɔn da nɛn 'e pou 'sɪala, 'bɛ -sru -e 'e 'bɔ minnun pɛɛnɔn da. ¹⁰Pian min o min nɛn e 'wɪ 'yɪ drɛ bɛ, Bali 'tɔ -dan -noan -yɛɛ, en e -fɔdɪ -trɔɔ -noan -yɛɛ. Zuɪf 'nɔn da nɛn 'e pou 'sɪala, 'bɛ -sru -e 'e 'bɔ minnun pɛɛnɔn da. ¹¹Kɔɔ Bali 'ka min bɔ 'va 'dɪ.

¹²Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, minnun pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ bɛ, Bali tin -tɛa 'o da. Min -mienun 'ka -a tɔa 'nan Bali -le -pei -tɔ wɪ a dɪ, tɛ o 'wɪ 'wlɪdɪ 'dra. Bali tin -tɛa 'o da, en o -nan -nyaan. 'Pian Zuɪf 'nɔn Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn -tɔa. -Yee 'wɛan -tɛ o 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ bɛ, Bali -le -pei 'bɔ 'bɛ tin -tɛa 'o da. ¹³Kɔɔ Bali 'ka min sɪala min tɪɪɪ 'a 'nan 'e 'trōen -tɔa 'yee -pei -tɔ wɪnɔn lɛ -le 'wɛan dɪ. 'Pian min nɛn e 'ta wɪla Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn da bɛ, Bali -a 'sɪala min tɪɪɪ 'a.

¹⁴Minnun nɛn o 'ka Zuɪf 'nɔn 'a dɪɛ, wa'a tɔa 'nan Bali -le -pei -tɔ wɪ a dɪ. 'Pian -tɛ o -mie 'wɪ dra 'lɛ zɪ Bali -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ bɛ, yaa -kɔɔnman 'nan -pei -tɔ wɪ a -wɔ. ¹⁵En 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, yaa -kɔɔnman 'nan, Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn a 'o 'crɛn -tɛdɪ o jɪ. -Wee -wɔlo -jɪ 'nrɔndɪ 'bɛ -kɔɔnman zɪɛ, kɔɔ -yɛɛ tin -tɛa 'o da, en -yɛɛ -tɔa 'o -sru. ¹⁶Yɪ -tɔ bɔa 'bɛ, Bali -cɪala Zozi Crɪzɪ -va -e 'e 'wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e yɔɔdɪ min -jɪ bɛ, -yee tin 'ba. Zozi Crɪzɪ -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn maan vɛ minnun lɛ bɛ, -yɛɛ 'vɪ zɪ.

Zuɪf min man 'cɛɛ min -le tin dra 'nɔnnɔn Bali 'lɛ dɪ

¹⁷Ka -dandan 'taan 'nan Zuɪf 'nɔn nɛn kaa, en Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn a 'ka 'lɔ. Ka 'nan 'cɛɛ Bali -tɔa, ¹⁸en kaa cɪ 'sɔ wɪnɔn -tɔa. En zɪ kɔ min 'e 'ta wɪla Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn da bɛ, ka 'nan kaa -tɔa, kɔɔ kaa tranla. ¹⁹Ka 'nan 'cɛɛ cɪ minnun nɛn o -sɪ -kɔɔnman yɪɛ 'wɪnɔn lɛ bɛ waa. En 'cɛɛ cɪ minnun nɛn klun va bɛ -wee 'tɛ 'san -a. ²⁰'Ka 'fli 'sɪala 'nan, 'cɛɛ 'wɪ 'paala -blɔnnɔn lɛ, en 'cɛɛ 'wɪ 'paaman nannannun jɪ. Kɔɔ ka 'nan 'wɪ 'tɔdɪ 'lee 'wɪ tɪɪɪ pɛɛnɔn bɛ, e ya 'ka 'lɔ Bali -le -pei 'fluba jɪ.

²¹Ka ya 'ka 'fli see 'paanan. E ya 'lɛ 'ka 'wɪ 'paa 'ka 'fli jɪ 'vaa -e 'ka 'wɪ 'paa min peenun jɪ. Kaa vɛ minnun lɛ 'nan, tɛ 'o crɪn wɔ dɪ, 'pian tɛ 'ka 'bɔ ka crɪn wɔ. ²²Kaa vɛ minnun lɛ 'nan, tɛ 'o min 'nan -wɛɛ 'dɪ, 'pian

te 'ka 'bɔ ka min nan -wɛɛman. Kaa ve minnun le 'nan, yiba "minnun nen min o -paan "bɛ o 'ka "yi "dɪ, 'pian te kaa -nan fɛnun crin wo. ²³Ka -dandan "taan 'nan Bali -le -pei -tɔ wɪnun a 'ka 'lɔ, 'pian te ka'a 'ta 'wɔla "da "dɪ. 'Wɪ zɪɛ e ya Bali 'tɔ sɾɛdɪ -a. ²⁴ɛn e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'nan:

«Ka 'bɔ Zuif 'nɔn 'le "wɛan nen Bali 'tɔ a 'e sɾɛdɪ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yei.»

-fɔdɪ -klɔnmɔn -va man "cɛɛ Zuif 'nɔn 'le tin dra 'nɔnnɔn Bali 'le dɪ

²⁵'Wɪ 'kpa, 'ka Zuif 'nɔn bɛ, -te ka ya 'ta wɔlanan Bali -le -pei -tɔ wɪnun da bɛ, 'cɛɛ -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ -a -ci a. 'Pian -te ka'a 'ta 'wɔla Bali -le -pei -tɔ wɪnun da dɪɛ, 'cɛɛ -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, e ya 'wɪ "tun "a Bali 'lɛ. ²⁶Min nen e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ, ɛn e 'ta wɔla Bali -le -pei -tɔ wɪnun da bɛ, Bali -a "siala "le min nen e ya 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. ²⁷-Yɛɛ "wɛan min nen e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ, 'pian te e 'ta wɔla Bali -le -pei -tɔ wɪnun da bɛ, -yɛɛ tin -tɛa 'i 'bɔ nen i cɪ Zuif min -a bɛ 'i da. Kɔɔ i ya 'i 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va ɛn Bali -le -pei -tɔ wɪnun a 'i 'lɔ, 'pian yi'a 'ta 'wɔla "da "dɪ.

²⁸Zuif min tɪɪɪ nen e ya Bali -le minnun va min -a bɛ, e 'ka min nen e ya Zuif min -a 'e 'kɔlɛ man bɛ -a dɪ. ɛn e 'ka min nen o plɔ 'pla "man -a -fɔdɪ -a -klɔnmɔn -va bɛ -a dɪ. ²⁹'Pian Zuif min tɪɪɪ bɛ e ya Zuif min -a 'e 'ji. ɛn e ya min nen Bali lei 'saun -a -fɔ -klɔnmɔn -va bɛ -a. Ya'a 'sia plɔ nen blamin -a "paala min man Bali -le -pei -tɔ wɪ da bɛ -a va "fo "dɪ. -Te Zuif min a zɪɛ Bali 'bɔ 'bɛ 'tɔ -dan -nɔan -yɾɛ, -yɛɛ 'tɔ -dan 'ka 'sia blaminun va dɪ.

Bali wei 'bɔla Zuif 'nɔn 'va man "cɛɛ 'wee tin dra 'nɔnnɔn Bali 'le dɪ

3 ¹Min nen e 'ka Zuif min -a dɪɛ, -te Bali -a "siala 'yɛɛ minnun va min -a bɛ, 'wɪ "yi "cɛn 'bɛ cɪ Zuif 'nɔn 'le vɛ -a Bali 'lɛ "mɛn? ɛn 'wɪ "yi "cɛn "nen Zuif min a ye Bali 'lɛ -fɔdɪ -klɔnmɔn -va man? ²Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪ nen e cɪ -wee vɛ -a "yi Bali 'lɛ bɛ e ya "kaga. -Wee 'wɪ "yi "tɛdɛ nen e "mlian minnun pɛɛnɔn 'le vɛ da bɛ, -nyɾɛn 'nan, Bali wei bɛ o va nen e 'bɔla.

³'Bɛ nen 'gʊɛ, Zuif 'nɔn -mienun -a -kɔɔnman 'nan, wa'a yi tɛala Bali wei zɪɛ -a da dɪ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan bɛ, 'wɪ nen Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra bɛ -e 'e vɪlɛ 'e dɾɛ dʊv? ⁴E 'ka zɪ "fo "dɪ. 'Pian minnun pɛɛnɔn 'o -tɔ 'nan Bali 'ta wɔla 'e wei da, ɛn o 'bɔ 'bɛ cɪ 'wlunɔn 'a. 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'nan:

«E ya zɪɛ 'nan -e minnun 'o -tɔ 'nan,
'i wei a tin 'nɔnnɔn 'a.

ɛn 'nan -te min a 'wɪ 'tɔnan 'i man bɛ,
'yie tin 'e 'kɔn 'e 'tɛdɪ -a san da.»

5 'Wūnun nēn blamin -a ve bē, -a da nēn 'an 'ci nrōn ēn an 'ta 'wī 'gūē -a ve. Min -mienun -a ve 'nan: «'Wī 'wlidī 'drēdī bē, e ya 'wī 'yī 'a. Kōō 'te -kaa 'wī 'wlidī 'dra dīē, 'te -kaa Bali -le tighī 'ci ye dī. -Yēē 'wēan Bali -le nyran -blidī min va bē, e 'ka 'e 'nōan da dī.» Minnun nēn o 'wī zīē -a ve bē -weē tin a 'nōnnōn? 6 -Cējē, -weē tin 'ka 'nōnnōn 'fo 'dī. -Kaa -tōa 'nan, Bali 'wī dra 'e 'nōan da, kōō -yēē -taa 'tin -tēlē 'trēdanōn pēēnōn da.

7 En 'nyian bē min -mienun -a ve 'nan: «E ya 'wī 'yī 'a -e min 'e vūnan 'e ya Bali -sru, te ya'a 'ta 'wūla -a wei da dī. Kōō -te min a 'wī zīē -a drēnan bē, Bali 'ta wūla 'e wei da tian 'va. 'Wī nēn Bali -a dra zīē, e ya 'wī 'yī -dan a, ēn e Bali 'tō wuanla. -Mē 'le 'wēan nēn Bali tin -tēa 'min da 'mēn?» 8 -Yēē 'wēan minnun zīē waa 'vī 'nan: «-Kaa 'wī 'wlidī 'drē, -e -a 'nēn 'e bōla 'wī 'yī 'a!» 'Wī 'paadī -wlidī zīē, -a 'bō nēn waa 'paa 'kū da 'nan -nyrēn kūa 'paaman minnun jī. -A -nōan da nēn Bali -taa 'tin -tēlē minnun zīē o da.

Blamin -tudv pēēnōn a 'wī 'wlidī 'drēnōn 'a Bali 'le

9 Maan 'le -seanla 'nan, -kaa Zuif 'nōn bē, -kaa 'kpa 'ka 'mlīan 'lēglōn 'pēē -jī 'nōn da dī. Kōō maan 'vī paan 'va 'nan, -te min a Zuif min -a oō, ēn -te min a 'lēglōn 'pēē -jī min -a oō, o pēēnōn a 'wī 'wlidī 'le 'plēblē 'wlu. 10 'Wī zīē e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'jī. Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:

«Min -tv 'ka min tighī 'a dī,
ēn -a min -tūwli 'ka 'fo 'dī.

11 Min -tv 'ka 'wī 'tōzan -a
-e 'e Bali -wēē 'dī.

12 'Pian min -tudv pēēnōn 'sī Bali man -kōōbli,
ēn o pēēnōn 'wī 'wlidī 'dra.
Min -tv 'ka 'wī 'yī 'dra dī,
ēn -a min -tūwli 'ka 'fo 'dī.

13 Weinun nēn o bōala o 'le bē,
e 'ka 'yī 'fo 'dī.
'Wlu wūnun nēn.

E ya 'wlidī
'le -mlēn 'shē 'jī yī nēn
e min -tēa 'bē -yēē 'wī 'zv.

14 -Yv -saandī 'lēē wei -wlidīnūn 'bē bōala o 'le.

15 O cēin a o man 'fēavēa min -tēnan.

16 Fēnan nēn o -ko bē,
fē sredī 'lēē min -tēdī nēn -nan.

17 -Sī nēn e -fvdī -trōō -nōan 'min lē bē,
o 'ka 'vale 'o -tōa 'dī.

18 O yīē 'ka 'naan Bali man dī.»

19 -Kaa -tōa 'nan, 'wī pēēnōn zīē e ya 'e 'crēn -tēdī Zuif 'nōn 'le vē -a. En -yēē -kōōnman 'nan -kaa 'bō Zuif 'nōn bē, -cēē 'tō 'da 'cēin 'ka 'nyian Bali 'le dī.

Blamin -tu 'ka 'kolaman 'yee tin 'nōnōn -wēēdt -a Bali 'le dt. E ya zīe 'nan -e Bali -le tin 'e 'kōn 'e 'tēdt 'trēdanōn pēēnōn da. ²⁰-Yee "wēan 'ta wuladt Bali -le -pei -tō wunūn da min 'bō 'le 'plēble 'a bē, -a man "cēē Bali min 'siala min tīgl 'a 'e 'le dt. 'Pian Bali -le -pei -tō wunūn 'bē -maan ēn min -a -tōa 'nan e ya 'wī 'wlīdt 'drēzan.

Bali min "siala 'e 'le min tīgl 'a yi -teradt Zozi man

²¹'Bē nēn 'gūē, 'wī nēn yaa -maan 'lōō Bali min 'siala 'e 'le min tīgl 'a bē, Bali -a ta bōla min lē. 'Wī zīe e ya 'e 'cēn -tēdt 'e 'cēn Bali -le 'fluba 'ji. 'Pian 'ta wuladt Bali -le -pei -tō wī da min 'bō 'le 'plēble 'a bē -a man "cēē Bali min 'siala 'e 'le min tīgl 'a dt. ²²Bali min 'siala min tīgl 'a 'e 'le yi -teradt Zozi Crizi da man. Bali -a dra min -tūdv pēēnōn nēn o yi -tera Zozi Crizi da bē -wle. Kōō Bali 'le bē, Zuif min 'ka 'e 'to, ēn 'lēglōn 'pēē -ji min 'ka 'e 'to dt. ²³O pēēnōn a 'wī 'wlīdt 'drēnōn 'a Bali 'le, ēn Bali 'yēē 'tē 'san 'si -wlō. ²⁴Fē nēn blamin 'ka 'kolaman -a yīdt -a 'e 'bō 'le 'plēble 'a dīē, Bali -le 'yi 'le "wēan yaa -nōn 'e "tūn. -Nyren 'nan e min 'siala min tīgl 'a 'e 'le. ēn min nēn Zozi Crizi -a 'si 'wī 'wlīdt 'le 'plēble 'wlu bē, -a san nēn Bali -a "siala min tīgl 'a 'e 'le.

²⁵Zozi Crizi 'bō zīē, -a 'bō nēn Bali -a 'plā 'nan 'e 'ka yība 'plan da 'sraga bū vē -a 'trēdanōn man. -Yēē -kadī zīē -yēē -maan -e Bali 'e minnūn nēn o yi -tera "da "bē -wēē 'wī 'wlīdt 'fui. Bali 'wī zīē -a drē -a -kōōndī -a 'nan 'e ya tīgl. Kōō 'lī bē, Bali 'ka 'wī "nēn -kōōnlē tīgl blamin lē 'wī 'wlīdt 'drēdt man dt. ²⁶Tū zīē -a man bē, e 'man -sran blamin va. 'Pian 'bē nēn 'gūē, Bali -a -kōōn 'nan e ya tīgl, kōō 'wī 'wlīdt pēēnōn nēn blamin -a drē bē, ya'a 'tūlē 'e "tūn "dt. E -ta Zozi Crizi -a ēn 'wī 'wlīdt pēēnōn zīē -a "nēn 'wī 'bō "man. Bali -a drē zīē 'nan -e min -tūdv pēēnōn 'o -tō 'nan Bali 'bō a tīgl. ēn "nyian 'nan -e 'e min -tūdv pēēnōn nēn o yi -tera Zozi da bē, o 'sia min tīgl 'a 'e 'le.

²⁷'Wī nēn Bali -a drē zīē -yēē "wēan bē, -si -tū 'ka blamin lō -e 'e -dandan 'tan Bali 'le dt. Kōō Bali min 'siala min tīgl 'a 'e 'le yi -teradt Zozi da man. 'Pian ya'a siala min tīgl 'a 'ta wuladt -pei -tō wunūn da min 'bō 'le 'plēble 'a bē -a man dt. ²⁸-Yēē "wēan -a -cīn 'e 'kōn -kaa 'ji 'nan yi -teradt Zozi da man nēn Bali min 'siala min tīgl 'a. 'Pian ya'a 'sia 'ta wuladt -pei -tō wunūn da min 'bō 'le 'plēble 'a bē -a va dt.

²⁹'Wī zīē e ya Zuif 'nōn 'saza -le vē -a? -Cējē, kōō Bali 'ka Zuif 'nōn 'saza 'le Bali -a dt, 'pian e ya 'lēglōn pēēnōn 'jīnōn 'le Bali -a. ³⁰Fē -le "wēan nēn maan 'vī zīē, -yēē cī 'nan, Bali a -tūwli "cē. ēn Zuif min nēn 'e 'fōdt -klōnmōn -va 'lēē 'lēglōn 'pēē -ji min nēn e 'ka 'e 'fōdt -klōnmōn -va dīē, Bali o 'siala 'e 'le min tīgl 'a yi -teradt Zozi da man. ³¹'Wī nēn maan 'vī zīē, -a -cī nēn 'nan, an Bali -le -pei klu -sran jī yi -teradt Zozi da -a? -Cējē, 'bē "cēē dt. 'Pian 'wī 'bō nēn Bali -le -pei -a 'vī tīgl bē, -a -cī nēn maan "sia.

Abraam 'e drē -cēē 'wī -kōōn "manvē -a

4 ¹-Kaa cī 'nrōn -kaa tra Abraam -le 'wī da. -Mē "wī nēn -yēē 'wī -a "paaman -kaa 'ji? ²Abraam drē wī man "cēē Bali -a 'sia 'e 'le min tīgl

'a dɪ. Kɔɔ 'te 'e 'kɔn 'nan -a drɛ wɪ man nɛn bɛ, 'te -a -si a Abraam -lɔ -e 'e -dandan 'tan. 'Pian Bali 'lɛ bɛ -a -si 'ka -yrɔ 'fo 'dɪ. ³Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yi -tera Bali da, -yee "wɛan nɛn Bali -a 'sia 'e 'lɛ min tɪɣlɪ 'a.»

⁴Blaminun yei "bɛ, -te min 'nyranman -tu 'pa bɛ, waa -pan wo. -Pan zɪɛ 'yi "cɛɛ waa drɛ -yrɛ 'dɪ. 'Pian 'nyranman nɛn yaa 'pa bɛ -a manvɛ nɛn. ⁵Bali 'lɛ bɛ, e 'ka zɪ dɪ. Min 'ka 'kɔlaman 'nyranman -tu 'padɪ -a Bali lɛ, 'nan -e Bali -lɛ 'yi 'e drɛ 'yee vɛ -a dɪ. 'Pian min nɛn e yi -tera 'da 'nan, Bali -kɔlaman 'yee 'wɪ 'wɪdɪ "fuidɪ -a bɛ, Bali -a 'siala 'e 'lɛ min tɪɣlɪ 'a.

⁶'Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn mingɔnnɛn David nɛn 'li bɛ yaa 'vɪ 'sɛzɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan min nɛn Bali -a 'siala 'e 'lɛ min tɪɣlɪ 'a, te 'nyranman -tu "cɛɛ yaa 'pa ɛn Bali 'wɪ zɪɛ -a drɛ -yrɛ "dɪɛ, ci "nrandɪ -dan 'e 'kɔn -a san lɔ. 'Wɪ zɪɛ yaa crɛn -tɛ Bali -lɛ 'fluba 'ji. Yaa crɛn -tɛ 'nan:

⁷«Minnun nɛn
o Bali -lɛ -pɛi -tɔ winun srɛ
ɛn Bali -a 'cɛ -wɛlɛ "bɛ,
ci "nrandɪ -dan 'e 'kɔn -wɛlɔ.
Kɔɔ Bali -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui.
⁸ɛn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛzan nɛn
Minsan Bali 'ka -a siala 'nyian
'wɪ 'wɪdɪ "drɛzan -a dɪɛ,
ci "nrandɪ -dan 'e 'kɔn -a san lɔ.»

Bali Abraam 'sia min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ te e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ

⁹Ci "nrandɪ zɪɛ Zuif 'nɔn nɛn 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, o 'saza 'lɛ vɛ "cɛɛ dɪ. E ya 'lɛɣlɔn 'pɛɛ -ji minnun nɛn o 'ka 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ -wee vɛ -a "nyian. -Kaa ci "nrɔn Abraam -lɛ 'wɪ da 'nyian! -Kaa -tɔa 'nan, Abraam yi -tera Bali da, ɛn -yee yi -teradɪ Bali da man nɛn Bali -a 'sia min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ. ¹⁰'Pian tu nɛn Bali Abraam "siala min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ bɛ, -kaa ci "nrɔn "da. Te e ya 'kɔ? Te Abraam a 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va, -baa te e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ? Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, tu zɪɛ -a man bɛ te Abraam 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ. 'Pian te e ya "lɛ 'lɛɣlɔn 'pɛɛ -ji min nɛn e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ -yee 'wɪ 'zɪ. ¹¹Bali Abraam 'sia min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ 'vaa ɛn e -fɔ -klɔnmɔn -va "bɛ -srɪ. Plɔ zɪɛ waa pla Abraam man -a -kɔɔn "vɛ -a 'nan Bali -a 'sia min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ 'yee yi -teradɪ 'e da man. Zɪ e -tra zɪɛ ɛn min -tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛala Bali da bɛ Abraam drɛ "lɛ o tra -lɛ 'wɪ 'zɪ. -Tɛ o 'ka 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ oo, Bali o 'siala min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ 'wee yi -teradɪ 'e da man "lɛ zɪ yaa drɛ Abraam lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɪ. ¹²ɛn "nyian bɛ, Abraam a Zuif 'nɔn nɛn 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, o tra -a. 'Pian 'vaa -e Abraam 'bɔ 'e 'kɔn o tra -a Bali 'lɛ bɛ, te o yi -tera Bali da "lɛ zɪ Abraam 'bɔ "e drɛ te e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ -yee 'wɪ 'zɪ.

**'Ta wɔladɩ -pei -tɔ wɩnun da man 'cɛɛ Bali
Abraam 'sia min tɨɣɩ 'a 'e 'lɛ dɩ**

¹³Bali -tɔ "da Abraam lɛ 'nan, e 'trɛda -nɔan -yrɛ. 'Wɩ 'tɔwli zɩɛ yaa 'vɩ Abraam ci 'nennun lɛ. Wa'a vɩlɛ 'nan Abraam 'ta 'wɔla Bali -lɛ -pei -tɔ wɩnun da, -yee "wɛan Bali 'wɩ zɩɛ -a 'vɩ -yrɛ "dɩ. 'Pian Bali Abraam 'sia min tɨɣɩ 'a 'e 'lɛ -yee yi -teradɩ 'e da man, -yee "wɛan nɛn e -tɔ 'wɩ zɩɛ -a da -yrɛ. ¹⁴"Te 'e 'kɔn 'nan 'ta wɔladɩ Bali -lɛ -pei -tɔ wɩnun da min 'bɔ 'lɛ 'pleble 'a bɛ, -a man nɛn min dra 'wɩ zɩɛ -a 'nɛn "blɩzan -a bɛ, "te maan vɛ 'nan yi -teradɩ Bali da a 'wɩ "tun "a. ɛn "nyian bɛ "te 'wɩ 'bɔ nɛn Bali -tɔ "da Abraam lɛ zɩɛ -a -ci "ka "dɩ.

¹⁵Bali -lɛ -pei -tɔ wɩnun 'bɛ min "paala Bali -lɛ nyran -blɩdɩ wɩ. Kɔɔ blamin -pɛ 'ka 'sɔa -a dɛdɩ -a dɩ. "Te Bali -lɛ -pei -tɔ wɩ "ka "dɩɛ, "te -a sɛ wɩ "ka "dɩ.

¹⁶-Yee "wɛan fɛ nɛn Bali -tɔ "da Abraam lɛ bɛ, e ya minnɩn pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛala Bali da bɛ -wee vɛ -a. "Yi "tun "nɛn Bali -a drɛ -wɛ. Yaa drɛ zɩɛ 'nan -e Abraam kludanɔn pɛɛnɔn 'o -kɔla -a "nɛn "blɩdɩ -a. Zuif 'nɔn nɛn Bali -lɛ -pei -a -wɩlɔ "bɛ, -te o yi -tɛra Bali da "lɛ Abraam -lɛ 'wɩ 'zɩ bɛ, o -kɔlaman -a "nɛn "blɩdɩ -a. ɛn 'lɛɣlɔn 'pɛɛ -jinɔn bɛ, -te o yi -tɛra Bali da "lɛ Abraam -lɛ 'wɩ 'zɩ bɛ, o -kɔlaman "nyian -a "nɛn "blɩdɩ -a. -Yee "wɛan min -tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛala Bali da bɛ, Abraam drɛ "lɛ o tra -lɛ 'wɩ 'zɩ. ¹⁷ɛn 'wɩ zɩɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɩ Bali -lɛ 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɩ 'nan, Bali -a 'vɩ Abraam lɛ 'nan:

«'Lɛɣlɔn "kaga "ji minnɩn pɛɛnɔn bɛ,
mɛin -tɔa "o tra -a.»

Bali 'lɛ bɛ Abraam drɛ "lɛ -kaa tra -lɛ 'wɩ 'zɩ. Bali nɛn e 'belɩdɩ -nɔan "minnɩn nɛn o kaa bɛ -wɛ "bɛ, -a da nɛn Abraam yi -tɛra. ɛn Bali 'bɔ zɩɛ, fɛ nɛn min 'ka tian -a yɩlɛ 'e yɩɛ -a dɩɛ, yaa dra -e 'e 'kɔn.

¹⁸Bali -a 'vɩ Abraam lɛ 'nan, -a kludanɔn -taa "kɔnlɛ "kaga, ɛn e -taa "drɛlɛ "lɛ 'lɛɣlɔn "kaga "jinɔn tra -lɛ 'wɩ 'zɩ. 'Wɩ zɩɛ -a -cin 'ka blamin ji 'nan e -kɔlaman 'lɛ sɔɔdɩ -a dɩ. 'Pian Abraam yi -tɛra "da 'nan 'e dra. ¹⁹Tɔ zɩɛ -a man bɛ, te Abraam lɛ -kɔlaman 'e bɔa -yaa tɩ. ɛn Abraam -a -tɔa 'nan 'e ci 'nɛn 'yadɩ lɔ, ɛn yaa -tɔa "nyian 'nan 'e nan Sara ci 'nɛn 'yadɩ lɔ, 'pian 'wɩnun zɩɛ ya'a Abraam "koe 'silɛ 'e da yi -teradɩ -a Bali da dɩ. ²⁰ɛn 'wɩ 'bɔ nɛn Bali -tɔ "da 'nan 'e dra -yrɛ "bɛ, ya'a 'e 'ci -fɔɔlɛ "da "dɩ. 'Pian -yee yi -teradɩ Bali da 'pa "da, ɛn e Bali 'tɔ "yi 'vɩ. ²¹E yi -tɛra "da 'kpa 'nan, 'wɩ nɛn Bali -a 'vɩ 'nan 'e dra bɛ -a -pɛ "sɔa -a dɛdɩ -a. ²²'Wɩ zɩɛ -yrɛɛ -maan Bali Abraam 'sia 'e 'lɛ min tɨɣɩ 'a.

²³'Wɩ nɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɩ 'nan Bali Abraam 'sia 'e 'lɛ min tɨɣɩ 'a bɛ, e 'ka Abraam 'saza 'lɛ vɛ -a dɩ. ²⁴'Pian e ya -kaa 'bɔ 'lɛ vɛ -a "nyian. Bali nɛn e -kaa san Zozi Crizi wɩuan -kanɔn 'va bɛ, e -kaa "siala min tɨɣɩ 'a 'e 'lɛ -cee yi -teradɩ 'e da man. ²⁵Zozi Crizi zɩɛ -a 'bɔ nɛn Bali -a -nɔn 'sraga

buvε -a -kaa man -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'lε 'wεan. Ɛn Bali -a wɪuan -kanɔn 'va 'nan -e -kaa kɔn min tɪglɪ 'a 'e 'lε.

Yi -teradɪ Zozi da man nɛn Bali 'lee blamin yei -sean 'e cin va

5 ¹Bali -kaa 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lε -cee yi -teradɪ Zozi da man. -Yee 'wεan 'bε nɛn 'gυε, 'wɪ nɛn -kaa san Zozi Crizi -a drε bε, -yεε -maan -fudɪ -trɔɔ a -kaa yei -kaa 'vale Bali -a. -Kaa man -wεε 'nan 'e 'fɪ 'da zɪε! ²-Kaa san Zozi Crizi 'bɔ 'bε 'si 'lε 'sɪ -cεε 'nan, -e Bali -le 'yi 'e drε -cee vε -a. -Cee yi -teradɪ Zozi da man nɛn -kaa sɔɔnla 'si zɪε -a da, ɛn Bali -le 'yi drε -cee vε -a. -Yee 'wεan -kaa ci 'e 'nran, kɔɔ -a -cin a -kaa 'ji 'nan Bali -le 'tε 'san -taa 'drele -cee vε -a. ³Ɛn -te 'wɪ 'tɔndɔn bɔa -kaa man oo, -kaa ci 'e 'nran 'nyian. Kɔɔ -kaa -tɔa 'nan, -te -kaa ya -kaa yra yɪnan bε, e -pɔan 'sɔdɪ -nɔan -cεε. ⁴Ɛn -te -kaa -pɔan 'sɔ bε, -cee yi -teradɪ Bali da 'paa 'da 'kpa 'pleble. Ɛn -te -cee yi -teradɪ Bali da a 'pleble bε, te -kaa yɪε yra Bali lε. ⁵Ɛn -cee yɪε 'fudɪ Bali lε zɪε -a 'nɛn 'ka 'fo 'e 'tun 'dɪ. Kɔɔ -kaa -tɔa 'nan Bali -kaa ye 'yi. Bali lei 'saun nɛn yaa -nyran -kaa 'ji bε, -yεε 'wɪ zɪε -a -cin -tɔa -kaa 'ji.

⁶Bali -kaa ye 'yi, kɔɔ tɪ nɛn -kaa ya 'wɪ 'wɪdɪ 'lε 'pleble 'wɪ bε, ɛn Crizi -ka -kaa 'wɪ 'wɪdɪ 'drenɔn 'gυε -cee 'wεan. 'Wɪ zɪε e drε tɪ nɛn Bali -a 'pla 'e 'bɔ 'a bε -a man. ⁷Min -le 'wɪdɪ 'man -e 'e 'ka min tɪglɪ 'leji bε e ya 'pleble. 'Pian -te min nɛn e ci -yee min 'yi 'a bε, -nyrɛn 'bε e 'we 'man, -te e ya -kadɪ -a oo -e 'e 'fli -nɔn -yee 'wɪ 'ji. ⁸'Wɪ nɛn Bali -a drε bε, yaa -ci -kɔɔnman 'wein 'nan Bali -kaa ye 'yi 'kpa tɪglɪ. Kɔɔ Crizi -kaa 'leji -ka 'wɪ, te -kaa ya tian 'wɪ 'wɪdɪ 'drenɔn 'a Bali 'lε.

⁹Ɛn Zozi Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɪ bε -yee 'wεan nɛn 'bε nɛn 'gυε Bali -kaa 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lε. -Te Zozi Crizi 'wɪ zɪε -a drε, te -kaa ya tian 'wɪ 'wɪdɪ 'drenɔn 'a bε, 'bε nɛn Bali -kaa 'sia 'e 'lε min tɪglɪ 'a 'gυε, -mε 'wɪ nɛn e -taa -a drele -cεε? Maan ve 'cεε 'nan, yi nɛn Bali tin -tea 'tredanɔn da bε, Zozi -kaa 'sia Bali -le nyran -blɪdɪ wɪ -kpɔ. ¹⁰Ɛn 'nyian bε, te -kaa ya tian Bali 'nanmannɔn 'a bε, ɛn Bali -kaa yei 'sen 'e cin va -kaa 'vale 'waa 'e 'pɪ -le -kadɪ -a. -Te e 'wɪ zɪε -a drε te -kaa ya tian -a 'nanmannɔn 'a bε, 'bε nɛn -kaa drε -a beenun -a 'gυε, -mε 'wɪ nɛn e -taa -a drele -cεε? Maan ve 'cεε 'nan, -a -pɪ Zozi Crizi -le wluandɪ -kanɔn 'va bε, -yee 'wεan nɛn Bali -taa -kaa 'silε 'wɪ 'ji, -e 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪε 'e drε -cee vε -a. ¹¹'Pian -a pɛɛnɔn 'cεε dɪ. 'Bε 'bɔ nɛn 'gυε, -kaa san Zozi Crizi -kaa yei 'sen 'e cin va -kaa 'vale Bali -a. 'Wɪ zɪε -yee 'wεan ci 'nrandɪ -dan a -kaa 'lɔ Bali va zia.

Zozi Crizi 'bε min 'sia -kadɪ lɔ ɛn e 'belɪdɪ -nɔn -yre

¹²Min -tɔwɪ 'lε 'wɪ 'wɪdɪ 'nɛn yaa drε bε, -yεε -maan 'wɪ 'wɪdɪ 'dredɪ wɪ 'treda. Ɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'dredɪ zɪε, e -ta -kadɪ -a. Min 'bɔ 'tɔ nɛn Adan. 'Wɪ nɛn yaa drε bε, -yεε -maan min -tɔdɪ pɛɛnɔn 'wɪ 'wɪdɪ drε, ɛn -kadɪ 'pla o man. ¹³'Wɪ zɪε -yee -kɔɔnman 'nan, tɪ nɛn Bali 'ka tian -yee -pei -tɔ wɪ

-nɔnle Moizi lɛ dɛ, te blamin 'wɪ 'wlɪdɪ 'dra 'trɛda. 'Pian tɔ zɪɛ -a man bɛ, 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ 'ka Bali -le -pei sɾɛdɪ -a dɪ, kɔɔ te Bali 'ka tian -a -nɔnle Moizi lɛ dɪ. ¹⁴'Bɛ a zɪ, 'pian -e 'e 'sia Adan tɔ va -trɪlɪi -e 'e bɔ Moizi tɔ va bɛ, te minnun -kaaman. Minnun 'bɔ nɛn wa'a Bali wei -fɔlɛa 'o 'trɔɛn -sru 'le Adan -a drɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ dɛ, te o -kaaman.

E ya 'le 'an vɪ 'cɛɛ 'nan 'wɪ -mie -ji zia bɛ, Adan 'lee Crizi 'o cin 'sia. ¹⁵'Pian Adan -le 'wɪ 'wlɪdɪ 'nɛn yaa drɛ bɛ, -a 'nɛn 'wɪ 'ka 'le Bali -le 'yi 'nɛn e -ta -a 'trɛda bɛ -a 'nɛn 'wɪ -le 'wɪ 'zɔ dɪ. Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -kaa -tɔa 'nan, minnun pɛɛnɔn -kaaman Adan -le 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ -le 'wean. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, Bali -le 'yi drɛ minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a min -tɔwli 'le 'wean. Min zɪɛ Zozi Crizi nɛn. -A va nɛn Bali ciula ɛn e 'yɛɛ 'yi 'nɔn -cɛɛ 'e 'ciɪladɪ 'da. ¹⁶-Yɛɛ 'wean Bali -le 'yi 'nɛn e -ta -a 'trɛda bɛ, -a 'nɛn 'wɪ 'ka 'le Adan -le 'wɪ 'wlɪdɪ 'nɛn yaa drɛ bɛ -a 'nɛn 'wɪ -le 'wɪ 'zɔ dɪ. Kɔɔ Adan 'wɪ 'wlɪdɪ 'tɔ drɛ ɛn Bali tin -tɛ 'da. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ blamin -le 'wɪ 'wlɪdɪ 'a 'kaga, 'pian 'yi 'nɛn Bali -a drɛ blamin lɛ 'e 'tun 'bɛ, -yɛɛ -maan Bali min 'sɪala min tɪɪɪl 'a 'e 'lɛ.

¹⁷Maan ve 'nyian 'nan, min -tɔwli 'le 'wɪ 'wlɪdɪ 'nɛn yaa drɛ bɛ, -yɛɛ -maan -kadɪ 'pla blamin man. -Tɛ 'bɛ a zɪɛ, 'bɛ nɛn Bali 'yi drɛ -cɛɛ 'e 'ciɪla 'da ɛn e -kaa 'sia 'e 'lɛ min tɪɪɪl 'a 'gʊɛ, -mɛ 'wɪ nɛn e -taa -a drɛlɛ -cɛɛ? Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪ nɛn Zozi Crizi -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ e ya -cɛɛ vɛ -a.

¹⁸'Wɪ 'kpa nɛn! 'Wɪ 'wlɪdɪ 'tɔwli 'nɛn min -tɔ -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan ɛn min -tɔvɔ pɛɛnɔn a Bali -le tin -tɛdɪ min da wlu. ɛn 'nyian bɛ, 'wɪ tɪɪɪl 'tɔwli 'nɛn min -tɔ -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan Bali minnun pɛɛnɔn 'sia min tɪɪɪl 'a 'e 'lɛ ɛn e 'belɪdɪ -nɔn -wle. Crizi -le -kadɪ yɪba 'plan da bɛ -nyɾɛn. ¹⁹Min -tɔwli 'le Bali wei nɛn yaa -fɔla 'e 'trɔɛn -sru 'bɛ, -yɛɛ -maan ɛn min 'kaga drɛ 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛnɔn 'a. -A -tɔwli 'nɛn 'nyian, min -tɔwli 'le 'ta wɔladɪ Bali wei da bɛ, -yɛɛ -maan min 'kaga -kɔlaman drɛdɪ -a min tɪɪɪl 'a Bali 'lɛ.

²⁰ɛn -mɛ 'le 'wean nɛn Bali -ta -pei -tɔ wɪnɔn -a 'mɛn? E -ta -a 'nan -e blamin 'e -tɔ 'nan 'e ya -pei -tɔ wɪ 'kaga 'sɾɛzan -a. 'Pian fɛnan nɛn Bali -le -pei -tɔ wɪ cɪ 'e sɾɛdɪ 'kaga 'bɛ, -a fɛ 'bɔ 'nan nɛn Bali -le 'yi -ciɪla 'da 'nyian. ²¹Kɔɔ 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ 'bɛ -maan -kadɪ 'pla blamin man. ɛn Bali -le 'yi 'bɛ -maan Bali min 'sɪala 'e 'lɛ min tɪɪɪl 'a -e 'e 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ -a -nɔn -yɾɛ. 'Wɪ nɛn -kaa san Zozi Crizi -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan 'belɪdɪ zɪɛ e dra -cɛɛ vɛ -a.

'Wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ 'ka Zozizan 'sɔlɛ dɪ

6 ¹'Wɪ nɛn an 'sia -a vɪnan zɪɛ -a -ci nɛn 'nɔn? -A -ci nɛn 'nan Zozizan 'fo 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ man, 'dʊ -e Bali 'e 'yɛɛ 'yi 'nɔn -yɾɛ 'e 'ciɪladɪ 'da? ²-Cɛɛɛ, e 'ka zɪ 'fo 'dɪ. -Ka'a 'kɔlaman -e -kaa drɛ zɪ dɪ, kɔɔ -kaa ya 'le minnun nɛn o kaa 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ va zia bɛ -wee 'wɪ 'zɔ.

3-A -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, -kaa pēenōn nēn o -kaa -batize drē bē, -kaa drē Zozi Crizi nun -a -tūwli, ēn -kaa ka waa 'e cin va. 4-Yee "wēan -kaa -batize drēdī bē, e ya "le -cēē ka -kaa 'vale Zozi Crizi nun -a ēn o -kaa 'wū 'e cin va. E drē zīē 'nan -e -cēē ta wū -pē 'e 'kōn 'e -trē, "le zī -kaa 'tī Bali -le 'plēblē Zozi Crizi wluan -kanōn 'va ēn -yēē ta wū -pē drē 'e -trē bē -yēē 'wī 'zū.

5'Wī 'kpa nēn! -Kaa -batize drēdī bē, e ya "le -kaa drē Crizi nun -a min -tūwli "a -yēē -kadī -ji. -Yee "wēan Crizi -le wluandī -kanōn 'va bē, -kaa ya "nyian "le min -tūwli "le 'wī 'zū -kaa 'vale waa. 6-Kaa -tō 'nan, min nēn -kaa cī -a "nēn 'e tēdē bē, -yēē ka 'o 'vale Crizi -a! -Yee "wēan -cēē 'wī 'wliđī "drē 'kolē nēn -kaa da 'gūē -a -nan a 'e 'nyandī. E drē zīē 'nan -e 'wī 'wliđī "le 'plēblē 'e vūlē 'e 'kōn 'nyian -kaa da dī. 7Kōō min nēn e -ka bē, te 'wī 'wliđī "le 'plēblē 'ka "nyian "da dī.

8'Bē nēn 'gūē, -kaa ka -kaa 'vale Crizi -a. -Yee "wēan -kaa yi -tēra "da tūglī 'nan, Crizi -le 'beliđī bē, -kaa -taa "kōnlē 'nyian -a "nēn "blunōn 'a -kaa 'vale waa. 9Kōō -kaa -tōa 'nan, Crizi nēn e wluan -kanōn 'va bē, ya'a "nyian kaa dī. Ēn -ka -le 'plēblē 'ka "nyian "da dī. 10Crizi -ka 'e 'pa -a -tūwli ēn yaa drē 'lī "fo "le vē -a. 'Wī 'wliđī "le 'plēblē 'le 'ka "va 'zia. 'Pian 'bē nēn 'gūē -a yīē a "man, ēn Bali nēn yaa "sua.

11-A -tūwli "nēn 'e 'kōn 'cēē vē -a "nyian. 'Ka -tō 'nan, ka ya "le minnūn nēn o kaa, ēn 'wī 'wliđī "le 'plēblē 'le 'ka o va zia bē -wēē 'wī 'zū. 'Pian 'bē nēn 'gūē, ka drē min -tūwli "a 'ka 'vale Zozi Crizi -a, -yēē "wēan 'ka yīē a "man Bali -le vē -a, ēn kaa "sua.

12-Yee "wēan te 'ka 'wī "man -e 'wī 'wliđī "nēn 'e 'ka 'pla dī! -Yēē cī "le 'ta wuladī 'ka 'bō 'cī 'sō wūnūn -wliđī "da -le 'wī 'zū. 13Ēn "nyian bē, te 'ka 'man mennūn -nōn 'wī 'wliđī "drēdī lē -e 'o drē 'wī 'wliđī "le 'nyranman 'pa vē -a dī. 'Pian 'ka 'fī 'nōn Bali lē "le minnūn nēn o wluan -kanōn 'va ēn o yīē a "man "bē -wēē 'wī 'zū. Ēn 'ka 'man mennūn -nōn Bali lē, Bali -le 'wī "yi "drē vē -a. 14Maan vē 'cēē 'nan, 'wī 'wliđī "le 'plēblē 'ka "nyian kōan 'ka da dī. Kōō Bali -le "yi drē 'cēē vē -a, -pēi -le 'plēblē 'ka "nyian 'ka da dī.

'Wī "yi "drēdī Zozizan 'sō

15-Te maan 'vī 'nan, Zozinōn a Bali -le "yi 'wlu -le "wēan -pēi -le 'plēblē 'ka "nyian o da dīē, -a -cī nēn 'nan, -sī a 'e 'nōndī -wlē -e 'o 'fū 'wī 'wliđī "drēdī man? -Cējē, e 'ka zī "fo dī. 16Kaa -tōa 'ka 'bō -a 'nan, -te min wū "man 'nan 'e dra min -tū 'suzan 'a bē, e 'nyranman "paa 'e 'tazan zīē -yrē ēn e 'ta wula -a wēi da. Te e drē 'sīēn "le 'e 'tazan -le nōan -le 'wī 'zū. -A -tūwli "nēn "nyian 'cēē vē -a. -Te ka wū "man ēn 'wī 'wliđī 'ka 'pla bē, te ka drē "le 'wī 'wliđī "le nōan -le 'wī 'zū. 'Wī nēn e -taa "bōlē 'ka man -a 'le 'srannan "bē, -nyrēn -kadī -a. Ēn -te ka wū "man 'nan ka 'ta wula Bali wēi da bē, te ka drē "le Bali -le nōan -le 'wī 'zū. 'Wī nēn e -taa "drēlē 'cēē vē -a -a 'le 'srannan "bē, -nyrēn 'nan Bali 'ka "siala min tūglī 'a 'e 'le.

17-Kaa Bali muo "fɔ! Kɔɔ 'li 'e tɛdɛ bɛ, ka ya "le 'wɪ 'wɪdɪ "le nɔannun -le 'wɪ 'zʊ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn waa paa 'ka 'ji bɛ, ka wɪ "man 'ka 'ci 'fɪdaa 'a, ɛn ka ya 'ta wɔlanan 'da. 18'Wɪ 'wɪdɪ "le 'plɛblɛ 'ka 'nyian 'ka da dɪ. Ka drɛ "le Bali -le nɔannun -le 'wɪ 'zʊ 'nan -e 'ka 'wɪ "yi "drɛ.

19Ka ya blaminun -a, -yee "wean 'wɪnɪn nɛn blamin -a vɛ bɛ, -a da nɛn 'an 'ci nɔn ɛn an cɪ 'wɪnɪn 'gʊɛ -a vɪnan. 'Li 'e tɛdɛ bɛ, 'ka 'man mɛnnun -nɔn 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn e 'ka "le blamin 'e drɛ dɪɛ -a drɛdɪ lɛ, ɛn ka Bali -le -pei -tɔ wɪnɪn sɛ -pɛ "kaga 'ji. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, 'ka 'man mɛnnun bɛ, 'ka -nɔn Bali lɛ 'wɪ "yi "drɛ vɛ -a. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ 'bɛ -maan 'cee 'ta wɔ -pɛ -taa 'sɔlɛ Bali lɛ.

20Fɛ -le "wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, tʊ nɛn ka ya 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ lɔ "le nɔan -le 'wɪ 'zʊ bɛ, tɛ 'wɪ "yi "drɛdɪ "cɛɛ -kaa "paala dɪ. 21ɛn tʊ zɪɛ -a man bɛ -mɛ "nɛn kaa 'yɪ 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -ji? Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'bɛ nɛn 'gʊɛ, -tɛ ka ya 'ka 'ci "nɔnnan 'wɪ zɪɛ -a da bɛ, -a 'yra 'ka -tɛa 'sɪɛn. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan -a 'le 'srannan "nɛn -kadɪ -a.

22'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka 'ka "nyian 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ lɔ "le nɔan -le 'wɪ 'zʊ dɪ. Ka ya Bali 'sunan "le -yee nɔannun -le 'wɪ 'zʊ. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ 'bɛ -maan 'cee 'ta wɔ -pɛ -taa 'sɔlɛ Bali lɛ, ɛn -a 'le 'srannan "bɛ Bali 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan 'cɛɛ. 23'Wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -pan nɛn -kadɪ -a. 'Pian Bali -le "yi "nɛn yaa -nɔn -cɛɛ 'e "tun "bɛ, -nyrɛn 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a. Ka drɛ min -tʊwɪ "a 'ka 'vale Zozi Crizi -a, -yee "wean 'belidɪ zɪɛ e drɛ -cee vɛ -a.

-Pei -le 'plɛblɛ 'ka "nyian Zozinɔn da dɪ

7 1'An "bʊ Zozinɔn, ka -peinun -tɔa. ɛn kaa -tɔa 'nan, -tɛ min -ka bɛ, tɛ -pei -le 'plɛblɛ 'ka "nyian "da "dɪ. 2An -kɔlaman maan -kɔnnan lɪ 'padɪ 'lee -kɔnnɛn 'padɪ man. -Pei "e 'nan, lʊmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, -tɛ -a -sɾan yɪɛ a tian "man "bɛ, ya'a 'sia 'e 'sɾan zɪɛ -a wɪlɪ "li "fo "dɪ. 'Pian -pei -a -si -nɔn -yrɛ 'nan, -tɛ -a -sɾan -ka bɛ, e -kɔlaman -e 'e -kɔnnɛn pee 'pa. 3-Tɛ -a -sɾan yɪɛ a tian "man, ɛn e -kʊ -klɔnmɔn pee -va bɛ, tɛ e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ -kɔnnɛn -wɛɛdɪ -a. 'Pian -pei -a -si -nɔn -yrɛ 'nan, -tɛ -a -sɾan -ka bɛ, e -kɔlaman -kʊdɪ -a -klɔnmɔn pee -va, 'nan -e 'o cɪn 'pa. 'Wɪ zɪɛ e 'ka -kɔnnɛn -wɛɛdɪ -a "fo "dɪ.

4'An "bʊ Zozinɔn, 'wɪ 'tʊwɪ zɪɛ an -kɔlaman maan -kɔnnan 'ka man. Zozi Crizi -ka yɪba "plan da, ɛn ka drɛ min -tʊwɪ "a 'ka 'vale waa. E ya "le 'cee -kadɪ -le 'wɪ 'zʊ -pei -va zɪa. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, ka drɛ 'sɪɛn min nɛn e wɪuan -kanɔn 'va bɛ -yee vɛ -a. E drɛ zɪ 'nan -e -kaa Zozinɔn bɛ, -kaa Bali 'su 'wɪ "yi "drɛdɪ -a.

5'Li 'e tɛdɛ tɛ -ka'a tian drɛlɛ Zozi 'le vɛ -a dɪɛ, tɛ -kaa 'ta wɔla -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ "da. ɛn -pei 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'bɛ 'ta -tɔa -kaa man -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ 'wɪnɪn zɪɛ -a da ta wɔdɪ -a. -Yee "wean 'wɪnɪn nɛn -a 'le 'srannan "a -kadɪ -a

bē, -kaa drē. ⁶'Pian 'bē nēn 'gūē, -pei -le 'plēblē 'ka 'nyian -kaa da dī. -Kaa ya 'le min -kadī -le 'wī 'zū -pei -va zia. -Yēē 'wēan -kaa ya Bali 'sūnan -pē -trē -jī 'ta wuladī -a 'wī nēn Bali lei 'saun -a 'vē bē -a da. -Ka'a 'ta 'wula 'nyian -pei -tō wūnun da -e -kaa Bali 'sū 'le zī waa dra 'ē tēdē bē -yēē 'wī 'zū dī.

-Pei 'bē -maan blamin -a -tōa 'nan e ya 'wī 'wlidī "drezan -a

⁷-Te maan 'vī 'nan, -pei 'le 'plēblē 'bē 'ta -tōa -kaa man ēn -kaa 'wī 'wlidī 'dra bē, -a -cī nēn 'nan -pei a 'wī 'wlidī 'a? -Cējē, e 'ka zī 'fo 'dī. 'Pian -kaa -tōa 'nan, 'te -pei 'ka 'dīē, 'te fē nēn e cī 'wī 'wlidī 'a bē blamin 'ka -a tōa dī. Fē nēn maan 'vī zīē -yēē cī 'nan, blamin cī 'sō wūnun a -wlidī, -kaa -tōa zī, kōō -pei -a 'vī 'nan: «Te blamin 'bli 'ē bō fē nēn e 'ka -yēē vē -a dīē -a man dī.» ⁸'Wī nēn -pei -a 'vī zīē, -a 'bō nēn 'wī 'wlidī 'a 'sī, ēn e 'plēblē 'sia 'an da -a. -A -nan nēn an 'wī 'wlidī 'tō 'tūdō pēēnōn drēdī 'sia. Fē nēn maan 'vī zīē -yēē cī 'nan, tū nēn -pei 'ka 'dīē, 'wī 'wlidī 'ka 'plēblē 'sīlēa 'an da dī. ⁹Kōō 'ē tēdē bē, -pei -le 'plēblē 'ka 'an da dī. Tū zīē -a man bē te 'an 'man yra flu. 'Pian tū nēn -pei 'plēblē 'sīālā 'an da bē, zī e 'bō bē, -a -nan nēn 'wī 'wlidī 'plēblē 'sia 'an da, ¹⁰ēn an drē min -kadī -a Bali 'lē. 'Wī 'kpa nēn, Bali 'yēē -pei -tō wūnun -nōn min lē 'nan -e 'ē 'belidī yī. 'Pian -pei zīē yaan 'nōn -ka lē. ¹¹Fē nēn maan 'vē zīē -yēē cī 'nan, tū nēn -pei 'plēblē 'sia 'an da bē, -a -nan nēn 'wī 'wlidī 'plēblē 'sia 'an da 'nyian. Yaan sēē paa, 'nan 'an -pei -tō wūnun sēē ēn yaan -nōn -ka lē. ¹²'Pian -pei 'bō 'fo 'bē e ya Bali -lē vē -a. ēn -pei -tō wūnun pēēnōn bē, e ya 'saun Bali 'lē, e ya tīglī, ēn e ya 'kpa. ¹³Fē nēn e cī 'kpa bē, e -kōlaman e min -nōan 'ka lē? -Cējē, -pei 'cēē min -nōn -ka lē dī. 'Wī 'wlidī 'bē drē. -Pei nēn e cī 'kpa bē, yaa 'sī ēn 'yaan sēē paa 'a, 'nan -e 'yaan 'nōn -ka lē. 'Wūnun zīē -a drēdī 'bē -maan minnūn pēēnōn -yēē -wlidī 'cī 'yī.

¹⁴-Kaa -tōa 'nan, -pei -tō wūnun 'sī Bali va. 'Pian 'an 'bō 'gūē, blamin nēn 'maan, ēn an ya 'wī 'wlidī 'lō 'lē -yēē nōan -lē 'wī 'zū. ¹⁵'An drē wūnun 'ka 'sia 'an 'bō 'va dī. Kōō 'wī nēn an cī 'vālē 'an dra bē, ma'an 'bē dra dī. 'Pian 'wī nēn -a drēdī 'wī 'naan 'an man bē, -a 'bō nēn maan dra. ¹⁶'Wī zīē -yēē -kōōnman 'nan, an Bali -lē -pei -tō wūnun 'sīālā 'wī 'yī 'a. Kōō an 'ka 'vālē 'an 'wī 'wlidī 'nēn maan dra zīē -a dra dī. ¹⁷'Mēn 'cēē 'wī 'wlidī 'bō zīē -a dra 'an yīē man dī. 'Pian 'wī 'wlidī 'bō nēn an drē -yrō 'lē nōan -lē 'wī 'zū bē -yēē 'ta -tōa 'an man, ēn maan dra.

¹⁸Maan -tōa 'nan, 'an 'bō blamin 'gūē, 'wī 'yī 'drēdī 'ka 'an nyēn va dī. Kōō an ya 'vālē 'an 'wī 'yī 'dra, 'pian 'an 'pē 'ka 'sōa -a drēdī -a dī. ¹⁹'Wī 'yī 'nēn -a -cīn cī 'an 'jī 'lē 'an drē bē, ma'an 'bē 'dra dī, 'pian 'wī 'wlidī 'nēn an 'ka 'vālē 'an dra dīē -a 'bō nēn maan dra. ²⁰ēn -te an 'wī zīē -a dra bē, yaa -kōōnman 'nan, 'mēn 'cēē dra 'an yīē man dī. 'Pian 'wī 'wlidī 'bō nēn an drē -yrō 'lē nōan -lē 'wī 'zū bē -yēē 'ta -tōa 'an man, ēn maan dra.

²¹'Wūnun 'bō nēn maan dra zīē, -yēē -maan maan -tōa 'nan, 'wī 'yī 'cīn a 'an 'jī 'nan 'an drē, 'pian mēēn 'tūē -e 'an 'wī 'wlidī 'drē. ²²'Mēn cī 'nrōndī

va bɛ, an Bali -le -pei -tɔ winun 'siala 'wɪ tɪɣlɪ 'a 'le 'an 'ta wɪla 'da.
 23 'Pian 'an drɛ winun -ko -si pee da zia. -Si pee zɪɛ e ya -si nɛn e 'ka 'vale
 Bali -le -pei 'e 'kɔn dɪɛ -a. 'Ta wɪladɪ -si zɪɛ -a da bɛ, -yɛɛ 'an drɛ 'wɪ 'wɪdɪ
 'lɔ 'le -yee nɔan -le 'wɪ 'zɪ. ɛn an 'wɪ 'wɪdɪ 'dra.

24 'Wɪ -dan 'bɛ 'bɔ 'an man. -Tɪ nɛn maan ye -e 'yaan 'sɪ 'wɪ zɪɛ -yɔɔ? ɛn
 -tɪɛ 'an 'sia -ka -lɔ? 25 An -ciala Zozi Crizi -va -e 'an -kaa 'tɪ Bali muo 'fɔ,
 kɔɔ -yɛɛ 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

Maan 'le -scanla -a vɪdɪ -a 'nan, 'mɛn ci 'nrɔndɪ va bɛ, an drɛ Bali -le
 -pei -lɔ 'le -yee nɔan -le 'wɪ 'zɪ. 'Pian 'an drɛ winun va bɛ, an ya 'wɪ 'wɪdɪ
 'lɔ 'le -yee nɔan -le 'wɪ 'zɪ.

Bali lei 'saun 'bɛ Zozizan 'paala

8 1 'Bɛ nɛn 'gɪɛ, minnɪn nɛn o drɛ Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ, Bali -le tin
 -tɛdɪ o da 'si o man. 2 Kɔɔ Bali lei 'saun 'bɛ o 'paala. -Yee 'wean
 'belɪdɪ 'kpa drɛ -wee vɛ -a, ɛn o drɛ min -tɔwɪ 'a o 'vale Zozi Crizi -a. 'Wɪ
 zɪɛ -yee 'wean o 'sɪ 'wɪ 'wɪdɪ 'le 'plɛblɛ 'lɔ, ɛn -ka -le 'plɛblɛ 'ka 'nyian o
 da dɪ.

3 -Kaa ya blaminɪn -a -le 'wean bɛ, Bali -le -pei 'ka -kɔlale 'wɪ 'wɪdɪ 'le
 'plɛblɛ 'sɪdɪ -a -kaa da dɪ. 'Pian Bali -a drɛ. 'E 'pɪ 'pa 'sia 'trɛda 'le blamin
 -le 'wɪ 'zɪ. ɛn e tin -tɛ 'da blaminɪn -le 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ man. E -ka 'wɪ
 zɪɛ -a -ji. 4 Bali 'wɪ zɪɛ -a drɛ 'nan -e 'wɪ nɛn -pei -a 'vɪ bɛ 'e drɛ -cee vɛ -a.
 'Wɪ zɪɛ -nyɛn 'nan, -kaa -kɔan 'min tɪɣlɪ 'a Bali 'lɛ. E ya -kaa nɛn -ka'a 'ta
 'wɪla -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ winun da dɪ, 'pian -kaa 'ta wɪla 'wɪ nɛn Bali lei 'saun
 -a vɛ bɛ -a da bɛ -cee vɛ -a.

5 Fɛ nɛn maan vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, minnɪn nɛn o 'ta wɪla 'o 'bɔ 'ci 'sɔ
 winun da bɛ, o 'bɔ 'ci 'sɔ winun nɛn waa -weɛman. 'Pian minnɪn nɛn Bali
 lei 'saun 'bɛ o 'paala bɛ, 'wɪ nɛn e 'sia Bali lei 'saun 'va bɛ, -a 'bɔ nɛn waa
 -weɛman 'nan 'o dra. 6 Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'ta wɪladɪ min 'bɔ 'ci 'sɔ winun
 da bɛ, -a 'le 'srannan 'nɛn -kadɪ -a. 'Pian min nɛn yaa -weɛman 'nan, 'e 'ta
 wɪla 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a vɛ bɛ -a da bɛ, 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e
 ya -yee vɛ -a. ɛn -fɪdɪ -trɔɔ a -yee vɛ -a. 7 Min nɛn e 'ta wɪla 'e 'bɔ 'ci 'sɔ
 winun da bɛ, e ya Bali 'nanmanzan 'a. Kɔɔ ya'a 'ta 'wɪla Bali -le -peɪnɪn
 da dɪ. ɛn 'wɪ 'kpa, -a san 'ka 'kɔlaman -a drɛdɪ -a 'fo 'dɪ. 8 -Yee 'wean
 minnɪn nɛn o 'bɔ 'ci 'sɔ winun 'bɛ o 'paala bɛ, wa'a 'kɔlaman -e 'o 'sɔ Bali
 lɛ 'fo 'dɪ.

9 'Cee vɛ bɛ, 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ winun 'cɛɛ 'ka 'paala 'nyian dɪ, 'pian Bali lei
 'saun nɛn. -Tɛ e ya 'wɪ 'kpa -a 'nan Bali lei 'saun a 'ka 'lɔ bɛ, -a -nan nɛn
 e 'ka 'paala. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min nɛn Crizi lei 'saun 'ka -yɔɔ 'dɪɛ, tɛ -a
 san 'ka Crizi -le vɛ -a dɪ. 10 'Pian 'cee vɛ bɛ, 'ka 'vale Crizi -a ka drɛ 'le min
 -tɔwɪ 'le 'wɪ 'zɪ. 'Bɛ nɛn 'gɪɛ, 'ka pɔ -le -kɔndɪ 'le 'srannan 'nɛn -kadɪ -a,
 ka 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'le 'wean. 'Pian Bali 'ka drɛ min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ, -yee 'wean
 Bali lei 'saun 'belɪdɪ -nɔn 'cɛɛ. 11 Bali 'bɛ Zozi Crizi wɪuan -kanɔn 'va. -Yee

"wean kaa nen Bali lei 'saun a 'ka 'lɔ be, Bali 'bɔ 'belidɪ -nɔan 'ka po nen e -taa 'kalɛ be -yrɛ. Kɔɔ ka dre 'le min -tɔwli 'le 'wɪ 'zʊ 'ka 'vale Bali lei 'saun 'a.

¹²An "bʊi Zozinɔn, 'wɪ nen Bali lei 'saun -a ve -cɛɛ be, -a da nen -kaa 'ta wula. -Yɛɛ cɪ -kaa da 'le fiɛn -le 'wɪ 'zʊ. 'Pian wa'a vɪlɛ 'nan -kaa 'ta wula -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ winun da dɪ. ¹³Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan, -te ka 'ta wula 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ winun da be, -a 'le 'srannan 'nen -kadɪ -a. 'Pian -te ka Bali lei 'saun 'tʊ ɛn e 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ winun yi -ka be, 'belidɪ dra 'cee vɛ -a.

¹⁴Minnun pɛɛnɔn nen Bali lei 'saun o 'paala be, o ya Bali -le 'nennun -a. ¹⁵Lei nen Bali -a -nɔn 'cɛɛ be, -a -ci 'cɛɛ 'nan, ka ya Bali -le nɔannun nen o "klanman Bali lɔ be waa dɪ. 'Pian -a -ci nen 'nan, ka dre Bali -le 'nennun -a. -Yee "wean nen -kaa -kɔlaman Bali laabudɪ -a -kaa 'tɪ -baba. ¹⁶Bali lei 'saun 'bɔ 'be -cin -tɔa -kaa 'ji 'nan, 'wɪ 'kpa, -kaa ya Bali -le 'nennun -a. ¹⁷-Yee "wean -te -kaa ya Bali -le 'nennun -a be, "yinun nen Bali -tɔ 'da 'nan 'e dra 'yee minnun le be, -kaa blunan a 'va. -Kaa blunan a 'va -kaa 'vale Crizi -a. Kɔɔ 'be nen 'gʊɛ, -te -kaa ya -kaa yra yunan Crizi -le "wean be, e dra 'wɪ 'kpa -a -e Bali 'e 'tɔ -dan -nɔn -cɛɛ -kaa 'vale Crizi -a tʊ -fɔla 'da 'ji.

Zozinɔn -taa "drele Bali -le -dan "nen "blunɔn 'a

¹⁸Maan -tɔa 'nan, Bali -le -dan nen -kaa -taa "drele -a "nen "blunɔn 'a be, e "mlɪan yra yɪdɪ nun pɛɛnɔn nen -kaa man tʊ 'gʊɛ -a -ji be -a da. ¹⁹'Wɪ 'kpa, Bali -le -dan zɪɛ e -taa "drele Bali -le 'nennun -le vɛ -a tʊ -fɔla 'da 'ji. -Yee "wean Bali -pɛ dre fɛnʊn pɛɛnɔn 'ci 'kla "tra yi zɪɛ -a -pendɪ -a dɪ. ²⁰Kɔɔ Bali -pɛ dre fɛnʊn zɪɛ o ya -nan 'e "tʊn, ɛn yi -tʊ bɔa "be -e o -nan 'e 'nyan. Bali -pɛ dre fɛnʊn 'bɔ "cɛɛ wɛɛ 'nan 'e dre zɪ dɪ, Bali 'bɔ 'be 'vɪ 'nan 'e dre zɪ. 'Pian Bali 'tɔ 'da 'nan, ²¹yi -tʊ bɔa "be, -ka -le 'plɛblɛ zɪɛ e "sia o da. Tʊ zɪɛ -a man be 'belidɪ nen Bali -le 'nennun -le vɛ -a be, e -kɔan -wee vɛ -a "nyian.

²²-Kaa -tɔa 'nan, Bali -pɛ dre fɛnʊn pɛɛnɔn be, o "koe 'a -nyannan, ɛn o ya -trunna "le lɪmɔn nen e -fɔ -srʊnan be -yee 'wɪ 'zʊ.

²³'Pian Bali -pɛ dre fɛnʊn 'bɔ 'saza "cɛɛ dɪ, -kaa 'bɔ 'nyian -kaa nen Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ fɛ 'tɛdɛ -a be, -kaa ya -trunna -kaa 'ji. -Kaa ya yi nen Bali -kaa dra 'yee 'nennun -a 'e 'va nun be -a -pennan. Tʊ zɪɛ -a man be, -ka -le 'plɛblɛ 'ka 'kɔan 'nyian -kaa da dɪ.

²⁴'Be nen 'gʊɛ -kaa 'bli a "da 'nan, -kaa ya -kaa 'sidɪ 'wɪ 'ji, 'pian -a -ci 'ka tɪan 'e bɔladɪ 'wein dɪ. Kɔɔ -te fɛ nen min 'bli -a -yrɛ 'nan yaa 'yɪ be, wa'a 'nyian -a ve 'nan -a 'bli -a -yrɛ "dɪ. Fɛ nen min -a ye 'e yɪɛ 'a be ya'a 'kɔlaman -e 'e vɪ 'nan 'e 'bli a -yrɛ "dɪ. ²⁵'Pian -cee vɛ be, fɛ nen -ka'a ye tɪan -kaa yɪɛ -a dɪɛ, -a lɛ nen -kaa 'bli a, ɛn -kaa 'man a 'e -srandɪ -a man -pendɪ -a.

²⁶Bali lei 'saun 'be -tɔa -kaa 'wlu 'wɪ zɪɛ -a dredɪ -a. -Kaa "koe 'ka -kaa da dɪ, ɛn zɪ kɔ -kaa 'wɪ tin 'ba Bali lɛ be, -ka'a tɔa dɪ. -Yee "wean nen Bali

lei 'saun 'bɔ 'bɛ -tɔa -kaa 'wlu -e 'wɪ nɛn blamin 'ka 'kɔlaman -a vɪdɪ -a dɪe 'e vɪ Bali lɛ. ²⁷En Bali 'bɔ nɛn e min ci wɪ -tɔa "bɛ, 'wɪ nɛn Bali lei 'saun ci 'vale 'e ve bɛ, yaa -ci maan. Kɔɔ minnun nɛn o ci Bali -le vɛ -a bɛ, o lɛ nɛn Bali lei 'saun Bali tru "baa "lɛ zɪ Bali ci "va "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

²⁸-Kaa -tɔa 'nan, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e bɔa Zozinɔn man bɛ, Bali -a dra -e 'e 'kɔn -wee 'wɪ 'yi "a. Kɔɔ o Bali ye 'yi, ɛn e o laabu "lɛ zɪ e ci -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ²⁹Minnun nɛn Bali o 'si "va 'e 'cɛn bɛ, e o 'plɔ 'e 'cɛn 'nan, o -taa 'dreɛ "lɛ 'e 'pɪ -le 'wɪ 'zʊ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e -a 'pɪ 'e 'kɔn "bɪunun "kaga zɪɛ o yei 'nɛn flin -a. ³⁰Minnun nɛn Bali o 'plɔ 'e 'cɛn bɛ, e o laabu. ɛn o 'bɔ nɛn e o laabu bɛ, e o drɛ min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ. ɛn o 'bɔ nɛn e o drɛ min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ bɛ, e 'tɔ -dan nɔn -wɛɛ.

Bali -le blamin yɪdɪ "yi "bɛ -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ

³¹'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ e ya "lɛ 'e -kaa "koe "tɔ -kaa da. Kɔɔ -te Bali a -kaa va zɪa bɛ, min 'e 'ci "paa -kaa man, 'pian ya'a -kɔlaman 'wɪ 'tʊ drɛdɪ -a -cɛɛ "fo "dɪ. ³²Bali 'ka 'e 'pɪ 'tʊɛɛ 'e 'tun "dɪ, yaa -nɔn 'sraga bʊvɛ -a -kaa pɛɛnɔn man. -Yee "wean e 'wɪ 'yi pɛɛnɔn dra -cɛɛ -kaa 'vale -a -pɪ -a. ³³Minnun nɛn Bali o 'si "va 'nan 'o 'kɔn 'yee vɛ -a bɛ, min -tʊ 'ka 'kɔlaman 'wɪ 'tɔdɪ -a o man dɪ. Kɔɔ Bali o drɛ min tɪɣlɪ 'a 'e 'lɛ. ³⁴'Wɪ 'kpa nɛn, min -tʊ 'ka 'kɔlaman tin -tɛdɪ -a o da dɪ. Kɔɔ Zozi Crizi -ka -wee "wean. ɛn "nyian bɛ, e wluan -kanɔn 'va, ɛn e ya Bali -pɛ "yi "da 'nan te e Bali tru "baa -kaa Zozinɔn 'lɛ 'wɪ man.

³⁵Crizi -le -kaa yɪdɪ "yi zɪɛ, -mɛ 'bɛ -kɔlaman -kaa 'sɪdɪ -a -a -sru? -Te e ya yɾa yɪdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya "klandɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya 'tɛ 'padɪ min da -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya dra -tɛdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya 'yalɛ -tɛdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya 'wɪ bɔdɪ min man -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya -kadɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ³⁶'Wɪnun zɪɛ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«Kʊ drɛ 'yie vɛ -a -le "wean
tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn man bɛ,
'kʊ 'ta a 'e "fluladɪ -ka lɛ.

ɛn minnun 'kʊ "sɪalɔ 'blanun nɛn o ya -tɛvɛ -a bɛ waa.»

³⁷'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a -ji bɛ, maan ve 'cɛɛ 'nan, -kaa wulo bɔalɔ "va. Bali nɛn e -kaa 'yɪ "yi "bɛ, -yɛɛ dra -e -kaa wulo 'e bɔlɔ "va. ³⁸Maan -tɔa 'kpa tɪɣlɪ 'nan, fɛ -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -yee yɪdɪ "yi -sru "dɪ. -Te e ya -kadɪ -a oo, ɛn -te e ya 'belɪdɪ -a oo, -a -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ. -Te e ya Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ waa oo, ɛn -te e ya lei -wɪlɪdɪnun -a oo, -a -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ. -Te e ya tʊ 'gʊvɛ -a -ji fɛnun -a oo, ɛn te e ya tʊ nɛn e -taa "bɛ -a -ji fɛnun -a oo, -a -tʊ 'ka

'kolaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ. -Te e ya fɛnɛn nɛn o min "paala bɛ waa oo, -a -tʊ 'ka 'kolaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ. ³⁹O 'kɔn laji oo, ɛn 'o 'kɔn 'trɛda oo, wa'a 'kolaman -e 'o -kaa 'si -a -sru "dɪ. 'Wɪ 'kpa nɛn, Bali -pɛ drɛ fɛ -tʊ 'ka 'kolaman -e 'e -kaa 'si Bali -lɛ blamin yɪdɪ "yi -sru "dɪ. Yɪdɪ "yi zɪɛ Bali ciɪla -kaa san Zozi Crizi -va ɛn yaa -ci kɔɔn -cɛɛ.

Izrael 'nɔn -mienun Bali -lɛ "yi "fɔla 'o "trɔɛn -sru

9 ¹'Wɪ nɛn an "ta -a vɛ 'gʊɛ, Crizi -a -tɔa 'nan 'wɪ tɪɪɪ nɛn. 'Wlu "cɛɛ maan -sɛan "dɪ. Bali lɛi 'saun -a -tɔa 'nyian 'nan 'wɪ 'kpa nɛn, ɛn 'mɛn 'ci 'nrɔndɪ 'ka tin tɛa 'an da "fo "dɪ. ²-Te 'an 'ci nrɔn 'an "bʊ Izrael 'nɔn da bɛ, an 'ta dra -trɔdrɔ, ɛn 'wɪ 'naan 'an man. ³-Yɛɛ "wɛan "tɛ 'mɛn 'sɪdɪ Crizi man -kolaman paan -a drɛdɪ -a -e 'an "bʊ Izrael 'nɔn 'o 'si 'wɪ 'ji bɛ, "tɛ maan wɛɛ 'nan Bali 'e 'an 'si Crizi man -kɔɔbli.

⁴'Ka 'ci 'nrɔn 'wɪ nɛn Bali -a drɛ Izrael 'nɔn lɛ bɛ -a da! Bali o drɛ 'yɛɛ 'nɛnnun -a. ɛn e 'tɔ -dan nɔn -wɛɛ. ɛn e -tɔ 'e wɛi da -wɛɛ 'nan, -si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ -wɛɛ -e 'o -pli 'e man. ɛn e 'yɛɛ -pɛi -tɔ wɪnɛn -nɔn -wɛɛ. ɛn zɪ kɔ 'wɛɛ 'pan bɛ, yaa 'vɪ -wɛɛ. ɛn e -tɔ 'e wɛi da -wɛɛ 'nan, 'e o 'sia 'wɪ 'ji. ⁵ɛn o tranun nɛn 'li bɛ, -wɛɛ cɪ Bali -lɛ min -dandannun -a. ɛn 'nyian bɛ Crizi nɛn min 'sɪzan 'wɪ 'ji -a bɛ, o va nɛn waa -ya blamin -a. Bali nɛn e ya fɛ pɛɛnɔn da bɛ, 'tɔ -dan 'e 'kɔn -yɛɛ vɛ -a 'wɪ nɛn yaa drɛ zɪɛ -a man 'li 'trɪlii. Amen!

-Tɪnɛn 'bɛ cɪ Bali -lɛ minnɛn tɪɪɪ 'a?

⁶'Wɪ nɛn Bali -tɔ "da Izrael 'nɔn lɛ zɪɛ -a "nɛn "fʊ 'e "tʊn? -Cɛjɛ -a "nɛn 'ka 'fo 'e "tʊn "dɪ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Izrael 'nɔn pɛɛnɔn "cɛɛ cɪ Bali -lɛ minnɛn -a dɪ. ⁷O ya Abraam kludanɔn 'a. 'Bɛ a zɪ, 'pɪan o pɛɛnɔn "cɛɛ cɪ Abraam -lɛ 'nɛnnun nɛn Bali -a 'vɪ bɛ waa dɪ. Kɔɔ Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan: «I 'pɪ Izak 'bɛ -taa 'i kludanɔn 'yale.» ⁸'Wɪ zɪɛ yaa -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, 'nɛnnun nɛn Abraam o -ya 'e 'pɔn -ji bɛ, o pɛɛnɔn "cɛɛ cɪ Bali -lɛ 'nɛnnun -a dɪ. 'Pɪan 'nɛnnun nɛn e o -ya 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da bɛ, -wɛɛ cɪ 'o 'nrɔndɪ 'lɛ Abraam kludanɔn 'lɛ 'wɪ 'zʊ. ⁹Kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Abraam lɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ. E 'nan: «Lɛ pɛɛ, tʊ 'bɔ 'lɛin 'gʊɛ -a man bɛ, 'mɛn vɪnan 'an 'ta bɛ, tɛ 'i nan Sara 'nɛn 'klɔnmɔn -ya.»

¹⁰ɛn 'nyian bɛ, 'wɪ nɛn e drɛ Rebeka -lɛ vɛ -a bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn "da. 'O 'vale 'kʊ tra Izak -a 'o 'pɔn 'si. ¹¹⁻¹²Tʊ nɛn tɛ wa'a tɪan 'nɛnnun 'bɔ yɪa yɪlɛ dɪɛ, ɛn Bali -a 'vɪ Rebeka lɛ 'nan: «'Nɛn cɛjɛ 'bɛ -taa "drɛlɛ 'e -suannɛn 'suzan 'a.» Tʊ nɛn Bali 'wɪ zɪɛ -a vɛ Rebeka lɛ bɛ, tɛ 'nɛnnun 'bɔ 'ka tɪan 'wɪ 'wɪdɪ "tʊwɪlɪ "drɛlɛ dɪ, ɛn wa'a tɪan 'wɪ "yi "tʊwɪlɪ "drɛlɛ dɪ. 'Wɪ zɪɛ yaa -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, Bali 'ka min sia "va 'yɛɛ vɛ -a 'e drɛ wɪnɛn man dɪ. 'Pɪan Bali min 'sia "va "lɛ zɪ e cɪ "va "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹³'Wɪ 'kpa nɛn, 'wɪ zɪɛ -yɛɛ dra. Kɔɔ e ya 'crɛn -tɛdɪ 'nan: «An Zago 'yɪ "yi, ɛn an 'nan Ezo man.»

¹⁴'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan zɪɛ, -a -ci nɛn 'nan Bali 'ka 'wɪ 'dra 'e 'nɔan da dʊʊ? -Cɛjɛ, -nɛjɛ dɪ. ¹⁵'Pɪan 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Moizi lɛ bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn "da "tʊ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan:

«Min nen an cɪ "vale 'an nyrinda "sia bɛ,
 -a san nen maan nyrinda "sia.
 ɛn min nen an cɪ "vale 'an "paa "va "bɛ,
 -a san va nen an "paa.»

16-Yee "wean Bali -le min nyrinda 'sidɪ 'lee -yee 'padɪ min va bɛ, ya'a 'sia min 'bɔ 'va dɪ. ɛn e 'ka 'nan min -a -wɛɛman 'e 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a dɪ. 'Pian e 'sia Bali 'bɔ nen min nyrinda -sɛan "da "bɛ -a va.

17-ɛn "nyian bɛ, 'ka 'ci "nrɔn 'wɪ nen Bali -a 'vɪ Ezipti mingɔnnɛn nen waa laabo Faraɔn bɛ -yre "bɛ -a da. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Mein drɛ mingɔnnɛn -a,
 'nan 'yie "wean
 -e minnɪn 'o 'mɛn 'plɛblɛ 'ci yɪ,
 -e 'waan 'tɔ fuilaman
 'trɛda 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji.»

18-Wɪnɪn zɪɛ -wɛɛ -kɔɔnnɪn 'nan, min nen Bali -a "vale 'e nyrinda "sia bɛ, -a san nen yaa nyrinda "sia. ɛn min nen Bali -a "vale 'e 'bli da -tɔa 'plɛblɛ -e 'e vɪlɛ 'e 'wɪ 'ci man dɪɛ, -a san lɛ nen yaa dra.

19-A -mienan blamin -kɔlaman -a laabɔdɪ -a 'nan: «-Te 'bɛ -a zɪɛ, -mɛ "le "wean nen Bali 'wɪ "nen -kɔɔnnɪn min lɛ "mɛn? Kɔɔ min -tɔ 'ka 'kɔlaman -sa -fɔdɪ -a Bali 'nɛan dɪ.» 20-E ya "le 'an laabɔ 'nan: «-Tɪ nen blamin -a, ɛn e -sa -fɔa Bali 'nɛan?» Kɔɔ blamin a Bali -pɛ drɛ fɛ "tun "a. ɛn -pɛ drɛ fɛ 'ka 'kɔlaman -e 'e 'wɪ 'tɔ 'e drɛzan man dɪ. 21-Kaa -tɔa 'wein 'nan, -pɔ nen -pɔ -tɔzan cɪ "vale 'e -tɔa "bɛ, -a 'bɔ nen yaa -tɔa. Yaa -mie -tɔa "bɛ, wɛɛ bɔala 'ji min "fli yaa cin yɪnan, ɛn yaa -mie -tɔa "bɛ, 'o ya fɛnɪn trɛ -ji vɛ -a. Zɪ blamin cɪ Bali lɔ zɪɛ.

22-Yee "wean, -tɛ Bali a "va 'nan 'e 'yee nyran -blɪdɪ -ci -kɔɔnnɪn -e minnɪn 'o 'yee 'plɛblɛ 'ci yɪ bɛ, -a -nɔan da nen. 'Pian minnɪn 'bɔ nen o cɪ paan "le 'nan Bali 'e nyran -blɪ o va -e 'e o -nan -nyan zɪɛ, Bali 'e 'man -sran o va. 23-Bali 'wɪ zɪɛ -a drɛ min pɛɛnɪn nen e ya "vale 'e o nyrinda "sia bɛ -wɛɛ "wean. Minnɪn zɪɛ e 'o 'si "va 'e 'cɛn 'nan -e 'o 'yee -dan ci yɪ.

24-Kaa 'bɔ Zozinɔn nen, ɛn -kaa ya 'lɛglɔn 'tɔdɔ -ji 'nɔn 'a. Bali 'ka min laabulɛ Zuɪf 'nɔn 'saza 'va dɪ. 25-'Wɪ zɪɛ Bali 'lewei vɪzan -tɔ a 'li waa laabo Oze, yaa 'vɪ -a -nan 'mɔn. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Minnɪn nen o 'ka 'e 'cɛn 'mɛn minnɪn -a dɪɛ,
 an -taa "o laabulɛ 'mɛn minnɪn.
 ɛn 'lɛglɔn nen
 ma'an yulɛ "yɪ 'e 'cɛn dɪɛ,
 an -taa -a laabulɛ 'an 'ci 'sɔ 'lɛglɔn.

26-ɛn "nyian bɛ, minnɪn nen
 maan 'vɪ -wɛɛ 'nan,
 ka 'ka 'mɛn minnɪn -a dɪɛ,
 'o 'tɔ -taa "kɔnɛ Bali nen

-a yiε -a "man "bε,
-yee 'nennun.»

27'Pian Izrael 'nɔn 'bɔ 'le vε -a bε, Bali 'lewei vɪzan -tu nɛn 'li waa laabo
Ezai bε e 'wɪ 'tʊ 'vɪ -a -nan 'mɔn. Kɔɔ yaa cɾɛn -tε Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«-Te Izrael 'nɔn a "kaga
'le 'nan jemie man nyɾɛn -le 'wɪ 'zʊ oo,
o va min 'nɛn
"wɛnnɛn "cɛ 'nɛn
Bali -a "sia 'wɪ 'ji.

28 'Wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ 'nan
'e dra 'trɛda bε,
yaa 'le sɔɔman "fo,
ɛn yaa dra tada.»

29 ɛn Ezai -a 'vɪ "nyian 'e 'cɛn 'nan:

«"Te 'e 'kɔn 'nan
'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali 'ka -kaa klu "wɛnnɛn 'tʊtlɛ 'trɛda dɪɛ,
"te -kaa -nan -nyan "le 'fla nɛn
waa laabo Sɔdɔm bε -yee 'wɪ 'zʊ,
ɛn "te -kaa -nan -nyan "le 'fla nɛn
waa laabo Gomɔr bε -yee 'wɪ 'zʊ.»

Yi -teradɪ Zozi Crizi da man nɛn Bali min "siala 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a

30 'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan zɪɛ, -a 'le 'srannan "nɛn 'nɔn? -Nyɾɛn 'nan,
minnɛn nɛn o 'ka Izrael 'nɔn 'a dɪ, ɛn o 'ka -a -wɛɛnan 'nan, 'o -kɔan "min
tɪglɪ 'a Bali 'lɛ dɪɛ, Bali o "siala min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ -wee yi -teradɪ 'e da man.

31 'Pian Izrael 'nɔn 'bɔ nɛn waa wɛɛ 'kpa tɪglɪ 'nan, 'ta wɪladɪ -pei -tɔ
wɪnɛn da 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a nɛn 'o -kɔan "min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ bε, wa'a bɔlɛ
-ji dɪ. 32-Mɛ "le "wɛan nɛn Izrael 'nɔn 'ka bɔlɛ -ji dɪ? Fɛ -le "wɛan nɛn wa'a
bɔlɛ -ji dɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, -wee -kɔndɪ "min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ bε, wa'a -wɛɛlɛ
'nan 'e 'si 'wee yi -teradɪ Bali da va dɪ. 'Pian waa wɛɛ 'nan, 'o -kɔan "min
tɪglɪ 'a Bali 'lɛ 'ta wɪladɪ -pei -tɔ wɪnɛn da 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a. -Yee "wɛan o
srɔɛn -wi -kɔlɛ nɛn e min -tiala bε -a man. -Kɔlɛ zɪɛ Crizi nɛn. 33 'Wɪ zɪɛ e
ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'nan:

«Bali "e 'nan,
an -kɔlɛ -tʊ 'pla Zeruzalɛm.
-Kɔlɛ zɪɛ minnɛn srɔɛn -wia "man,
ɛn e minnɛn -tiala.
Min oo min nɛn
e yi -tɛra -kɔlɛ zɪɛ -a da bε,
-a -pɛ 'ka 'sɛanla 'e "tun "dɪ.»

10 1 'An "bʊt Zozinɔn, 'an 'nanman wɪ a -tʊwli, ɛn 'wɪ nɛn maan laabo
Bali lɔ Zuif 'nɔn 'le vε -a bε e ya -tʊwli. 'Wɪ zɪɛ -nyɾɛn 'nan Bali

'e Zuif 'nɔn 'si 'wɪ 'ji. ²'Wɪ 'kpa, maan ve o man 'nan, o ya 'o kɔaladı Bali man 'kpa tıglı. 'Pian wa'a 'wɪ 'tɔdɪ paa 'va 'dɪ. ³Kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a dre 'nan -e 'e blamin 'sia min tıglı 'a 'e 'lɛ bɛ, wɛɛ -fɔla 'o 'trɔɛn -sru. 'Wɪ zɪɛ wa'a -ci maan 'fo 'dɪ, ɛn waa -wɛɛman tian 'nan 'o dra 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a -e 'o -kɔn min tıglı 'a Bali 'lɛ. ⁴'Pian -kaa -tɔa 'nan, 'ta wuladı -pei -tɔ wɪnun da -e Bali 'e min 'sia min tıglı 'a 'e 'lɛ bɛ, Crizi -a yi -ka. E Bali -le -pei -tɔ wɪnun 'lɛ sɔɔ, -yee 'wɛan 'bɛ nɛn 'gʊɛ, yi -tɛradı Crizi 'bɔ da man nɛn Bali min 'siala 'e 'lɛ min tıglı 'a.

⁵'Wɪ nɛn Moizi -a 'vɪ bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn 'da 'tʊ! 'Ta wuladı -pei -tɔ wɪnun da -e Bali 'e min 'sia min tıglı 'a 'e 'lɛ bɛ, Moizi -a 'wɪ cren -tɛ. Yaa cren -tɛ 'nan:

«Min nɛn e 'ta 'wula -pei -tɔ wɪnun da,
ɛn ya'a -a -tʊwli "cɛ "sɛɛlɛ dɪɛ,
e 'belidɪ ye.»

⁶ɛn min -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn Bali o 'sia 'e 'lɛ min tıglı 'a 'wee yi -tɛradı 'e da man bɛ, -wee vɛ a 'yi. Kɔɔ Moizi -a cren -tɛ 'nyian 'nan:

«Tɛ 'i 'ci 'nrɔn 'nan,
-tɪɛ -taa "kʊlɛ laji
-e 'e 'ta min 'sizan 'wɪ 'ji -a dɪ?»

⁷«ɛn tɛ 'i 'ci 'nrɔn 'nyian 'nan,
-tɪɛ -taa "kʊlɛ -yremo fla
-e 'e min 'sizan 'wɪ 'ji wluan -kanɔn 'va dɪ?»

⁸'Pian -wee vɛ nɛn 'gʊ. E ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Bali wei a 'e -plidɪ 'ka man -kogo.
E ya 'ka 'bɔ 'le,
ɛn e ya 'ka soubɪ ji.»

'Wɪ zɪɛ e ya yi -tɛradı Bali da 'wɪ nɛn kʊa ve 'cɛɛ bɛ -a. ⁹-Nyɛn 'nan, min oo min nɛn yaa ve 'e 'lɛ 'nan, Zozi a Minsan -a, ɛn e yi -tɛala 'da 'nan, Bali -a wluan -kanɔn 'va bɛ, min zɪɛ Bali -taa -a 'sɪlɛ 'wɪ 'ji. ¹⁰Kɔɔ -tɛ min yi -tɛala Crizi da 'e 'bli pɛɛnɔn 'a, ɛn yaa ve 'e 'lɛ 'nan, -yɛɛ cɪ Minsan -a bɛ, min zɪɛ Bali -taa -a 'sɪlɛ min tıglı 'a 'e 'lɛ, ɛn yaa 'sia 'wɪ 'ji. ¹¹'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Min oo min nɛn
e yi -tɛra Minsan da bɛ,
-a -pɛ 'ka 'sɛanla 'e 'tʊn "dɪ.»

¹²'Wɪ nɛn 'e 'cren -tɛdɪ zɪɛ e ya blamin -tʊdʊ pɛɛnɔn 'lɛ vɛ -a. -Tɛ min a Zuif min -a oo, ɛn -tɛ min a 'lɛglɔn 'pɛɛ -ji min -a oo, o san a -tʊwli. ɛn e 'yi "dra min -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn waa tru "baa bɛ -wɪɛ. ¹³Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nan:

«Min oo min nɛn
e Minsan tru "baa bɛ,
Bali -taa -a 'sɪlɛ 'wɪ 'ji.»

Izrael 'nɔn 'le toba wei "ka "dɪ

14-Kaa -tɔa 'nan, -te minnun 'ka yi tɛala Minsan da dɛ, wa'a -kɔlaman -e 'o tru 'ba dɪ. Ɛn -te minnun 'ka Minsan -le 'wɪ manlɛ dɛ, wa'a -kɔlaman -e 'o yi -tɛra "da "dɪ. Ɛn -kaa -tɔa "nyian 'nan, -te min 'ka Minsan -le 'wɪ vlɛ minnun lɛ dɛ, wa'a -kɔlaman -e 'o man dɪ. 15 Ɛn min -tɔ "ka -e 'e Minsan -le 'wɪ vɪ minnun lɛ, te Minsan 'ka -a 'palɛ -sia dɪ. 'Pian 'wɪ zɛ Bali -a drɛ Izrael 'nɔn 'le "lɛ. 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'jɪ 'e 'cɛn bɛ, -a da wɪ 'bɛ drɛ -wee vɛ -a. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«E drɛ 'wɪ 'yi "a,
ɛn minnun nɛn
o 'wɪ 'nɔnnɔn vɛ bɛ o -ta.»

16 'Pian Izrael 'nɔn "kaga 'ka 'ta wulɛa 'wɪ 'nɔnnɔn zɛ -a da dɪ. 'Wɪ 'bɔ nɛn waa drɛ zɛ Bali 'lewei vɪzan Ezai nɛn 'li bɛ yaa 'vɪ -a -nan 'mɔn. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'jɪ 'nan:

«Minsan, min "kaga 'ka yi -tɛlɛa 'yie 'wɪ nɛn
kɔa 'vɪ bɛ -a da dɪ.»

17 Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, yi -tɛradɪ Bali da bɛ -a pou 'sia 'wɪ nɛn min -a maan "bɛ -a va. Ɛn 'wɪ zɛ 'wɪ 'pee 'cɛɛ dɪ, Crizi -le 'wɪ nɛn.

18 -Yee 'wean maan laabo 'mɛn 'nan, 'wɪ zɛ -a 'bɔ nɛn Izrael 'nɔn 'ka "o 'manlɛ dɔv? -Cɛjɛ, -njɛɛ dɪ. Waa 'man -goezee. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'jɪ 'nan:

«Minsan -le 'pasianɔn 'kɔ
'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan,
ɛn o wei fuilaman 'trɛda "fo.»

19 -Tɛ 'bɛ "cɛɛ dɛ, 'wɪ nɛn waa 'man bɛ -a 'bɔ nɛn wa'a -ci manlɛ dɔv? -Cɛjɛ, -njɛɛ dɪ. Waa -ci 'man -goezee. Moizi -wee 'wɪ 'vɪ 'e 'cɛn. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ o man 'nan:

«Bali "e 'nan,
an -taa -a dreɛ
-e 'ka man bɔ minnun nɛn
wa'a 'kɔan paan 'mɛn minnun -a dɛ o va.
Ɛn an -taa 'bli 'fɔlɛ 'ka 'jɪ minnun nɛn
wa'a paan 'an 'tɔa dɛ o man.»

20 Ɛn Ezai "e 'wɪ zɛ -a 'vɪ "nyian. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ 'nan:

«Bali "e 'nan,
minnun nɛn o 'ka paan 'an -wɛɛnan dɛ waan 'yɪ.
Ɛn minnun nɛn
wa'a -wɛɛlɛ paan 'nan
'waan -tɔa "dɛ,
'an 'fli kɔɔn -wlɛ.»

21 'Pian Ezai -a 'vɪ Izrael 'nɔn 'le vɛ -a 'nan:

«Bali 'e 'nan,
 'an 'pɛ -fʊ 'e 'sʊdɪ 'ji minnun nɛn
 o 'trɔɛn 'yuyu 'taan,
 te waan wei fuimlan 'nan bɛ -wlɛ.»

Bali 'ka 'e yie 'sile 'yee minnun Izrael 'nɔn 'va dɪ

11 ¹-Yee 'wɛan maan laabo 'mɛn 'nan, Bali 'e 'pɛ 'si Izrael 'nɔn -sru
 'nan o 'ka 'nyian 'yee minnun -a dʊʊ? -Cɛjɛ, e 'ka zɪ 'fo 'dɪ. Kɔɔ
 'an 'bɔ 'gʊɛ, Izrael min nɛn 'maan, ɛn Abraam 'bɛ cɪ 'an tra -a. Waan 'ya
 Benzamen kluda. ²Bali 'ka 'e 'pɛ 'sile Izrael 'nɔn nɛn e o 'si 'va 'e 'cɛn bɛ o
 -sru 'nan o 'ka 'nyian 'yee minnun -a dɪ. 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba
 'ji 'nan, Eli Izrael 'nɔn man wɪ 'pla Bali lɛ bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn 'da. ³'Wɪ nɛn Eli
 -a 'vɪ bɛ -nyrɛn 'nan:

«Minsan,
 Izrael 'nɔn 'i 'lewei vɪnɔn tɛɛ,
 ɛn fɛnan pɛɛnɔn nɛn minnun 'sraga 'bʊ 'yie bɛ,
 waa -nan wii.
 'An 'tʊwli 'mɛn 'fʊ 'i 'lewei vɪzan -a
 ɛn o ya -a -wɛɛnan 'nan 'waan -tɛa.»

⁴-Mɛ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Eli lɛ? Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan:
 «An minnun 'si 'va -kpi 'sɔravli (7.000) 'mɛn vɛ -a.
 Minnun zɪɛ wɔ'a 'o 'po -sɔɔnlɛa yiba 'min nɛn
 waa laabo Baal bɛ -a wlu -e 'o bɔ dɪ.»

⁵-A -tʊwli 'nɛn 'nyian tian cɛɛɔ yɪ -a. Bali 'yi drɛ Izrael 'nɔn lɛ, ɛn e min
 'nɛn 'wɛnnɛn 'cɛ 'si 'va 'yee vɛ -a. ⁶E 'ka 'nan o drɛ wɪnɪn man nɛn Bali
 'yi zɪɛ -a drɛ dɪ. -Tɛ 'e 'kɔn 'nan o drɛ wɪnɪn man nɛn bɛ, 'te maan vɛ 'nan
 Bali -le 'yi zɪɛ 'yi 'cɛɛ dɪ.

⁷'Wɪ nɛn an 'sia -a vɪnan zɪɛ, -a 'le 'srannan 'nɛn 'nan, fɛ nɛn Izrael 'nɔn
 cɪ -a -wɛɛnan bɛ, o pɛɛnɔn 'ka -a yɪlɛ dɪ. Minnun nɛn Bali o 'si 'va o yɛi
 'bɛ -wɛɛ 'yɪ, 'pian min -mienun -le vɛ bɛ Bali o 'bli 'ta -tɔ 'pleblɛ -e 'o vɪlɛ 'o
 'wɪ 'wɪ man dɪ. ⁸'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn
 -tɛdɪ 'nan:

«Bali yɪ -fɔla o da 'nan
 -e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ 'tɔ dɪ,
 ɛn -e 'o vɪlɛ 'o fɛnan yɪ dɪ,
 ɛn -e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ man dɪ.
 E ya zɪɛ -trilii cɛɛɔ yɪ -a.»

⁹'Wɪ 'tʊwli zɪɛ mingɔnnɛn David nɛn 'li bɛ, 'e 'vɪ 'nan, e bɔa 'o man
 'nyian. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ 'nan:

«-Wee 'fɛdɪ drɛdɪ bɛ,
 'e drɛ 'le 'nan san nɛn
 waa nyrɛn 'o 'bɔ 'fli lɛ -e 'e o 'kun.

ɛn 'e drɛ 'lɛ 'nan 'sɛ 'nɛn
 waa -tin 'o 'bɔ 'fli lɛ -e 'e o 'kun.
 ɛn 'nyian bɛ 'e o 'si Bali man -kɔɔbli,
 -e Bali 'e 'wɪ 'nɛn -kɔɔn -wɛ.
 10 Bali 'e o yɪɛ 'wi
 -e 'o vɛlɛ 'o fɛnan yɪ dɪ.
 ɛn 'o 'fɔ nɔan -a 'li 'trilii.»

Zozinɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Paul 'wɪ 'plɔ -wɛ

11 Maan laabo 'mɛn 'nan, 'wɪnɪn nɛn an 'sia -a vɪnan zɪɛ, -a -ci nɛn
 'nan, Bali 'e 'pɛ 'si Izraɛl 'nɔn -sru 'li 'fo 'lɛ vɛ -a? -Cɛɛ, -njɛɛ 'fo 'dɪ. 'Pian
 -wee 'trɔɛn 'yuyu 'tandɪ -lɛ 'wɛan nɛn Bali 'lɛglɔn 'pɛɛ -ji minnɪn 'si 'wɪ
 'ji. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e Izraɛl 'nɔn 'o man -wɛɛ man bɔdɪ -a 'nan Bali 'e 'o
 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ. 12-Kaa yɛ 'nan, Izraɛl 'nɔn 'lɛ 'trɔɛn 'yuyu nɛn waa
 'tan bɛ, -yɛɛ 'yi -dan drɛ 'trɛda 'nɔn pɛɛnɔn lɛ. ɛn -wee 'sidɪ Bali man
 'bɔ zɪɛ, e 'yi -dan drɛ minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɛɛ. -Yɛɛ 'wɛan
 tɪ nɛn Izraɛl 'nɔn pɛɛnɔn -fɔa Zozi 'va bɛ, 'yi zɪɛ e -ciala 'da min -tudɪ
 pɛɛnɔn 'lɛ vɛ -a.

13 'Ka pɛɛnɔn nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Zozi 'an drɛ
 'yɛɛ 'pa 'siazan -a 'ka 'va zia. 'Wɪ zɪɛ yaan 'ci 'nranman 'kpa tɪglɪ. 14 Kɔɔ
 -a -cin a 'an 'ji 'nan, 'cɛɛ dɛdɪ min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ 'lɛ 'wɛan bɛ, man bɔdɪ
 -wɛamlan 'an 'bɔɪ Zuif 'nɔn 'ji, -e 'o man -wɛɛdɪ 'sia 'nan Bali 'e 'o 'sia min
 tɪglɪ 'a 'e 'lɛ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -maan 'lɔɔ -e 'an -kɔla o 'fli yaa 'sidɪ -a 'wɪ 'ji.
 15-Kaa -tɔa 'nan, tɪ nɛn Bali 'e 'pɛ 'si Izraɛl 'nɔn -sru 'bɛ, -a -nan nɛn e -si
 'lɛ 'sɔ ɛn 'o 'vale 'trɛda min -tudɪ pɛɛnɔn 'a o yɛi 'sɛn 'e cin va. -Yɛɛ 'wɛan
 tɪ nɛn Bali o -sɛan 'nyian 'e 'va bɛ, 'wɪ nɛn e -ciala 'da 'bɛ e dra. 'Wɪ 'kpa,
 yɪ zɪɛ -a da bɛ minnɪn nɛn o kaa bɛ o wuanla -kanɔn 'va.

16 E ya 'lɛ 'an 'wɪ -kɔɔn 'man wɪ -tɪ vɪ 'cɛɛ. -Tɛ fɛ -tɪ a ɛn waa tɛdɛ -nɔn
 Bali lɛ bɛ, fɛ zɪɛ -a pɛɛnɔn dra 'saun Bali 'lɛ. -A -tɔwɪli 'nɛn 'nyian 'gɪ. Yiba
 'nɛn -a pou a Bali -lɛ vɛ -a bɛ, tɛ -a pɛɛnɔn drɛ Bali -lɛ vɛ -a.

17 Izraɛl 'nɔn a 'lɛ yiba nɛn waa pɛ -mie cɛɛn 'da 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ. ɛn 'ka
 'bɔ nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'cɛɛ cɪ 'lɛ 'nan plɔ -ji yiba 'pɛnɪn nɛn waa
 -tɔɔ yiba 'pɛnɪn zɪɛ o 'pa 'ji bɛ -wee 'wɪ 'zɪ. 'Bɛ nɛn 'gɪvɛ 'cɛɛ 'plɛblɛ 'sia
 yiba 'bɔ pou ji.

18 -Yɛɛ 'wɛan tɛ 'ka 'fli 'sia 'nan ka 'yi 'mlian yiba 'pɛnɪn nɛn ka ya o
 'pa 'ji bɛ o da dɪ! -Tɛ 'wɪ zɪɛ -a -cin nɛn 'ka 'ji bɛ, e ya 'lɛ 'an vɪ 'cɛɛ 'nan,
 cɛɛ 'cɛɛ cɪ 'ka 'tɔdɪ yiba 'pou wɪlɪ dɪ, 'pian -yɛɛ cɪ 'e 'tɔdɪ 'ka 'wɪlɪ. 19 ɛn -a
 -mie dra bɛ, kaa vɛ 'nan: «'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ 'kpa -a. 'Pian Bali yiba 'pɛnɪn zɪ
 o cɛɛn 'da 'nan -e 'kɪv drɛ o 'pa 'ji 'nɔn 'a.» 20 Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'wɪ 'kpa nɛn
 kaa 'vɪ. 'Pian -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, wa'a yɪ -tɛlɛa Bali da dɪ, -yɛɛ 'wɛan
 nɛn e o 'si 'nan. ɛn 'cɛɛ yɪ -tɛradɪ Bali man nɛn ka drɛ o 'pa 'ji 'nɔn 'a. -Yɛɛ
 'wɛan tɛ 'ka 'fli 'sia 'nan ka 'yi 'mlian o da dɪ, 'pian 'ka 'klan Bali lɔ! 21 Kɔɔ

Zuif 'nōn 'bō nēn o cī Bali -le minnun wlē tıglt 'a bē, Bali 'ka o 'tūlē 'e "tun "dī. -Yee "wēan -te kaa drē "le -wee 'wī 'zū bē, ya'a 'ka 'tūē 'e "tun "fo "dī.

22 'Wī nēn an "sia -a vīnan 'gūē -a da bē, 'ka Bali -le "yi 'nanjēn -tū! En 'ka -yee 'wī 'tōndōn -nanjēn -tū! Bali -a kōōn minnun nēn o 'si -a -sru "bē -wlē 'nan 'yee 'wī a 'tōndōn, ēn e "yi drē 'cēē. 'Ka 'fū -yee "yi zīē -a -sru, -te bē "cēē dīē, 'ka 'bō "nyian Bali "cee 'si wo -nan "le zī yaa drē yiba "pē tēdenun lē bē -yee 'wī 'zū. 23 En Izraēl 'nōn 'bō 'le vē bē, -te -wee "trōēn "yuyu zīē o 'si -a 'tandī man ēn o yi -teradī 'sia Zozi da bē, Bali o -tōa 'o "pa 'ji "nyian. Kōō Bali a 'pleblē -e 'e 'wī zīē -a drē. 24 -A -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, ka ya "le 'nan plō -ji yiba "pēnun nēn Bali o cēēn ēn e o tōō 'yee yiba 'kpa da bē -wee 'wī 'zū. 'Pīan -kaa -tōa 'wein 'nan 'wī zīē -njēē wa'a dra dī. En Izraēl 'nōn 'bō nēn -yee yiba 'kpa pēnun -a bē, -te Bali o tōō 'o "pa 'ji yiba 'kpa da bē, -a -nōan da nēn.

Bali a "va 'nan 'yee "yi 'e drē 'trēda minnun pēēnōn 'le vē -a

25 'An "bū Zozinōn, 'wī nēn -a -ci a 'e yōōdī minnun man bē, an ya "vale "ka -ci man. Kōō an 'ka "vale 'ka 'flī see "paa -e 'wī 'pēē -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'wī zīē -a da dī. 'Wī zīē -nyrēn 'nan, Izraēl 'nōn -mienun a "trōēn "yuyu 'tannan, 'nan 'o 'ka "vale 'o yi -tēala Zozi da dī. E -fo zīē -trilī -e tū nēn 'lēglōn 'pēē -ji minnun pēēnōn nēn Bali o laabū bē e o "sia 'wī 'ji bē 'e bō. 26 "Bē -sru -e 'e Izraēl 'nōn pēēnōn 'si 'wī 'ji "mēn. 'Wī zīē e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'flubā 'ji 'e 'cēn. Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:

«Zeruzalēm nēn,

min 'sīzan 'wī 'ji -taa 'sīlē.

En -yēē -taa "trōēn "yuyu 'tandī 'sīlē Izraēl 'nōn 'lō

-e 'o yi -tēra -a 'bō da.

27 Bali "e 'nan,

an -taa 'kū yēi "sēnlē 'e cin va.

An -taa -wee 'wī 'wlīdī "fuīlē.»

28 Zozi Crizi -le 'wī 'nōnōnōn nēn waa -fōla 'o "trōēn -sru "bē, -yee "wēan nēn o drē Bali 'nanmannōn 'a. En e drē zīē 'nan -e 'ka "nēn "blī. 'Pīan Bali -tō 'e wēi da o tranun lē -le "wēan bē, o -fo 'lēglōn nēn Bali -a 'si "va "bē -a, ēn Bali o yē "yi. 29 Kōō -te Bali 'yee "yi "nōn min lē bē, ya'a "nyian -a sia "fo "dī. En -te e min laabū bē, ya'a "nyian 'e 'pē sia -a -sru "dī.

30 'Ka 'bō 'labē, ka 'ka Zuif 'nōn 'a dī, ēn 'e tēdē bē, te ka Bali wēi -fōala 'ka "trōēn -sru. 'Pīan 'bē nēn 'gūē, Bali "yi drē 'cēē Zuif 'nōn 'bō nēn o cī Bali -le minnun -a bē -wee Bali wēi -fōladī 'o "trōēn -sru "le "wēan. 31 An -kolaman maan vē "nyian 'nan, Bali -le "yi "nēn e drē 'cee vē -a bē -a man nēn Zuif 'nōn Bali wēi -fōla 'o "trōēn -sru. E drē zīē 'nan -e Zuif 'nōn 'o -tō 'nan Bali -le "yi "bē "wee 'si wo "nyian 'wī 'ji. 32 Bali 'bō 'bē 'trēda blamin -tūdv pēēnōn 'nōn "trōēn "yuyu 'tandī lē. Yaa drē zīē 'nan -e 'o pēēnōn 'o -tō 'nan Bali -le "yi 'saza 'bē -kolaman 'o 'sīdī -a 'wī 'ji.

Pɔl Bali muo "fɔ 'wɪ nɛn Bali -a drɛ bɛ -a man

33 'An 'ci "nranman.

Bali -le -dan nɛn e cɪ -a bɛ

-a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ.

ɛn Bali -le 'wɪ -tɔdɪ

'lee -yee ci "nrɔndɪ bɛ

-a 'leda "ka "dɪ.

Min -tɔ 'ka 'kɔlaman

-e 'e 'wɪ nɛn -a -cin cɪ Bali ji bɛ -a -ci vɪ dɪ.

ɛn min -tɔ 'ka 'kɔlaman

-e 'e -yee 'wɪ drɛdɪ -ci man dɪ.

34 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ

Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn.

Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min -tɔ 'ka Minsan ci "nrɔndɪ tɔa dɪ.

ɛn min -tɔ 'ka 'kɔlaman

-e 'e 'wɪ 'pa "va -yrɛ "dɪ.

35 ɛn min -tɔ 'ka 'kɔlaman

fɛ -tɔ -nɔndɪ -a Bali lɛ

'vaa -e Bali 'e man -pan wɔ -yrɛ "dɪ.»

36 Kɔɔ fɛ pɛɛnɔn "sia "va,

ɛn -yɛɛ -maan fɛ pɛɛnɔn a -nan,

ɛn -yɛɛ cɪ fɛ pɛɛnɔn pou -a.

'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali zɪɛ

-yee vɛ -a 'li 'trilii.

Amen!

Zozinɔn 'le 'ta wɔ -pɛ -kɔan 'kɔ?

12 ¹'An "buɪ Zozinɔn, kaa 'yɪ 'nan Bali -le min nyrinda nɛn yaa "sia bɛ e ya -dan, -yee "wean an 'ka trɔ "baa 'nan, 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ "le 'sraga nɛn kaa 'bu -yrɛ. 'Pian 'ka yɪɛ 'e 'fɔ "man, ɛn 'ka 'kɔn Bali -le vɛ -a "fɔ, ɛn 'cee 'ta wɔ -pɛ pɛɛnɔn 'e 'sɔ -yrɛ. Bali bɔdɪ tɪglɪ nɛn e cɪ "le min 'e drɛ Bali lɛ bɛ, -nyrɛn zɪɛ. ²'Wɪnun nɛn minnun -a dra 'trɛ 'gɔvɛ -a da bɛ, te 'ka o si drɛ dɪ! 'Pian 'ka Bali 'tɔɪ -e 'e 'cee 'wɪ 'tɔdɪ pɛɛnɔn lila 'e -trɛ! -Te kaa drɛ zɪɛ, -a -nan nɛn 'wɪ nɛn Bali cɪ "va "bɛ, kaa -ci maan, -e 'ka 'wɪ nɛn e cɪ "yi "bɛ -a -tɔ, -e 'ka 'wɪ nɛn e 'sɔ Bali lɛ bɛ -a -tɔ, -e 'ka 'wɪ nɛn e cɪ tɪglɪ bɛ -a -tɔ.

³Bali -le "yi "nɛn yaa drɛ 'mɛn bɛ, yaa -si -nɔan 'mɛn -e 'an vɪ 'ka -tɔdɔ pɛɛnɔn lɛ 'nan, te 'ka 'fli 'sia -dandan 'ka cin man 'nan cɛɛ cɪ dɪ! 'Pian Bali -le "yinun nɛn yaa drɛ 'cɛɛ -tɔdɔ 'cee yi -tɛradɪ Zozi da man bɛ, -a -cin nɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji -e 'ka 'ci "nrɔn min nɛn ka drɛ -a bɛ -a da.

4-Kaa po 'e drɛ -cee 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a. -Kaa -tɔa 'nan -a man mennun a "kaga, 'pian man mɛn -tʊ 'lee 'yee 'nyranman. 5-A -tʊwli 'nɛn 'nyian -cee vɛ -a. -Kaa ya "kaga, 'pian -cee -tɛdɪ 'e cin da 'bɛ cɪ Crizi po -a. ɛn -kaa -tɔa -kaa cin wlu -tʊdʊ. 6Bali 'yi drɛ -kaa -tʊdʊ lɛ ɛn min -tʊ 'lee 'yee vɛ. -Te min -tʊ -le vɛ a Bali 'lewei vidɪ -a bɛ, 'e vɪ 'le zɪ 'yee yi -tɛradɪ Bali da -a -cin -tɔa 'ji "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 7ɛn -te min -tʊ -le vɛ a "nyian 'nyranman -tʊ 'padɪ -a -leglizɪ bɛ, 'e drɛ. ɛn -te min -tʊ -le vɛ a "nyian Bali -le 'wɪ "paadɪ -a bɛ, 'e "paa. 8ɛn -te min -tʊ -le vɛ a "nyian Zozinɔn "koe "tɔdɪ -a o da bɛ, 'e drɛ. ɛn -te min -tʊ -le vɛ a "nyian fɛ -tʊ -nɔndɪ -a minnun lɛ bɛ, 'e drɛ 'e 'ci 'fɪdaa 'a. ɛn -te min -tʊ -le vɛ a yie -tɔdɪ -a -leglizɪ 'nɔn 'va bɛ, 'e drɛ 'e 'ta 'le "koe "a. ɛn -te min -tʊ -le vɛ a "nyian min nyrinda 'sidɪ -a bɛ, 'e drɛ 'ci "nrandɪ -a.

Bali lei 'saun nɛn 'e 'ka 'pla!

9'Ka min yɪ 'yi 'ka 'ci 'fɪdaa 'a! -Yee "wean 'wɪ nɛn e cɪ 'yi "bɛ, ka yɪ 'yi, ɛn 'wɪ nɛn e cɪ -wɪdɪ "bɛ, te 'cɛɛ yɪ 'yi "dɪ. 10'Ka cin yɪdɪ 'yi 'ka Zozinɔn yei "bɛ, 'ka drɛ "le min 'lee 'e "bʊɪ -le vɛ zʊ! ɛn 'ka yie 'e 'nan 'ka cin man 'kpa tɪglɪ! 11'Ka Minsan -le 'nyranman 'pa 'ka 'ta le "koe "a! Te 'ka kɔan wʊ "fo "dɪ! 12Fɛ nɛn 'ka 'bli cɪ -yrɛ "bɛ -yee "wean 'ka 'ci 'e 'fʊ 'e "nrandɪ! ɛn 'wɪ 'tɔndɔn pɛɛnɔn nɛn e bɔa 'ka man bɛ, 'ka 'pɛ -tɔ 'ka -pɔan "da! ɛn te 'ka "koe 'e 'nyan Bali trʊ 'badɪ -a dɪ! 13'Ka "bʊɪ Zozinɔn nɛn fɛ -tʊ 'wɪ -a o man bɛ, 'ka 'pa o va! ɛn minnun nɛn o bɔala 'ka 'va bɛ, 'ka o 'kun 'ka 'pɛ "fli "a!

14Minnun nɛn o 'tɛ "paa 'ka da bɛ, 'ka 'fɛa vɪ o man! Te 'ka wei 'pla o man dɪ, 'pian 'ka 'fɛa vɪ o man! 15-Te minnun ci a "nrannan bɛ, 'ka 'ci 'e "nran waa 'e cin va! ɛn -te minnun a -wuɔnan bɛ, 'ka 'wuɔ waa 'e cin va! 16'Ka 'ci -pɔan 'e 'kɔn -tʊwli! Te 'ka -wɛɛ 'nan 'ka -dandan "taan 'ka cin man dɪ! 'Pian minnun nɛn blamin yie 'ka 'naan o man dɪɛ, 'o 'kɔn 'ka beenun -a! Te 'ka 'fli 'sia 'ka cin man 'wɪ 'tɔnɔn 'a dɪ!

17Te 'ka 'wɪ 'wɪdɪ 'leji -tɔ min lɛ 'wɪ 'wɪdɪ "a dɪ! 'Wɪ nɛn e cɪ 'yi "bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka -wɛɛ 'nan 'ka dra min -tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ! 18'Ka man -wɛɛ 'kpa tɪglɪ 'nan, 'ka yei 'e 'kɔn 'e 'sendɪ 'e cin va 'ka 'vale min -tʊdʊ pɛɛnɔn 'a! 19'An beenun, te 'ka -wɛɛ 'nan 'ka 'fli 'ta 'kuli -taan 'ka 'bɔ 'a dɪ. 'Pian 'ka Bali -le nyran -blɪdɪ 'tʊɪ -e 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan, mɛɛn 'ka 'ta 'kuli -taan,
ɛn mɛɛn 'wɪ 'leji -tɔa "min lɛ,
'wɪ nɛn yaa drɛ bɛ -a man.»

-Yee "wean te 'ka 'fli 'ta 'kuli -tan 'ka 'bɔ 'a dɪ. 20'Pian 'ka drɛ "le zɪ e cɪ 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«-Te dra 'i 'nanmanzan -tɛa "bɛ,
'i fɛ -nɔn -yrɛ 'e -blɪ!
ɛn -te 'yi dra -a -tɛa "bɛ,

'i 'yi 'nɔn -yre 'e mlin!
 -Te i ya 'wɪ zɪe -a dɾenən -yre "bɛ,
 'yra -a -tɛa 'e -ciala "da.»

²¹Maan ve 'yie 'nan, te 'i 'fli 'tʊɪ -e 'wɪ 'wɪɪɪɪɪ 'e 'i 'klɪ dɪ, 'pian 'i 'wɪ 'wɪɪɪɪɪ
 'klɪ 'wɪ 'yi "dɾɛɪɪ -a.

Zozinɔn yie "naan minnun tanɔn man

13 ¹Min -tudʊ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, 'o 'ta wɪla 'wɪ nɛn minnun tanɔn
 'a ve bɛ -a da! Kɔɔ minnun tanɔn pɛɛnɔn bɛ, Bali 'bɛ o -tɔ. ²-Yee
 "wean min nɛn e o wei fuila 'nan bɛ, te Bali va nɛn e cɪ yie 'plɛ 'tannan.
 Minnun nɛn o 'wɪ zɪe -a dra bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -wɛ.

³-Te min 'wɪ 'yi "dra bɛ, "klan 'ka 'kɔɔn "ji minnun tanɔn 'va zia dɪ.
 'Pian -te e 'wɪ 'wɪɪɪɪɪ "dra bɛ, -a -nɔɔn da nɛn -e 'e "klan -wɪɔ. -Yee "wean
 -te ka ya "va 'nan 'ka yei 'e 'fʊ -trɔɔ 'ka 'vale minnun tanɔn 'a bɛ, 'ka 'wɪ "yi
 "dɾɛ! -Te ka ya 'wɪ zɪe -a dɾenən bɛ, o 'ka 'tɔ "yi 've. ⁴Fɛ nɛn maan ve zɪe
 -yɛɛ cɪ 'nan, minnun tanɔn bɛ, Bali o 'pla 'nan -e 'o 'ka "koe "tɔ 'ka da 'nan
 -e 'ka 'wɪ "yi "dɾɛ. 'Pian -te 'ka 'wɪ 'wɪɪɪɪɪ "dra bɛ, 'ka "klan -wɪɔ! Kɔɔ -wɛɛ
 'wɪ "nɛn -kɔɔnman min lɛ. 'Wɪ 'kpa, Bali -a -si -nɔn -wɛɛ 'nan 'o 'wɪ "nɛn
 -kɔɔn 'wɪ 'wɪɪɪɪɪ "dɾɛnɔn lɛ. ⁵-Yee "wean maan ve 'cɛɛ 'nan -a -nɔɔn da nɛn
 -e min 'e 'ta wɪla o wei da. E 'ka 'nan 'cee "klandɪ Bali -le nyran -blɪɪɪɪɪ lɔ
 'saza man nɛn 'ka dɾɛ dɪ. 'Pian 'ka dɾɛ "tɔɔɔ 'ka 'wulo -ji "nɾɔndɪ 'e tin -te
 'ka da.

⁶'Wɪ zɪe -a bɔɪɪ 'ka man -le "wean bɛ, 'ka 'sukɔɛ -pan wʊ -wɛɛ! Kɔɔ -te
 minnun tanɔn a -a -wɛɛnən 'nan, 'fla 'e 'fʊ -trɔɔ bɛ, Bali -le 'nyranman nɛn
 waa "paa. ⁷Fɛ pɛɛnɔn nɛn 'ka da fien -a bɛ, 'ka 'nɔn minnun lɛ. -A -mie nɛn
 "le 'sukɔɛ -pan wʊɪɪɪ -zʊ, 'ka 'pan wʊ. ɛn -a -mie nɛn "le 'cee fɛnʊn man
 -pan wʊɪɪɪ -zʊ, 'ka -pan wʊ. ɛn -a -mie nɛn "le yie 'nandɪ min man -zʊ, 'ka
 yie 'e 'nan min man. ɛn -a -mie nɛn "le min bɔɪɪ -zʊ, 'ka min bɔ.

'Ka bɔɛzan yɪ "yi!

⁸Te min -tʊ -le fien 'e 'kɔn 'ka da "fo "dɪ! 'Pian fɛ nɛn 'e 'kɔn 'ka da "le
 fien -le 'wɪ 'zʊ bɛ, -yɛɛ cɪ 'ka cin yɪɪɪɪ "yi "a. Kɔɔ min nɛn 'e bɔɛzan ye "yi
 "bɛ, te 'wɪ nɛn Bali -le -pei -a 'vɪ bɛ, -a da nɛn e cɪ 'ta wɪlanən. ⁹Bali -le
 -pei -a 'vɪ 'nan:

«Te blamin 'e min nan -wɛɛɪɪɪ,
 ɛn te 'e min -sɾan -wɛɛɪɪɪ!
 ɛn te blamin 'e dɾɛ min -tɛzan -a dɪ!
 ɛn te blamin 'e crin wʊ dɪ!
 ɛn te blamin 'bli 'e bʊ fɛ nɛn
 e 'ka -yee vɛ -a dɪɛ -a man dɪ!»

'Pian -pei -tɔ wɪ -tudʊ pɛɛnɔn zɪe -a -wulo a -tʊwɪɪ. -Nyɾɛn 'nan:

«Blamin 'e bɔɛzan -tʊ yɪ "yi

"le 'e 'bɔ 'le 'wɪ 'zʊ!»

¹⁰Kɔɔ -te min 'e bɔɛzan ye 'yi "bɛ, ya'a 'wɪ 'wɪdɪ 'dra -yrɛ "dɪ. -Yee "wean min nɛn 'e bɔɛzan ye 'yi "bɛ, te 'wɪ nɛn Bali -le -pei -a 'vɪ bɛ, -a da nɛn e cɪ 'ta wɔlanan.

¹¹'Ka drɛ zɪɛ kɔɔ tʊ nɛn -kaa cɪ -ji 'gʊɛ kaa -tɔa. Tʊ 'bɔ -e 'ka 'wɪuan yi fla. Tʊ nɛn ka yi -tɛra Crizi da 'e tɛdɛ bɛ, te 'ka 'sɪdɪ 'wɪ 'jɪ 'a tian 'kɔɔbli. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ e 'bɔ 'kogo. ¹²-Pei 'tandɪ -sru trʊ, ɛn tʊ a -tanɛn 'cɛndɪ -a. -Yee "wean -kaa 'pɛ 'e 'sɪ 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn -sru. Klun -le 'wɪnɛn 'bɛ. 'Pian -cee vɛ bɛ, -kuli -tan fɛnɛn nɛn 'tɛ 'san -le vɛ -a bɛ, -nyrɛn 'e 'kɔn -kaa 'lɔ. ¹³-Cee 'ta wʊ -pɛ 'e 'kɔn tɪglɪ, ɛn 'e 'kɔn 'wein minnɛn pɛɛnɔn 'le vɛ -a, -e o yɪɛ 'e 'nan -kaa man. Te -kaa fɛ -blɪ 'e 'ciɪla "da "dɪ! ɛn te -kaa wɛn mɪn 'e 'ciɪla "da "dɪ! Te -kaa nyɪn lɪ -sru te -kaa nan "cɛɛ dɪ! ɛn te -kaa nyɪn -kɔnnɛn -sru te -kaa sran "cɛɛ dɪ! Te 'ka drɛ lɪ -wɛɛnɔn 'a dɪ, ɛn te 'ka drɛ -kɔnnɛn -wɛɛnɔn 'a dɪ! Te -kaa 'wɪ 'blɪ dɪ, ɛn te -kaa man bʊ dɪ! ¹⁴'Ta wʊ -pɛ -trɛ nɛn Minsan Zozi Crizi -a -nɔn 'cɛɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka 'sia! Te 'ka 'fli 'tʊɪ "nyɪan -e 'ka 'ta wɔla 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɛn -wɪdɪ -sru "dɪ!

Te 'ka tin -tɛ 'ka "bʊ Zozizan 'tʊ da -blɪfɛ man dɪ!

14 ¹'Ka "bʊ Zozinɔn nɛn o fɛ -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bɛ, te 'ka o drɛ 'ka 'pɛla koda dɪ! ɛn 'wɪ nɛn -a -cɪn cɪ 'ka -mie jɪ 'lee 'wɪ nɛn -a -cɪn -wee 'jɪ bɛ, te 'e drɛ 'wɪ 'blɪ wɪ -a dɪ. ²-A -cɪn a min -mie jɪ 'nan, Bali -a -sɪ -nɔn -e min 'e fɛ pɛɛnɔn 'blɪ. 'Pian min -mie -wɪ -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a. ³Min nɛn e fɛ pɛɛnɔn 'ble bɛ, te 'e min nɛn e fɛ -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bɛ -a drɛ 'e 'pɛla koda "fo "dɪ! ɛn "nyɪan bɛ, min nɛn e fɛ -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bɛ, te 'e tin -tɛ min nɛn e fɛ pɛɛnɔn 'ble bɛ -a da "fo "dɪ! Kɔɔ Bali -a drɛ 'yee min -a. ⁴-Tɪ nɛn 'i 'bɔ 'le "a, ɛn 'i tin -tɛa "min pee 'suzan da? -A 'wɪ a -a 'bɔ 'lee 'e 'tazan yei. -Yɛɛ vɛ 'nan, e ya -sɪ tɪglɪ da, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e 'sɪ -sɪ tɪglɪ da. Maan vɛ 'yɪɛ 'nan 'pleblɛ a Minsan Bali lɔ -e min zɪɛ 'e vɪlɛ 'e 'sɪ -sɪ tɪglɪ da dɪ.

⁵Zozinɔn -mienun -a vɛ 'nan, yi -wɪdɪ 'bɛ cɪ 'gʊ, ɛn yi 'yi 'bɛ cɪ 'gʊ. ɛn o -mienun -a vɛ 'nan, yi pɛɛnɔn a -tʊwɪ. Maan vɛ 'ka 'tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ 'nan, zɪ min -tʊ -wulo -ji 'nrɔndɪ tin -tɛa "da, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ ya'a tin tɛa "da "dɛ, -a da wɪ nɛn 'e drɛ. ⁶-Te min a yi -mie 'sinan "va "bɛ, Minsan 'tɔ drɛdɪ -dan -le "wean nɛn yaa dra. ɛn -te min -mie fɛ pɛɛnɔn 'ble bɛ, Minsan 'tɔ drɛdɪ -dan -le "wean nɛn yaa dra. Kɔɔ e Bali muo -fɔa fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa -ble bɛ -a da. ɛn "nyɪan bɛ, min nɛn e fɛ -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bɛ, Minsan 'tɔ drɛdɪ -dan -le "wean nɛn yaa dra. ɛn -a 'bɔ "nyɪan 'e Bali muo -fɔa fɛ nɛn yaa -ble bɛ -a da.

⁷Min -tʊ 'ka 'trɛda te -a tazan "ka "dɪ. ɛn min -tʊ 'ka 'kaa te -a tazan "ka "dɪ. ⁸Kɔɔ -kaa Zozinɔn bɛ, -kaa ya 'trɛda Minsan -le vɛ -a. ɛn -te -kaa "ta -kaa "bɛ, -kaa -kaa Minsan -le vɛ -a. -Te -kaa yɪɛ a "man oo, ɛn -te -kaa ka oo, -kaa ya Minsan -le vɛ -a. ⁹'Wɪ zɪɛ -yee "wean nɛn Crizi -ka ɛn e wɪuan

-kanon 'va, 'nan -e 'e dre minnun pēenon 'san -a. -Te min yie a 'man oo, -yee ci -a san -a, en -te min -ka oo, -yee ci -a san -a.

¹⁰-Yee "wean -a -si 'ka min -tu -lɔ -e 'e tin -te 'e "bui Zozizan da dɪ. En -a -si 'ka min -tu -lɔ -e 'e 'e "bui Zozizan dre 'e 'pela koda dɪ. Maan ve 'cēe 'nan, Bali 'bē -taa -kaa -tudɔ pēenon 'le tin 'balē. ¹¹Kɔɔ e ya 'e 'cɾen -tēdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan 'e 'nan,
an ya 'an 'tɔdɪ "da 'nan,
'trēda blamin -tudɔ pēenon -taa 'o "po -sɔɔnlēa 'an 'wlu.
En o -tudɔ pēenon -taa
-a vīlē 'nan
'tɔ -dan a 'an 'bɔ Bali -le vē -a.»

¹²'Wɪ zīē -yēē -kɔɔnman 'nan, -kaa -tudɔ pēenon -taa 'wɪnun nēn -kaa dre bē, -a -sru "vīlē Bali lē.

Te -kaa dre -e -kaa "bui Zozizan 'e 'si -si tɪglɪ da dɪ!

¹³'Wɪ pēenon zīē -yēē "wean bē, tin -tēdɪ -kaa cin da bē, -cēē 'le 'tɔ! 'Pian 'ka -wēē 'nan, te 'ka 'wɪ 'tu dre -e 'e 'ka "bui Zozizan 'tu 'si -si tɪglɪ da dɪ!

¹⁴An yī -tēala "da 'kpa tɪglɪ 'nan, fē -tu 'ka min "tri 'tɔa Bali 'lē dɪ. Minsan Zozi -a 'si -nɔn 'mēn -e 'an 'wɪ zīē -a vɪ. 'Pian -te -a -cin a min -tu 'ji 'nan, fē -tu 'e "tri -tɔa Bali 'lē bē, 'wɪ 'kpa fē zīē yaa "tri -tɔa Bali 'lē.

¹⁵-Yee "wean maan ve 'cēē 'nan, -te fē nēn yia -ble bē, yēi "bui Zozizan 'tu ci baaman -ji bē, te i 'ka 'ta wulanān yɪdɪ "yi "da dɪ. 'I dre "yi -e fē nēn yia -ble bē 'e vīlē 'yēi "bui Zozizan 'tu 'si -si tɪglɪ da dɪ. Kɔɔ Zozi Crizi -ka 'nan -e Bali 'e -yēē 'si wɔ 'nyian 'wɪ 'ji. ¹⁶'Ka dre "yi, -blɪfēnun nēn Bali -a -si -nɔn 'cēē 'nan 'ka -blɪ bē, te 'ka dre -e minnun 'o 'wɪ 'ka man -wɪdɪ "dɪ! ¹⁷Fē nēn maan ve zīē -yēē ci 'nan, -te Bali a mɪngɔnnēn -blɪnan min da bē, fēnun nēn min -a -ble bē, 'lēē fēnun nēn min -a -mlīan "bē, o ya 'wɪ 'tun "a. 'Pian fē nēn e ci 'wɪ -dan a bē, -nyrēn 'nan, Bali 'e min 'sia 'e 'lē min tɪglɪ 'a. En Bali lēi 'saun 'e 'fudɪ -trɔɔ -nɔn min lē, en 'e ci "nrāndɪ -nɔn min lē. ¹⁸Maan ve 'cēē 'nan, min nēn yaa -wēēman 'nan, 'e Crizi "sua -pē zīē -a man bē, -yēē 'sɔ Bali lē, en min zīē -a 'tɔ "yi -kɔan "minnun 'lē.

¹⁹-Yee "wean 'wɪ nēn e -kaa yēi -sēan 'e cin va bē, -a 'bɔ nēn -kaa -wēē! En 'wɪ nēn e -kaa "bui Zozinɔn "koe -tɔa 'o da 'ta wɔdɪ -a Zozi -sru "bē, -a 'bɔ nēn -kaa -wēē! ²⁰-Blɪfē -le "wean bē, nyranman nēn Bali -a 'pa bē, te 'ka srē dɪ! Maan ve 'cēē 'nan, -a tɪglɪ da bē, fē -tu 'ka min "tri 'tɔa Bali 'lē "fo "dɪ. 'Pian -blɪfē nēn min -a -ble -e -yēē "wean -a "bui Zozizan 'tu 'e 'si Zozi -sru "bē e 'ka 'wɪ "yi "a dɪ. ²¹'Wɪ nēn e ci "yi "bē, -nyrēn 'nan, te min 'e 'wɪ -blɪ, en te min 'e 'wēn mlin -e 'e -maan -a "bui Zozizan 'tu 'e 'si Zozi -sru "dɪ! En te min 'e 'wɪ 'tu dre -e 'e -maan -a "bui Zozizan 'tu 'e 'si Zozi -sru "dɪ!

²²'Wɪ nēn -a -cin ci 'i 'ji 'wɪnun zīē -a da bē, i 'tɔvɪ 'i 'saza 'lē vē -a Bali 'lē. Te 'i -wēē 'nan 'i "bui Zozizan 'tu 'e dre "lē 'yīē 'wɪ 'zv dɪ! Min nēn ya'a

'wɪ 'tʊ dreɛ -e -yee -wulo -ji 'nɾɔndɪ 'e tin -tɛ -a 'bɔ 'fli da dɛ, Bali -le -fɛa a -a san man. ²³'Pian min nɛn e -blɪfɛ -tʊ -ble te 'e 'ci -fɔɔman 'da bɛ, Bali tin -tɛa -a san da. Kɔɔ ya'a 'ta wulɛa 'wɪ nɛn -yee yi -tɛradɪ Zozi da -a -si -nɔan -yɾɛ "bɛ -a da dɪ. 'Wɪ oo 'wɪ nɛn min -a dra te ya'a 'sia min -le yi -tɛradɪ Zozi da va dɛ, e ya 'wɪ 'wlɪdɪ "dɾɛdɪ -a.

-Kaa -wɛɛ 'nan -kaa dre Zozi si dɾɛnɔn 'a

15 ¹-Kaa nɛn -kaa -tɔa 'nan, fɛ -tʊ 'ka min 'tri 'tɔa Bali 'lɛ "fo "dɛ, -kaa "bʊi Zozinɔn nɛn wa'a 'wɪ zɪɛ -a tɔa 'le -cee 'wɪ 'zʊ dɛ, o -nan wɪ 'e 'kɔn -kaa man. Te -kaa -wɛɛ 'nan 'wɪ nɛn e 'sɔ -cɛɛ bɛ -a da nɛn -kaa 'ta wula dɪ! ²'Pian 'wɪ nɛn e "sɔa -kaa "bʊi Zozizan lɛ, ɛn yaa "koe -tɔa 'e da 'ta wʊdɪ -a Zozi -sru "bɛ, -a 'bɔ nɛn -kaa -wɛɛ!

³Fɛ -le "wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan Crizi 'ka -a -wɛɛlɛ 'nan 'wɪ nɛn e 'sɔ 'e 'bɔ lɛ bɛ, -nyɾɛn 'e dra dɪ. 'Pian 'wɪ nɛn 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, -a ta wɪ 'bɛ 'bɔ "man. Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'nan:

«"Sɾɔn pɛɛnɔn nɛn
minnʊn -a wo 'i 'bɔ Bali lɛ bɛ,
'an lɛ nɛn waa 'wʊ.»

⁴'Wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, minnʊn -a cɾɛn -tɛ 'nan -e 'e 'wɪ "paa -kaa 'ji. Bali wei zɪɛ e -pɔan 'sɔdɪ "paaman -kaa 'ji, ɛn e -kaa "koe -tɔa -kaa da, 'nan -e -kaa 'bli 'e 'fʊ Bali lɛ.

⁵Bali nɛn e -pɔan 'sɔdɪ -nɔan "min lɛ bɛ, ɛn e min "koe -tɔa 'e da bɛ, maan trʊ "baa 'nan, 'e -pɔan -tʊwli "nɔn 'cɛɛ. 'E dre zɪɛ -e 'ka dre Zozi Crizi si dɾɛnɔn 'a. ⁶-A -nan nɛn -pɔan -tʊwli "a 'lee wei -tʊwli "a bɛ, ka -taa Bali nɛn -kaa san Zozi Crizi "tɪ "a bɛ, -a 'tɔ dreɛ -dan.

⁷-Yee "wean te 'ka cin dre 'ka 'pɛla koda dɪ! 'Pian 'ka cin 'kun 'ka 'pɛ "fli "a, "le Crizi 'ka 'kun bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. -Tɛ ka ya 'wɪ zɪɛ -a dɾɛnan bɛ, Bali 'tɔ dra -dan. ⁸Maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, Crizi -ta 'tɾɛda, ɛn e Izraɛl 'nɔn 'su. Yaa dre zɪɛ 'nan -e minnʊn 'o -tɔ 'nan, -tɛ Bali 'wɪ 'tʊ 'vɪ bɛ e 'ta wula "da. 'Winun nɛn Bali 'bɔ 'tɔ "da 'kʊ tranun lɛ bɛ, Crizi -ta -a 'lɛ sɔɔlɛ. ⁹ɛn e -ta 'nan, -e minnʊn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, 'o Bali 'tɔ -dan vɪ -yee o nyɾinda 'sidɪ man. 'Wɪ 'bɔ zɪɛ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'e 'cɛn Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ 'nan:

«'Wɪ nɛn yia dre bɛ
-yee "wean mɛin 'tɔ vɛ
'lɛglɔn 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'ji,
ɛn mɛin 'tɔ -fɔa "dre "a.»

¹⁰ɛn e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ "nyian 'nan:

«Kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ,
'ka 'ci 'e "nɾan
'ka 'vale Bali -le minnʊn -a.»

¹¹ɛn e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ "nyian 'nan:

«Kaa nen ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ,
 'ka pɛɛnɔn 'ka Bali 'tɔ dre -dan.
 ɛn 'ka Bali 'tɔ bɔ "dre "a!»

12 ɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai nen 'li bɛ, "e 'vɪ "nyian 'nan:

«Jese kluda min -tɔ -taa "talɛ.
 -Yɛɛ -taa "mingɔnnɛn -blɛ minnɔn nen
 o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ o da.
 ɛn o 'bli -taa "fɔlɛ -yɛɛ.»

13 Bali nen 'ka 'bli a -yɛɛ 'nan e -kaa "sia 'wɪ 'ji bɛ, maan tru "baa 'nan, 'e
 ci "nrandɪ 'lee -fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ 'cee yi -tɛradɪ Zozi da -ji. Bali 'e 'wɪ zɪɛ
 -a dre, -e -yɛɛ lei 'saun 'le 'pleblɛ 'e 'ka 'bli 'fɔ -yɛɛ 'kpa tɪglɪ.

Pɔl 'yɛɛ 'ta wɔdɪ 'wɪnɔn 'vɪ

14 'An "bɔɪ Zozinɔn, maan -tɔa 'nan, ka 'wɪ 'yi "dra 'ka cin lɛ "fo. ɛn 'wɪ nen
 e cɪ "le 'ka -tɔ bɛ, kaa -tɔa 'e 'ciɪla "da. ɛn "nyian bɛ, maan -tɔa 'nan 'ka 'pɛ
 "sɔa 'wɪ 'padɪ -a "va 'ka cin lɛ. 15 'Pian 'wɪnɔn nen kaa -tɔa 'va bɛ -a -cin -tɔdɪ
 'ka 'ji 'le "wɛan nen an 'fluba 'gɔvɛ -a cɛɛn -tɛ 'cɛɛ. Ma'an 'wɪ 'tɔ yɔɔlɛ 'ka man
 "fo "dɪ. Kɔɔ Bali -a -pɛba 'wɔ 'an 'lɔ, 16 'nan 'an dre Zozi Crizi -le 'pasiazan -a
 minnɔn nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ o va. An ya "le Bali -panzan -le 'wɪ 'zɔ Bali
 -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a minnɔn zɪɛ -wɛɛ. Maan dra zɪɛ 'nan -e minnɔn 'bɔ nen
 o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, 'o 'kɔn "le 'nan 'sɾaga bɔvɛ nen e "sɔa Bali lɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ
 'zɔ. O "sɔa Bali lɛ, kɔɔ Bali lei 'saun 'bɔ 'bɛ o dra Bali -le vɛ -a "fo.

17 'Wɪ pɛɛnɔn nen Zozi Crizi ciɪla 'an 'va ɛn yaa dre zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'mɛn ci
 "nran wɪ -dan a Bali 'lɛ. 18 Kɔɔ an 'ka "vale 'an 'wɪ 'tɔ vɛ, -tɛ e 'ka 'wɪ nen
 Zozi Crizi ciɪla 'an 'va ɛn yaa dre bɛ -a dɪ. E ciɪla 'an 'va, ɛn minnɔn nen o
 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, o -sɔɔnladɪ 'sia Bali -sru. E ciɪla 'an 'lewei 'va, ɛn yaa
 dre. E ciɪla 'an dre wɪnɔn va, ɛn yaa dre. 19 Yaa dre 'lebo "fɔ wɪnɔn dɛdɪ
 -a, ɛn yaa dre Bali lei 'saun 'le 'pleblɛ 'a. -Yɛɛ "wɛan an kɔla Zozi Crizi -le
 'wɪ 'nɔnnɔn fuiladɪ -a "man 'lɛglɔn "kaga "ji. Maan 'sia Zeruzalem, -trilii ɛn
 e 'bɔ 'lɛglɔn nen waa laabo Iliri bɛ -a -ji. 20 'Pian maan wɛɛ 'nan, 'an Zozi
 Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɛ fɛnan nen wa'a Zozi 'le 'wɪ manlɛ tian "fo "dɛ, -a
 -nan. Maan dre zɪɛ 'nan -e 'an vɪlɛ 'an dre 'kɔn 'tɔzan -a 'kɔn 'pɔ nen min
 pee -a -fɔ 'trɛ 'ji 'va bɛ -a da dɪ. 21 'Wɪ nen 'e 'cɛɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e
 'cɛn bɛ, -a da wɪ nen maan dre. Kɔɔ e ya 'e 'cɛɛn -tɛdɪ 'nan:

«Minnɔn nen
 wa'a -yɛɛ 'wɪ vɪlɛ -wɛɛ "dɛɛ,
 o -taa -a -tɔlɛ.
 'Wɪ 'kpa minnɔn nen
 wa'a tian -yɛɛ 'wɪ manlɛ dɛɛ,
 o -taa -a manlɛ.»

22 'Wɪ zɪɛ -a dɛdɪ -le "wɛan nen ma'an tian 'an 'wulo da yulɛ -e 'an 'lɔ 'ka
 'va dɪ. 23 'Pian 'bɛ nen 'gɔvɛ, 'mɛn 'nyranman -nyan 'lɛglɔnnɔn zɪɛ -a -ji. -Yɛɛ

"wean an -kolaman 'ludɪ -a 'mɛn 'ka 'va, kɔɔ -a -nan lɛ 'kaga 'bɔ te -a -cin a 'an 'ji 'nan 'an 'lo 'ka 'va. ²⁴An ya "vale 'an dra tɔ nɛn an -ko Espanyɛn bɛ -a man. -A -cin a 'an 'ji 'nan 'mɛɛn vɪnan 'an 'ko bɛ, 'an 'ciɪla 'ka 'va. An ya "vale -kaa tɔ -mie drɛ 'e cin va -e 'an 'ci 'e 'nran. "Bɛ -sru 'mɛɛn vɪnan 'an 'ko bɛ, cɛɛ -tɔa 'an 'wlu 'mɛn -kudɪ -ji.

²⁵'Pian 'bɛ 'bɔ nɛn 'gɔɛ, an 'ta -ko "yi "drele Bali -le minnun nɛn Zeruzalem bɛ -wle. ²⁶Fɛ -le "wean an "ta -ko -nan nun bɛ, Zozinɔn nɛn Masedɔa 'leglɔn 'ji bɛ 'lee Akai 'leglɔn 'ji bɛ, o "lala 'bɔ 'e cin man 'nan -e 'o "yi "dre 'yale -tɛnɔn nɛn Zeruzalem -leglizi -ji bɛ -wle. ²⁷O 'wɪ zɪɛ -a drɛ 'o 'bɔ 'ci 'sɔ 'a. 'Pian -a tɪglɪ da bɛ, fiɛn nɛn o cɪ -a bɔlanan. Fɛ -le "wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, Zozinɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, -a -nɔan da nɛn -e 'o 'pa Zuif 'nɔn nɛn o drɛ Zozinɔn 'a bɛ o va. Kɔɔ Bali -le "yi "nɛn yaa drɛ Zuif 'nɔn zɪɛ -wle "bɛ, wa'a 'tɔɪlɛ 'o 'saza -le vɛ -a dɪ, 'pian o minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wee "nɔn. ²⁸-Te an cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a dredɪ man, ɛn fɛnɪn nɛn kɔ 'an -nɔn -wle "bɛ, maan -nɔn bɛ, te an "ta -ko Espanyɛn. An -ciala 'ka 'va -e 'an 'kɪ. ²⁹Maan -tɔa 'nan, -te an 'bɔla 'ka 'va nun bɛ, Zozi Crizi -fɛa vɛ -kaa man 'e -ciala "da.

³⁰'An "bɔɪ Zozinɔn, Zozi Crizi 'bɛ cɪ -kaa san -a -le "wean, ɛn Bali lei 'saun -kaa yɛ "yi "le "wean bɛ, an toba -fɔa 'cɛɛ 'nan, 'ka 'pa 'an 'va Bali tru 'badɪ -a 'mɛn 'wɪ man. ³¹'Ka Bali tru 'ba 'nan, Zuif 'nɔn nɛn Zude 'leglɔn 'ji ɛn wa'a yi tɛala Zozi Crizi da dɪɛ, te 'waan 'man yɪ dɪ. ɛn 'ka Bali tru 'ba 'nyian 'nan, "yi "nɛn waa -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'kɪ -a Zeruzalem Zozinɔn lɛ bɛ, 'o 'kun 'o 'pɛ 'fli "a. ³²'Ka drɛ zɪɛ 'nan, -te an cɛɛn 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dredɪ man, ɛn e ya Bali 'bɔ ci 'sɔ 'a bɛ, -e 'an -kɔla 'ludɪ -a 'ka 'va ci "nrandɪ -a. -A -nan nɛn -kaa "flian 'e cin da fɔɔnɔn.

³³Bali nɛn e -fudɪ -trɔɔ -nɔan "min lɛ bɛ, 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va. Amen!

Pɔl Zozinɔn 'tɔ 'bɔ

16 ¹An ya "vale 'ka -tɔ 'nan, -kaa "blu Zozizan Foebe bɛ, e ya lumɔn 'kpa -tɔ -a. ɛn e 'nyranman -tɔ "paa -leglizi nɛn Cɛncre bɛ -a -ji. ²Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'kun 'ka 'pɛ 'fli "a 'cee -leglizi -ji "le zɪ e cɪ "le Bali -le minnun 'o drɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. Fɛ oo fɛ nɛn -a 'wɪ cɪ "man "bɛ, 'ka 'pa 'va "a. Kɔɔ 'wɪ zɪɛ "e drɛ min "kaga "lɛ, ɛn yaa drɛ 'nyian 'an 'bɔ "le "lɛ.

³Priskil 'lee 'e 'sran Akila nɛn kɪ Zozi Crizi -le 'nyranman "paa waa bɛ, an 'o 'tɔ bɔ.

⁴Tɔ nɛn o ya 'an 'wulo kɔɔnan bɛ, e -fɔ "wɛnnɔn 'e 'o 'bɔ 'wulo nɛn 'e 'kɪ -ji. An o muo -fɔa 'wɪ nɛn waa drɛ zɪɛ -a man. 'Pian e 'ka "le 'an 'saza nɛn 'an o muo "fɔ "dɪ. Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'o 'o muo "fɔ 'wɪ zɪɛ -a man "nyian.

⁵Zozinɔn nɛn 'o cin yɛ -wee 'kuin bɛ, an o 'tɔ bɔ.

'An bɛɛ Epanet bɛ, maan 'tɔ bɔ. -Yɛɛ cɪ min tɛdɛ nɛn e -fɔ Zozi 'va Azi 'leglɔn 'ji bɛ -a.

- 6Mari nēn -a "koe "nyan 'ka man "kaga "bē, maan 'tō bo.
 7'An "bui Zuif 'nōn nēn Androniku 'lee Yunia -a bē, an o 'tō bo. 'Kue
 yra 'yī waa -pū 'kuin. -Wēē -fō Zozi 'va 'an 'lō 'e 'flin, ēn Zozi 'le
 'pasianōn yēi "bē o 'tō 'yī "a minnūn 'le.
 8Apliatu nēn e drē 'an bee -a -kaa san Zozi 'le "wēan bē, maan 'tō bo.
 9Urban nēn kū Zozi Crizi -le 'nyranman "paa waa bē, maan 'tō bo o
 "vale 'an bee Staki -a.
 10Apeles nēn e 'yee yī -tēradū Zozi Crizi da -ci kōōn bē, maan 'tō bo.
 En "nyian bē, an Aristobul -le "kōōnēn 'nōn pēēnōn 'tō bo.
 11'An "bui Zuif min nēn Erodion -a bē, maan 'tō bo.
 En Narsis -le "kōōnēn 'nōn nēn o ya Zozi 'va bē, an o 'tō bo.
 12En an Trifin 'lee Trifos 'tō bo. Lūmōn "fli zīē o 'nyranman "paa 'kpa
 tīglī Minsan -le vē -a.
 En "nyian bē, 'an bee lūmōn nēn Perfi -a bē, maan 'tō bo. -A 'bō "nyian
 "e 'nyranman 'pa 'kpa tīglī Minsan -le vē -a.
 13En an Rufus 'tō bo. Minsan -a 'si "va 'yee 'nyranman 'pazan 'tū -a.
 En -a "bū "nēn yaan "siala 'e 'pī -a bē, maan 'tō bo "nyian.
 14Asēnkri 'lee Flegōn 'lee Ermēs 'lee Patroba 'lee Ermas 'lee Zozinōn
 nēn o va bē, an o pēēnōn 'tō bo.
 15En Filogus 'lee Yuli 'lee Nere 'lee 'e "blu bē an o 'tō bo. An o 'tō bo
 'o 'vale Olimpa 'lee Bali -le minnūn pēēnōn nēn o va bē waa.
 16'Ka Zozinōn pēēnōn 'tō bū -atū -tēdī o man. Zozinōn pēēnōn nēn 'an
 'va 'gūē o 'ka 'tō bo.

Pōl 'wī 'nyranman 'pla Rōm 'nōn le

17'An "bui Zozinōn, an toba -fōa 'cēē 'nan, 'ka drē "yī minnūn nēn o Zozinōn
 "cēan 'e cin man 'wee 'wī "paadī -wlidī "a bē o va. -Wee 'wī "paadī a 'e 'pēē 'wī
 nēn kaa 'man 'va bē -a man. Te 'ka 'sia -wee vē da dī! 18Kōō minnūn zīē Crizi
 nēn -kaa san -a bē, -a 'bō "cēē wā'a "sua dī. 'Pian 'o 'bō 'ci 'sō wūnūn nēn waa
 -wēēman. O wei a 'o 'le 'nōōnōn, ēn Zozinōn nēn o 'ka 'o nyinnandī "da 'nan
 min -kōlaman 'o 'sidī -a -sī tīglī da dīē, o o sēē "paaman 'o wei -a.

19'Cēē vē bē, min -tūdv pēēnōn 'a 'man 'nan, ka 'ta wūla Bali wei da 'e
 tīglī da. -Yēē "wēan 'cēē 'wī 'an 'ci "nranman. An ya "vale 'wī nēn e cī "yī
 "bē, 'ka -tō, te kaa dra. En 'wī nēn e cī -wlidī "bē, 'ka "paala "man -e 'ka
 'kōn 'saun Bali 'lē.

20Maan vē 'cēē 'nan, -a -nan 'ka "nyian mōan dī, -e Bali nēn e -fudī -trōō
 -nōan "min le bē, 'e drē -e 'ka Satan 'klī 'lī "fō 'le vē -a.

-Kaa san Zozi Crizi -le "yī 'e 'kōn 'ka pēēnōn 'va!

Minnūn nēn o 'nyranman "paa Pōl -a bē o Zozinōn 'tō 'bū

21Timote nēn kū 'nyranman "paa -a bē, e 'nan 'e 'ka 'tō bo. En 'an "bui
 Zuif 'nōn nēn Lusiya 'lee Zasōn 'lee Sosipate -a bē o 'nan 'o 'ka 'tō bo.

²² ʔn 'an 'bɔ Tertu nen Pɔl 'fluba 'nɔn 'mɛn ɛn an ya -a cɛn -tɛnan bɛ, an ya Minsan -le vɛ -a 'lɛ 'cɛɛ 'wɪ 'zɔ, -yɛɛ 'wɛan an 'ka 'tɔ bo.

²³ Gai 'e 'nan, 'e 'ka 'tɔ bo. -Yɛɛ 'kɔnnɛn 'nɛn an -nyɛanla, ɛn -yɛɛ vɛ -nan nen Zozinɔn 'o cin ye.

Eras 'e 'nan, 'e 'ka 'tɔ bo. -A va nɛn 'lala 'wɪ pɛɛnɔn -ciala 'fla 'bɔ 'gʊɛ -a da. ʔn 'nyian bɛ -kaa 'bʊ Zozizan Kartus 'e 'nan 'e 'ka 'tɔ bo.

[²⁴ -Kaa san Zozi Crizi -le 'yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va! Amɛn!]

'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a

²⁵ -Kaa Bali 'tɔ bɔ! -Yɛɛ 'ka 'man -tɔa 'plɛblɛ 'cɛɛ yi -teradɪ Zozi da -a. Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nen maan vɛ minnɔn lɛ bɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e 'ka 'man -tɔa 'plɛblɛ. 'Wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -yɛɛ Bali -le 'wɪ yɔɔdɪ nen e -fʊ 'e yɔɔdɪ minnɔn man -a -nan lɛ 'ka lɛ va dɪɛ, -a 'ta bɔala minnɔn lɛ. ²⁶ -Yɛɛ 'wɛan 'bɛ nɛn 'gʊɛ min -tudʊ pɛɛnɔn -kɔlaman -a -ci mandɪ -a. 'Wɪ zɪɛ Bali 'lɛwɛi vɪnɔn -a cɛn -tɛ 'li 'e 'cɛn. ʔn Bali 'bɔ nɛn e ya -nan 'li 'e 'cɛn bɛ, yaa 'vɪ 'nan, minnɔn 'o 'wɪ zɪɛ -a 'sinan 'pa 'trɛda minnɔn pɛɛnɔn lɛ, 'nan -e 'o yi -tɛra 'e da -e 'o 'ta wɪla 'e 'wɛi da. ²⁷ Bali nɛn 'wɪ 'tɔdɪ pɛɛnɔn a -yɛɛ vɛ -a bɛ, e ciɪla Zozi Crizi -va ɛn 'e 'fli kɔɔn minnɔn lɛ. 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali zɪɛ -yɛɛ vɛ -a 'li 'trilii. Amɛn!

'Fluba tede nen Pɔl -a cren -te

Korenti

'non le

1 ¹An 'bɔ Pɔl bɛ, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nen yaan laabu 'nan 'an dre Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -tɛ 'kʊ 'vale -kaa 'bʊi Zozizan Sostɛn -a. ²Kʊa cren -tɛ Bali -le -leglizi nen Korenti fla bɛ -a -ji 'non le. Bali ciɬa Zozi Crizi -va, ɛn e 'ka dre 'saun 'e 'lɛ 'nan -e 'ka 'kɔn 'yee minnun -a. Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka 'kɔn 'yee minnun -a 'ka 'vale minnun nen o ya fɛ -tʊdʊ pɛɛnɔn 'nan tɛ o -kaa san Zozi Crizi tru "baa bɛ waa. ³-Kaa 'tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ.

Pɔl Bali muo "fɔ 'wɪ nen Bali -a dre Korenti 'non le bɛ -a man

⁴An Bali muo -fɔa 'tʊ pɛɛnɔn man 'yi 'nen Bali ciɬa Zozi Crizi -va yaa dre 'cɛɛ bɛ -a man. ⁵'Wɪ 'kpa nen, Bali ciɬa Zozi Crizi -va ɛn e 'yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn dre 'cɛɛ. -Yee "wean nen minnun a 'ka yei ɛn o Bali -le 'wɪ "paaman 'ka 'ji. ɛn Bali -le 'wɪ tɪɣlɪ bɛ waa -ci maan 'kpa tɪɣlɪ. ⁶'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ nen Crizi -a dre ɛn waa 'vɪ 'cɛɛ bɛ -yrɛ, ɛn ka ya 'ka 'tɔdɪ "da 'plɛblɛ. ⁷-Yee "wean 'bɛ nen 'gʊɛ, Bali -le 'yi "tʊ 'ka 'e 'klɪdɪ 'ka man dɪ. ɛn ka ya -a man -pennan 'nan -kaa san Zozi Crizi 'e 'ta pee wʊ. ⁸Bali -tɔa 'ka 'wɪlʊ, 'dʊ -e 'ka 'pɛ 'e 'vɪlɛ 'e 'plʊ dɪ -trɪlɪi -e tʊ zɪɛ 'e bɔ. Bali -a dra zɪɛ 'nan -e tʊ nen -kaa san Zozi Crizi -taa "man "bɛ 'tɔ 'tʊ 'e 'vɪlɛ 'e 'kɔn 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ⁹Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka 'vale -a -pɪ Zozi Crizi nen -kaa san -a bɛ waa, 'ka yei 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va. Bali zɪɛ -tɛ e 'wɪ 'vɪ bɛ, yaa dra.

Pɔl 'wɪ pla Korenti Zozinɔn le o cɛɛn 'e cin man -le "wean

¹⁰An "bʊi Zozinɔn, -kaa san Zozi Crizi 'tɔ da an 'ka tru "baa 'nan, 'ka yei 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va. Te 'cɛndɪ 'e cin man 'e 'kɔn 'ka yei "fo "dɪ! 'Pian 'ka 'ci wɪ 'e 'kɔn -tʊwɪlɪ, ɛn 'ka 'wɪlʊ -ji "nrɔn 'wɪ 'tʊwɪlɪ "da. ¹¹An "bʊi

Zozinɔn, fɛ -le 'wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, Kloe mangulinun -a 'sinan 'pa 'mɛn 'nan 'wɪ 'fɔla 'ka yei. ¹²Wɪ nɛn maan 'nan 'an vɛ bɛ -nyren 'gʊ, maan 'man 'nan 'ka 'va min -mienun -a vɛ 'nan 'o ya Pɔl -srunɔn 'a, ɛn min -mienun -a vɛ 'nan 'o ya Apolo -srunɔn 'a, ɛn min -mienun -a vɛ 'nan 'o ya Pɪɾi -srunɔn 'a, ɛn min -mienun -a vɛ 'nan 'wɛɛ cɪ Crizi -srunɔn 'a.

¹³E ya 'le 'an 'wɪ 'tʊ laabu 'ka 'lɔ. -Tɛ 'vɪ 'cɛɛ 'nan, Crizi a 'e 'cɛndɪ 'e cin man? ɛn maan laabo 'nyian 'ka 'lɔ 'nan: «An 'bɔ Pɔl nɛn, minnun -a pɛin yiba 'plan da 'cee 'wɪ 'wɪdɪ 'le 'wean?» -Ceje. ɛn 'nyian bɛ: «An 'tɔ da nɛn o 'ka -batize drɛ?» -Ceje. ¹⁴An Bali muo -fɔa 'nan, ma'an min -tʊ -batize drɛlɛ 'ka 'va dɪ, -tɛ yaa 'silɛa Cripu 'lee Gai -a dɛ. ¹⁵E drɛ 'yi ɛn 'wɪ zɪɛ e drɛ. 'Bɛ 'le vɛ bɛ ka'a 'kɔlaman -e 'ka vɪ 'nan 'an 'tɔ da nɛn o 'ka -batize drɛ dɪ. ¹⁶-A -cin -trɔa 'an 'ji 'nyian 'nan, an Sefana -batize drɛ 'o 'vale 'e 'mangulinun -a. -Tɛ an min pɛe -batize drɛ 'nyian bɛ, -a -cin 'ka 'an 'ji 'fo 'dɪ. ¹⁷Kɔɔ Crizi 'ka 'an 'palɛ -sia 'nan 'an 'ta minnun -batize drɛ dɪ. 'Pian yaan 'pa 'sia 'nan 'an 'ta 'yɛɛ 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun lɛ. ɛn 'wɪ zɪɛ blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ -dandan 'cɛɛ maan 'sia -e 'an vɪ minnun lɛ dɪ. Maan dra zɪɛ 'nan -e Crizi -le -ka nɛn yaa 'wʊ yiba 'plan da bɛ, -yɛɛ 'plɛblɛ 'le 'e 'fʊ 'man.

Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ -dan 'mlian blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ da

¹⁸Crizi -le -ka nɛn yaa 'wʊ yiba 'plan da bɛ, minnun nɛn o ya 'o 'sidɪ Bali man -kɔɔbli bɛ, waa -nan wɪ maan klin 'tɛ wɪ -a. 'Pian -kaa nɛn Bali -taa -kaa 'silɛ 'wɪ 'ji bɛ, -kaa -ci maan 'nan Bali -le 'plɛblɛ nɛn. ¹⁹Wɪ 'kpa nɛn, kɔɔ 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -nyren 'gʊ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«An -taa 'blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ klu 'sʊlɛ.

ɛn an -taa -yɛɛ ci 'nrɔndɪ -nan -nyanlɛ.»

²⁰-Mɛ 'wɪ nɛn 'wɪ 'tɔzan -kɔlaman -a vidɪ -a 'nyian? ɛn -mɛ 'wɪ nɛn 'fluba 'ci vɪzan -kɔlaman -a vidɪ -a 'nyian? Min nɛn e 'wɪ man -wɛɛman bɛ, -mɛ 'wɪ nɛn e -kɔlaman -a vidɪ -a 'nyian? Wa'a 'kɔlaman 'wɪ 'tʊ vidɪ -a 'fo 'dɪ. Kɔɔ Bali blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ ta 'bɔla 'nan -yɛɛ cɪ klin 'tɛ wɪ -a. ²¹Fɛ -le 'wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan blamin 'ka 'kɔlaman -e 'e Bali -tɔ 'yɛɛ 'wɪ 'tɔdɪ -a dɪ. Bali 'bɔ 'bɛ 'wɪ zɪɛ -a drɛ 'yɛɛ 'wɪ 'tɔdɪ -a. Yaa 'yɪ 'yi 'nan, min nɛn e yi -tera 'wɪ nɛn kʊa vɛ 'cɛɛ bɛ -a da bɛ 'e 'sia 'wɪ 'ji. 'Wɪ zɪɛ tɛ kʊ ya -a vɪnan 'cɛɛ bɛ, minnun -a maan 'le klin 'tɛ wɪ -zʊ.

²²Zuif 'nɔn a 'va 'nan -cɛ 'srɔn wɪnɪn nɛn 'o -nan yɛ. ɛn Grɛk 'nɔn a 'wɪ 'tɔ wɪnɪn -wɛɛnan. ²³'Pian -cee vɛ bɛ, Crizi nɛn waa -tɛ yiba 'plan da bɛ, -yɛɛ 'wɪ nɛn -kaa vɛ minnun lɛ. 'Wɪ zɪɛ e 'naan Zuif 'nɔn man, ɛn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, 'o maan 'le klin 'tɛ wɪ -le 'wɪ 'zʊ. ²⁴'Pian minnun nɛn Bali o laabu 'nan -e 'e o 'si 'wɪ 'ji bɛ, -tɛ o ya Zuif 'nɔn 'a oo, ɛn -tɛ o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪ oo, waa -tɔa 'nan Crizi a Bali -le 'plɛblɛ 'a, ɛn e ya Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ -a. ²⁵Wɪ nɛn Bali -a drɛ zɪɛ minnun -a 'siala 'le klin

"tɛ wɪ -lɛ 'wɪ 'zʊ. -Wee tin 'ka 'nɔnnɔn "fo "dɪ, kɔɔ Bali -lɛ 'wɪ 'tɔdɪ "mlɪan blamin -lɛ vɛ da -kɔɔbli. ɛn "nyɪan bɛ, 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, blamin -a "sɪalɛ 'nan Bali 'ka 'plɛblɛ dɪ. -Wee tin 'ka 'nɔnnɔn "fo "dɪ, kɔɔ Bali -lɛ 'plɛblɛ "mlɪan blamin -lɛ vɛ da -kɔɔbli.

26 An "bʊɪ Zozinɔn, 'wɪ nɛn maan 'nan 'an vɛ bɛ, e ya "lɛ 'ka 'flɪ -nanjɛn -e 'ka -tɔ 'ka 'bɔ 'a. Kaa nɛn Bali 'ka laabʊ 'labɛ, minnʊn nɛn blamin o "sɪalɛ 'wɪ 'tɔnɔn 'a bɛ, o 'ka 'ka yɛɪ "bʊɪ "dɪ. ɛn min tanɔn 'ka 'ka yɛɪ "bʊɪ "dɪ. ɛn min -dandan nʊn 'ka 'ka yɛɪ "bʊɪ "dɪ. 27 Pian minnʊn nɛn blamin o "sɪalɛ -blɔnɔn 'a bɛ, o 'bɔ nɛn Bali o 'sɪ 'va. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e minnʊn nɛn 'wɪ 'tɔnɔn 'a bɛ, 'yɾa 'e o -tɛ. ɛn "nyɪan bɛ, minnʊn nɛn blamin 'ka o "sɪalɛ fɛ -tʊ -a dɪɛ, o 'bɔ nɛn Bali o 'sɪ 'va. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e minnʊn nɛn min tanɔn 'a bɛ, 'yɾa 'e o -tɛ. 28 ɛn "nyɪan bɛ, minnʊn nɛn o 'ka min -dandannʊn -a dɪɛ, ɛn blamin yɪɛ 'ka 'naan o man dɪɛ, o 'bɔ nɛn Bali o 'sɪ 'va. Minnʊn nɛn o 'ka fɛ -tʊ -a dɪɛ o nɛn. Bali -a drɛ zɪɛ 'nan -e minnʊn nɛn blamin o "sɪalɛ fɛ -tʊ -a bɛ, o -nan wɪ 'e vɪlɛ 'e 'kɔn dɪ. 29 E ya zɪɛ 'nan -e 'trɛda blamin -tʊ 'e vɪlɛ 'e -dandan 'tan Bali 'lɛ dɪ.

30 -A -tʊwɪlɪ "nɛn 'cɛɛ vɛ -a. Bali 'bɔ 'bɛ 'ka drɛ Zozi Crɪzɪ -lɛ vɛ -a. Zozi Crɪzɪ zɪɛ, 'wɪ 'tɔdɪ nɛn e 'sɪ Bali va bɛ -nyɾɛn, ɛn -yɛɛ drɛ -cɛɛ vɛ -a. Kɔɔ Crɪzɪ 'bɔ 'lɛ "wɛan nɛn Bali -kaa 'sɪ min tɪɪɪl 'a, ɛn e -kaa 'sɪ 'va 'yɛɛ vɛ -a "fo, ɛn e -kaa 'sɪ 'wɪ 'wɪdɪ "lɛ nɔanba -jɪ. 31 Bali -a drɛ zɪɛ 'nan -e 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'flubɛ 'jɪ bɛ, -kaa ta wɪ drɛ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Te min a "va 'nan

'e -dandan "taan Bali 'lɛ bɛ,

'wɪ nɛn Mɪnsan -a drɛ -yɾɛ "bɛ -a 'bɔ 'e vɪ!»

Pɔl Zozi Crɪzɪ -lɛ 'wɪ 'vɪ Korènti 'nɔn lɛ 'kɔ?

2 1 An "bʊɪ Zozinɔn, 'an 'bɔ 'gʊɛ, zɪ an 'lʊ 'ka 'va bɛ, blamin -lɛ 'wɪ 'tɔdɪ -dandan 'lɛɛ 'wɪdɪ sɪdɔ -a "cɛɛ an 'wɪ nɛn Bali -a drɛ bɛ -a 'vɪ 'cɛɛ dɪ. 2 Kɔɔ maan 'yɪ "yɪ 'nan Zozi Crɪzɪ -tʊwɪlɪ "lɛ 'wɪ nɛn 'an vɛ 'cɛɛ. Zozi Crɪzɪ nɛn waa -tɛ yɪba "plan da bɛ -a 'bɔ nɛn maan vɛ. 3 Tʊ nɛn an 'lʊ 'ka 'va bɛ, tɛ an "kɔɛ 'ka 'an da 'kpa dɪ. ɛn "nyɪan bɛ tɛ "klan a 'an 'jɪ. 4 Bali -lɛ 'wɪ nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, blamin -lɛ 'wɪ 'tɔdɪ -dandan 'lɛɛ 'wɪdɪ sɪdɔ -a "cɛɛ maan 'vɪ 'cɛɛ ɛn kaa 'man "yɪ "dɪ. 'Pian Bali lɛɪ 'saun 'bɛ 'nyɾanman 'pa 'plɛblɛ ɛn ka 'wɪ zɪɛ -a 'man "yɪ. 5 Maan drɛ zɪɛ 'nan -e Bali -lɛ 'plɛblɛ 'lɛ "wɛan bɛ 'ka yɪ -tɛra Zozi da. Kɔɔ an 'ka "vɛalɛ 'nan blamin -lɛ 'wɪ 'tɔdɪ -dandan man nɛn 'ka yɪ -tɛra "da "dɪ.

Bali -lɛ 'wɪ 'tɔdɪ

6 Zozinɔn nɛn o drɛ Bali -lɛ 'wɪ 'jɪ cɛɛ bɛ, waa -tɔɔ 'nan 'wɪ 'tɔdɪ nɛn kʊa 'vɪ. 'Pian 'wɪ 'tɔdɪ zɪɛ yɛ'a 'sɪlɛ 'trɛ 'gʊɛ -a da dɪ, ɛn yɛ'a 'sɪlɛ minnʊn tanɔn 'va dɪ. -A -cɪn 'e 'kɔn 'ka 'jɪ 'nan minnʊn tanɔn zɪɛ yɪ -tʊ bɔɔ "bɛ o -nan -nyaan. 7 'Wɪ 'tɔdɪ nɛn kʊa "paaman minnʊn jɪ bɛ, Bali -lɛ 'wɪ 'tɔdɪ nɛn -a

-ci mandɔ a 'plɛble bɛ -nyrɛn. Te Bali 'ka tian 'trɛ drele dɛ, ɛn yaa man dre 'e 'cɛn 'nan 'yɛɛ 'tɔ -dan bɛ 'ka dre -a 'nɛn "blɛnɔn 'a. 'Wɛ 'tɔdɔ zɛ e ya 'e yɔɔdɔ minnun man. ⁸Minnun tanɔn nɛn 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, wa'a Bali -le 'wɛ 'tɔdɔ zɛ -a -ci manlɛ dɛ. "Te waa -ci 'man bɛ, 'te Minsan nɛn 'tɔ -dan a -yrɔ "bɛ wa'a -pɛinlɛ yiba 'plan da dɛ. ⁹'Wɛ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɛ Bali -le 'fluba ji bɛ, -yɛɛ 'lɛ ɔɔ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɛ 'nan:

«'Wɛ nɛn blamin 'ka tian 'li -a -nan yɛlɛ dɛ,
ɛn 'wɛ nɛn blamin 'ka tian 'li -a manlɛ dɛ,
ɛn 'wɛ nɛn -a -cin 'ka blamin ji 'nan e dra dɛ,
-a 'bɔ nɛn Bali -a man dre minnun nɛn
o Bali 'bɔ yɛ 'yi "bɛ -wee vɛ -a.»

¹⁰'Pian -cee vɛ bɛ Bali 'bɛ 'wɛ zɛ -a -ci 'si -cɛɛ 'yɛɛ lei 'saun 'a. Kɔɔ Bali lei 'saun 'wɛ pɛɛnɔn -tɔa. Yaa -tɔa "trilii e Bali -le 'wɛ yɔɔdɔ pɛɛnɔn -tɔa. ¹¹'Ka 'ci 'nrɔn 'wɛ 'gʊɛ -a da -tɔ, blamin 'bɔ 'bɛ 'e 'fli man wɛ -tɔa 'e -tɔwli 'cɛ. -Njɛɛ dɔv? -A -tɔwli "nɛn 'nyian Bali lei 'saun 'lɛ vɛ -a. 'Wɛ pɛɛnɔn nɛn Bali da bɛ, Bali lei 'saun 'bɛ -tɔa 'e -tɔwli. ¹²Lei nɛn Bali -a -nɔn -cɛɛ bɛ, ya'a 'sia 'treda 'gʊ dɛ, 'pian e "sia Bali 'bɔ 'va. -Yɛɛ "wɛan Bali -le 'yinun nɛn yaa dra -cɛɛ bɛ, -kaa -tɔa.

¹³ɛn 'yinun zɛ blamin -le 'wɛ 'tɔdɔ -dandan -a "cɛɛ -kaa -nan wɛ vɛ minnun lɛ dɛ. 'Pian 'wɛnɔn nɛn Bali lei 'saun -a "paa -kaa 'lɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn -kaa vɛ minnun lɛ. 'Wɛ 'kpa nɛn, 'wɛnɔn nɛn e ci Bali -le 'wɛ 'a bɛ, -kaa -ci 'sia minnun nɛn Bali lei 'saun o "paala bɛ -wɛlɛ. ¹⁴'Pian min nɛn e 'ta wɛla 'e 'bɔ 'wɛlo -ji wɛnɔn da bɛ, wɛnɔn nɛn e 'si Bali lei va bɛ, ya'a 'wɛ "man 'nan 'wɛ 'kpa nɛn dɛ. -A san "e 'wɛnɔn zɛ -a "siala klin "tɛ wɛnɔn -a ɛn ya'a 'kɔlaman -e 'e -ci man dɛ. Fɛ nɛn maan vɛ zɛ, -yɛɛ ci 'nan 'wɛnɔn nɛn e 'si Bali va bɛ Bali lei 'saun 'bɛ -ci "sia min lɛ. ¹⁵Min nɛn Bali lei 'saun -a "paala bɛ, e -kɔlaman 'wɛ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn 'fa 'sɪdɪ -a, 'pian min nɛn Bali lei 'saun "cɛɛ "paala dɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e min zɛ -yɛɛ 'wɛnɔn dɛdɛ -ci man dɛ. ¹⁶Kɔɔ 'wɛ zɛ Bali -le 'fluba -a 'vɛ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɛ Bali -le 'fluba ji 'nan:

«-Tɛ Minsan -le ci "nrɔndɪ -tɔa?

ɛn -tɛ -kɔlaman 'wɛ "paadɪ -a "ji?»

-A san "ka "fo "dɪ, 'pian -cee vɛ bɛ, Crizi lei 'bɛ -kaa "paala. -Yɛɛ "wɛan -kaa -yɛɛ ci "nrɔndɪ -tɔa.

-Mɛ "wɛ nɛn Bali 'sunɔn -a dra?

3 ¹'An "bɪ Zozinɔn, 'wɛ tɪɪtɪ 'ji bɛ, ma'an 'kɔlaman -e 'an 'wɛ tin 'ba 'cɛɛ 'lɛ minnun nɛn Bali lei 'saun o "paala bɛ -wee 'wɛ 'zɔ dɛ. 'Pian an 'wɛ tin 'baa 'cɛɛ 'lɛ minnun nɛn o 'ta wɛla 'o 'bɔ 'wɛlo -ji wɛnɔn da bɛ -wee 'wɛ 'zɔ. Kɔɔ ka ya "lɛ minnun nɛn o ya Crizi -le 'wɛ 'ji 'nɛn 'linɛn nɛn -a bɛ -wee 'wɛ 'zɔ. ²-Yɛɛ "wɛan 'wɛnɔn nɛn an 'sia -a tin 'banan 'cɛɛ 'gʊɛ, e 'ka 'plɛble dɛ. 'Nɔnnɔn nɛn waa -nɔan 'nɛn 'linɛn lɛ bɛ, e ya "lɛ -a 'bɔ

nen maan -nɔn 'cɛɛ. Kɔɔ ka'a 'kɔlaman -e 'ka fɛ 'plɛblɛ 'blɪ dɪ. ɛn 'bɛ nen 'gʊɛ, 'nɔnnɔn nen min -a -nɔan tian 'cɛɛ. ³Kɔɔ ka 'ta wɔla 'ka 'bɔ 'wulo -ji wɪnɪn da. Fɛ -lɛ 'wɛan an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, man budɪ a 'ka yei, ɛn 'wɪ a 'e -fɔladɪ 'ka yei. 'Wɪ zɪɛ yaa -kɔɔnman 'nan Bali lei 'saun "cɛɛ 'ka "paala dɪ ɛn 'cɛɛ 'ta wɔ -pɛ a "lɛ minnɪn nen wa'a Bali tɔa dɪɛ -wee vɛ zʊ. ⁴Kɔɔ min -mienun a 'ka yei "o 've 'nan: «"Kʊ 'ya wɔ Pɔl -srunɔn 'a», ɛn min -mienun "o 've 'nan, Apolo -srunɔn nen "wee "a. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan Bali lei 'saun "cɛɛ 'ka "paala dɪ.

⁵'Pian e ya "lɛ 'an 'wɪ 'tʊ laabu 'ka 'lɔ. -Tɪ nen Apolo -a? ɛn -tɪ nen 'an 'bɔ Pɔl -a? Maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'sunɔn "tun "nen 'kʊa. 'Kʊ 'va nen Bali ciɫa ɛn ka yi -tɛra Zozi da. 'Wɪ nen Minsan -a -pɛba 'wɔ 'kʊ 'lɔ bɛ, -a 'bɔ nen kʊa drɛ. ⁶E ya "lɛ 'nan fɛ 'wɛlɛ nen maan -fɔ 'trɛ 'ji, ɛn Apolo 'yi 'sɛn "da. 'Pian Bali 'bɛ fɛ 'wɛlɛ zɪɛ -a 'bɔ ɛn -yɛɛ cɪ -a trunɪn. ⁷Maan 'nan 'an ve 'cɛɛ 'nan, min nen e fɛ 'wɛlɛ 'fɔ 'trɛ 'ji bɛ -a san 'tɔ "cɛɛ wa'a ve dɪ, ɛn min nen e 'yi 'sɛn "da "bɛ -a san 'tɔ "cɛɛ wa'a ve dɪ, 'pian Bali nen yaa 'bɔ ɛn e cɪ -a trunɪn bɛ, -a 'tɔ nen waa ve. ⁸Min nen e fɛ 'wɛlɛ -fɔa 'trɛ 'ji 'lee min nen e 'yi -sɛan "da "bɛ, wa'a 'mlɪan 'o cin da dɪ. 'Pian 'nyranman nen min -tʊ -a 'pa bɛ, -a man -kopa nen Bali -a -nɔan -a san lɛ. ⁹Kɔɔ kʊ ya Bali lɔ "lɛ -yɛɛ 'nyranman 'panɔn 'zʊ, ɛn cɛɛ cɪ Bali -lɛ fei 'bɔ 'a. ɛn "nyɪan bɛ, ka ya "lɛ -yɛɛ 'kɔn 'lɛ 'wɪ 'zʊ.

¹⁰Bali -lɛ "yi "nen yaa drɛ 'mɛn 'an drɛdɪ -a Zozi 'lɛ 'pasiazan -a bɛ, -yɛɛ -maan an drɛ "lɛ 'kɔn 'tɔzan -dan -lɛ 'wɪ 'zʊ. An 'kɔn 'pʊ -fɔ 'trɛ 'ji, ɛn min peenun a -a -tɔnan "da. 'Pian 'ka 'tʊdʊ pɛɛnɔn nen ka cɪ -a -tɔnan "da "bɛ, 'ka yiɛ 'tɔ 'ka 'fli -va. ¹¹Fɛ nen maan ve zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan 'kɔn 'pʊ nen maan -fɔ 'trɛ 'ji 'va bɛ, Zozi Crizi nen. ɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'kɔn 'pʊ pee -fɔ "nyɪan 'trɛ 'ji "fo "dɪ.

¹²Minnun a 'kɔn zɪɛ -a -tɔnan "da -sɪga -a, ɛn min -mienun a 'kɔn zɪɛ -a -tɔnan "da -kɔlɛnɪn nen o 'flɛ cɪ bɛ waa, ɛn min -mienun a "nyɪan -a -tɔnan "da yɪba "a, ɛn min -mienun a "nyɪan -a -tɔnan "da "lɔ "a. ¹³'Pian 'nyranman nen min -tʊ -a 'pa bɛ, -a ta -taa "bɔlɛa yi nen Bali 'trɛdanɔn 'lɛ tin "baa bɛ -a da. Yi zɪɛ -a da bɛ, 'tɛ 'a nen Bali min -tʊ -lɛ 'nyranman -nanjean. ¹⁴Min nen e 'kɔn zɪɛ -a -tɔ "da ɛn 'tɛ 'ka -kɔlɛlɛ -yɛɛ vɛ srɛdɪ -a dɪɛ, -a san 'yɛɛ -kopa ye. ¹⁵'Pian -tɛ 'nyranman nen yaa 'pa bɛ 'tɛ -a srɛ bɛ, ya'a 'yɛɛ -kopa 'ye "fo "dɪ. 'Pian min 'bɔ zɪɛ e "sia 'wɪ 'ji. E -kɔan "lɛ min nen e 'sʊ 'tɛ 'lɔ fɛ -a blu bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

¹⁶'Ka Zozinɔn bɛ cɛɛ cɪ Bali -lɛ 'kɔn 'a, ɛn Bali lei 'saun -nyeanla 'ka 'ji. Ka'a tɔa zɪ dʊv? ¹⁷Min nen e Bali -lɛ 'kɔn -wi bɛ, Bali min zɪɛ -a -nan -nyaan. Kɔɔ Bali -lɛ 'kɔn a 'saun ɛn 'ka Zozinɔn 'bɛ cɪ Bali -lɛ 'kɔn 'bɔ zɪɛ -a.

¹⁸Tɛ min -tʊ 'e 'fli see "paadɪ! Maan ve 'cɛɛ 'nan, -tɛ -a -cin a min -tʊ ji 'ka yei 'nan 'yɛɛ cɪ 'wɪ 'tɔzan -a bɛ, min zɪɛ 'e 'fli drɛ 'blʊzan -a 'trɛdanɔn 'lɛ. E drɛ zɪɛ, 'dʊ -e Bali 'e 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -yrɛ. ¹⁹Kɔɔ 'wɪ 'tɔdɪ nen 'trɛdanɔn

-a 'siala 'nan -yee ci 'wɪ 'tɔdɪ 'kpa -a bɛ, e ya Bali 'lɛ klin 'tɛ wɪ -a. E ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'wɪ 'tɔnɔn "kuan 'o 'bɔ 'le -dawli winun drɛdɪ man.»

²⁰En e ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nyian 'nan:

«Winun nɛn 'wɪ 'tɔnɔn -a 'nrɔnman 'o 'ji bɛ,

Minsan -a -tɔa, ɛn yaa -tɔa 'nan -a -ci "ka 'dɪ.»

²¹E ya zɪɛ 'nan -e min -tɔ 'vɪlɛ 'e 'fli drɛ -dandan 'trɛda blamin -le 'wean dɪ. Kɔɔ Bali fɛ pɛɛnɔn 'nɔn 'cɛɛ. ²²Maan ve 'cɛɛ 'nan -te e ya 'an 'bɔ Pɔl -a oo, ɛn -te e ya Apolo -a oo, ɛn -te e ya Pieri -a oo, ɛn -te e ya 'trɛ 'bɔ 'gʊɛ -a da -a oo, ɛn -te e ya 'belidɪ -a oo, ɛn -te e ya -kadɪ -a oo, ɛn -te e ya 'trɛda fɛnɔn nɛn -nan 'gʊɛ -a oo, ɛn -te e ya fɛnɔn nɛn o -taa "bɛ -a oo, -a pɛɛnɔn zɪɛ, Bali -a -nɔn 'cɛɛ. ²³'Pian 'ka 'bɔ bɛ, ka ya Crizi -le vɛ -a, ɛn Crizi a Bali -le vɛ -a.

Minsan 'bɛ Zozi 'le 'pasianɔn 'le tin "baa

4 ¹'Wɪ nɛn -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'kʊ 'va zia bɛ -nyrɛn 'gʊ, kʊ ya Crizi 'sunɔn 'a, ɛn e 'kʊ 'pla 'nan 'kʊ Bali -le 'wɪ yɔɔdɪ "paa 'ka 'ji. ²'Pian 'wɪ -dan nɛn "va "bɛ, -nyrɛn 'nan 'nyranman nɛn yaa -pɛba 'wʊ 'kʊ 'lɔ bɛ 'kʊ yɪɛ -trɔa "da. ³-Yee "wean 'an 'bɔ 'le vɛ bɛ, -te ka 'mɛn 'wɪ tin "baa oo, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, tin 'banɔn 'mɛn 'wɪ tin "baa oo, ma'an siala 'wɪ 'a dɪ. En "nyian bɛ 'an 'bɔ mɛɛn "cɛɛ 'an 'fli -le 'wɪ tin "baa dɪ. ⁴Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te 'an 'wulo -ji 'nrɔndɪ 'ka tin tɛa 'an da dɪ oo, wa'a vɪlɛ 'nan 'wɪ zɪɛ -yee "wean 'mɛn tin a 'nɔnnɔn dɪ. 'Pian Minsan -tɔwli 'bɛ ci 'mɛn tin 'bazan 'a. ⁵-Yee "wean te 'ka tin -tɛ min da, te -a tʊ 'ka tian bɔlɛ dɪ. 'Pian 'ka Minsan -tadɪ man -pɛn! Tʊ zɪɛ -a man nɛn, e 'winun nɛn 'e yɔɔdɪ klun va bɛ -a ta bɔala. En "nyian bɛ, 'winun nɛn min ji 'e yɔɔdɪ bɛ, yaa ta bɔala. Maan ve 'cɛɛ 'nan, yi zɪɛ -a da bɛ Bali min 'tɔ "yi "vɛ 'nyranman nɛn min 'bɔ -a 'pa bɛ -a man.

Zozi Crizi -le 'pasianɔn 'o drɛ 'cɛɛ 'wɪ -kɔɔn "mannɔn 'a

⁶'An "bʊ Zozinɔn, 'cɛɛ "wean nɛn an 'sia 'winun 'gʊɛ -a vɪnan 'kʊ 'vale Apolo -a 'kʊ man. Waa 'vɪ 'nan: «'Wɪ nɛn 'e 'cren -tɛdɪ bɛ, te min 'e 'ciɪla "da 'dɪ!» An ya 'vale 'nan 'wɪ zɪɛ 'ka -tɔ 'nan, -a -tɔwli 'nɛn "nyian 'kʊ vɛ -a. -Yee "wean te 'ka 'tʊ 'e -dandan 'tan 'kʊ "fli 'gʊɛ 'kʊ yɛi "min -tʊ -le "wean dɪ. ⁷-Tɪɛ 'vɪ 'yɪɛ 'nan i ya -dan 'i bɔɛzan -tʊ man? Fɛ -tʊ nɛn 'i 'lɔ, te Bali "cɛɛ 'nɔn 'yɪɛ dɪɛ, e 'ka "fo 'dɪ! -Yee "wean nɛn 'i -dandan 'tandɪ 'le 'tɔ!

⁸-A -cin a 'ka 'ji 'nan fɛ -tʊ 'ka 'e 'klɪdɪ 'ka man dɪ, 'nan ka drɛ fɛnɔn 'a. En ka mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sia 'va, 'pian kʊ 'ka wo "va dɪ. An ya "va 'nan 'wɪ zɪɛ 'e drɛ 'wɪ 'kpa -a, 'dʊ -e "kʊ "kɔn wʊ "va. ⁹-A -cin a 'an 'ji 'nan, kʊv nɛn kʊ ci Zozi 'le 'pasianɔn 'a bɛ, Bali 'kʊ drɛ minnɔn nɛn o 'ka min va minnɔn -a dɪɛ waa. Kʊ drɛ "le minnɔn nɛn o ya 'o 'pladɪ 'nan 'o -ka bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. -Te e ya Bali -le 'pasianɔn 'a oo, ɛn -te e ya blamin -a oo, o

pæənɔn -a -nan ye. ¹⁰Minnun 'ku "siala klinnɔn 'a Crizi -le "wean. 'Pian 'cee vɛ bɛ, 'ka 'fli "siala 'wɪ 'tɔnɔn 'a Zozinɔn yei. Ka ya min 'pleble nun -a, 'pian 'kue vɛ bɛ e 'ka zɪ dɪ. Minnun 'ka 'tɔ "yi 've, 'pian 'kue vɛ bɛ o "naan "kue "man.

¹¹'Bɛ nɛn cæɣv yi -a 'gʊɛ, dra 'ku -tɛa tian, ɛn 'yi dra 'ku -tɛa tian. 'Ku man sɔnɔn "ka "dɪ. Minnun 'ku -sɔan, ɛn "nyian bɛ 'ku -nyran pei "ka "dɪ. ¹²'Ku "koe -nyaan 'nyranman 'padɪ -a -e 'ku "nɛn "fɛ -bli. Minnun 'ku "srɔnman 'pian -fɛa nɛn kʊa ve o man. Minnun 'tɛ "paa 'ku da, 'pian 'ku 'wulo -tɔa "wlu. ¹³Minnun "we 'ku man -wliɪɪ, 'pian kʊa "sia "da -wle wei 'nɔnɔn 'a. Ku drɛ 'trɛdanɔn 'lɔ "le bli -le 'wɪ 'zv, ɛn ku da nɛn o 'wee "tri pæənɔn 'wɛɛnman tian cæɣv yi -a.

¹⁴-Te an 'wɪnɔn zɪɛ -a cren -tɛ 'cɛɛ bɛ, wa'a vɪlɛ 'nan -e 'yɾa 'e 'ka -tɛ dɪ. 'Pian an ya "vale 'nan ka -sɔɔnla -si tɪɣlɪ da, kɔɔ ka drɛ 'mɛn 'nɛnnɔn nɛn an o ye "yi "bɛ waa. ¹⁵Maan ve 'cɛɛ 'nan -te min -kpi fu (10.000) 'bɛ Crizi -le 'wɪ "paaman 'ka 'ji oo, 'pian -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan 'ka "tɪ 'ka "kaga "dɪ. 'An 'bɔ 'bɛ drɛ 'ka "tɪ "a, kɔɔ mɛɛn Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔn 'vɪ 'cɛɛ ɛn ka drɛ -yee vɛ -a. ¹⁶-Yee "wean an 'ka trʊ "baa 'nan, 'ka drɛ 'an 'si drenɔn 'a. ¹⁷'En 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, an Timote "paa -sia 'cɛɛ. Mɛɛn Bali -le 'wɪ 'vɪ -yɾɛ ɛn e wu "man. Zozinɔn yei "bɛ, e drɛ "le 'an 'pɔn -ji 'nɛn nɛn maan ye "yi ɛn an yi -tɛala "da "bɛ -yee 'wɪ 'zv. Zɪ 'mɛn 'ta wʊ -pɛ cɪ Crizi -sru "bɛ, e "ta "lo -a -cin -tɔlɛ 'ka 'ji. ɛn 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a 'bɔ nɛn maan "paaman minnɔn ji -leglizi -tʊdʊ pæənɔn ji.

¹⁸Min -mienun a 'ka yei "bɛ waa nɔn 'o 'ji 'nan ma'an "nyian lia 'an da 'ka 'va "fo "dɪ, ɛn o -dandan 'tandɪ 'sia. ¹⁹'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan -te Minsan wu "man "bɛ, -a -nan 'ka "nyian mɔan dɪ -e 'an 'lʊ 'ka 'va. -Te an 'lʊ bɛ, minnɔn 'bɔ nɛn 'o 'fli dra -dandan 'labɛ, wa'a vɪlɛ 'nan o wei lɛ nɛn 'an "trɔɛn -tɔa "dɪ, 'pian 'pleble nɛn Bali -a -nɔn -wle "bɛ -a 'bɔ nɛn maan -nanjean. ²⁰Kɔɔ Bali -le mingɔnnɛn -bliɪɪ min da bɛ, wa'a vɪlɛ 'nan 'wɪ 'saza nɛn min -a tin "baa 'e 'le dɪ, 'pian Bali 'yee 'pleble 'ci -kɔɔnman. ²¹'An sɔnba 'sia -e 'an 'lʊ 'ka 'va, 'bɛ a -tʊ. ɛn 'an 'lʊdɪ 'ka 'va 'ka yɪdɪ "yi lee -pɔan "trɔɔ -a bɛ, 'bɛ a -tʊ. 'Wɪ "fli zɪɛ -a "cɛn 'va nɛn ka cɪ?

'Wɪ 'wliɪɪ -dan wla Korènti Zozinɔn yei

5 ¹Maan 'man 'e 'pa -a 'fli yaa 'nan, 'wɪ 'wliɪɪ "tʊ nɛn minnɔn 'bɔ nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, wa'a 'kɔlaman -e 'o drɛ dɪɛ, min -tʊ a -a drenan 'ka yei. Kɔɔ min zɪɛ 'o 'vale 'e "tɪ "nan -a, -wɛɛ cɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a. ²'Wɪ zɪɛ min -tʊ a -a drenan 'ka yei, te ka -dandan "taan. 'Pian e ya "le 'ka 'ta 'e drɛ paan -trɔdrɔ -e min nɛn 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, 'ka -pin 'ka yei. ³'An 'bɔ Pɔl -le vɛ bɛ, an 'ka 'ka yei "nun dɪ, 'pian 'mɛn ci "nrɔndɪ pæənɔn a 'ka 'va nun. Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, "te 'an 'kɔn 'ka 'va nun bɛ, "te an tin -tɛ "da -a -nan 'mɔn. ⁴'Wɪ nɛn kɔ 'ka drɛ bɛ, -nyren 'gʊ, 'ka cin yɪ -yee 'wɪ man Minsan Zozi Crizi 'tɔ da. 'Mɛn ci "nrɔndɪ pæənɔn a 'ka 'va

nun 'le -cɛɛ ci. -Kaa san Zozi Crizi -le 'pleble 'a, ⁵'ka min zɛ -a -pin 'ka yei -e 'e dre Satan -le ve -a 'e 'pa 'ji. 'Ka dre 'nan -e Satan 'e 'wɪ 'nɛn -kɔɔn -yrɛ. 'Wɪ zɛ -yɛɛ -maan 'lɔɔ 'e lia 'e da -e 'e -kɔla 'sidɪ -a 'wɪ 'ji yi nɛn -kaa san Zozi Crizi -taa 'man 'bɛ, -a da.

⁶E 'ka 'wɪ 'yi 'a 'fo -e 'ka -dandan 'tan 'wɪ zɛ -a -ji dɪ. Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan: «Sɪ 'wɛ -tɔwli min 'she pɛɛnɔn "tranman!» ⁷-Yee "wɛan 'wɪ 'wɪdɪ 'nɛn e -kɔlaman -e 'ka pɛɛnɔn "saa bɛ, 'ka 'si 'ka yei. 'Ka dre zɛ, 'dɔ -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ! Kɔɔ 'ka 'pa nyanman "cɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ -a 'fo 'dɪ. 'Wɪ nɛn Izrael 'nɔn -a dra te o 'ta 'o tranun 'si nɔanba -ji 'fɛdɪ -ble bɛ, 'e dre 'cee 'wɪ -kɔɔn "manve -a! O 'mannyan pɛɛnɔn 'wɛɛnman bei 'vaa -e 'o 'kpɔun -pɔ nɛn 'mannyan 'ka 'kɔan 'va 'dɪɛ -a dre. "Bɛ -sru -e 'o 'wee 'bla 'blɪ. Fɛ nɛn maan ve zɛ -yɛɛ ci 'nan, Crizi dre 'le -cee 'bla 'zɔ. E -ka 'nan -e 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui, -e -kaa 'kɔn 'saun Bali 'lɛ. ⁸'Wɪ zɛ -yɛɛ "wɛan bɛ, te -kaa -cee "fɛdɪ -blɪ te 'mannyan ceje a -kaa 'va dɪ! -Yɛɛ ci 'le 'wɪ 'wɪdɪnɔn nɛn -cɛɛ dre 'e tɛdɛ bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. Te -cɛɛ dre 'nyian "fo 'dɪ! 'Pian 'wɪ nɛn e ci 'saun Bali 'lɛ bɛ, -nyrɛn -kaa dre! ɛn 'wɪ nɛn e ci tɪglɪ bɛ, -nyrɛn -kaa dre!

⁹'Fluba ceje nɛn an 'lɔ 'a 'cɛɛ bɛ, maan cɛn -tɛ -ji 'nan, -kɔnnɛn -wɛɛnɔn 'lee lɪ -wɛɛnɔn bɛ te 'ka -blɪ waa "fo 'dɪ. ¹⁰-Te an ya 'wɪ zɛ -a vɪnan bɛ, minnɔn nɛn o 'ka Zozi 'va dɪɛ, 'wee 'wɪ "cɛɛ ma'an ve dɪ. ɛn wa'a vɪlɛ 'nan minnɔn nɛn 'trɛ 'gʊɛ -a da te o ya "lala yɪ "yi 'nɔn 'a, ɛn o ya crinnɔn 'a, ɛn o ya -yɔ -pannɔn 'a bɛ, -wee 'wɪ nɛn maan ve dɪ. "Te e ya paan 'bɛ 'a bɛ, "te ka "sia 'trɛ 'bɔ da "fo.

¹¹'Pian fɛ -le "wɛan nɛn an 'wɪnɔn zɛ -a cɛn -tɛ 'cɛɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ: Minnɔn nɛn waa ve 'o 'fli man 'nan o ya -kaa "bɪ Zozinɔn 'a te o ya 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛnɔn 'a bɛ, te 'ka -blɪ waa "fo 'dɪ! -Nyrɛn 'le 'nan -kɔnnɛn -wɛɛdɪ -le 'wɪ 'zɔ, ɛn -nyrɛn 'le 'nan lɪ -wɛɛdɪ -le 'wɪ 'zɔ, ɛn -nyrɛn 'le 'nan "lala yɪdɪ "yi 'le 'wɪ 'zɔ, ɛn -nyrɛn 'le 'nan -yɔ -pandɪ -le 'wɪ 'zɔ, ɛn -nyrɛn 'le 'nan 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪdɪ Bali man -le 'wɪ 'zɔ, ɛn -nyrɛn 'le 'nan -wɛn mlɪndɪ -trɔɔdɪ 'o 'win -ji -le 'wɪ 'zɔ, ɛn -nyrɛn 'le 'nan fɛ 'sidɪ min lɔ -gla -a -le 'wɪ 'zɔ. Minnɔn zɛ, te 'ka -blɪ waa "fo 'dɪ, ɛn te 'ka fɛ -blɪ waa 'e cin va "fo 'dɪ!

¹²Minnɔn nɛn o 'ka Zozi 'va dɪɛ, mɛɛn "cɛɛ tin -tɛa "o da dɪ. 'Pian minnɔn nɛn Zozi 'va bɛ, -cɛɛ tin -tɛa "o da. ¹³ɛn minnɔn nɛn o 'ka Zozi 'va dɪɛ, Bali 'bɛ tin -tɛa "o da. -Yee "wɛan nɛn 'wɪ nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, 'ka 'ta wɪla "da! E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ,
'ka -pin 'ka yei!»

-Te 'wɪ 'fɔla Zozinɔn yei "bɛ, -tɛɛ "paamlan?

6 ¹'Wɪ -fɔla Zozizan 'tɔ 'lee 'e "bɪ Zozizan 'tɔ yei, 'pian kaa "siala -e 'ka -kɔ -a minnɔn nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ o cɛin -da. 'Wɪ nɛn ka dra zɛ e 'ka 'yi "fo 'dɪ. Kaa tin "baa paan 'ka "bɪ Zozinɔn 'cɛin -da. ²-Kaa 'bɔ

nen -kaa ya Bali -le minnun -a be, -cee -taa 'tredanɔn 'le tin 'bale. Ka'a 'wɪ zɪe -a tɔa dʊv? ³Me 'le "wean nen ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'wɪ 'sezɛnen zɪe -a tin 'ba 'ka 'bɔ 'a dɪ? ³En 'nyian be, -cee -taa Bali -le 'pasianɔn 'le tin 'bale. Ka'a 'wɪ zɪe -a tɔa dʊv? -Me 'le "wean nen ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'trɛda wɪ 'sezɛnen 'gʊe -a tin 'ba 'ka 'bɔ 'a dɪ? ⁴Pian -te 'wɪ 'fɔla 'ka yei "be, ka -ko 'wɪ zɪe -a tin 'banɔn nen o 'ka Zozinɔn 'a dɪe, o cɛin -da.

⁵An ya "vale 'wɪ nen kaa dra be, -a 'yra 'e 'ka 'tɛ, -yee "wean nen an 'wɪ zɪe -a ve. 'Wɪ 'tɔzan 'bɔ 'tʊ 'ka "cee yei, -te 'wɪ 'fɔla Zozinɔn 'fli yei "be -e 'e -kɔla o yei 'paaladɪ -a 'mlɔnmlɔn dʊv? ⁶Cee 'wɪ drɛdɪ -a -kɔɔnman 'nan 'wɪ 'tɔzan 'ka 'ka yei "fo "dɪ. Kɔɔ -te 'wɪ 'fɔla Zozizan 'tʊ 'lee 'e "bʊ Zozizan 'tʊ yei "be, kaa 'sia -e 'ka -kʊ -a minnun nen wa'a Bali tɔa dɪe o cɛin -da.

⁷-A mandɪ 'nan 'wɪ 'fɔla Zozinɔn 'fli yei en o ya tin 'banan be, yaa -kɔɔnman 'nan 'cee 'ta wʊ -pɛ 'ka 'le Zozinɔn 'zʊ dɪ. -Me 'le "wean nen ka'a 'we "man -e min 'e 'wɪ drɛ 'ka 'va -wɪdɪ "dɪ? En 'nyian be, -me 'le "wean nen ka'a 'we "man -e min 'e 'ka 'ta -blɪ dɪ? ⁸Pian 'cee vɛ be, 'ka 'bɔ cɛe 'wɪ dra min va -wɪdɪ, en cɛe minnun ta -ble. Min pee "tun "cɛe dɪ, 'ka 'bɔ "bʊ Zozinɔn lɛ nen ka 'wɪnʊn zɪe -a dra.

⁹'Wɪ 'gʊe -a -cin 'e -trɔa 'ka 'ji. -Nyren 'nan minnun nen o 'wɪ dra -wɪdɪ "min va be, wa'a 'ko Bali -le mingɔnnen trɛda "fo "dɪ. En 'nyian be, te 'ka 'wɪ 'gʊe -a 'sia 'wɪ wɪ -a "fo "dɪ! Minnun nen o ya -kɔɔnnen -wɛɛnɔn 'a be, 'lee minnun nen o ya lɪ -wɛɛnɔn 'a be, 'lee minnun nen o ya -yʊ -pannɔn 'a be, 'lee minnun nen o min -sran -wɛɛman be, 'lee minnun nen o min nan -wɛɛman be, 'lee -klɔnmɔn 'lee -klɔnmɔn nen o nyianla 'le lɪ 'lee -kɔɔnnen -le 'wɪ 'zʊ be, ¹⁰'lee minnun nen o ya crinnɔn 'a be, 'lee minnun nen o ya "lala yɪ "yi 'nɔn 'a be, 'lee minnun nen o -wen mlɪndɪ -tɔala 'o 'wɪn -ji be, 'lee minnun nen o 'wɪ 'wɪdɪ "ve Bali man be, 'lee minnun nen o fɛ "sia min lɔ -gla -a be, o pɛɛnɔn zɪe, wa'a 'ko Bali -le mingɔnnen trɛda "fo "dɪ. ¹¹Min -mienun a 'ka yei 'e tɛdɛ be, te o 'wɪnʊn zɪe -a -mie dra. 'Pian 'be nen 'gʊe, Minsan Zozi Crizi 'lee -kaa "tɪ Bali lei 'saun be, -wɛɛ 'cee 'wɪ 'wɪdɪ fui 'ka man, en o 'ka 'si "va Bali -le vɛ -a "fo, en o 'ka drɛ min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ.

'Wɪ nen e Bali 'tɔ dra -dan be -nyren 'ka dre!

¹²Min -mienun a 'ka yei, waa ve 'nan: «Fɛ pɛɛnɔn drɛdɪ -si a 'e 'le 'sʊdɪ min lɛ.» 'Pian maan ve 'cɛe 'nan fɛ pɛɛnɔn 'ka 'wɪ "yi 'dra min lɛ dɪ. An -kɔlaman maan ve 'nan, fɛ pɛɛnɔn drɛdɪ -si a 'e 'nɔndɪ 'mɛn, 'pian ma'an 'fli tʊe -e 'an drɛ fɛ -tʊ -le nɔan -a dɪ. ¹³Kaa ve 'nyian 'nan: «Bali -blɪ fɛ -nɔn min lɛ 'nan -e 'e 'kʊ min -pɔn -ji. En Bali min -pɔn drɛ 'nan -e -blɪ fɛ 'e 'kʊ "ji. En tʊ -tʊ -taa "bɔlɛ be, Bali 'o "fli zɪe o -nan -nyaan.» 'Wɪ zɪe e ya 'wɪ 'kpa -a. 'Pian Bali 'ka -kaa drɛlɛ 'nan -e -kaa 'fli -nɔn -kɔɔnnen -wɛɛdɪ 'lee lɪ -wɛɛdɪ lɛ dɪ. Kɔɔ Minsan a "va 'nan -kaa 'kɔlɛ 'e 'kɔn 'e 'bɔ 'le vɛ -a. En 'e 'bɔ 'yɛɛ yɪe -tɔa -kaa 'kɔlɛ 'va. ¹⁴Fɛ -le "wean nen an 'wɪ zɪe -a 'vɪ be, zɪ Zozi Crizi -ka be, Bali -a 'kɔlɛ wɪuan -kanɔn 'va. -A -tʊwɪ "nen 'nyian Bali

-a dra -cɛɛ. -Te -kaa -ka bɛ, Bali -kaa 'kɔlə 'gʊɛ -a wuanla -kanɔn 'va 'yee 'pleble 'a.

¹⁵ Crizi man mennun nɛn 'kaa. Ka'a 'wɪ zɪɛ -a tɔa dʊv? Min -kɔlaman -e 'e Crizi man mɛn -tʊ 'si -e 'e drɛ -kɔnnɛn -wɛɛzan man mɛn -a? -Cɛjɛ!

¹⁶ Kaa -tɔa 'nan, -te min 'nyin -kɔnnɛn -wɛɛzan -sru "bɛ, te o "flinɔn drɛ min -tʊwli "a. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdʊ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min "fli zɪɛ o dra min -tʊwli "a.»

¹⁷ Pian min nɛn 'bɛ lɛa Minsan man bɛ, o dra -tʊwli Bali lei 'saun 'le "wean.

¹⁸ -Yee "wean te 'ka 'fli -nɔn -kɔnnɛn -wɛɛdʊ 'lee lɪ -wɛɛdʊ le "fo "dɪ. Kɔɔ 'wɪ 'wlidɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn blamin -a dra, te e 'ka -kɔnnɛn -wɛɛdʊ 'lee lɪ -wɛɛdʊ da dɪɛ, ya'a fɛ -tʊ dra min 'kɔlə lɛ dɪ. 'Pian 'wɪ 'wlidɪ "nɛn -kɔnnɛn -wɛɛdʊ 'lee lɪ -wɛɛdʊ da bɛ, -te min -a drɛ bɛ, te -a san 'wɪ 'wlidɪ drɛ 'e 'bɔ 'kɔlə lɛ. ¹⁹ -A -cin 'e 'trɔa 'ka 'ji 'nan, 'ka 'kɔlə bɛ, e ya Bali lei 'saun 'le 'kɔn 'a. ɛn Bali 'yee lei 'saun zɪɛ -a -nɔn 'cɛɛ, e ya 'ka 'lɔ. Ka 'ka 'nyian 'ka 'fli -ji dɪ. ²⁰ Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Bali 'ka 'ta pan 'wʊ 'flɛ 'pleble 'a. -Yee "wean 'ka Bali 'tɔ drɛ -dan 'ka 'kɔlə nɛn e cɪ -yee vɛ -a bɛ -a.

Pɔl 'wɪ tin 'ba lɪ 'padɪ 'lee -kɔnnɛn 'padɪ da

7 ¹ Fluba nɛn ka -ta -a 'mɛn bɛ, 'wɪ nɛn kaa laabu 'an 'lɔ 'ji bɛ, an 'ta -a 'sia 'va 'cɛɛ. -Te kaa 'vɪ 'nan, te -klɔnmɔn 'e -wla 'e nan -sru "dɪɛ, 'wɪ 'tʊ nɛn kaa 'vɪ.

² 'Pian 'an 'bɔ Pɔl, maan vɛ 'cɛɛ 'nan, e ya 'wɪ 'yi "a -e -klɔnmɔn nan 'e 'kɔn. ɛn e ya 'nyian 'wɪ 'yi "a -e lumɔn -sran 'e 'kɔn. "Tɔgɔ lumɔn 'e drɛ -kɔnnɛn -wɛɛzan 'a, ɛn -klɔnmɔn 'e drɛ lɪ -wɛɛzan 'a. ³ -Klɔnmɔn 'e -wla 'e nan -sru! -Yɛɛ cɪ "le 'e drɛ 'e nan lɛ. ɛn lumɔn 'e wɪ "man -e -a -sran 'e -wla -a -sru! -Yɛɛ cɪ "le 'e drɛ 'e -sran lɛ.

⁴ Lumɔn 'kɔlə bɛ, e 'ka lumɔn 'bɔ 'saza 'le vɛ -a dɪ. 'Pian e ya -a -sran -le vɛ -a. -A -tʊwli "nɛn 'nyian -klɔnmɔn -le vɛ -a. -Klɔnmɔn 'kɔlə bɛ, e 'ka -klɔnmɔn 'bɔ 'saza 'le vɛ -a dɪ. 'Pian e ya -a nan -le vɛ -a. ⁵ -Yee "wean te 'ka vɪ 'ka cin lɛ -cɛjɛ "fo "dɪ. 'Pian -te 'ka "flinɔn wei drɛ -tʊwli, 'nan -e 'ka 'flin tʊ "wɛnnɛn 'a Bali tru 'badɪ -le "wean bɛ, 'ka drɛ. "Bɛ -sru -e 'ka 'kʊ 'ka cin va, "tɔgɔ 'ka vɪlɛ 'ka 'kɔlə 'ka 'fli 'kundi -a dɪ, -e Satan 'e 'ka 'man yɪ.

⁶ 'Wɪ zɪɛ -a da bɛ, -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -si -tʊ nɛn maan kɔɔn 'cɛɛ, 'pian -pei "cɛɛ maan -tɔ 'cɛɛ dɪ. ⁷ E ya 'an 'ji 'nan minnɔn pɛɛnɔn 'o 'fʊ paan "kɔnnɛn -gɔnnɛn -a "le 'mɛn 'wɪ 'zʊ. 'Pian Bali 'yi drɛ min lɛ -tʊdʊ. Yaa drɛ min -mienun lɛ 'e 'to, ɛn yaa drɛ min -mienun lɛ 'e 'to.

⁸ -Klɔnmɔnnun nɛn o nan "ka "dɪɛ, 'lee lumɔnnun nɛn o -sran "ka "dɪɛ, 'lee -calɛnɔn bɛ, maan vɛ -wɛlɛ 'nan, e ya 'wɪ 'yi "a -e 'o 'fʊ "le 'mɛn 'wɪ 'zʊ. ⁹ 'Pian -te wa'a 'kɔlaman 'o 'fli 'kundi -a dɪɛ, 'o lɪ 'pa, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, 'o -kɔnnɛn 'pa! Lɪ 'padɪ 'lee -kɔnnɛn 'padɪ bɛ, -a "yi "mlian yɪa yɪdɪ -kɔnnɛn dra lɔ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ lɪ dra lɔ bɛ -a da.

Pɔl 'wɪ tin 'ba lɪ bɔladɪ da

¹⁰ -Klɔnmɔnnun nɛn o lɪ 'pa bɛ, 'lee lumɔnnun nɛn o -kɔnnɛn 'pa bɛ, 'wɪ nɛn maan laabo -wɔlɔ "bɛ, -nyɪrɛn 'gʊ. 'Wɪ zɪɛ Minsan 'bɛ vɪ 'nan, 'o 'ta

wula "da. -Nyren 'nan, te lumɔn 'e 'cɛn 'e -sran man 'li "fo "dɪ. ¹¹Pian -te lumɔn cɛɛn 'e -sran man bɛ, 'e 'fʊ 'e "tun, te 'e -kɔnnɛn pee 'pa "fo "dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, 'e 'o yei "sɛn 'e cin va 'o 'vale 'e -sran -a. -A -tuwli "nɛn 'nyian -klɔnmɔn -le vɛ -a. Te -klɔnmɔn 'e nan bɔla 'li "fo "dɪ.

¹²Zozizan nɛn -a nan a te e 'ka Zozi 'va dɪɛ, 'lee Zozizan nɛn -a -sran a te e 'ka Zozi 'va dɪɛ, -wee vɛ nɛn 'gʊ. 'Wɪ zɪɛ -a da bɛ, Minsan 'ka 'wɪ 'tʊ vlɛ dɪ, 'pian an -kɔlaman an 'wɪ -mie ve 'cɛɛ "da. Zozizan nɛn -a nan a te e 'ka Zozi 'va dɪɛ, -te -a nan a "va 'nan 'o 'kɔn -a bɛ, te 'e lɪ zɪɛ -a bɔla "fo "dɪ. ¹³En Zozizan nɛn -a -sran a te e 'ka Zozi 'va dɪɛ, -te -a -sran a "va 'nan 'o 'kɔn -a bɛ, te 'e 'si 'e 'sran zɪɛ -a wlu "fo "dɪ. ¹⁴Lumɔn zɪɛ e 'ka 'e "tri "tɔdɪ Bali 'lɛ dɪ, 'pian lɪ 'bɔ 'lɛ "wean bɛ -a -sran dra 'saun Bali 'lɛ. -A -tuwli "nɛn 'nyian -klɔnmɔn -le vɛ -a, -klɔnmɔn 'ka 'e "tri "tɔdɪ Bali 'lɛ dɪ, 'pian -klɔnmɔn 'bɔ 'lɛ "wean bɛ -a nan dra 'saun Bali 'lɛ. -Te e 'ka zɪ dɪɛ, "te 'o cin 'nɛnnun -kɔan 'o "tri "tɔdɪ Bali 'lɛ. 'Pian e 'ka zɪ "fo "dɪ, o ya 'saun Bali 'lɛ.

¹⁵'Pian -te -klɔnmɔn 'bɔ nɛn e 'ka Zozi 'va dɪɛ -yɛɛ 'vɪ 'nan 'e "cɛan 'e nan man bɛ, 'e drɛ. En -te lumɔn 'bɔ nɛn e 'ka Zozi 'va dɪɛ -yɛɛ 'vɪ 'nan 'e "cɛan 'e 'sran man bɛ, 'e drɛ. Kɔɔ lumɔn nɛn Zozi 'va bɛ, 'lee -klɔnmɔn nɛn Zozi 'va bɛ, o 'ka 'o -mean drɛdɪ 'wɪ zɪɛ -a -ji "fo "dɪ.

'Pian -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali -kaa laabu 'nan -e -kaa yei 'e 'kɔn -trɔɔ -kaa 'vale min pɛɛnɔn 'a. -Yee "wean te 'cee 'cɛndɪ 'e 'si 'ka Zozinɔn 'va zia dɪ. ¹⁶Kɔɔ 'i 'bɔ lumɔn nɛn Zozi 'va bɛ, -te 'yie "wean nɛn 'i 'sran 'sia 'wɪ 'ji oo, yɪ'a tɔa dɪ. En 'i 'bɔ 'klɔnmɔn nɛn Zozi 'va bɛ, -te 'yie "wean nɛn 'i nan 'sia 'wɪ 'ji oo, yɪ'a tɔa dɪ.

-Pɛ nɛn i cɪ "man 'lɔɔ ɛn Minsan 'i laabu bɛ, -a man nɛn 'i 'fʊ!

¹⁷'Wɪ nɛn e cɪ 'wɪ -dan a bɛ, -nyren 'nan, zɪ Minsan 'i 'pa 'trɛda bɛ -a da nɛn 'i 'fʊ! En -pɛ nɛn i cɪ "man 'lɔɔ ɛn Minsan 'i laabu bɛ, -a man nɛn 'i 'fʊ! 'Wɪ nɛn maan "paaman -leglizi -tudʊ pɛɛnɔn 'ji bɛ, -nyren zɪɛ. ¹⁸Maan 'nan an 've 'nan, -te Bali 'i laabu te i ya 'i -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, e ya 'kpa. En -te Bali 'i laabu te i 'ka 'i -fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ, te 'i -wɛɛ 'nan i -fɔa "klɔnmɔn -va -e 'i 'kɔn 'saun Bali 'lɛ dɪ. ¹⁹-Te min a 'e -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, e ya 'wɪ "tun "a. En -te min 'ka 'e -fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ, e ya 'nyian 'wɪ "tun "a. 'Pian 'wɪ nɛn e cɪ 'wɪ -dan a bɛ, -nyren 'nan, min 'e 'ta wula 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da.

²⁰Maan ve "nyian 'nan, -pɛ nɛn min cɪ "man 'lɔɔ ɛn Bali -a laabu bɛ, -a -ji nɛn min 'e 'fʊ. ²¹-Te Bali 'i laabu te i ya nɔan -a bɛ, te 'yie -kɔndɪ nɔan -a 'wɪ 'e 'nan 'i man "fo "dɪ. 'Pian -te -a -si 'lɛ 'sʊ 'yie 'nan -e 'i vlɛ 'i 'kɔn "nyian nɔan -a dɪɛ, 'i 'wɪ "man. ²²Maan 'vɪ 'nan, te -kɔndɪ nɔan -a 'wɪ 'e 'nan min man dɪ, kɔɔ -te min a nɔan -a ɛn Bali -a laabu bɛ, te e drɛ nɔan nɛn Minsan -a ta pan 'wʊ 'e 'tazan lɛ bɛ -a. En "nyian bɛ, -te min 'ka nɔan -a dɪ, 'nan Bali -a laabu bɛ, min zɪɛ e ya Crizi -le nɔan -a. ²³Crizi 'ka

pɛɛnɔn 'ta pan 'wɔ 'flɛ 'plɛblɛ 'a. Te 'ka 'fli 'tɔt -e 'ka drɛ blamin -le nɔan -a 'ta wɔladɔ -a -yee 'wɔ 'paadɔ da dɪ! ²⁴An "bɔt Zozinɔn, -pɛ nɛn ka cɪ "man 'lɔɔ ɛn Bali 'ka laabu bɛ, -a man nɛn 'ka 'fu!

Minnun nɛn wa'a tian lɪ 'lee -kɔnnɛn 'palɛ dɪɛ 'wee 'wɔ nɛn 'gɔ

²⁵-Klɔnmɔnnun nɛn wa'a tian lɪ 'palɛ dɪɛ, 'lee lɔmɔnnun nɛn wa'a tian -kɔnnɛn 'palɛ dɪɛ, ka -wee 'wɔ laabu 'an 'lɔ. 'Wɔ zɪɛ -a da bɛ, Minsan 'ka 'wɔ 'tɔ vɪlɛ dɪ, 'pian an -kɔlaman an 'wɔ -mie vɛ 'cɛɛ "da. -A -cin -a 'an 'ji 'nan, min -kɔlaman 'e yi -tɛala 'an da "fo, kɔɔ Minsan "yi drɛ 'mɛn 'an drɛdɪ -a 'yee 'pasiazan -a. 'Wɔ nɛn maan "sia 'va 'cɛɛ bɛ, -nyrɛn 'gɔ: ²⁶-Te 'an 'ci nrɔn yra yɪdɪ nun nɛn o cɪ 'o pou sianan 'gɔvɛ -a da bɛ, maan yɛ 'wɔ 'yi "a, -e -klɔnmɔn 'e vɪlɛ 'e lɪ 'pa dɪ, ɛn "nyian -e lɔmɔn 'e vɪlɛ 'e -kɔnnɛn 'pa dɪ. ²⁷'Pian -te 'i nan a 'va bɛ, te 'i -wɛɛ 'nan 'i "cɛan "man "dɪ, ɛn -te 'i nan "ka "dɪɛ, te 'i -wɛɛ 'nan 'i lɪ "paa dɪ. ²⁸ɛn -te -klɔnmɔn lɪ 'pa bɛ, 'wɔ 'wɪdɪ "cɛɛ yaa drɛ dɪ. -A -tɔwɪlɪ "nɛn "nyian lɔmɔn -le vɛ -a. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -klɔnmɔn nɛn e lɪ 'pa bɛ, 'lee lɔmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, o -taa 'o yra yɪlɛ. An 'ka "vale 'nan yra yɪdɪ nun zɪɛ 'o bɔ 'ka man dɪ, -yee "wɛan nɛn an 'wɔ 'pla 'cɛɛ.

²⁹An "bɔt Zozinɔn, 'wɔ nɛn -yee "wɛan an 'wɔ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -nyrɛn 'gɔ. Tɔ 'ka -kaa 'lɔ "kaga -e -kaa Minsan -le 'nyranman 'pa dɪ. -Yee "wɛan, -klɔnmɔn nɛn -a nan a bɛ, 'e yɪɛ -trɔa Minsan -le 'nyranman da "le 'nan -a nan "ka "dɪ. ɛn lɔmɔn nɛn -a -sran a bɛ, 'e yɪɛ -trɔa Minsan -le 'nyranman da "le 'nan -a -sran "ka "dɪ. ³⁰-Te e ya 'wɔ 'nanmandɪ -a oo, ɛn -te e ya ci "nrɔndɪ -a oo, te -a -tɔwɪlɪ 'e 'si -tɔ min lɔ -e 'e vɪlɛ 'e yɪɛ -trɔa Minsan -le 'nyranman da dɪ. Minnun nɛn o fɛ "lɔa bɛ, -a -cin 'e 'kɔn o ji 'nan fɛ 'bɔ zɪɛ 'e 'ka 'o 'lɔ dɪ. ³¹ɛn minnun nɛn 'wee 'wɪnɔn drɛdɪ cɪ 'trɛda bɛ, te 'o drɛ 'wɪnɔn 'bɔ 'le nɔan -a dɪ. Fɛ -le "wɛan nɛn an 'wɔ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, 'trɛ 'lee 'e 'ta fɛnɔn -nan -taa -nyanlɛ.

³²An ya "vale 'nan te ci "nrɔndɪ 'trɛda 'wɪnɔn da 'e 'kɔn 'ka man dɪ. Min nɛn lɪ 'ka -yrɔ "dɪɛ, 'e yɪɛ -tɔala Minsan -le 'nyranman da, ɛn yaa -wɛɛman 'nan 'e "sɔa Minsan lɛ. ³³'Pian min nɛn lɪ a "wɪlɔ "bɛ, 'wɪnɔn nɛn 'trɛda wɪnɔn -a bɛ, -a da nɛn 'e 'ci "nrɔnman. Yaa -wɛɛman 'nan 'e "sɔa 'e nan lɛ. ³⁴'Wɔ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e min 'bɔ dra min nɛn -a yɪɛ a 'trɛ "fli "ji bɛ -a. -A -tɔwɪlɪ "nɛn "nyian lɔmɔn -le vɛ -a. Lɔmɔn nɛn -a -sran "ka "dɪɛ, 'e yɪɛ -tɔala Minsan -le 'nyranman da, ɛn yaa -wɛɛman 'nan 'e -kɔan Minsan -le vɛ -a "fo. 'Pian lɔmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, 'wɪnɔn nɛn 'trɛda wɪnɔn -a bɛ, -a da nɛn 'e 'ci "nrɔnman. Yaa -wɛɛman 'nan 'e "sɔa 'e -sran lɛ.

³⁵E ya 'ka 'bɔ 'le 'wɔ 'yi "a, -yee "wɛan nɛn an 'wɔ zɪɛ -a 'vɪ 'cɛɛ. Ma'an wɛɛman 'nan an 'tɛ "paa 'ka da dɪ. 'Pian e ya 'an 'ji 'nan, 'ka Minsan -le 'nyranman 'pa 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a "le zɪ e 'sɔ -yrɛ "bɛ -yee 'wɔ 'zɔ.

³⁶-Te -a -cin a -klɔnmɔn -ji 'nan 'o 'vale 'e bɔɛ -a 'wee cin 'padɪ a 'mɔnnan, te 'e yra yɛ lɪ dra lɔ bɛ, 'e lɪ 'bɔ zɪɛ -a 'pa. E 'ka 'wɔ 'wɪdɪ "drɛdɪ

-a dɪ. ³⁷Pian -klɔnmɔn nɛn e -kɔlaman 'e 'fli 'kundu -a -e lɪ dra 'e vɪlɛ 'e 'tɛ dɪɛ, -te e -tɔ "da 'nan ya'a 'e bɔɛ paa dɪɛ, 'wɪ "yi 'nɛn yaa drɛ. ³⁸Maan ve 'cɛɛ 'nan, -klɔnmɔn nɛn 'e bɔɛ 'pa bɛ, 'wɪ "yi 'nɛn yaa drɛ. 'Pian -klɔnmɔn nɛn ya'a 'e bɔɛ 'palɛ dɪɛ, 'wɪ "yi 'nɛn yaa drɛ bɛ e 'mlianla "da.

³⁹En "nyian bɛ, lɪmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, -te -a -sran 'ka tian 'kalɛ dɪɛ, te e ya 'e -sran -le vɛ -a 'li 'trilii. 'Pian -te -a -sran -ka bɛ, -si a 'e 'lɛ 'sɔdɪ -yɛɛ, -e 'e -kɔnnɛn nɛn e cɪ "va "bɛ -a 'pa. En Zozizan nɛn yaa "paa -kpɔ. ⁴⁰An 'bɔ Pɔl, e ya "mɛn 'ji 'nan, -te ya'a -kɔnnɛn pee 'palɛ dɪɛ, cɪ "nrandɪ -kɔan -yrɔ 'e "mlianla "da. "Mɛn 'ji 'wɪ nɛn zɪɛ 'pian maan -tɔa 'nan 'an 'bɔ "nyian Bali lei 'saun a 'an 'lɔ.

Zozizan -kɔlaman e -yɪ -pan wi -ble?

8 ¹'Wɪ tɪɪɪ nɛn, 'wɪ nɛn -yɪ -pan wi da bɛ, -kaa pɛɛnɔn -kaa -tɔa. 'Pian e ya "lɛ 'an 'wɪ 'tɔ vɪ 'cɛɛ. -Tɛ min -a 'vɪ 'nan 'e 'wɪ 'tɔ -tɔa "bɛ, e ya 'fli dɛɛdɪ -dandan "tun "a. 'Wɪ nɛn e cɪ "yi "bɛ, -nyɛɛn 'nan 'i bɔɛzan -tɔ yɪ "yi. Kɔɔ -yɛɛ "paa "va -e -yɛɛ yi -tɛɛdɪ Bali da 'e 'pa "da. ²En "nyian bɛ, -te -a -cin a min 'ji 'nan 'e 'wɪ 'tɔ -tɔa "bɛ, yaa -kɔnnɛn 'nan min zɪɛ, 'wɪ nɛn e cɪ "lɛ 'e -tɔ bɛ, ya'a 'tɔa dɪ. ³'Pian min nɛn e Bali ye "yi "bɛ, min zɪɛ, -nyɛɛn Bali -a -tɔa.

⁴-Yɪ -pan wi -blɪdɪ bɛ, -kaa -tɔa 'nan, -yɪnɪn 'bɔ "ka "dɪ. Bali a -tɔwli, ɛn fɛ pee "ka -e 'wɛɛ 'sia "nyian bali -a "fo "dɪ. ⁵'Pian minnɪn nɛn 'trɛ 'gɔvɛ -a da bɛ, o laji fɛnɪn -mie drɛ 'wee bali -a. En o 'trɛda fɛnɪn -mie drɛ 'wee bali -a. Fɛnɪn nɛn minnɪn o "siala bali -a bɛ, o ya "kaga. En fɛnɪn nɛn 'pleblɛ a -wɔlɔ "bɛ, o ya "nyian "kaga. ⁶-Cɛɛ vɛ bɛ, Bali a -tɔwli "cɛ. Bali zɪɛ, -yɛɛ cɪ -kaa "tɪ "a, ɛn -yɛɛ fɛ pɛɛnɔn drɛ, -kaa ya 'trɛda -yɛɛ vɛ -a. En min nɛn e cɪ Minsan -a bɛ e ya -tɔwli "cɛ, Zozi Crizi nɛn. Bali ciɪla "va ɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ, ɛn Bali ciɪla "va ɛn e 'belɪdɪ -nɔn -cɛɛ.

⁷'Pian Zozinɔn -mienɪn 'ka 'wɪ zɪɛ -a tɔa dɪ. -Yɪ -le 'wɪnɪn a tian o -wɔlɔ -ji, -yɛɛ "wɛan nɛn -te o ya -wi zɪɛ -a -blɪnɛn bɛ, -a -cin a o 'ji 'nan waa -te -yɪ lɛ. Tɔɔn -e -wee ci "nrɔndɪ 'e tin -tɛ o da, te waa ye 'nan -wi zɪɛ e 'o "tri "tɔ Bali 'lɛ. ⁸'Pian -blɪ fɛnɪn "cɛɛ -maan -e Bali ci 'e 'kɔnnɛn "tra "min va dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te -ka'a -blɪlɛ dɪɛ, ya'a fɛ -tɔ 'sia "da -cɛɛ dɪ, ɛn -te -kaa blɪ bɛ, ya'a fɛ -tɔ paa "da -cɛɛ dɪ.

⁹-Yɛɛ "wɛan 'ka drɛ "yi! Kaa ve 'nan 'wɪ -mie dɛɛdɪ -si a 'ka 'lɔ -e 'ka drɛ. 'Wɪ 'kpa nɛn. 'Pian te -a dɛɛdɪ 'e 'ka "bɪ Zozinɔn nɛn wa'a 'tɔa "lɛ 'cɛɛ 'wɪ 'zɔ dɪɛ, o drɛ 'wɪ 'wɪdɪ "dɛnɔn 'a dɪ!

¹⁰'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'gɔvɛ -a da -tɔ! 'I 'bɔ nɛn yia ve 'nan i -tɔa "bɛ, i ya 'i -nyrandɪ -yɪ -pan 'kuin te i -yɪ -pan wi -ble. 'I "bɪ Zozizan nɛn ya'a 'wɪ zɪɛ -a tɔa "lɛ 'yie 'wɪ 'zɔ dɪɛ, yei 'yɪ -a -blɪnɛn. "Bɛ -sru -e 'e 'tɛ 'wɪnɪn zɪɛ -a dɛɛdɪ va, te -yɛɛ ci "nrɔndɪ tin -tɛa "da. ¹¹'Yie 'wɪ 'tɔdɪ bɛ, yaa drɛ ɛn 'i "bɪ Zozizan nɛn ya'a 'wɪ zɪɛ -a tɔa "lɛ 'yie 'wɪ 'zɔ dɪɛ, -a -nan -nyan. 'Wɪ 'wɪdɪ "nɛn yia drɛ, kɔɔ 'i "bɪ Zozizan nɛn, ɛn Crizi -ka 'nan -e 'e 'belɪdɪ

-nɔn -yɛ. ¹²Wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a dɛdɪ 'o "bɪ Zozinɔn lɛ tɛ -wee ci "nɔndɪ tin -tɛa "o da bɛ, e ya 'wɪ 'wɪdɪ "dɛdɪ Crizi man. ¹³-Yee "wean -tɛ -blɪfɛ "tun "lɛ "wean 'an "bɪ Zozizan dra 'wɪ 'wɪdɪ "dɛzan -a bɛ, "tɛ ma'an -wi blɛ 'li "fo "dɪ. Maan dra zɪɛ, "tɔgɔ 'an "bɪ Zozizan 'e dɛ 'wɪ 'wɪdɪ "dɛzan -a.

-Kaa dre Pɔl si dɛnɔn 'a!

9 ¹An 'bɔ "nyian, -si a 'e 'lɛ 'sɔdɪ 'mɛn -e 'an 'wɪ nɛn an cɪ "va "bɛ -a dɛ. Zozi Crizi -lɛ 'pasiazan nɛn 'maan. En an -kaa san Zozi Crizi 'yɪ 'an yɛ 'a. En Minsan -lɛ 'nyranman nɛn maan 'pa 'ka 'va bɛ, -yee "wean nɛn ka dɛ Zozinɔn 'a. ²-Tɛ -a -cin a min -mienun ji 'nan an 'ka Zozi 'lɛ 'pasiazan -a dɪ oo, 'cɛɛ vɛ bɛ, kaa -tɔa 'nan Zozi 'lɛ 'pasiazan nɛn 'maan. Fɛ nɛn yaa -kɔɔnman 'nan Zozi 'lɛ 'pasiazan nɛn maan bɛ, 'ka 'bɔ nɛn, kɔɔ ka dɛ Zozinɔn 'a.

³Minnun nɛn waan 'tɔ -tɛa 'nan an 'ka Zozi 'lɛ 'pasiazan -a dɪɛ, e ya "lɛ 'an 'wɪ 'gʊɛ -a laabɔ -wɔ. ⁴Minsan -lɛ 'nyranman nɛn maan "paa bɛ -a man, -tɛ Zozinɔn "yɪ dɛ 'mɛn bɛ, -a -nɔan da "cɛɛ dʊʋ? ⁵Zozi 'lɛ 'pasianɔn -mienun bɛ, 'lɛɛ Minsan "bɔɪnɔn bɛ, 'lɛɛ Pieri bɛ, -wɛɛ ko 'ta wɪnan 'o 'vɛle 'o nannun -a Bali -lɛ 'wɪ vɪnan. 'Wɪ zɪɛ -tɛ "an dɛ bɛ, -a -nɔan da "cɛɛ dʊʋ? ⁶Kʊ 'vɛle Barnaba -a Minsan -lɛ 'nyranman nɛn kʊa "paa. -A -si a 'e 'nɔndɪ 'kʊɛ, -e 'kʊ vɪlɛ 'kʊ 'nyranman 'pa 'kʊ 'bɔ 'a 'vaa -e 'kʊ "nɛn "fɛ -blɪ dɪ. -A -nɔan da "cɛɛ dʊʋ?

⁷'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan 'gʊɛ, -a -kɔɔn "man wɪnɔn nɛn 'gʊ. 'Ka 'ci "nɔnɔ "da! Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'sounja -tʊ 'ka -kɔan 'sounja -ji -e -a 'bɔ nɛn 'e 'fɪ -pan wʊ dɪ. E 'ka zɪ dʊʋ? En "nyian bɛ, fɛ nɛn min -a fɛi 'pa bɛ, -a 'wɛlɛ nɛn yaa -blɛ. E 'ka zɪ dʊʋ? En "nyian bɛ, min nɛn e trʊvɛnɔn -sru -pian "bɛ, e o 'nyɔɔn 'yɪ -mlɪan. E 'ka zɪ dʊʋ?

⁸'Wɪnɔn nɛn blamin -a dra bɛ, -a man "cɛɛ man -kɔɔnman 'saza "cɛ "dɪ. E ya "nyian 'e 'crɛn -tɛdɪ -pɛi -tɔ wɪnɔn nɛn Bali -a -nɔn Moizi lɛ bɛ -a va. ⁹Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Moizi -lɛ -pɛi 'fluba 'ji 'nan:

«Tri nɛn e ya 'nyranman 'panan
fɛi fɛ 'wɛlɛ 'sɔndɪ -a bɛ,
tɛ 'i 'si -tɔ -yɔ -e 'e -blɪ dɪ!»

-Tɛ Bali 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, trinun 'saza -lɛ 'wɪ "cɛɛ yaa 'vɪ dɪ. ¹⁰'Pian e ya "nyian 'kʊɛ vɛ -a. 'Wɪ 'kpa nɛn, 'wɪnɔn zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'kʊɛ vɛ -a. Kɔɔ -tɛ min -tʊ a fɛi 'panan, en -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e ya 'saa 'sɔnnan bɛ, -a -nɔan da nɛn -e -a -cin 'e 'kɔn "ji 'nan 'e "nɛn "fɛ -blɛ. ¹¹An Bali -lɛ 'wɪ 'vɪ 'cɛɛ, e ya "lɛ fɛ 'wɛlɛ nɛn maan -fɔ. -Yee "wean nɛn -a -nɔan da nɛn -e -a -cin 'e 'kɔn paan 'an 'ji 'nan 'an 'ka 'pɛ "nɛn "fɛ -blɛ. ¹²Min pɛenun "o 'wɪ zɪɛ -a dra. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan -a -si a paan 'an 'lɔ -e 'an 'wɪ zɪɛ -a dɛ 'e 'ciɪla "da. 'Pian ma'an -wɛɛlɛ 'nan 'an dra "fo "dɪ. Maan dra zɪɛ 'nan -e 'wɪ 'tʊ 'e vɪlɛ 'e 'si -tɔ Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'lɔ dɪ.

¹³'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan 'gʊɛ, -a -kɔɔn "man wɪnɔn nɛn "nyian 'gʊ. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, minnɔn nɛn o 'nyranman "paa Bali -lɛ 'kuin, 'lɛɛ

minnun nen o Bali -pan 'nyranman "paa be, 'nyranman 'bɔ nen waa "paa be -a "nen "fɛ nen waa -ble. E 'ka zɪ dʊv? ¹⁴ 'Wɪ 'tuwli zɪɛ Minsan -a -tɔ -pei -a. Yaa 'vɪ 'nan, minnun nen o wɪ Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn man be, -wɛɛ yɪɛ -tɔa min nen e 'wɪ 'nɔnnɔn 'bɔ ve be -a va.

¹⁵ 'Pian 'an 'bɔ 'le vɛ be, ma'an -wɛɛɛ 'nan min 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ 'mɛn "fo "dɪ. En an 'ka 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a crɛn -tenan 'nan -e minnun 'o drɛdɪ 'sia 'mɛn dɪ. 'An 'ka dra lɔ, 'be "yɪ mlin. Kɔɔ an 'ka "vale 'nan min 'e vɪ 'an man 'nan, an Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnun lɛ o lɔ fɛnɪn yɪdɪ -le "wɛan dɪ. ¹⁶ Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ minnun lɛ be, ma'an 'kɔlaman -e 'an -dandan 'tan 'a dɪ. Kɔɔ Minsan 'be 'tɔ 'an man 'nan 'an drɛ. -Yee "wɛan -te ma'an Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪlɛ minnun lɛ dɪɛ, 'wɪ 'e 'bɔ 'an man! ¹⁷ "Te 'e 'kɔn 'nan 'an 'bɔ mɛɛn 'kʊ 'nyranman zɪɛ -a -wɛɛɛ ɛn an ya -a 'panan be, "te maan ve minnun lɛ 'nan 'waan 'pan wɪ. 'Pian Minsan 'be 'tɔ 'an man 'nan 'an drɛ, ɛn an ya -a drenan. -Yee "wɛan -a drenan 'ka 'an 'lɔ "fo "dɪ. ¹⁸ 'An 'pan nen "mɛn -mɛ "a? -Nyren 'nan, 'an Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun lɛ 'e "tun. En fɛ nen -a -sɪ a 'e 'nɔndɪ 'mɛn 'nan 'an 'sɪ -wɔlɔ "be, ma'an sia "fo "dɪ.

Pɔl a "vale 'nan 'e 'yee -kopa ye 'o 'vale min pɛɛnɔn 'a

¹⁹ 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan min -tʊ -le 'wɪ 'ka 'an man "fo "dɪ. 'Pian 'an 'fli drɛ minnun pɛɛnɔn 'le nɔan -a. Maan drɛ zɪɛ 'nan -e 'an min "kaga "yɪ Crizi -le vɛ -a. ²⁰ -Te an ya Zuif 'nɔn yei "be, an 'wɪ dra "le Zuif min -le 'wɪ 'zʊ. Maan dra zɪɛ 'nan -e 'an Zuif 'nɔn drɛ Crizi -le vɛ -a. Maan -tɔa 'nan -pei -tɔ wɪnɪn -le 'pleble 'ka 'an da "nyian dɪ. 'Pian -te an ya minnun nen o ya 'o leadı -pei -tɔ wɪnɪn man be, o yei "be, an 'wɪ dra "le -wee 'wɪ 'zʊ. Maan dra zɪɛ 'nan -e 'an o drɛ Crizi -le vɛ -a. ²¹ En "nyian be, -te an ya minnun nen o 'ka o leadı -pei -tɔ wɪnɪn man dɪɛ o yei "be, an 'wɪ dra "le -wee 'wɪ 'zʊ. Maan dra zɪɛ 'nan -e 'an o drɛ Crizi -le vɛ -a. -Te an ya 'wɪnɪn zɪɛ -a drenan be, wa'a vɪlɛ 'nan an Bali -le -pei -tɔ wɪnɪn -fɔala 'an "trɔɛn -sru "dɪ, 'pian Crizi -le -pei -tɔ wɪ da nen an cɪ 'ta wɔnan. ²² En "nyian be, -te an ya minnun nen -wee cɪ "nrɔndɪ tin -tea "o da tada be, o yei "be, an 'wɪ dra "le -wee 'wɪ 'zʊ. Maan dra zɪɛ 'nan -e 'an o drɛ Crizi -le vɛ -a. 'An 'fli drɛ "le min 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'zʊ. Maan drɛ zɪɛ 'nan -e 'an -kɔla o -mie 'sɪdɪ -a 'wɪ 'jɪ. ²³ An 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dra 'nan -e Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'e fuila "man minnun pɛɛnɔn 'va. En "yɪ "nen -a -sru "be -e "an "yɪ.

²⁴ Fɛ -le "wɛan nen an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ be -nyren 'gʊ. -Te minnun -sen teren da 'nan 'o flɪn 'bli -e 'o man -kopa yɪ be, min -tuwli 'be -kɔan "o -wulo -a. Ka'a tɔa zɪ dʊv? -Yee "wɛan nen 'ka flɪn 'bli -e -kopa zɪɛ 'e drɛ 'cee vɛ -a! ²⁵ Min oo min nen e "ta fɛ -tʊ -sa kɔɔman be, 'e 'fli "kuan ɛn 'e 'kɔlɛ 'man wɔuman. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'e -kopa nen ya'a 'mɔan dɪɛ -a yɪ. 'Pian -kaa Zozinɔn 'le vɛ be, fɛ nen e cɪ -kaa man -pennan be, -kopa nen e "mɔan 'li 'trilii be -nyren. ²⁶ -Yee "wɛan 'an 'bɔ Pɔl -le vɛ be, an ya flɪn 'blinan. 'Pian an 'ka -a 'blinan "bajɪ dɪ, maan "blia 'nan -e 'an man -kopa yɪ. En "nyian be, e ya "le -kuli

-tannan nen an ci. Ma'an 'fɔlɛ tua "baji dɪ, maan -tua 'nan -e 'e 'tɔ fɛ man.

27An 'tɛ "paa 'an 'fli 'kɔlɛ da 'pleblɛ, 'nan -e 'an -kɔla -a pladɪ -a "fo. Maan dra zɪɛ 'nan "tɔɔɔ 'an 'bɔ nen an Bali -le 'wɪ 'vɪ minnun lɛ bɛ, 'an 'fʊ -si -sru.

Izrael 'nɔn 'le 'wɪ nen waa drɛ bɛ, 'e 'wɪ "paa -kaa 'ji!

10 1'An "bʊi Zozinɔn, 'ka 'ci "nɔn Izrael 'nɔn 'le 'wɪ da! Te -a -cin 'e 'san 'ka 'ji "fo "dɪ! 'Kʊ tranun nen 'li bɛ, Bali a "lolu -koei 'va o 'lɛ, te e -si -kɔɔnman -wɛ. ɛn o pɛɛnɔn 'bɛ ciɪla jemie yei. 2O pɛɛnɔn 'bɛ -kɔla "lolu -koei -sru ɛn o ciɪla jemie yei. -Yɛɛ ci o -batize drɛdɪ -a 'nan -e 'o 'fʊ 'o lɛadɪ Moizi man. 3-Blɪfɛ nen Bali -a -nɔn bɛ, o pɛɛnɔn 'bɛ blɪ. 4ɛn 'yi nen Bali -a -nɔn bɛ, o pɛɛnɔn 'bɛ mlin. Fɛ nen maan ve zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, 'yi nen o pɛɛnɔn -a mlin bɛ, e 'si -kɔlɛ nen Bali -a -nɔn bɛ -a -ji. -Kɔlɛ zɪɛ e yɾa o -sru, Crizi nen. 5'Pian Bali ci 'ka 'sɔlɛ o "kaga 'kpa -va dɪ. Kɔɔ o kaa "bui "da.

6'Wɪ pɛɛnɔn nen e 'bɔ 'kʊ tranun man zɪɛ, e ya -cee 'wɪ -kɔɔn "man wɪnun -a. E drɛ zɪɛ 'nan -e -kaa vɪlɛ -kaa 'wɪ 'wlɪdɪ yɪ "yi "le 'kʊ tranun -le 'wɪ 'zʊ dɪ. 7-Yɛɛ "wean te 'ka drɛ -yʊ -pannɔn 'a "le o va min -mienun -a drɛ bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ! Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ -wee 'wɪ 'a 'nan:

«O -nyran,

ɛn o 'sraga fɛnun blɪ,

ɛn o -wɛn mlin.

"Bɛ -sru ɛn o ci nran -siga tri nen

waa drɛ bɛ -yrɛ.»

8Te 'ka drɛ lɪ -wɛɛnɔn 'lee -kɔnnɛn -wɛɛnɔn 'a "le o va min -mienun -a drɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ. Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, yɪdɛ 'wɛ 'tʊwli 'wlu bɛ min -ka o va -kpi yɔ -tʊ 'wɛ yaaga (23.000). 9Te 'ka Minsan man -tan "le o va min -mienun -a drɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ! Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, ɛn -mlennun o -nan -nyan. 10Te 'ka 'ci 'e 'tɔ lou Bali man "le o va min -mienun -a drɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ! Zɪ o 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, ɛn Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ -a -tʊ o -nan -nyan.

11'Wɪnun zɪɛ o 'bɔ 'kʊ tranun man 'nan -e 'o drɛ -cee 'wɪ -kɔɔn "man wɪ -a. ɛn "nyian bɛ waa crɛn -tɛ 'nan te e 'wɪ "paala -kaa nen -kaa 'lɛ 'fʊ -kogo -e 'trɛda 'e 'nyan bɛ -cɛɛ. 12-Yɛɛ "wean an 'wɪ "paala 'cɛɛ. Min nen yaa ve 'nan, 'wɪ zɪɛ ya'a 'kɔlaman -e 'e bɔ 'e man dɪɛ, 'e drɛ 'yi, "tɔɔɔ 'e bɔ "man! 13Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛdɪ -cin nen e -tɔ 'ka 'ji, ɛn ka'a drɛlɛ dɪɛ, zɪ e dra blamin -tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ zɪɛ. E ya "le 'an -cin -tɔ 'ka 'ji 'nan, Bali ci 'ka 'e 'sandɪ 'ka man dɪ. Ya'a -si nɔan -e 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛdɪ nen ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'sʊ -yrɔ "dɪɛ 'e bɔ 'ka man "fo "dɪ. 'Pian -te 'wɪ 'wlɪdɪ "drɛdɪ "ta bɔa 'ka man bɛ, -si nen 'kɔ 'ka 'ciɪla "da -e 'ka 'sʊ -yrɔ "bɛ yaa -kɔɔnman 'cɛɛ, 'dʊ -e 'wɪ 'wlɪdɪ zɪɛ 'e vɪlɛ 'e 'ka 'man yɪ dɪ.

Zozizan 'ka 'yʊ paan dɪ!

14'Wɪ pɛɛnɔn nen, an "sia -a vɪnan zɪɛ, -yɛɛ "wean, 'an "bʊi Zozinɔn, maan ve 'cɛɛ 'nan: Te 'ka 'yʊ -pan "fo "dɪ! 15Ka ya 'wɪ 'tɔnɔn 'a. -Njɛɛ dʊʊ?

-Yee "wean nen 'ka 'ci 'nrɔn 'wɪ nen maan ve bɛ, -a da. ¹⁶-Kaa Zozinɔn -kaa cin ye 'nan -e 'wɪ nen Zozi -a drɛ bɛ -a -cin 'e 'trɔa -kaa 'ji. Min -tu 'kulenen "sia te rɛzen -wen a -ji, e Bali muo -fɔa -e -kaa pɛɛnɔn 'e mlin. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a bɛ, -kaa -kɔɔnman 'nan -ka nen Zozi -a 'wɪ bɛ -kaa ya -a 'nen "blɪnɔn 'a. -Njɛɛ dɔv? -A -tuwli "nen 'nyian 'kpɔun nen waa -pliman bɛ, -yee vɛ -a. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a bɛ, -kaa -kɔɔnman 'nan -kaa ya -kaa leadɪ Crizi man -tuwli. -Njɛɛ dɔv? ¹⁷-A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan 'kpɔun a -tuwli, -a 'bɔ nen -kaa pɛɛnɔn -a -ble. -Yee "wean -kaa pɛɛnɔn a "nyian "le min -tuwli "le 'wɪ zɪɛ.

¹⁸'Wɪ nen Zuif 'nɔn 'a dra Bali -pan 'kuin bɛ, 'ka -kɔɔn "man! 'Sraganun nen waa bɔ Bali lɛ bɛ, waa wi -ble. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a bɛ, waa -kɔɔnman 'nan o 'wee 'sraga 'bɔ "nen "ble. -Njɛɛ dɔv?

¹⁹-Mɛ "wɪ nen maan 'nan 'an ve 'wɪ zɪɛ -a da? 'Nan -yɪ -pan wi 'bɛ ci -wi nen -a 'wɪ ci bɛ -a? -Cɛjɛ, -njɛɛ "fo "dɪ. ɛn 'nan fɛ nen waa -paan "bɛ te Bali nen? -Cɛjɛ, -njɛɛ "fo "dɪ. ²⁰Maan ve 'cɛɛ 'nan fɛ nen waa -tɛ -yɪ lɛ bɛ, te Bali lɛ "cɛɛ waa -nɔn "fo "dɪ. 'Pian waa -nɔn Satan lɛ 'o 'vale 'yee minnun -a. -Yee "wean te "ka "drɛ dɪ! Kɔɔ an 'ka "vale 'ka lɛa Satan 'lee 'yee minnun man dɪ. ²¹Ka'a 'kolaman -e 'ka 'yɪ 'mlin Minsan -le 'kulenen "nen, "bɛ -sru -e 'ka 'kɪ 'yɪ 'mlin Satan 'lee 'yee minnun -le 'kulenen "nen "dɪ. ɛn "nyian bɛ, ka'a 'kolaman -e 'ka 'nyran Minsan -le -blɪfɛnɔn -sru -e 'ka -blɪ, "bɛ -sru -e 'ka 'kɪ -nyran Satan 'lee 'yee minnun -le -blɪfɛnɔn -sru -e 'ka -blɪ dɪ. ²²Te 'ka Minsan 'le -wɛɛla 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a dɪ! ɛn te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan 'ka 'plɛble "mlɪan "da "dɪ.

'Ka 'ci 'nrɔn 'ka bɔɛzan -tɔ da 'vaa -e 'ka 'wɪ drɛ!

²³Min -mienun a 'ka yɛi, waa ve 'nan: «Fɛ pɛɛnɔn drɛdɪ -si a 'e 'le 'sɔdɪ min lɛ.» 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, fɛ pɛɛnɔn 'ka 'wɪ 'yɪ 'dra min lɛ dɪ. Fɛ pɛɛnɔn drɛdɪ -si a 'e 'le 'sɔdɪ min lɛ, 'pian fɛ pɛɛnɔn 'ka 'paa 'i bɔɛzan -tɔ -va -e -yee yɪ -tɛradɪ Bali da 'e 'pa "da "dɪ. ²⁴Te 'ka 'va min -tɔ 'e 'e 'bɔ 'fli -le 'wɪ 'yɪ -wɛɛ "dɪ, 'pian min pɛɛnɔn -le 'wɪ 'yɪ 'nen 'e -wɛɛ.

²⁵-Wɪ pɛɛnɔn nen waa -taan 'flɛji bɛ, 'ka 'lɔ -e 'ka -blɪ 'e "tun. Te 'cɛɛ 'ci 'nrɔndɪ 'e 'wɪ 'tɔ 'ka man -e 'ka laabu 'nan waa -tɛ -yɪ lɛ dɪ! ²⁶Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«'Trɛ 'lee 'e 'ta fɛnɔn pɛɛnɔn a Minsan -le vɛ -a.»

²⁷ɛn "nyian bɛ, min nen e 'ka Zozi 'va dɪ, -tɛ e 'ka laabu fɛ man ɛn ka -ku bɛ, fɛ pɛɛnɔn nen waa -nɔn 'cɛɛ bɛ, 'ka -blɪ 'e "tun. Te 'cɛɛ 'ci 'nrɔndɪ 'e 'wɪ 'tɔ 'ka man -e 'ka laabu 'nan waa -tɛ -yɪ lɛ dɪ! ²⁸'Pian -tɛ min -tɔ -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, -wɪ zɪɛ waa -tɛ -yɪ lɛ bɛ, te 'ka -blɪ "fo "dɪ! 'Ka drɛ zɪɛ min 'bɔ 'le "wean 'lee ci 'nrɔndɪ -le "wean. ²⁹'Ka 'bɔ 'le 'ci 'nrɔndɪ -le "wean "cɛɛ maan 'vɪ 'nan, te 'ka -blɪ dɪ. 'Pian min zɪɛ -yee ci 'nrɔndɪ -le "wean nen maan 'vɪ zɪ.

Fɛ nen -a -si a 'e 'nɔndɪ 'mɛn 'nan 'an drɛ bɛ, e 'ka "le min pɛɛ nen 'e tin -tɛ 'an da -a drɛdɪ man dɪ. ³⁰Fɛ nen an "ta -a -ble bɛ, an Bali muo -fɔa ɛn

maan -ble. Min -tu 'ka 'kolaman -e 'yaan 'tɔ 'wɪdɪ 'vɪ fɛ nɛn an Bali muo 'fɔ 'vaa ɛn maan blɪ bɛ -a man dɪ.

³¹Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te e ya fɛ nɛn ka 'ta -a -ble bɛ -a oo, ɛn -te e ya fɛ nɛn 'ka 'ta -a -mlɪan 'bɛ -a oo, 'wɪ oo 'wɪ nɛn ka 'ta -a dra bɛ, 'ka -wɛɛ 'nan Bali 'tɔ 'e drɛ -dan. ³²Te 'cɛɛ 'wɪ drɛdɪ -tɔwɪ 'e 'nan Zuif 'nɔn man dɪ! ɛn te 'e 'nan minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o man dɪ! ɛn te 'e 'nan 'ka 'bɔ 'Zozɪnɔn man dɪ! ³³'Ka drɛ 'le 'mɛn 'wɪ 'zɔ! 'An 'bɔ 'nyɪan maan -wɛɛman 'nan 'an 'sɔ min -tɔdɔ pɛɛnɔn lɛ 'mɛn 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ -jɪ. 'An 'bɔ 'fɪ -le 'wɪ 'yɪ 'cɛɛ maan -wɛɛman dɪ. 'Pɪan min 'kaga 'le 'wɪ 'yɪ 'nɛn maan -wɛɛman. Maan dra zɪɛ 'nan -e 'o -kɔla 'sɪdɪ -a 'wɪ jɪ.

11 ¹'Ka drɛ 'an sɪ drɛnɔn 'a 'le zɪ 'an 'bɔ 'an Crɪzɪ sɪ dra bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ.

-Klɔnmɔn -kɔan 'kɔ -leglɪzɪ, ɛn lɪmɔn -kɔan 'kɔ -leglɪzɪ?

²An 'ka muo -fɔa, 'nan 'an 'cɪn yɾa tɪan 'ka pɛɛnɔn 'jɪ. ɛn an 'ka muo -fɔa 'nyɪan 'nan 'wɪnɔn nɛn maan paa 'ka 'jɪ bɛ, ka 'ta wɔla 'da.

³'Pɪan an ya 'vale 'wɪ 'gʊɛ -a -cɪn 'e 'fɔla 'ka 'jɪ. 'Wɪ zɪɛ -nyɾɛn 'nan: Crɪzɪ 'bɛ cɪ -klɔnmɔn tazan -a, ɛn -klɔnmɔn 'bɛ cɪ lɪmɔn tazan -a, ɛn Bali 'bɛ cɪ Crɪzɪ tazan -a. ⁴-Yɛɛ 'wean nɛn -klɔnmɔn nɛn e ya Bali trɔ 'banan, -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ, e ya Bali 'lewei vɪnan te fɛ -tɔ a 'e 'tɔdɪ -a -wɔlo -man bɛ, te e ya 'e 'tazan nɛn Crɪzɪ -a bɛ -a -tenan 'yɾa -a. ⁵'Pɪan lɪmɔn nɛn e ya Bali trɔ 'banan -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ e ya Bali 'lewei vɪnan te fɛ -tɔ 'ka 'e 'tɔdɪ -a -wɔlo -man dɪɛ, te -a -sɾan nɛn -a tazan -a bɛ e ya -a -tenan 'yɾa -a. E ya 'le 'nan min nan nɛn 'e 'wɔlo 'jɛ 'bɔ 'klɔglɔ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. ⁶-Te lɪmɔn 'ka 'vale 'nan e fɛ -tɔa 'e 'wɔlo -man dɪɛ, 'e 'wɔlo 'jɛ 'bɔ bɔ 'klɔglɔ 'fo. Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪ 'fɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e ya lɪmɔn lɔ 'yɾa -tɛ wɪ -a. -Yɛɛ 'wean te lɪmɔn 'e 'wɔlo 'jɛ 'bɔ 'klɔglɔ dɪ, ɛn te 'e -tɛ 'da 'dɪ! 'Pɪan 'e fɛ -tɔ 'e 'wɔlo -man!

⁷-Klɔnmɔn -le vɛ bɛ, te 'e fɛ -tɔ -tɔ 'e 'wɔlo -man 'fo 'dɪ! Kɔɔ -klɔnmɔn 'bɛ cɪ Bali -kɔɔn 'manvɛ -a, ɛn -yɛɛ -maan 'tɔ -dan a Bali lɔ. 'Pɪan lɪmɔn 'bɛ 'tɔ -dan -nɔan 'e -sɾan lɛ. ⁸Fɛ -le 'wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, lɪmɔn man mɛn -tɔ 'cɛɛ Bali -a 'sɪ ɛn e -klɔnmɔn drɛ 'a dɪ, 'pɪan -klɔnmɔn man mɛn -tɔ nɛn Bali -a 'sɪ ɛn e lɪmɔn drɛ 'a. ⁹ɛn 'nyɪan bɛ, Bali 'ka -klɔnmɔn drɛlɛ lɪmɔn -le 'wean dɪ. 'Pɪan e lɪmɔn drɛ -klɔnmɔn -le 'wean. ¹⁰'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yɛɛ 'wean, ɛn Bali -le 'pasɪanɔn 'le 'wean bɛ, lɪmɔn 'e fɛ -tɔ -tɔ 'e 'wɔlo -man -a -kɔɔndɪ nɛn 'nan -sɪ -a 'e 'lɛ 'sɔdɪ 'yɾɛ.

¹¹Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te min drɛ Mɪnsan -le vɛ -a bɛ, lɪmɔn 'ka fɛ -tɔ -a 'e 'saza 'jɪ dɪ, ɛn -klɔnmɔn 'ka fɛ -tɔ -a 'e 'saza 'jɪ dɪ. ¹²Fɛ -le 'wean nɛn maan ve zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan -klɔnmɔn man mɛn -tɔ -a nɛn Bali lɪmɔn drɛ. 'Bɛ a zɪ, 'pɪan lɪmɔn 'bɛ 'klɔnmɔn -yaa. ɛn Bali 'bɛ 'wɪ 'bɔ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛ.

¹³'Ka 'wɪ 'gʊɛ -a 'sɪ 'va 'ka 'bɔ 'a! Maan laabo 'ka 'lɔ 'nan, e ya 'wɪ 'yɪ 'a -e lɪmɔn 'e Bali trɔ 'ba te fɛ -tɔ 'ka 'e 'tɔdɪ -a -wɔlo -man dɔv? -Cɛjɛ! ¹⁴ɛn

'nyian be, kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan 'trɛda be, e ya 'yra -tɛ wɪ -a -e -klɔnmɔn 'e 'wulo 'jɛ 'tɔɪ 'e trɔɪdɪ. ¹⁵Pian lɔmɔn -le vɛ be e ya 'wɪ 'yi 'a, -e -a -wulo 'jɛ 'e 'kɔn 'e trɔɪdɪ. Kɔɔ Bali -wulo 'jɛ 'trɔɪdɪ -nɔn lɔmɔn le 'nan, -e 'e 'kɔn -a -wulo -man 'le sɔ -le 'wɪ 'zɔ. ¹⁶Pian -te 'ka 'va min -tɔ -a 'vale 'e 'sa -fɔa 'wɪ zɪɛ -a da be, maan ve -a san lɛ 'nan, -e lɔmɔn 'e Bali tru 'ba te fɛ -tɔ 'ka 'e 'tɔɪdɪ -a -wulo -man dɛ, ma'an tian 'an 'yɪlɛ dɪ. En Bali -le -leglizɪ -jɪ be, e 'ka zɪ dɪ.

'Wɪ nɛn e 'ka 'yi 'dɛ, te 'ka dre Minsan -le -blɪfɛ -sru 'dɪ!

¹⁷'Wɪ nɛn an 'ta 'bɛ ve 'cɛɛ 'gʊɛ, ma'an 'kɔlaman -e 'an 'ka 'tɔ 'yi 'vɪ 'bɛ 'nan 'fo 'dɪ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan -te 'ka cin 'yɪ 'wɪ nɛn kaa dra be, ya'a 'kɔlaman -e 'e 'ka 'tɔ 'plɛblɛ 'fo 'dɪ, 'pian e -leglizɪ 'bɔ -wia. ¹⁸-A tɛdɛ nɛn 'nan, -te 'ka cin 'yɪ be, 'cɛndɪ 'e cin man a 'ka yei. 'Wɪ zɪɛ maan 'man, ɛn an yi -tɛala 'da 'sɛzɛnɔn. ¹⁹Kɔɔ maan -tɔa 'nan, -te 'cɛndɪ 'e cin man a 'ka yei 'bɛ, e -kɔlaman e dra. E ya zɪɛ 'nan -e minnun nɛn o yi -tɛala Minsan da 'kpa be 'o o -kɔnnɛn 'yi.

²⁰'Wɪ nɛn kaa dra, te 'ka cin 'yɪ Minsan -le -blɪfɛ man be, ya'a kɔɔnman 'nan Minsan -le -blɪfɛ -sru 'nɛn ka cɪ dɪ. ²¹Fɛ nɛn maan ve zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, -te 'ka cin 'yɪ -blɪfɛ -sru 'bɛ, min -mienun 'o 'bɔ 'fɪ -le fɛ 'sɪala -e 'o -blɪ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -maan min -mienun -fo dra -a, te min -mienun 'o 'kan wʊ ɛn -wɛn 'wee 'tɛ wo. ²²-Mɛ 'le 'wean ka 'wɪ zɪɛ -a dra? 'Cɛɛ 'kɔnnɛn 'ka -e 'ka fɛ -blɪ -nan nun, ɛn -e 'ka -wɛn mlin -nan nun dʊv? Bali -le -leglizɪ nɛn ka ya 'vale 'ka dra 'sɔzɔ? -Tɛ 'bɛ 'cɛɛ dɪ, 'ka 'bʊɪ Zozinɔn nɛn -wee -vɛɛ 'ka 'dɛ, o nɛn ka ya 'vale 'ka o -tɛa 'yra -a? -Mɛ 'wɪ nɛn 'an vɪ 'cɛɛ 'wɪ zɪɛ -a da? 'An 'ka 'tɔ 'yi 'vɪ? -Cɛjɛ, ma'an 'kɔlaman -e 'an 'ka 'tɔ 'yi 'vɪ 'fo 'dɪ!

²³Kɔɔ 'wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ 'mɛn 'wɪ zɪɛ -a da be, maan paa 'ka 'jɪ 'va ɛn ka 'ka 'bɛ drɛnan dɪ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, -pɛɪ 'bɔ 'lɛɪn nɛn o -taa -kaa san Zozɪ 'nɔnlɛ minnun lɛ be -a man, e 'kpɔun 'sɪ, ²⁴e Bali muo 'fɔ, ɛn yaa 'nɛn jɛɛn. -A -nan nɛn e 'nan: «-Nyrɛn 'gʊɛ, 'an 'kɔlɛ nɛn. -Yɛɛ -taa 'dreɛ 'sragɔ bʊvɛ -a Bali lɛ 'ka 'lɛjɪ. 'Wɪ nɛn an cɪ -a drɛnan 'gʊɛ 'ka dre! -Yɛɛ cɪ 'an 'cin -trɔa 'vɛ -a 'ka 'jɪ.» ²⁵-A -tʊwɪ 'nɛn 'nyian, zɪ o cɛɛn fɛnʊn -blɪdɪ man be, e 'kulɛnɛn 'sɪ, ɛn e 'nan: «'Kulɛnɛn 'gʊɛ, 'an nyɛn nɛn -jɪ. -Yɛɛ 'ta -sɛanla -e 'e dre 'ka -plɪ 'vɛ -a 'nyian Bali man 'e 'pɛɛ. Tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn ka -wɛn -mlɪan 'kulɛnɛn 'gʊɛ -a -jɪ be, 'wɪ nɛn an cɪ -a drɛnan 'gʊɛ, 'ka dre! -Yɛɛ cɪ 'an 'cin -trɔa 'vɛ -a 'ka 'jɪ.» ²⁶'Wɪ 'kpa! Tʊ pɛɛnɔn man -te ka ya 'wɪ zɪɛ -a drɛnan 'kpɔun -blɪdɪ -a 'lɛɛ -wɛn mlɪndɪ -a be, Minsan -le -ka nɛn yaa 'wʊ be kaa -nan wɪ ve. Ka dra zɪɛ -trɪlɪɪ -e -a -tadɪ 'e bɔ.

²⁷'Wɪ zɪɛ -yɛɛ 'wean be, min oo min nɛn e 'kpɔun blɪ ɛn e -wɛn zɪɛ -a mlin 'wɪ 'wɪdɪ 'pɛ -jɪ be, te 'wɪ nɛn Minsan 'kɔlɛ 'lɛɛ Minsan nyɛn -a dre be -a san -a srɛ. 'Wɪ 'wɪdɪ 'nɛn yaa dre. ²⁸'Tɔgɔ 'ka 'va min -tɔ 'e 'wɪ 'wɪdɪ 'dre be, -yɛɛ 'wean min -tɔ 'e 'fɪ -nanjɛn 'e 'bɔ 'a. 'Bɛ -sru 'vaa -e 'e 'kpɔun -blɪ ɛn -e 'e -wɛn mlin. ²⁹Kɔɔ min nɛn e 'kpɔun blɪ ɛn e -wɛn mlin te 'wɪ

nen Minsan -a dre 'e 'kɔlə 'a bɛ -a -cin "cɛɛ -a san ji dɛ, te Bali -le nyran -blɪdɪ nen yaa 'pla 'e 'fli man. ³⁰Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nen kaa dra, -yee "wɛan nen min "kaga 'man 'yaaman 'ka yei, ɛn -yee "wɛan nen -cɛ -tɛnɔn "kaga 'a 'ka yei, ɛn -yee "wɛan nen minnun -kaa 'ka yei "kaga. ³¹-Te -kaa fli -nanjɛɛn -kaa 'bɔ 'a 'vaa ɛn -kaa 'kpɔun zɪɛ -a blɪ, ɛn -kaa -wɛn zɪɛ -a mlin bɛ, Bali -le nyran -blɪdɪ zɪɛ ya'a 'bɔa -kaa man dɪ. ³²Pian -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -te Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -cɛɛ 'wɪ zɪɛ -a man bɛ, 'wɪ nen yaa "paala -cɛɛ 'nan, "tɔgɔ yi nen 'e tin -tɛa 'trɛdanɔn da bɛ, -kaa kɔn o va.

³³-Yee "wɛan 'an "bɪ Zozinɔn, -te 'ka cin 'yɪ 'nan -e 'ka Minsan -le fɛ -blɪ 'e cin va bɛ, 'ka cin -pɛn. ³⁴Min nen dra -a -tɛa "bɛ, -a san 'e fɛ -blɪ 'yee "kɔnnɛn 'vaa -e 'e 'ta. 'Ka dre zɪ "tɔgɔ 'ka cin yɪ -e 'ka Bali -le nyran -blɪdɪ 'pla 'ka man.

'Wɪ -mie nen tian 'an 'ji bɛ, -te an 'lɔ 'vaa -e 'mɛn "paala.

Bali "yi 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn dra Zozinɔn lɛ

12 ¹An "bɪ Zozinɔn, 'wɪnɔn nen Bali lei 'saun -a dra Zozinɔn lɛ bɛ, an 'ka "vale 'e 'fɔ 'e yɔɔdɪ 'ka man dɪ. ²Tɔ nen -te ka'a tian Bali tɔa dɛ, yiba "minnun nen o 'ka fɛ -tɔ -a dɛ, zɪ o 'nyranman "paa te min 'ka 'nyian 'e 'fli -ji dɛ, kaa -tɔa. ³-Yee "wɛan nen maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan: -Te Bali lei 'saun -sɛn min da ɛn e ya 'wɪnɔn vɪnan bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e wei 'pla Zozi man dɪ. ɛn "nyian bɛ, min 'ka 'kɔlaman -e 'e vɪ 'nan, Zozi a Minsan -a, te Bali lei 'saun "cɛɛ 'pa -a 'le dɪ.

⁴"Yinun nen Bali lei 'saun -a -nɔan Zozinɔn lɛ bɛ -a 'pa a -ji "kaga. 'Pian Bali lei 'saun -tɔwli 'bɔ 'bɛ "yinun zɪɛ -a -nɔan Zozinɔn lɛ. ⁵ɛn "nyian bɛ, 'nyranman 'padɪ 'pa a -ji "kaga, 'pian Minsan -tɔwli 'bɔ 'bɛ -pɛba 'wɔ Zozinɔn 'lɔ. ⁶ɛn "nyian bɛ, 'nyranman a "kaga -e Zozinɔn 'o 'pa, 'pian Bali -tɔwli 'bɔ 'bɛ minnun pɛɛnɔn "koe -tɔa 'o da 'nyranman pɛɛnɔn zɪɛ -a 'panan.

⁷Bali lei 'saun "yi -nɔan Zozizan 'tɔ lɛ 'nan -e Zozinɔn pɛɛnɔn 'o "nɛn "blɪ. ⁸Fɛ nen maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, Bali lei 'saun "yi "dra Zozizan 'tɔ lɛ 'nan -e 'e Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ vɪ minnun lɛ. ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e 'wɪ nen e Bali -le 'wɪ 'ci 'sia minnun lɛ bɛ -a vɪ. ⁹ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e yi -tɛra Bali da 'kpa tɪglɪ. ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e -cɛ 'si minnun man. ¹⁰ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e 'cɛ -srɔn "wɪnɔn drɛ. ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e Bali 'lewei vɪ. ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e 'wɪ nen e 'si Bali lei 'saun 'va bɛ, 'lee 'wɪ nen e 'si Satan -va bɛ, -a 'cɛnnan yɪ 'e cin man. ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e 'wɪ weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dɛ -a -ji. ɛn "nyian bɛ, Bali lei 'saun -tɔwli zɪɛ e "yi "dra Zozizan 'pɛɛ lɛ 'nan -e 'e

-kɔla weinun zɪɛ -a -ci vɪdɪ -a. ¹¹'Pian Bali lei 'saun -tuwli 'bɔ 'bɛ Zozinɔn 'koe -tɔa 'o da 'wɪnun pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛnan. E 'yee 'yinun -nɔan Zozizan 'tɔ lɛ 'lɛ zɪ e cɪ 'va 'bɛ -yee 'wɪ 'zɜ.

Zozinɔn pɛɛnɔn a "lɛ min -tuwli 'zɜ

¹²Fɛ 'lɛ "wean nɛn an 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, blamin a -tuwli, 'pian -a man mɛn a "kaga. -A man mɛn 'bɔ a "kaga zɪ, 'pian -a pɛɛnɔn 'bɛ -tɛa 'e cin da 'vaa ɛn waa laabo blamin. 'Wɪ 'tuwli zɪɛ -nyren minnɔn nɛn o drɛ Crizi -lɛ vɛ -a bɛ -wee vɛ -a. ¹³Kɔɔ -kaa Zozinɔn pɛɛnɔn bɛ, -tɛ Zuif min nɛn oo, -tɛ Zuif min "cɛɛ dɪ oo, -tɛ nɔan nɛn oo, -tɛ nɔan "cɛɛ dɪ oo, Bali lei 'saun -tuwli 'bɔ 'bɛ -kaa -batize drɛ 'nan -e -kaa drɛ "lɛ min -tuwli "lɛ 'wɪ 'zɜ. ɛn Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -kaa -tɔdɜ pɛɛnɔn lɛ.

¹⁴ɛn 'nyian bɛ, -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, blamin man mɛn 'ka 'tuwli 'dɪ, 'pian e ya "kaga. ¹⁵Min cɛin 'ka 'kɔlaman -e 'e 'vɪ 'nan, 'e 'ka min -pɛ -a dɪ -lɛ "wean, 'e 'ka min man mɛn -tɜ -a dɪ. Kɔɔ e ya min man mennun va. ¹⁶ɛn 'nyian bɛ, min 'trɔɛn 'ka 'kɔlaman -e 'e 'vɪ 'nan, 'e 'ka min yɪɛ 'a dɪ -lɛ "wean, 'e 'ka min man mɛn -tɜ -a dɪ. Kɔɔ e ya min man mennun va. ¹⁷E ya "lɛ 'an 'wɪ 'gʊɛ -a laabɜ 'ka 'lɔ. -Tɛ yɪɛ 'saza nɛn paan blamin man bɛ, yaa dra 'kɔ -e 'e 'wɪ man? ɛn -tɛ "trɔɛn 'saza nɛn paan blamin man bɛ, yaa dra 'kɔ -e 'e fɛ "kui 'si? ¹⁸Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min man mɛn -tɜ 'lɛɛ 'e 'pa 'nyranman, -a da nɛn Bali min man mɛn -tɔdɜ pɛɛnɔn drɛ "lɛ zɪ e cɪ "va "bɛ -yee 'wɪ 'zɜ. ¹⁹"Tɛ blamin a paan man mɛn -tuwli "cɛ "a bɛ, "tɛ wa'a laabo blamin "fo "dɪ. ²⁰'Pian -a man mennun a "kaga, -weɛ -tɛa 'e cin da 'vaa -e 'o laabɜ blamin.

²¹-Yee "wean min yɪɛ 'ka 'kɔlaman -e 'e 'vɪ min -pɛ lɛ 'nan: «An 'ka 'i 'va dɪ.» ɛn min -wulo 'ka 'kɔlaman -e 'e 'vɪ min cɛinnun lɛ 'nan: «An 'ka 'ka 'va dɪ.» ²²Kɔɔ min man mɛn nɛn min 'ka -a siala fɛ -tɜ -a dɪɛ, -a 'pa 'nyranman a. ²³ɛn min man mɛn nɛn min yɪɛ 'ka 'naan "man 'kpa dɪɛ, -a 'bɔ nɛn min -a man dra. ɛn "nyian bɛ, min man mɛn nɛn -a yɪdɪ min -tɛa 'yra -a bɛ, -a 'bɔ nɛn min -a nyɛɛnman. ²⁴'Pian min man mennun nɛn o yɪdɪ 'ka min tɛa 'yra -a dɪɛ, blamin 'ka o man dra "bʊʊ "dɪ. Bali blamin drɛ 'nan -e -a man mɛn nɛn -a 'bɔ 'ka -a siala fɛ -tɜ -a dɪɛ, 'e nyɛɛn 'kpa tɪgɪ. ²⁵Bali -a drɛ zɪɛ 'nan -e 'cɛndɪ 'e cin man 'e vɪlɛ 'e 'kɔn blamin man mennun yɛi "dɪ. 'Pian 'nan -e 'o 'tɔ 'o cin wɪlɔ. ²⁶-Yee "wean -tɛ min man mɛn -tɜ "yaaman bɛ, e -wɪamlan min man mɛn pɛɛnɔn 'ji. ɛn -tɛ o 'tɔ -dan nɔn min man mɛn -tɜ lɛ bɛ, min man mɛn pɛɛnɔn 'ci "nranman.

²⁷'Ka pɛɛnɔn 'cɛɛ cɪ Crizi po -a, ɛn Zozizan 'tɜ a -a man mɛn -tɜ -a. ²⁸Bali 'nyranman -pɛba 'wʊ Zozinɔn 'tɔdɜ pɛɛnɔn 'lɔ -leglizi -ji. -A tɛdɛ nɛn Zozi 'lɛ 'pasianɔn 'a, ɛn -a "flizan nɛn Bali 'lɛwei vɪnɔn 'a, ɛn -a yaagazan nɛn Bali -lɛ 'wɪ "paanɔn 'a. -Wee -sru "bɛ, Zozinɔn nɛn o -cɛ -srɔn "wɪnun dra bɛ o nɛn. -Wee -sru "bɛ, Zozinɔn nɛn o -cɛ "sia minnɔn man bɛ o nɛn. -Wee -sru "bɛ, Zozinɔn nɛn o "paa minnɔn va bɛ o nɛn.

-Wee -sru "bɛ, Zozinɔn nɛn o -tɔa -si 'lɛ bɛ o nɛn. -Wee -sru "bɛ, Zozinɔn nɛn o "we weinun nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɛ -a -ji bɛ o nɛn. ²⁹Maan ve 'cɛɛ 'nan, o pɛɛnɔn 'ka drele Zozi 'le 'pasianɔn 'a dɪ. En o pɛɛnɔn 'ka drele Bali 'lewei vɪnɔn 'a dɪ. En o pɛɛnɔn 'ka drele Bali -le 'wɪ "paanɔn 'a dɪ. En o pɛɛnɔn 'ka -cɛ -srɔn "wɪnɪn drele dɪ. ³⁰En o pɛɛnɔn 'ka -cɛ 'sile minnɪn man dɪ. En o pɛɛnɔn 'ka 'wɪle weinun nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɛ -a -ji dɪ. En o pɛɛnɔn 'ka -kɔlale weinun zɪɛ -a -ci vɪdɪ -a dɪ. ³¹Kaa -tɔa 'nan "yi 'pa a -ji "kaga, 'pian "yinun nɛn maan nrɔn 'e tɛdɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka -wɛɛ!

En 'wɪ nɛn e cɪ "le 'ka dre te -a "yi "mlian 'wɪ pɛɛnɔn nɛn an "sia -a vɪnan 'gʊɛ -a da bɛ, an "ta -a ve 'cɛɛ.

Min yɪdɪ "yi "mlian 'wɪ pɛɛnɔn dɛdɪ da

13 ¹-Te an weinun pɛɛnɔn nɛn 'trɛda 'gʊɛ o -fɔa "sɪdɔ, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'nan an Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ o wei -fɔa "sɪdɔ, 'pian -te ma'an min ye "yi "dɪɛ, 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dɛdɪ bɛ, e ya 'wɪ "tun "a. Te an ya "le 'nan 'kogoba nɛn e min man dra -wɪuwɪlɪ 'e "tun "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ "le 'nan -pʊ nɛn e min man dra -wɪuwɪlɪ 'e "tun "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ²En "nyian bɛ -te an Bali 'lewei ve, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ -te an Bali -le 'wɪ yɔɔdɪ pɛɛnɔn 'ci maan, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ -te an Bali -le 'wɪ pɛɛnɔn -tɔa, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'mɛn yi -tɛradɪ Bali da -kɔlaman e pɔn "sʊala 'e 'kɪlɪ -ji, 'pian -te ma'an min ye "yi "dɪɛ, 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dɛdɪ bɛ, e ya 'wɪ "tun "a. ³En "nyian bɛ -te an yɪfɛ pɛɛnɔn -nɔan 'yale -tɛnɔn lɛ, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ -te an "we "man 'nan minnɪn 'an 'tɛ 'bɪlɪ an 'ka "vale 'an "sia Bali -sru "dɪ -le "wean bɛ, 'pian -te ma'an min ye "yi "dɪɛ, 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dɛdɪ bɛ, e ya 'wɪ "tun "a.

⁴Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn e min ye "yi "bɛ, -a -pɔan "sɔa 'wɪ 'ji. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, -a ci a "yi. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, ya'a man bɔ dɪ. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, ya'a 'e 'fɪlɪ kɔɔnman 'e 'lɔ fɛnɪn -a dɪ. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, ya'a -dandan taan dɪ. ⁵En min nɛn e min ye "yi "bɛ, ya'a 'wɪ nɛn e 'tɔ "paa min man bɛ -a dra dɪ. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, ya'a 'e 'fɪlɪ -le 'wɪ "yi 'wɛɛman dɪ. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, 'bɪlɪ 'ka 'fɔa -a san ji tada dɪ. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, ya'a min man wɪ paa dɪ. ⁶En min nɛn e min ye "yi "bɛ, -a ci "nranman te -a bɔɛzan -tʊ 'wɪ "yi dre. 'Pian -te 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn yaa dre bɛ, -a ci 'ka 'nranman dɪ. ⁷En min nɛn e min ye "yi "bɛ, tʊ pɛɛnɔn man e min man wɪ "cɛa. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, -yɛɛ yi -tɛradɪ Bali da 'ka 'le 'tɔa dɪ. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, -a 'bɪlɪ 'fo Bali da. En min nɛn e min ye "yi "bɛ, ya'a 'sia min -sru "dɪ.

⁸Yi -tʊ bɔa "bɛ, te Bali 'lewei vɪdɪ 'wɪ 'nyan. En te weinun nɛn blamin 'ka -a ci maan dɛ -a -fɔdɪ 'wɪ 'nyan. En te Bali -le 'wɪ yɔɔdɪ -tɔdɪ bɛ -a 'wɪ 'nyan. 'Pian fɛ -tʊwɪlɪ "cɛ 'bɛ 'fo -nan, -yɛɛ cɪ min yɪdɪ "yi "a. ⁹Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -ka'a 'wɪ pɛɛnɔn 'tɔa Bali da dɪ. En -cɛɛ Bali 'lewei

vidi be, -a pɛɛnɔn "cɛɛ di. ¹⁰Pian yi nen fe nen e ci tigli be e -taa "be, te 'wɪ pɛɛnɔn zɪe e -nyan. ¹¹-Kaa -kɔɔn 'wɪ 'gʊɛ -a man -tu: Tɔ nen -te min a 'nen "wɛnnɛn 'a be, min 'wɪ tin "baa 'nen "wɛnnɛn pɛ -ji, ɛn -yee ci "nrɔndi a 'nen "wɛnnɛn pɛ -ji, ɛn e 'wɪ "sia 'va 'nen "wɛnnɛn pɛ -ji. 'Pian -te min drɛ ceje be, 'wɪ pɛɛnɔn nen 'nen "wɛnnɛn pɛ -ji be e "sia -a dredɪ man "fo. ¹²'Be nen 'gʊɛ, e ya "le -niannun 'ji nen -kaa ci fe -nanjennan, ɛn fe 'bɔ a "muizaan. 'Pian yi zɪe -a da nen -kaa Bali ye -goezee. ɛn "nyian be, 'be nen 'gʊɛ -ka'a tian Bali tɔa 'e pɛɛnɔn di. 'Pian yi zɪe -a da nen -kaa Bali -tɔa 'e tigli da, "le zɪ e -kaa -tɔa 'va be -yee 'wɪ 'zʊ.

¹³Tɔ nen -kaa ci -ji 'gʊɛ, 'wɪ nen e -fʊ min man 'nan 'e drɛ be, -nyrɛn 'gʊ: Min -le yi -teradɪ Bali da a -tu, ɛn min 'bli 'fʊdɪ Bali lɛ a -tu, ɛn min -le min yidi "yi "a -tu. 'Pian o yaaga zɪe -a -dan nen "va "be, -nyrɛn min yidi "yi "a.

"Yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nen Bali lei 'saun -a dra

Zozinɔn lɛ be, 'ka "yi "dre -a 'ka cin le!

14 ¹Min yidi "yi "nen 'ka -trɔa -si 'lɛ 'wɪ pɛɛnɔn drenan! ɛn "nyian be 'ka "yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nen Bali lei 'saun -a -nɔan Zozinɔn lɛ be -a -wɛɛ! 'Pian -a tɛdɛ nen 'ka -wɛɛ "be, -nyrɛn Bali 'lewei vidi -a. ²Fe nen maan ve zɪe -yɛɛ ci 'nan, min nen e "we weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dɪe -a -ji be, Bali lɛ nen e 'wɪ tin "baa, minnɔn lɛ "cɛɛ di. Blamin 'ka 'kɔlaman -e 'e -ci man di, kɔɔ 'wɪnɔn nen Bali lei 'saun a "paa -a 'le te yaa ve be, -a -ci a 'e yɔɔdɪ minnɔn man. ³'Pian min nen e Bali 'lewei ve be, blaminɔn lɛ nen e 'wɪ tin "baa. E 'wɪ tin "baa -wɛɛ, te -wee yi -teradɪ Bali da "paa "da, te e 'wɪ "paala -wɛɛ, ɛn te e 'o "koe -tɔa 'o da. ⁴Kɔɔ -te min "we weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dɪe -a -ji be, -a 'bɔ 'fli -le yi -teradɪ Bali da 'be "paa "da. 'Pian min nen e Bali 'lewei ve be, Zozinɔn pɛɛnɔn 'le yi -teradɪ Bali da nen yaa "paa "da.

⁵An ya "vale 'ka pɛɛnɔn 'ka 'wɪ weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dɪe, -a -ji. 'Pian 'wɪ nen e ci 'wɪ "yi "a "fo "be, -nyrɛn 'nan, 'ka Bali 'lewei vɪ Zozinɔn lɛ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'lewei vidi -dan 'mlian weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dɪe -a -fɔdɪ da. 'Pian -te min -tu weinun zɪe -a -ci ve be, e Zozinɔn 'le yi -teradɪ Bali da "paa "da "nyian.

⁶An "bʊ Zozinɔn, -te an 'lʊ 'ka 'va, ɛn an wɪ weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dɪe -a -ji be, te 'wɪ "yi "cɛn "nen maan drɛ 'cɛɛ? E "ka "fo "di. 'Pian -te 'wɪnɔn nen Bali -a -nan kɔɔn 'mɛn be, -a 'bɔ nen maan 'vɪ 'cɛɛ, -te 'be "cɛɛ di, -te 'wɪnɔn nen maan -tɔa Bali -le 'wɪ 'a be, -a 'bɔ nen maan 'vɪ 'cɛɛ, ɛn -te 'be "cɛɛ di, an Bali 'lewei 'vɪ 'cɛɛ, ɛn -te 'be "cɛɛ di, an Bali -le 'wɪ paa 'ka 'ji be, te 'wɪ "yi -dan nen maan drɛ 'cɛɛ. -Njɛɛ dʊv? ⁷An "ta -a -kɔɔn "man wɪ -tu ve 'cɛɛ. -Te min -tu a -gɔɔdɪ -tenan, -te 'be "cɛɛ di, e ya -guede -tenan, ɛn -a wei -ci 'ka 'e 'sidi dɪe, wa'a 'kɔlaman -a -ci mandɪ -a "fo "di. ⁸ɛn -a -kɔɔn "man wɪ -tu nen "nyian 'gʊ. 'Bei nen o -ko -a -kuli

man be, -te e ya 'wɪnan en -a wei -ci 'ka 'e 'sɪdɪ dɪɛ, 'sounjanun 'ka o man wɔw man -kuli -tandɪ da "fo "dɪ.

9-A -tɔwli "nɛn blamin -le vɛ -a. -Te ka ya 'wɪnan weinun nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji be, 'wɪ nɛn ka cɪ -a vɪnan be, min -a dra 'kɔ -e 'e -ci man? Te e ya "le ka ya 'ka 'fli "koe -nyannan 'e "tun. 10Wei a 'trɛda "kaga, en wei -tu 'lee 'e 'fɔnɔn. 11-Te min a wei -tu -fɔnan, en ma'an -ci maan dɪɛ, te min zɪɛ e ya -pɛn min -a "mɛn 'va, en an ya -pɛn min -a -yee 'va. 12Zɪ 'cee vɛ cɪ "nyian zɪɛ. -Yee "wɛan -te ka ya "vale 'nan Bali lei 'saun 'e "yi "tu -nɔn 'cɛɛ be, "yi "nɛn e Zozinɔn pɛɛnɔn 'le yi -teradɪ Bali da "paa "da "be, -nyrɛn 'ka -wɛɛ!

13-Yee "wɛan min nɛn e "we weinun nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji be, 'e Bali tru 'ba -a -ci vidɪ man! 14Kɔɔ -te min a Bali tru 'banan wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji be, te Bali lei 'saun 'be cɪ 'wɪ zɪɛ -a drenan, 'pian -a 'bɔ 'le 'ci "nrɔndɪ "cɛɛ dɪ, en 'wɪ 'bɔ nɛn yaa ve be, -a 'bɔ 'ka "e -ci maan dɪ. 15-Kaa dra "mɛn 'kɔ? An Bali tru "baa wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji "le zɪ Bali lei 'saun -a ve 'mɛn be, -yee 'wɪ 'zɪv. 'Pian e ya "le 'an Bali tru 'ba "nyian wei nɛn blamin -a -ci maan "be -a -ji. An "dre -fɔa wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji "le zɪ Bali lei 'saun -a ve 'mɛn be, -yee 'wɪ 'zɪv. 'Pian e ya "le 'an "dre "fɔ "nyian wei nɛn blamin -a -ci maan "be -a -ji. 16'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'gɔvɛ -a da. Min a Bali muo "fɔnan wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji "le zɪ Bali lei 'saun -a ve -yrɛ "be, -yee 'wɪ 'zɪv. -Te min a 'e -nyrandɪ -a "srɔn "be, yaa dra 'kɔ -e 'e 'wɪ "man Amen? Kɔɔ Bali muo "nɛn yaa -fɔ be, 'wɪ nɛn yaa 'vɪ be, min zɪɛ ya'a manle dɪ. 17'Wɪ 'kpa, Bali muo "fɔdɪ zɪɛ 'wɪ "yi "tu nɛn, 'pian ya'a 'i bɔɛzan -tu Zozizan 'le yi -teradɪ Bali da paa "da "dɪ.

18An Bali muo -fɔa 'nan, an "we wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji an "mlɪan 'ka pɛɛnɔn da. 19'Pian -te Zozinɔn 'o cin 'yɪ be, maan -wɛɛman 'nan, 'an 'wɪ 'soolu vɪ wei nɛn blamin -a -ci maan be -a -ji, -e -wee yi -teradɪ Bali da 'e 'pa "da. 'Be "yi "mlɪan 'wɪ -kpi fu (10.000) nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a vidɪ da.

20'An "bɔɪ Zozinɔn, te 'ka 'ci "nrɔn "le nannannun -le 'wɪ 'zɪv dɪ! 'Cee 'wɪ 'fa 'sɪdɪ 'e 'kɔn min ceje pɛ -ji! 'Pian 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ va be, 'ka 'kɔn "le 'nɛn 'linɛnnun nɛn 'tɔ 'ka 'e 'padɪ o man dɪɛ, -wee 'wɪ 'zɪv! 21'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji be, 'ka 'ci "nrɔn "da. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Minsan -a 'vɪ 'nan:

Minnun 'labɛ,

an -ciala -pɛnnɔn 'va

-e 'an 'wɪ tin 'ba -wɛɛ wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji.

An 'wɪ zɪɛ -a drɛ,

'pian wa'a 'o "trɔɛn "tɔɛ 'an wei le "fo "dɪ.»

22-Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪdɪ wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji be, Bali 'be 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "vɛ -tu drɛ minnun nɛn o 'ka "vale 'o

yi -tɛala Bali wei da dɛ -wee vɛ -a. 'Pian Bali 'ka -a dreɛ minnun nɛn o yi -tɛala 'e da bɛ, -wee vɛ -a dɛ. ɛn Bali 'lewei vidɪ bɛ, 'wɪ 'nɔan -kɔɔn "vɛ -tɔ nɛn Bali -a dre minnun nɛn o yi -tɛala 'e da bɛ -wee vɛ -a, 'pian minnun nɛn o 'ka "vale 'o yi -tɛala Bali wei da dɛ, "o 'ye 'wɪ "tun "a.

²³'Ka 'ci 'nrɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da -tɔ. -Te Zozinɔn pɛɛnɔn a 'o cin yɪdɪ -leglizɪ drenan, te o pɛɛnɔn "we wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɛ -a -ji bɛ, ɛn Zozinɔn nɛn wa'a tian 'wɪ zɪɛ -a -nan yɪɛ dɛ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, minnun nɛn wa'a yi tɛala Bali da dɛ, o wla Zozinɔn zɪɛ o va. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'o 'ci "nrɔndɪ "siala 'nan, klin "nɛn o man. -Njɛɛ duv? ²⁴'Pian -te Zozinɔn pɛɛnɔn zɪɛ o ya Bali 'lewei vɪnan, ɛn min nɛn ya'a yi tɛala Bali da dɛ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, Zozizan nɛn ya'a tian 'wɪ zɪɛ -a -nan yɪɛ dɛ, 'e -wla o va bɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn o ci -a vɪnan bɛ, -yee "wean e 'yee 'wɪ 'wɪdɪ -tɔa 'e 'bɔ 'a, -e -a -wulo -ji "nrɔndɪ 'e tin -te "da. ²⁵'Wɪnun nɛn "ji 'e yɔɔdɪ bɛ, -a ta bɔala. Tɔɔn 'e "po -sɔɔnman -e 'e yra "blula, te e "ta Bali bɔdɪ "siala -a vidɪ -a 'nan: «Wɪ 'kpa, Bali a 'ka yei.»

Pɔl 'wɪ 'pla Korenti 'nɔn lɛ -leglizɪ dredɪ da

²⁶'An "bɔi Zozinɔn, o -leglizɪ dra 'kɔ? -Te Zozinɔn a 'o cin yɪdɪ -leglizɪ drenan bɛ, min -tudɔ pɛɛnɔn -pɛ 'e 'kɔn 'va. Min -mie 'e "dre "fɔ. ɛn min -mie 'e 'wɪ "paa minnun ji. ɛn min -mie 'e 'wɪ nɛn Bali -a -nan kɔɔn -yrɛ "bɛ -a vɪ. ɛn min -mie 'e 'wɪ wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɛ -a -ji. ɛn min -mie 'e 'wɪ zɪɛ -a -ci vɪ. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa dra bɛ, ka -wɛɛ 'nan 'e Zozinɔn pɛɛnɔn 'le yi -tɛradɪ Bali da 'pa "da. ²⁷-Te min "ta "we wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɛ -a -ji bɛ, 'e dre min -tɔ, min "fli, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, min yaaga. 'Pian -te min -tɔ cɛɛn "man "bɛ 'vaa -e min -tɔ 'e 'yee vɛ vidɪ 'sia. ɛn "nyian bɛ -a -ci vɪzan 'e 'kɔn. ²⁸-Te -a -ci vɪzan "ka "dɛ, te min 'e 'wɪ wei nɛn blamin 'ka -a -ci maan dɛ -a -ji Zozinɔn yei "dɪ! 'Pian 'e 'wɪ Bali lɛ te e ya 'yee "kɔnnɛn!

²⁹ɛn "nyian bɛ, Bali 'lewei vidɪ bɛ, 'e dre min -tɔ, min "fli, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, min yaaga. ɛn min -mienun 'o 'wɪ zɪɛ -a fa 'si! ³⁰'Pian -te tɔ 'bɔ zɪɛ -a wlu, Bali 'wɪ 'nan kɔɔn min pee lɛ 'wɪ zɪɛ -a da bɛ, min nɛn e ci paan Bali 'lewei vɪnan bɛ, 'e -tɔa. ³¹-Te min -tɔ cɛɛn "man "bɛ 'vaa -e min pee 'e 'yee vɛ vidɪ 'sia. Te 'ka pɛɛnɔn 'e Bali 'lewei vɪ 'e cin -a dɪ! -Te kaa 'vɪ -tudɔ bɛ, e 'wɪ "paa 'va 'ka pɛɛnɔn lɛ, ɛn e 'ka pɛɛnɔn "koe -tɔa. ³²-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -te min a Bali 'lewei vɪnan bɛ, e -kɔlaman 'e 'fli 'kundɪ -a -e 'e 'le 'tɔ. ³³Fɛ -le "wean nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, Bali 'wɪ dra 'e "nɛn 'e "nɛn ɛn yaa dra -trɔɔ, 'pian ya'a 'wɪ dra 'e baadɪ -ji dɪ.

Zɪ e dra Bali -le -leglizɪ -tudɔ pɛɛnɔn 'ji zɪɛ. ³⁴-Te Zozinɔn a 'o cin yɪdɪ ɛn o ya -leglizɪ drenan bɛ, lɪmɔnnun 'o 'lɛbo 'pla "da. Kɔɔ -a -si 'ka 'e 'nɔndɪ -wɛ -e 'o 'wɪ 'si "va "fo "dɪ. 'Pian 'o 'ta wula 'wɪ nɛn -klɔnnɔn -a vɛ bɛ -a da! Zɪ e ci 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le -pei 'fluba 'ji zɪɛ. ³⁵-Te lɪmɔnnun a "vale 'nan 'o 'wɪ 'ci laabo 'wɪ -mie da bɛ, 'o laabɔ 'o -sran -lɔ te o ya "kɔnnɛn. Kɔɔ e 'ka 'wɪ "yi "a -e lɪmɔn 'e 'wɪ 'si "va te Zozinɔn 'a -leglizɪ drenan dɪ.

³⁶E ya 'ka 'ji 'nan 'ka 'va nen Bali -le 'wɪ 'bɔla 'e tɛdɛ? -Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo 'dɪ. En e ya 'ka 'ji 'nan 'ka 'saza 'va nen Bali -le 'wɪ 'bɔla? -Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo 'dɪ. ³⁷-Te -a -cin a min -tɔ -ji 'nan 'e ya Bali 'lewei vɪzan -a, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, 'nan Bali lei 'saun 'bɛ 'e "paala "fo "bɛ, -a san 'e -tɔ 'nan, 'wɪ nen maan cɛn -tɛ 'cɛɛ 'gʊɛ, e "sia Minsan va. ³⁸En min nen e 'ka "vale 'e 'ta wula 'wɪnun zɪɛ -a da dɪɛ, Bali 'ka -a san siala 'yee min -a "fo "dɪ.

³⁹-Yee "wean, 'an "bɪ Zozinɔn, 'ka -wɛɛ 'nan 'ka Bali 'lewei ve. En -te min a 'wɪnan wei nen blamin 'ka -a -ci maan dɪɛ -a -ji bɛ, 'ka 'tɔɪ 'e vɪ.

⁴⁰'Pian 'ka 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dre -trɔɔ, en 'ka dre 'e "nen 'e "nen.

Pɔl 'wɪ tin 'ba Korenti 'nɔn lɛ Crizi -le wluandɪ -kanɔn 'va da

15 ¹'An "bɪ Zozinɔn, Zozi Crizi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn nen maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -a 'bɔ nen maan -cin -tɔa 'ka 'ji. Ka wɪ "man, en ka ya 'ka leadi 'man tian cɛɛgʊ yi -a. ²-Te ka 'ta 'wula "da "le zɪ maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ bɛ, e 'ka "sia 'wɪ 'ji. 'Pian -te ka'a 'bɛ dreɛɛ dɪɛ, 'cee yi -teradi Zozi da a 'wɪ "tun "a.

³'Wɪ nen Minsan -a -pɛba 'wɔ 'an 'lɔ bɛ, maan paa 'ka 'ji. 'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ -dan tɔ -a. -Nyren 'nan: Crizi -ka -cee 'wɪ 'wɪdɪ "le "wean. Bali -le 'fluba 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e dra, en e dre. ⁴Zɪ e -ka bɛ, en waa 'wɔ. -A yi yaagazan da bɛ en Bali -a wluan -kanɔn 'va. Bali -le 'fluba 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e dra, en e dre. ⁵Zɪ e wluan -kanɔn 'va bɛ, 'e 'fli kɔɔn Pieri lɛ, en "bɛ -sru 'e 'fli kɔɔn 'e -srɔnnɔn 'fuda "fli 'bɔ lɛ. ⁶"Bɛ -sru en 'e 'fli kɔɔn -kaa "bɪ Zozinɔn lɛ 'e cin -a. O ya min -yaa 'soolu. O "kaga yiɛ a tian "man, en o -mie kaa. ⁷"Bɛ -sru 'e 'fli kɔɔn Zaji lɛ, en 'e 'fli kɔɔn 'yee 'pasianɔn lɛ. ⁸O pɛɛnɔn zɪɛ 'wee -sru "bɛ, en 'e 'fli kɔɔn 'mɛn. An ya 'nen nen Bali -a -ya te -a mɛn 'ka bɔlɛ dɪɛ -a.

⁹Fɛ nen maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, an 'ka fɛ -tɔ -a Zozi 'le 'pasianɔn yɛi 'dɪ. En e 'ka "le -e 'an dre paan Zozi 'le 'pasiazan -a dɪ, kɔɔ an 'tɛ 'pa Bali -le -leglizi da. ¹⁰'Pian Bali "yi dre 'mɛn, en yaan dre Zozi 'le 'pasiazan 'a. "Yi "nen Bali -a dre 'mɛn zɪɛ, -a "nen 'bɔla -dan. Kɔɔ an 'nyranman 'pa an cɪ Zozi 'le 'pasianɔn pɛɛnɔn da. 'Wɪ tɪglɪ 'ji bɛ, mɛɛn "cɛɛ 'nyranman 'pa 'an 'bɔ 'a dɪ, 'pian Bali 'bɔ 'bɛ 'wɪ zɪɛ -a dre 'yee 'yi "a. ¹¹-Yee "wean -te e ya 'an 'bɔ 'a oo, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, -te e ya Zozi 'le 'pasianɔn -mienun -a oo, Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nen kʊa ve 'cɛɛ bɛ, -nyren zɪɛ. En -a 'bɔ da nen ka yi -tera bɛ.

Bali Zozinɔn pɛɛnɔn wuanla -kanɔn 'va

¹²-Kaa "paaman minnun ji 'nan, Bali Crizi wluan -kanɔn 'va. -Te 'bɛ a zɪɛ, -mɛ "le "wean nen min -mienun a 'ka yɛi, te waa ve 'nan, minnun nen o kaa bɛ, wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. ¹³-Te minnun nen o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪɛ, "te Crizi 'ka 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪ. ¹⁴En -te Crizi 'ka 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪɛ, "te 'wɪnun nen -kaa ve minnun lɛ bɛ -a -ci "ka

"dɪ. ɛn "nyian "te 'wɪnɪn nɛn ka yi -tɛala "da "bɛ -a -ci "ka "dɪ. 15 ɛn -te Crizi 'ka 'wunleɔ -kanɔn 'va dɪɛ, "te -kaa 'wlu wɪ 'vɪ Bali man, kɔɔ -kaa 'vɪ 'nan e Crizi wluan -kanɔn 'va. -Te e ya 'wɪ 'kpa -a 'nan minnɪn nɛn o kaa bɛ Bali 'ka o 'wuanla -kanɔn 'va dɪɛ, "te Bali 'ka Crizi 'wunleɔ -kanɔn 'va "fo "dɪ. 16 Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te minnɪn nɛn o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪɛ, "te Crizi 'ka 'wunleɔ -kanɔn 'va dɪ. 17 ɛn -te Crizi 'ka 'wunleɔ -kanɔn 'va dɪɛ, "te 'wɪnɪn nɛn ka yi -tɛala "da "bɛ, e ya 'wɪ "tun "a. ɛn "te ka ya tian 'wɪ 'wɪdɪ "dɾɛnɔn 'a Bali 'lɛ. 18 ɛn "nyian "te minnɪn nɛn o dɾɛ Crizi -lɛ vɛ -a ɛn o kaa bɛ, o -nan -nyan. 19 -Te -fudɪ 'trɛ 'gʊɛ -a da 'saza "cɛ "lɛ "wean nɛn -kaa yi -tɛra Zozi da bɛ, "te maan ve 'cɛɛ 'nan -kaa "yago "mlɪan minnɪn pɛɛnɔn 'lɛ vɛ da.

20 'Pian 'wɪ tɪglɪ 'jɪ bɛ, Crizi wluan -kanɔn 'va. -Yɛɛ cɪ min tɛdɛ nɛn e wluan -kanɔn 'va bɛ -a. 21 'Li 'e tɛdɛ bɛ, min -tuwli "lɛ "wean nɛn -kadɪ 'pla blamin man. -A -tuwli "nɛn "nyian minnɪn wuanla -kanɔn 'va min -tuwli "lɛ "wean. 22 -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'jɪ 'nan blamin pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, Adan kludanɔn nɛn waa, -yɛɛ "wean -kadɪ 'pla blamin man. 'Pian minnɪn pɛɛnɔn nɛn o dɾɛ Crizi -lɛ vɛ -a bɛ, o wuanla -kanɔn 'va.

23 ɛn wluandɪ -kanɔn 'va zɪɛ e dra 'e "nɛn 'e "nɛn. -A tɛdɛ dɾɛ Crizi -lɛ vɛ -a. ɛn tʊ nɛn Crizi -ta pɛɛ wo bɛ, tɛ e 'bɔ minnɪn nɛn o dɾɛ Crizi -lɛ vɛ -a bɛ o da. 24 "Bɛ -sru tɛ 'trɛda -nyan tʊ nɛn. Tʊ zɪɛ -a man nɛn lɛi -wɪdɪnɪn 'lɛɛ fɛnɪn pɛɛnɔn nɛn o min "paala bɛ, 'lɛɛ fɛnɪn pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔ "bɛ Crizi o -nan -nyaan, -e 'e mɪngɔnnɛn trɛ -pɛba wʊ Bali lɔ. -Yɛɛ cɪ -kaa "tɪ "a. 25 Fɛ nɛn maan ve zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan Crizi mɪngɔnnɛn -blɛ -trɪlɪi, -e Bali 'e 'cɛn -a 'nanmannɔn 'klɪdɪ man. 26 'Nanmanzan nyranman nɛn -a -nan -taa "nyanlɛ bɛ waa laabo -ka.

27 -A -nɔan da nɛn -e 'wɪ zɪɛ 'e dɾɛ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'jɪ 'nan:

«Bali -a -tɔ fɛ pɛɛnɔn da.»

'Pian -te waa 'vɪ 'nan, Bali -a -tɔ fɛ pɛɛnɔn da bɛ, -a -ci a 'wein 'nan Bali 'bɔ 'ka "va "dɪ. 28 ɛn tʊ nɛn Bali "cɛan Crizi -tɔdɪ man fɛ pɛɛnɔn da bɛ, -te e 'bɔ bɛ, -e Crizi 'bɔ nɛn Bali -pɪ a bɛ 'e 'flɪ -pɛba wʊ Bali nɛn yaa -tɔ fɛ pɛɛnɔn 'bɔ da bɛ -yrɔ. Yaa dra zɪɛ 'nan -e Bali nɛn 'e 'kɔn mɪngɔnnɛn -a fɛ pɛɛnɔn da.

Pɔl 'wɪ 'pla 'klagla Korenti 'nɔn lɛ

29 'Ka 'ci "nɾɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da! 'Ka 'va min -mɪɛnɪn o -batɪzɛ dra minnɪn nɛn o kaa bɛ o 'lɛjɪ. -Mɛ "lɛ "wean nɛn o 'wɪ zɪɛ -a dra? Kɔɔ kaa ve 'nan, minnɪn nɛn o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. 30 ɛn -a -tʊ nɛn "nyian 'gʊ. -Te minnɪn 'ka 'wuanla -kanɔn 'va dɪɛ, -mɛ "lɛ "wean nɛn bodrun funnɪn ɛn -kaa flɪ ta "flumlan 'wɪ 'plɛblɛ pɛɛnɔn nɛn e bɔa "min man bɛ -yrɛ? 31 Maan ve 'cɛɛ 'nan, tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn e "cɛan bɛ, tɛ 'an 'flɪ ta "flumlan -ka lɛ. 'Wɪ tɪglɪ nɛn maan ve, 'ka yi -tɛra 'an da! Kɔɔ cɛɛ cɪ minnɪn nɛn waan 'blɔ -tɔa

"da -kaa san Zozi Crizi 'le be waa. ³²En kaa -tɔa 'nan, 'an 'fli ta flula -ka le Efɛz 'nɔn fla. An yi -tɛala "da 'nan minnun nen o kaa be, o wuanla -kanɔn 'va, -yee "wɛan nen an 'wɪ zɪɛ -a dra. -Te e 'ka zɪ dɪɛ,

«"Te maan dra "le minnun nen

waa ve 'nan -kaa fɛ -bli

-e -kaa -wɛn mlin,

kɔɔ "trɛ kaa -kaaman be

-wee 'wɪ 'zʊ.»

³³'Ka drɛ "yi, 'wɪ zɪɛ te 'ka 'fli 'tʊɪ -e 'e 'ka 'man yɪdɪ. Kɔɔ bee -wɪdɪ "blɪdɪ be, -yɛɛ -maan min 'wɪ 'wɪdɪ "dra. ³⁴'Cee 'ci "nrɔndɪ 'e 'trɔa -si yra! Te 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ "nyian dɪ! Maan ve 'cɛɛ 'nan, min -mienun -a 'ka yei, wa'a Bali tɔa dɪ. -Te an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ be, 'e 'ka 'tɛ 'yra -a.

-Te minnun wluan -kanɔn 'va be o -kɔan 'kɔ?

³⁵-A -mie dra be, min -a laabo 'nan: «Min wuanla -kanɔn 'va 'kɔ? En -te min wluan -kanɔn 'va be, -a 'kɔlɛ -kɔan 'e da 'kɔ?» ³⁶Maan ve -a san le -blɔzan. Fei fɛ 'wɛnɔn nen waa -fɔa 'trɛ 'ji be, 'i 'ci "nrɔn 'wɪ nen e dra be -a da! -Te ya'a fulule dɪɛ, -a -kɔn 'ka bɔa "da "dɪ. ³⁷Fɛ 'wɛlɛ nen min -a -fɔa 'trɛ 'ji be, -tɔ -pɛ nen e dra -a be, -nɔɛɛ wa'a 'fɔ dɪ. -A 'wɛlɛ "tun "nen waa -fɔa 'trɛ 'ji. -Te e ya 'saa 'wɛlɛ -a oo, en -te e ya fɛ 'wɛlɛ 'pee -a oo, -a 'wɛlɛ "tun "nen waa -fɔa. ³⁸"Bɛ -sru -e Bali 'e fɛ 'wɛlɛ zɪɛ -a bɔ, -e -pɛ nen 'e truman "man "be, 'e -nɔn -yrɛ. Fɛ 'wɛlɛ 'tʊ 'lee 'e trʊ -pɛ, -a 'bɔ nen Bali -a dra.

³⁹'Wɪ -tʊwɪ zɪɛ -yɛɛ dra "nyian fɛ -tʊdʊ pɛɛnɔn nen o 'flian be -wee ve -a. Blamin -tɔ -pɛ a, en -winun -tɔ -pɛ a, en "lomannun -tɔ -pɛ a, en pɔnɔn -tɔ -pɛ a. ⁴⁰En "nyian be, laji fenun a, en 'trɛda fenun a. 'Pian laji fenun 'lee 'wee fɛnyian, en 'trɛda fenun 'lee 'wee fɛnyian. ⁴¹Yide 'le fɛnyian a 'e 'to, en mɛn -le fɛnyian a 'e 'to, en mɛn crɛnnun -le fɛnyian a 'e 'to. Mɛn crɛnnun pɛɛnɔn 'bɔ zɪɛ, -wee fɛnyian 'ka bɔa 'e cin man dɪ.

⁴²-Te ka "ta 'ka 'ci "nrɔnman -kanɔn wluandɪ da be, 'wɪnɔn zɪɛ -a da nen 'ka 'ci "nrɔn! Fɛ 'wɛlɛ nen waa -fɔa "be e fuluman, -a -tʊwɪ "nen "nyian -kaa 'kɔlɛ -le vɛ -a. 'Pian -te -kaa wluan -kanɔn 'va be te -kaa 'ka "nyian fɛ nen e fuluman be -a dɪ. ⁴³Min 'kɔlɛ nen waa -fɔa 'trɛ 'ji be, e ya srɛ vɛ -a, en -a "koe 'ka 'e da dɪ. 'Pian -te e wluan -kanɔn 'va be, e "bia fɛnyian, en -a "koe -kɔan 'e da. ⁴⁴Blamin 'kɔlɛ 'gʊɛ -a 'bɔ nen waa -fɔa 'trɛ 'ji. 'Pian tʊ nen e wuanla -kanɔn 'va be, e -kɔan laji 'kɔlɛ nen Bali -le 'belidɪ a -yrɔ "be -a.

Fɛ nen maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -te blamin 'kɔlɛ a be, te laji 'kɔlɛ nen Bali -le 'belidɪ a -yrɔ "be, e ya "nyian. ⁴⁵'Wɪ 'bɔ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Adan nen blamin tɛdɛ -a be,

'trɛda blamin -le 'belidɪ nen -yrɔ.»

'Pian Crizi nen e cɪ "le Adan -fɔla "dazan 'zʊ be, Bali -a wluan -kanɔn 'va, e drɛ lei -a, en e 'belidɪ -nɔan "min lɛ. ⁴⁶Laji 'kɔlɛ nen Bali -le 'belidɪ a -yrɔ

"be, -yee "cee -trɔa -si 'le dɪ. 'Pian blamin 'kɔle 'be -trɔa -si 'le, "be -sru en e dre laji 'kɔle nen Bali -le 'belidi a -yrɔ "be -a. ⁴⁷Adan nen blamin tedɛ -a be, 'tre nen Bali -a 'si en yaa dre. 'Pian Crizi be, e 'si laji. ⁴⁸Adan kludanɔn pɛɛnɔn a "le Adan 'bɔ 'le 'wɪ 'zv. 'Pian minnun nen laji vɛ -a be, o ya "le Crizi nen e 'si laji be -yee 'wɪ 'zv. ⁴⁹'Be nen 'gʊɛ, -kaa ya "le Adan nen Bali 'tre 'si en yaa dre be, -yee 'wɪ 'zv. 'Pian tʊ -tʊ -taa "bɔle be, -e -kaa dre "le Crizi nen e 'si laji be -yee 'wɪ 'zv.

-Mɛ "wɪ 'be dra tʊ 'le 'srannan?

⁵⁰'An "bʊɪ Zozinɔn, 'wɪ nen an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ "man "be, -nyren 'gʊ. -Te min a "le blamin nen -kaa cɪ -a 'gʊɛ -yee 'wɪ 'zv, -a nen a "man, en -a nyen a "ji "be, ya'a 'ko Bali -le mingɔnnɛn treda dɪ. En "nyian be 'kɔle nen -kaa da fulɪ vɛ -a 'gʊɛ, 'belidi nen ya'a 'nyaan dɪɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e dre -yee vɛ -a dɪ. ⁵¹'Wɪ 'tʊ nen e ya 'e yɔɔdɪ blamin man be, an 'ta -a -ci vɛ 'cɛɛ. -Kaa pɛɛnɔn 'ka 'cean -kaadt man dɪ, 'pian Bali -kaa pɛɛnɔn 'kɔle limlan. ⁵²'Wɪ zɪɛ e dra tada en e dra tʊ "wɛnnɛn 'wlu. Tʊ -fɔla "da "ji, -te Bali -le 'bei 'nyranman wu be, minnun nen o kaa be, o wuanla -kanɔn 'va te wa'a "nyian kaa dɪ. En -kaa nen -kaa yɪɛ -kɔan "man "be, Bali -kaa 'kɔle limlan. ⁵³Fɛ nen maan vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, blamin 'kɔle nen 'e da fulɪ vɛ -a, en -kadɪ a 'e 'pladɪ "man 'gʊɛ, e ya "le 'e lila laji 'kɔle nen e 'belidi 'yɪ be -a, te 'kadɪ 'ka "nyian -yee vɛ -a "fo "dɪ. ⁵⁴-Te 'wɪ zɪɛ e cɛɛn dɛɛdɪ man be, tɔɔn -e 'wɪ nen 'e 'cɛɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji be, 'e 'lɛ sɔɔ. Kɔɔ e ya 'e 'cɛɛn -tɛdɪ 'nan:

«Fɛ nen waa laabo -ka be -a -nan -nyan.

Bali -a klɪ "fo.

⁵⁵-Ka -le 'plɛblɛ 'ka "nyian blamin da dɪ.

Ya'a "nyian kɔlaman min -tɛdɪ -a dɪ.»

⁵⁶Fɛ nen yaa maan 'lɔɔ -ka min -tea "be, 'wɪ 'wɪdɪ "dɛɛdɪ man nen. En "nyian be, 'wɪ 'wɪdɪ "le 'plɛblɛ "sia -pei -tɔ wɪnɪn va. ⁵⁷-Kaa Bali muo "fɔ! E ciula -kaa san Zozi Crizi -va, en e 'plɛblɛ 'nɔn -cɛɛ 'nan -e -kaa -ka 'klɪ.

⁵⁸-Yee "wean 'an "bʊɪ Zozinɔn, an 'ka ye 'yi 'kpa, te 'ka 'pɛ 'e plʊ dɪ! 'Ka 'tɔ 'plɛblɛ 'cee yi -tɛɛdɪ Zozi da -a! 'Ka 'fli -nɔn Minsan -le 'nyranman 'padɪ -ji. En -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'cee 'nyranman nen kaa "paa Minsan lɛ be, -a "nen 'ka 'fo 'e "tun "dɪ.

Zozinɔn "lala -nɔn Zeruzalem -le vɛ -a

16 ¹"Lala nen 'kɔ 'ka -nɔn Zeruzalem Zozinɔn 'le vɛ -a be, 'wɪ nen maan 'vɪ Galatɪ -leglizinun lɛ be, -a da nen "ka "dre "nyian! ²-Yee "wean 'mɔnnɛn yi -tʊdʊ pɛɛnɔn nen e bɔa "be, min -tʊ 'e "lala 'pla 'e 'pɛ -a! Zɪ min -a 'yɪ be, -a da fɛ nen 'e 'pla 'e 'pɛ -a! -Te kaa dre zɪɛ, yi nen an 'lʊ 'ka 'va be, "lala 'bodɪ wɪ 'ka 'kɔan 'ka man dɪ. ³En yi nen an 'lʊ be, minnun nen ka o 'si "va "be, -wɛɛ ko 'cee "lala zɪɛ -a Zeruzalem. 'Pian an 'fluba dra, maan "paa "va, en o -ko -a. ⁴En -te e ya 'nan kʊ -kʊ waa be -e 'kʊ 'kʊ.

Pɔl 'yee 'ta wɔdɪ 'wɪ 'vɪ

5 "Mɛn 'vɪ 'nan an 'lo 'ka 'va bɛ, an -ciala Masedɔa. 'Pian ma'an 'mɔan -nan nun dɪ. 6 -A -cin a 'an 'ji 'nan 'an tʊ -mie drɛ 'ka 'va. -Te ya'a drɛlɛ 'yi "dɪɛ, tʊ -wɪdɪ 'nɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'kʊ 'ta wɔnan dɪɛ, e -cia 'fo 'vaa ɛn an 'sia 'ka 'va. 'Pian 'mɛn -kʊdɪ a 'ka 'lɔ -e 'an bɔla fɛnan nɛn an 'ta -kɔ bɛ -a -nan. 7 -Te an 'lʊ bɛ, ma'an 'ciala "da "dɪ, -te Minsan wɪ "man "bɛ, an 'mɔan 'ka 'va fɔwɔnɔn. 8 'Pian an -fo Efɛz 'gʊ, Pantekɔt bɔa 'an man 'vaa ɛn an 'lo. 9 Kɔw Minsan -si 'le 'sʊ 'mɛn 'fla 'bɔ da, 'nan -e 'an Zozi 'le 'wɪ 'nɔwɔnɔn vɪ minnʊn "kaga "le. 'Pian minnʊn nɛn o "naan 'an man bɛ, o ya -nan "kaga.

10 -Te Timote 'bɔ 'ka man nun bɛ, 'ka drɛ "yi, "tɔgɔ -a -pɛ -sru 'e tɔa 'ka 'va. ɛn -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan e Minsan -le 'nyranman "paa "le 'mɛn 'wɪ 'zʊ. 11 Te 'ka 'va min -tʊ 'e Timote va wɪ drɛ 'e 'pɛla kɔda "fo "dɪ! 'Pian 'ka 'pa "va -yee lidɪ 'e da -ji, ɛn e 'bɔ 'an man 'gʊ te -a -ci yra "tra. Kʊ ya -a -pɛnnan 'kʊ 'vale -kaa "bʊi Zozinɔn 'a.

12 -Kaa "bʊi Zozizan Apolo -le vɛ bɛ, maan trʊ 'ba 'tandan 'nan 'e 'lʊ 'ka 'nanjɛn o 'vale -kaa "bʊi Zozinɔn -mienʊn -a. 'Pian ya'a 'wɪlɛ "man 'nan 'e 'lo 'nʊn -naagʊ dɪ. E 'nan, -te 'e 'wulo -da 'yɪ bɛ, te 'e "ta "lo.

Pɔl 'wɪ 'nyranman tin 'ba Korenti 'nɔn lɛ ɛn yaa 'le 'sran o 'tɔ bʊdɪ -a

13 'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! 'Ka 'tɔ 'pleblɛ 'cee yi -tɛradɪ Zozi da -a! 'Ka "koe 'e 'kɔn 'ka da! Te 'ka 'pɛ 'e plʊ dɪ! 14 Yɪdɪ "yi "nɛn e -trɔa 'cee 'wɪ pɛɛnɔn dredɪ -si 'le!

15 'Wɪ 'tʊ nɛn e ya "le 'an vɪ 'cɛɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ. Ka Sefana 'lee 'e 'mangulinʊn -tɔa. -Weɛ drɛ Akai 'lɛglɔn 'ji minnʊn tɛdɛ nɛn o -fɔ Zozi 'va bɛ waa. O Zozinɔn pɛɛnɔn 'su. -Yee "wean 'an "bʊi Zozinɔn, an 'ka trʊ "baa 'nan, 16 'ka 'ta wɪla o wei da! ɛn minnʊn pɛɛnɔn nɛn o "paa o va Minsan -le 'nyranman 'panan bɛ, 'ka 'ta wɪla o wei da "nyian. 17 Sefana 'lee Fornatu 'lee Akaiku -le -ta nɛn waa 'wʊ 'an 'nanjɛnlɛ bɛ, yaan 'ci nran 'kpa tɪglɪ. Kɔw zɪ an o 'yɪ bɛ, e drɛ 'mɛn "le 'nan an 'ka pɛɛnɔn 'yɪ. 18 Waan "koe 'tɔ 'an da "le zɪ waa dra 'ka 'va nʊn tʊ pɛɛnɔn man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. -Yee "wean minnʊn nɛn "le -wee 'wɪ 'zʊ bɛ, 'ka o 'sia min -a.

19 Zozinɔn nɛn Azi 'lɛglɔn 'ji bɛ, o 'nan, o 'ka 'tɔ bɔ. Akila 'lee 'e nan Priskil 'lee Zozinɔn nɛn o cin ye -wee 'kuin bɛ, o 'nan, o 'ka 'tɔ bɔ 'tandan Minsan -le "wean. 20 ɛn Zozinɔn pɛɛnɔn "o 'nan, o 'ka 'tɔ bɔ. 'Ka Zozinɔn pɛɛnɔn 'tɔ bʊ -atu -tɛdɪ -a o man.

21 'Ka 'tɔ bʊdɪ nɛn 'gʊɛ, mɛɛn 'bɛ 'crɛn -tɛ 'an 'pɛ -a.

22 Min nɛn ya'a Minsan ye "yi "dɪɛ, Bali 'e 'wɪ 'nɛn -kɔwɔn -a san lɛ. Maranata! Minsan 'e 'ta!

23 Minsan Zozi 'le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

24 -Kaa drɛ "le min -tʊwli 'zʊ Zozi Crizi -le "wean, -yee "wean an 'ka pɛɛnɔn ye "yi.

'Fluba "flizan nen Pɔl -a cren -te

Korenti

'non le

1 ¹An 'bɔ Pɔl bɛ, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nen an dre Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -te 'kʊ 'vale -kaa 'bʊ Zozizan Timote -a. Kʊa cren -te Bali -le -leglizi nen Korenti fla bɛ -a -ji 'non le. ɛn e ya 'nyian Bali -le minnun pɛɛnɔn nen Akai 'leglɔn 'ji bɛ -wee vɛ -a.

²-Kaa 'tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ.

Pɔl Bali muo "fɔ 'wɪ nen Bali -a dre Zozinɔn le bɛ -a man

³-Kaa Bali 'tɔ bɔ! -Yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi 'tɪ 'a. ɛn -yɛɛ cɪ 'tɪ 'nen min nyrinda -sɛan 'da "bɛ -a. E ya Bali nen e -kaa "koe -tɔa -kaa da bɛ -a.

⁴Yra yɪdɪ pɛɛnɔn nen e bɔa -kaa man bɛ e -kaa "koe -tɔa -kaa da. Yaa dra zɪɛ 'nan -e -kaa 'bɔ 'nyian, -kaa -kɔla "wʊ minnun nen yra yɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn bɔa 'o man bɛ, o "koe 'tɔdɪ -a 'o da. Zɪ Bali 'bɔ -kaa "koe 'tɔ -kaa da bɛ -a -tʊwli 'nen 'nyian -kaa dra -wee "lɛ. ⁵E ya 'wɪ 'kpa -a 'nan -kaa yra ye "kaga -kaa ya Crizi -le vɛ -a -le "wɛan. ɛn e ya 'nyian 'wɪ 'kpa -a, 'nan Crizi -kaa "koe -tɔa -kaa da 'kpa tɪglɪ.

⁶-Yee "wɛan -te kʊ ya 'kʊ yra yɪnan bɛ, e ya 'cee 'wɪ 'yi 'a. Kɔɔ kʊ yra ye 'nan -e 'ka "koe 'e 'kɔn 'ka da, -e 'ka 'si 'wɪ 'ji. ɛn -te Crizi 'kʊ "koe -tɔa 'kʊ da bɛ, e ya 'cee 'wɪ 'yi 'a 'nyian. Kɔɔ 'wɪ zɪɛ e 'ka "koe -tɔa 'ka da, ɛn e 'ka 'man -tɔa 'pleble yra yɪdɪ -tʊwli 'nen e bɔa -kaa pɛɛnɔn man bɛ -a -ji. ⁷Wɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ, nyɛn 'ka 'kʊ 'ji 'cee "wɛan dɪ. Kɔɔ kʊa -tɔa 'nan, -te ka ya 'ka yra yɪnan 'le 'kʊe 'wɪ 'zʊ bɛ, Crizi -taa 'ka "koe 'tɔlɛ 'ka da 'le 'kʊe 'wɪ 'zʊ 'nyian.

⁸Kʊ "bʊ Zozinɔn, kʊ ya 'vale 'ka -tɔ 'nan yra yɪdɪ -dan tʊ 'bɔ 'kʊ man Azi 'leglɔn 'ji. Yra yɪdɪ zɪɛ e 'nan 'kʊ da 'e 'ciɪla 'da. 'Kʊ "koe 'si 'kʊ da 'fo, ɛn 'kʊ 'ci nrɔn 'nan 'kʊ 'wulo 'ka 'bɔala 'va 'dɪ. ⁹Wɪ 'kpa, -a -cin -tɔ 'kʊ 'ji

'nan minnun 'ta 'ku -teeman. Bali -si -nɔn 'nan 'wɪ zɪe 'e bɔ 'ku man -e 'ku vɪle 'ku yi -tera 'ku 'bɔ 'fli da dɪ. 'Pian -e 'ku yi -tera Bali 'bɔ nɛn e minnun wuanla -kanɔn 'va bɛ -a da. ¹⁰Bali 'bɔ zɪe -yɛɛ 'ku 'sɔ -kadɪ nɛn e 'ta paan bɔa 'ku man bɛ -yrɔ. En yaa dra tian cɛɛgɔ yi -a zɪ. En 'nyian bɛ, 'ku 'bli a -yrɛ 'nan, yaa dra tian 'trilii. ¹¹'Pian 'ka 'bɔ cɛɛ -tɔa 'ku 'wlu Bali tru 'badɪ -a 'kʊɛ. -Te min 'kaga -a dre zɪe, -a -nan nɛn Bali -taa 'yi 'drɛle 'kʊɛ, -e 'yi 'nɛn Bali -a dre 'kʊɛ zɪe -yɛɛ "wean bɛ, min "kaga 'o Bali muo "fɔ.

Pɔl -a 'vɪ 'nan 'e -ciala Korenti, 'pian ya'a 'nyian -kʊle dɪ. -Mɛ "le "wean?

¹²'Wɪ nɛn 'ku 'ci 'nranman bɛ -nyrɛn 'nan, 'ku 'wulo -ji 'nrɔndɪ 'ka tin tea 'ku da dɪ. Kɔɔ ku ta 'wɔ min -tʊdʊ pɛɛnɔn 'va 'ku 'ci 'fɪdaa 'a "le zɪ Bali -a dra bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. En 'ka 'va nɛn kʊa dre "bʊʊ. 'Pian blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ "cɛɛ -maan ku 'wɪ zɪe -a dre dɪ, Bali -le 'yi "nɛn. ¹³En 'nyian bɛ, ku 'ka 'vale 'nan 'ku 'wɪ nɛn e 'mlianla 'ka da bɛ 'ku crɛn -tɛa 'cɛɛ 'fluba 'ji dɪ. -Te kaa ta 'vɪ bɛ, 'wɪ nɛn kaa 'man bɛ, te -a 'bɔ nɛn, 'wɪ 'pee -cin 'ka 'ku 'ji -a -sru "dɪ. -A -cin a 'an 'ji 'nan, ka -taa 'wɪ 'gʊɛ -a -ci manle 'kpa tɪglɪ. ¹⁴'Wɪ 'bɔ zɪe kaa -ci mandɪ 'sia 'sezɛnɔn 'va. -Nyrɛn 'nan yi nɛn Minsan Zozi -taa "man "bɛ, 'ka 'ci -taa "nranle 'kʊe "wean en 'ku 'ci -taa "nranle 'cɛɛ "wean.

¹⁵'Wɪ zɪe an yi -tera "da 'kpa tɪglɪ, -a -nan nɛn maan 'pla 'nan 'an 'lʊ "flizan wo 'ka 'va, -e 'ka Bali -le 'yi "yɪ 'nyian. ¹⁶Maan 'pla 'nan 'an 'ciɪla 'ka 'va -e 'an 'ku Masedɔa 'leglɔn 'ji. "Bɛ -sru "mɛɛn vɪnan 'an "sia Masedɔa 'leglɔn 'ji bɛ, -e 'an 'ciɪla 'nyian 'ka 'va. Maan dra zɪe 'nan "mɛɛn vɪnan 'an 'ko Zude 'leglɔn 'ji bɛ, -e 'kaan 'nɔn -si le. ¹⁷'Wɪ zɪe -a -cin nɛn paan 'an 'ji 'nan 'an dra, 'pian ma'an drɛle dɪ. Te 'ka 'ci "nrɔn 'nan 'an wei a "flivli "dɪ! En te 'ka 'ci "nrɔn 'nan an 'wɪ dra "le min -mienun -le 'wɪ 'zʊ dɪ! Kɔɔ waa ve 'wɪ man -inyan, te e ya -cɛɛ -a.

¹⁸Bali a 'kʊe 'wɪ 'nan yɪzan -a. 'Wɪ nɛn 'ku 'ji bɛ, -a 'bɔ nɛn kʊa 'vɪ 'cɛɛ. 'Wɪ 'pee -cin 'ka 'ku 'ji -a -sru "dɪ. ¹⁹-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali -pt Zozi Crizi wei 'ka "flivli "dɪ. 'Wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ yaa dra. 'An 'bɔ 'lee Sila 'lee Timote 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'vɪ 'cɛɛ. ²⁰'Wɪ 'kpa, 'wɪ 'yi pɛɛnɔn nɛn Bali 'e 'nan 'e 'cɛn 'e dra minnun le bɛ, Zozi Crizi 'bɛ dre -a 'le sɔɔzan -a. -Yɛɛ "wean -kaa -ciala Zozi Crizi -va, -e -kaa vɪ 'nan 'e dre zɪ 'nan -e Bali 'tɔ 'e dre -dan. ²¹-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'bɔ bɛ -kaa man -tɔa 'pleble Crizi -le 'wɪ 'ji. -Yɛɛ -kaa 'si "va 'yɛɛ 'nyranman 'panɔn 'a, ²²en e -kaa -kɔnnɛn 'pla 'yɛɛ vɛ -a. Yaa dre 'yɛɛ lei 'saun 'nɔndɪ -a -cɛɛ. -Yɛɛ cɪ "le 'yi "nɛn e -taa -a -nɔnle -cɛɛ bɛ -a va fɛ tɛde -le 'wɪ 'zʊ.

²³Bali 'bɛ cɪ 'mɛn 'wɪ 'nan yɪzan -a, -te an 'wlu 'sɛn bɛ, 'e 'wɪ "nɛn -kɔɔn 'mɛn. Fɛ -le "wean nɛn ma'an 'nyian 'lʊle 'ka 'va dɪɛ, -nyrɛn 'nan an 'ka 'vale 'an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'kɪagla -e 'ka 'ta 'e dre -trɔdrɔ dɪ. ²⁴En ku 'ka -a -wɛɛnan 'nan, kʊv nɛn ku -kɔan 'tin 'banɔn 'a 'cɛɛ yi -teradɪ Zozi da da dɪ. 'Pian ku ya -a -wɛɛnan 'nan 'ku "paa 'ka 'va -e ci "nrandɪ 'e 'kɔn 'ka 'lɔ. Kʊa -tɔa 'nan 'ka man a 'e 'tɔdɪ 'pleble 'cɛɛ yi -teradɪ Zozi da -ji.

2 ¹An 'ka "vale 'ka 'ta 'e dre -trɔdrɔ dɪ. -Yee "wean maan 'yɪ "yi -e 'an vɪle 'an 'lɔ 'pee wʊ 'ka 'va dɪ. ²Cɛɛ 'an 'ci 'nranman paan, ɛn -te an 'ka 'ta dre 'trɔdrɔ bɛ, -tunun 'bɛ 'an 'ci 'nranman 'nyian? E 'ka "fo 'dɪ. ³Wɪ zɪɛ -yee "wean nen an 'fluba 'tʊ cɾɛn -tɛ 'cɛɛ. Maan dre zɪɛ 'nan -e "mɛɛn vɪnan 'an "lɔ "bɛ, te ka 'wɪ -mie paala "da. Kɔɔ an 'ka "vale 'nan 'ka 'bɔ nen ka ci 'nrandɪ -nɔan 'mɛn bɛ 'kaan 'ta dre -trɔdrɔ dɪ. An yi -tera "da 'nan -te ci 'nrandɪ a 'an 'lɔ bɛ, -a 'wɪ -taa "nyian "cee 'ci 'nranlɛ. ⁴Fluba zɪɛ, tʊ nɛn an ya -a cɾɛn -tɛnan 'cɛɛ bɛ, te 'cee 'wɪ 'an 'ta dre 'trɔdrɔ, ɛn te 'wɪ "naan 'an man. Maan cɾɛn -tɛ 'cɛɛ 'an yɾa le yɪɛ 'yi 'a. Ma'an cɾɛn -tɛlɛ 'cɛɛ 'nan, -e 'ka 'ta 'e dre -trɔdrɔ dɪ. 'Pian maan cɾɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan -e 'ka -tɔ 'nan an 'ka ye "yi 'kpa tɪɟlɪ.

Min 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ waa man wɪ "cɛa

⁵'Ka 'va min -tʊ -lɛ 'wɪ 'wɪdɪ "nen yaa dre 'mɛn bɛ, e min ta dra -trɔdrɔ. Maan ve 'cɛɛ 'nan 'an 'saza "cɛɛ 'yaan 'ta dre 'trɔdrɔ dɪ, e 'ka pɛɛnɔn 'ta dre 'trɔdrɔ. 'Pian e 'ka "lɛ 'an -blɔlɔo -sɛn "va "dɪ, e min "kaga 'ta dre 'trɔdrɔ 'ka yeɪ. ⁶Min zɪɛ, 'wɪ nen 'ka 'va min "kaga 'ci dre 'tʊwɪ ɛn waa "nen kɔɔn -yɾɛ "bɛ, e 'bɔ "yi. ⁷Bɛ nen 'gʊɛ, 'ka man wɪ 'cɛ, -e 'ka "koe "tɔ 'e da. "Tɔgɔ -a -pɛ -sru 'e tɔa, -e -a "koe 'e 'si 'e da "fo. ⁸-Yee "wean an 'ka trʊ "baa, 'ka -kɔɔn -yɾɛ 'nan kaa ye "yi. ⁹Fluba nen maan cɾɛn -tɛ 'cɛɛ bɛ, kaa ta wɪ dre. An 'ka muo -fɔa. 'Ka 'nanjɛndɪ -lɛ "wean nen maan dre zɪ ɛn kaan wei 'man "yi. ¹⁰Min nen kaa man wɪ 'cɛ bɛ, 'an 'bɔ "nyian "an man wɪ "cɛa. ɛn -tɛ e ya paan "mɛn 'saza 'a bɛ, maan man wɪ 'cɛ 'cee "wean, Crizi a 'mɛn 'wɪ 'nan yɪzan -a 'wɪ zɪɛ -a -ji. ¹¹Maan dre zɪɛ 'nan -e Satan 'e vɪle 'e -kaa man yɪ dɪ. Kɔɔ -kaa -tɔa 'nan 'wɪ zɪɛ Satan -a "vale 'e dra.

'Wɪ nen e dre Troas bɛ -nyɾɛn 'gʊ

¹²An 'bɔla Troas fla, ɛn an Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ min pɛɛnɔn lɛ. Minsan -a -si 'lɛ 'sʊ 'mɛn 'kpa tɪɟlɪ. ¹³'Pian te 'an 'ci 'kla 'tra "dɪ, kɔɔ ma'an 'an "bʊt Zozizan Tit yɪle dɪ. -Yee "wean nen an 'si 'nan nun, ɛn an Masedɔa 'lɛɟlɔn 'ji si 'sia.

Crizi fɛ pɛɛnɔn 'klɪ

¹⁴-Kaa Bali muo "fɔ! Kɔɔ yaa dre ɛn Crizi fɛ pɛɛnɔn 'klɪ. ɛn e -kaa sɛn Crizi -lɛ -gulɪga -va. Yaa dre zɪɛ 'nan -e -cee "wean min pɛɛnɔn 'o -kɔla Bali -tɔdɪ -a "lɛ 'nan -lazɪɟlɔ nen -a -koeɪ "a 'nɔnnɔn bɛ -yɛɛ cɪ fuɪlanan "man. ¹⁵Wɪ 'kpa, -kaa Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnɔn pɛɛnɔn lɛ. Bali "lɛ 'va bɛ, -yɛɛ cɪ "lɛ -lazɪɟlɔ nen -a -koeɪ "a 'nɔnnɔn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. -Kaa Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn ve minnɔn nen o ya -si nen e o "sia 'wɪ 'ji bɛ -a da bɛ -wɛlɛ. ɛn -kaa ve minnɔn nen o ya -si nen e o "sia Bali man bɛ -a da bɛ -wɛlɛ. ¹⁶Minnɔn zɪɛ "o "kui maan "wɪdɪ -e -kadɪ 'e dre -wee vɛ -a. 'Pian minnɔn nen "o "kui maan "yi "bɛ, 'belɪdɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -yɛɛ dra -wee vɛ -a. Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ, -tɪ -pɛ 'bɛ "sɔa -a vɪdɪ -a?

17'Kue ve be, ku 'ka minnun nen o Bali wei baaman -e 'o fe -wee "a be waa di. 'Ku 'ci 'fidaa 'a nen ku Crizi -le 'wɪ ve minnun le. Ku ya Crizi 'sunon 'a. Bali 'bɔ 'be 'nyranman zɪe -a -peba 'wɪ 'ku 'lɔ, en -a le nen kua -sru 've.

-Tɛ -maan en Zozi 'le 'pasiazan 'tɔ 'yi bɔala?

3 1-Te ku ya 'winun zɪe -a vɪnan be, -a -ci nen 'nan ku ya 'ku 'fli 'tɔ 'yi -weenan? -Te 'be 'cɛɛ dɪe, ku ya -a -weenan 'nan 'ku 'wɪ dra "le min -mienun -le 'wɪ 'zɔ? Kɔɔ 'nyranman nen waa 'paa be, waa 'fluba -kɔɔnman 'cɛɛ, en 'nyranman nen waa 'pa 'ka 'va be waa 'fluba 'nan laabo 'ka 'lɔ. -Ceje, 'kue ve 'ka zɪ di. 2'Pian 'ka 'bɔ cɛɛ cɪ "le 'kue 'nyranman 'pa 'fluba 'le 'wɪ 'zɔ. En 'fluba zɪe -yɛɛ cɪ 'e 'cɛɛn -tedɪ 'ku souba ji. Min -tudɔ pɛɛnɔn 'a ye, en o -kolaman -a ta vidɪ -a. 3-A -ci a 'wein 'nan ka ya 'fluba nen Crizi -a cɛɛn -tɛ be -a. 'Nyranman nen kua 'pa be -a va nen e ciɪla en yaa cɛɛn -tɛ. Ya'a cɛɛn -tɛle -gla 'yi 'a dɪ, en ya'a cɛɛn -tɛle -kɔle 'fɔɪ da di. 'Pian Bali nen -a yɛɛ a "man "be -a lei va nen e ciɪla en yaa cɛɛn -tɛ. Yaa cɛɛn -tɛ 'ka souba ji, en 'ka souba zɪe e ya nen -a.

4'Fe -le "wean nen 'ku "koe "a 'ku da 'wɪ zɪe -a vɪnan be, -yɛɛ cɪ 'nan Bali nen e ciɪla Crizi -va en e 'ku 'pa 'sia be, ku yi -teala "da. 5Kɔɔ -a -cin 'ka 'ku 'ji 'nan, 'ku 'pɛ "sɔa 'wɪ zɪe -a dɛɛdɪ -a 'ku 'bɔ 'a dɪ. 'Pian Bali 'plɛblɛ -nɔan 'kue, -a -nan nen ku -kolaman 'wɪ zɪe -a dɛɛdɪ -a. 6'Wɪ 'kpa, -yɛɛ -maan ku -kolaman Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔn vidɪ -a minnun le. 'Wɪ 'nɔnɔn zɪe -yɛɛ -kolaman min -plidɪ -a Bali man 'nyian 'e 'pee. E 'ka "le -pei -tɔ winun nen 'e 'cɛɛn -tedɪ -e min 'e 'ta wɔla "da "be -yɛɛ 'wɪ 'zɔ di. 'Pian Bali lei 'saun 'bɔ 'be dra -e min 'e -pli Bali man. -Kaa -tɔa 'nan 'ta wɔladɪ -pei -tɔ winun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a be e min -nɔan "ka le, 'pian 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪe Bali lei 'saun 'be -nɔan "min le.

7'Wɪ nen e dɛɛ Moizi tɔ va 'li be, -kaa ci "nɔn "da! -Pei -tɔ winun 'bɔ a 'e 'cɛɛn -tedɪ -kɔle 'fɔɪnɔn da, en Moizi -ta 'e 'lɔ le -a Izraɛl 'nɔn 'va. Moizi yɛɛ "bia "bɔ -yɛɛ "wean Izraɛl 'nɔn 'ka -kolale -a yɛɛ -nanjɛndɪ -a dɪ. 'Pian te 'be 'ka 'mɔnle dɪ. -Pei -tɔ wɪ nen 'be min -nɔan "ka le be, -a 'sudɪ -maan nen Bali -le -dan Moizi yɛɛ bii "bɔ zɪe. 8-Yɛɛ "wean -kaa -tɔ 'nan, min nen e Bali lei 'saun "sua be, e Bali -le -dan bɔala e -ciala "da.

9-Kaa 'yɪ 'nan min nen e -pei -tɔ winun 'vɪ minnun le be, e Bali -le -dan kɔɔn, 'pian te -pei zɪe e min -nɔan "ka le. -Yɛɛ "wean -kaa -tɔ 'nan min nen e 'wɪ 'nɔnɔn ve minnun le be, e Bali -le -dan -kɔɔnman e -ciala "da. Kɔɔ minnun zɪe Bali o 'siala min tɪglɪ 'a 'e 'le. 10-Te waa "fli zɪe -a kɔɔn 'e cin man be, Bali -le -dan tɛdɛ be e 'ka fe -tɔ -a -yɛɛ -dan "flizɛn man dɪ. 11-Kaa 'yɪ 'nan -pei -tɔ winun nen wa'a 'fɔle -trilii dɪe, o Bali -le -dan kɔɔn min le. -Yɛɛ "wean -kaa -tɔ 'nan 'wɪ 'nɔnɔn nen e ya -nan 'li 'trilii be, e Bali -le -dan -kɔɔnman e -ciala "da.

12'Wɪ zɪe -a le nen 'ku 'bli cɪ, -yɛɛ "wean ku 'wɪ ve 'ku 'ta le 'ku "koe "a. 13'Kue ve be, ku'a 'yɛɛ tɛa "le Moizi -le 'wɪ 'zɔ di. Kɔɔ e sɔ 'pa 'e yɛɛ 'nan

-e Izrael 'nɔn 'o vɪlɛ 'o -tɔ 'nan -a yɾa nɛn e "bia bɛ e dra tʊ "wɛnnɛn 'wlu dɪ. ¹⁴En Izrael 'nɔn 'bɔ 'o 'fli "trɔɛn drɛ "yuyu. -Yee "wɛan -e 'e bɔ cɛɛgʊ yi -a bɛ, -te o ya Bali -le -pei 'fluba ta vɪnan bɛ, e ya "le sɔ a tian 'e 'padɪ "da, ɛn wa'a 'ci maan dɪ. 'Pian min nɛn 'o 'vale Crizi -a o drɛ min -tʊwli "a bɛ, -a san lɛ nɛn sɔ zɪɛ e -kɔan 'e 'sidɪ "da. ¹⁵'Wɪ 'kpa, cɛɛgʊ yi -a tian bɛ, -te o ya Moizi -le 'fluba ta vɪnan bɛ, e ya "le sɔ a 'e 'padɪ -wee 'wɪ 'ci mandɪ da. ¹⁶'Pian -te Izrael 'nɔn 'bɔ 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, ɛn 'o 'fli -nɔn Minsan lɛ bɛ, sɔ zɪɛ e "sia -wee 'wɪ 'ci mandɪ da. ¹⁷Minsan nɛn maan 'vɪ 'nan 'o 'fli -nɔn -yɾɛ 'gʊɛ, Bali lei nɛn maan ve. Kɔɔ min nɛn Bali lei 'saun -a "paala bɛ, -pei -le 'plɛblɛ 'ka "da "dɪ. ¹⁸-Kaa 'bɔ 'gʊɛ, sɔ 'ka 'nyian 'e 'padɪ -kaa yɾa dɪ. -Yee "wɛan -kaa Minsan -le -dan ye tɪglɪ. -Te -kaa ya -yee -dan 'bɔ 'nanjennan bɛ, e -ko -kaa liladɪ -a, te e -ko 'padɪ -a "da, -e -kaa drɛ "le -yee 'wɪ 'zʊ. Minsan 'bɛ 'wɪ zɪɛ -a dra 'yee lei 'saun 'a.

Pɔl -le 'nyranman

4 ¹Bali 'ku nyrinda 'si, ɛn e 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -pɛba 'wʊ 'ku 'lɔ. -Yee "wɛan 'ku "koe 'ka 'sia 'ku da 'nyranman zɪɛ -a 'panan dɪ. ²En 'wɪnʊn nɛn min -a dra 'e yɔɔdɪ te o min -tɛa 'yɾa -a bɛ, ku 'ka "vale 'ku dra dɪ. ɛn ku'a minnʊn see "paaman 'ku wei -a 'nan -e 'o yi -tɛra Zozi da dɪ. ɛn "nyian ku'a Bali wei baaman dɪ. 'Wɪ 'kpa, 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ ku'a dra dɪ. 'Pian 'kʊɛ vɛ bɛ, 'ku 'ci 'fɪdaa 'a nɛn ku Bali -le 'wɪ tɪglɪ ve minnʊn lɛ 'wein. 'Wɪ nɛn kʊa dra -e minnʊn pɛɛnɔn 'o -tɔ 'nan, 'nyranman 'gʊɛ -a 'pazan nɛn kʊa bɛ, -nyɾɛn zɪɛ. Bali 'bɛ cɪ 'kʊɛ 'wɪ 'nan yɪzan -a.

³'Bɛ a zɪ, 'pian -te Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kʊa ve minnʊn lɛ bɛ, -a -ci a tian 'e yɔɔdɪ min -mienʊn man bɛ, 'wɪ zɪɛ yaa -kɔɔnman 'nan, minnʊn zɪɛ o ya -si nɛn e o "sia Bali man -kɔɔbli bɛ -a da. ⁴Wa'a yi tɛala Zozi da dɪ, kɔɔ Satan nɛn e cɪ minnʊn zɪɛ -wee bali -a bɛ, e -wee 'wɪ 'ci mandɪ 'lɛ 'wʊ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'o vɪlɛ 'o Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn 'ci man dɪ. -Yee "wɛan Zozi Crizi nɛn e Bali -kɔɔnman minnʊn lɛ bɛ wa'a -yee 'tɛ 'san ye dɪ.

⁵'Kʊ 'bɔ 'fli -le 'wɪ "cɛɛ kʊa ve minnʊn lɛ dɪ, 'pian Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kʊa ve minnʊn lɛ. Kʊa ve 'nan -yɛɛ cɪ Minsan -a, ɛn ku 'ka "sua 'wɪ zɪɛ -a Zozi 'bɔ 'le "wɛan. ⁶'Li bɛ, Bali -a 'vɪ 'nan:

«Tɛ 'san 'e 'sɛn klun va!»

ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ Bali 'yee 'tɛ 'san zɪɛ -a -sɛn 'ku souba 'ji. Yaa drɛ zɪɛ -e minnʊn 'o -yee -dan ci yɪ. -Yee -dan zɪɛ -a 'bɔ nɛn Zozi Crizi -a -kɔɔnman minnʊn lɛ.

⁷'Pian Bali -le 'tɛ 'san nɛn e -sɛn 'ku souba 'ji zɪɛ, e ya 'e 'padɪ 'ku 'ji "le 'nan 'ku yɪfɛ -dan le 'wɪ 'zʊ. Bali -a 'pa 'ku 'bɔ nɛn ku cɪ -pɔ "tʊn "a 'gʊɛ 'ku 'ji. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e minnʊn 'o -tɔ 'nan -yee 'plɛblɛ nɛn -a -kɔɔn "manve "ka "dɪɛ, -yɛɛ -maan 'ku -yee 'nyranman "paa, 'pian 'ku 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a "cɛɛ dɪ. ⁸'Kʊ yɾa ye minnʊn lɔ -pɛ pɛɛnɔn 'ji, 'pian ku'a 'klanman 'bɛ 'lɔ dɪ. Tʊ -mie bɔa "bɛ 'wɪ nɛn kɔ 'ku drɛ bɛ ku'a tɔa dɪ, 'pian 'ku 'pɛ -sru 'ka 'tɔaman

di. ⁹En tu -mie bɔa "bɛ minnun 'tɛ "paa 'kɔ da, 'pian Bali 'ka 'e yie 'sia 'kɔ 'va di. En tu -mie bɔa "bɛ, minnun 'kɔ -tiala "tra, 'pian 'kɔ 'wulo bɔala "va.

¹⁰Yi -tudɔ pɛɛnɔn man bɛ, 'kɔ 'ta a 'e "fluladɔ -ka lɛ "le zɪ e drɛ Zozi lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. E dra zɪɛ 'nan -e minnun 'o ci yɪ 'nan Zozi 'le 'belidɪ nɛn 'kɔ 'lɔ. ¹¹Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, tɔ nɛn kɔ ya tian 'trɛ da 'gʊɛ, Zozi 'le 'nyranman 'padɪ -le "wɛan nɛn 'kɔ 'ta a 'e "fluladɔ -ka lɛ. 'Pian e ya zɪɛ 'nan -e minnun 'o ci yɪ 'nan, 'kɔ 'bɔ nɛn -kadɪ a 'kʊɛ vɛ -a bɛ, Zozi 'le 'belidɪ nɛn 'kɔ 'lɔ. ¹²Zozi 'le 'nyranman nɛn kʊa "paa zɪɛ, e 'kɔ 'ta "flumlan -ka lɛ, 'pian e 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan 'cɛɛ.

¹³E 'kɔ 'ta "flumlan -ka lɛ, 'pian tɛ kʊa dra 'kʊɛ yɪ -teradɪ Bali da -le "wɛan. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tedɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«An yɪ -tɛala Bali da,

-yee "wɛan an -yee 'wɪ tin "baa.»

'Wɪ 'tɔwli zɪɛ -nyrɛn 'kʊɛ vɛ -a. 'Kɔ 'bɔ "nyian "kɔ yɪ -tɛala Bali da, -yee "wɛan kɔ -yee 'wɪ 'nɔnɔnɔn tin "baa. ¹⁴En "nyian bɛ kʊa -tɔa 'nan, Bali nɛn e Minsan Zozi wluan -kanɔn 'va bɛ, e 'kɔ wuanla -kanɔn 'va "le zɪ yaa drɛ Zozi lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Yaa dra zɪɛ -e 'e 'kɔ -kaa pɛɛnɔn 'a 'e 'srɔn. ¹⁵'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ 'cɛɛ "wɛan nɛn kʊa dra. Kʊa dra zɪɛ 'nan -e Bali -le "yɪ 'e fuila "man min "kaga 'va, -e 'o 'tɔ -dan nɔn Bali lɛ tɛ waa muo -fɔa.

¹⁶'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nɛn 'kɔ "koe 'ka 'sia 'kɔ da di. 'Wɪ 'kpa, 'kɔ 'kɔlɛ "koe 'a -nyannan, tɛ e -ko sɾɛdɪ -a 'sezenɔn. 'Pian 'belidɪ nɛn Bali -a -nɔn 'kʊɛ bɛ, Bali "koe -nɔan -yrɛ 'e -trɛ yɪ -tudɔ pɛɛnɔn man. ¹⁷Yra yɪdɪnɔn nɛn o bɔa 'kɔ man 'gʊɛ, o ya 'sezenɔn, ɛn o ya tɔ "wɛnnɛn 'wlu. 'Pian e ya 'kʊɛ 'wɪ "yɪ "a, kɔɔ o ya 'kɔ 'man wɔɔnɔn -e Bali 'e -kɔla 'tɔ -dan nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪɛ -a -nɔndɪ -a 'kʊɛ 'li "fo "le vɛ -a. ¹⁸Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, fɛ nɛn min -a yɛ 'e yie -a bɛ, -a lɛ "cɛɛ 'kɔ 'bli ci di. 'Pian fɛ nɛn min 'ka -a yɛ 'e yie -a dɪɛ, -a lɛ nɛn 'kɔ 'bli ci. Kɔɔ fɛ nɛn min -a yɛ 'e yie -a bɛ, -yee 'mɔndɪ a tɔ "wɛnnɛn 'wlu. 'Pian fɛ nɛn min 'ka -a yɛ 'e yie -a dɪɛ, e "mɔan 'li 'trilii.

Fɛ nɛn Pɔl 'bli a -yrɛ "bɛ yaa 'vɪ

5 ¹Kʊa -tɔa 'nan 'kɔlɛ nɛn kɔ ci -ji 'trɛda 'gʊɛ, e ya "le segle pannɛn 'wlu nɛn kɔ ci 'tɔ "wɛnnɛn 'le vɛ -a. -Tɛ e sɾɛ bɛ, 'kɔlɛ nɛn Bali -a drɛ 'e 'pɛ -a bɛ, e -taa -a -nɔnle 'kʊɛ. -Yɛɛ -kɔan "le 'kʊɛ 'kɔn tɪglɪ 'le 'wɪ 'zɔ. Blamin 'cɛɛ -tɔ 'e 'pɛ -a di. E ya laji, ɛn ya'a 'sɾɛman 'li "fo "dɪ. ²'Wɪ 'kpa, 'bɛ nɛn kɔ ya tian 'trɛda 'gʊɛ, 'kɔ "koe "a -nyannan. ɛn kɔ ya "vale 'nan 'kɔlɛ nɛn Bali -taa -a -nɔnle 'kʊɛ bɛ 'e 'kɔn 'kɔ da 'va. ³Kɔɔ -tɛ 'kɔlɛ zɪɛ -nyrɛn 'kɔ da ɛn kɔ -ka bɛ, kʊ'a 'kɔan 'kɔ plɔdɪ di. ⁴Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, -tɛ kɔ ya tian segle pannɛn 'gʊɛ -a 'wlu bɛ, 'kɔ "koe -nyaan ɛn kɔ -trunman. 'Pian e 'ka 'nan kɔ ya -kadɪ -wɛɛnan -e 'kɔ 'si segle pannɛn 'gʊɛ -a wlu di. E 'ka zɪ di, 'pian kɔ ya "vale 'kɔ 'kɔlɛ 'trɛ bɛ -nyrɛn 'e 'kɔn 'kɔ da, 'nan -e 'kɔ 'kɔlɛ nɛn -kadɪ a 'e pladɪ "man 'gʊɛ 'e lila 'kɔlɛ nɛn

'belidɪ a -yrɔ "bɛ -a. ⁵En Bali -kaa 'man wuɔ 'wɪ zɪɛ -yee vɛ -a. Kɔɔ e 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ 'yinun nɛn yaa 'pla -cɛɛ bɛ -a va fɛ tɛdɛ -a.

⁶-Yee "wean tɔ pɛɛnɔn man bɛ, 'ku "koe "a 'ku da. Kua -tɔa 'nan, -te 'kɔlɛ 'gʊɛ e ya tian 'ku da bɛ, te ku ya 'ku 'sidɪ Minsan man -kɔɔbli. 'Pian 'ku "koe 'ka 'e 'sidɪ 'ku da dɪ. ⁷Ku'a Minsan ye 'ku yɪɛ -a dɪ, 'pian ku yɪ -tɛala "da ɛn ku ya -a -sru. ⁸'Ku "koe "a 'ku da tɔ pɛɛnɔn man. ɛn ku ya "vale 'ku "sia 'kɔlɛ 'gʊɛ -a -sru -e 'ku 'ku Minsan "srɔn. ⁹'Wɪ nɛn e cɪ 'ku man 'wɪ -dan a bɛ, -nyrɛn 'nan 'ku 'sɔ Minsan lɛ. -Te ku ya tian 'kɔlɛ nɛn 'ku da 'gʊɛ -a -ji oo, 'ku 'sɔ -yre. ɛn -te ku 'si 'kɔlɛ 'bɔ -sru oo, 'ku 'sɔ -yre. ¹⁰Kɔɔ yɪ -tɔ bɔa "bɛ, -kaa tɔdɔ pɛɛnɔn bɔala 'ji Crizi cɛin -da. Yi zɪɛ -a da nɛn 'nyranman nɛn min -tɔ -a 'pa bɛ, yaa -sru "ve. Tɔ nɛn e ya 'trɛda 'gʊɛ, -te 'wɪ "yi "nɛn yaa drɛ bɛ, yaa man -kopa ye, ɛn -te 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn yaa drɛ bɛ, yaa man -kopa ye.

Crizi -kaa yei "sɛn 'e cin va -kaa 'vale Bali -a

¹¹Minsan -taa 'kʊɛ 'wɪ tin 'balɛ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "klan "paa 'ku 'ji. -Yee "wean nɛn kua -wɛɛman 'nan, 'wɪ nɛn kua vɛ minnɔn lɛ bɛ 'o man "yi -e 'o -sɔɔnla Zozi -sru. Bali a -tɔa 'nan 'wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'ku man, ɛn -a -cin a 'an 'ji "lɛ 'nan 'wɪ zɪɛ kaa -tɔa 'nan -yɛɛ cɪ 'ku man. ¹²Ku 'ka 'ku 'fli 'tɔ -wɛɛnan 'wɪnɔn zɪɛ -a vɪdɪ -a dɪ. 'Pian 'wɪnɔn zɪɛ kua 'vɪ 'cɛɛ 'nan -e 'ka -kɔla 'ku 'sɪ -fɔdɪ -a. -E 'ka -kɔla 'wɪ 'ci vɪdɪ -a min -mienun lɛ. Kɔɔ minnɔn zɪɛ 'o 'fli -kɔɔnman fɛnɔn nɛn min -a ye 'e yɪɛ 'a bɛ -a, 'pian 'wɪ nɛn o ji bɛ, e 'ka 'wɪ "yi "a dɪ. ¹³-Te kaa ye 'nan, ku 'wɪ dra "lɛ minnɔn nɛn 'o 'wulo 'ka o da dɪɛ, -wee 'wɪ 'zʊ bɛ, Bali 'tɔ nɛn kua -wɛɛman 'nan 'e drɛ -dan. ɛn -te kaa ye 'nan, ku 'wɪ dra "lɛ minnɔn nɛn 'o 'wulo a o da bɛ, -wee 'wɪ 'zʊ bɛ, 'cɛɛ "wean nɛn kua dra.

¹⁴'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kua dra bɛ, Crizi -lɛ 'ku yɪdɪ "yi "lɛ "wean nɛn kua dra. Kua -tɔa 'nan -yɛɛ min pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɔ. E ya "mɛn "lɛ 'nan min pɛɛnɔn 'bɛ kaa. ¹⁵E min pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɔ 'nan -e minnɔn nɛn o yɪɛ cɪ "man "bɛ, 'o vɪlɛ 'o 'kɔn 'trɛda 'o 'bɔ 'fli -ji dɪ. 'Pian -e 'o 'kɔn 'trɛda Crizi nɛn e min pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɔ, ɛn Bali -a wluɔn -kanɔn 'va bɛ -yee vɛ -a.

¹⁶-Yee "wean 'bɛ nɛn 'gʊɛ, -ka'a "nyian min -nanjeɔn 'e 'kɔlɛ man -e -kaa -yee 'wɪ vɪ dɪ. -Te 'wɪ zɪɛ -a 'bɔ -kaa drɛ Crizi lɛ 'e tɛdɛ oo, 'bɛ nɛn 'gʊɛ, -ka'a "nyian Crizi tɔa -pɛ zɪɛ 'bɛ 'ji dɪ. ¹⁷Fɛ nɛn maɔn vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -te min drɛ Crizi -lɛ vɛ -a bɛ, e ya "lɛ Bali a drɛ min -trɛ -a. Min nɛn e cɪ -a 'e tɛdɛ bɛ, 'bɛ yɪ -ka. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ -yee 'wɪ pɛɛnɔn drɛ 'e -trɛ. ¹⁸En 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e "sia Bali va. E ciula Crizi -va, ɛn e -kaa yei "sɛn 'e cin va -kaa 'vale 'e 'bɔ 'a. Bali 'bɔ 'bɛ -a 'nyranman -pɛba 'wɔ 'ku 'lɔ 'nan 'ku 'wɪ zɪɛ -a vɪ minnɔn lɛ. ¹⁹'Wɪ 'kpa, Bali ciula Crizi -va, ɛn e minnɔn pɛɛnɔn yei "sɛn 'e cin va 'o 'vale 'e 'bɔ 'a. 'Wɪ 'wɪdɪ "nɛn blamin -a drɛ 'e 'cɛn bɛ, ya'a 'palɛ 'bɛ man dɪ, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. E 'ku 'pa 'sia 'nan 'ku -nan 'sinan 'pa minnɔn lɛ.

²⁰-Yee "wean ku dre Crizi -le 'pasianon 'a. 'Ku 'va nen Bali -ciala -e 'e 'wɪ 'pla minnun le. 'Wɪ nen kua ve be, -nyren 'nan: «Ka yra 'si! 'Ka 'wɪ 'man -e 'ka yei 'e 'sen 'e cin va 'ka 'vale Bali -a.» ²¹Crizi 'ka 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔwɪ "drele dɪ, 'pian Bali -cee 'wɪ 'wɪdɪ "nen 'wɪ 'bɔ 'man. Yaa dre zɪe 'nan -e -kaa dre min tɪglɪ 'a 'e le, 'wɪ nen e 'bɔ Crizi man zɪe -yee "wean.

Pɔl minnun tru "baa 'nan 'o 'wɪ Bali -le "yi "man

6 ¹'Ku pɛɛnon nen ku 'nyranman 'bɔ zɪe -a "paa be, ku 'ka tru "baa 'nan Bali -le "yi "nen yaa dre 'cɛɛ be, te 'ka 'tɔtɪ -e -a "nen 'e 'fɔ 'e "tun "dɪ!

²Kɔɔ Bali -a 'vɪ 'nan:

«Tɔ "yi "man "be,
an -taa 'wɪle 'ka man.
En yi nen
an minnun "sia 'wɪ 'ji be,
an "paa 'ka 'va.»

Kua ve 'cɛɛ 'nan, tɔ "yi "nen Bali -a 'vɪ be -yɛɛ 'bɔ 'gɔ. En yi nen Bali -a 'vɪ 'nan e minnun "sia 'wɪ 'ji be, -yɛɛ 'bɔ 'gɔ.

³Ku 'ka "vale 'nan minnun 'o 'wɪ 'wɪdɪ 'kɔe 'nyranman man dɪ. -Yee "wean kua -wɛɛman 'nan, te 'kɔe 'wɪ dɛdɪ 'e 'nan min -tɔ man dɪ.

⁴'Pian 'kɔe 'wɪ pɛɛnon dɛdɪ -ji be, 'ku 'fli -kɔɔnman 'nan ku ya Bali -le 'nyranman 'panon 'kpa -a. -Te 'ku yra 'yɪ minnun lɔ, en o 'wɪ 'bɔ 'ku man, en o 'te 'pa 'ku da be, kua kɔɔn 'ku -pɔan 'sɔdɪ -a 'nan ku ya Bali -le 'nyranman 'panon 'kpa -a. ⁵'Wɪ 'kpa, minnun 'ku 'sɔn, en o 'ku 'fɔ -pɔ 'kuin. En o minnun wɪuan 'ku man. 'Pian 'wɪ pɛɛnon zɪe -a -ji be, 'ku -pɔan 'sɔ. En "nyian be, ku 'nyranman "paa 'e -ciala 'ku da. Ku yi "sɔan, en ku fɛ "sɔan 'nyranman 'padɪ -le "wean. ⁶'Kɔe 'ta wɔ -pɛ a 'saun, en ku Bali -le 'wɪ -tɔa. Ku man -seanla minnun va, en 'ku ci "yi "taan -wɪle. Bali lei 'saun "yi dre 'kɔe, en ku min -tɔdɔ pɛɛnon ye "yi 'ku 'ci 'fɪdaa 'a. 'Wɪ pɛɛnon zɪe -a -ji be, kua kɔɔn 'nan ku ya Bali -le 'nyranman 'panon 'kpa -a. ⁷En "nyian be, ku Bali -le 'wɪ tɪglɪ 'vɪ minnun le, en Bali ciɪla 'ku va e 'yee 'pleble ci kɔɔn minnun le. 'Wɪ tɪglɪ nen kua dra, -yɛɛ ci 'kɔe 'kuli 'tan ve -a, en -yɛɛ 'wɪ "sia 'ku man. ⁸Minnun 'tɔ -dan -nɔan 'kɔe bee, en o 'ku "srɔnman bee, en o 'we 'ku man -wɪdɪ "bee, en o 'kɔe 'wɪ "yi 've bee, 'pian te 'wɪ tɪglɪ nen kua dra. En "nyian be, o 'ku 'sia 'wlunon 'a, 'pian te 'wɪ tɪglɪ nen kua ve. ⁹En o 'ku 'sia minnun nen wa'a o tɔa dɪe waa, 'pian minnun 'ku -tɔa. En ku ya "le minnun nen o "ta -kaaman be -wee 'wɪ 'zɔ, 'pian te 'ku yɪe a "man. En minnun 'wɪ "nen kɔɔn 'kɔe, 'pian ku'a 'kalɛ -a 'wɪ 'ji dɪ. ¹⁰Minnun 'ku 'ta dre 'trɔdrɔ, 'pian te 'ku 'ci "nranman. En ku ya 'yale -tenon 'a, 'pian te ku minnun "kaga dra fenon 'a Bali 'le. En fɛ -tɔ 'ka 'ku 'lɔ dɪ, 'pian Bali 'le 'va be te fɛ pɛɛnon a 'ku 'lɔ.

¹¹Korenti 'nɔn, ku 'wɪ "kaga tin 'ba 'cɛɛ 'wein. 'Wɪ pɛɛnon nen 'ku 'ji be, kua 'vɪ 'cɛɛ. ¹²'Ka 'nan wɪ a 'ku man 'kpa, 'pian 'ku 'nan wɪ 'ka 'ka man dɪ.

13 E ya 'le 'an 'wɪ 'plɑ 'cɛɛ 'le 'an 'pɔn -ji nɛnnun -le 'wɪ 'zʊ. Zɪ 'ka 'nan wɪ cɪ 'kʊ man bɛ, -a -tʊwli 'nɛn 'nyian 'ka -kɔɔn 'kʊɛ 'nan 'kʊ 'nan wɪ a 'ka man.

Bali -tʊwli 'le nɛn 'ka 'fli 'nɔn!

14 Minnun nɛn wɑ'a yi tɛala Zozi da dɛ, tɛ 'ka 'fɔ o -sru 'dɪ! -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, 'wɪ tɪɪt 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'kɔlaman -e 'o 'tɛ 'e cin da dɪ. ɛn 'nyian bɛ, 'tɛ 'san 'lee klun 'ka 'kɔlaman -e 'o 'kɔn fɛ -tʊwli 'nan dɪ. 15 ɛn 'nyian bɛ, Crizi 'lee Satan yei 'ka 'a blɛ dɪ. ɛn 'nyian bɛ, min nɛn e yi -tɛala Crizi da 'lee min nɛn ya'a yi tɛala Crizi 'da 'dɛ, -wee ci 'nrɔndɪ 'ka 'tʊwli 'dɪ. 16 ɛn 'nyian bɛ, Bali -pan 'kɔn bɛ, -yʊ -pan 'kɔn 'cɛɛ dɪ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan -kaa ya Bali nɛn -a yɛ cɪ 'man 'bɛ -yee 'kɔn 'a. 'Wɪ zɪɛ Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«An -nyɛanla o va.

An -kɔan -wee Bali -a,

ɛn o -kɔan 'mɛn minnun -a.»

17 -Yee 'wɛan nɛn Minsan -a 'vɪ 'nan:

«Ka 'si minnun yei,

'ka 'cɛn o man!

Fɛ nɛn e 'ka 'tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ,

'ka -wɛɛ 'nan 'ka 'sia -a dɛdɪ man!

-Tɛ ka 'wɪ zɪɛ -a dɛ bɛ,

an 'ka 'kuan 'an 'pɛ 'fli 'a.

18 An -kɔan 'ka 'tɪ 'a.

ɛn ka -kɔan 'an 'pɪnɪn 'lee 'an 'lunɪn -a.

'An 'bɔ 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali,

mɛɛn 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.»

7 1 'An beenun, 'wɪnɪn zɪɛ Bali -tɔ 'da 'nan 'e dra -cɛɛ, -yee 'wɛan e ya 'le -kaa 'fli dɛ 'saun Bali 'lɛ 'sɪdɪ -a 'wɪ 'wɪdɪnɪn nɛn o -kaa 'tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ -a dɛdɪ man! -Kaa 'wɪ zɪɛ -a dɛ -e -kaa dɛ Bali -le vɛ -a 'fo, ɛn -kaa dɛ 'klandɪ -a Bali lɔ!

Pɔl Korénti 'nɔn trʊ 'ba 'nan 'e 'nan wɪ 'e 'kɔn o man

2 'Kʊ 'nan wɪ 'e 'kɔn 'ka man. Kʊ'a 'wɪ drele -wɪdɪ 'ka 'va min -tʊ lɛ dɪ. ɛn kʊ'a drele -e 'ka 'va min -tʊ 'e 'si -si tɪɪt da dɪ. ɛn kʊ'a 'ka 'va min -tʊ ta -blɪlɛ dɪ. 3 'Wɪ 'cɛɛ maan -tɔa 'ka man 'wɪ zɪɛ -a vɪdɪ -a dɪ. Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va 'nan 'ka 'nan wɪ a 'kʊ man 'kpa tɪɪt. -Tɛ e ya 'belɪdɪ -a oo, 'ka 'nan wɪ a 'kʊ man. ɛn -tɛ e ya -kadɪ -a oo, 'ka 'nan wɪ a 'kʊ man. 4 An -kɔlaman 'wɪ tin 'badɪ -a 'cɛɛ 'an 'ta le 'an 'koe 'a. ɛn an -kɔlaman 'ka 'sɪ -fɔdɪ -a. Yra yɪdɪ pɛɛnɔn nɛn e bɔa 'kʊ man bɛ, ya'a 'an 'koe 'sia 'an da dɪ, 'pian 'an 'ci 'nranman 'e -ciala 'da.

Korénti 'nɔn 'ta wɪ mandɪ ci 'nran -nɔn Pɔl lɛ

5 Zɪ kʊ 'bɔla Masedɔa 'lɛɪlɔn 'ji bɛ, 'kʊ 'ci 'ka 'kɔnleɛ 'tra 'dɪ. 'Wɪ a 'kʊ man -pɛ pɛɛnɔn da. Minnun a 'tɛ 'panan 'kʊ da -pɛ -tʊ -a. ɛn 'nyian bɛ, 'kʊ

'ci a 'e 'tɔdɪ lou. ⁶'Pian Bali nen e minnun nen o -pɛ -fɔnan 'ka 'dɪɛ, e o ci -taa 'tra 'bɛ, e 'ku 'koe 'tɔ 'ku da Tit -le -tadɪ -a. ⁷E 'ka 'nan Tit -le -tadɪ 'saza 'bɛ 'ku 'koe 'tɔ 'ku da dɪ. 'Pian 'wɪ nen kaa 'bɔ 'koe 'tɔ -a 'e da bɛ, -yɛɛ 'ku 'koe 'tɔ 'ku da. Yaa 'sinan 'pa 'kʊɛ 'nan, 'an dra 'ka -tɛa 'kpa tɪglɪ. En 'wɪ nen e drɛ bɛ e 'ka ta drɛ 'trɔdrɔ. En 'nyian 'nan, ka ya 'ka 'tɔdɪ 'an -sru 'plɛblɛ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ 'wean bɛ, 'bɛ nen 'gʊɛ 'an 'ci 'nranman 'e -ciala 'da.

⁸'Fluba nen maan cren -tɛ 'cɛɛ bɛ, maan -tɔa 'nan e 'wɪ 'nan 'ka man. 'Pian -a 'wɪ 'ka 'nanlɛ 'an man 'fo 'dɪ. E ya 'le 'an vɪ 'cɛɛ 'nan, zɪ maan 'man 'nan 'fluba zɪɛ e 'ka ta drɛ 'trɔdrɔ 'e 'ciula 'da 'bɛ, 'wɪ 'nan 'an man. ⁹'Pian 'bɛ nen 'gʊɛ 'an 'ci 'nranman. 'An 'ci 'ka 'nranman 'nan an 'ka 'ta drɛ -trɔdrɔ dɪ. 'Pian 'an 'ci 'nranman 'nan 'ka 'ta nen e drɛ 'trɔdrɔ bɛ yaa drɛ en 'ka 'si 'wɪ 'wlɪdɪ 'dredɪ man. 'Wɪ 'kpa, 'ka 'ta nen e drɛ 'trɔdrɔ zɪɛ -yɛɛ 'sɔ Bali lɛ. -Yɛɛ 'wean nen 'fluba 'bɔ nen kʊa cren -tɛ zɪɛ ya'a 'wɪ drele -wlɪdɪ 'ka 'va min -tʊ lɛ dɪ. ¹⁰Fɛ nen maan ve zɪɛ, -yɛɛ ci 'nan -tɛ min ta drɛ 'trɔdrɔ 'wɪ 'wlɪdɪ 'tʊ -le 'wean en e 'si -a dredɪ man bɛ, -yɛɛ 'sɔ Bali lɛ. 'Wɪ nen min zɪɛ yaa drɛ bɛ, -a 'wɪ 'ka -taa 'nanlɛ 'man 'dɪ, kɔɔ Bali -a 'sia 'wɪ 'ji. 'Pian -tɛ min ta drɛ 'trɔdrɔ 'wɪ 'wlɪdɪ 'tʊ -le 'wean en ya'a 'silɛ -a dredɪ man dɪɛ, -a 'le 'srannan 'nen -kadɪ -a.

¹¹'Wɪ 'kpa, 'ka 'ta nen e drɛ 'trɔdrɔ zɪɛ, -yɛɛ 'sɔ Bali lɛ. Kɔɔ 'wɪ nen e drɛ 'ka 'va nun bɛ, kaa 'sia 'wɪ 'a, en kaa man toba -fɔ 'mɛn. 'An yɪdɪ dra 'ka -tɛa, en 'ka 'man a 'e 'tɔdɪ 'plɛblɛ Bali -le 'wɪ 'ji. 'Wɪ nen min zɪɛ yaa drɛ bɛ, e 'nan 'ka man, en e 'ka 'tɛ 'kɪlan -a. -Yɛɛ 'wean ka 'wɪ 'nen kɔɔn -yrɛ. 'Wɪ 'bɔ zɪɛ -a dredɪ -a bɛ, kaa -ci kɔɔn 'nan ka 'ka -a -sru 'dɪ.

¹²'Fluba 'bɔ nen maan cren -tɛ 'cɛɛ zɪɛ, ma'an cren -tɛlɛ min nen e 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ bɛ -yɛɛ 'wean dɪ. En 'nyian bɛ, ma'an cren -tɛlɛ min nen e 'wɪ 'wlɪdɪ 'bɔ drɛ -yrɛ 'bɛ -yɛɛ 'wean dɪ. 'Pian maan cren -tɛ 'cɛɛ 'nan -e 'ka -kɔla -a -kɔɔndɪ -a 'nan Bali 'lɛ bɛ, ka ya 'ku -sru 'fo. ¹³'Wɪ zɪɛ kaa drɛ. -Yɛɛ -maan 'ku 'koe 'tɔ 'ku da.

-A da 'cɛɛ e -fʊ 'saza dɪ. 'Pian zɪ kʊ Tit 'yɪ bɛ, 'ku 'ci 'nran 'e 'ciula 'da. Kɔɔ 'wɪ nen kaa 'koe 'tɔ -a 'e da bɛ, e ci 'nrandɪ -nɔn -yrɛ. ¹⁴'Wɪ 'kpa, Tit 'bɔ yɪɛ man bɛ, an 'ka 'sɪ -fɔ, en ka'an 'tɛlɛ 'yra -a dɪ. 'Ka 'tɔ 'yɪ 'nen kʊa 'vɪ bɛ, e dreɪa 'da, 'lɛ zɪ 'wɪ pɛɛnɔn nen kʊa 'vɪ 'cɛɛ bɛ e ya tʊ pɛɛnɔn man 'wɪ tɪglɪ 'a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹⁵Tit -le 'ka yɪdɪ 'yɪ 'bɛ 'e 'ciula 'da 'mɛn. Kɔɔ zɪ e 'lʊ 'ka 'va bɛ, yaa 'yɪ 'nan 'ka 'man a 'e wʊvɔdɪ -e 'ka 'ta wʊla 'ku wei da. En yaa 'yɪ 'nyian 'nan 'ka yɪɛ 'nan 'e man en cee 'kun 'ka 'pɛ 'fli 'a. ¹⁶Kaa -ci kɔɔn 'nan, an -kɔlaman 'an yɪ -tɛala 'ka da 'wɪ pɛɛnɔn 'ji. 'Wɪ zɪɛ yaan 'ci nran 'kpa.

'Yale -tenɔn nen Zeruzalem -leglizi -ji bɛ Zozinɔn 'yɪ drɛ -wlɛ

8 ¹'Kʊ 'bʊt Zozinɔn, 'wɪ nen Bali -le 'yɪ -a drɛ -leglizinun nen Masedɔa 'leglɔn 'ji bɛ -a -jinɔn lɛ bɛ, e ya 'lɛ 'ku 'sinan 'pa 'cɛɛ. ²Yra yɪdɪ 'kaga

'bɔ o man -wee yi -teradɪ Bali da -nanjen vɛ -a. ɛn 'yale o -tɛ 'e 'ciɪla "da. 'Pian ci 'nrandɪ -dan a -wɪɔ, ɛn o "lala -nɔn "kaga Zozinɔn 'le vɛ -a. 3 'Wɪ 'kpa, maan vɛ o man 'nan, zɪ e ci -wɪɔ "bɛ waa -nɔn, ɛn "nyian waa -nɔn 'e 'ciɪla "da. Min -tɔ 'ka 'tɔlɛ o man -a -nɔndɪ -a dɪ. 4 -Wɛɛ kɔla 'kɔ man 'kɔ tru 'badɪ -a 'nan 'kɔ 'si -nɔn 'wɪlɛ -e 'yi 'nɛn Zozinɔn 'ta -a dra Bali -le minnɔn nɛn Zeruzalɛm bɛ -wɪlɛ "bɛ, 'o 'wee vɛ 'pa "va. 5 'Wɪ nɛn -a -cin 'ka 'kɔ 'ji dɪɛ, -a 'bɔ nɛn waa drɛ. Kɔɔ 'o 'fli -nɔn Minsan -le 'nyranman -ji, ɛn "bɛ -sru 'o 'fli -nɔn "nyian 'kɔ 'bɔ le 'padɪ -a 'kɔ 'va. Waa drɛ "le zɪ Bali ci "va "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. 6 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan nɛn kɔ Tit tru 'ba 'nan, 'e 'lɔ 'ka 'va. "Yi 'nɛn yaa pei -trɔa 'nan 'ka drɛ Zeruzalɛm Zozinɔn 'le vɛ -a bɛ, 'e 'lɔ -a 'le 'sran.

7 'Cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da a -dan. ɛn ka Bali -le 'wɪ "paaman sidɔ. ɛn kaa -ci maan 'kpa tɪglɪ. ɛn 'ka 'man a 'e 'tɔdɪ 'pleblɛ Bali -le 'wɪ 'ji. ɛn 'ka cin yɛ 'yi 'kpa "le zɪ kɔa -nan kɔɔn 'cɛɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ cɛɛ dra 'e -ciala "da. -Yɛɛ "wɛan maan laabo 'ka lɔ 'nan 'yi 'nɛn ka "ta -a dra Zozinɔn 'le vɛ -a bɛ 'e -ciala "da "nyian!

8 -Tɔ "cɛɛ maan wo 'ka man 'nan -e 'ka drɛ dɪ. 'Pian 'wɪ nɛn Zozinɔn -mienun -a drɛ bɛ, maan 'sinan 'pa 'cɛɛ 'nan -e 'ka "koe 'e 'kɔn 'ka da 'cɛɛ vɛ drenan. 'Wɪ zɪɛ -a dɛdɛdɪ -a nɛn 'ka "bɔɪ Zozinɔn yɪdɪ 'yi 'ci -kɔɔnman. 9 "Yi 'nɛn -kaa san Zozi Crizi -a drɛ bɛ kaa -tɔa. Kaa -tɔa 'nan e ya fezan -a Bali 'lɛ, ɛn 'e 'fli drɛ 'yale -tezan 'cɛɛ "wɛan. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e -yɛɛ 'yale -tɛdɪ 'e 'ka drɛ fɛnɔn 'a Bali 'lɛ.

10 'An 'ci wɪ nɛn e ya "lɛ 'an vɪ 'cɛɛ 'wɪ zɪɛ -a da bɛ, -nyrɛn 'gɔ. E ya 'cɛɛ 'wɪ 'yi "a -e 'yi 'nɛn Zozinɔn 'ta -a dra Zeruzalɛm Zozinɔn 'le vɛ -a bɛ, 'ka 'cɛɛ vɛ 'pa "va. 'Wɪ 'kpa, cɛɛ 'wɪ zɪɛ -a pei 'trɔa "nɛn "lɛ pee man, ɛn cɛɛ 'vɪ 'ka 'bɔ 'a 'nan, kaa dra. 11 -Yɛɛ "wɛan 'bɛ nɛn 'gɔvɛ, 'ka yɪɛ -trɔa "da, -e 'ka 'le 'sran. 'Ka 'ta 'e 'kɔn "fava -a drenan "le zɪ 'ka 'ta drɛ "fava -a vɪnan 'nan kɔa dra bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. "Lala nɛn 'ka 'pɛ "sɔa -a -nɔndɪ -a bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka -nɔn! 12 Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, -tɛ min fɛ -nɔn 'e 'ci 'fɪdaa 'a, "le zɪ -a -pɛ "sɔa -a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ bɛ, -yɛɛ 'sɔ Bali lɛ. 'Pian 'bɛ nɛn min -pɛ 'ka 'sɔa 'bɛ 'nɔndɪ -a dɪɛ, Bali 'ka tin tɛa min da 'bɛ man dɪ.

13 Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, e 'ka 'nan 'ka "drɛ wɔ 'yale -tɛnɔn 'a fɛ -nɔndɪ min pee lɛ -le "wɛan dɪ. 'Wɪ nɛn e ci "yi "bɛ -nyrɛn 'nan, 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'lɔ 'sɛzɛnɔn. 14 'Bɛ nɛn 'gɔvɛ fɛ a "cɛɛ 'lɔ "kaga, 'pian -a 'wɪ a -wee "man. -Yɛɛ "wɛan 'ka 'pa o va! 'Li 'pei -tɛ -a 'wɪ a "cɛɛ "man bɛ, -wɛɛ "paa 'ka 'va. E ya "lɛ Zozinɔn 'o 'wɪ zɪɛ -a drɛ tɛ fɛ a o pɛɛnɔn 'lɔ 'sɛzɛnɔn. 15 Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«-Tɛ min -tɔ -a koola "kaga 'kɔ oo,
-yɛɛ vɛ 'lee min nɛn
yaa koola "wɛnnɔn bɛ e 'bɔ 'e cin man.
ɛn -tɛ min -tɔ -a koola "wɛnnɔn 'kɔ oo,
-yɛɛ vɛ 'lee min nɛn

yaa koola "kaga "bɛ e 'bɔ 'e cin man.»

Pɔl minnun 'pa 'sia Korenti 'nɔn le

¹⁶Kɔ Bali muo -fɔa 'nan, yaa dre ɛn 'ka 'nan wɪ a Tit man, "le zɪ 'ka 'nan wɪ cɪ 'ku man bɛ -yee 'wɪ 'zɪ. ¹⁷Kɔɔ 'wɪ nɛn kua laabu Tit -lɔ bɛ, e wɪ 'man 'e 'ta le "koe "a. Maan ve 'cɛɛ 'nan, -yɛɛ 'vɪ 'e 'bɔ -a 'nan 'e 'lo 'ka 'va.

¹⁸-Kaa "bɪ Zozizan nɛn -a 'tɔ 'yi "a -leglizi -tudɔ pɛɛnɔn 'ji Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ man bɛ, kua "paa "va -wɛɛ "lo "a. ¹⁹-Leglizinun 'bɔ 'bɛ 'sɪ 'va 'nan 'e 'ku 'ku 'pa 'yi 'nɛn ku 'ta -ko -a -nɔnlɛ Zeruzalɛm bɛ -a -nan. "Yi zɛ ku 'ta -ko -a 'nan -e Minsan 'bɔ 'tɔ 'e dre -dan, ɛn -a -kɔɔndɪ nɛn 'nyian 'nan ku ya "vale 'nan 'ku "paa o va. ²⁰ɛn 'nyian bɛ, ku 'ka "vale 'nan minnun 'o 'wɪ 'ku man -wɪdɪ "lala "kaga zɛ -yee "wɛan dɪ. ²¹Kɔɔ kua -wɛɛman 'nan 'wɪ nɛn kua dra bɛ 'e 'kɔn 'e 'sɪdɪ "ji Minsan 'lɛ, ɛn kua -wɛɛman 'nan 'e 'kɔn 'e 'sɪdɪ "ji minnun 'lɛ.

²²Min "fli zɛ, -wɛɛ "ta "lo. ɛn ku -kaa "bɪ Zozizan 'tɔ 'pa "nyian o va. -Kaa "bɪ zɛ, kua 'yɪ -pɛ "kaga 'ji 'nan -a "koe "a 'e da Bali -le 'nyranman 'padɪ -ji. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, -a "koe "a 'e da 'e 'ciɪladɪ "da, kɔɔ e yi -tɛala 'ka da "fo.

²³Tit -le vɛ bɛ, kʊɛ 'ta wɪla 'bɛ 'a, ɛn kʊɛ 'nyranman "paa 'bɛ 'a 'cee vɛ -a. 'Pian Zozinɔn nɛn o 'lɔ -a 'palɛ bɛ, -wee vɛ bɛ, -leglizinun 'bɛ o 'pa 'sia. Minnun Crizi 'tɔ dra -dan -wee "wɛan. ²⁴-Yee "wɛan 'ka o 'kun 'ka 'pɛ "fli "a, -e -leglizinun 'o 'tɔ 'nan, ka min ye "yi. ɛn -e 'o 'tɔ 'nyian 'nan, 'ka 'sɪ nɛn kua -fɔ bɛ, e 'ka 'wɪ "tun "a dɪ.

Fɛ -le "wɛan nɛn Pɔl Zozinɔn -mienun -trɔa 'e 'lɛ bɛ yaa -ci 'vɪ

9 ¹Maan 'yɪ 'nan, e 'ka paan 'lɛ 'an 'fluba cɛn -tɛ 'cɛɛ, 'yi 'nɛn Zozinɔn 'ta -a dra Bali -le minnun nɛn Zeruzalɛm bɛ -wɛɛ "bɛ, -a da dɪ. ²Kɔɔ maan -tɔa 'nan, 'ka 'ta a "fava 'wɪ zɛ -a dreɛnan. ɛn an 'ka 'sɪ -fɔ Masedɔa 'nɔn 'lɛ 'wɪ 'bɔ zɛ -a man. Maan 'vɪ -wɛɛ 'nan, kaa nɛn Akai 'leglɔn 'ji bɛ, -e 'e 'sia "nɛn 'lɛ pee man bɛ, tɛ 'ka 'man a 'e wɪdɪ 'wɪ zɛ -a dreɛdɪ -a. ɛn 'ka "koe "nɛn 'ka da -a dreɛnan bɛ, e Zozinɔn "kaga "koe "tɔ 'o da.

³An -kaa "bɪ Zozinɔn 'labɛ o -trɔa 'an 'lɛ 'nan -e 'ka 'sɪ nɛn kua -fɔ bɛ, -a 'nɛn 'e 'vɪlɛ 'e 'fʊ 'e "tun "dɪ. An ya "vale 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wɪdɪ 'wɪ nɛn maan 'vɪ minnun lɛ bɛ -a da. ⁴Fɛ nɛn maan ve zɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -tɛ 'ku 'vale Masedɔa Zozinɔn -mienun -a ku 'lɔ tɛ 'ka 'man 'ka 'e wɪdɪ dɪɛ, e 'ka 'yi "dɪ. Kɔɔ 'ku 'bɔ nɛn ku 'ka 'sɪ -fɔ bɛ, 'yra -taa 'ku 'tɛɛ, ɛn 'ka 'bɔ 'nyian 'yra -taa "cee "tɛ wɛɛ. ⁵-Yee "wɛan nɛn maan 'yɪ 'yi -e 'an -kaa "bɪ Zozinɔn zɛ o tru 'ba 'nan 'o 'trɔa 'an 'lɛ. O "ta "lo 'nan -e 'yi 'nɛn kaa 'vɪ 'ka 'bɔ 'a 'nan 'ka dra bɛ 'o -tɛ 'e cin da. 'Ka -nɔn -wɛɛ, kɔɔ an ya "vale -a man 'e 'kɔn 'e wɪdɪ 'vaa -e 'ku 'lɔ. 'Wɪ zɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan kaa -nɔn 'ka 'ci 'fɪdaa 'a, ɛn min -tɔ 'ka 'tɔlɛ 'ka -sru "dɪ.

Fɛ -nɔndɪ ci 'fɪdaa 'a bɛ -yɛɛ 'sɔ Bali lɛ

⁶E ya "lɛ 'an 'wɪ 'tɔ -cin -tɔ 'ka 'ji. -Nyɛn 'nan, zɪ min fei 'pa bɛ -a ta fe 'wɛɛ nɛn yaa -tɛa. ⁷'Wɪ zɛ -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn, -e min -tɔ 'e 'nɔn "lɛ zɪ e

'si -a souba man be -yee 'wɪ 'zʊ. Te 'e -nɔn 'e 'ci 'pou 'a dɪ, ɛn te 'e -nɔn 'le 'nan fɛ nɛn min a 'e 'tɔdɪ -a -sru 'bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ. Kɔɔ min nɛn e fɛ -nɔan ci 'nrandɪ -a bɛ -a san nɛn Bali -a ye 'yi. ⁸En 'nyian bɛ, 'plɛblɛ a Bali lɔ 'nan -e 'e 'yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn drɛ 'cɛɛ. Yaa -nɔan 'cɛɛ 'e 'ciɪladɪ 'da, 'nan -e 'ka 'bɔ 'nyian 'ka -kɔla 'yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn drɛdɪ -a min pɛɛnɔn lɛ.

⁹Ka drɛ zɪɛ, kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nɛn e 'yee 'yi fuɪla 'man,
yaa -nɔn 'yale -tɛnɔn lɛ bɛ,
-a 'tɔ 'yi 'fo 'li 'trɪlii.»

¹⁰En 'nyian bɛ, Bali nɛn e fɛ 'wɛ -nɔan fei 'pazan lɛ, ɛn e -blɪfɛ -nɔan -yre 'bɛ, e -taa fɛ 'wɛ 'nɔnlɛ 'cɛɛ 'e 'ciɪladɪ 'da. Yaa dra -e 'e 'pa 'da, 'nan -e 'ka -kɔla 'cee 'yi fuɪladɪ -a 'man. ¹¹'Wɪ 'kpa, Bali -taa 'ka dreɛ fɛnɔn 'a -pɛ 'kaga 'ji, -e 'ka -kɔla 'fɛ -nɔndɪ -a minnɔn lɛ 'kpa tɪɟɪ. Tɔɔn 'cee 'yi 'nɛn kaa 'paa 'kʊ 'lɔ -e 'kʊ 'kʊ -a bɛ, -yee 'wean minnɔn -taa Bali muo 'fɔlɛ.

¹²'Cee 'yi 'nɛn ka -taa -a dreɛ bɛ, e 'paa Zozinɔn nɛn 'yale o -tɛ Zeruzalem bɛ o va. En 'nyian bɛ, yaa -maan -e min 'kaga 'o Bali muo 'fɔ. ¹³'Cee 'yi 'drɛdɪ zɪɛ, -te waa -nan 'yɪ bɛ, o Bali 'tɔ dra -dan. Kɔɔ ka ya 'ta wɔlanan Zozɪ Crɪzɪ -le 'wɪ 'nɔnnɔn da, ɛn ka fɛ -nɔan -wɛ 'ka 'ci 'fɪdaa 'a, ɛn kaa dra zɪɛ min pɛɛnɔn lɛ. ¹⁴'Wɪ -dan nɛn Bali -le 'yi -a drɛ 'cɛɛ bɛ, -yee 'wean, o -taa Bali trʊ 'balɛ 'cɛɛ 'ka yɪdɪ 'yi 'a. ¹⁵En -kaa pɛɛnɔn -kaa Bali 'tɔ drɛ -dan! Kɔɔ 'yi 'nɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e vɪ 'e 'lɛ dɪɛ, yaa drɛ -cɛɛ.

'Tɔ nɛn minnɔn -a 'pa Pɔl man bɛ, yaa -ci 'si

10 ¹'An 'bɔ Pɔl, e ya 'le 'an 'wɪ 'tʊ -ci 'si 'cɛɛ. Minnɔn 'wɪ 'paa 'an da 'nan, -te 'an 'ka yra 'yɪ bɛ, an 'ka 'va wɪ ve -trɔɔ. 'Pian -te an 'ka 'ka 'srɔn 'kogo dɪɛ, an 'ka 'va wɪ tin 'baa 'e 'plɛblɛ da. Kaa -tɔa 'nan Crɪzɪ a -trɔɔ, ɛn e ya min 'kpa -a. An ya 'vale 'an 'wɪ dra 'le -yee 'wɪ 'zʊ. -Yee 'wean an 'ka trʊ 'baa 'kpa tɪɟɪ 'nan, ²te 'ka 'wɪ drɛ -te an 'bɔla 'ka 'va nun bɛ, -e 'an 'ka 'va wɪ drɛ 'e 'plɛblɛ da dɪ! 'Pian minnɔn nɛn o 'tɔ 'paa 'kʊ man 'nan blamin -ci 'sɔ wɪ -sru 'nɛn kʊ cɪ bɛ, -te an 'bɔla 'ka 'va bɛ, an tin 'baa -wɛ 'e 'plɛblɛ da.

³Kʊ ya blaminɔn -a, 'bɛ a zɪ. 'Pian -kʊli nɛn kʊ cɪ 'man 'gʊɛ, e 'ka blamin -le -kʊli -tandɪ pɛ -ji dɪ. ⁴Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, 'kʊɛ -kʊli -tan fɛnɔn nɛn kʊ -kʊli -taan 'a bɛ, o 'ka fɛnɔn nɛn blamin -a 'sia -e 'e 'kʊ -kʊli man bɛ -a dɪ. 'Pian 'kʊɛ -kʊli -tan fɛnɔn bɛ, Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wɛ -e 'kʊ Bali 'nanmannɔn 'le 'plɛblɛ 'kɪ. Blamin -le ci 'nɔndɪ nɛn e ya -wɪdɪ 'bɛ, kʊa yɪ -kaa. ⁵En -yee -dandan 'tandɪ nɛn yaa maan ya'a 'we 'man -e 'e Bali -tɔ dɪɛ, kʊa yɪ -kaa. Kʊa dra 'nan -e blamin -le ci 'nɔndɪ pɛɛnɔn 'e lɪla Bali da te e 'ta wɔla Crɪzɪ wei da. ⁶En minnɔn nɛn 'o 'wɪ 'paa 'kʊ da 'labɛ, kʊ -taa 'wɪ 'nɛn -kɔɔnlɛ -wɛ. 'Pian kʊ ya -a man -pennan 'nan 'ka 'bɔ 'labɛ, 'ka 'ta wɔladɪ 'sia 'kʊ wei da tɪɟɪ 'vaa -e 'kʊ drɛ.

⁷Ka 'wɪ 'gʊɛ -a -nanjen 'ka 'bɔ 'a -tʊ. Min nɛn yaa vɛ 'e 'fli man 'nan 'e ya Crizi -lɛ vɛ -a bɛ, -a -cin 'e 'tɔ 'ji 'nan, 'kʊ 'bɔ 'nyian 'kʊ 'ya wo Crizi -lɛ vɛ -a 'lɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ! ⁸ɛn 'nyian bɛ, 'ka -tɔ 'nan, Minsan -a -si -nɔn 'kʊɛ 'nan 'kʊ 'pa 'ka 'va -e 'ka 'tɔ 'plɛblɛ, 'pian yaa vɛlɛ 'nan kʊ 'ka 'ci baa -ji dɪ. -Te 'wɪ zɪɛ an 'kʊ 'sɪ -fɔ -a 'e 'ciula 'da 'bʊʊ "bɛ, -a 'yra 'ka 'an 'tɛa 'fo "dɪ.

⁹Te 'ka 'ci 'nrɔn 'nan, an ya "vale 'an 'ka -tɛa "klan -a 'mɛn 'flubanun nɛn maan crɛn -tɛa 'cɛɛ bɛ -a -ji dɪ! ¹⁰Fɛ nɛn maan vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, minnɔn -a vɛ 'an man 'nan: «Pɔl -lɛ 'flubanun nɛn yaa crɛn -tɛa "bɛ, e 'wɪ tin "baa min lɛ -ji 'e 'plɛblɛ da, ɛn e 'wɪ -dandan vɛ 'e 'fli man. 'Pian -tɛ -a 'bɔ po a -nan bɛ, min yɪɛ 'ka "naan "man "dɪ, ɛn e 'ka "lɛ min 'e 'trɔɛn "tɔ -a wei lɛ dɪ.» ¹¹Min nɛn e 'wɪ zɪɛ -a vɛ 'an man bɛ, e ya "lɛ 'an vɪ -a san lɛ 'nan, zɪ 'kʊ wei cɪ 'kʊɛ 'flubanun -ji bɛ, -a -tʊwli "nɛn 'nyian, -tɛ kʊ 'bɔla 'ka 'va bɛ, zɪ 'kʊ drɛ winun -kɔan.

¹²-A -cin 'ka 'kʊ 'ji 'nan 'kʊ -kɔan minnɔn zɪɛ o va dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ dɪ, 'kʊ 'cɛin -tɔala 'kʊ cin yɪa 'kʊ 'vale waa dɪ. O 'wɪ -dandan vɛ 'o 'fli man, ɛn o ya 'o 'fli -kɔɔnnan 'o cin man. -Blʊ 'tandɪ 'bɛ cɪ zɪɛ. ¹³Kʊɛ vɛ bɛ, kʊ'a 'wɪ -dandan vɛ 'kʊ 'fli man 'e 'ciuladɪ "da "dɪ. 'Wɪ nɛn 'kʊ 'fli -kɔɔnnan -a bɛ, Bali -a -nɔn 'kʊɛ. -Nyɪrɛn 'nan: Kʊɛ 'bɔla Zozi Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn 'a 'ka 'va. ¹⁴-Yɛɛ "wean -a -ci a 'wein 'nan, kʊ 'ka 'wɪ -dandan vɪnan 'kʊ 'fli man 'e 'ciuladɪ "da "dɪ. "Te 'e 'kɔn 'nan kʊɛ "cɛɛ 'bɔla Zozi Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn 'a 'ka 'va 'e tɛdɛ dɪɛ, "tɛ maan vɛ 'nan 'winun nɛn kʊa vɛ 'kʊ 'fli man 'gʊɛ, e ya 'e 'ciuladɪ "da. ¹⁵Kʊ'a 'wɪ -dandan vɛ 'kʊ 'fli man 'e 'ciuladɪ "da "dɪ, ɛn e 'ka min pee -lɛ 'nyranman da dɪ. 'Pian -a -cin a 'kʊ 'ji 'nan, -tɛ 'cɛɛ yɪ -tɛradɪ Zozi da 'pa "da "bɛ, 'kʊ 'tɔ 'e drɛ 'nyian -dan 'ka 'va. ɛn e drɛ -dan 'nyranman nɛn kʊa "paa bɛ -yɛɛ "wean. ¹⁶E drɛ zɪɛ -e 'kʊ -kɔla Zozi Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a 'ka -sru 'flanun da 'nyian. 'Wɪ zɪɛ -a -cin nɛn 'kʊ 'ji. 'Pian kʊ 'ka "vale 'kʊ 'fli dra -dandan 'nyranman nɛn min pee -a 'pa bɛ, -a da dɪ. ¹⁷E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji 'nan:

«Min nɛn e ya "vale 'e -dandan "taan bɛ,
'e -dandan 'tan 'nyranman nɛn

Minsan -a "paa bɛ -a.»

¹⁸-Yɛɛ "wean maan vɛ 'cɛɛ 'nan, -tɛ min 'wɪ -dandan vɛ 'e 'fli man bɛ, e ya 'wɪ "tun "a. 'Pian min nɛn Minsan -a 'tɔ "yɪ "vɛ bɛ, -yɛɛ cɪ 'wɪ -dan a.

Pɔl 'wɪ 'ci 'si Korenti 'nɔn lɛ 'e 'nanmannɔn da

11 ¹'Ka 'wɪ "man -e 'an 'wɪ tin 'ba 'cɛɛ "lɛ "mɛɛn -wulo 'ka 'nyian 'an da dɪ! 'Ka yɪa 'si, 'ka 'wɪ "man -e 'an 'bɔ "nyian "an 'fli -sɪ -fɔ! ²Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, an 'ka 'sia tɛ ka yɛ "lɛ 'nan lɪmɔn nɛn ya'a tian 'kɔnnɛn -tɔlɛ dɪɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ, ɛn an 'ka 'nɔn -kɔnnɛn lɛ. -Kɔnnɛn zɪɛ Crizi nɛn. -Yɛɛ "wean an ya 'ka 'ta man bunan "lɛ zɪ Bali man bɔ 'yɛɛ minnɔn da bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ³'Wɪ nɛn -mlɛn -a drɛ 'li ɛv lɛ bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn "da! E ɛv man 'yɪ 'yɛɛ sɛɛ "paa weinun -a. "Klan a 'an 'ji 'nan, tɛ 'cɛɛ vɛ 'e drɛ zɪ dɪ! Kɔɔ an ya "vale 'nan 'ka 'fʊ Zozi Crizi -tʊwli -sru, ɛn 'ka 'fʊ -a -sru 'ka 'ci 'fɪdaa 'a.

⁴Ɖe nen maan ve zɛ -yɛɛ cɪ 'nan, kɔ Zozi Crizi -le 'wɪ 'vɪ 'cɛɛ, 'pian ka "we "man -e min 'e 'ta 'wɪ 'pee vɪ 'cɛɛ Zozi da. En "nyian bɛ, Bali lei 'saun a 'ka 'lɔ, 'pian ka "we "man -e min 'e 'ta lei pee -nɔndɪ 'cɛɛ 'wɪ vɪ. En "nyian bɛ, kɔ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'cɛɛ, 'pian ka "we "man -e min 'e 'wɪ 'nɔnnɔn 'pee vɪ 'cɛɛ.

⁵Zozi 'le 'pasianɔn nen o -dandan "taan 'labɛ, maan -tɔa 'nan an 'ka o man "wennɔn Bali -le 'wɪ 'ji dɪ. ⁶An 'pɛ 'ka 'sɔa 'wɪ tin 'badɪ -a fɛnyian "le -wee 'wɪ 'zɔ. 'Bɛ a zɪ, 'pian tɛ e ya Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ -a bɛ, mɛɛn -tɔa. 'Wɪ zɛ mɛɛn 'ci kɔɔn 'ka 'tɔdɔ pɛɛnɔn lɛ, en mɛɛn 'ci kɔɔn -pɛ "kaga "ji.

⁷Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nen maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, maan 'vɪ 'cɛɛ 'e "tun. Ka'an 'pan wɛlɛ dɪ. -Tɛ an 'wɪ zɛ -a drɛ bɛ, e 'ka 'wɪ 'wlɪdɪ "a dɪ. 'Pian 'an 'fli drɛ 'cɛɛ "wennɔn 'nan -e 'ka drɛ -a "nen "blunɔn 'a. ⁸An wɪ "man en -leglizi pɛɛnɔn 'an pan 'wɪ 'nan -e 'an -kɔla 'nyranman zɛ -a 'padɪ -a 'cɛɛ. E ya "lɛ crin nen maan 'wɪ, kɔɔ -a -nɔan da "cɛɛ -e -leglizi pee nen 'yaan 'pan wɪ dɪ. ⁹-A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, tɔ nen maan drɛ 'ka 'va en "lala 'wɪ 'tɔ 'an man bɛ, ma'an 'sɪlɛ 'ka 'va min -tɔ -lɔ dɪ. 'Pian -kaa "bɔ Zoziɔn nen Masedɔa 'leglɔn 'ji bɛ -wɛɛ ta 'palɛ 'an 'va "lala "nen -a 'wɪ cɪ 'an man bɛ -a. Maan wɛɛ 'nan tɛ 'an 'kɔn 'ka 'win -ji -trɔ -a dɪ. En maan dra tian zɪ. ¹⁰An ya Crizi -le 'wɪ tɪglɪ -sru, en an 'wɪ tɪglɪ ve 'cɛɛ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪ nen maan ye 'mɛn 'tɔ -dan tɔ -a zɛ, min -tɔ 'ka Akai 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji -e 'e -kɔla -a 'sɪdɪ -a 'an 'lɔ dɪ. ¹¹-Mɛ "lɛ "wɛan nen an 'wɪ zɛ -a 'vɪ? En -tɛ maan 'vɪ bɛ, -a -ci nen 'nan ma'an 'ka 'ye "yi dɔv? -Cɛjɛ, 'bɛ "cɛɛ dɪ. 'Pian an 'ka ye "yi, en Bali -a -tɔa 'nan 'wɪ 'kpa nen maan ve.

¹²An 'ka ye "yi, 'pian maan dra "lɛ zɪ maan pei 'trɔa 'e 'cɛn bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. Ma'an wɛɛman 'nan 'kaan 'pan wɪ dɪ. Maan dra zɛ minnɔn nen o cɪ 'kɔ 'man -wɛɛnan bɛ -wee "wɛan. O ya -sɪ -tɔ -wɛɛnan 'nan -e 'o -dandan 'tan -a vɪdɪ -a 'nan, kɔ "lala "sia "lɛ 'wee 'wɪ 'zɔ.

¹³Maan ve 'cɛɛ 'nan, Zozi Crizi -le 'pasianɔn tɪglɪ "cɛɛ waa dɪ. Min see "paanɔn nen waa, en 'o 'fli ta yɔɔman 'nan o ya Zozi Crizi -le 'pasianɔn 'a. ¹⁴'Wɪ zɛ tɛ 'e 'ka 'kan dɪ! Kɔɔ Satan 'bɔ bɛ, 'e 'fli ta yɔɔman 'nan e ya Bali -le 'pasiazan -a. ¹⁵-Yɛɛ "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, e 'ka min 'kan wɪ -a -e Satan -le minnɔn zɛ 'o 'fli ta yɔɔ 'nan o ya Bali -le 'nyranman 'panɔn 'a dɪ. 'Pian -wee 'wɪ 'le 'srannan "bɛ, 'wɪ 'wlɪdɪ "nen waa drɛ bɛ -a man pan nen Bali -a wo -wɛɛ.

Yra yɪdɪnɔn nen o 'bɔ Pɔl man bɛ yaa -nan wɪ 'vɪ

¹⁶E ya "lɛ 'an vɪ "nyian 'cɛɛ 'nan, tɛ -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan 'an 'wɪlɔ 'ka 'an da dɪ! 'Pian -tɛ 'wɪ zɛ -a -cin nen 'ka 'ji bɛ, ka 'wɪ "man -e 'an 'bɔ "nyian "an 'wɪ -dandan vɪ 'an 'fli man "wennɔn "lɛ 'an 'wɪlɔ 'ka 'an da dɪ. ¹⁷'Wɪ -dandan nen an "ta -a ve 'an 'fli man 'gɔvɛ, maan -tɔa 'nan, e 'ka 'wɪ nen Minsan 'suzan -a ve bɛ -a dɪ. 'Pian e ya "lɛ min nen -a -wɪlɔ 'ka 'e da dɪɛ, -yɛɛ cɪ 'wɪnan. ¹⁸Min "kaga "a 'ka yei, o 'wɪ -dandan ve 'o 'fli man 'nan -e 'o 'sɔ minnɔn lɛ. -Yɛɛ

"wean 'an 'bɔ 'nyian 'an dra zi. ¹⁹Ka 'fli 'siala 'wɪ 'tɔnɔn 'a, 'pian ka 'we 'man -e 'ka 'trɔɛn 'tɔ minnun nen o -wulo 'ka 'o da 'labɛ dɛ -wɛ. ²⁰O 'ka drɛ 'wee nɔannun -a, te 'o 'ka 'ta -ble. Ka ya -wɔ 'pu 'kuin, en o -va -ble 'ka da, te o 'pa -fɔɔman 'ka yra. 'Wɪ pɛɛnɔn zɛ waa dra 'cɛɛ te ka 'we 'man. ²¹Maan ve 'cɛɛ 'nan, -a -cin 'ka 'tɔlɛ 'ku 'ji 'nan 'ku 'ta zɛ -a wo 'ka 'va 'mlɔnmlɔn dɪ. 'Pian -te 'ka 'ci 'nrɔnman 'nan, e ya 'yra -te wɪ -a 'ku 'lɔ bɛ, -a -nɔan da nen.

'Wɪ -dandan nen minnun -a ve 'o 'fli man bɛ, 'an 'bɔ 'nyian an 'ta 'an 've. 'An 've 'nyian 'le 'an 'wulo 'ka 'an da dɪ. ²²O ya Ebre 'nɔn 'a. 'An 'bɔ 'nyian Ebre min nen 'mɛɛn 'a. Izrael 'nɔn nen waa, en 'an 'bɔ 'nyian Izrael min nen 'mɛɛn 'a. Abraam kludanɔn nen waa, en 'an 'bɔ 'nyian Abraam kluda min nen 'mɛɛn 'a. ²³O ya Crizi 'sunɔn 'a. 'An 'bɔ 'nyian an ya Crizi 'suzan -a 'e 'mlian o pɛɛnɔn da. Maan ve 'le 'an 'wulo 'ka 'an da dɪ. An Bali -le 'nyranman 'pa e ci o pɛɛnɔn 'le vɛ da. An -pu 'kɔn blɪ Bali -le 'wɪ 'ji e ci o pɛɛnɔn 'le vɛ da. Minnun 'an -sɔn e ci o pɛɛnɔn da. Tɔ 'kaga 'bɔ bɛ, 'an 'kadɪ -fɔla tɔ Bali -le 'wɪ 'ji. ²⁴Zuif 'nɔn 'an 'sɔn 'e 'pa -a 'soolu, te o -ngble 'lɛ wo 'an 'ji -tɔdɔ -fuba yaaga 'wɛ 'sɔrasien. ²⁵Rɔm 'nɔn 'an 'sɔn sɔnba 'a 'e 'pa -a yaaga. En Zuif 'nɔn -a wɛɛ 'nan 'waan -tɛa 'kɔlɛ -a 'e 'pa -a -tɔ. En -klɔ -sran 'ji 'maan 'e 'pa -a yaaga 'yi yie da. -A -tɔ drɛ bɛ, an -pei -man -tɔ 'lee yideɔ drɛ 'yi 'va. ²⁶An 'ta 'kaga 'wɔ bɛ, te fɛ 'an 'bluman. -A -mie drɛ 'yi 'cennan 'ji, en -a -mie drɛ bɛ, yie 'plɛnɔn 'bɛ 'an blu, en -a -mie drɛ bɛ, 'an 'bɔ Zuif 'nɔn 'bɛ 'an blu, en -a -mie drɛ bɛ, minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wɛɛ 'an blu, en -a -mie drɛ 'fla yei, en -a -mie drɛ 'bui 'da, en -a -mie drɛ 'yi yie da, en -a -mie drɛ bɛ, minnun nen 'o 'fli 'siala 'an 'bɔnɔn Zozinɔn 'a bɛ, -wɛɛ 'an blu. ²⁷En 'nyian bɛ, bodrun funnin te an ya 'nyranman da, en bodrun funnin te 'an 'koe -nyaan. -A -mie drɛ bɛ, 'an yi 'sɔn, en -a -mie drɛ bɛ, dra 'an 'tɛ, en -a -mie drɛ bɛ, 'yi dra 'an 'tɛ, en -a -mie drɛ bɛ, an fɛ 'sɔn, en -a -mie drɛ bɛ, trun 'an 'tɛ, en -a -mie drɛ bɛ, sɔ klɪ 'an man. ²⁸'Wɪ 'kaga 'a tian paan -e 'an vɪ, 'pian -a -tuwli 'gɔvɛ -a 'bɔ nen maan ve. Yi -tɔdɔ pɛɛnɔn man bɛ te -leglizi -nan wɪ a 'an man. ²⁹-Yɛɛ cɪ 'le 'nan -te min 'ka 'e 'tɔdɪ 'pleble yi -teradɪ Zozi da -ji dɛ, 'an 'bɔ 'nyian te 'mɛn 'koe 'a 'e 'sidɪ 'an da. En -te min -tɔ 'si -si tɪglɪ da bɛ, 'an 'bɔ 'nyian -a 'wɪ trun -fɔa 'an man.

³⁰-Te e ya 'nan 'an 'wɪ -dandan vɪ 'an 'fli man bɛ, yra yɪdɪnɔn nen o 'bɔ 'an man Bali -le 'wɪ 'ji bɛ -a 'bɔ 'a nen an -dandan 'taan. ³¹'Wɪ 'cɛɛ maan -sean 'dɪ. Bali nen -kaa san Zozi 'tɪ 'a bɛ yaa -tɔa zi. 'Tɔ -dan 'e 'fɔ -yee vɛ -a 'li 'trilii. ³²'Wɪ 'kpa, tɔ nen an ya Damas bɛ, 'fla zɛ -a tazan nen mingɔnnɛn Areta -a -tɔ bɛ, e minnun paala 'fla man -klɔn -yrɛ pɛɛnɔn 'nen 'nan -e 'waan 'kun. ³³'Pian min -mienun 'pa 'an 'va, waan 'fɔ saannɛn 'ji, en waan 'bɔla -fenɛdɪ da. -A -nan nen waan sɔɔnla 'fla man -klɔn -sru, en an -kɔla 'tɛdɪ -a -ji.

'Wɪnɔn nen Bali -a -nan kɔɔn Pɔl le bɛ yaa 'vɪ

12 ¹E ya 'le 'an 'wɪ -dandan vɪ tian 'an 'fli man. Maan -tɔa 'nan e ya 'wɪ 'tun 'a. 'Pian 'wɪnɔn nen Minsan -a -nan kɔɔn 'mɛn bɛ 'lee

'wɪnɪn nɛn yaa ta 'bɔla 'mɛn bɛ, 'e 'bɔ 'mɛn 'bɛ da. ²An Zozizan 'tʊ -tɔa. Zozizan zɪɛ 'wɪ nɛn e drɛ -yrɛ "bɛ -a -nan lɛ -fuda sinjɛn nɛn 'gʊ. Bali -a 'sia ɛn e -kʊ -a la yaaga da. 'Pian -te -a lei -a nɛn Bali -kʊ -o, ma'an tɔa dɪ. ɛn -te -a po -a nɛn Bali -kʊ -o, ma'an tɔa dɪ. Bali -tʊwli 'bɛ -tɔa. ³'Wɪ 'kpa, min zɪɛ maan -tɔa. -Te -a lei -a nɛn Bali -kʊ -o, ma'an 'bɛ tɔa dɪ. ɛn -te -a po -a nɛn Bali -kʊ -o, ma'an 'bɛ tɔa dɪ. Bali -tʊwli 'bɛ -tɔa. ⁴Maan -tɔa 'nan Bali -kʊ -a 'yɛɛ fɛnan nɛn min 'ka 'e yra yɛ 'mlɔnmlɔn dɪɛ -a -nan. Min zɪɛ 'wɪ nɛn yaa 'man bɛ, blamin 'ka 'kɔlaman -a vɪdɪ -a dɪ, ɛn -a -si 'ka 'e 'nɔndɪ 'nan blamin 'e vɪ dɪ. ⁵Min zɪɛ -a lɛ nɛn an 'tɔ -dan -nɔan. -Dandan 'tandɪ 'an 'bɔ 'le 'wɪ 'a bɛ, ma'an dra dɪ. 'Pian -te maan 'vɪ 'nan 'an -dandan 'taan bɛ, yra yɪdɪnɪn nɛn o 'bɔ 'an man bɛ, -a 'bɔ nɛn maan vɛ.

⁶ɛn -te an 'ta -dandan 'taan 'an 'bɔ 'le 'wɪ 'a bɛ, e 'ka 'nan 'an 'wulo 'ka 'an da dɪ. Kɔɔ 'wɪ nɛn e drɛ tɪɡlɪ bɛ -a 'bɔ nɛn maan vɛ. 'Pian 'an 'pɛ da -tɔa 'bɛ 'a. Maan dra zɪɛ 'nan -e minnɪn 'o 'mɛn 'wɪ tɪn 'ba 'wɪ nɛn waa -nan 'yɪ 'an 'lɔ bɛ -a da 'lee 'wɪ nɛn waa 'man 'an da bɛ -a da.

⁷'Wɪ nɛn Bali -a -nan kɔɔn 'mɛn zɪɛ, e ya -nyrɛnnɛn wɪ -a. -Yɛɛ "wɛan "tɔɡɔ 'an -dandan 'tan -a vɪdɪ -a bɛ, Bali 'an 'mɛan drɛ. E ya "le 'nan lei nɛn 'an 'kɔlɛ 'ji. Satan -le 'pasiazan -tʊ nɛn 'an man tɛ 'e 'tɛ -kɔɔnman 'mɛn "tɔɡɔ 'an -dandan 'tan -a vɪdɪ -a. ⁸An Minsan trʊ 'ba 'e 'pa -a yaaga 'nan, 'e Satan -le 'pasiazan zɪɛ -a 'si 'an man. ⁹Minsan 'ka 'wɪlɛ "man "dɪ. 'Pian yaa 'vɪ 'mɛn 'nan: «Mein yɛ "yi, ɛn mein drɛ 'mɛn min -a, -yɛɛ cɪ 'wɪ -dan a. 'Bɛ nɛn 'i "kɔe 'ka 'i da dɪɛ, -a -nan nɛn 'mɛn 'pleblɛ bɔala -dan.» 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan, an -dandan 'taan 'nan 'an "kɔe 'ka 'an da dɪ. Maan dra zɪɛ 'nan -e Crizi -le 'pleblɛ 'e 'kɔn 'an 'lɔ. ¹⁰-Yɛɛ "wɛan 'bɛ nɛn 'gʊɛ, -te yra yɪdɪ a 'an man oo, ɛn -te minnɪn 'an 'srɔnman oo, ɛn -te 'wɪnɪn bɔa 'an man oo, ɛn -te minnɪn 'tɛ "paa 'an da oo, ɛn -te "klan 'an -tɛa oo, Crizi -le "wɛan bɛ an "wɛ "man cɪ "nrandɪ -a. Kɔɔ maan -tɔa 'nan, 'bɛ nɛn 'an "kɔe 'ka 'an da 'ɡʊ dɪɛ, -a -nan nɛn Crizi 'pleblɛ -nɔan 'mɛn 'e 'ciɪladɪ "da.

Korenti 'nɔn 'nan wɪ a Pɔl man

¹¹An 'wɪ tɪn 'ba 'cɛɛ "le 'an 'wulo 'ka 'an da dɪ. Cɛɛ -maan maan drɛ zɪ. Kɔɔ cɛɛ 'wɪ -dandan vɛ paan 'an man, 'pian ka'a drɛlɛ dɪ. An 'ka fɛ -tʊ -a dɪ, 'pian Zozi 'le 'pasianɔn nɛn o -dandan 'taan 'labɛ, maan -tɔa 'nan an 'ka o man "wɛnnɔn Bali -le 'wɪ 'ji dɪ. ¹²'Wɪnɪn nɛn waa -kɔɔnman 'nan an ya Zozi 'le 'pasiazan -a bɛ, 'an -pɔan 'sran 'e cɪn da, ɛn maan drɛ 'ka 'va. -Te e ya 'lebo "fɔ wɪnɪn -a oo, ɛn -te e ya -cɛ -srɔn "wɪnɪn -a oo, ɛn -te e ya 'wɪnɪn nɛn o Bali -le 'pleblɛ 'ci -kɔɔnman bɛ -a oo, maan pɛɛnɔn drɛ 'ka 'va. ¹³-Mɛ "wɪ nɛn maan drɛ -leglizi pɛɛnɪn -ji, tɛ ma'an 'bɛ drɛlɛ 'ka 'va dɪ? Maan -tɔa 'nan, e ya -tʊwli "cɛ, -nyrɛn 'nan, ma'an -wɛɛlɛ 'nan 'kaan 'pan wʊ dɪ. -Tɛ kaa yɛ "le maan drɛ 'wɪdɪ "bɛ, 'ka yra 'si, 'kaan man wɪ 'cɛ!

¹⁴'Bɛ nɛn 'gʊɛ an man wʊv 'nan -e 'an 'cɛɪn yaagazan 'e 'lʊ 'ka 'va. 'Pian -te an 'lʊ bɛ, ma'an -wɛɛman 'nan 'kaan 'pan wʊ dɪ. Kɔɔ 'ka 'lʊ fɛ va "cɛɛ an

ci di, 'pian 'ka 'bɔ po va nɛn an ci. Kaa -tɔa 'nan, 'nɛnnun "cɛɛ fɛ treman 'o 'tɪ 'lee 'o 'bu 'le vɛ -a di, 'pian 'nɛn "tɪ 'lee 'nɛn 'bu 'bɛ fɛ treman 'wee 'nɛnnun -le vɛ -a. ¹⁵ 'Mɛn vɛ bɛ, "lala pɛɛnɔn nɛn 'an 'lɔ bɛ, e -ko 'ka 'wulo -wlu. ɛn 'an 'bɔ 'an 'fli -nɔan 'nyian "fo 'nan -e 'an 'pa 'ka 'va. -Tɛ an 'ka ye 'yi 'buu zɪɛ, ɛn ka'a 'mɛn 'yɪ 'wo 'yi 'dɪɛ, e ya 'kpa?

¹⁶ Ma'an -wɛɛlɛ 'nan 'kaan 'pan wu di. 'Wɪ 'kpa nɛn! 'Pian 'ka 'va min -mienun -a ve 'nan, an 'ka 'man 'yɪ see "paa weinun -a, te an "lala "kooman 'ka 'lɔ -pɛ pee -ji zia. ¹⁷ Minnun nɛn an o 'pa 'sia 'ka 'va bɛ, -tɪɛ 'ka 'ta blɪ "lala "koodɪ -a 'ka 'lɔ? ¹⁸ An Tit tru 'ba 'nan 'e 'lɔ 'ka 'va. ɛn an -kaa "bu Zozizan 'tɔ 'pa 'va, -wɛɛ 'lɔ 'a. Tit nɛn e 'lɔ zɪɛ, e 'ka 'ta blɪ "lala "koodɪ -a 'ka 'lɔ? -Cɛjɛ, ya'a dreɛ zɪ "fo 'dɪ. Kɔɔ 'ku 'vale -a 'kue ci 'nrɔndɪ a -tuwli, ɛn ku 'ta wula 'a -si -tuwli "da.

¹⁹ -A -mie -nan bɛ, 'ka 'ci 'nrɔnman 'nan, 'kue tin 'nɔnnɔn nɛn an ci -a -wɛɛnan. -Cɛjɛ, 'bɛ "cɛɛ di. 'Pian ku ya Crizi 'sunɔn 'a, ɛn 'winun nɛn kua dra bɛ, Bali lɛ nɛn kua -sru 've. 'Ku "bu Zozinɔn, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn kua dra bɛ, kua dra 'nan -e 'ka 'tɔ 'pleblɛ Bali -le 'wɪ 'ji. ²⁰ Kɔɔ "klan a 'an 'ji 'nan, -te an 'lɔ bɛ, ma'an -taa "bɔlɛ 'ka man "lɛ zɪ 'an ci "va "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ di. ɛn 'ka 'bɔ "nyian ka'a 'taa 'an 'tɔlɛ "lɛ zɪ 'ka ci "va "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ di. "Klan a 'an 'ji 'nan, an bɔa 'ka man te 'wɪ 'blɪdɪ a 'ka yei, ɛn te man budɪ -a 'ka yei, ɛn te ka ya 'ka nyran siadɪ 'ka cin yei, ɛn te bɔɛ "blɪdɪ a 'ka yei, ɛn te "srɔn wudɪ a 'ka yei, ɛn te ka "we 'ka cin man -wlɪdɪ, ɛn te 'ka 'fli "siala -dandan 'ka cin man, ɛn te ka'a blɛ 'ka cin yei "dɪ. ²¹ ɛn "nyian bɛ "klan a 'an 'ji 'nan, -te an 'lɔ bɛ, Bali -taa -a dreɛ -e 'yra 'e 'an 'tɛ "nyian 'cee "wɛan. ɛn 'an 'ta -taa "dreɛ -trɔdrɔ minnun nɛn o 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ 'e tɛdɛ, ɛn wa'a tian 'silɛ -a dredɪ man dɪɛ -wee "wɛan. An ya "vale 'o 'si 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e min 'tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ -a dredɪ man. ɛn an ya "vale 'o 'si nyinnandɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a te wa'a 'o cin 'palɛ dɪɛ -a man! ɛn an ya "vale 'o 'si 'wɪ 'wlɪdɪ "dredɪ nɛn waa -trɔa 'o 'win -ji bɛ -a man!

Pɔl 'wɪ 'nyranman tin 'ba Korenti 'nɔn lɛ

13 ¹ 'Mɛn 'lɔdɪ 'ka 'va bɛ -a yaagazan nɛn an "ta -a -si "siala 'gu. Kaa -tɔa 'nan, wa'a fɔa -tuwli -e 'o -klan "dɪ. ² -Yee "wɛan 'bɛ nɛn an ya tian 'ka man -kɔɔblɪ 'guɛ, 'wɪ nɛn maan 'vɪ te 'an 'cɛin "flizan 'lɔ 'ka 'va nun bɛ, maan -fɔa "nyian 'ji minnun nɛn o 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ 'e tɛdɛ bɛ, -wlɛ. ɛn e ya "nyian min pɛɛnɔn 'le vɛ -a. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, -te an 'lɔ bɛ, an 'wɪ tin "baa 'e 'pleblɛ da, ma'an 'wɪ 'cɛa "fo 'dɪ. ³ Kɔɔ ka ya "vale 'an -ci -kɔɔn 'cɛɛ 'nan Crizi -ciala 'an 'va ɛn e 'wɪ tin "baa. Crizi a 'ka 'va 'yee 'pleblɛ 'a, kaa -tɔa zɪ. ɛn kaa -tɔa "nyian 'nan, e 'ka min "bleblɛ -a di. ⁴ O Crizi pein yiba "plan da "lɛ min "bleblɛ -le 'wɪ 'zɔ, ɛn e -ka. 'Wɪ 'kpa, 'pian 'bɛ nɛn 'guɛ -a yɪɛ a "man Bali -le 'pleblɛ 'lɛ "wɛan. 'Wɪ 'tuwli zɪɛ e ya 'kue vɛ -a. Ku drɛ min "bleblɛ -a 'ku 'vale Crizi -a. 'Pian -te ku 'bɔla 'ka 'va bɛ, ka -taa -a -tɔlɛ 'nan 'pleblɛ a 'ku 'lɔ. Kɔɔ Bali -le 'pleblɛ a -maan, ɛn 'belɪdɪ a 'ku 'lɔ 'ku 'vale Crizi -a.

⁵'Ka 'cee yi -tɛradɪ Zozi da -nanjen! Ɛn 'ka 'fli 'nanjen 'ka 'bɔ 'a, -e 'ka -tɔ! 'Ka 'nanjen -e 'ka -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, 'ka 'vale Zozi Crizi -a ka ya min -tɔwli 'a. -Tɛ ka'a yɪlɛ zɪ dɪɛ, tɛ 'cee yi -tɛradɪ Zozi da a 'wɪ 'tun 'a. ⁶-A -cin a 'an 'ji 'nan, ka -taa -a -tɔlɛ 'nan 'ku 'kue vɛ -ci kɔɔn.

⁷Ku Bali tru "baa 'nan, tɛ 'ka 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'tɔwli 'drɛ dɪ. 'Kue tin 'nɔnnɔn "cɛɛ ku'a -wɛɛman 'wɪ zɪɛ -a -ji dɪ. 'Pian kua -wɛɛman 'nan, 'ka 'wɪ 'yi 'drɛ. Ɛn -tɛ minnun 'ka 'ku 'sɪalɛ min -a dɪɛ, "kuɛ yɛ 'wɪ 'tun 'a. ⁸Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Bali -lɛ 'wɪ tɪɪɪ bɛ, ku'a 'kɔlaman -e 'ku 'sɪ -tɔ -yrɔ 'dɪ. 'Pian 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ, -a 'bɔ nɛn kua dra. ⁹-Yɛɛ "wɛan -tɛ ku ya Bali -lɛ 'wɪ 'ji 'blɛblɛ ɛn ka ya 'ka 'tɔdɪ 'plɛblɛ bɛ, 'ku 'ci a 'e 'nrandɪ. 'Wɪ nɛn kua laabo Bali lɔ bɛ, -nyren zɪɛ. 'Nan 'ka 'li 'ka da -e 'ka -sɔɔnla -sɪ tɪɪɪ da Bali -sru.

¹⁰An ya tian 'ka man -kɔɔbli ɛn an 'fluba 'gʊɛ -a cɛn -tɛ 'cɛɛ. Maan drɛ zɪɛ 'nan -e -tɛ an 'lɔ bɛ, 'an vɪlɛ 'an 'wɪ tin "baa 'cɛɛ 'e 'plɛblɛ da dɪ. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan Minsan -a 'plɛblɛ 'nɔn 'mɛn. 'Pian ya'a -nɔnle 'nan -e 'an 'ka fuɪla "man "dɪ, yaa -nɔn 'nan -e 'an 'pa 'ka 'va.

¹¹'An "bʊɪ Zozinɔn, maan 'lɛ -sɛanla -a vɪdɪ -a 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ci 'e 'kɔn 'e 'nrandɪ! Ɛn 'ka 'li 'ka da -e 'ka -sɔɔnla -sɪ tɪɪɪ da Bali -sru! Ɛn 'wɪnɔn nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ 'ka 'sɪa 'wɪ 'a! Ɛn 'ka cin "koe "tɔ 'ka da! Ɛn 'ka 'ci 'nɔn 'wɪ 'tɔwli "da! Ɛn 'ka yɛi 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va! 'Ka drɛ zɪɛ -e Bali nɛn e min yɛ 'yi ɛn e -fʊdɪ -trɔɔ -nɔan "min lɛ bɛ, 'e 'kɔn 'ka 'va.

Pɔl -a 'lɛ 'sran 'tɔ bʊdɪ -a

¹²'Ka Zozinɔn pɛɛnɔn 'tɔ bʊ -atu -tɛdɪ -a o man! Minnun pɛɛnɔn nɛn o drɛ Bali -lɛ vɛ -a 'ku 'va 'gʊɛ, o 'ka 'tɔ bɔ.

¹³-Kaa san Zozi Crizi -lɛ "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va! Ɛn -kaa "tɪ Bali -lɛ min yɪdɪ "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va! Ɛn 'ka 'vale Bali lɛi 'saun 'a, 'ka yɛi 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va!

'Fluba nen Pɔl -a cren -tɛ

Galatɪ

'nɔn lɛ

1 ¹An 'bɔ Pɔl 'bɛ 'fluba 'gʊɛ -a cren -tɛ. An ya Zozi 'le 'pasiazan -a. Minnun 'cɛɛ 'an 'tɔ -a dɪ, ɛn min -tʊ 'ka 'tɔlɛ 'kʊ yei ɛn yaan -tɔ -a dɪ. 'Pian Zozi Crizi 'bɔ 'lee -kaa 'tɪ Bali nen e Zozi wluan -kanɔn 'va bɛ, -wɛɛ 'an 'pa 'sia. ²'An 'bɔ 'lee 'an 'bʊl Zozinɔn pɛɛnɔn nen kʊ cɪ waa 'gʊɛ, -leglizi -tʊdʊ pɛɛnɔn nen Galatɪ 'leglɔn 'ji bɛ, kʊ -a -jinɔn 'tɔ bo. ³-Kaa 'tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ. ⁴Zozi Crizi wʊ 'man ɛn e -ka -kaa 'lɛji, 'nan -e Bali 'e -cee 'wɪ 'wlidɪ 'fui. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'e -kaa 'si tʊ nen -kaa cɪ -ji ɛn e ya 'e fadɪ 'wɪ 'wlidɪ 'a 'gʊɛ, -yee 'plɛblɛ 'lɔ. -Kaa 'tɪ Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. ⁵'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

-Si a -tʊwli, -a da nen min 'sia 'wɪ 'ji

⁶'Wɪ nen kaa drɛ bɛ, yaan 'kan 'fo! Bali 'ka laabʊ 'nan -e 'ka Crizi -le 'yi 'nen 'blɪ. 'Pian -a -nan 'ka 'mɔnlɛ dɪ, ka 'si -a -sru, ɛn ka sɔɔnla 'wɪ 'pee -sru. ⁷Maan vɛ 'cɛɛ 'nan -si pee 'ka -e min 'e 'si 'wɪ 'ji 'da 'dɪ. Minnun nen 'o -wɛɛman 'nan 'o 'ka 'ci baaman -ji bɛ, 'wɛɛ cɪ. 'Wɪ nen 'wlu 'a bɛ, -nyren waa vɛ Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn man. ⁸Kʊ Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn paa 'ka 'ji 'nan -si zɪɛ -a da nen min 'sia 'wɪ 'ji. 'Pian -tɛ min -a 'vɪ 'nan -si pee a -e min 'e 'si 'wɪ 'ji 'da 'bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'plɔ -a san man 'li 'fo 'le vɛ -a. -Tɛ e ya paan 'kʊ 'bɔ 'a oo, ɛn -tɛ 'bɛ 'cɛɛ dɪ, e ya Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ -a -tʊ a oo, Bali 'e drɛ zɪ! ⁹Kʊa 'vɪ 'e 'cɛn 'va, ɛn maan vɛ 'nyian 'cɛɛ 'nan, -tɛ min -tʊ -a 'vɪ 'nan, -si pee a -e min 'e 'si 'wɪ 'ji 'da 'bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'plɔ -a san man 'li 'fo 'le vɛ -a.

¹⁰'Wɪ nen maan cren -tɛ 'labɛ, yaa -kɔɔnman 'nan, an ya 'vale minnun 'o 'an 'tɔ 'yi 'vɪ? -Cɛjɛ, an ya 'pian 'vale Bali 'e 'an 'tɔ 'yi 'vɪ. Maan wɛɛ 'nan 'mɛn 'wɪ 'e 'sɔ minnun lɛ? -Cɛjɛ, ma'an 'wɪ zɪɛ -a -wɛɛlɛ dɪ, kɔɔ an ya Crizi -le vɛ -a, ɛn -yee 'nyranman nen maan 'paa.

Bali 'be Pɔl dre Zozi 'le 'pasiazan -a

¹¹'An "bɔi Zozinɔn, 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, ya'a 'sɪlɛ min -tɔ 'le dɪ, ¹²ɛn ma'an manlɛ min da dɪ, ɛn min 'cɛɛ 'mɛn paa 'an 'jɪ dɪ, 'pian Zozi Crizi 'bɔ 'bɛ -nan kɔɔn 'mɛn.

¹³'Li 'e tɛdɛ bɛ, tɔ nɛn an 'ta wɪla Bali wei da "le 'an tra Zuif 'nɔn 'zɔ bɛ, 'wɪnɪn maan dre bɛ, kaa 'man. Tɔ zɪɛ -a man bɛ, an 'tɛ 'pa Bali -le -leglizɪ -jɪ 'nɔn da, ɛn maan wɛɛ 'nan 'an o -nan -nyaan. ¹⁴An 'ta 'wɪla Bali wei da "le 'an tranun zɔ, e 'mɪn 'an 'pɛ "kaga "da. 'An tranun dre wɪ bɛ -a -nan wɪ a 'an man 'kpa tɪgl.

¹⁵'Pian Bali "yɪ dre 'mɛn. Tɔ nɛn tɛ an ya tɪan 'an "bɔ 'jɪ bɛ, Bali 'an 'sɪ "va, ɛn yaan 'pla 'nan 'an dre 'e 'suzan 'a. "Bɛ -sru, tɔ nɛn e 'sɔ -a 'bɔ 'jɪ bɛ, e 'bɔ, ¹⁶ɛn zɪ -a -pɪ cɪ bɛ, yaa ta 'bɔla 'mɛn. E dre zɪɛ 'nan -e 'an -yɛɛ 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɪɛ. Zɪ e dre bɛ, ma'an 'wɪ laabɔlɛ min lɔ dɪ. ¹⁷ɛn ma'an 'kɔlɛ Zeruzalɛm minnɪn nɛn o cɪ Zozi 'le 'pasianɔn tɛdɛ -a bɛ o va dɪ. 'Pian an -kɔ Arabi 'lɛglɔn 'jɪ. ɛn "bɛ -sru an 'li 'an da 'fla nɛn waa laabo Damas bɛ -a da.

¹⁸Lɛ yaaga 'mɛn 'vaa, ɛn an -kɔ Zeruzalɛm, 'nan -e 'an Pɛrɪ nɛn waa laabo Kɛva bɛ -a -tɔ. Maan dre "va "nɪn yɪ -fɪda 'soolu. ¹⁹Zajɪ nɛn Mɪnsan Zozi 'bɔ "bɔi "a bɛ, -nyrɛn maan 'yɪ. Ma'an -yɛɛ 'pasiazan pɛɛ yɪlɛ "nyɪan dɪ. ²⁰'Wɪ nɛn an "sɪa -a vɪnan 'cɛɛ 'gɔɛ, Bali -a -tɔa 'nan, 'wɪlɔ -tɔwɪlɪ 'ka "va "dɪ.

²¹"Bɛ -sru an -kɔ Siri 'lɛglɔn 'jɪ, ɛn an -kɔ "nyɪan Silɪsɪ 'lɛglɔn 'jɪ. ²²Tɔ zɪɛ -a man bɛ, tɛ Crizɪ -le -leglizɪnɪn nɛn Zɪdɛ 'lɛglɔn 'jɪ bɛ -a -jɪ 'nɔn 'ka 'an 'tɔa dɪ. ²³Waa 'man 'pɪan 'e "tun 'nan: «Min nɛn "nɛn e 'tɛ "paa -kaa da bɛ, 'bɛ nɛn 'gɔɛ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn "nɛn e ya "vɛlɛ 'e -nan -nyaan "bɛ, yaa "paaman 'sɪɛn minnɪn jɪ.» ²⁴ɛn o Bali 'tɔ dre -dan, 'wɪ nɛn yaa dre 'mɛn bɛ -yɛɛ "wɛan.

Zozi 'le 'pasianɔn Pɔl -le 'wɪ "paadtɪ 'yɪ "yɪ

2 ¹Lɛ -fɪda sɪnjɛn "bɛ -sru, ɛn an 'li 'an da Zeruzalɛm. Kɔɛ 'kɔ 'sɪɛn 'kɔ 'vɛlɛ Barnaba -a, ɛn an Tɪt 'pa 'kɔ 'va. ²Bali 'bɛ -nan kɔɔn 'mɛn 'nan, 'an 'kɔ -nan nɪn. 'Kɔ cɪn 'yɪ 'kɔ 'vɛlɛ -leglizɪ 'lɛnɔn nɛn minnɪn o 'sɪala 'kpa tɪgl bɛ waa 'kɔ 'saza yɛɪ. Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn maan vɛ tɔ pɛɛnɔn man minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɪɛ "bɛ, maan -sru 'vɪ -wɪɛ. Maan wɛɛ 'nan 'nyranman nɛn maan 'pa 'trɪlɪɪ bɛ, 'o yɪ "yɪ, "tɔgɔ 'e 'sɛn 'yɪ 'a 'e "tun. ³ɛn waa 'man "nyɪan "yɪ 'kpagba. Kɔɔ -kaa "bɔi Zozɪzan Tɪt nɛn e -kɔ 'kɔ 'pɛlɛ bɛ, Grɛk min nɛn, e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ. 'Pɪan -leglizɪ 'lɛnɔn zɪɛ, wa'a 'tɔlɛ "man 'nan 'e dre dɪ.

⁴Min -mɪɛnɪn a 'kɔ yɛɪ "bɛ, o 'ka Zozinɔn tɪglɪ 'a dɪ. -Wɛɛ 'vɪ 'nan, Tɪt 'e 'kɔn 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va. O wɪla 'kɔ yɛɪ 'e 'yɔɔdɪ 'nan, -e 'o 'kɔ 'kɪn 'wɛɛ -pɛɪ -tɔ wɪ -tɔ man. Zozi Crizɪ -le 'kɔ 'sɪ nɛn yaa 'wɔ -pɛɪ -le 'plɛblɛ 'wɪlɔ

be, o ya 'saanana 'ku man 'nan -e 'o -nan yɪ 'ku 'lɔ. Kɔɔ e ya o ji 'nan, 'ku 'kɔn tian -pei -le 'pleble 'wlu. ⁵Ku'a tɔale -wle "fo "dɪ. Ku'a dre zɪe 'nan -e Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'e 'fʊ 'cee vɛ -a kɔnglɔn. Ku 'ka "vale min 'e 'wɪ 'nɔnnɔn zɪe -a baa fɛ pee -a dɪ.

⁶Maan ve 'cɛɛ 'nan, -leglizi 'lɛnɔn nɛn minnun o "siala 'kpa tɪglɪ zɪe, wa'a 'wɪ 'pee 'pale "va 'mɛn dɪ. Minnun o "siala 'kpa tɪglɪ, 'pian 'an 'bɔ 'le vɛ be, zɪ o cɪ 'e tɛdɛ be, 'be "cɛɛ "mɛɛn -nanjean "dɪ, kɔɔ Bali 'ka min bo "va "dɪ. ⁷-Leglizi 'lɛnɔn zɪe, waa -tɔ 'nan, Bali 'bɔ 'be 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -peba 'wɪ 'an 'lɔ 'nan, -e 'an vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe -wle. En waa -tɔ 'nyian 'nan, 'wɪ 'tɔwli zɪe -a 'bɔ nɛn Bali -a dre Pieri lɛ Zuif 'nɔn 'le vɛ -a 'e tɛdɛ. ⁸Kɔɔ waa -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, Bali 'an dre 'yee 'pasiazan -a minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe o va, "le zɪ e Pieri dre 'yee 'pasiazan -a Zuif 'nɔn va be, -yee 'wɪ 'zʊ. ⁹Zaji 'lee Pieri 'lee Zan 'bɔ nɛn Zozinɔn o "siala 'nan -wɛɛ cɪ -leglizi 'kɔladrɛn 'a be, waa -tɔ 'o 'fli -a 'nan, Bali 'bɔ 'be 'nyranman zɪe -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa. -A -nan nɛn 'o 'pɛ 'pa 'ku 'vale Barnaba -a 'ku 'lɔ. 'Ku pei dre 'sɪɛn waa -tɔwli 'nan, "ku Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe -wle, -e "o "vɪ Zuif 'nɔn lɛ. ¹⁰'Wɪ 'tɔwli "nɛn waa 'vɪ 'nan 'ku dre be, -nyrɛn 'nan, 'yale -tɛnɔn nɛn -leglizi -ji Zeruzalem be, tɛ 'ku 'ci 'e 'san o man dɪ! En 'wɪ zɪe 'an yɛ 'trɔa -a dɛdɪ da tɪglɪ.

Pɔl 'wɪ 'tɔ Pieri man

¹¹'Be -sru, zɪ Pieri 'lʊ 'fla nɛn waa laabo Antɪɔs be -a da be, maan dre wɪ 'sʊ "ji min pɛɛnɔn yɛ man. Kɔɔ 'wɪ nɛn yaa dre be e 'ka "yɪ "fo "dɪ. ¹²Fɛ nɛn maan ve zɪe -yɛɛ cɪ 'nan, zɪ Pieri 'lʊ 'e tɛdɛ be, Zozinɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe, -wɛɛ fɛnʊn -ble waa. 'Pian zɪ Zuif 'nɔn -mienʊn 'si Zaji -va, o -ta be, e klan -wɔ. -A -nan nɛn e cɛɛn Zozinɔn zɪe o man fɛnʊn -blɪdɪ -a. ¹³Zuif 'nɔn -mienʊn nɛn Zozi 'va be, "o dɛdɪ 'sia 'nyian -wɪdɪ "le Pieri -le 'wɪ 'zʊ. En Barnaba "e "fʊ 'wʊ o va 'wɪ 'wɪdɪ zɪe -a dɛdɪ -a.

¹⁴Zɪ maan 'yɪ 'nan, o 'ka Bali -le -si tɪglɪ da dɪe, ɛn maan 'le cɛɛn Pieri lɛ Zozinɔn pɛɛnɔn yɛ man. Maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «Zuif min nɛn yia. 'Pian -te i -ta 'e tɛdɛ be, yɪ'a 'wɪ dɛɛle "le Zuif min -zʊ dɪ, ɛn yɪ'a 'ta wɔlɛa Zuif 'nɔn 'le -pei da dɪ. 'Be nɛn 'gʊɛ, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe, i ya "vale 'nan 'o 'wɪ dre "le Zuif 'nɔn 'zʊ. Te 'i dre zɪ "fo "dɪ!»

¹⁵'Wɪ 'kpa nɛn, 'ku "ya wɔ Zuif 'nɔn 'a. Ku 'ka 'leglɔn 'pee -ji minnun nɛn wa'a 'ta 'wɔla Moizi -le -pei da dɪe, waa "fo "dɪ. ¹⁶'Pian ku'a -tɔa 'nan, 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da min 'bɔ 'le 'pleble 'a be, -a man "cɛɛ Bali min "siala 'e 'le min tɪglɪ 'a dɪ. Min nɛn e yɪ -tɛala Zozi Crizi da be, -a 'bɔ nɛn Bali -a "siala min tɪglɪ 'a. -Yee "wɛan nɛn 'ku 'bɔ nɛn Zuif 'nɔn 'a 'gʊɛ, ku yɪ -tera Zozi Crizi da. Ku yɪ -tera "da 'nan, -e Bali 'e 'ku 'sia min tɪglɪ 'a 'kʊe yɪ -teradɪ Zozi Crizi da man, 'pian wa'a vɔlɛ 'nan ku 'ta 'wɔla Moizi -le -pei da -yee "wɛan dɪ. Kɔɔ 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da min 'bɔ 'le 'pleble 'a be, -a man "cɛɛ Bali min "siala 'e 'le min tɪglɪ 'a dɪ.

17En 'ku 'bɔ nɛn Zuif 'nɔn 'a 'gʊɛ, -te kʊa -wɛɛman 'nan, Crizi -le 'wɛan nɛn Bali 'e 'ku 'sia min tɪɣl 'a 'e 'lɛ bɛ, ɛn 'wɪ zɪɛ -yɛɛ -maan minnun 'ku 'siala 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛnɔn 'a bɛ, -a -ci nɛn 'nan Crizi 'ku drɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛnɔn 'a? -Cɛjɛ, -njɛɛ 'fo 'dɪ. 18'Pian 'wɪ nɛn 'bɛ -taa 'an drɛlɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛzan -a bɛ, -nyrɛn 'nan, -pei nɛn 'an 'bɔ maan klu -sran 'jɪ bɛ, -te an 'li 'an da 'nyian 'va 'bɛ, te 'an 'fli drɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛzan -a.

19'An 'bɔ 'lɛ vɛ bɛ, -pei -le 'plɛblɛ 'ka 'nyian 'an da dɪ, kɔɔ an -ka 'wɪnɪn zɪɛ -yɛɛ 'wɛan. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, an ya 'an 'belɪdɪ Bali -le vɛ -a. 'Ku 'vale Crizi -a kʊɛ drɛ min -tuwli 'a, ɛn kʊ -ka yɪba 'plan da. 20-Yɛɛ 'wɛan an 'ka 'nyian 'an 'fli -jɪ 'trɛda dɪ, 'pian Crizi -lɔ nɛn an cɪ. 'Bɛ nɛn an cɪ 'trɛda 'gʊɛ, Bali -pɪ nɛn yaan 'yɪ 'yɪ, ɛn e wɪ 'man e -ka 'an 'lɛjɪ bɛ, -a da nɛn an yɪ -tɛala. 21'Ma'an Bali -le 'yɪ 'tua 'an 'pɛla koda dɪ. 'Tɛ 'ta wɪladɪ -pei -tɔ wɪnɪn da min 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ 'a man nɛn min dra tɪɣl Bali 'lɛ bɛ, 'tɛ maan vɛ 'nan Crizi -ka 'wɪ 'tun 'man.

-Te min yi -tera Zozi da bɛ, Bali -a 'siala min tɪɣl 'a

3 1Galati 'nɔn, 'cɛɛ 'wɪ mandɪ a 'plɛblɛ. -Tɪɛ 'e 'pɛ 'pa 'ka yɪa? Kɔɔ Zozi Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɪ yɪba 'plan da bɛ, maan -ci 'vɪ 'cɛɛ 'weɪn 'va. 2'E ya 'lɛ 'an 'wɪ 'tʊ laabʊ 'ka 'lɔ, -nyrɛn 'nan: «'Ta wɪladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnɪn da min 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ 'a bɛ -a man nɛn, Bali 'yɛɛ lɛɪ 'saun 'nɔn 'cɛɛ?» -Cɛjɛ, 'bɛ 'cɛɛ dɪ! 'Pian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man, ɛn ka yɪ -tera 'da 'bɛ, -yɛɛ 'wɛan nɛn yaa -nɔn 'cɛɛ. 3-Mɛ 'lɛ 'wɛan nɛn 'cɛɛ 'wɪ 'ci mandɪ a 'plɛblɛ? Ka 'ta wɪladɪ 'sia Bali -sru 'e tɛdɛ Bali lɛɪ -le 'plɛblɛ 'a. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka ya 'vale 'ka 'lɛ -sɛanla 'ka 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ 'a. 4'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa -nan 'yɪ bɛ, ya'a 'wɪ 'paalɛ 'ka 'jɪ dʊʊ? Maan -tɔa 'nan -a 'nɛn 'ka 'fʊlɛ 'e 'tun 'dɪ. 5'An 'wɪ 'tuwli 'bɔ laabo 'nyian 'ka 'lɔ 'nan: «'Ta wɪladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnɪn da min 'bɔ 'lɛ 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man nɛn Bali 'yɛɛ lɛɪ 'saun 'nɔn 'cɛɛ, ɛn e 'lɛbɔ 'fɔ wɪnɪn drɛ 'ka yɛɪ?» -Cɛjɛ, 'bɛ 'cɛɛ dɪ! 'Pian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man, ɛn ka yɪ -tera 'da 'bɛ, -yɛɛ 'wɛan nɛn Bali 'wɪnɪn zɪɛ -a drɛ 'ka yɛɪ.

6'Ka 'ci 'nɔn Abraam -le 'wɪ da -tʊ! E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'jɪ 'nan:

«Abraam yɪ -tera Bali da,
ɛn Bali -a 'sia min tɪɣl 'a.»

7-Yɛɛ 'wɛan 'ka -tɔ 'nan, minnun nɛn o yɪ -tɛala Bali da bɛ, -wɛɛ cɪ Abraam kludanɔn tɪɣl 'a. 8'Wɪ 'kpa, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Bali o 'siala min tɪɣl 'a 'wee yɪ -tɛradɪ 'e da man. 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'jɪ 'e 'cɛn. Kɔɔ 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -a -tuwli 'bɔ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn Abraam lɛ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan:

«An -fɛa vɛ 'trɛdanɔn pɛɛnɔn man 'yɛɪ 'wɛan.»

9Abraam yɪ -tera Bali da, ɛn Bali -fɛa 'vɪ 'man. 'Wɪ 'tuwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn Bali -a dra minnun pɛɛnɔn nɛn o yɪ -tɛala Bali da bɛ, -wɛɛ.

¹⁰'Pian minnun nen o ya 'va 'nan 'ta wuladı Moizi -le -pei -tɔ winun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man nen Bali 'e 'o 'sia min tıglı 'a bɛ, Bali wei a 'e 'pladı o man. Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e Moizi -le -pei -tuwli "cɛ sɾɛ,
ɛn ya'a 'ta wulɛa 'da 'dɛ,
'wɪ 'e bɔ -a san man.»

¹¹'Ta wuladı Moizi -le -pei -tɔ winun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man 'cɛɛ Bali min 'siala min tıglı 'a dɪ. Kaa -tɔa zɪɛ, kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen Bali -a 'siala min tıglı 'a bɛ,
yi -teradı Bali da man nen e 'belidɪ ye.»

¹²'Pian 'ta wuladı Moizi -le -pei -tɔ winun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, yi -teradı Bali da 'cɛɛ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ 'nyian Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e 'ta 'wula Moizi -le -pei -tɔ winun da,
ɛn ya'a -tuwli "cɛ 'sɾɛle dɛ,
yaa man 'belidɪ ye.»

¹³Bali wei -a 'e 'pladı -kaa man, kɔɔ -ka'a 'ta wulɛa Moizi -le -pei da 'e pɛɛnɔn dɪ. 'Pian zɪ Crizi -ta bɛ, e wu 'man, ɛn Bali wei nen 'e 'pladı -kaa man bɛ, -a 'nen 'wɪ bɔ 'man -kaa 'lɛji. Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen minnun -a -tɛa
-e 'o -tin yiba "man "bɛ,
Bali wei a 'e pladı -a san man.»

¹⁴Zozi Crizi -a dɾɛ zɪɛ, 'nan -e 'wɪ nen Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'e dɾɛ minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a. Bali 'e 'nan Abraam lɛ 'nan: «An -fɛa ve 'tɾɛdanɔn pɛɛnɔn man 'yie 'wean.» Minnun pɛɛnɔn nen o yi -tɛala Zozi 'bɔ da bɛ, lei 'saun nen Bali 'e 'nan 'e -nɔan "minnun lɛ bɛ, e dra -wee vɛ -a.

'Wɪ nen Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, fɛ -tɔ 'ka -a lɪlɛa dɪ

¹⁵'An 'bɔɪ Zozinɔn, 'wɪ nen blamin -a dra bɛ, -a da nen 'an 'ci nɾɔn ɛn an 'ta 'wɪ 'gɔvɛ -a ve. -Te min 'e -zia paala tıglı bɛ, min 'ka 'kɔlaman -e 'e fuila 'nan dɪ, ɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'pa 'va 'dɪ. ¹⁶'Wɪ nen Bali 'e 'nan 'e dra Abraam 'lee 'e kluda min lɛ bɛ, -a -tuwli "nen zɪɛ. Bali 'ka -a vɪlɛ 'nan: «-a kludanɔn», "le min "kaga "le 'wɪ nen yaa 'vɪ dɪ. 'Pian e 'nan: «'i kluda min», min -tuwli "le 'wɪ vɪdɪ -a. Min zɪɛ Crizi nen. ¹⁷'Wɪ nen maan 'nan 'an ve bɛ, -nyɾɛn 'gɔ: Bali 'wɪ 'tɔ 'vɪ Abraam lɛ, "le min 'e -zia "paala bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Moizi -le -pei nen e 'bɔla lɛ -yaa sinjen 'e 'ta lɛ lɛ -fuba yaaga (430) "bɛ -sru "bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e -zia zɪɛ -a fuila 'nan dɪ, ɛn ya'a 'kɔlaman -e 'e Bali -le 'wɪ nen yaa 'vɪ Abraam lɛ bɛ, -a klu -sɾan dɪ. ¹⁸"Te 'ta wuladı Moizi -le -pei da man nen min -zia zɪɛ -a ye bɛ, "te maan ve 'nan, ya'a -zia zɪɛ -a yɪlɛ 'wɪ nen Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -a man dɪ. 'Pian Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn, -yee "wean nen Abraam -zia zɪɛ -a 'yɪ.

-Mε "le "wean nen Bali -pei -tɔ minnun le?

19-Te 'bε a zı bε, -mε "le "wean nen Bali -ta -pei -tɔ wınnun -a "nyian? E -ta -a 'nan, -e min 'e 'wı nen ya'a Bali ci sɔa dıε, -a -tɔ. -Peinun zıε, -wεε ci -trilii 'vaa, εn Abraam kluda min bε, e -ta. 'Wı nen Bali 'e 'nan 'e dra Abraam le bε, min zıε -yee vε nen. -Peinun zıε Bali -le 'pasianɔn nen laji bε, -wεε -tɔ minnun le, εn min -tɔ 'bε 'tɔ Bali -le 'pasianɔn 'lee minnun 'bɔ yei. 20'Pian 'wı nen Bali 'e 'nan, 'e dra Abraam le bε, Bali 'bɔ 'bε tin 'ba -yrε 'e 'bɔ 'a. Min -tɔ 'ka 'tɔle o yei "dı.

21-A -ci nen "men 'nan, Moizi -le -peinun bε, e 'wı nen Bali 'e 'nan, 'e dra Abraam le bε, -a baaman -ji? -Ceje, e 'ka zı "fo "dı. "Te Moizi -le -peinun zıε e 'belidı -nɔan "min le bε, "te maan ve 'nan, Bali min "siala min tıglı 'a 'ta wɔladı "da "man. 22'Pian e 'ka zı dı. Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdı Bali -le 'fluba 'ji 'nan: 'Tredanɔn pɛenɔn 'ta a 'e "fluladı 'wı 'wıdı 'lɔ. En zı 'kɔ -kaa dre 'lɔɔ -e -kaa 'sɔ -yrɔ "bε, -nyren 'nan -kaa yi -tera Zozi Crizi da, -e 'wı nen Bali 'e 'nan, e dra Abraam le bε, 'e dre -cee vε -a.

23'Pian tɔ nen te Bali 'ka tian yi -teradı Zozi da ci 'sile -cεε dıε, te -kaa ya -kaa -mean dredı Moizi -le -pei -lɔ. 24-Pei zıε 'e yie 'tɔ 'ka 'va -trilii, εn Zozi Crizi -tadı 'bɔ. E dre zıε 'nan -e -cee yi -teradı Zozi 'bɔ da man nen Bali 'e -kaa 'sia min tıglı 'a 'e 'lε. 25'Be nen 'gυε Zozi 'ta, εn -kaa yi -tera Zozi 'bɔ da. -Yee "wean -kaa 'ka "nyian -kaa -mean dredı Moizi -le -pei -lɔ dı.

26'Pian 'bε nen 'gυε, 'cee yi -teradı Zozi da -le "wean, ka ya Bali -le 'nennun -a, kɔɔ 'ka 'bɔ 'lee Zozi Crizi bε, ka dre min -tɔwli "a. 27Bali 'bε 'ka -batize dre, -yee "wean ka dre min -tɔwli "a 'ka 'vale Crizi -a, εn ka Crizi 'kɔle 'wɔ 'ka da. 28-Te Zuif min nen 'yia oo, εn -te i 'ka Zuif min -a dı oo, -te nɔan nen 'yia oo, εn -te i 'ka nɔan -a dı oo, -te -klɔnmɔn nen 'yia oo, εn -te lumɔn nen 'yia oo, ka 'ka 'ka 'cendı 'e cin man dı. Kɔɔ ka 'bɔ 'lee Zozi Crizi bε, ka dre 'sien min -tɔwli "a. 29Ka ya Crizi -le vε -a, -yee "wean ka ya Abraam kludanɔn 'a, εn -zia nen Bali 'e 'nan, 'e -nɔan Abraam kludanɔn le bε, e ya 'cee vε -a.

4 1'Wı nen maan 'nan 'an ve 'cεε bε, -nyren 'gυ, 'nen nen 'e "tı -zia -ble bε, tɔ nen e ya tian "wennɔn bε, e ya "le nɔan -le 'wı 'zɔ, 'pian te -a -blınan nen 'e "tı -zia 'bɔ 'a. 2Tɔ nen e ya tian "wennɔn bε, minnun 'bε "paala, εn -wεε 'leji wı dra -trilii, -e tɔ nen -a "tı -a kɔɔn bε, 'e 'bɔ. 3-A -tɔwli 'bε dre "nyian -cee vε -a. Tɔ nen -ka'a tian Crizi -tɔle dıε, te -kaa ya "le 'nen "wennen 'zɔ, εn -kaa ya 'treda fenun 'pleble pɛenɔn 'lɔ nɔan -a. 4'Pian zı tɔ nen Bali -a kɔɔn bε, e 'bɔ bε, εn Bali 'bɔ 'yee 'nen 'pa 'sia 'treda. 'Nen zıε, lumɔn 'bε -ya, εn e 'ta 'wɔla Zuif 'nɔn 'le -pei da, 5'nan -e 'e minnun nen o ci -pei zıε -yee nɔanba -ji bε, 'o 'si 'wı 'ji. Yaa dre zıε, 'nan -e Bali 'e -kaa dre 'yee 'nennun -a.

6Fe nen yaa -kɔɔnman 'nan, ka ya -yee 'nennun -a bε, -nyren 'nan, lei nen, Bali -le 'nen zıε -yrɔ "bε, -a -tɔwli "nen Bali -a -nyran -kaa 'ji. Lei zıε

-yee -maan -kaa ve Bali le 'nan: «An 'tɪ -baba.» 7'Wɪ 'kpa nɛn, i 'ka 'nyian fɛ -tʊ -lɔ nɔan -a dɪ, 'pian i ya Bali -le 'nɛn 'a. I ya -yee 'nɛn 'a -le 'wɛan, fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa 'pla 'yee 'nɛnnun -le vɛ -a bɛ 'yie vɛ nɛn.

Galati 'nɔn 'le 'sɪdɪ Zozi -sru 'naan Pɔl man

8'E tɛdɛ tɛ ka'a tian Bali tɔa dɪɛ, tɛ ka ya fɛnʊn nɛn min o -paan ɛn o 'ka Bali tɪɪlɪ 'a dɪɛ -wee nɔannun -a. 9'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka Bali -tɔ 'mɛn. -A 'kpa tɪɪlɪ 'ji bɛ, Bali 'bɛ 'ka 'tɔ. Ka'a 'kɔlaman paan -e 'ka 'li 'ka da 'nyian 'trɛda fɛnʊn va dɪ! -Wee 'plɛblɛ 'lɛ 'ka 'man 'dɪ, ɛn fɛ -tʊ 'ka -wɔlɔ -e 'o -nɔn min lɛ dɪ! -Mɛ 'lɛ 'wɛan nɛn ka ya 'vale 'ka dra 'nyian -wee nɔan -a? 10Ka yi -mienun 'lee mɛn -mienun 'lee tʊ -mienun 'lee lɛ -mienun 'si 'va, ɛn ka ya 'ka 'ladɪ 'o da. 11'Cɛɛ nyɛn a 'an 'ji 'nan, 'mɛn 'nyranman pɛɛnɔn nɛn maan 'pa 'ka 'va bɛ, -a 'nɛn 'fʊ 'ɛ 'tʊn.

12'An 'bʊɪ Zozɪnɔn, an 'ka trʊ 'baa 'nan, 'ka drɛ 'lɛ 'mɛn 'wɪ 'zʊ. Tɛ 'ka -wɛɛ 'nan 'ta wʊladɪ -pɛi -tɔ wɪnʊn da man nɛn Bali 'ɛ 'ka 'sia min tɪɪlɪ 'a dɪ! -A -cin 'ɛ 'kɔn 'ka 'ji 'nan, tʊ nɛn an ya 'ka 'va bɛ, an 'wɪ drɛ 'lɛ 'cɛɛ 'wɪ 'zʊ. Ma'an lɛalɛ -pɛi -tɔ wɪnʊn man dɪ. Tʊ zɪɛ -a man nɛn an Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'cɛɛ, ɛn ka'a 'wɪ drɛlɛ 'mɛn -wɪdɪ 'dɪ. 13Kaa -tɔa 'nan, Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn tɛdɛ vɪnan 'cɛɛ bɛ, -cɛ 'bɛ 'lʊ 'maan. 14'Mɛn -cɛ 'bɔ zɪɛ yaan drɛ 'lɛ tɛ 'ka -pli 'an man dɪ. 'Pian ka'a 'lɛ 'yi 'sɛnlɛ 'mɛn 'wɛan dɪ, 'ka yie 'tɔ 'an 'va. ɛn 'nyian kaan 'sia tɪɪlɪ 'lɛ Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tʊ -le 'wɪ 'zʊ, -tɛ 'bɛ 'cɛɛ dɪ, 'lɛ Zozi Crizi 'bɔ 'lɛ 'wɪ 'zʊ. 15Tʊ zɪɛ -a man bɛ, tɛ ci 'nrandɪ -dan a 'ka 'lɔ. ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ -mɛ 'bɛ drɛ 'cɛɛ? Maan vɛ 'ka man 'nan, tʊ zɪɛ -a man bɛ, ka -kɔlaman paan fɛ a 'lɛ 'ka yie 'lɛ 'wɪ 'zʊ bɛ, kaa 'sia 'ji -e 'ka -nɔn 'mɛn. 16'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka ya 'an sianan 'ka 'nanmanzan 'a, an 'wɪ tɪɪlɪ vɛ 'cɛɛ -le 'wɛan.

17Min -mienun 'bɛ 'ka -klanman 'wɪ 'nɔnnɔn 'pɛɛ vɪdɪ -a 'cɛɛ. 'Wɪ nɛn waa dra zɪɛ, ɛ 'ka 'yi 'dɪ. O ya 'vale 'ka koda -tɔ 'an 'va -e 'ka lɛa 'o man. 18'Wɪ nɛn ɛ cɪ 'yi 'bɛ, -nyrɛn 'nan, tɛ an ya 'ka yei oo, ɛn tɛ an 'ka 'ka yei 'dɪ oo, min 'ɛ 'ka klan 'wɪ tɪɪlɪ vɪdɪ -a 'cɛɛ.

19'Mɛn 'nɛnnun, 'cɛɛ 'wɛan an ya 'nyian 'an yra yɪnan. An ya 'lɛ lʊmɔn nɛn ɛ -fɔ -srunan bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. An ya 'vale 'ka drɛ Crizi -srunɔn tɪɪlɪ 'a. 20E dra 'mɛn 'lɛ tɛ an ya 'ka yei 'nun, -e 'an 'wɪ tɪn 'ba 'cɛɛ 'an 'bɔ 'a. Kɔɔ 'wɪ 'bɔ nɛn 'an vɪ 'nyian 'cɛɛ bɛ ma'an tɔa dɪ.

Pɔl Aga 'lee Sara -le 'wɪ 'vɪ

21Kaa nɛn ka ya 'vale 'ka 'wulo wo Moizi -le -pɛi -tɔ wɪnʊn wɔlɔ bɛ, 'wɪ nɛn -pɛi zɪɛ yaa 'vɪ bɛ, ka'a manlɛ dʊv? 22Moizi -le 'fluba 'ji bɛ, ɛ ya 'ɛ 'crɛn -tɛdɪ 'nan: Abraam -le 'nɛnnun a 'fli. Waa -tʊ -ya o 'vale 'ɛ nan -le nɔan nɛn waa laabo Aga bɛ -a. ɛn waa -tʊ -ya o 'vale 'ɛ nan Sara -a. Sara 'ka nɔan -a dɪ. 23-A nan -le nɔan Aga 'ɛ 'nɛn 'ya blamin ci 'sɔ wɪ da. 'Pian Sara 'ɛ 'ya 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan 'ɛ dra -yrɛ 'bɛ -a da.

²⁴'Wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, -kɔnnɛn "nɛn Bali -a -fɔ -cɛɛ. -A -ci nɛn 'nan, lɔmɔn 'fli zɪɛ o ya 'le ci bɔ wɪ -tɔdɔ 'fli 'zɔ. -A nan -le nɔan Aga bɛ, -yɛɛ ci 'le 'wɪ nɛn Bali 'lee 'yee minnɔn ci 'bɔ "da Sinai pɔn da bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Minnɔn zɪɛ, o ya nɔannɔn -a "le Aga -le 'nennɔn -le 'wɪ 'zɔ. ²⁵Aga a "le Sinai pɔn nɛn Arabi 'lɛglɔn 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ɛn e ya 'nyian "le Zeruzalɛm nɛn -nan cɛɛgɔ yi -a bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, kɔɔ -a da minnɔn a nɔannɔn -a Moizi -le -pei -lɔ. ²⁶Pian Zeruzalɛm nɛn laji bɛ, 'bɛ 'ka nɔan -a fɛ -tɔ -lɔ dɪ. -Yɛɛ ci -kaa "bɔ "a. ²⁷-Yee 'wɪ a 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Lɔmɔn nɛn 'yie 'nɛn "ka "dɪɛ,
 'i 'ci -taa "nranlɛ.
 Yɪ'a 'nɛn 'yadɪ -le ci "yaa -tɔlɛ dɪ,
 'pian i -taa ci "nran "drɛ "fɔlɛ.
 'I 'sran 'si 'i -sru,
 'pian 'i 'ci -taa "nranlɛ,
 kɔɔ 'yie 'nennɔn -taa "kɔnlɛ "kaga
 e 'mlian tɔ nɛn i ya 'i 'sran wlu bɛ -a da.»

²⁸'An "bɔɪ Zozinɔn, 'cɛɛ ci "le 'nan Izak -le 'wɪ 'zɔ, kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e dra bɛ, -a da 'nennɔn nɛn 'kaa. ²⁹Tɔ zɪɛ -a man bɛ, 'nɛn nɛn waa -ya blamin ci 'sɔ wɪ da bɛ, e 'tɛ 'pa 'nɛn nɛn waa -ya Bali lei -le 'wɪ da bɛ -a da. -A -tɔwli 'bɛ dra tian 'gɔ. ³⁰Pian -mɛ "wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji? E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«I nɔan lu -pin 'o 'vale 'e 'pɪ -a!
 Tɛ nɔan ci 'nɛn
 'lee 'trɛ 'wlɛ 'ci 'nɛn
 'o 'trɔa 'o "tɪ -zia da "fo "dɪ!»

³¹'An "bɔɪ Zozinɔn, -cɛɛ vɛ bɛ, -kaa 'ka nɔan ci 'nennɔn -a dɪ, 'pian -kaa ya 'trɛ 'wlɛ 'ci 'nennɔn -a.

Zozi Crizi -kaa 'si -pei -le 'pleblɛ 'wlu

5 ¹Crizi -kaa 'si 'wɪ 'ji 'nan, -e -kaa vɛlɛ -kaa kɔn fɛ -tɔ -le nɔanba -ji dɪ. -Yee "wean 'ka 'tɔ 'pleblɛ, tɛ 'ka 'fli 'tɔɪ -e min 'e 'ka drɛ "nyian -pei -le nɔan -a dɪ!

²'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ 'gɔvɛ -yre! 'An 'bɔ Pɔl, maan vɛ 'cɛɛ 'nan, -tɛ kaa wɛɛ 'nan 'ka -fɔa "klɔnmɔn -va bɛ, 'wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, ka'a "nɛn 'ble "fo "dɪ. ³ɛn min oo min nɛn e -fɔ -klɔnmɔn -va bɛ, maan vɛ -a san lɛ 'nan, 'e 'ta wula -pei -tɔ wɪ -tɔdɔ pɛɛnɔn 'bɔ da. ⁴Kaa nɛn kaa -wɛɛman 'nan, 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da man nɛn Bali 'e 'ka "sia min tɪglɪ 'a bɛ, 'ka 'fli "cɛan Crizi man, ɛn "nyian Bali -le "yi "nɛn, yaa -nɔn 'cɛɛ bɛ, ka cɛɛn "man.

⁵'Pian 'kɔvɛ vɛ bɛ, 'kɔ 'bli a da 'nan, 'kɔvɛ yi -tɛradɪ Zozi da -le "wean, Bali 'kɔ 'siala min tɪglɪ 'a. Bali lei 'saun 'bɛ 'maan 'wɪ zɪɛ -a -cin a 'kɔ 'ji. ⁶-Tɛ min 'lee Zozi Crizi drɛ min -tɔwli "a bɛ, -tɛ -a san -fɔ -klɔnmɔn -va

oo, e ya 'e "tun. En -te ya'a 'föle -klónmón -va dı oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'wı nən Bali cı "va "bē, -nyrən 'nan, min 'e yi -tera Zozi da, en 'e -ci -kōōn min yıdı "yi "a!

⁷E tēdē bē, kaa pou 'sia "yi! -Tıē drē, en ka 'ka "vale 'ka 'ta wula "nyian 'wı tıglı zıē -a da dı? ⁸Wı nən waa 'vı 'cēē en ka 'sia "da "bē, ya'a 'sia Bali nən e 'ka laabu bē -a va dı. ⁹-A -cin 'e 'tō 'ka 'ji 'nan: «Sı 'wle -towli min 'she pēēnōn "tranman!» ¹⁰'Pian 'men ve bē, an yi -tēala Minsan Zozi Crizi da, -yēē "wean 'an 'bli a "da 'nan, 'wı nən maan 'vı bē, -a -sru "nen ka -taa -sōōnlēa. En maan -tōa 'nan, min nən e -ta 'ka 'ci lileā bē, Bali 'wı "nen -kōōnman -a san lē.

¹¹'An "bui Zozinōn, minnun -a 'vı 'nan, an -fōdı -klónmōn -va 'wı ve tian minnun lē. "Te 'wı 'kpa nən bē, -mē "le "wean nən Zuif 'nōn 'te "paa 'an da "mēn? 'Pian e 'ka 'wı 'kpa -a dı. Crizi -le -ka nən yaa 'wu yiba "plan da bē, -a 'wı nən maan ve minnun lē, en 'wı zıē e "naan o man. ¹²Minnun nən o -tōa 'ka man 'nan, 'ka 'fō -klónmōn -va bē, 'o 'ku 'o 'fli 'sa! 'Bē "yi mlin.

Te 'ka 'ta wula blamin ci 'sō wı -wlıdı -sru "dı, Bali ci 'sō wı nən 'ka dre!

¹³'An "bui Zozinōn, Bali 'ka laabu 'nan, -e 'ka vıle 'ka 'kōn fē -tu -lō nōan -a dı. Te 'ka 'pa 'wı zıē -a da, -e 'ka blamin ci 'sō wı -wlıdı "drē dı! 'Pian 'ka cin yıdı "yi "a nən, 'ka cin man wı dre! ¹⁴-Yēē cı Bali -le -pei -tō wınun pēēnōn 'le sōōdı -a. Kōō e ya 'e 'crēn -tēdı 'nan:

«I bōēzan -tu yı "yi "le 'yie 'wı 'zı!»

¹⁵'Pian -te ka drē "le -plēnnun -le 'wı 'zı, en 'she sōōan nən kaa -tē bē, 'ka drē "yi, "tōgō 'ka cin -tēē.

¹⁶-Yēē "wean maan laabo 'ka 'lō 'nan: 'Ka 'ta wula Bali -sru -yēē lei 'saun 'le 'pleble 'a! -Te kaa drē zıē, ka -kōlaman blamin ci 'sō wı -wlıdı 'klıdı -a. ¹⁷Kōō blamin ci 'sō wı -wlıdı "bē, Bali lei 'ka -a ye "yi "dı. En fē nən Bali lei -a ye "yi "bē, blamin 'ka ye "yi "dı. -Yēē cı 'nan, Bali lei ci 'sō wı 'lee blamin ci 'sō wı -wlıdı "bē, o yei 'ka -a ble dı. -Yēē "wean ka'a 'kōlaman -e 'ka 'wı nən ka cı "va "bē -a drē dı. ¹⁸'Pian -te Bali lei 'saun 'bē -si -kōōnman 'cēē bē, te -pei -le 'pleble 'ka "nyian 'ka da dı.

¹⁹Blamin ci 'sō wı -wlıdı "bē, -kaa -tōa 'e pēēnōn. Nyinnandı lı 'lee 'kōnnēn -a te wa'a o cin 'palē dıē, e ya -tu. En 'wı nən e min "tri -tōa Bali 'lē bē, -a drēdı a -tu. En -kōnnēn -wēēdı "kaga 'lee lı -wēēdı "kaga "bē e ya -tu. ²⁰En yiba "minnun -pandı a -tu, en 'bui 'fōdı a -tu, en 'nandı min man a -tu, en 'wı 'blıdı a -tu, en man bōdı a -tu, en 'bli 'fōdı min ji a -tu, en bōē "blıdı a -tu, en 'cēнді 'e cin man, te min yei 'ka -a ble dıē, e ya -tu. ²¹En 'nandı min man min lō fē -le "wean bē, e ya -tu, en min -le 'fli -nōнді -wen mlındı lē 'lee "fēdinun lē a -tu, en 'wı 'wlıdı "pēē drēdı a -tu. 'Wı pēēnōn zıē -a drēdı 'ka "yi "fō "dı. Maan 'vı 'cēē 'e 'cēn 'va, en an 'wı "paala "nyian 'cēē 'nan, min oo min nən e 'wınun zıē -a -tu dra bē, ya'a 'ko Bali -le mingōnnēn trēda dı.

22 'Pian -te Bali lei 'saun 'be min "paala be, zı -a "nen bɔala 'gu: -A san min ye "yi, ɛn -a san ci "nranman, ɛn -a san man yra flu, ɛn -a san 'e 'man -seanla 'wı 'ji, ɛn -a san a min 'kpa 'a, ɛn -a san ci a "yi, ɛn min yi -teala -a san da. 23 -A san a "min -trɔɔ -a, ɛn -a san -kɔlaman 'e 'fli 'pladı -a. 'Wı pɛɛnɔn zıɛ, -a -tɔwli 'ka -pei -tu srɛ wı -a dı. 24 Minnun nen o dre Zozi Crizi -le vɛ -a be, o 'bɔ 'ci 'sɔ winun -wlıdɪ "be, wɛɛ wo 'trɛ 'ji. E ya "le -a -pɛındı -zı yiba "plan da.

25 Bali lei 'saun 'be 'belıdɪ -nɔn -cɛɛ, -yee "wɛan -a 'bɔ nen 'e -kaa 'pla! 26 Te -kaa 'fli -kɔɔn "dı! ɛn te -kaa bɔɛzan -tu 'le -wɛɛla dı! ɛn te -kaa man bu -kaa bɔɛzan -tu -va dı!

'Ka "yi "dre 'ka cin le!

6 1 'An "bı Zozinɔn, -te ka 'bɔ 'ka "bı Zozizan 'tu man, te e ya 'wı 'wlıdɪ "drenan be, kaa nen Bali lei 'saun 'be 'ka "paala be, 'ka 'pa "va -e 'e -sɔɔnla -si tıglı da! 'Pian 'ka dre -trɔɔ! ɛn 'ka yıɛ 'tɔ 'ka 'fli -va, "tɔɔ 'ka 'bɔ nen 'ka dre 'wı 'wlıdɪ "drenɔn 'a. 2 'Wı oo 'wı nen e 'bɔ 'ka "bı Zozizan 'tu man be, 'ka 'pa "va! -Te kaa dre zıɛ, te ka ya 'ta wɔlanan Crizi -le -pei da. 3 Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te min 'e 'fli 'sia 'nan 'e 'kpa "mlıan 'e "bı Zozizan 'tu da be, te e ya 'e 'bɔ 'fli see "paanan, kɔɔ -a tıglı da be -a 'bɔ "nyıan 'e 'ka 'wo fɛ -tu -a dı. 4 'Pian min 'e 'bɔ 'fli dre wı -nanjen! -Te -a dre wı a "yi "be, te -a 'bɔ 'le ci "nran nen. Te 'e 'fli dre wı -kɔɔn 'e bɔɛzan -tu -le vɛ man dı! 5 Kɔɔ zı min -tu 'wı dre be, -a da 'sinan nen e -taa -a 'pale.

6 Min nen o Bali -le 'wı 'nɔnnɔn "paaman "ji "be, -a san zıɛ fɛ pɛɛnɔn nen yaa ye be, 'e min nen yaa "paaman "ji "be -yee "nɔn.

7 Te 'ka 'fli see "paa dı! Wa'a Bali sɛɛ wo dı. 'Ka -tɔ 'nan, fɛ nen min -a -fɔ 'trɛ 'ji be, -a 'bɔ nen yaa -tea. 8 Fɛ nen maan 'vı zıɛ, -yee cı 'nan blamin ci 'sɔ wı -wlıdɪ "be, -te -a 'bɔ nen min -a dre be, -a "nen "nen -kadı -a. ɛn 'wı nen Bali lei 'saun -a -kɔɔnman min le be, -te -a 'bɔ nen min -a dre be, -a san -a "nen "ble 'belıdɪ nen ya'a 'nyaan dıɛ -a yıdɪ -a. 9 -Yee "wɛan, te -kaa "koe 'e 'si -kaa da 'wı "yi "dredı -a dı! Kɔɔ -te -kaa 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ dıɛ, -kaa "nen "ble te -a tu 'bɔ. 10 'Wı zıɛ e ya 'wı tıglı 'a, -yee "wɛan -te -a -nan a -kaa 'lɔ be, -kaa "yi "dre min pɛɛnɔn le, 'pian -kaa 'sia -kaa "bı Zozinɔn da!

Pɔl 'wı 'le 'sran 'wı 'pladı -a

11 'Fluba 'le 'srannan 'guɛ, mɛɛn 'be 'crɛn -tea 'an 'bɔ 'a. Kaa -kɔnnɛn "ye -a 'wɛ -dandan man.

12 Minnun nen o ya "vale 'nan 'o "sɔa minnun le be, -wɛɛ -tɔa 'ka man 'nan, 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va. Waa dra zıɛ 'nan, "tɔɔ Zuif 'nɔn 'o 'te 'pa 'o da Zozi 'le -ka nen yaa 'wu yiba "plan da be, -a 'wı vıdɪ man. 13 Minnun 'bɔ zıɛ, o ya 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va, 'pian wa'a 'ta 'wula -pei -tɔ winun pɛɛnɔn 'bɔ da dı. O -tɔa 'ka man 'nan 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va, -e 'o plɔ nen waa 'pla 'ka man be -a -nan wı vı minnun le.

¹⁴'Pian 'men vɛ bɛ, -kaa san Zozi Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ 'saza 'a nɛn "an 'fli -kɔɔnmɛn. Zozi 'le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -yee "wɛan 'wɪ nɛn 'bɛ ci 'trɛda 'wɪ 'a zɪɛ, "mɛɛn yɛ 'wɪ "tun "a, ɛn 'trɛda 'wɪnɪn zɪɛ 'o 'va zia bɛ, an drɛ min -kadɪ -a. ¹⁵-Tɛ min -fɔ -klɔnmɛn -va oo, e ya 'e "tun. ɛn -tɛ min 'ka 'fɔlɛ -klɔnmɛn -va dɪ oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'bɛ nɛn 'bɛ ci 'wɪ -dan -a bɛ, -nyrɛn 'nan Bali 'e -kaa drɛ min -trɛ -a. ¹⁶Minnun pɛɛnɔn nɛn waa -wɛɛman 'nan yi -teradɪ Zozi da man nɛn Bali 'e o 'sia min tɪglɪ 'a bɛ, Bali 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fɔdɪ -trɔɔ -nɔn -wɪlɛ. -Wɛɛ ci Izrael 'nɔn tɪglɪ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ waa.

¹⁷An 'wɪ pɛɛnɔn 'ci 'vɪ 'cɛɛ 'va, -yee "wɛan tɛ min -tɔ 'e "koe "nyan wɪ pee -nɔn "nyian 'mɛn dɪ! Kɔɔ an yɾa 'yɪ "kaga Zozi 'sudɪ -le "wɛan, -a plɔnɪn nɛn 'an man 'gɔ.

¹⁸'An "bɔɪ Zozinɔn, -kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va. Amen!

'Fluba nen Pɔl -a cɾɛn -tɛ

Efɛz

'nɔn lɛ

1 ¹An 'bɔ Pɔl bɛ, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nɛn an drɛ Zozi Crizi -lɛ 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ. Maan cɾɛn -tɛ Bali -lɛ minnun nɛn Efɛz 'fla bɛ -wɛ. Zozi Crizi 'lɛɛ 'ka 'bɔ bɛ, ka drɛ min -tʊwli "a, ɛn 'ka 'pɛ -sru 'ka 'ɛ tɔɔdɪ -yɛɛ 'wɪ 'ji dɪ.

²-Kaa "tɪ Bali 'lɛɛ Minsan Zozi Crizi 'o 'wɛɛ "yi 'lɛɛ 'wɛɛ -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali 'tɔ 'bɔ "yi "nɛn yaa drɛ -cɛɛ bɛ -a man

³-Kaa Bali 'tɔ 'bɔ! -Yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi "tɪ "a, ɛn -yɛɛ fɛa 'vɪ -kaa man. E ciɪla Zozi Crizi -va ɛn "yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn -yɛɛ lɛi 'saun 'lɔ bɛ 'ɛ drɛ -cɛɛ vɛ -a laji lou.

⁴Tɛ Bali 'ka tian 'trɛ drɛlɛ dɪɛ, ɛn e -kaa 'si 'va, ka drɛ Zozi 'lɛ vɛ -a -lɛ "wɛan. Bali -kaa 'si 'va 'nan -e -kaa drɛ 'yɛɛ vɛ -a, -e 'tɔ 'tʊ 'ɛ vɪlɛ 'ɛ 'kɔn 'ɛ 'padɪ -kaa man -a 'lɛ dɪ.

Bali -kaa yɛ "yi 'lɛ "wɛan, ⁵yaa 'vɪ 'ɛ 'cɛn 'nan 'ɛ -kaa dra 'yɛɛ 'nɛnnun -a. E ciɪla Zozi Crizi -va 'nan -e 'ɛ -kaa drɛ 'yɛɛ 'nɛnnun -a. Yaa drɛ 'lɛ zɪ e cɪ -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ⁶Yaa drɛ 'nan -e -kaa 'ɛ 'tɔ -dan vɪ 'yɛɛ "yi 'man. "Yi zɪɛ yaa drɛ -cɛɛ -a -pɪ nɛn e 'sɔ -yrɛ tɪglɪ bɛ -yɛɛ "wɛan.

⁷Zozi Crizi nyen nɛn e -sran bɛ, -yɛɛ -maan ɛn Bali -kaa 'si 'wɪ 'ji, ɛn e -cɛɛ 'wɪ 'wɪlɪdɪnɪn fui. Bali -lɛ "yi "bɛ, -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ, -yɛɛ "wɛan nɛn yaa drɛ zɪ. ⁸Wɪ 'kpa, Bali 'yɛɛ "yi "nɔn -cɛɛ 'ɛ 'ciɪladɪ "da. E 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -cɛɛ 'nan, -e -kaa 'yɛɛ 'wɪ 'ci man. ⁹ɛn "nyian bɛ, -a 'ci 'sɔ wɪ nɛn e 'yɔɔdɪ blamin man bɛ, yaa ta 'bɔla -cɛɛ. -A -cin a Bali ji 'ɛ 'cɛn 'nan, 'ɛ -ciala Crizi -va -e 'yɛɛ 'ci 'sɔ wɪ zɪɛ -a drɛ. ¹⁰Tʊ 'lɛ 'srandɪ -a nɛn e "cɛan 'wɪ zɪɛ -a dɾɛdɪ man. ɛn 'wɪ 'bɔ zɪɛ -nyrɛn 'nan, fɛ pɛɛnɔn nɛn laji bɛ, 'lɛɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, Bali 'ɛ o trɛ 'ɛ cin man, -e o tazan 'ɛ drɛ -tʊwli. -A 'bɔ nɛn Crizi -a.

¹¹ 'Wɪ 'kpa, Zozi Crizi 'bɛ -maan, ɛn 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e dra 'kʊ Zuif 'nɔn lɛ bɛ, yaa drɛ 'kʊɛ vɛ -a. 'Wɪ zɪɛ Bali -a drɛ 'lɛ zɪ e cɪ -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹² Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e kʊʊ nɛn 'kʊ 'bli cɪ 'e tɛdɛ Crizi da bɛ, 'kʊɛ "wɛan Bali 'tɔ 'e drɛ -dan. ¹³ Bali ciɪla Zozi Crizi -va, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'cɛɛ vɛ -a 'nyian. Kɔɔ ka Bali -le 'wɪ tɪɪɪ 'man, ɛn ka yɪ -tera 'da. 'Wɪ 'nɔnɔn zɪɛ -nyrɛn 'nan Zozi 'ka 'nan -e Bali 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji. Ka yɪ -tera Zozi da -yɛɛ "wɛan nɛn, Bali lei 'saun nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan 'e -nɔan 'minnɔn lɛ bɛ, e drɛ 'cɛɛ vɛ -a. 'Ka -kɔnnɛn pladɪ nɛn 'nan, ka drɛ Bali -le vɛ -a. ¹⁴ 'Wɪ 'kpa, -te Bali 'yɛɛ lei 'saun 'nɔn -cɛɛ bɛ, -yɛɛ cɪ "lɛ fɛnɔn nɛn Bali -taa -a -nɔnle -cɛɛ bɛ, -a va fɛ tɛdɛ -le 'wɪ 'zʊ. ɛn -yɛɛ -ci -kɔnnɛn -cɛɛ 'nan, tʊ -fɔla 'da 'ji bɛ, Bali -kaa 'sia 'wɪ 'ji "fo tɛ fɛnɔn pɛɛnɔn zɪɛ o drɛ -cɛɛ vɛ -a. -Kaa Bali 'tɔ drɛ -dan 'wɪ nɛn yaa drɛ zɪɛ -a man!

Pɔl Bali tru 'ba

¹⁵⁻¹⁶ 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan bɛ, 'an 'bɔ "nyian, ma'an 'flian Bali muo "fɔdɪ -a 'cɛɛ "wɛan dɪ, ɛn an Bali tru "baa tʊ pɛɛnɔn man 'cɛɛ 'wɪ man. Kɔɔ an 'cɛɛ yɪ -teradɪ Minsan Zozi da 'wɪ 'man, ɛn maan 'man "nyian 'nan, ka Zozinɔn pɛɛnɔn yɛ "yi. ¹⁷ Bali nɛn -yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi -le Bali -a, ɛn -yɛɛ cɪ -kaa "tɪ "nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪɛ -a bɛ, maan tru 'ba 'nan 'e 'wɪ 'tɔdɪ nɛn e "sia 'yɛɛ lei 'saun 'va bɛ, -a -nɔn 'cɛɛ, ɛn 'e 'fli -kɔɔn 'cɛɛ, -e 'ka -tɔ 'kpa kɔlɛɔlɛ. ¹⁸ ɛn maan tru 'ba "nyian 'nan, 'e 'ka yɪɛ 'lɛ 'sʊ, -e 'ka 'wɪ nɛn 'ka 'bli a -yrɛ ɛn -yɛɛ "wɛan Bali 'ka laabʊ bɛ, -a -tɔ. ɛn "nyian fɛnɔn "kaga "nɛn Bali -a 'vɪ 'nan, 'e -nɔan 'yɛɛ minnɔn lɛ tɛ -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪɛ, -e 'ka -tɔ. ¹⁹ ɛn "nyian Bali -le 'plɛblɛ nɛn e ya fɛ pɛɛnɔn 'ta lou "bɛ, -e 'ka -yɛɛ -dan cɪ yɪ. -Yɛɛ 'plɛblɛ zɪɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e 'nyranman "paa -kaa nɛn -kaa yɪ -tera Zozi da bɛ -kaa man. ²⁰ -Yɛɛ 'plɛblɛ -tʊwli zɪɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e Crizi wluan -kanɔn 'va, ɛn yaa -nyran 'e 'pɛ "yi "da laji lou. ²¹ Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e Crizi 'e 'kɔn lei -wliɪnɔn pɛɛnɔn 'lɛɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -yrɔ "bɛ, 'lɛɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn e min "paala bɛ o da. 'Treda fɛ pɛɛnɔn bɛ, -yɛɛ cɪ o da. Tʊ nɛn -kaa cɪ -ji 'gʊɛ, -a -ji 'saza "cɛɛ e cɪ o da dɪ, 'pian tʊ nɛn e -taa 'li bɛ -a -ji oo, tɛ -yɛɛ cɪ o da. ²² 'Wɪ 'kpa, Bali fɛ pɛɛnɔn 'pla Crizi cɛin wlu. Crizi 'bɔ nɛn fɛ pɛɛnɔn 'tazan -a bɛ, Bali -a -tɔ -leglizi -wulo -a. ²³ -Leglizi 'nɔn 'bɔ 'bɛ cɪ Crizi po -a. ɛn Crizi nɛn e fɛ pɛɛnɔn 'nan 'si bɛ, e -leglizi -ji 'fa 'yɛɛ "yi "a.

Crizi -le "wɛan 'belidɪ a -kaa 'lɔ

2 ¹ 'E tɛdɛ bɛ, ka'a 'ta 'wʊla Bali wei da dɪ, ɛn ka 'wɪ 'wliɪdɪ "dra, -yɛɛ "wɛan Bali 'lɛ 'va bɛ, tɛ ka ya 'ka 'kadɪ. ² Ka 'wɪ 'wliɪdɪnɔn drɛ 'e tɛdɛ 'lɛ 'treda minnɔn pɛɛnɔn 'zʊ. Ka 'ta 'wʊla Satan nɛn e -yʊ -wliɪdɪnɔn "paala bɛ, -a wei da. Satan zɪɛ, -a lei 'bɛ 'nyranman "paa minnɔn nɛn wa'a 'ta 'wʊla Bali wei da dɪɛ waa. ³ ɛn -kaa 'bɔ "nyian, -kaa ya 'e tɛdɛ "lɛ minnɔn

zɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ. -Kaa 'fli -nɔn -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnʊn -wɪdɪ 'lɛ. 'Wɪ nɛn e ɔ -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ, 'lee 'wɪ nɛn e -tɔala -kaa 'bɔ 'wulo -ji bɛ, -a -sru 'nɛn -kaa 'ta 'wula. Tʊ zɪɛ -a man bɛ, te -kaa ya Bali -le nyran -blɪdɪ wlu 'le minnʊn pɛɛnɔn 'le 'wɪ 'zʊ.

⁴Pian Bali a 'e fadɪ min nyɪrɪnda -a, ɛn e -kaa ye 'yi "bʊʊ. ⁵-Yee "wean -kaa 'bɔ nɛn -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'le "wean -kaa ya -kaa kadɪ -a 'lɛ bɛ, e 'belɪdɪ -nɔn -cɛɛ -kaa 'vale Crizi -a. -A -cin 'e 'kɔn -kaa 'ji 'nan, Bali -le 'yi 'saza 'bɛ -kaa 'si 'wɪ 'ji. ⁶ɛn 'nyian -kaa 'vale Crizi -a, Bali -kaa wluɔn -kanɔn 'va, ɛn e -kaa nyran 'e 'va laji lou. ⁷E 'yee 'kpa kɔɔn -cɛɛ Zozi Crizi -ji 'nan, -e 'e 'yee 'yi 'nɛn -a -kɔɔn 'manvɛ "ka 'dɪɛ, -a -ci -kɔɔn tʊ 'le 'srannan.

⁸'Wɪ 'kpa, Bali -le 'yi 'saza 'bɛ -maan 'ka 'si 'wɪ 'ji. ɛn 'ka 'sɪdɪ 'wɪ 'ji zɪɛ 'cee yi -tɛradɪ Bali da man nɛn e drɛ 'cee vɛ -a. Ya'a 'sɪlɛ 'ka 'bɔ 'va dɪ, 'pian Bali 'bɛ 'yi drɛ 'cɛɛ 'e 'tun. ⁹Bali 'ka 'ka 'sɪlɛ 'wɪ 'ji 'wɪ 'tʊ nɛn kaa drɛ bɛ -a man dɪ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e min -tʊ 'e vɪlɛ 'e 'fli -kɔɔn -a 'wɪ 'a dɪ. ¹⁰Bali 'bɔ 'bɛ -kaa drɛ. ɛn e -kaa drɛ min -trɛ -a Zozi Crizi -ji 'nan, -e drɛ wɪ 'yinʊn nɛn Bali -a man drɛ 'e 'cɛn bɛ, -kaa 'ta 'wula 'da.

Crizi -le "wean bɛ -kaa sɛn 'e cin va

¹¹Kaa nɛn ka 'ka Zuɪf 'nɔn 'a dɪɛ, Zuɪf 'nɔn -a ve 'ka man 'nan, ka 'ka 'ka 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ. ɛn waa ve 'o 'fli man 'nan, o ya 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va. E ya 'wɪ 'tun "a, kɔɔ plɔ nɛn min -a 'pla o man 'e 'pɛ -a. Zɪ ka ɔ 'e tɛdɛ bɛ, -a da nɛn 'ka 'ci 'nɔn! ¹²-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, tʊ zɪɛ -a man bɛ, te 'ka 'sɪzan 'wɪ 'ji "ka 'dɪ. ɛn 'nyian te Bali -le minnʊn bɛ, ka 'ka o vanɔn 'a "fo 'dɪ. ɛn 'nyian te 'wɪ nɛn Bali 'e 'nan, 'e dra 'yee minnʊn lɛ bɛ, e 'ka 'cee vɛ -a "fo 'dɪ. ɛn 'nyian te ka ya 'trɛda 'e "tun, ka'a Bali tɔa dɪ, ɛn 'ka 'bli 'ka fɛ -tʊ lɛ dɪ. ¹³Tʊ zɪɛ -a man bɛ, te ka ya 'ka 'sɪdɪ Bali man -kɔɔbli. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, 'ka 'vale Zozi Crizi -a ka drɛ min -tʊwɪ "a, ɛn Crizi nyɛn nɛn e -sɾan bɛ, -yɛɛ 'ka pli Bali man.

¹⁴Crizi 'bɔ 'bɛ -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn -cɛɛ. Zuɪf 'nɔn 'lee minnʊn nɛn o 'ka Zuɪf 'nɔn 'a dɪɛ, e o drɛ 'leglɔn 'tʊwɪ "a. Nɔan nɛn 'nɛn 'e pladɪ 'leglɔn "fli zɪɛ o yei te e o 'cɛan 'e cin man, ɛn te e 'wɪ -fɔala o yei "bɛ, yaa fui 'yee -kadɪ -a yɪba "plan da. ¹⁵Kɔɔ Moizi -le -pei -tɔ wɪnʊn 'lee 'e 'ta 'srɔɛnnʊn bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa klu -sɾan. E 'leglɔn "fli zɪɛ o 'si, ɛn e o -sɛn 'e cin va 'e 'va 'nan, -e 'o 'kɔn min -trɛ -a. ¹⁶ɛn 'nyian -yee -kadɪ yɪba "plan da 'bɔ 'a nɛn, e 'wɪ nɛn 'nɛn 'leglɔn "fli zɪɛ o yei "bɛ, -a klu -sɾan. E o -tɛ 'e cin da 'kɔlɛ 'tʊwɪ "ji, ɛn e o yei "sɛn 'e cin va 'o 'vale Bali -a.

¹⁷ɛn 'nyian bɛ, Crizi 'bɛ 'ta 'sɪnan 'nɔnnɔn zɪɛ -a 'palɛ minnʊn pɛɛnɔn lɛ. E 'nan, Bali 'lee o 'bɔ bɛ, 'wɪ 'ka 'nyian o yei "dɪ. 'Sɪnan zɪɛ, kaa nɛn ka 'ka Zuɪf 'nɔn 'a dɪɛ, e ya 'cee vɛ -a. ɛn 'nyian 'kʊ 'bɔ nɛn kʊ ɔ Zuɪf 'nɔn 'a bɛ, e ya 'kʊ vɛ -a. ¹⁸-Yee "wean -kaa 'bɔ pɛɛnɔn bɛ, -te min a Zuɪf min -a oo, -te min 'ka Zuɪf min -a dɪ oo, Crizi le "wean bɛ -si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ, -e -kaa -pli -kaa "tɪ Bali man -yee lei 'saun 'le 'pleble 'a.

¹⁹Wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, -yee "wean kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, ka 'ka 'nyian -pɛnnɔn 'a dɛ, ɛn ka 'ka "le minnun nɛn o -blɪnan "ka "dɛ -wee 'wɪ 'zʊ dɪ. 'Pian Bali -le minnun bɛ, ka drɛ o vanɔn 'a, ɛn ka drɛ -yee "kɔnnɛn 'nɔn 'a. ²⁰Ka 'bɔ nɛn Bali 'ka 'si, ɛn e cɪ 'yee 'kɔn 'tɔnan. 'Kɔn zɪɛ Zozi 'le 'pasianɔn 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'bɛ cɪ cɛɪn -a, ɛn Zozi Crizi 'bɔ 'bɛ cɪ 'kɔn zɪɛ -a -pʊ -fɔ -kɔlɛ 'plɛblɛ 'a. ²¹-Yɛɛ -maan -e 'kɔn zɪɛ e wluan lou, tɛ e ya 'e 'fɔdɪ 'e cin man fɛnyian, 'nan -e 'e drɛ Minsan -le 'kɔn 'saun 'a. ²²ɛn Zozi Crizi 'bɛ -maan "nyian, ɛn ka drɛ 'kɔn zɪɛ -a -tɔvɛ -a, 'nan -e -kaa pɛɛnɔn -kaa drɛ Bali -le 'kɔn nɛn -a lei 'saun -nyeanla 'ji bɛ -a.

'Nyranman nɛn Bali -a -pɛba 'wʊ Pɔl -lɔ bɛ -nyrɛn 'gʊ

3 ¹Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yee "wean bɛ, 'an 'bɔ Pɔl, an Bali muo -fɔa. 'Ka 'tɔ 'ji nɛn an ya -pʊ 'kuin, kɔɔ an Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wlɛ.

²"Yi 'nɛn Bali 'bɔ -a -pɛba 'wʊ 'an 'lɔ 'nan -e 'an "cee -ci -kɔɔn "bɛ, maan -tɔa 'nan, kaa -nan wɪ 'man. ³Wɪ yɔɔdɪ zɪɛ, Bali 'bɔ 'bɛ -nan kɔɔn 'mɛn. -A 'bɔ nɛn an 'sia -a cɛn -tenan 'cɛɛ bɛ.

⁴-Tɛ kaa ta 'vɪ bɛ, kaa -kɔnnɛn 'ye 'nan, 'wɪ nɛn Crizi -a drɛ minnun -le vɛ -a, tɛ -a -ci a 'e yɔɔdɪ o man bɛ, e 'ka 'e yɔɔdɪ "mɛn "man dɪ. ⁵'Li 'e tɛdɛ bɛ, Bali 'ka 'wɪ zɪɛ -a -nan -kɔɔnlɛ minnun lɛ dɪ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, Bali lei 'saun -a -nan kɔɔn Zozi 'le 'pasianɔn nɛn Bali o 'si 'va "bɛ -wlɛ. ɛn yaa -nan kɔɔn "nyian Bali 'lewei vɪnɔn lɛ. ⁶Wɪ yɔɔdɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan: Zozi Crizi -le "wean bɛ, fɛ nɛn Bali 'e 'nan 'e -nɔan 'yee minnun lɛ bɛ, ɛn 'wɪ nɛn e 'nan 'e dra -wlɛ "bɛ, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, o 'tɔ a "va. ɛn minnun zɪɛ, o 'vale Zuif 'nɔn 'a bɛ, o drɛ 'kɔlɛ -tʊwli "le vɛ -a. 'Wɪ 'bɔ zɪɛ -yɛɛ cɪ Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn waa 'man bɛ -a. ⁷ɛn -a 'bɔ nɛn Bali -a -pɛba 'wʊ 'an 'lɔ 'nan 'an vɪ minnun lɛ. Bali 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a nɛn e 'yee 'yi zɪɛ -a -nɔn 'mɛn.

⁸'An 'bɔ nɛn an 'ka fɛ -tʊ -a Bali -le minnun yɛi "dɛ, 'an lɛ nɛn Bali 'yi zɪɛ -a drɛ 'nan -e 'an Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wlɛ. 'Wɪ 'yi "nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ ɛn Crizi -a drɛ minnun lɛ bɛ -a 'bɔ nɛn. ⁹Bali 'yi zɪɛ -a drɛ 'mɛn "nyian 'nan -e 'an 'wɪ yɔɔdɪ 'bɔ 'ci 'si minnun pɛɛnɔn lɛ 'wein. Bali nɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ bɛ, e 'wɪ zɪɛ -a yɔɔ minnun man -a pou sianan 'li 'e 'cɛn, ɛn e 'bɔ cɛɛgʊ yi -a. ¹⁰Bali -a drɛ zɪɛ 'nan, -e tʊ nɛn -kaa cɪ -ji 'gʊɛ, e 'wɪ yɔɔdɪ zɪɛ -a ta bɔla. Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɛ, -leglizi 'a nɛn yaa -ci -kɔɔnman laji fɛ pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔlɔ "bɛ, 'lee laji fɛ pɛɛnɔn nɛn e min "paala bɛ, -wlɛ. ¹¹Bali -a drɛ "le zɪ -a -cin cɪ -a 'bɔ 'ji 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Bali ciɪla -kaa san Zozi Crizi, -va ɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

¹²Wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, -yee "wean -si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ -cɛɛ -e -kaa -pli Bali man, tɛ "klan 'ka -kaa 'ji dɪ. -Cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da 'bɛ dra. ¹³Wɪ zɪɛ -yee "wean maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, tɛ 'ka "koe 'e 'si 'ka da 'mɛn yɾa yɪdɪ -le "wean dɪ! An ya 'an yɾa yɪnan 'nan -e 'ka "nɛn "blɪ -e 'tɔ -dan 'e drɛ 'cɛɛ vɛ -a.

Pɔl Bali tru 'ba

14 'Wɪ pɛɛnɔn zɪe -yee "wean 'an "po -sɔɔnman -kaa "tɪ Bali wlu. 15 -Yɛɛ cɪ 'leglɔn 'tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda 'lee laji lou "bɛ -a san -a. 16 Fɛnɔn nɛn Bali lɔ bɛ, -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ. -Yee "wean an Bali tru "baa 'nan, -yee lei 'saun 'e 'nyranman 'pa 'ka man, -e 'ka "koe 'lee 'cee 'plɛblɛ 'e 'pa 'da Crizi -sru 'ta wɔdɪ -ji. 17 Maan tru "baa 'nyian 'nan, 'cee yi -tɛradɪ Crizi 'bɔ da -a nɛn 'ka 'kɔn tɔ pɛɛnɔn man Crizi -lɔ. ɛn maan tru "baa 'nyian 'nan, yɪdɪ 'yi 'saza nɛn 'e 'kɔn 'cee 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ pou sianan. 18 An 'wɪ pɛɛnɔn zɪe -a laabo Bali lɔ 'nan, -e 'ka 'vale Bali -le minnun pɛɛnɔn 'a bɛ, yɪdɪ 'yi 'nɛn Crizi 'ka ye "yɪ "a bɛ, 'ka 'kɔla -yee -dan ci mandɪ -a. 19 -Yee yɪdɪ 'yi 'nɛn e "mlian blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ da bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan, 'ka -kɔnnɛn 'yɪ 'ka 'bɔ 'a. ɛn Bali 'e drɛ -e 'ka 'kɔn 'ka fadɪ Bali 'bɔ 'le -dan a.

20 Bali nɛn -yee 'plɛblɛ 'bɛ 'nyranman "paa -kaa man bɛ, -kɔladɪ a -yrɔ, -e 'e 'wɪ drɛ 'e 'ciɪladɪ "da. Fɛ -tɔ "ka -e -kaa laabu -yrɔ, ɛn 'wɪ 'tɔ "ka -e -kaa ci 'nrɔn "da, tɛ -a -pɛ 'ka 'sɔa -a drɛdɪ -a dɪ. 21 -Kaa Bali 'tɔ drɛ -dan! 'Wɪ nɛn Zozi Crizi -a drɛ bɛ -a man, Bali 'tɔ 'e 'kɔn -dan -leglizɪ -ji! 'E 'kɔn zɪe 'li 'trilii! Amen!

-Leglizɪ 'nɔn a "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ

4 1 'An 'bɔ nɛn, an ya -pɔ 'kuin Minsan -le nyranman 'padɪ man 'gɔvɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali -a drɛ -cee vɛ -a bɛ, -yee "wean an toba -fɔa 'cɛɛ 'nan, 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn "le min nɛn Bali -a laabu bɛ -yee vɛ zɔ. 2 'Te 'ka 'fɪ 'sia -dandan 'ka cin man dɪ! 'Ka 'kɔn min -trɔɔ -a! ɛn 'ka 'man -sran 'wɪ 'ji 'ka cin va! ɛn 'ka 'kɔla 'ka cin va yɪdɪ 'yi 'a! 3 Bali lei 'saun 'ka drɛ "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ. 'Ka man -wɛɛ -e 'ka 'fɔ 'da zɪ, tɛ -fɔdɪ -trɔɔ a 'ka yei.

4 Bali -kaa laabu 'nan, -e -kaa drɛ -yee minnun -a. -Yee "wean -kaa drɛ 'kɔlɛ -tɔwli "a, ɛn Bali lei nɛn -kaa 'lɔ bɛ, e ya -tɔwli, ɛn 'wɪ nɛn -kaa 'bli a -yrɛ "bɛ, e ya -tɔwli. 5 -Kaa san a -tɔwli. -Cee yi -tɛradɪ Crizi da bɛ, e ya -tɔwli. ɛn o -kaa -batize drɛ 'wɪ 'tɔwli "man. 6 Bali a -tɔwli. -Yɛɛ cɪ -kaa pɛɛnɔn "tɪ "a. E -kaa pɛɛnɔn "paala. E -ciala -kaa pɛɛnɔn 'va ɛn 'e 'nyranman "paa. E -nyɛanla -kaa pɛɛnɔn 'ji.

7 -Kaa -tɔdɔ pɛɛnɔn bɛ, -kaa 'yi -dan 'yɪ -cee vɛ -a, "le zɪ Crizi -a -nɔn bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. 8 Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Yɛɛ -kɔ lou "bɛ,

e fɛ pɛɛnɔn klɪ, e o kuun.

ɛn e "yinun -nɔn minnun lɛ.»

9 -Te waa 'vɪ 'nan, e -kɔ lou "bɛ, -a -ci nɛn 'nɔn? -A -ci nɛn 'nan, 'e tɛdɛ bɛ, e sɔɔnla fɛnan "tradra "nan. 10 Min 'bɔ nɛn e -sɔɔnla fɛnan "tradra "nan bɛ, -a min 'lein zɪe -yɛɛ kɔ "nyian labli 'ta lou "nun, 'dɔ -e 'e fɛ pɛɛnɔn 'nan 'si. 11 Min 'bɔ 'lein zɪe -yɛɛ 'yinun drɛ 'yee minnun lɛ. Yaa -mie drɛ Zozi 'le 'pasianɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ Bali 'lewei vɪnɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ Zozi 'le

'wɪ 'nɔnnɔn vɪnɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ minnun nɛn o yɛ -tɔa -leglizi -va, te o Bali -le 'wɪ "paaman o ji bɛ waa. ¹²Yaa drɛ zɛ 'nan, -e 'o Bali -le minnun man wɔw -e 'o 'yee 'nyranman 'pa, -e -yee -leglizi nɛn -a 'bɔ po -a bɛ, 'e 'tɔ 'pleble. ¹³Wɪ zɛ -a drɛdɪ -a nɛn, -kaa pɛɛnɔn dra "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ -cee yɪ -tɛradɪ Crizi da -ji. ɛn "nyian bɛ, -kaa dra "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ -cee Bali -pɪ 'bɔ -tɔdɪ -ji. -Te e drɛ zɛ bɛ, -a -nan nɛn -kaa -kɔan "le min nɛn e -klɔnnɔn -fɔ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, ɛn zɪ Crizi cɪ bɛ, min -taa -a yɛle -kaa 'lɔ.

¹⁴Yaa drɛ zɛ 'nan, -e -kaa vɛle -kaa kɔn "nyian "le nannannun -le 'wɪ 'zɔ dɪ. Kɔɔ nannannun lɛ nɛn minnun see "paa wɪnɔn vɛ -pɛ "yɪ 'lee -pɛ bu -a, -e 'o -sɔɔnla o -sru. Min see "paanɔn zɛ o ya -wɪdɪ, ɛn -dawli 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn a o ji, -e 'o min 'si -si tɪɣl da. ¹⁵Pian -cee vɛ bɛ -kaa 'wɪ tɪɣl vɪ, ɛn -kaa cin yɪ "yɪ, -e -kaa trɔla Crizi man. -Yɛɛ cɪ -leglizi -wulo -a. ¹⁶-Leglizi bɛ, Crizi 'bɔ po nɛn. ɛn -a man mɛn -tɔdɔ bɛ, klɔda 'bɛ -maan 'o ya 'o 'fɔdɪ 'e cin man. ɛn mɛnnmiennun 'bɛ -maan "nyian 'o cin "kuan 'pleble. Zɪ man mɛn -tɔ "e -kɔla "wo bɛ, -a da nɛn e 'nyranman "paa ɛn -leglizi nɛn Crizi 'bɔ po -a bɛ e -tɔa "kli, te e truman, te yɪdɪ "yɪ "a -ji. Trɔdɪ zɛ, Crizi -va nɛn e "sia.

'Ka 'pɛ 'e 'si 'cee 'ta wɔ -pɛ ceje -sru!

¹⁷Minsan nɛn an drɛ -yee vɛ -a bɛ, -a 'tɔ da nɛn an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan: Te 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn "nyian "le minnun nɛn wa'a Bali tɔa dɛ -wee vɛ -zɔ dɪ! 'O 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɔn -wɪdɪ -sru "nɛn o 'ta wo, te e ya 'wɪ "tun "a. ¹⁸O "trɔɛn "a "yuyu, ɛn o 'ka "va 'nan 'o Bali -tɔa 'dɪ. -Yee "wɛan 'belidɪ nɛn Bali a -nɔn bɛ, e ya o man -kɔɔbli, ɛn o ya klun va. ¹⁹Wɪ 'tɔ 'ka "nyian o tea 'yra -a dɪ. 'O 'fli -nɔn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ lɛ, ɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn bɛ, wa'a 'kaan -a drɛdɪ -a dɪ.

²⁰Pian 'cee vɛ bɛ, 'wɪ nɛn waa paa 'ka 'ji Crizi da bɛ, 'wɪ 'wɪdɪnɔn zɛ -a -tɔwli 'ka "va 'dɪ. ²¹Maan -tɔa 'nan 'wɪ 'kpa, ka Crizi -le 'wɪ 'man, ɛn o -yee 'wɪ paa 'ka 'ji. 'Wɪ nɛn waa paa 'ka 'ji zɛ Zozi 'le 'wɪ tɪɣl nɛn. ²²Waa paa 'ka 'ji 'nan, 'ka 'pɛ 'e 'si 'ka drɛ wɪ cejenun -sru. -Yee "wɛan 'ka drɛla 'da! Kɔɔ te ka'a tian Zozi 'tɔlɛ dɛ, ka 'wɪ 'wɪdɪnɔn drɛ "kaga te -a 'le 'srannan "nɛn -kadɪ -a. ²³Bɛ nɛn 'gɔvɛ, e ya "le Bali lei 'saun 'e 'cee ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn lila 'e 'trɛ "fo. ²⁴ɛn "nyian bɛ, 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn "le min -trɛ -le 'wɪ 'zɔ. Min zɛ Bali 'bɛ dra -e 'e Bali 'sia 'e "pa 'ji. -A drɛ wɪ -kɔan 'e 'sɔdɪ "ji, ɛn e -kɔan Bali -le vɛ -a "fo. ɛn e 'ta wo Bali -le 'wɪ tɪɣl da.

²⁵-Yee "wɛan 'ka 'si 'wɪlɔ 'sendɪ man, ɛn 'wɪ tɪɣl nɛn 'ka vɪ 'ka cin lɛ! Kɔɔ -kaa pɛɛnɔn -kaa drɛ 'kɔlɛ -tɔwli "man mɛnnun -a. ²⁶ɛn "nyian bɛ,

«-Te 'bli 'fɔ 'ka 'ji bɛ,

te 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ dɪ!»

Te yɪdɛ 'e 'fɔ "va 'cee 'bli 'fɔdɪ "ji "man dɪ! ²⁷"Tɔɔɔ -si 'e 'lɛ 'sɔ Satan lɛ, -e 'e 'ka man yɪ. ²⁸ɛn "nyian bɛ, min nɛn e crin wo bɛ, 'e 'si -a drɛdɪ man! 'Pian 'e 'nyranman 'pa, -e 'e "nɛn "fɛ -bli, te e 'yale -tɛnɔn "le -nɔan "nyian!

29 En "nyian be, te wei -wliɗi "tuwli 'e bɔla 'ka 'le "fo "ɗi! 'Pian 'wɪ nɛn e min peenun "le 'wɪ "paa "va "bɛ -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! En 'wɪ nɛn e "yi dra minnun lɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! 30 Te 'ka Bali lei 'saun 'ta drɛ -trɔɗrɔ ɗi! -A 'bɔ 'a nɛn Bali 'ka -kɔnnɛn 'pla -e 'e -kɔɔn 'nan ka -kɔan 'yee vɛ -a tɔ nɛn e 'ka "sia 'wɪ 'ji bɛ, -a man.

31 -Yee "wean min man wɪ 'padɪ, 'lee 'bli 'fɔɗɪ min ji, 'lee nyran siadi, 'lee 'wɪ 'blɪɗɪ, 'lee min sɛɛ wɔɗɪ, 'lee 'wɪ 'wliɗɪ 'tɔ 'tɔɗɔ pɛɛnɔn bɛ, te -a -tuwli 'e 'kɔn 'ka yei "fo "ɗi! 32 'Pian 'ka 'kɔn 'kpa 'ka cin lɛ, 'ka cin dra nɛn 'e 'ka 'tɛ, ɛn 'ka cin man wɪ 'cɛ "lɛ zɪ Bali 'ka 'man wɪ 'cɛ Crizi -lɛ "wean "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.

5 1 'Wɪ nɛn Bali -a drɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka drɛ! Ka drɛ -yee 'nɛnnun nɛn e o ye "yi "bɛ waa. 2 -Yee "wean 'ka cin yɪ "yi "lɛ zɪ Crizi -kaa 'yɪ "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ! E -kaa 'yɪ "yi "lɛ "wean, e wɪ "man ɛn e -ka -kaa 'lɛji. E drɛ "lɛ 'nan 'sraga nɛn yaa 'bɔ Bali lɛ ɛn -a -koei 'nɔnnɔn Bali ci 'sɔ.

'Cee 'ta wɔ -pɛ 'e -kɔɔn 'nan ka drɛ 'tɛ 'san -lɛ vɛ -a!

3 'Ka drɛ wɪ 'e -kɔɔn 'nan ka drɛ Bali -lɛ minnun -a! Nyinnandi lɪ 'lee -kɔnnɛn -a te wa'a 'o cin 'palɛ ɗɛ, te 'e 'kɔn 'ka yei "ɗi! En 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ, 'lee min yie nɛn ya'a 'ciɪla fɛ da ɗɛ, te -a -tuwli 'e 'kɔn 'ka yei "ɗi! 4 'Wɪɗɪ min man -wliɗɪ, 'lee -blɔ wei -fɔɗɪ, 'lee -sɛɛ "wliɗɪ "wɔɗɪ bɛ, te -a -tuwli 'e 'kɔn "nyian 'ka yei "ɗi! 'Pian 'wɪ nɛn e cɪ "lɛ 'ka drɛ bɛ, -nyren Bali muo "fɔɗɪ -a. 5 -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, minnun nɛn o nyianla lɪ 'lee -kɔnnɛn -a te wa'a 'o cin 'palɛ ɗɛ, 'lee minnun nɛn o 'wɪ nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ waa dra bɛ, 'lee minnun nɛn o yie 'ka 'ciɪla fɛ da ɗɛ, o -nyrannan 'ka Crizi 'lee Bali -lɛ mingɔnnɛn 'trɛda ɗi. Kɔɔ 'wɪnɔn zɛ -a drɛɗɪ bɛ, e ya "lɛ fɛ nɛn e 'ka Bali -a ɗɛ, -a 'bɔ nɛn min -a 'su.

6 Te 'ka 'wɪ "man -e min 'e 'ka see "paa -e 'ka 'wɪ 'wliɗɪ zɛ -a -tɔ drɛ ɗi! Kɔɔ minnun nɛn o 'ka "vale 'o 'ta wɔla Bali wei da ɗi, ɛn o 'wɪnɔn zɛ -a dra bɛ, Bali -lɛ nyran -blɪɗɪ a o man -pennan. 7 -Yee "wean te 'ka -fɔ o -sru "fo "ɗi!

8 'E tɛɗɛ bɛ, ka 'bɔ te "ka "ya wo "nyian klun va. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ ka ya 'tɛ 'san da, ka drɛ Minsan -lɛ vɛ -a -lɛ "wean. -Yee "wean 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e -kɔɔn 'nan ka drɛ 'tɛ 'san -lɛ vɛ -a! 9 Min nɛn e ya 'tɛ 'san da bɛ, -a san 'wɪ "yi 'tɔ 'tɔɗɔ pɛɛnɔn dra, ɛn -a san drɛ wɪ -kɔan 'e 'sɔɗɪ "ji, ɛn -a san 'wɪ dra min va 'e 'ci -a -tuwli. 10 -Yee "wean 'wɪ nɛn e cɪ Minsan ci 'sɔ 'a bɛ, 'ka man -wɛɛ -e 'ka fa 'si sidɔ! 11 'Wɪ nɛn klun va wɪnɔn -a ɛn ya'a 'wɪ "yi dra min lɛ ɗɛ, te 'ka drɛ ɗi! 'Pian 'ka ta bɔla! 12 Kɔɔ 'wɪnɔn nɛn min -mienun -a dra 'e yɔɔɗɪ bɛ, -a -nan wɪ vɪɗɪ min -tɛa 'yra -a. 13 'Pian -tɛ Bali -lɛ 'tɛ 'san -a ta 'bɔla bɛ, min -a ye 'wein. 14 En fɛ pɛɛnɔn nɛn e -ta 'tɛ 'san da bɛ, -a 'bɔ "nyian "e "drɛ wo 'tɛ 'san -a. -Yee "wean waa 'vɪ 'nan:

«Yi -tɛzan 'i 'fuɔ!

'I 'wɪlɔan -kanɔn 'va,

-e Crizi -le 'tɛ 'san
'e 'i 'man drɛ 'wein.»

¹⁵Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yee "wean bɛ, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! ɛn 'cee 'ta wɔ -pɛ
'e -kɔɔn 'nan, ka Bali -le 'wɪ -tɔa! Tɛ 'ka 'wɪ drɛ "le minnun nɛn wa'a 'o 'ci
'nrɔnman Bali -le 'wɪ da dɪɛ -wee 'wɪ 'zɔ dɪ! ¹⁶Tɔ nɛn Bali -a -nɔn 'cɛɛ bɛ,
'wɪ 'yinun nɛn 'ka drɛ -ji! Kɔɔ tɔ nɛn -kaa cɪ -ji 'gɔɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ 'fa
'da. ¹⁷-Yee "wean tɛ 'ka 'wɪ drɛ "le -blunɔn 'zɔ dɪ, 'pian zɪ Minsan cɪ "vale
'nan 'ka 'wɪ drɛ bɛ, 'ka man -wɛɛ -e 'ka -tɔ!

¹⁸Tɛ 'ka 'wɛn 'mlin 'e 'ciɪla "da dɪ! Kɔɔ 'wɪ 'nɔnnɔan drɛdɪ nɛn yaa "paa
min lɔ. 'Pian 'cee vɛ bɛ, Bali lei 'saun nɛn 'e 'ka 'pla "fo. ¹⁹'Ka cin "koe
'tɔ Bali -le 'fluba 'ji "drenun -fɔdɪ -a, 'lee Bali 'tɔ bɔ "drenun -fɔdɪ -a, 'lee
'drenun nɛn Bali lei 'saun -a -cin -tɔa 'ka 'ji bɛ -a -fɔdɪ -a. "Drenun zɪɛ -a
'bɔ 'a nɛn 'ka Minsan 'tɔ bɔ 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a. ²⁰-Kaa "tɪ Bali bɛ, 'ka muo
'fɔ tɔ pɛɛnɔn man, ɛn 'ka muo 'fɔ 'wɪ pɛɛnɔn 'ji, -kaa san Zozi Crizi 'tɔ 'ji.

Zozinɔn, 'ka 'wɪ drɛ 'ka cin va "yi!

Lumɔn 'lee 'e 'sran -le 'wɪ

²¹'Ka cin wei man "yi! Zɪ ka "klandɪ Crizi -lɔ -ci -kɔɔn zɪɛ!

²²'Ka lumɔnnun bɛ, 'ka 'ta wɪla 'ka 'sran wei da! -A -ci -kɔɔndɪ nɛn 'nan,
ka 'ta wɪla Minsan wei da. ²³Kɔɔ -klɔnmɔn 'bɛ 'e nan "paala, "le zɪ Crizi
-leglizi "paala bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. -Leglizi 'bɛ cɪ "le Crizi 'bɔ po -le 'wɪ 'zɔ, ɛn
minnun nɛn -ji bɛ, Crizi 'bɛ o "sia 'wɪ 'ji. ²⁴-Leglizi 'nɔn 'ta wɪla Crizi wei
da, -a -tɔwɪ "nɛn lumɔnnun 'o drɛ "nyian o -sran lɛ 'wɪ pɛɛnɔn 'ji.

-Klɔnmɔn 'lee 'e nan -le 'wɪ

²⁵'Ka -klɔnmɔnnun bɛ, 'ka nannun yɪ "yi, "le zɪ Crizi -leglizi yɛ "yi "bɛ -yee
'wɪ 'zɔ! Crizi wɪ "man ɛn e -ka -leglizi 'nɔn 'lɛji, ²⁶'nan -e -leglizi 'nɔn 'o drɛ
Bali -le vɛ -a "fo. -A -batize drɛdɪ 'yi 'a, 'lee Bali wei vidɪ -a nɛn Crizi -leglizi
drɛ 'saun Bali 'lɛ. ²⁷Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e -leglizi 'e drɛ 'e 'bɔ 'le vɛ -a, tɛ e "bia
fɛnyian, tɛ "tri 'ka "man "dɪ, tɛ -a man 'ka 'e yrudɪ dɪ, ɛn tɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'ka
'man "fo "dɪ. 'Pian -e -leglizi 'e 'kɔn 'saun Bali 'lɛ, tɛ 'tɔ 'tɔ 'ka "man "dɪ.

²⁸Yɪdɪ "yi zɪɛ -a 'bɔ 'a nɛn -klɔnmɔnnun 'o nan yɪ "yi! Min nɛn 'e nan yɛ
"yi "bɛ, tɛ 'e 'fɪ yɛ "yi. ²⁹Kɔɔ min -tɔ 'ka 'naan 'e 'bɔ 'fɪ man dɪ, 'e 'fɪ ci fɛ
-wɛɛman, ɛn 'e yɪɛ -tɔa 'e 'fɪ -va. Zɪ Crizi -a dra -leglizi lɛ zɪɛ. ³⁰-Leglizi
'bɔ 'bɛ cɪ Crizi po -a, ɛn -cɛɛ cɪ -a man mɛnnun -a. ³¹Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ
Bali -le 'fluba 'ji bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. E yɛ 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«-Klɔnmɔn "sia 'e "tɪ 'lee 'e "bɔ "man

-e 'e pei 'fɔ 'e nan va,

-e 'o drɛ min -tɔwɪ "a.»

³²Wɪ -dan tɔ a 'e yɔɔdɪ 'wɪ zɪɛ -a -sru. "An -ci vɛ 'cɛɛ 'nan, zɪ Crizi 'lee 'yee
-leglizi 'nɔn cɪ zɪɛ. ³³'Pian 'wɪ 'tɔwɪ zɪɛ e yɛ "nyian 'ka 'bɔ 'le vɛ -a. 'Ka

-klɔnmɔnnun bɛ, 'ka nan yɪ 'yi 'le zɪ 'ka 'fli ye 'yi "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ! ɛn 'ka lɔnmɔnnun bɛ, 'ka 'sran 'sia min -a!

'Nen 'lee 'e "tɪ 'le 'wɪ

6 ¹'Ka nannannun bɛ, [Minsan -le "wɛan bɛ,] 'ka 'ta wula 'ka "tɪ 'lee 'ka "bu "wei da! -Yɛɛ cɪ 'wɪ 'yi "a. ²Kɔɔ Bali 'e 'nan: «I yie 'e 'nan 'i "tɪ 'lee 'i "bu "man!» -Yɛɛ cɪ -pei -tɔ wɪ tɛdɛ nɛn Bali 'wɪ 'tʊ 'pla -a -sru "bɛ -a. ³'Wɪ zɪɛ -nyren 'nan: «I 'ci "nran ye, ɛn i "mɔan 'trɛda.»

⁴'Ka 'nɛn "tɪnɪn bɛ, 'wɪ nɛn e 'nɛn 'ci -tɔa lou 'e "tɪ 'lee 'e "bu "man bɛ, te 'ka drɛ -wɛlɛ "dɪ! 'Pian 'ka o 'lɛbʊ 'wɪ "paadt -a o ji 'lee 'wɪ pladt -a -wɛlɛ. 'Ka drɛ 'wɪ nɛn e "sia Minsan va bɛ -a yra man.

Nɔan 'lee 'e 'tazan -le 'wɪ

⁵'Ka nɔannun bɛ, 'ka 'ta wula 'ka 'tanɔn wei da! 'Ka "klan Bali lɔ ɛn 'ka drɛ 'ka 'ci 'fɪdaa 'a! ɛn 'ka 'ci "nrɔn 'nan, ka ya -a drenan Crizi lɛ! ⁶Te 'ka drɛ o yie lɛ 'saza 'nan -e 'o 'ka yɪ "yi "dɪ! 'Pian 'ka -kɔɔn 'nan Crizi 'sunɔn nɛn 'kaa! ɛn 'wɪ nɛn e cɪ Bali ci 'sɔ 'a bɛ -a 'bɔ nɛn 'ka drɛ 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a! ⁷'Ka 'ta 'e 'kɔn "fava 'nyranman 'panan -wɛlɛ. ɛn 'ka 'ci "nrɔn 'nan, Crizi lɛ nɛn ka cɪ 'nyranman zɪɛ -a 'panan, 'nan blamin lɛ "cɛɛ dɪ! ⁸-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -te min a nɔan -a oo, ɛn -te e 'ka nɔan -a dɪ oo, e ya 'wɪ "tun "a. 'Pian zɪ min -tʊ 'nyranman 'pa bɛ, -a da nɛn Minsan -a -ko "paa.

⁹Kaa nɛn ka cɪ o tanɔn 'a bɛ, -a -tʊwɪli "nɛn 'nyian 'cɛɛ vɛ -a. 'Ka 'cɛɛ nɔannun 'sia min -a! Te 'ka 'kɔn o man -wɪuwɪlu dɪ! -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'ka 'san a waa -tʊwɪli, e ya laji. Ya'a min bɔ "va 'vaa -e 'e va wɪ drɛ dɪ.

'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wʊʊdɪ tʊ -wɪdɪ "le "wɛan!

¹⁰Maan 'le -sɛanla 'cɛɛ 'nan, 'ka 'tɔ -kli! 'Cɛɛ drɛdɪ min -tʊwɪli "a 'ka 'vale Minsan -a 'bɛ dra, te -yee 'pleblɛ nɛn e ya fɛ pɛɛnɔn 'ta lou "bɛ, e 'ka -tɔa -kli. ¹¹Bali -le -kuli -tan fɛnɪn nɛn yaa -nɔn 'cɛɛ bɛ, 'ka 'man wʊʊ -a, -e 'ka 'kɔla "tɔdɪ -a Satan -le see "paa wɪnɪn 'lɛ. ¹²Kɔɔ -kuli nɛn -kaa 'lɛ bɛ, blamin man "cɛɛ -kaa -taan "dɪ, 'pian -kaa -taan lei -wɪdɪnɪn pɛɛnɔn nɛn laji bɛ, o man. 'Pleblɛ a -wɪɔ, ɛn o min "paala, ɛn o 'nyranman "paa klun va. ¹³-Yee "wɛan Bali -le -kuli -tan fɛnɪn nɛn yaa -nɔn 'cɛɛ bɛ, 'ka 'sia! -Te kaa drɛla "da "bɛ, tʊ nɛn yi -wɪdɪ bɔa 'ka man bɛ, ka -kɔlaman -tɔdɪ -a -kli -e 'ka bɔla "ji 'kloun 'gloun.

¹⁴'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wʊʊdɪ! 'Ka 'ta wula 'wɪ tɪglɪ da! -Yɛɛ cɪ 'le 'ka -tɪɛn 'kɔlɛ 'le 'wɪ 'zʊ. 'Wɪ nɛn 'e 'sʊdɪ "ji "bɛ 'ka drɛ! -Yɛɛ cɪ 'le 'ka 'kɔlɛ "nɛn yɔɔvɛ -le 'wɪ 'zʊ -kuli -lɔ. ¹⁵-Fʊdɪ -trɔɔ nɛn Bali -a -nɔn 'cɛɛ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'a bɛ, 'ka 'tɔ "da 'pleblɛ! -Yɛɛ cɪ 'le 'ka 'cɛɪn -man -manwua "le 'wɪ 'zʊ. ¹⁶ɛn "nyian bɛ, 'ka yi -tera Zozi da "fo! -Yɛɛ cɪ 'le 'ka 'man yɔɔvɛ -le 'wɪ 'zʊ Satan -le -tin 'wɛnɪn nɛn 'te nrɛn a "nɛn "bɛ -wɪɔ. ¹⁷Bali 'ka 'si 'wɪ 'ji, 'ka 'tɔ "da 'pleblɛ! -Yɛɛ cɪ 'le 'ka 'wulo -man yɔɔ 'kpɔngbo kle "le 'wɪ

'zʊ -kuli -lɔ. ɛn -kuli -tan sɛn nɛn Bali lei 'saun -a -nɔn 'cɛɛ bɛ, 'ka 'kun
 'man! -Yɛɛ cɪ Bali wei -a.

¹⁸Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛdɪ -ji bɛ, Bali nɛn 'ka tru 'ba, ɛn 'ka laabu -yɾɔ
 'nan, 'e 'pa 'ka 'va. Tʊ pɛɛnɔn man 'ka Bali tru 'ba 'lɛ zɪ -yɛɛ lei 'saun -a
 -cin -tɔa 'ka 'ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. 'Ka yɪɛ -trɔa 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ da, tɛ 'ka 'pɛ 'e
 plu dɪ! 'Ka Bali tru 'ba Bali -lɛ minnʊn pɛɛnɔn lɛ!

¹⁹ɛn 'nyian bɛ, 'ka Bali tru 'ba 'mɛn 'nan, 'wɪ nɛn 'kɔ 'an vɪ bɛ 'e -cin -tɔ
 'an 'ji. ɛn 'nan -sɪ 'e 'lɛ 'sʊ 'mɛn, -e 'an Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn -a -ci a 'e
 yɔɔdɪ minnʊn man bɛ, -a -ci vɪ -wɛɛ. ²⁰Bɛ 'bɔ nɛn an ya -pʊ 'kuin 'gʊ oo,
 Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn 'pɛ 'ba a 'an 'lɔ -e 'an vɪ minnʊn lɛ. -Yɛɛ 'wɛan 'ka Bali
 tru 'ba 'mɛn 'nan, -sɪ 'e 'lɛ 'sʊ -e 'an vɪ, 'lɛ zɪ e cɪ 'mɛn 'nyranman -a bɛ -yɛɛ
 'wɪ 'zʊ.

²¹-Kaa "bʊɪ Zozizan Tisik nɛn -kaa yɛ 'yi "bɛ, -a yɪɛ yɾa Minsan -lɛ
 'nyranman 'padɪ da. -A 'bɔ 'bɛ "ta "lo 'wɪ nɛn 'an man 'gʊɛ -a 'sinan 'palɛ
 'cɛɛ. ²²-Yɛɛ 'wɛan maan 'pa 'sia 'ka 'va 'nan, -e 'wɪ nɛn 'kʊ man bɛ 'ka -tɔ.
 ɛn an ya "va 'nan 'e 'ka "koe "tɔ 'ka da.

²³-Kaa "tɪ Bali 'lɛɛ Minsan Zozi Crizi 'o 'wee -fʊdɪ -trɔɔ, 'lɛɛ 'wee yɪdɪ
 'yi, 'lɛɛ yɪ -tɛrɛdɪ Zozi Crizi da -nɔn 'kʊ "bʊɪ Zozinɔn pɛɛnɔn lɛ. ²⁴Bali -lɛ
 'yi 'e 'kɔn minnʊn pɛɛnɔn nɛn o -kaa san Zozi Crizi yɛ 'yi -a 'leda "ka "dɪɛ
 o va.

'Fluba nen Pɔl -a cren -te

Filipu

'non le

1 ¹An 'bɔ Pɔl 'lee Timote nen ku ci Zozi Crizi 'sunɔn 'a be, kuɛ 'fluba 'gʊe -a cren -te. Kua cren -te minnun pɛɛnɔn nen o dre Zozi Crizi -le vɛ -a ɛn o ya Filipu 'fla be -wle. Kua cren -te minnun nen 'o yiɛ -tɔa -leglizi -va 'lee minnun nen o "paa o va be -wle.

²-Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali tru 'ba Zozinɔn nen Filipu fla be -wle

³Tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn man -te 'ka 'cin -trɔa 'an 'ji be, an 'men Bali muo -fɔa. ⁴Tʊ pɛɛnɔn man, -te "mɛɛn vɪ 'nan 'an Bali tru 'ba 'cee 'wɪ man be, ci "nrandɪ -dan a 'an 'lɔ. ⁵An Bali muo -fɔa, kɔɔ yi tɛdɛ nen ka wɪ Zozi man -trilii, -e 'e bɔ cɛɛgʊ yi -a be, ka 'pa 'an 'va ɛn -kaa Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn fuila "man. ⁶An yi -tɛala "da 'nan, Bali 'bɔ nen e 'wɪ "yi zɪɛ -a pei 'trɔa 'ka 'va be, yaa dra -e 'e 'ku 'e 'le 'trilii, -e 'e 'le sɔɔ tʊ nen Zozi Crizi -taa "man "be -a.

⁷-Te 'wɪ zɪɛ -a -cin a 'an 'ji 'cee "wɛan be -a -nɔan da nen, kɔɔ 'ka 'nan wɪ a 'an man 'kpa tɪglɪ. Tʊ nen te an ya -pʊ 'kuin oo, ɛn tʊ nen te 'an -tɔ 'kpa tɪglɪ Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn -sru minnun tanɔn yiɛ man oo, "yi 'nen Bali -a dre 'men be e dre -kaa pɛɛnɔn 'le vɛ -a. ⁸-Te maan 'vɪ 'nan an 'ka ye "yi 'le zɪ Zozi Crizi 'ka ye "yi "be -yee 'wɪ 'zʊ be, Bali -a -tɔa 'nan 'wɪ 'kpa nen.

⁹ɛn 'wɪ nen maan laabo Bali lɔ te an ya Bali tru 'banan be -nyren 'nan, yɪdɪ "yi 'e 'pa "da 'ka 'va, ɛn 'wɪ 'tɔdɪ 'lee 'wɪ 'fa 'si bli 'e 'kɔn 'ka yei, ¹⁰-e 'ka -kɔla 'wɪ nen e ci tɪglɪ be -a -si siadɪ -a. -Te e dre zɪɛ, Zozi 'ta nyan be, te ka ya 'saun, ɛn 'tɔ 'tʊ 'ka 'kɔan 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ¹¹ɛn "nyian be te 'cee 'wɪ nen kaa dre 'trɛda be, e ya 'e fadɪ Zozi Crizi -le 'wɪ "yi 'saza 'a. 'E dre zɪ, -e minnun 'o Bali 'tɔ 'sia -dan, te waa bɔa.

Pɔl 'e yɔ 'yɪ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ man

¹²An "bɔɪ Zozinɔn, an ya "vale 'ka -tɔ 'nan, 'wɪ nɛn e 'bɔ 'an man bɛ, -yɛɛ -maan ɛn Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn fuɪla "man. ¹³Kɔɔ 'sounjanun pɛɛnɔn nɛn 'o yɛ -tɔa mingɔnnɛn -le 'kɔn 'va bɛ, 'lee 'flanɔn pɛɛnɔn waa -tɔ 'nan Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ man nɛn an ya -pɔ 'kuin. ¹⁴Zɪ -kaa "bɔɪ Zozinɔn "kaga 'an 'yɪ -pɔ 'kuin bɛ, ɛn -wee yɪ -tɛradɪ Minsan da 'pa "da, -a -nan nɛn wa'a "klanlɛ "nyian dɪ, ɛn o Bali -le 'wɪ 'vɪ minnun lɛ.

¹⁵Maan -tɔa 'nan min -mienun a o va bɛ, "o Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve man budɪ -a 'an 'va zia, ɛn waa ve -sa -fɔdɪ pɛ -ji. 'Pian min -mienun "o Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve 'o 'ci 'fɪdaa 'a. ¹⁶Minnun zɪɛ 'o dra 'an yɪdɪ "yɪ "lɛ "wean. Kɔɔ waa -tɔa 'nan Bali 'an 'pla 'nan -e 'an 'tɔ Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn -sru minnun tanɔn yɛ man. ¹⁷ɛn minnun nɛn "o Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve -sa -fɔdɪ pɛ -ji 'an 'va zia bɛ, wa'a ve 'o 'ci 'fɪdaa 'a dɪ. E ya o ji 'nan "wɛɛ dre zɪɛ, tɛ 'mɛn yɔa yɪdɪ "paa "da -pɔ 'kuin. ¹⁸Bɛ 'ka "mɛn 'jɪ fɛ -tɔ -a dɪ. -Tɛ -wee ci "nrɔndɪ a -wɪdɪ oo, ɛn -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ 'o 'ci "nrɔnman "yɪ oo, -a pɛɛnɔn zɪɛ -a -ji bɛ, Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'bɛ ve. 'Wɪ zɪɛ yaan 'ci "nranman.

ɛn yaan ci "nranman 'li 'trilii, ¹⁹kɔɔ maan -tɔa 'nan, 'cee Bali trɪv 'badɪ 'lee Zozi Crizi lei 'saun nɛn yaan 'ta -nanjean "bɛ, -yɛɛ "wean an "sia 'wɪ 'jɪ. ²⁰'Wɪ zɪɛ 'an 'bli a "da, ɛn an yɪ -tɛala "da 'kpa tɪglɪ. Maan -tɔa 'nan, Bali 'ka 'we "man -e 'yaan 'tɔv dɪ. An -taa Crizi 'tɔ drele -dan 'an 'kɔlɛ 'a minnun pɛɛnɔn yɛ man. -Tɛ an -ka oo, ɛn -tɛ 'an yɛ 'fɪv "man oo, an -taa -a 'tɔ drele -dan 'kpa tɪglɪ "lɛ zɪ maan dra tɔ pɛɛnɔn man bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zv.

²¹Maan ve zɪɛ, kɔɔ 'mɛn vɛ bɛ, -tɛ 'an yɛ a "man "bɛ, tɛ an ya Crizi -le vɛ -a. ɛn -tɛ an -ka bɛ, tɛ e ciɪla "mɛn "da. ²²ɛn -pɛ -tɔ da zia bɛ, -tɛ an yɛ a "man "bɛ, tɛ an Crizi -le 'nyranman "paa tian. -Nyren kɔ an 'si "va "bɛ, ma'an tɔa dɪ. ²³Kɔɔ 'an 'fɪlɪ yɛ "yɪ -pɛ "fɪlɪ 'bɔ dave -a. An ya "vale an "sia 'trɛ 'gɜɛ -a da -e 'kɜ 'vale Crizi -a 'kɜ 'kɔn. 'Bɛ 'bɔ 'bɛ cɪ "yɪ "fo. ²⁴'Pian 'cee "wean -a "yɪ mlin -e 'an yɛ 'e 'fɪv "man. ²⁵An yɪ -tɛala 'wɪ zɪɛ -a da. -Yɛɛ "wean maan -tɔa 'nan, an -fo tian 'ka "srɔn, -e 'an 'pa 'ka pɛɛnɔn 'va, -e 'cee yɪ -tɛradɪ Zozi da 'e 'kɜ 'e 'lɛ, tɛ 'ka 'ci a 'e "nrandɪ. ²⁶ɛn "nyian bɛ -tɛ an 'li 'an da 'ka 'va bɛ, -e 'mɛn 'lɪdɪ 'ka 'va 'e 'ka 'ci "nran 'e 'ciɪla "da, -e 'ka Zozi Crizi 'tɔ bɔ.

Ka yɔa yɛ Crizi -le "wean

²⁷'Pian -tɛ 'wɪ oo 'wɪ nɛn e 'bɔ 'an man bɛ, 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e -kɔnn 'nan Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn -sru "nɛn 'ka cɪ! ɛn -tɛ ma'an 'ka yɪlɛ "nyian dɪ oo, 'pian 'an 'ka 'ta wɪ man 'nan, ka -fɜ Zozi -sru 'ta wɔnnɔn tɪglɪ 'a. 'Ka 'ci 'e 'kɔn -tɔwli! ɛn 'ka 'wulo -ji "nrɔn 'wɪ -tɔwli "da, -e 'ka Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn fuɪla "man min pɛɛnɔn 'va. ²⁸Tɛ nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'jɪ 'ka 'nanmannɔn 'lɛ 'wɪ nɛn waa dra 'cɛɛ bɛ -yɛɛ "wean dɪ. 'Wɪ zɪɛ -a dɛdɪ 'bɛ -kɔnnman 'nan 'o 'fɪlɪ 'si Bali man -kɔɔbli. Bali -taa "o -nan -nyanlɛ. 'Pian 'cee vɛ bɛ, yaa -kɔnnman 'nan, ka ya -si nɛn e min

"sia 'wɪ 'ji bɛ -a da. ɛn 'wɪ zɪɛ e "sia Bali va. ²⁹Kɔɔ Bali 'ka "yi "drɛɛ 'cɛɛ 'nan -e 'ka yi -tɛra Crizi da 'saza dɪ, 'pian 'nan -e 'ka yɾa yɪ Crizi -le "wɛan. ³⁰Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'an yɾa -tɔwli 'nɛn maan 'yɪ bɛ, -a 'leɪn 'bɔ 'ji nɛn ka cɪ. Kaan 'yɪ tɛ an ya 'an yɾa yɪnan Crizi -le "wɛan, ɛn kaa maan 'nan an ya yɾa yɪdɪ zɪɛ -a -ji "nyian.

2 ¹Maan -tɔa 'nan ka ya 'ka lɛadɪ Crizi man, ɛn 'wɪ zɪɛ e 'ka "koe -tɔa 'ka da. ɛn 'ka cin siiman yɪdɪ "yi "a. ɛn 'ka 'vale Bali lei 'saun 'a, 'ka yei "a 'e 'sendɪ 'e cin va. ɛn 'ka cin nyirinda "sia. ²Ka 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dra, 'pian 'kaan 'ci 'nran 'e 'ciɪla "da. 'Ka 'ci -pɔan 'e 'kɔn -tɔwli, ɛn 'ka 'wɪ 'tɔwli "yɪ "yi, ɛn 'ka 'ci wɪ 'e 'kɔn -tɔwli, ɛn 'ka 'wulo -ji 'nrɔn 'wɪ -tɔwli "da. ³Maan ve 'cɛɛ 'nan, tɛ 'ka 'wɪ 'tɔ dre tɛ e ya bɔɛ "blɪdɪ pɛ -ji dɪ. ɛn "nyian tɛ e ya 'ka 'bɔ 'fli -kɔɔndɪ "tun "a dɪ. 'Pian 'ka 'fli drɛ "wɛnnɔn, -e 'ka min pɛɛnɔn 'sia 'e 'mlin 'ka da. ⁴Tɛ 'ka 'va min -tɔ 'e 'e 'bɔ 'fli -le 'wɪ "yi -wɛɛ "dɪ, 'pian min pɛɛnɔn -le 'wɪ "yi "nɛn 'e -wɛɛ.

⁵-Pɔan "tɔwli "nɛn Zozi Crizi -a 'pa 'e 'ji bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji.

⁶Crizi nɛn e ya paan "le Bali -le 'wɪ 'zʊ 'wɪ pɛɛnɔn dɾɛdɪ -ji bɛ, ya'a -wɛɛɛ 'nan 'e 'fo Bali -a -trilii dɪ,

⁷'pian 'e 'bli 'si 'wɪ zɪɛ -a da,

ɛn e drɛ "le nɔan -le 'wɪ 'zʊ.

'E 'fli drɛ "le blamin -le 'wɪ 'zʊ,

ɛn e min drɛ wɪ drɛ.

⁸E wɪ "man, ɛn 'e 'fli drɛ "wɛnnɔn.

'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ -yɾɛ "bɛ,

e 'ta 'wɪla "da -trilii,

ɛn e drɛ -a -kadɪ -a.

-Ka zɪɛ, yaa 'wɔ yiba "plan da

"le plɔanzan -le 'wɪ 'zʊ.

⁹'Wɪ pɛɛnɔn nɛn yaa drɛ zɪɛ,

-yɛɛ "wɛan nɛn Bali -a -tɔ fɛ pɛɛnɔn da.

ɛn 'tɔ nɛn e cɪ fɛ pɛɛnɔn 'tɔ 'ta lou "bɛ,

yaa -nɔn -yɾɛ.

¹⁰Bali 'tɔ zɪɛ -a 'pa "man,

'nan -e laji lou "fɛnɔn pɛɛnɔn

'lee 'trɛda fɛnɔn pɛɛnɔn

'lee 'trɛ 'wɪlu fɛnɔn pɛɛnɔn

'o "pɔ -sɔɔnla Zozi 'wɪlu.

¹¹ɛn "nyian bɛ,

-e o pɛɛnɔn 'o vɪ 'nan,

Zozi Crizi a Minsan -a.

'Wɪ zɪɛ e ya -kaa "tɪ Bali 'tɔ dɾɛdɪ -dan a.

'Ka 'kɔn 'ka 'bidɪ 'trɛda "le 'tɛ 'le 'wɪ 'zʊ

¹²-Yɛɛ "wɛan 'an beenun, 'ka 'ta wɪla Bali wei da, "le zɪ ka dɾɛdɪ 'sia 'va bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. 'Wɪ nɛn kaa -si 'sia bɛ 'ka yɪɛ -trɔa "da 'klandɪ -a Bali lɔ, -e

'e -kɔɔn 'nan ka ya 'ka 'sidi 'wɪ 'ji. Wa'a vɪle 'nan 'ka dre 'an yie man 'saza dɪ, 'pian -a 'yi mlin 'bɛ nɛn an 'ka 'nan dɪɛ, -e 'ka dre 'e 'ciula 'da. ¹³-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ cɪ 'wɪ zɪɛ -a dɾɛnan, ɛn -yɛɛ 'ta -tɔa 'ka man 'nan 'ka dre 'le zɪ e cɪ 'va 'bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

¹⁴'Cee 'wɪ pɛɛnɔn dɾɛdɪ -ji bɛ, te 'ka wunwun 'vɪ dɪ, ɛn te 'ka 'sa -fɔ dɪ! ¹⁵'Ka dre zɪ, -e 'tɔ 'e vɪle 'e 'pa 'ka man dɪ, -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'le. ɛn 'nyian bɛ, minnɔn nɛn 'wɪ 'wɪdɪ "dɾɛdɪ 'ka 'naan o man dɪɛ, -e 'ka 'kɔn o yei Bali -le 'nennɔn nɛn 'wɪ 'wɪdɪ "tuwɪ 'ka o man dɪɛ waa. 'Ka 'bi o yei 'le zɪ mɛn cɾɛn "bia laji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ¹⁶'Ka 'tɔ Bali wei nɛn e 'belidi nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan "min lɛ bɛ -a da 'plɛble. 'Ka dre zɪɛ, -e tʊ nɛn Crizi -taa "man "bɛ, 'an 'ci 'e 'kɔn 'e "nrandɪ 'ka 'va. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan, 'nyranman pɛɛnɔn nɛn maan 'pa 'ka 'va 'lee 'an "koe pɛɛnɔn nɛn maan -nyan 'ka 'va bɛ, -a "nɛn 'ka 'fule 'e "tun "dɪ.

¹⁷'Cee yi -teradɪ Bali da bɛ, e ya 'cee Bali -pandɪ -a. -Te waan 'tɛ bɛ, e ya 'le 'nan 'sraga buvɛ nɛn waa 'pa 'cee Bali -pandɪ da. -Te 'wɪ zɪɛ e dre bɛ, 'an ci "nranman, ɛn -kaa pɛɛnɔn 'ci "nranman 'e cin va. ¹⁸ɛn "nyian 'cee 'va zia bɛ, 'ka 'ci 'e "nran, -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va.

Pɔl a "vale 'e Timote "paa -sia

¹⁹'An yi -tɛala Minsan Zozi da 'nan, yaa -si -nɔan -e 'an Timote 'pa "sia 'ka 'va "nyiandɪ. Maan dra zɪɛ -e 'an 'ka 'ta wɪ man, te 'an "koe 'a 'e 'tɔdɪ 'an da. ²⁰Timote nɛn maan "paa -sia 'ka 'va, kɔɔ min pee 'ka 'gʊ tɛ 'ka 'nan wɪ a "man tɪglɪ "le zɪ 'ka 'nan wɪ cɪ 'an man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ. ²¹-Yɛɛ cɪ 'nan minnɔn pɛɛnɔn a 'o 'bɔ 'fli -le 'wɪ 'yi -wɛɛnan, 'pian o 'ka 'wɪ nɛn Zozi Crizi cɪ 'va "bɛ -a -wɛɛnan dɪ. ²²Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan, Timote a min nɛn min yi -tɛala "da "bɛ -a. E 'wɪ dra "le 'nan 'nɛn nɛn 'e "tɪ wei maan "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'E 'fli -nɔn Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ -ji "le 'mɛn 'wɪ 'zʊ.

²³Timote zɪɛ, -a -cin a 'an 'ji 'nan 'an "paa -sia 'ka 'va "nyiandɪ. Maan "paa -sia tʊ nɛn 'wɪ nɛn e "ta -daa "bɔle 'an man bɛ, maan -ci ye bɛ -a man. ²⁴ɛn 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a -ji bɛ, an yi -tɛala Minsan da 'nan o "sia 'an man -e 'an 'bɔ 'an 'lʊ "nyian 'ka 'va nun.

Epaprodi -le 'wɪ

²⁵'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, e ya 'yi -e 'an Epaprodi nɛn -kaa "buɪ Zozizan 'a bɛ, -a li 'e da 'ka 'va. 'Kʊ 'vale -a kʊɛ 'nyranman 'pa 'e cin va, ɛn 'kʊ 'vale -a kʊɛ yɾa 'yɪ 'e cin va. -A 'bɔ nɛn kaa 'pa 'sia 'an 'va, ɛn fɛnɔn pɛɛnɔn nɛn kɔ 'e -nɔn 'mɛn bɛ kaa 'pa -yɾɔ. ²⁶'Ka dra Epaprodi 'bɔ -tɛa 'kpa tɪglɪ. ɛn "nyian bɛ -a 'wɪ "naan "man 'nan ka 'yee man "yaadɪ 'wɪ 'man. ²⁷'Wɪ 'kpa nɛn! -A man yaa 'kpa tɪglɪ, -a -kadɪ -fɔla tʊ, 'pian Bali -a nyrinda 'si. Wa'a vɪle 'nan -a 'saza nɛn Bali -a nyrinda 'si dɪ. 'An nyrinda -sɛn "nyian Bali da, 'dʊ -e 'an 'man 'e vɪle 'e 'fʊ 'yuo dɪ -le "wɛan. ²⁸Maan "paa -sia 'ka 'va "nyiandɪ, 'nan -e te kaa 'yɪ bɛ -e 'ka 'ci 'e "nran. 'Wɪ zɪɛ e "mɛn 'ci

"nranman 'nyian. ²⁹-Te e 'bɔla 'ka 'va nun bɛ, 'ka 'sia ci 'nrandɔ -dan a, "le zi Zozinɔn -a dra bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Minnun nɛn o 'wɪ dra "le -yee 'wɪ 'zʊ bɛ, 'ka o bɔ 'e 'ciɫa "da. ³⁰Kɔɔ Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɔ -le "wɛan -a -kadɔ -fɔla tʊ. 'Pian 'e 'bli 'si 'yee 'belidɪ lɛ, ɛn e 'pa 'an 'va, 'ka 'ka 'nan -kogo dɪ -le "wɛan.

Zozi Crizi -tʊwli 'bɛ min "sia 'wɪ 'ji

3 ¹'Bɛ nɛn 'gʊɛ 'an "bʊt Zozinɔn, 'ka 'ci 'e "nran 'nan ka dre Minsan -le vɛ -a. 'Wɪ -tʊwli "nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ 'va bɛ, -te maan vɛ tian 'cɛɛ bɛ, -a vidɪ 'ka 'an "koe 'nyaan "fo "dɪ. ɛn "nyian bɛ e ya 'cee 'wɪ 'yi "a.

²'Ka dre "yi min -wɪdɪnʊn va! O Bali -le 'wɪ "paaman min -ji -wɪdɪ. Wɛɛ 'ta -tɔa 'ka man 'nan 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va 'vaa -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ. ³'Pian minnun nɛn 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va tɪɪɪ bɛ, -kaa 'bɔ nɛn. -Cɛɛ cɪ Bali -le minnun tɪɪɪ 'a, kɔɔ Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ. -Yee lei 'saun 'bɔ 'bɛ -maan ɛn -kaa "sua. ɛn "nyian bɛ -ka'a yi -teala -kaa 'bɔ 'fli -le 'pleble da dɪ, 'pian Zozi Crizi -le 'pleble da nɛn -kaa yi -teala.

⁴'Mɛn vɛ bɛ, an -kɔlaman paan -e 'an yi -tera 'an 'bɔ 'fli -le 'pleble da. -Te min -a vɛ paan 'nan 'e 'wɪ dra 'e 'bɔ le 'pleble 'a bɛ, mɛɛn cɪ -a tɛdɛ -a. ⁵Kɔɔ waan 'fɔ -klɔnmɔn -va 'an 'ya yi 'sɔrazan da. ɛn 'an 'tɪ 'lee 'an "bʊ "a Izraɛl 'nɔn 'a. O "sia Benzamen -le kunnin -wulo da. Maan vɛ 'nan Ebre min 'bɛ 'an 'ya, ɛn an ya Ebre 'wɛ tɪɪɪ 'a. -Te e ya 'ta wɔdɪ Zuif 'nɔn 'le -pei da -a bɛ, maan dre 'sɛzɛ "le Farizen 'nɔn 'a dra bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁶An 'ta 'wula -pei -tɔ wɪnʊn da "bʊbʊ "le "wɛan, an 'tɛ 'pa -leglizi 'nɔn da. -Te e ya min nɛn e cɪ tɪɪɪ 'ta wɔdɪ -a -pei -tɔ wɪnʊn da bɛ, min -tʊ 'ka 'mlinle 'an da 'bɛ 'nan "fo "dɪ.

⁷'Wɪnʊn nɛn "nɛn maan yɛ 'an 'yɪɛ -goei 'wɪ -dan tʊ -a bɛ, 'bɛ nɛn 'sɪɛn 'gʊɛ Crizi -le "wɛan ma'an yɛ "nyian fɛ -tʊ -a dɪ. ⁸'Wɪ 'kpa nɛn! Maan yɛ 'sɪɛn 'wɪ "tʊn "a, kɔɔ dredɪ Minsan Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ -a "yi "mlian 'wɪ pɛɛnɔn da. Crizi -le "wɛan 'an 'bli 'si fɛnʊn pɛɛnɔn da, ɛn an o yɛ 'an 'yɪɛ -goei "le bli da -pʊ -le 'wɪ 'zʊ. An ya "vale 'nan Crizi 'e dre 'mɛn vɛ -a, ⁹ɛn an dre Crizi -le vɛ -a. Ma'an wɛɛman "nyian 'nan 'an 'ta wula -pei -tɔ wɪnʊn da, 'vaa -e 'an dre min tɪɪɪ 'a Bali 'lɛ dɪ. 'Pian maan -wɛɛman 'nan, 'an yi -teala Crizi da -e 'an dre min tɪɪɪ 'a Bali 'lɛ. Kɔɔ Bali min 'sɪala min tɪɪɪ 'a min -le yi -teradɪ Bali da man. ¹⁰'An 'ji wɪ pɛɛnɔn nɛn 'nan 'an Crizi -tɔ 'kpa tɪɪɪ, ɛn 'pleble nɛn Bali -a wɪuan 'a 'kanɔn 'va bɛ, 'e dre 'mɛn vɛ -a. ɛn "nyian bɛ, yɛ nɛn Zozi 'a 'yɪ bɛ "an "yɪ. ɛn -yee -ka nɛn yaa 'wʊ bɛ, an 'sia "le 'nan 'an 'bɔ 'bɛ 'ka. ¹¹'Wɪ zɪɛ -a -cin nɛn 'an 'ji, -e 'an -kɔla wɪuandɪ -a -kanɔn 'va "le -yee 'wɪ 'zʊ.

¹²Ma'an vɪɛ 'nan an 'bɔ 'wɪ 'bɔ 'wulo planan 'va dɪ. ɛn -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ 'nan an dre min nɛn -yee 'wɪ a 'e 'lɛ sɔɔdɪ Bali 'lɛ 'va bɛ -a dɪ. 'Pian maan -wɛɛman 'nan 'an 'ko tian 'an 'lɛ -e fɛ nɛn Bali -a 'pla 'an -kopa 'a bɛ 'an yɪ. Zozi Crizi 'an dre 'yee vɛ -a 'va 'le "wɛan.

¹³'An "bui Zozinon, ma'an nronman 'an 'ji 'nan fe nen Bali -a 'pla 'an -kopa 'a be, maan 'yi 'va di. 'Pian 'men ci "nrondi a -towleri, -nyren 'nan, 'wi nen 'be ci 'an -sru "be, 'an 'ci 'e 'san 'be man, en 'wi nen 'be ci 'an 'le zia be, maan -weeman 'nan 'an bo 'be 'nan. ¹⁴-Yee "wean maan dra 'nan -e 'an bo 'wi 'bo 'wulo planan, -e fe nen Bali -a 'pla 'an -kopa 'a be, 'an yi. Bali -ta Zozi 'a, en e -kaa laabu 'nan -e -kaa -kopa zie -a yi laji.

¹⁵-Kaa pɛɛnon nen -kaa ci Bali -le 'wi 'ji ceje be, -cee 'wulo -ji "nrondi 'e 'kon -towleri 'wi zie -a da. -Te min -mienun a 'ka yei 'nan 'ka wei 'ka waa -towleri 'wi zie -a da die, Bali -taa -a fa 'sile 'cee. ¹⁶'Pian e ya "le 'nan 'wi pɛɛnon nen cee 'ci 'man 'va be 'ka 'ta wula 'be da.

'Ka dre Pɔl si drenon 'a!

¹⁷'An "bui Zozinon, 'ka dre 'an si drenon 'a! Minnun nen -wee 'ta wu -pe a "le zi kaa -nan 'yi 'ku 'lo be -yee 'wi 'zu be, o nen 'o dre 'cee 'wi -kon 'mannon 'a. ¹⁸Maan 'vi tian 'cee 'e 'pa -a "kaga, en maan ve 'nyian 'cee 'an yra -le yie 'yi 'a 'nan: Minnun "kaga "a, te -wee 'ta wu -pe -a -konman 'nan o ya Crizi -le yiba 'plan 'nanmannon 'a. ¹⁹Minnun zie, o klu -taa 'sole 'treda, wa'a 'ko Bali va di. 'O 'bo ci 'so winun be, -yee ci "le -wee Bali -le 'wi 'zu. En 'wi nen ko 'e o -te paan 'yra -a be, e ya 'pian -wee ci "nran wi -a. 'Treda winun 'gwe -a da nen 'o 'ci "nronman. ²⁰'Pian -cee ve be, -cee 'fla a laji lou. -Kaa ya Minsan Zozi Crizi man -pennan 'nan 'e 'si 'nan nun -e 'e 'ta -kaa 'si 'wi 'ji. ²¹E -taa -cee 'treda 'kole nen e ci 'e yra yinan 'gwe -a man lile a -e 'e dre "le 'nan 'e 'kole nen e "bia be -yee 'wi 'zu. -Yee 'pleble nen yaa -maan 'lo fe pɛɛnon a 'e pladi "wlu "be -a 'bo 'a nen yaa dra.

4 ¹-Yee "wean 'an "bui Zozinon, 'ka 'nan wi a 'an man "le 'an 'ka yi, en 'cee "wean 'an 'ci "nranman e -ciala "da. En "nyian be cee 'an 'blo -toa "da. 'Wi nen ko 'ka dre 'lo -e 'ka 'fu Minsan -sru 'ta wonon -a be, -nyren 'gu:

²Evodi 'lee Sentik, an toba -foa 'cee 'nan 'ka 'wulo -ji wi 'e 'kon -towleri, ko ka ya Minsan -le ve -a. ³En 'i 'bo "nyian, i ya 'an 'pa "vazan tigi 'a. Maan laabo 'i 'lo 'nan, 'i 'pa limonnun zie o va. Ko kwe 'nyranman 'pa waa Bali -le 'wi 'nonnon vidi -a. En o 'nyranman 'pa "nyian o 'vale Kleman 'lee 'kwe 'nyranman 'panon -mienun -a. Bali o pɛɛnon 'to cren -te 'yee 'fluba 'ji. 'Yee 'fluba zie minnun nen 'belidi nen ya'a 'nyaan die e ya -wlo "be -a -ji nen o 'to ci.

⁴'Ka 'ci 'e 'kon tu pɛɛnon man 'e "nrandi 'nan 'ka dre Minsan -le ve -a! Maan ve "nyian 'cee 'nan, 'ka 'ci 'e "nran! ⁵'Ka dre wi 'e 'kon -trɔɔ min pɛɛnon 'va. Minsan -tadi 'bo 'kogo.

⁶Te 'ka 'ci "nron 'wi 'tu da -e 'ka 'wulo -ji 'e 'ku 'koun di. 'Pian 'wi pɛɛnon 'ji be, fe nen e klu 'ka man be 'ka laabu Bali lo, te ka ya Bali tru 'banan. 'Ka laabu -yɔɔ, te kaa muo -foa. ⁷'Ka dre zie -e Bali -le -fudi -trɔɔ nen wa'a konman min -le 'wi 'todi man die, 'e yie 'to 'ka 'va, te 'ka 'ci yra "tra, te 'ka 'wulo -ji wi a -trɔɔ, ka ya Zozi Crizi -le ve -a -le "wean.

⁸An "bu Zozinon, maan -fɔala "nyian "va 'cee 'nan, 'ka 'ci "nrɔn 'wɪ nɛn e ci 'e 'sɔdɪ "ji "bɛ -a da. En 'wɪ nɛn yaa -maan min yiɛ "naan min man bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. En 'wɪ nɛn e ci tɪglɪ bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. En 'wɪ nɛn e ci 'saun Bali 'lɛ bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. En 'wɪnɪn nɛn min a ye "yi ɛn min "we man "yi "bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. En -te 'wɪ 'tɔ a, waa -nan ye min lɔ, te e "sɔa min lɛ ɛn e min 'bɔ 'tɔ dra -dan bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. ⁹Wɪ nɛn maan paa 'ka 'ji 'lee 'wɪ nɛn kaa tranla bɛ, 'ka 'ta wɪla "da. En 'wɪ nɛn kaa man 'an da 'lee 'wɪ nɛn kaa -nan 'yɪ 'an 'lɔ bɛ, 'ka 'ta wɪla "da. -Te kaa drɛ zɪɛ, Bali nɛn e -fɔdɪ -trɔɔ -nɔan "min lɛ bɛ, 'e -kɔan 'ka 'va.

Pɔl Filipò 'nɔn muo "fɔ

¹⁰'Pa nɛn ka -ta "nyian -a wɪlɛ 'an 'va bɛ, yaan 'ci nɛn e -ciala "da. En 'wɪ nɛn kaa drɛ zɪɛ -yee "wean an Minsan muo -fɔa -dan. Maan -tɔa 'nan, kaa man -weɛman tɔ pɛɛnɔn man, 'nan 'ka -taa 'palɛ 'an 'va, 'pian -si nɛn kɔ 'ka 'sia bɛ ka'a -kɔlɛlɛ -a yɪdɪ -a dɪ. ¹¹Wa'a vilɛ 'nan fɛ -tɔ 'wɪ a 'an man, -yee "wean nɛn 'wɪ zɪɛ an ci -a vɪnan dɪ. 'Pian zɪ kɔ 'an drɛ 'lɔɔ -e te an 'ka 'an 'ladɪ min lɔ fɛ da dɪɛ maan -tɔa. ¹²Fɛ nɛn maan ve zɪɛ, -yɛɛ ci 'nan -te e ya 'yalɛ -tɛdɪ -a oo, an 'bɛ 'ji ta wo sidɔ. En -te e ya fɛ yɪdɪ -a oo, an 'bɛ 'ji ta wo sidɔ. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e bɔa "min man bɛ, ma'an koda tɔa -a -tɔ -lɔ "fo "dɪ. -Te e ya -blɪfɛ "kaga yɪdɪ -a oo, ɛn -te e ya dra -tɛdɪ -a oo, ɛn -te e ya fɛ "kaga "yɪdɪ -a oo, ɛn -te e ya fɛ 'ka min lɔ dɪ -a oo, ¹³'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, maan "kuan 'an 'pɛ "fli "a Zozi Crizi nɛn 'an 'tɔ -kli -a bɛ -yee "wean.

¹⁴'Pian 'cee 'pa nɛn kaa 'wɪ 'an 'va 'mɛn yɪa yɪdɪ -ji bɛ, kaa drɛ "yi. ¹⁵Filipò flanɔn, kaa -tɔa 'ka 'bɔa 'nan, tɔ nɛn an Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ pou 'sia, ɛn an 'si 'cee 'lɛglɔn 'ji Masedɔa bɛ, -lɛglɪzi -tɔwli "nɛn e 'pa 'an 'va bɛ, 'ka 'bɔ nɛn. En -cɛɛ tɔ -kaa cin wɪlɔ 'wɪnɪn drɛnan. ¹⁶Kɔɔ tɔ nɛn an ya Tesalonik flɛ bɛ, cɛɛ 'pa 'an 'va 'e 'pa -a "fli yaa fɛ nɛn -a 'wɪ ci 'an man bɛ -a. ¹⁷Wa'a vilɛ 'nan an ya -a -weɛnan 'nan minnɪn 'o "yi "drɛ 'mɛn dɪ. 'Pian 'wɪ nɛn maan -weɛman "bɪv "bɛ, -nyɪrɛn 'nan, 'cee "yi "nɛn kaa drɛ 'mɛn bɛ, 'ka "nɛn "blɪ 'e 'ciɪla "da.

¹⁸'Bɛ nɛn 'gɪvɛ, fɛ nɛn kaa -nɔn Epaprodɪ lɛ 'nan 'e 'ta -a 'mɛn bɛ, maan 'yɪ 'e pɛɛnɔn. E 'bɔ maan 'e 'ciɪla "da. 'Cee "yi "nɛn kaa drɛ 'mɛn bɛ, e ya "lɛ 'nan Bali -panvɛ nɛn kaa -nɔn, ɛn -a -koeɪ 'nɔnɔnɔn 'ko laji -e 'e Bali ci 'sɔ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.

¹⁹Fɛ pɛɛnɔn nɛn e klɪ 'ka man bɛ, Bali nɛn maan "sua bɛ e -taa -a -nɔnɛlɛ 'cɛɛ. -A yɪfɛ nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪɛ, Bali -ciala Zozi Crizi -va -e 'e 'nɔn 'cɛɛ.

²⁰-Kaa "tɪ Bali 'tɔ 'e drɛ -dan 'li 'trilii. Amen!

Pɔl 'wɪ 'lɛ 'sɛran o 'tɔ bɔdɪ -a

²¹Minnɪn pɛɛnɔn nɛn Zozi Crizi -le "wean o ya Bali -le vɛ -a bɛ, an 'o 'tɔ bɔ. -Kaa "bɪv Zozinɔn nɛn kɪ ci waa 'gɪvɛ o 'ka 'tɔ bɔ. ²²Minnɪn pɛɛnɔn

nɛn o drɛ Bali -le vɛ -a bɛ, o 'ka 'tɔ bo. Mingɔnnɛnnun tazɛn nɛn Rɔm bɛ,
-yɛɛ "kɔnnɛn 'nɔn nɛn Bali -le vɛ -a bɛ, o 'ka 'tɔ bo 'tandan.

²³Minsan Zozi Crizi -le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va.

'Fluba nen Pɔl -a cren -tɛ

Kolɔs

'nɔn lɛ

1 ¹An 'bɔ Pɔl bɛ, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nen an dre Zozi 'le 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -tɛ 'kʊ 'vale -kaa "bʊ Zozizan Timote -a. ²Kʊa cren -tɛ 'ka Bali -le minnun nen Kolɔs fla bɛ 'cɛɛ. Ka dre 'kʊ "bʊ Zozinɔn 'a, ɛn 'ka 'pɛ -sru 'ka 'e tɔadɪ Zozi 'le 'wɪ 'ji dɪ.

-Kaa 'tɪ Bali 'e 'yee 'yi 'lee 'yee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali tru 'ba Zozinɔn nen Kolɔs fla bɛ -wle

³Tʊ pɛɛnɔn man, -te kʊ ya Bali tru 'banan 'cee 'wɪ man bɛ, Bali nen -kaa san Zozi Crizi 'tɪ 'a bɛ kʊa muo -fɔa. ⁴Cee yi -teradɪ Zozi Crizi da bɛ, kʊa 'wɪ 'man, ɛn 'cee Zozinɔn pɛɛnɔn yɪdɪ 'yi "bɛ, kʊa 'wɪ 'man 'nyian. ⁵Fɛ nen Bali -a 'pla 'cee vɛ -a laji, ɛn 'ka 'bli a -yrɛ "bɛ, -yee "wɛan nen ka 'wɪ zɪɛ -a dra. Fɛ 'bɔ zɪɛ Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔnɔn nen 'wɪ tigɪ 'a bɛ, zɪ e 'bɔla 'ka 'va bɛ, ɛn ka -yee 'wɪ 'man 'e tɛdɛ. ⁶Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'lein 'bɔ nen e 'bɔla 'ka 'va bɛ, e ya fuilanan 'man 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan. Minnun nen waa maan tɛ o 'ta wɪla "da "bɛ, o "nen "a -kʊnan 'padɪ -a "da. 'Wɪ 'tʊwɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ drenan 'nyian "cee 'va. 'E pou 'sia yi nen ka 'wɪ 'nɔnɔnɔn bɛ -a 'man, ɛn kaa -ci 'man 'kpa tigɪ, 'nan 'ka nyrinda -sean Bali da bɛ -a da. ⁷-Kaa "bʊ Zozizan Epafra nen kʊɛ 'nyranman "paa waa, ɛn kʊa yɛ "yi 'kpa bɛ, 'wɪ 'nɔnɔnɔn zɪɛ -yɛɛ paa 'ka 'ji. -A -pɛ -sru 'ka 'e tɔadɪ Crizi -le 'nyranman nen yaa "paa 'ka 'va nun bɛ -a -ji dɪ. ⁸Min yɪdɪ "yi "nen Bali lei -a -nyran 'ka 'ji bɛ, -yɛɛ -nan 'sinan 'pa 'kʊɛ.

⁹-Yee "wɛan 'kʊ 'bɔ 'nyian, zɪ kʊ 'ka 'ta wɪ 'man bɛ, kʊ'a tian 'flinlɛ Bali tru 'badɪ -a 'cee 'wɪ man dɪ. Kʊa laabʊ Bali lɔ 'nan, 'e 'wɪ 'tɔdɪ 'lee 'wɪ 'fa 'si bli nen e "sia -yee lei 'saun 'va bɛ -a -nɔn 'cɛɛ, -e zɪ -a ci 'sɔ wɪ cɪ bɛ 'ka -tɔ 'e 'ciula "da. ¹⁰Kʊ Bali tru 'ba zɪɛ 'nan, -e 'cee 'ta wʊ -pɛ 'e -kɔnɔn 'nan Minsan -sru 'nen ka cɪ, -e 'e 'sɔ -yrɛ. ɛn kʊa tru 'ba 'nyian 'nan -e 'ka 'wɪ

"yi 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn drɛ, 'nan -e 'cee Bali -tɔdɔ bɛ 'e 'pa "da! ¹¹En kɔ Bali tru 'ba "nyian 'nan, -yee 'pleble nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɛ, 'e 'ka 'tɔ 'pleble -pɛ pɛɛnɔn 'ji. Bali 'e drɛ zɪ, -e 'ka "koe 'e vɪlɛ 'e 'si 'ka da dɪ, -e 'ka 'man -sran 'wɪ 'ji, te ci 'nrandɪ a 'ka 'lɔ. ¹²Ka 'ka "tɪ Bali muo "fɔ! -Yɛɛ -si 'lɛ 'sɔ, ɛn "yi "nɛn yaa 'pla 'yee minnɔn -lɛ vɛ -a bɛ e drɛ 'cee vɛ -a. "Yɪ zɪɛ yaa 'pla 'yee mingɔnnɛn trɛ nɛn e "bia bɛ -a da. ¹³-Yɛɛ -kaa 'si klun -lɛ 'pleble 'wɪlɔ, ɛn -a -pɪ nɛn e 'sɔ -yrɛ "bɛ yaa -tɔ -kaa da. ¹⁴'Wɪ nɛn -a -pɪ zɪɛ yaa drɛ bɛ, -yee "wɛan Bali -kaa ta pan 'wɔ, ɛn e -cee 'wɪ 'wɪdɪ fui.

¹⁵Bali nɛn wa'a ye dɛ, zɪ e ci bɛ, -a 'bɔ nɛn Zozi -a kɔɔn minnɔn lɛ. -Yɛɛ ci Bali -pɛ drɛ fɛnɔn pɛɛnɔn da "lɛ Bali -lɛ 'nɛn flin -lɛ 'wɪ 'zɔ. ¹⁶Kɔɔ -a 'bɔ 'va nɛn Bali ciɪla ɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ. Fɛ pɛɛnɔn nɛn min -a ye 'e yɪɛ 'a 'trɛda bɛ, 'lɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn laji te min 'ka -a 'ye dɛ, -yɛɛ o drɛ. -Nyɛn "lɛ lei -wɪdɪnɔn -lɛ 'wɪ 'zɔ, ɛn -nyɛn "lɛ fɛnɔn pɛɛnɔn nɛn 'pleble a -wɪlɔ "bɛ -wee 'wɪ 'zɔ. Bali ciɪla 'e 'pɪ Zozi 'va ɛn e fɛnɔn pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛ. -A pɛɛnɔn zɪɛ o ya -nan 'nan, -e 'o -a -pɪ 'tɔ drɛ -dan. ¹⁷En Zozi Crizi 'bɔ 'bɛ ci fɛ pɛɛnɔn 'wɪlɔ -a, ɛn -yɛɛ o man dra. ¹⁸-Yɛɛ ci -leglizi nɛn -a 'bɔ po -a bɛ -a -wɪlɔ -a, ɛn -yɛɛ ci -a pou -a. -Yɛɛ ci min tɛdɛ nɛn e wɪuan -kanɔn 'va bɛ -a, 'nan -e 'e 'kɔn fɛ pɛɛnɔn 'lɛ. ¹⁹E ya Bali 'bɔ 'ji 'nan 'yee -dan nɛn 'e ci -a bɛ, 'e 'nyɛn a 'e 'pɪ -va. ²⁰En e ya "ji "nyian 'nan 'e -ciala 'e 'pɪ -va -e 'e fɛ pɛɛnɔn yei "sɛn 'e cin va 'o 'vale 'e 'bɔ 'a. Zozi 'lɛ -ka nɛn yaa 'wɔ yɪba "plan "da ɛn -a nyɛn -sran bɛ, -yɛɛ -maan 'wɪ 'ka "nyian Bali 'lɛ fɛ -tɔ yei "fo "dɪ. Fɛ pɛɛnɔn nɛn laji oo, ɛn fɛ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda oo, 'wɪ 'ka 'o 'vale Bali -a o -tɔ yei "dɪ.

²¹'Ka 'bɔ "nyian, 'wɪ 'tɔwɪlɪ zɪɛ e ya 'cee vɛ -a. 'E tɛdɛ bɛ, te ka ya 'ka 'sɪdɪ Bali man -kɔɔbli, ɛn ka ya -a 'nanmannɔn 'a. 'Ka drɛ wɪ -wɪdɪnɔn 'lɛ 'cee ci "nrɔndɪ 'wɪdɪ 'bɛ -ci -kɔɔnman zɪɛ. ²²En 'bɛ nɛn 'gɔvɛ, Zozi 'lɛ -ka nɛn yaa 'wɔ "lɛ blamin -lɛ 'wɪ 'zɔ bɛ, -yee "wɛan Bali 'ka drɛ 'e beenɔn -a 'nan, -e 'ka -pli 'e man, te ka ya 'saun 'e 'lɛ, ɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'ka man dɪ, ɛn 'tɔ 'tɔ 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ²³-Yee "wɛan 'ka 'tɔ 'pleble! Te 'ka "koe 'e 'si 'ka da yɪ -teradɪ -a Zozi da dɪ! Fɛ nɛn Bali -a 'pla 'cee vɛ -a laji bɛ, te 'ka 'bli 'si -yrɛ "dɪ! Fɛ 'bɔ zɪɛ Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man bɛ, -yɛɛ -ci 'si 'cɛɛ. En Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn waa 'sinan 'pa minnɔn pɛɛnɔn lɛ bɛ, -a fuiladɪ "man "nɛn 'an 'bɔ Pɔl -a "paa 'nyɛnman -a.

Pɔl -lɛ 'nyɛnman

²⁴'An yɛn ɛn ci -a yɪnan 'gɔvɛ, 'ka lɛ nɛn, ɛn -a 'wɪ 'an 'ci "nranman. Kɔɔ Crizi -lɛ yɛn yɪdɪ bɛ, -a 'lɛ nɛn ɛn ci -a -srannan. An ya 'an yɛn yɪnan -yee -leglizi nɛn -a po a bɛ -a man. ²⁵An drɛ -leglizi -lɛ 'nyɛnman 'pazan 'a, kɔɔ Bali 'bɔ 'bɛ 'nyɛnman zɪɛ -a -pɛba 'wɔ 'an 'lɔ, 'nan -e 'an 'yee 'wɪ vɪ 'cɛɛ 'e pɛɛnɔn. ²⁶Bali -lɛ 'wɪ 'bɔ zɪɛ, 'li bɛ te e ya 'e yɔɔdɪ minnɔn man. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔvɛ, Bali -a kɔɔn 'wein minnɔn nɛn o ci -yee vɛ -a bɛ -wɛɛ. ²⁷Kɔɔ -a -cin a Bali ji 'e 'cɛn 'nan, 'e 'wɪ yɔɔdɪ zɪɛ -a ta bɔala 'yee minnɔn

le -e 'o -tɔ 'nan, 'wɪ ɣɔɔdɪ 'bɔ a -dan, ɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ. ɛn minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, e ya -wee vɛ -a "nyian. 'Wɪ ɣɔɔdɪ 'bɔ nɛn 'nan, kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Crizi a 'ka yei, ɛn -yɛɛ -maan 'ka 'bli a "da 'nan Bali -le mingɔnnɛn trɛ bɛ, "ka -koo "da.

²⁸-Yee 'wɪ nɛn kva vɛ minnun pɛɛnɔn lɛ. 'Wɪ 'tɔdɪ -a nɛn kva "paaman o ji, tɛ kv -ko 'wɪ pladɪ -a -wlɛ. Kva dra zɪɛ 'nan, -e minnun pɛɛnɔn 'o dre ceje Crizi -le 'wɪ 'ji. ²⁹'Wɪ zɪɛ -yee "wean nɛn an 'nyranman "paa, ɛn 'an 'fli -mɛan dra. Crizi -le 'plɛblɛ nɛn e 'nyranman "paa -a 'an man 'plɛblɛ 'gʊɛ, -yɛɛ -maan an -kɔlamɛan 'wɪ zɪɛ -a dɛɛdɪ -a.

2 ¹'Wɪ nɛn an cɪ -a dɛnɛn 'cee vɛ -a 'gʊɛ, 'lee Zozinɔn nɛn Laodize bɛ -wee vɛ -a 'gʊɛ, 'lee Zozinɔn -mienun nɛn wa'a tian "nyian 'an yɪlɛ 'o yɪɛ 'a dɪɛ -wee vɛ -a 'gʊɛ, an ya "vale 'nan 'ka -tɔ 'nan e ya "le -kuli man nɛn an cɪ. ²An ya -a dɛnɛn zɪɛ 'nan, -e 'ka "koe 'e 'tɔ 'ka da, ɛn "nyian -e yɪdɪ 'yi 'e 'kɔn 'ka yei, tɛ 'ka yɪɛ -tɔa 'ka cin va. An ya -a dɛnɛn zɪɛ "nyian 'nan, -e 'cee 'wɪ 'tɔdɪ 'e 'ciula "da, tɔɔn -e Bali -le 'wɪ ɣɔɔdɪ bɛ 'ka -ci man. -Yee 'wɪ ɣɔɔdɪ zɪɛ Crizi nɛn. ³ɛn Crizi 'bɔ 'va nɛn Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ pɛɛnɔn cɪ, ɛn -yɛɛ ta bɔala min lɛ.

⁴An 'winun zɪɛ -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan -e min 'e vɪlɛ 'e 'ka see "paa 'e wei -a, -e 'ka 'si -si tɪɣl da dɪ. ⁵'An 'ka 'ka "srɔn "kogo dɪ, 'pian 'mɛn cɪ "nrɔndɪ pɛɛnɔn a 'ka 'va nun. Ci "nrɔndɪ a 'an 'lɔ, kɔɔ maan -kɔnnɛn 'yɪ 'nan 'ka 'ci "nrɔnman 'wɪ 'tuwli "da, ɛn ka ya 'ka 'tɔdɪ -kli 'cee yɪ -teradɪ Crizi da -ji.

⁶Ka wu "man 'nan Zozi Crizi 'bɛ cɪ 'ka 'san -a, -yee "wean 'ka 'fʊ 'ka leadɪ "man! ⁷'Ka 'kɔn Zozi 'va "le yiba "nɛn -a "sein "a 'trɛ 'ji 'plɛblɛ bɛ -yee 'wɪ 'zv. ɛn "nyian "le 'kɔn nɛn waa -pʊ -fɔ 'plɛblɛ bɛ -yee 'wɪ 'zv. Yi -teradɪ Zozi da nɛn waa paa 'ka 'ji bɛ, 'e 'kv 'padɪ -a "da. ɛn 'ka Bali muo "fɔ -tidi.

'Ka dre "yi minnun nɛn o Bali -le 'wɪ vɛ 'wlu 'a bɛ o va

⁸'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Tɛ min -tv 'e 'ka see "paa 'yee 'wɪ 'tɔdɪ -a -e 'ka 'si -si tɪɣl da dɪ! 'Winun nɛn yaa vɛ bɛ e ya 'wɪ "tun "a, ɛn 'winun nɛn blamin -a "nrɔnman 'e 'wulo -ji -e 'e vɪ bɛ -nyrɛn. Lei -wliɔnɔn 'pa 'nyranman nɛn, zɪɛ. Ya'a 'sia Crizi -va dɪ.

⁹Tɛ min 'e 'ka 'man yɪ dɪ! Kɔɔ min nɛn e Bali kɔɔn minnun lɛ -pɛ pɛɛnɔn 'ji bɛ, Crizi -tuwli "nɛn. ¹⁰ɛn Crizi 'bɔ man nɛn ka cɪ 'ka leadɪ, -yee "wean fɛ -tv 'ka 'e 'klɪdɪ 'ka man Bali -le 'belɪdɪ va dɪ. Fɛnɔn pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔ ɛn o min "paala bɛ -yɛɛ cɪ o da.

¹¹ɛn "nyian 'cee leadɪ Crizi man bɛ, e ya 'ka 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va -a. 'Ka 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va zɪɛ, e 'ka 'nan blamin plɔ 'pla 'ka man 'e 'pɛ -a dɪ, 'pian Crizi -va nɛn e 'si, ɛn -a -ci nɛn 'nan 'ka 'vale 'wɪ 'wliɔdɪ "a ka cɛɛn 'e cin man. ¹²'Ka -batize nɛn waa dre bɛ, e ya "le min nɛn ka cɪ -a 'e tɛdɛ bɛ -wɛɛ 'wu 'trɛ 'ji 'o 'vale Crizi -a. ɛn "nyian e ya "le Bali 'ka wluɛn -kanɔn 'va 'ka 'vale Crizi -a, kɔɔ ka yɪ -tɛala Bali -le 'plɛblɛ nɛn e Zozi Crizi wluɛn -kanɔn 'va bɛ -a da.

¹³Kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, 'e tɛdɛ bɛ 'wɪnɪn nɛn o cɪ 'wɪdɪ "bɛ kaa dra. -Yɛɛ -maan Bali 'lɛ bɛ, ka ya "lɛ minnɪn nɛn o ya 'o 'kadɪ bɛ -wee 'wɪ 'zv. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ Bali 'belɪdɪ -nɔn 'cɛɛ 'ka 'vale Crizi -a. Bali -kaa pɛɛnɔn 'lɛ 'wɪ 'wɪdɪ fui -kaa man. ¹⁴'Wɪnɪn nɛn o 'wɪ -tɔa -kaa man bɛ, -a pɛɛnɔn a 'e 'crɛn -tɛdɪ. 'Pian Bali -a fui, ɛn yaa 'lɛ 'ka yɪba "plan da. -Yɛɛ drɛ Zozi 'lɛ -kadɪ -a. ¹⁵ɛn 'nyian, fɛnɪn pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɪɔ ɛn o min 'paala bɛ, Bali o 'lɛ 'ka. -Guliga -blɪdɪ -a nɛn, yaa kɔɔn minnɪn pɛɛnɔn lɛ 'nan 'e o klɪ.

¹⁶-Yɛɛ "wean -a -si 'ka min -tʊ -lɔ -e 'e tin -tɛ 'ka da, fɛ nɛn kaa -blɛ bɛ -a man dɪ, 'lee fɛ nɛn kaa -mlɪan bɛ -a man dɪ. -A -tʊwɪ "nɛn 'nyian "fɛdɪ yɪnɪn -a, 'lee mlɛn yɪ -tʊ -a, 'lee 'flɪnla 'yɪ -a. ¹⁷'Wɪnɪn pɛɛnɔn zɪɛ -wɛɛ trɔa 'wɪ nɛn e "ta -daa "drɛlɛ bɛ -a 'lɛ "lɛ -a fulɔ lei -zv. 'Pian fɛ 'bɔ nɛn -a fulɔ lei -trɔa 'si 'lɛ bɛ, Crizi 'bɔ nɛn.

¹⁸Minnɪn nɛn waa vɛ 'cɛɛ 'nan, 'vaa -e min 'e 'kopa yɪ Bali va bɛ, 'e 'tɛ 'pa 'e 'flɪ 'kɔlɛ da, ɛn 'nyian 'e Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laɟɪ bɛ o bɔ bɛ, tɛ 'ka "trɔɛn "tɔ o wei lɛ dɪ. 'O 'flɪ -kɔɔnman nyrɪn nɛn waa -tɛa "bɛ -a, ɛn -wee -wulo -ɟɪ "nrɔndɪ -wɪdɪ -a -maan 'o 'flɪ "sɪala -dandan, tɛ -a -ci "ka "dɪ. ¹⁹ɛn Crizi nɛn -lɛɟlɪzɪ -wulo -a bɛ, o 'ka 'o lɛadɪ "nyian 'bɛ man dɪ. 'Pian tɛ -yɛɛ -lɛɟlɪzɪ nɛn -a 'bɔ pɔ -a bɛ, -a man dra. ɛn -yɛɛ -maan e ya 'e 'fɔdɪ 'e cɪn man 'plɛblɛ, ɛn -yɛɛ -maan "nyian -lɛɟlɪzɪ truman "lɛ Bali cɪ "va "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zv.

²⁰-A -cɪn 'e 'kɔn 'ka 'ɟɪ 'nan, 'cɛɛ -ka nɛn ka 'wʊ 'ka 'vale Crizi -a 'e cɪn va bɛ, -yɛɛ "wean lei -wɪdɪnɪn -lɛ 'plɛblɛ 'ka "nyian 'ka da dɪ. -Mɛ "lɛ "wean nɛn kaa dra "lɛ 'nan fɛnɪn zɪɛ -wee 'plɛblɛ a tɪan 'ka da? ɛn -mɛ "lɛ "wean nɛn ka ya "vale 'ka 'ta wɪla -wee 'srɔɛnnɪn 'gʊɛ -a da? ²¹Waa vɛ 'cɛɛ 'nan, tɛ 'ka fɛ 'gʊɛ -a 'sɪa dɪ, ɛn tɛ 'ka fɛ 'gʊɛ -a -blɪ dɪ, ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ ka'a 'kla 'bɛ man "fo "dɪ! ²²Fɛnɪn zɪɛ o ya -nan 'nan -e min 'e 'man wɪ drɛ -a. 'Srɔɛnnɪn 'bɔ zɪɛ minnɪn 'bɛ -tɔ -pɛɪ -a, ɛn minnɪn -lɛ 'wɪ "paadɪ nɛn. ²³Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laɟɪ bɛ o bɔdɪ bɛ, 'lee 'tɛ 'padɪ min 'flɪ 'kɔlɛ da bɛ, 'lee fɛnɪn 'cɪdɪ bɛ, tɛ min -a 'man bɛ, yaa yɛ "lɛ 'wɪ 'tɔ wɪnɪn -zv. 'Pian tɛ 'srɔɛnnɪn zɪɛ -a -ci "ka "dɪ, kɔɔ blamin cɪ 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ "bɛ, ya'a 'bɛ 'sɪa 'e 'lɔ dɪ.

Fɛnɪn nɛn Bali va bɛ -a da nɛn 'ka cɪ "nrɔn!

3 ¹-A -cɪn 'e 'kɔn 'ka 'ɟɪ 'nan, Bali 'ka wɪuan -kanɔn 'va 'ka 'vale Crizi -a. ɛn Crizi a 'e -nyrandɪ Bali -pɛ "yɪ "da. -Yɛɛ "wean nɛn fɛnɪn nɛn Bali va bɛ -a 'bɔ nɛn 'ka -wɛɛ, ²ɛn -a da nɛn 'ka cɪ "nrɔn tʊ pɛɛnɔn man! 'Pian tɛ 'ka cɪ "nrɔn 'trɛda fɛnɪn da dɪ! ³Kɔɔ ka ya "lɛ minnɪn nɛn o -ka 'trɛda fɛnɪn va zɪa bɛ -wee 'wɪ 'zv. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, Bali 'belɪdɪ -nɔn 'cɛɛ 'ka 'vale Crizi -a, ɛn 'belɪdɪ zɪɛ -a man a 'e yɔɔdɪ Bali 'bɔ 'va. ⁴'Cɛɛ 'belɪdɪ 'kpa bɛ Crizi nɛn, ɛn tʊ nɛn e -taa "man "bɛ -a nyan nɛn ka -kɔan -a "srɔn, -e 'ka -yɛɛ 'tɔ -dan bɛ -a "nɛn "blɪ.

5-Yee "wean 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn nɛn 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, 'ka 'bɛ yɪ -ka! -A -mie nɛn 'lɛ nyinnandɪ lɪ 'lɛɛ -kɔnnɛn -a tɛ wɔ'a 'o cin 'pɔlɛ dɪɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ, ɛn 'nyian 'lɛ 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e min 'tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zʊ, ɛn 'nyian 'lɛ min -lɛ ci 'nrɔndɪ 'wɪnɔn zɪɛ -a da bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ, ɛn 'nyian 'lɛ min 'bɔ ci 'sɔ wɪnɔn -wɪdɪ 'zʊ, ɛn 'nyian 'lɛ min yɪɛ nɛn yɔ'a 'ciala fɛ da dɪɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ɛn 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e yɔ 'lɛ fɛ -tʊ nɛn min -a -tɔ Bali 'lɛjɪ tɛ yaa 'sua. -Yee "wean 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn zɪɛ tɛ -a -tʊwɪ 'lɛ 'kɔn 'ka yɛɪ 'dɪ! 6Kɔɔ 'wɪnɔn zɪɛ -a man nɛn Bali 'wɪ 'nɛn -kɔɔnman minnɔn nɛn o 'ka 'vɔlɛ 'o 'ta wɪla -a wɛɪ da dɪɛ -wɪɛ. 7Tʊ nɛn tɛ 'wɪ 'wɪdɪnɔn zɪɛ -wɛɛ 'ka "paala bɛ, tɛ 'cɛɛ 'ta wʊ -pɛ a zɪɛ. 8'Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'ka 'pɛ 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪnɔn pɛɛnɔn zɪɛ -a -sru! ɛn 'nyian bɛ, nyran siadɪ, 'lɛɛ 'bli 'fɔdɪ min jɪ, 'lɛɛ 'nandɪ min man bɛ, tɛ -a -tʊwɪ 'lɛ 'kɔn 'ka yɛɪ 'dɪ! ɛn 'nyian bɛ, 'srɔnnɔn wʊdɪ 'lɛɛ 'wɪdɪ min man -wɪdɪ "bɛ, tɛ -a -tʊwɪ 'lɛ bɔla 'ka 'lɛ dɪ! 9ɛn tɛ 'ka 'wɪlʊ 'sɛn 'ka cin lɛ dɪ! Kɔɔ min nɛn ka cɪ -a 'e tɛdɛ bɛ 'lɛɛ 'ka drɛ wɪnɔn 'cɛn bɛ, ka cɛɛn 'bɛ man. 10'Bɛ nɛn 'gʊɛ ka drɛ min -trɛ -a. Bali 'bɔ 'bɛ drɛ, ɛn e -ko 'ka liladɪ -a zɪɛ -trilii, -e 'ka 'sia, tɛ 'cɛɛ -a -tɔdɪ "paa "da. 11'Wɪ nɛn Bali -a drɛ zɪɛ -yɛɛ "wean bɛ, -tɛ min a Zuif min -a oo, ɛn -tɛ e 'ka Zuif min -a dɪ oo, 'bɛ a 'e "tun. ɛn 'nyian bɛ, -tɛ min a 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va oo, ɛn -tɛ e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ oo, 'bɛ a 'e "tun. ɛn 'nyian bɛ, -tɛ min a -pɛn min -a oo, ɛn -tɛ min a 'lɛglɔn 'kɔɔbli -jɪ min -a oo, 'bɛ a 'e "tun. ɛn 'nyian bɛ, -tɛ min a nɔan -a oo, ɛn -tɛ min 'ka nɔan -a dɪ oo, -a pɛɛnɔn zɪɛ 'bɛ a 'e "tun. 'Pian 'wɪ nɛn Bali -a -nanjɛan 'ka pɛɛnɔn 'va bɛ, Crizi nɛn. ɛn -yɛɛ cɪ 'ka pɛɛnɔn 'jɪ.

12Bali 'ka 'si "va 'nan, -e 'ka drɛ 'yɛɛ minnɔn -a, ɛn e 'ka yɛ "yi. -Yee "wean min nyrinda 'e 'sɛn 'ka da, ɛn 'ka 'kɔn min 'kpa -a, ɛn tɛ 'ka 'fli 'sia -dandan dɪ, ɛn 'ka 'kɔn -trɔɔ min pɛɛnɔn 'va, ɛn 'ka -pɔan 'e 'sɔ 'wɪ 'jɪ! 13Tɛ 'ka "bʊɪ -tʊ plu 'ka man dɪ! -Tɛ 'ka "bʊɪ -tʊ 'wɪ drɛ 'cɛɛ bɛ, 'ka man wɪ 'cɛ. Minsan 'ka 'man wɪ 'cɛ -yɛɛ "wean 'ka min man wɪ 'cɛ. 14ɛn 'wɪ 'tʊwɪ "nɛn e cɪ -a pɛɛnɔn zɪɛ -a -wulo -a bɛ, -nyrɛn 'nan 'ka cin yɪ "yi. Kɔɔ 'ka cin yɪdɪ "yi 'bɛ -maan 'lɔɔ 'shɛ 'lɛɛ -sɛɛ -kɔan 'ka yɛɪ.

15Crizi -lɛ -fʊdɪ -trɔɔ nɛn yaa -nɔn 'cɛɛ bɛ, -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn -e 'ka 'wɪ drɛ 'ka cin va. -Fʊdɪ -trɔɔ zɪɛ -a man nɛn Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka 'kɔn 'lɛ min -tʊwɪ 'zʊ. -Yee "wean 'ka Bali muo "fɔ tʊ pɛɛnɔn man. 16Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn bɛ, 'e 'kɔn 'ka yɛɪ 'e 'ciɪladɪ "da! 'Wɪ 'tɔdɪ -a nɛn 'ka 'wɪ "paa 'ka cin jɪ, tɛ ka -ko 'wɪ pladɪ -a 'ka cin lɛ. 'Ka Bali muo "fɔ 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a, tɛ ka -ko -yɛɛ 'fluba 'jɪ "drenun -fɔdɪ -a, 'lɛɛ -a 'tɔ bɔ "drenun -fɔdɪ -a, 'lɛɛ "drenun nɛn Bali lei 'saun -a -cin -tɔa 'ka 'jɪ bɛ -a -fɔdɪ -a. 17'Wɪ oo 'wɪ nɛn kaa dra 'lɛɛ kaa vɛ bɛ, 'e -kɔɔn 'nan ka yɔ Minsan Zozi -srɔnnɔn 'a. ɛn 'ka 'ciɪla "va -e 'ka -kaa "tɪ Bali muo "fɔ.

'Ka 'wɪ drɛ 'ka cin va "yi!

18Kaa nɛn ka cɪ min nannɔn -a bɛ, 'ka 'ta wɪla 'ka -sran wɛɪ da! 'Wɪ nɛn e cɪ "lɛ 'ka drɛ bɛ -nyrɛn "bɛ, kɔɔ ka yɔ Minsan -lɛ vɛ -a.

¹⁹Kaa nɛn ka cɪ lɪ -srannun -a bɛ, 'ka nan yɪ "yi, ɛn te 'ka o 'pla -pɔan 'tɔndɔn 'a dɪ!

²⁰Kaa nɛn ka cɪ nannannun -a bɛ, 'ka 'ta wula 'ka "tɪ 'lee 'ka "bɪ wei da -pɛ pɛɛnɔn 'ji! 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ 'bɛ 'sɔ Bali lɛ, kɔɔ ka ya Minsan -lɛ vɛ -a.

²¹Kaa nɛn ka cɪ 'nɛn "tɪnɪn -a bɛ, 'wɪ nɛn e 'cee 'nɛn 'ci -tɔa lou 'ka man bɛ, te 'ka drɛ -wɛlɛ "dɪ, "tɔɔ o "koe 'e 'si 'o da!

²²Kaa nɛn ka cɪ nɔannun -a bɛ, 'ka 'ta wula 'ka 'tanɔn wei da -pɛ pɛɛnɔn 'ji! Te 'ka drɛ o yɪɛ lɛ 'saza 'nan -e 'o 'ka yɪ "yi 'dɪ! 'Pian 'ka "klan Minsan lɔ, ɛn 'ka drɛ 'ka 'ci 'fɪdaa 'a! ²³Nyranman pɛɛnɔn nɛn kaa "paa bɛ, 'ka drɛ 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a! ɛn 'ka 'ci "nrɔn 'nan, Minsan lɛ nɛn ka cɪ 'nyranman zɪɛ -a 'panan, blamin lɛ "cɛɛ dɪ! ²⁴-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Minsan 'ka -ko "paa. -Kopa zɪɛ "yi "nɛn Bali -a 'pla 'yee minnɪn -lɛ vɛ -a bɛ -nyrɛn. -Yee 'wean 'ka 'tazan nɛn Crizi -a bɛ 'ka 'su! ²⁵'Pian min nɛn e 'wɪ 'wlɪdɪ drɛ bɛ, yaa 'nɛn 'ye, kɔɔ Bali 'ka min bɔ "va -e 'e va wɪ drɛ dɪ.

4 ¹Kaa nɛn ka cɪ o tanɔn 'a bɛ, 'wɪ nɛn e cɪ "lɛ 'o drɛ min lɛ -e 'e Bali ci 'sɔ bɛ -nyrɛn 'ka drɛ 'cee nɔannun lɛ! 'Ka 'bɔ 'nyian, -a -cin 'e 'kɔn 'cee 'ji 'nan, 'ka 'tazan a laji.

'Ka Bali tru 'ba ɛn 'ka Bali -lɛ 'wɪ vɪ minnɪn lɛ

²Te 'ka "koe 'e 'si 'ka da Bali tru 'badɪ -a dɪ! 'Ka yɪɛ -trɔa "da, ɛn 'ka Bali muo "fɔ! ³ɛn 'nyian 'ka Bali tru 'ba 'kɔɛ 'nan, 'e -si -nɔn 'kɔɛ -e 'ku Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn -a -ci a 'e yɔɔdɪ minnɪn man bɛ, -a fuɪla "man. 'Wɪ zɪɛ -a man nɛn an ya -pɪ 'kuin. ⁴-Yee 'wean 'ka Bali tru 'ba 'mɛn 'nan, -si 'e 'lɛ 'sɔ -e 'an 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -a vɪ 'wein, "lɛ zɪ e cɪ 'mɛn 'nyranman -a bɛ -yee 'wɪ 'zɪ.

⁵'Wɪ 'tɔdɪ -a nɛn 'ka 'ta wɪ minnɪn nɛn o 'ka Zozi 'va dɪɛ o va. Tɪ -tɔdɪ pɛɛnɔn nɛn e "paala 'ka 'vale waa 'ka yei "bɛ, te 'ka 'tɪ 'e srɛ 'e "tɪn "dɪ! ⁶Weinun nɛn o bɔala 'ka 'lɛ bɛ, 'o 'kɔn tɪ pɛɛnɔn man "yi, ɛn -a 'nɔnnɔn 'e 'fɪ min man! Kɔɔ e ya "lɛ -te min 'wɪ 'tɪ laabɪ 'ka 'lɔ bɛ, 'ka -kɔla -a -sru vidɪ -a -yrɛ fɛnyian.

Pɔl 'wɪ 'nyranman 'vɪ Kolɔs 'nɔn lɛ

⁷-Kaa "bɪ Zozizan Tisik nɛn kɪ 'nyranman "paa waa 'gɪɛ, 'wɪ nɛn 'an man 'gɪɛ -yɛɛ "ta "lɔ -a -nan 'sinan 'palɛ 'cɛɛ. Kɪ ye "yi 'kpa tɪɣɪ, ɛn -a yɪɛ yɪa Minsan -lɛ 'nyranman 'padɪ da. ⁸Maan 'pa 'sia 'cɛɛ 'nan, -e 'e 'ku 'ta wɪ vɪ 'cɛɛ, ɛn 'nyian -e 'e 'ka "koe "tɔ 'ka da. ⁹Mɛɛn 'pa 'sia 'o 'vale -kaa "bɪ Zozizan Onezi nɛn 'ka 'bɔ 'va min -a bɛ -a. Kɪ 'bɛ ye "yi 'nyian 'kpa tɪɣɪ, ɛn -a yɪɛ yɪa Minsan -lɛ 'nyranman 'padɪ da. -Wɛɛ 'ku 'ta wɪ pɛɛnɔn vɛ 'cɛɛ.

¹⁰Ariza nɛn 'ku 'vale -a kɪ ya -pɪ 'kuin 'gɪɛ, e 'nan 'e 'ka 'tɔ bɔ. ɛn 'nyian Mark nɛn Barnaba "blɪ -lɛ 'nɛn 'a bɛ, e 'nan 'e 'ka 'tɔ bɔ. An -yee 'wɪ crɛn -te 'fluba -tɪ -ji bɛ, 'ka 'ci "nrɔn 'wɪ zɪɛ -a da. E "ta "lɔ "bɛ, 'ka 'kun 'ka

'pɛ 'fli 'a. ¹¹Zozi nɛn waa laabo Zuti bɛ, 'e 'vɪ 'nyian 'nan 'e 'ka 'tɔ bo. Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o yi -tera Zozi Crizi da bɛ o yei 'bɛ, min yaaga zɛ o 'bɔ 'a nɛn, kʊ 'nyranman 'paa. 'Nyranman zɛ -nyrɛn 'gʊ. Kʊa -wɛɛman 'nan, minnʊn 'o 'wɪ 'man 'nan Bali 'bɛ cɪ 'o da mingɔnnɛn -a. Min yaaga zɛ -wɛɛ 'wɛan 'an 'koe 'a 'an da 'kpa tɪɪɪ.

¹²Epafrɔ nɛn 'ka 'va min -a bɛ, e 'nan 'e 'ka 'tɔ bo. Zozi Crizi 'suzan tɪɪɪ nɛn. Tʊ pɛɛnɔn man bɛ, e ya 'e kɔaladɪ Bali trʊ 'badɪ man 'cɛɛ. Yaa laabo Bali lɔ 'nan, tɛ 'ka 'pɛ -sru 'e tɔa -yɛɛ 'wɪ 'ji dɪ, ɛn 'nyian 'nan 'ka drɛ cɛjɛ -yɛɛ 'wɪ 'ji. ɛn yaa laabo -yrɔ 'nyian 'nan, 'wɪ nɛn e cɪ Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ, 'ka -kɔla -a drɛdɪ -a. ¹³Maan 'yɪ 'nan, -a 'koe 'a -nyannan 'ka man 'kpa tɪɪɪ, ɛn -a 'koe 'a -nyannan 'nyian Laodize 'nɔn 'lɛɛ Irapoli 'nɔn man. ¹⁴-Kaa bɛɛ Luk nɛn -dɔdɔ -a bɛ, 'o 'vale Dema -a o 'nan 'o 'ka 'tɔ bo.

¹⁵Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn Laodize bɛ, kʊ o 'tɔ bo. ɛn 'nyian bɛ Nifa 'lɛɛ Zozinɔn nɛn o cin ye -yɛɛ 'kuin bɛ, kʊ o 'tɔ bo.

¹⁶-Tɛ ka cɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a ta vidɪ man bɛ, ka -kʊ -a Zozinɔn nɛn Laodize bɛ -wɛɛ -e 'o ta vɪ. ɛn 'ka 'bɔ 'nyian, Laodize 'nɔn 'lɛ vɛ bɛ 'cɛɛ ta vɪ.

¹⁷'Ka vɪ Asip lɛ 'nan, 'e yɛɛ 'tɔ 'e 'fli -va, -e 'nyranman nɛn Minsan -a -pɛba 'wʊ -yrɔ 'bɛ, -a -pɛ 'e 'sɔ -a drɛdɪ -a.

¹⁸'An 'bɔ Pɔl, an 'wɛ 'ka 'va. Mɛɛn 'ka 'tɔ budɪ 'gʊɛ -a crɛn -tɛ 'an 'bɔ 'pɛ -a. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, an ya -pʊ 'kuin.

Bali -lɛ 'yi 'e 'kɔn 'ka 'va.

'Fluba tede nen Pɔl -a cren -te

Tesalonik

'non le

1 ¹An 'bɔ Pɔl 'lee Sila 'lee Timote 'be 'fluba 'gʊe -a cren -te. Kʊa cren -te -leglizi nen Tesalonik be -a -ji 'non le. Ka ya -kaa 'tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi -le ve -a.

Bali 'e 'yee 'yi 'lee 'yee -fʊdɪ -trɔɔ -non 'ceɛ.

Pɔl Tesalonik 'non 'le yi -teradɪ Zozi da 'wɪ 'vɪ

²Kʊ Bali muo -fɔa yi pɛɛnon man 'cee 'wean, ɛn kʊ Bali tru "baa 'cee 'wɪ man. ³'Cee 'nyranman nen kaa "paa yi -teradɪ Zozi da -a, 'lee 'nyranman 'pleble nen kaa "paa -a yɪdɪ "yi "a, 'lee 'ka yie nen e cɪra -kaa 'san Zozi Crizi le be, -a -cin a 'kʊ 'ji yi -tʊdʊ pɛɛnon man -kaa "tɪ Bali tru 'banan.

⁴'Kʊ "bʊ Zozinɔn, Bali 'ka ye "yi. ɛn kʊa -tɔa 'nan, e 'ka 'si "va 'yee ve -a. ⁵Kɔɔ zɪ kʊ 'lʊ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nonnon vɪle 'ceɛ be, kʊ'a vɪle 'kʊ 'le 'saza 'tun "dɪ. 'Pian Bali lei 'saun 'yee 'pleble 'ci kɔɔn, ɛn e 'kʊ "koe "tɔ 'kʊ da 'wɪ zɪe -a vɪdɪ -a. 'Wɪ pɛɛnon zɪe kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a, kɔɔ 'nyranman nen kʊa 'pa 'ceɛ be, kaa -nan 'yi.

⁶'Wɪ 'kpa, Bali 'ka 'si "va 'yee ve -a. Kʊa -tɔa zɪ, kɔɔ ka sɔɔnla 'kʊ "pa "da ɛn ka dre Minsan si drenɔn 'a. Minnun 'te 'pa 'ka da 'wɪ zɪe -a man "kaga, 'pian 'ka wɪ Bali -le 'wɪ man ci 'nrandɪ -a. Bali lei 'saun 'be ci 'nrandɪ zɪe -a -non 'ceɛ. ⁷'Be nen 'gʊe, minnun pɛɛnon nen o yi -tera Zozi da Masedɔa 'lee Akai 'leglɔn 'ji be, ka dre -wee 'wɪ -kɔɔn "man 'non 'a. ⁸Kɔɔ 'ka 'va nen Minsan -le 'wɪ 'e pei 'trɔa, ɛn e fuila "man Masedɔa 'lee Akai 'leglɔn 'ji. ɛn 'nyian be, minnun 'cee yi -teradɪ Bali da 'wɪ ve fe pɛɛnon 'nan. Kʊe 'ceɛ 'wɪ zɪe 'be ve 'nyian minnun le dɪ. ⁹Minnun pɛɛnon -a ve 'ka man 'nan, kʊ 'lʊ 'ka 'va be, ka 'kʊ 'kun fenyian. ɛn 'nyian 'nan, ka 'si yiba "minnun nen ka o -paan "be o -sru. Kaa dre zɪe 'nan -e 'ka 'fli -non Bali le te kaa 'sua. -Yee cɪ Bali nen -a yie cɪ "man "be -a. ɛn -yee cɪ Bali tɪglɪ 'a. ¹⁰'Be nen 'gʊe, ka ya -a -pɪ nen e -taa

'sile laji -e 'e 'ta be -a -pennan. -A -pɪ zɪe Zozi nen Bali -a wluan -kanon 'va be, -nyren. -Yee -kaa 'sia Bali -le nyran -blɪdɪ nen e cɪ -tanen be -a wlu.

Bali -le 'wɪ pei 'trɔa Tesalonik 'kɔ?

2 ¹Ku "buɪ Zozinɔn, kaa -tɔa 'ka 'fli -a 'nan 'kue 'lɪdɪ 'ka 'va be -a 'nen 'ka 'fulɛ 'e 'tun 'dɪ. ²En kaa -tɔa 'nyian 'nan, minnun 'ku srɔn, en o 'tɛ 'pa 'ku da Filipu fla 'vaa en ku 'bɔla 'ka 'va. En 'ka 'va 'nyian be, 'ku 'man 'ka 'fulɛa flu dɪ. 'Pian ku yi -tɛra Bali da, en ku -yee 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'cɛɛ. ³Ku "koe 'sia, en ku 'wɪ zɪe -a drɛ. Kɔɔ Bali -le 'wɪ nen kua ve minnun lɛ be, ku'a ve 'wlu 'a dɪ, en ku'a ve 'ci 'nrɔndɪ -wɪdɪ 'a dɪ, en ku'a -dawli dra dɪ. ⁴'Pian 'wɪ nen Bali 'e 'nan 'ku vɪ be, -nyren kua ve. E 'ku 'nanjɛɛn, en e 'ku 'yɪ tɪglɪ. -A -nan nen e 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -pɛba 'wɪ 'ku 'lɔ. -Yee "wean ku 'ka -a -wɛɛnan 'nan 'ku 'sɔ minnun lɛ dɪ, 'pian kua -wɛɛman 'nan, 'ku 'sɔ Bali nen e min ci wɪ -tɔa "be -yrɛ.

⁵Kaa -tɔa 'wein 'nan, ku'a 'wɪ vɪlɛ 'cɛɛ see "paa wei -a dɪ, en ku'a 'wɪ vɪlɛ 'cɛɛ 'nan -e 'ku 'ka 'lɔ fɛ yɪ dɪ. Bali a 'kue 'wɪ 'nan yɪzan -a. ⁶Ku'a -wɛɛle 'nan min 'e 'ku 'tɔ 'yɪ "vɪ dɪ.

-Te e ya 'ka 'bɔ 'a oo, en -te e ya min peenun -a oo, ku'a -wɛɛle 'nan 'o 'ku 'tɔ 'yɪ "vɪ "fo 'dɪ.

⁷Ku -kɔlaman paan -e 'ku drɛ 'ka 'win -ji -trɔ -a, ku ya Crizi -le 'pasianɔn 'a -le "wean. 'Pian ku -fɪ 'ka 'va 'trɔɔ 'le zɪ 'nen "bɪ 'e yɪɛ -tɔa 'yee 'nen 'va be -yee 'wɪ 'zɪ. ⁸En 'ka yɪdɪ "yɪ "bɪvɪ 'le "wean, Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'saza "cɛɛ kua 'vɪ 'cɛɛ dɪ, 'pian 'ku 'fli -nɔn 'cɛɛ 'fo. 'Wɪ 'kpa, 'ka 'nan wɪ a 'ku man "bɪvɪ, -yee "wean kua drɛ zɪ.

⁹Ku "buɪ Zozinɔn, 'nyranman nen, kua 'pa 'ka 'va, 'lee 'ku "koe "nen e -nyan be, -a -cin a 'ka 'ji. Bodrun funnin, te ku ya 'nyranman da, 'nan -e 'kue -blɪfɛ 'e vɪlɛ 'e drɛ 'ka 'tɪ 'win -ji -trɔ -a dɪ. 'Wɪ zɪe -a 'bɔ nen kua drɛ, te ku -ko Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -a 'cɛɛ.

¹⁰Kaa nen ka yi -tɛra Bali da be, tɪ nen kua drɛ 'ka 'va be, kaa 'yɪ 'nan, 'kue 'ta wɪ cɛɪn a 'saun, en e ya tɪglɪ, en 'tɔ 'ka 'e 'padɪ "man 'dɪ. 'Wɪ 'kpa, ka ya 'wɪ zɪe -a -nan yɪnɔn 'a, en Bali 'e "ya wo "nyian -a -nan yɪzan -a.

¹¹En "nyian be, 'wɪ nen kua drɛ 'ka -tɪdɪ pɛɛnɔn lɛ be, -a -cin a 'ka 'ji. 'Wɪ nen 'nen "tɪ -a dra 'yee 'nɛnnun lɛ be, -a 'bɔ nen kua drɛ 'cɛɛ. ¹²Kɔɔ ku 'wɪ 'pla 'cɛɛ, en ku 'ka "koe "tɔ 'ka da. En ku 'ka trɪvɪ 'ba 'nan 'ka -wɛɛ 'nan 'cɛɛ 'ta wɪ cɛɪn 'e 'sɔ Bali lɛ. -Yee 'ka laabɪvɪ 'nan 'ka mingɔnnɛn -blɪ 'e 'va, en -yee 'tɔ -dan 'e drɛ 'cɛɛ vɛ -a.

¹³-Yee "wean ku Bali muo -fɔa "tɪvɪ pɛɛnɔn man, 'nan Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nen kua 'vɪ 'cɛɛ be, 'ka "trɔɛn "tɔ -yrɛ, en ka wɪ "man. Ka'a yɪlɛ "le min 'lewei 'tun 'zɪ dɪ. 'Pian kaa 'sia fɛ nen e cɪ -a be -a, Bali wei nen. -Yee cɪ 'nyranman 'panan kaa nen ka yi -tɛra Zozi da be, 'ka man.

¹⁴Ku "buɪ Zozinɔn, fɛ nen kua -tɔa 'nan, 'wɪ zɪe e ya 'wɪ 'kpa -a be, Zozinɔn nen Zude 'lɛglɔn 'ji be, ka sɔɔnɔla o "pa "da. 'Tɛ nen Zuɪf 'nɔn 'a 'pa

o da be, -a 'te 'tuwli zɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka flannɔn ci -a 'panan 'cee "da. ¹⁵Zuif 'nɔn zɛ, -wɛɛ Minsan Zozi 'tɛ, ɛn -wɛɛ Bali 'lewei vɛnɔn tɛɛ. ɛn -wɛɛ 'tɛ 'pa 'ku da 'nyian. Bali 'ka 'o drɛ wɛ ye 'yi "fo "di. ɛn -wɛɛ 'naan min -tudu pɛɛnɔn man. ¹⁶O -si -tɔa 'ku 'lɔ 'nan, te 'ku 'ku minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, o va di. Wa'a yɛle 'yi 'nan, 'ku Zozi 'le 'wɛ 'nɔnɔnɔn vɛ -wɛɛ -e Bali 'e o 'si 'wɛ 'ji di. 'Wɛ zɛ -a drɛdi be, e ya -wee 'wɛ 'wɛlɛdi 'bɔ 'padɛ -a "da. 'Pian 'be nɛn 'gɛɛ Bali a nyran -blɛnan o va.

Tesalonik 'nɔn dra Pɔl -tɛa

¹⁷'Ku "bɛɛ Zozinɔn, -a -nan yi 'fli 'bɔ te -ka'a cin ye di. 'Pian 'kɛ ci 'nrɔndɛ a 'ka da tɛ pɛɛnɔn man. 'Ka dra 'ku -tɛa tɛglɛ 'le "wean, ku ya 'vale 'ku 'lɔ 'ka yɛle. ¹⁸Kɛa wɛɛ 'nan, ku 'lɔ 'ka 'va. 'An 'bɔ Pɔl, maan ve 'cɛɛ 'nan 'an 'lɛdi 'ka 'va yi 'pa 'e 'pa -a 'fli, 'pian Satan -si -tɔ 'ku 'lɔ. ¹⁹Fɛ -le "wean nɛn kɛa wɛɛ 'nan, ku 'lɔ 'ka 'va be, kɔɔ 'ka 'bɔ 'nyian, 'ka da nɛn ku yi -tɛala, ɛn 'cɛɛ ci 'kɛ ci 'nran wɛ -a, ɛn 'cɛɛ 'ku 'blɔ -tɔa "da, tɛ nɛn -kaa san Zozi Crizi -taa "be -a man. ²⁰'Wɛ 'kpa, 'cee "wean Bali 'tɔ -dan -nɔan 'kɛ, ɛn 'cee "wean 'ku 'ci 'nranman.

Pɔl Timote 'pa 'sia Tesalonik 'nɔn 'va

3 ¹Kɛ'a 'ka 'ta wɛ maan "fo "di, te 'ka 'nan wɛ a 'ku man be, -yee "wean 'ku wɛi drɛ 'tɛ, ɛn "ku -fɛɛ Aten fla 'gɛ, ²'nan -e 'ku -kaa "bɛɛ Timote 'pa 'sia 'ka 'va. 'Ku 'vale waa, kɛɛ Bali -le 'nyranman "paa 'e cin va Crizi -le 'wɛ 'nɔnɔnɔn vɛdi -a. Kɛa 'pa 'cɛɛ -sia 'nan, -e 'e 'ka man -tɔ 'pleblɛ, te 'ka "koe "a 'ka da Bali -sru 'ta wɛdi -a. ³Kɛ 'ka "vale 'nan, Zozizan 'tɛ 'e 'si -si tɛglɛ da, yɛa yɛdi nɛn -kaa man be -yee "wean di. Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan, 'wɛ zɛ -yɛɛ 'pla -kaa man. ⁴Kɔɔ tɛ nɛn te ku ya tian 'ka 'va be, ku -fɔ 'e 'flin, ɛn ku 'wɛ zɛ -a 'vɛ 'cɛɛ. Kɛa 'vɛ 'cɛɛ 'nan, 'wɛ yɛdi bɔa -kaa man. -Yɛɛ ci bɔnan -kaa man, kaa -tɔa zɛ. ⁵'Ka 'nan wɛ a 'an man "bɛɛ, -yee "wean nɛn an Timote 'pa 'sia 'cɛɛ 'nan, -e 'e 'ka 'ta wɛ vɛ 'mɛn. -Te 'cee yi -tɛradɛ Zozi da drɛ 'kɔ -o, an ya "vale 'an -tɔa. Kɔɔ nyen a 'an 'ji 'nan, Satan nɛn e min "sia -si tɛglɛ da be e 'ka 'man 'yi. ɛn 'nyranman nɛn kɛa 'pa 'ka 'va be, e -sɛn 'yia 'e "tun.

⁶Zɛ Timote 'lɛ be e -ta e 'bɔ 'ku man 'gɛ. ɛn e 'cee yi -tɛradɛ Zozi da 'lee 'ka cin yɛdi 'yi 'sinan fɛnyian 'pa 'kɛ. Yaa 'vɛ 'kɛɛ "nyian 'nan, 'ku 'cin a 'ka 'ji tɛ pɛɛnɔn man. ɛn 'ku dra 'ka -tɛa "le zɛ 'ka dra 'ku -tɛa "be -yee 'wɛ 'zɛ. ⁷-Yee "wean, 'ku "bɛɛ Zozinɔn, zɛ kɛa 'man 'nan, ka yi -tɛala tian Zozi da be, 'ku "koe "tɔ 'ku da yɛa yɛdinɔn nɛn 'ku 'man 'gɛɛ -a -ji. ⁸'Be nɛn 'gɛɛ 'ku 'ci -ta "tra, kɔɔ 'ka 'man a 'e 'tɔdi 'pleblɛ Minsan -le 'wɛ 'ji. ⁹ɛn 'cee 'wɛ 'ku 'ci 'nranman Bali 'le "fo, -yee "wean ku Bali muo -fɔa 'tandan. ¹⁰Bodrun funnin, te ku ya 'ku kɔaladi Bali trɛ 'badɛ man 'nan, 'e 'si -nɔn 'kɛ -e 'ku 'lɛ 'ka 'va. Kɔɔ ku ya "vale 'nan, 'cee yi -tɛradɛ Zozi da 'le nɛn e -fɛ be, 'ku "paa "da.

¹¹Ku -kaa 'tɪ Bali 'lee -kaa 'san Zozi tru "baa 'nan, 'o 'si 'lɛ 'sʊ 'kʊɛ -e 'ku 'lʊ. ¹²En kua laabo Minsan lɔ 'nan, 'e 'ka cin yɪdɪ 'yi 'pa 'da 'e 'ciɪla 'da. En 'e minnun pɛɛnɔn yɪdɪ 'yi 'pa 'da 'e 'ciɪla 'da, 'le zɪ kʊ 'ka ye 'yi "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ¹³-Te e drɛ zɪɛ, -a -nan nɛn 'ka 'man -tɔa 'pleble. 'Tɔ 'ka 'kɔan 'e 'padɪ 'ka man dɪ. En ka -kɔan 'saun -kaa 'tɪ Bali 'lɛ, tʊ nɛn Minsan Zozi 'lee 'yee minnun -taa 'man "bɛ, -a man. Amen!

'Ka -wɛɛ 'nan 'ka drɛ wɪ 'e 'sɔ Bali lɛ!

4 ¹'Ku "bʊi Zozinɔn, kua 'le -sɛanla 'wɪ 'gʊɛ -a yɪdɪ -a 'cɛɛ. Zɪ kɔ 'ka 'ta wʊ 'lɔɔ -e 'cee 'wɪ 'e 'sɔ Bali lɛ bɛ, kua paa 'ka 'ji 'va, ɛn ka ya 'ta wʊlanan 'wɪ zɪɛ -a da. Ku 'ka tru "baa Minsan Zozi 'tɔ da 'nan, 'ka 'ta wʊla 'wɪ zɪɛ -a da 'e 'ku 'e 'lɛ! ²Kɔɔ 'wɪnʊn nɛn kua 'pla 'cɛɛ Minsan Zozi 'tɔ da bɛ, kaa -tɔa.

³'Wɪ nɛn, 'e 'sɔ Bali lɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn kua 'vɪ 'cɛɛ, -nyrɛn 'nan, 'ka 'kɔn 'yee vɛ -a 'fo! Te 'ka nyɪnnan lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a te ka'a cin 'palɛ dɪ! ⁴'Pian 'ka -tʊdʊ pɛɛnɔn 'ka 'fli 'kun -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ, te 'tɔ 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ⁵Te 'ka drɛ 'le minnun nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ, -wee 'wɪ 'zʊ dɪ! Kɔɔ -wɛɛ 'fli -nɔan lɪ -wɛɛdɪ 'lee -kɔnnɛn -wɛɛdɪ lɛ. ⁶En 'wɪ zɪɛ -a da bɛ, te 'ka 'tʊ 'e 'wɪ drɛ -wɪdɪ 'e bɔɛzan -tʊ -va -a nan -wɛɛdɪ -a dɪ! Kua 'vɪ 'cɛɛ 'va, ɛn kua -fɔa 'nyian 'ji 'nan, Minsan 'wɪ 'nɛn -kɔɔnman min nɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ -yrɛ. ⁷En -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'ka -kaa laabʊlɛ 'nan -e -kaa fli -nɔn lɪ -wɛɛdɪ 'lee -kɔnnɛn -wɛɛdɪ lɛ dɪ. 'Pian e -kaa laabʊ 'nan -e -kaa drɛ 'yee vɛ -a 'fo. ⁸-Yee 'wɛan min nɛn e wɛɪnʊn zɪɛ -a -fɔla 'e "trɔɛn -sru "bɛ, min wei "cɛɛ yaa -fɔla 'e "trɔɛn -sru "dɪ. 'Pian Bali nɛn e 'yee lei 'saun 'nɔn 'cɛɛ bɛ, -a wei nɛn yaa -fɔla 'e "trɔɛn -sru.

⁹'Ku "bʊi Zozinɔn, -te e ya 'ka cin yɪdɪ 'yi "a bɛ, e 'ka 'nyian 'le 'kʊɛ 'crɛn -tɛ 'cɛɛ dɪ. Bali -a paa 'ka 'ji 'va. ¹⁰En -kaa "bʊi Zozinɔn nɛn o cɪ Masedɔa 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji bɛ, ka ya o yʊnan 'yi. 'Pian kua laabo tian 'ka 'lɔ 'nan, 'ka o yɪ 'yi 'e 'ciɪla 'da.

¹¹En zɪ kɔ 'ka 'blɪ te 'ka 'man yra flu bɛ, -a -cin nɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji! 'Ka 'tɔ 'si minnun -le 'wɪ 'ji! 'Ka 'nyranman 'pa 'ka 'pɛ -a -e 'ka 'nɛn "fɛ -blɪ! 'Wɪnʊn zɪɛ kua 'vɪ 'cɛɛ 'va. ¹²'Ka drɛ zɪɛ, -e minnun nɛn o 'ka Zozi 'va dɪɛ, o yɪɛ 'e 'nan 'ka man, -e 'ka vɪlɛ 'ka drɛ fɛ tru 'banɔn 'a dɪ.

Min wluandɪ -kanɔn 'va bɛ e dra 'kɔ?

¹³'Ku "bʊi Zozinɔn, ku 'ka 'vale 'nan 'wɪ nɛn e dra minnun nɛn o kaa "bɛ -wɛlɛ bɛ, 'e 'fʊ 'e yɔɔdɪ 'ka man dɪ. Ku 'ka 'vale 'nan, -kadɪ wɪ 'e 'ka ta drɛ -trɔdrɔ "le minnun nɛn wa'a Zozi 'tɔa dɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ dɪ. ¹⁴-Kaa yi -tɛala "da 'nan Zozi 'ka, ɛn Bali -a wluan -kanɔn 'va. -Yee "wɛan -kaa yi -tɛra "nyian "da 'nan, Zozinɔn nɛn o kaa bɛ, Bali o wuanla -kanɔn 'va, -e 'o 'ta 'o 'vale Zozi 'a.

¹⁵Kua vɛ 'cɛɛ Minsan wei -a 'nan, -kaa nɛn -kaa yɪɛ a "man Minsan -ta nyan bɛ, -cɛɛ "cɛɛ -tɔala Zozinɔn nɛn o kaa bɛ o 'lɛ dɪ. ¹⁶Kɔɔ yi zɪɛ -a da

bɛ, Bali -a ve 'yee 'pasianɔn 'tazan lɛ 'nan 'e trɔan -tɔ. -A -nan nɛn Bali -le 'bei 'we, ɛn Minsan 'sia laji, -e 'e -sɔɔnla. Tɔ zɪɛ -a man bɛ, minnun nɛn o yi -tɛra Crizi da ɛn o kaa bɛ, -wɛɛ wuanla -kanɔn 'va 'e tɛdɛ. ¹⁷"Bɛ -sru, -kaa nɛn -kaa yɪɛ cɪ 'man "bɛ, Bali -kaa pɛɛnɔn 'siala -kaa 'vale waa 'lolu -koei 'da, -e -kaa cin yɪ Minsan nun -a. Tɔ pɛɛnɔn man tɛ -kaa ya 'e cin va waa Minsan -va. ¹⁸-Yee "wean 'wɪnɪn zɪɛ -a 'bɔ 'a nɛn 'ka cin "koe "tɔ 'ka da!

'Ka Minsan -ta tɔ man -pɛn!

5 ¹Kɔ "bɔi Zozinɔn, tɔ nɛn 'wɪ zɪɛ e dra "man "bɛ, e 'ka "le 'kɔɛ 'crɛn -tɛ 'cɛɛ dɪ. ²Kɔ kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'wein 'nan, Minsan -ta yi dra kligli. E dra "le zɪ wa'a crinzan -ta tɔ -tɔa -pɛi -man dɪɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ³Tɔ nɛn minnun -a ve 'nan, 'o 'fɔ -trɔɔ, 'wɪ 'tɔ 'ka 'o man dɪɛ, 'nun tɔɔn -e 'wɪ yɪdɪ -dan zɪɛ 'e bɔ o man kligli. E dra "le zɪ 'nɛn 'yadɪ -le cɪ "yaa -pɔnzɪn "kuan bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Min -tɔ 'ka 'so -yrɔ "fɔ "dɪ.

⁴'Pian 'cee vɛ bɛ 'kɔ "bɔi Zozinɔn, "ka 'ka wo klun va -e yi zɪɛ 'e 'bɔ 'ka man kligli "le crinzan -tadɪ -le 'wɪ 'zɔ dɪ. ⁵Kɔ ka pɛɛnɔn ka ya minnun nɛn o ya fɛnan 'wein da bɛ waa. ɛn ka ya yidɛa 'nɔn 'a. -Kaa 'ka -pɛi -man 'nɔn 'a dɪ. ɛn -kaa 'ka minnun nɛn o 'ta wo klun va bɛ waa dɪ. ⁶-Yee "wean tɛ -kaa yi -tɛ "le min -mienun -le 'wɪ 'zɔ dɪ! 'Pian -kaa yɪɛ 'e 'fɔ "man -e -kaa 'fli 'pla! ⁷Kaa -tɔa 'nan, -pɛi -man nɛn min yi -tɛa, ɛn -pɛi -man nɛn min -wɛn mlɪndɪ -tɔala 'e 'wɪn -ji. ⁸'Pian -cee vɛ bɛ, tɛ 'e 'kɔn zɪ dɪ, kɔ -kaa ya yidɛa 'nɔn 'a. -Yee "wean -kaa 'fli 'pla! -Kaa yi -tɛra Zozi da, ɛn -kaa yɪ 'yi! -Yee cɪ "le -kaa 'kɔlɛ da yɔɔ vɛ -le 'wɪ 'zɔ -kuli -lɔ! Bali -taa -kaa 'silɛ 'wɪ 'ji. -Kaa -tɔ "da 'plɛblɛ! -Yee cɪ "le -kaa wulo -man yɔɔ 'kpɔngbo kle "le 'wɪ 'zɔ -kuli -lɔ!

⁹Bali 'ka -kaa -sɔɔnlɛa 'nan -e 'e -kaa tɛ 'wɪ 'a dɪ. 'Pian e -kaa sɔɔnla 'nan -e 'e -kaa 'si 'wɪ 'ji 'wɪ nɛn -kaa 'san Zozi Crizi -a drɛ bɛ -a man. ¹⁰Zozi 'ka -cee "wean 'nan -e -kaa 'belidɪ yɪ -kaa 'vale 'waa. 'Wɪ zɪɛ 'wɪ 'kpa nɛn, -tɛ -kaa yɪɛ a "man oo, ɛn -tɛ -kaa ka oo, tɔ nɛn e -taa "man "bɛ, -kaa 'belidɪ yɛ. ¹¹-Yee "wean 'ka cin "koe "tɔ 'ka da 'wɪ zɪɛ -a! ɛn 'ka 'pa 'ka cin va, tɛ 'cee yi -tɛradɪ Zozi da -ko 'padɪ -a "da, "le zɪ ka cɪ -a drɛnan 'va bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.

Pɔl 'wɪ 'pla Tesalonik 'nɔn lɛ

¹²Kɔ "bɔi Zozinɔn, 'ka yɪɛ 'e 'nan minnun nɛn o Bali -le 'nyranman "paa 'ka 'va bɛ o man! Kɔ -wɛɛ Bali -le -si -kɔɔnman 'cɛɛ, ɛn -wɛɛ 'ka "so "ji. ¹³O yɪdɪ "yi 'e 'kɔn 'ka 'ji -dan, 'nyranman nɛn waa "paa bɛ -yee "wean! 'Ka 'fɔ 'ka cin va -trɔɔ!

¹⁴ɛn "nyian bɛ, 'kɔ "bɔi Zozinɔn, 'ka yɪɛ 'e 'nan minnun nɛn o kɔan wo bɛ, 'ka 'wɪ 'pla -wlɛ! ɛn minnun nɛn o cɪ -tɔɔman tian bɛ, 'ka o "koe "tɔ 'o da! ɛn minnun nɛn o -pɛ -sru "cɪ 'e tɔadɪ Bali -le 'wɪ 'ji bɛ, 'ka 'pa o va! 'Ka

'kɔn -trɔɔ minnun pɛɛnɔn 'va. ¹⁵'Ka drɛ 'yi, te min -tɔ 'e 'wɪɪɪ 'man -wɪɪɪ
 "drɛ 'e bɔɛzan lɛ dɪ! 'Pian tɔ pɛɛnɔn man bɛ, 'wɪ 'yi 'nɛn 'ka drɛ 'ka cin lɛ,
 ɛn 'ka drɛ 'nyian min pɛɛnɔn lɛ!

¹⁶'Ka 'ci 'e 'nran tɔ pɛɛnɔn man! ¹⁷'Ka Bali trɔ 'ba, te -a 'le 'e 'tɔ dɪ!
¹⁸'Ka Bali muo 'fɔ 'wɪ pɛɛnɔn 'ji! 'Wɪnɔn zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'ka drɛ! -Yɛɛ cɪ Bali
 ci 'sɔ wɪ -a, ɛn -a 'bɔ nɛn Zozi Crizi -a kɔɔn.

¹⁹Te 'ka 'si -tɔ Bali lei 'saun 'le 'nyranman lɔ dɪ! ²⁰Te 'ka Bali 'lewei
 vɪnɔn wei -fɔla 'ka "trɔɛn -sru "dɪ. ²¹'Pian 'ka 'wɪ pɛɛnɔn 'fa 'si, -e 'ka "yi 'si
 "va! ²²ɛn 'ka 'si 'wɪ 'wɪɪɪɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn man!

Pɔl 'wɪ 'le 'sran Bali trɔ 'badɪ -a -wɪɛ ɛn e o 'tɔ bɔ

²³Bali nɛn e -fɔdɪ -trɔɔ -nɔan "min lɛ bɛ, 'e 'ka drɛ 'yee vɛ -a "fo! 'E yɪɛ
 'tɔ 'ka 'va, 'nan -e tɔ nɛn -kaa 'san Zozi Crizi -taa "bɛ, 'tɔ 'tɔ 'e vɪɛ 'e 'kɔn 'e
 'padɪ 'ka man dɪ! -Te e ya 'ka lei -a oo, ɛn -te e ya 'cee ci "nrɔndɪ -a oo, ɛn
 -te e ya 'ka 'kɔɛ 'a oo, -e 'tɔ 'e vɪɛ 'e 'kɔn 'e 'padɪ "man "dɪ! ²⁴Bali nɛn e 'ka
 laabɔ bɛ, -te e 'wɪ 'vɪ bɛ yaa dra, -yee "wean e 'wɪnɔn zɪɛ -a 'lɛ sɔɔman.

²⁵'Kɔ "bɔɪ Zozinɔn, 'ka Bali trɔ 'ba 'kɔvɛ 'wɪ man! ²⁶'Ka Zozinɔn pɛɛnɔn
 'tɔ bɔ -atu -tɛdɪ -a o man! ²⁷'Ka yɪa 'si Minsan 'tɔ 'ji bɛ, 'ka 'fluba 'gɔvɛ -a ta
 vɪ -kaa "bɔɪ Zozinɔn pɛɛnɔn lɛ.

²⁸-Kaa 'san Zozi Crizi -le 'yi 'e 'kɔn 'ka 'va.

'Fluba "flizan nen Pɔl -a cren -te Tesalonik 'non le

1 ¹An 'bɔ Pɔl 'lee Sila 'lee Timote 'be 'fluba 'gʊɛ -a cren -te. Kʊa cren -te -leglizi nen Tesalonik be -a -ji 'non le. Ka ya -kaa 'tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi -le vɛ -a. Kʊ 'ka 'tɔ bo.

²-Kaa 'tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ.

Zozi -taa 'trɛdanɔn 'le tin 'bale

³Kʊ 'bʊ Zozinɔn, e ya 'le 'kʊ Bali muo 'fɔ tʊ pɛɛnɔn man 'cee 'wɛan. Kɔɔ 'cee yi -teradɪ Zozi da ta a 'sʊnan, ɛn 'ka cin yɪdɪ 'yi 'a 'panan 'da.

⁴-Yee 'wɛan kʊ 'ka 'sɪ -fɔa Bali -le -leglizi -mienun 'le. Kʊa dra zɪ, kɔɔ minnun a 'te 'panan 'ka da, ɛn ka ya 'ka yra yɪnan, 'pian ka yi -tera Zozi da, ɛn ka'a 'sile Bali -sru 'dɪ.

⁵'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan, Bali -taa tin 'bale 'e 'nɔan da. Kɔɔ 'ka yra nen ka cɪ -a yɪnan bɛ, -yɛɛ -kɔɔnman 'nan, Bali -taa 'ka 'sile'a 'yee mingɔnnɛn 'trɛda 'non 'a.

⁶Fɛ nen maan vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, Bali -a yɛ 'wɪ 'yi 'a, -e 'e 'te 'pa minnun nen o 'te 'paa 'ka da bɛ, o da. ⁷ɛn 'cee vɛ nen ka cɪ 'ka yra yɪnan 'labɛ, yaa yɛ 'wɪ 'yi 'a -e 'e 'fʊdɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ. Yaa -nɔan -kaa pɛɛnɔn le 'e cin va. E 'wɪ zɪɛ -a dra tʊ nen Minsan Zozi 'sia laji -e 'e 'ta pee wʊ bɛ -a man. Tʊ zɪɛ -a man nen e -taa 'o 'vale 'yee 'pasianɔn 'pleblɛ nen laji bɛ waa. ⁸E -taa 'te nɛn -dan yɛi. -Tɛ e -ta bɛ, e 'wɪ 'nen -kɔɔnman minnun nen wa'a Bali -tɔlɛ dɪɛ -wlɛ. ɛn e 'wɪ 'nen -kɔɔnman minnun nen wa'a 'ta wʊlɛa -kaa 'san Zozi 'bɔ 'le 'wɪ 'nɔnnɔn da dɪɛ -wlɛ. ⁹O -taa 'wɪ yɪlɛ -pʊ 'kɔn nen -a le 'nen 'ka 'dɪɛ -a -ji. O -kɔan 'o 'sidɪ Minsan man -kɔɔbli, ɛn wa'a 'kolaman -yee mingɔnnɛn trɛ nen e 'bia bɛ -a yɪdɪ -a dɪ. ¹⁰'Wɪ zɪɛ e dra yi nen Zozi -taa 'man 'bɛ, -a da. -A -nan nen minnun nen o cɪ -yee vɛ

-a en o yi -tera -a wei da be, waa si -foa te waa boa. Ka -koon "minnun zie o va, koo ka yi -tera 'winun nen kua 'vi 'cee be -a da.

¹¹-Yee "wean ku Bali tru "baa tu peenon man 'cee 'wi man. Kua laabo -cee Bali lo 'nan, 'e 'ka yi 'wi nen e 'ka laabo "man 'be -a drenon tigl 'a. En kua laabo -yoo 'nyian 'nan, 'e 'pa 'ka 'va 'yee 'pleble 'a, -e 'wi 'yi peenon nen e 'so 'cee 'nan 'ka dra be 'ka dre. En 'e 'pa 'ka 'va -e 'cee 'nyranman nen ka 'nan 'ka "paa yi -teradi -a Zozi da be, 'ka 'pa. ¹²E dre zie, -e -kaa 'san Zozi 'to 'e dre -dan 'cee "wean, -e "cee 'to 'e dre -dan -yee "wean. 'Wi peenon zie, 'e dre -kaa "ti Bali 'lee Minsan Zozi Crizi -le 'yi 'a.

Bali 'nanmanzan klu "so

2 ¹Ku "bu Zozinon, -kaa 'san Zozi Crizi -tadi nen kua 'wi 'vi be, 'lee -kaa cin yidi -a "sron "nen, kua 'vi be, ku 'wi "paala 'cee 'da. ²-Te min -a 'vi 'cee 'nan, Zozi 'ta 'va be, te 'ka 'ci 'e baa -ji -e 'ka 'si 'si tigl da di! -Te Bali 'lewei vinon 'le nen kaa 'man oo, te 'ka 'ci 'e baa -ji di! En -te Bali -le 'wi vinon 'le nen kaa 'man oo, te 'ka 'ci 'e baa -ji di! En -te min -a 'vi 'cee 'nan, kve cren -te 'fluba 'ji oo, te 'ka 'ci 'e baa -ji di!

³Te 'ka 'wi "man -e min -tu 'e 'ka see "paa 'wi zie -a da di! Fe nen maan ve zie -yee ci 'nan, tu nen min "kaga Bali wei -foala 'o "troen -sru "be, e bo 'vaa -e Zozi 'ta yi 'e bo. En min nen e 'wi 'widi "paa 'nyranman -a en Bali -a 'pla 'te 'le ve -a be, e -taa 'vaa -e yi zie 'e bo. ⁴Min zie Bali 'nanmanzan nen. -Yee -taa -a vile 'nan 'yee ci fe peenon nen minnun a laabo Bali te waa bo "be -a da. E -taa 'e 'fli drele -dandan. Yaa dra -trilii, -e 'e -wlala 'yee -dandan 'tandi 'bo 'a Bali -pan 'kuin, -e 'e -nyran. Yaa ve 'e 'fli man 'nan, 'yee ci Bali -a.

⁵Tu nen te an ya tian 'ka 'va be, an -fo 'e 'flin an 'winun zie -a 'vi 'cee. -A -cin 'san 'ka 'ji? ⁶En fe nen e -si -toa tian Bali 'nanmanzan zie -yoo "be, kaa -toa. Fe zie e -si -toa -yoo "trilii, -e tu nen Bali 'bo 'a -to -yre "be, e 'bo. -A -nan nen -a ta boala. ⁷Nyranman -widi "nen Bali 'nanmanzan 'bo 'a "paa be, e ya -a 'panan 'va. 'Pian yaa "paa 'e yoodi, koo min -tu -si -toa tian -yoo. -Te 'be 'ka 'nyian -nan die, ⁸-a -nan nen Bali 'nanmanzan zie, -a ta boala. Yi zie -a da nen Minsan Zozi -a -tea 'e 'le fulo -a. 'Wi 'kpa Minsan Zozi 'le -tadi -a -nan -nyaan.

⁹Bali 'nanmanzan zie Satan 'be -koladi -non -yre. -Yee "wean e -kolaman -dravia wi 'to 'tudu peenon dredi -a. En e -kolaman 'wi -koon "man winun 'lee -ce -sron "winun dredi -a. 'Wi peenon zie yaa dra 'nan -e 'e minnun see "paa. ¹⁰'Wi 'kpa, minnun nen o ya -si nen e o "sia Bali man be -a da be, Bali 'nanmanzan -taa o see "paale 'wi 'widi 'to -tudu peenon nen yaa dra be -a. Koo wa'a Bali -le 'wi tigl nen, e o "sia paan 'wi 'ji be -a yile 'yi 'di. ¹¹-Yee "wean nen Bali -a dre en Bali 'nanmanzan 'le see "paa winun -kola o man yidi -a, 'nan -e 'o yi -tera 'wlu winun da. ¹²Bali 'wi zie -a dre 'nan -e 'e tin -te minnun zie o da. Koo wa'a yi -telea 'wi tigl da di, 'pian o 'wi 'widi "dredi 'yi 'yi.

'Ka 'tɔ 'pleble Bali -le 'wɪ 'ji!

¹³'Kɔ "bɔɪ Zozinɔn, kva -tɔa 'nan Minsan 'ka ye 'yi. En tɔ nɛn Bali 'ka tian 'trɛ drele dɛ, e 'ka 'si 'va 'nan -e 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji. -Yee "wean e ya 'le 'ku Bali muo 'fɔ tɔ pɛɛnɔn man 'cee "wean. 'Wɪ 'kpa, Bali -taa 'ka 'sile 'wɪ 'ji, kɔɔ 'yee lei 'saun 'ka dre Bali -le vɛ -a "fo, en ka yi -tɛra 'wɪ tɪɪɪ da. ¹⁴'Ka 'sɪdɪ 'wɪ 'ji -le "wean nɛn Bali 'ka laabu 'wɪ nɔnɔnɔn nɛn kva 'vɪ 'cɛɛ bɛ -a. E 'ka laabu 'nan -e 'tɔ -dan nɛn -kaa san Zozi Crizi -lɔ bɛ, 'ka dre -a "nɛn "blɪnɔn 'a.

¹⁵-Yee "wean 'ku "bɔɪ Zozinɔn, 'ka 'tɔ 'pleble Bali -le 'wɪ 'ji! 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kva paa 'ka 'ji bɛ, 'ka 'tɔ 'da 'pleble! -Te kva 'vɪ 'ku 'le oo, en -te 'fluba nɛn kva cɛn -tɛ 'cɛɛ oo, 'ka 'tɔ 'da 'pleble!

¹⁶-Kaa "tɪ Bali -kaa 'yɪ 'yi, en e "yi -dan dre -cɛɛ. -Yee "wean -kaa "koe a -kaa da 'li 'fo 'le vɛ -a, en -kaa 'bli a 'da 'nan 'belɪdɪ a -cee vɛ -a. Kva laabo -kaa "tɪ Bali 'lee -kaa 'san Zozi Crizi -lɔ 'nan, ¹⁷'o 'ka "koe 'tɔ 'ka da "fo. En kva laabo -wɪɔ "nyian 'nan, 'o 'pleble 'nɔn 'cɛɛ, -e tɔ pɛɛnɔn man 'ka 'wɪ 'yi "dre, en 'ka 'wɪ 'yi "vɪ.

'Ka Bali tru 'ba 'kve!

3 ¹'Kɔ "bɔɪ Zozinɔn, kva 'le -sɛanla -a laabudɪ 'ka 'lɔ 'nan, 'ka Bali tru 'ba 'kve 'wɪ man. 'Ka Bali tru 'ba 'nan -e Minsan -le 'wɪ 'e fuila 'man fɛ pɛɛnɔn 'nan. En 'ka tru 'ba 'nan min 'kaga 'o 'wɪ 'man ci 'nrandɪ -a, 'le zɪ ka wɪ "man "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ²'Ka Bali tru 'ba "nyian 'nan, 'e 'pɛ 'pa 'ku da min -wɪdɪnɔn nɛn o "naan 'ku man bɛ, -wee "wean. Fɛ nɛn maan vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, minnɔn pɛɛnɔn "cɛɛ "we 'man -e 'o yi -tɛra Bali wei da dɪ.

³'Wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ bɛ, yaa dra. E 'ka man -tɔa 'pleble 'ta wudɪ -a Bali -sru. En ya'a 'ka 'tve -e Satan nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "paa 'nyranman -a bɛ 'e 'ka man yɪ dɪ. ⁴Kɔ yi -tɛala Bali da 'nan, 'wɪnɔn nɛn kva 'pla 'cɛɛ bɛ, ka ya -a drenan, en kaa dra 'li 'trilii. ⁵Kva laabo Minsan lɔ 'nan, 'e 'cee ci 'nrɔndɪ 'pla Bali -le min yɪdɪ "yi "da, en e 'pla -pɔan 'sɔdɪ nɛn Zozi 'ji bɛ -a da.

Te 'ka dre kɔannɔn 'a dɪ!

⁶'Kɔ "bɔɪ Zozinɔn, kɔ 'wɪ "paala 'cɛɛ -kaa san Zozi Crizi 'tɔ da 'nan, Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn o kɔan wɔ, te wa'a 'nyranman paa dɛ, en te wa'a 'ta wɪla 'wɪnɔn nɛn kva paa 'ka 'ji bɛ -a da dɛ, te 'ka -blɪ waa dɪ! ⁷Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan, e ya 'le 'ka dre 'ku si drenɔn 'a. Kɔɔ kɔ 'lɔ 'ka 'va bɛ, kɔ'a kɔan wɪle dɪ, ⁸en kɔ'a min lɔ fɛ -blɪle 'e "tun "dɪ. Bodrun funnin, te 'ku "koe -nyaan 'nyranman 'padɪ -a, 'nan -e 'kve -blɪfɛ 'e vɪle 'e dre 'ka 'tɔ -win -ji -trɔ -a dɪ. ⁹'Kɔ 'blɪfɛ 'sia paan 'ka 'lɔ, 'pian ya'a drele zɪ dɪ. Kɔɔ kva wɛɛ 'nan, 'ku dre 'cee 'wɪ -kɔn "mannɔn 'a, en 'ka dre 'ku si drenɔn 'a. ¹⁰En tɔ nɛn te kɔ ya tian 'ka 'va bɛ, kva paa 'ka 'ji 'nan, min nɛn 'e 'ka "vale 'e 'nyranman "paa dɛ, te 'ka fɛ -nɔn -yɛɛ "dɪ.

¹¹ 'Be nen 'gʊɛ, kʊa 'man 'nan, 'ka 'va min -mienun 'o 'fli dre kɔannɔn 'a. Wa'a 'nyranman paa dɪ, te o -cia 'o 'tɔ wʊdɪ -a min peenun -le 'wɪ 'ji. ¹² Kʊ 'wɪ "paala minnʊn zɪɛ -wɛ Minsan Zozi Crizi 'tɔ da 'nan, 'nyranman 'padɪ da nen 'o yɪɛ 'trɔa, te waa "nen "fɛ -ble.

¹³ Kʊ "bʊɪ Zozinɔn, te 'ka "koe 'e 'si 'ka da 'wɪ "yi "drɛdɪ -a dɪ!

¹⁴ Min nen ya'a 'ta wʊɛa 'wɪ nen kʊa cɾɛn -tɛ zɪɛ -a da dɪɛ, 'ka 'san -kɔnnɛn 'pla, te 'ka "nran waa dɪ. 'Ka drɛ zɪɛ -e 'yɾa 'e -tɛ. ¹⁵ 'Pian te 'ka 'san 'sia "le 'ka 'nanmanzan 'zʊ dɪ! E ya 'ka "bʊɪ Zozizan 'tʊ -a, 'wɪ nen 'ka 'pla -yrɛ!

¹⁶ Minsan nen -fʊdɪ -trɔɔ "sia "va "bɛ, kʊa laabo -yrɔ 'nan, 'e 'fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ. 'E -nɔn yi pɛɛnɔn man, ɛn 'e -nɔn -pɛ pɛɛnɔn 'ji! Minsan 'e 'pa 'ka pɛɛnɔn 'va!

¹⁷ An 'bɔ Pɔl 'bɛ 'ka 'tɔ bʊdɪ 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ 'an 'pɛ -a. Zɪ maan dra 'mɛn 'fluba pɛɛnɔn 'ji zɪɛ -e 'ka -tɔ 'nan mɛɛn 'pa 'sia 'cɛɛ.

¹⁸ -Kaa 'san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

'Fluba tede nen Pɔl -a cren -te

Timote

le

1 ¹An 'bɔ Pɔl 'bɛ 'fluba 'gʋɛ -a cren -te. An ya Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Bali nen -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ, 'o 'vale Zozi Crizi nen -kaa 'bli a -yrɛ 'bɛ, -wɛɛ 'an drɛ 'a. ²Mɛɛn 'fluba 'gʋɛ -a cren -te 'i 'bɔ Timote le. Mɛɛn Bali -le 'wɪ 'vɪ 'yɪɛ, ɛn i wɪ 'man. -Yee 'wɛan i drɛ 'le 'an 'pɔn -ji 'nen -le 'wɪ 'zʊ.

-Kaa 'tɪ Bali 'lee -kaa san Zozi Crizi 'wei nyrinda 'si, ɛn 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'yɪɛ!

'I drɛ 'yi minnun nen o Bali -le 'wɪ 'paaman 'wlu 'a bɛ o va!

³'Wɪ nen maan 'vɪ 'yɪɛ te an 'ta Masedɔa si 'siala bɛ, -a -cin 'e 'fɔla 'i 'ji. Maan 'vɪ 'yɪɛ 'nan, 'i 'fʊ Efɛz nun, 'nan -e 'i 'wɪ 'pla min -mienun le. O ya 'ka yei, te o 'wɪ nen 'wlu 'a bɛ -a 'paaman minnun -ji. ⁴'Wɪnɪn zɪɛ, polunɪn nen Zuif 'nɔn -a bɔ bɛ 'lee o tranun kludanɔn 'nrɔndɪ nen o -ko -a 'padɪ -a 'da 'bɛ, -a 'bɔ nen. 'I vɪ -wɛɛ 'nan 'o 'le 'tɔ! Kɔɔ 'wɪnɪn zɪɛ o -taala -sa -fɔdɪnɪn -a. 'Nyrannan nen Bali -a 'paa min man 'lɔɔ -e 'e min 'si 'wɪ 'ji bɛ, ya'a 'sia 'wɪnɪn zɪɛ -a va 'fo 'dɪ, 'pian e 'sia yi -teradɪ Zozi da va. ⁵Bali -le 'wɪ 'paadɪ 'le 'srannan 'nen 'nan yɪdɪ 'yi 'e 'kɔn 'ka yei. ɛn yɪdɪ 'yi zɪɛ 'ka drɛ 'ka 'ci 'fɪdaa 'a! Te 'ka 'wɪ drɛ te 'ka 'wulo -ji 'nrɔndɪ tin -tɛa 'ka da dɪ! ɛn yɪdɪ 'yi zɪɛ, e 'si yi -teradɪ Zozi da nen e 'ka 'ta lou 'e 'tun 'dɪɛ -a va.

⁶'Wɪnɪn zɪɛ 'o 'ka wo 'bɛ drenan 'fo 'dɪ, 'pian 'o 'fli -nɔn 'wɪnɪn nen o ya 'wɪ 'tun 'a bɛ -a vɪdɪ le. ⁷O 'fli 'siala 'nan Bali -le -pei -tɔ wɪnɪn bɛ -wɛɛ cɪ -a 'paanɔn 'a. 'Pian 'wɪnɪn nen waa ve bɛ wa'a ci 'tɔa dɪ, ɛn 'wɪ 'bɔ nen o ya o -tɔdɪ 'da 'nan 'wɪ 'kpa nen bɛ, wa'a 'tɔa dɪ.

⁸-Kaa -tɔa 'nan -pei -tɔ wɪnɪn bɛ, e ya 'wɪ 'yi 'a, 'pian e ya 'nan min 'e 'ta wula 'da 'e -si tɪɪɪ da. ⁹ɛn -a -cin 'e 'kɔn -kaa 'ji 'nan, minnun nen

o ci tigli be -wee "wean "cɛɛ -pei -tɔ wɪnun a dɪ, 'pian minnun nɛn o 'ka 'kpa dɪɛ, -wee "wean nɛn. 'Wɪnun nɛn waa dra be -nyrɛn: O yie 'ka 'naan Bali man dɪ, ɛn o 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn dra. O 'tɔ sɔɔman Bali man, ɛn fɛnɪn nɛn Bali -le vɛ -a bɛ, o "we "man -wɪdɪ. Min -tɛnɔn nɛn waa, 'o "tɪ 'lee 'o "bɔ -tɛa. ¹⁰ Minnun zɪɛ o nyianla lɪ 'lee -kɔnnɛn -a te wa'a 'o cin 'pale dɪ. ɛn -klɔnmɔn 'lee 'e bɔɛzan -klɔnmɔn nyianla. ɛn 'o bɔɛzan blamin -taan "nɔan -a. ɛn o 'wɪlu -sɛan. ɛn o -pɛ wɪluannan 'wɪ 'ji, te e ya 'wɪlu -a. ɛn o 'wɪ dra te e 'ka Bali -le 'wɪ "paadɪ da dɪ. Minnun pɛɛnɔn nɛn o 'wɪnun zɪɛ -a -tɔ dra bɛ, -wee "wean nɛn -pei -tɔ wɪnun a. ¹¹ Bali nɛn -a 'tɔ a -dan, ɛn -a va nɛn -fɛa pɛɛnɔn "sia bɛ, -yɛɛ Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn 'pɛba 'wɔ 'an 'lɔ. 'Wɪnun nɛn an "sia -a vɪnan 'yie 'gɛɛ -a da wɪ nɛn.

Pɔl Bali muo "fɔ "yi "nɛn yaa drɛ -yɛɛ "bɛ -a man

¹² Zozi Crizi nɛn -kaa san -a bɛ, maan muo -fɔa. E yi -tera 'an da, ɛn yaan 'si "va 'nan -e 'an 'yɛɛ 'nyranman 'pa, ɛn yaa ta "kɔɛ "nɔn 'mɛn. ¹³ E tɛdɛ bɛ, an wɪ Zozi 'bɔ man -wɪdɪ, ɛn an 'tɛ 'pa Zozinɔn da, te an -kuli -taan "o man. 'Pian 'an nyrinda -sɛn Bali da. Tɔ zɪɛ -a man bɛ te ma'an yi tɛala Zozi da dɪ, ɛn 'wɪnun nɛn maan dra bɛ, ma'an -ci tɔa dɪ, -yɛɛ "wean 'an nyrinda -sɛn Bali da. ¹⁴ 'Wɪ 'kpa, Zozi nɛn -kaa san -a bɛ, e "yi drɛ 'mɛn, ɛn yaa drɛ e "mlianla "da. Yɪdɪ "yi "nɛn e "sia -a 'bɔ 'va bɛ, 'lee yi -tɛradɪ Zozi da bɛ -yɛɛ paa 'an 'ji.

¹⁵ Zozi Crizi -ta 'trɛda 'nan, -e 'e 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛnɔn 'si 'wɪ 'ji. 'Wɪ zɪɛ 'wɪ tigli nɛn. E ya "le min 'e yi -tera "da "fɔ. 'I 'ci "nrɔn 'mɛn 'wɪ da. An 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'e mlinla "da, ¹⁶ 'pian 'an nyrinda -sɛn Bali da. Yaa drɛ 'an 'bɔ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛzan -dan 'gɛɛ 'an 'va, kɔɔ e ya "vale 'nan, blamin 'e -ci yɪ 'nan Zozi Crizi 'le man -srandɪ min va a -dan. ɛn Bali 'wɪ zɪɛ -a drɛ 'nan, -e minnun nɛn o -taa "yi -tɛlɛa Zozi da -e 'o 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪ bɛ, 'an drɛ -wee 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a. ¹⁷ Bali a mingɔnnɛn -a 'li 'trilii, ya'a 'kaa "fɔ "dɪ. Min 'ka -a ye 'e yie 'a dɪ. -Yɛɛ cɪ Bali -a 'e -tɔwɪli, fɛ pee 'ka "nyian -yɛɛ -sru "dɪ. 'Tɔ 'wɪdɪ 'e 'kɔn -yɛɛ vɛ -a, ɛn 'tɔ -dan 'e 'kɔn -yɛɛ vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

Pɔl Timote "kɔɛ "tɔ 'e da

¹⁸ Timote, 'wɪ nɛn maan 'vɪ paan 'yie bɛ, 'mɛn 'nɛn 'kpa, 'bɛ 'nɛn 'gɛɛ maan -pɛba wɔ 'i 'lɔ. 'An 'ci "nrɔn 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'i man bɛ -a da, ɛn maan drɛ. 'O wei zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'e drɛ 'i 'tɔ -kli -a, -e 'i Minsan -le 'nyranman 'pa. E ya "le -kuli man nɛn i cɪ. ¹⁹ 'Yie yi -tɛradɪ Zozi da bɛ 'i "trɔɛn "trɔa ji, ɛn te 'i 'wɪ drɛ te 'i 'wɪlo -ji "nrɔndɪ tin -tɛa 'i da dɪ! Min -mienun bɛ 'wɪ "yi "nɛn o -wɪlo -ji "nrɔndɪ -a vɛ -wɪlɛ 'nan 'o drɛ bɛ, wa'a 'ta wɪlɛa 'bɛ da dɪ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -maan ɛn -wee yi -tɛradɪ Zozi da 'e 'le 'tɔ. ²⁰ ɛn 'wɪ 'bɔ zɪɛ -yɛɛ 'bɔ Ime 'lee Alɛzandre man. 'O "fli zɪɛ an 'o drɛ Satan -le vɛ -a 'e "pa 'ji, kɔɔ maan 'vɪ -wɪlɛ 'nan, te 'o 'ta "nyian 'ku yei "dɪ. Maan drɛ zɪɛ -e 'o -tɔ 'nan, Bali 'tɔ sɛrɛdɪ bɛ e 'ka "yi "dɪ.

Pɔl Bali tru 'badɪ 'wɪ 'vɪ

2 ¹An 'ka tru "baa, 'wɪ nɛn e cɪ "le 'ka drɛ ɛn -yɛɛ cɪ 'wɪ 'tɛdɛ -a bɛ, -nyrɛn 'nan, 'ka Bali tru 'ba minnun pɛɛnɔn le! 'Wɪ nɛn o man bɛ 'ka tin 'ba Bali lɛ, ɛn 'ka Bali muo 'fɔ! ²'Ka Bali tru 'ba minnun nɛn mingɔnnɛnnun -a bɛ -wɛlɛ, 'lee minnun nɛn min tanɔn 'a bɛ -wɛlɛ. 'Ka drɛ zɪɛ -e -kaa man 'e 'fɔla flu te 'pɛn 'ka -kaa man dɪ. -A -nan nɛn -kaa -kɔlaman Bali 'sɔdɪ -a, ɛn -cɛɛ ta wɔdɪ minnun va bɛ e -kɔan 'e 'sɔdɪ 'ji. ³'Wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'wɪ 'yi "a, ɛn e 'sɔ Bali nɛn -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ -yrɛ. ⁴Bali -a "va 'nan minnun pɛɛnɔn 'o 'si 'wɪ 'ji, ɛn 'o 'yɛɛ 'wɪ tɪɪɪ 'tɔ. ⁵Kɔɔ -yɛɛ cɪ Bali -a 'e -tuwɪlɪ, -a pɛɛ "ka "dɪ. ɛn min nɛn e cɪ Bali 'lee minnun yɛi "bɛ, e ya "nyian 'e -tuwɪlɪ. -A pɛɛ "ka "dɪ. Min zɪɛ Zozi Crizi nɛn. ⁶E wɪ "man, ɛn e minnun pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɔ. O ta pan nɛn yaa 'wɔ. 'Wɪ nɛn yaa drɛ zɪɛ, -yɛɛ -ci kɔɔn 'nan Bali a "va 'nan minnun pɛɛnɔn 'o 'si 'wɪ 'ji. Tu nɛn Bali -a -kɔɔn bɛ -a tɔ 'bɔ man nɛn 'wɪ zɪɛ 'e drɛ. ⁷Bali 'an drɛ Zozi 'le 'pasiazan -a, 'nan -e 'an 'wɪ zɪɛ -a fuila "man minnun pɛɛnɔn 'va. 'Wɪ tɪɪɪ nɛn maan vɛ, 'wɪlɪ "cɛɛ maan -sɛan "fo "dɪ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'an yi -teradɪ Zozi da 'lee Bali 'bɔ 'le 'wɪ tɪɪɪ bɛ, -a "paa minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o ji.

⁸An ya "va 'nan fɛ pɛɛnɔn 'nan bɛ -klɔnmɔnnun 'o Bali tru 'ba. O -pɛnɛn nɛn waa wuanla lou Bali tru 'banan bɛ, 'o 'kɔn 'saun. Te min man nyran 'e 'kɔn o ji dɪ, ɛn te -sa -fɔdɪ 'e 'kɔn o yɛi "dɪ!

⁹Lumɔnnun -le vɛ bɛ, an ya "va 'nan, 'o sɔ 'cɛn 'o man 'kpa. 'O 'man drɛ 'e tɪɪɪ da, te 'o 'fli -fɔ bei -klɔnmɔn 'le -wɛɛladɪ -a dɪ. -Nyrɛn "le -wulo "jɛ "drɛdɪ sɛnjɛn sɛnjɛn 'le 'wɪ 'zɔ, ɛn "nyian "le -siga fɛnɛn 'lee 'klanvɛnɛn -sɛndɪ o man -le 'wɪ 'zɔ, ɛn "nyian "le sɔnɛn nɛn -a 'flɛ cɪ bɛ -a wɔdɪ -le 'wɪ 'zɔ. ¹⁰'Pian -wɛɛ fɛnyian 'e 'si o drɛ wɪnɛn "yi 'va. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ 'bɛ -kɔɔnman 'nan o "klanman Bali lɔ.

¹¹-Te min a Bali -le 'wɪ "paanan bɛ, lumɔnnun ta 'e 'kɔnnan flu, te o "trɔɛn "a 'e 'tɔdɪ -a wɛi lɛ, ɛn 'o 'ta wɔla "da! ¹²ɛn "nyian bɛ, ma'an -si -nɔan lumɔnnun lɛ, -e 'o Bali -le 'wɪ "paa dɪ. ɛn ma'an -si -nɔan -wɛlɛ, -e 'o -klɔnmɔnnun 'pla dɪ, 'pian o 'ta 'e 'kɔnnan flu. ¹³'Ka 'ci 'nrɔn 'wɪ nɛn e drɛ 'li 'trɛda pou sianan "bɛ -a da: Adan nɛn Bali -a drɛ 'e tɛdɛ, "bɛ -sru ɛn e ɛv drɛ. ¹⁴Adan "cɛɛ -mlɛn -a sɛɛ paa dɪ, 'pian lumɔn nɛn ɛv -a bɛ, -a 'bɔ nɛn -mlɛn -a sɛɛ paa, ɛn -pɛi nɛn Bali -a -tɔ -wɛlɛ "bɛ, yaa srɛ. ¹⁵'Bɛ a zɪ, 'pian maan vɛ 'cɛɛ 'nan, Bali lumɔn 'sia 'wɪ 'ji 'nɛn 'yadɪ man. 'Pian e ya 'nan 'e yi -tera Zozi da -trilii, ɛn 'e min yɪ "yi -trilii, ɛn 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a "fo, ɛn 'e 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛ -pɛ nɛn e "sɔa Bali lɛ bɛ -a man.

Minnun nɛn 'o yiɛ -tɔa -leglizi -va bɛ -wɛɛ 'wɪ

3 ¹-Te min a "va 'nan 'e yiɛ -tɔa -leglizi -va bɛ, te 'wɪ "yi "nɛn yaa -si 'sia. 'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ tɪɪɪ 'a "fo.

²Pian e ya 'nan, min nen 'e yie -tɔa -leglizi -va bɛ, te 'tɔ 'tʊ 'e 'kɔn 'e 'padɪ 'man 'dɪ. Lɪ -kɔan -a san wlu -tʊwli. -A san -kɔlaman 'e 'fli 'kʊndɪ -a, ɛn -a san 'e 'kɔn min tɪglɪ 'a, ɛn -a san drɛ wɪ 'e 'kɔn 'e 'sʊdɪ 'ji. -A san 'e 'kɔn min nen e min 'kuan 'e 'pɛ 'fli 'a bɛ -a. -A san 'e 'kɔn min nen e Bali -le 'wɪ 'paaman sɪdɔ bɛ -a. ³Te -a san 'e -wen mlɪndɪ -trɔa 'e 'win -ji dɪ, te 'bli 'e 'fɔ -a san ji tada dɪ, 'pian -a san 'e 'kɔn min -trɔɔ -a. Te -a san 'e 'wɪ 'blɪdɪ yɪ 'yi 'dɪ, ɛn te -a san 'e 'kɔn min nen e 'lala ye 'yi 'bʊʊ 'bɛ -a dɪ. ⁴-A san 'e 'kɔn min nen -a -pɛ 'sɔa 'e 'bɔ 'le 'kɔnnɛn 'nɔn 'pladɪ -a bɛ -a. -A san -le 'nɛnnun bɛ o yie 'e 'nan -a 'bɔ man, ɛn 'o 'yra -tɛ min man. ⁵Kɔɔ -tɛ min -pɛ 'ka 'sɔa 'e 'bɔ 'le 'kɔnnɛn 'nɔn 'pladɪ -a dɪɛ, yaa dra 'kɔ -e 'e yie 'tɔ Bali -le -leglizi bɛ -a va? ⁶Te -a san 'e 'kɔn min nen e -fɔ Zozi 'va 'e 'trɛ bɛ -a dɪ, 'tɔgɔ 'e 'fli 'sia -dan, -e Bali 'e tin -tɛ 'da 'le zɪ yaa drɛ Satan lɛ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ⁷ɛn e ya 'nyian 'nan, minnʊn nen o 'ka Zozi 'va dɪɛ -a san 'tɔ 'yi 'e 'kɔn 'o 'le. -Tɛ e ya zɪɛ, minnʊn 'ka 'we 'man -wɪdɪ 'dɪ, ɛn Satan 'ka 'kɔlaman -a man yɪdɪ -a dɪ.

Minnun nen o 'paa -leglizi 'lɛnɔn 'va bɛ

⁸Minnun nen o 'paa -leglizi 'lɛnɔn 'va bɛ 'wɪ 'tʊwli zɪɛ e ya -wee vɛ -a. 'O 'kɔn minnʊn nen o drɛ wɪ -a -maan min 'yra -tɛa 'o man bɛ waa. ɛn tɛ 'o 'kɔn minnʊn nen 'o wei a 'flivli 'bɛ -a dɪ, ɛn tɛ 'o 'fli -nɔn -wen mlɪndɪ lɛ dɪ, ɛn tɛ 'o -dawli yɪ 'yi 'lala -nan dɪ. ⁹Wɪ yɔɔdɪ nɛn -cee yi -teradɪ Zozi da -a bɛ 'o 'trɔɛn 'trɔa ji, tɛ 'o 'wɪ drɛ tɛ 'o 'wulo -ji 'nrɔndɪ tin -tɛa 'o da dɪ! ¹⁰'Ka cin yɪ -wee 'wɪ man, -tɛ ka'a 'wɪ 'tʊ yɪlɛ o man dɪɛ, 'vaa -e 'ka o drɛ -leglizi 'lɛnɔn 'pa 'vanɔn 'a.

¹¹-Tɛ lʊmɔnnʊn nen waa bɛ, -a -tʊwli 'nɛn 'nyian -wee vɛ -a. 'O 'kɔn lʊmɔnnʊn nen 'o drɛ wɪ -a -maan min 'yra -tɛa 'o man bɛ waa. Tɛ 'o 'kɔn lʊmɔnnʊn nen 'o 'lɛ 'ble bɛ -a dɪ. 'O 'kɔn lʊmɔnnʊn nen 'o 'kɔlaman 'o 'fli 'kʊndɪ -a bɛ waa. 'O 'kɔn lʊmɔnnʊn nen min yi -tɛala o da 'wɪ pɛɛnɔn 'ji bɛ waa.

¹²Minnun nen o ya -leglizi 'lɛnɔn 'pa 'vanɔn 'a bɛ, lɪ -kɔan -wɔ 'tʊwli, ɛn o -pɛ 'sɔa 'wee 'nɛnnun 'lee 'wee 'kɔnnɛn 'nɔn 'pladɪ -a. ¹³-Leglizi 'lɛnɔn 'pa 'vanɔn bɛ, -tɛ o -pɛ 'sɔa 'wee 'nyranman 'padɪ -a 'kpa bɛ, Zozinɔn 'yra -tɛa 'o man. -A -nan nen o yi -tɛala 'o 'fli da -e 'o yi -teradɪ Zozi Crizi da -nan wɪ vɪ minnʊn lɛ.

Zozi Crizi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn bɛ Bali -lɛ 'wɪ yɔɔdɪ -dan nɛn

¹⁴-A -cin a 'an 'ji 'nan yi 'fli yaa 'gʊɛ -a -ji bɛ, 'an bɔa 'i man nʊn, 'pian 'an ya 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛnan 'yɪɛ, ¹⁵'nan -tɛ 'an 'mɔn tɛ yɪ'an ye dɪɛ, tɔɔn zɪ 'kɔ 'i 'wɪ drɛ Bali -lɛ 'kuin bɛ, tɛ yia -tɔa. Bali nɛn -a yɪɛ cɪ 'man 'bɛ, -yɛɛ -leglizi nɛn. -Yɛɛ cɪ 'wɪ tɪglɪ 'kɔladrɛn 'a, ɛn -yɛɛ cɪ -a cɛin -a. ¹⁶Wɪ 'kpa nɛn, -kaa pɛɛnɔn pɛi a -tʊwli 'nan, 'wɪ yɔɔdɪ nɛn -cee yi -teradɪ Zozi da -a bɛ e ya -dan.

-Nyren 'nan Zozi dre blamin -a,
 en Bali lei 'saun -a -ci koon 'nan
 ya'a 'wɪ 'wɪdɪ -tuwɪ 'drele dɪ.
 Bali -le 'pasianon -a 'yɪ.
 'Wɪ nɛn Zozi -a dre bɛ,
 waa -nan 'sinan 'pa
 'lɛglɔn pɛɛnon 'ji 'non lɛ,
 en minnun yi -tera "da.
 Bali 'tɔ -dan -non -yre laji lou.

Minnun nen o 'wlu wɪ "paaman minnun ji bɛ, 'i o -ci bɔla

4 ¹Bali lei 'saun -a 'vɪ 'wein 'nan, tɔ -fɔla "da 'ji bɛ minnun 'ka 'taa
 yi -telea 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da dɪ. O -taa -sɔɔnle min see "paa
 winun -sru 'lee 'wɪ "paadɪ nɛn lei -wɪdɪ -a -cin -tɔa "min ji bɛ -a -sru.
²Minnun nen o 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a "paaman bɛ, 'wɪnɔn nɛn waa, ɛn o ya 'o 'fli
 'tɔ -weɛnan. -Wee -wulo -ji 'nrɔndɪ va bɛ Satan -pɛ -fle yra 'nan. ³Waa
 "paaman minnun ji 'nan, te lɔmɔn 'e -kɔnnɛn 'pa dɪ, ɛn te -klɔnmɔn 'e lɪ
 'pa dɪ! ɛn "nyian 'nan -blɪfɛ -mie a bɛ, te min 'e 'bɛ 'blɪ dɪ! 'Pian Bali -blɪfɛ
 pɛɛnon dre 'nan -e minnun nen o yi -tera Zozi da ɛn o 'wɪ tɪglɪ -tɔa "bɛ, 'o
 Bali muo "fɔ -e 'o -blɪ. ⁴Kɔɔ fɛ pɛɛnon nɛn Bali -a dre -blɪfɛ -a bɛ e ya 'kpa,
 ɛn -a -tɔ 'ka "va -wɪdɪ "fo "dɪ. 'Pian e ya 'nan min 'e Bali muo "fɔ -e 'e -blɪ.
⁵Kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da, 'lee Bali 'bɔ tru 'badɪ man nɛn, fɛ pɛɛnon
 zɪɛ e dra 'saun Bali lɛ.

⁶-Te 'winun zɪɛ -a 'bɔ nɛn i cɪ -a "paanan Zozinɔn 'ji bɛ, te i ya Zozi
 Crizi -le 'nyranman 'pazan 'kpa -a. ɛn yaa -kɔɔnman 'nan Bali wei 'lee 'wɪ
 "paadɪ tɪglɪ nɛn i kɔala "man "bɛ, -wɛɛ cɪ "le 'yie -blɪfɛ -le 'wɪ 'zɔ. ⁷'Pian
 'winun nɛn e 'ka Bali -le 'wɪ 'a dɪ ɛn e ya "le lɪblanun -le polu "tun 'zɔ bɛ,
 te 'yie 'si -nɔn min lɛ "fo "dɪ!

'I man -wɛɛ 'nan 'i dre wɪ 'e 'sɔ Bali lɛ. ⁸-A man -wɛɛdɪ 'nan -e fɛ -tɔ 'e
 -trɔa min 'kɔlɛ 'a bɛ, e ya 'kpa, 'pian e "paa min va "wɛnnɔn 'e "tun. 'Bɛ
 nɛn 'bɛ cɪ 'wɪ 'yi "a "fo "bɛ, -nyren 'nan min 'e 'ta wɔla Bali wei da. -Te
 -kaa ya 'wɪ zɪɛ -a drenan bɛ, Bali -le -fɛa a -kaa man tɔ 'gɔvɛ -a -ji, ɛn e ya
 -kaa man tɔ -fɔla "da "ji.

⁹'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ tɪglɪ 'a, ɛn e ya "le -e min 'e yi -tera "da. ¹⁰ɛn "nyian
 'wɪ zɪɛ -a lɛ nɛn -kaa 'nyranman "paa, ɛn -kaa 'fli -mɛan dra, kɔɔ Bali nɛn
 -a yie a "man "bɛ, -kaa 'bli a -yre. -Yɛɛ cɪ 'trɛdanɔn pɛɛnon 'sizan 'wɪ 'ji -a.
 'Pian minnun nen o yi -tera Zozi da bɛ, o nɛn e o "sia 'wɪ 'ji.

¹¹'Winun pɛɛnon zɪɛ, -a 'bɔ nɛn 'i "paa Zozinɔn 'ji, ɛn -a 'bɔ nɛn 'i 'pla
 -wɛ 'wɪ 'a. ¹²Te min -tɔ 'e vɪ 'nan, i ya -gobo 'a -le "wɛan bɛ 'e yie 'ka 'naan
 i man dɪ. 'Pian 'i dre Zozinɔn pɛɛnon 'le 'wɪ -kɔɔnmanzan 'a 'yie 'wɪ vidɪ
 man, 'lee 'yie 'wɪ drɛdɪ min va man, 'lee 'yie min yɪdɪ 'yi "man, 'lee 'yie yi
 -teradɪ Zozi da man, ɛn 'wɪ nɛn e 'tɔ "paa min man bɛ te 'i -tɔ dre "fo "dɪ.

13 'Wɪ nɛn e cɪ "le 'i yie 'trɔa "da "trilii 'vaa -e 'mɛn 'lɒdɪ 'e bɔ bɛ -nyrɛn 'gʊ: 'I Bali -le 'fluba ta vɪ Zozinɔn lɛ! Ǝn "nyian 'wɪ 'bɔ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ 'i -ci 'si -wlɛ -e 'o "koe 'e 'tɔ 'o da! Ǝn "nyian 'i Bali -le 'wɪ "paa o ji! 14 "Yi "nɛn Bali -a drɛ 'yie bɛ, te 'i -fɔla 'trɔɛn -sru "dɪ! "Yi zɪɛ Bali 'lewei vɪnɔn 'bɛ 'vɪ 'nan e ya 'yie vɛ -a, ɛn -leglizɪ min cejenun 'o 'pɛ 'pla 'i da.

15 'Winun zɪɛ -a drɛdɪ da nɛn 'i yie -trɔa, ɛn 'i 'fli -nɔn -yrɛ, 'dʊ -e minnun pɛɛnɔn 'o -tɔ 'nan 'yie ta wɒdɪ Bali -sru "bɛ e ya -kɔnan 'e 'lɛ. 16 'I yie 'tɔ 'i 'fli -va, ɛn 'i drɛ "yi 'yie 'wɪ "paadɪ va. 'Winun nɛn maan 'vɪ 'yie paan bɛ, te 'i 'pɛ -sru 'e tɔa -a drɛdɪ -ji dɪ. Kɔɔ -te i ya -a drɛnan "da "bɛ, Bali 'i 'sia 'wɪ 'ji, 'ka 'vale minnun nɛn 'o "trɔɛn "a 'e 'tɒdɪ 'yie 'wɪ "paadɪ lɛ bɛ waa.

Zozinɔn 'wɪ dra 'o cin lɛ 'kɔ?

5 1-Te min ceje 'wɪ drɛ -wɪdɪ "bɛ, te 'i vɪ -yrɛ wei 'pleblɛ 'a dɪ, 'pian 'wɪ nɛn e min "koe -tɔa 'e da bɛ, -a 'bɔ nɛn 'i vɪ -yrɛ "le 'i "tɪ "lɛ nɛn i cɪ 'wɪ tin 'banan. -Te -gobonun nɛn waa bɛ, 'wɪ -tɔwɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'i drɛ. 'I 'wɪ tin 'ba -wlɛ "le 'i "bɔnɔn -le 'wɪ 'zʊ. 2-Te lɔmɔn cejenun nɛn waa bɛ, 'wɪ -tɔwɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'i drɛ. 'I 'wɪ tin 'ba -wlɛ "le 'i "bɔnɔn -le 'wɪ 'zʊ. Ǝn -te nɔnbɛnɔn nɛn waa bɛ, 'wɪ -tɔwɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'i drɛ. 'I 'wɪ tin 'ba -wlɛ "le 'i "blunɔn -le 'wɪ 'zʊ, ɛn 'wɪ nɛn e 'tɔ "paa min man bɛ te -a -cin 'e 'kɔn 'i 'ji o va "fo "dɪ.

Lumɔnnun nɛn -cale a bɛ -wee 'wɪ nɛn 'gʊ

3 Lumɔnnun nɛn o -sran -ka 'o da ɛn 'wee -mie "ka "dɪɛ, 'i yie 'tɔ o da. 4 'Pian lumɔnnun nɛn o ya -cale -a, ɛn 'wee 'nɛnnun -a bɛ, -te bɛ "cɛɛ dɪ 'wee -anɔnmaannun a bɛ, 'wɪ nɛn 'kɔ 'nɛnnun zɪɛ 'o drɛ bɛ -nyrɛn 'gʊ. 'O 'wee yi -teradɪ Zozi da -ci -kɔɔn 'e tɛdɛ 'o 'bɔ 'mangulinun 'va. 'Wɪ nɛn e cɪ "le 'o drɛ 'o 'mangulinun lɛ bɛ, -nyrɛn zɪɛ. Ǝn -yɛɛ 'sɔ Bali lɛ. 5 Lumɔn nɛn e ya -cale -a, -yɛɛ -mie "ka "dɪ, ɛn -a -pɛ -fɔnan "ka "dɪɛ, -a 'bli a Bali lɛ. Tɔ pɛɛnɔn man e ya Bali tru 'banan, te yaa laabo -yrɔ 'nan 'e 'pa 'e 'va. 6 'Pian lumɔn nɛn e ya -cale -a, ɛn -a 'bɔ ci 'sɔ winun -sru 'nɛn e 'ta wo bɛ, -te -a yie a "man oo, Bali "le 'va bɛ, e ya min -kadɪ -a. 7 'Wɪ nɛn e cɪ "le 'i 'pla -wlɛ 'wɪ 'a bɛ -nyrɛn zɪɛ. -Te o 'ta wɔla "da "bɛ, 'tɔ 'ka 'kɔan 'e 'padɪ o man dɪ. 8 'Nɛn nɛn ya'a 'e yie -tɔa 'e 'mangulinun va dɪɛ, te 'e 'pɛ 'si yi -teradɪ Zozi da -sru. 'Nɛn zɪɛ, e ya min -wɪdɪ "a, e "mlɪan min nɛn ya'a Bali -tɔa dɪɛ -a da. 'Nɛn nɛn -a mangulinun 'bɔ -nyɛanla -yɛɛ "kɔnnɛn, ɛn ya'a 'e yie -tɔa o va dɪɛ, -yɛɛ vɛ 'bɛ cɪ -wɪdɪ "fo.

9 Lumɔn nɛn -a -sran -ka 'e da bɛ, 'i 'tɔ 'sia 'fluba nɛn -calɛnɔn 'tɔ 'a -ji bɛ -a -ji. 'Pian lumɔn nɛn -a 'lɛ -fuba 'shɛɛdʊ -cia, ɛn e -kɔnnɛn 'pa 'e 'pa -a -tɔwɪ "bɛ, -a 'tɔ nɛn 'i 'sia. 10 -A 'tɔ "yi 'e 'kɔn min 'le -yɛɛ 'wɪ 'yinun nɛn yaa drɛ bɛ -a man. -A -mie nɛn "le 'nɛn 'lɛbɒdɪ sɪdɔ -le 'wɪ 'zʊ, ɛn -a -mie nɛn "le minnun nɛn o bɔala "va "bɛ o 'kundɪ 'e 'pɛ "fli "a -le 'wɪ 'zʊ, ɛn -a

-mie nen 'le Zozinon nen o bɔala 'va 'bɛ o cɛin -man 'foɛdɪ -le 'wɪ 'zʊ, ɛn -a -mie nen 'le minnun nen o ya see -ji bɛ, 'padɪ o va -le 'wɪ 'zʊ, 'lee 'wɪ 'yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn drɛdɪ.

¹¹ 'Pian -te lɪmɔnnun zɪɛ o ya nɔnbɛnɪn -a bɛ, te 'i 'o 'tɔ 'sia 'fo 'dɪ. Kɔɔ tʊ -mie bɔa 'bɛ, -kɔnnɛn -cin a o ji -le 'wɛan, o 'sia Crizi -sru, -e 'o -kɔnnɛn 'pa. ¹² Tɔɔn 'wɪ nɛn o -tɔ 'da 'nan o dra bɛ, te 'o 'pɛ 'si -a -sru. E ya 'le tin nɛn waa -tɛ 'o 'fli da zɪɛ. ¹³ ɛn 'nyian bɛ 'o 'fli dra kɔannɔn 'a, te o -cia 'kɔn 'lɛ 'nɛn -tɔɔladɪ -a 'da. 'Wɪ nɛn e cɪ -wɪlɪdɪ 'fo 'bɛ, -nyrɛn 'nan o 'le 'ble, ɛn 'wɪ nɛn e 'ka 'wee 'wɪ 'a dɪɛ 'lee 'wɪ nɛn e 'ka 'le 'e bɔla min lɛ dɪɛ, -a 'bɔ nɛn waa ve. ¹⁴ 'Wɪnɪn pɛɛnɔn zɪɛ -yɛɛ 'wɛan bɛ, an ya 'va 'nan lɪmɔnnun nen o ya nɔnbɛ 'a ɛn o -sran -ka bɛ, 'o -kɔnnɛn 'pa, 'o 'nɛn 'ya, 'o yɪɛ 'tɔ 'wee 'kɔnnɛn 'va, 'dʊ -e 'o vɪlɛ 'o -si -nɔn -kaa 'nanmanzan lɛ -e o 'tɔ 'e sɾɛ dɪ. ¹⁵ Kɔɔ lɪmɔnnun zɪɛ o -mɪɛnɪn 'si -si tɪɣl da, ɛn o sɔɔnla Satan -sru 'va.

¹⁶ Lɪmɔn nɛn e ya Zozi 'va ɛn -cale lɪmɔnnun a -yɛɛ 'kɔnnɛn 'bɛ, 'e 'pa o va. Te -leglizi nɛn 'e yɪɛ 'tɔ o va dɪ, 'dʊ -e -leglizi 'e -kɔla 'padɪ -a -cale tɪɣlɪnɪn va.

Minnun nen o o -tɔ -leglizi min ceje -a bɛ -wee 'wɪ nɛn 'gʊ

¹⁷ Minnun nen o o -tɔ -leglizi min ceje -a bɛ, -te o yɪɛ -tɔa -leglizi -va 'kpa bɛ, 'ka o muo 'fɔ -pɛ 'kaga 'ji. 'Pian minnun nen ka o muo -fɔa 'e 'mlɪanla 'da 'bɛ, minnun nen o Bali -le 'wɪ ve, ɛn o Bali -le 'wɪ 'paaman bɛ o nɛn. ¹⁸ Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Tri nɛn e ya 'nyranman 'panan 'saa va bɛ,
te 'i 'si -tɔ -yɾɔ -e 'e 'saa 'blɪ dɪ.»

ɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nyian -ji 'nan:

«'Nyranman 'pazan bɛ, -a 'pan a.»

¹⁹ -Te o -leglizi min ceje -tʊ man wɪ 'vɪ 'yɪɛ, te ya'a 'silɛ min 'fli yaa 'le dɪɛ, te 'i 'sia 'da 'dɪ. ²⁰ 'Pian minnun nen 'o 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'dra bɛ, 'i 'wɪ 'pla 'wlɛ Zozinon pɛɛnɔn yɪɛ man. 'I drɛ zɪɛ -e 'klan 'e 'fɔ min -mɪɛnɪn ji.

²¹ Kʊ ya Bali 'lɛ, ɛn kʊ ya Zozi Crizi 'lɛ, ɛn kʊ ya Bali -le 'pasianon nen laji e o 'si 'va 'bɛ o 'lɛ. Maan ve 'yɪɛ 'nan, 'wɪ nɛn an 'sia -a crɛn -tɛnan 'yɪɛ 'gʊɛ -a da nɛn 'i drela. -Te i min man wɪ 'man ɛn yɪ'a tian -a san wei manlɛ dɪɛ, te 'i tin -tɛ 'da 'dɪ. ɛn te 'i min bʊ 'va 'dɪ.

²² Te 'i kɔɔ min -tɔdɪ -a 'nan -e 'e 'nyranman -tʊ 'pa -leglizi -ji dɪ! ɛn 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, te 'i 'pɛ 'pla min da tada dɪ! Te 'i 'wɪ drɛ -e min pee -le 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'yi 'e baa 'i man dɪ! ɛn 'wɪ nɛn e 'tɔ 'paa min man bɛ, te 'i -tʊ drɛ 'fo 'dɪ!

²³ Te 'i vɪ 'nan 'i 'fo 'yi 'saza 'mlɪndɪ man dɪ. 'Pian 'i man nɛn ya'a 'cɛan dɪɛ, 'lee 'i 'pɔn -ji -le 'wɛan bɛ, 'i -wɛn mɪn 'sɛzɛnɔn.

²⁴ Min -mɪɛnɪn a bɛ, 'wee 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'ta a 'e bɔladɪ min pɛɛnɔn lɛ 'wein 'vaa, -e yɪ nɛn Bali minnun -le tin 'baa bɛ 'e bɔ. 'Pian min -mɪɛnɪn -le ve

bɛ, yi zɪɛ -a da nɛn -a ta bɔala. ²⁵-A -tɔwli "nɛn "nyian min dre wɪnɪn "yi "le vɛ -a. O ta a 'e bɔladɪ min pɛɛnɔn lɛ 'wein. ɛn 'bɛ nɛn 'bɛ 'ta 'ka tian bɔlɛa dɪɛ, yi zɪɛ -a da nɛn 'o 'ta bɔala.

Nɔannun -le 'wɪ nɛn 'gɔ

6 ¹Zozinɔn nɛn o ya nɔan -a bɛ, 'o 'o 'tanɔn 'sia min -a -pɛ pɛɛnɔn 'ji. 'O dre zɪɛ, 'dɔ -e minnɪn 'o vɪlɛ 'o 'wɪ 'wɪdɪ Bali 'lee -cee 'wɪ 'paadɪ man dɪ. ²ɛn Zozinɔn nɛn o ya nɔan -a, te o tanɔn a Zozi 'va bɛ, te o yɪɛ 'e 'ciɪ 'o 'tanɔn 'bɔ 'ji 'nan 'o 'vale waa 'o dre "bɔɪnɪn -a dɪ. 'Pian 'o 'nyranman 'pa -wɛlɛ 'kpa tɪɪɪ, kɔɔ o tanɔn 'bɔ nɛn o 'nyranman "paa -wɛlɛ "bɛ, o ya Zozi 'va ɛn Bali o ye "yi.

'I dre "yi min -mienun a, te o Bali -le 'wɪ "paaman 'wɪlɔ 'a

'Wɪnɪn pɛɛnɔn zɪɛ, -a 'bɔ nɛn 'i "paa Zozinɔn 'ji, ɛn -a 'bɔ nɛn 'i 'pla -wɛlɛ 'wɪ 'a. ³'Pian min -mienun a bɛ, o 'ka 'wɪ zɪɛ 'bɛ -sru "dɪ. 'Wɪ 'pee nɛn "o "paaman Zozinɔn 'ji. Wei nɛn e ya tɪɪɪ ɛn e "sia -kaa san Zozi Crizi 'le bɛ, o 'ka 'bɛ 'va dɪ. ɛn 'wɪ "paadɪ nɛn e yi -tɛradɪ Bali da -ci "sia min lɛ bɛ, wa'a 'ta 'wɪlɔ "da "dɪ. ⁴Minnɪn zɪɛ 'o 'fɪlɪ "siala -dandan, te wa'a fɛ -tɔ tɔa dɪ. -Sa -fɔdɪ dre o man "le -cɛ -tɔ -zɔ, o 'wɪ 'blɪdɪ ye "yi 'wɪ "wɛnnɛnnɪn da. 'Wɪnɪn zɪɛ -yɛɛ -taala "man bɔdɪ -a 'ka yei. ɛn -yɛɛ -taala 'cɛndɪ 'e cin man -a 'ka yei. ɛn -yɛɛ -taala min sɛɛ wɔdɪ -a 'ka yei. ɛn -yɛɛ -taala ci "nrɔndɪ min man -wɪdɪ "a 'ka yei. ⁵ɛn "nyian -yɛɛ -maan min yei 'ka -a ble dɪ. O 'wɪ dra "le minnɪn nɛn 'o 'wɪlɔ 'ka o da dɪɛ, -wɛɛ 'wɪ 'zɔ, ɛn wa'a 'wɪ tɪɪɪ 'tɔa "fo "dɪ. -A -cin a o ji 'nan Bali -sru 'ta wɔdɪ bɛ "lala yɪnan nɛn.

⁶'Wɪ 'kpa nɛn, 'ta wɪladɪ Bali -sru "bɛ, e ya fɛ yɪdɪ -dan tɔ -a. 'Pian min 'ka 'kɔan 'e 'ladɪ min lɔ fɛ da dɪ. ⁷Kɔɔ min 'ka 'talɛ 'e 'lɔ lɛ fɛ -tɔ -a 'trɛ 'gɔɛ -a da dɪ. ɛn min "ɛ vɪ 'nan 'e 'li 'e da bɛ, ya'a 'ko 'e 'lɔ lɛ fɛ -a dɪ. ⁸-Yɛɛ "wɛan -te -kaa -blɪfɛ ye, ɛn -kaa man sɔ ye bɛ, 'e bɔ -kaa a. ⁹'Pian minnɪn nɛn o ya "va 'nan o dra fɛnɔn 'a bɛ, Satan o sɛɛ "paaman -e 'o 'tɛ -yɛɛ san -ji. Min ci 'sɔ wɪ -wɪdɪnɪn nɛn, o ya 'wɪ "tɪn "a ɛn o min sɛman bɛ, te -a -cin a -tɔɔlanan "o ji. 'Wɪnɪn zɪɛ, -yɛɛ min -nan -nyaan, ɛn -yɛɛ min 'sia Bali man -kɔɔbli.

¹⁰Fɛ nɛn maan vɛ zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, "lala yɪdɪ "yi "bɛ, -yɛɛ ci 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn pɛi -trɔanan "a. "Lala yɪdɪ "yi "le "wɛan, min -mienun 'si Bali -sru 'va, ɛn o ya 'o yɪa yɪnan 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn 'lɔ.

Pɔl 'wɪ 'pla Timote lɛ

¹¹'Pian 'i 'bɔ Bali -le 'nyranman 'pazan bɛ, te 'wɪnɪn zɪɛ 'o -pli 'i man "fo "dɪ. 'I -wɛɛ 'nan, 'i 'wɪ nɛn 'e 'sɔdɪ "ji "bɛ -a dra. 'I -wɛɛ 'nan, 'i 'fo 'i lɛadɪ Bali man. 'I -wɛɛ 'nan, 'i yi -tɛala Bali da. 'I -wɛɛ 'nan, 'i Bali ye "yi, ɛn 'i min ye "yi. 'I -wɛɛ 'nan, 'i -pɔan 'e 'sɔ 'wɪ 'ji. ɛn 'i -wɛɛ 'nan, 'i -kɔan "min -trɔɔ -a. ¹²'Ta wɔdɪ Bali -sru "nɛn yia -si 'sia bɛ, 'i 'kun "man 'kpa, -e

'i 'wulo 'e bɔla "va. En 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ, 'i 'kun 'i 'pɛ 'fli "a. Bali 'i laabu "man, ɛn i wu "man min "kaga yie man 'nan, Bali -sru "nɛn i ci. ¹³Bali nɛn e 'belidɪ -nɔan 'trɛda fɛ pɛɛnɔn lɛ bɛ, 'lee Zozi Crizi nɛn e wu "man Ponzu Pilati yie man 'nan, Bali -sru "nɛn 'e ci bɛ, an 'wɪ "paala 'yie o 'lɛ 'nan, ¹⁴Nyranman nɛn Bali 'bɔ -a -pɛba 'wɪ 'i 'lɔ bɛ, 'i yie 'tɔ "va. Te 'tɔ 'e 'pa "man 'dɪ, ɛn te min 'e 'wɪ "man 'wɪdɪ 'dɪ. 'I drɛ zɪɛ -trilii, -e tɔ nɛn -kaa san Zozi Crizi -taa "man "bɛ 'e bɔ. ¹⁵Tɔ zɪɛ Bali 'bɛ 'pla 'e 'bɔ 'a.

Bali zɪɛ -a va nɛn -fɛa pɛɛnɔn "sia,
 ɛn -yɛɛ fɛ pɛɛnɔn "paala 'e 'tuwli.
 -Yɛɛ ci mingɔnnennun da mingɔnnɛn -a,
 ɛn -yɛɛ ci minsannun pɛɛnɔn da Minsan -a.

¹⁶En -yɛɛ 'ka 'kaa 'li "fo "dɪ.

En 'tɛ 'san nɛn min 'ka 'kɔlaman

-e 'e -pli "man 'dɛ,

-a va nɛn e ci.

En Bali zɪɛ min 'ka tian 'li -a yulɛ 'e yie 'a dɪ,

ɛn min 'ka 'kɔlaman -a yɪdɪ -a dɪ.

'Tɔ 'wɪdɪ 'lee 'plɛblɛ nɛn -a 'leda "ka "dɛ,

'e 'kɔn -yɛɛ vɛ -a.

Amen!

¹⁷Minnun nɛn o ci fɛnɔn 'a tɔ 'gʊɛ -a -ji bɛ, 'i 'wɪ 'pla -wlɛ. 'I vɪ -wlɛ 'nan, te 'o 'fli 'sia -dandan dɪ! Kɔɔ fɛ yɪdɪ bɛ, cɛɛgʊ e ya 'yie vɛ -a, "trɛ e 'ka 'yie vɛ -a dɪ. -Yɛɛ "wean 'i vɪ -wlɛ 'nan, te o 'bli 'e 'kɔn -yrɛ "dɪ! 'Pian o 'bli 'e 'kɔn Bali nɛn e fɛ pɛɛnɔn -nɔan "min lɛ bɛ -yrɛ. Yaa -nɔan 'e "mlianla "da 'nan -e -kaa ci 'e "nran. ¹⁸'I vɪ -wlɛ 'nan, 'o 'wɪ "yi "drɛ, ɛn o drɛ wɪ "yinun nɛn 'e 'kɔn "kaga. 'I vɪ -wlɛ 'nan fɛ 'e 'sʊ o man, ɛn 'o 'pa min va. ¹⁹"Wɛɛ vɪ 'nan 'o 'kɔn 'wɪnun zɪɛ -a drɛnan bɛ, e ya "lɛ o yɪfɛ planan nɛn o ci tɔ -fɔla "da "ji vɛ -a. Zɪ o -taa 'belidɪ tɪglɪ 'kunlɛ 'o 'pɛ 'fli "a zɪɛ.

²⁰Timote, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn waa paa 'i 'ji bɛ, 'i yie 'trɔa "da. Minnun nɛn waa vɛ 'o 'fli man 'nan, 'o 'wɪnun -tɔa te 'bɛ a 'e -trɛ bɛ, te 'ka -kɔn waa -tuwli "dɪ! En te 'i 'fli wɪ -wee -sa -fɔdɪnɪn va dɪ! ²¹Zozinɔn -mienun o -pɛ 'si yi -teradɪ Zozi da -sru, ɛn o sɔɔnla -si zɪɛ -a da.

Bali -lɛ "yi 'e 'kɔn 'ka 'va.

'Fluba "flizan nɛn Pɔl -a cɛn -tɛ Timote

lɛ

1 ¹An 'bɔ Pɔl bɛ, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nɛn an drɛ Zozi Crizi -lɛ 'pasiazan -a. En 'an 'bɔ nɛn Bali 'an 'pla 'nan 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ, 'an 'nan wɪ minnɪn lɛ. 'Belidɪ zɪɛ Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e ya -cɛɛ vɛ -a Zozi Crizi -lɛ 'wɛan. ²Timote, mɛin ye "yi 'kpa, i drɛ "lɛ 'an 'pɪ -lɛ 'wɪ 'zʊ. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɛn -tɛ 'yɪɛ.

-Kaa "tɪ Bali 'lɛɛ -kaa san Zozi Crizi 'wei nyrinda 'si, ɛn 'o 'wee "yi 'lɛɛ 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'yɪɛ!

Pɔl Bali muo -fɔ

³Tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn man, -tɛ an ya Bali trʊ 'banan 'yɪɛ 'wɪ man bɛ, maan muo -fɔa. Bali nɛn 'an tranun -a 'su, ɛn "wee -sru an ya "an 'sunan 'gʊɛ, 'an 'wulo -ji "nrɔndɪ 'ka tin tɛa 'an da dɪ. ⁴Tʊ nɛn an "ta "sia 'i "srɔn "bɛ, -wʊɔ nɛn yia 'wʊ bɛ, 'i yɪɛ 'yi 'cin "ɛ vɪnan 'e 'tɔ 'an 'ji bɛ, tɛ 'i dra 'an -tɛa. Tɔɔn e dra 'mɛn "lɛ 'mɛin yɪ "nyian, 'dʊ -e 'an 'ci 'e "nran. ⁵Yɪɛ yi -tɛradɪ Zozi da nɛn yia dra 'i 'ci 'fɪdaa 'a bɛ, -a -cin a 'an 'ji. Zɪ 'i naan Loyis yi -tɛra Zozi da zɪɛ, ɛn -a -tʊwli "nɛn 'i "bʊ Eni "e drɛ. Maan -tɔa 'nan, -wee yi -tɛradɪ Zozi da -tʊwli zɪɛ -a da nɛn i sɔɔnla.

⁶Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan mɛin trʊ "baa 'nan, "yi "nɛn 'an 'pɛ 'pla 'i da ɛn Bali -a drɛ 'yɪɛ bɛ, tɛ 'i 'tʊɪ -e 'e "dri dɪ. ⁷Kɔɔ lei nɛn Bali -a -nɔn -cɛɛ bɛ, e "klan 'sia -kaa 'ji, ɛn e 'pleblɛ -nɔan -cɛɛ. Lei zɪɛ -yɛɛ -maan -kaa min ye "yi, ɛn -yɛɛ -maan -kaa -kɔlaman -kaa 'fli 'kʊndɪ -a 'wɪ 'ji.

⁸-Yɛɛ "wɛan tɛ 'yra 'e 'i 'tɛ 'wɪ nɛn -kaa san Zozi Crizi -a drɛ bɛ -a -nan wɪ vɪdɪ -a dɪ! ɛn "nyian, 'an 'bɔ nɛn an ya -pʊ 'kuin -yɛɛ 'nyranman 'padɪ man bɛ, tɛ 'yra 'e 'i 'tɛ 'mɛn 'wɪ vɪdɪ -a dɪ! 'Pian 'i 'man 'e 'kɔn 'e wʊvɪdɪ, -e 'i yra yɪ "lɛ 'mɛn 'wɪ 'zʊ Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ man. Bali -lɛ 'pleblɛ 'bɛ -tɔa 'i 'wlu.

⁹Bali 'bɔ 'bɛ -kaa 'si 'wɪ 'ji, ɛn -yɛɛ -kaa drɛ 'yɛɛ minnun -a -kaa laabudɪ man. -Kaa drɛ wɪnun man 'cɛɛ Bali 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ, 'pian 'wɪ nɛn -a -cin a Bali 'bɔ 'ji 'e 'cɛn bɛ -a man nɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. ɛn 'yi 'nɛn Zozi Crizi 'lɛ 'wɛan Bali 'bɔ -a 'pla -cɛɛ tɛ ya'a tian 'trɛ drɛlɛ dɪɛ, -a man nɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. ¹⁰Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'yi zɪɛ Bali -a -ci kɔɔn -cɛɛ -kaa 'sizan 'wɪ 'ji Zozi Crizi -tadɪ -a 'trɛda. Zozi Crizi 'bɔ 'bɛ -ka -lɛ 'plɛblɛ 'lɛ 'ka, ɛn 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, -yɛɛ ta 'bɔla minnun lɛ 'yɛɛ 'wɪ 'nɔnnɔn 'a.

¹¹Bali 'an drɛ Zozi 'lɛ 'pasiazan -a 'nan, 'an 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -a fuila 'man minnun pɛɛnɔn 'va, tɛ maan 'paaman o ji. ¹²Wɪ nɛn -yɛɛ 'wɛan an cɪ 'an yɾa yɪnan tʊ 'gʊɛ -a -ji bɛ, -nyɾɛn zɪɛ. 'Pian 'yɾa 'ka 'an 'tɛa dɪ, kɔɔ min nɛn an yi -tɛra 'da 'bɛ, maan -tɔa. Maan -tɔa 'nan, 'wɪ nɛn yaa -pɛba 'wʊ 'an 'lɔ 'gʊɛ, 'plɛblɛ a -yɾɔ -e 'e yɪɛ 'tɔ 'va 'trilii, -e tin 'ba yi 'e 'bɔ.

¹³An Bali -lɛ 'wɪ tɪglɪ paa 'i 'ji. 'Wɪ zɪɛ 'e drɛ 'yɪɛ 'wɪ -kɔɔn 'manvɛ -a, ɛn 'i 'ta wɪla 'da! Tɛ 'i 'pɛ 'si yi -tɛradɪ Zozi da 'lɛɛ yɪdɪ 'yi 'nɛn Zozi Crizi -a -nɔn 'yɪɛ bɛ -a -sɾu 'fo 'dɪ! ¹⁴Bali -lɛ 'wɪ 'paadɪ tɪglɪ nɛn maan 'pla 'i 'va bɛ, 'i yɪɛ 'tɔ 'va! Bali lɛi 'saun nɛn -kaa 'ji bɛ, -yɛɛ 'paa 'i 'va -a drɛnan.

¹⁵Timote, yia -tɔa 'nan, minnun pɛɛnɔn nɛn o -nyɛanla Azi 'lɛglɔn 'ji bɛ, o 'si 'an -sɾu. Fijɛl 'lɛɛ Emojɛl bɛ, 'o 'si 'wʊ 'nyian 'an -sɾu.

¹⁶'Pian Onezifor 'bɛ 'an 'kɔɛ 'tɔ 'an da, ɛn 'mɛn -pʊ 'kɔn drɛdɪ bɛ, -a 'yɾa 'ka -a tɛa 'fo 'dɪ. -Yɛɛ 'wɛan an Minsan trʊ 'baa 'nan, 'e 'yɛɛ 'yi 'nɔn -yɛɛ 'kɔnnɛn 'nɔn lɛ. ¹⁷Zɪ e 'bɔla Rɔm bɛ, yaan wɛɛ 'trilii ɛn yaan 'yɪ. ¹⁸ɛn 'nyian 'yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn yaa drɛ 'mɛn Efɛz bɛ, yia -tɔa e 'mlian min pɛɛnɔn da. An Minsan trʊ 'baa 'nyian 'nan, Onezifor nyɾinda 'e 'sɛn Bali da tʊ nɛn Bali 'bɔ minnun -lɛ tin 'baa bɛ -a man.

Tɛ 'i 'pɛ -sɾu 'e tɔa Crizi -lɛ 'wɪ 'ji dɪ!

2 ¹'Mɛn 'nɛn, 'i 'tɔ 'plɛblɛ! 'Yi 'nɛn Zozi Crizi -a -nɔn -cɛɛ bɛ, -a va nɛn 'i -wɛɛ 'nan 'yɪɛ 'plɛblɛ 'e 'si. ²ɛn 'wɪ nɛn yia 'man 'an da min 'kaga yɪɛ man bɛ, 'i 'paa min -mienun ji. Minnun zɪɛ 'o 'kɔn minnun nɛn min yi -tɛala o da, ɛn o -pɛ 'sɔa -a 'paadɪ -a min pɛɛnɔn 'lɛ ji bɛ waa.

³'I 'wɪ 'man, -e 'i yɾa yɪ 'lɛ 'mɛn 'wɪ 'zʊ. 'Wɪ nɛn Zozi Crizi -lɛ 'sounja 'kpa -a dra bɛ -nyɾɛn zɪɛ. ⁴'Sounja nɛn e ya 'vale 'nan 'yɛɛ 'wɪ 'e 'sɔ 'e 'tazan lɛ bɛ, 'e 'trɔɛn 'sia 'e -sɾu 'wɪnun pɛɛnɔn 'va. ⁵ɛn 'nyian -tɛ min a fɛ -tʊ -sa kɔɔnan bɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn waa 'pla 'da 'bɛ, -a da nɛn yaa drala, 'dʊ -e 'e 'yɛɛ -kopa yɪ. ⁶ɛn 'nyian fɛi 'pazan nɛn 'e yɪɛ -trɔa 'yɛɛ 'nyɾanman da bɛ, -yɛɛ fɛ 'wɛlɛ tɛdɛ -blɛ. ⁷Wɪ nɛn an 'sia -a vɪnan 'yɪɛ zɪɛ, 'i 'ci 'nɔn 'da 'kpa. Minsan 'bɛ 'wɪ 'tɔdɪ -nɔan 'yɪɛ, -e 'i 'wɪ pɛɛnɔn 'ci man.

⁸'I 'ci 'nɔn Zozi Crizi da. E ya David kluda min a, ɛn -a 'bɔ nɛn Bali -a wluan -kanɔn 'va. Zozi -lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn maan vɛ minnun lɛ bɛ -nyɾɛn zɪɛ. ⁹Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn 'bɔ zɪɛ, -yɛɛ 'wɛan nɛn an cɪ 'an yɾa yɪnan, ɛn an ya -pʊ 'kuin 'lɛ plɔanzan -lɛ 'wɪ 'zʊ 'gʊ. O -bulalɛ baa -fɔ 'an man, 'pian Bali wɛi bɛ, baa 'ka 'e 'fɔdɪ 'bɛ 'lɛ 'man dɪ. ¹⁰-Yɛɛ 'wɛan 'tɛ pɛɛnɔn nɛn

waa "paa 'an da be, 'an 'wulo -tɔa "wlu minnun nen Bali o 'si "va "be o 'tɔ 'ji. Maan dra zɛ 'nan -e Zozi Crizi 'e -wee 'si wu 'nyian 'wɪ 'ji, -e Bali 'tɔ -dan nen -a 'leda 'ka 'dɛ, 'e drɛ -wee vɛ -a.

¹¹ 'Wɪ 'gʊɛ e ya 'wɪ tɪɡɪ 'a. -Te -kaa 'vale Crizi -a -cɛɛ -ka be, -kaa wuanla 'nyian 'le -yee 'wɪ 'zʊ, -e -kaa yie 'e 'fʊ 'man 'li 'trilii 'fo. ¹² -Te -kaa -pɔan 'sɔ 'wɪ 'tɔndɔn pɛɛnɔn 'ji -trilii be, -kaa -taa "mingɔnnɛn -blɪlɛ -kaa 'vale waa. 'Pian -te -kaa 'vɪ 'nan -kaa tɔa dɛ, e -taa 'nyian 'e 'vɪlɛ 'nan ya'a -kaa 'tɔa dɪ. ¹³ En -te -kaa 'li -kaa da -kaa 'si Crizi -sru "be, -a 'bɔ 'ka 'e wei fuimlan 'nan dɪ, kɔɔ 'wɪ nen e -tɔ "da 'nan 'e dra be, yaa dra -kpɔ.

'I drɛ "yi min -mienun va, o Bali -le 'wɪ "paaman 'wlu 'a!

¹⁴ 'Wɪnɪn zɛ -nyren 'i 'cin -trɔa Zozinɔn 'ji! En 'i vɪ -wɪlɛ Bali 'le 'nan, -sanun -fɔdɪ nen e ya 'wɪ 'blɪdɪ -a Bali -le 'wɪ -mie da be, 'wɛɛ 'tʊ! Kɔɔ ya'a 'wɪ paa "va "minnun nen waa maan "be -wɪlɛ "dɪ, 'pian e o -nan -nyaan. ¹⁵ 'I man -wɛɛ 'nan 'nyranman nen yia "paa be 'e 'sɔ Bali lɛ, -e 'yra 'e vɪlɛ 'yei 'tɛ dɪ. 'I man -wɛɛ 'nan 'i -kɔan "min nen e Bali wei ve 'e -si tɪɡɪ da be -a. ¹⁶ 'Pian -sanun -fɔdɪ nen ya'a 'wɪ 'paa "va "min lɛ dɛ, en e 'tɔ "paa Bali -le 'wɪ man be, te 'i 'fɪ wɪ "va "dɪ! Kɔɔ minnun nen o -sanun zɛ -a -fɔa "be, o -ko 'o 'fɪ 'sɪdɪ -a Bali man -kɔɔbɪ. ¹⁷ -Wee 'wɪ "paadɪ be, e -ko fuiladɪ -a "man 'le 'nan mɪlɔn "nɛn e ya 'le 'sinan be -yee 'wɪ 'zʊ. Ime 'lee Filet be o sɔɔnla minnun zɛ o "pa "da. ¹⁸ 'O 'fɪ 'si Bali -le 'wɪ tɪɡɪ man -kɔɔbɪ -a vɪdɪ -a 'nan tʊ nen Bali minnun wuanla -kanɔn 'va be e ciɪ 'va. En 'wɪ zɛ e min -mienun -le yi -teradɪ Zozi da 'le 'tɔ.

¹⁹ 'Pian 'kɔn nen Bali -a -pʊ -fɔ 'plɛblɛ 'e 'bɔ 'a be, wa'a -kɔlɛlɛ 'be 'widɪ -a "fo "dɪ. 'Wɪ nen 'e 'crɛn -tɛdɪ 'kɔn zɛ -a man be, -nyren 'gʊ: «Minsan 'yee minnun -tɔa.» En 'nyian: «Min oo min nen e Minsan 'tɔ ve be, -a san 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ -sru!»

²⁰ Timote, -a -cin 'e 'kɔn 'i 'ji 'nan, 'kɔn -dan ji be, -pɔ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn -kɔan "nan. -A -mie -kɔan 'e drɛdɪ -sɪɡa -a, en -a -mie -kɔan 'e drɛdɪ yɪba "a, en -a -mie -kɔan 'e drɛdɪ -pɔ 'trɛ 'a. -Pɔnɪn zɛ, -a -mienun a be, wɛɛ bɔala 'ji min "fɪ yaa cin yɪnan. En -a -mienun a be, o ya fɛ "tri "sen -ji ve -a.

²¹ Maan ve 'yie 'nan, -pɔnɪn zɛ -wɛɛ cɪ "le minnun nen maan 'vɪ 'labɛ -wee 'wɪ 'zʊ. 'Pian min nen e cɛɛn o man be, -a san -kɔan 'le 'nan -pɔ nen waa bɔala 'ji min "fɪ yaa cin yɪnan be -yee 'wɪ 'zʊ. E -kɔan 'e 'pladɪ 'e 'tazan -le vɛ -a, en -a 'pa 'nyranman -kɔan 'e 'tazan lɛ, en 'wɪ 'yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nen yaa dra.

²² Timote, 'wɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nen e -kɔlaman e -wulo -ji "nrɔndɪ -wɪdɪ -nɔan -gobo lɛ be, te 'i -pli -a -tʊ man "fo "dɪ! 'I -wɛɛ 'nan 'i 'wɪ nen 'e 'sʊdɪ "ji "be -a dra! 'I -wɛɛ 'nan 'i yi -tɛala Zozi da! 'I -wɛɛ 'nan 'i Bali ye "yi, en 'i min ye "yi! En 'i -wɛɛ 'nan 'ka yei 'e 'kɔn -trɔɔ 'ka 'vale min -tʊdʊ pɛɛnɔn nen o Minsan laabo 'o 'ci 'fɪdaa 'a be waa! ²³ 'Wɪnɪn nen e -taala -sanun

-fɔdɪ -a, te ya'a 'wɪ 'paa 'va 'min le dɪɛ, te 'yie -si -nɔn min le 'fo 'dɪ. Kɔɔ yia -tɔa 'nan 'wɪnɪn zɪɛ -a 'le 'srannan 'bɛ, 'wɪ 'blɪdɪ nɛn -nan. ²⁴En Minsan 'suzan bɛ, ya'a 'wɪ 'ble dɪ. 'Pian e -kɔan 'trɔɔ min pɛɛnɔn 'va, -a -pɛ 'sɔa Bali -le 'wɪ 'paadɪ -a, ɛn -a -pɔan 'sɔa 'wɪ 'ji. ²⁵En 'nyian minnɪn nɛn o -sa -fɔa 'va 'bɛ, e 'wɪ 'paala -wɛ -pɔan 'trɔɔ -a, te -a 'bli a 'da 'nan, Bali 'paa o va -e 'o 'si 'wɪ zɪɛ -a -sru, -e 'o Bali -le 'wɪ tɪglɪ 'tɔ. ²⁶-Si nɛn o cɪ 'da 'bɛ -e 'o -kɔnnɛn 'yɪ 'o 'bɔ 'a, tɔɔn te o 'sɪ Satan -lɔ. Kɔɔ Satan 'bɛ o man 'yɪ. E o drɛ 'yee nɔannɪn -a, ɛn o 'ta wɪla -a wei da.

Bali -sru 'ta wɔdɪ -taa 'drele 'pleble

3 ¹Timote, e ya 'le 'i -tɔ 'nan, tɔ -nyranman nɛn -kaa cɪ 'gʊɛ, Bali -sru 'ta wɔdɪ -taa 'drele 'pleble. ²Minnɪn 'o 'bɔ 'fli -le 'wɪ 'yi -wɛɛman, ɛn 'lala yɪdɪ 'bɛ -kɔan 'o 'nanman wɪ -a. O -yɔɔdɪ ye 'yi 'min le, ɛn 'o 'fli 'sɪala -dandan. O 'we 'min man -wɪdɪ, ɛn wa'a 'o 'mangulinun wei maan dɪ. -Te min 'wɪ 'yi drɛ -wɛ 'bɛ, wa'a san tɔa 'fo 'dɪ, ɛn 'o yie 'ka 'naan Bali man 'fo 'dɪ. ³'Wɪ 'ka 'naan o man dɪ, ɛn min nyrinda 'ka 'sɛan o da dɪ. O 'tɔ 'paa min man. Wa'a 'kɔlaman 'o 'fli 'kundɪ -a dɪ, ɛn -te 'bli 'fɔ o ji bɛ, wa'a 'o 'pɛ da tɔa dɪ. 'Wɪ 'yi 'dredɪ 'ka o nyen va 'fo 'dɪ. ⁴O wɛ -fɔdɪ ye 'yi, ɛn -te o ya 'vale 'nan 'o fɛ -tɔ ye bɛ, wa'a 'ci nrɔnman 'o bɔɛzan pee -le 'wɪ 'a 'fo 'dɪ, kɔɔ 'fli dredɪ -dandan o 'sa. Wa'a Bali ye 'yi 'fo 'dɪ, o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ nɛn waa ye 'yi. ⁵O 'fli dra 'le 'o 'ta wɪla Bali wei da, 'pian -a tɪglɪ da bɛ, o 'ka 'va 'nan Bali -le 'pleble 'e 'nyranman 'pa 'o man dɪ.

Minnɪn zɪɛ te 'i -pli 'o man 'fo 'dɪ. ⁶O -mienun -cia 'kɔn 'le 'nɛn -tɔɔladɪ -a 'da, -e 'o minnɪn see 'paa 'wee 'wɪ 'paadɪ -a. -Wee 'wɪ 'paadɪ lɪmɔn -mienun 'sɪala 'nan -e 'o 'fɔ o -sru. Lɪmɔnnɪn zɪɛ o 'wɪ 'wɪdɪ 'dra 'kaga, ɛn o 'ta wɪla 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn da. ⁷En o ya 'vale 'nan 'o bɔa 'wɪ pɛɛnɔn 'tɔdɪ man, 'pian 'wɪ nɛn e cɪ Bali -le 'wɪ tɪglɪ 'a bɛ, wa'a -ci maan dɪ.

⁸'Wɪ nɛn Yanezi 'lee Yanble -a drɛ Moizi le ɛn wa'a -yee 'wɪ 'silɛa 'wɪ 'a dɪɛ, -a -tɔwɪ 'nɛn minnɪn zɪɛ o cɪ -a drenan. Wa'a 'o 'trɔɛn 'tɔa 'wɪ tɪglɪ le dɪ, o -wɪlo -ji 'nrɔndɪ 'ka -si tɪglɪ da dɪ, ɛn -te min -wee yi -teradɪ Zozi da -nanjɛɛn bɛ, yaa -kɔnnɛn 'ye 'nan e 'ka 'wɪ 'kpa -a dɪ. ⁹'Pian 'wɪnɪn 'bɔ zɪɛ, wa'a 'mɔan -a dredɪ da dɪ, kɔɔ min pɛɛnɔn -taa -a -tɔle 'nan o ya -blɔ -a. Zɪ Yanezi 'lee Yanble -le vɛ drɛ zɪɛ.

Pɔl Timote 'koe 'tɔ 'e da

¹⁰'Yie vɛ bɛ, i 'ta 'wɪla Bali -le 'wɪ 'paadɪ tɪglɪ da 'le 'mɛn 'wɪ 'zɪ. ɛn zɪ 'mɛn 'ta wɔ -pɛ cɪ bɛ, 'lee 'wɪnɪn nɛn -a -cin cɪ 'an 'ji 'nan 'an dra bɛ, yia -tɔa ɛn -a da nɛn i cɪ -a drenan. 'Mɛn yi -teradɪ Zozi da, 'lee 'mɛn man -srandɪ 'wɪ 'ji bɛ, 'lee 'mɛn Bali yɪdɪ 'yi 'bɛ, 'lee 'mɛn min yɪdɪ 'yi 'bɛ, yia -tɔa ɛn -a da nɛn i cɪ -a drenan. 'Wɪnɪn nɛn o 'bɔ 'an man 'e pɛɛnɔn te 'an -pɔan 'sɔa -ji bɛ, yia -tɔa ɛn -a da nɛn i cɪ -a drenan. ¹¹En 'nyian bɛ, 'te nɛn minnɪn -a 'pa 'an da Antɪɔs 'lee Ikomiɛn 'lee Lisitri bɛ, yia -tɔa. ɛn 'an

yra pɛɛnɔn nɛn maan 'yɪ 'flanun zɪɛ -a da bɛ, yia -tɔa. -Mɛ 'wɪ 'bɛ 'ka bɔlɛ 'an man dɪ? 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a -ji bɛ, Minsan 'ka 'an 'tɔulɛ 'e 'tun dɪ, yaan 'si 'ji. ¹²-A -cin 'e 'kɔn 'i 'ji 'nan min nɛn 'o 'vale Zozi Crizi -a o dre min -tɔwli 'a ɛn e ya 'vale 'e 'ta wɔla Bali wei da bɛ, minnun 'tɛ 'paa 'da. ¹³'Pian minnun -wɪdɪ zɪɛ 'wɪlunɔn nɛn waa. 'Wee 'wɪ 'wɪdɪ 'ko 'mɪnladɪ -a 'da. O min see 'paaman, 'pian te fɛ -tɔ 'bɛ o 'bɔ 'lɛ 'see paa.

¹⁴'Yie vɛ bɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn waa paa 'i 'ji bɛ, 'i yie -trɔa 'da. Yia -tɔa 'nan e ya 'wɪ 'kpa -a 'fo. ɛn minnun nɛn waa -maan 'lɔɔ 'i 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o -cin a 'i 'ji. ¹⁵I -fɔ 'wɛnnɔn, ɛn Bali wei nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ, yia -tɔdɪ 'sia. Bali wei zɪɛ e -kɔlaman 'e 'paa 'i 'va -e 'si nɛn e min 'sia 'wɪ 'ji bɛ 'i 'sia. -Si zɪɛ yɪ -teradɪ Zozi Crizi da nɛn, ɛn -yɛɛ -maan min 'sia 'wɪ 'ji. ¹⁶'Wɪ 'kpa, Bali wei pɛɛnɔn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ, Bali 'bɔ 'bɛ 'ta 'tɔ minnun man ɛn waa crɛn -tɛ. E ya 'kpa 'wɪ 'paa vɛ -a min ji. ɛn e 'paa min va -e min 'e 'yɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'yɪ. ɛn e 'paa min va -e 'e min dre wɪ 'sɔ 'ji. Zɪ kɔɔ min -lɛ 'ta wɔ -pɛ -kɔan 'trɛda fɛnyian bɛ, yaa 'paaman min ji. ¹⁷E ya zɪɛ 'nan -e Bali -lɛ min man 'e 'kɔn 'e wɔvɔdɪ 'fo, te -a -pɛ 'sɔa 'wɪ 'yɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn dreɪdɪ -a.

4 ¹Kɔ ya Bali 'lɛ, ɛn kɔ ya Zozi Crizi nɛn e -taa 'minnun nɛn o yie cɪ 'man 'lɛɛ minnun nɛn o kaa bɛ -wee tin 'balɛ bɛ -a 'lɛ, ɛn 'nyian Zozi 'bɔ -lɛ -tadɪ, 'lɛɛ -yɛɛ mɪngɔnnɛn nɛn e -taa -a -blɛ bɛ, -yɛɛ 'wɛan mɛɪn tru 'baa 'nan: ²'I Bali -lɛ 'wɪ vɪ minnun lɛ! 'Wɪ nɛn yia vɛ bɛ, -te waa maan 'yɪ oo, 'i vɪ -wɛ, -te wa'a 'maan 'yɪ 'dɪ oo, 'i vɪ -wɛ! 'I -wee 'wɪ 'wɪdɪ 'ci 'si -wɛ! 'I vɪ -wɛ 'nan 'o 'lɛ 'tɔ, ɛn 'wɪ nɛn e cɪ 'lɛ min 'e dre bɛ -a 'bɔ nɛn 'i 'pla -wɛ 'wɪ 'a. 'I man -sran 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a 'paadɪ -a o ji.

³Kɔɔ tɔ -tɔ -taa 'bɔlɛ bɛ, te minnun 'ka 'we 'man 'nyian -e 'o 'trɔɛn 'tɔ Bali -lɛ 'wɪ 'paadɪ tɪglɪ lɛ dɪ. 'Pian 'o 'ci 'sɔ minnun 'sia 'va 'wɪ 'paanɔn 'a, te o 'wɪ nɛn o cɪ 'vale 'o maan 'bɛ -a 'paaman o ji. ⁴'O 'trɔɛn 'sia 'wɪ tɪglɪ 'va, -e 'o -sɔɔnla polunun nɛn min -a 'sia 'e 'wɔlo -ji bɛ -a -sru. ⁵Timote, 'i yie 'tɔ 'i 'fli -va, te 'wei 'man yɪ dɪ. 'I 'wɪ yra yɪdɪ man. 'I Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ 'pa 'nyranman -a. 'Nyranman nɛn Bali -a -pɛba 'wɔ 'i 'lɔ bɛ, 'i 'pa.

⁶Kɔɔ 'mɛn vɛ bɛ, 'an -kadɪ 'bɔ. -Kadɪ 'bɔ zɪɛ, maan 'siala 'lɛ 'sraga nɛn an -taa -a bɔlɛ Bali lɛ 'an 'kɔlɛ 'a. ⁷Minsan -lɛ -kuli bɛ, maan -tan fɛnyian, an cɛɛn flan 'blɪdɪ man. An yɪ -tɛra Zozi da -trɪlɪi, maan 'lɛ 'sran. ⁸'Bɛ nɛn 'gɔvɛ, fɛ nɛn e cɪ 'an 'man -pɛnnan bɛ, 'wɪ tɪglɪ nɛn maan dre bɛ -a man -kopa nɛn. Minsan nɛn e tin 'baa 'e 'nɔan da bɛ, -yɛɛ -kopa zɪɛ -a -nɔan 'mɛn yɪ nɛn e -taa 'man 'bɛ -a da. Ya'a nɔan 'an 'tɔwli 'cɛ 'lɛ dɪ, 'pian minnun pɛɛnɔn nɛn -yɛɛ -tadɪ dra o -tɛa 'bɛ, yaa -nɔan 'nyian -wee 'lɛ.

Pɔl 'wɪ 'nyranman 'vɪ Timote lɛ

⁹Timote, te 'i 'mɔn dɪ! 'I bɔ 'an man 'gɔ 'trɛlɛ! ¹⁰Dema 'an 'tɔvɪ, ɛn e -kɔ Tesalonik, kɔɔ 'trɛda fɛnɪn yɪdɪ 'yɪ 'cin -trɔa 'ji. Cresɛn 'e -kɔv Galatɪ, ɛn

Tit 'e -kuv Damati. ¹¹Luk 'bɛ cɪ 'an 'va 'gʊ 'e -tʊwli. -Yee "wɛan 'ka 'vale Mark -a 'ka 'ta. -A -nan wɪ a 'an man 'kpa 'mɛn 'nyranman 'gʊɛ -a -ji.

¹²Tisik nɛn an 'ta -a "paa 'sia Efɛz nun.

¹³Timote, 'yie vɪ 'nan 'i -taa "bɛ, 'i 'ciɪla Troas -e 'mɛn -trale -gblɔ nɛn maan 'tʊi Karpʊ -lɔ bɛ, 'i 'si, 'i 'ta -a. ɛn 'mɛn 'flubanun 'lee 'kɔlɛnʊn nɛn 'fluba a 'e 'crɛn -tɛdɪ "da "bɛ, 'i o 'si, 'i 'ta waa. 'Kɔlɛnʊn zɪɛ o 'wɪ a 'an man 'kpa tɪglɪ.

¹⁴Alezandre nɛn feli buzan -a bɛ, e 'wɪ 'wɪlɪdɪ drɛ 'mɛn "kaga. Maan -tɔa 'nan 'wɪnʊn nɛn yaa drɛ 'mɛn bɛ, Minsan -a -pan wo -yrɛ. ¹⁵I 'bɔ "nyian, 'i drɛ 'va "yi, kɔɔ e ya 'e 'tɔdɪ lou 'kʊe 'wɪ "paadɪ man.

¹⁶Tʊ nɛn minnʊn -kʊ 'maan tin 'banɔn 'cein -da 'e tɛdɛ bɛ, min -tʊ 'ka 'kʊle -nyɛnlɛa 'mɛn 'wɪ -sru 'dɪ, o pɛɛnɔn 'an 'tʊi. Te Bali 'e 'wɪ 'tʊ drɛ -wɛle 'bɛ man dɪ. ¹⁷Pian Minsan 'bɛ 'pa 'an 'va, ɛn yaan "koe "tɔ 'an da. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'an -kɔla Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔnɔn fuɪladɪ -a "man, 'dʊ -e minnʊn pɛɛnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ 'o man. Tʊ zɪɛ -a man bɛ, 'an 'kadɪ -fɔla tʊ, 'pian Minsan 'an 'sʊ -yrɔ. ¹⁸-Yee "wɛan maan -tɔa 'nan, 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn, minnʊn -a 'vale 'nan 'o dra 'mɛn bɛ, Minsan 'an "so -yrɔ "nyian, ɛn yaan "sia 'wɪ 'ji, -e 'an 'kʊ laji -yee mingɔnnɛn 'trɛda. 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Minsan -le vɛ -a 'li 'trilii! Amen!

¹⁹Timote, 'i vɪ Priskil 'lee 'e 'sran Akila lɛ 'nan, an o 'tɔ bo. ɛn 'i vɪ Onezifor mangulinʊn lɛ 'nan, an o 'tɔ bo.

²⁰Eras "e -fʊv Korenti, ɛn an Trofi 'tʊi Mile -a man "yaaman -le "wɛan.

²¹Timote, 'i bɔ 'an man 'gʊ 'vaa -e tʊ nɛn fulɔ "fɛɛnman 'yi yie da -wɪlɪdɪ "bɛ, 'e bɔ.

Ebulu 'lee Pudɛn 'lee Linu 'lee Klodia, 'lee Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn 'gʊɛ, o 'nan wei 'tɔ bo.

²²Minsan 'e 'pa 'i 'va, ɛn -yee "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

'Fluba nen Pɔl -a cɾen -tɛ

Tit

lɛ

1 ¹An 'bɔ Pɔl 'bɛ 'fluba 'gʊɛ -a cɾen -tɛ. Bali 'suzan nen 'maan, ɛn an ya Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Bali 'an 'pla 'nan 'an 'pa minnun nen 'e o 'si "va 'nan 'o 'kɔn 'yee vɛ -a bɛ o va. 'An 'pa o va -e 'o yi -tɛra 'e da, tɛ wee bɔa 'e tɪɡlɪ da. ²'An 'pa o va -e o 'bli 'e 'kɔn 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -yɾɛ. Kɔɔ tʊ nen Bali 'ka tian 'trɛ drɛɛ dɪɛ, yaa 'vɪ 'nan 'e 'belidɪ zɪɛ -a -nɔan 'minnun lɛ. ɛn Bali zɪɛ ya'a 'wlu 'sɛan dɪ. ³'Bɛ nen 'gʊɛ, tʊ nen Bali -a 'pla 'nan 'e 'wɪ zɪɛ -a 'lɛ sɔɔman "man "bɛ e 'bɔ. -Yee "wɛan Bali nen e cɪ -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ, e 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -a -pɛba 'wʊ 'an 'lɔ 'nan 'an vɪ minnun lɛ.

⁴Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɾen -tɛ 'i 'bɔ Tit lɛ. Mɛɛn Bali -le 'wɪ 'vɪ 'yɪɛ, ɛn i wʊ "man. 'Wɪ 'kpa, i drɛ "lɛ 'an 'pɔn -ji nen -le 'wɪ 'zʊ.

-Kaa "tɪ Bali 'lee -kaa 'sizan 'wɪ 'ji Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'yɪɛ!

-Tɪ nen waa -tɔa -leglizi min ceje -a?

⁵Mɛin 'tʊɪ Cɾɛt 'trɛda 'nan -e 'wɪnʊn nen o -fʊ bɛ 'i 'lɛ 'sran. 'I -leglizi nen 'fla -tʊdʊ da bɛ -a -ji min cejenʊn -tɔɔ! 'Wɪnʊn nen maan 'vɪ 'yɪɛ bɛ, -a da nen 'i 'ci 'nrɔn -e 'i drɛ! ⁶-Nyɾɛn 'nan, min nen waa -tɔa -leglizi min ceje -a bɛ, 'tɔ 'tʊ 'ka 'kɔan 'e 'padɪ "man "dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan, lɪ -kɔan -a san wlu -tʊwli, ɛn ya'a tʊɛ -e 'e nyin lɪ pee -sru "dɪ. -Yee 'nennʊn yi -tɛala Zozi da, 'tɔ 'ka 'kɔan 'e 'padɪ o man lɪ -wɛɛdɪ 'lee -kɔnnɛn -wɛɛdɪ da dɪ, ɛn o yɪɛ "naan min man. ⁷'Wɪ 'kpa! E ya 'nan min nen 'e yɪɛ -tɔa -leglizi -va bɛ, tɛ 'tɔ 'tʊ 'e 'kɔn 'e 'padɪ "man "dɪ, kɔɔ Bali -le 'nennʊn -pɛba a 'e wʊdɪ -yɾɔ. ɛn tɛ 'e 'kɔn min nen e ya "vale 'wɪ pɛɛnɔn e 'cɛn 'yee 'wɪ da bɛ -a dɪ. ɛn tɛ 'bli 'e 'fɔ -a san ji tada dɪ. ɛn tɛ -a san 'e -wen mlindɪ -trɔa 'e 'win -ji dɪ. ɛn tɛ -a san 'e 'wɪ 'blidɪ yɪ "yi "dɪ. ɛn tɛ -a san "lala yɪ "yi "dɪ. ⁸'Pian 'e 'kɔn

min nen e min "kuan 'e 'pe "fli "a be -a. En 'e 'wɪ "yi "drɛdɪ yɪ "yi. En -a san 'e 'kɔn min tɪglɪ 'a, 'e 'ta wɪla Bali wei da tɪglɪ, en 'e -kɔla 'e 'fli 'pladɪ -a. ⁹En "nyian -a san 'e 'kɔn 'e kɔaladɪ Bali -le 'wɪ tɪglɪ nen waa paa "ji "be -a man. -Te e ya min zɪɛ -a be, -a -nan nen e -kɔlaman min -mienun "koe "tɔdɪ -a 'o da 'wɪ "paadɪ tɪglɪ zɪɛ -a. En minnun nen o 'ka "vale 'o maan "yi "dɪɛ, e -kɔlaman -a -ci 'sidɪ -a -wɪɛ 'nan 'wee tin 'ka 'nɔnnɔn dɪ.

Pɔl -a 'vɪ Tit le 'nan 'e Bali -le 'wɪ "paadɪ tɪglɪ 'ci 'si minnun le!

¹⁰Min "kaga "a ve 'o 'fli man 'nan o yi -tɛala Zozi da, te o 'ka "vale 'o 'ta wɪla 'wɪ tɪglɪ da dɪ. Minnun zɪɛ o "kaga "a Zuif 'nɔn 'a, en o min ci baaman -ji 'wɪ "kaga "vɪdɪ -a, te 'wɪ 'bɔ 'ci "ka "dɪ. ¹¹-Yee "wean 'i o 'lɛbo 'pla "da! Kɔɔ 'wɪ nen e 'ka 'wɪ tɪglɪ 'a dɪɛ, -a 'bɔ nen waa "paaman minnun ji, -e 'o "lala yɪ -dawli a. -Wee "wean 'kɔn -mie 'le "nen 'nɔn pɛɛnɔn 'si 'si tɪglɪ da. ¹²Cret min -tɪ nen minnun -a 'sia 'wɪ 'tɔzan -a 'wɪ nen e -taa "drɛɛ be -a vɪdɪ man be, e Cret 'nɔn 'le 'wɪ 'vɪ. Yaa 'vɪ o man 'nan: «Cret 'nɔn 'sɛn vɛ nen 'wɪlu 'a, en o ya "le plɔ winun -le 'wɪ 'zɔ, en kɔannɔn nen waa, en -blɪfɛ da nen 'o 'ci "nrɔnman 'saza.» ¹³'Wɪ nen yaa 'vɪ o man be, 'wɪ 'kpa nen. -Yee "wean 'i 'wɪ 'pla -wɪɛ 'klagla! 'I drɛ zɪ -e -wee yi -tɛradɪ Zozi da 'e drɛ tɪglɪ 'e 'pee. ¹⁴'I drɛ zɪ -e 'o "trɔɛn 'si Zuif 'nɔn 'le polunun le. En -e 'o vɪɛ 'o 'ta wɪla minnun nen o 'ka "nyian Bali -le -si tɪglɪ da dɪɛ -wee 'srɔɛn winun da dɪ. ¹⁵-A -cin 'e 'kɔn 'i 'ji 'nan, minnun nen o ya 'saun Bali 'le be, fɛ -tɪ 'ka o "tri 'tɔa Bali 'le dɪ. 'Pian minnun nen o ya 'o "tri "tɔdɪ Bali 'le, te wa'a yi tɛala Zozi da dɪɛ, fɛ pɛɛnɔn o "tri -tɔa Bali 'le. Kɔɔ -wee ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn drɛ 'wɪlɪdɪ Bali 'le, en ya'a tin tɛa o da dɪ. ¹⁶Waa ve 'o 'fli man 'nan o ya Bali -le vɛ -a. 'Pian 'winun nen waa dra be, yaa -kɔɔnman 'nan o 'ka Bali -le vɛ -a dɪ. Wa'a 'ta 'wɪla Bali wei da dɪ, en o -pɛ 'ka 'sɔa 'wɪ "yi "tɪ drɛdɪ -a dɪ. Minnun zɪɛ Bali 'ka o ye "yi "fo "dɪ.

Zɪ kɔ Zozi -sruzan 'e 'ta wɪ be Pɔl -a 'vɪ Tit le

2 ¹Tit, te 'i 'wɪ drɛ "le -wee 'wɪ 'zɔ dɪ! 'Pian 'yie vɛ be, Bali -le 'wɪ "paadɪ tɪglɪ be, -nyrɛn 'i vɪ minnun le! ²'I vɪ -klɔnnmɔn cejenun le 'nan, -wee 'wɪ 'fa 'e 'kɔn 'e 'sidɪ. 'I vɪ -wɪɛ 'nan, 'o drɛ wɪ 'e maan minnun yie 'e 'nan o man. 'I vɪ -wɪɛ 'nan, 'o 'fli 'kun 'wɪ pɛɛnɔn 'ji. En "nyian be -wee yi -tɛradɪ Zozi da, 'lee -wee min yɪdɪ "yi, 'lee -wee -pɔan 'sɔdɪ be, 'i vɪ -wɪɛ 'nan, tɪ pɛɛnɔn man 'wɪ zɪɛ 'e 'kɔn o man 'plɛɛɛ.

³'I lɪmɔn cejenun -le vɛ 'vɪ "nyian zɪ. 'I vɪ -wɪɛ 'nan, 'o drɛ wɪ 'e -kɔɔn 'nan 'o ya Bali -le vɛ -a. En 'i vɪ -wɪɛ 'nan, te 'o 'wɪ min man -wɪlɪdɪ "dɪ. En 'i vɪ -wɪɛ 'nan, te 'o -wen mlɪndɪ -trɔa 'o 'win -ji dɪ. En 'i vɪ -wɪɛ 'nan, 'o 'wɪ "yi "paa minnun ji. ⁴-Te o ya 'wɪ zɪɛ -a drenan be, -a -nan nen o -kɔlaman 'wɪ "paadɪ -a lɪmɔnnun ji. En zɪ kɔ lɪmɔn 'e -sran yɪ "yi "be, 'o "paa o ji. En zɪ kɔ lɪmɔn 'e 'yee 'nennun yɪ "yi "be, 'o "paa o ji. ⁵En "nyian be 'o "paa o ji 'nan, 'o 'fli 'kun 'wɪ pɛɛnɔn 'ji. En 'wɪ nen e 'tɔ "paa lɪmɔnnun man be te

'o dre dı. En 'o dre -kɔnnən wlu lımɔn tıglı 'a. En 'o 'ci 'e 'kɔn 'yi. En 'o 'ta wula 'o -sran wei da. 'Wı pɛɛnɔn zıe -a 'bɔ nɛn 'o 'paa o ji, 'tɔgɔ minnun 'o 'wı 'wlıdı Bali wei man.

⁶I 'wı 'pla 'nyian -gobonun lɛ. 'I vı -wle 'nan 'o 'fli 'kun 'wı pɛɛnɔn 'ji. ⁷Tit, 'i 'bɔ nɛn 'i dre -wee 'wı -kɔɔn 'manzan 'a 'wı 'yi 'drenan. En 'yie Bali -le 'wı 'paadı bɛ 'e 'kɔn 'e 'nɔan da, te 'i -tɛ sɔɔn -a 'fo 'dı! ⁸Bali -le 'wı tıglı nɛn min 'ka 'kɔlaman -a -sa -fɔdı -a dıɛ, -a 'bɔ nɛn 'i 'paa minnun ji. 'I dre zı -e 'yra 'e -kaa 'nanmannɔn 'tɛ, te wa'a 'kɔlaman 'wı 'wlıdı 'towlı 'vıdı -a -kaa man dı.

⁹En 'nyian 'i 'wı 'pla nɔannun lɛ 'nan, 'o 'ta wula 'o 'tazan wei da 'wı pɛɛnɔn 'ji. 'I vı -wle 'nan, 'o 'tazan ci 'sɔ wınnun dre, en te 'o 'sa -fɔ -a 'nɛan dı. ¹⁰En te 'o -wee fɛ -tɔ crin wɔ dı. 'Pian 'o yie 'trɔa 'wı 'yi 'dredı da. 'O dre zı yi pɛɛnɔn man -e minnun 'o Bali nɛn -kaa 'sizan 'wı 'ji -a bɛ -yee 'wı 'paadı -sı -fɔ.

¹¹'Wı pɛɛnɔn zıe -a 'bɔ nɛn 'i 'cin -tɔ minnun ji, kɔɔ Bali 'yee 'yi 'nɛn e cı blamin pɛɛnɔn 'si 'wı 'ji vɛ -a bɛ -a ta 'bɔla. ¹²En -yee 'yi zıe -yɛɛ 'paaman -kaa 'ji 'nan, -kaa 'si 'wı pɛɛnɔn nɛn e 'ka Bali ci 'sɔ wı -a dıɛ -a -sru! En 'nan -kaa 'si blamin ci 'sɔ wınnun -sru! Yaa 'paaman 'nyian 'nan, tɔ nɛn -kaa cı -ji 'gɔɛ -kaa 'ta wɔ -kaa 'fli 'kundı -a 'wı pɛɛnɔn 'ji, en -kaa 'wı nɛn e cı 'kpa bɛ -a dre, en -kaa 'yra -tɛ Bali man! ¹³-Kaa dre zı, te -kaa ci 'nran yi -dan bɛ -a man -pɛan. Yi zıe -a da nɛn -kaa 'sizan 'wı 'ji Zozi Crizi nɛn -cee Bali -dan a bɛ, e -taa 'yee 'tɛ 'san -a. ¹⁴E wı 'man en e -kaa 'lɛji -ka 'wɔ. Yaa dre zıe 'nan -e 'e -kaa 'si 'wı 'wlıdı pɛɛnɔn 'lɛ nɔanba -ji. En 'nyian 'nan -e 'e -kaa dre minnun 'saun nɛn o cı 'e 'saza 'lɛ vɛ -a bɛ waa. Yaa dre zıe 'nan, -e -kaa kɔn minnun nɛn o cı 'o kɔaladı 'wı 'yi 'dredı man bɛ waa.

¹⁵'Wı pɛɛnɔn zıe -a 'bɔ nɛn 'i 'paa minnun ji! 'I 'pla -wle 'wı 'a, en 'i o 'trɔɛn nyuɔn! 'Nyanman zıe -a 'bɔ nɛn Bali -a -pɛba 'wı 'i 'lɔ. Te 'i 'fli 'tɔı -e min -tɔ 'yɛi dre 'e 'pela koda dı!

Zozi -sru 'ta wudı

3 ¹'I -cin -tɔ Zozinɔn pɛɛnɔn 'ji 'nan, 'o 'ta wula minnun tanɔn wei da, en 'wı nɛn waa vɛ bɛ 'o dre! En o man 'e 'kɔn 'e wudı tɔ pɛɛnɔn man 'wı 'yi 'dredı -a! ²Te 'o min 'tɔ 'tɛ dı! Te 'o 'wı 'blıdı yı 'yi 'dı! 'Pian tɔ pɛɛnɔn man bɛ, 'o 'kɔn -trɔɔ, en min -tɔdɔ pɛɛnɔn yıdı 'yi 'e 'kɔn o ji!

³Fɛ nɛn maan vɛ zıe -yɛɛ cı 'nan, -kaa 'bɔ 'gɔɛ 'e tɛdɛ bɛ, te -ka'a 'wı 'tɔ wı dra dı, en te -ka'a yie 'ka 'naan min man dı. En 'nyian bɛ -kaa yi -tɛala 'wı nɛn e 'ka 'wı tıglı 'a dıɛ -a da. En te -kaa ya fɛ -tɔ -tɔdɔ pɛɛnɔn yıdı 'yi 'lɛ nɔan -a 'lee blamin ci 'sɔ wınnun 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn 'lɛ nɔan -a. Te -kaa nyannen dredı ye 'yi, en te -kaa min lɔ fɛ ye 'yi 'lɛ 'e dre -cee vɛ -a. Te -kaa 'naan min man, en minnun 'naan -cee 'man.

⁴'Pian zı -kaa 'sizan 'wı 'ji Bali 'yee 'yi 'lee 'yee min yıdı 'yi 'ta 'bɔla bɛ, ⁵-a -nan nɛn e -kaa 'si 'wı 'ji. Ya'a drele 'nan 'wı 'yinun nɛn -kaa dre bɛ -a

man nen di, 'pian -kaa nyrinda 'bɛ 'sɛn 'da. E -kaa ya 'e 'pee Bali lei 'saun 'le 'pleblɛ 'a 'nan -e -kaa drɛ min -trɛ -a. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e ya 'le -kaa -srudɪ -le 'wɪ 'zʊ. ⁶'Wɪ 'kpa Bali -ta 'yee lei 'saun 'a -cɛɛ. E ciɪla -kaa 'sizan 'wɪ 'ji Zozi Crizi -va, ɛn e -ta -a 'e 'ciɪladɪ 'da. ⁷Bali -le 'yi 'le 'wɛan bɛ, e -kaa drɛ min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ. -Yee 'wɛan -a -cin a -kaa 'ji 'nan 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, yaa -nɔan -cɛɛ.

⁸'Wɪ zɪɛ, e ya 'wɪ tɪglɪ 'a, ɛn e ya 'le min 'e yi -tɛra 'da 'fo! An ya 'vale 'i 'tɔ 'wɪnɪn zɪɛ -a da 'kpa tɪglɪ, -e minnɪn nen o yi -tɛra Bali da bɛ, 'o yɪ -trɔa 'wɪ nen e ci 'yi 'bɛ -a drɛdɪ da 'kpa tɪglɪ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ ci 'yi, ɛn -yɛɛ 'paa min va.

⁹'Pian -sa -fɔdɪ nen ya'a 'wɪ 'paa 'va 'min lɛ dɪɛ 'i 'paala 'man! ɛn Zuif 'nɔn tranun kluda wɪ 'lee Moizi -le -pɛi -tɔ wɪnɪn bɛ, te 'i 'wɪ 'blɪ 'da 'dɪ, ɛn te 'i -sa -fɔ 'da 'dɪ! 'I 'paala 'man, kɔɔ e ya 'wɪ 'tun 'a. ¹⁰Min nen -yee 'wɪ 'paadɪ min 'cɛan 'e cin man bɛ, 'i 'wɪ 'pla -yrɛ! -Te yia 'pla -yrɛ 'e 'pa -a -tʊ, ɛn yia drɛ 'e 'pa -a 'fli, te ya'a maan 'yi 'dɪɛ, 'i -nyran si -sru. ¹¹Kɔɔ yia -tɔ 'mɛn 'nan, min zɪɛ 'e 'fli 'si -si tɪglɪ da. 'Wɪ 'wɪdɪ 'drɛzan nen, ɛn 'e 'fli 'pla Bali -le nyran -blɪdɪ wɪlɪ.

Pɔl 'wɪ 'nyranman 'vɪ

¹²-Te Atema nen, ɛn -te Tisik nen, tʊ nen an o -tʊ 'paa -sia 'yɪɛ bɛ, 'i man -wɛɛ -e 'i 'bɔ 'nyɪandʊ 'an man Nikopoli. 'Fla zɪɛ -a da nen an tʊ -wɪdɪ 'nen min 'ka 'kolaman -e 'e 'kʊ 'ta wɪnan dɪɛ -a dra.

¹³Tit, 'i yra 'si! 'I 'pa Zena 'lee Apolo -va -wee -kʊdɪ 'ta wɪnan -ji! Te fɛ -tʊ 'e klɪ o man dɪ! Zena 'bɔ a min nen min -fɔa -a -sru -e 'e min 'lɛji wɪ -blɪ bɛ -a. ¹⁴ɛn -kaa 'bʊ Zozinɔn 'nyɪan bɛ, e ya 'le 'o 'wɪ 'yi 'drɛdɪ -tranla fɛ nen -a 'wɪ a min man bɛ, -a -nɔndɪ -a -yrɛ! -Te o ya 'wɪnɪn zɪ -a drenan bɛ, te o 'ka 'trɛda 'e 'tun 'dɪ.

¹⁵Minnun pɛɛnɔn nen kʊ ci waa 'gʊɛ, wei 'tɔ bo. ɛn minnɪn nen o 'kʊ ye 'yi te o yi -tɛala Bali da bɛ, 'i o 'tɔ bʊ.

Bali -le 'yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

'Fluba nen Pɔl -a cren -tɛ

Filemɔn

lɛ

¹An 'bɔ Pɔl bɛ, Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɪ man nen an ya -pʊ 'kuin. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -tɛ 'kʊ 'vale -kaa "bʊi Zozizan Timote -a.

Kʊa cren -tɛ 'i 'bɔ Filemɔn lɛ. I ya 'kʊɛ min 'kpa -a, ɛn i Bali -le 'nyranman "paa 'lɛ 'kʊɛ 'wɪ 'zʊ. Kʊi 'tɔ bo. ²ɛn e ya "nyian -kaa "blu Zozizan Apia -le vɛ -a, kʊa 'tɔ bo. ɛn e ya "nyian Azip nen e ci -kuli -tʊwli zɪɛ -a man 'lɛ 'kʊɛ 'wɪ 'zʊ bɛ, -yee vɛ -a. Kʊa 'tɔ bo. ɛn e ya "nyian Zozinɔn nen 'o cin ye 'i 'bɔ Filemɔn -le 'kuin bɛ, -wee vɛ -a. Kʊ 'o 'tɔ bo.

³-Kaa "tɪ Bali 'lee -kaa san Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali tru 'ba Filemɔn lɛ

⁴Filemɔn, -te an ya Bali tru 'banan 'yie bɛ, tʊ pɛɛnɔn man te an Bali muo -fɔa. ⁵Kɔɔ 'yie yi -tɛradɪ Minsan Zozi da, 'lee 'yie Zozinɔn yɪdɪ "yi "bɛ, -a 'wɪ -sɛanla 'an da 'gʊ. ⁶-Yee "wɛan -te an ya Bali tru 'banan bɛ, maan laabo -yrɔ 'nan, 'yie yi -tɛradɪ Zozi da bɛ 'yei "koe "tɔ 'i da 'padɪ -a Zozinɔn 'va. "Yi 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nen o drɛ -cee vɛ -a -kaa drɛ Crizi -le vɛ -a -le "wɛan bɛ, 'i -kɔnnɛn "yɪ! ⁷An "bʊi Zozizan, 'yie min yɪdɪ "yi "nen yia drɛ ɛn Zozinɔn 'ci yra "tra "bɛ, e ci "nran -nɔn 'mɛn -dan, ɛn yaan "koe "tɔ 'an da.

Pɔl Filemɔn -le nɔan 'li 'e da -yrɛ

⁸Filemɔn, 'wɪ nen kɔ 'i drɛ bɛ, Crizi -a -si -nɔn 'mɛn -e 'an 'tɔ 'i man -sa -a, 'nan 'i drɛ. ⁹'Pian min yɪdɪ "yi "lɛ "wɛan bɛ, toba -ji nen an -ciala. 'An 'bɔ Pɔl bɛ, an drɛ ceje, ɛn 'bɛ nen 'gʊɛ Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɪ man nen an ya -pʊ 'kuin 'gʊ. -Yee "wɛan 'i 'wɪ 'mɛn toba 'gʊɛ -a man! ¹⁰Toba zɪɛ -nyrɛn 'yie nɔan Onezi -le 'wɪ 'a. -Pʊ 'kuin 'gʊ nen an Zozi 'lɛ 'wɪ 'vɪ -yrɛ,

en e wɪ "man. E drɛ 'sien "le 'an 'pɔn -ji nɛn -le 'wɪ 'zʊ. ¹¹Wɪ 'kpa, maan -tɔa 'nan, 'e tɛdɛ bɛ Onezi 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'yie. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, e drɛ min nɛn e -kolaman e "paa 'kʊ 'va 'kpa bɛ -a.

¹²E drɛ 'sien "le 'nan 'an 'man mɛn -tʊ -le 'wɪ 'zʊ. An "ta -a lia 'e da 'yie. ¹³Bɛ nɛn an ya -pʊ 'kuin Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔn vɪdɪ man 'gʊɛ, an ya "vale 'e 'fʊ 'an "sɔn 'gʊ, te e "paa 'an 'va "le yie cɪ -a drɛnan. ¹⁴'Pian an 'ka "vale 'nan 'an 'wɪ zɪɛ -a dra, te yie "cɛɛ -si -nɔn 'mɛn dɪ. An ya "vale 'nan, -te i "ta 'wɪ 'yi "dra 'mɛn bɛ, 'e 'si 'i 'bɔ 'a, 'pian te 'e drɛ 'nan 'an 'tɔ 'i man -sa -a dɪ.

¹⁵-A -mie dra bɛ, Onezi -tɛ -ji 'i 'lɔ tʊ "wɛnnɛn 'a 'nan, -e 'lʊ nɛn e "ta -a wo bɛ, 'e 'fʊ 'i 'va 'li "fo "le vɛ -a. ¹⁶Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, 'bɛ nɛn 'gʊɛ Onezi 'ka 'nyian 'i 'lɔ "le nɔan "tun "le 'wɪ 'zʊ dɪ. 'Pian -a "yi 'mlian min lɔ nɔan da, kɔɔ e drɛ 'sien 'i "bʊ Zozizan nɛn yia ye "yi "bɛ -a. Onezi -nan wɪ a 'an man 'kpa tɪɡɪ, 'pian maan -wɛɛman 'nan 'yie vɛ 'e 'ciɪla "da! Kɔɔ 'i 'lɔ min nɛn en e drɛ "nyian 'i "bʊ Zozizan 'tʊ -a.

¹⁷An ya 'i "bʊ Zozizan 'tʊ -a, mɛin trʊ "baa 'nan Onezi "ta "lo "bɛ, 'i 'kun 'i 'pɛ "fli "a, "le zɪ yia dra paan 'mɛn bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ! ¹⁸Wɪ oo 'wɪ nɛn yaa drɛ 'yie bɛ, 'yian 'pɛn -a! En te 'yie fien nɛn "da oo, 'yian 'pɛn -a! ¹⁹Wɪ nɛn an "ta 'bɛ ve 'yie 'gʊɛ, mɛɛn 'bɛ crɛn -tɛa 'an 'fli -a. Maan ve 'yie 'nan, maan 'lɛji bɔala 'yie. 'Pian -a -cin 'e 'kɔn "yie 'ji 'nan, 'mɛn fien a 'i da "nyian, kɔɔ 'mɛn "wɛan nɛn i 'belidɪ 'yɪ.

²⁰An "bʊ Zozizan, mɛin trʊ "baa 'nan, 'wɪ "yi "nɛn maan laabo 'i 'lɔ bɛ 'i drɛ Minsan 'tɔ 'ji. Kʊ ya Zozinɔn 'a, -yɛɛ "wɛan 'i yɾa 'si, 'i 'ci "nrandɪ -nɔn 'mɛn 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a. ²¹An 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛ 'yie, kɔɔ an yi -tɛala 'i da 'nan, 'wɪ nɛn maan laabo 'i 'lɔ bɛ yia dra. 'Wɪ 'kpa, maan -tɔa 'nan, i -taa -a dreɛ e -ciala "da.

²²Wɪ nɛn 'bɛ cɪ 'an 'bɔ 'le vɛ -a bɛ, -nyɾɛn 'gʊ. Maan laabo 'i 'lɔ 'nan 'i 'kɔn "bʊ "tʊ man drɛ 'an nyinnan -a, kɔɔ -a -cin a 'an 'ji 'nan, 'cɛɛ Bali trʊ 'badɪ -le "wɛan bɛ, Bali "we "man -e 'o 'si 'an man, te an "ta "lo 'ka 'va nun.

²³Epafrā 'e 'nan, 'yɛi 'tɔ bo. Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɪ -le "wɛan kʊɛ cɪ -a -pʊ 'kuin 'gʊ. ²⁴Mark 'lee Ariza 'lee Dema 'lee Luk nɛn, o "paa 'an 'va Bali -le 'nyranman 'panan bɛ, o 'nan, 'wei 'tɔ bo.

²⁵Minsan Zozi Crizi -le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

'Fluba nen min -tu -a cren -te

Ebre

'non le

Bali 'e 'fli koon minnun le 'e 'pi -a

1 ¹Li 'e tede be, Bali ciula 'e 'lewei vunon 'va, en e 'wi tin 'ba -kaa tranun le. E 'wi tin 'ba -wle 'e 'pa -a "kaga, en e ciula 'pe "kaga "ji te yaa tin "baa -wle. ²Pian tu -nyranman nen -kaa ci -ji 'gve, Bali 'e 'fli koon -cee 'e 'pi -a. Bali ciula "va, en e fe ppeonon dre. Fe ppeonon 'bo zie Bali -a -non -yre -yee ve -a. ³Bali -pi zie, -yee Bali -le -dan koon -cee, en e Bali 'sia -pe ppeonon 'ji. 'Pleble nen -a wei -lo be -yee -maan labli 'lee 'tre a -nan tian. -A -pi -tuwli zie -yee 'tredanon ppeonon 'le 'wi 'wliɖi fui, en e -ku -nyenlea Bali nen 'pleble ppeonon 'san -a be -a -pe "yi "da laji lou.

Bali -pi a -dan

⁴Bali -pi zie -a -dan "mlian Bali -le 'pasianon ppeonon nen laji be o da. Koo 'to -dan nen e "mlian o ppeonon 'le ve da be, -a 'bo nen Bali -a -non -yre. ⁵Maan ve zie 'nan -e 'wi nen 'e 'cren -tedi Bali -le 'fluba 'ji be, -a -cin 'e -troa 'ka 'ji. Koo e ya 'e 'cren -tedi 'nan:

«Yie ci 'men 'nen 'a,
-e 'e 'sia ceeɣu man be
an dre 'i "ti "a.»

En "nyian 'nan:

«An -koon -a "ti "a,
en e -koon 'an 'pi -a.»

'Wi zie Bali 'ka tian 'li -a vule 'yee 'pasiazan -tu man "fo "di. ⁶En "nyian be Bali -taa 'yee 'nen flin 'pale -sia 'treɖa 'e 'pee. 'Wi nen 'e 'cren -tedi tu zie -a -ji 'wi 'a be -nyren 'gu.

«Bali "e 'nan 'yee 'pasianon ppeonon nen laji be

'o "po sɔɔn "wlu, -e 'o bɔ!»

7 Wɪ nən Bali -le 'pasianɔn nən laji bɛ -wee vɛ -a bɛ, -nyrɛn 'gu.

«Bali 'yee 'pasianɔn drɛ

"le fulɔ 'plɛblɛ 'zɔ,

ɛn e 'e 'sunɔn drɛ

"le 'tɛ nɛn -le 'wɪ 'zɔ.»

8 Pɪan 'wɪ nən Bali -a 'vɪ 'e 'pɪ man bɛ, -nyrɛn 'gu. E 'nan:

«I ya Bali -a,

ɛn 'yie mingɔnnɛn -blɪdɪ 'leda "ka "dɪ.

'Wɪ tɪɣɪ drɛdɪ -a nən

i mingɔnnɛn -ble 'yie minnɔn da.

9 Yɪ'a 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ ye "yi "dɪ,

'wɪ tɪɣɪ drɛdɪ nən yia ye "yi.

-Yee "wɛan 'an 'bɔ nən 'yie Bali -a bɛ,

mɛɪn 'si "va,

ɛn ci "nrandɪ nən e "mlɪan

'i bɔɛnɔn pɛɛnɔn 'le vɛ da bɛ,

maan -nɔn 'yie.»

10 ɛn Bali -a 'vɪ "nyɪan 'e 'pɪ man 'nan:

«I ya Mɪsan -a.

Fɛ pɛɛnɔn drɛdɪ pou sɪanan "bɛ,

i 'trɛ drɛ, ɛn i labli drɛ.

11 'Trɛ 'lee labli 'nyan tɔ a,

'pɪan "i "ya wo -nan 'li 'trɪlii.

-Te sɔ 'mɔn bɛ, e srɛman.

'Wɪ 'tɔwli zɪɛ,

-yɛɛ dra 'trɛ 'lee labli lɛ.

12 -Te sɔ 'mɔn bɛ,

waa ta -fɔɔman sɔ -trɛ -a.

'Wɪ 'tɔwli zɪɛ,

-a 'bɔ nən yia dra 'trɛ

'lee labli lɛ.

'Pɪan 'yie vɛ bɛ,

i -fo -nan 'li 'trɪlii,

ɛn 'yie 'belɪdɪ 'leda "ka "dɪ.»

13 Wɪ nən Bali 'ka tɪan 'li -a vɪlɛ 'yee 'pasianɔn nən laji bɛ -a -tɔ lɛ dɪɛ, yaa

'vɪ 'e 'pɪ lɛ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan:

«I 'nyran 'an 'pɛ "yi "da!

'I 'fɔ -nan zɪɛ, -trɪlii

-e 'an 'cɛn 'i 'nanmannɔn 'klɪdɪ man.»

14 Bali -le 'pasianɔn nən laji bɛ -wee vɛ a "mɛ 'kɔ? O ya Bali 'sunɔn 'a, ɛn

Bali o "paa -sia 'nan 'o 'pa minnɔn nən Bali o "sia 'wɪ 'ji bɛ o va.

'Wt nen Zozi -a 'vɪ bɛ, tɛ 'ka -fɔla 'ka 'trɔɛn -sru 'dɪ!

2 ¹Bali -pɪ -dan 'mlɪan Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ o da. -Yɛɛ 'wɛan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn -kaa 'man -yɛɛ 'wɪ 'a bɛ, e ya 'lɛ -kaa yɛɛ -trɔa 'da, -e -kaa vɪlɛ -kaa 'si -si tɪglɪ da dɪ! ²Kaa -tɔa 'nan, 'wɪnɪn nɛn Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ waa 'vɪ 'li -kaa tranun lɛ bɛ, Bali -a 'va 'nan 'o 'ta wɔla 'da. 'Pian min nɛn ya'a 'ta wɔlɛa 'da 'dɪɛ, Bali 'wɪ 'nɛn kɔɔn -a san lɛ. ³'Wɪ 'tuwli zɪɛ, -yɛɛ bɔa 'nyɪan min nɛn ya'a 'wɔlɛ 'man -e Bali 'e 'si 'wɪ 'ji dɪɛ -a man. Bali 'wɪ 'nɛn -kɔɔnman -yrɛ, e -ciala 'da. Zozi nɛn Minsan a bɛ, -yɛɛ 'vɪ 'e tɛdɛ 'nan Bali min 'sia 'wɪ 'ji. Minnɪn nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, waa 'vɪ -cɛɛ 'wein 'nan 'wɪ 'kpa nɛn. ⁴ɛn 'wɪ nɛn waa 'vɪ bɛ, Bali 'bɔ -a -ci kɔɔn 'nan 'wɪ tɪglɪ nɛn, kɔɔ e ciɪla o va, ɛn o -cɛ sɔɔn 'wɪ -dandannɪn 'lɛɛ 'lɛbɔ 'fɔ wɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn drɛ. ɛn 'nyɪan bɛ, 'yi 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn Bali lɛi 'saun -a -nɔan 'min lɛ bɛ, Bali -a pli o man 'e 'ci 'sɔ 'a.

Zozi 'va nɛn min 'sia 'wɪ 'ji

⁵'Trɛ -trɛ nɛn e -taa 'bɛ, kva -nan wɪ 'vɪ 'cɛɛ. 'Ka -tɔ 'nan 'trɛ zɪɛ, Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ -wɛɛ 'cɛɛ 'paala dɪ. ⁶'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ fluba 'ji bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn 'da. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ fɛ -tɔ -nan 'nan:

«Mɛ 'nɛn blamin -a,
ɛn 'i 'bɔ Bali,
'i 'ci 'nrɔnman 'da?
ɛn -mɛ 'nɛn Blamin -pɪ -a,
ɛn 'i 'bɔ Bali,
-a -nan wɪ a 'i man?

⁷I Blamin -pɪ drɛ 'wɛnnɔn
'yɛɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ
o man tɔ 'wɛnnɛn 'a.
'Bɛ -sru, i 'tɔ -dan nɔn -yrɛ,
ɛn yɪa 'tɔ wɪ.

⁸Yɪa -tɔ mingɔnnɛn -a fɛ pɛɛnɔn da.»

-Tɛ waa 'vɪ 'nan Bali Blamin -pɪ -tɔ mingɔnnɛn -a fɛ pɛɛnɔn da bɛ, fɛ -tɔ 'ka 'e 'sɪdɪ 'va 'fɔ 'dɪ. 'Pian ka'a 'wɪ zɪɛ -a -kɔnnɛn 'yɛ tɔ 'gʊɛ -a -ji dɪ. ⁹'Wɪ nɛn -cɛɛ -tɔa 'bɛ, -nyrɛn 'gʊ. Bali Zozi drɛ 'wɛnnɔn 'yɛɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ o man tɔ 'wɛnnɛn 'a. Bali ci a 'yi 'lɛ 'wɛan e 'wɪ zɪɛ -a drɛ, 'nan -e Zozi 'e 'ka blamin pɛɛnɔn 'lɛji. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ -kaa -tɔa 'mɛn 'nan, Bali 'tɔ -dan -nɔn -yrɛ, ɛn yaa 'tɔ wɪ, -a yɪa nɛn yaa 'yɪ -kaa man bɛ -yɛɛ 'wɛan.

¹⁰'Wɪ 'kpa nɛn, Bali nɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ, ɛn -yɛɛ -maan e ya -nan tɪan bɛ, e ya 'va 'nan 'yɛɛ 'nɛnnɪn 'kaga 'o 'yɛɛ -dan ci yɪ. -Yɛɛ 'wɛan yɪa yɪdɪ man bɛ Bali Zozi drɛ min tɪglɪ 'a, 'nan -e 'e Bali va -si 'lɛ 'sɔ minnɪn lɛ. 'Wɪ nɛn Bali ci 'va 'bɛ -nyrɛn zɪɛ.

¹¹Zozi nɛn e blamin -lɛ 'wɪ 'wlɪdɪ fɪi bɛ, -a 'tɪ 'nɛn Bali -a. ɛn minnɪn nɛn Zozi 'wɛɛ 'wɪ 'wlɪdɪ fɪi bɛ 'o 'tɪ 'dra -tuwli 'o 'vɛalɛ Zozi 'a. -Yɛɛ 'wɛan Zozi 'ka 'yɪa tɛa o laabɔdɪ -a 'e 'bɔɪnɪn dɪ. ¹²Kɔɔ yaa 'vɪ Bali lɛ 'nan:

«Mein 'nan wɪ ve 'an "bɔnɪn lɛ.
Mein 'tɔ dra -dan minnɪn pɛɛnɔn nɛn
o drɛ 'yie vɛ -a bɛ o yie man.»

13 En yaa 'vɪ "nyian 'nan:

«Mɛn yi -tɛrɛdɪ pɛɛnɔn a Bali da.»

Yaa -tɔ "nɛn "nyian -a vɪdɪ -a 'nan:

«Maan nɛn 'gʊ,

kʊɛ cɪ 'nennɪn nɛn i o -nɔn 'mɛn bɛ waa.»

14 Nennɪn zɪɛ o o -ya blamin -a. En -kaa -tɔa 'nan, yi -tʊ bɔa "bɛ -e blamin 'e 'ka Satan -le 'plɛblɛ a blamin da -le "wɛan. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan nɛn o Zozi 'ya blamin -a, ɛn e -ka yiba 'plan da, 'nan -e 'e Satan -le 'plɛblɛ 'lɛ 'ka. 15 E drɛ zɪɛ 'nan -e minnɪn nɛn -wɛɛ "klandɪ -ka 'lɔ -le "wɛan o ya Satan -le nɔannɪn a bɛ, Zozi 'e o 'si Satan -lɔ nɔanba -ji.

16 Maan 'nan 'an ve 'cɛɛ 'nan, Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, o va 'padɪ -le "wɛan "cɛɛ Zozi 'ta dɪ, 'pian e -ta 'palɛ Abraam kluda 'nɔn 'va. 17 -Yɛɛ "wɛan nɛn Zozi drɛ blamin -a. E drɛ zɪɛ 'nan -e 'e -kaa blaminɪnɪn 'sia -pɛ pɛɛnɔn 'ji. 'Nan -e 'e -kɔla "drɛdɪ -a Bali -panzan -dan nɛn minnɪn nyrinda -sɛan 'da ɛn 'e 'ta wɔla Bali wei da bɛ -a. E wɪ "man ɛn 'e -ka 'nan -e minnɪn pɛɛnɔn 'o drɛ 'saun Bali 'lɛ. 18 Zozi 'kɔlaman 'padɪ -a -kaa 'va, kɔɔ yɪa yɪdɪ nɛn e bɔa -kaa man bɛ, e 'bɔ -yɛɛ "man. En "nyian Satan nɛn e -kaa man -taan "bɛ, e -yɛɛ "man -tan.

Zozi -dan "mlian Moizi da

3 1 'An "bʊt Zozinɔn, ka drɛ Bali -le vɛ -a, kɔɔ Bali 'ka 'si "va 'nan -e 'ka 'kʊ laji. -Yɛɛ "wɛan 'ka 'ci "nrɔn Zozi da. Bali -a 'pa 'sia 'trɛda, ɛn -yɛɛ drɛ -cɛɛ Bali -panzan -dan a. -A 'bɔ 'lɛ 'wɪ nɛn -kaa ve minnɪn lɛ. 2 Bali Zozi 'si "va ɛn yaa drɛ 'a. Zozi 'ta 'wɔla -a wei da. 'Wɪ 'tʊwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn Moizi -a drɛ 'li. E 'ta 'wɔla Bali wei da, te -yɛɛ cɪ Bali -le minnɪn 'lɛzan 'a. 3 'Pian Zozi -dan "mlian Moizi da. -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, min nɛn e 'kɔn 'tɔ bɛ, -a 'tɔ "wɛ e "mlian 'kɔn 'bɔ nɛn yaa -tɔ bɛ -a da. 4 En "nyian bɛ, 'kɔn 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, blamin 'bɛ -tɔ, 'pian Bali 'bɛ fɛ pɛɛnɔn drɛ.

5 'Li bɛ, Moizi a Bali 'suzan "tʊn "a Bali -le minnɪn yɛi. E 'ta 'wɔla Bali wei da, ɛn 'wɪ nɛn Bali "ta -a dra bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa ve Bali -le minnɪn lɛ. 6 'Pian Crizi -le vɛ bɛ, Bali -pɪ nɛn, ɛn Bali 'yɛɛ minnɪn pɛɛnɔn 'pɛba 'wʊ -yrɔ. -Kaa ya Bali -le minnɪn -a, 'pian e ya 'nan te -kaa 'pɛ -sru 'e 'tɔa dɪ, ɛn -kaa yi -tɛra Minsan da ci "nrandɪ -a.

Bali -le minnɪn 'o "trɔɛn -tɔa Bali wei lɛ!

7 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan nɛn 'ka "trɔɛn 'tɔ 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a 'vɪ bɛ -yrɛ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«-Te cɛɛgʊ nɛn

ka cɪ Bali wei manɪn bɛ,

- 8 te 'ka "trɔɛn "yuyu 'tan dɪ!
 Te 'ka 'wɪ dre
 "le 'ka tranun -le 'wɪ 'zʊ dɪ!
 Te o ya "bui "da bɛ,
 'o 'ci -tɔ lou 'an man,
 ɛn waan 'le wɛɛla.
- 9 An 'wɪ "kaga dre 'o yɪɛ man
 lɛ -fuba sinjɛn wlu paan "le 'nan -e 'waan 'tɔ vɪ,
 'pian 'bɛ 'nan nɛn 'o 'ci -tɔ lou 'an man,
 ɛn waan 'le wɛɛla.
- 10 -Wee 'wɪ drɛdɪ 'an 'ci sɾɛ,
 ɛn maan 'vɪ 'an 'fli lɛ 'nan:
 ʈv pɛɛnɔn man bɛ
 -wee -wulo -ji "nrɔndɪ o "sia 'an man -kɔɔbli.
 -Si nɛn an cɪ -a -kɔɔnnan -wɛɛ "bɛ,
 o 'ka 'bɛ 'va dɪ.»
- 11 -Yee "wɛan 'bli 'fɔ 'an 'ji o man,
 ɛn an -tɔ "da 'nan:
 ʈɛnan nɛn maan 'pla -wee 'flinla "nan "a bɛ,
 wa'a bɔa -nan 'li "fo "dɪ!» »
- 12 An "bui Zozinɔn, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Min -wɪdɪ "nɛn ya'a yi -tɛala Bali da dɪ, -e 'e 'si Bali -sru "bɛ, te 'e 'kɔn 'ka yɛi "dɪ. 13 'Pian yi -tɔdʊ pɛɛnɔn man bɛ, 'ka cin "koe "tɔ 'ka da! 'Wɪ nɛn Bali -le 'fluba -a 'vɪ 'nan, -te cɛɛgʊ nɛn ka cɪ Bali wei mannan bɛ, -te e ya tian 'cee vɛ -a bɛ, 'ka cin "koe "tɔ 'ka da! -Te ka ya 'wɪ zɪɛ -a drenan bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'kɔlaman min -tʊ man yɪdɪ -a 'ka yɛi -e -a san 'e "trɔɛn "yuyu 'tan Bali va dɪ. 14 ʈɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -te -cee yi -tɛradɪ Bali da -ji, -kaa 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ dɪ -trilii ɛn -kaa 'le 'sran bɛ, te -kaa 'vale Crizi -a -cɛɛ 'ta 'wɔla. 15 Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:
 «-Te cɛɛgʊ nɛn ka cɪ Bali wei mannan bɛ,
 te 'ka "trɔɛn "yuyu 'tan
 "le 'ka tranun -a dre "bui "da bɛ
 -yɛɛ 'wɪ 'zʊ dɪ!»
- 16 ʈv zɪɛ -a man bɛ, -tinun lɛ nɛn Bali 'wɪ tin 'ba, "bɛ -sru ɛn 'o 'ci -tɔ lou Bali man? Minnun pɛɛnɔn nɛn Moizi o 'si nɔanba -ji Ezipti bɛ o nɛn. 17 ɛn "nyian -tinun man nɛn Bali ci sɾɛ lɛ -fuba sinjɛn wlu? Minnun nɛn o 'wɪ 'wɪdɪ dre ɛn o kaa "bui "da bɛ o nɛn. 18 Bali -tɔ "da 'nan:
 «ʈɛnan nɛn maan 'pla -wee 'flinla "nan "a bɛ,
 wa'a bɔa -nan 'li "fo "dɪ!»
- Tinun -le 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ? Minnun nɛn o Bali wei -fɔla 'o "trɔɛn -sru "bɛ o nɛn. 19 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e 'bɔ -kaa tranun man zɪɛ, yaa -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, wa'a yi -tɛɛa Bali da dɪ -le "wɛan, wa'a bɔɛ ʈɛnan nɛn Bali -a 'pla -wee 'flinla "nan "a bɛ, -a -nan dɪ.

4 ¹-Te Bali -a 'vɪ 'nan, e fɛ -tʊ -nan 'pla minnun -le 'flinla "nan "a bɛ,
-kaa yɪɛ 'tɔ -kaa fli -va, "tɔgɔ -kaa 'va min -tʊ 'e vɪɛ 'e bɔ 'flinla "nan
zɪɛ -a -nan dɪ! ²Kɔɔ -kaa Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'man "le zɪ -kaa tranun -a
'man "bui "da bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. 'Pian wa'a 'sɪɛa 'wɪ 'a dɪ, -yɛɛ "wɛan nɛn wa'a
'nɛn -blɪɛ dɪ. ³-Kaa nɛn -kaa yɪ -tɛra 'wɪ 'nɔnɔnɔn zɪɛ -a da bɛ, -kaa bɔa
'flinla "nan "nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a -nan. Kɔɔ yaa 'vɪ -kaa tranun "le "man
'nan:

«Bli 'fɔ 'an 'ji o man,

ɛn an -tɔ "da 'nan:

«Fɛnan nɛn maan 'pla -wee 'flinla "nan "a bɛ,

wa'a bɔa -nan 'li "fo "dɪ!» »

'Flinla "nan zɪɛ Bali -a 'pla 'li 'e 'cɛn tʊ nɛn e 'trɛ 'lee la dra bɛ -a man.

⁴Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Zɪ Bali fɛ pɛɛnɔn drɛ

yɪ -tʊdʊ 'shɛɛdʊ bɛ,

-a 'sɔravlizan da bɛ,

ɛn e flinla.»

⁵'Pian 'fluba nɛn -kaa 'sia -a ta vɪnan 'gʊɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Fɛnan nɛn maan 'pla -wee 'flinla "nan "a bɛ,

wa'a bɔa -nan 'li "fo "dɪ!»

⁶-Kaa tranun nɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'man 'e tɛdɛ bɛ, wa'a 'ta wʊɛa
'da "dɪ, -yɛɛ "wɛan nɛn wa'a bɔɛ 'flinla "nan zɪɛ -a -nan dɪ. 'Pian Bali a "va
'nan minnun 'o 'bɔ -nan. ⁷-Yɛɛ "wɛan e yɪ -tʊ kɔɔn minnun lɛ "nyian. Yɪ zɪɛ
yaa 'tɔ 'pa cɛɛgʊ. Lɛ "kaga "bɛ -sru Bali ciɪla David -va ɛn e yɪ zɪɛ -yɛɛ 'wɪ
'vɪ. Yaa 'vɪ 'nan:

«-Te cɛɛgʊ nɛn

ka cɪ Bali wei mannan bɛ,

te 'ka "trɔɛn "yuyʊ 'tan dɪ!»

⁸-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Zozue 'bɔla -kaa tranun -a Kanan 'lɛglɔn 'ji 'vaa
'bɛ -sru ɛn David -a 'vɪ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan 'flinla "nan "nɛn Bali
-a 'vɪ bɛ, -a -nan "cɛɛ Zozue 'bɔla -kaa tranun -a dɪ. ⁹-Yɛɛ "wɛan 'flinla
'nan "nɛn Bali -a 'vɪ bɛ, e ya tian Bali -le minnun man -pɛnnan. ¹⁰Min
nɛn e 'flinla "nan zɪɛ -a 'yɪ bɛ, -a san "flian 'yɛɛ 'nyranman pɛɛnɔn 'padɪ
-a "le zɪ Bali flinla yɪ 'sɔravlizan da bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹¹-Yɛɛ "wɛan -kaa -cɛɛ
'plɛblɛ pɛɛnɔn 'sia, -e -kaa bɔ 'flinla "nan zɪɛ -a -nan! -Kaa drɛ zɪɛ, -e min
-tʊ 'e vɪɛ 'e 'kɔn -kaa yɛɪ -e 'e 'wɪ drɛ "le -kaa tranun -le 'wɪ 'zʊ dɪ. Wa'a 'ta
wʊɛa Bali wei da dɪ, ɛn wa'a bɔɛ 'flinla "nan zɪɛ -a -nan dɪ.

¹²Bali wei bɛ, fɛ -tʊ nɛn -a yɪɛ a "man "bɛ -nyrɛn. -A "koe "a 'e da,
ɛn -a 'lɛ a "man 'e 'mlɪan sɛn 'lɛ "fli "da. -Te Bali 'wɪ tin 'ba min lɛ bɛ, e
-wɪamlan min man -wɪɪdɪ. Min 'wɛ 'fɔnan 'e cin "nɛn, 'lee min 'wɛ 'ji
-srun, 'lee min lei, 'lee fɛ pɛɛnɔn nɛn min ji bɛ, -a -tʊ 'ka 'fo "man 'e yɔɔdɪ
dɪ. Min -wulo -ji "nrɔndɪ pɛɛnɔn, 'lee 'wɪ yɔɔdɪ pɛɛnɔn nɛn min ji bɛ, Bali

wei -a ta bɔala 'vaa ɛn e tin -tɛa "da. ¹³Fɛ -tʊ "ka -e 'bɛ 'fʊ 'e ɣɔɔdɪ Bali man dɪ. Bali -a pɛɛnɔn 'nan ye, kɔɔ -a ta a 'e 'sɪdɪ -ɣrɛ "fo. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn min -a drɛ bɛ, Bali lɛ nɛn yaa -sru "vɛ.

Zozi 'bɛ -cɛɛ 'wɪ vɛ Bali lɛ

¹⁴-Cɛɛ Bali -panzan -dan a, e ya Bali 'sɾɔn. Zozi nɛn Bali -pɪ -a bɛ, -nyrɛn. -Yɛɛ "wɛan 'wɪ nɛn -kaa yi -tɛra "da ɛn -kaa vɛ minnɔn lɛ bɛ, tɛ -kaa 'pɛ 'e plʊ "man "fo "dɪ! ¹⁵-Tɛ -kaa "koe 'ka -kaa da Bali -sru 'ta wʊdɪ -a dɪɛ, -cɛɛ Bali -panzan zɪɛ 'wɪ nɛn -kaa man bɛ yaa -tɔa. Kɔɔ Satan nɛn e -kaa 'man -taan "bɛ, e -yɛɛ 'man -tan, 'pian ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "tʊwɪ "drɛlɛ "fo "dɪ. ¹⁶-Yɛɛ "wɛan -kaa yi -tɛra Bali da, -e -kaa -pli -yɛɛ mingɔnnɛn pɛɪn man. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn -kaa nyrɪnda -sɛan Bali da, ɛn e 'yi "dra -cɛɛ tʊ nɛn -kaa 'mɛan drɛ 'nan 'e 'pa -kaa 'va bɛ -a man.

5 ¹Min nɛn Bali -a "sia "va 'e 'panzan -dan a bɛ, yaa "sia "va minnɔn yei, 'nan -e min zɪɛ 'yɛɛ 'su o pɛɛnɔn 'lɛ vɛ -a. -Tɛ min 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'nan ɛn e -ta -a -nan fɛ -a bɛ, min zɪɛ -yɛɛ -nɔan Bali lɛ. ²Bali -panzan -dan 'bɔ bɛ, minnɔn nɛn o 'wɪ 'wɪdɪ "dra tɛ wa'a -ci tɔa dɪɛ, e -wɛɛ 'wɪ 'ci maan. Kɔɔ tʊ -mie bɔa "bɛ, -a 'bɔ "nyian e 'wɪ 'wɪdɪ "dra. ³-Yɛɛ "wɛan e 'yɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ "man fɛ -nɔan Bali lɛ, "lɛ zɪ e minnɔn -lɛ vɛ dra bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

⁴Min "cɛɛ 'e 'fli -tɔa Bali -panzan -dan a dɪ. Bali 'bɔ 'bɛ min -tɔa 'e 'panzan -dan a "lɛ zɪ -yaa drɛ Arɔn lɛ 'li bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

⁵'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yɛɛ drɛ "nyian Crɪzi -lɛ vɛ -a. -Yɛɛ "cɛɛ 'e 'fli -tɔ Bali -panzan -dan a dɪ. 'Pian Bali 'bɛ -tɔ 'e 'panzan -dan a. Bali -a 'vɪ -ɣrɛ 'nan:

«Yɪɛ cɪ 'mɛn 'nɛn 'a,
-e 'e 'sia cɛɛɣʊ man bɛ
an drɛ 'i "tɪ "a.»

⁶ɛn Bali -lɛ 'fluba 'ji bɛ, Bali 'wɪ tin 'ba "nyian fɛ pɛɛ -nan. E 'nan:

«I ya 'an -panzan -a,
"lɛ Mɛlcɪsɛdɛk -lɛ 'wɪ 'zʊ,
ɛn i -fo "a 'li 'trɪlii.»

⁷Tʊ nɛn Crɪzi a 'trɛda bɛ, e Bali trʊ 'ba 'plɛblɛ, tɛ -a yɪɛ 'yi -sɛan 'e da. ɛn Bali nɛn e -kolaman -a 'sɪdɪ -a -ka 'lɔ bɛ, ya'a wei 'tʊlɛa nan dɪ, kɔɔ Crɪzi man a 'e wʊdɪ -e 'e 'ta wʊla 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali -a vɛ bɛ -a da.

⁸Crɪzi a Bali -pɪ -a, 'pian ɣra ɣɪdɪ pɛɛnɔn nɛn e 'bɔ "man "bɛ, -yɛɛ 'ta wʊladɪ Bali -sru paa 'ji. ⁹Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ pɛɛnɔn 'lɛ sɔɔdɪ man Bali 'lɛ bɛ, -a -nan nɛn e drɛ minnɔn pɛɛnɔn nɛn o 'ta 'wʊla -a wei da bɛ o 'sɪzan 'wɪ 'ji -a 'li 'trɪlii. ¹⁰ɛn Bali -a drɛ 'e 'panzan -dan a "lɛ Mɛlcɪsɛdɛk -lɛ 'wɪ 'zʊ.

'Cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da 'e 'kʊ 'e 'lɛ

¹¹'Wɪ zɪɛ -a da bɛ, 'wɪ "kaga "a 'kʊ 'ji -e 'kʊ tin 'ba 'cɛɛ. 'Pian -a -ci vɪdɪ 'cɛɛ bɛ e ya 'plɛblɛ, kɔɔ ka'a 'wɪ 'ci maan tada dɪ. ¹²Ka 'mɔn Bali -sru 'ta

wudɪ -ji paan 'le -e te ka drɛ 'ji ceje, 'pian kaa -kɔɔnman 'nan Bali -sru 'ta wudɪ -ji wɪ "wɛnwɛnnɛnnun bɛ, -a 'bɔ nɛn min 'e "paa 'ka 'ji. 'Ka 'fli dra tian 'le 'nɛn 'linɛnnun -le 'wɪ 'zʊ, 'nɔnnɔn 'va nɛn ka cɪ, ka'a 'kɔlamɛn fɛ 'plɛblɛ 'blɪdɪ -a dɪ. ¹³Min oo min nɛn e cɪ 'nɔnnɔn 'va bɛ, te -a san a tian 'le 'nɛn 'linɛn 'le 'wɪ 'zʊ. Ya'a 'wɪ 'yi 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'cɛnnan 'e cin man tɔa dɪ. ¹⁴'Pian min cejenun 'bɛ, fɛ 'plɛblɛ 'va nɛn o cɪ. -Wee 'ta wudɪ Bali -sru "bɛ, o 'wɪ "kaga tranla, ɛn o 'wɪ 'yi 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'cɛnnan 'e cin man -tɔa.

6 ¹-Yee "wɛan -kaa kʊ -kaa 'lɛ zia, -e 'wɪ nɛn waa "paaman min ceje ji bɛ, 'ka -tranla! 'Winun nɛn Bali -sru 'ta wudɪ -ji 'wɪ "wɛnwɛnnɛnnun -a bɛ, 'ka 'bɛ 'tʊ! 'Winun zɪɛ -nyrɛn 'gʊ, min 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ man -e 'e 'fli -nɔn Bali lɛ, ɛn min 'e yi -tera Bali da, ²ɛn min -batize drɛdɪ da winun, ɛn min -pɛ pladɪ min da, ɛn -kanɔn wluandɪ da winun, ɛn tʊ -fɔla "da "ji Bali minnɛn -le tin "baa bɛ -a da 'winun. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, kʊ 'ka "vale 'kʊ 'bɛ "paaman 'nyian 'ka 'ji dɪ. ³'Pian kʊ ya "vale, -te Bali wɪ "man "bɛ -kaa -kʊ -kaa 'lɛ zia, -e 'wɪ nɛn waa "paaman min ceje ji bɛ, 'ka -tranla!

⁴Minnun nɛn o 'ta 'wɔla Zozi -sru fɔɔnɔn, "bɛ -sru 'vaa -e 'o pei 'fɔ "man "bɛ, 'ka 'ci "nrɔn o da! Minnun zɪɛ Bali o man drɛ 'wɛin 'yɛɛ 'tɛ 'san -a, ɛn e 'yɛɛ 'yi "nɔn -wlɛ. Bali lei 'saun drɛ -wee vɛ -a. ⁵ɛn "nyian bɛ, zɪ Bali wɛi cɪ 'kpa bɛ, waa -tɔ. ɛn 'plɛblɛ nɛn Bali -taa 'yɛɛ mingɔnnɛn -blɪlɛ -a bɛ, wɛɛ 'tɔ "nyian. ⁶'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ waa -tɔ 'vaa "bɛ -sru ɛn 'o pei 'fɔ Zozi man. Min nɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, -si pee "ka -e 'e 'fli -nɔn Bali lɛ "nyian dɪ. Kɔɔ 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, yaa -kɔɔnman 'nan, ya'a Bali -pɪ 'silɛa min -a dɪ, ɛn yaa pɛin 'nyian yiba "plan da, te minnɛn -a "srɔnman.

⁷-Kaa -kɔɔn fei nɛn min -a "paa bɛ, -a man. Laa -fɛan "man, -e fɛ 'wlɛ nɛn waa -fɔ fei zɪɛ -a da bɛ, e 'bɔla "kaga min nɛn -yɛɛ fei cɪ -a bɛ -yrɛ. Tɔɔn te Bali -le -fɛa a 'trɛ zɪɛ -a man. ⁸'Pian -te fei zɪɛ lu -wɪdɪ 'bɛ bɔa "da "bɛ, min nɛn -yɛɛ fei cɪ -a bɛ ya'a "nɛn 'blɛ dɪ. -Yɛɛ "wɛan maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min nɛn e ya "lɛ fei zɪɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ bɛ, tʊ 'ka "nyian -fɔlɛ "kaga "dɪ, -e Bali 'e tin -tɛ "da -e 'e -nan -nyan 'tɛ 'a.

⁹'An beenun, kʊ 'wɪ 'plɛ 'cɛɛ 'winun zɪɛ -a vɪdɪ -a, 'bɛ a zɪ. 'Pian kʊ yi -tɛala "da 'nan 'cɛɛ vɛ bɛ, ka ya -si tɪglɪ nɛn min 'sia 'wɪ 'ji "da "bɛ -a da. ¹⁰Kɔɔ Bali a tɪglɪ, ɛn 'cɛɛ 'nyranman nɛn 'ka "paa bɛ -a -cin 'ka 'saan 'ji "dɪ. ɛn "nyian 'cɛɛ 'pa nɛn kaa wo Zozinɔn 'va 'cɛɛ Bali yɪdɪ "yi "lɛ "wɛan bɛ, -a -cin 'ka 'saan Bali ji dɪ. ¹¹Kʊ ya "vale 'nan 'ka 'fʊ 'wɪ zɪɛ -a drɛnan -trɪlɪi, -e 'wɪ nɛn 'ka yɪɛ yɾa -yrɛ "bɛ 'e drɛ 'cɛɛ vɛ -a "fɔ. ¹²Kʊ 'ka "va 'nan 'ka 'pɛ 'e plʊ Bali -sru 'ta wudɪ man dɪ. Minnun nɛn o yi -tera Bali da, ɛn o -pɔan 'sɔ bɛ, 'o drɛ 'cɛɛ 'wɪ -kɔɔn "mannɔn 'a! Kɔɔ minnɛn 'bɔ zɪɛ, fɛ nɛn Bali -tɔ "da 'nan 'e -nɔan "minnɛn lɛ bɛ, o -taa -a yɪlɛ.

Bali ci 'ka 'limlan dɪ

¹³Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan, 'e "ta fɛ -tʊ -nɔan -yrɛ, ɛn yaa -ci pɛ wluan 'e 'bɔ 'fli da. Kɔɔ fɛ -tʊ "ka -e Bali 'e 'pɛ wluan 'bɛ da, te 'bɛ -dan 'mlɪan Bali da dɪ. ¹⁴-Yee "wɛan yaa 'vɪ Abraam lɛ 'nan:

«Maan ve 'yie 'nan,
an -taa "fæa vîle 'i man,
en an -taa 'i kluda 'non drele "kaga.»

¹⁵Abraam 'e -pɔan 'sran 'e cin da, en 'wɪ nen Bali -a 'vɪ be yaa man -pen.
-Yee "wɛan "bɛ -sru e dre -yee vɛ -a.

¹⁶-Te min 'ta 'wɪ 'tʊ -ji -pɛ wuanla bɛ, fɛ nen -a -dan "mlian "da "bɛ, -a man nen 'e 'pɛ wuanla. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan 'wɪ tɪglɪ nen yaa 'vɪ, te -sa 'ka "nyian "da "dɪ. ¹⁷'Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nen Bali -a dre Abraam lɛ. 'E 'pɛ wluan 'e 'fli da, 'nan -e minnun nen o -taa 'wɪ zɪɛ -a "nen "blɛle bɛ, 'o -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nen yaa vɛ. ¹⁸Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e "ta fɛ -tʊ -nɔan -yɛɛ, en Bali 'e 'pɛ wluan 'wɪ 'tʊwli zɪɛ -a -ji. 'Wɪ "fli zɪɛ -a dɛɛdɪ -a bɛ, Bali -a kɔɔn -cɛɛ 'nan -te 'e 'wɪ 'vɪ bɛ, 'e 'ci 'ka 'limlan 'li "fo "dɪ. En ya'a 'kɔlaman -e 'e 'wlu 'sɛn dɪ. 'Wɪ zɪɛ e ya "lɛ -e -kaa "koe "tɔ -kaa da, -e 'wɪ nen -kaa yie yɛ -yɛɛ "bɛ -kaa man -pen. ¹⁹'Wɪ nen -kaa yie yɛ -yɛɛ "bɛ, 'wlu wɪ 'cɛɛ dɪ, en -yɛɛ -maan -e -kaa tɔ 'plɛblɛ. Zozi lɛ nen -kaa yie yɛ, en -yɛɛ wla fɛnan nen Bali cɪ bɛ -a -nan. ²⁰Fɛ zɪɛ -a -nan nen Zozi -trɔa -kaa 'lɛ, 'nan -e 'e 'pa -kaa 'va. Kɔɔ -yɛɛ dre -cɛɛ Bali -panzan -dan a, "lɛ zɪ Melcisedek cɪ Bali -panzan -a 'li bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. En e -fo -a 'li 'trilii.

Melcisedek -le 'wɪ

7 ¹Melcisedek zɪɛ e ya Salem 'non 'lɛ mingɔnnen -a, en e ya Bali nen fɛ pɛɛnɔn 'ta lou "bɛ -a -panzan -a. Tʊ nen Abraam "sia mingɔnnennun 'klɪnan, en e ya -tanan bɛ, -a -nan nen Melcisedek -kʊ -a 'lɛ, en e -fɛa 'vɪ "man. ²Fɛnun pɛɛnɔn nen Abraam -a 'si te e mingɔnnennun klɪ bɛ, yaa -fuzan -non Melcisedek lɛ. Melcisedek -ci nen 'nan, mingɔnnen nen e 'wɪ tɪglɪ dra. En "nyian bɛ, e ya Salem 'non 'lɛ mingɔnnen -a. -A -ci nen 'nan, mingɔnnen nen e -fʊdɪ -trɔɔ -nɔan "min lɛ. ³Min -tʊ 'ka Melcisedek "tɪ 'tɔa dɪ, en min -tʊ 'ka -a "bʊ 'tɔa dɪ, en min -tʊ 'ka -a tra -tʊ tɔa dɪ. Min -tʊ 'ka -a -yadɪ 'lee -a -kadɪ tɔa dɪ. -Yee 'wɪ dre "lɛ Bali -pɪ -lɛ vɛ dre bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, e -fo Bali -panzan -a 'li 'trilii.

⁴Melcisedek -le -dan nen, e cɪ -a 'li bɛ, -kaa ci "nrɔn "da! Abraam 'bɔ nen e ya -kaa tra tɛdɛ -a bɛ, fɛnun pɛɛnɔn nen yaa 'si mingɔnnennun lɔ bɛ, yaa -fuzan -non -yɛɛ. 'Wɪ zɪɛ yaa -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, Melcisedek -dan "mlian Abraam da. ⁵E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Levi kluda 'non nen Bali -pannɔn 'a bɛ, 'o fɛ -fuzan 'si Izraɛl 'non 'lɔ. Levi kluda 'non 'lee Izraɛl 'non bɛ, o pɛɛnɔn a Abraam kluda 'non 'a. ⁶'Pian Melcisedek 'ka Abraam kluda min -a dɪ, en -yɛɛ fɛ -fuzan 'si Abraam -lɔ. En "nyian bɛ, Abraam nen Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan, e "ta fɛ -tʊ -nɔan -yɛɛ "bɛ, Melcisedek -fɛa 'vɪ "man. ⁷-Kaa -tɔa 'nan min ceje 'bɛ -fɛa vɛ 'nen "wɛnnɛn man. -Sa 'ka 'wɪ zɪɛ -a da dɪ. ⁸Levi kluda 'non 'bɔ nen o fɛ -fuzan 'sia bɛ, blaminun nen waa, o kaa "lɛ -cɛɛ 'wɪ 'zʊ. 'Pian Melcisedek nen e fɛ -fuzan 'si Abraam -lɔ bɛ, waa crɛn -tɛ 'nan, -a yie a "man 'li 'trilii. ⁹Levi kluda 'non lɛ nen

minnun fe -fuzan -nɔan. 'Pian Levi 'bɔ fe -fuzan -nɔn min le. -Yee dre -a tra Abraam -le fe -fuzan -nɔndɪ -a Melcisedek le. ¹⁰Tu nen Abraam fe -fuzan -nɔan Melcisedek le be, te wa'a tian Levi -yale dɪ. 'Pian te Bali -a 'pla 'e 'cɛn 'nan, Levi a Abraam kluda min -a, -yee "wean o -kɔlaman waa ve 'nan Levi 'be -nɔn.

¹¹Bali -pan nyranman nen waa -nɔn Levi kluda 'nɔn le be, -yee -maan min 'ta wula Moizi -le -pei -tɔ winun da, 'pian ya'a 'kɔlaman -e 'e min dre 'saun Bali 'le dɪ. "Te e min dra 'saun Bali 'le be, "te Bali 'ka 'talɛ 'e 'panzan pee -a dɪ. 'Pian -kaa 'yɪ 'nan, e -ta 'e 'panzan pee -a. 'Be a "le Melcisedek -le 'wɪ 'zʊ, ɛn e 'ka "le Levi kluda min nen Arɔn -a be -yee 'wɪ 'zʊ dɪ. ¹²Bali -pan nyranman nen Levi kluda 'nɔn -a "paa be, 'be nen 'gʊɛ Bali -a -pe man 'lila. -Yee "wean e -pei -tɔ wɪ man lila "nyian. ¹³Kɔɔ min 'bɔ nen o -yee 'wɪ 'vɪ 'gʊɛ, e 'ka Levi kluda min -a dɪ, ɛn -a kluda min -tu 'ka tian 'li Bali -pan nyranman 'palɛ dɪ. ¹⁴-Kaa -tɔa 'wein 'nan, -kaa san Zozi Crizi a Zuda kluda min -a. ɛn tu nen Moizi Bali -pannɔn 'le 'wɪ ve be, ya'a Zuda kluda 'nɔn 'fɔlɛ "va "dɪ.

¹⁵'Wɪ 'kpa nen, Bali -pei -tɔ wɪ man 'lila. Kɔɔ Bali -ta 'e 'panzan pee -a, te 'be a "le Melcisedek -le 'wɪ 'zʊ. ¹⁶E 'ka Bali -pannɔn kluda min -a 'vaa ɛn Bali -a -tɔ 'e 'panzan -a dɪ. 'Belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -yrɔ, -yee "wean yaa -tɔ. ¹⁷Zɪ e cɪ 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji zɪɛ, kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«I ya 'an -panzan -a,
"le Melcisedek -le 'wɪ 'zʊ,
ɛn i -fo "a 'li 'trilii.»

¹⁸'Winun zɪɛ -wɛɛ -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, -pei -tɔ winun nen Bali -a -nɔn Moizi le be, Bali -a klu -sɾan ji. Kɔɔ 'plɛblɛ 'ka -yrɔ "dɪ, e ya 'wɪ "tun "a, ¹⁹ɛn ya'a -kɔlale min dɛdɪ -a 'saun Bali 'le dɪ. 'Be nen 'gʊɛ, fe nen e cɪ 'kpa e "mlian -a pɛɛnɔn da be, -kaa yɪɛ yɾa -yrɛ, ɛn -yee -kaa -pliman Bali man.

²⁰ɛn "nyian be, Bali -a -ci -pe wluan. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'ka 'e 'pe wunleɛ 'vaa ɛn e Levi kluda 'nɔn dre 'e 'pannɔn 'a dɪ. ²¹'Pian Bali -a -ci -pe wluan 'vaa ɛn e Zozi dre 'e 'panzan -a. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«An 'bɔ Minsan be,
maan -ci -pe wluan,
ɛn 'an wei 'ka 'limlan 'li "fo "dɪ.
I ya 'an 'panzan -a,
ɛn i -fo "a 'li 'trilii.»

²²Zɪ Bali Zozi -tɔ 'e 'panzan -a be, yaa -ci -pe wluan, 'pian ya'a Arɔn -le vɛ -ci -pe wunleɛ dɪ. 'Wɪ zɪɛ -yee -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, fe nen Bali -a 'si ɛn e blamin pli 'a 'e man "nyian 'e 'pee be, e "mlian -a tɛdɛ ve da. ɛn Bali Zozi -tɔ -ji 'nan -e -kaa -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nen.

²³-A -cin 'e 'kɔn -kaa 'ji "nyian 'nan, Bali -pannɔn nen Arɔn kluda 'nɔn 'a be, o ya "kaga, "tɔgɔ -te o va min -tu -ka be, -e Bali -pandɪ 'e 'le 'tɔ. ²⁴'Pian

Zozi yiɛ a "man 'li 'trilii, -yee "wean min -tu "ka -e 'e Bali -pan -a "pa 'ji dɪ. ²⁵Be nɛn 'gʊɛ, minnun nɛn o ciɫa Zozi 'va, ɛn o pli Bali man bɛ, Zozi o "sia 'wɪ 'ji 'li 'fo 'le vɛ -a. Kɔɔ Zozi yiɛ a "man 'li 'trilii, 'nan te e Bali tru "baa -wɫɛ.

²⁶Bali -panzan -dan nɛn -a 'wɪ cɪ -kaa man bɛ, -a 'bɔ nɛn Zozi 'a. E 'sɔ Bali lɛ, ya'a 'wɪ 'wɫɪdɪ "tu drɛɛ dɪ, ɛn 'tɔ 'ka 'e 'padɪ "man 'dɪ. Bali -a 'si 'wɪ 'wɫɪdɪ "drɛnɔn yei, ɛn e -kʊ -a laji lou. ²⁷Bali -pannɔn -dandan nɛn -a tɛdɛnɔn -a bɛ, o 'bɔ 'fli -le 'wɪ 'wɫɪdɪ "man fɛ -nɔan Bali lɛ. "Be -sru 'vaa -e 'o min nɛn e 'wɪ 'wɫɪdɪ drɛ ɛn e -ta -a -nan fɛ -a bɛ, -yee vɛ -nɔn Bali lɛ. 'Pian Zozi 'le vɛ 'ka drɛɛ zɪ dɪ. Kɔɔ zɪ Zozi wɪ "man ɛn e -ka yiba "plan da bɛ, -cee 'wɪ 'wɫɪdɪ pɛɛnɔn 'nan fɛ nɛn yaa -nɔn 'li 'fo 'le vɛ -a. ²⁸Moizi -le -pei bɛ, blamin nɛn tu -mie bɔa e 'wɪ 'wɫɪdɪ "dra bɛ, -a 'bɔ nɛn -pei -a -tɔ Bali -panzan -dan a. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, Moizi -le -pei klu -sran. Kɔɔ zɪ Zozi cɛɛn 'wɪ pɛɛnɔn 'lɛ sɔɔdɪ man Bali 'lɛ bɛ, Bali 'e 'pɛ wɫuan, ɛn 'e 'pɪ -tɔ 'e 'panzan -dan a 'li 'fo 'le vɛ -a.

-Cee Bali -panzan -dan nɛn Zozi 'a

8 ¹'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kʊ cɪ -a vɪnan 'gʊɛ, -a -wulo nɛn 'gʊ. -Cee Bali -panzan -dan a laji lou. E ya 'e -nyrandɪ Bali nɛn 'yee mingɔnnɛn pɛɪn -da bɛ -a -pɛ 'yi "da. ²E ya Bali -pan nyranman 'panan fɛnan 'saun nɛn Bali -a man drɛ 'wɪ zɪɛ -a drɛnan -a bɛ -a -nan. Blamin "cɛɛ fɛnan zɪɛ -a man drɛ dɪ, 'pian Bali 'bɛ man drɛ 'e 'bɔ 'a.

³Bali -panzan -dan pɛɛnɔn nɛn waa -tɔa "bɛ, waa -tɔa 'nan -e 'e Bali -pan nyranman 'pa. -Yee "wean -cee Bali -panzan -dan "e "fɛ -tu -nɔn "nyian Bali lɛ. ⁴"Te Crizi 'e 'kɔn tian 'trɛda bɛ, "te 'e 'ka Bali -panzan -a dɪ. Kɔɔ Bali -pannɔn a -nan 'va. ɛn o ya Bali -pan nyranman 'panan "le zɪ Moizi -le -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁵Bali -pan nyranman nɛn minnun zɪɛ waa "paa bɛ, e ya "le -a 'kpa nɛn waa dra laji bɛ -a -kɔɔn "manvɛ -le 'wɪ 'zʊ. Kɔɔ zɪ Bali -a 'vɪ Moizi lɛ 'nan 'e -tandan -tɔ 'yɾɛ bɛ, yaa 'vɪ 'nan:

«I drɛ "yi!

-Tandan nɛn maan kɔɔn 'yiɛ

te i ya pɔn da bɛ,

-a 'lein nɛn 'i -tɔ 'mɛn.»

⁶Bali -pan nyranman nɛn Bali -a -nɔn Zozi lɛ bɛ, -a 'kpa "mlian Bali -pannɔn pɛɛnɔn 'le vɛ da. Kɔɔ Zozi nɛn Bali -a 'si ɛn e Bali 'lee blamin yei "sɛn 'e cin va 'nyian 'e 'pee. ɛn blamin 'lee Bali yei "sɛndɪ 'e cin va pee zɪɛ -a 'kpa "mlian -a tɛdɛ vɛ da. Kɔɔ fɛ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan 'e -nɔan "blamin lɛ 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ -a 'kpa "mlian -a tɛdɛ vɛ da.

⁷Bali -a 'yɪ "yi -e 'e blamin pli 'e man 'nyian 'e 'pee, kɔɔ -a tɛdɛ vɛ nɛn Bali -a drɛ Izraɛl 'nɔn lɛ bɛ, ya'a -kɔɫalɛ -e 'e o drɛ 'saun Bali 'lɛ dɪ. ⁸Tʊ zɪɛ -a man nɛn Bali 'wɪ 'pla Izraɛl 'nɔn 'bɔ lɛ. Yaa 'vɪ -wɫɛ 'nan:

«Tʊ -tu -taa "bɔlɛ bɛ,

an Izrael 'nɔn
'lee Zude 'nɔn -pliman 'an man 'e 'pee.

9 O -pli 'nɛn
maan wo 'an man 'e 'pee bɛ,
ya'a 'kɔan 'le -a tɛdɛ nɛn
maan drɛ o tranun lɛ
te an o 'si Ezipti 'leglɔn 'ji bɛ
-yee 'wɪ 'zʊ dɪ.
-A tɛdɛ vɛ nɛn
maan drɛ zɪɛ
wa'a 'ta wulɛa "da "dɪ,
-yee "wɛan 'an "trɛn 'si o va.

10 'Pian tʊ -tʊ -taa "bɔlɛ bɛ,
an -tɔa 'an wei da 'nan
-e 'an Izrael 'nɔn -pli
'an man "nyian 'e 'pee.
Tʊ zɪɛ -a man bɛ,
'mɛn -pei -tɔ wɪnʊn -cin -kɔanla o ji,
ɛn zɪ kɔ min 'e 'ta wʊ 'trɛda bɛ
-yɛɛ "paaman o ji.
An -kɔan -wee Bali -a,
ɛn o -kɔan 'mɛn minnʊn -a.

11 -E 'e "sia nannannʊn man
-e 'e 'bɔ min cejenʊn da bɛ,
o pɛɛnɔn -taa -a -tɔlɛ 'nan
mɛɛn cɪ Bali -a.
'Wɪ zɪɛ min -tʊ "cɛɛ "paaman "nyian
'e bɔɛzan -tʊ ji dɪ.
-Te 'bɛ "cɛɛ dɪ,
min -tʊ "cɛɛ vɛ 'e "bʊɪ -tʊ lɛ 'nan,
'i 'ta -e 'i Minsan yɪ dɪ!

12 -Te o 'wɪnʊn drɛ 'an 'va 'wɪdɪ 'e 'cɛn oo,
maan "cɛa -wɛ.
ɛn -te o 'mɛn -pei -tɔ wɪ -mie srɛ 'e 'cɛn oo,
ma'an "nyian 'an 'ci nrɔnman "da "dɪ.»

13 -Te Bali -tɔ 'e wei da 'nan 'e blamin -pliman 'e man 'e 'pee bɛ, yaa
-kɔɔnman 'cɛɛ 'nan, -a tɛdɛ vɛ nɛn Bali -a drɛ bɛ, e drɛ 'le sɔ ceje -le 'wɪ
'zʊ. Kɔɔ -te sɔ drɛ ceje bɛ, -a 'yɪ "sia "ji, te 'bɛ 'fɔladɪ 'bɔ.

Minnun Bali -paan 'e tɛdɛ 'kɔ?

9 ¹Zɪ Bali -tɔ 'e wei da -kaa tranun lɛ 'e tɛdɛ 'nan 'e o -pliman 'e man
bɛ, pɛ pɛɛnɔn nɛn kɔ 'o Bali 'bɔ 'pan -a bɛ yaa kɔɔn -wɛ. Yaa 'vɪ -wɛ

'nan 'o fenan 'saun 'tu dre 'nan -e 'wee 'pan -nan. ²-A -nan nen o -tandan -tɔ. O -kannen -trɔa 'dave dre -tandan zɛ -a -ji nun, en o 'tablo dre 'nyian -ji. 'Tablo zɛ -a da nen 'o 'kpɔun nen waa -nɔn Bali le be -a 'paala. ³-Tandan zɛ e ya 'e 'cɛndi -ji sɔ -tu -a. Fenan nen -kannen 'lee 'tablo cɪ 'e -trɔadɪ be, waa laabo fenan 'saun. En fenan nen sɔla -sru zia be, waa -nan laabo fenan 'saunzaun 'kpa. ⁴O Bali -pan 'dave -trɔa fenan 'saun 'nan. -Siga 'yi nen 'e wudɪ 'man, en -a da nen o fɛ -tu nen -a -koei 'a 'nɔnɔn be -a 'tɛ 'ble Bali le. En o 'cezu -tu -trɔa fenan 'saunzaun 'kpa 'nan. -Siga 'yi nen 'e wudɪ 'man 'e pɛɛnɔn. Fɛ yaaga nen 'cezu zɛ -a -ji be -nyren 'gʊ, -pɔ -tu a 'e dɛdɛ -siga -a, en o -blɪfɛ -tu nen waa laabo manen be waa -sɛn -ji, e ya -ji. En Arɔn -le 'tonyrin nen -a 'nɛn a 'e bɔdɪ 'da 'be, e ya -ji. En -kɔlɛ 'fɔunun nen Bali -le -peɪ -tɔ winun a 'da 'e 'crɛn -tɛdɪ be, o ya -ji. ⁵Bali -le 'pasianɔn nen laji be, waa -mie laabo Sheriben. O min yiba 'fli 'a 'e 'tɔdɪ 'cezu zɛ -a ta 'bluʋɛ da. -Yɛɛ -kɔɔnman 'nan Bali -le -dan a -nan, en o -pɛ 'jɛ 'a 'e cin yɪdɪ 'da. -A ta 'blu vɛ 'bɔ da nen o nyen -sɛanla -e Bali 'e min -le 'wɪ 'wlɪdɪ 'fui. 'Wɪ 'sɛzɛnɔn pɛɛnɔn zɛ kʊ 'ka 'vale 'kʊ vɛ 'cɛɛ tu 'gʊɛ -a dɪ.

⁶Kʊ 'sia -a vɪnan 'cɛɛ 'nan -tandan zɛ e ya 'e 'cɛndi -ji. Fenan 'saun 'nan nen Bali -pannɔn -wlamlan yi -tudʊ pɛɛnɔn man 'nan -e 'o Bali -pan nyranman 'pa. ⁷'Pian fenan 'saunzaun 'kpa be, Bali -pannɔn 'tazan -dan 'be -wlamlan 'nan nun 'e -tuwli. Lɛ -tu -ji be e -wlamlan 'nan nun 'e 'pa -a -tuwli 'cɛ. E -wlamlan 'e 'lɔ le -wi nyen -a -e 'e -sran 'cezu ta 'blu vɛ da lou. Yaa -sɛanla 'e 'bɔ 'le 'wɪ 'wlɪdɪ 'nɛn ya'a dɛɛlɛ 'e yɪɛ man dɪɛ -a man. En yaa -sɛanla 'nyian minnɔn pɛɛnɔn 'le 'wɪ 'wlɪdɪ 'nɛn wa'a dɛɛlɛ 'o yɪɛ man dɪɛ -a man.

⁸'Wɪ zɛ -a nen Bali lei 'saun -a -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan, tu nen -tandan tɛdɛ a -nan be, minnɔn 'ka 'kɔlaman -e 'o wla fenan 'saun da dɪ. Kɔɔ tɛ -si nen e blamin -pliman Bali man be, e 'ka tian 'e 'le 'sʊdɪ dɪ. ⁹Tu nen -kaa cɪ -ji 'gʊɛ, 'winun nen waa dre -tandan tɛdɛ zɛ -a -ji be, e ya -cɛɛ 'wɪ -kɔɔn 'manvɛ -a. Kɔɔ minnɔn fɛnɔn -nɔn Bali le en o Bali -pan -winun -a, 'pian 'winun nen waa dre zɛ, ya'a -kɔlɛ o dɛdɛ -a 'saun Bali 'le dɪ. ¹⁰Min nen e Bali -paan 'be, -blɪfɛ -mienun a -a 'srɔɛn 'a, en mlinvɛ -mienun a -a 'srɔɛn 'a, en e -sru -mie wo 'vaa -e 'e Bali -pan. 'Wɪ pɛɛnɔn zɛ -a dɛdɛ be, e ya min 'kɔlɛ da lou. E -fʊ zɛ -trɪlɪɪ en tu nen Bali -a lɪla 'e 'trɛ be 'e 'bɔ.

Zozi Bali -pandɪ lɪla

¹¹Zɪ Crɪzi -ta be, en tu zɛ e 'bɔ. E ya Bali -panzan -dan a, en 'yinun nen Bali 'e 'nan, 'e dra minnɔn le be, -yɛɛ -si 'le 'sʊ. -Tandan 'kpa nen -a 'yi 'mlɪan -a tɛdɛ vɛ da, en blamin 'cɛɛ -tɔ dɪɛ, e ya laji. -Tandan zɛ -a -ji nen Crɪzi ciula ¹²'nan -e 'e -wla fenan 'saunzaun 'kpa -nan, tɛ e ya -nan nun 'li 'fo. Ya'a -wlɛlɛ -nan nun 'e 'lɔ le bɔ nyen -a dɪ, en ya'a -wlɛlɛ 'e 'lɔ le trɪ nyen -a dɪ, 'pian e wlɛlɛ 'nan nun 'e 'bɔ 'fli nyen -a. 'Wɪ nen yaa dre

zɪɛ -yɛɛ -maan -kaa 'si 'wɪ 'ji 'li 'fo 'le vɛ -a. ¹³-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -te min 'wɪ 'tʊ drɛ, ɛn 'wɪ zɪɛ e min 'bɔ 'tri 'tɔ Bali 'lɛ bɛ, 'wɪ nɛn -cee -pei 'e 'nan 'o drɛ -yrɛ "bɛ -nyrɛn 'gʊ. Bo nyɛn nɛn waa wɛɛnman 'da, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, tri nyɛn nɛn waa wɛɛnman 'da, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, tri nɛn waa 'tɛ blɪ Bali -pan "dave da bɛ, -a 'tɛ 'yie nɛn waa wɛɛnman 'da, -e min zɪɛ 'e -kɔla Bali 'sudɪ -a "nyian 'e 'pa 'ji. ¹⁴-Te 'bɛ a zɪɛ, maan vɛ 'cɛɛ 'nan Crizi nyɛn min dra 'saun Bali 'lɛ 'e -ciala "da, 'dʊ -e -a san 'e -kɔla Bali nɛn -a yie cɪ 'man 'bɛ -a 'sudɪ -a. Bali lei 'saun nɛn -yrɔ "bɛ, -yee "wɛan nɛn e wɪ 'man ɛn e -ka. E ya "le Bali -panvɛ nɛn 'tɔ 'ka 'e 'padɪ 'man "dɪɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

¹⁵-Yee -kadɪ zɪɛ, -yɛɛ -maan Bali 'lee blamin yei "sɛn 'e cin va "nyian 'e 'pee. 'Wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn nɛn blamin -a drɛ 'e tɛdɛ bɛ, -yee -kadɪ -le "wɛan nɛn Bali -a fui -kaa man. -Yee "wɛan 'yi 'nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e dra -yee minnɔn lɛ bɛ, e ya minnɔn nɛn Bali o laabo bɛ -wee vɛ -a. "Yi zɪɛ 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -nyrɛn.

¹⁶-Kaa -tɔa 'nan, -te min 'e -zia paala bɛ, min zɪɛ e -kaa 'vaa ɛn waa -zia 'bɔ -nɔan "minnɔn nɛn e cɪ -wee vɛ -a bɛ -wlɛ. ¹⁷'Pian -te min zɪɛ -a yie a tian "man "bɛ, min 'ka -a -zia -ble dɪ. ¹⁸-Yee "wɛan tʊ nɛn Bali -tɔ 'e wei da 'nan 'e o -pliman 'e man bɛ, fɛ -tʊ -ka -a 'wɪ 'ji. ¹⁹Kɔɔ -kaa ta vɛ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, zɪ Moizi cɛɛn Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn ta vidɪ man Izraɛl 'nɔn lɛ bɛ, trinun 'lee bonun nɛn yaa tɛɛ 'wɪ zɪɛ -a -ji. "Bɛ -sru e o nyɛn baa 'yi 'a, ɛn e yiba pɛnɛn yrɪ 'e cin man sɔ 'tɛndɛn 'a, ɛn yaa 'wʊ nyɛn zɪɛ -a va. Yaa wɛɛn Bali -le -pei 'bɔ da, "bɛ -sru ɛn e cɪ -a wɛɛndɪ -a Izraɛl 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o cin 'yɪ bɛ o da. ²⁰-A -nan nɛn Moizi -a 'vɪ -wlɛ 'nan:

«Bali -tɔ 'e wei da 'cɛɛ 'nan
e 'ka -pliman 'e man.
Nyɛn 'gʊɛ, -yɛɛ -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan
-e 'e 'sia cɛɛgʊ man bɛ
'ka drɛ Bali -le vɛ -a.»

²¹ɛn "nyian bɛ Moizi nyɛn zɪɛ -a wɛɛn -tandan 'lee fɛnɔn pɛɛnɔn nɛn o Bali -pan nyranman "paa -a bɛ -a da. ²²-Kaa -tɔa 'nan Moizi -le -pei 'e 'nan, nyɛn -kɔlaman e fɛ pɛɛnɔn dra 'saun Bali 'lɛ. -Te min 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, e -taa -a -nan fɛ -a, waa nyɛn -sɛanla 'vaa -e Bali 'e -yee 'wɪ 'wɪdɪ 'bɔ fui.

Crizi a -cee 'wɪ 'wɪdɪ "nan fɛ -a

²³Fɛnɔn nɛn o Bali -pan nyranman "paa -a 'trɛda 'gʊɛ, -wi nyɛn -a nɛn waa dra 'saun Bali 'lɛ. ɛn fɛnɔn zɪɛ o ya "le fɛnɔn 'kpa nɛn laji bɛ -a -kɔɔn "manvɛ -le 'wɪ 'zʊ. 'Pian fɛnɔn nɛn laji bɛ, fɛ nɛn yaa dra 'saun bɛ -a 'kpa 'mlian -wi nyɛn da. ²⁴-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -tandan nɛn blamin -a -tɔ -nyrɛn laji bɛ -a -kɔɔn "manvɛ -a bɛ, -a -ji "cɛɛ Crizi wɪa dɪ. 'Pian laji 'bɔ -nan nɛn Crizi -kʊ, 'nan -e 'e 'tɔ -cee 'wɪ 'ji Bali 'lɛ. ²⁵ɛn "nyian bɛ, -kaa -tɔa 'nan, lɛ -tʊdʊ pɛɛnɔn man nɛn Bali -panzan -dan -wɪamlan

fənan 'saunzaun 'kpa -nan 'e 'lɔ le -wi nyen -a. 'Pian Crizi 'ka "e "drele zɪ dɪ, "e wla 'wʊ 'e nyen -a 'e 'pa -a -tuwli "cɛ. ²⁶"Te Crizi "e drɛ "le Bali -pannɔn 'le vɛ zʊ bɛ, "te e -ka 'e 'pa -a "kaga 'trilii -e 'e bɔ cɛɛɣv yi -a. 'Pian tʊ -nyranman nɛn -kaa cɪ -ji 'gʊɛ e -ta ɛn e -ka, 'nan -e 'yee -kadɪ zɪɛ 'e blamin -le 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn 'fui.

²⁷-Kaa -tɔa 'nan, blamin -kaa 'e 'pa -a -tuwli, "bɛ -sru -e Bali 'e -yee tin 'ba. ²⁸'Wɪ 'tuwli zɪɛ Crizi -a drɛ, e -ka 'e 'pa -a -tuwli "cɛ 'nan, -e Bali 'e min "kaga 'le 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. Crizi -ta pee wo "nyian, 'pian ya'a 'taa 'nan -e 'e 'ka -e Bali 'e minnun -le 'wɪ 'wɪdɪ 'fui dɪ. E -taa 'nan -e 'e minnun nɛn o cɪ -a -pɛnnan bɛ o 'si 'wɪ 'ji.

10 ¹'Wɪ 'yi 'nen Bali -taa -a drele -cɛɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn Moizi -le -pei -a lei kɔɔn -cɛɛ, 'pian -a tɪɣɫ 'bɔ "cɛɛ dɪ. Kɔɔ lɛ -tudʊ pɛɛnɔn man bɛ te Bali -pan nyranman -tuwli 'bɔ zɪɛ waa dra. Moizi -le -pei zɪɛ ya'a -kɔlale -e 'e min drɛ 'saun Bali 'lɛ dɪ. ²"Te e -kɔla min drɛdɪ -a 'saun Bali 'lɛ bɛ, "te Bali -pan nyranman 'padɪ 'le 'tɔ. 'Pian e 'ka zɪ dɪ, kɔɔ -wee -wulo -ji "nrɔndɪ tin -tea "o da tʊ pɛɛnɔn man. ³-A tɪɣɫ da bɛ, Bali -pan nyranman 'padɪ 'bɔ zɪɛ 'wɪ 'wɪdɪnɛn nɛn minnun -a dra bɛ -a 'bɔ nɛn yaa -cin -tɔa "o ji lɛ -tudʊ pɛɛnɔn man. ⁴Kɔɔ trinun nyen 'lee bonun nyen -srandɪ bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e minnun -le 'wɪ 'wɪdɪ "fui dɪ.

⁵'Winun zɪɛ -yee "wean bɛ, tʊ nɛn Crizi "ta -daa 'trɛda bɛ, yaa 'vɪ Bali lɛ 'nan:

«I 'ka 'sraga bʊdɪ 'va dɪ,
ɛn i 'ka 'i 'pandɪ 'va dɪ.
-Yee "wean yian drɛ blamin -a.

⁶-Winun nɛn waa 'tɛ 'ble
'i 'pan "dave da bɛ,
yi'a yɪle "yi "dɪ.
ɛn 'wɪ 'wɪdɪ "man 'sraganun bɛ,
yi'a yɪle "yi "dɪ.

⁷-Yee "wean 'an 'bɔ
maan 'vɪ 'yɪɛ 'nan:
«Maan nɛn 'gʊ,
an -ta 'nan -e 'mɛin 'ci 'sɔ winun drɛ.
'Wɪ nɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ
'mɛn 'wɪ 'a Bali -le 'fluba 'ji bɛ, -nyrɛn zɪɛ.»

⁸Crizi -a 'vɪ 'e tɛdɛ 'nan:

«I 'ka 'sraga bʊdɪ 'va dɪ,
ɛn i 'ka 'i 'pandɪ 'va dɪ.
-Winun nɛn waa 'tɛ 'ble
'i 'pan "dave da bɛ,
yi'a yɪle "yi "dɪ.
ɛn 'wɪ 'wɪdɪ "man 'sraganun bɛ,

yi'a yule "yi "di.»

Bali -pandɪ zɪɛ -kaa -tɔa 'nan Moizi -le -pei -a 'vɪ 'nan 'o drɛ, 'pian Crizi -a 'vɪ 'man 'nan Bali 'ka 'bɛ 'va dɪ. ⁹En yaa 'vɪ "nyian 'nan:

«Maan nɛn 'gɔ,

an -ta 'nan -e 'mɛin 'ci 'sɔ wɪnɪn drɛ.»

'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan, -pɛ nɛn o Bali -paan "a 'e tɛdɛ bɛ Crizi -a 'le 'tɔ, ɛn Crizi 'bɔ 'le -kadɪ -a ta fɔɔ. ¹⁰'Wɪ nɛn Bali cɪ "va "bɛ Crizi -a drɛ. 'E 'fli -nɔn ɛn e -ka -e Bali 'e -cee 'wɪ 'wlɪdɪ 'fui. 'Sraga nɛn yaa 'bu Bali lɛ 'li 'fo "le vɛ -a.

¹¹-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji "nyian 'nan, Bali -pannɔn pɛɛnɔn bɛ, o ya 'o 'tɔdɪ lou yi -tɔdɪ pɛɛnɔn man tɛ o Bali -pan nyranman "paa. O 'sraga bo Bali lɛ tɛ waa bo Bali lɛ, 'pian ya'a minnɪn -le 'wɪ 'wlɪdɪ "fuilɛ dɪ. ¹²'Pian Crizi -le vɛ nɛn yaa drɛ 'e 'pa -a -tɔwli "cɛ "bɛ, e 'sraga bɔdɪ pɛɛnɔn 'wulo cɛɛn, ɛn e minnɪn -le 'wɪ 'wlɪdɪ pɛɛnɔn fui. "Bɛ -sru ɛn Crizi 'bɔ 'kɔ -nyɛnleɛ Bali -pɛ "yi "da. ¹³E -fo -nan nɪn -trilii, -a man -pɛndɪ -a 'nan Bali 'e 'cɛn 'e 'nanmannɔn pɛɛnɔn 'klɪdɪ man. ¹⁴Minnɪn nɛn Bali o drɛ 'yɛɛ vɛ -a bɛ, 'sraga nɛn Crizi -a 'bu 'e 'pa -a -tɔwli "cɛ zɪɛ, e o drɛ 'saun Bali 'lɛ 'li 'fo "le vɛ -a.

¹⁵'Wɪ 'tɔwli zɪɛ Bali lei 'saun 'e 'vɪ "nyian, kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

¹⁶«Tɔ -tɔ -taa "bɔlɛ bɛ,

'an 'bɔ Bali,

an -tɔa 'an wei da 'nan

-e 'an Izraɛl 'nɔn -pli

'an man "nyian 'e 'pɛɛ.

Tɔ zɪɛ -a man bɛ,

'mɛn -pɛi -tɔ wɪnɪn -cin -kɔanla o ji,

ɛn zɪ kɔ min 'e 'ta wɔ 'trɛda bɛ

-yɛɛ "paaman o ji.»

¹⁷En yaa 'le 'sran 'nan:

«-Tɛ o 'wɪnɪn drɛ 'an 'va 'wlɪdɪ 'e 'cɛn oo,

ɛn -tɛ o 'mɛn -pɛi -tɔ wɪ -mie srɛ 'e 'cɛn oo,

ma'an "nyian 'an 'ci nrɔnman 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ 'bɛ da dɪ.»

¹⁸'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan, min nɛn Bali -yɛɛ 'wɪ 'wlɪdɪ fui bɛ, -a san 'ka "nyian 'sraganun bo Bali lɛ dɪ.

Tɛ 'ka 'pɛ -sru 'e -tɔa -e 'ka 'si Bali -sru "dɪ!

¹⁹'An beenun, Zozi 'le -ka nɛn yaa 'wɔ bɛ, -yɛɛ -maan -kaa -tɔa 'nan -si a 'e 'lɛ 'sɔdɪ -cɛɛ -e -kaa wla fɛnan 'saunzaun 'kpa -nan. ²⁰Kɔɔ sɔ nɛn 'e 'tɪndɪ -a 'lɛ "nɛn "bɛ yaa 'fɔɪ 'bɔ. -Yɛɛ -ka nɛn yaa 'wɔ bɛ, -yɛɛ drɛ sɔ zɪɛ -a 'fɔɪ bɔdɪ -a. -Si zɪɛ, e ya 'e -trɛ, ɛn e 'belɪdɪ -nɔan "min lɛ. ²¹En Zozi drɛ -cee Bali -panzan -dan a. Bali 'yɛɛ minnɪn pɛɛnɔn 'pɛba 'wɔ -yrɔ.

²²'Wɪ nɛn Zozi -a drɛ zɪɛ, -yɛɛ "wɛan -kaa -pli Bali man. -Kaa yi -tɛra Bali da -kaa ci 'fɪdaa 'a, -e -kaa -pli "man. Kɔɔ -kaa ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn nɛn

e tin -tea -kaa da be, yaa fui. En e -kaa -sru 'yi 'saun 'a. ²³En "nyian be, 'wɪ nɛn -kaa 'bli a -yɾɛ ɛn -kaa ve minnɛn lɛ be, te -kaa 'pɛ 'e plɔ 'man 'dɪ, kɔɔ Bali nɛn yaa 'vɪ 'nan e -taa 'wɪ zɪɛ -a drele be, -te e 'wɪ 'vɪ be yaa dra. ²⁴En "nyian be, -kaa 'pa -kaa bɔɛnɛn va, -e 'o min yɪ 'yi 'e 'ciɪla 'da, ɛn -e 'o 'wɪ 'yinun dre. ²⁵Cin nɛn kaa ye -e 'ka Bali tru 'ba be, te 'ka -nan -kudɪ 'le 'tɔ dɪ. Min -mienun 'wɪ zɪɛ -a dre 'e -trɔa waa 'va, te 'ka dre 'le -wee 'wɪ 'zɔ dɪ! 'Pian 'ka cin "koe "tɔ 'ka da -e 'ka man 'e 'tɔ 'plɛble -a -nan -kudɪ -a. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan Minsan -tadɪ a bɔnan -kogo.

²⁶Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -kaa nɛn -kaa 'wɪ tɪglɪ -tɔ 'gʊɛ, te -kaa kʊ 'nyian 'wɪ 'wɪdɪ 'dredɪ pou 'silɛa -kaa yɪɛ man be, 'sraga nɛn e -kɔlaman 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a fuidɪ -a -kaa man be, e "ka 'nyian "fo 'dɪ. ²⁷'Pian 'wɪ nɛn e min -tea "klan -a, ɛn e ya minnɛn nɛn o yɪɛ 'ka 'naan Bali man dɪɛ o man -pennan be, te -yɛɛ cɪ -kaa man -pennan 'sien. 'Wɪ zɪɛ -nyɾɛn 'gʊ: Bali tin -tea "o da -e 'e 'o -nan -nyan 'te -dan 'va.

²⁸-Kaa -tɔa 'nan -te min -tʊ Moizi -le -peɪ -tɔ wɪnɛn sɾɛ, ɛn min 'fli yaa -a man wɪ 'pla be, min zɪɛ -a nyrinda 'ka 'sɛan min da dɪ, waa -tea. ²⁹-A -tʊwɪ "nɛn "nyian min nɛn e 'si Bali -pɪ -sru "be, -yɛɛ vɛ -a. 'Wɪ nɛn e -taa "bɔle -a san man be, e "mlianla "da. Kɔɔ e Bali -pɪ 'sia min 'sɔzɔ -a, ɛn Zozi nyɛn nɛn Bali -a 'si ɛn e blamin dre 'a 'saun 'nan -e 'e -pli 'e man be, min zɪɛ yaa 'yɪ 'wɪ "tun "a. En "nyian be, Bali lei 'saun nɛn e Bali -le "yi -nɔan "min le be, min zɪɛ e wɪ "man -wɪdɪ. ³⁰Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -kaa -tɔa 'nan Bali -a 'vɪ 'nan:

«Men vɛ nɛn 'wɪ 'lɛʒi -tɔdɪ -a.

ɛn -te min 'wɪ 'wɪdɪ dre be,

'mɛn vɛ nɛn 'wɪ "nɛn -kɔɔndɪ -a san le -a.»

En yaa 'vɪ "nyian 'nan:

«An 'bɔ Minsan,

an 'mɛn minnɛn -le tin "baa.»

³¹Bali yɪɛ a "man, ɛn -yɛɛ tin -tɛdɪ min da a 'wɪdɪ "fo.

'Ka yi -tera Zozi da 'ka 'ta le 'ka "koe "a!

³²'Wɪnɛn nɛn o 'bɔ 'ka man te ka yi -tera Zozi da 'e tɛdɛ be, 'ka 'ci "nrɔn "da. 'Wɪ "kaga 'bɔ 'ka man, ɛn ka yɾa 'yɪ "kaga, 'pian 'ka 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ -e 'ka 'si Zozi -sru "dɪ. ³³Tʊ -mie 'bɔ be, minnɛn 'ka sɾɔn, ɛn o 'tɛ 'pa 'ka da minnɛn yɪɛ man. En tʊ -mie 'bɔ be, minnɛn nɛn o cɪ 'tɛ 'panan o da be, kaa wɛɛ 'nan 'ka "paa o va. ³⁴Minnɛn nɛn o ya -pʊ 'kuin be 'o nyrinda -sɛn 'ka da. Minnɛn 'ka yɪfɛnɛn koo 'ka 'lɔ, 'pian 'wɪ zɪɛ e dre 'ka 'ci "nran wɪ -a. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan, fɛ nɛn Crizi -a -nɔn 'cɛɛ be, e "mlianla 'ka yɪfɛ 'bɔ zɪɛ -a da, ɛn ya'a 'li 'sɾɛman dɪ.

³⁵'Cɛɛ yi -teradɪ Zozi da -ʒi be, kaa -ci kɔɔn 'nan 'ka -pɔan "sɔa. 'Wɪ zɪɛ te 'ka dredɪ 'le 'tɔ dɪ, kɔɔ -a man -kopa a -dan. ³⁶'Ka -pɔan -sɾan 'e cin da 'dʊ -e 'ka -kɔla 'wɪ nɛn e cɪ Bali ci 'sɔ 'a be -a dredɪ -a. -Te kaa dre zɪɛ, fɛ

nən e -tɔ 'da 'nan 'e -nɔan 'cɛɛ bɛ, e dra 'cee vɛ -a. 37'Wɪ nən e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, -a -cin 'e -trɔa 'ka 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Tɔ -fɔ 'wɛnnɔn,

-e min nən e 'ta -daa 'bɛ,

'e 'ta. Ya'a 'nyian mɔan -tadɪ -a dɪ.

38 Min nən Bali -a 'siala min tɪɣlɪ 'a bɛ,

yi -teradɪ Bali da man nən

e 'belidɪ ye.

'Pian min nən

e 'si 'an -sru 'bɛ,

'an 'ci 'ka 'kɔan 'e 'sɔdɪ 'va 'dɪ.»

39-Cee vɛ bɛ, -kaa 'ka minnun nən o 'si Zozi -sru ɛn o -nan -taa 'nyanlɛ bɛ waa dɪ. 'Pian -kaa ya minnun nən o yi -tera Zozi da ɛn o -taa 'belidɪ yɪlɛ bɛ waa.

Minnun nən o yi -tera Bali da 'li bɛ 'o drɛ -cee 'wɪ -kɔɔn 'mannɔn 'a

11 1 Min nən e yi -teala Bali da bɛ, yaa -tɔa 'nan, fɛ nən Bali -tɔ 'da 'nan 'e -nɔan 'yrɛ bɛ, e ye. ɛn 'nyian yi -teradɪ Bali da bɛ, -a -ci -kɔɔndɪ nən 'nan fɛ nən min 'ka -a ye 'e yɪɛ 'a dɪɛ, e ya. 2-Kaa tranun nən 'li bɛ -wee yi -teradɪ Bali da man nən Bali o 'tɔ 'yi 'vɪ.

3-Kaa yi -teala Bali da, -yee 'wɛan nən -kaa -tɔa 'nan, Bali wei 'bɛ 'trɛ 'bɔla. ɛn -yee 'wɛan nən -kaa -tɔa 'nyian 'nan, fɛ nən min -a ye bɛ, e 'si fɛ nən min 'ka -a ye 'e yɪɛ 'a dɪɛ -a va.

4Abel yi -tera Bali da, -yee 'wɛan nən 'sraga nən -a 'yi 'mlian 'e 'bɔɪ Kaɛn 'le vɛ da bɛ, yaa 'bɔ Bali lɛ. -Yee yi -teradɪ Bali da zɪɛ -yee 'wɛan nən Bali -a 'sia min tɪɣlɪ 'a, ɛn e -yee 'sraga 'yɪ 'yi. ɛn 'nyian bɛ, -te Abel yɪɛ 'ka 'man 'dɪ oo, -yee yi -teradɪ Bali da zɪɛ e 'wɪ 'paaman tian -kaa 'ji cɛɛɣv yi -a.

5Enɔk yi -tera Bali da, -yee 'wɛan nən Bali -a 'si ɛn e -kɔ -a, ya'a 'kale dɪ. Wa'a 'nyian 'li -a yɪlɛ 'fo 'dɪ, Bali -a 'si 'le 'wɛan. Tɔ nən te Enɔk a 'trɛda bɛ, Bali -a 'vɪ 'nan, e 'sɔ 'yrɛ. 6ɛn -kaa -tɔa 'nan, min nən ya'a yi teala Bali da dɪɛ, ya'a 'sɔlɛ Bali lɛ 'fo 'dɪ. -Yee 'wɛan min nən e ya 'vale 'e -pliman Bali man bɛ, min zɪɛ 'e yi -tera 'da 'nan Bali a, ɛn 'e yi -tera 'da 'nan, Bali 'yi 'dra minnun nən o cɪ -a -wɛɛnan 'nan Bali 'e 'pa 'o 'va bɛ -wɪɛ.

7Noe 'e 'yi -tera Bali da 'nyian. 'Wɪ nən Bali -taa -a dreɛ bɛ yaa -nan wɪ 'vɪ Noe lɛ. Fɛ -tɔ 'ka -a -kɔɔnman 'nan 'wɪ nən Bali -a 'vɪ bɛ e ya 'wɪ 'kpa -a dɪ, 'pian Noe 'ka -a -fɔlɛa 'e 'trɔɛn -sru 'dɪ, e 'ta 'wɪla 'da. E -klɔ -dan drɛ 'nan -e 'e 'mangulinun 'o 'si 'wɪ 'ji. -Yee yi -teradɪ Bali da man nən e tin -tɛ minnun da, kɔɔ 'o 'trɔɛn 'yuyu 'tan. ɛn -yee yi -teradɪ Bali da man nən Bali a 'sia min tɪɣlɪ 'a.

8Abraam yi -tera Bali da, -yee 'wɛan zɪ Bali tin 'ba -yrɛ 'bɛ, e 'ta 'wɪla 'da. Bali -a 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e 'si 'e fla, 'e -taa 'lɛɣlɔn 'tɔ -nɔnlɛ -yrɛ. -A -nan

nɛn e -kʊdɪ 'sia, 'pian fɛnan nɛn e 'ta -ko bɛ ya'a -nan tɔa dɪ. ⁹Zɪ Abraam 'bɔla 'lɛglɔn nɛn Bali -a kɔɔn -yrɛ "bɛ -a -ji bɛ, e yi -tera Bali da, ɛn e -nyran nan nun -pɛn -a. -Tandannun -ji nɛn e -nyran. "Bɛ -sru Izak 'lee Zago "o dre 'nyian zɪ. 'Wɪ nɛn Bali -tɔ "da Abraam lɛ bɛ, e -tɔ "da 'nyian -wee "lɛ. ¹⁰Abraam a 'fla -dan nɛn -a -pʊ a 'e 'fɔdɪ trɛ 'ji 'plɛblɛ bɛ -a man -pɛnnan, -yee "wean nɛn e 'wɪ zɪɛ -a dre. 'Fla zɪɛ Bali 'bɛ cɪ -a plazan "a, ɛn -yɛɛ cɪ -a -tɔzan -a.

¹¹Abraam nan Sara a lɪmɔn nɛn ya'a 'nɛn 'yaa dɪɛ -a, ɛn Abraam 'bɔ dre 'nyian ceje 'kpa, 'pian e yi -tera Bali da, -yee "wean nɛn e kɔla 'e klu bɔladɪ -a 'trɛda. Kɔɔ Abraam -a -tɔa 'nan, Bali nɛn e -tɔ 'e wei da 'yre bɛ, -te e 'wɪ 'vɪ bɛ, yaa dra. ¹²-Yee "wean nɛn Abraam 'bɔ nɛn tra tɛdɛ 'a bɛ, -a klu 'bɔla 'trɛda "kaga. -A kluda min a "kaga "lɛ laji mɛn crɛnnun -lɛ 'wɪ 'zʊ, ɛn o ya 'nyian "kaga "lɛ jemie man nyren -lɛ 'wɪ 'zʊ, min 'ka 'kɔlaman -a "nrɔndɪ -a dɪ.

¹³Abraam 'lee Izak 'lee Zago bɛ, o -fu yi -teranan Bali da, ɛn o kaa. Fɛ nɛn Bali -tɔ "da 'nan 'e -nɔan -wɛlɛ "bɛ, wa'a yɪlɛ dɪ. 'Pian Bali -a -nan kɔɔn -wɛlɛ -kɔɔbli, ɛn -a yɪdɪ o cɪ nran. Tʊ pɛɛnɔn man bɛ, te waa ve 'nan, o ya -pɛn -a 'trɛda, ɛn 'o 'ta tʊ "wɛnnɛn "cɛ "dreɛlɛ. ¹⁴-Te min 'wɪ zɪɛ -a ve bɛ, yaa -kɔɔnman 'nan, -a fla dra -a -tɛa. ¹⁵"Te o -ya trɛ dra 'bɛ o -tɛa "bɛ, "te o -kɔla o 'lɪ 'o da -nan nun. ¹⁶'Pian -a tɪglɪ da bɛ, o fla nɛn e cɪ 'kpa ɛn e ya laji bɛ, -a dra 'bɛ o -tɛa. 'Wɪ zɪɛ -yee "wean nɛn 'yra 'ka Bali tɛa -a vɪdɪ -a 'nan 'e ya -wee Bali -a dɪ. ɛn -yee "wean nɛn e 'fla fɛnyian -tʊ man dre -wɛlɛ.

¹⁷Tʊ nɛn Bali Abraam man 'tan 'nan 'e 'pɪ Izak -nɔn 'yre 'sraga -a bɛ, Abraam yi -tera Bali da, ɛn e -kʊ -a dreɛlɛ. 'Pian tʊ 'bɔ zɪɛ -a man bɛ te Bali -tɔ 'e wei da Abraam lɛ 'e 'cɛn 'nan:

¹⁸«I 'pɪ Izak 'bɛ 'i 'klu bɔala 'trɛda.»

¹⁹Abraam 'wɪ zɪɛ -a dre, te -a -cin a "ji 'nan, 'plɛblɛ a Bali lɔ -e 'e -kɔla min nɛn e -ka bɛ, -a fuvdɪ -a. -Yee "wean nɛn Bali Izak -nɔn Abraam lɛ 'e "pa 'ji. 'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ -kɔɔn "man wɪ -tʊ -a.

²⁰Izak yi -tera Bali da, -yee "wean nɛn e -fɛa 'vɪ 'e 'pɪ Zago 'lee 'e 'pɪ Ezo man -wee "trɛ "wɪ da.

²¹Zago yi -tera Bali da, -yee "wean nɛn e -fɛa 'vɪ 'e 'pɪ Zozɛfʊ cɪ nennun man te e "ta -kaa. "Tonyrin man nɛn e wɪuan lou, ɛn e Bali trʊ 'ba.

²²Zozɛfʊ yi -tera Bali da, -yee "wean nɛn zɪ -a -kadɪ 'bɔ bɛ, ɛn e Izrael 'nɔn 'lɛ 'sɪdɪ Ezɪptɪ 'lɛglɔn 'ji wɪ 'vɪ. ɛn yaa 'vɪ 'nyian 'nan, -te 'e 'ka bɛ, te 'e 'wɛnɛn 'o 'fʊ Ezɪptɪ 'lɛglɔn 'ji dɪ.

²³Moizi "tɪ 'lee -a "bu 'yi -tera Bali da, -yee "wean nɛn zɪ o Moizi -ya bɛ, waa yɔɔ mɛn yaaga 'nan -e minnɛn 'o vɪlɛ 'o 'tɛ dɪ. Waa 'yɪ 'nan 'nɛn zɪɛ e ya fɛnyian, ɛn 'wɪ nɛn Ezɪptɪ mingɔnnɛn -a 'vɪ bɛ, wa'a 'ta wɛlɛa "da "dɪ.

²⁴Moizi yi -tera Bali da, -yee "wean nɛn zɪ e dre ceje bɛ, ya'a 'wɛlɛ "man -e 'wee laabʊ Ezɪptɪ mingɔnnɛn 'lu 'lɛ 'nɛn dɪ. ²⁵Moizi -a 'yɪ 'nan, -te 'o

'vale Bali -le minnun -a 'o yra 'yɪ 'e cin va bɛ, -a 'yi mlin. Kɔɔ -te Moizi -fu mingɔnnɛn -le 'kɔnnɛn 'bɛ, yaa -tɔa 'nan 'e ya ci 'nran nɛn ya'a 'mɔan dɛ -a -ji, ɛn e 'wɪ 'wɪdɪ 'dra. ²⁶Wɪ 'kpa nɛn, Moizi -a -tɔ 'nan, -te minnun 'nan 'e man 'le zɪ o 'nan Crizi man bɛ -yee 'wɪ 'zʊ bɛ, 'bɛ 'yi 'mlɪan fɛnɪn 'kpagba nɛn Ezipti mingɔnnɛn -le 'kuin bɛ -a drɛdɪ 'yee vɛ -a bɛ -a da. Kɔɔ 'yi 'nɛn Bali -taa -a drɛlɛ -yrɛ 'bɛ, -a 'lɛ nɛn -a yɛ ci.

²⁷Moizi yi -tera Bali da, -yee 'wean nɛn e 'si Ezipti 'lɛglɔn 'ji. Ya'a 'klanlɛ Ezipti mingɔnnɛn -le nyran -blɪdɪ -lɔ dɪ. Moizi 'koe 'ka 'silɛ 'e da 'fo 'dɪ. Yaa drɛ 'lɛ 'nan min nɛn e Bali yɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ, 'pian tɛ wa'a yɛ 'o yɛ 'a dɪ. ²⁸Moizi yi -tera Bali da, -yee 'wean nɛn yaa 'vɪ Izraɛl 'nɔn lɛ 'nan 'o 'blanun -tɛɛ 'lɛ zɪ Bali -a 'vɪ 'yrɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ɛn yaa 'vɪ 'nyɪan 'nan 'o -a nyɛn 'si, -e 'o ciɪ -kpɛɪn 'fɔ yibanun man. 'O drɛ zɪɛ 'nan -te Bali -le 'pasiazan nɛn laji bɛ e -ta bɛ, -e 'e vɪlɛ 'e -wee 'nɛn flinnun -tɛɛ 'dɪ. Izraɛl 'nɔn 'si nɔanba -ji 'fɛdɪ bɛ, zɪ Moizi -a pou sia zɪɛ.

²⁹Izraɛl 'nɔn yi -tera Bali da, -yee 'wean nɛn jemɛ 'tɛndɛn cɛɛn 'e cin man ɛn o 'ta 'wɪla -a yɛi. 'Pian zɪ Ezipti 'nɔn sɔɔnla o -sru 'bɛ, 'yi o 'ta 'lɛ 'wɪ ɛn o -nan -nyan.

³⁰Izraɛl 'nɔn yi -tera Bali da, -yee 'wean nɛn -klɔn -dan nɛn minnun -a 'bʊ Zeriko 'fla man bɛ, e -wɪ. Zɪ waa si -fɔ yi -tʊdʊ 'sɔravli 'bɛ, ɛn e drɛ.

³¹ɛn 'nyɪan bɛ Zeriko 'fla 'bɔ da bɛ -kɔnnɛn -weezan -tʊ a -nan, waa laabo Rab. E yi -tera Bali da, -yee 'wean nɛn minnun nɛn Izraɛl 'nɔn o 'pa 'sia 'nan 'o 'kʊ 'fla 'nanjɛn bɛ, e 'pa o va. 'Wɪ nɛn yaa drɛ zɪɛ -yee 'wean nɛn -a -nan 'ka 'nyanlɛ dɪ. 'Pian 'fla zɪɛ -a da 'nɔn 'lɛ 'nan -nan 'fo, kɔɔ wa'a 'o 'trɔɛn 'tɔlɛ Bali wei lɛ dɪ.

³²-Mɛ 'wɪ nɛn an -kɔlaman -a vɪdɪ -a 'nyɪan 'cɛɛ? Kɔɔ -te maan 'vɪ 'nan 'an Zedɛɔn -le 'wɪ vɛ, -e 'an Barak -le 'wɪ vɪ, -e 'an Samson -le 'wɪ vɪ, -e 'an Zefetɛ -le 'wɪ vɪ, -e 'an David -le 'wɪ vɪ, -e 'an Sanmɪan -le 'wɪ vɪ, -e 'an Bali 'lewei vɪnɔn 'lɛ 'wɪ vɪ bɛ, ya'a 'nyaan cɛɛgʊ dɪ. ³³O pɛɛnɔn zɪɛ o yi -tera Bali da, -yee 'wean nɛn o 'wɪ -dandan drɛ. O -mienun mingɔnnɛnnun klɪ, ɛn o -mienun -a wɛɛ 'nan 'wɪ 'yi 'nɛn minnun 'o drɛ, ɛn fɛ nɛn Bali -tɔ 'da 'nan e -nɔan -wlɛ 'bɛ, o -mienun -a 'yɪ. ɛn 'nyɪan bɛ, o -mienun -jranun 'lɛ 'lɛ 'wɪ, ³⁴ɛn o -mienun 'tɛ -dan dri, ɛn min 'ka -kɔlɛlɛ o -mienun -tɛdɪ -a -kuli -tan sɛn -a dɪ. ɛn zɪ o -mienun 'koe 'si 'o da bɛ, 'bɛ -sru 'plɛblɛ 'ta -wlɔ 'nyɪan. O -mienun 'tɔ wɪ 'kuli man, o minnun klɪ ɛn -wee 'sounjanun flɪan bli. ³⁵Lɪmɔn -mienun yi -tera Bali da, -yee 'wean nɛn zɪ -wee min -ka bɛ, Bali -a fʊv ɛn yaa -nɔn -wlɛ 'e 'pa 'ji.

ɛn 'nyɪan bɛ, min -mienun yi -tera Bali da, minnun o -sɔn -trilii, 'pian wa'a 'wɪlɛ 'man -e 'o 'si Bali -sru 'dɪ. Waa -tɔa 'nan -tɛ o -ka 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, Bali 'belidɪ nɛn e 'mlɪanla 'da 'bɛ -a -nɔan 'wlɛ. ³⁶ɛn minnun o -mienun sɛɛ 'wɪ, ɛn minnun o -mienun -sɔn, ɛn 'nyɪan bɛ, minnun o -mienun yrɪ, ɛn o -kʊ o -fɔlɛ -pʊ 'kuin. ³⁷Minnun o -mienun tɛɛ 'kɔlɛ -a, ɛn minnun o -mienun 'nɛn jɛɛn 'ji 'fli, ɛn minnun 'wɪlɔ wɪ 'pa o -mienun da -a

-nan nen minnun o tɛɛ -kuli -tan sɛn -a. En o -mienun -le vɛ bɛ, minnun o -sɔn te o 'tɛ "paa o da. 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nɛn o -nyrannan "ka "dɪ, te o -cia "wɒdɪ -a. O drɛ 'yalɛ -tɛnɔn 'a, ɛn -wi 'kɔlɛ nɛn waa wo 'o da "lɛ sɔ -le 'wɪ 'zɒ. ³⁸O -cia yɔɔdɪ -a "buinun da 'lee pɔnnun yei. O nyian kunun ji, ɛn -te o -yrɛ 'yɪ 'trɛ 'ji bɛ o nyian "ji. Minnun zɪɛ Bali 'ka -a yɪlɛ "yi "lɛ o -fɒ 'trɛ nɛn e ya 'e fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ "a 'gɒɛ -a da dɪ.

³⁹Minnun pɛɛnɔn zɪɛ -wee yi -teradɪ Bali da -le "wɛan bɛ, Bali o 'tɔ "yi 'vɪ. 'Pian fɛ nɛn Bali -tɔ da 'nan -e -nɔan "minnun lɛ bɛ, ya'a -nɔnle -wɛlɛ "dɪ. ⁴⁰Kɔɔ 'wɪ nɛn e "mlianla "da "bɛ, -a -cin nɛn Bali 'ji 'nan e dra -kaa pɛɛnɔn lɛ. E 'ka "vale e dra o 'saza lɛ dɪ -le "wɛan.

Bali 'wɪ -mie "paaman -kaa 'ji sɔnba "a

12 ¹-Cee vɛ bɛ minnun "kaga zɪɛ -wɛɛ drɛ -cee 'wɪ -kɔɔnmannɔn 'a, -yee "wɛan nɛn -kaa -pɔan 'e 'sɔ -cee Bali -sru 'ta wɒdɪ -ji "lɛ -wee 'wɪ 'zɒ! -Kaa 'pɛ 'e 'si 'wɪ nɛn e -si -tɔa -cee Bali -sru 'ta wɒdɪ lɔ bɛ, -a -sru! 'Wɪ zɪɛ 'wɪ 'wɪdɪnɔn nɛn tɒ pɛɛnɔn man o ya "vale 'o -kaa man ye bɛ, -nyrɛn. ²-Cee Bali -sru 'ta wɒdɪ -ji bɛ, Zozi -tɒwɪli "nɛn -kaa -nanjɛn. Zozi zɪɛ e yi -tɛra Bali da, -yɛɛ -si 'lɛ 'sɒ -cɛɛ ɛn e 'bɔ -a 'lɛ 'srannan. E wɪ "man ɛn minnun -a -tɛ yɪba "plan da. -Ka 'wɪdɪ zɪɛ -a wɒdɪ bɛ e min -tɛa 'yra -a, 'pian Zozi 'ka 'e "trɔɛn "tɔlɛ -yrɛ "dɪ. Kɔɔ ci "nrandɪ -dan nɛn Bali -taa -a -nɔnle -yrɛ -a 'lɛ 'srannan "bɛ, -a 'lɛ nɛn -a yɪɛ cɪ. 'Bɛ nɛn 'gɒɛ, e -nyran Bali -pɛ "yi "da, te e mingɔnnɛn -ble minnun da. ³Minnun 'nan Zozi man -pɛ "kaga "ji, 'pian -a -pɛ 'ka plɒlɛ yi -teradɪ Bali da man dɪ. 'Wɪ zɪɛ -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn, -e 'ka 'pɛ 'e vɪlɛ 'e plɒ yi -teradɪ Bali da man dɪ.

⁴Maan -cin -trɔa 'ka 'ji 'nan, 'cee -tɔdɪ 'plɛblɛ -e 'ka vɪlɛ 'ka 'wɪ 'wɪdɪ drɛ dɪɛ, -kadɪ 'wɪ 'ka tɪan bɔlɛ 'ka man dɪ. ⁵'Wɪ nɛn Bali -a 'pla 'yee 'nɛnnun lɛ bɛ, -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn! Yaa 'vɪ 'nan:

«An 'bɔ Minsan,
-te an ya 'wɪ 'tɔdɪ "paanan
'i 'ji sɔnba "a bɛ,
te 'i 'ci 'e -tɔ lou 'an man dɪ.
ɛn -te an 'wɪ "nɛn kɔɔn 'yɪɛ bɛ,
te 'i "kɔe 'e 'si 'i da 'an 'va dɪ.

⁶Kɔɔ 'an 'bɔ Minsan,
min nɛn maan ye "yi "bɛ,
-a ji nɛn an 'wɪ 'tɔdɪ "paaman sɔnba "a.
ɛn min nɛn maan 'si "va 'mɛn 'nɛn 'a bɛ,
-a ji nɛn an sɔnba 'lɛ wo.»

⁷-Te yra yɪdɪnɔn a bɔnan 'ka man bɛ, 'ka 'sia "lɛ 'nan 'ka "tɪ Bali 'bɛ cɪ 'wɪ planan 'cɛɛ. 'Wɪ 'kpa nɛn, 'nɛn 'tɒ "ka te -a "tɪ 'ka -a sɔan dɪ. ⁸Bali 'yee 'nɛnnun pɛɛnɔn 'lɛ bɔ zɪɛ. -Yee "wɛan -te e ya 'cee "drɛnan bɛ, yaa -kɔɔnman 'nan ka ya -yee 'nɛnnun -a. ⁹-Kaa ci "nrɔn -kaa "tɪnɔn nɛn 'trɛda

bɛ o da -tʊ! Zɪ o -kaa 'lɛ 'bʊ zɪɛ, 'pian tɛ -kaa yɪɛ 'naan o man. -Yee "wɛan Bali nɛn e ya -kaa 'tɪ -dan a bɛ, -kaa yɪɛ 'e 'nan 'man 'e 'ciula 'da -e -kaa 'belidɪ yɪ. ¹⁰-Kaa 'tɪnʊn nɛn 'trɛda bɛ, o -kaa 'lɛ 'bʊ o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ yɾa man, ɛn waa drɛ tʊ "wɛnnɛn 'wlu. 'Pian Bali -lɛ vɛ bɛ, 'e -kaa 'lɛ bʊ 'nan -e -kaa "yɪ "yɪ -ji, kɔɔ e ya "va 'nan -kaa -kɔn 'saun 'lɛ 'yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ¹¹Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'wɪ 'tɔdɪ nɛn waa 'paaman 'nɛn 'ji sɔnbɔ "a bɛ, -a pou sianan "bɛ 'wɪ "naan 'nɛn 'bɔ man, 'pian -a 'lɛ 'srannan 'bɛ 'nɛn zɪɛ yaa "nɛn 'ble. -Fudɪ -trɔɔ -kɔan -yɾɔ, ɛn -yɛɛ 'ta wʊ -pɛ -kɔan tɪglɪ 'trɛ da.

Tʊ nɛn e 'ka 'lɛ 'o sɾɔan -tɛ dɪɛ, -a -ji nɛn -kaa cɪ 'gʊ

¹²-Yee "wɛan 'ka "koe 'e 'tɔ 'ka da, -e 'ka 'pɛ nɛn e cɪ plʊnan bɛ, 'ka -tɔ 'plɛblɛ! ɛn "nyian bɛ 'ka cɛɪn -sru "nɛn e cɪ tɔanan bɛ, 'ka -tɔ 'plɛblɛ! ¹³-Si nɛn e 'sʊdɪ "ji "bɛ, -a da nɛn 'ka 'ta wʊla! 'Ka cɛɪn nɛn -a "koe "nyan bɛ, tɛ 'e 'sia 'e cin "nɛn 'dɪ, 'pian -a "koe 'e 'tɔ 'e da!

¹⁴'Ka -wɛɛ 'nan 'ka yɛɪ 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va 'ka 'vale min pɛɛnɔn 'a! ɛn 'ka -wɛɛ 'nan 'cɛɛ 'ta wʊ -pɛ 'e 'sɔ Bali lɛ! Kɔɔ -tɛ 'cɛɛ 'ta wʊ -pɛ 'ka 'sɔlɛ Bali lɛ dɪɛ, ka'a Bali yɛ "fo 'dɪ. ¹⁵'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka cin va -e 'ka 'va min -tʊ 'e vɪlɛ 'e 'si Bali -lɛ "yɪ "bɛ -a -sru 'dɪ! ɛn "nyian bɛ, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka cin va -e 'ka 'va min -tʊ 'e vɪlɛ 'e nyran 'sia 'e bɔɛzan -tʊ man dɪ! "Tɔgɔ min zɪɛ 'e 'wɪ 'fɔla 'ka yɛɪ -e 'wɪ 'bɔ 'e 'ka pɛɛnɔn 'sa. ¹⁶ɛn "nyian bɛ, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka cin va -e 'ka 'va min -tʊ 'e vɪlɛ 'e nyinnan lɪ 'lɛɛ -kɔnnɛn -a tɛ wa'a tian 'o cin 'palɛ dɪ! Tɛ 'ka 'wɪ drɛ 'lɛ Ezo -lɛ 'wɪ 'zʊ dɪ! 'E 'ci nrɔn 'trɛda wɪnʊn da 'saza, ɛn ya'a "klanlɛ Bali lɔ dɪ, -yɛɛ "wɛan 'e 'blɪnan -tan fɛ 'kpɔngbo 'nɛn 'tʊ -va. ¹⁷Kaa -tɔa 'nan "bɛ -sru yaa wɛɛ 'nan 'e "tɪ 'e -fɛa vɪ 'e man -e -a -blɪnan zɪɛ 'e drɛ -yɛɛ vɛ -a 'e 'pa 'ji. 'Pian -a 'tɪ 'ka 'wɪlɛ "man 'dɪ. E -wʊɔ 'tandan, 'pian -a 'tɪ 'ka -a drɛlɛ dɪ.

¹⁸-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'wɪ nɛn e drɛ Izraɛl 'nɔn lɛ bɛ, -yɛɛ "cɛɛ drɛ 'cɛɛ vɛ -a dɪ. Kɔɔ Izraɛl 'nɔn pli pɔn man, tɛ Bali a "da. 'Tɛ -dan bii pɔn zɪɛ -a da, waa 'yɪ. ɛn laa 'e 'wlei -wlei -fɔ pɔn zɪɛ -a da, waa 'yɪ. ɛn fulɔ 'plɛblɛ fɛɛn pɔn zɪɛ -a da, waa 'yɪ. ¹⁹ɛn "nyian bɛ, 'bei -dan wʊ, waa 'man. ɛn "nyian bɛ, wei -tʊ wʊ 'plɛblɛ 'kpa, waa 'man. "Klan o -tɛdɪ 'sia, -a -nan nɛn waa 'vɪ 'nan, e 'ka 'lɛ o wei zɪɛ -a maan dɪ. ²⁰Fɛ -lɛ "wɛan nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ 'o 'wulo 'ka 'sɔa 'wlu "dɪ. Yaa 'vɪ 'nan:

«Tɛ e ya blamin -a,
ɛn -tɛ e ya -wi -a,
fɛ oo fɛ nɛn
e klɛ pɔn zɪɛ -a man bɛ,
minnʊn 'o 'tɛ -kɔlɛ -a.»

²¹'Wɪ nɛn e cɪ drɛnan zɪɛ e min -tɛa "klan -a "bʊʊ "lɛ "wɛan, Moizi -a 'vɪ 'nan:

«"Klan 'an -tɛa "lɛ "wɛan
an nyɔɔndɪ 'sia.»

22 'Pian 'cee vε be, 'wɪ zɪε -yεε "cεε dre 'cεε dɪ. Kɔɔ ka pli pɔn nɛn waa laabo Zɪɔn be -a man, Bali nɛn -a yɪε cɪ "man "bε 'yee 'fla nɛn ka wla. Zeruzalem nɛn laji be -nyrɛn. Fε zɪε -a -nan nɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji be o "kaga "cɪ 'o cin yɪdɪ te o "fɛdɪ -ble. 23 En "nyian be, ka pli Zozinɔn nɛn o -tε 'e cin da be o man. O ya "le Bali -le 'nɛn flinnun nɛn o 'tɔ a 'e 'cren -tɛdɪ laji be -wee 'wɪ 'zʊ. En "nyian be, ka pli Bali nɛn e ya 'tredanɔn pɛɛnɔn 'le tin 'bazan 'a be -a man. En "nyian be, minnun tɪglɪ nɛn Bali o dre 'saun 'e 'lε, ɛn o kaa be, o lei man nɛn ka pli. 24 En "nyian be, Zozi nɛn -yεε -maan ɛn Bali 'ka pli 'e man "nyian 'e 'pee be, -a man nɛn ka pli. En "nyian be, Zozi nyɛn nɛn e -sran 'cee "wεan be -a man nɛn ka pli. Nyɛn zɪε -a 'plɛble "mlɪan Abɛl -le vε da.

25 'Ka dre 'yi! -Te Bali a 'wɪ tin 'banan 'cεε be, te 'ka -fɔla 'ka "trɔɛn -sru "dɪ! Bali 'wɪ 'pla Izraɛl 'nɔn lε Sinai pɔn "srɔn, 'pian 'wɪ zɪε waa -fɔla 'o "trɔɛn -sru, ɛn Bali 'wɪ "nɛn kɔɔn -wle. 'Be nɛn 'gʊε, Bali a laji ɛn e ya 'wɪ planan -cεε. -Te -kaa 'wɪ zɪε -a -fɔla -kaa "trɔɛn -sru "be, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -cεε -kpɔ. 26 Tʊ nɛn Bali a 'wɪ planan Izraɛl 'nɔn lε 'li be, -a wei 'tre nyɔɔn. En 'be nɛn 'gʊε, e -tɔ 'e wei da. E 'nan:

«-A dredɪ -fʊ "nyian

'e 'pa -a -tʊ.

Tʊ zɪε -a man be,

'tre 'saza "cεε maan nyɔɔnman dɪ,

an labli 'paa "va "nyian.»

27 Bali -a 'vɪ 'nan, -a dredɪ -fʊ "nyian 'e 'pa -a -tʊ. 'Wɪ zɪε -a vɪdɪ -a -kɔɔnman 'nan, fε pɛɛnɔn nɛn Bali -a dre be, -a -nan -nyaan tʊ nɛn Bali 'tre 'lee labli nyɔɔnman be -a man. Bali 'wɪ zɪε -a dra 'nan -e fɛnʊn tɪglɪ nɛn wa'a 'kolaman nyɔɔndɪ -a dɪε, 'o 'fʊ -nan.

28 Bali -le mingɔnnɛn tre nɛn fε -tʊ 'ka 'kolaman -a nyɔɔndɪ -a dɪε, e ya -cee vε -a. -Yee "wεan -kaa Bali muo "fɔ, ɛn -cee Bali 'sudɪ be -kaa dre "le zɪ e "sɔa Bali lε be -yee 'wɪ 'zʊ! -Kaa 'yra -tε Bali lɔ -e -kaa dre, ɛn -kaa "klan Bali lɔ -e -kaa dre! 29 -A -cin 'e 'kɔn -kaa 'ji 'nan:

«-Cee Bali be e ya "le 'tε -dan nɛn

e fε srɛman be -yee 'wɪ 'zʊ!»

'Wɪ "cɛn "nɛn min -a dra te e "sɔa Bali lε?

13 1 Te 'ka cin yɪdɪ 'yi 'le 'tɔ 'ka Zozinɔn yei "dɪ! 2 Te 'wɪ 'gʊε -a -cin 'e 'san 'ka 'ji dɪ, minnun nɛn o bɔala 'ka 'va be, 'ka o 'kun 'ka 'pε 'fli "a! 'Wɪ zɪε -a dredɪ man be, min -mienun nyinnannan "nɔn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji be -wle, wa'a -tɔlε dɪ. 3 Minnun nɛn -pʊ 'kuin be, 'ka 'ci "nrɔn o da "le 'nan 'ka 'bɔ nɛn -pʊ 'kuin. En minnun nɛn o cɪ 'tε 'panan o da be, 'ka 'ci "nrɔn o da "le 'nan 'ka da nɛn o cɪ 'tε 'panan.

4 Lɪmɔn 'lee -klɔnmɔn -le cin 'padɪ be, 'ka 'sia 'wɪ -dan tʊ -a. Te -klɔnmɔn 'e nyin lɪ pee -sru "nyian dɪ, ɛn te lɪmɔn 'e nyin -kɔnnɛn pee -sru "nyian

dɪ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali tin -tɛa "minnun pɛɛnɔn nɛn o nyianla lɪ
'lee -kɔnnɛn -a te wa'a o cin 'palɛ dɛ o da, ɛn e tin -tɛa "min nan -wɛɛnɔn
'lee min -sran -wɛɛnɔn da.

5Te 'ka 'lala yɪ "yi "bɔɔ 'dɪ! 'Pian fɛnɪn nɛn 'ka 'lɔ bɛ, 'e 'ka 'ci "nran,
kɔɔ Bali -a 'vɪ 'e 'bɔ 'a 'nan:

«Mein 'tve 'e "tun "dɪ,
ɛn ma'an 'pɛ 'sia 'i -sru "dɪ.»

6'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nɛn e ya "le -kaa "koe 'e 'kɔn -kaa da -a vɪdɪ -a 'nan:

«Minsan 'bɛ "paa 'an 'va,
nyɛn 'ka 'an 'ji dɪ.
Blamin 'ka 'kɔlaman 'wɪ 'tɔ dɛdɪ -a 'mɛn
-e 'yaan 'tɛ "klan -a dɪ.»

7'Ka 'lɛnɔn nɛn o Bali -le 'wɪ 'paa 'ka 'ji 'e tɛdɛ bɛ, 'ka 'ci "nrɔn -wee 'wɪ
dɛdɪ da, ɛn 'ka 'ci "nrɔn -wee -kadɪ da! 'Cee yi -tɛra Zozi da -ji bɛ, 'o dɛɛ
'cee 'wɪ -kɔɔn "mannɔn 'a. 8-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Zozi Crizi -tɔwli "nɛn
'li bɛ, -nyɛn tian cɛɛɣɪ yi -a, ɛn -yɛɛ fo -nan 'li 'trilii.

9-Yee "wɛan tɛ 'ka 'fli 'tɔɪ -e 'ka sɔɔnla 'wɪ 'paadɪ -trɛ -sru -e 'ka 'si -si
tɪɣlɪ da dɪ! "Yi "nɛn Bali -a dɛɛ 'cɛɛ bɛ -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn -e 'ka 'kɔn 'ka
'tɔdɪ 'plɛblɛ Bali -sru 'ta wɔdɪ -ji. -Blɪfɛ -mienun dɛdɪ min 'srɔɛn 'a bɛ, e ya
'e "tun. -Yɛɛ "cɛɛ min -tɔa 'plɛblɛ Bali -sru 'ta wɔdɪ -ji dɪ.

10'Sraga nɛn Zozi 'a 'bɔ bɛ, -cɛɛ "nɛn "blɛ. 'Pian minnun nɛn o Bali
-paan tian "le Bali -pannɔn 'a dra 'li -tandan -ji bɛ -yee 'wɪ 'zɔ bɛ, wa'a
'kɔlaman -e "o "nɛn "blɪ dɪ.

11Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan lɛ -tɔdɔ pɛɛnɔn man bɛ, Izraɛl 'nɔn
-taa -wee 'wɪ 'wlɪdɪ "nan fɛ -a. Bali -pannɔn -a 'sia -e 'o -tɛ. Bali -pannɔn
'tazan -a nyɛn 'sia, -e 'e wla fɛnan 'saunzaun 'kpa -nan. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn
e nyɛn 'bɔ -sɛanla -e Bali 'e -wee 'wɪ 'wlɪdɪ fui. 'Pian -wi 'bɔ nɛn waa -tɛ
bɛ, o -ko -a 'tɛ 'blɪlɛ 'fla -sru. 12'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nɛn zɪ Zozi nyɛn "ta
-sɛanla -e 'e minnun dɛɛ 'saun Bali 'lɛ bɛ, e -kɔ 'e yɪa yɪlɛ 'fla -sru. 13-Kaa
'bɔ 'nyian, -kaa -kɔ Zozi 'va 'fla -sru, ɛn -kaa 'wɪ "man -e -kaa yɪa yɪ -kaa
'vale waa 'e cin va. 14-Kaa flɛ nɛn 'trɛ 'gɔvɛ -a da bɛ, ya'a 'fo 'nan 'li 'trilii
dɪ, 'pian -kaa ya -a -wɛɛnan 'nan 'fla nɛn e -fo -nan 'li 'trilii bɛ 'e dɛɛ -cee
vɛ -a.

15'Wɪ nɛn Zozi -a dɛɛ zɪɛ, -yɛɛ "wɛan nɛn e ya "le -kaa Bali 'tɔ -dan vɪ
tɔ pɛɛnɔn man! -Cee 'sraga nɛn -kaa bɔ Bali muo "fɔ vɛ -a bɛ, -nyɛn zɪɛ.
16'Pian tɛ 'ka 'ci 'e 'san "yi "dɛdɪ man dɪ! ɛn tɛ 'ka 'ci 'e 'san 'padɪ -a 'ka cin
va dɪ! 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dɛdɪ 'sɔ Bali lɛ, 'cee 'sraga bɔdɪ Bali lɛ nɛn "nyian
zɪɛ.

17'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ nɛn 'ka 'lɛnɔn -a vɛ 'cɛɛ bɛ -yɛɛ, ɛn 'ka 'ta wɪla "da!
-Wɛɛ yɪɛ -tɔa 'ka 'va, ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn waa dra bɛ waa 'sinan "paa Bali lɛ.
-Tɛ ka o wei 'man ɛn ka 'ta 'wɪla "da "bɛ, o -wee 'nyranman "paa ci "nrandɪ
-a. Kɔɔ -tɛ o 'nyranman 'pa 'wɪ 'nanmandɪ -a bɛ, e 'ka 'cee 'wɪ "yi "a "fo "dɪ.

¹⁸'Ka Bali tru 'ba 'kue 'wɪ man! Kua -tɔa 'nan 'kue 'wulo -ji 'nrɔndɪ 'ka tin tɛa 'ku da dɪ. Kɔɔ 'wɪ pɛɛnɔn 'ji bɛ, ku -wɛɛman 'nan 'kue 'ta wu -pɛ 'e 'kɔn 'yi. ¹⁹Maan laabo 'ka 'lɔ 'nan, 'ka Bali tru 'ba 'mɛn 'wɪ man, 'dɔ -e Bali 'e 'si 'lɛ 'sɔ -e 'an 'li 'an da 'ka 'va.

Yaa 'le 'sran o 'tɔ bɔdɪ -a

²⁰Bali 'bɛ -fudɪ -trɔɔ -nɔan "min lɛ. -Kaa san Zozi a -yee 'bla -sru "pinzan -dan a, ɛn Bali 'bɔ 'bɛ wluan -kanɔn 'va. Bali -a nyɛn 'si ɛn e minnun pli 'a 'e man 'li "fo "lɛ vɛ -a. ²¹Bali zɪɛ 'e 'pa 'ka 'va, -e 'ka -kɔla 'wɪ "yi pɛɛnɔn nɛn e cɪ -a ci 'sɔ 'a bɛ, -a drɛdɪ -a. Zozi Crizi 'e 'plɛblɛ 'nɔn 'cɛɛ -e 'ka 'wɪnun zɪɛ -a drɛ. 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Zozi 'lɛ vɛ -a 'li 'trilii! Amɛn!

²²An "bɔt Zozinɔn, 'wɪnun nɛn maan 'pla 'cɛɛ bɛ, tɛ 'ka -fɔla 'ka "trɔɛn -sru "dɪ, kɔɔ e 'ka 'wɪ "kaga "a dɪ.

²³Maan -nan sɛɛ wo 'cɛɛ 'nan, o 'si -kaa "bɔt Timote man. -Tɛ e 'bɔla 'an 'va 'gɔɛ, -e 'ku 'lɔ 'ka 'ta -nanjɛn.

²⁴An 'ka 'lɛnɔn pɛɛnɔn 'tɔ bɔ, ɛn an Zozinɔn 'tɔ bɔ. Zozinɔn nɛn Itali bɛ, o 'nan 'o 'ka 'tɔ bɔ.

²⁵Bali -lɛ "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

'Fluba nɛn

Zaji

-a cɛn -tɛ

1 ¹An 'bɔ Zaji nɛn an Bali 'lee Minsan Zozi Crizi "sua bɛ, mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɛn -tɛ. Maan cɛn -tɛ Bali -le minnɔn pɛɛnɔn nɛn 'o fuiladi "man 'trɛda bɛ, -wɛɛ. An 'ka 'tɔ bo.

E 'ka "le Zozizan 'e 'ci -fɔɔ "dɪ!

²An "bɔ Zozinɔn, 'wɪ 'tɔndɔn pɛɛnɔn nɛn o bɔa 'ka man bɛ, 'ka yɪ 'cee ci "nran wɪ -a. ³Kɔɔ te ka yɪ -tɛra Bali da bɛ, ka bɔala 'ji, -e 'e -pɔan 'sɔdɪ -nɔn 'cɛɛ. ⁴'Ka yɛ 'trɔa "da, -e -pɔan 'sɔdɪ zɪɛ 'e 'kʊ 'kaa -trilii "le zɪ e ci Bali ci 'sɔ 'a bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. -E 'ka 'kɔn tɪɪɪ, te 'ka drɛ wɪ a 'e 'sʊdɪ "ji Bali 'lɛ.

⁵'Pian -te min -tʊ a 'ka yɛi 'nan 'wɪ nɛn kɔ 'e drɛ ya'a tɔa dɪɛ, 'e laabu Bali 'lɔ. Bali 'wɪ 'tɔdɪ -nɔan -yrɛ "le zɪ yaa laabu -yrɔ "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Kɔɔ ya'a min bo "va "dɪ, ɛn yaa -nɔan 'e "tun. ⁶'Pian min 'bɔ 'e yɪ -tɛra "da -e 'e laabu -yrɔ. Te 'e 'ci -fɔɔ "dɪ! Kɔɔ min nɛn 'e 'ci -fɔɔman bɛ, e ya "le "pɛzannɛn nɛn fulɔ 'ta -tɔa "man "bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. ⁷Maan ve 'cɛɛ 'nan, te -a -cin 'e 'kɔn min zɪɛ -a -ji 'nan, 'e fɛ -tʊ ye Minsan 'lɔ "fo "dɪ. ⁸Kɔɔ min nɛn 'e 'ci -fɔɔman bɛ, -a -wulo -ji wɪ 'ka -tʊwli "dɪ. ɛn -yee 'wɪ pɛɛnɔn dɛdɪ -ji bɛ, ya'a 'e yɛ 'tɔala 'wɪ 'tʊ da tɪɪɪ -e 'e drɛ dɪ.

Seezan 'lee fɛzan -le 'wɪ

⁹Min nɛn e ya seezan -a, ɛn e sɔɔnla Zozi -sru "bɛ, -a san ci 'e "nran 'nan, Bali 'e dra min -dan a. ¹⁰'Pian min nɛn e ya fɛzan -a, ɛn e sɔɔnla Zozi -sru "bɛ, -a -cin 'e 'kɔn -a san ji 'nan, e 'ka min -dan a Bali 'lɛ "fo "dɪ. Kɔɔ e "sia 'e yɪfɛ -sru "le zɪ lu 'e -fui -tɛa, -e 'e 'sran bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ¹¹-Te yɪdɛ bii 'plɛblɛ bɛ, -e lu -fui 'e 'sran, te -yee fɛnyian -nyan. Zɪ fɛzan "sia 'e yɪfɛ da zɪɛ.

'Wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ -taala 'kɔ!

¹²Min nɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'cin -trɔa 'ji ɛn ya'a drɛlɛ dɛ, Bali -lɛ -fɛa -a san man. Kɔɔ -tɛ -a san 'yɛɛ 'plɛblɛ 'ci kɔɔn zɪɛ -trɪlii ɛn e 'bɔla -a -wulo planan "bɛ, 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ e ya -yɛɛ vɛ -a. Minnɛn nɛn o Bali yɛ "yi "bɛ o -kopa nɛn zɪɛ.

¹³Min nɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'cin -trɔa 'ji "bɛ, tɛ 'e 'pa Bali da dɪ! Kɔɔ 'wɪ 'wɪdɪ 'cin 'ka Bali ji dɪ, ɛn Bali 'ka 'wɪ 'wɪdɪ 'cin tɔala min ji dɪ. ¹⁴'Pian blamin 'bɔ 'wulo -ji wɪ 'bɛ sɛɛ "paaman, -e 'e 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ -cin -tɔ 'ji. ¹⁵-Tɛ min sɔɔnla 'e 'wulo -ji "nrɔndɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a -sru "bɛ, -e 'e 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛ. ɛn -tɛ min 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'trɪlii bɛ, -a 'lɛ 'srannan "nɛn -kadɪ -a.

¹⁶'An "bɪ Zozinɔn, an 'ka yɛ "yi 'kpa. Tɛ 'ka 'wɪ 'gʊɛ -a "sia 'ka sɛɛ "paa wɪ -a dɪ. ¹⁷Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, 'wɪ "yi 'lɛɛ 'wɪ tɪɡɪ pɛɛnɔn "sia Bali va lou. -Yɛɛ laji fɛnɛn pɛɛnɔn nɛn o "bia bɛ o drɛ. Fɛnɛn pɛɛnɔn zɪɛ 'o 'man limlan, 'pian Bali 'ka 'limlan 'li "fo "dɪ. ¹⁸Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nɛn, e -kaa drɛ 'yɛɛ 'nɛnnɛn -a. Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn e ya 'wɪ tɪɡɪ 'a bɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e 'belidɪ 'nɔn -cɛɛ 'nan, -e -kaa kɔn 'e 'pɛ drɛvɛ flin -a.

'Ka "trɔɛn "tɔ Bali wei lɛ, -e 'ka 'ta wɔla "da!

¹⁹'An "bɪ Zozinɔn, an 'ka yɛ "yi 'kpa. 'Wɪ 'gʊɛ -a -cin 'e 'fɔla 'ka 'ji. 'Ka "trɔɛn 'e 'wɪ man! Tɛ 'ka 'lɛbɔ 'e 'fɔ 'e 'flin -e 'e 'wɪ dɪ! ɛn tɛ 'bli 'e 'fɔ 'ka 'ji tada dɪ! ²⁰Kɔɔ -tɛ 'bli 'fɔ min ji bɛ, ya'a Bali ci 'sɔ wɛnɛn dra "fo "dɪ! ²¹-Yɛɛ "wɛan nɛn 'ka 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ -a 'tʊɪ, 'lɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn, -e 'ka 'wɪ Bali wei nɛn waa 'vɪ 'cɛɛ bɛ -a man, -e 'e -kɔla 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji -lɛ "wɛan.

²²Tɛ 'ka 'fli sɛɛ wɔ 'nan ka ya Bali wei mannan dɪ! 'Pian -tɛ kaa 'man bɛ, 'ka 'ta wɔla "da! ²³-Yɛɛ cɪ 'nan, min nɛn 'e "trɔɛn -tɔa Bali wei lɛ, tɛ ya'a 'ta 'wɔ "da "dɛ, yaa dra "lɛ 'nan min -tʊ 'bɛ 'e 'fli -nanjɛɛn -niannɛn 'ji, ɛn 'e 'fli -tɔ kɔ 'yɪ. ²⁴Zɪ e cɛɛn "man ɛn e -kʊ bɛ, 'nɛn tɔɔn -a -tɔ kɔ 'san 'e 'fli ji. ²⁵'Pian bii nɛn 'i yɪɛ -trɔa Bali wei tɪɡɪ nɛn e min "sia 'wɪ 'wɪdɪ "lɛ nɔanba -ji bɛ -a da bɛ, Bali -fɛa vɛ 'i man. Kɔɔ 'i "trɔɛn "tɔ -yrɛ, ɛn i kɔala "man, ɛn -a -cin 'ka 'sanlɛ 'i 'ji dɪ, 'pian i 'ta 'wɔla "da.

²⁶Min nɛn e 'nan e ya Bali -sru, tɛ ya'a 'kɔlaman 'e wei 'kʊndɪ -a dɛ, tɛ e ya 'e 'fli sɛɛ wɛnɛn. Tɛ -yɛɛ 'ta wɔdɪ Bali -sru "bɛ -a -ci "ka "dɪ.

²⁷'Pian -kaa "tɪ Bali bɔdɪ tɪɡɪ nɛn 'nan, blamin 'e yɪɛ 'tɔ "tɪ 'lɛɛ "bʊ "ka "da "nɛnnɛn 'lɛɛ -calɛnɛn va 'wɛɛ yɪa yɪdɪ -ji. ɛn "nyian 'nan blamin 'e 'fli 'kʊn -e 'e vɪlɛ 'e 'wɪ 'wɪdɪ "tʊwɪlɪ "drɛ dɪ.

Te 'ka min bʊ "va dɪ!

2 ¹'An "bɪ Zozinɔn, kaa nɛn ka yɪ -tɛra mingɔnnɛn -kaa san Zozi Crizi da bɛ, tɛ 'ka min bʊ "va "dɪ. ²'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da. Fɛzan -tʊ wɪa 'cɛɛ cin yɪ 'kuin 'e 'pɛ 'wɪlɛ man lɛ -sɪɡa, ɛn 'e 'ta lɛ sɔ fɛnyian -a.

Seezan -tu wla 'nyian 'cee cin yi 'kɔn 'lein zɪe -a -ji, te sɔ 'cɛɛndɪ a 'da.
 3Min nɛn 'e 'ta le sɔ fɛnyian -a bɛ, kaa -nanjɛn, ɛn 'ka 'nyrannan fɛnyian
 -nɔn -yrɛ. 'Pian kaa 'vɪ seezan 'le 'lɛ 'nan: «Bii 'gʊ, 'i 'tɔ wʊ lou, ɛn -te i ya
 'va 'bɛ, 'i 'nyran 'mɛn pɛin 'srɔn 'tra.» 4'Wɪ zɪe -a drɛdɪ bɛ, e ya min budɪ
 'va 'wɪdɪ 'a.

5'An 'bʊ Zozinɔn, an 'ka ye 'yi 'kpa. 'Ka 'trɔɛn 'tɔ 'wɪ 'gʊɛ -yrɛ! Maan
 ve 'cɛɛ 'nan, minnɔn nɛn o ci seenɔn 'a 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, Bali o 'si 'va 'nan,
 -e 'e o drɛ fɛnɔn 'a 'wee yi -tɛradɪ 'e da man, -e 'o 'ku 'yee mingɔnnɛn trɛ
 nɛn yaa 'pla minnɔn nɛn waa ye 'yi 'bɛ, -wɛ 'bɛ -a da. 6'Pian 'cee vɛ bɛ,
 ka'a seenɔn 'siala min -a dɪ, fɛnɔn nɛn ka o ye 'yi. -Mɛ 'le 'wɛan nɛn kaa
 dra zɪ? Fɛnɔn 'bɛ 'te 'paa 'ka da, ɛn -wɛɛ -ko 'kaa tin 'banɔn 'cɛin -da. 7ɛn
 -wɛɛ 'tɔ 'srɔnman 'tɔ fɛnyian nɛn Zozi Crizi 'tɔ a bɛ -a man.

8Bali -le 'fluba 'ji bɛ, -yee -pei -tɔ wɪ -dan tʊ -a. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:
 «I bɔɛzan -tʊ yi 'yi
 'le 'yie 'wɪ 'zʊ!»

-Te 'wɪ zɪe -a drɛnan nɛn ka ci bɛ, te ka 'wɪ 'yi drɛ. 9'Pian -te ka min 'bʊ 'va
 'bɛ, te ka 'wɪ 'wɪdɪ drɛ. ɛn te Bali -le -pei zɪe e tin -tɛa 'ka da Bali 'lɛ. 10Kɔɔ
 -te min Bali -le -pei -tʊwɪ 'cɛ srɛ bɛ, te yaa pɛɛnɔn srɛ 'fo. 11Bali -a 'vɪ 'nan:

«Te blamin 'e min nan -wɛɛ 'dɪ,
 ɛn te 'e min -sran -wɛɛ 'dɪ!»

ɛn yaa 'vɪ 'nyian 'nan:

«Te blamin 'e drɛ min -tɛzan -a dɪ!»

-Te min 'ka min nan -wɛɛlɛ dɪ, 'pian ɛn e drɛ min -tɛzan -a bɛ, te ya'a 'ta
 wʊlɛa Bali wei da 'fo 'dɪ.

12-Yee 'wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, -te 'ka 'ta 'we, ɛn 'ka 'ta 'wɪ dra bɛ, -a
 -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali wei nɛn e min 'sia 'wɪ 'wɪdɪ 'le nɔanba -ji bɛ,
 e 'cee tin 'baa. 13Kɔɔ yi nɛn Bali 'trɛdanɔn 'le tin 'baa bɛ, min nɛn ya'a 'e
 bɔɛnɔn nyrinda 'sile dɪɛ, Bali 'ka -a san nyrinda sia dɪ. 'Pian min nɛn 'e
 bɔɛnɔn nyrinda 'si bɛ, te 'klan 'e 'kɔn -a san -ji dɪ.

Yi -tɛradɪ Bali da 'lee min drɛ wɪ

14'An 'bʊ Zozinɔn, -te min -a 'vɪ 'nan, an yi -tɛala Bali da, te ya'a
 kɔɔnman 'e drɛ wɪ -a dɪɛ, -a -ci nɛn 'nɔn? -Yee yi -tɛradɪ Bali da zɪɛ, ya'a
 sia 'wɪ 'ji 'fo 'dɪ. 15'Ka 'ci 'nrɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da. 'Ka 'bʊ Zozizan 'tʊ a 'ka 'va,
 -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ, 'ka 'blu Zozizan 'tʊ a 'ka 'va, -a ta sɔ 'ka 'dɪ, ɛn -a -blɪfɛ 'ka
 'dɪ. 16ɛn kaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Kʊ ya yi pee nyan. I -fʊ -trɔɔ. Bali 'e fɛ nɛn yia
 -wɛɛman bɛ -a -nɔn 'yie.» 'Pian fɛ nɛn 'e klɪ 'man 'bɛ, ka'a -nɔnlɛ -yrɛ 'dɪ.
 'Wɪ zɪe -a drɛdɪ bɛ, -a -ci 'ka 'fo 'dɪ. 17-A -tʊwɪ 'nɛn 'nyian yi -tɛradɪ Bali
 da -a. Min nɛn e yi -tɛala Bali da, ɛn ya'a kɔɔnman 'e drɛ wɪnɔn -a dɪɛ,
 min zɪɛ -yee yi -tɛradɪ Bali da -ci 'ka 'fo 'dɪ.

18ɛn 'nyian bɛ, -te min -a 'vɪ 'mɛn 'nan: «Min -tʊ yi -tɛala Bali da, ɛn
 min pee 'e 'yi 'dra minnɔn lɛ.»

Tɔɔn maan laabo min zɛ -yrɔ 'nan, 'i 'yie yi -teradɔ Bali da nɛn wa'a kɔɔnman o drɛ wɪ -a dɛ, -a -ci -kɔɔn 'mɛn! -E 'an 'mɛn yi -teradɔ Bali da -ci -kɔɔn 'yie 'an drɛ wɪ -a. ¹⁹I yi -tɛala 'da 'nan Bali a -tuwli "cɛ. 'Wɪ 'kpa nɛn. 'Pian -a -cin 'e 'kɔn 'i 'ji 'nan, -yɔ -wɪlɪdunun "o yi -tɛala 'nyian 'da zɪ, ɛn o "kɪlanman -yrɔ.

²⁰-Bluzan, i ya 'vale 'an -ci -kɔɔn 'yie 'nan, yi -teradɔ Bali da nɛn wa'a kɔɔnman 'o drɛ wɪ -a dɛ, -a -ci "ka "dɔv? ²¹-Mɛ "le "wean nɛn Bali -kaa tra Abraam 'sia min tɪglɪ 'a? -A drɛ wɪ man nɛn. Kɔɔ Abraam wɪ "man, ɛn e 'e 'pɪ Izak 'si, yaa -nɔn Bali lɛ 'sraga bɔvɛ -a Bali -pan "dave da. ²²Yia 'yɪ? -A drɛ wɪ 'lee -yee yi -teradɔ Bali da drɛ 'tuwli. ɛn -yee yi -teradɔ Bali da 'e 'lɛ sɔɔ -a drɛ wɪ man. ²³'Wɪ 'bɔ zɛ -yee "wean e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yi -tera Bali wei da,
ɛn Bali -a 'sia min tɪglɪ 'a
'yee yi -teradɔ 'e da man.»

Bali -a laabu 'e bee. ²⁴-Yee "wean maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, Bali min 'siala min tɪglɪ 'a 'e drɛ wɪ 'lee 'yee yi -teradɔ 'e da man, 'pian ya'a siala min tɪglɪ 'a 'yee yi -teradɔ Bali da 'saza "cɛ "man dɪ.

²⁵'Wɪ 'tuwli zɛ -yee drɛ 'nyian -kɔnnɛn -wɛɛzan nɛn waa laabo Rab bɛ -yee vɛ -a. Bali -a 'sia lɪmɔn tɪglɪ 'a 'e drɛ wɪ man. Kɔɔ minnɛn nɛn Zozue o 'pa 'sia bɛ, e 'pa 'o 'va, ɛn e -si -tɔ kɔɔn -wɛ 'nan 'o 'tɛ -ji "da.

²⁶Kaa -tɔa 'nan -tɛ 'flɪndɪ -nyan min lɔ bɛ, tɛ e -ka. -A -tuwli "nɛn 'nyian yi -teradɔ Bali da -lɛ vɛ -a. Yi -teradɔ Bali da nɛn wa'a kɔɔnman 'o drɛ wɪ -a dɛ, tɛ e ya 'e 'kadɪ.

Min nɛn 'lɛ 'wɪ

3 ¹'An "bɔɪ Zozinɔn, tɛ 'ka vɪnan 'ka pɛɛnɔn 'e drɛ Bali wei "paanɔn 'a dɪ. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan, 'kɔ Bali wei "paanɔn bɛ, Bali 'kɔvɛ 'wɪ tɪn "baa 'plɛblɛ 'e 'mlɪan min pɛɛnɔn -lɛ vɛ da. ²-Kaa pɛɛnɔn -pɛ "saanman 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'va 'wɪ "kaga 'ji. -Tɛ min 'lɛwɛi 'ka "saanlɛ -tuwli 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'va dɛ, tɛ min nɛn -a drɛ wɪ a 'e 'lɛ sɔɔdɪ bɛ, -nyrɛn. Tɛ e -kɔlaman 'e 'flɪ 'kundɪ -a "fo.

³'Ka 'ci 'nrɔn 'wɪ 'gɔvɛ -a da. -Kaa -bulalɛ wɛ wo -sɔnɔn 'lɛ, 'nan -e 'o -kaa wei man, -e -kaa -kɔla "o pladɪ -a. ⁴ɛn "nyian bɛ, 'ka 'ci 'nrɔn -klɔ -dandannɔn da. -Tɛ -klɔ a -dan 'kɔ oo, -a -trɔa "vɛ -si yɪ a "wɛnnɔn. -Tɛ fulɔ 'plɛblɛ a 'ta 'tɔnan "man "bɛ, -a -trɔa "vɛ -si yɪ a "wɛnnɛn zɛ -yɛɛ -maan -e -a -fɔzan 'e -trɔa -si yɪ a. ⁵-A -tuwli "nɛn 'nyian min nɛn 'lɛ vɛ -a. E ya min man mɛnnɔn va "wɛnnɔn, 'pian -yɛɛ -maan -e 'wɪ -dan 'e 'fɔla.

ɛn "nyian bɛ 'ka 'ci 'nrɔn plɔ -dan nɛn 'tɛ "wɛnnɛn -fɔla 'ji bɛ -a da. ⁶Min nɛn a "lɛ 'tɛ 'lɛ 'wɪ 'zɔ. -A da nɛn 'wɪ 'wɪlɪdɪ 'tɔ -tɔdɔ pɛɛnɔn cɪ. E ya -kaa man mɛnnɔn va, ɛn -yɛɛ -kaa munmuan "tri -tɔa. Maan vɛ 'cɛɛ 'nan,

-e 'e 'sia yi nen o min -yaa "da "trilii, -e -a -ka yi 'e bɔ bɛ, -a nren 'bɛ 'tɛ wo -yee 'trɛda va. 'Tɛ zɛ Satan -va nen e "sia.

⁷Min -kɔlaman -e 'e luji wi pɛɛnɔn, 'lee 'lomannun, 'lee pɔnɛnnun, 'lee fɛ pɛɛnɔn nen o 'ta wula 'o 'kɔlɛnɛn "bɛ, o 'lɛbu. ⁸'Pian min -tu 'ka 'kɔlaman 'e nren pladi -a "fo "di. Fɛ -wɛlidi "nɛn, ya'a 'tɔa 'e "pa 'ji flu diɛ, -nyren. E ya 'e fadi min -tɛ 'yile -a.

⁹Nren zɛ -a 'bɔ 'a nɛn -kaa Minsan nen e ci -kaa "ti "a bɛ, -a 'tɔ bɔa. En -a 'bɔ 'a nɛn -kaa wei "paala blamin nen Bali -a drɛ "le 'yee 'wɛ 'zɔ bɛ, -a man. ¹⁰Min 'le 'a nɛn min -fɛa ve min man. En min 'le 'tɔwli zɛ -a 'bɔ 'a nɛn min 'e wei "paala min man. 'An beenun, te 'cee ve 'e 'kɔn zɛ di! ¹¹Fɛnan nen 'yi bɔala bɛ, 'e drɛ 'cee 'wɛ -kɔɔn "manvɛ -a! 'Yi 'nɔnnɔn 'lee 'yi nyrannyran 'ka 'bɔala fɛ -tɔwli zɛ -a -nan 'e cin -a di. ¹²En 'nyian bɛ, -lomin yiba 'ka 'baa -voga -a di, en -mango yiba 'ka 'baa -lomin -a di. En 'yi 'wewɛa 'lee 'yi 'nɔnnɔn 'ka bɔala 'yi bɔlanan 'tɔwli "nan di.

Laji 'wɛ 'tɔdi

¹³-Tɛ min -tu a 'ka yei, te 'wɛ pɛɛnɔn 'cin a "ji, en e 'wɛ -tɔa "bɛ, 'e -kɔɔn 'yee -kɔndi 'yi 'lee 'e drɛ wɛnɔn tɔgli 'a. ¹⁴'Pian -te man budi -nɔnnɔn -cin a 'ka 'ji bɛ, te 'ka 'fli -kɔɔn 'cee 'wɛ 'tɔdi -a "fo "di. En -te bɔɛ "blidi -cin a 'ka 'ji bɛ, te 'ka 'fli -kɔɔn 'cee 'wɛ 'tɔdi -a "fo "di. Kɔɔ -te 'ka 'fli -kɔɔn 'nan ka ya 'wɛ 'tɔnɔn 'a bɛ, te ka 'wɛ -sɛan. ¹⁵'Wɛ 'tɔdi zɛ, Bali "cɛɛ 'bɛ -nɔan "di. E "sia 'trɛda 'gɔ, en min 'bɔ -wulo -ji nen e -tɔala. Satan -va nen e "sia. ¹⁶Fɛ nen maan ve zɛ -yɛɛ ci 'nan, -te man budi a fɛnan, en bɔɛ "blidi a fɛnan bɛ, fɛ zɛ -a -nan 'ka flu "fo "di. 'Wɛ 'wɛlidi 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn a -nan.

¹⁷'Pian 'wɛ 'tɔdi nen e "sia Bali va bɛ, e ya 'wɛ 'tɔdi tɔgli 'a. E min dra min -trɔɔ -a, en e min dra min ci 'yizan 'a. Min zɛ e min wei maan, min nyrinda -sɛan "da, en e "yi "dra min lɛ. Ya'a min bɔ "va "di, en ya'a 'wɛ 'dra -dawli a di. ¹⁸Minnun nen waa -wɛɛman -trɔɔ 'nan minnun yei 'e 'fɔ -trɔɔ bɛ, -a 'le 'srannan "bɛ 'wɛ 'yi "drɛdi nun 'bɛ -taa "bɔlɛa.

'Ka Satan 'tɔi -e 'ka -sɔɔnla Bali -sru!

4 ¹Kulinun a 'ka yei, en 'wɛ 'blidinun a 'ka yei. Nyin zia nen 'wɛnɔn zɛ -a pou 'si? Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ka 'bɔ 'wulo -ji "nrɔndi -wɛlidinun nen ka 'ta wula "da "bɛ -yɛɛ -maan 'wɛnɔn a 'ka yei. ²Ka ya "vale fɛ -tu 'e drɛ 'cee ve -a, 'pian -te ka'a ye diɛ, te ka 'nandi 'sia min man "le 'ka -tɛ. En ka ya "vale 'nan 'ka bɔɛzan -tu -lɔ fɛ 'e drɛ 'cee ve -a, 'pian -te ka'a 'kɔlaman -a yidi -a diɛ, te -kulinun 'lee 'wɛ 'blidinun wɛ 'ka yei. Fɛ nen ka ci "va "bɛ ka'a ye di, ka'a laabo Bali lɔ di -le "wɛan. ³En -te kaa laabu Bali lɔ bɛ, ya'a nɔan 'cɛɛ di, kɔɔ -a laabu "manwɛ a -wɛlidi. Kaa laabo 'nan, -e 'ka 'fli ci 'sɔ wɛnɔn drɛ -a.

⁴Ka "we "flivli Bali man "le lɔmɔn nen e 'si 'e 'sran wɛ, en e -kɔ -kɔnnɛn pee -va bɛ -yee 'wɛ 'zɔ. 'Trɛda fɛnɔn yidi "yi "bɛ, e ya Bali 'nan man wɛ -a.

Ka'a -ci tɔa dɔv? Min oo min nen e 'trɛda fɛnɔn pɛɛnɔn ye "yi "bɛ, 'e 'fli dra Bali 'nanmanzan 'a. ⁵E ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Lei nen Bali -a -nɔn 'cɛɛ bɛ,

Bali -a ye "yi, ɛn e man bo "da!»

Te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'wɪ zɪɛ e ya 'wɪ "tun "a dɪ! ⁶Pian "yi "nen Bali -a dra -cɛɛ bɛ e 'mlianla "da. Kɔɔ e ya 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Minnun nen o 'fli dra -dandan bɛ

Bali 'ka o ye "yi "dɪ.

'Pian e "yi "dra minnun nen

wa'a 'o 'fli kɔɔnman dɪɛ -wɛ.»

⁷Yee "wean nen 'ka 'wɪ "man 'ka 'ci 'fɪdaa 'a, -e 'ka 'ta wɪla Bali -sru! Te 'ka tɔa Satan lɛ dɪ! 'Ka drɛ zɪɛ -e 'e 'si 'ka man -kɔɔbli! ⁸'Ka -pli Bali man, -e 'e -pli 'ka man! 'Wɪ 'wɪdɪ "drenɔn, 'ka 'pɛ 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ -sru! Kaa nen 'ka 'ci -fɔɔman Bali -sru 'ta wɔdɪ -ji bɛ, 'ka 'ci 'si 'fɪdaa -e 'ka 'ta wɪla Bali -sru. ⁹'Wɪ 'wɪdɪnɔn nen kaa dra bɛ, -a 'wɪ 'e 'nan 'ka man! 'O 'ka 'ta drɛ -trɔdrɔ! 'Ka 'wuɔ! 'Ka 'cee 'shɛ 'blɪdɪ lɪla "da -wuɔdɪ -a! 'Ka 'cee 'ci "nrandɪ lɪla "da -trundɪ -a! ¹⁰'Ka 'fli drɛ "wɛnnɔn Bali 'lɛ, -e 'e 'ka drɛ -dan!

Te 'ka min 'tɔ 'tɛ dɪ!

¹¹'An "bɔɪ Zozinɔn, te 'ka 'wɪ 'ka cin man -wɪdɪ "dɪ! Min nen e 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ 'e "bɔɪ -tɔ man, -te 'bɛ 'cɛɛ dɪ yaa 'tɔ 'tɛ bɛ, te e 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ Bali -le -pei man, ɛn e tin -tɛ "da. -Yɛɛ cɪ 'nan, -te i 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ Bali -le -pei man bɛ, te yɪ'a 'ta wɛla "da "dɪ, 'pian te i drɛ -a man tin 'bazan 'a. ¹²Bali -tɔwɪ 'bɛ -pei -tɔ minnun lɛ, ɛn -yɛɛ cɪ -a ta tin 'bazan a. -A -tɔwɪ 'bɛ -kɔlaman min 'sɪdɪ -a 'wɪ 'ji, 'lee min -tɛdɪ -a. 'I 'fli "sɪala 'kɔ, ɛn i "wɛ 'i bɔɛnɔn man zɪɛ.

Fɛnɔn, te 'ka 'fli 'sia -dan dɪ!

¹³Kaa nen kaa ve 'nan: «Cɛɛɣ 'lee 'trɛ "a kɔ -ko 'fla 'gɔɛ -a da, kɔ lɛ -tɔ -tɛa "nan nun, kɔ 'flɛ -taan -e 'kɔ "lala yɪ» bɛ, 'ka drɛ "yi! ¹⁴Ka'a "trɛ wɪ tɔa dɪ. Ka ya "lɛ "lolu -koei "wɛnnɛn nen e -tɔala -voo, -e 'e 'si 'nan bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. ¹⁵'Wɪ nen kɔ 'ka vɪ bɛ, -nyrɛn 'gɔ. 'Ka vɪ 'nan: «-Te Minsan wɪ "man 'nan 'belɪdɪ 'bɔ 'kɔ man bɛ, kɔ fɛ 'gɔ 'lee fɛ 'gɔɛ -a dra.» ¹⁶'Pian ka'a 'wɪ zɪɛ 'bɛ 've dɪ. 'Ka 'fli "sɪala -dan, ɛn 'ka 'fli -kɔɔnman. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e ya -wɪdɪ.

¹⁷Maan ve 'cɛɛ 'nan, min oo min nen e 'wɪ "yi "nen kɔ 'e drɛ bɛ -a -tɔa, ɛn ya'a drɛlɛ dɪɛ, te e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ.

Fɛnɔn, 'ka drɛ "yi, "tɔɔ 'wɪ 'e bɔ 'ka man!

5 ¹Fɛnɔn, an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan, 'ka wɪ 'sia 'pleble, 'wɪ 'nɔnnɔn nen e -taa "bɔlɛ 'ka man bɛ -yɛɛ "wean. ²Tɔ zɪɛ -a man bɛ, 'ka yɪfɛnɔn srɛman, ɛn fadrɔnɛn 'cee sɔnɔn -ble. ³-Jeza -fɔa 'cee -sɪga 'lee 'cee

"lalanun man. -Jeza zɛ -yɛɛ 'ka man wɪ -tɔa lou -e 'e 'ka kɔlɛbo "bli "le 'tɛ 'zʊ. 'Treda -nyan tʊ 'bɔ 'kogo, 'pian te ka -ko 'ka yɪfɛnun tɛdɪ -a "kaga. 4Minnun nɛn o 'nyranman 'pa 'cee fei ɛn ka'a o -pan wɛlɛ dɛ, 'pleble pɛɛnɔn 'san Bali -wee -paandɪ man. 5ɛn "nyian bɛ fɛ -tʊ 'ka 'klɪlɛ 'ka man dɪ, 'ka 'ci 'sɔ wɪnun pɛɛnɔn dɛ 'treda. 'Treda -nyan tʊ 'bɔ 'kogo, 'pian te ka -ko fɛnun -blɪdɪ -a, ɛn ka -ko bɔadɪ -a "le -sru nɛn o cɪ -a 'le bunan 'nan -e 'o -bli bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 6ɛn "nyian bɛ minnun nɛn wa'a 'wɪ 'tʊ dɛɛlɛ dɛ, ka 'wɪ 'pa o da, ɛn ka o tɛɛ. Wa'a 'wɪ 'tʊ vɪlɛ dɪ.

'Ka -pɔan 'e 'sɔ!

7An "bʊi Zozinɔn, 'ka -pɔan 'e 'sɔ 'trilii, -e Minsan -ta tʊ 'e bɔ. 'Ka 'ci 'nrɔn fei 'pazan nɛn e 'yee fɛ 'wɛlɛ -fɔa 'trɛ 'ji bɛ -a da. Yaa man -pɛan -pɔan 'sɔdɪ -a -trilii, -e laa 'e 'fɛn 'man, -e -a -tɛ tʊ 'e bɔ. 8Ka 'bɔ "nyian, "cee -pɔan 'e 'sɔ zɛ! 'Ka -pɔan 'kun, kɔɔ Minsan -tadɪ 'bɔ 'kogo.

9An "bʊi Zozinɔn, te 'ka cin man wɪ 'pa dɪ, "tɔɔ Bali 'e tin -tɛ 'ka da! Min nɛn 'e tin -tɛa "min da bɛ, e 'bɔ 'kogo. 10Minnun nɛn o Bali 'lewei 'vɪ Minsan 'tɔ da bɛ, o -pɔan 'sɔ 'wee yɪa yɪdɪ -ji. 'Ka 'ci 'nrɔn o da, -e 'o dɛɛ 'cee 'wɪ -kɔɔn "mannɔn 'a. 11Minnun nɛn o -pɔan 'sɔ yɪa yɪdɪ -ji bɛ, kua ve o man 'nan 'wee 'wɪ a 'yi. Ka Zob -le -pɔan 'sɔdɪ 'wɪ 'man. ɛn fɛ nɛn Bali -a -nɔn -yɛɛ -a 'le 'srannan "bɛ, kaa -tɔa. Maan ve 'cee 'nan, Minsan ci a 'yi, ɛn min nyrinda -sɛan "da.

12An "bʊi Zozinɔn, te 'ka 'wɪ 'tʊ -ji -pɛ wɪuan dɪ! Te 'ka 'pɛ wɪuan labli man dɪ, ɛn te 'ka 'pɛ wɪuan 'trɛ man dɪ, ɛn te 'ka 'pɛ wɪuan "nyian fɛ pee man dɪ! 'Pian 'wɪ tɪɪɪ nɛn 'ka vɪ! -Te 'wɪ a 'wɪ 'kpa -a bɛ, 'ka vɪ -inyan! ɛn -tɛ 'wɪ a 'wɪlɪ 'a bɛ, 'ka vɪ -cɛjɛ! "Tɔɔ yɪ nɛn Bali tin -tɛa 'tɛdanɔn da bɛ, 'e vɪlɛ 'e 'ka 'tʊt 'e "tun "dɪ.

'Ka Bali tru 'ba!

13-Te min -tʊ a 'ka yei 'nan e ya 'e yɪa yɪnan bɛ, 'e Bali tru 'ba! -Te min -tʊ a 'ka yei 'nan -a ci 'nranman bɛ, 'e Bali 'tɔ 'bɔ "dɛ "fɔ! 14-Te min -tʊ a 'ka yei 'nan -a man "yaaman bɛ, 'e -leglizinɔn cɛjɛ laabu, -e 'o Bali tru 'ba -yɛɛ, te o 'nyrɔn -sɛan -a -win -ji Minsan 'tɔ da. 15-Wee Bali tru 'badɪ nɛn waa dra yɪ -tɛradɪ Bali da -a bɛ, e man "yaazan zɛ -a "belia, ɛn Minsan -a wuanla. -Te 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn yaa dɛ bɛ, Bali -a fuiman.

16-Yee "wɛan nɛn 'ka 'cee 'wɪ 'wɪdɪ "vɪ 'ka cin lɛ 'vaa -e 'ka Bali tru 'ba 'ka cin lɛ, 'dʊ -e 'ka 'beli. Kɔɔ -tɛ min a tɪɪɪ Bali 'lɛ bɛ, -yee Bali tru 'badɪ 'e 'bli pɛɛnɔn 'a bɛ, -a 'lɛ a "man.

17Ka 'ci "nrɔn 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan -tʊ -a dɛɛ 'li bɛ -a da. Bali 'lewei vɪzan zɛ waa laabo Eli, ɛn e ya blamin -a "le -cee 'wɪ 'zʊ. E Bali tru 'ba 'e 'bli pɛɛnɔn 'a 'nan, te laa 'e 'fɛn dɪ. ɛn 'wɪ 'kpa, laa 'ka 'fɛnlɛ 'treda dɪ. Yaa dɛɛ lɛ yaaga mɛn 'shɛɛdʊ. 18"Be -sru ɛn e Bali tru 'ba "nyian, tɔɔn laa 'fɛn, ɛn fɛ pɛɛnɔn bɔdɪ 'sia.

¹⁹'An "bui Zozinon, -te min -tu a 'ka yei, en e 'si 'wi tighi man -kɔɔbli be, 'ka dre -e 'e sɔɔnla "nyian 'wi tighi zie -a -sru. ²⁰'Ka -to 'nan, min oo min nen yaa dre en e 'wi 'wlidi "drezan 'si 'si 'wlidi "da en yaa sɔɔnla 'wi tighi -sru "be, -yee -maan en Bali 'belidi nen ya'a 'nyaan die -a -non min zie -yre, kɔɔ Bali -yee 'wi 'wlidi pɛɛnon fui.

'Fluba tede nen

Pieri

-a cren -te

1 ¹An 'bɔ Pieri nen Zozi Crizi 'an 'pa 'sia bɛ, mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -tɛ. Zozinɔn nen o -nyɛanla Pɔnt 'lɛglɔn 'ji, 'lee Galatɪ 'lɛglɔn 'ji, 'lee Kapadɔs 'lɛglɔn 'ji, 'lee Azi 'lɛglɔn 'ji, 'lee Bitini 'lɛglɔn 'ji bɛ, maan cren -tɛ -wɛ. Bali 'ka 'si 'va 'nan -e 'ka 'kɔn 'yɛɛ vɛ -a. Ka ya -pɛn -a 'trɛ 'gʊɛ -a da, ɛn ka ya minnun nen wa'a Bali tɔa dɛ o yɛi. ²-Kaa 'tɪ Bali 'ka 'si 'va 'li 'e 'cɛn. -Yɛɛ lɛi 'saun 'bɛ 'ka drɛ -yɛɛ vɛ -a, 'nan -e 'ka 'ta wɔla Zozi Crizi wɛi da, -e -a nyɛn nen e -sran bɛ 'e 'ka drɛ 'saun Bali 'lɛ.

Maan laabo Bali 'lɔ 'nan 'e 'yɛɛ 'yi 'lee 'yɛɛ -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ tʊ pɛɛnɔn man 'e 'ciɪladɪ 'da.

'Belidɪ nen ya'a 'nyaan dɛ Bali -a -nɔn -cɛɛ

³-Kaa Bali 'tɔ 'bɔ! -Yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi 'tɪ 'a. E -kaa nyrinda 'si, ɛn e -kaa drɛ min -trɛ -a. Zozi Crizi wɔuan -kanɔn 'va, -yɛɛ 'wɛan -kaa 'bli 'e 'kɔn 'da 'nan -kaa wuanla -kanɔn 'va 'nyian. ⁴ɛn -zia nen Bali -a paala 'yɛɛ 'nennun -lɛ vɛ -a bɛ, yaa -nɔan -cɛɛ. -Zia zɪɛ ya'a 'srɛman 'li 'fo 'dɪ, ya'a 'tri 'tɔa dɪ, ɛn -yɛɛ fɛnyian 'ka 'nyaan dɪ. Yaa 'pla 'cɛɛ vɛ -a laji. ⁵Ka yi -tera Bali da, -yɛɛ 'wɛan Bali 'e yɪɛ -tɔa 'ka 'va, 'nan -e 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji. 'Cɛɛ 'sidɪ 'wɪ 'ji zɪɛ -a ta bɔala yi -fɔla 'da 'ji.

⁶'Wɪnɪn zɪɛ -yɛɛ -maan 'lɔɔ ci 'nran a 'ka 'lɔ. -Tɛ 'wɪ 'tɔndɔn 'tɔ -tʊdʊ pɛɛnɔn a bɔnan 'ka man tʊ 'wɛnnɛn 'a, tɛ 'ka yra yɛ -yrɔ ɔɔ, ci 'nran a 'ka 'lɔ. ⁷'Wɪnɪn 'bɔ nen o bɔa 'ka man zɪɛ bɛ, -wɛɛ 'cɛɛ yi -teradɪ Bali da -kɔɔnman. 'Ka 'ci 'nɔn -siga da, e ya fɛ -tʊ nen ya'a 'fo 'trilii dɛ -a, 'pian o -yɛɛ 'kpa -nanjɛan 'tɛ 'a. ɛn 'cɛɛ yi -teradɪ Bali da -ji bɛ, 'wɪnɪn 'plɛblɛ bɔa 'ka man, -a -tʊwli 'nen 'nyian zɪɛ, 'pian 'cɛɛ yi -teradɪ Bali da 'lɛ 'kpa 'mlian -siga da. -Tɛ ka yi -tera Bali da 'nan 'ka 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ dɛ, tʊ nen Zozi Crizi -taa 'man 'bɛ, Bali 'ka 'tɔ 'yi 'vɛ, e 'ka 'tɔ bɔa, ɛn e 'ka yra 'fuo

-fɔa. ⁸Ka'a tian Zozi yɛlɛ -tʊ dɪ, 'pian kaa ye 'yi. En ka'a Zozi 'bɔ 'ye dɪ, 'pian ka yi -tɛala 'da. -Yee 'wɛan ci 'nrandɪ -dan a 'ka 'lɔ. Ci 'nrandɪ zɪɛ e -ciala 'da 'bʊʊ 'le 'wɛan min 'ka 'kɔlaman -e 'e vɪ 'e 'le dɪ. ⁹Ci 'nrandɪ zɪɛ e ya 'ka 'lɔ, kɔɔ 'cee yi -tɛradɪ Bali da 'le 'srannan 'bɛ kaa -tɔa. -Nyɛn 'nan, ka ya 'ka 'sɪdɪ 'wɪ 'ji.

¹⁰Zɪ e dra 'lɔɔ -e Bali 'e min 'si 'wɪ 'ji bɛ, 'li bɛ Bali 'lewei vɪnɔn -a man wɛɛ 'nan 'o -tɔa, en o -yee 'wɪ 'vɪ minnɔn lɛ 'e 'cɛn 'a, 'nan 'yi zɪɛ e ya 'cee vɛ -a. ¹¹En zɪ Crizi -taa 'e yɾa yɛlɛ bɛ, 'lee 'tɔ -dan nɛn Bali -a -nɔan -yɾɛ 'bɛ -sru 'bɛ, Crizi lei nɛn o da bɛ, -yɛɛ 'vɪ -wɛlɛ 'e 'cɛn 'a. Tʊ nɛn 'wɪnɔn zɪɛ o dra 'man 'bɛ, en zɪ 'wɪnɔn 'bɔ -taa 'dreɛ bɛ, Bali 'lewei vɪnɔn -a -ci laabʊ. ¹²En Bali -a -ci 'si -wɛlɛ 'nan, 'wɪnɔn zɪɛ ya'a dra o tʊ va dɪ, 'pian 'ka 'bɔ nɛn an 'fluba 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ 'cɛɛ bɛ, 'ka tʊ va nɛn e dra. 'Wɪ zɪɛ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn minnɔn -a 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -nyɾɛn. Bali lei 'saun nɛn Bali -ta -a bɛ, -yɛɛ 'wɪ zɪɛ -a 'pɑ o 'le. Bali -le 'pasianɔn 'bɔ nɛn laji nɔn bɛ, o ya 'va 'nan 'o 'wɪ zɪɛ -a -tɔa.

'Ta wʊ -pɛ nɛn e 'sɔa Bali lɛ bɛ

¹³'Wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali -a dre 'cɛɛ bɛ, -yee 'wɛan 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wʊʊdɪ, en 'ka 'fli 'kun! 'Yi 'nɛn Bali -taa -a dreɛ 'cɛɛ tʊ nɛn Zozi Crizi -taa 'man 'bɛ, -a da nɛn 'cee ci 'nɾɔndɪ pɛɛnɔn 'e 'kɔn! ¹⁴'Ka 'ta wʊla Bali wei da tʊ pɛɛnɔn man! 'Ka 'bɔ ci 'sɔ wɪnɔn nɛn o 'ka 'paala 'li 'e tɛdɛ, tɛ ka'a tian Bali tɔa dɪɛ, tɛ 'ka 'fli 'tʊ 'nyian -wɔɔ 'dɪ! ¹⁵Bali 'bɔ nɛn e 'ka laabʊ bɛ e ya 'saun. -Yee 'wɛan 'ka dre wɪ pɛɛnɔn 'e 'kɔn 'saun, en ka -kɔɔn 'nan, ka ya -yee vɛ -a. ¹⁶Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'e 'nan,

'an 'bɔ Bali an ya 'saun,

-yee 'wɛan 'ka 'kɔn 'saun!»

¹⁷'Cee Bali tru 'badɪ -ji bɛ, ka Bali laabo «an 'tɪ», en Bali -tʊwɪlɪ zɪɛ ya'a min bɔ 'va 'dɪ. E min -tʊ -le 'wɪ tin 'baa 'le zɪ e 'ta 'wʊ bɛ -a yɾa man. -Yee 'wɛan 'cee tʊ nɛn e -fʊ -e 'ka dre 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, 'ka -kɔɔn 'ka dre wɪ pɛɛnɔn 'a 'nan, 'ka 'kɫanman Bali lɔ.

¹⁸Fɛ nɛn Bali -a 'si, en e 'ka 'ta pan 'wʊ 'a, 'nan -e 'ka 'si 'ka tranun dɾɛnan wɪ -sru 'bɛ, kaa -tɔa. Fɛ nɛn e sɾɛman 'le -sɪga 'lee 'lala -zʊ bɛ, -nɾɛɛ yaa 'si dɪ. ¹⁹'Pian Crizi nyɛn nɛn e 'mɫian fɛ pɛɛnɔn da bɛ, -a 'bɔ a nɛn e 'ka 'ta pan 'wʊ. Crizi -ka 'le 'nan 'sɾaga bʊ 'bla fɛnyian nɛn 'tɔ 'ka 'e 'padɪ 'man 'dɪɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ²⁰Tʊ nɛn tɛ Bali 'ka tian 'trɛ dreɛ dɪɛ, e Crizi 'si 'va 'wɪ zɪɛ -a dreɛ -a, en yaa 'plɑ tʊ -nyɾanman nɛn ka cɪ 'ji 'gʊɛ -a -ji, 'nan -e 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji. ²¹Crizi 'bɔ 'bɛ -maan, en ka yi -tɛra Bali da. Bali -a wɫuan -kanɔn 'va, en e 'tɔ -dan -nɔn -yɾɛ 'nan, -e 'ka yi -tɛra Bali da, -e 'ka 'bli 'e 'kɔn Bali lɛ.

²²'Bɛ nɛn 'gʊɛ, Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man bɛ, -a da ta wʊdɪ -a dre en 'ka 'pɛ 'si 'wɪ 'wɫɪdɪ -sru, 'nan -e 'ka 'ka 'bʊ 'lee 'ka 'blu Zozinɔn yɪ 'yi,

te -a -sru 'ka 'dɪ. -Yee 'wɛan 'ka cin yɪ 'yi tʊ pɛɛnɔn man 'ka 'ci 'fɪdaa 'a!
 23 En -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'ka 'ya 'e -trɛ. Blamin nen yi -tʊ bɔa -e
 'e 'ka bɛ, -yɛɛ 'cɛɛ 'ka 'ya 'e -trɛ dɪ. 'Pian Bali wei nen ya'a 'li 'srɛman dɪ, ɛn
 e 'belidɪ -nɔan 'min lɛ bɛ, -yɛɛ 'ka 'ya min -trɛ -a. 24 E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali
 -le 'fluba 'ji 'nan:

«'Trɛda blamin a 'le lu -le 'wɪ 'zʊ, e -kaa.

-Yee -dan a 'le lu -fui 'le 'wɪ 'zʊ, e -sɛanla.

25 'Pian Minsan wei a -nan 'li 'trilii.»

-A wei zɪɛ 'wɪ 'nɔnɔnɔn nen kaa 'man bɛ -nyrɛn.

Bali 'ka 'si 'va 'nan -e 'ka 'kɔn 'yee vɛ -a

2 1 Bali 'ka 'ya 'e -trɛ, -yee 'wɛan 'ka 'pɛ 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn
 -sru! Te 'ka 'wɪ 'sɛn 'nyian dɪ! Te 'ka wei 'e 'kɔn 'flivli 'nyian dɪ! Te
 'ka 'bli 'e bʊ min -le fɛ man 'nyian dɪ! Te 'ka 'wɪ min man -wɪdɪ 'nyian 'e
 koda dɪ! 2 "Le zɪ 'nɛn 'linɛn e "bʊ 'nyɔn -wɛɛman tʊ pɛɛnɔn man bɛ, ka 'bɔ
 'nyian zɪ 'ka Bali wei nen e 'ka 'e baadɪ fɛ -tʊ -a dɪɛ -a -wɛɛ! -Te kaa drɛla
 'da "bɛ, 'cɛɛ yi -tɛradɪ Bali da "paa 'da -trilii, -e 'ka 'si 'wɪ 'ji tʊ 'e bɔ. 3 'Wɪ
 'kpa nɛn, ka Minsan -le 'yi -kɔnnɛn 'yɪ 'va.

4 'Ka -pli Minsan man! -Yɛɛ 'belidɪ -nɔan 'min lɛ, ɛn -yɛɛ cɪ 'kɔn 'tɔ -kɔlɛ
 nɛn minnʊn -a tʊv 'o 'pɛla koda bɛ -a. 'Pian Bali -a 'si 'va 'nan -yɛɛ cɪ -kɔlɛ
 'kpa -a. 5 'Ka 'bɔ 'nyian, ka ya 'le -kɔlɛnɛn nɛn 'belidɪ a -wɪɔ "bɛ -wɛɛ 'wɪ
 'zʊ. 'Ka 'bɔ -a nɛn Bali 'yee 'kɔn -tɔa, -e Bali lei 'saun 'e -nyran ji. 'Kaa nɛn
 Bali 'ka 'si 'va 'e 'pannɔn 'a. Bali -panvɛ nɛn kaa -nɔan -e 'e 'sɔ Bali lɛ bɛ,
 'cɛɛ 'nyranman nɛn kaa "paa Zozi Crizi 'le 'wɛan bɛ -nyrɛn. 6 E ya 'e 'crɛn
 -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«'Ka 'yɪɔ, an -kɔlɛ 'kpa 'si,

ɛn maan 'pla Zeruzalɛm.

-A da nɛn an 'mɛn 'kɔn -tɔala.

Min oo min nɛn e yi -tɛra "da "bɛ,

-a -pɛ 'ka 'sɛanla 'e "tʊn "dɪ.»

7 Fɛ nɛn -a -pɛ -tɔala "da "bɛ, 'tɔ -dan nɛn Bali -a -nɔan 'cɛɛ bɛ -nyrɛn, kɔɔ
 ka yi -tɛra Zozi da. 'Pian minnʊn nɛn wa'a yi -tɛlɛa "da "dɪɛ, e ya 'e 'crɛn
 -tɛdɪ -wɛɛ vɛ -a 'nan:

«-Kɔlɛ nɛn 'kɔn 'tɔnɔn -a tʊv

'o 'pɛla koda bɛ,

-yɛɛ drɛ 'kɔn 'pʊ -fɔ -kɔlɛ -a.

8 En -yɛɛ drɛ -kɔlɛ nɛn

minnʊn srɔɛn -wia "man "bɛ -a.

-Kɔlɛ zɪɛ e minnʊn -tɪala.»

Bali -a 'pla 'nan -e 'o -tria "da, kɔɔ wa'a 'ta wɪlɛa Bali wei da dɪ.

9 'Pian 'cɛɛ vɛ bɛ, ka ya 'lɛglɔn nɛn Bali -a 'si 'va "bɛ -a. Ka ya Bali nɛn
 mingɔnnɛn -a bɛ -a -pannɔn 'a, ka ya minnʊn 'pa 'tʊ nɛn o ya 'saun bɛ

waa, en ka ya minnun nen o ya Bali -le ve -a be waa. Bali 'ka 'si "va 'nan -e 'ka 'yee 'wɪ -dandan vɪ minnun le. Bali 'bɔ 'be 'ka 'bɔla klun va, en e -ta 'ka 'a 'yee 'tɛ 'san fɛnyian da. ¹⁰'Li 'e tɛdɛ bɛ, te ka 'ka Bali -le minnun -a dɪ, en 'ka nyirinda 'ka 'sɛan Bali da dɪ. 'Pian 'bɛ nen 'gʊɛ, ka drɛ -yee minnun -a, en 'ka nyirinda -sɛan "da.

Zɪ Bali -le min 'ta wo minnun va be

¹¹'An beenun, -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'trɛ 'gʊɛ -a da bɛ, ka ya -pen -a, en ka ya ciɪnɔn 'a. -Yee "wɛan an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan, 'ka yiɛ 'si blamin ci 'sɔ wɪnɪn le! -Wɛɛ min -le 'belidɪ sɾɛman. ¹²'Ka drɛ wɪ 'e 'kɔn 'e 'sʊdɪ "ji minnun nen wa'a Bali tɔa dɪɛ o va. -Te minnun 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ -tʊdʊ pɛɛnɔn ve 'ka man oo, 'ka drɛ wɪ 'yinun bɛ 'wɛɛ yɪ, -e tʊ nen Bali 'bɔ 'e 'fli -kɔɔnman -wɛɛ "bɛ, 'o -yee -dan sɪ -fɔ.

¹³Minnun nen o ci min tanɔn 'a bɛ, Minsan -le "wɛan bɛ, 'ka 'ta wɪla o wei da! -Te e ya mingɔnnɛnnun tazan a oo, ¹⁴-te e ya -yee -kɔnmandannun a oo, 'ka o wei man "yi. Mingɔnnɛnnun tazan 'bɔ 'bɛ o 'pla 'nan, -e 'o 'wɪ "nen -kɔɔn 'wɪ 'wɪdɪ "dɾɛnɔn le, -e 'o 'wɪ "yi "dɾɛnɔn 'tɔ "yi "vɪ. ¹⁵Kɔɔ 'wɪ nen Bali cɪ "va "bɛ -nyɾɛn 'nan, 'cee 'wɪ "yi "dɾɛdɪ 'e minnun nen wa'a tian Bali -tɔlɛ dɪ, en o 'wɪ "tun "ve bɛ, o 'lɛbo 'pla "da. ¹⁶Ka ya minnun nen o ya 'o 'fli -ji bɛ waa. 'Pian te 'ka vɪ 'nan, ka ya 'ka 'fli -ji -e te ka 'wɪ 'wɪdɪ "dra dɪ. 'Ka -kɔɔn 'pian 'nan ka ya Bali 'sunɔn 'a. ¹⁷'Ka min pɛɛnɔn 'sia min -a! 'Ka "bʊɪ Zozinɔn yɪ "yi! 'Ka "klan Bali lɔ! 'Ka mingɔnnɛnnun tazan 'sia min -a!

'Nyranman 'pazan 'lee 'e 'tazan -le 'wɪ

¹⁸Kaa nen ka 'nyranman "paa min lɔ bɛ, 'ka 'ta wɪla 'ka 'tazan wei da "kɪandɪ a Bali lɔ -pɛ pɛɛnɔn da. Te 'ka 'ta wɪla o nen o ci a "yi "bɛ o wei da 'saza dɪ! 'Pian o nen o 'te "paa 'ka da bɛ, 'ka 'ta wɪla o wei da 'nyian! ¹⁹'Wɪ nen e 'kla -si yɾa dɪɛ, -te waa dra 'cɛɛ -e 'ka yɾa yɪ bɛ, min nen e wɪ 'wɪ zɪɛ -a man 'ta wɪladɪ Bali wei da -le "wɛan bɛ, te -a san 'wɪ "yi drɛ. ²⁰-Te min 'wɪ 'wɪdɪ drɛ, en -a san 'e 'wɪlo -tɔ 'yee -sɔndɪ wɪlo bɛ, -tɪɛ 'tɔ "yi "ve? 'Pian -te 'wɪ "yi "nen kaa dra te min 'tɛ "paa 'ka da, en 'ka 'wɪlo -tɔ "wɪlo "bɛ, 'wɪ zɪɛ -yɛɛ 'sɔ Bali le. ²¹Bali 'ka laabʊ 'nan, -e 'ka 'wɪ zɪɛ -a drɛ, kɔɔ Crizi 'e yɾa 'yɪ "nyian 'cee "wɛan. E -si kɔɔn 'cɛɛ 'nan -e 'ka 'ta wɪla 'e "pa "da.

²²«Ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "tʊwɪ "cɛ "dɾɛlɛ dɪ,

en 'wɪlo wɪ -tʊwɪ "cɛ 'ka bɔlɛa -a 'le dɪ.»

²³Minnun -a sɾɔn, ya'a 'lɛji -tɔlɛ dɪ. 'E yɾa 'yɪ minnun lɔ, ya'a 'e wei 'palɛa o man dɪ. 'Pian e yi -tɛra Bali nen e min -le 'wɪ tin "baa 'e -nɔan da bɛ -a da. ²⁴Crizi 'bɔ 'bɛ -cee 'wɪ 'wɪdɪ "sɛn 'e 'fli da, en e -ka yiba "plan da. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e -kaa 'pɛ 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ -sɾu, -e 'wɪ nen e 'sɔ Bali le bɛ -kaa drɛ. 'Wɪ 'kpa nen, tuonun nen yaa 'wɪ bɛ -yɛɛ -maan ka 'beli. ²⁵-Yɛɛ cɪ

'nan 'li 'e tɛdɛ bɛ, tɛ ka ya "lɛ 'nan 'blanun nɛn 'o saan "bui "da bɛ -wee 'wɪ
'zʊ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ ka 'li 'ka da Zozi Crizi -va. -Yɛɛ 'e yɛɛ -tɔa 'ka 'va, ɛn
e ya "lɛ 'bla -sru "pinzan -zʊ.

Min 'lee 'e nan -le 'wɪ drɛdɪ 'o cin va

3 ¹'Ka lɪmɔnnun, -a -tuwli "nɛn "nyian 'cee vɛ -a, 'ka 'ta wula 'ka
-srannun wei da! ɛn -tɛ 'ka -srannun 'ka yi -tɛlɛa tian Bali wei da
dɪɛ, 'ka 'ta wula o wei da 'nyian! 'Dʊ -e 'ka drɛ wɪ 'e -si 'lɛ 'sʊ -wɛlɛ Bali va,
tɛ ka'a 'wɪ tin 'balɛ 'ka 'lɛ dɪ. ²'Ka drɛ wɪ fɛnyian nɛn waa 'yɪ bɛ, ɛn 'cee
"klandɪ Bali lɔ nɛn waa 'yɪ bɛ, -yɛɛ -kɔlɛ "sia o cɛin -da. ³Tɛ 'ka -wɛɛ 'nan
'ka 'fli dra fɛnyian 'ka 'kɔlɛ da lou "dɪ! -Yɛɛ cɪ "lɛ 'ka 'wulo "jɛ "man drɛdɪ
zʊ, "lɛ -sɪga fɛnɪn -sɛndɪ 'ka man zʊ, "lɛ sɔnnun fɛnyian fɛnyian 'padɪ 'ka
man zʊ. ⁴'Pian 'cee fɛnyian e 'si 'wɪ nɛn 'ka 'ji bɛ -a va. 'Ka 'ci 'e 'kɔn 'yi,
ɛn 'ka 'kɔn -trɔɔ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'wɪ "yi "a Bali 'lɛ. ⁵'Li bɛ, lɪmɔnnun nɛn
Bali o 'si 'va, ɛn o 'bli a Bali lɛ bɛ, zɪ o 'wee fɛnyian wɛɛ zɪɛ, o 'ta 'wula 'o
-srannun wei da. ⁶-A 'bɔ nɛn Sara "e drɛ. E 'ta 'wula 'e -sran Abraam wei
da, ɛn yaa laabu 'an 'san. Ka drɛ Sara -le 'nɛnnun -a. -Yɛɛ "wɛan 'ka 'wɪ "yi
"drɛ! Tɛ 'wɪ 'tʊ 'e 'ka 'tɛ "klan -a dɪ!

⁷'Ka -klɔnnɔnnun, -a -tuwli "nɛn "nyian 'cee vɛ -a. 'Wɪ 'tɔdɪ -a nɛn 'ka
'ta wɪ 'ka 'nan va! -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -wee 'plɛblɛ 'ka "lɛ 'cee vɛ -zʊ
dɪ. 'Ka o 'sia min -a! Kɔɔ "yi "nɛn Bali -a drɛ minnɪn lɛ 'belɪdɪ -a bɛ, e -wee
vɛ -nɔn. 'Ka 'wɪ zɪɛ -a drɛ, -e 'wɪ 'tʊ 'e vɪlɛ 'e 'si -tɔ 'ka "flɪnɔn 'lɛ Bali tru
'badɪ lɔ dɪ.

⁸Maan 'lɛ -sɛanla 'ka pɛɛnɔn lɛ 'nan, 'ka 'wulo -ji "nrɔn 'wɪ -tuwli "da!
'Ka cin nyrinda 'si! 'Ka cin yɪ "yi "lɛ "bʊ 'lee "blu -lɛ 'wɪ 'zʊ! 'Ka "yi "drɛ
'ka cin lɛ! 'Ka cin bɔ! ⁹-Tɛ min -tʊ 'wɪ 'wɪdɪ drɛ -cɛɛ bɛ, tɛ 'ka man 'wɪ
'wɪdɪ "drɛ dɪ! -Tɛ min 'ka sɔn bɛ, tɛ 'ka 'lɛji -tɔ dɪ, 'pian -fɛa nɛn 'ka vɪ -a
san man! Kɔɔ Bali 'ka laabu 'nan, -e 'e -fɛa vɪ 'ka man, -yɛɛ "wɛan 'ka 'bɔ
'nyian "ka -fɛa vɪ min man! ¹⁰E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji 'nan:

«Min nɛn e ya "va 'nan,
'e 'ci 'e 'kɔn 'e 'sɔdɪ 'trɛda,
tɛ 'e 'ci yɪ "tra "bɛ,
-a san zɪɛ 'e wei 'kun.
Tɛ 'e 'wɪ 'wɪdɪ "vɪ min man dɪ,
ɛn tɛ 'e 'wɪlɪ 'sɛn dɪ!

¹¹-A san 'e 'pɛ 'si 'wɪ 'wɪdɪ -sru,
'wɪ "yi "nɛn 'e drɛ!
'Wɪ nɛn yaa -wɛɛman tʊ pɛɛnɔn man bɛ,
-nyrɛn 'nan o 'vale 'e bɔɛnɪn -a bɛ
o yɛi 'e 'fʊ -trɔɔ!

¹²Kɔɔ Minsan yɛɛ a minnɪn nɛn
o cɪ min tɪɪɪ 'a bɛ o va,

en -a "træn "a 'e 'tɔdɪ
 -wee Bali tru 'badɪ lɛ.
 'Pian minnun nɛn
 o 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ,
 Minsan -le nyran -blɪdɪ a o -pɛnnan.»

Minnun 'tɛ "paa 'ka da Zozi Crizi -le "wean

13-Te ka ya 'wɪ 'yi "drɛdɪ 'panan 'nyranman -a bɛ, -tɪɛ -kɔlaman 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a 'cɛɛ? 14-A san "ka "dɪ. 'Pian -te 'wɪ tɪɡɪ nɛn Bali cɪ "va "bɛ -a drɛdɪ -le "wean, minnun 'tɛ "paa 'ka da bɛ, Bali 'bɔ -fɛa ve 'ka man. Te 'ka "klan minnun zɪɛ -wɪɔ dɪ, ɛn te 'ka 'ci 'e baa -ji dɪ! 15'Pian Crizi nɛn 'ka 'san -a bɛ, -a -tɔwɪ "da nɛn 'ka 'ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn 'pla! -Te minnun -a laabɔ 'ka 'lɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean 'ka yɪɛ yɾa Zozi lɛ» bɛ, tɔ pɛɛnɔn man 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wɔɔdɪ, -e 'ka 'ci vɪ -wɪɛ. 16'Pian 'ka 'ci vɪ -wɪɛ -trɔɔ, ɛn 'ka "klan Bali lɔ. 'Ka man -wɛɛ 'nan 'cɛɛ 'wɪ pɛɛnɔn 'e 'kɔn 'e 'sɔdɪ 'ji Bali 'lɛ. 'Ka dre zɪɛ, -te minnun 'wɪ 'tɔ 'ka man, te o 'wɪ 'wɪdɪ 've 'cɛɛ 'ta wɔdɪ Crizi -sru fɛnyian man bɛ, -e 'wɪ 'bɔ nɛn waa ve bɛ 'e tin -tɛ o da.

17-Te 'wɪ 'yi "drɛdɪ man nɛn minnun cɪ 'tɛ 'panan 'ka da, ɛn Bali wɪ "man "bɛ, e ya 'kpa e "mlian 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -e min 'e 'tɛ 'pa 'ka da bɛ, 'bɛ da.

18Kɔɔ Crizi 'bɔ 'e yɾa 'yɪ min pɛɛnɔn 'le 'wɪ 'wɪdɪ "le "wean. Ya'a 'wɪ 'wɪdɪ -tɔwɪ "drɛɛ dɪ, ɛn e -ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'lɛji 'e 'pa -a -tɔwɪ 'li "fo "le vɛ -a. Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e 'e 'ta 'ka 'a Bali va. Waa -tɛ "le 'nan min nɛn e ya blamin -a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ, ɛn e wɪuan -kanɔn 'va "le 'nan min nɛn e ya Bali lei -a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. 19Tɔ zɪɛ -a man nɛn, e -kɔ fɛnan nɛn lei -wɪdɪnɔn cɪ bɛ -a -nan, ɛn e 'yɛɛ 'wɪ tin 'ba -wɪɛ. 20'Li 'e tɛdɛ bɛ, leinun zɪɛ o Bali wei tɔv 'o 'pɛla koda. Bali 'e -pɔan -sɾan 'e cin da, ɛn e 'o man -pɛn Noe -le -klɔ -dan drɛ tɔ -a. Min "wɛnnɔn 'bɛ wɪa -klɔ -ji, o ya min 'sɔra 'cɛ, -wɛɛ 'sɔ 'yi 'lɔ. 21'Bɛ nɛn 'ɡʊɛ, 'yi zɪɛ -yɛɛ cɪ "le 'ka -batize drɛdɪ -kɔɔn "manvɛ -zɔ. Min -batize drɛdɪ 'ka min drɛ wɪ -wɪdɪ 'sia 'e 'lɔ dɪ, 'pian -a -ci nɛn 'nan, min wɪ "man 'nan 'e drɛ wɪ 'e 'kɔn 'e 'sɔdɪ 'ji Bali 'lɛ. 'Ka -batize drɛdɪ zɪɛ e 'ka 'sia 'wɪ 'ji, kɔɔ Zozi Crizi wɪuan -kanɔn 'va. 22Zozi 'kɔ laji, ɛn e -nyran Bali -pɛ "yi "da. Bali -le 'pasianɔn 'lee lei -wɪdɪnɔn pɛɛnɔn 'lee fɛnɔn pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɪɔ "bɛ, -yɛɛ cɪ o da.

'Ka 'fli -nɔn Bali lɛ "fo!

4 1Kaa -tɔa 'nan, Crizi wɪ "man ɛn 'e yɾa 'yɪ. 'Wɪ 'tɔwɪ zɪɛ -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn. Kɔɔ min nɛn 'e yɾa 'yɪ bɛ, te -a san 'e 'pɛ 'si 'wɪ 'wɪdɪ -sru. 2-Yɛɛ "wean 'cɛɛ tɔ nɛn e -fɔ -e 'ka drɛ 'trɛda bɛ, Bali cɪ 'sɔ wɪnɔn da nɛn 'ka 'ta wɪla! Te 'ka 'ta wɪla 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn blamin cɪ 'sɔ -a bɛ -a da dɪ! 3-Yɛɛ cɪ 'nan ka tɔ "kaga drɛ, te 'cɛɛ 'ta wɔ -pɛ a "le minnun nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ -wee vɛ zɔ. 'E tɛdɛ bɛ, 'ka 'fli -nɔn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ lɛ, ɛn tɔ pɛɛnɔn

man be 'ka 'bɔ 'ka 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪlɪdɪnɪn nɛn kaa dra. Ka -wen mlɪndɪ -trɔa 'ka 'wɪn -ji, ɛn 'ka 'fli -nɔn "fɛdɪnɪn lɛ fɛ -blɪdɪ 'lee -wen mlɪndɪ -a, te ka -yɪnɪn -paan, 'bɛ a -wɪdɪ "fo. ⁴Be nɛn 'gʊɛ, -te o ya 'wɪnɪn zɪɛ o drɛnan bɛ, ka'a 'kɔla "nyɪan 'o -sru "dɪ. 'Wɪ zɪɛ e ciɪla o da, -yee "wean o 'ka 'srɔnman. ⁵Pian Bali yi -tʊ 'pla, -e 'o 'wɪ zɪɛ -a -sru "vɪ. Yi zɪɛ e 'bɔ 'kogo. -A da nɛn e minnɪn nɛn 'o yɪɛ cɪ "man, 'lee minnɪn nɛn o -ka bɛ, e -wee 'wɪ tɪn "baa. ⁶Minnɪn nɛn o -ka bɛ, o Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'vɪ -wɪɛ, te 'o yɪɛ a tɪan "man, 'nan -te o -ka oo, -e 'o 'kɔn min 'belɪdɪ -a Bali "le 'va zɪa.

⁷Yi nɛn 'trɛ 'gʊɛ e -nyaan "man "bɛ, e 'bɔ 'kogo. -Yee "wean te 'ka 'wɪ dre "le minnɪn nɛn o -wɪlo 'ka 'o da dɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ dɪ, 'pian 'ka 'fli 'kun, -e 'ka Bali trʊ 'ba! ⁸'Wɪ -dan nɛn e "mlɪan 'wɪ pɛɛnɔn da bɛ -nyrɛn 'nan, 'ka cɪn yɪ "yi, te -a 'leda 'e 'kɔn dɪ! Kɔɔ fɛnan nɛn yɪdɪ "yi "cɪ bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ -nyaan 'nan. ⁹Minnɪn nɛn o 'bɔala 'ka 'va bɛ, 'ka 'o 'kun 'ka 'pɛ "fli "a, te 'ka dre 'ka 'ci "pou "a dɪ! ¹⁰Bali "yi dre 'ka 'tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ -pɛ "kaga "ji, -yee "wean te min -tʊ 'e 'yee vɛ 'tʊɪ 'e 'saza 'le vɛ -a dɪ, 'pian 'ka "yi "dre -a 'ka cɪn lɛ! ¹¹-Te Bali "yi dre 'yɪɛ 'nan, -e 'i 'yee 'wɪ vɪ bɛ, 'wɪ nɛn e "sia Bali va bɛ -nyrɛn 'i vɪ! -Te Bali "yi dre 'yɪɛ 'nan, -e 'i 'pa minnɪn va bɛ, zɪ Bali 'pleblɛ 'nɔn 'yɪɛ bɛ -a da nɛn 'i dre! 'Ka dre zɪ, -e minnɪn 'o Bali 'tɔ dre -dan, 'wɪ nɛn Zozi Crizi -a dre bɛ -a man. 'Tɔ -dan 'lee 'pleblɛ 'o 'fʊ -yee vɛ -a 'li 'trɪlii. Amɛn!

-Me "le "wean 'wɪ 'tɔndɔn bɔa Zozizan man?

¹²'Mɛn 'nɛnnɪn, 'tɛ nɛn minnɪn cɪ -a 'panan 'ka da 'pleblɛ bɛ, te -a 'wɪ 'e 'ka 'kan dɪ! E ya "le 'wɪnɪn zɪɛ 'o bɔ 'ka man, -e 'wɪnɪn 'bɔ zɪɛ 'o 'cee yi -tɛradɪ Bali da -kɔn. ¹³Yra nɛn Crizi -a 'yɪ bɛ, 'cee vɛ nɛn ka cɪ "ka "yɪnan. -Yee "wean 'ka 'ci 'e "nran, -e tʊ nɛn Crizi -le -dan ta bɔala bɛ, te cɪ "nrandɪ a 'ka 'lɔ 'e 'ciɪladɪ "da. ¹⁴-Te minnɪn 'ka 'srɔnman 'nan ka ya Zozi -srɪnɔn 'a -le "wean bɛ, Bali -fɛa vɛ 'ka man. 'Wɪnɪn zɪɛ -yɛɛ -kɔnman 'nan Bali lei nɛn -yee -dan "mlɪan fɛ pɛɛnɔn da bɛ, e ya 'ka 'lɔ.

¹⁵Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, min -tɛdɪ a -tʊ, crɪn wʊdɪ a -tʊ, 'wɪ 'wɪdɪ "dredɪ a -tʊ, ɛn 'tɔ wʊdɪ min pee -le 'wɪ 'ji a -tʊ. Te 'ka yra yɪ 'wɪnɪn zɪɛ -a -tʊwɪ "cɛ "le "wean dɪ. ¹⁶Pian -te 'ka 'va min -tʊ a, ɛn e ya 'e yra yɪnan, 'nan e ya Zozizan -a -le "wean bɛ, te 'wɪ zɪɛ -a 'yra 'e -tɛ dɪ, 'pian 'e Bali 'tɔ dre -dan 'wɪ zɪɛ -yee "wean.

¹⁷-Yɛɛ cɪ 'nan, tʊ nɛn Bali 'trɛdanɔn 'le tɪn "baa bɛ e 'bɔ. -Yɛɛ pou 'sia Bali -le minnɪn da zɪɛ. -Te Bali tɪn 'badɪ "sɪala 'ka da bɛ, minnɪn nɛn wa'a 'ta wʊɛa Bali 'bɔ 'le 'wɪ 'nɔnɔnɔn da dɪɛ, -wee vɛ -cɪala "da "fo. ¹⁸E ya "le 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«-Te min tɪɪɪnɪn 'sɪdɪ 'wɪ 'ji dre 'pleblɛ bɛ,

'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'le vɛ -taa 'ciɪɛa "da "fo.»

¹⁹Minnɪn nɛn o cɪ 'o yra yɪnan 'nan Bali 'wɪ zɪɛ a 'pla 'wee vɛ -a bɛ, 'o 'fli -pɛba wʊ Bali 'lɔ! -Yɛɛ fɛ pɛɛnɔn dre, ɛn -te e -tʊ 'wɪ -tʊ da bɛ, yaa 'le sɔɔman. Minnɪn zɪɛ 'o kɔala 'wɪ "yi "dredɪ man!

Bali -leglizi -peba 'wɔ minnun lɔ

5 ¹Minnun nen o o 'tɔ min ceje -a -leglizi bɛ, an 'wɪ 'paala 'mɛn 'cɛɛ. 'An 'bɔ, 'an 'ya wɔ 'nyian -leglizi min ceje -a. Crizi -le yɾa nen yaa 'yɪ bɛ, an ya -a -nan yɪzan -tɔ -a, ɛn tɔ nen Crizi -le -dan ta bɔala bɛ, 'an 'tɔ -kɔan 'va 'nyian. An 'wɪ 'paala 'cɛɛ 'nan: ²Ka ya 'le 'bla -sru 'pinnɔn 'zɔ. 'Ka yɪɛ 'tɔ minnun nen Bali 'o -nɔn 'cɛɛ bɛ o va. Te 'ka yɪɛ 'tɔ o va, 'le 'nan min 'bɛ 'tɔ 'ka -sru ɛn ka ya -a dɾɛnan dɪ, 'pian 'ka dɾɛ ci 'fɪdaa 'a, 'le zɪ Bali ci 'va 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. Te 'ka dɾɛ 'lala -le 'wɛan dɪ, 'pian 'ka dɾɛ 'ka 'ci -a -tɔwli. ³Te 'ka -va -blɪ o da dɪ, 'pian 'ka 'kɔn -wee 'wɪ -kɔɔn 'mannɔn 'a! ⁴-E tɔ nen Zozi 'bɔ nen 'bla -sru 'pinnɔn 'tazan -a bɛ e -taa 'man 'bɛ, 'ka 'cee -kopa yɪ. -Kopa zɪɛ, 'tɔ -dan nen -yɛɛ fɛnyian 'ka 'nyaan dɪɛ -nyɾɛn.

⁵'Ka -gobonun bɛ, an 'wɪ 'paala 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ta wula min cejenun wei da! ɛn ka pɛɛnɔn, te 'ka 'fli 'sia -dandan 'ka cin man dɪ! E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'ka minnun nen
'o 'fli dra -dandan bɛ
o ye 'yi 'dɪ,
'pian e 'yi dra minnun nen
wa'a 'o 'fli kɔɔnman dɪɛ -wɛɛ.»

⁶-Yɛɛ 'wɛan 'ka 'fli dɾɛ 'wɛnnɔn Bali nen e ci fɛ pɛɛnɔn da bɛ -a 'lɛ. Tɔɔn tɔ nen yaa kɔɔn bɛ, -te e 'bɔ -e 'e 'ka dɾɛ -dan. ⁷'Wɪ pɛɛnɔn nen 'ka 'man wɪ -a bɛ, 'ka 'pɛ 'ba wɔ -yɾɔ, kɔɔ -yɛɛ yɪɛ -tɔa 'ka 'va.

⁸'Ka 'fuv, ɛn 'ka 'fli 'kun! 'Ka 'nanmanzan nen Satan -a bɛ, e ya 'le -jɾa nen e ya -paannan bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. E -cia fɛ pɛɛnɔn 'nan min -wɛɛdɪ -a, -e 'e 'blɪ. ⁹'Ka 'tɔ -kli -a 'lɛ! 'Cɛɛ yɪ -tɛradɪ Bali da -ji bɛ, te 'ka 'pɛ 'e plɔ dɪ! Kɔɔ kaa -tɔa 'nan, yɾa -tɔwli zɪɛ 'ka 'bɔ Zozinɔn -a ye 'tɾɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan.

¹⁰'Ka yɾa ye tian tɔ 'wɛnnɛn 'a, 'pian Bali nen -yɛɛ ci 'yi 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn 'san -a bɛ, e 'ka laabu Zozi Crizi 'ji 'nan, -e 'ka 'kɔn -yɛɛ -dan nen -a 'leda 'ka 'dɪɛ, -a 'nen 'blɪnɔn 'a. -Yɛɛ 'ka -tɔa 'plɛblɛ 'e 'bɔ 'a, ɛn -yɛɛ 'ka 'koe -tɔa 'ka da 'e 'bɔ 'a, ɛn -yɛɛ dra -e 'ka 'pɛ 'e vɪlɛ 'e plɔ dɪ. ¹¹'Plɛblɛ 'e 'fɔ -yɛɛ vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

Pieri minnun 'tɔ 'bɔ

¹²-Kaa 'bɔ Zozizan Sila nen, maan 'yɪ 'nan min -kɔlaman e yɪ -tɛala 'da 'bɛ, -yɛɛ 'pa 'an 'va 'fluba 'tiennɛn 'gɔvɛ -a crɛn -tenan, ɛn maan 'pa 'sia 'cɛɛ. An ya 'va 'nan, 'an 'ka 'koe -tɔa 'ka da, -e zɪ Bali -le 'yi tɔɔl ci bɛ, 'an 'ci vɪ 'cɛɛ. Te 'ka 'si 'yi zɪɛ -a -sru 'dɪ!

¹³-Leglizi 'nɔn nen Babilɔn 'fla bɛ, o 'ka 'tɔ bo. Bali 'o 'si 'va 'yɛɛ vɛ -a 'le 'cee 'wɪ 'zɔ. ɛn 'mɛn 'nen Mark 'ka 'tɔ bo 'nyian. ¹⁴'Ka cin 'tɔ bɔ -atu 'lee -azɔɛyɪ -tɛdɪ -a 'ka cin man!

'Ka pɛɛnɔn nen ka ci Crizi -le vɛ -a bɛ, Bali 'e 'fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

'Fluba "flizan nɛn

Pieri

-a cɛn -tɛ

1 ¹An 'bɔ Simɔn Pieri bɛ, an ya Zozi Crizi 'suzan 'a, ɛn an ya -yee 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɛn -tɛ, minnun pɛɛnɔn nɛn Bali -a dre ɛn o yi -tɛra Zozi da 'le 'kʊɛ 'wɪ 'zʊ bɛ, -wɛ. Zozi Crizi nɛn -cee Bali -a, ɛn e ya -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ, ya'a min bo 'va 'dɪ, -yee "wɛan 'wɪ zɪɛ e dre -kaa pɛɛnɔn 'le vɛ -a.

²Maan laabo Bali 'lɔ 'nan 'e 'yee 'yi 'lee 'yee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ 'e 'ciɪla 'da. Zɪ 'cee Bali -tɔdɪ "paa 'da 'lee -kaa san Zozi 'tɔdɪ "paa 'da "bɛ, -a da nɛn 'yi 'lee -fʊdɪ -trɔɔ zɪɛ o dra 'cee vɛ -a.

'Ka 'cee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'sia -e 'cee 'ta wʊ -pɛ 'e 'sɔ Bali lɛ

³Fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa -maan 'lɔɔ -e -cee 'ta wʊ -pɛ 'e 'sɔ Bali lɛ bɛ, Zozi -a -nɔn -cɛɛ, kɔɔ Bali -le 'plɛblɛ a -yɾɔ. -Yee -dan nɛn yaa -ci kɔɔn -cɛɛ 'wɪ -dandan dɾɛdɪ -a bɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e -kaa laabu. ⁴ɛn -a 'bɔ 'a nɛn e "yi 'nɛn e "mlian fɛ pɛɛnɔn da bɛ, -a -nɔn -cɛɛ "le zɪ yaa 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Yaa dre zɪɛ 'nan -e Bali -le 'belidɪ 'e dre 'cee vɛ -a, -e 'ka 'sʊ min ci 'sɔ wɪnʊn nɛn o min -nan -nyan bɛ -wɪɔ. Min ci 'sɔ wɪnʊn zɪɛ -wɛɛ 'trɛ 'gʊɛ -a da 'si 'fo.

⁵'Wɪnʊn zɪɛ -yee "wɛan bɛ, 'ka 'cee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'sia, -e 'ka 'cee yi -tɛradɪ Zozi da -kɔɔn 'ka dre wɪnʊn 'yi "a. 'Ka dre wɪnʊn 'yi zɪɛ cɛɛ kɔɔn bɛ, "bɛ -sɾu -e 'ka 'wɪ 'tɔ wɪ dre. ⁶ɛn ka 'wɪ 'tɔ wɪ dre bɛ, "bɛ -sɾu -e 'ka 'fli 'pla. ɛn 'ka 'fli 'pla bɛ, "bɛ -sɾu -e 'ka -pɔan 'e 'sɔ. ɛn 'ka -pɔan 'sɔ bɛ, "bɛ -sɾu -e 'ka Bali ci 'sɔ wɪ dre. ⁷ɛn ka Bali ci 'sɔ wɪ dre bɛ, "bɛ -sɾu -e 'ka "bʊ Zozinɔn yɪ 'yi. ɛn 'ka "bʊ Zozinɔn yɪ 'yi "bɛ, "bɛ -sɾu -e 'ka min pɛɛnɔn yɪ 'yi.

⁸-Te ka 'wɪnʊn pɛɛnɔn zɪɛ -a dra, tɛ e -ko 'padɪ -a 'da "bɛ, yaa -kɔɔnman 'nan -kaa san Zozi Crizi -tɔdɪ bɛ, e 'ka 'wɪ "tʊn "a dɪ. 'Pian ka dra 'wɪ 'yi

"kaga "drenon 'a. 9'Pian min nen 'winun pɛɛnon zɛ, ya'a -kɔɔnman dɛ, -a san a "le 'nan min nen ya'a fɛnan -nanjean -kɔɔbli dɛ, -yee 'wɪ 'zʊ, e drɛ yɛ 'wizan -a. En -a ci a 'e 'sandɪ 'nan Bali 'yee 'wɪ 'wɪdɪ fui.

10'An beenun, te 'ka 'kɔn "le min zɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ! Bali 'ka laabu, en e 'ka 'si "va. 'Ka 'cee 'plɛblɛ pɛɛnon 'sia, -e 'ka 'tɔ "da 'plɛblɛ 'kpa! Kɔɔ -te kaa drela "da "bɛ, 'ka 'pɛ 'ka 'saanman 'wɪ 'wɪdɪ 'va 'li "fo "dɪ. 11Tɔɔn Bali -taa -si 'le 'sʊlɛ 'cɛɛ -gbaun -e 'ka -wla mingonnnen trɛ nen -a 'leda "ka "dɛ -a da. Mingonnnen trɛ zɛ, -kaa san Zozi Crizi nen -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ, -yee vɛ nen.

'Wɪ pɛɛnon nen 'e 'cren -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, 'ka 'sia 'wɪ tɪglɪ 'a!

12'Cee -wɪdɪ mingonnnen 'trɛda -le "wɛan bɛ, an 'wɪ pɛɛnon zɛ -a -cin -tɔa 'ka 'ji tʊ pɛɛnon man. Maan -tɔa 'nan kaa -tɔa 'va, en 'wɪ tɪglɪ nen kaa 'man bɛ, ka ya 'ka 'tɔdɪ "da 'plɛblɛ. 13'Pian -a -cin a 'an 'ji 'nan 'bɛ nen an ya tian 'trɛda 'gʊɛ, 'an 'wɪ pɛɛnon zɛ -a -cin -tɔa 'ka 'ji, te 'ka 'man a 'e wʊʊdɪ. 14Maan -tɔa 'nan 'an 'lɛ 'bɔ 'e pu, -e 'an 'ka. -Kaa san Zozi Crizi 'wɪ zɛ -a -nan kɔɔn 'mɛn. 15-Yee "wɛan zɪ kɔ 'an drɛ bɛ, maan dra -te an -ka bɛ, te 'winun zɛ -a -cin yɾa 'ka 'ji tʊ pɛɛnon man.

16'Kʊa 'vɪ 'cɛɛ 'nan -kaa san Zozi Crizi -ta pee wo -e 'e 'yee 'plɛblɛ pɛɛnon 'ci -kɔɔn. Fien "cɛ kʊa 'pa 'cɛɛ dɪ, en kʊ'a "nrɔnle 'kʊ 'ji en kʊa 'vɪ dɪ. 'Pian kʊ -yee -dan ci 'yɪ 'kʊ yɛ 'a, 17tʊ nen te 'tɔ -dan nen e "mlɪan fɛ pɛɛnon da bɛ -kaa "tɪ Bali -a -nɔn -yɾɛ "bɛ -a man. Bali 'bɔ nen -yee -dan "mlɪan fɛ pɛɛnon da bɛ, e 'wɪ tɪn 'ba Zozi lɛ. Yaa 'vɪ -yɾɛ 'nan: «I ya 'an 'pɪ nen e 'sɔ 'mɛn tɪglɪ bɛ -a, 'i 'bɔ nen mɛin 'si "va.» 18Wei zɛ e 'si laji, en kʊa 'man 'kʊ 'bɔ 'a, te kʊ ya Zozi "srɔn Bali -le pɔn da.

19Zɪ kʊ wei zɛ -a 'man bɛ, en kʊ yɪ -tɛra 'wɪ nen Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -a da 'kpa tɪglɪ. 'Ka drɛ "yɪ 'wɪ nen waa 'vɪ bɛ -a va. Kɔɔ 'wɪ zɛ e ya "lɛ 'tɛ 'san nen e ci 'binan klun va bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. E "bia zɛ -trɪlɪi, -e tʊ nen yɪdɛ 'san bɔala bɛ e 'bɔ. Tʊ zɛ -a man nen tʊ 'cɛn mɛn cren bɔala. Zozi nen, -yee 'wɪ pɛɛnon 'ci "sia -cɛɛ 'wein.

20'Wɪ 'gʊɛ te -a -cin 'e 'san 'ka 'ji "fo "dɪ. 'Wɪ nen Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'li 'e 'cɛn, en waa cren -tɛ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ -a "cɛɛ waa -ci vɛ dɪ. 21Kɔɔ 'wɪ 'bɔ nen Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ bɛ, blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ "cɛɛ 'pa o -wulo -ji dɪ. 'Pian Bali lei 'saun 'bɛ 'ta 'tɔ o man, en 'wɪ nen e 'si Bali 'le bɛ, waa 'vɪ.

'Ka drɛ "yɪ minnun nen o 'wɪ vɛ 'wlu 'a Bali wei da bɛ o va!

2 1'Li bɛ, Izrael 'nɔn 'bɔ yɛi "bɛ, min -mienun 'wlu -sɛan, te waa vɛ 'nan 'o ya Bali 'lewei vɪnɔn 'a. -A -tʊwli "nen 'nyɪan 'cee vɛ -a, minnun nen o 'wlu -sɛan, te waa vɛ 'nan o ya Bali -le 'wɪ 'paanon 'a bɛ, o -taa "kɔnle 'ka yɛi. 'Winun nen e ya 'wlu 'a, en e min -nan -nyaan "bɛ, o -taa -a "paale 'ka 'ji. Minsan nen 'bɛ o 'si 'wɪ 'ji bɛ, wa'a 'bɛ 'sɪala min -a dɪ. 'Wɪ

nɛn waa dra zɛ -yee "wean bɛ, Bali -taa 'wɪ "nɛn -kɔɔnɛ -wɛ o kligli tu va. ²Wɪnɛn nɛn waa dra, tɛ e ya -wɪdɪ "bɛ, -a -sru "nɛn min "kaga -taa -sɔɔnɛa. 'Wɪ zɛ -yee "wean bɛ, minnɛn -taa 'wɪɛ -wɪdɪ Bali -lɛ -sɪ tɪglɪ bɛ -a man. ³"Lala yɪdɪ "yɪ "lɛ "wean bɛ, o 'ka sɛ "paaman wɛi 'nɔɔnɔn 'a, -e 'o "lala "koo 'ka 'ɔ. 'Pian 'wɪ nɛn e -taa "bɔɛ o man bɛ, Bali -a 'plɛ 'e 'cɛn -a -nan 'mɔn, ɛn o -nan -nyandɪ 'bɔ 'kogo.

⁴Maan -cin -tɔa 'ka 'jɪ 'nan, zɪ Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ o 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, Bali 'ka o 'tɔɛ 'e "tun "dɪ, 'pian e o -fɔ klun 'pɔ tiidɪi 'va. Fɛ zɛ -a -nan nɛn, o -fɔ 'li 'trilii, -e tin 'ba yɪ 'e bɔ.

⁵ɛn "nyian bɛ, Noe tu va 'li bɛ, minnɛn nɛn o yɛ 'ka 'naan Bali man dɛ, Bali 'ka o 'tɔɛ 'e "tun "dɪ, 'pian e laa -dan fɛn -trilii, ɛn o pɛɛnɔn -nan -nyan. Min 'sɔra "cɛ "nɛn Bali -a 'sɪ 'wɪ 'jɪ, Noe 'lee min 'sɔravli. Noe zɛ -yɛɛ 'vɪ minnɛn lɛ 'nan, 'o 'sɪ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'o 'ta wɔla 'wɪ tɪglɪ -sru.

⁶ɛn "nyian bɛ, 'fla nɛn waa laabo Sodom 'lee Gomɔr bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔn -wɛ, e o -nan -nyan 'tɛ 'a. 'Wɪ zɛ Bali -a drɛ 'nan, -e 'e drɛ minnɛn nɛn wa'a 'klanman Bali 'ɔ dɛ, -wee 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a. ⁷'Fla 'bɔ zɛ -a da bɛ, min -tɔwli "cɛ "nɛn Bali -a 'sɪ 'wɪ 'jɪ. Waa laabo Lot. E ya min tɪglɪ 'a, ɛn 'wɪ 'wɪdɪnɛn minnɛn zɛ waa dra bɛ -a 'wɪ "naan "man. ⁸Tɔ -tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn e "cɛan bɛ, tɛ e 'o drɛ wɪ -wɪdɪnɛn yɛ. ɛn 'wɪ 'wɪdɪnɛn nɛn waa vɛ bɛ, tɛ yaa maan. 'Wɪ zɛ e "naan Lot man 'e -ciala "da, e ya min tɪglɪ 'a -lɛ "wean. ⁹'Wɪ pɛɛnɔn zɛ yaa -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, zɪ kɔ Minsan 'e minnɛn nɛn o cɪ -yɛɛ vɛ -a bɛ o 'sɪ 'wɪ 'jɪ bɛ, yaa -tɔa. ɛn yaa -kɔɔnman "nyian 'nan, -sɪ nɛn kɔ Minsan 'e 'cɪla "da, -e 'e 'wɪ "nɛn -kɔɔn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn lɛ bɛ, yaa -tɔa.

¹⁰Minnɛn nɛn Minsan 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -wɛ "bɔv "bɛ, minnɛn nɛn o 'ta wɔla 'o 'bɔ 'cɪ 'sɔ wɪnɛn -wɪdɪ -sru "bɛ o nɛn. -A -cin 'ka o jɪ 'nan, Bali a 'plɛblɛ, ɛn e 'wee tin "baa dɪ. Wa'a 'klanman 'wɪ 'tɔ -lɔ "fo "dɪ, ɛn 'o 'fli "sɪla 'kpa. 'Yra 'ka o yɛ man Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ o 'sɔɔnnan dɪ. ¹¹Bali -lɛ 'pasianɔn 'bɔ nɛn o 'plɛblɛ "mlɪan minnɛn zɛ o da bɛ, wa'a 'wɪ 'wɪdɪ 'vɛ minnɛn zɛ o man Minsan 'lɛ dɪ.

¹²Lua wɪnɛn 'ka 'o 'wɔlo jɪ nɔɔnman dɪ, o 'bɔla 'trɛda 'nan, -e 'o -fɔ san jɪ, -e min 'e o -tɛ. Minnɛn 'bɔ 'labɛ, o ya "lɛ -wee 'wɪ 'zɔ. Fɛ nɛn wa'a tɔa dɛ, o "wɛ "man -wɪdɪ. -Wee -kadt dra "lɛ -wɪnɛn zɛ -wee vɛ zɔ.

¹³'Wɪ 'wɪdɪ "nɛn waa drɛ bɛ, o -taa -a "nɛn "yɛlɛ yra yɪdɪ -a. -Tɛ tu cɛɛn bɛ, 'wɪ nɛn e 'o cɪ "nɔɔnman bɛ -nyɛn "fɛdɪ -blɪdɪ -a. Minnɛn zɛ -tɛ o yra 'cɛɛ -blɪfɛ -sru "bɛ, 'wɪ nɛn e ya paan "lɛ 'e o -tɛ 'yra -a bɛ, e o cɪ "nɔɔnman. Wɛɛ -maan minnɛn 'ka 'tɔ sɛman. ¹⁴O yɛ 'ka 'ciala lɔmɔn da dɪ, ɛn o "koe 'ka 'nyaan 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a dɪ. Minnɛn nɛn o 'ka 'o 'tɔdɪ Bali wɛi da tɪglɪ dɛ, o o "sɪa -sɪ tɪglɪ da. Fɛ yɪdɪ da nɛn -wee cɪ "nɔɔndɪ pɛɛnɔn cɪ. Bali -lɛ nyran -blɪdɪ a -wee vɛ -a. ¹⁵O 'sɪ -sɪ tɪglɪ bɛ 'bɛ da, ɛn o 'san. -Sɪ -tɔwli "nɛn Bɛɔr -pɪ Balam -a 'sɪa 'li bɛ, -a da nɛn o sɔɔnla. "Lala yɪdɪ "yɪ "lɛ "wean

Beor -pɪ zɪɛ, e ya "vale 'e 'wɪ 'wɪdɪ "dra, ¹⁶pian Bali a "trɔɛn nyuɔn 'wɪ zɪɛ -a man. -Aflumun nɛn ya'a 'we dɪɛ, e 'wɪ tin 'ba -yrɛ blamin wei -ji. E -si -tɔ Bali 'lewei vɪzan zɪɛ -yrɔ, 'nan te 'e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ dɪ.

¹⁷Minnun 'bɔ zɪɛ, o ya "le 'nan, 'yi ku nɛn 'yi 'ka 'bɔala 'ji "dɪɛ, -yee 'wɪ 'zɪ. En o ya "nyian 'le 'nan, laa 'bɛ wla 'ji, en fulɔ cɪ ciɫanan 'a "da "bɛ, -yee 'wɪ 'zɪ. Klun 'pɪ tiidii 'kpa nɛn Bali -a 'pla -wee yra yunan -a. ¹⁸En minnun 'bɔ zɪɛ, 'wɪ -dandan nɛn waa ve minnun le te -a -ci "ka "dɪ. 'O 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ "bɛ, -a 'bɔ nɛn waa "paaman minnun ji, 'nan -e 'o o see "paa, -e 'o 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ. Zɪ waa dra zɪɛ -e 'o minnun nɛn o -si tɪglɪ 'sia 'e -trɛ bɛ o man yɪ. ¹⁹Waa ve minnun le 'nan, o 'ka "nyian fɛ -tɪ -le nɔan -a dɪ, te o 'bɔ o ya 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "nɛn waa dra bɛ -yee nɔan -a. -Yɛɛ o -nan -nyaan. Kɔɔ 'wɪ nɛn min -a dra, en ya'a 'kɔlaman -e 'e 'pɛ 'si -a -sru "dɪɛ, te e ya 'wɪ zɪɛ -yee nɔan -a.

²⁰Min nɛn e -kaa san Zozi Crizi nɛn -kaa 'sɪzan 'wɪ 'ji -a bɛ, -a -tɔ bɛ, te 'e 'pɛ 'si 'trɛda wɪnɪn -wɪdɪ -sru. 'Pian -te -a san 'li 'e da "nyian 'wɪnɪn zɪɛ -a va, en ya'a 'kɔlaman -e 'e 'pɛ 'si -a -sru "dɪɛ, -a 'le 'srannan "bɛ -yee -kɔndɪ -wɪdɪ "mlɪan -a tɛdɛ vɛ da. ²¹Min zɪɛ -a "yi mɪn paan -e 'e vɪlɛ 'e -si tɪglɪ zɪɛ -a -tɔ dɪ. Kɔɔ Bali -le -pɛi -tɔ wɪnɪn nɛn waa paa "ji "bɛ, yaa -tɔ 'vaa, en e 'si -a -sru. ²²'Wɪ nɛn e 'bɔ min zɪɛ -a man bɛ, -kɔnnɛn "fli 'gʊɛ -a da wɪ nɛn. Waa -fɔ 'nan: «Fɛ nɛn -plɛn fɛɛ 'a bɛ, yaa 'sia "nyian, yaa blɪ.» En «'Sru nɛn o 'si -a -srunan bɛ, e 'li 'e da "nyian -fɛli -va.»

Minsan Zozi Crizi -taa "nyian

3 ¹'An beenun, 'fluba nɛn maan cɛn -tɛa -e 'an 'pa 'sia 'cɛɛ bɛ, -a "flɪzan nɛn 'gʊ 'va. 'Fluba "fli zɪɛ -a -ji bɛ, 'wɪ nɛn kaa -tɔa 'va bɛ, -a 'bɔ nɛn maan -cɪn -trɔa 'ka 'ji, 'nan -e 'ka 'wulo -ji "nrɔn "da tɪglɪ. ²'Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'li 'e 'cɛn bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. En 'wɪ nɛn Minsan nɛn min 'sɪzan 'wɪ 'ji -a bɛ, yaa 'vɪ 'nan 'ka drɛ bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da "nyian. 'Wɪ zɪɛ -yee 'pasianɔn "bɛ paa 'ka 'ji.

³'Wɪ nɛn e cɪ "le 'ka 'pla 'ka 'ji 'e tɛdɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ, tɪ -fɔla "da "ji bɛ, minnun nɛn o 'ta wo 'o 'bɔ 'ci 'sɔ 'wɪnɪn da bɛ o -kɔan. Minnun zɪɛ o 'ka sɛɛ wo. ⁴Waa ve 'cɛɛ 'nan: «Zozi "e 'nan, 'e 'ta pee wo "nyian, -njɛɛ dʊv? En e ya "mɛn nyin zia? 'Kʊ tranun cɛɛn -kaadɪ man, en zɪ Bali 'trɛ drɛ 'li bɛ, fɛ -tɪ 'ka tɪan lɪlɛa dɪ.» ⁵Minnun zɪɛ, -te o ya 'wɪ zɪɛ -a vɪnan bɛ, -a -cɪn 'ka o ji 'nan, 'trɛ tɛdɛ a 'li dɪ. -A -cɪn 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali wei da nɛn 'trɛ 'lee la 'bɔla 'li 'kpa. 'Yi 'va nɛn Bali 'trɛ 'bɔla, en 'yi 'a nɛn Bali 'trɛ -sru cɛɛn. ⁶Bali wei da nɛn "nyian laa -dan fɛn, en 'trɛ tɛdɛ zɪɛ 'e sɛɛ. ⁷En Bali wei -tɪwɪli zɪɛ, -yɛɛ 'vɪ 'nan, 'trɛ 'lee labli nɛn -nan cɛɛgʊ yi -a 'gʊɛ, 'tɛ 'bɛ -taa "o sɛɛlɛ. 'Pian Bali o ta -tɔ, -e tɪ nɛn e minnun -le tɪn "baa bɛ 'e bɔ. Minnun nɛn o yɪɛ 'ka 'naan Bali 'bɔ man dɪɛ, tɪ zɪɛ -a man nɛn e o -nan -nyaan.

⁸'An beenun, 'cɛɛ vɛ bɛ, -a -cɪn 'e 'kɔn "cɛɛ 'ji 'nan, Minsan "le 'va bɛ, yi -tɪwɪli "cɛ "bɛ, le -kpi tɪ nɛn (1.000), en le -kpi tɪ bɛ yi -tɪwɪli "cɛ "nɛn.

⁹Min -mienun 'o 'ci 'nrɔnman 'nan, 'wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ bɛ, e 'ka -a drenan tada dɪ. -Wee tin 'ka 'nɔnɔn dɪ, 'pian e -sɛanla minnun man -trɔɔ, kɔɔ e 'ka 'vale 'nan min -tʊ -nan 'e 'nyan dɪ. 'Wɪ nɛn e cɪ 'va "bɛ, -nyrɛn 'nan, min -tʊdʊ pɛɛnɔn 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ "man, -e 'o -sɔɔnla 'e -sru.

¹⁰'Bɛ a zɪ, 'pian Minsan -taa "kpɔ. -Yee -tadɪ dra kɪgli, "le 'nan zɪ crinzan -taa "min va bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Tʊ zɪɛ -a man nɛn labli 'tɛ 'blɪdɪ "siala -wuuuu, tɛ wa'a "nyian -a yɛ dɪ. Lajɪ fɛnun pɛɛnɔn 'yi bʊ 'tɛ 'lɔ, ɛn 'trɛ 'lee 'e 'ta fɛnun pɛɛnɔn 'nan -nyaan.

¹¹-Yee "wɛan -pɛ nɛn e "sɔa Bali lɛ bɛ, -a man nɛn 'ka 'ta wʊ 'kpa tɪgli, kɔɔ zɪ fɛ pɛɛnɔn 'nan -taa "nyanlɛ bɛ -a -cin a 'ka 'ji. ¹²'Ka yɛɛ yra Bali -lɛ yi zɪɛ -yrɛ, zɪ 'kɔ 'ka drɛ 'lɔɔ, -e 'e bʊ tada bɛ, -nyrɛn 'ka drɛ. Yi zɪɛ -a da nɛn, 'tɛ labli -nan -nyaan "fo, ɛn yi zɪɛ -a da nɛn, laji fɛnun pɛɛnɔn 'yi bʊ 'tɛ 'lɔ. ¹³'Pian Bali 'e 'nan, 'e labli -trɛ dra, ɛn 'e 'trɛ -trɛ dra. Bali 'ci 'sɔ wɪnʊn 'saza 'bɛ dra fɛ zɪɛ -a -nan. 'Wɪnʊn zɪɛ -a man -pennan nɛn -kaa cɪ.

¹⁴'An beenun, 'wɪnʊn zɪɛ -a man -pennan nɛn ka cɪ, -yee "wɛan 'ka 'cee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'sia, -e 'ka yɛɪ 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va 'ka 'vale Bali -a. ɛn 'ka 'cee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'sia "nyian, -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ, tɛ 'wɪ 'wɪdɪ -tʊwɪ 'e 'kɔn 'ka man dɪ. ¹⁵'Ka -tɔ 'ka 'fli -a 'nan, -tɛ -kaa san 'e man -sran bɛ, e ya "va 'nan 'ka 'si 'wɪ 'ji. 'Wɪ -tʊwɪ zɪɛ, -kaa "bʊ Pɔl nɛn -cee min 'kpa -a bɛ, yaa crɛn -tɛ 'cɛɛ. Bali 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -yrɛ, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a crɛn -tɛ. ¹⁶-Yee 'fluba -tʊdʊ pɛɛnɔn 'ji bɛ, 'wɪ zɪɛ e ya -ji. ɛn 'wɪnʊn nɛn -a -ci a 'plɛblɛ bɛ, o ya -ji "nyian. 'Pian minnun nɛn, wa'a 'wɪ 'tɔa 'kpa dɪ, ɛn o 'ka 'o 'tɔdɪ Bali wei da tɪgli dɪɛ, waa -ci vɛ -wɪdɪ. ɛn Bali wei pɛɛ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ, waa dra "nyian zɪ. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ e ya o 'bʊ 'fli -nan -nyan wɪ -a.

¹⁷'An beenun, 'cee vɛ bɛ, 'wɪ zɪɛ -a -cin a "cee 'ji 'va. -Yee "wɛan 'ka yɛɛ 'tɔ 'ka 'fli -va, "tɔɔ minnun -wɪdɪ zɪɛ o 'ka sɛɛ "paa. Kɔɔ o ya "vale 'nan 'o 'ka 'sia -si nɛn, ka ya 'ka 'tɔdɪ 'da -kli 'va bɛ, -a da, -e 'ka -sɔɔnla o -sru. ¹⁸'Wɪ nɛn e cɪ "lɛ 'ka drɛ bɛ, -nyrɛn 'nan: -Kaa san Zozi Crizi nɛn -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a, ɛn ka sɔɔnla -a -sru "bɛ, 'ka 'kʊ -a 'e 'lɛ, -e 'e 'yee "yi "nɔn 'cɛɛ. ɛn -a -tɔ nɛn kaa 'wʊ bɛ, 'e 'pa 'da. 'Tɔ -dan 'e 'kɔn -yee vɛ -a cɛɛɔv, ɛn 'e 'kɔn -yee vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

'Fluba tede nen

Zan

-a cren -te

Zozi a Bali wei -a

1 ¹Wei nen e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ, kʊ -yee 'wɪ 'crɛn -tɛa 'cɛɛ. E ya 'li 'e 'cɛn 'wɪ pou sianan "nun, kʊa 'man, kʊa 'yɪ 'kʊ yɪɛ 'a, kʊa buu tɪɪɪ, ɛn kʊ klɛ "man 'kʊ 'pɛ -a.

²'Belidɪ zɪɛ 'e 'fli kɔɔn, kʊa 'yɪ. Kʊ ya -a -nan yɪnɔn 'a, ɛn kʊ -yee 'wɪ ve 'cɛɛ. 'Belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -nyrɛn. E ya "nen -kaa 'tɪ Bali va, ɛn 'bɛ nen 'gʊɛ, yaa kɔɔn 'kʊɛ.

³'Wɪ nen kʊa 'yɪ, ɛn kʊa 'man bɛ, kʊ "cee 've "nyian, 'dʊ -e -kaa drɛ min -tuwli "a, kɔɔ -kaa pɛɛnɔn drɛ min -tuwli "a -kaa 'tɪ Bali 'lee 'e 'pɪ Zozi Crizi nun -a. ⁴'Wɪ 'gʊɛ kʊa cren -te 'cɛɛ 'nan, -e -cee ci "nran 'e 'ciɪla "da "fo.

'Ka 'kɔn 'tɛ 'san da

⁵'Wɪ nen kʊa 'man Zozi da, ɛn kʊ "ta "cee 've bɛ -nyrɛn 'gʊ: E 'nan Bali a 'tɛ 'san -a, ɛn klun 'ka "man "dɪ.

⁶-Te -kaa 'vɪ 'nan, -kaa 'vale Bali -a -kaa drɛ min -tuwli "a, te -kaa 'ta wo klun va bɛ, te -kaa 'wlu -sɛan, ɛn -ka'a 'ta 'wula 'wɪ tɪɪɪ da dɪ. ⁷'Pian -te -kaa 'ta wo 'tɛ 'san da "le Bali nen 'tɛ 'san -a bɛ -yee 'wɪ 'zʊ bɛ, te -kaa drɛ -kaa cin yɛi min -tuwli "a. -A -nan nen -a -pɪ Zozi nen waa -tɛ bɛ, -a nyɛn e -cee 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn fuiman, -e -kaa drɛ 'saun.

⁸-Te -kaa 'vɪ 'nan, 'wɪ 'wɪdɪ 'ka -kaa man dɪɛ, te -kaa ya -kaa 'fli see "paanan, ɛn -ka'a 'ta 'wula 'wɪ tɪɪɪ da dɪ. ⁹'Pian -te -kaa -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ Bali lɛ 'wein bɛ, Bali nen e ya tɪɪɪ bɛ, e 'ta wula 'e wei da, -e 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ "fui, ɛn "nyian e -kaa dra 'saun 'e 'lɛ 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn 'sɪdɪ -a -kaa 'lɔ.

¹⁰-Te -kaa 'vɪ 'nan, -kaa 'wɪ 'wɪdɪ "dreɛ dɪɛ, te -kaa Bali drɛ 'wluzan 'a, ɛn -kaa 'ta 'wula Bali wei da dɪ.

2 ¹M'en 'nennun, 'wɪ 'gʊɛ maan cɾɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, -e 'ka vɪlɛ 'ka 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛ dɪ. ɛn -tɛ min -tʊ 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, 'ka -tɔ 'nan min nɛn e -nyɛanla -cɛɛ 'wɪ -sru, -e 'e -cɛɛ 'wɪ 'si 'va "bɛ, e ya -kaa "tɪ Bali 'srɔn. Zozi Crizi nɛn e ya tɪɣɪ bɛ, -nyrɛn. ²-A 'bɔ 'bɛ drɛ 'sraga bʊvɛ -a -kaa man, 'nan -e Bali 'e -cɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. Wa'a vɪlɛ 'nan -kaa 'saza 'cɛ 'dɪ, 'pian -e 'e 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'lɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'fui.

'Wɪ nɛn Bali -a vɪ bɛ, 'ka drɛ

³'Wɪ nɛn yaa -kɔɔnman 'nan, -kaa Bali -tɔa "bɛ, -nyrɛn 'nan -kaa 'ta wo Bali -lɛ -pɛi da. ⁴Min nɛn yaa 'vɪ 'nan: «'An Bali -tɔa», tɛ ya'a 'ta wula -yɛɛ -pɛi da dɪɛ, tɛ 'wɪluzan nɛn -a san -a, ɛn tɛ -a san 'lɛɛ 'wɪ tɪɣɪ 'ka 'si -tʊwɪ "da dɪ. ⁵'Pian bii nɛn i 'ta wo Bali wɛi da bɛ, tɛ 'yɪɛ Bali yɪdɪ "yɪ "a 'lɛ sɔɔdɪ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, -kaa 'vɛlɛ Bali -a -kaa drɛ min -tʊwɪ "a. ⁶ɛn min nɛn yaa 'vɛ 'nan: «'Kʊ 'vɛlɛ -a kʊ ya min -tʊwɪ "a» bɛ, -a san -lɛ 'ta wo cɛɪn -kɔan "lɛ Zozi 'lɛ 'ta wo cɛɪn -zʊ.

Bali -lɛ -pɛi "e 'nan, 'ka cin yɪ "yɪ!

⁷'An beenun, wa'a vɪlɛ 'nan -pɛi -trɛ nɛn maan cɾɛn -tɛa 'cɛɛ dɪ, 'pian -pɛi cɛjɛ nɛn kaa 'yɪ -a pou sianan "bɛ -nyrɛn. -Pɛi cɛjɛ zɪɛ wɛi nɛn kaa 'man bɛ, -nyrɛn. ⁸ɛn -pɛ -tʊ da zɪa bɛ, -pɛi -trɛ nɛn maan cɾɛn -tɛa 'cɛɛ. 'Wɪ 'kpa nɛn, kɔɔ Crizi -lɛ 'ta wo cɛɪn -pɛi -trɛ zɪɛ -a kɔɔn, ɛn 'cɛɛ vɛ a -a -kɔɔnnan "nyian. -Yɛɛ cɪ 'nan, 'tɛ 'san tɪɣɪ bii 'va, ɛn klun a -nyannan.

⁹Min nɛn yaa 'vɪ 'nan, 'e ya 'tɛ 'san da, -e tɛ ya'a 'e "bʊɪ -tʊ yɛ "yɪ "dɪɛ, tɛ e ya tɪan klun va. ¹⁰Min nɛn 'e "bʊɪ -tʊ yɛ "yɪ "bɛ, e -fo 'tɛ 'san da, ɛn fɛ -tʊ 'ka -yɛɛ cɪ "nrɔndɪ va -e 'e -trɪa dɪ. ¹¹'Pian bii nɛn yɪ'a 'i "bʊɪ -tʊ yɛ "yɪ "dɪɛ, tɛ i ya klun va. I 'ta wo klun va. ɛn fɛnan nɛn i cɪ -kunan bɛ, yɪ'a tɔa dɪ, kɔɔ klun 'i yɪɛ 'wɪ.

Tɛ 'ka yɪɛ 'e 'kɔn 'trɛda fɛnɪn lɛ dɪ!

¹²'M'en 'nennun, an ya 'wɪ 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛnan 'cɛɛ 'nan Zozi 'tɔ 'jɪ nɛn Bali 'cɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ fui. ¹³"Tɪnun, an ya 'wɪ 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛnan 'cɛɛ 'nan, min nɛn e cɪ 'wɪ pou sianan "a bɛ, kaa -tɔ. -Gobonun, an ya 'wɪ 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛnan 'cɛɛ 'nan, ka Satan nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "paa 'nyranman -a bɛ, -a klɪ.

¹⁴'M'en 'nennun, 'wɪ 'gʊɛ maan cɾɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, ka -kaa "tɪ Bali -tɔ. "Tɪnun, 'wɪ 'gʊɛ maan cɾɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, min nɛn e cɪ 'wɪ pou sianan "a bɛ, kaa -tɔ. -Gobonun, 'wɪ 'gʊɛ maan cɾɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, ka ya 'plɛblɛ, Bali wɛi a 'ka 'jɪ, ɛn ka Satan nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "paa 'nyranman -a bɛ, -a klɪ.

¹⁵'Wɪnɪn nɛn 'trɛda minnɪn -a dra bɛ tɛ 'ka yɪ "yɪ "dɪ! -Tɛ min 'wɪnɪn zɪɛ -a drɛdɪ yɛ "yɪ "bɛ, tɛ -kaa "tɪ Bali yɪdɪ "yɪ 'ka -a san jɪ dɪ. ¹⁶Kɔɔ o drɛ wɪnɪn 'bɔ nɛn 'gʊ, min 'kɔlɛ 'cɪ 'sɔ wɪnɪn 'wɪdɪ "a -tʊ, 'lɛɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn min yɪɛ -a yɛ bɛ min a "vɛlɛ 'e 'kɔn 'yɛɛ vɛ -a, e ya "nyian -tʊ. ɛn fɛ pɛɛnɔn

nən min lɔ bɛ min a 'vale 'e 'fli -kɔɔnman -a, 'bɛ a 'nyian -tu. 'Wɪnun pɛɛnɔn zɪɛ, wa'a 'sia -kaa 'tɪ Bali va dɪ, 'pian o 'sia 'trɛda 'gʊ. ¹⁷En 'tre 'gʊɛ, e -nyaan 'o 'vale fɛ pɛɛnɔn nən min cɪ 'vale 'e 'kɔn 'nyian 'yee vɛ -a bɛ waa. 'Pian min nən e Bali cɪ 'sɔ wɪnun dra bɛ, 'belɪdɪ nən ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -a san -le vɛ -a.

'Ka dre 'yi Crizi 'nanmanzan 'va

¹⁸'Mɛn 'nɛnnun, tu -nyranman -ji nən -kaa cɪ 'gʊ. Kaa 'man 'nan, Crizi 'nanmanzan -taa 'talɛ. En 'bɛ nən 'gʊɛ, Crizi 'nanmannɔn 'bɔla 'kaga 'va. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan tu -nyranman -ji nən -kaa cɪ. ¹⁹Crizi 'nanmannɔn zɪɛ o ya 'nɛn 'ku 'va, 'pian ku 'ka waa -tuwli 'dɪ, -yɛɛ 'wean nən o 'bɔla 'ku 'va. 'Tɛ 'e 'kɔn 'nan ku ya waa -tuwli 'bɛ, 'tɛ o -fu 'ku 'va. 'Pian o 'bɔla 'ku 'va, 'dʊ -e 'e -kɔɔn 'wein, 'nan ku 'ka waa -tuwli 'dɪ.

²⁰'Cɛɛ vɛ bɛ, Bali lei 'saun nən Crizi -a -nɔn 'cɛɛ, en 'ka pɛɛnɔn 'wɪ tɪglɪ -tɔa. ²¹Wa'a vɪlɛ 'nan ka'a 'wɪ tɪglɪ 'tɔa dɪ, -yɛɛ 'wean an 'wɪ 'gʊɛ -a cɛn -tɛ 'cɛɛ dɪ, 'pian 'nan -kaa -tɔa. En kaa -tɔa 'nan 'wlu -tuwli 'ka 'sia 'wɪ tɪglɪ 'va dɪ.

²²-Tɪɛ cɪ 'wluzan 'a? Min nən yaa vɛ 'nan Zozi 'ka min nən Bali -a 'si 'va -e 'e minnɔn 'si 'wɪ 'ji bɛ -a dɪɛ -a san nən. Crizi 'nanmanzan zɪɛ, min nən ya'a -kaa 'tɪ Bali 'lee 'e 'pɪ sɪala fɛ -tu -a dɪɛ -a san nən. ²³En min oo min nən ya'a Bali -pɪ sɪala fɛ -tu -a dɪɛ, tɛ 'o 'vale -a 'tɪ 'a o 'ka min -tuwli 'a 'dɪ. 'Pian min nən yaa 'vɪ 'wein 'nan Zozi a Bali -pɪ -a bɛ, tɛ 'o 'vale -a 'tɪ 'a, o ya min -tuwli 'a.

²⁴'Cɛɛ vɛ bɛ, 'wɪ nən kaa 'man -a pou sɪanan 'bɛ, -a -cɪn 'e 'fɔla 'ka 'ji. Kɔɔ -tɛ 'wɪ nən kaa 'man -a pou sɪanan, 'nan -a -cɪn -fɔla 'ka 'ji bɛ, tɛ 'ka 'vale -kaa 'tɪ Bali 'lee 'e 'pɪ -a ka ya min -tuwli 'a, ²⁵tɛ 'wɪ nən e 'nan 'e dra -cɛɛ bɛ, e ya -cɛɛ vɛ -a, -nyrɛn 'belɪdɪ nən ya'a 'nyaan dɪɛ -a.

²⁶'Wɪ 'gʊɛ maan cɛn -tɛ 'cɛɛ minnɔn nən o ya 'vale 'o 'ka 'sia -sɪ tɪglɪ da bɛ -wee 'wean. ²⁷'Cɛɛ vɛ bɛ, Bali lei 'saun nən Crizi -a -nɔn 'cɛɛ bɛ, e ya 'ka 'lɔ. -Yɛɛ 'wean e 'ka 'lɛ min 'e 'bɛ 'paa 'nyian 'ka 'ji dɪ. 'Pian -yɛɛ lei 'saun 'bɔ 'bɛ 'wɪ pɛɛnɔn 'paaman 'ka 'ji. En 'wɪ tɪglɪ nən, yaa 'paaman 'ka 'ji, 'wlu 'cɛɛ dɪ. -Yɛɛ 'wean 'ka 'vale Crizi -a 'ka 'fu -tuwli, 'lɛ zɪ lei 'saun -a paa 'ka 'ji bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.

Bali -le 'nɛnnun 'ka 'wɪ 'wlɪdɪ dra dɪ

²⁸'Mɛn 'nɛnnun, -maan vɛ 'nyian 'cɛɛ 'nan 'ka 'vale Crizi -a 'ka 'fu -tuwli, 'dʊ -e tu nən e -taa 'man 'bɛ, tɛ 'ka 'cɪ a 'e 'sɔdɪ 'nan 'ka 'man a 'e wɔʊdɪ. En 'yra 'ka 'kɔan yɪɛ man yɪ zɪɛ -a da dɪ.

²⁹Zɪ kaa -tɔa 'nan Zozi Crizi a min tɪglɪ 'a bɛ, -a -tuwli 'nɛn 'ka -tɔ 'nyian 'nan min nən e 'wɪ tɪglɪ dra bɛ, tɛ Bali -le 'nɛn nən -a san -a.

3 ¹'Ka 'yɪɔ 'lɛ zɪ -kaa 'tɪ Bali -kaa 'yɪ 'yi -dan, en e -kaa laabʊ 'yɛɛ 'nɛnnun, en -kaa ya 'nyian -yɛɛ 'nɛnnun -a 'kpagba. 'Trɛdanɔn 'ka

-a -ci tɔa 'nan -kaa ya Bali -le 'nennun -a dɪ, kɔɔ wa'a Bali -tɔlɛ dɪ. ²An beenun 'bɛ nɛn 'gʊɛ, -kaa drɛ Bali -le 'nennun -a, ɛn zɪ -kaa -taa 'kɔnlɛ bɛ, ka'a tian -a tɔa dɪ. 'Pian tʊ nɛn Crizi -taa "man "bɛ, -kaa -kɔan "le -yee 'wɪ 'zʊ kɔɔ -kaa ye "le zɪ e cɪ bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. ³Min nɛn 'wɪ zɪɛ -a -cin cɪ "ji "bɛ, 'e yɪɛ -tɔa 'e 'fli -va, -e 'e vɪlɛ 'e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ "le zɪ Crizi "e drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

⁴Min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, te -a pei a 'e 'padɪ Bali man, kɔɔ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ bɛ, e ya pei 'padɪ -a Bali man. ⁵ɛn kaa -tɔa 'nan Crizi -ta -e 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn bɛ -a "nɛn "wɪ yɪ, te ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "drɛlɛ dɪ. ⁶-Yee "wean min nɛn 'o 'vale Crizi -a o ya min -tʊwɪ "a bɛ, ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "dra dɪ. 'Pian bii nɛn i 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, te zɪ Crizi cɪ bɛ, yɪ'a 'tɔa dɪ, ɛn yɪ'a tian Crizi -tɔlɛ "fo "dɪ.

⁷Mɛn 'nennun, te min 'e 'ka see "paa dɪ! Min nɛn e 'wɪ tɪɣɪ dra Bali 'le bɛ, te e ya tɪɣɪ, "le Zozi a tɪɣɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁸'Pian bii nɛn i 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, te Satan -le 'nɛn nɛn 'yia. -Yɛɛ cɪ 'nan, Satan 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ 'sia 'trɛda pou sianan. -Yee "wean nɛn Bali -pɪ -ta, 'nan -e 'e Satan -le 'nyranman srɛ.

⁹Min nɛn e cɪ Bali -le 'nɛn a bɛ, ya'a 'wɪ 'wɪdɪ "dra dɪ, kɔɔ Bali -le 'belidɪ a -a san lɔ. Ya'a 'kɔlaman te e 'wɪ 'wɪdɪ "dra dɪ, e ya Bali -le 'nɛn 'a -le "wean. ¹⁰'Pian bii nɛn yɪ'a 'wɪ tɪɣɪ "dra dɪɛ, te Bali -le 'nɛn "cɛɛ 'yia dɪ. ɛn -te yɪ'a 'i "bʊɪ -tʊ ye "yi "dɪɛ, te Bali -le 'nɛn "cɛɛ 'yia dɪ. 'Wɪnʊn zɪɛ -a man nɛn o Bali -le 'nɛn 'lee Satan -le 'nɛn -kɔnnɛn "ye.

'Ka cin yɪ "yi!

¹¹'Wɪ nɛn -kaa man -a pou sianan "bɛ, -nyrɛn 'nan -kaa cin yɪ "yi!

¹²Te -kaa 'kɔn "le min -tʊ nɛn waa laabo Kaɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ! -Yɛɛ cɪ 'nan e ya Satan nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "paa 'nyranman a bɛ, -yee 'nɛn 'a. ɛn 'e -suannɛn "bʊ "tʊwɪ, "tɪ "tʊwɪ "tɛ. -Mɛ "le "wean nɛn yaa -tɛ "mɛn? Kɔɔ Kaɛn 'pa nyranman a -wɪdɪ, 'pian -a -suannɛn "le 'pa nyranman a "yi.

¹³'An "bʊɪ Zozinɔn, -te 'trɛdanɔn 'ka 'ka 'ye "yi "dɪɛ, te 'wɪ 'e 'ka 'kan dɪ. ¹⁴Kɔɔ -kaa -tɔa 'nan, -kaa 'sʊ 'ka -lɔ, ɛn 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -cee vɛ -a. -Kaa "bʊnʊn ye "yi "le "wean nɛn -kaa -tɔa zɪɛ. -Te min -tʊ a 'nan, ya'a 'e "bʊɪ -tʊ ye "yi "dɪɛ, te -a san a tian 'ka -lɔ. ¹⁵Min oo min nɛn e "naan 'e "bʊɪ -tʊ man bɛ, te min -tɛzan nɛn -a san -a. ɛn kaa -tɔa 'nan 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, e 'ka min -tɛzan -le vɛ -a dɪ.

¹⁶'Wɪ 'gʊɛ -a nɛn -kaa yɪdɪ "yi "ci -tɔa: Zozi Crizi -ka -cee "wean. -Yee "wean -kaa "ka wʊ "nyian -kaa "bʊnʊn 'tɔ 'ji. ¹⁷-Te 'trɛda fɛnʊn a min -tʊ -lɔ 'nan 'e "bʊɪ -tʊ 'yɪ, te -yee "ka "dɪ, ɛn -a 'wɪ a "man "bɛ, -te -a nyirinda 'ka 'sɛnlɛ "da "dɪɛ, -a -ci a 'wein 'nan Bali -le yɪdɪ "yi 'ka -a san lɔ dɪ.

¹⁸'Mɛn 'nennun, te -kaa min yɪ "yi -kaa 'le lou "dɪ! 'Pian -kaa drɛ wɪ 'e -kɔɔn 'nan -kaa min ye "yi. ¹⁹'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman -cɛɛ 'nan -kaa ya Bali -le 'wɪ tɪɣɪ -sru, te -kaa ci yra "tra Bali 'lɛ. ²⁰ɛn -te -cee ci "nrɔndɪ tin -tɛa

-kaa da be, -kaa -tɔ 'nan Bali -dan 'mlian -cee ci 'nrɔndɔ da ɛn e -kaa dre wɔ pɛɛnɔn -tɔa.

²¹An beenun, -te -cee ci 'nrɔndɔ 'ka tin -tɛa -kaa da dɛ, te -kaa Bali tru 'ba -kaa 'ji le 'klan -a dɛ, ²²ɛn fɛ pɛɛnɔn nɛn -kaa laabo -yɔɔ 'bɛ, yaa -nɔan -cɛɛ. Kɔɔ -kaa 'ta wo -yee -pei da, ɛn 'wɔ nɛn e cɪ -a -ci 'sɔ 'a bɛ, -kaa dra.

²³ɛn 'wɔ nɛn yaa laabu -kaa 'lɔ bɛ -nyrɛn 'nan, -kaa yi -tɛra 'e 'pɪ Zozi Crizi da, ɛn -kaa cin yɪ 'yi 'le zɪ 'e 'vɪ -cɛɛ bɛ, -yee 'wɔ 'zɪ. ²⁴Min nɛn e 'ta wo 'wɔ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da bɛ, -a san 'lee Bali a min -tɔwli 'a. ɛn Bali 'lee -a san a min -tɔwli 'a. Bali -le lei 'saun nɛn yaa -nɔn -cɛɛ bɛ, -yɛɛ -ci -kɔɔnman 'nan -kaa 'vale Bali -a -kaa ya min -tɔwli 'a.

O Bali lei 'saun -tɔa 'kɔ?

4 ¹An beenun, te 'ka yi -tɛra minnun -tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn waa ve 'nan Bali lei a 'o 'lɔ bɛ, o da dɛ. 'Pian 'ka o buɔ 'kpa -e 'ka -tɔ 'nan lei nɛn -wɔ 'bɛ, e 'sia Bali va. -Yɛɛ cɪ 'nan, 'wlunɔn 'kaga fuila 'man 'trɛda, te o 'nan 'o ya Bali 'lewei vɔnɔn 'a. ²Fɛ nɛn e Bali lei 'saun 'nɔan -kɔɔnman bɛ -nyrɛn 'gɔ: Min nɛn yaa ve min pɛɛnɔn yɛ man 'wein 'nan Zozi Crizi -ta 'trɛda blamin -a bɛ, te -a san zɪɛ Bali lei 'saun a -yɔɔ. ³'Pian bii nɛn yɪ'a 'wɔ zɪɛ -a ve Zozi man dɛ, te Bali lei 'saun 'ka 'i 'lɔ dɛ. Lei zɪɛ e 'sia Crizi 'nanmanzan 'va. Kaa 'man 'nan lei zɪɛ e -taa 'tale, ɛn 'e -ta 'trɛda 'va.

⁴'Men 'nennun, ka ya Bali -le 'nennun -a. ɛn minnun nɛn o Bali 'lewei ve 'wlu 'a bɛ, ka o kɪ, kɔɔ lei nɛn 'ka 'ji bɛ, -a 'pleble 'mlian lei nɛn 'trɛda minnun ji bɛ, -a da. ⁵'Wlunɔn zɪɛ, 'trɛdanɔn nɛn waa -yee 'wean o 'wɔ ve 'le 'trɛdanɔn 'le 'wɔ 'zɪ, ɛn 'trɛdanɔn o wei maan 'yi. ⁶-Kaa 'gɔɛ, -cɛɛ cɪ Bali -le 'nennun -a. -Yee 'wean min nɛn e Bali -tɔa 'bɛ, e -kaa wei maan 'yi, 'pian min nɛn e 'ka Bali -le 'nɛn 'a dɛ, -a san 'ka -kaa wei maan 'yi 'dɛ. Zɪ -kaa lei nɛn e 'wɔ tɪgl ve bɛ, 'lee lei nɛn e 'wlu -sean 'bɛ, -a -tɔa zɪɛ.

Bali va nɛn yɪdɪ 'yi 'sia

⁷An beenun, -kaa cin yɪ 'yi, kɔɔ Bali va nɛn yɪdɪ 'yi 'sia. Min nɛn e min ye 'yi 'bɛ, te Bali -le 'nɛn -a san -a, ɛn e Bali -tɔa. ⁸'Pian bii nɛn yɪ'a min ye 'yi 'dɛ, te yɪ'a Bali tɔa dɛ, kɔɔ Bali min ye 'yi. ⁹Zɪ Bali -a -ci kɔɔn -cɛɛ 'nan e min ye 'yi -gɔ, e 'yee 'nɛn -tɔwli 'pa 'sia 'trɛda, 'nan -e 'e 'belidɪ -nɔn -cɛɛ. ¹⁰ɛn -yee yɪdɪ 'yi zɪɛ, e 'ka 'nan -cɛɛ Bali yɪ 'yi 'dɛ, 'pian -yɛɛ -kaa 'yɪ 'yi. -Yee 'wean e -ta 'yee 'nɛn 'a, -e 'e dre 'sraga bu vɛ -a -kaa man, 'nan -e Bali 'bɔ 'e -cee 'wɔ 'wɪdɪ 'fui.

¹¹'An beenun, Bali -kaa 'yɪ 'yi zɪɛ, -yee 'wean -kaa 'cin yɪ 'yi 'nyian. ¹²Min -tɔ 'ka tian Bali yɪɛ dɛ. -Te -kaa cin ye 'yi 'bɛ, te -kaa 'vale Bali -a, -kaa ya min -tɔwli 'a, ɛn te Bali yɪdɪ 'yi 'a 'e 'lɛ sɔɔdɪ -kaa 'ji.

¹³Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ, -yɛɛ -kɔɔnman 'nan -kaa ya waa min -tɔwli 'a, ɛn -kaa fo waa min -tɔwli 'a. ¹⁴-Kaa 'tɪ Bali 'yee 'nɛn 'pa 'sia 'nan -e 'e 'trɛdanɔn 'si 'wɔ 'ji. Ku 'bɔ 'gɔɛ kua -nan 'yɪ, ɛn ku ya -a vɔnan

minnun le. ¹⁵-Te min -tu -a 'vɪ minnun pɛɛnɔn yiɛ man 'wein 'nan Zozi a Bali -pɪ -a bɛ, te -a san 'lee Bali a min -tuwli 'a, ɛn Bali 'lee -a san a min -tuwli 'a. ¹⁶-Kaa 'gʊɛ, -kaa -tɔa 'nan Bali -kaa ye 'yi, ɛn -kaa yi -tera 'wɪ zɪɛ -a da.

Bali min ye 'yi, -yee 'wean min nɛn e minnun ye 'yi ɛn e Bali ye 'yi 'bɛ, te -a san 'lee Bali a min -tuwli 'a, ɛn Bali 'lee -a san a min -tuwli 'a. ¹⁷Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan minnun yɪdɪ 'yi 'lee Bali yɪdɪ 'yi 'a 'e 'lɛ sɔɔdɪ -kaa 'ji. -Te 'wɪ zɪɛ e ya 'e 'lɛ sɔɔdɪ -kaa 'ji bɛ, "klan 'ka 'kɔan -kaa 'ji tin 'ba nyan dɪ, kɔɔ -kaa 'wɪnɪn drɛ 'trɛ da 'le Zozi Crizi -le 'wɪ 'zʊ. ¹⁸Min nɛn Bali -a ye 'yi 'bɛ 'klan 'ka 'ji 'dɪ, -yɛɛ cɪ 'nan -a -nan nɛn Bali -le yɪdɪ 'yi 'cɪ 'e 'lɛ sɔɔdɪ bɛ, "klan 'sia -nan 'fo. Min nɛn yaa -tɔa 'nan o 'wɪ 'nɛn -kɔɔnman 'yrɛ bɛ, "klan a 'ji, min nɛn "klan a 'ji zɪɛ, te -yee Bali yɪdɪ 'yi 'ka 'e 'lɛ sɔɔdɪ dɪ. ¹⁹Bali 'bɔ 'bɛ -kaa 'yɪ 'yi 'e 'flin, -yee 'wean -kaa minnun 'lee Bali ye 'yi.

²⁰-Te min -a ve 'nan, an Bali ye 'yi -e te ya'a 'e 'bʊɪ -tu ye 'yi 'dɪɛ, te 'wluzan nɛn -a san -a. -Yɛɛ cɪ 'nan, min nɛn ya'a 'e 'bʊɪ nɛn yɛɛ ye bɛ, 'bɛ ye 'yi 'dɪɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e Bali nɛn ya'a 'bɛ ye dɪɛ, 'bɛ yɪ 'yi 'dɪ. ²¹-Pei nɛn yaa -tɔ -cɛɛ bɛ, -nyren 'gʊ. E 'nan: Min nɛn 'e Bali ye 'yi 'bɛ 'e 'bʊɪ -tu yɪ 'yi 'nyian.

5 ¹Minnun nɛn o yi -teala 'da 'nan Zozi 'bɛ cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi -a bɛ, te Bali -le 'nɛnnun nɛn waa. ɛn -te min 'e 'tɪ ye 'yi 'bɛ, yaa cɪ 'nɛnnun ye 'yi 'nyian. ²Wɪ nɛn yaa -kɔɔnman 'nan -kaa Bali -le 'nɛnnun ye 'yi 'bɛ, -cee Bali yɪdɪ 'yi 'lee 'ta wɪlɔdɪ -a wei da nɛn. ³-Te -kaa 'ta wɪlɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da bɛ, -yɛɛ cɪ Bali yɪdɪ 'yi 'a. -Yee 'wɪnɪn 'bɔ 'ta 'ta wɪdɪ 'ka 'plɛblɛ dɪ, ⁴kɔɔ min nɛn Bali -le 'nɛn 'a bɛ, e 'trɛda fɛnɪn klɪ.

Min nɛn e yi -tera Bali da bɛ 'wɪ 'yi 'nɛn yaa -si 'sia

Fɛ nɛn yaa -maan 'lɔɔ -kaa 'trɛda fɛnɪn klɪ bɛ, -cee yi -terɔdɪ Bali da nɛn. ⁵-Tɪɛ -kɔlaman 'trɛda fɛnɪn 'klɪdɪ -a? Min nɛn e yi -teala 'da 'nan Zozi a Bali -pɪ -a bɛ -a san nɛn.

⁶Zozi Crizi zɪɛ e -ta. Zɪ e -ta bɛ, 'yi nɛn waa -batize drɛ -a bɛ, -yɛɛ -maan waa -tɔ 'nan Bali -pɪ nɛn. ɛn -a -te nɛn waa 'wʊ -a nyɛn nɛn e -sran bɛ, -yɛɛ -maan waa -tɔ 'nan Bali -pɪ nɛn. Wa'a vɪlɛ 'yi 'saza 'bɛ -maan waa -tɔ dɪ, 'pian o 'flinɔn nɛn. ɛn Bali lei 'e 'vɪ 'nan 'wɪ zɪɛ, 'wɪ 'kpa nɛn, kɔɔ Bali lei 'ka 'wɪlɔ 'sɛan dɪ. ⁷Fɛ nɛn yaa -kɔɔnman 'nan 'wɪ 'kpa nɛn bɛ, e ya yaaga. ⁸Bali lei 'saun a, ɛn 'yi a, ɛn nyɛn a, o yaaga zɪɛ o wei drɛ 'tuwli.

⁹Wɪ nɛn min -a ve bɛ, -kaa 'siala 'wɪ 'kpa -a. 'Pian 'wɪ nɛn Bali -a ve bɛ -a 'kpa 'mlɪan 'wɪ nɛn min -a ve bɛ -a da, ɛn 'mɛn 'bɛ Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e 'pɪ nɛn. ¹⁰Min nɛn e yi -teala Bali -pɪ da bɛ, 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ zɪɛ, yaa -tɔa 'nan 'wɪ 'kpa nɛn. ɛn min nɛn ya'a yi teala Bali da dɪɛ, e Bali 'siala 'wluzan 'a, kɔɔ ya'a yi -teala 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'pɪ man bɛ -a da dɪ. ¹¹Wɪ

'bɔ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -nyrɛn 'gʊ: 'Belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ Bali 'bɔ -a -nɔn -cɛɛ. 'Belidɪ zɪɛ yaa -nɔn -cɛɛ 'e 'pɪ -a. ¹²Min nɛn 'o 'vale Bali -pɪ -a o ya min -tʊwli 'a bɛ, tɛ 'belidɪ zɪɛ e ya -yrɔ. ɛn min nɛn 'o 'vale Bali -pɪ -a o 'ka min -tʊwli 'a dɛ, 'belidɪ zɪɛ e 'ka -a san lɔ dɪ.

Te 'ka 'pɛ 'si 'cee yi -teradɪ Bali da -sru "dɪ!

¹³Kaa nɛn ka yi -tɛala Bali -pɪ da bɛ, 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ maan cɛn -tɛ 'cɛɛ -e 'ka -tɔ 'nan 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ, e ya 'ka 'lɔ.

¹⁴Fɛ nɛn yaa -maan 'lɔɔ nyɛn 'ka -kaa 'ji Bali 'lɛ dɛ, -nyrɛn 'gʊ, -tɛ -kaa fɛ -tʊ laabu -yrɔ "lɛ zɪ e cɪ -a cɪ 'sɔ 'a -yɛɛ 'wɪ 'zʊ bɛ, e -kaa wei maan. ¹⁵-Tɛ -kaa fɛ -tʊ laabu -yrɔ "bɛ, -kaa -tɔa 'nan e -kaa wei maan, -yɛɛ "wean -kaa -tɔ "nyian 'nan, fɛ nɛn -kaa laabu -yrɔ "bɛ, yaa -nɔan -cɛɛ.

¹⁶-Tɛ min 'e "bʊɪ Zozizan -tʊ 'yɪ, tɛ e ya 'wɪ 'wlidɪ "drenan bɛ, 'e Bali tru 'ba -yɛɛ 'wɪ man. 'Wɪ 'wlidɪ "nɛn min zɪɛ ya'a drɛ bɛ -tɛ ya'a 'belidɪ sia min lɔ dɛ, Bali 'belidɪ -nɔan -yrɛ. 'Pian 'wɪ 'wlidɪ "tʊ a bɛ, e 'belidɪ "sia min lɔ. -Tɛ min -a drɛ bɛ, tɛ 'ka Bali tru 'ba -a san lɛ "fo "dɪ! ¹⁷Wɪ pɛɛnɔn nɛn min -a dra tɛ e 'kla -si yra dɛ, e ya 'wɪ 'wlidɪ "drɛdɪ -a Bali 'lɛ. 'Pian -a -mie a bɛ, 'bɛ 'ka 'belidɪ sia min lɔ dɪ.

¹⁸-Kaa -tɔa 'nan Bali -lɛ 'nɛn 'ka 'wɪ 'wlidɪ dra tɛ yaa dra dɪ. Bali -pɪ 'bɔ 'bɛ yɪɛ -tɔa "va -e Satan 'e vɪlɛ 'e 'wɪ 'tʊ drɛ -yrɛ "dɪ.

¹⁹-Kaa -tɔa 'nan Bali -lɛ 'nennun nɛn -kaa a, ɛn 'trɛdanɔn pɛɛnɔn a Satan -lɔ.

²⁰-Kaa -tɔa "nyian 'nan Bali -pɪ -ta, e 'pa -kaa 'va ɛn -kaa Bali tɪɣlɪ 'tɔ. ɛn -kaa 'vale Bali tɪɣlɪ 'a -kaa drɛ min -tʊwli "a, kɔɔ -kaa 'vale -a -pɪ Zozi Crizi -a -kaa drɛ min -tʊwli "a. -A -pɪ zɪɛ, -yɛɛ cɪ Bali tɪɣlɪ 'a, ɛn -yɛɛ cɪ 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ -a.

²¹'Mɛn 'nennun, tɛ 'ka -sɔɔnla fɛ nɛn min -a -paan "bɛ -a -sru "dɪ.

'Fluba "flizan nen

Zan

-a cren -te

¹An 'bɔ 'gʊɛ, an ya -leglizi min ceje -tʊ -a, mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -te -leglizi nen, Bali -a 'si 'va "bɛ, -yɾɛ. Maan cren -te -a 'bɔ 'lee 'e 'jinɔn lɛ. An 'ka ye "yi 'kpa, 'pian 'an 'saza "cɛɛ dɪ, minnʊn pɛɛnɔn nen o -si tɪɡɪ -tɔa "bɛ "o 'ka ye "yi "nyian. ²Kɔɔ Bali wei tɪɡɪ a -kaa 'ji, ɛn -a -cin yɾa -kaa 'ji 'li 'trilii.

³-Kaa "tɪ Bali 'lee 'e 'pɪ Zozi Crizi bɛ, o "yi "dra -cɛɛ, o -kaa nyrinda "sia, ɛn o -fʊdɪ -trɔɔ -nɔan -cɛɛ. -Te -kaa ya -tʊwɪ 'wɪ tɪɡɪ -sru, ɛn -kaa cin ye "yi "bɛ, -a pɛɛnɔn zɪɛ, waa -nɔan -cɛɛ -kpɔ.

'Ka cin yɪ "yi!

⁴An 'ci nran 'kpa, kɔɔ an 'ka -mienun 'yɪ, te o 'ta wɪla 'wɪ tɪɡɪ -sru, "lɛ zɪ -kaa "tɪ a 'vɪ bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. ⁵ɛn 'bɛ nen 'gʊɛ, 'an "bʊɪ Zozinɔn, an 'wɪ 'paala 'cɛɛ 'nan, -kaa cin yɪ "yi! -Pei -trɛ "cɛɛ an cɪ -a cren -tɛnan dɪ, 'pian -pei ceje nen -a pou sianan -kaa 'man bɛ, -nyɾɛn. ⁶Yɪdɪ "yi "nen maan ve bɛ, -nyɾɛn 'nan, -kaa 'ta wɪla Bali wei da. -Pei ceje nen -a pou sianan kaa 'man bɛ, -nyɾɛn. 'Ka 'ta wɪla "da!

'Ka dre "yi minnʊn nen o Bali 'lewei ve 'wɪlu 'a bɛ o va

⁷Minnʊn nen o min see "paaman -e min 'e 'si 'wɪ tɪɡɪ -sru "bɛ, o ya "kaga, ɛn o fuila "man 'trɛda. Minnʊn zɪɛ, o 'ka "vale 'o "we "man 'nan Zozi Crizi nen e -ta 'trɛda bɛ blamin nen dɪ. Min nen yaa dra zɪɛ, Zozi Crizi 'nanmanzan nen, ɛn min nen 'e min see "paaman bɛ -nyɾɛn. ⁸'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va, -e 'ka 'ka -kopa yɪ 'e 'ciɪla "da. -Te ka'a dreɛ dɪɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nen -kaa dre bɛ, -a "nen "fo 'e "tun. ⁹'Wɪ nen Crizi 'a paa minnʊn ji bɛ, min nen ya'a 'bɛ "paale minnʊn ji dɪɛ, 'pian "e pee 'pa "da "bɛ, te -a san 'lee Bali 'ka min -tʊwɪ "a dɪ. 'Wɪ nen Crizi 'a paa minnʊn ji bɛ, min nen yaa

'lein "paaman minnun ji bɛ, te -a san a min -tuwli "a 'o 'vale -kaa "tɪ 'lee
 'e 'pɪ -a. ¹⁰-Te min -ta 'ka 'va 'nan, ɛn -yee 'wɪ "paadi a 'e 'pee Crizi 'le vɛ
 man bɛ, te 'ka 'wɪ "man -e 'e 'fʊ 'cee "kɔnnɛn "dɪ, ɛn te 'ka 'bɔ 'tɔ bu "fo "dɪ.
¹¹Kɔɔ min nɛn yaa 'tɔ 'bʊ bɛ, 'wɪ 'wlidi "nɛn min zɪɛ yaa drɛ bɛ, te e drɛ o
 "fli "le vɛ -a.

¹²'Wɪ "kaga "a 'an 'ji -e 'an vɪ 'cɛɛ, 'pian an 'ka "vale 'an crɛn -tɛa "dɪ. An
 ya "vale 'an "lo 'ka 'va -e 'an 'wɪ tin 'ba 'cɛɛ 'an 'bɔ 'a, 'dʊ -e -kaa ci 'e "nran
 'kpa.

¹³'Ka "bʊ Zozinɔn nɛn Bali o 'si "va "nyian 'gʊɛ, o "we 'ka 'va.

'Fluba yaagazan nen

Zan

-a cren -te

¹An 'bɔ 'gʊɛ, an ya -leglizi min ceje -tu -a, meen 'fluba 'gʊɛ -a cren -te. Maan cren -te 'an bee Gai nen maan ye 'yi 'kpa bɛ -yre.

²An bee, an Bali tru "baa 'nan, 'wɪ pɛɛnɔn 'e dre 'yie 'yi, 'nan 'i 'kɔn 'i 'belidɪ 'i kɔlebo 'ji. Maan -tɔa 'nan, Bali 'lɛ bɛ 'i lei a 'e 'belidɪ. ³Kɔɔ -kaa 'bʊɪ Zozinɔn -mienun -ta 'gʊ, ɛn zɪ i cɪ 'wɪ tɪɪɪ -sru "bɛ, 'lee zɪ i 'ta wɪla "da "bɛ, waa 'vɪ 'mɛn. 'Wɪ zɪɛ yaan 'ci nran 'kpa. ⁴'Wɪ 'pee 'ka "nyian 'an 'ci nranman -e 'bɛ 'mlin -a mandɪ 'nan 'mɛn 'nennun 'ta wɪla 'wɪ tɪɪɪ -sru "bɛ -a da dɪ.

Zan Gai 'tɔ 'yi 'vɪ

⁵An bee, i 'wɪ dra 'i 'ci -a -tuwli 'i "bʊɪ Zozinɔn lɛ. -Te yɪ'a o tɔa dɪ oo, yia dra -wɛ "nyian zɪ. ⁶Minnun zɪɛ, o 'yie min yɪdɪ 'yi 'vɪ -leglizi -ji 'nɔn lɛ 'gʊ. Mɛin tru "baa, -te o "ta -ko fɛ pee -nan bɛ, 'i 'pa o va. -Yɛɛ cɪ Bali ci 'sɔ wɪnɪn -a. ⁷O 'si 'wee vɛ -nan 'nan -e 'o Zozi Crizi -le 'nyranman 'pa. Wa'a 'wɪlɛ "man -e minnun nen wa'a tian -sɔɔnleɛ Zozi -sru "dɪɛ, 'o o lɔ fɛ 'si dɪ. ⁸'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ, -kaa nen -kaa -sɔɔnleɛ Zozi -sru "bɛ, -kaa 'pa minnun zɪɛ o va. Zɪ -kaa "paa o va 'wɪ tɪɪɪ fuiladɪ -a "man zɪɛ.

Zan min -tu nen waa laabo Diotrefu bɛ -yee 'wɪ 'vɪ

⁹An 'wɪ -mie cren -te 'e tɛdɛ, maan 'pa 'sia -leglizi nen Diotrefu cɪ -ji bɛ, -a -ji 'nɔn lɛ. 'Pian Diotrefu 'bɔ nen e cɪ "vale 'e dra o tazan -a bɛ, 'wɪ nen maan 'vɪ bɛ, ya'a 'sileɛ "da "dɪ. ¹⁰-Yee "wɛan -te an 'bɔla 'nan nun bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn nen yaa dra bɛ, maan ta bɔala. E "we 'ku man -wɪdɪ, ɛn e 'wɪlɛ -sean 'ku man. 'Pian 'bɛ nen zɪɛ 'bɛ 'ka -a ci sɔa dɪ. -Kaa "bʊɪ Zozinɔn nen o bɔala "va "bɛ, ya'a 'we "man -e 'o 'fʊ -yee "kɔnnɛn "dɪ. ɛn -te min nen e -ku min zɪɛ -a 'yee "kɔnnɛn "bɛ, yaa san -pian -leglizi -ji.

¹¹'An bee, te 'i 'wɪ nɛn e ɕɪ -wɪdɪ "bɛ -a -nan yɪ min lɔ -e 'i drɛ dɪ. 'Pian 'wɪ "yi 'nɛn 'i drɛ. Min nɛn e 'wɪ "yi "dra bɛ, te Bali -le 'nɛn nɛn -a san -a. En min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, te ya'a Bali tɔa dɪ.

Zan min -tɔ nɛn waa laabo Demetri bɛ -yɛɛ 'wɪ 'vɪ

¹²Demetri -le vɛ bɛ, min pɛɛnɔn -yɛɛ 'wɪ "yi "ve. En 'wɪ tɪɡɪ nɛn e 'ta wɪla "da "bɛ -yɛɛ 'tɔ "yi bɔala "nyian. 'Kɔ 'bɔ 'ɡʊ, "kɔ 'tɔ "yi "ve "nyian, en yia -tɔa 'nan 'wɪ nɛn kɔa vɛ bɛ, 'wɪ 'kpa nɛn.

¹³'Wɪ "kaga "a 'an 'ji -e 'an vɪ 'yɪɛ, 'pian an 'ka "vale 'an ɕrɛn -tɛa "dɪ.
¹⁴Maan "nrɔnman 'nan tɔ -fʊ "wɛnnɔn -e 'kɔ ɕɪn yɪ, -e 'kɔ -sɛɛ "wɔ 'kɔ ɕɪn yɛɪ.

¹⁵'I 'fʊ -trɔɔ! 'I beenun "we 'i 'va, en an "we 'kɔ beenun pɛɛnɔn 'va 'tʊdʊ.

'Fluba nen Zud -a cren -tɛ

¹An 'bɔ Zud nen Zaji "bɔ -a bɛ, an ya Zozi Crizi 'suzan 'a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -tɛ minnun pɛɛnɔn nen Bali o laabu bɛ -wɛ. -Kaa "tɪ Bali 'ka ye "yi, ɛn -a yiɛ a 'ka da -trilii -e Zozi Crizi 'e 'ta.

²Bali -le nyrinda, 'lee 'yee -fɔdɪ -trɔɔ, 'lee 'yee yɪdɪ "yi 'e drɛ 'cee vɛ -a 'e 'ciula "da!

'Ka dre "yi minnun nen o 'wɪ vɛ 'wlu 'a Bali wei da bɛ o va!
(2 Pi 2.1-17)

³An beenun, -a -cin a 'an 'ji 'e tɛdɛ 'kpa tɪɡɪ 'nan, 'an 'fluba 'cren -tɛa 'cɛɛ, -kaa 'si nen Bali -a 'wɔ 'wɪ 'ji bɛ -a da. 'Pian maan 'yɪ 'nan, e ya 'le 'an 'wɪ 'pla 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan: Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn nen -kaa yi -tɛra "da "bɛ, 'ka 'tɔ "da 'plɛblɛ! Bali -a -nɔn minnun nen o cɪ -yee vɛ -a bɛ -wɛ, ɛn ya'a 'limlan 'li "fo "dɪ. ⁴'Wɪ zɪɛ maan 'pla 'cɛɛ, kɔɔ min -mienun wla 'ka yei 'e yɔɔdɪ. Wa'a 'ta 'wɔla Bali wei da dɪ, ɛn o 'wɪ 'wɪdɪ "dra te waa "paa 'nan, Bali -le 'yi 'bɛ -si -nɔn 'wɛ. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -ji bɛ, Minsan Zozi Crizi nen -kaa tazan -a 'e -tɔwli "bɛ, -a 'bɔ nen waa -tua 'o 'pɛla koda. Minnun zɪɛ 'wɪ nen e "ta -taa "bɔlɛ o man bɛ, waa cren -tɛ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn.

⁵'Wɪnun nen 'gʊɛ kaa -tɔa 'e 'cɛn 'va, ɛn an ya "vale 'an -cin -tɔa "nyian 'ka 'ji. 'Li 'kpa bɛ, Minsan 'yee minnun Izrael 'nɔn 'si Ezipti nɔanba -ji, 'pian "bɛ -sru minnun nen wa'a yi -tɛlɛa "da "dɪɛ, e o -nan -nyan. ⁶ɛn "nyian bɛ 'ka 'ci "nrɔn 'wɪ nen e 'bɔ Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ o -mienun man bɛ -a da. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan: Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wɛ, ɛn wa'a 'wɛlɛ 'bɛ man dɪ. Fɛnan nen Bali o -nyran bɛ, -wɛɛ 'tɔɪ. -Yee 'wɛan Bali o yɪɪ, ɛn e o 'pla klun 'pu 'va. O -fo -nan zɪɛ, -trilii -e tin 'ba yi -dan 'e 'bɔ. ⁷'Fla nen waa laabo Sodɔm 'lee Gomɔr bɛ 'lee 'flanun nen o 'srɔn "bɛ, o -cin 'e -trɔa 'ka 'ji "nyian. 'Fla zɪɛ -a da 'nɔn bɛ, 'wɪ 'tɔwli "nen Bali -le 'pasianɔn zɪɛ

waa dre be, -a 'bɔ nɛn 'o dre. Kɔɔ 'o 'fli -nɔn -kɔnnɛn -wɛɛdɪ 'lee lɪ -wɛɛdɪ lɛ, tɛ 'wɪnɪn nɛn blamin 'ka -a dra dɪɛ, waa 'paa 'nyranman -a. -Yee 'wɛan Bali 'wɪ 'nɛn -kɔɔn -wɛlɛ 'tɛ nɛn ya'a 'driman 'li 'mlɔnmɔn dɪɛ -a. Bali 'wɪ zɪɛ -a dre 'nan -e 'e dre -cee 'wɪ -kɔɔn 'manvɛ -a.

⁸Minnun nɛn o wla 'ka yei 'bɛ, 'wɪ 'tuwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn waa dra. Nyrin nɛn waa -tɛa 'bɛ, -a da nɛn o 'wɪ 'paa -e 'o 'wɪ 'wɪdɪ 'dre, -e 'o Bali wei -fɔla 'o 'trɔɛn -sru, -e 'o 'tɔ sɔɔ Bali -le 'pasianɔn nɛn laji ɛn o ci -dan -a bɛ, o man. ⁹Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, o tazan -dan nɛn waa laabo Mishel bɛ, ya'a 'wɪ zɪɛ -a dre lɛ dɪ. Tɔ nɛn 'o 'vale Satan -a o Moizi pa ta wɪ 'vɪ bɛ, ya'a 'tɔ sɔɔle Satan man dɪ. Yaa 'vɪ 'pian -yrɛ 'nan: «Minsan 'e 'wɪ 'nɛn -kɔɔn 'yɪɛ!»

¹⁰'Pian minnun 'labɛ o 'tɔ sɔɔman fɛ nɛn wa'a 'tɔa dɪɛ -a man. O -blɔ 'taan 'le -winun -zɔ. 'Wɪ nɛn e -trɔa 'o 'wulo -ji bɛ, -a da nɛn o 'ta 'wula, o 'bɔ 'nan -nyan wɪ nɛn.

¹¹'Wɪ -taa 'bɔlɛ o man. Kɔɔ -si -tuwli 'nɛn Kaɛn 'ta 'wula 'da 'li bɛ, -a da nɛn o -sɔɔnla. ɛn 'lala yɪdɪ 'yɪ 'le 'wɛan, 'wɪ 'wɪdɪ 'nɛn Balam a dre 'li bɛ, -a -tuwli 'nɛn o ci -a drenan. ɛn o wluan Bali man 'le zɪ Kore -a dre 'li bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. O -nan -nyan wɪ nɛn.

¹²-Te Zozinɔn 'o cin 'yɪ 'nan, -e 'o fɛ -blɪ 'e cin va bɛ, vɛ -mienun zɪɛ o ya 'o yei. 'Yra 'ka 'o yɪɛ man fɛ -blɪnɛn dɪ. O 'bɔ 'pɔn -ji fɛ nɛn waa -wɛɛman. Wɛɛ -maan minnun 'ka 'tɔ sɔɔman. Vɛ -mienun zɪɛ o ya 'le 'nan laa 'bɛ wla 'ji, 'pian 'yɪ 'ka 'ji -e 'e 'fɛn dɪ, fulɔ -ciala waa 'da. ɛn o ya 'nyian 'le yiba 'nɛn -a ba tɔ 'bɔ, tɛ -a 'blɔ 'ka 'man 'dɪɛ, -yee 'wɪ 'zɔ. O ya 'le yiba 'nɛn waa 'sura bɛ, -yee 'wɪ 'zɔ. O -ka 'fo. ¹³Waa dra 'le zɪ jemɪɛ 'e 'blɔ -fɔa, -e 'e 'va 'tri wɛɛn bei 'bɛ, -yee 'wɪ 'zɔ. Waa dra 'le mɛn crɛn nɛn e 'si 'e 'tɔ -nan bɛ, -yee 'wɪ 'zɔ. Klun 'pɔ tiidii 'va nɛn Bali o -nyran 'nan 'pla. -A -nan nɛn, o -fo 'li 'trilii.

¹⁴'Li bɛ Enɔk nɛn Adan klu 'sɔravɪzan 'a bɛ, e minnun zɪɛ 'wee 'wɪ 'vɪ. Yaa 'vɪ 'nan: «'Ka 'yɪɔ! Minsan -taa 'o 'vale 'yee 'pasianɔn nɛn laji bɛ o 'kaga 'kpa -a, ¹⁵-e 'e 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'le tin 'ba. E 'wɪ 'nɛn -kɔɔnman minnun nɛn o dre wɪ ci -wɪdɪ 'bɛ -wɛlɛ, 'wɪnɪn nɛn waa dre 'va 'zia -wɪdɪ 'lee 'wɪnɪn nɛn waa 'vɪ 'va 'zia -wɪdɪ 'bɛ -a man.»

¹⁶Minnun zɪɛ o ci 'ka 'li 'sɔlɛ dɪ. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e bɔa 'o man bɛ, o wunwun 've 'da. O 'ta 'wula 'o 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ 'da. Wei -dandan a o 'le, ɛn o minnun sɛɛ 'paaman wei 'nɔnnɔn 'a, tɛ o o -ble.

Te 'ka 'pɛ -sru 'e tɔa dɪ!

¹⁷'An beenun, 'wɪnɪn nɛn -kaa san Zozi Crizi -le 'pasianɔn -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji. ¹⁸Waa 'vɪ 'cɛɛ 'nan: «Tɔ -fɔla 'da 'ji bɛ, Bali sɛɛ wunɔn -kɔan. O 'ta wo 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn 'wɪdɪ -sru.»

¹⁹Minnun zɪɛ -wɛɛ Zozinɔn 'cɛan 'e cin man. 'O 'bɔ 'wulo -ji 'wɪnɪn da nɛn o 'ta wula, Bali lei 'ka -wɔ 'fo 'dɪ.

²⁰'Pian 'an beenun, 'cee vɛ bɛ, 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn e 'si Bali 'bɔ 'va, ɛn ka yi -tɛra 'da "bɛ, 'ka 'pa 'ka cin va -a -e 'ka 'tɔ 'pleble! 'Ka Bali trɔ 'ba Bali lei 'saun 'le 'pleble 'a! ²¹Bali 'ka ye "yi, 'ka 'fɔ 'ka leadı "man! -Kaa san Zozi Crizi -kaa nyrinda 'si, 'ka yie 'trɔa "da "trilii, -e tɔ nɛn e 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɛ -a -nɔan -cɛɛ bɛ, 'e bɔ.

²²Minnun nɛn 'o 'ci -fɔɔdɪ 'sia bɛ, 'ka o nyrinda 'si! ²³ɛn 'nyian min -mienun a bɛ, o dre wɪ o 'pla Bali -le tin 'badɪ wlu. 'Ka o 'si 'wɪ 'ji, "tɔgɔ 'o 'kɔ 'tɛ 'va! ɛn 'nyian min -mienun a bɛ, 'ka o nyrinda 'si! 'Pian 'ka "klan Bali lɔ! -Wee "tri "nɛn -wɔ "bɛ, te 'ka 'pɛ wɔ "va "dɪ!

²⁴'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a! E -kɔlaman 'e yie 'tɔdɪ -a 'ka 'va, -e 'ka vɪle 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "dre dɪ.

'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a! E -kɔlaman e -ko 'kaa, -e 'ka -yee -dan ci yɪ, te 'tɔ 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪ, te ci "nrandɪ a 'ka 'lɔ.

²⁵'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a! E ya 'e 'tɔwɪ, ɛn -yɛɛ cɪ min 'sizan 'wɪ 'ji -a. -Kaa san Zozi Crizi -le "wean bɛ, 'tɔ -dan a -yee vɛ -a, ɛn mingɔnnen -blɪdɪ a -yee vɛ -a, ɛn 'pleble a -yee vɛ -a, ɛn -kɔladɪ a -yee vɛ -a. -A pou sianan 'li 'e 'cɛn, -e 'e 'bɔ cɛɛgɔ yi -a bɛ, zɪ Bali cɪ zɪɛ, ɛn e -fo -a 'li 'trilii. Amen!

'Winun nen Zozi -a -nan koon Zan le be -nyren 'gu Apokalis

1 ¹'Winun nen Bali -a ta 'bola Zozi Crizi le be -nyren 'gu. 'Winun zue Bali -a ta bola -yre 'nan -e 'wɪ nen e -taa 'drele be, Zozi 'e -koon 'e 'sunon le. -Yee "wean nen Zozi 'yee 'pasianon nen laji be -a -tu 'pa 'sia 'e 'suzan Zan -va, en yaa -a -nan koon -yre.

²'Wɪ pɛɛnon nen Bali -a ta 'bola Zozi le, en Zozi -a -nan koon Zan le be, -a 'bɔ nen Zan -a 'sinan 'pa 'fluba 'gʊe -a -ji. ³Min nen e 'fluba 'gʊe -a ta ve be, Bali -le -fɛa a "man. En minnun nen 'o "trɔɛn -tɔa -a -ji wɪ le, waa "paala 'o 'ji te o 'ta wɪla "da "be, Bali -le -fɛa a o man. Minnun zue 'o 'ci 'e "nran, kɔɔ 'winun nen Zozi -a -nan koon be -a dredi tu 'bɔ 'kogo.

Zan Zozinon 'tɔ 'bu

⁴'An 'bɔ Zan, mɛɛn 'fluba 'gʊe -a cɛɛn -tɛ 'ka -leglizi 'sɔravli "nen Azi 'leglon 'ji be, 'cɛɛ. Bali a -nan tu pɛɛnon man, e ya -nan 'li 'e 'cɛn, en e -taa.

'E 'yee "yi 'lee 'yee -fʊdɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ. En "nyian be, lei 'sɔravli "nen Bali -le mingonnen pɛin 'le be, Bali lei 'saun nen. 'O 'wee "yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ. ⁵En "nyian be, Zozi Crizi 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fʊdɪ -trɔɔ -non 'cɛɛ. -Yee cɪ 'wɪ zue -a -nan yizan -a, ya'a 'wɪ ve 'wɪlu 'a dɪ. En -yɛɛ cɪ min nen Bali -a wɪuan -kanon 'va 'e tede be -a, en -yɛɛ mingonnennun pɛɛnon nen 'treda be o "paala.

Zozi Crizi -kaa ye "yi. E wu "man en minnun -a -tɛ, 'nan -e -a nyen 'e -kaa 'sʊ 'wɪ 'wɪdɪ 'lɔ. ⁶E -kaa dre Bali -le mingonnen treda 'non 'a. E -kaa dre Bali -pannon 'a, 'nan -e -kaa 'e "tɪ Bali 'su. 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Zozi 'le ve -a, en 'plɛblɛ 'e 'kɔn 'yee ve -a 'li 'trilii. Amen!

⁷'Ka dre "yi! Zozi Crizi -taa "nyian 'e 'pee. E -taala "lolu -koei "da, en minnun pɛɛnon -a ye. Minnun 'bɔ nen o -tin 'wɪ -a 'sɛan da oo, 'o "ye "nyian. Yi zue -a da be, 'leglon pɛɛnon 'ji minnun -wuɔdɪ "siala "klan -dan 'lɔ. 'Wɪ tɪɪtɪ nen, Amen!

⁸Minsan Bali 'e 'nan, 'yɛɛ ci 'wɪ pɛɛnɔn pou sianan 'a, en 'yɛɛ ci 'wɪ pɛɛnɔn 'le 'srannan 'a. 'E ya -nan tʊ pɛɛnɔn man, 'e ya -nan 'li 'e 'cɛn, en 'e -taa. 'Yɛɛ ci 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -a.

Zozi 'e 'fli kɔɔn Zan lɛ

⁹An 'bɔ Zan nɛn 'ka "bʊi Zozizan 'tʊ -a bɛ, an ya 'an yɾa yɪnan 'le 'cee 'wɪ 'zʊ. An ya Bali -lɛ mingɔnnɛn trɛdave -a "le 'cee 'wɪ 'zʊ. Zozi "paa 'an 'va, -yɛɛ "wɛan nɛn an -pɔan "sɔa 'wɪnʊn -ji "le 'cee 'wɪ 'zʊ. An -tɔ Bali -lɛ 'wɪ -sru, en an -tɔ 'wɪnʊn nɛn Zozi -a -ci 'si 'mɛn bɛ -a da, -yɛɛ "wɛan nɛn minnʊn 'an 'kun, en o -kʊ 'maan 'yi yɛi 'trɛ nɛn waa laabo Patmo bɛ -a da. ¹⁰Kaa san -lɛ yi da nɛn Bali lei -sɛn 'an da, en an wei -tʊ 'man 'an koda. E wʊ 'plɛblɛ "le 'bei 'le 'wɪ 'zʊ. ¹¹Wei zɪɛ e 'nan: «'Wɪnʊn nɛn yia -nan yɛ bɛ, 'i cɾɛn -tɛ 'fluba da, -e 'i 'pa 'sia -lɛglizi 'sɾavli 'gʊɛ -wle. Efɛz -lɛglizi a -tʊ, en Simiri -lɛglizi a -tʊ, en Pɛrgami -lɛglizi a -tʊ, en Tiatire -lɛglizi a -tʊ, en Sardo -lɛglizi a -tʊ, en Filadɛfi -lɛglizi a -tʊ, en Laodize -lɛglizi a -tʊ, o lɛ nɛn 'i 'fluba zɪɛ -a 'pa 'sia.»

¹²-A -nan nɛn 'an 'man lila 'nan -e 'an min nɛn e ci 'wɪ tin 'banan 'mɛn bɛ -a yɪ. Zɪ 'an 'man lila bɛ, an -kannɛn -tɔra "dave 'yɪ 'sɾavli. O ya 'o dɾɛdɪ -siga -a. ¹³-Kannɛn -tɔra "dave zɪɛ o yɛi "bɛ, an fɛ -tʊ 'yɪ. E ya "le Blamin -pɪ -lɛ 'wɪ 'zʊ. Sɔ -gbɔ nɛn 'e wʊdɪ "da, en -tɪɛn 'kɔlɛ nɛn 'e dɾɛdɪ -siga -a bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa -tɔ 'e kugu da. ¹⁴-A -wulo "jɛ "a 'fuvu "le 'nanwle luw "le 'wɪ 'zʊ. E ya 'fuvu 'yɾiyɾɪ. En -a yɪɛ "bia "le 'tɛ 'le 'wɪ 'zʊ. ¹⁵En -a cɛin "fli "nɛn 'e 'wlu bɛ, o "bia "le -bulalɛ nɛn waa 'wʊ 'tɛ 'a en e 'man bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. En -a wei -klunman "le 'yi -dan 'bɛ ci -sɛnnan -klo -ji. ¹⁶En mɛn cɾɛn 'sɾavli "a -a -pɛ "yi 'lɔ. Sɛn nɛn -a 'lɛ a "man en -a 'lɛ a -pɛ "fli "da bɛ, e ya -a 'lɛ. En -a yɾa "bia "le yide 'bɛ ci 'binan 'plɛblɛ 'kpa.

¹⁷Zɪ an min zɪɛ -a 'yɪ bɛ, en an -tria "wlu. An 'sʊra "ji "le min -kadɪ -lɛ 'wɪ 'zʊ. -A -nan nɛn 'e 'pɛ "yi 'pla 'an da, en e 'mɛn 'nan: «Tɛ "klan 'e 'i 'tɛ dɪ! Mɛɛn ci 'wɪ pɛɛnɔn pou sianan 'a, en mɛɛn ci 'wɪ pɛɛnɔn 'le 'srannan 'a. ¹⁸Mɛɛn 'belidɪ -nɔan "min lɛ. An -ka en an fuw, 'bɛ nɛn 'gʊɛ 'an yɪɛ a "man 'li 'trilii. 'Plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an minnʊn wluan -kanɔn 'va. En 'plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an minnʊn 'si -yɾɛmo fla.

¹⁹-Yɛɛ "wɛan 'wɪnʊn nɛn yia 'yɪ bɛ, 'i cɾɛn -tɛ. -A -mienun a dɾɛnan 'va, en -a -mienun -taa "dɾɛlɛ. ²⁰I mɛn cɾɛn 'sɾavli 'yɪ 'an 'pɛ "yi 'lɔ, en i -kannɛn -trɔa "dave nɛn -siga -a bɛ -a 'yɪ 'sɾavli. 'Wɪnʊn zɪɛ -a -ci nɛn 'gʊ, mɛn cɾɛn 'sɾavli "bɛ, -wɛɛ ci Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ, o 'sɾavli "nɛn 'o yɪɛ -tɔa -lɛglizi 'sɾavli 'bɔ 'va bɛ waa. En -kannɛn -trɔa "dave 'sɾavli "bɛ -lɛglizi 'sɾavli 'bɔ nɛn.»

'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Efɛz 'nɔn 'le vɛ -a bɛ -nyɾɛn 'gʊ

2 ¹«'Wɪ 'gʊɛ 'i cɾɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -lɛ 'pasiazan nɛn Efɛz -lɛglizi -ji bɛ -yɾɛ. 'I cɾɛn -tɛ 'nan:

'An 'pe 'yi 'lɔ nɛn mɛn cɛn 'sɔravli 'ci, ɛn 'mɛn 'ta 'wula -kannɛn -trɔa "dave nɛn -siga -a bɛ -a yɛi. 'An 'bɔ 'e 'nan:

²'Ka Zozinɔn nɛn Efɛz bɛ, an 'ka drɛ winun -tɔa, ɛn 'ka 'fli nɛn kaa -nɔan 'mɛn 'nyranman -ji 'plɛblɛ bɛ, maan -tɔa. ɛn 'ka yɛ nɛn ka -tɔala 'wɪ da bɛ, maan -tɔa. Maan -tɔa 'nan 'ka 'vale min -wɪdɪnɛn -a ka'a 'sɔala dɪ. Minnɛn nɛn waa vɛ 'o 'fli man 'nan Zozi 'lɛ 'pasianɔn nɛn 'waa, tɛ o 'ka 'a dɪɛ, ka o -nanjɛn ɛn kaa -tɔ 'nan 'wlunɔn nɛn waa. ³Maan -tɔa 'nan 'ka yɛ -tɔala 'wɪ da, ɛn 'mɛn 'wɛan 'ka yɾa 'yɪ, 'pian 'ka 'pɛ 'ka plɔlɛ dɪ.

⁴'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa drɛ 'yi "bɛ, maan -tɔa, 'pian 'wɪ 'tɔ a 'an 'ji -e 'an 'pla 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyɾɛn 'nan, 'an yɪdɪ 'yi "tɛdɛ nɛn 'ka 'ji bɛ, 'ka 'pɛ plɔ 'man. ⁵'Cɛɛ 'an yɪdɪ 'yi "tɛdɛ tɛ ka drɛ 'an -srɛnɔn 'a 'e 'trɛ bɛ, 'ka 'ci 'nɾɔn 'da! 'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'wɪ 'yi "nɛn kaa drɛ 'e tɛdɛ bɛ 'ka drɛdɪ 'sia 'nyian! -Tɛ ka'a drɛlɛ dɪɛ, an 'lɔ 'ka 'va -e 'an 'cɛɛ -kannɛn -trɔa "dave 'si 'an man -kɔɔbli. ⁶'Wɪ nɛn kaa dra 'nyian 'yi "bɛ, -nyɾɛn 'gɔ, 'winun nɛn Nikolai -srɛnɔn -a dra bɛ, -a 'wɪ 'naan 'ka man 'lɛ zɪ -a 'wɪ 'naan 'an man bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ.

⁷Min nɛn 'wɪ man 'trɔɛn 'ci -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nɛn Bali lei ci -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man. Min nɛn e 'ta wula 'winun zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla 'va "bɛ, yɪba "nɛn e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ, maan 'blɔ -nɔan -a san lɛ -e 'e -blɪ. Yɪba zɪɛ e ya 'e 'tɔdɪ Bali -lɛ fei.»

'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Simiri 'nɔn 'lɛ vɛ -a bɛ -nyɾɛn 'gɔ

⁸«'Wɪ 'gɔvɛ 'i cɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -lɛ 'pasiazan nɛn Simiri -leglizi -ji bɛ -yɾɛ. 'I cɛn -tɛ 'nan:

Mɛɛn ci 'wɪ pɛɛnɔn pou sianan "a, ɛn mɛɛn ci 'wɪ pɛɛnɔn 'lɛ 'srannan "a. An -ka ɛn an fuv. 'An 'bɔ 'e 'nan:

⁹'Ka Zozinɔn nɛn Simiri bɛ, 'ka yɾa nɛn ka ci -a yɪnan bɛ, maan -tɔa. ɛn 'yalɛ nɛn e 'ka 'tɛ bɛ, maan -tɔa. 'Pian maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan ka ya fɛnɔn 'a. Zuɪf 'nɔn nɛn waa vɛ 'o 'fli man 'nan 'o ya Bali -lɛ minnɛn -a bɛ, 'winun nɛn waa vɛ 'ka man -wɪdɪ "bɛ, maan -tɔa. 'Pian maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, o 'ka Bali -lɛ minnɛn -a dɪ. O ya Bali 'nanmanzan nɛn waa laabo Satan bɛ, -yɛɛ minnɛn -a. ¹⁰Yɾa yɪdɪnɛn nɛn o -taa "bɔlɛ 'nyian 'ka man bɛ, tɛ 'ka "klan -wɔ "dɪ! Bali 'nanmanzan nɛn waa laabo Satan bɛ, yaa dra -e 'o 'ka 'va min -mienun -fɔ -pɔ 'kuin. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'e 'cɛɛ yi -teradɪ 'an da -nanjɛn. ɛn 'nyian bɛ minnɛn 'tɛ "paa 'ka da yi -fu. -Tɛ 'ka 'va min -mienun -ka 'wɪ zɪɛ -a -ji oo, tɛ 'ka yi -teradɪ 'an da 'lɛ 'tɔ "fɔ "dɪ! -Tɛ kaa drɛ zɪɛ, 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, maan -nɔan 'cɛɛ 'ka -kɔpa 'a.

¹¹Min nɛn 'wɪ man 'trɔɛn 'ci -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nɛn Bali lei ci -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man. Min nɛn e 'ta 'wula 'winun zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla 'va "bɛ, 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, e dra -yɛɛ vɛ -a. -Yɛɛ ci 'nan -a san 'ka -ka "flizan 'wo dɪ.»

'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Pɛrgami 'nɔn 'lɛ vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gʊ

12 «'Wɪ 'gʊɛ 'i cɾɛn -tɛ -e 'i 'pɑ 'sia Bali -lɛ 'pasiazan nɛn Pɛrgami -lɛglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I cɾɛn -tɛ 'nan:

Sɛn nɛn -a 'lɛ a 'man ɛn -a 'lɛ a -pɛ 'fli "da bɛ, 'an 'lɔ nɛn e cɪ. 'An 'bɔ "e 'nan:

13 'Ka Zozinɔn nɛn Pɛrgami bɛ, ka -nyɛanla 'fla nɛn Bali 'nanmanzan Satan mingɔnnɛn -blɛ "da "bɛ -a da. 'Pian 'ka 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ -e 'ka 'si 'an -sru "dɪ. Maan -tɔa zɪɛ. Antipa nɛn 'an -sruzan 'plɛblɛ 'a bɛ, minnɔn -a -tɛ 'ka 'va nun, 'pian ka'a yi -teradɪ 'an da 'lɛ 'tɔlɛ dɪ.

14 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ kaa drɛ "yi, 'pian 'wɪ 'tʊ a 'an 'ji -e 'an 'plɑ 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, 'wɪnɔn nɛn Balam -a paa minnɔn ji 'li bɛ, min -mienun a -a drɛnan 'nyian 'cɛɛ -lɛglizi -ji. -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, -si nɛn kɔ Izraɛl 'nɔn 'o 'ciula "da -e 'o 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ bɛ, Balam -a kɔɔn Balak lɛ, ɛn Balak -a kɔɔn -wlɛ. -A -nan nɛn Izraɛl 'nɔn -yʊ -pan wi -blɪdɪ 'sia, ɛn o nyinnandɪ 'sia lɪ 'lɛɛ 'kɔnnɛn -a tɛ wɑ'a 'o cin 'palɛ dɪ. 15 'Wɪ 'tʊwli zɪɛ, -a 'bɔ nɛn Nikolai -srunɔn cɪ -a drɛnan, ɛn min -mienun a 'ka 'va tɛ o ya 'wɪ zɪɛ -a -sru. 16 'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a drɛdɪ man! -Tɛ ka'a 'silɛ -a drɛdɪ man dɪɛ, an 'lɔ 'ka 'va -e 'an 'wɪ 'nɛn -kɔɔn 'minnɔn nɛn o cɪ 'wɪ zɪɛ -a drɛnan bɛ -wlɛ. Sɛn nɛn 'an 'lɛ 'gʊɛ, -a 'bɔ 'a nɛn maan dra.

17 Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "cɪ -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nɛn Bali lɛi cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man. Min nɛn e 'ta 'wula 'wɪnɔn zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla "va "bɛ, -blɪfɛ nɛn e ya laji, waa laabo mannɛn bɛ, maan -nɔan -yrɛ. ɛn 'nyian bɛ, an -kɔlɛ 'fuvu -nɔan -yrɛ. -Kɔlɛ zɪɛ -a da nɛn min 'bɔ 'tɔ 'trɛ -kɔan 'e 'cɾɛn -tɛdɪ. 'Tɔ zɪɛ -a 'bɔ 'tʊwli 'bɛ -tɔa, min pɛɛ 'ka -a tɔa "fo "dɪ.»

'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Tiatiɾɛ 'nɔn 'lɛ vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gʊ

18 «'Wɪ 'gʊɛ 'i cɾɛn -tɛ -e 'i 'pɑ 'sia Bali -lɛ 'pasiazan nɛn Tiatiɾɛ -lɛglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I cɾɛn -tɛ 'nan:

Mɛɛn cɪ Bali -pɪ -a, ɛn 'an yiɛ 'bɛ "bia "lɛ 'tɛ 'lɛ 'wɪ 'zʊ, ɛn 'an 'cɛin -man 'bɛ "bia "lɛ -siga -lɛ 'wɪ 'zʊ. 'An 'bɔ "e 'nan:

19 'Ka Zozinɔn nɛn Tiatiɾɛ bɛ, an 'ka drɛ wɪnɔn -tɔa, ɛn 'cɛɛ 'an yɪdɪ "yi "bɛ, maan -tɔa. ɛn 'cɛɛ yi -teradɪ 'an da bɛ, maan -tɔa. ɛn 'cɛɛ 'nyranman nɛn kaa 'paa 'mɛn bɛ, maan -tɔa. ɛn 'ka yiɛ nɛn kaa -tɔala 'wɪ da bɛ, maan -tɔa. ɛn maan -tɔa 'nyian 'nan, 'wɪ 'yinun nɛn ka cɪ -a drɛnan 'e 'fɔla "da 'gʊɛ, -a "kaga "mlian -a tɛdɛ vɛ da.

20 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa drɛ "yi "bɛ, maan -tɔa, 'pian 'wɪ 'tʊ a 'an 'ji -e 'an 'plɑ 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, lɪmɔn nɛn waa laabo Zezabel bɛ, ka'a -si tɔa -yrɔ "dɪ. Yaa vɛ 'e 'fli man 'nan Bali 'lɛwɛi vɪzan nɛn 'yaa. 'Pian

-yee 'wɪ 'paadt -a -maan minnun nɛn 'cee -leglizi -ji bɛ, o 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ 'sia. O -yʊ -panwi -blɪdɪ 'sia, ɛn o nyinnandɪ 'sia lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a tɛ wɑ'a 'o cɪn 'pale dɪ. ²¹An tʊ -nɔn -yrɛ 'nan -e 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a drɛdɪ man. 'Pian ya'a 'wɪlɛ 'man -e 'e 'si 'e drɛ wɪ -wɪdɪ zɪɛ -a man 'fo 'dɪ. ²²-Yee 'wɛan an 'ta -a nyianla -saa nɛn min 'e yra ye 'da 'kaga 'bɛ -a da. ɛn 'nyian bɛ, an 'wɪ 'nɛn -kɔɔnman minnun nɛn o 'si 'an -sru ɛn o sɔɔnla -a -sru 'bɛ -wɪlɛ. 'Pian -tɛ o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪnɛn man bɛ, ma'an dra dɪ. ²³An Zezabel -lɛ 'nɛnnun -tɛɛman. Kɔɔ zɪ min -tʊ 'wɪ drɛ bɛ, -a 'nɛn 'fɛ nɛn maan -nɔan -a san lɛ. Maan dra zɪɛ -e -leglizi 'nɔn pɛɛnɔn 'o -tɔ 'nan, an min cɪ wɪ -tɔa 'e pɛɛnɔn.

²⁴Maan -tɔa 'nan, Zozinɔn -mienun a Tiatire bɛ, wɑ'a -sɔɔnlɛa 'wɪ 'paadt -wɪdɪ zɪɛ -a -sru 'dɪ. ɛn wɑ'a -wɛɛlɛ 'nan Satan -lɛ 'wɪnɛn nɛn minnun -a 'sɪala 'wɪ -dan a bɛ, 'o -tɔa 'dɪ. 'Ka Zozinɔn zɪɛ, 'ka lɛ nɛn an cɪ 'wɪ 'gʊɛ -a vɪnan. An 'ka 'an 'tɔdɪ 'ka man -sa -a 'nan 'an 'wɪ 'pɛɛ 'paa 'da 'cɛɛ -e 'ka drɛ dɪ. ²⁵'Pian 'wɪnɛn nɛn kaa -tɔa 'va bɛ, -a da nɛn 'ka yɪɛ -trɔa -trɪlɪi, -e 'mɛn 'lʊdɪ 'e bɔ.

²⁶Min nɛn e 'ta 'wɪla 'an 'cɪ 'sɔ wɪnɛn da -trɪlɪi ɛn e 'bɔ -a 'lɛ 'srannan 'bɛ, -yɛɛ cɪ min nɛn -a 'wɪlo 'bɔla 'va 'bɛ, -a. Min zɪɛ an 'trɛda 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'pɛba wɔ -yrɔ, -yɛɛ 'paala.

²⁷ɛn -bulalɛ 'tonyrin -a nɛn
e -va -blɛ 'lɛglɔnnun zɪɛ o da.

E o -wiiman 'lɛ zɪ -pɔ -wɪa 'bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ.»

²⁸'An 'tɪ 'bɛ 'pleblɛ zɪɛ -a -nɔn 'mɛn, ɛn an min zɪɛ -yɛɛ -nɔan 'nyian. ɛn 'nyian bɛ, an bodrun mɛn crɛn -nɔan -yrɛ.

²⁹Min nɛn 'wɪ man 'trɔɛn 'cɪ -a -wɪlo -man bɛ, 'wɪ nɛn Bali lei cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ, -a san 'e man.»

'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Sardo 'nɔn 'lɛ vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gʊ

3 ¹«'Wɪ 'gʊɛ 'i crɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -lɛ 'pasiazan nɛn Sardo -leglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I crɛn -tɛ 'nan:

'An 'lɔ nɛn Bali lei 'sɔravli 'cɪ, ɛn 'an 'lɔ nɛn mɛn crɛn 'sɔravli 'cɪ. 'An 'bɔ 'e 'nan:

'Ka Zozinɔn nɛn Sardo bɛ, an 'ka drɛ wɪnɛn -tɔa. 'Ka 'tɔ 'wɛ 'nan 'belɪdɪ a 'ka 'lɔ, 'pian -a tɪglɪ da bɛ ka ya 'ka 'kadɪ. ²'Ka drɛ 'yi, 'tɔgɔ ka -kaala 'nan 'fo! 'Ka 'wɪ 'wɛnwɛnnɛn -mienun dra bɛ, e ya 'an 'cɪ 'sɔ wɪnɛn yra man, 'wɪnɛn zɪɛ -a -sru 'nɛn 'ka 'kɪla, 'tɔgɔ 'ka -kaala 'nan 'fo! 'Fɛ nɛn maan vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, zɪ an 'ka drɛ wɪnɛn -nanjɛn bɛ, maan 'yɪ 'nan ya'a 'sɔlɛ 'an 'tɪ 'lɛ dɪ. ³Bali -lɛ 'wɪnɛn nɛn kaa 'man bɛ, 'ka 'cɪ 'nrɔn 'da, ɛn 'wɪnɛn nɛn waa paa 'ka 'ji 'da 'bɛ, 'ka 'cɪ 'nrɔn 'da! 'Wɪnɛn zɪɛ -a -cɪn 'e 'fɔla 'ka 'ji -e 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ man. -Tɛ ka'a 'wɪ zɪɛ -a manlɛ 'yi 'dɪ, ɛn ka -fʊ yɪ -tɛnan bɛ, an bɔa 'ka man kɪglɪ, 'lɛ zɪ crɪnzɛn -taa 'min va bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. 'Ka drɛ 'yi, kɔɔ tʊ nɛn an -taa 'man 'bɛ ka'a tɔa dɪ.

⁴Maan -tɔa 'nan, Zozinɔn -mienun a Sardo bɛ, wa'a 'o 'fli 'tri 'tɔlɛ Bali 'lɛ dɪ. -Yee "wɛan nɛn Bali -taa sɔ 'fuvu wulɛ o da, -e 'kʊ 'ta wula waa. -A -nɔan da nɛn -e Bali 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ -wɛ. ⁵Min nɛn e 'ta 'wula 'wɪnun zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla 'va "bɛ, sɔ 'fuvu zɪɛ -a 'bɔ nɛn e -taa -a wulɛ. ɛn "nyian bɛ, min zɪɛ -a 'tɔ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ min 'beli 'fluba 'ji bɛ, ma'an fuiman "fo 'dɪ. 'Pian maan vɛ 'an "tɪ 'lɛɛ 'yee 'pasianɔn nɛn laji bɛ -wɛ 'nan, 'mɛn min nɛn.

⁶Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "cɪ -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nɛn Bali lei cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man.»

'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Filadɛfi 'nɔn 'lɛ vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gʊ

⁷«'Wɪ 'gʊɛ 'i crɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -lɛ 'pasiazan nɛn Filadɛfi -lɛglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I crɛn -tɛ 'nan:

'An 'bɔ 'gʊɛ, an ya 'saun, ɛn an ya tɪɣɪ. 'An 'lɔ nɛn David -lɛ -laglɛ cɪ, -a -ci nɛn 'nan mɛɛn Bali -lɛ mingɔnnɛn trɛ "paala. -Tɛ maan 'lɛ 'sʊ bɛ, min pee 'ka 'kɔlaman -a 'lɛ wɔdɪ -a dɪ. ɛn -tɛ maan -fɔ -ji bɛ, min pee 'ka 'kɔlaman -a 'lɛ 'sʊdɪ -a dɪ. 'An 'bɔ 'e 'nan:

⁸'Ka Zozinɔn nɛn Filadɛfi bɛ, an 'ka drɛ wɪnun -tɔa. Maan -tɔa 'nan, minnɪn yɪɛ 'ka 'naan 'ka man dɪ, 'pian ka 'ta 'wula 'an wɛi da, ɛn ka'a 'sɪlɛ 'an -sru 'dɪ. -Yee "wɛan an -kpɛɪn 'lɛ 'sʊ 'cɛɛ. -Kpɛɪn zɪɛ min pee 'ka 'kɔlaman -a 'lɛ wɔdɪ -a dɪ. ⁹'Wɪ nɛn an -taa -a drɛlɛ bɛ -nyrɛn 'gʊ. Zuɪf 'nɔn nɛn waa vɛ 'o 'fli man 'nan, 'o ya Bali -lɛ minnɪn -a, tɛ o 'ka 'a dɪɛ, 'wɪlɔnɔn nɛn waa. Kɔɔ Bali 'nanmanzan nɛn Satan -a bɛ, -a -srɔnɔn nɛn waa. Minnɪn zɪɛ an -taa "tɔlɛ o man -sa -a 'nan 'o "pɔ -sɔɔn 'ka 'wɪlɔ, -e 'o -tɔ 'nan an 'ka yɛ "yɪ. ¹⁰'Ka 'pɛ 'ka plʊlɛ dɪ, 'wɪnun nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ ka 'ta 'wula "da. -Yee "wɛan yɾa yɪdɪ -dan nɛn e -taa "bɔlɛ 'trɛdanɔn man bɛ, 'an yɪɛ -tɔa 'ka 'va. Yɾa yɪdɪ zɪɛ an -taa "a 'trɛda 'nan -e 'an o drɛ wɪnun -nanjɛn.

¹¹-A -nan 'ka "nyian mɔan dɪ, tɛ an "ta "lɔ. 'Wɪnun nɛn kaa -tɔa 'va bɛ, 'ka yɪɛ -trɔa "da. 'Ka drɛ zɪɛ -e 'ka -kɔpa 'e -fʊ 'ka 'lɔ, 'tɔɔɔ 'e drɛ min pee -lɛ vɛ -a. ¹²Min nɛn e 'ta 'wula 'wɪnun zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla 'va "bɛ, maan dra 'kɔladrɛn 'a 'an "tɪ Bali -lɛ 'kuɪn. 'Kɔn zɪɛ -a -ji nɛn e -fɔ 'li "fo. 'An "tɪ Bali 'tɔ nɛn maan crɛn -tɛa min zɪɛ -a man. ɛn 'an "tɪ Bali -lɛ 'fla 'tɔ nɛn maan crɛn -tɛa "nyian "man. 'Fla zɪɛ Zeruzalɛm -trɛ nɛn e 'sia 'an "tɪ Bali 'srɔn "laji bɛ -nyrɛn. ɛn "nyian bɛ, 'an 'tɔ -trɛ nɛn 'an man 'gʊɛ, -a 'bɔ nɛn maan crɛn -tɛa min zɪɛ -a man.

¹³Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "cɪ -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nɛn Bali lei cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man.»

'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Laodize 'nɔn 'lɛ vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gʊ

¹⁴«'Wɪ 'gʊɛ 'i crɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -lɛ 'pasiazan nɛn Laodize -lɛglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I crɛn -tɛ 'nan:

Mæen cɪ Amen -a. Mæen cɪ 'wɪ nɛn Bali -a drɛ bɛ, -a -nan yɪzan tɪɣɪ 'a, ɛn ma'an 'wɪ 'vɛ 'wlu 'a dɪ. Bali ciɪla 'an 'va ɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ. 'An 'bɔ 'e 'nan:

¹⁵Ka Zozinɔn nɛn Laodize bɛ, an 'ka drɛ wɪnɔn -tɔa. Maan -tɔa 'nan, ka 'ka 'mɛn 'wɪ 'ji 'plɛblɛ dɪ, ɛn ka 'ka 'mɛn 'wɪ 'ji 'ka tɔadɪ dɪ. Ka -kɔan paan 'pɛ -tɔ da. ¹⁶Pian ka ya -a yɛi, -yɛe "wɛan an 'ta 'ka -pian 'an -sru. ¹⁷Ka 'fli "siala fɛnɔn 'a. Kaa vɛ 'ka 'fli man 'nan, fɛ a 'kɔ 'lɔ, kɔ 'ka "nyian fɛ pɛe -va dɪ. Ka'a -ci tɔa dɪ, -yɛe "wɛan nɛn ka 'wɪ zɪɛ -a vɛ. -A tɪɣɪ da bɛ, -pɛ nɛn ka cɪ -ji bɛ, e ya -wɪdɪ "fo. 'Yalɛ 'ka 'tɛ, 'ka yɛ a 'e 'wɪdɪ, ɛn ka ya 'ka plɔdɪ. ¹⁸-Yɛe "wɛan an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan, -siga nɛn o -yɛe 'kpa -nanjɛn 'tɛ 'va bɛ, 'ka 'ta -a 'lɔ 'an 'lɔ. -Tɛ ka 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, ka -taa "drɛlɛ fɛnɔn tɪɣɪ 'a. ɛn "nyian bɛ, an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ta sɔ 'fuvu 'lɔ 'an 'lɔ, -e 'ka wɔ 'ka da. -Tɛ ka 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ, 'yra -taa 'sɪlɛ 'ka yɛɛ man. ɛn "nyian bɛ, an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ta yɛɛ 'yɪlɛ 'lɔ 'an 'lɔ, -e 'ka -sɛn 'ka yɛɛ -goɛi -e 'ka -kɔla "fɛnan yɪdɪ -a.

¹⁹-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, minnɔn nɛn an o yɛ 'yi "bɛ, an 'wɪ "paala -wɛɛ, ɛn an 'wɪ 'tɔdɪ "paaman o ji sɔnbɔ "a. -Yɛe "wɛan 'ka 'sɪ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'ka 'tɔ 'mɛn 'wɪ 'ji 'plɛblɛ. ²⁰Maan nɛn, 'an -tɔdɪ 'cɛɛ 'kɔn -yrɛ "nɛn 'gɔ. An ya -a -tɛnan 'ka da. Min nɛn yaan wɛi 'man ɛn e 'kɔn 'lɛ 'sɔ 'mɛn bɛ, an -wɪlamlan -a san -lɛ 'kuɪn -e 'kɔ fɛnɔn -blɪ -a 'e cin va.

²¹Zɪ an 'wɪ pɛɛnɔn drɛ, ɛn 'an 'wulo 'bɔla "va "bɛ, -a -nan nɛn 'an 'tɪ Bali 'an 'nyran 'e 'srɔn 'yɛɛ mingɔnnɛn pɛɪn -da. Min nɛn e 'ta 'wula 'wɪnɔn zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla "va "bɛ, 'wɪ 'tɔwɪlɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'an 'bɔ "nyian "an "dra -a san lɛ. Maan -nyɛanla 'an 'srɔn 'mɛn mingɔnnɛn pɛɪn -da.

²²Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "cɪ -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nɛn Bali lɛi cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man.»

Fɛnɔn pɛɛnɔn nɛn laji bɛ o Bali bɔa

4 ¹Zɪ e cɛɛn 'wɪnɔn zɪɛ -a tin 'badɪ man 'mɛn bɛ, ɛn an fɛ pɛe yɪdɪ 'sia "nyian. An -kpɛɪn 'tɔ 'yɪ 'e 'lɛ 'sɔdɪ laji. Wɛi nɛn maan 'man paan 'e tɛdɛ 'plɛblɛ "lɛ 'bɛi 'lɛ 'wɪ 'zɔ bɛ, e wɔ "nyian. E 'nan: «I 'ta 'an 'va lou 'gɔ! 'Wɪnɔn nɛn o -taa "drɛlɛ "bɛ -sru "bɛ -e 'an -nan -kɔɔn 'yɛɛ.» ²'Nun tɔɔn Bali lɛi -sɛn 'an da, ɛn an mingɔnnɛn pɛɪn -tɔ 'yɪ laji. Bali a 'e -nyrandɪ "da. ³E "bia -nyrannyran, ɛn -a cɛɛn 'bɔ a fɛnyian 'e -ciala "da. -Yɛɛ mingɔnnɛn pɛɪn zɪɛ -pɔblɛn a 'e 'sɔdɪ "ta lou tɛ e "bia. -Pɔblɛn zɪɛ -a cɛɛn a fɛnyian 'e -ciala "da. ⁴Mingɔnnɛn pɛɪn zɪɛ e ya 'e 'sɪ -fɔdɪ mingɔnnɛn pɛɪn -yɔ -tɔ 'wɛɛ sɪnjɛn -a. Mingɔnnɛn pɛɪnnɔn zɪɛ min cɛjɛnɔn yra 'o -nyrandɪ "da, tɛ sɔ 'fuvu a o pɛɛnɔn da. -Siga klɛ "a o pɛɛnɔn 'wulo -man. ⁵Mingɔnnɛn pɛɪn zɪɛ laa 'wɛi -wɛi -fɔdɪ "sia "va 'zia tɛ e -ko -pɛ pɛɛnɔn

da, te laa -paan "we. En -kannen -pɔ 'sɔravli "nen o "bia 'pleble 'kpa be, o ya 'o -trɔɔdi -a 'le. Lei 'sɔravli "nen Bali lei 'saun 'a be -nyɛn. ⁶Mingɔnnen pein zɛ -a 'le be, jemie a -nan. E ya 'e siadi 'da.

En pein 'bɔ zɛ -a 'srɔn -e 'e si -fɔ "da "be, fenun sinjen a 'o -tɔɔdi -nan. O yie a "kaga, en e ya o fɛ pɛɛnɔn 'nan. ⁷Fenun zɛ -a -tu a "le -jra -le 'wɪ 'zɔ, en -a -tu a "le tri -kɔnnen -le 'wɪ 'zɔ, en -a -tu yra a "le blamin -le 'wɪ 'zɔ, en -a -tu a "le kɔɛbo -le 'wɪ 'zɔ. "Loman zɛ e ya 'sunan. ⁸Fenun zɛ o -pɛ "jɛ "a 'shɛɛɔv, 'shɛɛɔv 'o pɛɛnɔn. Yie "kaga "a o -pɛ "jɛ "ta lou, en -a -mie a o -pɛ "jɛ 'wlu. Wa'a 'flian "dre -fɔdi -a dɪ. Bodrun funnin te o "dre -fɔa, waa -fɔa 'nan:

«Minsan Bali a 'saun 'saun 'saun.

-Yɛɛ cɪ 'pleble pɛɛnɔn 'san -a.

E ya -nan tu pɛɛnɔn man,

e ya -nan 'li 'e 'cɛn, en e -taa.»

⁹Fenun sinjen 'bɔ zɛ, "dre "nen waa -fɔa "be, min nen -a yie a "man 'li 'trilii en e ya 'e -nyrandɪ mingɔnnen pein -da be, -a 'tɔ nen waa dra -dan, te waa bɔa, te waa muo -fɔa. ¹⁰-Te o ya "dre zɛ -a -fɔnan be, min ceje -yɔ -tu 'wle sinjen be, 'o "po -sɔɔnman min nen -a yie a "man 'li 'trilii en e ya 'e -nyrandɪ mingɔnnen pein -da be, -a wlu. O 'wee -siga klenun -seanla -a 'le te waa bɔa "drenun -a. Waa -fɔa 'nan:

¹¹«Kv 'san, yie cɪ 'kɔɛ Bali -a.

Yie fɛ pɛɛnɔn dre,

en fenun pɛɛnɔn nen 'trɛda 'gɔɛ,

'i 'ci 'sɔ winun da nen i o dre.

-Yee "wɛan -a -nɔan da nen

-e min 'e 'tɔ -dan 'nɔn 'yie,

en -a -nɔan da nen

-e min 'e 'i bɔ,

en -a -nɔan da nen

-e min 'e vɪ 'nan 'pleble pɛɛnɔn a 'yie vɛ -a.»

Fenun pɛɛnɔn nen laji be o Bali -le 'bla bɔa

5 ¹"Be -sru en min nen 'e -nyrandɪ mingɔnnen pein -da be, an 'fluba 'tu 'yɪ -a -pɛ "yi 'lɔ. 'Fluba zɛ e ya 'e plindi, en 'winun a 'e 'crɛn -tɛdi "man bei, en e ya 'e 'crɛn -tɛdi -ji. En "nyian be, -a -yrɪnan a 'sɔravli. ²-A -nan nen Bali -le 'pasianɔn nen laji be, maan 'pleble 'tu 'yɪ, te e -paanman wei 'pleble 'ji. Yaa laabu 'nan: «Tɛ cɪ "le 'e 'fluba 'gɔɛ -a baanun "flu -e 'e 'le 'sɔ?» ³Min 'ka yɛ laji dɪ, en min 'ka yɛ 'trɛda dɪ, en min 'ka yɛ 'trɛ 'wlu dɪ. Min -tu 'ka yɛ -e 'e -kɔla 'e 'fluba zɛ -a "flu -e 'e yie 'tɔ -ji dɪ. ⁴'Wɪ zɛ, zɪ maan -nan 'yɪ be, -a 'wɪ 'nan 'an man, en an -wuɔdi 'sia. Kɔɔ min -tu 'ka yɛ -e 'e 'fluba zɛ -a 'le 'sɔ, -e 'e yie 'tɔ -ji dɪ. ⁵-A -nan nen min ceje -tu 'e 'men 'nan: «Tɛ 'i 'wuɔ dɪ! -Jra nen 'e 'sia Zuda -le kunnin -wulo

da be, David kluda min be -a 'bɔ nɛn. E fɛ pɛɛnɔn klɪ, ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ 'e -kɔlaman 'fluba 'labɛ -a -yɾɪvɛ pɛɛnɔn "cɛɛndɪ -a -e 'e yɪɛ 'tɔ -ji.»

⁶En an fɛ -tʊ 'yɪ, e ya 'e 'tɔdɪ mingɔnnɛn pɛɪn 'lɛ. Min cejenun 'lee fɛnʊn sinjɛn bɛ waa si -fɔ. Bali -le 'bla nɛn. E ya "le fɛ nɛn waa -blɔ cɛɛn 'sraga -a bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. -A 'bei a 'sɾavli, ɛn -a yɪɛ a 'sɾavli. Yɪɛ 'sɾavli zɪɛ Bali lei 'sɾavli "nɛn Bali o 'pa 'sia 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan bɛ, o 'bɔ nɛn. ⁷'Bla zɪɛ e pli min nɛn 'e -nyrandɪ mingɔnnɛn pɛɪn -da bɛ -a man, ɛn e 'fluba 'si -a -pɛ 'yɪ 'lɔ. ⁸Zɪ e 'fluba 'bɔ 'si bɛ, 'nʊn tɔɔn ɛn fɛnʊn sinjɛn bɛ 'lee min ceje -yɔ -tʊ 'wɛ sinjɛn bɛ, 'o "po sɔɔn "wɪ. "Dre "fɔ "dave nɛn e ya "le -gɔɛdɪ -le 'wɪ 'zʊ bɛ, e ya o pɛɛnɔn 'lɔ. ɛn -sɪga 'kulɛnɛn nɛn e ya 'e fadɪ -lazɪglɔ -a bɛ, e ya "nyian o pɛɛnɔn 'lɔ. -Lazɪglɔ zɪɛ minnʊn nɛn o cɪ Bali -le vɛ -a bɛ, -wɛɛ Bali tru 'badɪ nɛn. ⁹-A -nan nɛn o "dre "trɛ -fɔdɪ 'sia. Waa -fɔa 'nan:

«-A -nɔan da nɛn i 'fluba 'sia,
'nan -e 'i -a -yɾɪvɛnʊn "cɛɛn "man.
Kɔɔ yɪɛ drɛ 'sraga bʊvɛ -a
'lɛglɔn -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn
'trɛda 'gʊɛ -a -ji minnʊn man,
'lee minnʊn nɛn
o wɛɪ -tʊdʊ pɛɛnɔn -fɔa
'trɛda 'gʊɛ o man.
'I nyɛn nɛn e -sɾan bɛ,
-a 'bɔ 'a nɛn i o ta pan 'wʊ Bali lɛ.

¹⁰Yia drɛ zɪɛ
ɛn o drɛ Bali -le mingɔnnɛn trɛda 'nɔn 'a,
ɛn o drɛ Bali -pannɔn 'a,
'nan -e 'o -kaa "tɪ Bali 'su.
-Wɛɛ -taa "mingɔnnɛn -blɪlɛ
'trɛda fɛ pɛɛnɔn da.»

¹¹'Bɛ -sɾu ɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, an o "kaga 'yɪ. O ya "kaga, blamin 'ka 'kɔlaman -e 'e o "nɾɔn dɪ. An o 'yɪ mingɔnnɛn pɛɪn "sɾɔn, o ya fɛnʊn sinjɛn 'lee min cejenun yɛɪ. An o wɛɪ 'man, ¹²tɛ o "dre -fɔa wɛɪ 'plɛblɛ 'ji. Waa -fɔa 'nan:

«Bali -le 'bla nɛn
waa -blɔ cɛɛn 'sraga bʊvɛ -a minnʊn man bɛ,
-a -nɔan da nɛn minnʊn -a vɛ 'nan,
'plɛblɛ a -yɾɔ.
ɛn -a -nɔan da nɛn minnʊn -a vɛ 'nan,
"yɪ pɛɛnɔn 'san nɛn.
ɛn -a -nɔan da nɛn minnʊn -a vɛ 'nan,
'wɪ 'tɔdɪ pɛɛnɔn "sia "va.
ɛn -a -nɔan da nɛn minnʊn -a vɛ 'nan,
-a lɔ nɛn "kɔɛ "cɪ.

En -a -nɔan da nen minnun -a ve 'nan,
'tɔ bɔdɪ a -yee vɛ -a.

En -a -nɔan da nen minnun -a ve 'nan,
'tɔ -dan a -yee vɛ -a.

En -a -nɔan da nen minnun -a ve 'nan,
'tɔ "yi "vɪdɪ a -yee vɛ -a.»

¹³ En "nyian fɛnɪn pɛɛnɔn nen Bali o dre bɛ, an o wei 'man te o "dre -fɔa. -A -mienun a laji, en -a -mienun a 'trɛda, en -a -mienun a 'trɛ 'wlu, en -a -mienun a jemie -va. Waa -fɔa 'nan:

«Min nen 'e -nyrandɪ mingɔnnɛn pɛɪn -da bɛ,
'lee Bali -le 'bla bɛ,
-kaa o 'tɔ "yi "vɪ,
en -kaa o 'tɔ bɔ,
en -kaa o 'tɔ -dan vɪ,
en -kaa vɪ o man 'nan
o ya 'plɛblɛ 'li 'trilii.»

¹⁴ -A -nan nen fɛnɪn sinjɛn bɛ, o wula "man 'nan: «Amen!» En min cejenun 'o "po sɔɔn, te waa bɔa.

Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛnɪn "cɛɛndɪ 'sia "man

6 ¹ "Bɛ -sru ɛn an Bali -le 'bla 'yɪ, te e ya 'fluba -yrɪvɛ 'sɔravli "bɛ -a tɛdɛ 'cɛnnan. Zɪ yaa cɛɛn bɛ, -a -nan nen fɛnɪn sinjɛn bɛ, -a tɛdɛ paan 'kpa 'plɛblɛ 'le laa -paan 'bɛ wu. Yaa 'vɪ fɛ -tɔ lɛ 'nan: «I 'ta!» ² An yɪɛ 'tɔ, ɛn an -sɔ 'fuvu 'yɪ 'tanɪn. Min nen -sɔ zɪɛ -a da bɛ, "sa "a -yrɔ. Fɛ pɛɛnɔn 'klɪzɪn nen ɛn e "ta -ko "nyian o 'klɪlɛ. Bali -sɪga kle 'wɔ -a -wulo -man.

³ Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ "flɪzɪn cɛɛn bɛ, ɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ -a "flɪzɪn paan. Yaa 'vɪ fɛ -tɔ lɛ 'nan: «I 'ta!» ⁴ ɛn an -sɔ pee 'yɪ "nyian -tanɪn. E ya 'tɛndɛn "le 'tɛ nyɪn -le 'wɪ 'zɔ. Min nen -sɔ zɪɛ -a da bɛ, Bali sɛn -plɔɪn -nɔn -yrɛ, 'nan -e 'e 'kuli -fɔla 'trɛdanɔn yɛi. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'o cɪn -tɛɛ.

⁵ Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ yaagazɪn cɛɛn bɛ, ɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ -a yaagazɪn paan. Yaa 'vɪ fɛ -tɔ lɛ 'nan: «I 'ta!» An yɪɛ 'tɔ, ɛn an -sɔ tiidii 'yɪ 'tanɪn. -Yɛɛ tiidii "a "le 'tɛ -drɛn 'zɔ. Min nen -sɔ zɪɛ -a da bɛ, fɛ -kalɪ "vɛ a -yrɔ. ⁶ ɛn an wei -tɔ 'man fɛnɪn sinjɛn bɛ o yɛi. Yaa 'vɪ 'nan: «I dre -e -blɪfɛnɪn pɛɛnɔn 'flɛ 'e dre 'plɛblɛ, 'pɪan 'nyrɔn 'lee -wɛn bɛ, te o 'flɛ 'e 'pa "da "dɪ!»

⁷ Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ sinjɛnzɪn cɛɛn bɛ, ɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ -a -nyranman paan. Yaa 'vɪ fɛ -tɔ lɛ 'nan: «I 'ta!» ⁸ An yɪɛ 'tɔ, ɛn an -sɔ 'yɪ 'tanɪn. -A crɛn min -tɛa "klan -a. Min nen -sɔ zɪɛ -a da bɛ, -a 'tɔ nɛn -ka. -Yrɛmo flɪ a -a -sru, te e -taa. Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wɛ 'nan 'o 'trɛ 'fɔɪ 'tɔ da minnun -tɛɛ, kɔɔ e 'trɛ 'bɔ cɛɛn 'e cɪn man sinjɛn. Waa -mie -tɛɛman sɛn -a, ɛn waa -mie -tɛɛman dra -tɛdɪ -a, ɛn waa -mie -tɛɛman -cɛ -tɔ nɛn e min "saa bɛ -a, ɛn waa -mie -tɛɛman plɔ winun -a.

⁹Zi Bali -le 'bla 'fluba -yrive 'sooluzan cēen bē, en an min leinun 'yī Bali -pan 'dave wlu. Minnun nen o -tō Bali -le 'wī -sru 'kpa tigh minnun yie man, en minnun o tēē bē, o leinun nen. ¹⁰Min leinun zīē, o -paandī 'sia 'kpa 'pleblē. O -paanman 'nan: «'Kū 'san, i ya 'saun, en i ya tigh. Tū 'cēn 'nen i cī -a -pennan, -e 'i 'wī 'nen -kōōn 'tredanōn lē, 'wī nen waa drē 'kūē bē -a man?» ¹¹Bali sō 'fuvu 'wū o pēēnōn da, en yaa 'vī -wle 'nan, 'o man -pēn tian 'nyian. Kōō o "blu 'lee o "būnūn nen o 'nyranman -tūwli zīē -a "paa bē, minnun -taa 'o -tēēlē "le -wee 'wī 'zū. En o pēēnōn 'ka tian 'o cīn yīdī dī.

¹²Zi Bali -le 'bla 'fluba -yrive 'shēēdūzan cēen bē, 'an yīē 'tō en an 'trē nyōōndī -dan 'yī. Yīdē yra drē tiidīi "le -cē bū sō -le 'wī 'zū, en mlen drē 'tēēndē "le nyēn -le 'wī 'zū. ¹³-A -nan nen mlen crēnnun 'sidī 'sia laji tē o -tēēmlan "tra. O -seanla "le 'nan -tē fulō 'pleblē yība nyōōn -a 'blū -seanla bē -yēē 'wī 'zū. ¹⁴En labli 'sandī 'sia 'sēzēnōn "le 'nan 'fluba nen o cī -a 'būnan bē -yēē 'wī 'zū. Pōnnun pēēnōn 'lee 'yī yēi trē pēēnōn 'san 'o 'tōnan.

¹⁵Zi 'trē nyōōndī 'sia bē, 'trēda blamin pēēnōn yōō. -Tē e ya mingōōnnēn a oō, en -tē e ya minnun tazan a oō, en -tē e ya 'sounjanun tazan a oō, en -tē e ya fēzan a oō, en -tē e ya min 'pleblē 'a oō, en -tē e ya nōan -a oō, en -tē e 'ka nōan -a dī oō, o pēēnōn yōō 'tredrē. O -mie yōō kunun jī, en o -mie yōō -kōlē -dandannun yēi, en o -mie yōō pōnnun yēi. ¹⁶Waa vē pōnnun 'lee -kōlē -dandannun lē 'nan: «'Ka 'tē 'kū da -e 'kū 'ta 'e 'san, "tōgō min nen 'e -nyrandī mingōōnnēn pēin -da bē 'e 'kū yī, en "tōgō Bali -le 'bla 'le nyran -blīdī 'e bō 'kū man. ¹⁷Kōō -weē nyran -blī yī -dan bē, -yēē 'bō. Min -tū 'ka 'kolaman -e 'e 'tō o 'lē dī.»

Bali 'yēē minnun -kōōnnēn 'pla

7 ¹"Bē -sru en Bali -le 'pasianōn nen laji bē, an o sinjēn 'yī. -A -tū a 'e 'tōdī yīdē wluān "nan 'zīa, en -a -tū a 'e 'tōdī yīdē 'fō -nan "va 'zīa, en -a -tū a 'e 'tōdī 'trēda "trē 'zīa, en -a -tū a 'e 'tōdī 'trēda lou 'zīa. Waa drē zīē 'nan -e fulō 'e vīlē 'e "fēēn 'trēda dī, en -e fulō 'e vīlē 'e "fēēn jemīē da dī, en -e fulō 'e vīlē 'e "fēēn yība "tūwli "man dī. ²En Bali -le 'pasianōn nen laji bē, maan pēē 'yī "nyian, tē e ya 'sinan yīdē wluān "nan 'zīa. Bali nen -a yīē a "man "bē, -yēē fē -kōōnnēn pla "vē a -yrō. -A -nan nen e paan wēi 'pleblē 'jī Bali -le 'pasianōn sinjēn bē -wlē, kōō o lē nen Bali 'pleblē 'nōn 'nan 'o 'trē 'lee jemīē srē. ³E paan -wle 'nan: «'Tē 'ka klē tian 'trē man dī! En tē 'ka klē tian jemīē man dī! En tē 'ka klē tian yībanun man dī! 'Ka ta -pēn, 'kū 'cēn -kaa "tī Bali 'sunōn -kōōnnēn plādī man 'o yra 'vaa -e 'ka drē.»

⁴-A -nan nen minnun nen Bali -le 'pasianōn nen laji bē, o o -kōōnnēn 'pla Izraēl kunnin -wulo -tūdv pēēnōn da bē, an o "nen 'man. O ya min -kpi yaa tū 'e 'ta lē min -fuba sinjēn 'wlē sinjēn (144.000).

⁵Zūda -le kunnin -wulo da minnun "nen "nen 'gū,
o ya min -kpi fūda 'fiili (12.000),

en Ruben -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Gad -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).
 6 En Aser -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Nefutali -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Manase -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).
 7 En Simeon -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Levi -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Izaka -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).
 8 En Zabulon -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Zozefu -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Benzamen -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).

'Leglon -tudu pɛɛnɔn 'ji minnɔn "kaga 'o cin 'yɪ Bali 'le

9 "Bɛ -sru en an min "kaga 'kpa 'yɪ. Blamin 'ka 'kolaman o "nrɔndɪ -a
 "fo 'dɪ. 'Leglon 'tudu pɛɛnɔn nen 'trɛda 'gʋɛ -a -ji minnɔn nen waa. En o
 wei -tudu pɛɛnɔn nen 'trɛda 'gʋɛ -a -fɔa. O ya 'o 'sendɪ mingɔnnɛn pɛin
 'lee Bali -le 'bla 'lɛ. Sɔ 'fuvu nen o pɛɛnɔn da en lo 'la a o pɛɛnɔn 'lɔ. 10 O
 -paanman wei 'pleble 'ji 'nan:

«'Kʋ "tɪ Bali nen
 'e -nyrandɪ 'yee mingɔnnɛn pɛin -da bɛ,
 'o 'vale 'yee 'bla 'a
 -wɛɛ -maan kʋ 'si 'wɪ 'ji.»

11 -A -nan nen Bali -le 'pasianɔn pɛɛnɔn nen laji bɛ, 'lee min cejenun,
 'lee fɛnun sinjen bɛ, o mingɔnnɛn pɛin zɪɛ -a si -fɔ. O pɛɛnɔn 'ta "blulea
 mingɔnnɛn pɛin zɪɛ -a 'lɛ en o Bali 'bɔ. 12 Waa 'vɪ 'nan:

«'Wɪ tɪɣɪ nen.
 'Kʋ "tɪ Bali bɛ,
 kʋi 'tɔ "yi 've,
 en kʋi 'tɔ -dan ve,
 en kʋ 'yie 'wɪ 'tɔdɪ ve,
 en kʋi muo -fɔa,

en kui 'tɔ bɔa,
 en kua ve 'nan
 'plɛblɛ 'lee -kɔladɪ a 'yie vɛ -a 'li 'trilii.
 Amen!»

¹³-A -nan nen min ceje -tu 'wɪ laabu 'an 'lɔ. Yaa laabu 'nan: «Minnun nen sɔ 'fuvu 'ji 'labɛ, -tɪnun nen waa? En o 'sia nyin zia?»

¹⁴En maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «An 'san, ma'an 'kɔlaman -e 'an -tɔ dɪ, 'pian 'i 'bɔ yia -tɔa. 'I yra 'si, 'i vɪ 'men!»

En e 'nan 'men 'nan: «Minnun nen o 'sia 'o yra yɪnan -dan bɛ o nen. Bali -le 'bla nyen -wee sɔ ci 'bɔla. ¹⁵-Yee "wean nen o ya 'o 'sendɪ Bali -le mingɔnnen pein 'lɛ, te o Bali 'sua bodrun, funnin -yee 'kuin. Bali nen 'e -nyrandɪ pein zɪɛ -a da bɛ, 'e yɪɛ -tɔa 'o va. ¹⁶Dra 'ka 'nyian o tɛa dɪ, en 'yi dra 'ka 'nyian o tɛa dɪ, en yɪdɛ 'ka 'nyian o tɛa dɪ, en 'tɛdɛ 'ka 'nyian o tɛa dɪ. ¹⁷Kɔɔ Bali -le 'bla nen Bali -le mingɔnnen pein "srɔn "bɛ, e -blufɛ -nɔan -wlɛ, en e 'yi nen e 'belɪdɪ -nɔan "min lɛ bɛ, -a -nɔan -wlɛ, en Bali o yɪɛ 'yi pɛɛnɔn buuman.»

Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ 'sɔravlizan cɛɛn

8 ¹Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ 'sɔravlizan cɛɛn bɛ, en laji -tɔ flu. E 'mɔn fɔɔnɔn. E bɔa 'lɛrɪ -bu -a.

²"Bɛ -sru en Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ, an o 'sɔravli 'yɪ 'o 'tɔdɪ Bali 'lɛ. Bali 'bei 'sɔravli "nɔn -wlɛ.

³En Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ -a pee -ta -tɔlɛ Bali -pan "dave "srɔn. Fɛ -tɔ a -yrɔ, e ya 'e dɛdɪ -sɪga -a. Fɛ zɪɛ -a -ji nen o -lazɪglɔ 'tɛ 'ble Bali lɛ. Bali -lazɪglɔ "kaga "nɔn -yrɛ, 'nan -e 'e baa Bali -le minnun -le Bali tru 'badɪ -a. -A pɛɛnɔn zɪɛ, yaa 'tɛ blɪ Bali -pan "dave nen 'e dɛdɪ -sɪga -a, en e ya 'e -trɔadɪ Bali -le mingɔnnen pein 'lɛ bɛ -a da. ⁴-A -koei wluan -yrɔ, te e -ko Bali va zia 'o 'vale Bali -le minnun -le Bali tru 'badɪ -a. ⁵"Bɛ -sru en Bali -le 'pasiazan zɪɛ e fɛ nen o -lazɪglɔ 'tɛ 'ble -ji bɛ -a 'si, en e 'tɛ nen Bali -pan "dave da bɛ -a -sen -ji. -A -nan nen yaa tuv 'trɛda. Zɪ yaa tuv bɛ, en laa -paan 'wɪdɪ 'sia, te laa 'e 'wlei -wlei -fɔa, te 'trɛ 'nyɔɔnman.

-Te 'bei -tu wu bɛ 'wɪ a -a -sru

⁶Bali -le 'pasianɔn nen 'bei 'sɔravli "a -wlɔ "bɛ, 'o 'man wuv 'nan -e 'o 'fɛn.

⁷-A tɛdɛ -a fɛɛn, en lalo 'lee 'tɛ nyin -srandɪ 'sia 'trɛda. O ya 'e baadɪ nyen -a. -Te o 'trɛ cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, -a 'fɪvɪ 'tɔ nen yaa 'tɛ blɪ "fo 'o 'vale 'e 'ta yɪbanun 'lee 'e 'ta lunun pɛɛnɔn 'a.

⁸-A "flizan -a fɛɛn, en pɔn -dan tɔ nen e drɛ 'tɛ 'a "fo "bɛ, e -ku -tɛlɛ jemɛ -va. -Te o jemɛ cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, -a 'fɪvɪ 'tɔ nen yaa drɛ nyen -a "fo. ⁹-Winun pɛɛnɔn nen jemɛ -va bɛ, -te o cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, -a 'pa 'tɔ nen yaa -nan -nyan "fo. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ drɛ -klɔ -dandannun pɛɛnɔn nen jemɛ da bɛ -wee vɛ -a "nyian.

¹⁰-A yaagazan -a fæen, en mlen cren -dan tu 'si laji 'e -tria te 'e -ble 'le 'nan sɔan -le 'wɪ 'zʊ. 'Yi ba pæənɔn nɛn 'trɛda bɛ 'lee 'yi ku pæənɔn nɛn 'trɛda bɛ, -te waa cæen 'e cin man yaaga bɛ, -a 'fʊɪ 'tʊ -va nɛn e -tɛ. ¹¹Mlen cren zɪɛ -a 'tɔ nɛn 'yile nyrannyran. Kɔɔ 'yi pæənɔn zɪɛ yaa lila nyrannyran, en minnun nɛn waa mlin bɛ o kaa.

¹²-A sinjenzan -a fæen, 'nun tɔɔn en yidɛ 'le 'bidɪ -ta 'tra. Kɔɔ yidɛ 'le 'bidɪ -le 'plɛblɛ cæen 'e cin man yaaga, en -a 'fʊɪ 'tʊ 'si 'va. 'Wɪ 'tʊwli zɪɛ, -yɛɛ drɛ mlen 'lee mlen crennun pæənɔn lɛ. Zɪ 'wɪ zɪɛ e drɛ bɛ, klun -le tiidii 'pa 'da en yidɛa drɛ 'le klun 'ta -tɔala.

¹³'An yie 'tɔ en an kɔɛbo 'yɪ te 'e -cia 'wɪdɪ -a laji 'plɛblɛ. Yaa ve 'nan: «'Tredanɔn, 'wɪ 'ta bɔa 'ka man! 'Tredanɔn, 'wɪ 'ta bɔa 'ka man! 'Wɪ 'ta bɔa 'ka man, kɔɔ Bali -le 'pasianɔn yaaga 'ta -daa 'wee 'beinun 'fɛnle.»

'Bei 'sooluzan wu en 'wɪ yɪdɪ 'e pou 'sia

9 ¹Bali -le 'pasiazan 'sooluzan 'yee 'bei fæen, en an mlen cren -tʊ 'yɪ 'sinan laji, e -tria. -Klu nɛn -a 'leda 'ka "dɪɛ, Bali -a -lagle 'wɛ 'nɔn mlen cren zɪɛ -yrɛ. ²Yaa 'lɛ 'sʊ, en 'tɛ -goei wluandɪ 'sia -klu zɪɛ -a ji. E ya 'lɛ 'nan -yrɛ bli -dan nɛn waa 'tɛ 'wʊ. 'Tɛ -goei zɪɛ e yidɛ drɛ tiidii, en e fulɔ drɛ tiidii. ³'Flevlɛnʊn bɔɔladɪ 'sia 'va, en o fuila 'man 'trɛda. Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wɛ, -wee 'shɛ wʊdɪ 'yaaman 'lɛ zɪ 'trɛda -sanjɾɛ 'shɛ 'yaaman bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁴En yaa 'vɪ -wɛ 'nan, tɛ 'o klɛ 'trɛda lu -tʊwli 'man dɪ, en tɛ 'o klɛ yiba 'tʊwli 'man dɪ. 'Pian minnun nɛn o 'ka 'o -kɔnnɛn pladɪ fɛ -tʊ -a 'o yɾa dɪɛ, o man nɛn 'o 'shɛ wʊ. ⁵Ya'a -si -nɔnɛ -wɛ 'nan 'o minnun zɪɛ o -tɛɛ 'dɪ. 'Pian yaa 'vɪ -wɛ 'nan 'o 'wɪ 'nɛn -kɔɔn -wɛ mlen 'soolu 'wɛ. -Wee 'shɛ wʊdɪ 'yaaman 'lɛ 'nan -tɛ -sanjɾɛ 'shɛ 'wʊ min man e 'yaaman bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁶Tʊ zɪɛ -a man bɛ, minnun 'bɔ -a -wɛɛman 'nan 'o 'fli -tɛa, 'pian wɛ'a 'kaa dɪ. O -kadɪ -wɛɛman 'o 'bɔ 'a, 'pian wɛ'a yɛ 'fo 'dɪ.

⁷'Flevlɛnʊn zɪɛ 'o 'nɛn 'pa 'lɛ 'nan -sʊnʊn nɛn o -sɛn o 'ta -ko -kuli man bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. Fɛ -tʊ a o -win -ji 'e pladɪ 'lɛ -siga klɛ 'lɛ 'wɪ 'zʊ, en o yɾa a 'lɛ blamin -lɛ vɛ -zʊ. ⁸En o -wulo 'jɛ "a 'lɛ lʊmɔn -wulo 'jɛ 'zʊ, en o 'shɛ "a 'lɛ -jɾa 'shɛ 'zʊ. ⁹O 'kɔlɛ da yɔɔvɛ -kuli -lɔ bɛ, e ya -bulalɛ -a. En o -pɛ 'jɛnʊn 'o 'cin 'wɛ 'plɛblɛ 'lɛ 'nan oɔronʊn nɛn -sʊ -a -klanman bɛ, o 'kaga 'bɛ cɪ flɛn 'blinan -kʊdɪ -a -kuli man. ¹⁰O wei "a, en -a "nɛn "a 'e bʊdɪ 'lɛ -sanjɾɛ -lɛ vɛ -zʊ. O wei 'bɔ zɪɛ, fɛ -tʊ nɛn e 'yaaman bɛ e ya "ji. -Yɛɛ -maan o -taa 'wɪ 'nɛn -kɔɔnɛ minnun lɛ mlen 'soolu 'wɛ. ¹¹Satan -le 'pasiazan nɛn 'e yie -tɔa -klu nɛn -a 'leda 'ka "dɪɛ -a va bɛ, -yɛɛ cɪ 'flevlɛnʊn zɪɛ o da mingɔnnɛn -a. Satan -le 'pasiazan 'bɔ zɪɛ waa laabo Ebre wei -ji «'Abadɔn», en waa ve Grek wei -ji «'Apoliyɔn». 'Tɔ 'fli zɪɛ -a -ci nɛn fɛ klu 'sʊzan.

¹²'Wɪ yɪdɪ tɛdɛ 'sia -nyannan, en 'wɪ yɪdɪ 'fli nɛn -a tɛdɛ -sru "bɛ -nyɾɛn 'gʊ.

'Bei 'shɛɛdʊzan wu en 'wɪ yɪdɪ 'pa "da

¹³Bali -le 'pasiazan 'shɛɛdʊzan "e 'yee 'bei fæen, en an wei -tʊ 'man Bali -pan "dave nɛn o -siga 'yi 'wʊ "man "bɛ, -a -gan sinjen ji. Bali -pan "dave

zɛ, e ya 'e -trɔɔɔtɔ Bali 'le. ¹⁴Wei zɛ yaa 'vɪ Bali -le 'pasiazan 'shɛɛɔɔzan nɛn 'bei a -yrɔ 'bɛ -yre 'nan: «Bali -le 'pasianɔn sinjen nɛn 'o -yrɔɔtɔ 'yi nɛn waa laabo Efra bɛ -a 'srɔn bɛ, 'i o "flu.» ¹⁵-A -nan nɛn e o flu. E o flu 'nan -e 'o 'trɛɔɔnɔn pɛɛnɔn nɛn Bali o cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, o 'fʊɪ 'tʊ -tɛɛ. Kɔɔ 'wɪ zɛ -a man -pɛnnan nɛn o cɪ 'e 'cɛn, ɛn tʊ 'gʊɛ e 'bɔ o man. Bali -a lɛ 'plɑ 'e 'cɛn, ɛn yaa mɛn 'plɑ 'e 'cɛn, ɛn yaa yi 'plɑ 'e 'cɛn. ¹⁶-Wee minnɔn a -sʊ dɑ. An o 'nɛn 'man. O ya min -kpi yaa -tʊdʊ -trilii -mlinyɔn -yaa 'fiili (200.000.000).

¹⁷-A -nan nɛn an -sʊnʊn 'lee 'o 'ta minnɔn 'bɔ 'yi. Minnɔn zɛ o 'kɔlɛ dɑ yɔɔvɛ -kuli -lɔ bɛ, -a cɛn -mie a 'tɛndɛn 'le 'tɛ 'le 'wɪ 'zʊ, ɛn -a cɛn -mie a tiidii 'le 'tɛ -goei 'le 'wɪ 'zʊ, ɛn -a cɛn -mie min -tɛa "klan "a. -Sʊnʊn zɛ o -wulo a "le -jra -wulo -zʊ, ɛn 'tɛ bɔalɑ o 'le, tɛ 'tɛ -goei bɔalɑ o 'le, tɛ -kɔlɛ 'tɛ bɔalɑ o 'le. ¹⁸Tɛ a -tʊ, ɛn 'tɛ -goei "a -tʊ, ɛn -kɔlɛ 'tɛ a -tʊ, fɛ yaaga zɛ, -wɛɛ 'trɛɔɔ minnɔn pɛɛnɔn nɛn Bali o cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, o 'fʊɪ 'tʊ tɛɛ "fo. ¹⁹Kɔɔ -sʊnʊn zɛ, 'wee 'plɛblɛ a 'o 'le, ɛn e ya o wei 'ji. O wei "a "le -mɛn -le 'wɪ 'zʊ, -a -wulo a "dɑ. -A 'bɔ 'a nɛn o 'wɪ 'wɪɔɔtɔ "dra minnɔn lɛ.

²⁰'Wɪ yɔɔtɔ -dan zɛ, ya'a minnɔn pɛɛnɔn -tɛɛlɛ dɪ. 'Pian minnɔn nɛn o yie 'fʊ "man "bɛ, wa'a 'silɛ 'o dre wɪ -wɪɔɔɔnʊn man dɪ, ɛn wa'a 'silɛ -yɔnʊn -pandɪ man dɪ, ɛn wa'a 'silɛ fɛnʊn -pandɪ man dɪ. -Tɛ e ya -siga a oo, ɛn -tɛ e ya -bulalɛ a oo, ɛn -tɛ e ya -kɔlɛ a oo, ɛn -tɛ e ya yiba "a oo, wa'a 'silɛ -a -tʊ -pandɪ man "fo "dɪ. Fɛnʊn zɛ wa'a fɛnan yɛ dɪ, ɛn wa'a 'wɪ maan dɪ, ɛn wa'a 'ta 'wo dɪ. ²¹Wa'a 'silɛ min -tɛdɪ man dɪ, ɛn wa'a 'silɛ 'bui 'fɔdɪ man dɪ, ɛn wa'a 'silɛ nyinnandɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a tɛ wa'a 'o cin 'palɛ dɪɛ -a man dɪ, ɛn wa'a 'silɛ crin wɔdɪ man dɪ.

Bali -le 'pasiazan -tʊ 'fluba 'nɔn Zan lɛ 'nan 'e -blɪ

10 ¹"Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, maan pɛɛ nɛn e ya 'plɛblɛ 'kpa bɛ -a 'yi, tɛ e ya 'sinan laji. "Lolu -koei -a man 'si, ɛn -pɔblɛn a 'e 'sʊdɪ -a -wulo -man. -A yra "bia "le yidɛ 'le 'wɪ 'zʊ, ɛn -a cɛinnʊn "bia "le 'tɛ nɛn -le 'wɪ 'zʊ. ²'Fluba "wɛnnɛn 'tʊ a -yrɔ 'e 'lɛ 'sʊdɪ. 'E 'pɛ "yi 'cɛin -trɔɑ jɛmɛ dɑ, ɛn 'e 'pɛ bʊ cɛin -trɔɑ 'trɛ dɑ. ³-A -nan nɛn e paan wei 'plɛblɛ 'kpa -ji "le zɪ -jra -paanman bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zʊ. Zɪ e cɛɛn -paandɪ man bɛ, ɛn laa -paan wʊ 'sɔravli. ⁴'Wɪ nɛn maan 'man laa -paan zɛ -a wlu bɛ, an "ta -a cɛn -tɛa, ɛn an wei -tʊ man laji. E 'nan 'mɛn 'nan: «'Wɪnʊn nɛn laa -paan 'sɔravli -a 'vɪ 'labɛ tɛ 'yie 'cɛn -tɛ "fo "dɪ.»

⁵Bali -le 'pasiazan nɛn maan 'yi 'e 'tɔdɪ lou 'trɛ 'lee jɛmɛ dɑ zɛ, 'e 'pɛ "yi wluan laji. ⁶ɛn e 'nan: «Bali yie a "man 'li 'trilii, ɛn -yɛɛ labli 'lee 'e 'ci fɛnʊn pɛɛnɔn drɛ, ɛn -yɛɛ 'trɛ 'lee 'e 'ta fɛnʊn pɛɛnɔn drɛ, ɛn -yɛɛ jɛmɛ 'lee 'e 'va fɛnʊn pɛɛnɔn drɛ. Bali zɛ -a man nɛn 'an 'pɛ wluan 'gʊ, ya'a 'nyian mɔan dɪ, ⁷-e Bali -le 'pasiazan 'sɔravlizan 'e 'yɛɛ 'bei 'fɛn. -Tɛ yaa fɛɛn bɛ, 'wɪ nɛn Bali -a yɔɔ minnɔn man bɛ tɛ -a dre tʊ 'bɔ. 'Pian 'wɪ zɛ Bali -a 'vɪ 'e 'lewei vɪnɔn nɛn 'e 'sʊnɔn 'a bɛ -wɛlɛ 'e 'cɛn.»

8"Be -sru en wei nen maan 'man paan laji be, e 'nan 'nyian 'men 'nan: «Bali -le 'pasiazan nen 'e 'tɔdɪ 'tre 'lee jemie da be, 'i 'ku 'fluba "wennen nen 'e 'le 'sɔdɪ -yrɔ "be -a 'si.»

9An -ku Bali -le 'pasiazan zɪe -a va, en maan 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e 'fluba 'bɔ 'nɔn 'mɛn. -A -nan nen e 'nan 'mɛn 'nan: «'I 'fluba 'bɔ 'si, 'i "sɔv -e 'i 'mɛn! E -kɔan 'i 'le 'nɔnnɔn "le -srɔ 'nyrɔn 'zɔ, 'pian 'i -pɔan 'ka 'taa -a yɪle 'yi 'dɪ.»

10Yaa -nɔn 'mɛn, en maan "sɔvɪ 'sia, e ya 'an 'le 'nɔnnɔn "le -srɔ 'nyrɔn 'zɔ. 'Pian zɪ maan mɛen be, en 'an 'ci plɛndɪ 'sia.

11"Be -sru en Bali -le 'pasiazan 'bɔ "e 'nan 'mɛn 'nan: «'Wɪ nen e -taa "drele be, 'i tin 'ba "nyian Bali 'tɔ da minnun nen 'lɛglɔn 'tɔdɪ pɛɛnɔn 'ji be -wle, en 'i tin 'ba minnun nen o wei -tɔdɪ pɛɛnɔn -fɔa "be -wle, en 'i tin 'ba mingɔnnennun lɛ.»

Bali 'yee 'wɪ vɪnɔn "fli 'pa 'sia

11 1"Be -sru en e -cɛan -kɔ -tɔ -nɔn 'mɛn. E ya fɛ -sunzun dre vɛ -a. En e 'nan 'mɛn 'nan: «'I 'ku Bali -pan 'kɔn 'sunzun dre, -e 'i Bali -pan "dave -sunzun dre! En "nyian be, minnun nen o Bali trɔ "baa 'kɔn 'bɔ 'ji be, 'i o "nrɔn! 2'Pian -klɔn nen e -cia Bali -pan 'kɔn 'bɔ man be, 'yie 'tɔv 'e "tun, te 'yie 'ci -sunzun dre dɪ! Kɔɔ minnun nen wa'a Bali tɔa dɪe o fɛ zɪe -a -nan "sia -e 'o srɛ. Bali -le 'fla 'saun zɪe, waa ta sreman mɛn -fuba sinjen 'wle 'fiili 'wlu.»

3En Bali "e 'nan: «An 'mɛn 'wɪ vɪnɔn "fli "paa -sia, -e 'o 'wɪ nen e -taa "drele be -a tin 'ba minnun lɛ 'an 'tɔ da. -Cɛ bɔ sɔ "be -kɔan 'e wɔdɪ o da, en waa tin "baa -wle yi -kpi tɔ yi -yaa 'fiili 'e 'ta le yi -fuba 'sheɛdɪ (1.260) wlu.»

4Min "fli zɪe, o ya "le Olivie yiba "fli "le 'wɪ 'zɔ, en o ya "nyian "le -kannen -trɔa "dave "fli "le 'wɪ 'zɔ. Bali nen e 'tre "paala be -a 'lɛ nen o ci 'o 'tɔdɪ. 5-Te min "ta 'wɪ 'wɪdɪ "dra -wle "be, 'te bɔala o 'le -e 'e min zɪe -a -nan -nyan. E ya 'wɪ 'kpa -a, min nen e ya "vale 'e 'wɪ 'wɪdɪ "dra -wle "be, zɪ e -kaa zɪe. 6Tɔ nen o "ta 'wɪ nen e -taa "drele be -a ve minnun lɛ Bali 'tɔ da be, 'plɛble a -wɔ -e 'o 'te 'pa minnun da. O -kɔlaman laa 'cɛndɪ -a, en "nyian be o -kɔlaman -e 'o 'yi lila nyen -a. -Te o ya "va "be, o 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɪ pɛɛnɔn bɔa 'tredanɔn man.

7-Te o cɛen 'wɪ nen e -taa "drele be -a vɪdɪ man minnun lɛ be, -wi -tɔ bɔala -klu nen -a 'leda "ka "dɪe -a ji, -e 'e 'kuli -tɔ o man. E o "flinɔn "kle -e 'e o -tɛɛ. 8O -kadɪ -fɔla 'fla -dan zɪe -a -guada. 'Fla 'bɔ zɪe -a da nen minnun Minsan pɛin yiba "plan da. 'Fla zɪe e ya "le 'o laabu Sodɔm, en e ya "le 'o laabu "nyian Ezipti. 9Minnun 'ka 'wɪle "man -e 'o min "fli zɪe o wɔ dɪ. 'Lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn 'ta o pa -nanjenle yi -tɔdɪ yaaga 'e 'ta le 'e -bu. 10-Wee -kadɪ be, -a 'wɪ 'treda 'nɔn pɛɛnɔn 'ci nran. O ci "nran 'e 'ciila "da, en waa -ci "yinun dre 'o cin lɛ. Kɔɔ min "fli zɪe o 'te 'pa 'tredanɔn da "kaga.

11Zɪ yi yaaga 'e 'ta le 'e -bu zɪe e ci be, lei nen e 'belidɪ -nɔan "min lɛ be, Bali -a 'pa -sia 'yee 'wɪ vɪnɔn "fli 'bɔ lɛ. E wlala o ji en o wluan lou 'o 'cɛin

-da. -A -nan nen minnun nen o ya 'wɪ zɪɛ -a -nan yɪnan bɛ, nyen -dan o cɛɛn. ¹²En o wei 'plɛblɛ 'tʊ 'man laji. Wei zɪɛ yaa 'vɪ Bali -le 'wɪ vɪnɔn 'fli zɪɛ -wɛ 'nan: «Ka 'ta 'an 'va lou 'gʊ!» -A -nan nen o wluandɪ 'sia 'lolu -koei 'va te o 'nanmannɔn -a -nan ye.

¹³Tʊ 'bɔ 'lein zɪɛ -a wlu bɛ, 'trɛ 'nyɔɔndɪ 'sia 'kpa tɪglɪ. 'Fla zɪɛ -te waa cɛɛn 'e cin man -fu bɛ, -a 'fʊ 'tʊ -nan -nyan 'fo. Min -kpi 'sɔravli (7.000) 'bɛ kaa 'wɪ zɪɛ -a -ji. Min -mienun nen o -fʊ bɛ, nyen o cɛɛn 'wɪldɪ, -a -nan nen o wɪ 'man 'men 'nan Bali nen laji lou 'bɛ, -yɛɛ cɪ o da.

¹⁴Wɪ yɪdɪ 'flizan 'sia -nyannan, 'pian 'ka drɛ 'yi -a yaagazan 'bɔla 'kogo.

'Bei 'sɔravlizan wɪ ɛn 'wɪ yɪdɪ yaagazan 'e pou 'sia

¹⁵'Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasiazan 'sɔravlizan 'yɛɛ 'bei fɛɛn. -A -nan nen weinun 'wɪdɪ 'sia laji 'kpa 'plɛblɛ. Waa 'vɪ 'nan:

«Mingɔnnɛn trɛ pɛɛnɔn nen
'trɛda bɛ o drɛ 'mɛn 'kʊ 'san Bali -le vɛ -a,
ɛn o drɛ -a -pɪ Zozi Crizi -le vɛ -a.
E mingɔnnɛn -ble 'da 'li 'trilii.»

¹⁶Min cejenun -yɔ -tʊ 'wɛ sinjɛn nen 'o -nyrandɪ 'wee mingɔnnɛn pɛɪnnun da Bali 'lɛ bɛ, o blula 'o 'kɔlɛ 'nɛn ɛn o Bali 'bɔ. ¹⁷Waa 'vɪ 'nan:

«Kʊ 'tɪ Bali, kʊi muo -fɔa.
Yɪɛ cɪ 'kʊ 'san -a,
ɛn 'plɛblɛ pɛɛnɔn a 'yɪɛ vɛ -a.
I ya -nan 'li 'e 'cɛn,
ɛn i ya -nan cɛɛgʊ yi -a.
I 'yɪɛ 'plɛblɛ -dan cɪ kɔɔn,
ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ
i ya mingɔnnɛn -a fɛ pɛɛnɔn da.

¹⁸'Lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn 'ka 'i wei manlɛ 'yi 'dɪ,
-yɛɛ 'wɛan 'yɪɛ nyran -blɪ tʊ 'bɔ o va.
ɛn 'nyian bɛ,
minnun pɛɛnɔn nen o kaa bɛ,
-wee tin 'badɪ 'bɔ.
'I 'sunɔn nen 'i 'lewei vɪnɔn 'a bɛ,
'lee 'yɪɛ minnun bɛ,
'lee minnun nen o 'yɪɛ -tɛa 'i man bɛ,
o -ko 'pa tʊ 'bɔ.
-Tɛ e ya 'i -sruzan 'wɛnnɛn 'a oo,
ɛn -tɛ e ya 'i -sruzan -dan a oo,
o -ko 'pa tʊ 'bɔ.
ɛn 'nyian bɛ,
minnun nen o 'trɛda sɛɛ 'trilii bɛ,

o -nan -nyan tu 'bɔ.»

¹⁹-A -nan nen Bali -pan 'kɔn nen laji bɛ, Bali -a 'lɛ 'sɔ. En an Bali -le 'cezu nen -yee -pei -tɔ winun cɪ -ji bɛ -a 'yɪ. En laa 'e 'wlei -wlei -fɔdɪ 'sia, te laa -paan -klunman, te 'trɛ 'nyɔɔnman, te lalo -seanla 'kpa 'pleble.

Lumɔn -tu 'lee -mlengan -dan

12 ¹En 'lɛbo 'fɔ wɪ -dan tu drɛ laji. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'gɔ: Lumɔn -tu nen, yidɛ -a man 'si 'e pɛɛnɔn bɛ, -a cɛin 'fli "a 'e 'tɔdɪ mɛn da, en -siga kle "nen mɛn cɛn a "man 'sɔravli "bɛ, e ya 'e wɔdɪ -a -wulo -man. ²Lɪ zɪɛ -a -pɔn a 'e man, en e -fɔ -srunan, -yee "wean e -paandɪ 'sia.

³Zɪ e -paandɪ 'sia bɛ, en 'lɛbo 'fɔ wɪ pee drɛ laji. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'gɔ: -Mlengan nen, e ya -dan, en e ya 'tɛndɛn. -A -wulo a "da 'sɔravli, en -a 'bei a "da "fu, en -siga kle "a 'e wɔdɪ -a -wulo 'sɔravli 'bɔ man. ⁴Mɛn cɛn pɛɛnɔn nen Bali o cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, -mlengan zɪɛ -a wei -a 'fɔtɪ 'tu wɛɛn 'trɛda. -A -nan nen -mlengan pli lɪ zɪɛ -a man, 'nan -te e cɛɛn 'nen 'yadɪ man bɛ -e 'e 'nen 'bɔ 'bli. ⁵Kɔɔ 'nen zɪɛ -a 'bɔ nen Bali -a 'pla 'nan -yɛɛ -taa "mingɔnnɛn -blɛle 'leglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn da "fo. Lɪ zɪɛ e 'nen 'bɔ 'ya -klɔnmɔn -a, en Bali -kɔ -a 'e 'srɔn. 'Wɪ 'kpa nen, e ya Bali -le mingɔnnɛn pɛin 'srɔn, -mlengan 'ka -kɔlale -a -blɪdɪ -a dɪ. ⁶-A -nan nen lɪ 'bɔ flɛn 'sia, en e -kɔ "bui "da zia. E -kɔ fɛnan nen Bali -a man drɛ -a yɔɔnan -a bɛ -a -nan. Fɛ zɪɛ -a -nan nen waa 'lɛ 'bɔ 'trilii yi -kpi tɔ yi -yaa 'fiili 'e 'ta le yi -fuba 'shɛɛdɔ (1.260).

Bali -le 'pasianɔn 'kuli -tɔ Satan man en waa klɪ

⁷-Kuli 'sɔ laji. Bali -le 'pasiazan nen waa laabo Mishɛl bɛ, o 'vale 'yee 'pasianɔn 'a, o -kuli -tɔ -mlengan man. En -mlengan 'lee 'yee 'pasianɔn -a -tan 'o 'vale waa. ⁸'Pian zɪ -mlengan -pɛ 'ka 'sɔlɛ -kuli -a dɪɛ, en 'o 'vale 'yee 'pasianɔn 'a o -nyrannan 'ka yɪlɛ "nyian laji dɪ. ⁹-A -nan nen Bali -le 'pasianɔn o -pin laji, en o 'ta 'tɔ o pɛɛnɔn man 'trɛda. -Mɛn nen e blamin see paa 'li bɛ, -a 'bɔ nen. Waa laabo Bali 'nanmanzan, en waa laabo 'nyian Satan. -Yɛɛ 'wɪ 'wlɪdɪ 'drɛdɪ "paa 'trɛda blamin lɔ.

¹⁰"Bɛ -sru en an wei 'pleble 'tɔ 'man laji. Wei zɪɛ yaa 'vɪ 'nan:

«Bɛ nen 'gɔɛ,
tu nen -kaa "tɪ Bali min "sia 'wɪ 'ji bɛ, e 'bɔ.
E 'yee 'pleble 'ci kɔɔn,
en yaa -ci kɔɔn 'nan
'yɛɛ cɪ mingɔnnɛn -a.
En e 'pleble 'nɔn
'e 'pɪ Zozi Crizi lɛ
'nan 'e mingɔnnɛn -blɪ fɛ pɛɛnɔn da.
'Wɪ 'kpa nen 'winun zɪɛ -a,
kɔɔ o Satan -pin laji.

Ya'a 'kolaman 'nyian -tɔdɔ -a Bali 'lɛ,
 -e 'e 'wɪ 'tɔ -kaa "bui
 'lee -kaa "blu Zozinɔn man dɪ.
 'Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn
 yaa dra 'e 'cɛn bodrun funnin,
 ɛn waa 'le 'tɔ -yrɔ 'sien.

11 ɛn 'nyian bɛ,
 Bali -le 'wɪ nɛn
 waa 'vɪ minnɪn lɛ bɛ,
 'lee Bali -le 'bla nyen nɛn,
 e -sran bɛ,
 -yee "wɛan -kaa "bui
 'lee -kaa "blu Zozinɔn Satan klɪ.
 Wa'a "klanlɛ -kadɪ lɔ
 'wee yi -tɛradɪ Zozi da -ji dɪ.

12 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ,
 laji fɛnɪn 'lee 'ka pɛɛnɔn nɛn
 ka -nyɛanla 'nan nɪn bɛ,
 'ka 'ci 'e "nran!
 'Pian 'trɛ 'lee jemie -le vɛ bɛ,
 'wɪ -taa "bɔlɛ "wee "man,
 kɔɔ Satan 'e yra 'pa o da.
 'Bli a 'e 'fɔdɪ "ji -dan,
 kɔɔ yaa -tɔa
 'nan 'yee tɔ 'ka 'nyian -fulɛ "kaga "dɪ.»

13 Zɪ -mlɛngan -a 'yɪ 'nan laji si a 'e 'lɛ wɔdɪ 'e 'lɔ bɛ, -a -nan nɛn e sɔɔnla
 lɪmɔn nɛn e 'nɛn 'ya -klɔnɪmɔn -a bɛ -a -sru. 14 'Pian lɪ zɪɛ, Bali kɔɛbo -pɛ
 "jɛ -dandan "fli "nɔn -yrɛ, 'nan -e 'e 'ku "bui "da, fɛnan nɛn Bali 'bɔ -a 'pla
 -yrɛ "bɛ -a -nan. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn waa 'lɛ 'bu 'trilii lɛ yaaga 'e 'ta lɛ 'e -bu,
 ɛn -mlɛngan 'ka -kolalɛ -a man yɪdɪ -a dɪ. 15 Tɔ zɪɛ -a man bɛ -mlɛngan 'yi
 boladɪ 'sia 'e 'lɛ tɛ e "yro, 'nan -e 'yi 'bɔ 'e -ku lɪ zɪɛ -a. 16 'Pian 'trɛ 'pa lɪ zɪɛ
 -a va. E 'lɛ 'sɔ, ɛn 'yi nɛn e 'bɔla -mlɛngan 'lɛ bɛ, e -sɛn "ji 'e pɛɛnɔn. 17 -A
 -nan nɛn 'bli 'fɔ -mlɛngan -ji lɪ zɪɛ -a man -wlidɪ. -Yee "wɛan e -kuli -tɔ
 'sien lɪ zɪɛ -a kluda 'nɔn man. Minnɪn nɛn o 'ta wɔla Bali wei da, ɛn o -tɔ
 'wɪnɪn nɛn Zozi 'a -ci 'si -wlɛ "bɛ -a da bɛ, -wɛɛ cɪ lɪ zɪɛ -a kluda 'nɔn 'a.

Satan -wi -tɔ 'pa 'sia 'trɛda

18 "Bɛ -sru ɛn -mlɛngan 'bɔ 'ku jemie man.

13 1 -A -nan nɛn an -wi -tɔ 'yɪ, tɛ e ya bolanan jemie -va. -Wi zɪɛ
 -a 'bei a -fu, ɛn -a -wulo a 'sɔravli. ɛn -siga kle "a 'e wɔdɪ -a 'bei
 pɛɛnɔn man. ɛn 'nyian bɛ 'tɔnɪn nɛn e ya Bali sɛɛ wɔdɪ -a bɛ, e ya 'e 'crɛn
 -tɛdɪ -a -wulonun 'bɔ man. 2 E ya "lɛ 'nan kɔanɛn 'lɛ 'wɪ 'zɔ. -A cɛinnɪn

a -dandan, en -a sɾɔɛn a 'e tɾɔdɪ. En -a 'le a 'le -jra 'le 'zv. -Mlengan 'yee 'pleble 'nɔn -wi zɪɛ -yrɛ, en e 'yee mingɔnnɛn pɛɪn 'bɔla -yrɛ 'nan 'e mingɔnnɛn -blɪ 'da. ³-Wi 'bɔ zɪɛ -a -wulo -tɔ tuo 'pleble, 'pian -a mɔn 'a 'e 'nyandɪ, -a 'pa 'ji 'tun 'nɛn -nan. 'Wɪ zɪɛ e 'tɾɛdanɔn pɛɛnɔn 'lebo 'fɔ, -yee 'wean o sɔɔnɔla -a -sru. ⁴-A -nan nɛn o pɛɛnɔn 'o "po sɔɔn -mlengan zɪɛ -a wlu, en waa 'bɔ, kɔɔ -yɛɛ 'pleble 'nɔn -wi lɛ. En o pɛɛnɔn 'o "po sɔɔn 'nyian -wi 'bɔ 'wlu, en waa 'bɔ -a vɪdɪ -a 'nan: «Min -tɔ 'ka 'kɔlaman -e 'e 'fli -kɔɔn -wi 'gʊɛ -a man dɪ. En min -tɔ 'ka 'kɔlaman -a 'kɪdɪ -a dɪ.»

⁵-Si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ -wi zɪɛ -yrɛ -e 'e 'fli 'sia -dandan, en 'nyian -e 'e 'wɪ Bali man -wɪdɪ. -Si a 'e 'nɔndɪ -yrɛ mɛn -fuba sinjɛn 'wɛ 'fli (42) 'wlu. ⁶-Yee 'wean nɛn e Bali 'sɾɔndɪ 'sia. E wu Bali man -wɪdɪ, en e wu fɛnan nɛn Bali -nyɛanla bɛ -a man -wɪdɪ, en e wu minnɔn nɛn o -nyɛanla laji bɛ o man -wɪdɪ. ⁷En -si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ 'nyian -wi zɪɛ -yrɛ -e 'e Bali -le minnɔn 'klɪ -kuli -a. En 'nyian -si a 'e 'nɔndɪ -yrɛ -e 'e mingɔnnɛn -blɪ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'jinɔn da. ⁸-Yee 'wean nɛn 'tɾɛdanɔn pɛɛnɔn 'o "po sɔɔn 'wlu en waa 'bɔ. 'Pian Bali -le minnɔn 'ka 'o "dɾɛlɛ dɪ. Kɔɔ Bali o 'tɔ 'cɾɛn -tɛ min 'beli 'fluba 'ji 'vaa en Bali 'tɾɛ dɾɛ. 'Fluba zɪɛ Bali -le 'bla nɛn waa 'nɔn 'sɾaga -a bɛ, e ya -yee vɛ -a.

⁹Min nɛn 'wɪ man 'tɾɔɛn 'cɪ -a -wulo -man bɛ, -a san 'e 'tɾɔɛn 'tɔ 'wɪ nɛn an 'ta -a vɛ 'gʊɛ -yrɛ! ¹⁰Min nɛn Bali -a 'pla 'nan 'e 'pʊ 'kɔn 'blɪ bɛ, e -pʊ 'kɔn 'ble. En min nɛn Bali -a 'pla 'nan 'e 'ka -kuli 'tan sɛn 'nɛn "bɛ, waa -tɛa -kuli 'tan sɛn -a. -Yee 'wean nɛn e ya 'le Bali -le minnɔn -pɔan 'e 'sɔ. Te -wee yi -tɛradɪ Bali da 'le 'e 'tɔ dɪ!

Satan -wi pee 'pa 'sia 'tɾɛda

¹¹"Bɛ -sru en an -wi pee 'yɪ, te e ya bɔlanan 'tɾɛ 'ji. -Wi zɪɛ -a 'bei a 'fli, en o ya 'wenwɛnnɔn 'le 'bla 'nɛn 'bei 'le 'wɪ 'zv. 'Pian -a wei min -tɛa 'klan -a 'le -mlengan wei -le 'wɪ 'zv. ¹²-Wi tɛdɛ nɛn -a -wulo -tɔ tuo 'pleble, en -a mɔn 'bɔ 'nyan bɛ, e 'yee 'pleble pɛɛnɔn 'nɔn -wi 'flizɛn zɪɛ -yrɛ. -A -nan nɛn e -tɔ 'tɾɛdanɔn pɛɛnɔn man -sa -a, 'nan 'o "po -sɔɔn -wi tɛdɛ wlu -e 'o bɔ. ¹³E 'lebo 'fɔ wɪnɔn -dandan dɾɛ, e 'tɛ 'si laji minnɔn pɛɛnɔn yɛ man, en yaa -sɾan 'tɾɛda. ¹⁴'Lebo 'fɔ wɪnɔn nɛn -wi tɛdɛ -a -si -nɔn -yrɛ 'nan 'e dɾɛ bɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e kɔla 'tɾɛdanɔn 'ci sɾɛdɪ -a. Yaa 'vɪ -wɛlɛ 'nan, -wi nɛn waa tuo sɛn -a en ya'a 'kalɛ dɪɛ, 'o -a min yɪba 'nyaan. ¹⁵En -wi tɛdɛ -a -si -nɔn -yrɛ 'nyian 'nan, 'e 'belɪdɪ -nɔn min yɪba 'bɔ lɛ. Zɪ yaa dɾɛ bɛ, en min yɪba 'bɔ 'wɪdɪ 'sia. En minnɔn nɛn wa'a 'o "po -sɔɔnɔla 'wlu -e 'o bɔ dɪɛ, min yɪba 'bɔ o tɛɛ. ¹⁶Yaa dɾɛ en min -tʊdʊ pɛɛnɔn plɔ 'pla 'o 'pɛ 'yi 'man, -tɛ 'bɛ 'cɛɛ dɪɛ waa 'pla 'o nyɛnɔn da. -E 'e 'sia min -dan man, 'lee min nɛn e 'ka -dan dɪɛ -a man, 'lee fɛzan man, 'lee 'yalɛ -tɛzan man, 'lee min nɛn e ya nɔan -a bɛ -a man, 'lee min nɛn e 'ka nɔan -a dɪɛ -a man, o pɛɛnɔn plɔ zɪɛ -a 'pla 'o man 'tɾɛdɛ.

¹⁷Min oo min nɛn plɔ zɪɛ e ya 'man "bɛ, -a san -kɔlaman fɛnɔn 'lɔdɪ -a, en -a san -kɔlaman fɛnɔn -tandɪ -a. 'Pian min nɛn plɔ 'ka 'man "dɪɛ, ya'a

'kolaman -e 'e "dre dɪ. -Wi 'bɔ 'tɔ nɛn waa 'pla 'o man. -Te 'bɛ "cɛɛ dɪɛ, waa 'tɔ 'bɔ 'fluba 'wɛ -tudɔ -tɛ 'e cin da, ɛn waa crɛn -tɛ 'o man. Kɔɔ -a 'tɔ 'crɛn 'fluba 'wɛ 'tɔ "we fɛ "nrɔndɪ -a, ɛn -a -tɔ "we fɛ "nrɔndɪ -a.

¹⁸Wɪ 'tɔdɪ -a nɛn min -kolaman 'wɪ zɪɛ -a -ci mandɪ -a. -Yee "wɛan min nɛn e 'wɪ -tɔa "bɛ, 'e -wi zɪɛ -a 'tɔ 'crɛn 'fluba 'wɛ -tudɔ -tɛ 'e cin da, -e 'e -tɔ. E -tiala min 'tɔ 'le vɛ -a. ɛn -a "nɛn "nɛn 'gɔ, e ya -yaa 'shɛɛdɔ -fuba 'shɛɛdɔ 'wɛ 'shɛɛdɔ (666).

Minnun nɛn Bali -le 'bla o 'si 'wɪ 'ji bɛ o "dre "fɔ

14 ¹Bɛ -sru ɛn an Bali -le 'bla 'yɪ 'e 'tɔdɪ pɔn nɛn waa laabo Zion bɛ -a da. Pɔn zɪɛ e ya Zeruzalem fla yɛi. Min -kpi yaa tɔ 'e 'ta le min -fuba sinjɛn 'wɛ sinjɛn (144.000) a 'o 'tɔdɪ -a "srɔn. Bali -le 'bla 'tɔ 'lee -a "tɪ 'tɔ a 'e 'crɛn -tɛdɪ o pɛɛnɔn nyɛnɔn da. ²ɛn an wei -tɔ -klundɪ 'man laji. E wu "le 'nan 'yi -dan 'bɛ cɪ 'yɾnɛn, ɛn e wu "nyian 'le 'nan laa -paan 'bɛ wu 'pleblɛ. ɛn e wu "nyian 'nɔnnɔn "le 'nan "dre "nɛn min "kaga "cɪ -a -fɔnan -gɔɛdɪ -ji. ³Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, o ya 'o 'tɔdɪ Bali -le mingɔnnɛn pɛin 'lee min cejenun 'lee fɛnɛn sinjɛn bɛ o 'le, ɛn o "dre zɪɛ -a -fɔa. Min -tɔ 'ka 'kolaman -e 'e "dre 'bɔ -tranladɪ. 'Pian min -kpi yaa tɔ 'e 'ta le min -fuba sinjɛn 'wɛ sinjɛn (144.000) bɛ, -wɛɛ -fɔa "sidɔ. Minnɛn nɛn Bali o 'si 'wɪ 'ji 'trɛda bɛ, o 'bɔ nɛn. ⁴Wɪ 'kpa, minnɛn zɪɛ Bali o 'si 'wɪ 'ji 'nan -e 'o 'kɔn Bali -le vɛ -a, ɛn "nyian -e 'o 'kɔn Bali -le 'bla 'le vɛ -a. Te o ya "le 'nan fɛi fɛ 'wɛ tɛdɛ nɛn waa -nɔan Bali le bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Fɛnan pɛɛnɔn nɛn Bali -le 'bla 'ko bɛ, te o -ciala -a -sru. Minnɛn zɪɛ wa'a lɔmɔn -tɔlɛ dɪ. Wa'a 'o 'fli "tri "tɔlɛ Bali 'le nyinnandɪ -a lɔmɔn -sru "dɪ. ⁵Wa'a 'wɪ -tɔwɪ "sɛnlɛ "fo "dɪ. ɛn 'tɔ 'tɔ 'ka 'e 'padɪ o man dɪ.

Bali -le 'pasianɔn yaaga 'wɪ 'pla minnɛn le

⁶Bɛ -sru ɛn an Bali -le 'pasiazan -tɔ 'yɪ, te e ya 'sɔnan laji. 'Wɪ 'nɔnnɔn nɛn ya'a 'li sɛman "fo "dɪɛ, -a vɪdɪ -a nɛn e ya ciɛnan 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɛn 'lee minnɛn nɛn o wei -tudɔ pɛɛnɔn -fɔa "bɛ -wɛɛ. ⁷Yaa 'vɪ wei 'pleblɛ 'ji 'nan: «Ka yɛ 'e 'nan Bali man, ɛn 'ka Bali 'bɔ 'tɔ drɛ -dan! Tɔ nɛn e 'trɛdanɔn 'le tin "baa bɛ e 'bɔ. Bali nɛn e 'trɛ 'lee la 'lee jemɛ 'lee 'yi pɛɛnɔn drɛ bɛ, 'ka "po sɔɔn "wɪ -e 'ka bɔ.»

⁸Bali -le 'pasiazan "flizan sɔɔnla -a tɛdɛ -sru "nyian, te yaa vɛ 'nan: «Babilɔn -nan -nyan. Babilɔn -dan nɛn e -tɔ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'jinɔn man -sa -a 'nan 'o 'si Bali -sru "bɛ, -a -nan -nyan.»

⁹ɛn Bali -le 'pasiazan yaagazan sɔɔnla -a "flizan -sru "nyian, te yaa vɛ wei 'pleblɛ 'ji 'nan: «Min oo min nɛn 'e "po sɔɔnla -wi nɛn waa min yiba drɛ bɛ -a wɪ ɛn yaa 'bɔ bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -a san lɛ. Min nɛn 'e "po sɔɔnla -a min yiba 'bɔ wɪ ɛn yaa 'bɔ bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman "nyian -a san lɛ. ɛn "nyian bɛ min nɛn e plɔ 'pla 'e nyɛnɔn da, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ yaa 'pla 'e 'pɛ -man bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -a san lɛ. ¹⁰Bali nyɛn

-ble minnun zɪe o va 'plɛblɛ. O -taa 'o yɾa yɪlɛ -wɪdɪ 'tɛ 'va. -Kɔlɛ nɛn e 'lɛ 'sia bɛ e -kɔan 'va. Bali -le 'pasianɔn 'saun nɛn laji bɛ 'lee Bali -le 'bla yie man nɛn 'wɪ zɪe e dra. ¹¹O -taa 'o yɾa yɪlɛ bodrun funnin 'tɛ zɪe -a va, te -a -koei 'ko laji 'li 'trilii. En -wee yɾa yɪdɪ 'leda 'ka 'dɪ.»

¹²Wɪ zɪe -yee 'wɛan nɛn e ya 'le Bali -le minnun -pɔan 'e 'sɔ. Te 'o 'ta wɪladɪ Bali -le -pei da 'le 'tɔ dɪ, ɛn te -wee yɪ -tɛradɪ Zozi da 'le 'e 'tɔ dɪ!

¹³'Bɛ -sru ɛn an wei -tu 'man laji. E 'nan 'mɛn 'nan: «'I 'wɪ 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ! Minnun nɛn o -fʊ yɪ -tɛranan Minsan da ɛn minnun o tɛɛ bɛ, 'bɛ nɛn 'gʊɛ tu nɛn Bali -le -fɛa dra -wee vɛ -a bɛ 'e 'bɔ.»

En Bali lei 'saun -a 'vɪ 'nyian 'nan: «'Wɪ 'kpa, o 'flian 'wee 'nyranman 'padɪ -a, kɔɔ 'wɪ 'yɪnun nɛn waa dre bɛ, -a 'nɛn 'blɪdɪ 'bɔ.»

Bali 'tɾɛdanɔn 'le tin 'badɪ pou 'sɪala 'kɔ?

¹⁴'Bɛ -sru ɛn an 'lolu -koei 'fuvu 'yɪ laji. Fɛ -tu a 'e -nyrandɪ 'lolu -koei zɪe -a da, e ya 'le Blamin -pɪ -le 'wɪ 'zʊ. -Sɪga kle 'a 'e wɪdɪ -a -wulo -man, ɛn fɛ -tu nɛn o 'saa -tɛa 'a 'bɛ e ya -yɾɔ. Fɛ zɪe -a 'le a 'man 'kpa tɪglɪ. ¹⁵-A -nan nɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tu 'bɔla Bali -pan 'kɔn 'bɔ 'ji, ɛn e paan 'kpa 'plɛblɛ min nɛn 'e -nyrandɪ 'lolu -koei 'da bɛ -yɾɛ. Yaa 'vɪ 'nan: «'I 'yie 'saa 'tɛvɛ 'si -e 'i 'saa 'tɛdɪ 'sia! 'Saa 'tɛ tu 'bɔ, kɔɔ 'saa pɛɛnɔn tran 'tɾɛda.» ¹⁶-A -nan nɛn min nɛn 'e -nyrandɪ 'lolu -koei 'da bɛ, e 'tɾɛda 'saa pɛɛnɔn 'tɛ.

¹⁷'Bɛ -sru ɛn -a pee 'bɔla 'nyian Bali -pan 'kɔn 'bɔ nɛn laji bɛ, -a -ji. 'Saa 'tɛvɛ nɛn -a 'le a 'man 'kpa bɛ -a -tu a 'nyian -yee 'lɔ.

¹⁸En Bali -le 'pasianɔn 'bɔ nɛn laji bɛ, -a -tu nɛn -tɛ e 'wɪ 'vɪ 'tɛ lɛ yaa dra bɛ, e 'si Bali -pan 'dave va zia. E paan 'kpa 'plɛblɛ Bali -le 'pasiazan nɛn 'saa 'tɛvɛ 'le 'lɛa a -yɾɔ 'bɛ -yɾɛ. Yaa 'vɪ 'nan: «'I 'yie 'saa 'tɛvɛ 'si -e 'i rɛzɛn 'blʊ 'ɛɛɛndɪ 'sia! Kɔɔ rɛzɛn yiba pɛɛnɔn nɛn rɛzɛn fɛi bɛ o 'blʊ tran.» ¹⁹-A -nan nɛn Bali -le 'pasiazan zɪe e rɛzɛn yiba pɛɛnɔn 'bɔ 'nan. En yaa -sɛn fɛnan nɛn o rɛzɛn 'blo 'bɛ -a -nan. Zɪ Bali -le nyran -blɪdɪ -taa 'dreɛ zɪe. ²⁰O -taa 'minnun -tɛɛlɛ -e 'o o pɔlɛ 'bʊ. O nyen 'yɾo 'le 'yɪ ba -le 'wɪ 'zʊ. E -ko -trilii e bɔa kilo -ya yaaga da, ɛn -a klu trɪdɪ bɔa -mɛnliɛ -tu.

Bali 'wɪ 'nɛn 'nyranman -kɔɔnman 'tɾɛdanɔn lɛ 'kɔ?

15 ¹'Bɛ -sru ɛn an 'lɛbɔ 'fɔ wɪ -dan 'yɪ 'nyian laji. An Bali -le 'pasianɔn 'sɔɾavɪ 'yɪ. Bali o 'pla 'nan -wɛɛ 'wɪ 'nɛn 'nyranman -kɔɔnman 'tɾɛdanɔn lɛ. -A -tu 'yee vɛ -kɔɔnman, 'bɛ -sru -e -a -tu 'e 'yee vɛ -kɔɔn. Bali -le nyran -blɪdɪ -nyranman 'leda nɛn zɪe.

²En an fɛ -tu nɛn e ya 'le jemie -le 'wɪ 'zʊ bɛ -a 'yɪ 'nyian. 'Pian e ya 'e siadɪ 'da, ɛn 'tɛ a 'va. En 'nyian bɛ, an minnun 'yɪ. Minnun zɪe -wɛɛ 'ka 'o 'pɔ -sɔɔnlɛa -wi nɛn waa min yiba dre bɛ -a wɪlɪ dɪ, ɛn -wɛɛ 'ka 'o 'pɔ -sɔɔnlɛa -a min yiba 'bɔ 'wɪlɪ dɪ, ɛn -wɛɛ 'ka -wi 'bɔ 'tɔ 'cɾɛn -tɛlɛ 'o man dɪ, ɛn -wɛɛ 'ka 'nyian -wi 'bɔ 'tɔ 'cɾɛn 'fluba 'wlɛ 'tʊdʊ -tɛlɛ 'e cin da, -e 'o 'pla 'o man dɪ. O ya

o 'tɔdɪ jemie 'bɔ da lou. Bali 'dre 'fɔ 'dave nɛn e ya 'le -gɔɛdi -le 'wɪ 'zʊ bɛ,
-a -nɔn o pɛɛnɔn lɛ. ³En o 'dre 'nɛn Moizi nɛn Bali 'suzan 'a bɛ yaa 'pa bɛ, -a
-fɔdɪ 'sia. 'Dre zɪɛ e ya 'nyian Bali -le 'bla 'le 'dre 'a. Waa -fɔa 'nan:

«Bali, yɪɛ cɪ 'kʊ 'san -a,
ɛn 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san nɛn 'yia,
'i dre 'wɪnʊn a -dandan,
ɛn o ya 'lɛbo 'fɔ wɪnʊn -a.
Yɪɛ cɪ 'kʊ 'san -a
ɛn 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san nɛn 'yia.
-Si tɪɣlɪ nɛn yia -kɔɔnman minnʊn lɛ,
ɛn -yɛɛ cɪ -a 'kpa -a.
Yɪɛ cɪ mingɔnnɛn -a
'lɛɣlɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn da.
⁴-Tɪɛ 'ka 'klanman 'i 'lɔ dɪ?
ɛn -tɪɛ 'ka 'i 'tɔ -dan 've dɪ?
-A san 'ka 'fo 'dɪ.
Kɔɔ yɪɛ cɪ 'saun 'i -tʊwli.
'lɛɣlɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn
'o 'pɔ -sɔɔnmɪlan 'i 'wlu -e 'wei bɔ.
Kɔɔ o -taa -a -tɔlɛ 'nan
'wɪnʊn nɛn o cɪ tɪɣlɪ bɛ,
-nyrɛn yia dra.»

⁵"Bɛ -sru, ɛn an Bali -pan 'kɔn 'yɪ 'e 'lɛ 'sʊdɪ laji, tɛ -tandan yra 'e -trɔɔdɪ
fɛnan 'saunzaun 'kpa -nan. ⁶En Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, an o 'sɔravli
'yɪ bɔlanan -tandan zɪɛ -a -ji. -Wɛɛ 'ta -daa 'wɪ 'nɛn 'tʊdʊ 'sɔravli -kɔɔnlɛ
'trɛda 'nɔn lɛ 'ɣʊ. Sɔ 'fʊvʊ 'yɪɪɪɪ nɛn 'e wʊdɪ o da, ɛn -tɪɛn 'kɔlɛ nɛn e ya
-sɪɣa -a bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'tɔdɪ o kugu da. ⁷-A -nan nɛn fɛnʊn sɪnjɛn nɛn
Bali 'lɛ bɛ, -a -tʊ -sɪɣa 'kulɛnɛnnʊn -nɔn Bali -le 'pasianɔn 'sɔravli 'bɔ lɛ.
Yaa -nɔn o pɛɛnɔn lɛ 'sɔravli. ɛn 'kulɛnɛnnʊn zɪɛ, Bali nɛn -a yɪɛ a "man 'li
'trilii bɛ, -yɛɛ nyran -blɪdɪ nɛn -a pɛɛnɔn 'ji. ⁸'Nʊn tɔɔn ɛn Bali -le 'plɛblɛ
'lɛɛ -yɛɛ -dan -le 'wɛan bɛ, 'tɛ -goɛi Bali -pan 'kɔn 'bɔ 'ci 'si. -Tɛ Bali -le
'pasianɔn 'sɔravli zɪɛ wɔ'a tian 'cɛnlɛ 'wɪ 'nɛn -kɔɔndɪ man 'trɛdanɔn lɛ dɪɛ,
mɪn -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -wla Bali -pan 'kɔn 'bɔ 'ji dɪ.

Bali -le 'pasianɔn 'sɔravli 'wɪ 'nɛn kɔɔn 'trɛdanɔn lɛ

16 ¹-A -nan nɛn an wei 'plɛblɛ 'tʊ 'man. Wei zɪɛ e wu Bali -pan 'kɔn
'bɔ 'ji, ɛn yaa 'vɪ Bali -le 'pasianɔn 'sɔravli 'lɛ 'nan: «'Ka 'kʊ Bali -le
nyran -blɪdɪ 'sɔravli 'nɛn 'kulɛnɛnnʊn -ji 'labɛ -a -sran 'trɛda.»

²Bali -le 'pasiazan tɛdɛ -kʊ ɛn e 'yɛɛ 'kulɛnɛn 'wʊn sɔɔn 'trɛda. -A
-nan nɛn mɔnnʊn -sɛn minnʊn nɛn -wi 'tɔ 'cɛn plɔ a o man ɛn o 'pɔ
-sɔɔnmɪlan -wi zɪɛ -a mɪn yɪba 'wlu -e 'o bɔ bɛ o man. Mɔnnʊn zɪɛ o ya
'wɪlɪdɪ 'kpa ɛn o ya 'nyian 'o 'lɛ 'sɪdɪ.

3"Be -sru en -a 'flizan 'ku, e 'yee ve -wun soón jemie -va. Jemie zɛ e 'nyin 'le 'nan min -kadɪ nyen -le 'wɪ 'zʊ. -A -nan nen fɛnʊn pɛɛnɔn nen "va te o yie a "man "be, o kaa.

4"Be -sru -a yaagazan 'ku, en e 'yee ve -wun soón 'yi banun 'lee 'yi kunun va. -A -nan nen o pɛɛnɔn lila nyen -a. 5En Bali -le 'pasiazan nen -te e 'wɪ 'vɪ 'yi le yaa dra be, maan wei 'man. Yaa 'vɪ 'nan:

«Bali, yie cɪ Bali -a,
en i ya -nan 'li 'e 'cɛn,
en yie cɪ 'saun.
'Yie 'wɪ "nen -kɔɔndɪ minnun le be,
e ya 'e 'nɔan da.

6Kɔɔ o 'yie minnun tɛɛ
en wei 'le 'wei vɪnɔn tɛɛ,
-yee "wean o tɛɛ nen yia 'wʊ be,
yia drɛ 'e nɔan da.»

7En an wei -tʊ 'man, e 'si Bali -pan "dave va zia. Wei zɛ e 'nan:

«Kʊ "tɪ Bali,
yie cɪ 'kʊ 'san -a,
en yie cɪ 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san -a,
en 'yie tin -tɛdɪ min da be,
'wɪ 'kpa, e ya 'e 'nɔan da.»

8"Be -sru Bali -le 'pasiazan sinjenzan -ku, en e 'yee 'kulenen -wun soón yide da. 'Nun tɔɔn Bali 'plɛblɛ 'nɔn yide le 'nan -yee 'bidɪ 'e minnun 'tɛ 'blɪ.

9-A -nan nen yide 'bidɪ 'sia 'kpa 'plɛblɛ, en e minnun 'tɛ 'blɪdɪ 'sia. Bali 'bɔ nen -yɛɛ cɪ 'wɪ "nen -kɔɔnnan minnun le 'e 'bɔ 'a be, waa 'srɔndɪ 'sia, 'pian wa'a 'sile 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'o Bali 'tɔ -dan vɪ dɪ.

10"Be -sru Bali -le 'pasiazan 'sooluzan 'ku, en e 'yee 'kulenen 'wun soón -wi nen waa min yiba drɛ be -yee mingɔnnɛn pein -da. 'Nun tɔɔn klun -trɔa -wi 'bɔ 'le mingɔnnɛn trɛda "fo. En minnun 'o yra yɪdɪ 'sia 'wɪdɪ te o 'shɛ wʊʊman 'o nren man. 11Mlɔnnun nen o -sɛn o man be, 'lee yra nen o cɪ -a yɪnan -wɪdɪ "be -yee "wean o Bali nen laji lou "be -a "srɔndɪ 'sia. 'Pian wa'a 'o 'pɛ 'sile 'o drɛ wɪ -wɪdɪnʊn -sru "dɪ.

12"Be -sru en Bali -le 'pasiazan 'shɛɛdʊzan -ku, en e 'yee 'kulenen 'wun soón 'yi -dan nen waa laabo Efra be -a da. 'Nun tɔɔn 'yi zɛ 'e bee 'ji, 'nan -e mingɔnnɛnnun nen o 'sia yide wluan "nan 'zia be -wee -si 'e 'lɛ 'sʊ.

13En an fɛ -wɪdɪ yaaga 'yɪ. O ya "le 'nan yolunʊn -le 'wɪ 'zʊ. -A -tʊ 'bɔla -mlɛngan -dan 'le, en -a -tʊ 'bɔla -wi nen waa min yiba drɛ be -a 'le, en -a -tʊ 'bɔla min nen e 'wɪ -sɛan te yaa ve 'nan 'e ya Bali 'lewei vɪnan be -a 'le. 14-Yʊ -wɪdɪnʊn nen o 'lebo "fɔ wɪnʊn dra be o 'bɔ nen. O yaaga zɛ o -ku 'trɛda mingɔnnɛnnun cin yɪle 'nan -e 'o 'man wʊʊ -kuli -tandɪ da. -Kuli zɛ waa -taan Bali man, yi -dan nen 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -a 'pla be -a da.

¹⁵'Ka 'ci 'nrɔn 'wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ bɛ -a da. Yaa 'vɪ 'nan: «'Mɛn -tadɪ dra kligli. E dra 'le crinzan -le vɛ 'zʊ, ma'an yi paa dɪ. Min nɛn -a yie 'fʊ 'man ɛn 'e 'man wʊʊ bɛ, Bali -le -fɛa a -a san man. 'Pian min nɛn ya'a 'e 'man wʊʊlɛ dɪɛ, an bɔa 'man 'e plʊdɪ, -e 'yra 'e san -tɛ min pɛɛnɔn yie man.»

¹⁶-Yʊ -wlɪdɪ yaaga zɪɛ o 'trɛda mingɔnnɛnnun cin 'yɪ fɛnan nɛn waa laabo Ebre wei -ji «Armajɛdɔn» bɛ -a -nan.

¹⁷"Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasiazan 'sɔravɪzan 'kʊ, ɛn e 'yee 'kulɛnɛn 'wun sɔɔn fɛnan 'wein nɛn labli 'lee 'trɛ yɛi "bɛ -a va. 'Nun tɔɔn an wei 'pleblɛ 'tʊ 'man Bali -pan 'kuin. Wei zɪɛ e 'si Bali -le mingɔnnɛn pɛin -va zia, ɛn yaa 'vɪ 'nan: «'Bɛ nɛn 'gʊɛ, e -nyan 'mɛn 'fo!» ¹⁸ɛn laa 'e 'wlei -wlei -fɔdɪ 'sia, ɛn laa -paan -klundɪ 'sia, ɛn 'trɛ 'nyɔɔndɪ 'sia 'kpa 'pleblɛ. Zɪ Bali blamin sɔɔnla 'li 'trɛda bɛ, -a sʊman 'trɛ 'ka tian 'nyɔɔnle dɪ. ¹⁹Babilɔn 'fla -dan bɛ, e cɛɛn 'e cin man yaaga. ɛn 'fla pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, o -nan -nyan. Bali 'yee nyran -blɪdɪ -ci kɔɔn Babilɔn le 'pleblɛ, kɔɔ 'wɪ 'wlɪdɪnɛn nɛn yaa drɛ bɛ, -a -cin 'ka 'sanle 'ji "dɪ. ²⁰'Yi yɛi 'trɛnɛn pɛɛnɔn saan, ɛn pɔn -tʊ 'ka 'nyian yɪlɛ 'trɛda dɪ. ²¹ɛn lalo 'wle -dandan -srandɪ 'sia 'trɛda. -A 'wɛnɛn cibɛn a -wlɪdɪ. -A -tʊ -kɔlaman e bɔa kilo -fuba 'soolu. Lalo nɛn e cɪ -srannan -wlɪdɪ zɪɛ, -yee 'wean minnɛn Bali 'srɔndɪ 'sia.

-Kɔnnɛn pɛɛnɔn -wɛɛzan -le 'wɪ

17 ¹"Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasianɔn 'sɔravli "nɛn 'kulɛnɛnnun a -wɔlɔ "bɛ, -a -tʊ -ta 'wɪ tin 'bale 'mɛn. E 'nan: «'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ Babilɔn man bɛ, 'i 'ta -e 'an -kɔɔn 'yie! 'Fla zɪɛ e ya 'e 'tɔdɪ 'yi -dandannun 'srɔn, ɛn e drɛ -kɔnnɛn pɛɛnɔn -wɛɛzan 'a. ²Mingɔnnɛnnun pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, o -fɔ -a -sru. -Yee -kɔnnɛn -wɛɛdɪ 'bɔ zɪɛ e 'trɛda minnɛn pɛɛnɔn 'sianan, ɛn 'o 'fli -nɔn -yrɛ.»

³E drɛ 'mɛn 'le 'nan nyrin -tɛnan nɛn an cɪ. ɛn Bali -le 'pasiazan zɪɛ e -kʊ 'maan 'bui "da. An lɪmɔn -tʊ 'yɪ fɛ zɪɛ -a -nan. E ya 'e -nyrandɪ -wi 'tɛndɛn 'tʊ da. -Wi zɪɛ -a -wulo a 'sɔravli, ɛn -a 'bei a -fu. 'Tɔnɛn nɛn e ya Bali sɛɛ wʊdɪ -a bɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ -wi 'bɔ man. ⁴ɛn sɔ 'tɛndɛn nɛn -a 'flɛ a bɛ -a 'bɔ nɛn lɪ zɪ -a da. Min -dandannun da sɔ nɛn. -Siga 'lee fɛnɛn nɛn -a 'flɛ a bɛ, e lɪ zɪɛ -a man 'si 'e pɛɛnɔn. ɛn -siga 'kulɛnɛn a -yrɔ. 'Wɪ 'wlɪdɪnɛn nɛn yaa drɛ -kɔnnɛn -wɛɛdɪ -a bɛ e ya 'e fadɪ 'kulɛnɛn zɪɛ -a. ⁵'Wɪ 'tʊ nɛn -a -ci a 'e yɔɔdɪ bɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ lɪ zɪɛ -a nyɛnɛn da. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

Mɛɛn cɪ Babilɔn -dan a.

Mɛɛn cɪ -kɔnnɛn -wɛɛnɔn pɛɛnɔn "bʊ "a.

ɛn mɛɛn cɪ 'wɪ 'wlɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn "bʊ "a.

⁶An lɪ zɪɛ -a 'yɪ Bali -le minnɛn nɛn e o tɛɛ bɛ o nyɛn mɪnnan, 'lee Zozi -srɔnɔn nɛn e o tɛɛ bɛ o nyɛn mɪnnan. ɛn yaa -tɛdɪ 'sia 'le -wɛn -le 'wɪ 'zʊ. 'Wɪ zɪɛ yaan 'lɛbɔ "fɔ 'e ciɪla "da.

7-A -nan nen Bali -le 'pasiazan zɛ, e 'nan 'men 'nan: «-Mɛ "le "wɛan 'i 'lebo "fɔ? Lɪ nen yia 'yɪ 'labɛ, e ya 'wɪ yɔɔdɪ -tʊ -a, 'pian an -taa -a -ci vɪlɛ 'yɪɛ. ɛn -wi nen -a -wulo a 'sɔravli, ɛn -a 'bei a -fu tɛ lɪ 'bɔ a 'e -nyrandɪ 'da 'labɛ, e ya 'wɪ yɔɔdɪ -tʊ -a, 'pian an -taa -a -ci vɪlɛ 'yɪɛ. 8-Wi nen i 'sia -a yɪnan 'gʊɛ, 'li tɛ e ya, 'pian 'bɛ nen 'gʊɛ e "ka 'nyian dɪ. Yɪ -tʊ bɔa "bɛ, -wi zɛ e bɔala -klu nen -a 'leda "ka "dɛ -a ji, -e Bali 'e -nan -nyan "fo. Tʊ zɛ -a man bɛ, minnun nen Bali 'ka o 'tɔ 'crɛn -tɛlɛ 'yɛɛ min 'beli 'fluba 'ji 'vaa ɛn e 'trɛ drɛ dɛ, -wi zɛ -a yɪdɪ o 'lebo -fɔa. Kɔɔ -wi zɛ, 'li tɛ e ya, 'pian 'bɛ nen 'gʊɛ e "ka "nyian dɪ.

9'Wɪ 'tɔdɪ -a nen min -kɔlaman 'wɪ zɛ -a -ci mandɪ -a.

-A -wulo 'sɔravli 'nen yia 'yɪ 'labɛ, pɔn 'sɔravli 'nen lɪ 'bɔ cɪ 'e -nyrandɪ 'da "bɛ -nyren. Pɔnnun zɛ o ya "le mingɔnnɛn 'sɔravli "le 'wɪ 'zʊ.

10Mingɔnnɛnnun zɛ o 'soolu yɪɛ 'ka "nyian "man "dɪ. 'Pian -a -tʊ a mingɔnnɛn -blɪnan cɛɛɣ yɪ -a, ɛn -a -tʊ 'ka tian 'talɛ dɪ. -Tɛ e -ta bɛ, ya'a mingɔnnɛn -blɛ tʊ "kaga 'wlu dɪ. 11-Wi 'bɔ nen, e ya 'li, 'pian 'bɛ nen 'gʊɛ e "ka "nyian dɛ, -yɛɛ -taa "mingɔnnɛn 'sɔrazan 'a, -e Bali 'e -nan -nyan "fo. -Wi zɛ e ya "nyian mingɔnnɛn 'sɔravlinɔn 'bɔ 'va.

12'Bei 'fu nen yia 'yɪ bɛ, mingɔnnɛn -fu nen waa. 'Pian wa'a tian mingɔnnɛn -blɪdɪ 'sɪlɛ dɪ. Bali -taa -a -si -nɔnlɛ -wɛlɛ 'nan 'o mingɔnnɛn -blɪ 'o 'vale -wi bɛ waa tʊ "wɛnnɛn 'a. E bɔa 'lɛrɪ -tʊ. 13Mingɔnnɛnnun zɛ 'wɪ -tʊwli "cin a o pɛɛnɔn 'ji. O 'wee -kɔladɪ 'lɛɛ 'wee 'plɛblɛ 'pa -wi zɛ -yɛɛ vɛ da. 14ɛn o -kʊ -kuli -tɔlɛ Bali -le 'bla man. 'Pian Bali -le 'bla o klɪ, kɔɔ -yɛɛ cɪ minsannun da Minsan -a, ɛn -yɛɛ cɪ mingɔnnɛnnun da mingɔnnɛn -a. Minnun nen Bali -le 'bla o laabu ɛn e o 'si "va 'yɛɛ vɛ -a bɛ, -wɛɛ -taa mingɔnnɛnnun 'klɪlɛ 'o 'vale Bali -le 'bla 'a.»

15"Be -sru ɛn Bali -le 'pasiazan zɛ, yaa 'vɪ 'men "nyian 'nan: «I 'yɪ -dandannun 'yɪ, tɛ -kɔnnɛn pɛɛnɔn -wɛɛzan a 'e -nyrandɪ -a 'srɔn. 'Yinun zɛ -wɛɛ cɪ "le 'lɛɣlɔn pɛɛnɔn 'ji minnun -le 'wɪ 'zʊ, 'lɛɛ minnun nen o wei -tʊdʊ pɛɛnɔn -fɔa "bɛ -wɛɛ 'wɪ 'zʊ.

16ɛn 'bei 'fu nen yia 'yɪ bɛ, 'o 'vale -wi -a, o -taa 'nanlɛ -kɔnnɛn pɛɛnɔn -wɛɛzan 'bɔ man. O -taa fɛ pɛɛnɔn "koolɛ "man -e 'o 'tʊvɪ 'e plʊdɪ. O -taa lɪ 'bɔ 'blɪlɛ, -e 'o -nyranman 'tɛ 'blɪ. -A fɛ -tʊ 'ka 'fo "fo "dɪ. 17'Wɪ pɛɛnɔn nen o -taa -a dreɛ bɛ, Bali 'bɔ 'bɛ 'cin -tɔa "o ji, 'nan -e 'wɪ nen yaa 'pla 'e 'cɛn bɛ 'e 'lɛ sɔɔ.

18ɛn lɪmɔn nen yia 'yɪ bɛ, Babilɔn 'fla -dan 'bɔ nen. -Yɛɛ 'trɛda mingɔnnɛnnun pɛɛnɔn "paala.»

-Kɔnnɛn pɛɛnɔn -wɛɛzan -nan -nyan wɪ

18 1"Be -sru ɛn an Bali -le 'pasiazan pee 'yɪ, tɛ e ya 'sinan laji. E ya 'plɛblɛ 'kpa, ɛn -yɛɛ 'tɛ 'san 'trɛda 'si "fo. 2E paan 'kpa 'plɛblɛ -a vɪdɪ -a 'nan:

«Babilɔn -nan -nyan.

- Babilɔn 'fla -dan bɛ,
 -a -nan -nyan.
 E drɛ -yʊ -wɪdɪnʊn fla -a.
 -Yʊ -wɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn -nyɛanla 'nan nun.
 "Loman 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn o 'ka 'saun Bali 'lɛ dɪ,
 ɛn minnʊn 'ka o yɛ "yi "dɪɛ,
 o ya -nan nun.
 [-Wi -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn
 o 'ka 'saun Bali 'lɛ dɪ,
 ɛn minnʊn 'ka o yɛ "yi "dɪɛ,
 o ya -nan nun.]
- 3 'Lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnʊn
 Babilɔn 'fla 'lɛ -wɛn mlin 'ɛ 'ciɪla "da.
 -Yɛɛ cɪ 'nan
 e o pɛɛnɔn wɛɛ 'kɔnnɛn -a.
 ɛn "nyian bɛ
 'trɛda mingɔnnɛnnʊn -fɔ -a -sru,
 ɛn o 'wɪ 'wɪdɪ "tɔwɪ zɪɛ -a drɛ.
 ɛn 'flɛ 'tannɔn nɛn 'trɛda bɛ,
 o drɛ fɛnɔn 'a,
 Babilɔn 'fla yɪfɛ a "kaga "lɛ "wɛan.»
- 4 "Bɛ -sru ɛn an wɛi pɛɛ 'man laji. Wɛi zɪɛ yaa 'vɪ 'nan:
 «'Mɛn minnʊn,
 'ka 'si Babilɔn 'fla!
 'Ka 'si 'nan nun,
 -ɛ -yɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'ɛ vɪlɛ ɛ baa 'ka man dɪ,
 "tɔgɔ 'wɪ nɛn ɛ -taa "bɔlɛ "man "bɛ,
 ɛ 'bɔ 'ka man.
- 5 'Fla zɪɛ -yɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ a "kaga,
 ɛ bɔa labli man.
 -Yɛɛ 'wɪ 'wɪdɪnʊn 'bɔ zɪɛ
 -a -cin -trɔa Bali ji.
- 6 'Wɪnʊn nɛn yaa drɛ minnʊn lɛ bɛ,
 'mɛn 'pasianɔn "o "dra "nyian -yɛɛ "lɛ.
 Waa 'lɛji bɔala 'ɛ 'pa -a "fli.
 'Kulɛnɛn nɛn ɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'fa 'a
 ɛn yaa -nɔn minnʊn lɛ bɛ,
 waa faa 'ɛ 'pa -a "fli
 -ɛ 'o -nɔn -yɛɛ "lɛ.
- 7 'Fla zɪɛ,
 zɪ 'ɛ 'tɔ 'wɪdɪ 'yɪ "yi
 ɛn ɛ fɛ yɪdɪ 'yɪ "yi "bɛ,

-a da nen o 'tɛ "paa 'da,
 ɛn -a da nen waa ta dra -trɔdrɔ.
 Yaa 'vɪ 'e 'fli man 'nan,
 e ya mingɔnnɛn -blɪnan,
 ɛn -kɔnnɛn 'ka 'kalɛ 'e da dɪ,
 ɛn 'e 'ta 'ka 'li 'dra -trɔdrɔ "fo "dɪ.

8 'Wɪ nɛn yaa 'vɪ zɪɛ -yee "wean bɛ,
 'wɪnɪn nɛn o -taa "bɔlɛ "man
 yɪ -tɔwli "cɛ 'wlu bɛ -nyrɛn 'gʊ,
 -cɛ bɔdɪ a -tʊ,
 ɛn ta drɛdɪ -trɔdrɔ a -tʊ,
 ɛn dra -tɛdɪ a -tʊ.
 ɛn 'tɛ 'bɛ -taa -a -nan -nyanlɛ.
 Kɔɔ Minsan Bali nɛn e tin -tɛ "da "bɛ,
 e ya 'plɛblɛ.»

9 'Trɛda mingɔnnɛnnun nɛn o -fɔ -a -sru, ɛn -yee 'wɪ 'wlɪdɪ zɪɛ "o drɛ,
 ɛn "o fɛ yɪdɪ 'yɪ "yɪ "bɛ, 'wɪ -taa 'nanlɛ o man. Tʊ nɛn o 'fla zɪɛ -a -yee 'tɛ
 'blɪnan bɛ, -a -nan nɛn 'wɪ 'nandɪ "sɪalɔ o man. 10 'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'fla
 zɪɛ -a man bɛ, e o -tɛa "klan -a, -yee "wean wa'a -kɔlaman -e 'o -pli "man
 "kogo dɪ. 'Pɪan o -fo -kɔɔbli tɛ o -paanman. Waa vɛ 'nan:

«Babilɔn 'fla -dan,
 'wɪ 'bɔ 'i man,
 'wɪ 'bɔ 'i man.
 Tʊ "wɛnnɛn "cɛ 'wlu nɛn
 Bali cɛɛn 'wɪ "nɛn -kɔɔndɪ man 'yɪɛ.»

11 'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'fla zɪɛ -a man bɛ, -yee "wean 'flɛ 'tannɔn 'wuɔdɪ
 "sɪalɔ, kɔɔ min 'ka "nyɪan -wee 'flɛ 'lɔa dɪ. 12 -Wee 'flɛnɪn 'bɔ nɛn 'gʊ:
 -sɪga fɛnɪn 'lee "lala fɛnɪn, 'lee -kɔlɛnɪn nɛn o 'flɛ "mlɪan -sɪga da bɛ, 'lee
 mingɔnnɛnnun da sɔnɪn, 'lee yɪba "nɛn -a 'flɛ cɪ bɛ, 'lee -fɪt 'shɛ fɛnɪn, 'lee
 -bulalɛ fɛnɪn, 'lee -kɔlɛ 'kpaga, 13 'lee -lazɪglɔ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn, 'lee rɛzɛn
 -wɛn, 'lee 'nyrɔn, 'lee -fari puu, 'lee fɛi fɛ 'wlɛnɪn, 'lee trɪnɪn, 'lee 'blanɪn,
 'lee -sʊnɪn, 'lee ɔdrɔnɪn, 'lee nɔannɪn.

14 Yɪba "bɛ 'wlɛ "trandɪ pɛɛnɔn nɛn yaa 'yɪ "yɪ "bɛ, -a -nan -nyan. ɛn -a
 yɪfɛnɪn pɛɛnɔn bɛ, o 'san -yrɔ, wa'a "nyɪan taa "fo "dɪ.

15 'Flɛ 'tannɔn nɛn o drɛ fɛnɔn 'a Babilɔn 'fla 'lɛ "wean bɛ, 'wɪ nɛn e -taa
 "bɔlɛ 'fla zɪɛ -a man bɛ, e o -tɛa "klan -a, -yee "wean wa'a 'kɔlaman -e 'o
 -pli "man "kogo dɪ. 'Pɪan o -fo -kɔɔbli tɛ o -wua. 16 Waa 'vɛ 'nan:

«Babilɔn 'fla -dan,
 'wɪ 'bɔ 'i man,
 'wɪ 'bɔ 'i man.
 'I man a 'e 'padɪ
 "nɛn mingɔnnɛnnun da sɔnɪn -a

'lee -siga fɛnɛn 'lee -kɔlɛnɛn nɛn
o 'flɛ "mlian -siga da bɛ -a.

17 ɛn tɔ "wɛnnɛn 'wlu nɛn

Bali -a pɛɛnɔn zɪɛ -a -nan -nyan.

E bɔa 'lɛrɪ -tɔ.»

'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'fla zɪɛ -a man bɛ, -yɛɛ "wɛan -klɔ -dandan -fɔnɔn
'lee minnɛn nɛn o "ta 'ta wo ɛn o ya -klɔ 'bɔ 'ji bɛ, 'lee minnɛn nɛn o
'nyranman "paa -klɔ 'bɔ 'ji bɛ, 'lee minnɛn nɛn o 'wee -blɪfɛ yɛ 'yi yɪɛ da
bɛ, o pɛɛnɔn 'fɔ -kɔɔbli. 18 Zɪ 'fla zɪɛ e ya -blɪnan, ɛn waa 'tɛ -goɛi 'yɪ bɛ, ɛn
o pɛɛnɔn -a vɪdɪ 'sia 'wɪ 'nanmandɪ -a 'nan: «Babilɔn 'fla -dan, 'i yɪa "nɛn
'fla 'ka yɪlɛ 'trɛda 'li "fo "dɪ.» 19 O 'trɛ 'wɪ 'o da, tɛ o -wua 'wɪ 'nanmandɪ -a.
Waa vɛ 'nan:

«Babilɔn 'fla -dan,

'wɪ 'bɔ 'i man,

'wɪ 'bɔ 'i man.

Minnɛn pɛɛnɔn nɛn

'wee -klɔ -dandannɛn a 'yi yɪɛ da bɛ

o drɛ fɛnɔn 'a,

'i yɪfɛ a "kaga "lɛ "wɛan.

Tɔ "wɛnnɛn "cɛ 'wlu nɛn

Bali cɛɛn 'wɪ "nɛn -kɔɔndɪ man 'yɪɛ.

20 'Pian kaa nɛn ka cɪ laji bɛ,

'lee kaa nɛn

ka cɪ Bali -lɛ minnɛn -a bɛ,

'lee kaa nɛn

ka cɪ Zozi -lɛ 'pasianɔn 'a bɛ,

'lee kaa nɛn

ka cɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'a bɛ,

'ka 'cɪ 'e "nran!

Kɔɔ Bali 'wɪ "nɛn kɔɔn Babilɔn 'fla -dan lɛ,

'wɪ nɛn yaa drɛ 'cɛɛ bɛ -yɛɛ "wɛan.»

21 -A -nan nɛn Bali -lɛ 'pasiazan -tɔ nɛn e ya 'plɛblɛ 'kpa bɛ, e -kɔlɛbu
-dan 'kpa 'sia ɛn yaa tɔv jɛmɪɛ -va, ɛn yaa 'vɪ 'nan:

«Zɪ Babilɔn 'fla -dan bɛ

o -taa -a tɔvɛ zɪɛ,

tɛ wa'a "nyian -a yɛ 'li "fo "dɪ.

22 Wa'a "nyian "drɛ "fɔ "da "fɛnɛn -cɪn 'wɪdɪ maan

-nan 'li "fo "dɪ,

ɛn wa'a "nyian "drɛ maan

-nan 'li "fo "dɪ.

Wa'a bla bɔnɔn 'yɛ

'nan 'li "fo "dɪ,

en wa'a 'nyian fɛ -sɔndɪ -cin 'wɪdɪ maan
-nan 'li 'fo 'dɪ.

23 Wa'a 'nyian -kannɛn 'san ye
-nan 'li 'fo 'dɪ,
ɛn lɪ 'pa 'fɛdinun 'ka 'nyian -kɔan
-nan 'li 'fo 'dɪ.
Fɛ -le 'wean nɛn 'wɪ zɪɛ e 'bɔ 'i man bɛ,
-nyren 'nan:
'Yie 'flɛ 'tannɔn 'tɔ bɛ wu 'trɛ 'gʊɛ -a da.
'Yie -dravia winun drɛdɪ -a nɛn
i 'trɛda minnun pɛɛnɔn see paa.

24 Babilɔn 'fla -dan,
yɪɛ Bali 'lewei vɪnɔn tɛɛ,
ɛn yɪɛ Bali -le minnun tɛɛ.
ɛn 'nyian bɛ minnun pɛɛnɔn nɛn
minnun o tɛɛ bɛ,
yɪɛ -maan ɛn e drɛ.
'Wɪ zɪɛ -yɛɛ 'wean nɛn
Bali 'wɪ 'nɛn kɔɔn 'yɪɛ.»

Ci 'nrandɪ -dan drɛ laji

19 ¹'Bɛ -sru ɛn an wei -tʊ 'man laji 'plɛblɛ 'kpa. E wu 'le 'nan min
'kaga 'bɛ cɪ -a vɪnan 'nan:

«-Kaa Bali 'tɔ 'yi 'vɪ!
-Kaa 'tɪ Bali 'bɔ
'bɛ cɪ min 'sɪzan 'wɪ 'ji -a,
'tɔ -dan a -yɛɛ vɛ -a,
ɛn 'plɛblɛ pɛɛnɔn a -yɛɛ vɛ -a.

2 -Yɛɛ tin -tɛdɪ min da a 'e 'nɔan da,
ɛn e ya 'wɪ tɪɪɪ da.
E 'wɪ 'nɛn kɔɔn Babilɔn 'fla -dan nɛn
e drɛ -kɔnnɛn pɛɛnɔn -wɛɛzan 'a bɛ -yrɛ.
Lɪmɔn zɪɛ -yɛɛ 'trɛda srɛ 'yɛɛ 'winun nɛn
yaa dra bɛ -a.
Bali -le 'nyranman 'panɔn nɛn
e o tɛɛ bɛ,
-a 'tɔ 'ji nɛn Bali 'wɪ 'nɛn kɔɔn -yrɛ.»

3 ɛn waa 'vɪ 'nyian 'nan:
«-Kaa Bali 'tɔ 'yi 'vɪ!
Babilɔn 'fla -dan zɪɛ,
e ya 'tɛ 'blɪnan.
-A 'tɛ -koei wuanla 'li 'trɪlɪi.»

4-A -nan nən min cejenun -yɔ -tʊ 'wɛ sinjən 'lee fənun sinjən bɛ, o "po
sɔɔn Bali -le mingɔnnən pɛin 'lɛ, ɛn o Bali 'bɔ. Waa 'vɪ 'nan:

«Amen! -Kaa Bali 'tɔ "yi "vɪ!»

5 ɛn wei -tʊ 'si Bali -le mingɔnnən pɛin zɪɛ -a va zia. Wei zɪɛ yaa 'vɪ
'nan:

«Ka pɛɛnɔn nən
ka cɪ Bali -le 'nyranman 'panɔn 'a bɛ,
'lee 'ka pɛɛnɔn nən
'ka yie 'naan Bali man bɛ,
-e 'e 'sia 'nən "wɛnnən man
-e 'e bɔ min ceje da bɛ,
'ka -cee Bali 'tɔ "yi "vɪ!»

6 "Bɛ -sru ɛn an wei -tʊ 'man 'nyian. E wu "le 'nan min "kaga 'bɛ cɪ -a
vɪnan, ɛn e wu "nyian "le 'nan 'yi -dan 'bɛ cɪ 'yɾɪnan, ɛn e wu "nyian "le
'nan laa paan 'bɛ wu 'plɛble. Yaa 'vɪ 'nan:

«-Kaa Bali 'tɔ "yi "vɪ!
Kɔɔ -kaa san Bali nən
e cɪ 'plɛble pɛɛnɔn 'san -a bɛ,
e mingɔnnən -blɪdɪ 'sia.

7 -Kaa ci 'e "nran!

-Kaa -paan ci "nran "dre "fɔdɪ -a!
-Kaa Bali 'tɔ bɔ!

Kɔɔ Bali -le 'bla 'le lɪ 'pa tʊ 'bɔ,
ɛn -a nan 'bɔ 'e man wʊv 'va.

8 O sɔ 'fuvu 'yɾɪyɾɪ nən

"tri 'ka "ji "dɪɛ -a -nɔn -yɾɛ
'nan -e 'e 'wʊ 'e da.»

Sɔ 'fuvu zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'wɪ tɪɡɪnɪn nən Bali -le minnɪn -a drɛ bɛ, -a -kɔɔn
'manvɛ -a.

9 Bali -le 'pasiazan bɛ, e 'nan 'mɛn 'nan: «'I crɛn -tɛ 'nan: Minnɪn nən o
o laabʊ Bali -le 'bla 'le lɪ 'pa "fɛdɪ da bɛ, Bali -le -fɛa a o man.» ɛn yaa -tɔ
'nɛn 'nyian 'nan: «'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ tɪɡɪt 'a, ɛn e 'si Bali 'bɔ 'le.»

10 'Nun tɔɔn ɛn an blula "wlu 'nan -e 'an bɔ. 'Pian e 'nan 'mɛn 'nan: «'Tɛ 'i
'wɪ zɪɛ -a drɛ "fo "dɪ! Bali nən 'i bɔ! Kɔɔ an ya Bali 'suzan 'a "le 'yie 'wɪ 'zʊ.
ɛn an ya Bali 'suzan 'a "le 'i "bʊt Zozinɔn 'le 'wɪ 'zʊ. -Wɛɛ cɪ 'o 'tɔdɪ 'wɪnɪn
nən Zozi 'a -ci 'si -wɛɛ "bɛ -a da.» 'Wɪnɪn nən Zozi 'a -ci 'si minnɪn lɛ bɛ,
-yɛɛ 'ta -tɔa "o man ɛn o Bali 'lewei vɛ.

Min -tʊ a 'e -nyrandɪ -sʊ 'fuvu da

11 "Bɛ -sru ɛn an labli 'yɪ 'e 'lɛ 'sʊdɪ tɛ an -sʊ 'fuvu yɛ. Min nən -sʊ zɪɛ
-a da bɛ waa laabo yie -trɔazan 'wɪ da, ɛn waa laabo 'nyian 'wɪ tɪɡɪt
drɛzan. E tin -tɛa "min da 'e 'nɔan da, ɛn e -kuli -taan 'e 'nɔan da. 12 -A

yiε "bia "le 'tε 'le 'wɪ 'zʊ. -Siga kle "kaga "a 'e wʊdɪ -a -wulo -man. 'Tɔ 'tʊ a 'e 'cren -tɛdɪ "man. Min -tʊ 'ka 'tɔ zɪε -a tɔa "fo 'dɪ, -te ya'a 'silɛa -a 'bɔ 'tʊwli "a dɪε. ¹³Sɔ nɛn e ya 'e 'fɔdɪ nyɛn -a bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e wʊdɪ "da. O min 'bɔ laabo Bali wei. ¹⁴-Kuli man 'nɔn nɛn laji bɛ, o yra -a -sru. O ya -sʊ 'fuvunʊn da o pɛɛnɔn, ɛn sɔ 'fuvu 'yɾɪyɾɪ nɛn "tri 'ka "ji "dɪε, -a 'bɔ nɛn o da. ¹⁵Sen nɛn -a 'le a "man "bɛ, e ya -a 'le. -A 'bɔ a nɛn e 'wɪ "nɛn -kɔɔnman 'lɛglɔn pɛɛnɔn lɛ. ɛn -bulalɛ "tonyrin -a nɛn e -va -ble o da. E o pɔlɛ "bo "le zɪ minnʊn rɛzɛn pɔlɛ "bo bɛ -yɛe 'wɪ 'zʊ. Zɪ 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -le nyran -blɪdɪ bɔa "o man zɪε. ¹⁶'Tɔ 'tʊ a 'e 'cren -tɛdɪ -yɛe sɔ da -a "pin "man. Waa cren -te 'nan:

Mingɔnnennun da mingɔnnen,
ɛn minsannun da Minsan.

¹⁷"Bɛ -sru ɛn an Bali -le 'pasiazan -tʊ 'yɪ "nyian 'e 'tɔdɪ yidɛ yra. E paan 'kpa 'plɛblɛ "lomannun nɛn o -wi -ble bɛ -wlɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Bali fɛ -dan tɔɛn, 'ka 'ta 'ka cin yɪ "man! ¹⁸'Ka 'ta mingɔnnennun wi -blɪ! 'Ka 'ta 'sounjanun tanɔn wi -blɪ! 'Ka 'ta 'sounjanun wi -blɪ! 'Ka 'ta -sɔnʊn 'lee minnʊn nɛn o -sɔnʊn -fɔa "bɛ, o wi -blɪ! 'Ka 'ta minnʊn pɛɛnɔn wi -blɪ! -Te e ya nɔan -a oo, ɛn -te e 'ka nɔan -a dɪ oo, -te e ya min -dan a oo, ɛn -te e 'ka min -dan a dɪ oo, 'ka 'ta o wi -blɪ!»

¹⁹-A -nan nɛn an -wi bɛ -a 'yɪ, ɛn an 'trɛda mingɔnnennun 'yɪ o 'vale waa. O -ta 'wee 'sounjanun -a, 'nan -e o 'kuli -tan min nɛn 'e -nyrandɪ -sʊ 'fuvu da bɛ 'lee 'yɛe 'sounjanun man. ²⁰-Wi zɪε waa 'kun 'o 'vale min nɛn e 'wlu -sean te yaa vɛ 'nan 'e ya Bali 'lewei vɪnan bɛ waa. 'Wluzan zɪε e 'lɛbo "fɔ winʊn drɛ "le zɪ -wi 'bɔ 'a 'vɪ -yrɛ "bɛ -yɛe 'wɪ 'zʊ. Minnʊn nɛn -wi 'bɔ 'tɔ 'cren plɔ a o man ɛn o "pɔ -sɔɔnmlan -wi zɪε -a min yiba 'wlu -e 'o bɔ bɛ, 'wɪ zɪε -a drɛdɪ -a nɛn e o man 'yɪ. O -wi 'lee 'wluzan zɪε o tuw 'tɛ -dan nɛn -a ta a "le 'yɪ 'le 'wɪ 'zʊ bɛ -a va te o yiε a "man. 'Tɛ zɪε e ya -wlɪdɪ ɛn -kɔlɛ nɛn e 'lɛ "sia bɛ e ya "va. ²¹Min nɛn -sʊ da bɛ e o -nyranman tɛɛ sɛn nɛn -a 'le bɛ -a. ɛn "lomannun -ta 'kanlɛ minnʊn zɪε o wi -a.

Zozi Crizi -mlengan -fɔ -pʊ 'kuin le -kpi tʊ (1.000)

20 ¹"Bɛ -sru ɛn an Bali -le 'pasiazan 'yɪ te e ya 'sinan laji. -Klu nɛn -a 'leda "ka "dɪε, -a -laglɛ 'wlɛ a -yrɔ, ɛn -bulalɛ baa a -yrɔ "nyian. ²E -mlengan bɛ -a 'kun, ɛn yaa yɾɪ 'nan 'e 'fɔla baa da lɛ -kpi tʊ. -Mlɛn nɛn e blamin sɛe paa 'li bɛ, -a 'bɔ nɛn. Waa laabo Bali 'nanmanzan, ɛn waa laabo "nyian Satan. ³Yaa tuw -klu nɛn -a 'leda "ka "dɪε -a ji. Yaa -fɔ -ji "da, ɛn yaa -kɔnnɛn 'pla. Yaa drɛ zɪε 'nan -e -mlengan 'e vlɛ 'e 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnʊn sɛe "paa "nyian dɪ. E -fo -nan zɪε -trilii -e lɛ -kpi tʊ (1.000) 'e 'ciɪ. -Te lɛ -kpi tʊ ciɪ bɛ, -e 'o "flu tʊ "wɛnnɛn 'wlu.

⁴"Bɛ -sru ɛn an mingɔnnen peinnun 'yɪ. Minnʊn nɛn 'o -nyrandɪ peinnun zɪε -a da bɛ, Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wlɛ 'nan 'o minnʊn -le tin 'ba. Minnʊn nɛn o -tɔ 'winʊn nɛn Zozi 'a -ci 'si -wlɛ "bɛ -a da, ɛn o -tɔ Bali -le

'wɪ -sru "bɛ o 'bɔ nɛn. Minnun zɪɛ -wɛɛ 'ka 'o "po -sɔɔnlɛa -wi zɪɛ -a wlu -e 'o bɔ dɪ, ɛn -wɛɛ 'ka 'o "po -sɔɔnlɛa -wi zɪɛ -a min yɪba 'wlu -e 'o bɔ dɪ. ɛn "nyɪan -wɛɛ 'ka -wi 'bɔ 'tɔ 'crɛn plɔ 'pɛlɛa 'o nyɾɛnbɔn da dɪ, ɛn wa'a 'pɛlɛa 'nyɪan 'o 'pɛ -da dɪ. -Wɛɛ wluɔn -kanɔn 'va, ɛn -wɛɛ mingɔnnɛn blɪ 'o 'vɛlɛ Crɪzi a lɛ -kpi tʊ 'bɔ 'wlu. ⁵Pɪan min -kadɪ -mienun bɛ wa'a 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪ. O -fʊ zɪɛ -trɪliɪ ɛn lɛ -kpi tʊ bɛ e -nyan.

Zɪ wluandɪ -kanɔn 'va tɛdɛ drɛ zɪɛ. ⁶Minnun nɛn wluandɪ -kanɔn 'va tɛdɛ zɪɛ e drɛ 'wɛɛ vɛ -a bɛ, Bali -lɛ -fɛa a o man. -Wɛɛ cɪ Bali -lɛ minnun -a. Wa'a 'ka 'flɪzan 'wo dɪ. -Wɛɛ -kɔɔn Bali 'lɛɛ Crɪzi -pannɔn 'a, ɛn -wɛɛ mingɔnnɛn blɛ 'o 'vɛlɛ Crɪzi -a lɛ -kpi -tʊwli 'bɔ 'wlu.

⁷Lɛ -kpi tʊ zɪɛ -tɛ e -nyan bɛ, o "sia Satan man, ⁸-e 'e 'kʊ 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan. E -ko 'trɛda 'lɛglɔnnun sɛɛ "paalɛ 'nan 'o 'tɛ 'e cin da -e 'o 'kʊ -kuli man. 'Lɛglɔnnun zɪɛ o o laabo Go, ɛn o o laabo "nyɪan Mago. -A -ji minnun a "kaga "lɛ jemɪɛ man nyɾɛn -lɛ 'wɪ 'zʊ. ⁹O fuɪla "man 'trɛda 'nan -e 'o 'kʊ minnun nɛn o cɪ Bali -lɛ vɛ -a bɛ o flɛ si -fɔ. 'Flɛ zɪɛ Bali -a yɛ "yɪ. -A -nan nɛn 'tɛ -dan 'si laji ɛn e minnun nɛn Satan o cin 'yɪ bɛ o -nan -nyan "fo. ¹⁰"Bɛ -sru ɛn Bali 'nanmanzan nɛn e minnun sɛɛ paa bɛ, waa tʊv 'tɛ -dan nɛn -a ta a "lɛ 'yɪ 'lɛ 'wɪ 'zʊ bɛ -a va. 'Tɛ zɪɛ e ya -wɪdɪ ɛn -kɔlɛ nɛn e 'lɛ "sia bɛ e ya "va. 'Tɛ zɪɛ -a va nɛn -wi 'lɛɛ min nɛn e 'wlu -sɛan tɛ yaa vɛ 'nan e ya Bali 'lɛwɛɪ vɪnan bɛ o o tʊv. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn o -fo 'o yɾa yɪnan bodrun funnin 'lɛ 'fʊ 'lɛ man.

Bali yɪ -tʊ 'plɛ 'nan -e 'e 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'lɛ 'wɪ tin 'ba

¹¹"Bɛ -sru ɛn an mingɔnnɛn pɛɪn 'fʊvʊ -dan 'yɪ, tɛ Bali a 'e -nyrandɪ "da. ɛn Bali 'bɔ 'lɛ bɛ an 'trɛ 'lɛɛ labli 'yɪ tɛ o -ko 'sandɪ -a. Wa'a "nyɪan o yɪlɛ 'li "fo "dɪ. ¹²Nun tɔɔn ɛn minnun nɛn o -kaa bɛ an o yɪdɪ 'sia. -E 'e 'sia 'nɛn "wɛnnɛn man, -e 'e bɔ min cɛjɛ da bɛ, an o pɛɛnɔn 'yɪ 'o 'tɔdɪ lou Bali -lɛ mingɔnnɛn pɛɪn 'bɔ 'lɛ. ɛn 'flubanun nɛn o drɛ wɪnʊn a 'e 'crɛn -tɛdɪ -ji bɛ, Bali -a 'lɛ sʊv. "Bɛ -sru ɛn Bali 'fluba pɛɛ 'lɛ 'sʊ, min 'belɪ 'fluba bɛ -nyɾɛn. Minnun zɪɛ o drɛ wɪnʊn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ 'fluba 'ji bɛ, -a da nɛn Bali tin -tɛ o da. ¹³Minnun nɛn o kaa jemɪɛ -va bɛ, jemɪɛ o bɔɔla bɛɪ. Minnun nɛn o kaa, ɛn o ya -ka 'lɔ bɛ, -ka o bɔɔla 'ji. ɛn minnun nɛn o kaa, o ya -yɾɛmo flɛ bɛ, -yɾɛmo flɛ o bɔɔla 'ji. 'Wɪnʊn nɛn o pɛɛnɔn 'tʊdʊ -a drɛ bɛ, -a da nɛn Bali tin -tɛ o da. ¹⁴"Bɛ -sru ɛn Bali fɛ 'bɔ nɛn waa laabo -ka bɛ 'lɛɛ fɛ nɛn waa laabo -yɾɛmo flɛ bɛ o tʊv 'tɛ -dan nɛn -a ta a "lɛ 'yɪ 'lɛ 'wɪ 'zʊ bɛ -a va. 'Tɛ zɪɛ -a va nɛn min -ka 'flɪzan wo. ¹⁵Min oo min nɛn -a 'tɔ 'ka yɪlɛ 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -lɛ min 'belɪ 'fluba zɪɛ -a -ji dɪɛ, 'tɛ zɪɛ -a va nɛn waa tʊv.

Bali 'trɛ -trɛ 'lɛɛ labli -trɛ drɛ

21 ¹"Bɛ -sru ɛn an 'trɛ -trɛ 'lɛɛ labli -trɛ 'yɪ. 'Trɛ tɛdɛ 'lɛɛ labli tɛdɛ bɛ, "wɛɛ "nan -nyan, ɛn jemɪɛ -nan -nyan "nyɪan. ²ɛn an Bali -lɛ 'flɛ 'saun 'yɪ 'sɪnan Bali 'srɔn "laji tɛ e -taa. Zeruzalɛm -trɛ bɛ -nyɾɛn. -A

man 'e dredit fenyian 'le zi lumon 'e 'man dra fenyian te e ya 'e bœ -pennan 'nan -e 'o cin 'pa be -yee 'wɪ 'zʊ. ³En an wei 'pleble 'tu 'man. Wei zɪe 'e 'si Bali -le mingonnen pein zɪe -a va zia. Yaa 'vɪ 'nan: «'Ka 'yio! Fenan nen Bali -nyeanla be, 'be nen 'gʊe e ya minnun yei. E -fo o va, en o -kɔan -yee minnun -a. Bali 'bɔ -nyeanla o va en e -kɔan -wee Bali -a. ⁴Bali 'bɔ 'be -taa 'o yie 'yi buule. -Kadt 'ka 'nyian kɔan min man dɪ, en -cɛ 'ka 'nyian bɔa min da dɪ, en -wuɔdɪ 'ka 'nyian kɔan min man dɪ, en 'wɪ 'nanmandɪ 'ka 'nyian kɔan min man dɪ. Kɔɔ 'wɪnun nen e dra 'e tɛde be, 'be yi -ka.»

⁵-A -nan nen Bali nen 'e -nyrandɪ mingonnen pein -da be, yaa 'vɪ 'nan: «'Ka 'yio! An fe peenon dra 'e -tre.» En e 'nan 'men 'nan: «'I cren -tɛ! Kɔɔ 'wɪnun peenon zɪe e ya 'le min 'e yi -tera 'da, en e ya 'wɪ tɪglɪ 'a.»

⁶En e 'nan 'nyian 'men 'nan: «An cɛen -a dredit man. Mɛen cɪ 'wɪ peenon pou sianan 'a, en mɛen cɪ 'wɪ peenon 'le 'srannan 'a. Min nen 'yi dra -a -tɛa 'be, an -taa 'yi 'nɔnle -yrɛ. Maan -nɔan -yrɛ 'yi nen e 'belidɪ -nɔan -yrɛ 'be -a ba ji. Maan -nɔan -yrɛ 'e 'tun, ma'an fe -tʊ sia -yrɔ 'fo 'dɪ. ⁷Min nen e 'bɔla -a 'le 'srannan 'be, -a san le nen an 'yi zɪe -a dra. Mɛen -kɔan -yee Bali -a, en e -kɔan 'men 'nen 'a. ⁸'Pian minnun nen o klan 'an -sru 'ta wɔdɪ lɔ be, 'lee minnun nen -wee yi -teradɪ 'an da 'le 'tɔ be, 'lee minnun nen o 'wɪ 'wɪdɪ 'dredit 'pa 'nyranman -a be, 'lee minnun nen o dre min -tenon 'a be, 'lee minnun nen o nyinnan lɪ 'lee 'kɔnnen -a te wa'a 'o cin 'palɛ dɪe, 'lee minnun nen o 'bui 'fɔ be, 'lee minnun nen o -yɔnun -pan be, 'lee minnun peenon nen o 'wɪ 'sen be, 'te -dan nen -a ta a 'le 'yi 'le 'wɪ 'zʊ be -a va nen Bali 'wɪ 'nen -kɔonman -wɛ. 'Te zɪe e ya -wɪdɪ en -kɔle nen e 'le 'sia be e ya 'va. -Yɛe cɪ -wee -kadɪ 'flizan 'a.»

Zeruzalem -tre -kɔan 'kɔ?

⁹'Be -sru en Bali -le 'pasiazan -tʊ -ta 'an 'va. Bali -le 'pasianon 'sɔravli 'nen 'wɪ 'nen -kɔon 'vɛ -nyranman a -wɔ 'kulenɛn 'sɔravli 'ji be, o vazan -tʊ nen. En e 'nan 'men 'nan: «'I -ta -e 'an lumon nen e -taa 'drele Bali -le 'bla nan -a be, -a -kɔon 'yie.»

¹⁰E dre 'men 'le 'nan nyrin -tenan nen an cɪ. En Bali -le 'pasiazan -ku 'maan pɔn loulou 'kpa -tʊ -win -ji. En e Bali -le 'fla 'saun be -a kɔon 'men. Zeruzalem 'be cɪ 'sinan Bali 'srɔn 'laji en e ya -tanen. ¹¹Bali -le 'te 'san a 'da 'e 'sendɪ. 'Fla 'bɔ 'bia 'le 'nan -kɔle fenyian -tʊ nen -a 'fle a 'kpa tɪglɪ be -yee 'wɪ 'zʊ. ¹²'Fla zɪe e ya 'e 'si -fɔdɪ -klɔn loulou 'kpa -a. En -kpein 'a -klɔn 'bɔ man -fuda 'fiili. Bali -le 'pasianon a o -tɔɔdɪ -tʊdʊ -kpein 'fuda 'fli 'bɔ 'le 'nen 'e peenon. Izrael kunnin -wulo -fuda 'fli 'be, 'o 'tɔ a 'e 'cren -tɛɛdɪ -kpeinnun 'bɔ man -tʊdʊ 'e peenon. ¹³-Kpein yaaga a yide wluan 'nan 'zia, en -a yaaga a yide 'fɔ -nan 'va 'zia, en -a yaaga a 'treda lou 'zia, en -a yaaga a 'treda 'tre 'zia. ¹⁴'Fla 'bɔ man -klɔn be e ya 'e -trɔadɪ -kɔle -tʊdʊ -fuda 'fiili 'da. -Kɔlenun zɪe o man be Bali -le 'bla 'le 'pasianon 'fuda 'fiili 'bɔ 'tɔ a 'e 'cren -tɛdɪ 'man 'tʊdʊ 'e peenon.

¹⁵Bali -le 'pasiazan 'bɔ nɛn e ɕi 'wɪ tin 'banan 'mɛn bɛ, fɛ -sunzun drɛ vɛ a -yɾɔ. E ya -siga -a. -A 'bɔ 'a nɛn e 'ta -daa 'fla 'bɔ 'sunzun drɛlɛ, ɛn -a 'bɔ 'a nɛn e 'ta -daa -klɔn 'bɔ 'lee -kpɛinnun -sunzun drɛlɛ. ¹⁶Fla 'bɔ 'pɛ sinjɛn bɛ, e bɔa 'e cin man 'sɛzɛ. Zɪ yaa -sunzun drɛ bɛ, -a loulou 'da 'lee -a -pɛ sinjɛn 'bɔ bɛ e ya stad -kpi fuda 'fli. (Kilo 2.500) ¹⁷ɛn e 'fla 'bɔ 'sunzun drɛ 'e loulou 'da, 'bɛ a kude -yaa tɔ -fuba sinjɛn 'wɛ sinjɛn. (-Menliɛ 35) ¹⁸Fla 'bɔ man -klɔn bɛ e ya 'e drɛdɪ -kɔlɛ fɛnyian -tɔ nɛn -a 'flɛ a 'kpa tɪglɪ bɛ -a. ɛn 'fla 'bɔ bɛ e ya 'e 'tɔdɪ -siga 'tɛndɛn tɪglɪ 'a. E "bia 'le -niannun nɛn e ya 'segasega 'kpa bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. ¹⁹-Kɔlɛ -fuda 'fli 'nɛn o -klɔn 'bɔ 'pɔ -fɔ 'da "bɛ, o man a 'e 'padɪ -kɔlɛ fɛnyian fɛnyian nɛn -a 'flɛ a 'kpa tɪglɪ bɛ -a. -A tɛdɛ a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Yaspe bɛ -a, ɛn -a 'flizɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Safi bɛ -a, ɛn -a yaagazɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Kalzedo bɛ -a, ɛn -a sinjɛnzɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Emero bɛ -a, ²⁰ɛn -a 'sooluzɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Sadonɪ bɛ -a, ɛn -a 'shɛɛdɔzɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Sadoan bɛ -a, ɛn -a 'sɾavlizɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Crizolɪ bɛ -a, ɛn -a 'sɾazɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Beri bɛ -a, ɛn -a 'sɾasiɛnzɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Topazɛ bɛ -a, ɛn -a -fuzɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Crizoplɛ bɛ -a, ɛn -a -fuda -tɔzɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Yasɛn bɛ -a, ɛn -a -fuda 'flizɛn a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Amɛtɪ bɛ -a. ²¹-Kpɛin "fuda 'fiilɪ 'bɔ bɛ o ya 'o drɛdɪ -kɔlɛ fɛnyian -tɔ nɛn -a 'flɛ 'mlɪan -siga da bɛ -a. -Kɔlɛ -tɔ "fo 'a nɛn -kpɛin "tɔ a 'e drɛdɪ. ɛn -si nɛn 'fla 'bɔ yɛi "bɛ, e ya 'e drɛdɪ -siga 'tɛndɛn tɪglɪ 'a. E "bia 'le -niannun nɛn e ya 'segasega bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ.

²²Ma'an Bali -pan 'kɔn yɪlɛ 'fla 'bɔ da "fo "dɪ. Kɔɔ Minsan Bali nɛn 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -a bɛ, -yɛɛ ɕi -nan 'le Bali -pan 'kɔn 'le 'wɪ 'zɔ, 'o 'valɛ 'yɛɛ 'blɛ 'a. ²³Fla 'bɔ zɪɛ e 'ka 'nan yɪdɛ 'san 'lee mɛn -san nɛn 'o 'ta drɛ 'wɛin dɪ. Kɔɔ Bali -le 'tɛ 'san 'bɛ ta dra 'wɛin, ɛn Bali -le 'blɛ 'bɛ ɕi -yɛɛ -kannɛn -a. ²⁴Fla 'bɔ san 'bɛ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɔn man dra 'wɛin. ɛn 'trɛda mingɔnnɛnnɔn -ko 'o yɪfɛnɔn -a -nan nɔn. ²⁵Fla 'bɔ man -kpɛinnun bɛ, o -fo 'o 'le "suɔdɪ tɔ pɛɛnɔn man, kɔɔ -pɛi 'ka 'taan -nan nɔn dɪ. ²⁶Minnɔn -ko fɛnɔn fɛnyian 'lee 'o yɪfɛnɔn pɛɛnɔn 'a -nan nɔn. ²⁷Pian fɛ nɛn e ya 'e "tri 'tɔdɪ Bali 'lɛ bɛ, ya'a 'ko 'nan nɔn "fo "dɪ. ɛn min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, ya'a 'ko 'nan nɔn "fo "dɪ. ɛn min nɛn e 'wɪ -sɛan "bɛ, ya'a 'ko 'nan nɔn "fo "dɪ. Minnɔn nɛn 'o 'tɔ a 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le min 'belɪ 'fluba 'ji bɛ -wɛɛ -ko -nan nɔn. Min 'belɪ 'fluba zɪɛ, Bali -le 'blɛ 'lɛ vɛ nɛn.

22 ¹Bɛ -sɾu ɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tɔ 'yɪ nɛn e 'belɪdɪ -nɔan "min lɛ bɛ -a kɔɔn 'mɛn. 'Yɪ zɪɛ e ya 'e ba -a, ɛn e ya 'e siadɪ "da. E bɔala mingɔnnɛn pɛin nɛn e ya Bali -le vɛ -a ɛn e ya 'nyian Bali -le 'blɛ 'lɛ vɛ -a bɛ -a wɪ. ²ɛn e 'yɾo -si nɛn 'fla 'bɔ da bɛ -a yɛi. Yibanun nɛn o 'belɪdɪ -nɔan "min lɛ bɛ, o ya 'o 'tɔdɪ -a 'plo 'fli 'bɔ da. Yibanun zɪɛ o baa 'e 'pa -a -fuda 'fli 'lɛ man. ɛn mɛn -tɔ -ji bɛ o baa 'e 'pa -a -tɔ. ɛn o 'la 'bɛ 'belɪdɪ -nɔan 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɔn lɛ. ³Fɛ -tɔ 'ka 'kɔan 'fla zɪɛ -a da, tɛ Bali wɛi a 'e pladɪ "man "fo "dɪ.

Mingɔnnɛn pɛin nɛn e ya Bali -le vɛ -a, ɛn e ya Bali -le 'bla 'le vɛ -a bɛ, e ya 'e -trɔɔɔɔ 'fla 'bɔ da, te Bali 'sunɔn Bali bɔa. ⁴O Bali ye 'o yie 'a, ɛn -a 'tɔ 'crɛn -kɔan 'e 'tɛɔɔ o nyrenbɔn da. ⁵Wa'a wɛɛman 'nan -kannɛn 'san 'e 'o 'man drɛ 'wein dɪ. ɛn wa'a wɛɛman 'nyian 'nan yidɛ 'san 'e 'o 'man drɛ 'wein dɪ. Kɔɔ klun 'ka 'nan dɪ, Minsan Bali 'bɛ o man dra 'wein 'le 'wean. ɛn o mingɔnnɛn -ble 'li 'trilii lɛ -fu 'le man.

'Wɪ tɪglɪ, Zozi -taa

⁶"Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasiazan -a 'vɪ 'mɛn 'nan: «Winun pɛɛnɔn zɪɛ e ya 'wɪ tɪglɪ 'a, ɛn e ya 'le min 'e yi -tɛra "da. Minsan Bali nɛn e 'yee lei 'saun 'nɔn 'e 'lewei vɪnɔn lɛ bɛ, -yɛɛ 'yee 'pasiazan 'pa 'sia 'nan -e 'e 'wɪ nɛn e -taa 'drɛlɛ bɛ -a 'sinan 'pa 'e 'sunɔn lɛ.»

⁷ɛn Zozi 'e 'nan: «Ka drɛ 'yi! 'An 'lɔɔɔ 'bɔ 'kogo. 'Winun nɛn o -taa 'drɛlɛ ɛn o ya 'o 'crɛn -tɛɔɔ 'fluba 'gɔɛ -a -ji bɛ, min oo min nɛn e -tɔ "da 'bɛ, Bali -le -fɛa a -a san man.»

⁸'An 'bɔ Zan, 'winun pɛɛnɔn zɪɛ maan 'man 'an 'trɔɛn "a, ɛn maan -nan 'yɪ 'an yie 'a. Zɪ Bali -le 'pasiazan cɛɛn 'winun pɛɛnɔn zɪɛ -a -nan -kɔɔɔɔɔ man 'mɛn bɛ, ɛn 'an "pɔ sɔɔn "wlu 'nan -e 'an bɔ. ⁹'Pian e 'nan 'mɛn 'nan: «Tɛ 'i 'wɪ zɪɛ -a drɛ "fo "dɪ! Bali nɛn 'i bɔ! Kɔɔ an ya Bali 'suzan 'a "le 'yie 'wɪ 'zɔ. ɛn an ya Bali 'suzan 'a "le 'i "bɔɔ Zozinɔn nɛn o Bali 'lewei vɛ bɛ -wee 'wɪ 'zɔ. ɛn an ya Bali 'suzan 'a "le minnɔn nɛn o ya 'o 'tɔɔɔ 'winun nɛn 'fluba 'gɔɛ -a -ji bɛ -a da bɛ -wee 'wɪ 'zɔ.»

¹⁰ɛn yaa -tɔ 'nɛn 'nyian 'nan: «Winun nɛn o -taa 'drɛlɛ ɛn o ya 'o 'crɛn -tɛɔɔ 'fluba 'gɔɛ -a -ji bɛ, tɛ 'i 'tɔɔ 'i 'tɔwli -le vɛ -a dɪ. Kɔɔ tɔ nɛn 'winun zɪɛ o 'lɛ sɔɔman bɛ, e 'bɔ 'kogo. ¹¹Min nɛn e 'ka "vale 'e "sia 'wɪ 'wlidɪ "drɛɔɔ man dɪɛ, -a san 'e 'wɪ 'wlidɪ "drɛ. ɛn min nɛn e ya "vale 'e 'fli "tri -tɔa "bɛ, -a san 'e drɛ. 'Pian min nɛn e 'wɪ tɪglɪ dra bɛ, -a san 'e drɛ tian 'trilii. ɛn min nɛn e ya Bali -le vɛ -a bɛ, -a san 'e -kɔn Bali -le vɛ -a 'e ciɔla "da.»

¹²ɛn Zozi 'e 'nan: «Ka drɛ 'yi! 'An 'lɔɔɔ 'bɔ 'kogo. 'Ka 'kopa a 'an 'lɔ. Zɪ min -tɔ drɛ wɪ cɪ bɛ, -a da nɛn maan -ko "paa. ¹³Mɛɛn cɪ 'wɪ pɛɛnɔn pou sianan "a, ɛn mɛɛn cɪ 'wɪ pɛɛnɔn 'le 'srannan "a.

¹⁴Minnun nɛn o 'wee sɔ -sruman bɛ, Bali -le -fɛa a o man. ɛn -si a 'e 'lɛ 'sɔɔɔ -wɛɛ -e 'o -wla Bali -le 'fla, 'dɔ -e yiba "nɛn e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ 'o 'blɔ 'bli. ¹⁵'Pian minnun nɛn o 'fli -nɔn 'wɪ 'wlidɪ 'tɔ 'tɔɔɔ pɛɛnɔn lɛ bɛ, 'lee minnun nɛn o 'bui 'fɔ "bɛ, 'lee minnun nɛn o nyinnan lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a tɛ wa'a 'o cin 'palɛ dɪɛ, 'lee minnun nɛn o drɛ min -tɛnɔn 'a bɛ, 'lee minnun nɛn o -yɔnnun -pan bɛ, 'lee minnun pɛɛnɔn nɛn o 'wlu -sɛndɪ 'yɪ "yi "bɛ o -fo bei.

¹⁶'An 'bɔ Zozi, an 'mɛn 'pasiazan nɛn laji bɛ -a 'pa 'sia, ɛn 'winun zɪɛ yaa -ci 'si -leglizinin -le vɛ -a. David klu da min nɛn 'maan. Mɛn crɛn nɛn e "bia bodrun bɛ -nyren 'maan.»

¹⁷Bali lei 'saun 'lee lɔnɔn nɛn e -taa "drɛlɛ Bali -le 'bla nan -a bɛ, waa 'vɪ 'nan: «I 'ta!»

En min oo min nen e 'wɪ zɪe -a 'man bɛ, "e 'vɪ 'nyian 'nan: «I 'ta!»

Min nen 'yi dra -a -tɛa "bɛ, 'e 'ta. En min nen e ya "va "bɛ, 'e 'ta 'yi nen e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ -a 'kolu 'e "tun.

¹⁸Wɪnun nen o -taa "dreɛ bɛ e ya 'fluba 'gʊɛ -a -ji. -Yee "wean min oo min nen e "trɔɛn -tɔa -a ci 'wɪnun lɛ bɛ, 'an 'bɔ Zan, an 'wɪ "paala -a san lɛ 'nan: Te min -tʊ 'e 'wɪ 'pee 'pa -a ci 'wɪnun va "fo "dɪ, "tɔgɔ Bali 'e 'wɪ "nen -kɔɔn -a san lɛ "le zɪ e ci 'fluba 'bɔ 'gʊɛ -a -ji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ¹⁹En "nyian bɛ te min -tʊ 'e -a ci 'wɪ -tʊwli "cɛ 'si "va "fo "dɪ, "tɔgɔ Bali 'e 'si -tɔ -yrɔ. -A san 'ka -wɪamlan Bali -le 'fla 'saun da dɪ, ɛn -a san 'ka yiba "nen e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ -a 'blʊ 'ble dɪ.

²⁰Zozi 'bɔ nen yaa 'vɪ 'nan 'wɪ pɛɛnɔn nen 'fluba 'gʊɛ -a -ji bɛ, e ya 'wɪ 'kpa 'a bɛ, e 'nan: «Wɪ tɪglɪ, 'an 'lʊdɪ 'bɔ 'kogo.»

Amen! Minsan Zozi, 'i 'ta!

²¹Minsan Zozi 'le "yi 'e dre 'ka pɛɛnɔn 'le vɛ -a.